

BIBLIOTHECA

CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA,

N E C N O N

ASCETICA, POLEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA &c.

De principalioribus, & fere omnibus, quæ in dies occurrunt, nec penes omnes facile,
ac prompte reperiri possunt, ex utroque Jure, Pontificiis Constitutionibus, Conciliis,
Sacrarum Congregationum Decretis, Sacræ Romanæ Rotæ Decisionibus,
ac probatissimis, & selectissimis Auctoribus accurate collecta,
adaucta, Ordine Alphabetico congesta,

AC IN OCTO TOMOS DISTRIBUTA

A B A D M. R. P.

LUCIO FERRARIS

*Soler - Alexandrino, Ord. Minor. Regul. Observ. Leſore Jubilato, Exprovino,
Examinat. Synodali, ac S. Offic. Consultore.*

EDITIO SECUNDA ROMANA AUCTION,

Cui, præter ea, quæ Auctor in Tertia Editione Veneta in calce Operis adjecerat, nunc suis locis
inserta, accesserunt ex aliena manu multa tum Theologiam, tum maxime Jus Canonicum
& Civile concernentia, eaque scitu dignissima, & omnibus præsertim Ecclesiasticis
Viris apprime utilia, & necessaria; ac Index rerum locupletissimus.

TOMUS OCTAVUS.

COMPLECTENS SUPPLEMENTA NOVISSIMA,

APPENDICEM, RESOLUTIONES SAC. RITUUM CONGREGATIONIS,

ET INDICEM GENERALEM ACCURATISSIMUM.

ROMÆ, MDCCLXVIII.

EX TYPOGRAPHIA CAROLI BARBIELLINI
IN VIA CURSUS

SUPERIORUM FACULTATE.

TOP/EO29075

8: TOP/EO29045

LECTORI BENEVOLO

CAROLUS BARBIELLINI.

LXpletam, Supremo auspicante Numine, arreptam editionem BIBLIOTHECÆ CLARISS. LUCII FERRARIS septem jam evulgatis Tomis comprehensam, excipit octavus ac postremus Tomus, quem tibi, Lector benevole, velut totius Operis coronidem, & complementum exhibeo. Ratio exigit, ut quid ipse complectatur, tibi paucis aperiam.

Occurrunt primo loco, Adnotationes quædam in decursu Operis prætermisæ, quibus variæ Auctoris Sententiæ incaute prolatae emendantur, ac earum nonnullæ sinceris Sacrarum Congregationum suffragiis fulciuntur. Accedunt etiam aliquæ Romani Theologi in altera editione Censoris, Notæ ex omissantia omisæ.

Sequitur secundo loco Appendix Novissimarum Constitutionum Pontificiarum, & Resolutionum Sacrarum Congregationum, quas altera in editione publici juris feceram, quibus additæ sunt Constitutiones post præfatam editionem emanatæ a SS. D. N. CLEMENTE XIII. hoc signo ✠ notatæ.

Tertia pars Resolutiones complectitur Sacræ Rituum Congregationis, quæ ad annum usque 1759. prodire.

Denique pro complemento accedit INDEX locupletissimus Rerum, & Verborum totius BIBLIOTHECÆ maximo studio elaboratus. In cujus constructione, hoc silentio minime est prætereundum, inserta fuisse omnia, quæ in hac novissima editione addita fuere, & notata.

A D N O T A T I O N E S , E T A D D I T I O N E S N O V I S S I M Æ .

Verb. CANONICUS. Art. V. num. 101. pag. 25.
Proposito Dubio: *An Canonici valeant celebrare Missas privatas tempore quo Episcopus solemniter celebrat, vel concionatur*, respondet Auctor allegans resolutionem Sac. Congr. Conc. in una Casalensi. *Servandam esse statutam Ecclesia*. Verum hanc resolutionem non tamquam legem generalem esse accipiendam, sed dumtaxat uti municipalem, ex eo deduci videtur, quod negativa sententia communis sit, atque innitatur tum can. *Et hoc attendendum*, de consecrat. dist. 1., tum etiam Concilio Provinciali Mediolanen. IV. par. 2. tit. *Qua perveniunt ad Sacratissimam Missæ Sacrificium & divina officia*. (Tom. 1. Añ. Eccl. Mediol. edit. ann. 1738. pag. 148.)

Verb. CENSURA, Num. 8. Tom. 2. pag. 93. § adde sequentem Notam.

Circa sex casus ex speciali mandato Clem. VIII. a Sac. Congr. Episcop. & Reg. an. 1602. 26. Novembris reservatos, ad eam declarationem Clementis XI. die 23 Martii 1711. § qua decernitur, nec Regulares privilegiatos in Urbe absolvere posse ab illis casibus, scilicet *Violationis Clausuræ Monialium ad malam famam; Violationis publicæ inmunditatis Ecclesiasticae in terminis Conventus*. Greg. XIV., vel etiam occultæ, si sit publica auctoritate; atque publica Presbyteri occisionis. In reliquis vero casibus intacta manent in Urbe privilegia Confessariorum, quæ ante dictum decretum obtinebant.

2 Pariter verb. *Canonicus*, Art. VIII. num. 4. pag. 33. & verb. *Parochus* Art. II. num. 63. Tom. 6. pag. 36. Decreta S. R. C. ab Auctore adducta ad probandam præcedentiam Canoniorum Collegiarum supra Parochos in funerum allocatione, & præsertim decretum in *Præfessina Cæteram* die 14. Augusti 1618. emanatum, corrigenda sunt per alia decreta, præcipue in alia *Præfessina* die 13. Jul. 1619. quod Decretum fuit revocatorium præcedentis; unde videtur illi esse standum.

Eadem Verb. *Censura*, num. 35. pag. 94. pariter Nota.

Superiores Regulares reservare sibi possunt sequentes casus 1. *Apostasia a Religione, habita dimisso, aut reitæto*. 2. *Veneficia, incantatione, & sacrilegia*. 3. *Nothurnas, & fornicæ & conventu cælestis*. 4. *Prophetas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale*. 5. *Juramentum falsum in iudicio legitimum*. 6. *Præcaratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatam factam, etiam a secato effusa*. 7. *Falsificationem novum, aut sigilli Conventus*. 8. *Factum de rebus Monasterii*. 9. *Lapsus carnis voluntarius opere consummatus*. 10. *Occisio, seu vulneratio, seu gravit percasio cujuscunque persone*. 11. *Multisiam impedimentum, vel retardatio, aut aperitio litterarum a Superioribus ad inferiores, vel ab inferioribus ad Superiores*. Præter hos Prælati Regulari nequeunt alios sibi reservare casus. Venio nunc ad censuras.

3 Eodem verb. *Canonicus*, art. IX. num. 35. pag. 30. & verb. *Episcopus*, art. VI. num. 97. Tom. 3. pag. 117. tradit, Episcopum cogere non posse Canonicos non Confessarios, ut Collationibus Casum Conscientiæ intersint. Hæc Sententia locum habere nequit post Concilium Romanum, cujus Decretis adherens Sac. Congr. Conc. contrarium sæpe declaravit, & si-gnanter die 27. Augusti 1727. in una *Accuratum* ad dubium quintum, Tom. 4. *Theaur. pag. 104. In Lærica*. 91. Augusti 1732. ad primum, Tom. 5. *Theauri pag. 296.* & in una *Salernitana*, die 27. Septembris ejusdem anni ad primum, pag. 330., in quibus Resolutionibus indiscriminatim est sermo, abique distinctionibus, Confessariorum, & non Confessariorum.

Solum est, etiam Superiores locales posse in subditos censuras ferre. Immo neque Superiores possunt absque consensu Capitali Generalis, vel Provincialis. Nam Clem. VIII. die 26. Maji 1593. dum reitinxit facultatem Superiorem Regularium ad undecim supra recensitos casus, quos reservare sibi valeant, præcepit, quod si aliquid aliud grave peccatum reservandum sit, id aliter non fiat, quam *Generalis Capitali in toto Ordine, aut Provinciali in Provincia matra discissione, & consensu*. Cujus Decreti vigore nequeunt dicti Superiores alicui gravi peccato in eo non expresso censuram annexere, quam sibi reservent; ex declar. Cong. Episcop. & Reg. 7. Julii 1617.

4 Item eodem verb. *Canonicus*, Art. IX. num. 101. Tom. II. pag. 40. Quod asserit Auctor, ad obtinendum jubilationis indultum, requiri in Canonico, præter laudabile quadragenarium Ecclesiæ servitium, aliam commiserationis causam, *pata infirmitatis habitudinis, vel senectutis*, minime sustinetur. Contrarium enim apparet ex Resolutione Sac. Congr. Concil. in una *Feltrina Jubilationis*, die 11. Januæ. 1721. Vid. *Theaur. Resolat. Tom. 2. pag. 2.*

Verb. CONFIRMATIO, Art. 3. num. 19. Quamvis in contrariam Sententiam non in finem Notæ Auctores abeat, inter quos Theologus Senior auctor

rius editionis, contendenteque spirituales cognitionem contrahi ab homine non conscripto Patris in re a. Ferraria sententia nullatenus est recedendum, cum robur obtineat a Resolut. Sac. Congregationis Conc. in *Lilien*, die 13. Julii 1654. lib. Decret. 19. pag. 358, eaque refertur in Synodo Tusculana Cardinalis Ducis Eboracensis, pag. 840.

APPENDIX

Ad Verb. USURA.

8. Inter quaesita proposita Sacrae Congregationi de Propaganda Fide a Missionariis Sinarum nonnulla repertiuntur ad usum spectantia, quae hic traduntur cum responsionibus Patrum Qualificatorum S. Officii, quibus ab eadem Sac. Congregatione demandata fuerunt, ut votum suum aperirent. Eorum responsa approbatæ fuerunt in Congregatione generali die XII. Septembris 1645. Porro Quæsitæ, & Responsa sunt sequentia, prout impressa reperiuntur Typis ejusdem Sacrae Congregationis.

„ In præfato Regno lege stabilitum est, ut in mutuo triginta pro centum accipiat abique respectu lucri cessantis, aut damni emergentis. Quæritur utrum Chinesibus sit licitum pro pecuniarum suarum mutuo, licet non interveniat lucrum cessans, aut damnum emergens, prædictam pro centum, triginta quantitatem Regni lege taxatam, accipere? Et causa dubitationis est, quia in recuperanda pecunia est aliquod periculum, scilicet, quod qui accipit mutuatum fugiat, vel quod tardet in solvendo, vel quod necessarium sit coram Iudice repetere, vel propterea huiusmodi.

„ Censuerunt ratione mutui immediatæ, & præcisè nihil esse accipiendum ultra sortem principalem; si vero aliquid accipiant ratione periculi probabiliter imminens, prout in casu, non esse inquietandos, dummodo habeatur ratio qualitatis periculi, & probabilitatis ejusdem, ac servata proportione inter periculum, & id quod accipitur.

„ In universo Chinarum Regno Domus publicæ Usuræ deputatas reperiri res esse usitatas, in quibus Usurarii publici, facta sub pignorum cautione, pecuniam suam, sumpto lucro, ad usuram dare solent, ea tamen conditione, ut pro uno Ducato singulis Mensibus tantum quid accipiant, & si tantis elapsis annis pignorum Dominus pro illis recuperandis pignoris, soluta principali pecunia cum lucro non redierit, Actionem, & Dominum, quod habebat in suis pignoribus illico amittant. Illæ autem Domus, Republicæ necessariæ sunt, & quamvis Usurarii vitam usurariam dimittere velint, non desistendo a prædictis usuris, Iudicis autoritate compelluntur. Quæritur utrum, si huiusmodi Usurarii converti velint ad fidem, possint baptizari manendo in suo statu Usurario propter causam supradictam; vel quidam in tali casu agendum sit.

„ Censuerunt Chineses in statu Usurario permanentes, baptizari non posse: si vero Iudicis autoritate compelluntur ad proprias pecunias mutuandas, possit aliquid accipere, etiam recepto pignore ultra sortem principalem, tum ratione oneris, quod subire coguntur, tum ratione curæ in custodia pignorum, lucri quoque cessantis, & damni emergentis: tempore autem prædicto, si ex venditione pignorum aliquid superfit sorti principali, & lucro ex causis prædictis iuste acquisito, Domino pignoris esse restituendum.

„ Utrum prædictorum Usurarium filii, si quando in hereditatibus eorum succedunt, jam Christiani existunt, teneantur ad restitutionem eorum, quæ pater ex Usuris accepit, in toto vel in parte, juxta male acceptorum excessum, & si huiusmodi Usurarium filii heredes, jam Christiani, a Republica, vel a Iudice compellantur ad publicas Usurarum Domus patrum aperiendas, & sublevantas; quid in hoc casu Ministri Evangelii pro sanandis illorum conscientiis, facere debent?

„ Censuerunt, Filios hæredes Usurarium teneri, a Patribus ex Usuris illicite acquisita restituere, certis quidem Dominis, si certi sunt, sin minus juxta regulas a Doctoribus traditas; Actuale vero restitutionem a doctis, piis, & prudentibus Viris esse dirigendam. Quoad secundam partem hujus dubitationis, jam responsum est in proxime superiori resolutione.

REIMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici Magistro.

Dom. Patriarch. Antiochen. Vicefg.

APPROBATIONES.

Octavum Tomum complectentem Supplementa Novissima, Appendicem, Resolutiones Sac. Rituum Congregationis, qui est ultimus BIBLIOTHECÆ R. P. LUCII FERRARIS iterum in lucem prodire posse existimo. Quum in eo nihil occurrere animadverterim, quod Religioni, bonisque moribus repugnet. Id tamen si videbitur Reverendissimo P. Th. August. Ricchini Sac. Pal. Apostol. Magistro. In quorum fidem &c.

Datum ex Collegio Clementino nonis Septembris 1768.

D. Joseph Bezzoni C. R. S. Consultor S. R. Congreg.

Reuerendissimi P. Thomæ Augustini Ricchini Sac. Palatii Apostol. Magistri mandatis obsequens octavum, & postremum Tomum BIBLIOTHECÆ R. P. Lucii Ferraris. Additiones, supplementa. Appendicem, ac Indicem generalem Complectentem diligenter percurri. Cumque in eo nihil animadversione dignum repererim, in lucem prodire iterum posse sentio.

In quorum fidem &c. Dabam ex ædibus nostræ Congregationis S. Joannis Baptistæ nonis Septembris MDCCLXVIII.

*Paulus Marcellus Del Mare Congregationis S. Jo. Baptistæ Presbyter,
ac S. Theologie Lector.*

IN Adnotationibus, & Additionibus novissimis, quæ exaratæ leguntur in hoc Octavo Tomo Lucii Ferraris Verbis *Canonicatus. Censura. Confirmatio. Et Usura*, nihil deprehendi, quod bonis moribus, & Fidei Catholicæ adversetur: ideoque Typis dari posse censeo.

Romæ hac die 10. Septembris 1768.

*Ubaldo Giraldi a S. Cajetano Cl. Reg. Scholarum Piarum Apostolicus
Romani Cleri Examinator, & Collegii Ecclesiastici Rector.*

Cum mandato Reverendiss. P. Sac. Palatii Apostolici Magist. Tomum Octavum *Bibliothecæ R. P. Lucii Ferraris* complectentem Supplementa Novissima, Appendicem, Resolutiones Sac. Rituum Congregationis, & Indicem generalem accuratè perlustraverim: nihilque in ipso, quod contrà Divina, aut Ecclesiastica scita sapiat, offenderim; arbitror, ut in publicam lucem iterum prodire mereatur.

Romæ hac die 10. Septembris MDCCLXVIII.

Felix Antonius Tombolini J. U. D.

REIMPRIMATUR.

Fr. Thom. Augustin. Ricchini Ord. Prædicator. Sacri Palatii
Apostolici Magist.

A P P E N D I X

AD PROMPTAM BIBLIOTHECAM

*Continens novissimas Sacrarum Congregationum Resolutiones,
ac Pontificias Sanctiones.*

CLEMENS PAPA XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

ALIAS pro parte dilecti Filii Ignatii Padilla Fratris expressè professi in Sacra Theologia Magistri Provincie SS. Nominis Jesu Mexicanae Ordinis Eremitarum S. Augustini Procuratoris ad specialia negotia, missi Nobis exposuimus fuit, quod in dicta Provincia abusus valde observantiae regulari praedictae, nempe quod aliqui religiosi iniqui, & parum observantiae sui Institutii amatores obedientiam, reverentiamque, ac subjectionem suis Praelatis debitas parvasciantes ad Canoniam aliorum Ordinum, vel Congregationum, aut Institutum praeceptis evadende violentie, & effugendi rigorem istorum Superiorum confugiant, traxerant, & licet Superiores praedicti a Praelatis Conventuum, ubi praedicti Religiosi confugiant, petant, ut petant, quod obligatio obediendi propriis Superioribus, & scilicet ad propria Canoniam restituentur, vel quod illis propriis Superioribus, tradant, neutrum obtinent totius, protestantes aliorum Ordinum, vel Congregationum, aut Institutum Praelati, ubi dicti Religiosi confugiant, eosdem gaudere immunitate refugii, & consequenter a proprio Praelato non posse extrahi, requiri, aut notificari, utpote in alieno territorio existentes, neque Superiores aliorum Ordinum praedictorum debere dictos Religiosos confugientes tradere, & in eandem expositione subiuncto, quod dilectus etiam filius noster Inter Provincialis Provinciae, & Ordinis praedictorum in angustias positus ad Venerabilem Fratrem modernum Archiepiscopum Mexicanum illius Regni Proregem recursum habere coactus fuerat, ut ei auxilium regium impetiret, quo disperiiret in Opile proprii Ordinis reducere, & hoc tantum medio relictis praedictis occurrere posset. Cum autem minime lateat, quod si haec Janua Avili, aut refugii Religiosi patet, funditus disciplina Regularis, ac debita propriis Superioribus obedientia corrumpitur, necnon iurgia, & discordiae inter Superiores respective Ordinum cum secularium scandalo proculdubio pullulant.

Ad Porro, ut tot malis occurreremus per Nos declarari summopere desiderabat, quod dicti Religiosi ad Conventuum aliorum Ordinum, vel Congregationum, vel Institutum confugientes immunitate refugii, seu Asyli minime iussu frangerent, sed a proprio Superiore iudicialiter ex alieno conventu uniusquisque confugientium huiusmodi extrahi, & ad proprium, quocumque privilegio Regularibus concessio hac in parte non obstante, reducti possint. Quod si dicti Religiosi adhuc rebelles in parendo propriis Superioribus ad suum, Conventum eosdem redeundi libenter pervenerint, vel dicti Superiores eos citati refugii recipientes, & auxilium praestantes propriis Superioribus tradere renuerint, utriusque partis fugitiva, & eorum fautoribus, & protectores, necnon rebelles, & inobedientes per hanc Apostolicam Sedem impositis ipso facto, & aliisque alia declaratione incurere debeant.

Ad Nos supplicem libellum nobis porrectum ad Congregationem Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium praepositis remissimus, a quo emanavit Decretum tenoris, qui sequitur, videlicet: Sacra Congregatio Eminentissimorum, & Reverendissimorum S. R. E. Cardinalium negotis, & Consultationibus Episcoporum, & Regularium praeposita, ad quam SS. Dominus Noster supplicem Libellum remisit, aeterna relatione Eminentissimi Firrao praesentis Ordinis apud Sanctam Sedem Protectoris, re mature perpena decrevit, Regulares unius Religiosis confugientes ad

Ecclesias, & monasteria alterius Religionis, Superioribus propriae Religionis restitui debere a Praelatis alterius Religionis, ad quorum Ecclesias, & Monasteria confugiant, praestito tamen ab illis Superioribus confugientium Juramento, & facta obligatione de servanda immunitate Ecclesiastica, & de restituendo confugientes praefatos Ecclesias, vel Monasteria, ad quae confugerunt, casu quo procedendum sit ad penas corporales, carceris perpetui, mortis, & truenium, propter delicta ab ipsis confugientibus commissa, secus, si ipsi Superiores procedere deberent ad penas Ordinarias, & ad correctionem Regularem per Constitutiones Ordinis praedictas, cuius rei declaratio ad Discretorium Provinciale, vel ubi illud non fuerit, ad Consilium Conventus spectabit. Quod si, consilio Regularis confugientes penas dumtaxat Ordinarias, & per Constitutiones Ordinis ad correctionem praefcriptas promereri, Praelati alterius Religionis renuant eos propriis Superioribus restituere, vel ipsi Regulares ad proprias religiosas Domos redire recuset, Sacra eadem Congregatio utroque ad instar Apostollarum, vel Apostolatus recipientium, in excommunicationem Summo Pontifici reservatam incurral declaravit, Romae 5. Septembris 1738. J. Cardinalis Firrao. C. Archiepiscopus Damiatinae Secretarius.

Ad Cum autem, sicut dictus Ignatius Procurator Nobis subinde exposui fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, & servetur exactius Apostolicae confirmationis auctoritate patrocinio commendari plurimum cupiat.

Ad Nos ipsum Ignatium Procuratorem specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, aliisque Ecclesiasticis tententis, censuris, & penis a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa laetis, si quibus quomodolibet innodatis exilit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum hanc sententiam absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Decretum praenotatum auctoritate Apostolica tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis Cardinalium.

Ad Decernentes &c.

Ad Non obstantibus &c.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die 20. Decembris 1738. Pontificatus nostri Anno nono.

Decretum Summi Pontificis Benedicti XIV. praevio consilio particularis Congregationis ab ipso deputatae Cardinalium de Gentilibus, Cavalchini, Tamburini, & Belotti, necnon Archiepiscopi Damasceni, Congregationis Episcoporum, & Regularium, atque eadem Congregationis particularis Secretarii, super dubio, an vota, quae a Conventibus Clitensisbus emittuntur, simplicia sint, vel sollemnia?

Delata ad Poenitentiarie Apostolicae Signaturam contraversia de votis, quae in Processione a Conventibus Clitensisbus emittuntur, an simplicia sint, vel sollemnia, eadem a dubii definitione se abstinuit, eo potissimum sub obtatu, quod de ea agendum esset in Congregatione Episcoporum, & Regularium, cui iam exhibita fuerant iussu Regiae Patrum Generalium, & Procuratorum Generalium Ordinis Clitensis. Sed, cum nec ab hac ulium ulique adhuc iudicium praestitisset, opportunum, & congruum fore repotantes, si rem totam ad Nos vocavimus, in Congregatione particulari coram nobis habenda discutendam, iuradictorum Cardinalium, & Secretarii Congregationem deputavimus: quae habita coram Nobis die 16. currentis mensis Martii, unanimit

confuit suffragio, vota a Conversis Cisterciensibus in Professione emissa, non esse suspensiva, sed solennia.

Et sine, si in ipso Familia Cisterciensis exordio, quod fuerit unicumque contigit, Monachis Conversi adijuncti fuerint, ut Monachi in Claustro solitudinis, & contemplationis vacarent, & conversi domos illas reverterent, in quibus nulla hominum necessitas parabantur, & sic de Conversis statum esse: Tuncque debuerunt, & Conversos laicos barbares licentia Episcopi sui licet prius, eoque in virtute, & in more, excepto Monachum, ut semel prius, iraditum ab eis, in exordio Cisterciensis Censuris Tom. I. Bibliothecae Patrum Cisterciensium Titulus, autumant, citatum Opusculum esse S. Stephani Abbatis Cisterciensis.

Sic, oratio secundo Lateranensi Concilio anno 1119. sub Pontifice Innocentio II. statum est, nulla futura Munitione, quae post Professionem fierent a Conversis: Si hoc ipsum consummationem fuit in Concilio Remensi, habito sub Eugenio Papa III. qui in minoribus fuerat Abbas Sanctorum Vincentii, & Anasilii Rionae ad Aquas Salvias, Sanctique Bernardi discipulus: Si Pontifex Alexander huius nominis III. in sua Decretali, quae incipit: *Non est Pater*, sub tit. de Regularibus, aequali erga Abbatem obedientia iura reipondit esse subiectos tunc Monachos, tunc Conversos. Ordinis Cisterciensis: Subiuncti hae omnia, quod, vota a Conversis Cisterciensibus in professione emissa non simplicia sunt, sed solennia: quod etiam fuit antiquissimum a Mabillonio, Monachum in iuramento peritissimum, in sua prelatione in part. 2. lacali textu Ordinis Sancti Benedicti §. XI.

Nec, ut ab hoc sensu non recederet, quidquam praedicta poterunt verba, quae a Conversis Cisterciensibus in Professione emittuntur: Pater, promissio tibi obedientiam de bono usque ad mortem. Preterea quod unum conperitur, est, quippe pronobis Ecclesiae laculis nullam in eandem Professionem verborum furtum fuisse percipit, & quod nec etiam iuxta praeferentem disciplinam unius Instituti Regularis Uniois suspensio in verbis cum Professione alterius Instituti: cum ab omni Sancti Benedicti promittit stabilitatem loci, conversionem morum, atque obedientiam secundum Regulam Sancti Benedicti, ob omni Sancti Dominici vocant obedientiam secundum Regulam Sancti Augustini, alium Sancti Bernardi iuramentum morum conversionem promittit: quae promissio aequaliter videtur promissioni Conversitum Cisterciensium, obedientiam de bono usque ad mortem.

Vix in eo consistere visa est, quod ad effectum, de quo agitur: necdum verborum, sed exterius quoque & interiorum circumstantiarum ratio habenda est. Cum in Libro antiquarum definitionum Ordinis Cisterciensis cap. 14. cap. 1. tit. de hoc prius, & Professione Conversionem, statuit, quod post expletum Novitium annum, Conversus, ad Capitulum Monachorum accedens, prostratus primo vota impetret, & deinde largiens ad imperium Abbatis, & interrogatus, respondeat stabilitatem suam, post quae Abbas dicat: *Det tibi Deus perleverantiam: omnesque respondeant: Amen:* quodque omni proprietate relicta, fructumque bonorum facta, prout libuerit, & maxime favore pauperum, distributione, flexis genibus iungat manus, eoque prout inter manus Abbatis, eoque promittit obedientiam de bono usque ad mortem, Abbatique respondeat: *Det tibi Deus vitam aeternam: respondeant omnes: Amen:* quae omnia quodque leguntur in Rituali Cisterciensium lib. 6. de huius Institutione Fratrum cap. 6. sub titulo de Receptione, & Professione Conversorum.

Accedens ad Capitulum, non tempore Novitatus, sed post Novitatum expletum per internum annum, propositio stabilitatis post intercessionem de ea factam, & eiusdem acceptio facta ab Abbate, cuius est Professionem administrare solennis proprietate ablatio, genus quo ante Abbatem, & cetera locutione, quae conitatur professionem obedientiam de bono usque ad mortem, aeternae vitae precatio, memorata obedientia correptiones, latius inquit, Professionem esse solennem, in eaque implicare, & virtualiter contineri vota Castitatis, Pauperum, & Obedientiae, quae ipso iure iuncta Professioni Regulari non simplicia sunt, sed solennia, iuxta responsum Bonifacii VIII. in cap. unic. de voto, & ceteri redemptio in seculo.

Unanime intercentium Congregationi suffragium pro solennitate votorum, quae a Conversis Cisterciensibus in Professione emittuntur, tunc a nobis in ipsa Congregatione

orentis approbatur. Hinc ipsum a nobis praesenti nostro Decreto confirmatur, quod nostro sigillo munum Archiepiscopo Dunelmensi Congregationis Episcoporum, & Regularium, & particularis Congregationis Secretarii, manibus nostris consignamus, deprecantes, ut illud relectis inter acta Congregationis Episcoporum, & Regularium, & Decreti exemplar ad Penitentiarium Apostolicum, & Congregationem Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, inter sua Acta approbatur, transmittat: ut unanims in posterum sit sententia de solennitate votorum, quae a Conversis Cisterciensibus emittuntur, Datum ex Palatio Apostolico Quirinali hac die 31. Martii 1747.

Hic iuvat legere, quae tradit Benedic. XIV. de Synodo diocesana lib. 13. cap. 8. & num. 7. ad 9. incipite circa moderationem athenidam in excedenda, plurimum Episcopatum in una perion. observantia.

Conferat hic addere quae, quoad facilitatem Episcoporum suspendendi Clericos ab Oris exercitio ob occultum crimen, in foro externo non probatur, assertum idem Benedic. XIV. de Synodo diocesana lib. 12. cap. 36. & num. 3. ad 5. includit: Ibi, ut loquitur, Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 1. de reformatione decrevit: *Et, qui alius ad Sacras Ordines a suo Prelato in quacunque causa, etiam ob occultum crimen quomodolibet, etiam extrajudicialiter fuerit inhibitus, aut qui a suis Ordinibus, seu gradibus, & insigniis Ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla eorum ipsas Praetuli voluntatem, concessa licentia de se promovere, seu ad id, quod ad priores Ordines, gradus, & Dignitates, seu locum, restitui iussurget.* Ex quibus verba colligitur, post Episcopum ob occultum crimen, etiam extrajudicialiter conitum, non solum Clericos prohibere alicuius ad Superiores Ordines, sed etiam alicuius iam Ordinis ministrum alium interlicere: Quamvis enim in secunda decreti parte, ubi de Suspensione est sermo, non teneatur illa verba etiam ob occultum crimen, quomodolibet etiam extrajudicialiter: consilium nihilominus, & perpetua Sacra Congregationis Concilii sententia fuit, ob conitum alium sententiam censuram repensam, & eaque utrimque casum comprehendi: Ad Episcopum liquidem Alcinum interdictum, & verba illa, ob occultum crimen, quomodolibet, etiam extrajudicialiter, expressa dimittat in prima parte prius, restat ut reposita in secunda parte, auctore inde colligi videat, Praeterea ne dum possit ab occultum crimen extrajudicialiter interdicere suo iurisdictioni alicuius ad Ordines, sed etiam ob occultum crimen, possit etiam extrajudicialiter illum suspendere ab Ordinibus suis suspensum: Sacra Congregatio die 24. Novembris 1657. rescripto examinata, consensu non recedendum ab antiquo & determinatum super hoc eodem dubio prius datum, & ex praefata Affirmative responsa, lib. 21. decretorum, pag. 143. Et colligitur ad hanc resolutionem eadem Sacra Congregatio die 10. Decembris 1730. Bullam danti, suspensionem a Divinis ab Episcopo Capitulo ex informata tantum consuetudine duobus Sacrationibus inflicta, uti videre est in Theorem. Resol. de Concilio, tom. 5. pag. 81. Idemque responsum dedit in causa Grati, fons sacrae 20. Aug. 1735. quod Theorem. tom. 7. pag. 115.

Adde porro verum est, posse Episcopum virtute praedicti Decreti, ex causa tibi Clericum interdicere tam Sacrum exercitio, quam alicuius ad aliorum Ordinis gradum, ut neque teneatur causam suspensiois, si distincta manifestare ipsi reo sed tantum sedi Apostolicae, si suspensus ad ea recusat habuerit quod tunc danti v. r. o. s. a Sacra Congregatione responsum legimus Episcopo Veracellensi die 21. Martii 1643. lib. 17. Decretorum, pag. 179. & seg. et. Atque, utinam in huiusmodi, Episcopum remittente alicui Ordini contrarie, nullo iure obstanti ad manifestandam causam, cum eum repellat, neque ei, qui repulsi est, ullam competere appellacionem, sed tantum permitti alicui Sedem Apostolicam eoque ius querelas exponere, ead. Sacra Congregatio declaravit, cum ad Cardinalem Antonium Barberinum Archiepiscopum Remensem, Apostolica limina visitantem, atque hac ipsa de re Sacra Congregationis sententiam sollicitantem, die 21. Aprilis 1688. in hunc modum respondit: *Cum nullus ordinari debeat, quem Episcopus sua Ecclesiae intem, aut necessarium non iudicaverit, Congregatio non sentit declarari, ab inquisito iudicio nullam dari appellacionem, sed rectorum damnavit ad Sacram Apostolicam, quae iuxta ipsius Congregationis sententiam, per Gregorium XIII. fuit record. approbatum, quareque Ordinarius recalcaverit quicquamque ordinari.*

ordinare. Metropolitano, ac viciniori Episcopo communicat, ut ab eorum Ordinario prius requirat casum recusatum, quo legitimam non allegat, licet illi omnem regulam ordinare. Itaque qui ex Diocesis Episcoporum Eminencia vestra provincialis Sedem Apostolicam aliterat, iuxta prenaratam formulam, eorum quovisvis consensu, cui formula, et usum in prefata addatur, consensum expedit B. P. P. q. d. d. d. Metropolitano, ac viciniori Episcopo, antequam communi filii partes exequi aggrediantur, patere curent, ut illi deo apud suos Episcopos per tres vice suppliciter petant, lib. 16. Litterae. Visitations Sacrorum. Limitum pag. 401.

Ex hoc vero, quod suspensus ab Episcopo ob occultam causam, quam tamen Episcopus sibi notam assent, appellare nequeat ad Superiorem, necessario consequitur, quod si nihilominus appellationem interponere, ejulque obtinui. Altari ministrare, seu quovis modo sumi Ordinem silemter exercere prestatum, statim incitat in irregularitatem. Quidquid enim in conciliarium sententiam nonnulli Doctores, ita expresse definiti Sacra Cong. Concil. in Sagum. 21. Janii 1635. lib. 24. Postquam pag. 1. ubi hac adducunt: Episcopus Sagumensis ex facultate sibi attributa Decreto Concilii cap. 1. §. 14. ex casu sibi non suspensum Parochum ab exercicio Curæ sed ille appellavit, & precepto Episcopi contempto celebravit, & Curam exercuit. Quod, ad illa suspensionem non debet appellari, nisi Parochus, non obstante appellatione interposita, per eundem Curæ effectum fuerit irregularis? Sacra Cong. Concil. censuit ab irregulari suspensionem non dari appellatorem, & Parochum qui Sacramenta in ipsa ministravit, irregularitatem contrahi se.

Quoad iam tradita in Tomo 4. verb. Impedimenta Matrimonii art. 2. a. num. 69. ad 80. & num. 102. de Parochia fidelitate non audire verba, vel non videre nisi attentantium clandestine contrahere Matrimonium, advertebamus eum, quod illa exceptio, Nisi affectus non intelligitur, apponitur in Decreto ubi aliis intelligenda est de eo casu, ubi Parochus qui, si nec videt, nec intelligit, prætereaquod, vel aures libi obstruget, vel faciem velaret, ne audire, & aspicere, reciperetur, licet colligat ex Fagnano in cap. Moniam num. 15. de Constit. & in cap. quousque nam. 7. & 8. de penit. & remiss. Neque porro argum. est, ut ab arbitrio fidei Parochi pendat, libertatem Matrimonii impedire, ut recte docet Bened. XIV. de Synodo Diocesis lib. 13. caput. 23. numer. 30. & 31. ubi ad litteram subiungit, ut sentitur.

Ex hæcenus dictis recte colligitur, prædicta verba, Nisi affectus non intelligitur, de eo casu accipienda esse, quando Parochus invitatus ad Matrimonium contractum adhibuit, ideo nec videt, nec percipit, quia data opera neque videre voluit, neque percipere, cum tamen & videre, & percipere naturaliter possit, eandem ratione, quia testes ad eum ipsum actum adhibiti, & vidisse se, & percipisse fateantur. Celebris fuit antea præterito 1753. causa Carthaginensis Matrimonii in Concilio Congregatione ajitata, & iudicata, in qua agebatur de quodam Matrimonio contracto coram Parochia domi sue inopinate deprehento, qui virum quendam alpecebat, ejulque verba perceptorat. Iamvis vero nec videret nec audiret. Form cum ex ea quæ controversia iudices sedebant, totidem ex una parte pro Matrimonio validate, totidem vero ex alia pro illius nullitate opinati fuerint, opportunum Nobis visum est Congregationem ipsam coram Nobis indicere iussus prius Theologis aliquot, aliosque Juris Canonici professoribus sententias suas hac de re scriptis exponere, qui summa cum diligentia, ac labore collati inter se tum Theologorum, & Canonistarum placuit, tum Decretis eiusdem Congregationis, & adscriptum casualem, quæ ad eam coram ipsa agitata fuerunt, & ab ea deinceps in hoc facile convenirent, ut ad Matrimonium validate, necessarium omnino esse contrahentes a Parochia videri, eorumque verba mutuum consensum experientia ab eodem audiri; eo libet principio præ oculis habito, quod si Parochus Matrimonio interfuit, tamquam testis Ecclesie authoritatis, non modo poterit de Matrimonio contracto fidem facere, ubi nec utrumque viderit conjugem, nec utrumque consensum audierit. Sed cum factum ipsum, de quo agebatur, accurate perpendimus, ejulque circumstantiis omnino diligenter excutimus, manifestum comperit eum, quod si Parochus mulierem non vidit, ejulque verba non habuerit, hoc idcirco evenit, quia ipse obstruit animum eandem videre, & audire noluit, cum eam fa-

cile videre, & audire potuisset, quemadmodum bene viderant, recteque audierant testes ad eum actum adhibiti. Itaque & pronuntiatio huius, Nobisque annuimus sententia prolixe pro Matrimonio validate. Hæc ille. Vide dictam causam in Carthaginensi Matrim. sui in Thesoro Resolutionum Tomo 2. ubi ipsa adducitur sub die 1. Septembris 1753. & sub die 22. Septembris ejusdem anni 1753. sub die 20. de con. de ordinat. Matrimonii in cap. 296. Et Sacra Cong. Concil. dicta die 22. Septembris 1753. Respondit affirmative pro validate Matrimonio, quousque fuit circumstantiis in casu, de quo agitur.

Sacrosancti in Christo Patris, & Domini Nostri
Domini Benedicti Divina provi-
dentia Papa XIV.

Epistola Encyclica ad S. R. E. Cardinales, ac Archie-
piscopos, & Episcopos Regni Galliarum in
novissimum Comitum Cleri Gallicani
congregationem.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinali, ac Archiepiscopis, & Episcopis Regni Galliarum in novissimo Comitum Cleri Gallicani congregatione Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex omnibus Christiani Orbis regionibus, ad quas imposita incertitudo nostræ pastoralis curæ proceditur, quum multa spe ad Nos deferantur, quæ animum nostrum promissionum, singularium Ecclesiarum statu sollicitum, & anxium habeant, vig tamen aliunde Nobis maiores perturbationis, atque doloris causæ acciderint, quum ex gravissima controversia, & disensionum incommodis, quibus florulentissimum istud Regnum, & Christianicæ Galliarum nationem aliquot abhinc annis lætari cognovimus, Neque sane delitimus hic toto perturbatorum vestrarum tempore, Deum Optimum Maximum anixe rogare, ac interprecari etiam aliorum precibus orare, atque obsecrare, ut ipse, qui Deus pacis est, veram solidamque tranquillitatem turbatis Ecclesiis vestris reddere dignetur. Sæpe etiam, datæ ad carissimum in Christo Filium nostrum Ludovicum Galliarum Regem Christianissimum Apostolicis litteris, illius opem, & brachium ad Ecclesiasticæ pacis tutelam, atque præsidium imploravimus. His autem, qui ad Nos, & ad Sedem Apostolicam de rebus istis recurram habuerunt, ea semper responsa dedimus, quibus Nos principis, paratoque declaravimus, pro pace Ecclesiæ Gallicanæ quam sinceræ, & constanti dilectione prosequimur, quidquid Nobis vitæ superesse posset libenter impendere; quæ omnia quæ Nobis agenda proponerentur, & aggredi, & urgere, dummodo eiusmodi consilia essent, quæ ad revelationem malorum germinum apta, & idonea dignoscerentur, & quorum exitum cum ipse prosperi eventus inspicienda, & ad inextinguibilem finem utiliter processura videretur.

Gravem, atque diuturnam de rebus vestris sollicitudinem, quæ hæcenus affecti fuimus, non parum sublevarunt litteræ & Gallicani Cleri Comitatus die 31. Octobris elapsi anni ad Nos scriptæ, quæ quidem legentes, vestram venerabilis fratres, firmitatem, atque constantiam, vestram perpexitur perfectam confessionem in custodiendo veritate, quoque doctrinæ deposita, & in remissa, quam semper majores vestri præstita sunt, erga Apostolicam B. Petri Sedem, Catholicæ Unitatis æquum, observantia, & veneratione, Neque enim ullam inter vos divisionem vigere compemus quousque casibus regulari, & principia, sed testatur tantummodo esse inter vos, in delictis, inatenuandis, in diebus, utendum necessario est, ut eadem communia principia in ulum deducatur. Quod quantum optandum fuisse longe abesse a conventu vestro, haud tamen mirum videri debet, sententias ubi alias inter sacros Antistes, & doctrinæ, & morum sanctitate conspicuos, in gravissimum rerum tractatione evenit. In magnam autem præconcepit consolationis nostræ accendit seie obitu etiam Christianissimi Regis pietas, & religio, cum hæreticiorumque in hæc Apostolicam Sedem obsequio conjuncta, quæ non in recentibus tantummodo illis inter, quæ die 10. Decemb. ejusdem elapsi anni prædictam Cleri epistolam huc nuncios, ad nos

dedit, sed in cæteris quoque omnibus ab eo consecratis præclare enituit: in quibus testari possumus, atque debemus, Nos semper illius regi animi sensus eos plane deprehensisse, qui maxime debebant orthodoxum Principem, & vera in Deum religionem, & sinceram erga Romanam Sedem pietatem prædium, eundemque pacis, atque concordiam in suis regnis restituenda, & conservanda amantissimum.

Tanta est profecto in Ecclesia Dei auctoritas Apostolicæ Constitutionis, quæ incipit, *Unigenitus*, eademque ibi tam sinceram venerationem, obsequium, & obedientiam ubique vindicat, ut nemo fideliū possit, absque salutis æternæ discriminatione, debita erga ipsam subiectione fide subducere, aut eilem ullo modo refragari. Hinc porro consequitur, ut in ea, quæ exorta est, controversia, utrum huiusmodi retractatis Sanctissimum Corporis Christi Viaticum expectantibus denegari debeat sine ulla hesitatione respondendum sit, quod prædictæ Constitutioni publice, & notorie retractari sint, denegandum eis esse: ex generali nimirum regula, quæ vetat publicam, atque notoriam peccatorem ad Eucharisticam Communionis participationem admitti, si ve eam publice, si ve privatim requirit.

Publici autem, atque notorii sunt retractarii in casu de quo agitur, quicumque per sententiam a Iudice competente prolatam rei declarati sunt, eo nomine, quod debitam prædictæ Constitutioni *Unigenitus* venerationem, obsequium, & obedientiam contumaciter denegaverint; quicumque etiam huiusmodi contumacia reos sit in iudicio confessi sunt; ac præterea illi, quod quavis necesse a Iudice condemnati, neque reatum suum in iudicio confessi fuerint, nihilominus, vel eo tempore, quo sacrum ipsum Viaticum suscepit, sunt, propriam inobedientiam, & contumaciam adversus Constitutionem *Unigenitus* sponte profiterentur, vel in antea factæ vitæ decursu aliquid evidenter commisisse notum, manifestum, oppositum venerationi, obsequio & obedientiæ eidem Constitutioni debite, in eoque facta moraliter perseverare, quod ita vulgo cognitum est, ut publicum scandalum inde exortum, non adiacere cessaret: in his enim casibus, eadem omnino acrius moralis certitudo, quæ habetur de illis factis, super quibus iudex sententiam tulit, vel saltem illa suspexit moralis certitudo prædictæ similis, & æquipollens.

In quo tamen præ oculis habenda est differentia, quæ intercedit inter notorium illud, quod merum aliquod factum deprehenditur, cuius facti reatus in ipsa sola externa actione consistit, ut est notoria usurarum, aut consularum; & aliud notorii generis, quo externa illa facta notari contingunt, quorum reatus ab interna etiam animi dispositione plurimum notum, penitet: de quo quidem notorii genere nunc agitur. Alterum enim illud gravibus sine probationibus evinci debet, sed alterum gravioribus, certioribusque argumentis probari oportebit.

Ea vero, quam supra innuimus, certitudo minime adesse dicenda est in aliis casibus, in quibus crimen iunior conjecturis, præsumptionibus, incertis vocibus, quæ originem suum plenamque debent hominibus, aut malo animo affectis, aut qui præiudicatis opinionibus, vel parium iudicio ducuntur; quibus dum fides habetur, satis competentem est, tum præteritorum temporum, tum ætatis nostræ experientia, quot modis homines errare, & falli, ac in controversiū agi contingat.

Quia vero nonnulli animarum Pastores, Ecclesiæque Ministri, pietate, & zelo commendati, huiusmodi conjecturis, & præsumptionibus deferentes, dum ad sacrum Viaticum aliquibus ministrandum advocant, animo anxi habent, verentes ne id sine propria conscientie periculo administrare non possint, certam subnectimus agendi regulam, quam sequuntur.

Hoc itaque primum animadvertere debent, an scilicet ei, qui extremum Viaticum postulat, quam antea ad sacramentum accederet, Pænitenti præstiterit tempore a loci illius Parochio ubi debebat Eucharistica Communio administrata fuerit; si enim hæc illi in vita non fuerit denegata, argumentum ei erit, aut hominem illum ab omni labe immunem, aut saltem non vere notorium peccatorem reputatum fuisse, inde sequetur, sacrum Viaticum eidem in exitu vitæ publice postulare denegari non posse: nisi forte, postquam olim ad Eucharisticam mensam admittitur fuit, & ante id tempus quo postrema Sacramenta requirit, aliquid commisisse noceatur, quo publici & notorii peccatoris notum, iuxta præmissa, constiterit.

Ibi autem ex hac facti specie certum ipsis non suppetat fundamentum, cui insisteri valeant, aliunde vero valide adversus agrotum præsumptiones, & iudicia gravis, & urgentia militent, quo ex obortum sibi scrupulum rationabiliter deponere nequeant: In his rebus circumstantiis oportet eos remotis arbitris, agrotantem alloqui, eique cum omni lenitate, & mansuetudine, non tamquam disputantes, cumque convincere volentes, ostendere, quæ, & qualia sint indicia, quæ suspensum reddunt ipsius vitæ tenorem, rigorem eum, & obsecrantes, ut respiciat, in eo saltem tempore articulo, a quo externa ipsius salutis fors pendet; eidemque præterea demonstretur quod, quamvis ipsi parati sint Sanctissimum Corporis Christi Viaticum ei ministrare, ac etiam respiciat illud ei ministrare, non ideo tamen tutus in se erit ante tribunal Christi, sed potius novi, & horrendi criminis reum, se constituit, ex quo iudicium sibi manducavit, & bibit; ceterum (ne alia de causa Sacramentum Corporis Christi eidem ministraretur, nisi ut Ecclesiæ labenti obtemperet, & quæ præter eam, quam habet, curam, ut scandala publica anteverat, pro sua etiam pietate, agroti ipsius infamiam præcavere studet, & idcirco eum a sacra mensa non repellit, dum ipsum, licet peccatorem in conspectu Domini reputet, non tamen in proprio tribunali publicum, atque notorium, peccatorem agnoscit.

Hanc itaque iudicandi, agendique normam oportet vos, venerabiles fratres, utpote Nostræ, & Apostolicæ sedis iudicio prolatam, inferioribus animarum Pastores, cæterique Presbyteris per civitates, & Dioceses vestras Sacramentis, legitime administrantibus, sequendam, & observandam proponere. Quod quidem iudicium super vigentibus contrariis a Nobis interpositum, & Ecclesiæ regalis nititur, & Conciliorum olim in ipsis Galliarum regionibus habitum decretis, & gravium ipsius nationis vestræ Theologorum sententiis fultur. Ut igitur vobis laudi fuit, illustrium prædecessorum vestrorum exempla sequendo, promotas isthæ controversias, subortæque dubia ad Nos, & Apostolicam Sedem deferre, certamque hinc regulam ad revocandas, tuendamque Ecclesiarum vestrarum pacem, exposcere; ita, nunc officii vestri partes, vestraque simul apud Deum, & Ecclesiæ merita cumulabitis, si præscriptam agendi methodum ab illis, ad quos pertinet, in occurrentibus casibus omnino servari curabitis. Quod Nos a Fraternitatibus vestris eo fidentius expectamus, Nobisque pollicemur, quo magis Nobis ipsi consili sumus, nihil diligentiæ, aut studii a Nobis prætermittimus fuisse, si ve in perpendendis, ac discutendis articulis, quos Episcopi in præfatis Cleri Comitibus adunati, licet non unanimi sententia, proposuerunt, desumendique ex ipsa eorum discrepantia rationibus, ad rem penitus percipiendam, rectoque iudicio desumendam opportunitas; si ve in legendis, ponderandisque sententiis scriptæ cæritatis a venerabilibus Fratribus nostris huius S. R. E. Cardinalibus, quorum hæc de re consilia exquisivimus si ve in cæteris omnibus extensionibus, atque prælatiis, per quæ divini luminis adiutorium, quod interim flagrantissimis votis implorare non prætermittimus, Nobis promereri possemus.

Neque vero dubitamus, quin carissimus quoque in Christo Filius noster Rex Christianissimus, postquam suscepit & vobis consilium non solum probavit, sed etiam, ut supra innuimus, suis ad Nos datis litteris fovere, & adjuvare non recusavit: pro sua præsertim in Deum, & Ecclesiæ religionem, ac pietatem validam Fraternitatis vestris opem præbere studet, quo tam vobis, quam inferioribus Ecclesiæ Ministris, liberum & integrum sit, ad superius descriptam agendi normam sacrorum Mysteriorum administrationem moderari. Quæ quidem fiducia resti. Nos hic sermonem minime habendum existimamus de teliquis Fratrum vestrorum articulis recipientibus Episcopalia iura circa eorumdem Sacramentorum participationem concedendam, vel denegandam, & varias super hæc re obortas controversias, sed potius cum ipso Christianissimo Rege per alias litteras nostras agendum duximus, ut in Sacra Episcopatus iura, sua animi magnitudine, ac præstanti virtute, tueretur. Quod ipsum, & proprio, & maiorum suorum more, & iurum certo confidimus, ut nobilissimæ Galliarum Ecclesiæ, illius regi favore nostris, vestrisque studiis obsecundante, immo præstam decorum retinuit, & perturbatam ad tempus tranquillitatem cito recuperasse letetur. In cunctis operantibus eventus auspiciū Fraternitatis vestris, cunctisque populis Pastoralis curæ vestre

con-

conceditis: Apolliniam Benedictionem peramanter imper-
tuntur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die deci-
ma sexta Octobris MDCCLVI. Pontificatus nostri anno de-
cimo septimo.

D E C R E T A.

7 Infrascriptio pro Oratione quadraginta horarum iussu fel. m.
cor. Clementis XI. primum edita, eundem Urbem non obligat:
Laudandi tamen, qui se illi conformare studere, nisi aliud
ad Ordinarius locorum statutum sit. S. R. C. 15. Julii 1749.
in una Cong. Quatuor S. Philippo Neri Cris. alii Patrum.

8 An Episcopi non habentes facultatem specialem concedendi in Orationis privati, & Capella pro secularibus, &
aliis legends Missam possint dictam licentiam petentibus con-
cedere? Responsum fuit, Negative. S. R. C. Cong. 23. Sep-
tembris, 1749. in Taurinis, in Hungaria.

9 Si fiat Festum Sancti tamquam Feroni Loci electi a Clero,
populo &c. illius loci e. m. approbatione Episcopi vigore
Constitutionis Urbani V. II. juxta Decreta S. R. Cong., tunc
Festum prædictum Sancti erit de precepto observandum, &
celebrandum ab incolis totius loci, etiam a suburbanis, alias
Negative. S. R. C. 15. Septembris 1741. in Tridentini.

10 Si Festum prædictum erit de Patrimonio loci &c. Officium
erit celebrandum sub ritu primæ classis cum octava ab omni-
bus Sacerdotibus secularibus ejusdem. Si vero Festum &c.
erit Titularis illius tantum Ecclesiæ Parochialis, Officium
celebrandum erit sub ritu primæ classis ab eis Sacerdotibus
tantum, cum octava, qui additi sunt servitio Ecclesiæ illius
Parochialis, & non ab aliis. S. R. C. 15. Septembris, 1743. in
Tridentina.

11 Non obstante alio Decreto emanato a S. R. C. 17. Maji
1743. in favorem Patronii S. Joseph, quod Officium erat
præferendum in concursu cum festis SS. Apollitorum, &
Evangelistarum; Florentie expolitio dubio in S. R. C. pro parte
Ecclesiæ Metropolit. Quæstione emanavit illud Decretum
de declarationis dubii super occurrentia Festi SS. Apollitorum
Philippi, & Jacobi, ac S. Marci cum altera festivitate Pa-
tronii S. Joseph. S. R. C. die 3. Julii 1745. Respon. ut, præ-
ferendum esse Festum Apollitorum, & Evangelistarum.

12 I. Utrum Sacerdos Sæcularis, vel Regularis habens Of-
ficium duplex, & quid si duplex 1. vel 2. classis, celebrans
in aliena Ecclesiâ ex devotione, ubi celebratur Festum so-
lemne, debeat ne celebrare Missam conformando illi Ec-
clesiæ, ubi celebrat, etiam quoad solemnitatem, & colen-
dam apparatusum?

13 II. Utrum etiam Sacerdos Sæcularis, vel Regularis ha-
bens Officium duplex, & quid si duplex 1. vel 2. classis ce-
lebrans in aliena Ecclesiâ ex obligatione in sepultura solenni
alicujus cadaveris, vel exequiis solemnibus, debeat se con-
formare illi Ecclesiæ celebrando Missam de Requiem?

Ad I. & II. dubium responsum fuit, Serventur Decreta
alias edita in una Terti Ordinis S. Francisci 11. Januarii 1701.
Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares, conformare se
debent rursi Ecclesiâ, in qua celebrant. Et ita declaravit S. R.
C. dies 9. Januarii 1753. Quæ Decreta cum posteriora sint,
derogant quibuscunque aliis prioribus, L. Non est novum
28. & Leg. Sed & posteriori 53. ff. de Legib. cap. 1. de Consti-
tutionib. in 6. & per consequens certum est, quod nunc cele-
brans in aliena Ecclesiâ debeat in Missa conformare Ec-
clesiæ, in qua celebrat, saltem in casu alicujus solemnitatis,
vel solemnibus exequiis; Sic Cavaleri in Calendario anni
1757. in fine.

14 Tirafogni. Investitionis, & Canonizationis Venerabilis
Servæ Dei Mariæ a Jesu Agredano Monasterii Conce-
pitæ Cippi de Agreda Ordinis S. Francisci.

Cum pervenerit in Urbem astatum Autographum Operis
Mythice Civitatis Dei Vm. Servæ Dei Sororis Mariæ a Jesu
de Agredano ex Monasterio Agredano Tirafogni. Diocesi
extractum, & ad SS. D. N. transmissum una cum aliis indubis
exemplaribus characteris Servæ Dei, necnon processibus super
ejusdem characteris identitate, a Reverendiss. Episcopo Ti-
rafogni confectus juxta eam, quæ SS. D. N. Benedictus XIV.
pro ea, quæ prædicta est sapientia, & doctrina præscriptæ
in Epistola ad P. Raphaelen a Lugagnano tunc Ministrum.

Generalem Ordinis Minorum die 26. Januarii 1748. habita
est Congregatio particularis Sacrorum, Ritusque de mandato SS.
in qua interfuerunt Eminentiſſimi, & Reverendissimi Patres
Cardinales Portocarrero, Cavalchini, Tamburini, & Galli,
necnon R. P. D. Benedictus Veterani Promotor Fidei, &
Ego Secretarius, in eaque, omnibus mature perpensis, exa-
minatisque non unius Peritis in Hispania accurate confectis,
etiam alia tribus Peritis in Urbe, prævia instructione dicti
R. P. D. Promotoris Fidei peractis, quibus fuerunt in sensu
Consilii Vm. Servum Dei vrm. Mariam a Jesu de Agreda
scripsisse Hispano Idiomate Opus, de quo agitur, in obis Tamus
distributum fuit titulo: La Mythica Ciudad de Dios. Necnon si
SS. placuerit, restitui possit Autographum memorati Operis,
cum ejus Apographum, accuratissime compulsatum, exisset
in Processu informativo astatum in Actis Sacræ Congrega-
tionis. Die 7. Maji 1757.

Facta deinde per me Secretarium de prædicta relatione
Sincillismo, Sanctitas Sua benigne approbavit resolutionem
Sacræ Congregationis, necnon restitui mandavit Eminentiſ-
simo D. Cardinali Portocarrero Autographum dicti Operis
Mythice Civitatis Dei, in Hispanias remittendum. Hac die
8. Maji 1757.

D. P. Card. Tamburinus Præf.
Loco & Sigilli.

M. Marfufcus Sac. Rti. Cong. Secr.

Advertendum, quod nos Frates Minores (quidquid scri-
pserit aliquis in contrarium) posuimus, ac debemus addere in
Consuetudine nomen nostræ Sancti Patriarchæ Francisci, dicen-
do, Sanctis Apollitis Petro & Paulo, Beato Patri nostro
Francisco &c. et ita dicendo Sanctis Apollitis Petro &
Paulo, Beatum Patrem nostrum Franciscum &c. Cui non
obstat Decretum Sacræ Congregationis diei 20. Martii 1706.
loquendo ipso de iis, qui illud necesse est ex speciali privi-
legio. Regulariter obsequio speciali privilegio &c. quo nos pau-
demus ex rursi tradito a S. Bonaventura anno 1260. posuit in
Orbe Seraphicorum, 2. num. 30. a quo recedere non possumus
ex sanctis a Julio II. & Clemente X. citat. in Rubricis nostris
novissimis Franciscanis Breviaris num. 139. ibi: „Quand Ec-
clesiæ remonias vero, & alia ad recte & sancte reddendum Do-
minio Sacrificium laudis, quocumquomodo necessaria, & op-
portuna, observanda sunt documenta a S. Bonaventura edi-
ta, necnon orationes Capitulum Generalium, Ap-
ostolica auctoritate confirmata: ac proinde Rituale, Con-
stitutiones, & doctrinæ in Firmamento trium Ordinum
contentæ ibidem a lui. mem. Julio II. & tandem a fel. re-
cord. Clemente X. in Brevi, Ex communi Nobis 28. Au-
gusti 1671. cum aliis recentioribus, approbatæ, & luti
monialis pœnis, pro tunc, & nunc observari mandat e. :
Ac ideo in Missalibus, & Breviariis Franciscanis in Consue-
tudinibus appositum est post nomina SS. Apollitorum Petri & Pa-
uli, nomen S. Patris nostri Francisci, & insuper ad habere
personalem confirmationem Innocentii XIII. qui assistens
nostro Capitulo Generali Romæ celebrato 15. Maji 1733.
non solum illi approbavit in publica Consensione omnium
Vocalium, sed & summissi compulavit repetere, dicendo,
Precibus, & meritis Beati Mariæ & c. Beatorum Apollito-
rum Petri & Pauli, & Beati Patris nostri Francisci &c. uti
apparet ex supra laudato Capitulo Generali edito Romæ an-
no 1730. Et ad id accedit totius Religionis universalis, ac
in veterata consuetudo, quæ quasi altera Lex pacem obligandi
obinet potestatem. cap. consuetudo 5. diff. 1. L. De quibus
31. ff. de Legib. L. Distincta consuetudo 33. & L. Sed & ea
35. ff. de cod. Consuetudo namque est optima Legum inter-
pretis; L. Sive interpretatione 17. ff. de legibus, cap. Cum dilectis
8. de consuetudine, cum similibus. Et hæc sententia ex-
presse traditur Iul. nam. 168. in causis alii Mediolani im-
presso anno 1744. ab eruditissimis Patribus Reformatis, illius
Provinciæ collecto ex Cærenonialis Romanis, & Franci-
canis.

Clericus Capellanus sibi concessam lub lege donec
provis fuerit de Beneficio, teneretur dimittere, li Beneficium
Ecclesiasticum obtinuit; S. Cong. Consil. die 13. Januarii
1753. in Causatæ Capellania, in qua ad dubium, An sit
locus Dimissioni Capellani in casu? Respondit, Affirma-
tive, & amplius. Sic apud Theſaurum Resolutionum Sac.
Congreg. Consil. ejusdem anni; Vide ibi, ubi multa ad
rem.

17 ASUCLANA Processionum; in qua ad sequentia dubia.

I. An Parochi rurales Villæ Aspelancæ, & Villæ Collis valeant Processiones peragere in propria cuiusque Parochia tam die Festivitatæ SS. Corporis Christi, quam diebus S. Martini, & Rogationum in casu?

II. An idem Parochi teneantur, & cogi possint ad interveniendum istis Processionibus, quæ lo dictis diebus celebrantur in Terra Arquatæ in casu?

III. An simplices Clerici, & Sacerdotes Villarum Aspelancæ, & Collis teneantur ipsi quoque intervenire dictis Processionibus Terræ Arquatæ in casu? Sac. Cong. Concil. die 3. Februarii 1751. Respondit.

Ad primum Affirmative; ad secundum, & tertium Negative.

18 AUXIMANA, seu Lauretana. Funerum, in qua ad sequentia dubia.

I. An Parochi Sæculares, vel præterito funeralis, vel ratione allocationis præterire possint ab hereditatis defunctorum majus emolumentum, quando eadem sepeliuntur in Ecclesiâ S. Francisci PP. Reformatorum Terræ Forani, quam accipiunt, quando tumulantur in Ecclesiâ Sæcularibus?

II. An Parochiani Ecclesiæ Parochialis Terræ Montis Cassiani Dioecesis Lauretana liceat sibi eligere sepulturam in eadem Ecclesiâ PP. Reformatorum Foranei Terræ Appiani Auximanae Dioecesis? & quatenus affirmati, ve.

III. An Parochi dictæ Terræ Montis Cassiani, ejusque Sacriæ præter quantum Funeralem ratione præsentis majoris laboris debeant majus emolumentum, & in qua summa pro allocatione cadaveris ad dd. PP. Reformatorum Ecclesiam extra Territorium, & Dioecesim degent? & quatenus negative.

IV. An idem Parochi Montis Cassiani teneantur restituere hæreditibus quon. Jo. Baptiste Cherubini portionem in illius funere majorem æquo exactam?

V. An pro translatione cadaveris de uno ad aliud locum occasione tumulationis in eadem PP. Reformatorum Ecclesiâ debeatur aliquod emolumentum Gabellariis in casu? Sacra Cong. Concil. die 24. Martii 1754. Respondit.

Ad primum dabitur solutio in casibus particularibus. Ad secundum Affirmative, & amplius. Ad tertium Affirmative juxta taxam Episcopi. Ad quartum satis provisum per Episcopum, & amplius. Ad quintum Negative.

19 TOLENTINA Juris sepeliendi, in qua ad sequentia dubia.

I. An cadaver Sacerdotis Valentini Forconi spectet ad Ecclesiam Parochialem Sancti Caterini Civitatis Tolentini, seu potius ad Ecclesiam Cathedralis dictæ Civitatis? & quatenus Affirmative ad primam partem, & negative ad secundam.

II. An sit locus restitutionis ejusdem cadaveris, necnon omnium emolumentorum occasione funeris a dicta Ecclesiâ Cathedrali percipiendum in casu? Sac. Cong. Concil. die 11. Augusti 1751. Respondit.

Ad I. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad II. Affirmative, & amplius in omnibus.

20 FERRARIENSIS Jurisdictionis in qua ad sequentia dubia

I. An Superioribus Regularibus competat ordinaria jurisdictio in spiritualibus, & temporalibus super Monasteriis S. Catharine Martyris, & Secensis; necnon SS. Monicæ, & Rocchi, & signanter in procuranda recta administratione bonorum & reddituum dictorum Monasteriorum sibi subiectorum, seu potius servanda sit in casibus particularibus præterita consuetudo in casu &c.

II. An Vicarii Monasteriorum præfatorum instituti per Provinciam Lombardiam, & respective per Vicarium Generalem Congregationis S. Sabine, vel illis impeditis, seu absentibus, confessori eorumdem Monasteriorum possint intervenire quibuscumque contractibus in eundem nomine eorumdem Monasteriorum?

III. An idem Vicarii, vel illis absentibus, aut impeditis, Confessarii possint, ac debeant admittere redditioni rationum seu revisioni computationum, ut præteritur, faciem. de crime sibi in trimestre?

IV. An Provincialis utriusque Lombardie, & P. Vicarius Generalis S. Sabine possint, & debeant visitare dicta Monasteria circa administrationem Monasterii, & reddituum & sic revendere libros introitus, & exitus, ac exigere rationum redditionem a Ministris, aliisque Officialibus eorumdem Monasteriorum?

V. An Eminentissimus Archiepiscopus possit, in requisito Superiore Regulari, exigere, & recipere rationum redditionem a dictis Monasteriis, & Officialibus?

VI. An electio cuiuscumque novi Ministri, & Syndici in casu obitus, dimissionis Officii, vel amissionis spectet ad Priorissam, & Moniales, vel potius ad Archiepiscopum?

VII. An dimissio Officiorum scienda sit in manibus Priorissæ, vel potius in manibus Eminentissimi Archiepiscopi?

VIII. An facultas removendi dictos Officiales, & Ministros spectet ad Priorissam, & Moniales, seu potius ad Eminentissimum Archiepiscopum? Et quatenus affirmative ad secundam partem V. VI. & VII. dubii.

IX. An novus Minister, vel Syndicus possit vigore litterarum Petemium Archiepiscopi contractus inire, aliisque administrationis actus gerere sine mandato procurator Priorissæ, & Monialium? Et quatenus negative.

X. An Priorissæ & Moniales possint novo Syndico contribuere in mandato procurator facultates sibi benevolæ, ac alios Procuratores constituere ad certa negotia?

XI. An quæcumque instrumenta stipulari debeant coram Priorissâ, & Monialibus capitaliarum congregatum cum interventu Superioris Regularis?

XII. An in quibuslibet instrumentis, & scripturis, quibus interveniant Superior Regularis, & Syndicus, debeat prænominari, & prius subscribere ipse Superior Regularis, seu potius Syndicus?

XIII. An Archivium cuiusque ex dictis Monasteriis retineri debeat intra claustra, seu potius extra, idem in collocatorio Monialium?

XIV. An omnes libri occupati magistratibus redireni debeant in Archivio, & de trimestre in trimestrem tradi Ministris pro reportandis partibus introitus, & exitus in casu &c. Sac. Congregationis. Concilii die 28. Septembris. 1754. Respondit.

Ad I. Affirmative quoad primam partem, Negative ad secundam. Ad II. III. & IV. Affirmative. Ad V. Negative. Ad VI. electionem spectare ad Priorissam, & Moniales, cum interveni Superioris Regularis; Ad Archiepiscopum vero spectare expeditionem litterarum Patrum iuxta solitum. Ad VII. Affirmative ad primam partem. Negative ad secundam. Ad VIII. Affirmative quoad primam partem, quoad secundam servatur Nulla Inscrutabilis. Ad IX. Negative. Ad X. Affirmative. Ad XI. & XIV. Affirmative. Ad XII. & XIII. Affirmative ad primam partem, Negative ad secundam.

MONTIS ALTI, in qua ad dubium.

An Canonici Ecclesiæ Cathedralis Montis Alti ultra horas Canonicas teneantur quocumque in Choro recitare Officium Defunctorum B. M. Virginis Pl. Parentis aliorum, & Graduales diebus in Breviario designatis, five potius sit servanda consuetudo in casu &c.? Sac. Cong. Concil. die 28. Septembris. 1754. Respondit.

Servanda esse consuetudinem. Sic apud Thesaurum Resolutionum Sac. Cong. Concil. ejusdem anni; Vide ibi, ubi referuntur alia Decreta, & multa ad rem.

REGIEN. Visitationis, in qua ad sequentia dubia.

I. An liceat Reverendissimo Episcopo Regien. visitare Ecclesiam PP. Minorum S. Francisci Conventualium Terræ Saxoli? & quatenus negative.

II. An actus Visitationis novissimæ per dictum Reverendissimum Episcopum expleti in eadem Ecclesiâ sine annullandis, & circumscribendis?

III. An dictus Reverendissimus Episcopus poterit suspendere ab excipiendis Sacramentalibus Confessionibus P. Magistrum.

frum Fantini tunc Conventus S. Francisci Guardianum alias ab eodem Episcopo approbatus ?

IV. An, & quomodo sit providendum quoad peculium anno 1635, ordinatum a Julio Costa in casu &c. S. C. Conc. die 14. Decembr. 1754. Respondit.

Ad 1. *Negative*. Ad II. *Affirmative*. Ad III. *Affirmative*, & ad mentem. Ad IV. *Episcopus procedat prout de jure, servatis servandis*.

33 MONTIS ALTI, in qua ad sequentia dubia.

I. An loca Pia Montis Elpari, Hospitale scilicet, Mons Pietatis, & Mons Frumentarius, subinde jurisdictioni, visitationi, correctioni, & reformationi Episcopi Montis Alti ?

II. An administratio Oeconomica eorumdem locorum, Piorum exercenda sit libere a Communitate laicali, vel potius dependere a directione, & auctoritate Episcopi ?

III. An eidem Episcopo ius competat tam faciendi ordinationes pro recta predictorum locorum administratione, quam approbandi Officiales, Administratores, & Revisores compulsi eorum a Communitate electos ?

IV. An ad praefatum Episcopum pertineat approbare resolutiones, vel ab eadem Communitate, vel a suis Officialibus capias, tam circa contractus nomine locorum Piorum inveniendos, quam circa erogationem proventuum in elemosinas, & alius pios, ac tandem quoad distributionem fructuum personis indigentibus ?

V. An Episcopus possit removere Administratores dictorum locorum Piorum electos a Communitate non illos, vel male gerentes administrationem, atque alios per ipsum eligendos eorum loco substituere ?

VI. An Episcopus possit exigere redditionem rationis a dictis Administratores independentem a Syndicatoribus a Communitate electis ?

VII. An Episcopo privativa competat executio sententiae Syndicatorum adversus Administratores, & inquisitio contra debitores dictorum locorum Piorum ?

VIII. An subsistant electiones Officialium factae a Communitate ab anno 1752 ?

IX. An conset de argentis, & quomodo sine purganda in casu &c. ? Sacra Congr. Concil. die 25. Januarii 1755. Respondit.

Ad I. *Affirmative*. Ad II. *Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam*. Ad III. *Affirmative*. Ad IV. *Affirmative ad primam partem*, in reliquis *Negative*. Ad V. *Affirmative ad primam partem*, *Negative ad secundam*. Ad VI. *Affirmative una cum Syndicatoribus*. Ad VII. *Affirmative*. Ad VIII. *Affirmative accedente approbatione Episcopi*. Ad IX. *Negative*.

Cum autem non placuisset Episcopo definitio secundae partis quarti dubii, & petuisset contra eam audiri: Reproposita causa sub Dubio.

An sit standum, vel recedendum a decisio quoad secundum partem quarti dubii ? Ead. Sacra. Congregat. 10. Maii Respondit.

In decisum salvo auctoritate Episcopi iuxta Resolutiones II. & III. Dubii.

33 TUSCULANA Juris tumulandi, in qua ad sequens dubium.

An ex auctoritate Generalis de Mattia sepeliendum esset in Ecclesia Parochiali S. Petri, seu potius in altera S. Bonaventurae PP. Minorum Reformatorum, ita ut illis restituendum sit cum emolumentis funerariis, in casu &c. ? S. C. Concil. die 10. Maii 1755. Respondit.

Negative ad primam partem; affirmative ad secundam, & amplius.

34 OLOMUCEN. Jurisdictionis, in qua ad sequentia dubia.

I. An Parochi Regulares, cujuscunque Ordinis illi sint, & praefertim Praemonstratenses, Cistercienses, & Benedictini, exerceant curam Animarum Personarum Saecularium, & non communitatum in Parochiis in Diocesi Olomucensi, licet illi Monasteriis exemptis unitae, & annexae sint de Jurepatronatus, etiam si Cura Animarum residere dicatur in

Abbatibus, visitationem Episcopi subire teneantur in iis, quae pertinent ad Curam Animarum, siue Episcopus visitet per se, siue per alium, non obstantibus privilegiis dictorum Monasteriorum ? *Ex quatenus affirmative*.

II. An dicti Procuratores solvere teneantur ? Vocati ad Synodum accedere sint cogendi ? Festis Diocesis populo annunciare, & celebrare ? Pariter Christina, & Olea SS. ab Episcopo Diocesano accipere debeantur ?

III. An Parochi Regulares, etiam si sint Abbates, possint a Superioribus Regularibus ad Curam Animarum destinari, istamque exercere sine approbatione Episcopi ?

IV. An Regularesdati in Coadiutores dictorum Parochiarum possint a Superioribus Regularibus sine expressa licentia Episcopi, siue potius sit in potestate Episcopi in approbatione Confessoriorum Regularium limitare eorumdem facultates, non solum quoad tempus, sed etiam quoad personas, & loca, in quibus debent Confessiones audire ?

V. An liceat siue Abbatibus, siue Patribus Regularibus praefertim Cisterciensibus, pro libitu, & sine licentia Episcopi pro Parochiis modo unam, modo alteram Ecclesiam, siue Capellam, in qua Sacramenta a Parochis administrantur Fidelibus Diocesis Olomucensis constituere ?

VI. An Praelati Regulares, ubi habent purum Jurepatronatus Parochiarum acquirunt, vel cessionem a Laicis, quibus in hoc succedunt, teneantur Episcopo praesentare Sacerdotes Saeculares, ut antea Laici tenebantur ? An vero possint substituere Monachos, eoque pro libitu, non salutato Episcopo, removere ?

VII. An ad Episcopum spectet cura Clausurae Monasteriorum Monialium Regularium, & praefertim Cisterciensibus, & Benedictinis subiectarum, eisdem clausuram demandare servandam ad praescriptum S. C. Tridentini c. quatenus affirmative.

VIII. An competat Episcopo Praelatis Regularibus, praefertim Cisterciensibus, & Benedictinis, prohibere, ne pluries in anno occasione Visitationis ingrediantur septa Monasterii Monialium sibi subiecti sine praesentia ejusdem Episcopi, siue alterius personae ab eo deputatae ?

IX. An possit Episcopus inhibere Regularibus, praefertim Cisterciensibus, & Benedictinis, ut sine examine Ordinarii Publicis ad habitum, & Professionem admittant, & praesentent ad electionem Abbatium exasperum deveniant, non significata Ordinario die electionis, cui Episcopus siue per se, siue per aliam intercede, & praesentem possit ?

X. An competat Episcopo rationes exigere ab Administratores bonorum temporalium dictorum Monasteriorum exemptorum Monialium, & in Administratores delinquentes animadvertere, illosque ad relinquendum solvendum cogere, & prohibere ne dotes alienent sine Indulto Pontificio, & Episcopi licentia ?

XI. An Confessarii ab Episcopo approbati ad audiendas Confessiones Fidelium utriusque sexus possint sine speciali approbatione Episcopi in Confessorios Monialium exemptarum a Superioribus Regularibus destinari ? *Ex quatenus negative*.

XII. An saltem dicti confessarii Regulares pro audiendis Confessionibus unius Monasterii Monialium exemptarum, vel pro una vice approbati, censeri debeant approbati semper, & pro omnibus Monasteriis Monialium ?

XIII. An Regulares teneantur pro obtinenda facultate audiendi Confessiones, siue Saecularium, siue Monialium se personaliter coram Episcopo praesentare, siue potius sufficiat a Superioribus de sufficientia, & idoneitate testimonium transmitti ?

XIV. An Praelati, & Abbates Regulares possint specialiter Indulto Calices, Campanas, aliaque Vasa Sacra, in quibus intervenit Sacra Oratio, benedicere pro utu altiarum Ecclesiarum ?

XV. An dicti Abbates, & Praelati teneantur servare Decretum ab Alexandro VII. editum circa usum restrictum Pontificalium Praelatis inferioribus concessum ?

XVI. An liceat Regularibus Eucharistiam in propriis Ecclesiis exponere sine licentia Ordinarii, licetque pariter Regularibus, & praefertim Benedictinis, & Cisterciensibus, in propriis Ecclesiis invitam Imaginem, aut Sacram Reliquiam ab Ordinario non approbatam exponere, & tandem in eisdem Ecclesiis predicare, non petita ab Ordinario licentia Sacra Congr. Conc. die 7. Junii 1755. Respondit.

Ad I. & I. *Affirmative*. Ad III. *Negative*. Ad IV. *Negative*.

gative ad primam partem, affirmative ad secundam. Ad V. negative. Ad VI. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad VII. VIII. IX. X. affirmative. Ad XI. negative. Ad XII. XIV. XVI. negative. Ad XIII. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad XV. affirmative.

Et eadem Causa reposita sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decisum in casu &c. ? Eadem S. C. Concilii die 2. Augusti anni 1755. Respondit: *In decisis.*

25 ROMANA Redactionis Legatorum, in qua ad sequentia dubia.

I. An sit locus diminutioni Legatorum ratione concordie, & expensarum litis ? & quatenus affirmative.
II. An, & in qua summa legata debeantur in casu ? &c. S. C. Concilii die 13. Septemb. 1755. Respondit.

Ad I. negative. Ad II. prout in primo.

Et eadem Causa reposita sub dubio, an sit standum, vel recedendum a decisum in casu &c. Eadem S. C. Concilii die 6. Decemb. 1755. Respondit: *In decisis, & amplius.*

26 Abbas Curatus nequit habitare domum, etiam paternam, quæ sita sit extra fines suæ Parochiæ; S. C. Concilii die 20. Decemb. 1754. in qua ad dubium, an Abbati Curato Lucernari liceat habitare in domo paternam sita in Regione Civita in casu ? Respondit negative. Et eadem causa in Pontis Curvi Residentiæ reposita die 7. Febr. 1756. sub dubio, An sit standum, vel recedendum a decisum in casu ? Ead. S. C. respondit: *In decisis, & amplius, & ad mentem.*

27 BRUGNATEN. Coadiutoris, in qua ad sequentia dubia.

I. An sit indulgendum Coadiuto pro gratis dispensationis a residentia localis, quia in Bulla non adest Decretum residenti ? & quatenus negative.

II. An usus domus Canonialis, quæ sit indivisibilis debeat tantum dicto Coadiuto residere nunc volens, & nolens, quam domum idem Coadiutus nec animo, nec scripto unquam cessit Coadiutori ?

III. An Coadiuto competat facultative administrare Ecclesiam suam in spiritualibus, itaque Coadiutor nihil agere valeat, nisi eo requisito, & potestate tantum Vicaria, donec Officium Coadiutoris deriverit ?

IV. An, & quomodo sit providendum in puncto administrationis, etiam in temporalibus, ne bona Ecclesiæ ulterioribus detrimentis subiciantur ?

V. An, & quomodo sit providendum Coadiuto, ne litigari continuo cogatur alimentis suis in summa 30. ducatorum auri de Camera sibi in Bulla reservata, addita obligatione Camerali, ac fideiussione bene vixi pro assecurandis eidem alimentis in casu ? Sacra Congr. Concilii die 17. Janu. 1756. Respondit.

Ad I. non intelligere. Ad II. prout in primo. Ad III. Negative in casu, de quo agitur. Ad IV. & V. Partes utantur iure suo coram suis iudicibus, & amplius in omnibus.

28 NUSCANA, in qua ad dubium.

An Canonici collegiæ Ecclesiæ S. Mariz de Piano Oppidi Montellæ Nulcanæ Divites teneantur unam tantum Missam pro populo diebus festis celebrare, seu potius tot Missas, quot sunt Parochiales Ecclesiæ illi unitæ in casu ? S. C. Concilii die 17. Janu. 1756. Respondit.

Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

29 ALERJEN. Sepulturæ, in qua ad sequentia dubia.

I. An sepulcrum erectum in asserta Ecclesia S. Aloyisii Gonzagæ Oppidi Curvis insinuetur in casu, &c. ? Et quatenus affirmative.

II. An dicta concessio sepulcri facta Andreæ Arrighi pro se, & per li sui parenti et eredi, solos Agnatos de familia Arrighi comprehendat, vel potius ad Cognatos etiam extendi debeat ?

III. An eadem concessio facta etiam pro hæredibus dicti Arrighi solos hæredes habentes Insipatronatus dictæ ass. Ecclesiæ obtineat, vel potius etiam aliorum consanguineorum, qui non habent Insipatronatus dictæ Ecclesiæ ?

IV. An non facta electione sepulturæ ab illis, quibus di-

ctum jus sepulturæ competere potest, cadavera eorum tumulanda sint in dicta asserta Ecclesia, seu potius in Ecclesia PP. Minorum Observantium ?

V. An, & cui competat jus celebrandi exequias, aliasque functiones funebres in dicta ass. Ecclesia S. Aloyisii ?

VI. An, & cui, & pro rata competant emolumenta funeralia ?

VII. An locus sit exhumationi cadaverum in dicta Ecclesia S. Aloyisii sepulcrorum, ac restitutionem emolumentorum in casu ? &c. Sacra Congr. Concilii die 17. Janu. 1756. Respondit.

Ad I. affirmative, et amplius. Ad II. Comprehendi etiam equat in casu electionis, et amplius. Ad III. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, et amplius. Ad IV. Prout in secundo, et amplius. Ad V. competere omnia Parochiæ, et amplius. Ad VI. Competere omnia Parochiæ. Ad VII. negative ad primam partem, et quoad secundam affirmative pro quarta funerali.

AUXIMANA applicationis Missæ, in qua ad dubium, 30

An Patres Conventuales S. Francisci Terræ Montis Philippi teneantur saltem in posterum ad applicationem Missæ celebrandæ iuxta dispositionem q. Joannis Sancti in casu ? &c. S. C. Concilii die 7. Februarii 1756. Respondit: *Negative.* Agebatur enim ibi de solo onere celebrandi Missam de mane ad horam auroræ pro mercenariis, & operariis.

CÆSENATEN. Beneficii, in qua ad sequentia dubia, 31

I. An licentia Episcopi ad effectum incidendi arbores, de quibus agitur, insinuetur absque consensu Capituli in casu ? &c. Et quatenus negative. II. An sit concedendum Beneficium Apostolicum in casu &c. S. C. Concilii die 30. Martii 1756. Respondit.

Ad I. affirmative. Ad II. prout in primo.

Et eadem causa reposita sub dubio: An sit standum, vel recedendum a Decisum in casu ? &c. Eadem S. C. Concilii die 8. Maji 1756. Respondit: *In decisis, et amplius.* Agebatur enim ibi de prætenso consensu Capituli Patroni Beneficii pro concedenda licentia incidendi arbores pro reparatione prædiorum dicti Beneficii, quæ inscio non excedebat dispositionem Canonis Terrulæ 12. q. 1.

CASSANEN. Matricitatis, & Præbendiarum, 32 in qua ad sequentia dubia.

I. An consistet Matricitatis Ecclesiæ S. Nicolai Terræ Castellucci inferioris supra Ecclesiam S. Margaritæ Terræ Castellucci superioris in casu ? &c.

II. An Ecclesiæ S. Nicolai competat antepulatio campanarum in die Sabbathi Sancti, seu potius sit locus cumulativæ, vel alternativæ ?

III. An, & cui ex duobus Clericis, & Rectoribus competat præcedentia in processionibus, aliisque functionibus Ecclesiasticis, quæ forte unitim fieri contingant ?

IV. An in processione peragenda in die Dominico infra Octavam Corporis Christi in Ecclesia S. Margaritæ delatio Sanctissimi Sacramenti privative spectet ad Archiepiscopatum S. Nicolai in casu ? &c.

V. An insinuetur mutatio tituli Rectoris, seu Cappellani Curati Sanctæ Margaritæ in titulum Archiepiscopatus eiusdem Ecclesiæ ?

VI. An Clero Ecclesiæ Sanctæ Margaritæ liceat habere suum proprium Cantorem, seu Prefectum Chori, seu potius Cantor Sancti Nicolai debeat regere utrumque Chorum in casu ? &c. S. C. Concilii die 1. Aprilis 1756. Respondit.

Ad I. negative, et amplius. Ad II. negative ad primam partem, et esse locum alternativæ, et amplius. Ad III. Competere utrique Rectori præcedentiam in propria Parochia, et amplius. Ad IV. negative, et amplius. Ad V. affirmative quoad similitudinem tantum. Ad VI. affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

35 DERTHONEN. Irregularitatis, in qua ad sequenda dubia.

- I. An constet de Irregularitate; & quatenus affirmative.
 II. An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione in casu; &c. S. C. Concil. die 8. Maii 1756. Respondit.
Ad I. affirmative, & amplius. Ad II. negative.
 Agebatur enim ibi de Joanne Baptista Carbono Sacerdote homicidia Alexandri Reperti, ac pretendente ipsum occidisse pro sua vitæ tutela, contra relationem Episcopi ex processu suo narrantis, ac probantis ceterorum.

34 AMERINA, in qua ad sequenda dubia.

- I. An Sacerdos Ignatius Torretti adscriptus servitio Parochialis Ecclesiæ Aliviani, & pro necessitate ejusdem Ecclesiæ ad sacros Ordines promotus titulo Capellanice obsecrat in Ecclesiâ S. Ignatii Orbis sibi a S. Congregatione perpetuata, potuerit contra formam precepti Episcopi ab eadem Ecclesiâ discedere, & valeat hic in Urbe permanere.
 II. An & in portis Conciliares sibi incrimatas inciderit in casu; &c. S. C. Concil. die 3. Maii 1756. Respondit.
Ad I. negative, & affirmative congrua per Episcopum. Ad II. Consultat conscientia sua.
 Et eadem causa reproposita a Sacerdote Ignatio sub dubio: In sit standum, vel recedendum a Decisio in casu; &c. Ead. S. C. Concil. die 17. Julii 1756. Respondit: *In decisis, et amplius.*

35 SALUTIARUM Juris visitandi, in qua ad sequenda dubia.

- I. An competeret Episcopo Jus visitandi Ecclesiâ, seu Cappellam Sancti Antonii de Padua Carmagoriz in casu; &c.
 II. An sufficeret interdictum;
 Sacra Congr. Concil. die 7. Augusti 1756. Respondit: *Negative ad utrumque.* Agebatur ibi de pretensione Episcopi visitandi Cappellam Sancti Antonii de Padua dedicatam a PP. Minoribus de Observantia, & sitam extra claustra, & districtum Conventus, cui visitationi resistentes Religiosi ob sua privilegia, Episcopus eam Cappellam publice interdictam declaravit.

36 ARIMINEN. in qua ad sequenda dubia.

- I. An Episcopus possit privative, seu cumulative visitare dicta duo Oratoria, eorumque Altaria, & omnia adnexa;
 II. An Pat. Guardianus Minorum Conventuum possit assistere, uti Præfex Congregationis predictæ Societatis, & duo suffragia habere in scrutinio; Et quatenus affirmative.
 III. An hoc idem liceat Reverendissimo Episcopo, ejusque Vicario Generali, vel alteri eorum nomine?
 IV. An liceat PP. Minoribus Conventualibus aggregatis dictæ Societati interire Congregationibus, ac ibi habere vocem activam, & passivam.
 V. An dicta Societas S. Josephi subiecta sit Episcopi Jurisdictioni, ita ut teneatur exequi ejus mandata, & decreta, quæ etiam extra Sacram Visitacionem ejus contingerit pro bono regimine. Sacra Congr. Concil. die 7. Augusti 1756. Respondit.

Ad I. visitare posse cumulative quoad ea tantum, quæ spectant ad Societatem. Ad II. affirmative, ut nunc tantum habens suffragium. Ad III. negative. Ad IV. affirmative cum voce activa tantum. Ad V. affirmative in hiis, quæ spectant ad Societatem, & amplius in omnibus. Advenit, quod hæc causa jam proposita fuerat die 22. Novemb. 1755. sub sex dubiis, quorum primum erat: *An solum, in quo adscripta reperimus duo Oratoria S. Mariae de Paradiso, & S. Josephi, spectet quoad utile dominium ad Societatem S. Josephi, seu potius ad PP. Minorum Conventuales?* Cui Sacra Congr. respondit, *spectare ad Societatem quoad usum tantum.* Cum autem utraque pars definitionem primi dubii iuriam agnovit, fuerunt deinde reproposita reliqua quæque dubia, & resoluta ut supra.

Ferrar. Biblioth. Tom. VII.

DERTHUSEN. Applicationis Missæ pro populo, in qua ad sequenda dubia. 37

An Coram Ecclesiâ Cathedrali Derthusensi, teneatur applicare, & respective capere in horis matutinis Missam quotidianam pro populo in casu?

Sacra Congregat. Concil. die 7. Augusti 1756. Respondit: *Affirmative sine causa, attenti peculiaribus circumstantiis.* Advenit enim hic quod Capitulum Cathedralis Derthusensis habens curam habitalem totius urbis, censuit Viarios Curatos, qui *Commissales* nuncupantur, quique actualiter ejusdem Curæ exercitium habent, tenei singulis diebus Sacram pro populo applicare, idque cum cantu, atque hac de re quædam lata fuerant Capitularia Decreta, contra quæ reclamantes Curæ *Commissales* Curiam Episcopalem adierunt, & a Vicario Generali Derthusensi ad hanc applicationem quotidianam damnati fuerunt sub supposito legum fundationis, & ipsi appellantes ad Sacram Congregationem produci Resolutio ut supra.

FAVENTINA Jurium Parochialium, & Præbendensium. 38 in qua ad sequenda dubia.

- I. An Archiepiscopus S. Andreae, ceterique Parochi Congregationis debeant relative ad Sacerdotes simplices invitari ad Festivitates, Funeralia, & Anniversaria, quæ celebrantur in Ecclesiâ Parochiali S. Joannis Evangelistæ Granaroli, & in aliis Ecclesiis Parochialibus Congregationis in casu; &c.
 II. An sit servanda astricta consuetudo Ecclesiæ Archiepiscopalis S. Andreae, & S. Joannis Granaroli, quæ unicuique retinet concionatorem in Quadragesima, ut in die Festivitatibus S. Josephi, quæ celebratur in dictâ Ecclesiâ Archiepiscopali, fiat concio in eadem Ecclesiâ excludive ad aliam Granaroli, ne tollatur populi concursus in casu; &c.
 III. An in die solemnitate Corporis Christi Parochus Granaroli debeat personaliter intervenire una cum Presbyteris, & Clericis eius Parochiæ Processioni, quæ fit in Ecclesiâ Archiepiscopali S. Andreae in casu; &c. Et quatenus affirmative.
 IV. An ob non interventum d. Processioni incidat in penas in Constitutionibus Synodalibus transgressoribus inflictas in casu; &c. Sacra Congregat. Concil. die 12. Septembris 1756. Respondit.

Ad I. affirmative, & amplius. Ad II. posse concionem fieri in utraque Ecclesiâ hâris ab Episcopo designatis. Ad III. & IV. affirmative.

ARIMINEN. Celebrationis Missarum, in qua ad sequenda dubia. 39

- I. An Missæ præscriptæ a q. Jo. Antonio Tagliaferri celebrari possint in quacunque Ecclesiâ Societatis Sacrar. Signatum Terræ Montiani hæredi iustituz benevolentia, seu potius sint celebranda in Ecclesiâ PP. Minor. Observant. d. Terræ?
 Et quatenus affirmative ad secundam partem.
 II. An dictæ Missæ celebrari debeant a dictis PP. Minoribus Observant. in casu; &c. Sacra Congregat. Concil. die 12. Martii 1757. Respondit.

Ad I. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam, & amplius. Ad II. scribatur Episcopo iuxta morem.

FANEN. Quartæ funeralis, in qua ad sequenda dubia. 40

An Quartæ funeralis, quando cadavera aliarum Parochiarum in Cathedrali transulantur, debeat quoque ex candelis, quæ in Altaribus occasione funeris accenduntur in casu; &c. Sacra Congregat. Concil. die 17. Septembris 1757. Respondit.

Affirmative, & amplius.

41 **MONTIS ALTI Vifitationis**, in qua ad fequens dubium,

An Cappella publicorum Civitatis Montis Alti polita subus Palatium Apollonicum Prædicta fit fubjecta iurisdictioni, & vifitationi Epifcopi eijusdem Civitatis in cafu &c. Sac. Congreg. Concil. die 19. Novemb. 1757. Refpondit.

Affirmative.

42 **NERITONEN**, in qua ad fequentia dubia,

I. An fuffineatur Edictum in ea parte, qua Sacrodotibus non habentibus curam animarum imponitur onus docendi Doctrinam Chriftianam fub poena Sufpenfionis in cafu &c.

II. An fuffineatur poena Interdicti in eodem Edicto infligta adverfus Ecclefias, in quibus contigerit delictare Formularium Doctrinæ Chriftianæ in cafu &c. Sacra Congr. Concil. die 1. Decemb. 1755. Refpondit.

Ad I. affirmative juxta modum explicandum Epifcopo, Ad II. negative.

43 **AMERINA Functionum**, in qua ad fequentia dubia,

I. An benedictiones, & distributiones Ovorum, Cinerum, Candelarum, & Palmarum, etfi non fint de iuribus mere Parochialibus, expleri tamen poffint a Ricceci Cappellano, etiam cum pultione Campanæ, five potius private fpectent ad Parochum?

II. An poena fufpenfionis fuffineatur in cafu &c.

III. An liceat eidem Cappellano celebrare Miffam in die fefto ante Parochialem cum explicatione Evangelii in cafu &c.

IV. An liceat Cappellano facere folemnem Officiaturam cum Miffa, & Ritu folennium præterquam in die S. Laurentii Titularis Ecclefie, Parocho incito, atque invito? Sacra Congr. die 3. Decembr. 1755. Refpondit.

Ad I. affirmative ad primam partem, negative ad fecundam, Ad II. negative, Ad III. affirmative, & quoad explicationem Evangelii prævia licentia Epifcopi. Ad IV. affirmative.

44 **De extractione Reorum ad Sacra Inquisitionis Officium fpectantium a locis immunibus, ad qua forte confingerentur.**

Epiftola Encyclica ad Inquifitores contra Hæreticam pravitatem deputatos,

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Elapfo proximo anno MDCCL. edita a nobis fuit Apoftolica Conftitutio, data Idibus Martii, cuius initium eft *Officium nostrum*, quæque agit de locali Ecclefie Immunitate. In ea Nos Decretorum Noftorum Romanorum Pontificum Gregorii XIV. Benedicti XIII. & Clementis XII. Conftitutionibus imbuentes, fublatis de medio quibufdam cavillationibus, & fubterfugiis, quibus earum executioni impediatur, decrevimus, atque ftatuimus, ut is, qui criminis excepti reus foret, fi quando in immunem locum confugeret, extrahi ab eo deberet, quotiefcumque indicia ad torturam fufficiens haberentur, quæ delictum comprobarent; atque præterea extractio nominis auctoritate Epifcopi, & cum interventu perfonæ Ecclefiafticæ ab eodem Epifcopo deputandæ fieri deberet; ac denum ut dum curiæ fæculari tradito fieret, indicende cenfuræ effent ab eadem indicendæ, nifi extractus Ecclefie reftitueretur, quoties ab eodem in progreffu caufæ purgata fuiffent indicia, ex quibus ipfe patrum delicti reus

arguebatur. Quia vero memorati Decretorum Noftri decreverunt, extractionem a loco immuni nominis a folis Epifcopis, aut a Prælati, qui eifdem Superiores effent, fieri debere, exclufis inferioribus, licet Ordinariis, ac nullius Diœcefi, & feparatum Territorium habentibus, quo in cafu extractio ad viciniorum Epifcopum devolveretur; idem a Nobis pariter in citata Conftitutione nofta decretum fuit.

§. 1. Hæretici crimines, ut probe compertum habetis, exceptum ed, quique illius est reus. Aitio Ecclefie minime gaudet, ita etiam inhaerendo, quæ in Conftitutione Gregorii XIV. qua immunitas localis regula, ac norma præfcribitur, decreta fuerunt. Cum autem in Congregatione Sanctæ Inquisitionis Feria quinta die 28. Januarii ventris anni 1751. coram Nobis de more habita, excitatum dubium fuiffet, quæ ratio fervanda, & qui modus adhibendus effet, quoties Reus Hæreticos extrahendus effet ab Ecclefia, ad quam confuiffet, ne in carcerem duceretur, five cum ea vinculis, quibus tenebatur, aut ex trimentibus, aliove loco, ad quem relegationis, aut operis faciendi caufa damnatus fuerat, fuga evafiffet; Nobis, qui præcedenti anno memoratam Conftitutionem condidimus, relervavimus, ut fuper huiusmodi re pronunciamus, quod nunc per ea, quæ fubijcimus, præclare intendimus.

§. 2. Aut agitur de Hæreticos crimine, quæ præcipua Tribunalis Sancti Officii infpectio eff; aut de aliis exceptis criminibus, quæ immunitate non gaudent; aut de aliis criminibus, quæ minime excepta funt, & quæ immunitate gaudent, fed ideo ad id Tribunal pertinet, quod ab aliquo ex illis commiffa funt, qui, utpote ipfius Tribunalis iurisdictioni fubjecti, iudicium illius fubire debent.

§. 3. Si de crimine Hæreticos agitur, cum a Decedore Noftro Joanne XXI. qui XXII. dictus eff, in fua Conftitutione, cuius initium: *Ex parte vestra*, in Bullario Romano Tom. I., decretum fuerat, quod Hæretici, aut de hæretici fufpecti, necnon Judæi, qui cum ad Catholicam Fidem converfi fuiffent, deinde in Apoftafiam incidunt, fi ad Ecclefiam confugiant, ftatim per Inquifitorem ab eadem extrahi debeant; minime quidem nofta mens eff, ut prædictæ Conftitutionis derogemus, immo eandem obfervari volumus, eam tamen methodum adhibendo, ac fervando, quam modo fubijcimus; videlicet, quod Inquifitor, quoties huiusmodi reus ab Ecclefia extrahendus erit, omnem adhibeat curam, ut id majus, quæ decet, erga Dominum Dei reverentia contingat. Et quoniam fieri omnino nequit, ut ante extractionem, indicia, qua contra Reum habentur, Epifcopo communicentur, cum fecret lex id minime patiatur, & quoniam, ubi etiam id fieri poffet, inutile id prorsus effet, cum notum fit, Sacrum Inquisitionis Tribunal ad capturas, minime procedere, nifi templa delicti probato præceperit; non tamen illud omittit, ut vel ante, vel poft capturam, Epifcopum de ea certiorum faciat, tam propter reverentiam, quæ illius dignitati debetur, tam ut, quantum fas eff, id, quod in Conftitutionibus Gregorii, Benedicti, Clementis, ac Noftre decretum eff, adimpleatur. Quod etiam ea de caufa ita a Nobis decernitur, propterea, quod videmus olim in Congregatione Sancti Officii, quæ coram Prædecedore Noftro Urbano VIII. Feria quinta 10. Junii 1618. habitæ fuit, propofito cafu, ac difcuffo dubio: *An res de hærefi Inquifitio, confugiens ad Ecclefiam, debeat extrahi ab Epifcopo, vel ab Inquifitore?* Pontifici, auditis votis refpondit reum poffe extrahi ab Inquifitore, certiorato aut, vel poft Ordinario.

§. 4. Ubi autem de aliis criminibus exceptis agatur, quæ inter excepta non recenfentur, etiam ad Sacri quæ tamen Hæreticos minime funt, ac multo magis fi de iis agatur, Tribunalis cognoscitur, vel quia ab aliquo ejusdem iurisdictioni fubjecto commiffa funt, vel alio quocumque nomine, pertinet; declaramus, eos, qui calumini minime exceptorum rei funt, immunitate gaudere debere; quoties autem calumini exceptorum rei, qui tamen hæreticos Rei non funt, ab Ecclefia extrahi debeant, ea omnia exacte obfervanda effe, tum quæ in Conftitutione nofta, tum quæ in aliis præcedentibus Conftitutionibus decreta funt, indicia nimirum quæ ad torturam fufficiens funt, Epifcopo communicari debere, cum hic fecret lex minime impedimento fit; Præterea extractionem nominis auctoritate Epifcopi, & cum interventu Perfonæ Ecclefiafticæ ab eodem deputandæ, faciendam effe, aliæque omnia fervanda, quæ in dictis Conftitutionibus leguntur.

§. 5. Quæ

§. 5. Quæ hæc dicta fuerunt, eorum etiam respectu servanda sunt, qui ex carceribus, sive ex tremis, sive ex loco eorum relegationis effugiant, & in Ecclesiis aliquis, vel loci immuniis asylum sese recipiant; si enim hi Rati, vel damni propter hæreticos crimen sunt, eorum extractio ad inquisitionem facienda erit, ita tamen, ut de ea, vel ante, vel post Episcopus certior fiat; si vero Rati, aut damni sint propter aliquod delictum exceptum, non autem propter crimen hæreticos, sive pro alio delicto, quod minime exceptum sit, quoad primos, extractio fiat Episcopi auctoritate, & Ecclesiastica peritona interveniente ab eodem Episcopo deputata; quoad secundos autem, si in asylum, ad quod confugerunt, remanere sinantur, etiam ex trancibus cum cæcis effugerint, dummodo a prædictarum trium aliorumque iustitie ministrorum manibus liberi essent; nisi forte Episcopus indultum a Sede Apostolica habeat, ut a trancibus fugitivos extrahere ab Ecclesiis possit, cum in hoc casu, ob fugitivorum recuperandum, ad eundem recurrere liceat, vel etiam ad Apostolicam Sedem, si humilissimi indulto Episcopus careat; cum ipsa Sancta Sedes in particularibus casibus, quocumque id delictum exigit, nequaquam renuat Episcopis auctoritatem impartiri eos ab Ecclesiis extrahendi, qui et carceribus, ac trancibus effugerint, licet criminis excepti minime rei sint. Hæc Inquisitionibus, quæ significavimus, habemus, æque interim illorum singulis Apostolicam Benedictionem impartimus.

Datum Roma apud Sanctam Mariam Majorem die 22. Februarii MDCCCLI. Pontificatus Nostri anno unico.

ALESSANDRINA

Eminentiss., & Reverendiss. Sig. Sig. Parr. Collendis.

Effuso alli 14. del corrente Mese passato all' altra Vica Monignor Alfonso Mireglio Vescovo di questa Città, è subito trale questo nostro Capitolo nell' esercizio dell'ordinaria giurisdizione, e desiderando di riparare un disordine, a cui osano palestemente i Decreti di questa Sacra Congregazione, si troviamo in potere, e si siamo Poveri di rappresentar alle E. E. VV. esservi in questa Città sei Abbatelli, e non più, di Monache soggette alla giurisdizione dell' Ordinario, cioè cinque di rigorosa Claustra, ed una senza tal legge, e tutti diretti da Confessori Regolari, a favore de' quali (come da diligente ricerca fattasi ne Registri di questa Città Vescovile) ne appare, che si siasi ottenuti la necessaria permissione delle E. E. VV. ne siano ad alcuno di essi dal Defunto Prelato spedite Patenti per l' esercizio, affine che in occasione di contrario ricorso alle E. E. VV. potessero sempre i medesimi essere sentiti col titolo, o sia pretetto di Confessori provinciali, benché non di quelli già da quattro anni successivi ritrovati in tale esercizio nel medesimo Monastero. Ed essendosi in questi dieci Confessori Regolari, quali per dritrina, zelo, prudenza, e probità di costumi sono in caso di esercitare, come alcuni di essi hanno già per molti anni esercitato lodevolmente tale ufficio, attese le angustie del tempo, che non ci permettono di dare pronte, e costanti provvidenze in questo affare, abbiamo concordemente determinato di ricorrere alla sovrana auaricia delle E. E. VV. supplicandole, come instantemente le supplichiamo, di dare al Vicario Generale Capitolare de' proximo eligendo quelli Ordini, che s'intermano necessarij, ed opportuni, non solamente per l' osservanza de' sovrannominati Decreti di questa Sacra Congregazione, ma ancora per uniformarsi alla universale lodevole consuetudine sopra questo proposito della Chiesa Metropolitana di Milano, e di tutte le altre Chiese, & bandandogli riverentemente il lembo della Sacra Porpora con la più alta stima, e venerazione ci presentiamo.

Dell' E. E. VV.

Alessandria 16. Aprile 1755.

Omni. Divotiss. de Obligatiss. Servitior, Dignità, Canonicis, & Capitulo della Cattedrale,

Ferrari, Biblioth. Tom. VIII.

Reverendiss. Signor.

Nell' annesso memoriale dato a nome del Capitolo di questa Cattedrale veivrei quanto per parte del medesimo è stato rappresentato alla Sacra Congregazione. Questi Eminentissimi miei Signori per tanto, attese il voto dell' Eminentissimi. Ferroni hanno commesso alla vostra vigilanza, che dobbiate chiamare, & avamti di Voi tutti i Regolari Confessori delle Monache soggette alla giurisdizione Vescovile, e da ciascuno di essi si facciano esibire il documento di sua rispettiva deputazione, e quando non possi di simile documento la legittimità della provvista, non solamente vi sia levato, ma dobbiate rimuovere i Regolari dall' impiego accusato senza veruna dilazione, ed immediatamente deputare allo stesso ufficio altri Sacerdoti semplici Secolari di grave età, di vita esemplare, e di sperimentata prudenza, e sufficiente dottrina, e che dagli Eminentissimi, ed approvati ad udire le Confessioni delle Monache. Sardi per altro vostro debito preciso di procedere alla dovuta remozione de' Confessori Regolari senza il minimo strepito, anzi anastotata la maggior facilità, e circospezione per evitare l' ammirazione del Pubblico, ed insieme ogni confusione, e disordine, che potrebbe tornare ai Regolari. Così dunque eseguite, e Dio vi prosperi.

Roma 10. Maggio 1755.

Al piacer Vostro
C. Al. Card. Ceralchini,
P. G. Guglielmi Sec.

Reverendiss. Sig.

Essendosi osservato quanto con lettera dell' 22. Maggio prossimo passato avete rappresentato in proposito de' Confessori Regolari di Monache, giacché non regge ciò, che per parte di questo Capitolo sia esploso, specialmente in ordine alla copia de' Sacerdoti Secolari abili a sostenere tale impiego. Questi Eminentissimi miei Signori commendando la vostra prudenza praticata in questo proposito, mi hanno imposto di suggerirvi, che qualora vi possa riuscire di deputare qualche Sacerdote Secolare idoneo in luogo de' Regolari, procediate alla deputazione, colle circospezioni informati nei precedente lettera. Quando poi la penuria di tali Sacerdoti Secolari renda necessaria l'opera de' Regolari, dovete omlinamente far supplicare questa Sacra Congregazione per interpretarsi la facoltà opportuna, concedendovisi in virtù della presente la facoltà di farli continuare per modo di provvisione per lo spazio di due, o tre mesi, acciò in questo tempo possano le Monache conseguire la necessaria licenza, senza la quale non dovete altrimenti tollerarli. E quantunque alli Parochi, e Canonici sia generalmente vietato l' esercizio di Confessore di Monache, acciò non abbiano a mancare alle loro incombenze, tutta volta in qualche caso, in cui si rende comparabile l' uno, e l' altro impiego, e che possa il soggetto commodamente supplire ad ambedue, s'agliono l' E. E. loro concedere la dispensa, quando sia richiesta, attesa la scarsità de' Sacerdoti semplici. Ve lo significo per vostra regola, e Dio vi guardi.

Roma 13. Giugno 1755.

Sottoscritta Al piacer Vostro
C. Al. Cardinal Ceralchini,
P. G. Guglielmi Sec.

Breve SS. D. N. Benedicli Papa XIV. quo plura Rescripta Sanctissimæ Suae in Jæternum Ordinis Minorum S. T. Francis confirmantur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cælestium munerum thesaurus, quorum dispensationem tenuitatis nobis credidit Altissimus, liberatori manu eligere non dubitamus ad levamen, & solatium animarum.

Christifidelium, quæ ex hac via migrantes in charitate Deo conſequentur in Purgatorio ſtationem, ut quæſitos ad ſempiternam beatæ felicitatis ſtationem in Cælis perducantur. Sanè Nobis alias humiliter oblatis fuerunt ſupplices libelli tenentem frequentem; ac primus quidem.

Beatiſſime Pater.

Frater Raphael a Luganano Ordinis Fratrum Minorum, Sancti Franciſci Miniſteri Generalis ad pedes S. V. humiliter proſtratus exponit, quod ſan. mem. Benedi. XIII. ſub die 14. Decembris 1755. dignatus ſuit omnia Altitia privilegia quotidiana variis Eccleſiis dicti Ordinis in perpetuum jam conceſſa approbare, & confirmare; ſi ejuſdem Ordinis Eccleſiis, quæ tali privilegio quotidiano in perpetuum non gaudebant, conceſſit illud, ſed proportionate ad Miſſarum numerum, quæ in eis celebrantur. Pro quatuor Feriis iis, in quibus viginti; pro tribus, in quibus quindecim; & ſic gradatim. Cum autem Beatiſſime Pater, comprobaverit experientia, hoc minime ſufficere ad ſatiſfaciendum Populo rum devotioni, & ex alia parte variæ quotidie inſurgant diſſicultates ex eo, quod non ſemper idem Miſſarum numerus in dictis Eccleſiis celebrari valeat; Ideo emixe S. V. ſupplicat Orator, ut previa revocatione privilegii Altitium pro determinatis hebdomadæ feriis, ut ſupra, per ſan. mem. Benedi. XIII. conceſſa, dignetur culibus Eccleſiæ Fratrum Oratoris iurisdictioni ſubſpectæ Altitii privilegio quotidiano perpetuo non decorat & unum concedere ab Ordinariis locorum ſemel deſignandam, & hoc per reſcriptum, ſeu aliter, ut S. V. benevolum fuerit, ut Deus &c. = Sanctiſſimo Domino Noſtro Benedi. Papæ XIV. = Pro Miniſtro Generali Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci. = Reſcriptum Sanctiſſimi = Ex Audientia Sanctiſſi die 17. Decembris 1748. Sanctiſſimus benigne annuit pro gratia juxta petita, pro Miſſis tamen, quæ a Fratribus Minorum S. Franciſci in Altariſbus per Ordinarios reſpective deſignandis celebrantur, & voluit etiam gratiam humiſſimam per hoc præſens reſcriptum perinde valere, ac ſi per Apoſtolicas Litteras in forma Brevis ſolitis omnibus muniti clauſulis expedita fuiſſet. = Joſeph Levizzani Secretarius. = Alter vero.

Beatiſſime Pater.

Frater Carolus Maria Perulſinus Commiſſarius Generalis Curie Ordinis Minorum de Obſervantia Orator obſequentiſſimus ad pedes Sanctitatis Veſtræ humiliter proſtratus, omnino cum antea deſinitione exponit, qualiter ſan. mem. Benedi. XIII. ſub die 24. Aprilis anni 1755. indiſſit omnibus Fratribus infirmis, ſenibus, & imbecillis Ordinis Minorum Cappuccinorum, qui propterea ſemper in valetudinario diverſantur, in ejuſque Oratorio Sacrum faciant, ſuaſque ad Deum preces effundant, ut in eodem Oratorio, ſeu Sacello lacriari poſſint ſingulis indulgentiis, quæ in poſterum a Summis Pontificibus ſuis pro tempore ſucceſſoribus Eccleſiæ totius Ordinis concederentur. Hinc Orator humiliffima ſumma fretus S. V. charitate, & clementia, qua Ordinem ſuum proſequitur, ſupplicat, ut eandem gratiam imperiri dignetur Fratribus, & Monialibus Jurisdictioni Miniſtri Generalis totius Ordinis Minorum ſubſpectis, qui, aut quæ ſenes, infirmi, aut imbecilles in valetudinario diverſantur, nec Eccleſiam adent, ſed in interno Oratorio, aut Sacello preces ſuas ad Deum effundere ſolent, quoad indulgentias hæcenus conceſſas, & in poſterum a Summis Pontificibus concedendas Eccleſiis ejuſdem Ordinis; Pro qua gratia = Sanctiſſimo Domino Noſtro Benedi. Papæ XIV. = Pro Fratre Carolo Maria Perulſino Commiſſario Generali Curie Ordinis Minorum de Obſervantia. = Ex Audientia Sanctiſſimi die 11. Septembris 1755. = Sanctiſſimus petitis annuendo pro gratia benigne conceſſit, ut Fratres, ac Moniales Miniſtri Generalis Ordinis Minorum Obſervantium iurisdictioni ſubſpectis, qui ex introſpectis cauſis ſeneſcentis, infirmitatis, ac imbecillitatis in valetudinario diverſantur, viſitato Oratorio, aut Sacello in eodem valetudinario exiſtent. Indulgentias, de quibus in precibus, lacriari poſſint, & valeant, ac ſi Eccleſiis ejuſdem Ordinis viſitarent, reliquis expletis juxta præſcriptum expletis = F. G. Boſchi Secretarius. = Tertius tandem.

Beatiſſime Pater.

Frater Carolus Maria Perulſinus Commiſſarius Generalis Curie Ordinis Minorum de Obſervantia ad pedes S. V. humiliffimus Orator proſtratus exponit, quod cum P. Raphael a Luganano præteritus Miniſteri Generalis Ordinis S. V. ſupplicaverit pro Altitii privilegio quotidiano perpetuo in quaſlibet Eccleſiis Præſentium ejus iurisdictioni ſubſpectis, S. V. clementer pro gratia indiſſit, proſpectu reſcriptum. = Ex Audientia Sanctiſſimi die 17. Decembris, 1748. = Sanctiſſimus benigne annuit pro gratia juxta petita pro Miſſis tamen, quæ a Fratribus Minoribus Sancti Franciſci in Altariſbus per Ordinarios reſpective deſignandis celebrantur; Et voluit etiam gratiam humiſſimam per hoc præſens reſcriptum perinde valere, ac ſi per Apoſtolicas Litteras in forma Brevis ſolitis omnibus muniti clauſulis expedita fuiſſet. = Joſeph Levizzani Secretarius =

Nunc vero Orator obſequentiſſimus, cum non videat in eodem indulto comprehenſas quoque Eccleſias Sanctimonialium ejuſdem Miniſtri Generalis iurisdictioni ſubſpectas, & aliunde ſciat orta eſſe hæc de re dubia inter fratres; omni cum animi deſinitione ſupplicat, ut ſua paternæ clementiæ dignetur S. V. declarare etiam a quæſitis Monialium Eccleſiis in relato indulto eſſe comprehenſas. Cum porro Fratres ſenes, infirmi, aut imbecilles ejuſdem Miniſtri Generalis iurisdictioni ſubſpecti hæc gratia gaſſare non poſſint, ut qui ſemper in valetudinario diverſantur, in ejuſque Oratorio Sacrum dumtaxat faciant; hinc idem Orator omni cum animi deſinitione ſupplicat S. V. ut dignetur declarare Altare privilegiantur, quotidianum perpetuum illud memoratis Oratoriis, ſeu Sacelli Valetudinariis pro illis tantum fratribus. Pro quibus gratiis &c. = Sanctiſſimo Domino Noſtro Benedi. Papæ XIV. = Pro Fratre Carolo Maria Perulſino Commiſſario Generali Curie Ordinis Minorum de Obſervantia. = Ex Audientia Sanctiſſimi die 21. Septembris 1755. = Sanctiſſimus, petitis benigne annuendo, gratiam Altitii privilegiantur, de qua in precibus, etiam ad Eccleſias Monialium Miniſtro Generali Ordinis Minorum Obſervantium iurisdictioni ſubſpectarum benigne extendit, pro Miſſis tamen prædictis in Eccleſiis & Fratribus ejuſdem Ordinis Minorum celebrandis, forma, enunciati reſcripti Sanctitatis ſue in reliquis obſervata; Idemque Privilegium Altariſbus in Oratoriis valetudinariis reſpective exiſtent. pro Religioſis ſenibus, infirmis, atque imbecillis inibi celebrantibus clariſſime juxta petita conceſſit. = F. G. Boſchi Secretarius =

Quoniam autem memoratus dilectus Filius Carolus Maria Perulſinus Commiſſarius Generalis Ordinis Minorum de Obſervantia Nobis ſuper humiliffima ſupplicat, ſecit, ut hujuſmodi præſentibus ſupplices libellos, & præſentibus ſolitis reſcriptis, quo firmis in perpetuum ſubſtant, & ſerventur exactis, per Apoſtolicas in forma Brevis Litteras confirmare de benignitate Apoſtolica dignaremur; Ex propter Nos, qui ipſum Carolum Mariam Perulſinum Commiſſarium Generaleſtem plurimiſſimus, & indultum Fratrum Minorum de Obſervantia Sancti Franciſci Inſtitutum novis Apoſtolicis benignitatis, poſſibilitateſque teſtimoniis amplius decorare cupimus, tenore præſentium Apoſtolicæ auctoritatis confirmamus, & quatenus opus ſit, omnia, & ſingula in eiſdem reſcriptis contenta, & conceſſa, iterum concedimus, & perpetuo Apoſtolicæ firmitatis robore munimus.

Decernentes &c.
Non obſtantiſſibus &c.
Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 21. Januarii 1756. Pontificatus Noſtri Anno Decimoſexto.

Cajetanus Amatus.

SENOGALLIEN.

Sacra Congregat. Concil. die 13. Junii 1626. in Senogallien. 47
conſuiſſe ſecundum ea que propoſuerunt, Confratres Societatis Conſolationis Sanctæ Virginis Mariæ nuncupata deſſ' Incarnellata, Terra Cornitatis Senogallien. Diœceſis, oras Miſſarum præteritatum ſupplicare debere per alios Capellanos. De cetero vero non ſuſcipienda eſſe omnia verba Miſſarum, niſi Sacriſſa, ſed alius Miniſter. Miſſarum nuncupatio deſcribendo atque elemoſynis accipiendis pro tempore præſentibus, admoneriſſe.

*ſingulis, qđ eleemoſyna offerant, tam magno Miſſarum me-
rito celebrandarum, illorumque intentioni ſatisfieri non poſſe
ipſa Miſſarum celebratio, ac Sacrificii applicatio, ſed
tamen eo participes fore Miſſarum, qua ſingulis debitis in di-
ſtilla Eccleſia pro benefactoribus celebratur, id vero, ut com-
modius preſtare valeant, loco, quo ponatur eleemoſyna, pa-
lam affigenda tabella, in qua eademmet declaratio diſtinde,
& clare ſcripta ſit, adnotat Sacrificia, vel Miſſas ut ſupra,
acceptis offerentibus, promiſſa declarationem, vel tabellam
inducti offerentibus, quibus cauſalibus adhibitis, accipi ſatis
poſſe quanteſcumque eleemoſynas; Sic in libro 13. Decretor. pag.
23. et 25. cui conſonat aliud Decretum in Lanceren. 14.
Novemb. ejuſd. anni 1626. lib. 13. Decretor. pag. 143. a terg.
& ſequens, ita reſert Benedicte XIV. de Synodo Diaceſana
lib. 1. cap. ultim. numer. 12. impreſſionis Romana anni 1755.
ubi ſubdit, quoad id quod frequenter in praxi accidit, mo-
nendi nimirum pios offerentes per tabellam publice expoſita-
m, Miſſas, quæ celebrari nequeunt in Eccleſia, vel ad
Altare, ubi eas offerri oportuiffet, ut eorum menti, ac pec-
cuniarum devotioni ſatisficeret, vel tractu temporis celebratum
iri, cum primum id fieri licebit, vel ad aliam Eccleſiam de-
legatam iri, inibi celebrandas; extat hæc de re ejuſdem
Congregationis Decretum, ut ſequitur: Sacra S. conſiſt.
Miſſas, pro quibus uſque in hæc diem recepta fuerunt ele-
moſyna, eſſe quantocunq; in eadem Eccleſia, juxta oblationis
intentionem, celebrandas; in poſterum vero novis eleemoſy-
nas nullatenus recipi debere, niſi prævia expreſſa, & clari-
ficatione, per Sacrificium, ſeu per aliam ipſius eleemoſynæ re-
cipiendi Præſcriptum, ſacienda offerentibus, non poſſe tam-
magnum numerum Miſſarum in eadem Eccleſia, ſeu Altari
conſeſſim celebrari; ſed quod vel tractu temporis ibidem, cum
commodè fieri poterit, vel in alia Eccleſia celebrabuntur. Id
vero, ut facilius innoſceat, loco, ubi eleemoſyna pro Miſſis
offeruntur, affigendam eſſe tabellam, in qua prænotata ad-
monitio diſtinde deſcripta ſit, adnotat Sacrificia, vel præſatus
Præſcriptus eleemoſynæ colligendis, aut offerentibus, ut ſupra ex-
preſſo adnotent, vel tabellam indicet. Quid ſi aliquando in
Chriſtiſſimis eleemoſynas elargiri ſoluerint, poſſe eas recipi, &
Miſſarum celebrationi ad formam antea ſcripta monitionis,
diſtingueri, & quamprimum fieri poſſit ſuſſatificandum. Die 6.
Martii 1659. lib. 21. Decretor. pag. 170. a terg. & ſeq. ſent.*

Et ibidem numer. 11. ſubjungit, Innotuit huiusmodi re-
ſolutiones, ſive Decreta, Urbani VIII. Decretis, in quibus
hæc leguntur: *Quamvis omnia ſcripta infra modicum tempus
adimpleri nequeant, ſi tamen tribuunt eleemoſynam pro alia-
rum Miſſarum celebratione, id ſciat, & conſentiat, ut illa
tunc primum celebrantur, cum ſuſceptis oneribus ſuſſatiffimum
fuerit, Decretum non prohibere, quoniam eo caſu eleemoſy-
na accipiatur pro iſdem Miſſis, juxta beatiſſimo in conſenſum
celebrandas. Ac inſuper ibidem numer. 14. ſuperaſſit, ut ſe-
quitur: Neque ſilento prætereundum eſt, quod cum ſingulis
ſacerdotibus Societatis Jeſu ſingulis hebdomadis unam Miſſam
celebrare teneantur juxta intentionem Præſcripti Generalis, cui
peculiariter reſervata eſt facultas applicandi huiusmodi Miſſas,
in ejuſdem Societatis Congregatione Generali XII. habita
anno 1622. editum fuit ſequens Decretum, numero octavum
Poſtulatam ab ipſo (ſcilicet Præſcripto Generali) item fuit, ut
Congregatio deſignaret ſi ne Societatis moral conſuetudinem Miſſas,
quæ ſingulis hebdomadis habentur ad intentionem Genera-
lis celebrare, poſſe ita ab eo applicari, ut per illas ſatisfacti
obligationi, quam alii quicunque ſuſceperint, aut ſuſcepturi
ſunt, recipiendo eleemoſynas pro Miſſis celebrandis? Unanimis
conſenſus reſponſum eſt, id non conſuetudinem diſcrepanti Societati
noſtræ conſuetudinem, nec debere illa ratione Præſcriptum Gene-
rale Sacra, quæ a nobis celebratur, ita applicare, ut qui-
cumque eandem illi ſint, quicquid inde ſibi aut illis laurentur,
ſequi, nec alio ab onere, quod accepto ſpſendo, aut eleemoſy-
na, non: aut alias, vel ipſi, vel alii contraxerint, liberari
preſent. Deinde ſiciple proſequitur; Congregatio hoc Decre-
tum communi regulæ, quæ ſubest, ut qui eleemoſynam rece-
pit, celebret, applicetque Miſſam pro offerente; ac ſem-
per, quoad fieri poſſet, intercalum ſit iter illis, qui omnia
meditantur, ut & juſtiſſime bene legi, & pſorum offerentium
voluntati fruſdem ſaciant. Cum autem Collegium quoddam
memorata Societatis, quod ſcriptum fuerat hæres adſcripto
onere habendi aliquot Capellanos amovibiles, qui pro reſta-
tione animæ ſingulis hebdomadis certum Miſſarum numerum
offerret, per anni ſpatium, ex mera oblivione, & impos-
ſibilitate oneris implemento ceſſaſſet, quatuor ſunt, ad id, quod*

intermiſſum fuerat, ſuppleri poſſet per applicationem a Præ-
ſcripto Generali faciendam earum Miſſarum, quæ ſupra dixi-
mus ab eo applicari poſſe; Sed Cardinalis de Lugo ſub 30.
lib. 4. ſorum Reſponſ. Moral. reſpondit, ac firmiſſimis ratio-
nibus defendit, id minime fieri.

Idem Pontifex Benedicte XIV. loc. citat. ſub numer. 32. pro
regula reducenti Miſſas ſic tradit; Juxta theoreticum Felici in
cap. Super litteris, de reſcriptis, quam optime illuſtraram vi-
dere eſt ab olim Congregationis Secretario de Vecchis in
ſuo voto impreſſo apud Criſpinum Viſitatione Paſtorali part. 2.
ſ. 13. numer. 6. & a qua nihil deſiderare debet Episcopos,
quoniam in ipſa etiam Inſtructione, per Congregationem,
transmiſſi ſolita, cum alicui facultas conceditur reducenti
Miſſarum onera, eadem pro regula præſcribitur; ut ex ſe-
quentibus verbis appareat; „Quomodolibet autem ſe gerere de-
beat in executione quoad legata taxative, vel demonſtra-
tive concepta, Sanctiſſa Sacra Amplitudinis notifica-
tum juſſit, quod, mature penſatis, ac perfectè diſpoſi-
tionibus, & fundationibus quibcuſcumque, quibus præſa-
ta Miſſarum onera annexa reperiuntur (exceptis Inſtrumen-
tis, ſeu contractibus, ſuper quibus manus apponere non
debeat, niſi in caſu juſſiculis Inſtantiæ pro illorum remiſ-
ſione, titulo legimus) illa legata, ſeu fundaciones, erunt
taxative conceptæ, ſi fundaciones legandæ, aut alio mo-
do diſponendo, orationem, diſpoſitionemque prius inchoa-
verint ab aſſignatione fundi, & ſubinde Miſſarum onus
adjecterint, & hoc caſu huiusmodi onera, ad rationem
eleemoſynæ manualis, ut ſupra moderari poſſit; Secus ve-
ro ſi fundaciones orationem, ſeu diſpoſitionem inconcep-
erint ab impoſitione oneris, & ſubinde fundum aſſignaverint;
tunc enim onus dicitur demonſtrative conceptum, ac ſum-
marum hæredes per Amplitudinem tuam cogendi ſunt ad
perpetuum dicti oneris manutentionem, & ad ſupplendam
ſummam deſicientem tam pro præterito, quam pro futuro
tempore.

Proſequitur ultra laudatus Pontifex ibidem ſub numer. 33.
ſic; Si autem pius teſtator jubet, ſuum hæredem dare lega-
tario, non tamen redditus, ſed fundum ipſum, ut ex fructibus
inde obvenientibus Miſſarum celebrandarum ſpendia detur-
mat, ad nihil ultra cogitur hæres, quam ad ipſum fundum,
ſeu bona legata extendenda; nec poteſt illa ratione urgeri,
ut ſuppleat quod ſuccedentibus temporibus ad integrum, ad-
ſolventibus Miſſarum oneris implementum deſſe contingat,
veluti ſuſius demonſtrat Palqualig. de Sacrificio novo Legis
quaſt. 1026. numer. 3. confirmatque Roſa deſiſ. 413. per tot.
cauſam Cerre. Hæres quippe id tanquodum præſtare debet,
quod ei demonſtratum eſt a teſtatore. Quod ſi progredienti
tradit tempore fundi redditus imminuantur, ad Legatarium
pertinet, omniſi hæredes, ad legitimum Superiorem inſtare
de oneribus ſiſi damno; tum de reddituum amputatione,
cui ipſe propria cauſa cauſam non dedit, tum denique
ostendere, integrum ſibi non eſſe urgere hæredem, ut præ-
ſtet ei, quod deſſe compertum eſt, ad hoc ut piæ teſtatoris
voluntati cumulare ſatisfiat. Legimus, & ſedulo quidem
vota Præſulis Alotvini, qui per plures annos magna cum ſu-
minimis laude munus Secretarii Congregationis Concilii ſuſſe-
nuit, & cujus iſſententia, ac judio ipſa quoque Congrega-
tio in variis cauſis diſcutiendis, ac definiendis plurimum de-
tulit; ibique æquanimis ſuperius allatam diſtinctionem pro
norma propoſitam, & ſolide aſſertam. Ita in quoſdam illius
voto elucidato in cauſa Firmans Redactionis Miſſarum pro-
poſita die 24. Auguſti 1626. hæc habetur; „Uti legatur
ſpecies, per hæredem conſignanda legatario, ſi illa pe-
reat, vel diminuat poſſitum ſibi conſignata, peremptio,
& diminutio huiusmodi cedit damno Legatarii, neque hæ-
res ad alio quidpiam tenetur; Si vero pereat, vel dimi-
nuatur penes hæredem, antequam Legatario tradatur, pe-
remptio, & diminutio cedit damno hæredis, qui prom-
to de teneret ſupplere. „Atque alio in voto exarato in cauſa
Brixienſi, propoſita 1. Decembris 1625. poſtquam pro regula
poſuerat, in dubio exiſtimandum eſſe, fundum demonſtrati-
ve, non autem taxative delegatum fuiſſe, ita pergit; *At-
tamen hæc regula præcedit, vel quando ſuiſſet legata quæſita,
vel quando ſuiſſet legata res in genere, vel quando ſuiſſet legata res
in ſpecie, qua remanet penes hæredem habentem onus carandi
celebrandas; Vel quando res legata ſuiſſet ab hæredes conſigna-
ta Legatario, non quidem ex præcepto reſtautoris, ſed ex pro-
pria voluntate, & ad effectum ſuſtinentis de ejuſdem a*

præfate onere curandæ celebrationem. *At fecit est, quando restator gravatus hæredem ad tradendam Legatario rem legatam, & eidem inhærenti oneri curandæ celebrationem: hoc enim casu habet assignatam Legatario re legatam, liberatam, & exoneratam, quod illius annuus redditus evadat impari oneri Missarum, non tenetur supplere.* Confilio autem iuperius dictimus, immunes hæredem fieri ab onere præstandi supplementi, si morem pesserit restatori, qui iustitiam, defugiatum fundum tradit legatario: nam si restator mandasset, ut legatario tot præstaretur fructus, quot satis essent ad inunctam Missarum celebrationem, quantumvis hæres bona libenter reddidit, si illi idem semel tradidit, atque supplementi onus declinare non posset, si forte subinde contingeret, ut ob subsecutam fructuum immutationem, vel ob augmentum taxæ, traditi fundi redditus impositio oneri sufflenderet, impares evaderet: uti subdit idem Præf. Althovius in voto, quod ipse conscripsit, & Congregatio probavit in quadam causâ *Lucanæ Reductionis* Missarum proposita 15. Decemb. 1684. *Quando enim Testator mandat ab hærede suo assignari tot bona, quarum redditus sufficiunt pro celebrando certo numero Missarum, tunc dicitur legatus specie, qui stat in obligatione taxative, uti satisfit per assignationem: quando vero mandat assignari tot fructus, qui sufficiunt pro dictâ celebratione, tunc dicitur legatus per vim, & fructus sufficientes sunt in obligatione demonstrative: Unde licet hæres assignet tot bona, quarum redditus de tempore assignationis sufficiant, atque illi perueniant, vel ad minorem quantitatem redacti, teneatur tamen supplere ex redditu alterorum bonorum.*

Deinde ibidem sub numer. 34. idem Pontifex differens de taxatione Missarum elemosynæ in quilibet recte ordinariâ Diocesi constituta, vel continenda tum pro Missa perpetua, tum pro Missis manualibus, ita subiungit: Si autem pro elemosyna Missæ cantatæ nulla extat synodalis taxatio, aliter tamen, vel certa adesse debet in unaquaque Diocesi recepta quadam consuetudo, ad cuius normam elemosynæ quantitas determinetur. Qui perpetuas Missas reducunt vigore facultatum sibi indulgentium per viam ampliationis Concilii Romani, Missarum reductionem ita componunt, ut pro quotidiana Missa perpetua annuum fructum elemosynarum sexaginta scutorum monetæ Romanæ: Quamvisque Missam perpetuam moderari vult, & reducere ad rationem scutorum sexaginta monetæ Romanæ, pro quilibet. Cum autem inter Missas reducendas repetitur sunt Missæ cum cantu celebrandæ, Congregatio Concilii in Causâ *Romana* 3. Februar. 1725. ita providere recepit, uti valere eâ lib. 75. *Decretorum* pag. 75. a tergo, & sequenti. Sacra Congregatio &c. *casus, quod Missas cantatas, que habent redditum sufficientem ad rationem elemosynæ currenti pro Missa cantata, juxta morem regionis, & consuetudinem Diocesis, in qua sitæ sunt, continentur, esse omnino celebrandas, juxta præscriptum in Legatis, seu fundationibus: Quo vero ad dictas Missas cantatas, que non habent redditum sufficientem, ut supra, juxta morem consuetudinem Diocesis, faciendam esse illarum reductionem in unaquaque Congregum ad eam numerum, qui celebrari poterit, habita ratione reddituum annuorum legatorum, seu fundationum assignatarum, & prædictæ elemosynæ de presenti vigentis in unaquaque Diocesi pro Missa cantatis: saltem modo præmissæ reductione, quodvis ex redditibus cuiusque legatorum, seu fundationis assignatis superaverit, erogandum esse in celebrationem tot Missarum secularium, & tam Missas cantatas reducendas, quam seculares, esse collectivè applicandas pro unicuique, & juxta intentionem eorum, qui Missas cantatas reliquerunt. Verum, quia nonnulla repererunt onera Missarum cum cantu celebrandarum, quibus alius adnexum est onus, ut aliquot præterea celebrentur Missæ privatæ, seu leclæ: ideo, proposita questione, quænam adhibenda esset methodus in reductione peragenda, ubi elemosynæ pro Missis cantatis addicta magnam relictorum fructuum partem absorberet, eamdem Congregatio die 4. Augusti memorati anni recepit: Sacra Congregatio censuit, quando aliquid legatorum est completum Missæ cantatæ, & Missarum secularium, tunc omni legati redditus, si non sufficientem pro utroque onere adimplendo, erogandum esse in celebrationem tot Missarum secularium, delecto onere Missæ cantatæ, nec videtur lib. 75. *Decretorum* pag. 431. a tergo. Insuper cum reductio sit in vim præmemoratis Concilii Romani ampliationis, magna quoque animadversione dignum occurrit aliud, quod in concessis facultatibus continetur: nimirum ut remitti, seu condonari possint Missæ retrogradæ tempore nec celebratæ, nec ap-*

plicatæ, hac tamen adiecta lege, ut infra octavam Commemorationis omnium fidelium defunctorum singulis annis anniversarium celebretur in expiationem animarum illorum, pro quibus, ex lege perpetuam fundationem, offerri, & applicari debuerint memorata Sacrificia præcedenti tempore: omnia, & ab hæc omnia Missarum perpetuarum celebrationes misericorditer aboluit &c. Quo die infra octavam Commemorationis omnium fidelium defunctorum unum anniversarium, in tabella omnium Monasteriorum deferendum, celebratur, & applicatur pro unicuique illorum, pro quibus præfata Missa perpetua erat celebranda: & applicanda, & bullæ non fuerint celebratæ, & applicatæ.

Denique ibidem numer. 35. concludit, ne sequitur: Cum vero Missarum perpetuarum reductio, ob insufficientiam reddituum, ab Episcopo sit vigore facultatum in specidica instructione contentarum, tunc reductio componi debet ad manuum, ut inquirunt: nimirum statueretur est, ut tot in posterum celebrentur Missæ, quot celebrari possunt, non quidem constituta pro iis elemosynæ ad eam nentiam, qua Missarum perpetuarum elemosynæ in Concilio Romani indulto taxatur, sed juxta eam quantitatem, quæ vel ex Synodali taxatione, vel ex recepta regionis consuetudine præstatatur pro singulis Missis, quas Fideles dictam, ad manus tradita Sacerdotibus elemosynæ, celebrari curant, juxta proportionem cuiusvisque legati reddituum quantitatem, ad rationem elemosynæ manualis, inspecto regionis more, pro suo arbitrio, & conscientia, reducere, ac moderari possit, & valeat: idque etiam faciendum decernitur, quævis ea et piz dispositionis forma, ut vel expellat, vel tacite immutetur præfæctis onus supplendi redditus casu aliquo imminutus: si, opportunitate adhibitis diligenter, vel hæredes ad id obliuisti, vel bona ab ipso fundatore provenientia reperi non possint: in casu vero, quo, factis judicialibus, & possibilibus diligenter, etiam per edictum sub prelo censuræ, vel hæredes cogendi, vel fundatorum bona non reperiantur, aut fundationis ipse haberi nequeant, tunc occurrat ad eandem rationem elemosynæ manualis reducere possit. Hujusmodi autem reductionis peractæ, & abolitæ, nulla alia adiungitur clausula, præter banc unam: Quod si redditus augeretur, augeri quoque debeat Missarum numerus. Denique has omnes reductiones aggredi, & perficere potest Episcopus, non solum, dum Sacra instituta visitatione, Diocesim perambulatur, sed etiam cum ab ea cessaverit: tam in actu visitationis, quam extra, ut habent ipsa instructionis verba. Quærit tandem Pasquallanus de Sacrificio novæ legis 9. April. 1882. an Episcopus, qui ab Apostolica Sede obtinuit facultatem, reducendi Missas sua Diocesis, possit etiam reducere perpetuas Missarum onera Regularibus in eadem Diocesi commorantibus imposita: idque eidem licere non dubitat quodamque Regularis ipsi hac in re illis delegatum auctoritatem implorari, necque id putat, ut ipsorum Regularium exemptionem, aut Sanctæ Sedis iura ullo modo lædere. Possunt in hoc se subicere, neque præsumant Romanæ Sedis: quæ possunt se subicere cum consensu celsæ Romanæ Sedis. Dum autem Pontifex concedit Episcopo, ut possit reducere onera Missarum sua Diocesi, concedit etiam implicite, quod Regularis Diocesis possint se subicere Episcopo in ordine ad obtinendam reductionem: Hæcque litteraliter laudatus Pontifex loco citato.

Quoad Missæ celebrationem fieri solitam ante noctis dimidium in pervigilio Nativitatis Domini in Capella Pontificis, sive in aliis Ecclesiis ex privilegio, ut jam non multa tradimus tom. 5. verbo *Missæ vinctæ*. 5. u. numer. 45. *siq. in fine*, laudatus Pontifex Benedictus XIV. de Synodo Diocesana lib. 6. cap. 8. per tot. permulta ad rem eruditissimo jure more adducit, & quod haurit ipsum celebrandi. ita numer. 34. habet: Ex diaris, quæ Pontificis Cæremoniarum Magistris ab anno 1484. ad annum 1517. digesserunt, colligitur Martinum in Pontificia Capella incæpisse circa octavam, namque, ætatem decimam horam (ad occasum solis numerando, juxta Italicæ morem) illius noctis, quæ diem Christi Natalem præcedit, & præterea factum hunc ritum, unum cum solemnî Missæ, non nisi quatuor horarum spatio expliri consuevit. Leo X. referente in Diaria Patrie, de Grassi, anno 1517. ob advertit valetudinis incommoda, Pontifici Capellæ initium statuit hora quinta noctis. Pontifex Adrianus sextus veterum morem sequutus, horam noctis novam restituit. At Clemens VII. Paulus III. & Julius III. citæ secundum, ad tertiam noctis horam Matutinum incipit

dum mundatur: Hinc hora septima noctis, ipsi etiam solemniter Missa sine imponenda. Varius in hoc tempore designando fuit S. Pontifex Pius V. quandoquidem eo iubente anno 1566. Matutini initium dedit hora noctis sexta; anno 1567. hora quarta; anno 1568. hora quinta; anno 1569. hora octava cum dimidio; anno demum 1570. hora nona. Gregorius XIII. iuxta veterem morem tertiam, aut quartam, noctis horam in usum revocavit. Atque hic demum mos in Pontificia Capella debet servatus fuit, & adhuc viget, illustra pro Matutini initium quarta hora noctis, ex quo sequitur, ut totius Missa paulo ante noctis dimidium perficiatur.

- 49 Deinde idem Pontifex *ibidem* numer. 15. a designatione temporis, & hora pro ipsa Missa celebranda, ad jejunium progreditur, referens ex relatione Magistrorum Cæremensium in Dianis, Cardinale, qui Sacrum obtulit, nonnullam ad celebrandam Missam accessit jejunium, ut nostra acate confitatur de Cardinali Leandro Colloredo, & de Benedicto Papa XIII. qui eadem jejunii lege seise obtinuerat. Quia vero non multa occurrunt eorum exempla, qui jejunii accesserint ad Altare, pergit ad tractandam rationem, quæ id licere fuisse; & sub numer. 16. relatis variis Auctororum opinionibus, iam a nobis huc *supra* adductis, sunt, dicit, qui credant, Romanum Pontificem quotannis litteras in forma Brevis expedire, per quas Cardinalis nocte Nativitatis celebraturus extimare a lege jejunii, quod aliquando præcedenti noctis dimidio servare tenebatur; id tamen, subiungit sub numer. 16. gratis asseruit, & huiusmodi littera *missæ minime concedatur*; Ex sub numer. 17. ita superaddit: Hinc in ratione emisso alii sentiunt, ac docent, in proposito casu, licet expressa Pontificis dispensatio non appareat, inlece tamen tacitam, ac rationi admodum conformem. Enimvero, cum, nonnulli præhabito Summi Pontificis assensu, statuta ad Matutinum Incochandum hora definitur, profecto Summus Pontifex, haud ignorat, quo tempore in periglio Nativitatis Capella incipiat, qua hora solemniter Missa, cui nonnullam ipsomet Pontifex interesse solet, celebretur; Et quoniam præterea compertum perlepe illi est, eum qui Sacrum offert, non esse jejunium, & tamen nullus unquam Pontifex edicisse ferat, ut Cardinalis ea occasione ante noctis dimidium celebrare, a præcedenti media nocte jejunium servare, nil ultra requirendum videtur ad tacitam Pontificis dispensationem inducendum, acritatis tamen, ac rationis legibus contentandum.

Ex hæcenus dictis, prosequitur idem Pontifex *ibidem* numer. 20. colligitur, privilegium celebrandi Missam in Pontificia Capella ante noctis dimidium, non quidem per necessarium connexionem secum tere aliud privilegium exemptionis a lege jejunii, immo potius hocce privilegium esse repetendum a tacita Pontificis dispensatione, quam satis probare ex rerum, ac temporis circumstantiis assual sumptis, quas *supra* memoravimus; hinc sequitur, iudicatis hinc circumstantiis, iam nullum tacita dispensationis esse locum, ideoque ad jejunium naturale servandum teneri, qui alibi Sacrum offert, etiam si, ex Apostolico Indulto, media noctis articulum in Missæ oblatione præveniat. Consilium in tem hanc Andreas Piscara Cataldo in *Prax. Cæremensis*. lib. 3. *sess.* 2. cap. 1. n. 10. et. 4. pag. 391. & cap. 3. numer. 1. pagin. 393. necnon celebris Gavantus part. 4. lib. 3. numer. 5. ita ita loquitur, *Celebrat omni ante medium noctem ex privilegio, vel consuetudine legitima vere non dispensat in jejunio necessario ad Missam; Ideo a priusana media nocte jejunii, namque in Missa vigilia sumat purificationem m.* Consilium diligens scriptor P. Merati tom. 1. part. 2. *Romana edit.* omni pag. 83. & 12.

Itaque, concludit *ibidem* numer. 21, ut rem hanc expatiatur, Episcoporum partes erunt, duo hæc in Synodo opportune fecerint, ut scilicet primo edicant, nulli fas esse, citra Apostolicam dispensationem, in nocte Nativitatis Christi Missam celebrare ante noctis dimidium, & id quidem, fieri prohibere, indicta in contumaces pena suspensionis, quam etiam probant, & laudant Piskas in suis *Apostolicis sacris. Cæremens.* v. *Apostolicis*, n. numer. 4. Pæz Jordan. *Elm. celebrat.* tom. 1. lib. 4. tit. 1. de Sacrific. Missa numer. 93. secundo aperte declarant, eos, qui ex Apostolico privilegio Sacrum obtineant ante noctis dimidium, adhuc teneri lege jejunii, iuxta a præcedenti noctis dimidio servandum esse. In ordine quoad pro Divini Officii celebratione, Romæ edito anno 1645. cuius etiam meminit Diana in editione, coordinat. tom. 3. tractat. 1. *resol.* 35. numer. 3. hæc legitimus,

Missæ huius Sacratissima noctis debet celebrari post medium noctem, aliter Sacerdos non celebrare jejunium. Celebraturus ante medium noctem ex privilegio, vel legitima consuetudine, non dispensatur in jejunio necessario ad Missam, id est a priusana nocte jejunii, neque in Missa vigilia sumat purificationem. Eadem occurrunt in ordinario Patriarchali, quod anno quolibet Venetiis evolvitur, ubi ad diem 24. Decembris hæc legitur alienoquin: Celebrantes ante medium noctem sint jejunii a media nocte antecedenti, atque non sumant purificationem in Missa huiusmodi. Hæcenus idem Pontifex loc. citat.

Quoad infantes sine Baptismo defunctos, qui ad quendam 30 Sæcularia prodigia celebrata, deterreri solent, & ibi fusa precibus, ut Deus eos ad vitam revocare dignetur, donec saltem Baptismum recipere possint, ac si aliquod, licet incertum, in eis rite sumum appareat, sub conditione baptizetur, cumque deinde, ut primum morti re-derant, seu potius dicta dubia rite signa non appareant, tanquam baptizati in loco foris sepelluntur, laudatus Pontifex Benedictus XIV. loc. citat. lib. 7. cap. 6. numer. 10. & 11. relatis variis Diocesaniis Sydiis, in quibus præmissa omnia verita fuerunt, iuxta gravium penarum interminatione, deinde sub numer. 22. tenitur, quod a Congregatione Sancti Officii re diligenter examinata, die 27. April. 1729. decretum fuit, quod huiusmodi consuetudo de medio tolleretur; Idemque eundem fuit die 19. Decembris. ejusdem anni, item 20. Februarii 1737. 30. Janu. 1738. 3. & 6. Junii 1744. ac denique die 11. Maii 1751.

Quoad obligationem Episcoporum exemptorum, & San- 51 cæ Sedi immediate subiectorum, eis indicatum a Concilio Tridentino *sess.* 24. de reform. cap. 1. fide eligendi Metropolitani, ad cuius Synodum Provinciale accedere tenebantur, & quæ ibi ordinata fuerint observare, & observant facere, Benedictus XIV. de Synodo Diocesana lib. 13. cap. 3. numer. 13. & seq. hæc refert: Tridentina sanctionis habita fuit ratio in Concilio Romano convocato anno 1725. Cumque eidem aliqui Episcopi interfuissent, qui a Metropolitani jurisdictione immunes, & Sanctæ Sedi immediate subiecti, Archiepiscopum ipsi non delegant, ad cuius Synodum, Provinciale accederent, passim sunt, Canonici etiam penis indictis, electionem huiusmodi statim pericere; Idemque abicantibus significatum fuit, ac insuper particularis instantia Congregatio, quæ Decretum hæc de re condidit & exequendum curaret. Hæc Congregatio habita fuit die 21. Maii ejusdem anni 1725. editaque ab ipsa sunt consultius Decreta, quæ, cum a nullo alio, quem sciamus, Auctore inoperta fuerint, optimum ducimus ea hæc capiti inferere: Examinato diligenter Decreto Sacri Concilii Tridentini *sess.* 24. cap. 2. de electione Metropolitani per Episcopos, qui nulli Archiepiscopo subditi sunt, ad effectum perducenda, concordibus, & uniformibus votis fuit statum, ut sequitur.

Primo, Archiepiscopos, qui non habent Suffraganeos, non teneri eligere Metropolitani ad effectum conveniendi in ejus Concilio Provinciali.

Secundo, sex Cardinales Episcopos urbium Romæ adjacentium, non teneri, ut *supra*.

Tertio, Episcopos omnes, qui sunt inter Provinciam Capuanam, & Pisanam, non teneri eligere Metropolitani ad effectum præfatum. Eos ubi nonnulli, qui, vel quorum Antecessores iam semel toti Tridentinum elegerunt Metropolitani, teneri fide electioni, proxt etiam Episcopos, qui a Provincia Romana, inter dictas Capuanam, & Pisanam constituta, divisi fuerint, & assignati Suffraganei Rodericani in Metropolitani electionem, eidem subeie debere.

Quarto, Episcopos vere immediate subiectos Apostolice Sedi, qui iuxta extra præstatam Provinciam Romanam, ubicumque locum existentes, omnino teneri eligere Metropolitani, juxta Decretum Concilii Tridentini *sess.* 24. cap. 2. de reform. quatenus ipsi, vel eorum Antecessores iam non elegerint.

Quinto, Abbates, aliosque Praelatos inferiores nullius Diocesis, habentes Jurisdictionem quasi Episcopalem in Clerum, & populum, cum Territorio separato, teneri eligere Metropolitani, ut *supra*.

Sexto, Episcopos, Abbates, & Praelatos inferiores, qui debent, ut *supra*, eligere Metropolitani, etiam non tenentur, eligere viciniorum, debere tamen, juxta dictum

De

Decretum Concilii Tridentini, vicinum eligere; quod est intelligendum de non nimis longe distans, habita ratione regionum.

Deinde *ibid.* ann. 15. sic prosequitur: Inter Episcopos, qui ut Metropolitani sibi ad praedictum effectum eligent, a Congregatione consulti sunt, alter Papiensis fuit, Lucensis alter, sicuti legitur in Regulis praedictae Congregationis habitae, ut dictum est, die 28. Maji 1735. Et si quidem plura obtemperare non essent, ut in Metropolitani electionis decernerent, sed eorum contentiones, & studia in irritum cessarent, reiectis eorum instantiis per eandem Congregationem habitam die 21. Februarii 1736. Cum vero felicis memor. Benedictus PP. XIII. iussu, gravibusque de causis Episcopatum Lucensem in Archiepiscopatum erexit, nullo tamen ipsi adscripto Suffraganeo, ut patet ex ejus Constitutione incip. *Insuperabili, novo Bullario tom. 12.* & cum non Papiensi Episcopatu unicum perpetuo voluerint titulum Archiepiscopatus Amalfae in partibus Infidelium, sicuti videre est in nostra Constitutione, quae incipit *Ad supremam*, in. *nostro Bullario tom. 1. n. 74.* hinc quere Praeuli ad eligendi Metropolitani lege insinuas evasit, iuxta primum superius inserti Decreti caput. Ad Episcopos vero quod spectat, qui Capuanam, & Pisanam Provinciam interjacent, multo ante fuerat pronuntiandum, non adigi eos Metropolitani eligere, sicuti videri potest lib. 4. *Decretorum Congregationis Conc. ann. 1585. p. 53. Sacra Cr. censuit, Decretum cap. 2. de reform. fel. 14. non habere locum in Episcopis, qui sunt in Provincia Romana.* De Provincia Romana inter Capuanam, & Pisanam loquitur Innocentius III. in cap. sua sub titulo *Officio Vicarii*. Nos de ipsa mentionem fecimus in *superiori lib. 2. cap. 2. n. 1.* ubi etiam rationum momenta attulimus, ob quae huiusmodi Provinciae Episcopos ad eligendi Metropolitano eximuntur. Itaque alteri huius relationis capiei finem imponere, sensum, facile ex dictis quilibet Episcoporum colligere posse, cum ad eligendum Metropolitani obstringatur, & quomodo de iunctis huius omnes implemento decere debeat. Haecenus laudatus Pontifex L.

Si Patronus, Ordinario approbante, eam erecto a se Beneficio in limine fundationis, vel etiam ex intervallo, ob reservatam sibi facultatem, adiectis conditionem, ut defuncto, ejus in vocata familia Clericus, possint etiam laici ejusdem familiae fructibus Beneficii frui eredi gaudere, cum onere per Capellanum satisfaciendi Missarum oneribus, tunc poterunt etiam hi dictos fructus percipere, non iure, & fructu Beneficii, sed iure secularis administrationis, donec aliqui veniat de dicta familia, qui sit Clericus, adque eorum relictandi Horas Canonicas, ut ex rationibus allegatis, & receptis a Sacra Congregatione Concilii in *Senogallien. Capellania 9. Maji, & 6. Junii 1730.* in qua ad sequentia dubia.

I. An erectis *horispatronatus*, de quo agitur, sit verum Beneficium, vel potius juxta reservationem a fundatore approbatam, sit merum Legatum Pium laicale, ita ut Latus, qui clericus non solum, sed sacerdos possit fructus ejusdem *horispatronatus*, cum onere tantum per alium celebrandi Missae a fundatore praescriptae? Et quatenus negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam.

II. An Latus noluere clericare, perveniat ad etatem viginti annorum, possit percipere fructus sui relictis, de quo agitur, adque eo quod tuncat ad recitationem *horis* Officii in casu &c.

Et dicta Sacra Congregatio die 6. Junii 1730. Respondit: *Ad 1. affirmative ad primam partem, quo vero ad secundam partem, falsa per Latum renunciationis Beneficii, & Clericatum, affirmative. Ad 2. prout in primo.* Sic in Thesauro Revolutionum Sacrae Cong. Concilii dicti anni 1730. in *Senogallien. Capellania*, ubi ad id adducitur consimilis Resolutio in *Verthomen. 15. Augusti 1730.* quae iam fuerat allata in Thesauro dicti anni 1730. in *Segoven. Capellania*, &c. Ceterum, praescriptis his verbis: Sacra Congregatio commisit Episcopo, ut ad creationem praestati Beneficii decerneret, omnesque praedictas conditiones approbet, atque confirmet, modificata tamen ea conditio, in qua dicitur, quod *Primogenitus sui possit Beneficio etiam in seculari, & conjugali in hunc modum, videlicet, quod Primogenitus sui possit fructibus Beneficii vacantis, quousque praesentis alius capax de familia satisfactis interim oneribus Missarum per Capellanum*

non ab eo eligendum. Vide ibi, ubi multa ad rem.

Ex stylo Datarie, si filii inter patronos intra tempus praefixum finire nequeat, provisio Beneficii reservata est Papae ex allegatis per Riganis *tom. 1. p. 179. n. 191. in Regulae 43. Cancellariae.*

Circa praesentationem ad Parochialem notanda sunt resf. 54. pontifici Benedicti XIV. ad dubia sibi proposita ab Archiepiscopo Florentino in Epistola incip. *Reddite nobis*, 9. Aprilis 1746. I. Patronum Ecclesiasticum teneri in Foro externo praesentare ad Beneficium Cursum magis idoneum, & magis dignum inter approbatos ab Examinatoribus. II. Episcopum debere Beneficium conferre praesentato a Patrono abique eo, quod inquirat de illius iudicio, si inter examinatos nemo de hoc queratur, teneri in dictum Iudicium inquirere. III. Admittendum esse appellationem in devolutivo tantum, interpositam ab eo, qui le digniorem existimat, & posthabitus est, non retardata possessione praesentat, si Episcopi, & Patroni Iudicium de magis digno conveniat. Si vero non conveniat, tunc si quis ex approbatis ab Examinatoribus, & tamquam magis dignus praesentat a Patrono, putet se gravatum esse ab Episcopo, & ideo appellat, ejus appellationem operari debere ad effectum suspensionis, & interim Ecclesiam Parochialem remanere sub Oeconomia donec lis finiat.

Clerici non possunt ut coma fictitia, nisi rationabilis causa, & dispensatio accedat, ut jam tradidit in *Tomo 2. verb. Coma fictitia* ex variis Pontificis prohibitionibus, quam dispensationem Praebyteri actu celebrantibus Bened. XIV. in *Institutione, Ecclesiastica, instituta*, cap. 4. §. 4. probat concedi non posse neque ab Episcopis, neque a Legatis Sedis Apostolicae.

Non amplius suffragatur Parochis pro ingressu cum Cruce, & Stola in Ecclesias Regularium Constitutio Benedicti XIII. incip. *Præstis*, hac enim revocata fuit a Clemente XII. Constit. incip. *Romanae Pontifex*, quam ad litteram jam adduxi in *Tomo 6. verb. Privilegium art. 3. n. 64.* Articulus revocationis transimit omnia Urbis Tribunalia hodie decident, ut videre est in celebri *Barra. Juris consultandi, coram Adversario 12. Januarii 1713. & 29. Novemb. 1743. coram Vaj. ac in Adriatiana fuerunt, coram Millino 23. Novemb. 1744. & novissime ita etiam decisum fuit 4. Febr. 1757 a Congr. Episc. & Reg. in *Pontificia fuerunt*, pro Minoribus Conventualibus licet eorumdem conventus subleget Jurisdictioni Ordinarii ob dictum praescripti numeri Religiosorum.*

Ex Decreto Sac. Congr. Rituum 2. Septemb. 1741. in. 57. Aquei Canonici non teneantur extra choram ad psalmos Graduales, Penitenciales, Officium B. Virginis, & Dehinc, cum recitanda sint tantum in choro, ubi est constituto, & sequent Canonici ad illorum recitationem cogi, ubi recitari non contingeret, ut decrevit Sacra Congr. Conc. in *Montis Alti 18. Sept. 1754.* in qua ad dubium: An Canonici Ecclesiae Cathedralis Montis Alti alia ita Canonica teneantur quoque in choro recitare Officium Defunctorum, B. M. Virginis, Psalmos Penitenciales, & Graduales dictis in Brevisario designatis, sive prius sit servanda consuetudo in casu &c. die & anno quo supra Respondit: Servantem esse consuetudinem. Unde non est attendendum Decretum Congr. Episcop. & Reg. in *Alexandrina 18. Martii 1537.* prout mentio refertur a Cripino in *visita. Pastoral. p. 2. §. 30.* contrarium sentiens quoad Officium B. M. V. cum in eo legitur tantum, Canonici debere horti ad recitandum in *Choro Officium B. P. diebus in Brevisario praescriptis, non autem cogi, ubi non est solium, ubi recitatur in dict. Montis Alti, in. Thejauro Resol. Sac. Cong. Conc. anni 1754.* ubi referendum ad rem vana Decreta, & Hinc cum his conciliabilis Decretum jam a me traditum in *Tomo 6.*

In diuine Pontificis pro negotiis ad Ecclesiasticos pertinentibus in publicis Consiliis quorumcumque locorum deputandi sunt duo Ecclesiastici, unus ex Clero Seculari, alter ex Regulari, & ambo ex Seculari, si deint regulares, interpellandi toties, quoties tractandum est aliquid ad ipsos pertinet, ut interant in illis Consiliis cum suffragio consilii duxantur: cum facultate tamen recurendi, si laici contrarium relolvere; Si vero neglexerint interesse, non inde invalidum erit quicquid in dictis Consiliis decretum fuerit. Vocandi sunt etiam quando redditur ratio expellendi, quae ab illem Ecclesiasticis tolerantur, usque communiandi in loco designato a Gubernatoribus, non vero tradendi

dendi libri computorum, cum fucilate pariter recurrendi ad Superiores, si quid in illis deprehenderent; Sic statuit Benedictus XIV. 29. Julii 1732. Constitut. incipiens *Quamvis*.

59. Matrimonium contractum a conjunctis in tertio, & quarto coniuguitatis, vel affinitatis gradibus pravia dispensatione super gradum remotiori tantum, omisso proximiori, dummodo hic primus non attingat quicumque modo, est validum, licet illicitum; Quamvis enim Pius IV. pro Regula decreverit, quod in dispensationibus Matrimonialibus non solum gradus remotioris, sed etiam gradus propinquioris, expressa mentio fieri deberet, ita ut non facta mentione propinquioris, dispensatio nullus esset roboris, & momenti; Tamen S. Pius V. Const. incip. *Sanctissimum*, revocavit quantum ad hoc dictam Regulam, seu Constitutionem Pil IV. & innovavit Regulam, seu Constitutionem Gregorii XI. & Clementis VI. statuendo quod in dispensationibus gradus remotioris attendere, & trahere licet gradum propinquioris, & sic quod sufficeret exprimere gradum remotiorem, obtenta tamen potest super gradum propinquioris Litteris Apostolicis, in quibus de claretur non obitare reticentiam gradus propinquioris; Quamvis vero Matrimonium in tali casu sit validum, coniuges tamen separandi sunt, donec dicte Litterae declaratoriae obtineantur, cum dicte novae Litterae declaratoriae requirantur ad averteandum scandalum, ne videlicet aliqui Religiosi, & Juris ignari funderent occasionem scandali, videntes non fuisse dispensatum in gradu propinquiori, licet aliunde regula Juris sit, quod gradus remotior imbitur, & tunc ut ad se propinquioris, ut ad rem argumentantur Doctores & Ex ista relinquitur Sacra Congreg. Concilii anno 1722. in causa *Lucerion. Matrimonii*; Cum enim post obtentam a Joanne Sapica, & Constantia Redevilla Apostolicam dispensationem super quarto, quo erat conjuncti, consanguinitatis gradu competum fuisset, ipsos non quarto tantum, sed tertio, & quarto gradibus fuisse conjunctos, & nihilominus placuisse Exequutori dispensationem praefatam executioni demandare, vera tamen fuit controversia super Matrimonii validitate, & quae ad Sac. Congregationem delata, propositum dubium = *An constet de nullitate Matrimonii* = die 7. Septembris 1720. produxit responsum = *est dilata, & ad mentem* = quae fuit ut perquireretur Regulae Datariae circa Syllum tam antiquam, quam modernam concedendi Declarationes, & *Terminde Galere*. Per voluit igitur Datarie Regellus, illius Officiales discursum exarant, quo pluribus in locis rationibus, sed praecipue Datarie, & Cancellariae Stylo, offendere satageant, nulla semper, & invalida habita fuisse Matrimonia contracta inter conjunctos tertio, & quarto gradibus, pravia dispensatione super quarto gradu tantum, & non obtenta declaratione super non obstante tertio relictis. Sed Prosper Lambertinus tunc Sacrae Congregationis Secretarius, deinde Cardinalis, ac tandem Summus Pontifex sub nomine Benedicti XIV. alterum efformavit doctrinissimum, & eruditissimum discursum impetrum post solum distributum die 28. Martii 1721. quo respondendo illi Datarie, & exemplis, & rationibus per illius Officiales expositis, Matrimonii validitatem iterum propagavit. Unde proposita iterum eadem causa sub infrascriptis dubiis; 1. *An constet de nullitate Matrimonii*; 2. *quatenus affirmative*; 3. *An Principi laici Sapica factus sit inhabilis ad contrahendum Matrimonium cum alia muliere in casu*; Et dicte Sacra Congregatio die 28. Martii 1722. Respondit: *Ad primum Negative, & Episcopos munit, quod conjuges continent in separatione, donec obtineant Litteras Declaratorias*. *Ad secundum, provisum in primo, & amplius*. Sic in *Theodoro Resoluto* S. C. Concil. diei anni 1722. Vide ibi in dicta *Lucerion. Nullitas Matrimonii* sub die 28. Februarii, & sub die 28. Martii, ubi multa ad rem. Et insuper vide doctrinissimum, & eruditissimum Riganti *tom. 2. in Regula XIV. Cancellariae*, ubi cum classicis Doctores abunde quoad omnia ad rem; Vide supra verba *Dispensatio Matrimonialis*, & verba *Matrimonium contractum*.

60. Salutare quidem est Decretum, quo fere omnes Episcopi prohibent, ne ante contractum Matrimonium sponsus in una, eademque domo cum sponsa habitet, propter periculum, existens, ne inter eandem sponsus copula habeatur ante Matrimonii celebrationem; Non tamen id prohiberi potest sub poena arbitrio Ordinarii infligenda, ut respondisse Sacrae Congregationis Concilii Episcopi Provinciae Mediolanensis Resol. Benedictus XIV. de *Synodo Dioecesis* lib. 12. cap. 6. *Dispositio. Ferr. r. Tom. VII.*

n. 3. ibi: *Non posse, sed ambos gratiis arbitrio Ordinarii duntaxat esse puniendos*.

F. CLEMENTE DI PALERMO

61

Lett. Ghib. Trol. di S. M. C. nel Real Congresso di Madrid per l'immortale Concezione, Missiva Gen. di tutto l'Ordine del N. P. San Francesco, Visitatore, e Riformatore Apostolico, e L. r. nel Signore.

La Sacra Congregazione della Regolare Disciplina, sempre intesa a promuovere il vantaggio, e il decoro delle Religioni, avendo saputo, quanto sieno ignoranti molti suoi Laici delle medesime tanto nella Dottrina Cristiana, quanto nelle altre cose necessarie superflue da quelli, ha giudicato opportuno far intendere a tutti i Superiori Generali, quali sieno le sue intenzioni sopra un tal particolare per mezzo della seguente Lettera.

Reverendiss. Padre.

Frequenti sono stati i ricorsi, che in diversi tempi si sono fatti a quella Sacra Congregazione della Disciplina Regolare, della grave ignoranza, che vi era tra Laici, e Conventi di molte Religioni, non solo degli Obblighi, che sono particolari del loro proprio Stato, ma anche della Dottrina Cristiana, e delle cose più importanti di Nostra S. Fede; e con quel premuroso zelo, che dovea, non ha mancato con replicare Lettere: Circolari de' 9. Novembre 1709. e de' 20. Febbraio 1739. incalzare a' Superiori Generali gli Ordini più pressanti, che in ogni Convento in ciascuna Domenica dell'anno da un Padre da destinarsi dal Superior Locale li spiegarle a' Religiosi Professi nello Stato Laicale, e precipiamente a' Questi nella Dottrina Cristiana, il Catechismo, ed ancora qualche punto della Regola, premendo sopra tutto ciò, che riguarda i dovei di della vita Religiosa, che professano.

Non ostante però tutti questi replicati Ordini di essa Sacra Congregazione, continuano ed in ispecie, ed in voce le querele degli Zelanti Religiosi, che la Spiega della Dottrina Cristiana a' Conventi venga tralasciata, anche nelle più Osservanti Religioni, tanto che alcuni di essi Religiosi con lagrime hanno attestato ritrovarsi in essi una sì crassa ignoranza che non li appaiono né anche i principali Misteri di N. Santa Fede.

Per riparare adunque ad un tanto lagrimevole disordine ha creduto quella Sacra Congregazione della Disciplina Regolare, che esse per l'approvazione della Santità di Nostro Signore, che si eccitasse illoquente Zelato di V. Paternità, affinché con viva, ed efficace Lettera Circolare a tutti li Provinciali d'Italia, ed isole adiacenti, facci loro conoscere il debito precetto del loro Ufficio d'invigilare su de' Superiori Locali per l'esatto adempimento di un obbligo di rilievo, quale l'istruzione de' loro Conventi nella Dottrina Cristiana, e lo stretto conto, che dovranno rendere a Dio dell'altra ignoranza, ordinando ad essi Superiori Provinciali.

Primo. Che nel ricevere li Conventi alla Religione, la principal cosa: li cui debbano essere esaminati, sia l'istruita Dottrina Cristiana, secondo viene specialmente prefisso dai Decreti della sua. memor. di Clemente VIII. *de Educatione Novitiorum*, e non trovandosi ammaestrati, come conviene, in niun conto lo ricevano.

Secondo. Che in tutte le maniere, e senza che vi sia scusa alcuna, che possa darne estensione, facciano in tutti li Conventi in ciascuna Domenica, o altro giorno della settimana, che dal Superior Locale s'è stimato più opportuno, ai Laici Professi, Tertiari, o Oblati, da un Padre, che egli giudicherà capace, spiegare la Dottrina Cristiana, il Catechismo, e qualche punto della Regola, che riguarda i doveri, e gli Obblighi precisi della loro vita Regolare, e specialmente appartenenti al Voto di Povertà.

Terzo. Che portandosi essi Provinciali in visita, come altresì qualche altro in grado di Visitatore, tra le più importanti cose, che con maggior premura debbano inquire, sia l'informarsi, se li Superiori Locali facciano adempire una tale spiega della Dottrina Cristiana, e se esattamente s'adempie, e esaminando anche i detti Laici con osservare come stanno in quella istruiti, e nel caso, che ritrovino nell'igno-

ran.

ranza ne' medesimi, e che tal' esercizio non sia esattamente praticato, rigorosamente galighino, ed Essi, ed i Superiori Locali a misura della loro trafficazione, anche col privato e sospenderli dall'Ufficio; come dalla Sacra Congregazione non si mancherà, essendo avvisata, che si usi da qualche Superiori Locale della negligenza di procedere a quei congedi galighi, anche di privazione di voce Attiva, e Passiva, ed altri, che crederà convenevoli.

Quanto, ed acciocché si mantenga sempre vivo ne' Superiori Locali l'adempimento di tal' Ordine, è mente della Sacra Congregazione, che questa sua Lettera sia medesima si faccia leggere due volte l'anno in pubblico Refettorio di ciascun Convento nella stessa maniera, che si pratica di altri simili Ordini.

E siccome la stessa Sacra Congregazione, che V. P. non tralascierà col suo commendabile zelo adempiere quanto le vien prescritto, invigilando nella più attenta, ed efficace maniera, che un dovere di sì grandi importanza, qual'è l'istruzione nella Dottrina Cristiana in Persone Religiose, sia nel di lei Ordine eseguito con ogni esattezza, E nell'attendere il riscontro dell' esecuzione, che si farà sollecitamente data ai Comandi delle E.E. Loro auguro alla Paternità Vostra ogni felicità.

Roma 15. Marzo 1758.

Al piacer di V. Paternità

P. G. A. Cardin. Guadagni Prefetto.

Dom. Arcivesc. di Nicomedia Segret.

In sequela pertanto di quanto ci viene imposto dalla medesima Sacra Congregazione incarichiamo strettamente la P. V. a dar pronta esecuzione a' suoi Ordini, che per mezzo d' uno Circolare notificherà a tutti i Superiori Locali, quali dovranno far copia di questa Nostra per Leggerla ogni sei mesi in piena Comunità. Sarà poi suo peso, venga da medesimi eseguita in tutte le sue parti, e con autentico attestato ci sarà costume di venir praticato da Essi quanto nella presente si prescrive, sotto pena, in caso d' inosservanza della privazione dell' Ufficio, e d' altre a nostro arbitrio: E cordialmente salutandola, le diamo la serafica Benedizione.

Roma Arcid. 1. Aprile 1758.

D. V. P.

F. Clemente di Palermo
Ministro Gen.

Per Comandamento di S. P. Rev. F. Vincenzo Scutari
gid. Diff. Gen., e Segret. General.
dell' Ordine.

Alla Santità di Nostro Signore Papa

BENEDETTO XIV.

Per F. Clemente di Palermo Ministro Generale
De' Minori.

BEATISSIMO PADRE.

Fra Clemente di Palermo Ministro Generale dell'Ordine de' Minori prostrato umilmente al bacio de' Vostri Santissimi piedi espone, come da molti Religiosi del suo Ordine viene continuamente, e con premurosa istanza richiesto dalla Facoltà di visitare i Luoghi Santi di Roma, di Loreto, del Monte d'Alverna, d'Alfisi, e di Varallo, di maniera che non accordandosi loro la ricercata licenza per impedire il vagare de' Frati, o per altri giusti motivi, replicano essi le istanze, interponendovi anzi degli impegni, e riducendo spesso il Superiore in angustie. Desiderando pertanto l'Onore impedire per

quanto più simili inconvenienti con qualche compenso, per cui e guastassero per una parte i Tesori delle Sagre Indulgenze, annessi alla visita de' riferiti Santuari; né si dischiassero per l'altra de' Consenti di loro Collocazione; Supplica devotamente la Somma Clemenza di Vostre Santità della Grazia, che tutti i Religiosi dell' uno, e dell' altro Sesto, soggetti alla sua Obbedienza, potessero far acquisto delle Indulgenze con qualche divoto Pellegrinaggio per rispettivi Chioftri, e successivamente la visita delle proprie Chiese, cioè: Per le Sette Chiese di Roma girando pel Chioftri sette volte, e visitando in fine il S. Sacramento: Per Santuario di Loreto con tre giri pel Chioftri, ed una visita all'Altare, o immagine della Beatissima Vergine: Con simili tre giri, e visita all'Altare, o immagine del S. Crocifisso pel S. Monte di Varallo: E finalmente con tre continui giri, e visita all'Altare, o immagine del P. San Francesco per il Santuario d'Alfisi, e dell'Alverna; pregando sempre in detti giri, o Pellegrinaggi, e rispettive Sagre Visite per l'Esaltazione della S. Madre Chiesa, e l'impulso dell'Erezie, Confermazione del Sommo Pontefice; e per la Pace, e Concordia de' Principi Cristiani.

Che dalla Grazia Ora.

Ex Audientia Santissimi die 28. Aprilis 1758.

Santissimus attentis expositis, Ministri Generali Oratoribus precibus amovendis, omnibus, & singulis Religiosis Viris, atque Mulieribus Ordinis Minorum Sancti Francisci eidem Ministro Generali subiectis, unumquodque ex introscriptis piis Exercitiis devote peragantibus, semel in anno, eo nimirum respectivo die, quo pramissa Sacramentali Confessione, sumptaque Santissima Eucharistia, & pia ad Deum preces, ut in Supplicis libello enunciat, audendo, humilimodum exercitium peregerint, plenarium omnium peccatorum indulgentiam, in forma Ecclesiae conferat, & benignè concessit.

Loco * Sigilli.

J. C. Boschi Secr.

INSTRUCTION. 63

Pro examine illorum Testium, qui inducantur pro contrahendis Matrimonii, tam in Curia Emiliensi, & Cardinalis Orbis Vicariis, quam in aliis Curis eorum Ordinariarum.

1. In primis Testis moneatur de gravitate iuramenti, in hoc praesertim negotio pertinetendi, in quo Divina simul, & humana Maiestas laeditur, ob rei de qua tractatur, importantiam, & gravitatem, quod imminet pena trirremum, & fustigationis deponenti fallum.
2. Interrogetur de nomine, & cognomine, patria, aetate, exercitio, & habitatione.
3. An sit Civis, vel exterus, & quatenus sit exterus, quanto tempore est in loco, in quo Testis ipse deposit.
4. An ad examen accesserit sponte, vel requisitus: Si dixerit accessisse sponte a nemine requisitus, dimittatur, quia praesumitur mendax: Si vero dixerit accessisse rogatus, interrogetur a quo, vel a quibus, ubi, quando, quomodo, coram quibus, & quoties fuerit requisitus, & an tunc accessit aliquod impedimentum inter contrahere volentes?
5. Interrogetur, an sibi pro hoc testimonio ferendo fuerit aliquid datum, promissum, remissum, vel oblatum a contrahere volentibus, vel ab alio ipsorum nomine.
6. Interrogetur, an cognoscit ipsos contrahere volentes, & a quanto tempore, in quo loco, qua occasione, & cujus qualitates, vel conditionis existat? Si responderit negative, Testis dimittatur: Si vero affirmative.
7. Interrogetur, an contrahere volentes sunt cives, vel exteri? Si responderit esse exteros, superiusciter ipsorum contrahendi volentium, donec per litteras Ordinarii ipsorum contrahendi volentium, doceatur de eorum libero statu, de eo tempore, quo permanent in sua Civitate, vel Diocesi. Ad probandum vero eorumdem contrahere volentium

tum statum liberum pro reliquo temporis spatio, scilicet usque ad tempus, quo volunt contrahere, admittuntur testes idonei, qui legitime, & concludenter deponant statum liberum contrahere volentium, & reddant sufficientem rationem causæ eorum scientiæ, abique eo quod teneantur deferre attestations Ordinariarum locorum, in quibus contrahere volentes moram traxerunt. Si vero responderit, contrahere volentes esse cives.

8. Interrogetur sub qua Parochia hæcenus contrahere, volentes habitavit, vel habebat de præteriti?

9. Item an ipse Testis sciat, aliquem ex prædictis contrahere volentibus quandoque habuisse uxorem vel maritum, aut professum fuisse in aliqua Religione approbata, vel suscepisse aliquem ex Ordinibus Sacris, Subdiaconatum scilicet, Diaconatum, vel Presbyteratum, vel habere aliud impedimentum, ex quo non possit contrahi Matrimonium? Si Testis responderit, non habuisse uxorem, vel maritum, neque aliud impedimentum, ut supra.

10. Interrogetur de causâ scientiæ, & an sit possibile, quod aliquis ex illis habuerit uxorem, vel maritum, aut aliud impedimentum &c., & quod ipse Testis nesciat? Si responderit affirmative, superëdatur, nisi ex aliis Testibus probetur concludenter non habuisse uxorem, vel maritum, neque ullum aliud impedimentum &c. Si vero responderit negative.

11. Interrogetur de causâ scientiæ, ex qua deinde Jux ex colligere poterit, an Testis sit danda fides? Si responderit contrahere volentes habuisse uxorem, vel maritum, sed esse mortuos.

12. Interrogetur de loco, & de tempore, quo sunt mortui, & quomodo ipse Testis sciat, fuisse conjuges, & nunc esse mortuos? Et si responderit mortuos fuisse in aliquo Hospitali, vel vidisse sepeliri in certa Ecclesia, vel occasione militis sepultos fuisse a militibus: non denot licentia contrahendi, nisi prius recepto testimonio authentico a Rectore Hospitalis, in quo prædicti decederunt, vel Rectore Ecclesiæ, in qua humata fuerint eorum cadavera, vel, si fieri poterit, a Duce illius cohortis, in qua descriptus erat miles; Si tamen humanum testimonium haberi non possunt, Sacra Congregatio non intendit excludere alias probationes, quæ de jure communi possunt admitti, dummodo sint legitime, & sufficientes.

13. Interrogetur an post mortem dicti conjugis defuncti, aliquis ex prædictis contrahere volentibus, transierit ad secunda vota? Si responderit negative.

14. Interrogetur an esse possit, quod aliquis ex illis transierit ad secunda vota, abique eo quod ipse Testis sciat? Si responderit affirmative, superëdatur in licentia, donec producantur testes, per quos negativa coarctetur concludenter. Si vero negative.

15. Interrogetur de causâ scientiæ, qua perpendit, Jux poterit judicare, an sit concedenda licentia, necne?

16. Si contrahentes sunt vagi, non procedatur ad licentiam contrahendi, nisi doceant per fides Ordinariarum suorum esse liberos, & in aliis, servata forma *Contil. Trid. in cap. Multi sess. 14.* Fides, aliaque documenta, quæ producantur de partibus, non admittantur, nisi sine munita Sigillo, & legalitate Episcopi Ordinarii, recognita saltem per testes, qui habeant notam manum, & sigillum, & assente consideretur, quod fides, seu testimonium bene, & concludenter identificent personas, de quibus agitur.

17. Pro testibus in hac materia, recipiantur magis congruenter, quam extranei, quia præstantur melius informati, & cives magis, quam extranei, nec admittantur homines vagi, & milites, nisi data causâ, & maturo consilio; Et Notarius exacte describat personam Testis, quem si cognoscit, utatur clausula, *mihi bene cognitus*; sin minus, examen non recipiat, nisi una cum persona Testis, aliqua alia compareat cognita Notario, & quæ attestetur de nomine, & cognomine ipsius Testis, necnon de idoneitate ejusdem ad testimonium ferendum. Et hujusmodi examini debet interesse in Urbe, ultra Notarium, Officialis specialiter deputatus ab Eminenti, Vicario; & extra Urbem, vel Vicarius Episcopi, vel aliqua persona insignis, & idonea; ab Episcopo specialiter deputata; Alias puniatur Notarius arbitrio Sacre Congregationis, & Ordinarius non permittat fieri publicationes.

18. Ordinarii præcipiant omnibus, & singulis Parochiis in eorum Dioecibus existentibus, ut pro Matrimonio cum

exteris contrahendis, non faciant publicationes in eorum Ecclesiis, nisi certiorato Ordinario, a quo, vel ejus Vicario Generali prius teneantur fidelem authenticum reportare, quod pro tali Matrimonio fuerint examinati testes in eorum Tribunali, qui probant statum liberum contrahere volentium &c. Contrahentes autem severe puniantur.

Franciscus Riccardus S. Rom. & Universi Inquisitor &c.

Loco * Sigilli.

Anno 1670, die 10, Mensis Augusti &c. prædictum 64 Decretum publicatum fuit.

Dubia aliquot circa exterrorum Matrimonia cum responsonibus Sacre Congregationis.

Ordines ultimo loco ab Urbe emanati circa Matrimonia, cum exteris contrahenda, inter alia disponunt, quod Ordinarii præcipiant omnibus, & singulis Parochiis in eorum Dioecibus existentibus, ut pro Matrimonio cum exteris contrahendis, non faciant publicationes in eorum Ecclesiis, nisi certiorato Ordinario a quo, vel ejus Generali Vicario, prius teneantur fidelem authenticum reportare; quod pro tali Matrimonio fuerint examinati testes in eorum Tribunali, qui probant statum liberum contrahere volentium.

1. Queritur, an illi ex Dioecibus circumvicinis, & ipsi teneantur talis probati, nec facere? An vero sufficiat fides denunciationsum in eorum Dioecibus factarum cum legalitate Ordinarii, & probatio eorum status post discessum ab ipsa Dioecesi?

2. Hujusmodi habentur pro exteris, & consequenter tenentur probationes facere.

3. Item an contrahere volentes in confinis eorum Dioecibus habitantes, & ob vicinitatem ab eorum Rectore cogniti, teneantur easdem facere probationes? An vero sufficiant publicationes ab ipsis rectoribus faciendæ?

4. Etiam illi teneantur facere probationes.

5. An easdem teneantur facere probationes illi, qui ante statum nubilem a propria Dioecesi discedentes, ad aliam se contulerunt, & in ea postmodum habitaverunt?

6. Non tenentur, quia non fuerunt extra Dioecesim, postea habili ad contrahendum.

7. An in Civitate, in qua milites Hispani, Teutonici, Alemanni, Galli, & aliarum longinquarum regionum residere solent, idem cum ipsis fit servandum, vel sufficiat probationes in ipsa Civitate recipere de eorum statu a testibus ipsarum regionum de negotio edoctis?

8. Tenentur facere probationes juxta formam Instructionis, quia illi facillius committunt Polygamiam.

9. An facta per Parochum monitione Ordinarii contrahere volentes, fides status ejusdem sit ab eodem Parocho, vel a contrahere volente reportanda?

10. Tenetur fidelem reportare, & Parocho consignare illi, qui vult Matrimonium contrahere; sed est in libertate Parochi hujusmodi onus in se assumere.

11. An easdem probationes sint servandæ in casa necessitatis, & ad existentibus in articulo mortis, sic contrahere, volentibus, intra quem scilicet probabiliter non adsit tempus sufficiens faciendi diligentias? Cum hoc etiam, quod si infirmus forte convalesceret, deberet fieri diligentia, juxta Instructionem, antequam simul convalescant.

12. Non sunt servandæ in articulo mortis.

13. An requiratur attestatio proprii Ordinarii pro exteris, qui per decem annos, & ultra, domicilium acquisierunt in loco, ubi sunt Matrimonium contracturi, si eorum status liber probetur per testes fide dignos, tam originis, quam domicilii?

14. Requiritur.

15. An requiratur dicta attestatio pro illis exteris, qui unicuique, vel plures duxerunt, & contra, si mortui fuerint in loco, ubi iterum Matrimonium contrahere desiderant, ac amplius post mortem a dicto loco non discesserint?

16. Requiritur pariter.

17. His easdem responsones habet Synodus Bononiensis. 1699. Typis edita in Appendice pag. 230.

Et cum dubio, ac responsones quarto consonant responsonibus

nes Sæxæ Congregationis Concilii datæ dubiis propofitiis, & ab eadem Sacra Congregat. Inquisitionis remiffis 6. Martii 1694. Quia Cappellani exercitus sine Indulto Apoftolico huiusmodi Matrimonii affiliter non poffunt, & quamquam hoc Indultum, aliquando Principibus, & Regibus Catholicis concedatur, illud tamen expediti folet cum claufula, quod Cappellani exercitus Matrimonium faciant, & Sacramenta miniftrant, & conferant dumtaxat, quando exercitus in actuali expeditione reperitur. Secus vero quando milites in ftationibus, & præfidii degunt, & ita expediti debere, refoluitum fuit a Congregatione deputata Concilii 29. Septembris 1690.

Ita apud Monacell. tom. 3. in Appendice ad Formularium Infructione VI. pag. 220. 221. & 222. imprecationis Romane 1790.

65 DERITU, ET USU,

Cerearum Formarum, quæ benedici, & consecrari folent a Romano Pontifice Formula impreffa de manibus Sancti Domini Noſtri Benedicte XIV. anno 1752.

Perventus in Ecclefia Romana ritus est ille, quo Summi Pontifices benedicere, & conſecrare folent Cereas Formas, quæ Agnus Dei vulgo appellantur. In Ordine Romano, qui exultoribus iudicio antiquior est ſæculo octavo, immittit præfixus Ritus, in Cereimoniali vero ejusdem Romane Ecclefie defignatur materia, forma, & preces in huiusmodi conſecratione adhibende, quæ Sacras continent, myſticalque ſignificationes.

Conſuetudo hi Agnus Dei ex Cera alba, pura, virginea, quo humana denotatur natura a Chriſto, virtute Divina, ſine ulla mixtione, aut contagio culpe, in perfiffimo Maris Virginis utero aſſumpta. Agni imago in illa imprimitur, Agni ſcilicet immaculati ſymbolum, qui pro humana reparatione, in Ara Crucis immolatus eſt, Adhibetur Aqua benediſſima, quo nimirum elementum, cum in veteri, tum in novo Testere, præclara Sacramenta, & prodigia a Deo effluere, miſcetur in ea Ballamum, quo bonus Chriſti odor ſignificatur, quem in omni actu, & conſervatione redolere debent Chriſtiſſimæ. Superinfunditur Chriſma, quores aliz Divini cultui ſpecialiter addicte veluti Tempia, Altaria, Sacerdotes, præparati ſolent, ac conſecrari, atque in eo præſantiſſima virtutum omnium Charitas figuratur.

In Aqua igitur prius benediſſa, ac Ballamo, & Crifmate mixta, Cereilli Agnus Dei immerguntur, & Summi Pontifices, tam ante, quam poſt merionem ſanctiffimis precibus Deum exorant, ut eas Formas benedicere, ſanctificare, & conſecrare dignetur, utique tantam impertiat virtutem, ut quicumque recta fide, ac vera pietate illidem uſus fuerit, hæc dona, ac beneficia conſequatur.

I. Ut aſpectu, vel contactu Agni in Cereis illis formis impreſſi exſcitantur Fideles ad memoranda ſub eo ſymbolo Redemptionis noſtræ myſteria, conceptique grati animi ſenſibus Divinam in nos Bonitatem benedicant, veneremur, ac diligant: ſcientes fore, et per eam, peccatorum veniam obtineant, & maculas omnes abſtergant.

II. Ut ad vivificæ Crucis ſignum in ſiſtem Cereis impreſſum maligni Spiritus contremiſcant, & fugiant, faciant grandes, ſubſistant vendi, diſſipetur tonitrua, abigant turbines, fulgura, & tempeſtates.

III. Ut Divinæ benedictionis virtute, non prævaleant diabolice fraudes, inſulſæ, & tentationes.

IV. Ut Parturientes cum ſactu incoleſcentes ſerventur, eumque feliciter in locum emittant.

V. Ut ſiſtem devote utenti nulla dominetur adverſitas, nulla noceat peſtilentia, æneſque corruptio, nullus comitialis morbus cum corripat, nulla maris tempeſtas, nullum incendium, nulla inundatio, nulla adverſus eum prævaleat malignitas.

VI. Ut in proſperis, adverſiſque caſibus Divina protectio-ne maneat, ab humanis, vel diabolicis inſidiis, a ſubitanea, & improvifa morte, a cunctis denique malis, & periculis liberetur, per Vitæ, ac Paſſionis Jeſu Chriſti myſteria. Mirabiles huius Sacri virtutes explicare, jam olim fuisse, atque his verbis comprehendere,

*Pellitur hoc ſigno tentatio Demonis atri,
Et pietas animo ſurgit, abſque reſpoſo.*

*Hoc æconia fugat, ſubitaque pericula mortis,
Hoc & ab inſidiis vindice tuus eris.
Fulmina ne feriunt, ne ſerps tonitrua lædant,
Ne mala tempeſtes obruant, illud habes,
Undarum diſcrimen idem propulſat, & ignis,
Villæque ne vocat ſus inimica valet.
Hoc facilem partum tribuere, purperæ ſortem
Incolorem mundo proferi aique Deo.
Vnde, regis, cui ſerps magna potentia ſignis
Ex Agni meritis, band altande ſtat.*

Quæ quidem beneficia, & gratiarum dona a bonorum omnium Largitore Deo fidelibus tribui, ac concedi, virtute hiſce Sacris Cereis communicata per benedictionem, ac preces in primis, qua Chriſti Vicarius Romanus Pontifex univerſæ Ecclefie nomine in eorum conſecratione fundere, ſolet, res eſt diſmittere omnino credenda, ac variis, eximiſque miraculis ſapienter confirmata. Quod ſi optatus non, ſemper obſequatur effectus, id non defectus virtutis rei ſacræ, ſed vel infirmæ, exiguaque utentium Fidei, ac devotioni, vel alteri occultæ cauſæ Deo competitæ, ac probatæ, tribuendum eſt.

*Sic ad litteram habetur in Appendice num. V.
ad Tomum Tertium Ballari Benedicte XIV.*

Supplex libellus cum reſcripto pro moderatione Bullarum circa expulſionem Incorrigibilium.

BEATISSIMO PADRE.

Inius.
Nel proſſimo paſſato Capitolo Generale dell' Ordine de' Praſti Minori celebrato in Milano tra gl' altri Statuti fatti eſſi a ſtabilità di comune conſenſo di tutta la Religione, ſi è già ſtampati coll' approvazione della Santità Voſtra, ſi legge al numero 4. Supplicetur Sanctiſſimis ab Officialibus Curie & pro moderatione Bullæ exſplicitis Incorrigibilium ad novam Statutorum antiquorum. Supplicetur tanto Voſtræ Beatitudine a nome di tutto l' Ordine Fra Giſeppe Maria d'Evora Commiſſario Generale di Curia del medefimo, actis derogando alle Coſtituzioni della Santità Memoria de' Papi Urbano VIII. ed Innocenzo XII. circa queſta materia, come quelle, che ſecondo l' eſperienza ha diſtinguita, non poſſono mai ridurſi in pratica, ſi compiacetta permettere il ſervarſi l' Ordine degli Statuti antichi, a tenore del ſoglio ingenuo, e qui fatto traſcritto, in un Congreſſo Generale dopo matura diſcuſione, ed eſſe come contrajo, ordinando, che baſti alli medefimi Statuti aggiungerſi con reſcripto della Santità Voſtra, ſenz' altra alteriore ſpedizione di Decreto, Nulla, o Breve. Che della Grazia &c.

In expulſione Incorrigibilium univerſo Ordini noſtro maxime ſalubri, & neceſſaria, nedum ad Religioſam pacem conſervandam, atque candorem Ordinis conſervandum, ejusdem perturbatoribus, & ſcandaloloſis Fratribus ſuo malo exemplo, & conſervatione alios pervertentibus; & propterea a Seraphico Patre Noſtro Franciſco in ſuo teſtamento maleſſicis; verum etiam ad ipſam Regularem diſciplinam, ubi viget, augendam, & ubi deſicit, inſtaurandam, ac tinorem exinde inquietis, & diſcolis incutendum; Servato jure communi, Reus poſt tria deſicta gravia ejusdem, vel diverſæ ſpeciei intra, vel extra clauſura commiſſa, ſi aliquando de iis munitis, & punitis iudice, vel paternaliter fuerit, & conſitet per juridica acta, vel per Provincie Regella, in carceribus per aliquod tempus detineatur, & examiniſtis actus alias factis; ſi ſententia contra Reum ipſum alias laſtis, vel novis actus deſictis commiſſis; ſi juridice tria gravia deſicta, ut ſupra dictum eſt, probata ſint, a ſuo Miniſtro Provinciali cum Provincie Definitore incorrigibilis declarati poſſit, non tamen expelli, niſi prius a Superiore Generali, cui acta huiusmodi mittenda ſunt, de quodilo ſex graviorum Patrum, & cum voto D. Conſultoris ſecularis, eiectionis ſententia approbata, & confirmata ſit; Si Sanctiſſimo Domino Noſtro placeat.

Fors

Alla Santità di Nostro Signore

PAPA BENEDETTO XIII.

Per

Fra Giuseppe Maria d' Egora Commissario Generale di Curia .

Rescriptum .

Ex audientia Sanctissimi 6. Decembr. 1759. Sanctissimus auctor, dummodo non adveniat Constitutioni Universali &c.

Loco * Sigilli .

N. M. Card. Lercari.

Notificazione di Affettata Santità .

Nel Fra Alessandro Pio Sauli da Forlì dell'Ordine de' Predicatori, Maestro di Sacra Teologia, Commissario Generale della S. Romana, ed Universale Inquisizione .

Avendo Anna Appollonia Manfredi da Perizzano zitella di anni 30. cou stordite invenzioni procurato di esser tenuta in concetto di Santa, con aver vantato visioni, e apparizione di Angeli, della Santissima Vergine, e di Gesù Cristo, Stimate, ed altre cose credute prodigiose, e grazie particolari di Dio .

E collando dagli Atti fabricati sopra le cose predette, e dalla di lei confessione giuridicamente fatta in quello S. Officio doppo la di lei riduzione alle Carceri del medesimo, esserle stati inganti, jattanze, falsità, e finzioni rispettivamente le asserite di lei Visioni, apparizione di Angeli, della Santissima Vergine, e di Gesù Cristo, Stimate, ed altre cose, come sopra credute prodigiose, e grazie particolari di Dio .

Per tanto in elezione del Decreto della Sagra Congregazione del S. Officio, a fine che il pubblico resti disingannato, e per togliere dalle menti di ogn'uno qualunque falsa Credenza della Santità della medesima .

Notifichiamo, e dichiariamo, che la Santità della suddetta Anna Appollonia Manfredi e stata affettata, e falsa, le cose predette sono itate rispettivamente false, e supposte; E perciò la medesima e stata condannata dal S. Officio alla Carcere .

Niuno pertanto ardisca, inavvenire, di asserire, o tenere la suddetta Anna Appollonia Manfredi come Santa, per le cose suddette sotto pena ad arbitrio degli Eminentissimi, e Reverendissimi Signori Cardinali Inquisitori .

Dato dal Palazzo del medesimo S. Officio questo di 31. Luglio 1746.

F. Alessandro Pio Sauli
Commissario Generale del S. Officio .

Loco * Sigilli .

Pietro Antonio Capellani Notaro .

Die 21. Julii 1746. Supradicta Notificatio affixa, & publicata fuit ad valvas Basilicæ Principis Apollolorum .

Palatii Sancti Officii, ac aliis locis solitis, & confuets Urbis per me Petrum Remolatum Sanctissimi & Inquisitionis Curatorem .

D E C R E T U M .

68

Feria 7. Die XXIII. Novembris 1747.

In Congreg. Generali Sanctæ Romanæ, & Universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Quinquali coram Sanctissimo D. N. Domino Benedicto Divina Providentia, PP. XIV. ac Eminentissimis, et Reverendissimis DD. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus in tota Republica Christiana contra Hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus a Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis .

Proposita Causa contra Sororem Angelam Franciscam Zappata Monialem professam Monasterii S. Clare Cherii, et ad præsens degentem in Monasterio S. Agnetis Civitat. Altæ Pompeje iniquitatem ob affectatam Sanctitatem, SS. D. Noster audita Veris supradictorum Eminentissimorum, et Reverendissimorum DD. Cardinalium Generalium Inquisitorum, decrevit, quod dicta Soror Angela Francica detineatur in eodem Monasterio S. Agnetis, in quo nunc degit, ipsique fiat præceptum de non accedendo ad Crates, Januas, et Locutoria Monasterii, et de non scribendo Epistola absque Superioris licentia sub pena in eadem Constitutionis in unoquoque ex dictis Capitibus, Carceris formalis in eodem Monasterio ad annum pro quolibet vice, Quod diebus Veneris jejune in pane, et aqua per quinquennium, et in Sabbatis recitet Kosarium integrum Beate Virginis usquequo vixerit insuper quod deputetur ei doctus, et prudens Confessorius, qui eam instruat, et dirigat, nec sine ejus licentia accedat ad Sacram Synaxim .

Quod Præpositus denique Podaverini Carolus Canonicus, Canonicus Franciscus Cugna, & Sacerdos Gaipar Antonius Boleo Directores olim præfate Monialis acriter moneantur. Tandem, quod hujusmodi Decretum publicetur .

Supradictum Pontificium Decretum a supremis, ac Sacra Congregatione Eminentissimorum, & Reverendissimorum, Dominorum S. R. E. Cardinalium Inquisitorum Generalium sub die 2. currentis mensis Decembris nobis transmissum, ut juxta mentem Sanctissimi Domini Nostri Divina providentia PP. Benedicti XIV. publicaretur; ordinamus ipsam typis mandari, & sic impudum publico exhiberi. In quorum &c.

Dat. in S. Officio Taurini die 12. Decembr. 1747.

F. Jo. Dominicus Allonus Ordinis Prædicatorum Magister, & Vicarius Generalis S. Officii Taurini .

F. Jo. Thomas Villata Ordinis Prædicatorum S. Officii Taurini Sec.

Taurini. Apud Alexandrum Franciscum Vinjercatum Impressorem S. Officii.

RECENTIORES ALIQUOT CONSTITUTIONES, ET DECRETA REGNANTIS S. P. CLEMENTIS XIII.

JUBILEUM UNIVERSALE CLEMENS PAPA XIII.

*Universis Christianis prefatus Litteras in prelois
solentem, & Apostolicam Benedictionem.*

VENIMUS in altitudinem Maris, & ne, adversis luctantibus ventis, tempestas aquarum Nos demergat, gemitibus innumerabilibus ad Deum clamavimus ut in... susceperit a Nobis Apostolicum Officio, & in gerendo hoc gravissimo munere, vinctis nostris longe impari efficaciorum gratiarum suarum opem, & praesidium copiosius largiatur, & preces nostras, quas in hac die tribulationis prolixè effundimus, benignissime suscipiat. Quis enim tota mente, atque totis artibus non contremisceret? Quis maximo timoris cruciatu non ageret? Quis praeter critica penitus non conficeretur, statuens ante oculos, & diligentissime perpendens Catholicæ Religionis, & huius Apostolicæ Sedis moerissimum faciem? Quis denique acerbissime non diceret tot horrida vulnera & fidei, & disciplinae, & iuribus nostris inflata? Sed non opus est tot mala commemorare, & referre, & silentio preterire remedia, quibus tot iacturae possumus subvenire. Nullus est morbus tam magnus, tam diuturnus, tam desperatus, qui sanari non possint, vel cui certe opulanti non valeat pro ineffabili sua Clementia Omnipotens Deus, cuius misericordia superexaltat Iudicium. Addeamus ergo cum fiducia ad Thronum eius tempore opportuno, arma enim, nostris, quibus tot malis fortiter constanterque obistere possumus, sunt Preces, & Lacrymae, & Jejunia, & Eleemosynae, scilicet quod si manifestum in eo, & verba eius in nobis manifestant, quo quicquid volumus, petemus, & fiet nobis. Convertamur igitur ad Deum in toto corde nostro, in jejunio, in fletu, in planctu, nec avertamus faciem ab illo Paupere, ita enim fiet, ut nec a nobis avertatur facies Domini. Haec autem, ut ferventiori spiritus ardore, maiori fructu parareatur, primum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum morem sequuti, coelestium munerum thesauros, quorum dispensatio fidei nostrae commissa est, proximis diebus, quibus Catholica Ecclesia sacras Quatuor Temporum observationes annua recolat devotione, pro felici no tri Pontificatus initio erogare decrevimus. Itaque de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa illandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus, licet indigne, contulit, universis & singulis utriusque sexus Christianis in Alma Urbe nostris dependentibus, qui solemnem Processionem, quam Dominica decemoctava post Pentecosten, die videlicet decimasextima currentis mensis Septembris ad Ecclesiam Sanctae Mariae Angelorum in Thermis ad Basilicam Sanctae Mariae Majoris nuncupatam de eadem Urbe una cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, quos in Romana Curia adesse contingerit, ac Christianorum Regum, & Principum Oratoribus apud Nos existentibus, Praelatis quoque, & Officialibus ejusdem Curiae, universoque Clero, & Populo, benedicens Domino, agemus, devote interfuerint, vel S. Joannis in Laterano, Principis Apostolorum, & S. Mariae Majoris praefatae Ecclesiae, seu Basilicae, vel earum aliquam intra spatium ejusdem, vel proximè subsequens hebdomadae saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces effuderint, ac quarta, & sexta feria, ac Sabbato alterius ex praefatis hebdomadae

Jejunaverint, & peccata sua confessi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in Dominica die immediate sequenti, vel alia die intra eandem hebdomadam reverenter sumperint, ac pauperibus aliquam elemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint: ceteris vero extra Urbem praedictam, ubicunque dependentibus, qui Ecclesiae ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, seu Officialibus, aut de eorum mandato, & ipsi deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum noticiam haec nostrae pervenerint, designandis, vel Ecclesiarum hujusmodi aliquam spatio diuturni similiter hebdomadam a publicatione designatione designandis per Ordinarios, vel eorum Vicarios, seu Officialis, vel alios, ut praeterur, faciendae deturandae saltem semel visitaverint, ibique ut supra, oraverint, ac quarta, & sexta feria, ac Sabbato alterius ex hebdomadis hujusmodi jejunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die Dominica immediate sequenti, vel alia die intra eandem hebdomadam sanctissima Communione refecti fuerint, & pauperibus aliquam elemosynam, ut praeterur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, sicut in anno Jubilei visitantibus certis Ecclesiis intra, & extra Urbem praedictam concessi consuevit, tenore praetentium concedimus, & largimur. Navigantes vero, & iter agentes, ut cum primum ad sua se domicilia receperint, si praetentis peractis, & visitata Ecclesia Cathedrali, vel Majori, aut Parochiali loci eorum domicilii semel indulgentiam consequi possint, & valeant. Regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo dependentibus, necnon aliis quibuscunque tam laicis, quam ecclesiasticis secularibus, vel regularibus, etiam in carcere, aut capivitae existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocunque impedimento decens, qui supra expressa, vel eorum aliqua praestare non poterint, ut illa Conte rarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praetentium publicationem, seu approbationem eis in alia pietatis opera commutata, vel in aliud proximum tempus prorogare possint, eaque injungere, quae ipsi poenitentiae efficere poterant, pariter concedimus & indulgemus.

Insuper omnibus, & singulis Christianis utriusque sexus tam laicis, quam ecclesiasticis secularibus, & regularibus cujusvis Ordinis, Congregationis, & Instituti tam in Urbe praefata, quam extra tam ubique locorum, ut praeterur, dependentibus licentiam concedimus & facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemque Presbyterum Confessionarium tam laicalem, quam cujusvis Ordinis, & Instituti regularem ex approbatis, ut praeterur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis, & aliis ecclesiasticis sententiis, & censuris a jure, vel ob hominem quavis causa laici, seu infidelis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedis Apostolicae, etiam in Litteris die Cene Domini legissimis contentis, & alias per qualcunque nostras, aut Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum Constitutiones, quarum tenores praetentibus haberi volumus pro expressis quomodocunque reservatis, in foro Confiterie, & hac vice tantum abolvere, & liberare valeant; insuper vota quocunque (religionis, & castitatis exceptis) in alia pia & salutaria opera commutare, insensita tamen eis, & eorum cuilibet in praedictis omnibus casibus poenitentiae salutari, aliisque ejusdem Confessarii arbitrio injungenda.

Quapropter tenore praetentium in virtute sanctae obedientiae districtè precipimus, atque mandamus omnibus & quibuscunque Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Ecclesiasticis Praelatis, ac quibuscunque Ordinariis locorum ubicunque existentibus, eorum-

rimque Vicariis, & Officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam Animarum exercent, ut eum præsentium Litterarum transmissa, aut exempla ipsa impresse acceperint, illa statim absque ulla mora retardatione, vel impedimento per suas Ecclesias, & Dioeceses, Provincias, Civitates, Oppida, Terras, & Loca publicent, & publicari faciant, Ecclesiarumque, seu Ecclesiarum vicinias designent.

Non intendimus autem per præfentes litteras aliquam irregularitatem publicam, vel occultam, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quocummodo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, & in primum statum restituendi etiam in foro conscientiarum; neque etiam easdem præfentes iis, qui a Nobis, & ab Apostolica Sede, vel ab aliquo Prælato, seu Iudice Ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alius in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum decimarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præfentium quibus facultas abolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici per tempore existentem reservatur, ut nec etiam similes, vel dissimiles indulgentiarum, & facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant; necnon Regula nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive Institutorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis limitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, & privilegiis quoque, invalidis, & Litteris Apostolicis eisdem Ordinibus, Congregationibus, & Institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis.

Quibus omnibus, & singulis, etiam de illis, eorumque notis tenoribus specialis, ipsæ, expressa, & individua, non autem per elapsas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenore præfentibus per sufficientem expressis, ac firmam in eis traditam per servata habentibus hæc vice specialiter, nominatim, & expresse ad effectum præmissorum derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem præfentes nostre, quæ ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut eorundem præfentium transcripti sub scriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munus ubique locorum, & gentium eadem præfentes fides habeatur, quæ haberetur ipsi præfentibus, si forent exhibiti, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris die 11. Septembris 1754. Pontificatus Nostri Anno Primo.

D. Card. Passioneus.

Anno a Nativitate Domini Nostri IESU CHRISTI millesimo septingentesimo quinquagesimo octavo; Indictione sexta, die vero undecima Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. CLEMENTIS Divina Providentia Papa XIII. anno primo, supradicta Littera effusa, & publicata fuerunt ad vultus Basilicarum Lateranensis, Principis Apostolorum, & sanctæ Mariæ Majoris, in Monte Citorio, & in Atrio Campi Floræ, aliisque locis solitis, & consuetis Urbis per nos Dominicum Constantium Apostolicum Officium.

Joseph Olivetani Mag. Cur.

EPISTOLA ENCYCLICA.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primacibus, Archiepiscopis, & Episcopis

CLEMENS PAPA XIII.

Venerabiles Fratres dilecti, & Apostolicam Benedictionem.

A Quo die Nobis præter opinionem nostram, incredibile illud accidit, ut ad Sacram B. Petri Sedem, omnium Ecclesiarum Verticem, nostra divinitus tolleretur humilitas,

in acerbita illa cogitatione, perpetuæque cura versati, nimio plus oneri, quam quantis in terra posuimus, esse nobis impositum; tristitia, & lacrymis non plane transiissemus, nisi quiddam iussu, quo sanctissimus Prophetæ, Israelique impigro Duci conigit, a nimio nos dolore deteruisset. Inelamans enim Moyses Dominum (Num. XI. 11. 12.) Cur, inquit, affligisti Servum tuum? Et cur imposuisti pondus universi populi huius super me? Non possum solos sustinere onem huius populi, quia gravis est mihi. Quem, ne deficeret animo, quodque susceperat onus bene ut perferret, congregare fidei iussit Deus Iteperantia Virus de Semoibus Israel, quibus Moyses spiritum indidit, ut populi essent magistri, & sustentarent cum illo onus, nec solus Moyses gravaretur. Nunc igitur illa consolatio nos una sustentat, venerabiles Fratres, quod vos multo antea Deus ipse a reliqua Fidelium multitudine ad regendam curam animarum adsciverit; Socii vobis, & adiutores deservit, ac suo ipsius spiritu, cuius Episcopi palibus Mylæris initiati estis, abunde repleverit; ut Nos iam Dei opæ primam, virtuteque cunctis, singulari deinde, quo flagrant, vestri munus obsequii stitiss, vestraque frecti sapientia, plurimum de nostra tristitia, & sollicitudine ademptum esse adiremur. Itaque tum ut consoletur in nobis (Rom. I. 12.) per eam, quæ invicem eadem fidem vestram atque nostram; tum ut vestram (II. Petri III. 1.) exortemus in eam initiatione sinceram mentem, hæc litteras ad vos scribimus; tum vero maxime, ut quos advertebatur terrarum humani generis hodie, veluti illustrata acie ardentes novimus, & erectus; tamen quo alacrioris, erectioris ascendatis ex adverso, instantique (Ezech. XIII. 5.) in prælio per domo Israel dimicetis, ad rem bene gerendam vos ahortemur.

Quo quidem in bello tam multiplici, tamque periculoso spes victoriæ eo melior erit, & exploratio, quo (Ephes. IV. 1.) archæque vinculo pacis unitatem servabimus. Eo igitur. Venerabiles Fratres, viribus omnibus incumbat charitas, vestra, ut iustitiam de Fidelium animis vel ipsa sollicitudo huiusmodi certaminum semina. Vestrum est id idolo præstare, ut omnes (I. Petri III. 11.) inquirant pacem, (Rom. XII. 18.) omnes sectentur, quæ pacis iuxta, ipse enim Dominus Iesu, paulo antequam Passi sui se dedisset, (Joan. XIV. 27.) Pacem relinquo vobis, ait Apostolus, pacem meam do vobis. Nec Apostolus tantum, sed & nobis reliquit pacis hæreditatem; (I. Cor. XVII. 20. 21.) Non pro eis, inquit, tantum, sed & pro eis, cui creditum fuit per verbum eorum in me, ut omnes unam sint, sicut Patres in me, & ego in te; ut & ipsi in nobis, unum sint. Hanc tantam, hæreditatem, tanque præclarum a Christo Domino nobis traditam, videre quærit, Venerabiles Fratres, ut animorum dissensionibus extrinsecus quidam, & perpetuo retineamus. Huius autem hæreditatis pignus, ait Apostolus, esse Spiritum Sanctum. Cum autem in ipsius conspectu ipsi non posuimus, eumque obsecramus, ut ad sanctissimum Ecclesiæ Sacrificium Spiritum Sanctum de Cælo demutat, nihil aliud nobis postulare videmur, nisi ut per gratiam spirituales in Ecclesiâ, charitatis unitas indistincta servetur, illud vero nos omnes munus minime oportet, quod quærent Domino, quem dicunt benedixisse esse Filium hominis, & quem ipsum Discipuli crediderunt, cum alias de eo respondissent aliorum esse opinionem; B. Petrus (Matth. XIX. 14. & seq.) ex omnium mente, Filium Dei vivi non carne, & sanguine, sed Patre revelante confessus est. Quo quidem omnibus facile apparuit, inter filios lucis, filioque sequi illud jam tum huic discernimus; ut hi variis inter se, diversisque opinionibus discreparent; & iniquitatis initiis mysterio, per omnium Caput, unam omnium per os unius confessio, & profluerent.

Omnes igitur curas vestras, Venerabiles Fratres, in Fideiium exhortanda pace desigite. Turba, (II. Cor. XII. 20.) contentiones, emulations, animositates, dissensiones consuecant; ut qui Catholici nominis sunt omnes in (I. Cor. I. 10.) eodem sensu, in eadem sententia periculi sint, idem unanimes dicant, (II. Cor. XIII. 11.) idem iustitiam; illudque intelligant probe, atque animo innotant, si qui Christi membra esse velint, non posse concordiam habere cum capite, si discordes voluerint esse cum membris; nec Fratres a summo Patre in Filis numerari, qui in fratrum charitate non fuerint.

Insignes vero notas, certissimæque charitatis indicia, ne quis erraret in ea re, qua salus humani generis continetur ostendit.

offendit nobis Apostolus: Caritas, inquit, patiens est, benigna est. (1. Cor. XIII. 4.) Caritas non amulat, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non querit quae sua sunt, non irritatur. Ex quo illud intelligi debet, unde caritas abste, illam ibi maxime vigere malignitatem, quam homines ab ipsa origine nostra cotraximus. Inde tamquam amonum facies, exardescunt arrogantia, superbiumque fallidum, & contumacia, & avaritia & intolerantia, & ambitio, & invidia, & inanis gloriae cupiditas, ceteraque animi pravitates, quae omnes (II. Petri I. 4.) ex eius, quae in mundo est, concupiscentiae corruptione gignuntur. Facessant igitur ab Episcopali regimine animi tumor, & contumaces mores. Qui dicimus, nos manere in Christo, (I. Ioan. II. 6.) debemus, sicut ille ambulavit, & ipsi ambulare; nec aliunde quam a Domino Jesu petendum, quod imitemur, exemplum. Ille enim, orta inter Discipulos contentione, quis eorum videretur esse maior, (Luc. XXII. 25.) Reges Gentium, inquit, dominantur eorum; vos autem non sic, sed qui maior est in vobis, fiat sicut minor, & qui praecellor est, sicut ministrator: Ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat, itaque cum Apostolis interdictus sit a Christo Jesu dominatus, non ad Ecclesiae principatum, sed ad Ecclesiae servitutem nos venire exilimus: atque illae omnes exigentiae, labores, & consilia nostra conferamus, ut, quae oves a Domino fidei nostrae commisit sine, eas integras, & salvas in Ecclesia retineamus; nec quicquam tantopere volumus videamus, quam earum inconlumiati consilium. Quapropter (I. Petri V. 1.) Seniores, Apostolorum Principis vos alloquitur verbis, obsecro conserior, & testis Christi Passionum, qui & gloriae communicator; pascite, qui in vobis est Gregem Dei; providentes non coacte quemadmodum mercenarii, (I. Ioan. X. 12.) qui videt lupum venientem, & dimittit oves, & fugit; sed spontanea (I. Petri ubi supra.) secundum Deum, quemadmodum Pastor, qui dat animam in suam (I. Ioan. ubi supra. 11.) pro Ovis suis: neque (I. Petri ibid.) turpis lucrari gratia, sed voluntarie; neque ut Dominantes in Cleris, sed sicut fidei Gregis ex animo. Nullum enim tetritus venenum, aut perniciosus dominandi libidine, & qua si forte Episcopus corripit, Ecclesiam illi credidit, si non interire, vehementer certe labellatam necesse est. Non igitur praesent tantummodo velit Episcopus, sed potissimum profectus; & forma Gregis factus ex animo, virque innocens; morum integritatem, pietatem, religionem, tanquam faciem praefert; in quam populus intendendo, laetus & alacer in via Domini graditur, cum videret quicquid fidei datum esse, non d. animam.

Ilud etiam charitatis est maxime proprium praecipua quadam letitia perfundi, seu potius gaudio effundi, cum quis in Ecclesia Dei pietatis, & doctrinae floreat laetetur, & salutis animarum vehementer cupidus Sacerdotium officii munus industria, labore, diligentia graviter exequatur. Eiusmodi vero hominem (Eccl. IV. 4.) invidia patere proximi sapientiae animadvertimus, quam nemo sanus non videat invidiorum obreptionibus prolixi, atque obteri non oportere. Prophetantibus in (Num. XI. 17.) castris Eldad, & Medad, Moyses moneri se Josue filio Nun, ut eos prohiberet, se maxime velle, respondit, ut vel omnis populus propheteret. Quid (Ibid. 9. 29.) inquit, zelulari pro me? Quis erubuit, ut omnis populus prophetet, & det eis Dominus spiritum suum? Irasiri vero, & ita incendi vetas sibi putas Episcopi charitatis abiectionem noxii cupiditatis hominem, illum quidem (II. Tess. III. 15.) non quasi inimicum existimari, sed ut fratrem corripit, & blandiendo, exhortando, monendo, ab errore revocat, & in rectam reducit vim. Quod si quid accidit, in quo graviore verborum castigacione oporteat uti, caveat, ne quid fidei verbum excidat inclementia, & severitate adhibita ab omni abstinentia consuetudine.

Sed de inanis gloriae cupiditate, quam quis Episcoporum scopulum recte appellaverit, fieri non potest. Ia profecto nihil charitati fortius inimicus: quem enim Episcopum exaltat illa pellicorruptio, & infecerit, adhuc obrepit adulationis; huius nobilissimam partem, animam scilicet adorat; hunc veneratis attentionibus capit; huius perpetuo assidet; praevalens illam, quia quicquid nostrum maxime decipitur, & damnationem illi nimiam immaniter augendo, eo miserum reddigit; ut non amplius Dei, sed sui gloriam quaerit; quam tamen vel ipse Christus Dominus negavit (I. Ioan. VIII. 50.) se quaerere. Adulationem perniciosissimi veluti faeculentae, & nimis afficiantur detractio, & mendaciam; ut, bonis

egregiis summo viris, Episcopi comitatu jam nihil fani, nihil integri reliquum sit.

Propterea monet sapientissimus Salomon, (Eccl. VII. 6.) melius esse a sapiente corripitur, quam stultorum adulatione decipi. Et, (Prov. IX. 24.) Remove a te os quod in memoria detrahentia labia sunt procul a te! Et illud, atque in memoria semper esse debet Episcopi, (Ibid. XXIX. 12.) Princeps, qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros habet impios. Ne (Galat. 6. 26.) igitur efficiamur inanis gloriae cupidi: ejusmodi (Philipp. III. 19.) gloria sit in eorum consensione, quia terrena sapientia. Nos autem speciemus coelestem illam aeternae gloriae domum contuemur, nec in ore hominum nostram arbitremur veram, solidam, gravem, esse positam gloriam. (Rom. III. 23.) Omnes peccavimus; omnes egemus gloria Dei, omnes necesse habemus, ut (I. Petri II. 24.) peccatis mortui, in nobis non ipsi glorificemur, sed (I. Ioan. XIV. 13.) glorificetur Pater in Filio; utque (Philipp. I. 14.) repleti sumus fructu iustitiae per Jesum Christum in gloriam Dei, cui soli (Iude 25. 5.) gloria, magnificentia, & imperium.

Atque inter fuisse quidem fructus misericordiae in pauperibus pensandum est numeranda. Iustitia autem illa, (Philipp. III. 9.) quae ex fide est Christi Iure. Verum (Iacobi II. 16.) si frater, & forer nudi sint, & indigent victu quotidiano; dicat autem aliquis ex nobis illis; Ite in pace, calefactimini, & saturamini, non dedimus autem eis, quae necessaria sunt corpori, quod proderit nobis fides? Sic enim Christianos omnes interrogat Jacobus Apostolus. Et cumlibet quidem Fidelis, ejus maxime, qui paulo ditior sit, opulenter debet pauperibus misericordia: ita tamen largiatur praecipuo quidam fidei suo nostram requirit, qui res Ecclesiae, quae sunt vota Fidelium, pretia peccatorum, patrimonium pauperum, non ut propria, sed commendatas habemus; nec ea quicquam est in ulla nostris ita nos vindicare, ut nihil reliqui sit illis, quibus fas esset; Nostrum est quod expenditis, clamare. Etenim unde nam plerique, nisi de bonis Ecclesiae tanta abundantiam affluentia rerum, & copia? De bonis igitur sponte tantum sumendum, quo praeflo fit, (I. Timotheo VI. 8.) alimenta, & quibus tegamus; hisque contenti sumus, (Ibid. 6.) quibus magnam existimantes pietatem cum sufficientia. Quaevis autem ille fide praclarus, cum nobis ea suppetunt abundantiam, quibus opus est ad cultandam Sponiam, nutriendam, ornandamque: omnium vero quibus luculentissimum, quod elemosynis a Deo gratiam impetramus, quia caeca mens nostra illustratur; notique ingenio laqueare frangi, & jacente erigimur, & fulmineum. Nam cum clementer effunderis (I. Iacobi II. 10. 11.) animas nostras, & animarum afflictam repleveris, orietur in tenebris lux nostra, & tenebrae nostrae erunt sicut merdies, & implebit Dominus ipsi quod desideramus animas nostras.

Profecto ad lumen a Deo menti impetrandum, obtinendamque devotionis gratiam, sine qua Episcopalis officium necesse est relinqueretur, magna vis est elemosynae: seu oratione, & sacrosancto Missae Sacrificio nihil efficacius magis. Orare (I. Tess. 5. 17. 18.) sine intermissione nos jubet Apostolus, & in omnibus gratias agere; hanc enim esse voluntatem Dei, ne fidei, & charitatis spiritum vestrum extinguat: qui quidam spiritus (Rom. VIII. 26.) infirmitatem adjuvat nostram, & poluit pro nobis gemitis inenarrabilibus. Egidem, si quis alius, sapientia Episcopos indiget, quam propterea (Iacobi I. 5.) postulet a Deo, & ipse dabit; poluit autem in fide nihil habere: tamquam, si fieri posset, opandum, ut in animo fidem suo excitaret, quanta fide fuit Moyses, qui Deum (Hebr. XI. 17.) invisibilem, tanquam visum visisset. Ad eam fidem humilitas accedit, oportet; Ego vero, (Psalm. LXX. 6.) clamabat David, egenus & pauper sum: Deus adjuva me. Quanti vero sit pondus perleverant in oratione, & assidue, declarant illa Christi Domini verba: (Luc. XVIII. 1.) Oportet semper orare, & non deficere. Acquirens ea assidue, & constantia Dei nomen, (Habacuc. II. 3.) si moram fecerit, & expectemus apparebit, & non mentietur quia veniens venit, & non tardabit, Cumque non nostram tantummodo curare debeamus infirmitates, sed etiam putare, aliorum mala ad nos pertinere, & ea aequae habere ac nostrae; vehementius diutius intendenda nobis ad Dominum nostra est ora io; tamquam, Ecclesiae Fidelium Interpreter, omnium fidem, item, & charitatem ante oculis Domini stantes, quod omnibus in unum verum, quodque cuicque Fidelium opus est, a Domino impetare.

peremus. Dei autem exorantiam nobis muniet, & quidvis adipiscendi etiam aperiet augustissimum Eucharistiae Sacramentum. Idcirco vel maxime nostri muneri occupationibus etiam implicari, Sacrosanctum Jesu Christi Corpus, & Sanguinem non recubabimus, quinque frequenter Deo offeramus nullumque majus potemus nobis datum esse negotium, quam crebro placationis hostiam pro nobis, populi, & peccatis Dei Patri immolare.

Cumque mediis quodammodo finis Deum inter, & homines; quoadmodum ad Deum vota hominum, ita Dei voluntatem ad populum perferamus. Haec est autem (1. *Thimoth. II. 3.*) voluntas Dei, sanctificatio nostra. Itaque nostrum est, Venerabiles Praefates, aperire (*Coloss. II. 3-4.*) ostium sermonis ad loquendum mysterium Christi, ut manifestemus, illud ita ut oportet nos loqui, illud potissimum docendi sunt populi, Christum carnem suam, nostrae exceptio peccatorum, si vissem, illam quidem non modo sanctam, sed etiam sanctificantem; passibilem tamen, & morti obnoxiam, quae omnium nostrum vicem repraesentaret, iustitiae divinae, simulque (1. *Petr. III. 18.*) nos indein obtulisset, eam item, & nos eodem tempore omnibus obiectis cruciatibus, quibus digna erant nostra crimina; dampnam fuisse mortis doloribus; maledictum advenisse peccatores in lege pronunciatum tubis inter ascerbissimos dolores mortuum; legi satisfactum, quicquid esset peccati simile, per Jesu Christi mortem, & sepulchrum absolutum: si sepulcro Domini Jesum, cum eadem quidam carne, sed mortalitatis exuvii exuta, & immortalitatis honoribus exornata revivisset, Idcirco peccatores, quo iustitiae centur, opus esse mori cum Christo, qui pro illis, eorumque nomine mortuus est; cum Christo sepulcrum ingredi, ut ibi culpa temeritatis caetera relinquat: veterem hominem ipse Dei, & mortis maledictionem tradendum, relinquendumque; ut per Baptismum novus in bonis homo, nova factus creatura, novumque agnitionem, possit cum Christo ad immortalitatem, aeternamque gloriam reviviscere. Propterea Christianis omnibus de illa perpetua, non de hac exiguâ vita cogitandum: sunt abicienda voluptates, & divitiarum, quae volupstatum sunt instrumenta, cupiditatem ex animo avellendam; tum etiam maxime, quae noxia omnes cupiditates continentur, excedendam esse superbiam: (1. *Joan. I. 17.*) mundum transire, cuique concupiscentiam: qui autem facit voluntatem Dei, manere in aeternum.

Hæc vero, reliquamque doctrinam mysterium Dei, quanti negotii sit populi docere, ipsi vos, Venerabiles Praefates, pro sapientia vestra facite percipitis. Propterea considerandum maxime est, quam multa in eis esse oporteat, quos ad Sacrosanctale ministerium, instruendumque Christianis institutionibus populum, elegitis quanta vestra innocentia, quanta morum integritas, quanta calitas, iustitia, pietas, religio. Quam magnum sit, si quid parvum, si cuius vitiosum, si quid improbum confutandis malis inhaerens moribus, illud Parochos caute, & prudenter avellere: proximum quemque salutariis monitis, custodisse juvare, & instruere: animæ si veli denique pennas dare, quibus se homo tollit ad rerum divinarum contemplationem; eam musculo ereptam. Deo tradere, divinamque in illa imaginem in pristinum revocare. Contra quam non frindum, & Fidelibus suis commissi eos Parochos rationem vitae reponere, qui reddere non possint suæ; & ita mores in altero repraesentare, ut quomodo ipsi redarguantur, regulare non queant. Ad puros sanctique mores accellat oportet digna Ecclesiasticis homine ab his percipere doctrinam. Scripturas congruas habeant: Omnis enim (1. *Thimoth. III. 16.*) Scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in iustitia, ut perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum instructus. Sacrum igitur utriusque Fœderis Codicem, Ecclesiae Traditiones, Sanctorumque Patrum scripta, veluti fontes adeant, unde pura, & incorrupta fidei, monique doctrina profluitur Romanorum vero Catechismus, Catholica Doctrinae Summa, assidue vertent, & lectent; unde sacras conciones ad populum habendas deprimant. Non studius igitur privatis, nec ex cuiusquam commendatione, ne, sed opumque quæque, illucque praefertim, cultumque virtus ministerium defugiat, fidem fore pueris ministrum cui partem Gregis Domini committimus. In universum manus cito nemini impolueritis: (1. *Thimoth. V. 20.*) quod tunc fieri arbitramur, cum iuvissit semel aut iterum hominem expendimus, & probamus; quem contra accurate, exquirique exploratum, ac severe iudicatum oportuit, ne aliter

Ferræ. Biblioth. Tom. VIII.

nis peccatis (1. *Idem.*) communicantes inconfulte temeritatis Deo penas demus. Neque vos taceat, Venerabiles Praefates, si in ea re, quæ magnam cautionem habet, paulo diutius immoremur; Cuiusmodi enim sunt Sacerdotes, eiusmodi plerumque esse solet & populus. In eos, praefertim si Parochi sint, tamquam in speculum omnes inspicimus. Quapropter neminem perniciosius de Ecclesiis meritis, quam vitiosos Clericos existimandum est, quia sua vitia infundunt in populum, eumque ita corruptum, ut plus exemplo suo, quam peccato nocere videantur.

Adiciis autem in sacrum ministerium viris quamvis egrigiis, non propterea evangelizandi munere nos esse defunctos arbitramur, sic enim in aliorum manus tertia dimittere videremur, quæ tamen tradidit nobis Dominus, ut ipsi finis hominum (1. *Matth. IX. 12.*) plicatores. Praecipuum Episcoporum officium est Verbum Dei prædicare. Vix mihi, clamat Apostolus, (1. *Cor. IX. 14.*) si non evangelizaveris necessitas enim mihi incumbit: Nec precipue ad baptizandum munus quamvis sanctum, sed potissimum ad (1. *Idem I. 17.*) evangelizandum a Christo Domino esse mihi esse, ipso autem Apostolorum iudicio minus tenere novimus Verbi ministerium, quod (1. *Act. VI. 3, 4.*) non æquum delinquere & existimant sanctissimi viri; ac propterea reliqua opera quæ ad misericordiam erga proximum pertinent, Diaconis conveniunt oportere committi. Et Beatissimus Paulus ad Timotheum scribit: (1. *Timoth. IV. 11.*) Attende lectioni, exhortationi, & doctrinæ. Si qui autem se carere sentiat facultate dicendi, nec ingeni sui esse dicat id munus exequi, in reliquis saltem, quæ ad Verbum Dei quocumque pertinent, non patiantur officium suum requiri. Itaque si mandaverit Clerici, ut Christianæ Doctrinæ rudimenta pariter tradant, in eam rem det operam quoque suam. Parochi etiam in docendo populo socium se adiungant, ut finis annunciandi Verbi minus aliqua ex parte teneatur; quæ res auctoritate, etiam summam eo nobis affert, quæ summa quicquid operat officium. Quamobrem ne traveretur cum Confessoribus suis aliquoties Sacramenta Fidelibus ministrare; Chorum interduci adire, & psalmos cum Canonici canere; Collationibus, quæ insisterit, coram praefate; ex quo fiet, ut non minimum sacri Ministerii de illius spiritus, quæ modum septuaginta viri de ipso Moyse, accipiam. Hoc accedit, quod populum, qui hæc viderit, summa de divini sanctitatis cultus amplebit opinio; & eiusmodi augusto spectaculo homines maculati deterret, ad sacrum Ministerium ne aspirare quidem audeant.

Quoniam vero Ecclesiae procuracionem, & gregis tutelam sui nullo pacto potest gerere, si ab sit, Episcopus; propterea suæ quicquid vestrum Ecclesiae nullo non tempore ad fidei suæ oportet. Id & naturali lege, & sacris etiam Canonibus, & Tridentinis praefertim Decretis sancitum est. Universe quoque Diocesis loca advenia, ut quorum legum vires deficiere coeperint, eas vel a ministrorum indiligentia vel a subditorum contumacia vindicant. Quod si quæ gravior & necessaria causa extiterit, quamobrem de vestra Diocesi discedendum vobis sit, atque ab ea aliquandiu vos abesse oporteat; ne, quod, parissimi Patris desiderio sui confici Ecclesiam, a cuius periculo nunquam putes abstantiam vestram esse se iunctam.

Praeterea verbis conjungatur exemplum: (1. *Tit. II. 7.*) in omnibus nosmetipsos praebamus exemplum bonorum operum; ut si, qui (1. *Idem. V. 8.*) ex adverso est veretur, nihil habens dicere de nobis. Ne opera absque sermone sint tacita; neque dicta, facta deficiant, emularent; atque illud animo reputemus, perfectam Ecclesiae Principem, perfectis maximam virtutum bonis ipsa esse instructum, ut & vita ejus dicendo, & doctrina vivendo exornetur. Domus autem cuiusque nostrum sit pudoris, & modestie magistra; Ecclesiastica Disciplina officina; plena dignitatis atque concordiae: quod tum assequemur, si nullus voluntati, aut gratiae desit, nihil animi nostri imbecillitas, & mollitæ indulgentiam, neminemque habeamus exitium; quod in Ecclesia administranda magnas plerumque turbas, creat, & offensum habet gravem, & Episcopo invidiam & contemptum parit.

Quod ad nos attinet, vigilas (1. *Tit. LXXVI. 1.*) anticipaverunt oculi nostri, ut per Civitates continuamus Episcopos, qui ad Episcopatum afferant doctrinam suam, vitam irreprehensibilem, mentem ad omnia paratam pro Christo; quique id sui munus obtemperant ardentius, cui qui peccat,

non infirmat amplitudinem dignitatis, sed humilitatem decorat. Et in exquirendis quidem explorandisque viris, quos tanto muneri preposuimus, e. e. velimus, sancta testimonia vestri religionis & fidei consilii, vobis testibus utemur, & auctoribus: quos minime dubitamus nullam carnis, & linguæ rationem habebimus, sed ejus tantummodo, qui vocavit *(Ephes. I. 12.)* in opus ministerii, in ædificationem Corporis Christi.

Reliquum est, Venerabiles Fratres, ut vos de fortitudine morumque, & animi robore; qui maxime ex opus adversitatem ledunt, vel morum integritatem intrinsecum. Repleti *(Michæ III. 8.)* sumus, obsecro, fortitudine Spiritus Domini. Judicio, & virtute. Ne *(Isaie LV. 10.)* tanquam canes muti, non valentes latrare, Greges, nostros parumur *(Ezech. XXXIV. 5.)* fieri in rapinam, & oves nostras in devotionem omnium hostium aperti: neque nos quidquam deterreat, quominus pro Dei gloria, & salute animarum ut omnes simplicitates omnium ipsi obiciamus. Recogitemus *(Hebr. XII. 3.)* cum, qui talem sustinuit a peccatoribus adversari insepulchrum contradictionem. Quod si inquisitorum timeamus adiacem, & actum est de Episcopatus vigore: & de Ecclesiæ gubernandæ iustitia, ac divina potestate; ne, Christiani ultra aut dare, aut esse jam possumus, si ad hoc venimus est, ut perditorem minas, aut infidias personificamus. Fideles *(II. Cor. I. 9.)* igitur non in nobis sed in Deo, fidentes mortuos, alti, excelli, humanas res desipientes, Dominum indagemus: Spes *(Ierem. XXXII. 17.)* mea tu in die afflictionis: nec unquam animis, aut corporibus defatigamus: Dei enim *(I. Cor. III. 9.)* adiutores sumus, Dominus autem Jesus nobiscum est *(Matth. XXVII. 40.)* omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. Itaque nullis scandalis, nullis persecutionibus infirmemur, ne ele ctiori Dei videamur ingrati, cuius tam valida sunt adiutoria quam vera promissa.

Denique, quoniam in æterno examine pro omnibus, & pro omnibus, qui Carilli censetur nomine, rationem reddituri sumus: vos obtestamur, Venerabiles Fratres, & obsecramus, ut si que scandala, & dissensionis oriantur, qui bus sedans impares sitis, ad hanc Beatissimi Apostolorum Principis Sedem, tanquam ad Caput, & Episcopatus apicem referatis, unde ipse Episcopatus, & tota auctoritas nominis huius emerit. Hinc, velut de natali suo fonte, &que causæ procedunt, & per diversitas totius mundi regionis puri capitis incorrupte dimanant, Ecclesiæ omnes lumen quod præcipere, quos abluere, quos, veluti in ceno inemendabili torridos, mundi digna corporibus unda devizet. Nos quidem Dei primum virtute nati, scilicet B. Petri tutela consilii, cuius cura omnes habet præcites, consilio, ope, & veritate vos iuvamus. Parati sumus ipsi pro vobis *(II. Cor. XII. 15.)* impendere, & superimpendere, ut incolumes Ecclesiæ, incolumes Fratres treamur. Ceterum sub ipsa luceptis oneris mole *(Theol. II. 2.)* fiduciam habuimus Deo, qui, cum nobis oneris sit auctor, nobis fiet etiam adiutor; & ne sub magnitudine gratiæ succumbat infirmitas, dabit virtutem, qui contulit dignitatem. Interea misericordissimam Dei nostri clementiam supplices obsecrate, ut in diebus nostris expugnet impugnantem. Nos, munus fidei vestram; multiplicet devotionem; augeat pacem inque servulum suum, quem ad ostendendas divitias gratiæ suæ, gubernacula Ecclesiæ voluit præferre, sufficere tanto operi, & utilem veliæ defensionis dignetur elicere; & ad hæc tempora nostra servituti extendere, ut proficiat devotio, quod fuerit largitus ætati. Gratia Domini Nostri Jesu Christi vobiscum, quibus benedicimus; vosque, salutamus in óculo sancto: omnibusque eidem Consecratoribus vestris, & tenique Ecclesiæ vestrarum Fidelibus Apostolicam Benedictionem amantissime impartimur. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem d. XIV. Septembris Anno MDCCCLVIII. Pontificatus Nostri Anno I.

DECRETUM S. CONGR. RITIUM.

Vobis & Orbis.

Sanctissimus Dominus noster Clemens Papa XIII. inter multiplices Apostolicas sui curas, Sacrorum Rituum amplexandis præ oculis habere non prætermittens, proindeque

tione perpendit, quod quamvis competenti in factis quicquid debet Ecclesiæ iuxta cultu Sacrosanctæ, & individue Trinitatis sollemnitate colere, quum Deum ipsum, qui est Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus rerum omnium opifex, & ad quem omnia referenda sunt, in Festis quoque Desipare, & aliorum Sanctorum venerari, & glorificare proleat; maxime tamen deceat Dominicæ die, quo Deus ipse lucem, condidit, quo Jesus Christus a mortuis resurrexit, quo sedens ad dexteram Patris Paracletum Spiritum Sanctum misit de caelis, quo promitte infallibile, & incomprehensibile Trinitatis Mysterium manifestum tactum est nobis, quoniam in Divino Officio, tum ad Primum recitanda Symbolum: quicquid, tum plerumque in ultimo tertii Nocturni responsorio Augustissime Trinitas in commemoratio, idem, & in Missa Sacrificio peragi, & in ea potissimum parte, qua contestatur dignum, & iustum esse Deo gratias agere, commode collaudare, benedicere, & prædicare; Idcirco ad majorem, splendidioremque tanti Mysterii gloriam, ut Fideles quoque, qui die Dominico Missæ interesse debent, latius, atque apertius Sacrosancti ejusdem Mysterii præconia audientes debitum & ipsi servituti ostendam supremam impendant Maiestatis; statuit, atque decrevit, quod singulis Dominicis diebus totius anni, quibus Præconationes propriæ per rubricas non sunt assignatæ, incipiendo a Dominica Sanctissimæ Trinitatis currentis anni 1759. Sacerdotes omnes utriusque Cleri Secularis nempe, atque Regularis Præconationem de Sanctissima Trinitate, quæ jam inde veridicissima temporibus inopi fuisse disposuit, in Missa recitare teneantur, & ita inviolabiliter observari mandavit. Hac die 3. Januarii 1759.

D. F. Card. Tamburinus Præfectus.

Loco * Signi.

M. Mareficus S. R. C. Secretar.

DECRETUM S. CONGR. INDULGENTIIS.

ET SACRIS RELIQUIIS PRÆPOSITA.

Ut Christiani fideles scire possint, quid sibi tenendum foret pro acquirendis Indulgentiis in Sententiarum varietate super intelligentia verborum: Qui vere poenitent, confessi, & sacra Communionis refecti Ecclesiæ existant; qui in Indulgentiarum Brevis inseri solent, in Sacra Congr. Indulgentiis, sacrisque Reliquiis præposita discussi die 11. Martii mox præteriti consilii dubis, eadem Sac. Cong. fuit in voto, Confessionem Sacramentalem, quando in Brevis apponitur pro Indulgentiarum conlocatione, peragi omnino debere etiam ab illis, qui sibi lethalis peccati condici non sunt; & non præteram Confessionem suffragari etiam posse, si expleatur in vigilia Festivitatibus. Quod attem ad Ecclesiæ visitationem spectat, eam in huius parte, five ante, five post aliorum prout operum implementum.

Factaque de his per me infrascriptum ejusd. Sac. Congr. Secretarium relatione Sanctissimo Domino nostro, Sanctitas Sua ejusd. S. Cong. Votum benigne approbavit, illudque publicari mandavit, quibuscumque in contrarium facientibus non obstantibus. Datum die 19. Maji 1759.

F. J. Card. Portocarrero Præfectus.

A. E. Vicecomes S. C. Indulg. Secret.

Sanctissimi in Christo Paris, & Domini Nostri Domini Clementis Divina Providentia Papa XIII.

E P I S T O L A.

Ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos super Observantia Canonicarum Sanctionum adversus Clericos negotiatores, & secularibus negotiis & inimicis editarum.

Venerabiles Fratres, universi Patriarchæ, Primates Archiepiscopi, & Episcopi gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

Venerabiles Fratres Salutem, & Apostolicam
Benedictionem .

Cum primum incomprehensibili Pastoris aeterni iudicio in Beati Petri Cathedra constituti, Dominici Gregis curam suscepimus, complures aduimus Ecclesiastico zelo feruentes Viros, praeteritis Annorum Pastores, & Verbi Dei praedicatores, qui Civitates, atque Provincias peragrantes, penitentiam Populis, & morum emendationem indigentes; quorum unanimis conquisitio fuit, inter abusus, & corruptelas, quas pro Ministris sui officio notantur, & pro viribus reformare studeant, reprehendendam sibi frequenter occurisse quorundam Ecclesiasticorum avaritiam, habentique cupiditatem. Quae quoniam multorum omnium radix a Spiritu Sancto appellatur, nil mirum, si eos omnes, quorum sensus antea imbuti, ut in atrociora crimina non abierat, saltem in Dei cultu, propriisque vocationibus, muneribus obundis locordes reddat, & ad secularia desideria conversos, mundanis addicat curis, & occupationibus, quibus adreuerunt se publice edixerunt, quam inter sacra initiationis mysteria, solum Deum hereditatis suae partem agnoscere professi sunt. Hinc etiam litigiosi necessario fiunt, atque omnia milicare parati, ne velle aliquid lucrum, sive speratum, sive jam partum amittant. Hinc se ad abjecta quaelibet officia, & ministeria, in gradus, & Ordinis sui deducere, demittere non erubescunt. Quo fit, ut Laicorum plerique non eos ipsos duntaxat, qui talia agunt, sed saepe etiam universis Ecclesiasticorum catum contemnant; quia & amaro, atque, animo fatis erga illos hominum genus, quorum lites, & contentiones, quo tempore valia negotia, fulsere coacti sunt, vel a quibus praerogata sibi videntur, honesta media, per quae lux, suorumque sustentationi consilire possint.

Horum relationibus, quas facis superius veritati innoxias exhibuimus, quibusque nonnullis etiam ad signari centum Regulares Viros, qui aliquando ab impolita sibi sollicitudine de temporalibus Communitatum suarum emolumentis, ultra Ecclesiasticae moderationis fines ferri se sinunt, excitati Nos quidem intelleximus: Apollolica quae inuicentes fupimus auctoritate, huiusmodi corruptelam, unde Fidelis Populus scandalum, aliisque noxi consequuntur effectus, e medio tollere iudicamus.

Verum quum ab ipsa Ecclesiae incinabulis usque ad hanc nostra tempora, nihil apertius, nihil distinctius aut Conciliorum Decretis, aut Praedecessorum Nostrorum Romanorum, Pontificum Constitutionibus statum legatur, nihil a Sanctis Patribus, Ecclesiarumque Pastores frequentius, aut impensius inculcatum appareat, quam, ut Ecclesiae Ministri, tum Clerici, tum Monachi, a temporalium lucrorum cupiditate abstinere, & a secularium negotiorum sollicitudinibus acere se debeant: Cumque non solum spirituales censurae, sed etiam gravissimae temporales poenae in eos decretae fuerint, qui Canonicas Regulas hac in re infringere, aut violare praesumpserint; omnibus manere perpensis, nihil Nobis reliquum esse iudicavimus, nisi ut Vos, Venerabiles Fratres, de constanti, et inique voluntate Nostra, Praedecessorum nostrorum, meriti, Ecclesiaeque sibi intui per omnia inhaerente, commonefactis, Paternis, Fraternalibus hortationibus exortemur, ut debitum Sacrum legum observationem ab omni ius Ecclesiasticis, tum Ordinariis vestris, quam Delegatis vobis Jurisdictioni subiectis, ad formam Sacrorum Canonum & Decretorum Apollolicae Sedis, ac respective synodali uniuersalique Diocesis statutorum, exigere studeatis, ac re ipsa obtinere curetis.

Ut iugiter clarior innotescat perpetuum nostrum, & Apollolicae Sedis statum pro religio praedictam Legem custodiam, simulque via omnis aduimus contrario culitibus usui, illo, aut consuetudini (quae corruptela potius, & abusus, servata legitima vocabulorum proprietate, appellari debent) quibus Ecclesiastici quicumque criminum suam in nepotis, curisque secularibus inuicem obsequere, aut evicare, contemderent. Nos, omnes, & singulas Canonicas leges, & Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum Constitutiones, adversus Clericos negotiatores, & secularibus negotiis se immiscuentes, praeteritis Pio Quarto, Urbano Octavo, & Clemente Nonno laus itaque editas, usque ad nostram, quam S. M. Deceffor Noster Benedictus Papa quartusdecimus sub Dat. Kal. Marti 1741. Pontificatus sui

anno primo evulgaravit, cum omnibus item, singulis poenis, atque censuris per eas respective indictis, perinde ac si Decreta omnia in praemissis contenta, eorumque poenales functiones, praesentibus Nostris Litteris de verbo ad verbum inserta forent, per eadem praesentes approbamus, confirmamus, & innovamus, decernentes, ac declarantes praedictis omnibus legitimis poenis subiectisque subiectis contineri debere omnes & singulas perinas Ecclesiasticas, non solum & Seculari Clero, sed etiam Regulari, cuiuscumque sine Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti, amplissimis licet, & singularibus Indultis, Privilegiis, & Exemptionibus munitis, & cujus etiam expressam & individuum mentionem, fieri oportere, ita ut quicumque adversus huiusmodi leges deliquerint, statim in ipsis poenas incurrant, ac respective ab illis, ad quos pertinent, iuxta casuum distinctionem, & procedendi methodum alias a Tridentina Synodo, seu ab Apollolica Sede praescriptam, cum effectu multari, & puniri debeant; non obstante contrario quolibet ullo, seu loco, aut consuetudine, etiam immemorabili, quae aliquo in loco, Diocesi, aut Religione inolevit, sed potest: quam quidem Nos, velat damnabilem abusum, & in persequibilem corruptelam, earumdem praesentium tenore, damnamus, proferibimus, & viribus omnibus vacuumus.

Deinde Vos omnes, Venerabiles Fratres, hortamur, & in Domino obsecramus, ut pro Ecclesiasticae Discipline integritate, & animarum salute adjuvantibus, in Clericorum, omnium, Vobis tam Ordinario, quam Delegato iure subiectorum, agendi rationem sedulo inquiratis; ac, si quos forte huiusmodi avaritiae labe infectos, adversus Canones, & Apollolicas constitutiones peccasse compertis, in eos, ad formam eorumdem Canonum, & Constitutionum, cum utamur severitate, etiam ex officio, procedere non omittatis.

In quo sine duo Vobis magnopere cavenda erunt. Primum videlicet, ne subdolis deingentium artibus diligentiam vestram eludi pariamini. Saep enim contingit, ut qui legum scita non ignorant, suas ita fraudulenter componant, ut quatenus eorum crimen in iudicium adducatur, tueri possint, se nihil contra leges ipsas admisisse. Modo enim, interposita alterius, sibi, suaeque cupiditati interposita, persona, aut alieno nomine tabulis, & rationum lioris interposito negotiationem, aut conductionem, de qua quaeritur, ad se nequaquam pertinere contendere. Modo, scientes intra quas fines distinctio legum censura coarctatur, ita se genere studeant, ut si de luculis quolibet a Superiore arguantur, defendere possint, non re turpi cupiditati adducti, ad lucrum captandum primario animam incendunt, sed provido consilio de dampno vitando unice laborantes, impetramus emolumentum sortito temporis beneficio adeptos fuisse. Aliquando etiam non sibi, sed suorum, aut sanguinis, aut alia necessitudinis vinculo sibi conscriptum, bona negotiorum implicata, ad eorum sustentationem, ex artatis officio, & directionis titulo, procurare se praedicant.

Quamvis autem, propria etiam experientia in Episcopalis officii muneribus obundis, satis edocti sumus, quam difficile sit iudicium ferre de peculiaribus quibuscumque casibus, in quibus potiorum sibi partem vindicare bona, vel mala fides illius, qui de alicui negotiatione acculatur; non ideo tamen censere debemus, diligentiam vestram omni effectu vacuum fore, ubi saltem Ecclesiastici intelligent, vos minime consilientes esse super huius gravissimi Ecclesiasticae Disciplinae capitis violatione. Magnam enim fructum capiet ex eo ipso, quod vestram, Ecclesiaeque mentem ab oblationibus etiam eorum praevicationibus abstergerem capisvestram facietis, iidemque debita opportunitate, graviter inveniabilis, haud irremedi Deum, qui hominum reos, & corda scrutatur, nihilque apud Supremum illius Tribunal profuturas aliquando cavillationes, quibus nunc Ecclesiae Praesentem de capere, indistincte legibus poenas declinare iudicant. Ceterum non omnino impossibile erit laudentem rei veritatem plerumque agnoscere, occultumque crimen revincere, si debita cura, atque solertia expendantur hominum mores, qui ex univerfo eorum vix tenere se possunt, rerumque, & calumia adjuncta, quae alias excitationes probabilis admittendas, reiciendae fuerint. Id quod exemplis illustrare, facile possemus, nisi de Fraternitatem Vestram praesentia, & rerum ista, quantum par est, in Domino consideremus.

Alterum vero, quod aequa revera illud debetis, est, ne pravus Canoniarum legum interpretationes, quibus etiam

rigor enervatur, aut indulgentia præter fas extenditur, præter mentem, & spiritum Ecclesiæ, ea privatis opinionibus adinventis, & sine legitimi Superioris assensu ad proprii culi que casus opportunitatem accommodatis, apud Vos ullo modo valere sinatis, ubi Clericorum Sacularium, aut Regularium negotiationum, Vobis Judicibus, ad trutinam revocari contingat. Si enim questio sit de ipsa natura contractus, qui aliquis in Dilectis ab Ecclesiasticis iniiri solet, an scilicet ipsi licitus, vel potius licet dictis censeri debeat; haud æquum erit pro iudicandi norma accipere, vel frequentiam ipsorum actuum, de quorum natura queritur, vel ipsam contrahentium opinionem; sed ad tollenda dubia, repræsentandamque opinionum licentiam, & audaciam, expeditissima erit via recurrendi ad hanc Apostolicam Sedem, quæ sicuti alias complures huius generis questiones, per organum præfati Congregationis S. R. E. Cardinalium Cong. Tridentini Interpretum definitivè, ita etiam in posterum quid de propolis casibus sciendum sit, decernere non omittit: idoneis editis responsis, ex quibus agendi, iudicandique regula deliniri valeat.

Quo in genere, quam acceperimus perspicuum. Nostram, & Apostolicæ Sedis declarationem desiderari super eo, an Clerici liceat Cambium activum contrahere, quamvis non aliam fere rem dubitationi minus subiectam potemus, nihilominus, ad omnem causandi occasionem amputandam, præfatum Literarum tenore declaramus, ac definimus, Cambium activum, natura sua, esse actum veræ & propriæ negotiationis; ideoque Ecclesiasticis omnibus vetitum censeri debere, tam proprio nomine, quam per interpositum personam illud contrahere; quicunque vero e Saculari, vel Regulari Clero Cambium activum contraxerit, omnibus obnoxium fieri penis, atque censuris, quæ in Clericos negotiatores constitutæ noventur.

Si autem Ecclesiasticorum quilibet, ad se excusandum, quod Sacularibus negotiis se immisceat, necessitatem præferat indigentia, non quidem lux (quandoquidem unicuique Clerico Canonice Ordinationis Titulus, vel saltem congruum sufficiens patrimonium esse debet, quo se sustentet, siquæ forsan deficientibus, debet ipse hominibus artibus, siquæque professioni conformibus, propriis necessitatibus consulere) sed ad Parentum, aut Sororum, aliarumque Personarum, quibus ex naturalis officii debito opem ferre tenetur; primum volumus, atque decernimus, huiusmodi excusationem a Superiore Ecclesiastico nequaquam admitti, eidemque Clerico minime suffragari posse, quominus ad Canonice legis præscriptum pro modo cuiusque puniatur, nisi doceat se antea præfatas necessitates Apostolicæ Sedi, si intra Italiam, & Insulas adjacentes exilire, si vero in remotioribus Regionibus versetur, saltem Ordinario loci exposuisse, etiamque introitu, opportunitatem dispensationis, & facultatem prædictas Personarum industria sua juvandi, vel ab eadem Apostolica Sede, vel respective ab Ordinario, impetrasse.

Deinde, pro eo quod pertinet ad huius Curie nostræ Officia, notum facimus, nostram mentem, & voluntatem esse, ut huiusmodi dispensationes, & facultates nunquam concedamus, nisi cum ea conditione, quatenus ad hæc causæ veritatis nitatur, & nisi simul constet prædictas indigentias nulla alia ratione levare posse; eoque etiam casu nunquam Ecclesiasticis permittatur, eiusmodi negotiationis genus assumere, cuius administratio Clericalem statum, & Characterem dedecet; quin immo in ipsis Insulaturum Recriptis, & Literis, indicentur, ac præscribantur honestiores modi, quibus Clericus, iusta moderatione servata, & intra veram indigentiam mensuram pauperibus Confanguineis operari præstare valeat. Quæ omnia similiter Ordinarii, ad quos pertinet, in huiusmodi dispensationibus, & facultatibus concedendis observare debent: Hoc insuper advertentes, ne ea, quæ, vel ab ipsis, vel ab Apostolica Sede, peculiaribus quibusdam Clericis hoc in genere aliquando permittitur, & iustis concurrentibus causis, frequentius forsan indulta disponentur, (exempli gratia, ut Ecclesiarum Fundos, certa annua pensione conventa, colendo, exercendoque concederent); eadem a reliquis Ecclesiasticis, tamquam generaliter omnibus concessa, absque iusta causa, & sine speciali Insulto usurpentur.

Ceterum facultates ipsas, etiam ut supra dictum est obsequas, semper quoad tempus revocationis obnoxias censeri decernimus, ita ut pro invitis, & revocatis ipso jure ha-

beantur, quoties allegata Conjunctionum indigentia cessaverint, vel alia legitima se offerat rationabilis opportunitas, prospiciendi. Super quorum omnium tum executione, tum observantia, Ordinarium localem vigilantiam, atque conscientiam onerari volumus, & re ipsa onerari fore denunciavimus.

Verum non uni dumtaxat negotiationi tribuenda est, quæ nunc temporis cernitur Ecclesiasticæ Dignitatis depressio. Sunt alii quidam abusus, quibus Ecclesiastici Viri proprium decorem, totiusque ceteris, & ordinis estimationem eo frequentius, atque securus abscidere dignoscuntur, quod eos volumus non tam aperte adversari. Literæ Sacrorum Canonum, & Constitutionum ab Apostolica Sede editarum; proindeque se censuris, & penis ibidem statutis nequaquam subiaciendis fore confidunt. Plurimi enim, ut ex prædictorum relatione cognovimus, in ipsa bonorum suorum administratione, eorumque cultura, in districtione fructuum, animalium, & cæterorum, qui in propriæ Ecclesiæ Fundis enascuntur, seu aluntur, necnon in comparandis rebus, quæ, vel ad propria usus, vel ad Fundos prædictos influendos sunt necessaria, aucto indecoris stilibus se ipsos exercere, confidunt, adeo se totius curis, & sollicitudinibus huius sæculi deditos, ac temporalibus lucris inhiantes ostendunt, ut qui sacre dignitatis præstantia supra humanæ conditionis sortem erecti merito reputantur, infra ipsos abjectissimi status homines sese demittant; & qui filii lucis esse, & apparere deberent, sæculi filii terrenæ aviditatis anxietate, superare videantur. Hos aiebant omnibus Nundinis, atque Mercatibus, laicali propemodum apparatu, ac specie se fistere, nec quicquam minus, quam Clericis moderationis, atque modestiæ, vel Ecclesiæ decoris, & gravitatis, speciem præferre.

Quibus Nos quidem palam edicimus, nihil per Nos interdictum iri, quod ipsis, pro recta, & provida Ecclesiastici Patrimonii administratione, quoad ipsam actus naturam, permittamur disponitur. Vel etiam a Sanctis Patribus, & Ecclesiasticarum Legum Conditoribus eorum diligentia commendatum. Verum sicut alia complura sunt, quæ Clericis, quoad rei substantiam, non prohibentur, & tamen eorum usus, sub certis dumtaxat modis, & forma, isdem permittitur; ita autem, qui præscriptum modum excederent, statimque Ecclesiasticæ Discipline formam violarent, tum temporales penæ, tum etiam spirituales censuræ, a Sacris Canonibus infliguntur, cuius rei innumera extant exempla in generalibus Canonici Juris legibus, ac etiam in peculiaribus Diocesani statuti, quæ plura de vita, & honestate, de habitu, & tonsura Clericorum, sive observanda, sive vitanda, præscribunt: Ita Vos, Venerabiles Fratres, oportet, Ecclesiasticorum omnium, qui in Diocesibus vestris versantur, agendi rationem circa præmissa circumspicientes, si quid Vobis considerit frequentius ab eis admitti, quod Clericorum statum dedecet, non solum eos idoneis instructoribus docere, ut collata sibi dignitatis celsitudine cugitantes, non sibi licere putent indecoris actibus eam deturpare, detrahant Ecclesiastico Ordini estimationem, & reverentiam, quæ etiam spiritualibus Populorum utilitatibus plurimum prodest, ex Laicorum animis aboleri; utque memores se in sortem Domini vocatos esse, non tam, quæ sua sunt, quam quæ Jesu Christi, querant, & curent: Sed præterea, quatenus opus esse noveritis, opportunitis Decretis conditis, ac severioribus Edictis propositis, eiusmodi Clericorum turpitudini, & cupiditati obviam ire; ac delinquentium culpas, habita minoris, majorisque scandalis ratione, nunc quælibet increpando arguere, nunc autem, salutaribus patientis enquirendæ, nunc demum districto pænarum, ac etiam censurarum gladio, ad cæterorum exemplum coercere, & punire.

Et parum quidem, vel etiam majorem Pastoralis Zell vestri sollicitudinem, quod constantiam requirit assidua exaruptæ genus, quod plures Ecclesiasticos Virus inficere, & ab Ecclesiæ servitio abduco; ad sæculi curas convertere accipimus. Sunt enim, qui indolunt, operamque suam, quam totum Divino cultui, & Proximorum utilitatibus, ex charitatis lege, impendere deberent, Laicorum obsequiis, abjectis servitiis addicere, aliquando etiam eorum negotiis administrandis, curandisque, pro temporali, eaque satis vii mercede, locare non reculant. In quo difficile est iudicare, an magis deinde sit eorum caritas, quæ proprii gradus dignitatem ipsi proculeant, an,

potius

potius reprehendenda sit Laicorum præsumptio, qui Sacerdotum Ministros, a quibus Christianæ vitæ documenta, gratæque salutis subsidia petere debent, tam parvipendunt, ut eos in domesticis officiis sibi dicto audientes, servilibus ministeriis adhibere non vereantur.

Verum quod alicui animam nostrum sollicitat, illud est, ne forte huiusmodi malum ex alio non minus detestabili abusu proficiat; quod nempe aliquibus ad Clericalem statum temere aspirantibus quandoque contingat, fallacibus corruptisque documentis Ordinarium suum decipere, confectoque sibi Patrimonio, cuius fructus, aut nulli sint, aut ad ipsos non vere pertineant, ad Sacros Ordines, absque redditibus ad honestam vitæ sustentationem sufficientibus, promoveri. Quare ne quæ vestrum miretur, Venerabiles Fratres, si hac occasione accepta, Vos omnes, & singulos enixe hortamur, atque monemus, ut cautiore hac in re, oculatoreque vos præbeatis, ne cui Subditorum vestrorum dectur ad Sacram Ordinationem obrepere, qui ex Beneficio Ecclesiastico, vel Ecclesiastica pensione, aut ex Patrimonio sibi constituto, in casibus a iure permisis, omni submotâ collisione, ac fraude, tam reipia non percipiat annui redditus summam, quæ Synodalis cuiusque Diocesis statuta, aut legitima consuetudine definita designantur.

Clericos autem, & Sacerdotes, in Laicorum Domibus ejusmodi Ministeriis addictos, quæ eorum gradum, & professionem dedecant, quæque eos a Divinis obsequiis, & propriæ perfectionis cultura, ad illiberalium occupationum, & secularium negotiorum agitationem traducant, quantumvis honestioribus in speciem titulis susceptum servitii genus aliquando obtegere solentur, ne putamini quætos in suo dedecore inordelictos, aut forte obfirmatos, de sua ab Ecclesiæ sollicitudinis studio, & quatenus opus sit, tota Ordinarie, & Ecclesiæ Jurisdictionis auctoritate, servatis servandis, eisdem ad Ecclesiasticæ vitæ instituta, & ad Clericali Militie munera revocare.

Hæc sunt, Venerabiles Fratres, quæ pro Apostolici Ministerii Nostri officio, ad Ecclesiastici Ordinis honestatem, dignitatemque tuendam, & vindicandam, sollicitudini vestræ suggerenda, eisque commendanda judicavimus. Hæc enim in re, quæ ex peculiaribus actionum circumstantiis maxime pendet, vestras omnino partes primas esse oportet, utpote qui Subditorum Vestrorum facta, eorumque adjuncta, regionum necessitates, & peculiarium mores, quodque apud prudentes, & probos viros, honesti, aut indecori speciem habeat, in linguis locis præfatus constituti, & melius agnoscere, & securius æstimare poteritis. Ut autem liberum Vobis sit in hoc rerum genere, inordinata quæque corrigere, & reformare, quodcumque dispensationis, aut dispensationis sollicitudinem circa præmissa, quolibet Romanæ Curie Officio hæcenus concessam prudenti arbitrio vestro moderandum permittimus; nullum vero impossibilem concedi volumus, nisi auditis prius Fraternitatum Vestrarum relationibus, & votis, adjectisque eisdem Indulto ejusmodi formulis, & conditionibus, per quas integrum Vobis relinquatur arbitrium de illius executione, & effectu ita cognoscendi, ut nemini Ecclesiasticorum liceat, illius prætextu, Negotium ullum, aut Ministerium minus honestum, contra interdictum vestrum assumere, aut suscipere retinere, & protrahere. Interim in Pastoralis zelo vestro acquiescentes, Fraternitatibus Vestris Apostolicam Benedictionem ex animo imperimus.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 17. Septembris. 1759. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Clementis divini Præsentia Pape XIII. Epistola Encyclica ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos Universæ Ecclesiæ Catholicæ.

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis.

CLEMENS PP. XIII.

Venerabiles Fratres Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Appetente Sacro Quadragesimali tempore, quod plenum mysteria non sine mysterio magnum illam Paschæ celebritatem præcedit, qua una omnium sollemnium dignitas est consecrata, providentium, Venerabiles Fratres, ut Sacratissimum jejunium sanctæ, religioque a Fidelibus observetur, quod Legis, & Prophetarum testimonio commendatum, a Christo Domino consecratum, ab Apostolis traditum Ecclesiæ Catholicæ perpetuo retinetur, ut per macerationem carnis, & animæ humilationem ad Dominicæ Passionis, Paschaliumpque Sacramentorum mysteria paratiorem accedamus, & in ejus Resurrectione resurgamus, in cuius Passione, deposito veteri homine, finis commemoratur. Cuius tam sanctæ, tamque salutaris institutionis retinendæ studio fel. recol. Prædecessor Noster Benedictus XIV. etiam binis ad vos Litteris in forma Brevis eximium Fraternitatum Vestrarum zelum excitavit, quoniam pluribus labefacta corruptelâ Quadragesimali jejunii disciplina ad pristinam observantiam vestra opera, & studio revocaretur; ob eamque rem nonnullas cavillationes, quibus omnis sacrorum vis jejuniæ infringebatur, de medio sublata, tamen cum ab intensissimo, & æquissimo humani generis hoste tam multæ, & assidue sint Gregi Domini in illius, verendumque propterea sit, ne subinde infirmior a suis novæ veteris ille rationes, prævalere, suggerat consuetudines, quibus enervata jejunii severitas, unde revocata dudum fuerat, illuc iterum relabatur; necessarium existimavimus Vobis hæc Litteras dare, quæ, quantoque in timore sumus, ne quæ vetas remanserit corruptela, vel nova labe cum Fidelium animarum pernicie Ecclesiæ in hac re disciplina interat, Fraternitatibus Vestris significare. De quo quidem timore nostro tantum intelligimus minus oportere, quantum ex eo sollicitudinis ad pastorem vestram vigilantiam accellerit, qua live quidpiam de veteri corruptela post memoratas superdicti Prædecessoris Nostri Litteras fortasse reliquum fuerit, live, nova infringendi jejunii legibus, vel opinionum commenta, vel a vera jejuni vi, & natura abhorrentes consuetudines humani pravitatis ingenio novissime sint inventæ, ea omnia, quantum juvante Domino fieri poterit, radicitus convellenda curetis. In quibus profecto abutimur illum cœnens omnino numerandum, quem rumor quidam ad Nos pertulit; cum nummuli, quibus ob iustas, & legitimas causas ab abstinencia carniæ dispensatum fuerit, licere sibi putant potiones lacte permixtas sumere, contra quam prædicto Prædecessori Nostro visum fuerit, qui censuit, tam dispensatos a carniæ abstinencia, quam quovis modo jejunantes, unica excepta concessione, in omnibus æquiparandos his esse, quibuscum nulla esset dispensatio, ac propterea tantummodo ad unicam exemptionem posse carnem, vel quæ ex carne trahunt originem, alibi.

Verum neque commedius, nec majori proficiendi spe revocare homines aggrediemini ad sacrosanctam Jejunii legem observandam, quam si illud populos doceatis; Christiani hominis Penitentiam præter cessationem a peccatis, & male vitæ detestationem, eorumdemque peccatorum Sacramentalem Confessionem, illud etiam postulare, ut per Jejunia, elemosynas, orationes, & alia spiritualia vite opera divinæ Justitiæ satisficiamus; omnem enim iniquitatem, parva, magnæque sit, aut ab ipso penitente, aut a Deo vindicantæ puniri oportere: nisi igitur a Deo puniri velimus, id non aliter vitare nos posse, quam si ipsi nos puniamus. Quæ quidem doctrina si constanter populorum animis inculcentur, & a Fidelibus denique alte imbibatur, mi-

mus profecto verendum erit, ne qui prolugatus moris abicerent, ac per Sacramentalem Confessionem peccata sua elucert, non eadem peccata velint, attenda carnis concupiscentia per Jejunium expiare. Præterea quibus periculum fuerit, se peccatorum minus dubie pœnitere, cum se impunitos esse non sentiant, si profecto pœnitentia amore capti, l'trabuntur. Quadragesimali tempore, cæterisque certis diebus, cum Mater Ecclesia edicit Fidelibus Jejunandum, oblatam sibi esse occasionem qua dignos pœnitentia fructus faciant. Cumque nullo non tempore oporteat dominas habere concupiscentias; scriptum est enim, post concupiscentias non eas, & a voluntate tua avertere; facile animum inducant, sacrificium totius anni potissimum tempore, corporis intemperantiam mitigare Jejunio; ut anima cognitione sui recepta intelligat, qua compunctione parare se debeat ad Sanctissimam Pœnitentiam, mortis, & Retractionis Jesu Christi recolenda mysteria. Itaque pœnitentia stimulis talibus, minus suavitates exquirant in dapibus, minus scelerum cupidiarum delicias, quæ quamvis cum abfinentia a veteris civis non discrepare videantur, tamen eas, qui mensæ appropinquat, illum non immerito dixeris, non tam usitatis abfessile delicias, quam cupiditatem suam ad insulatas illecebras traduxisse: minus denique, aut, quibus se subducant a Jejunio, querant effugia, aut argutis studeant Ecclesiasticam legem infringere.

Vestrum igitur est, Venerabiles Fratres, exemplo æque ac verbo populus præcantes, tantum in eorum animis pœnitentie studium, & amorem inficere, ut alacriter Jejunium aggesserit, & illud ad præscriptas a Catholica Ecclesia leges observet, & elemosinis etiam atque oratione sanctificent; & id, quo maxime spectat Ecclesia, denique consequantur, ut corpore mortificati, & Christo conspecti, ad novam in Paschali Solemnitate novi hominis vitam revocati, magna cum fiducia reviviscant Christo Domino possint occurrere. Gratia Domini Nostri Jesu Christi cum vobis omnibus, quibus Apostolicam Benedictionem, benevolentiam in vos, & charitatem nostræ pietatis, amantissime impertimur.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 30. Decembris Anno 1759. Pontificatus nostri Anno secundo.

URBIS, ET ORBIS.

Sanctissimus Dominus N. Clemens Papa XIII. prævio voto S. Congregationis Indulgentiarum, & Sacris Religiosis præpositis, indultis die 19. Maii 1759. Omnibus Ecclesiis Parochialibus Orbis Christiani Altare privilegiantum quotidianum ad Septennium, quo expleto Sanctitas Sua præcipit omnibus Episcopis, Abbatibus, & Sede vacante, Vicariis Capitularibus pro unaquaque iuratum Diocesim Parochias pro confirmatione ejusdem Privilegii ad septennium. Idque fieri jubet sub unico tantum Breve, atque vult, hoc unicuique Breve suffragari omnibus uniuscuique Diocesis Ecclesiis Parochialibus. Ne autem Parochi expensis graventur veterat omnibus tum Episcoporum, quum Abbatum Officialibus, sub pœna nullitatis prædicti Privilegii, ne quicquam pœnitentis exigant a Parochis, sive pro ipsius certiorandis, sive in expediendis litteris pro designatione Altaris privilegiant in eorum Parochiis.

Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Divina
Providentia Papa XIII.
Constituto.

CLEMENS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum omnium quidem Ecclesiarum, tum earum præsertim, quæ in remotissimis regionibus sunt constituta, deest Apostolicam Sedem curam gerere. Fideles enim illic, illic, vel Ecclesiæ corpori recens inserti, vel undique Paganorum ritibus, & superstitionibus circumdati, nisi

novarum plantarum insulari foveantur, irrigentur, dispendere, que custodiantur, periculum est ne paulatim arefiant, in eisque fructum, quem optat, cælestis Paterfamilias non adinventiat. Hinc Romani Pontifices Prædecessores nostri, quorum exemplum Nos quoque locuti sumus, in eisdem Regionibus Sacularibus & Regularibus Clericos bene multos, qui in agro Dominico operarentur, mittendos curant. Sed intensissimus humani generis inimicus, qui inter frumentum æternæ supereminare solet, discordiarum semina inter eos aliquos spargere adeo conseruit, ut non raro sui muneris oblii, ac Apostolicæ legationis immemores, pro eo quod gentibus ac populis fidelibus in tenebris, & regione umbræ mortis fidei lucem ingerere, & ad veritatis agnitionem perducere curent, ipsi inter se levissimis de rebus maximas contentiones intant: quod interdum eo usque protenditur, ut eodem temporis, ac loci veligio, quo Evangelium salutis afferunt, & pacem Christianam annuntiant, quam Christus discipulis suis vult unicuique hæreticorum testamento reliquit, eas ipsi turbas excitant, ut qui eis adherent, pro partium studio etiam ad arma concurrant, ac manus inter se non line bonorum omnium genus conferant. Id vero eo acerbissimum, quo eorum dissidia Catholicæ fidei propagationi summo esse impedimento propensiorum videamus, atque in me se multa vero Operarios adhuc paucos doloamus.

Dissidiorum causa ejusmodi est, quod dum & Regularibus nonnulli in vindicandis privilegiis toti occupantur, literarum opus ministris fidei in confirmationem Sanctorum, & in edificationem Corporis Christi, negligentes interdum quod ore docent, ac verbis adstruunt, factis negare, ac manu destruere videantur.

Nuper fassimus, non sine intimo cordis nostri dolore accepimus in Regno Tuniki in Indis Orientalibus Regularibus nonnullis, qui eodem ad Christi religionem propagandam missi sunt, sub obtentu conservandorum privilegiorum, quæ Regularibus ejusdem ab Apostolica Sede concessa fuerunt, Conservatores Judices, ut vocant, prætere omnem, & contra Apostolicarum Constitutionum spiritum ac mentem tales sibi delegisse, quos nec ipsa institui sui ratio patereat; quique eo temeritatis pervenerant, ut in Apostolicis nostris Vicariis ibidem degentes, quorum auctoritatem, ut religiosi viros decet, revereri debuerent, maximo cum Christiani nominis apud Ethnicos ipsos dedecore, gravique cum perturbatione illarum Ecclesiarum, excommunicationis, & suspensionis, & interditi sententiam ferre non dubitarent.

De quibus omnibus cum a Vicario Apostolico ad Nos esset delata querelæ, tequum non habuit caro nostra, sed videntes tumultum in Domo Dei, in qua ne contentiones quidem Apostolus patitur, pro Summi Pastoris officio duximus tanto malo validioribus remediis quocumque occurrentium. Ut vero cautius in re tanti momenti procederemus, Congregationem particularem nonnullorum S.R.E. Cardinalium, qui negotiis Propagandæ Fidei præpositi sunt, ad rem totam examinandam institimus. Qui quidem examen diligenter aggressi, primo Dubium illud, an potuerit eligi in Conservatorem Superiorem Regularis temporarius, pro rei gravitate minime exequere statim, ac protinus delinendum, sed reservato examine ac decisione ejusmodi dubii, inter cetera pro re nata declarant, inhærendo Constitutionibus Apostolicis, & Decretis aliis editis.

1. Quod delegata Regularibus, vel aliis facultas expellendi Confessores, sufficiens causa non fuerit eligendi sibi Conservatorem.

2. Quod provide qui illam ea de causa elegerint Conservatorem, in excommunicatione incidant ad formam Cap. fin. de off. & potest. Jud. Deleg. in 6. specialiter confirmari in Consil. Gregorii XV. que incipit: Sanctissimus.

3. Quod electus hujusmodi Conservator sub pœna suspensionis a divinis, ipso facto incurrendæ, a Conservatori nominetur, & officio omnino abstinere se debeat, nullis, ac nullius valentis declarationibus huc usque ab eo actis, & deinceps sursum agendis.

4. Denique quod graviter monentur Regulares omnes, ut in posterum remota partium studiis, & proprii Ordinis commodis, ad animarum salutem minus intingant, ne tandem Sedes Apostolica tot Episcoporum querelis fatigata, privilegia olim Regularibus concessa pro incremento Missiarum, quæque nunc ad earundem perniciem tendere cernuntur, revocare cogatur. Atque ad hunc effectum, nequis esse possit ignorantia locus, hujusmodi Decretorum exemplar Superioribus Gerentibus

tabui

liba respiciuntur, ut coramdem obsequantibus, & executionem solli esse eorum.

Quæ quidem in omnia cum essent a Nobis auctoritate Apostolica confirmata hoc tamen temporaria intervallo in regionibus aëreo diffusa discordiarum, & scandalorum incendium, nec relinqui, nec temperari potuit, imo multo etiam magis auctum, ac dilatatum est, aëreo, ut graves quæstionibus ad Nos ulque pervenirent, negata etiam fuisse in summo vite discrimine Sacramenta nonnullis eorum, qui Iudicis Conseruatoris iudicio, & censuris non obtemperarent. Quibus ex causis haud diffidendum Dubii huc usque suspensi decisionem rata dicta Congregatione, deducit hunc inde iuribus, & re nature perpenda, ac præ oculis habitis Constitutionibus Apostolicis, tum & iure communis juris Canonici peritorum contentis, ac præteritis resolutionibus Congr. Episcoporum, ac Regularium negotiis præpositæ, quæ ab Archiepiscopo Turmano consueta: *Ar. Regulares iuris Conseruatores, Monasterii, vel Domus aliqui in Partem, Guardiani, vel quicquid aliamquam Regulari dignitate fungentur in iura Conseruatorum eligere, vel deputare possint?* die 3. Octobris anni 1617. respondit: Nos posite his, aliisque similibus Decretis in hæc die 3. Marti currentis anni, tam in hunc modum propoluit Dubium resolvit. *Consulendum Sanctissimæ, ut dignetur declarare Superiores Reg. dantes temporarios nullibi, & in aliis, quæ possint eligi in Conseruatores in partibus autem infidelium expedire, ut Conseruatores omnino non eligantur.*

Hoc Nobis relatum exhibitumque Decretum jam sicut agnovimus quoad utramque partem Apostolicis Constitutionibus consentaneum, & congruum. Jamdudum enim Prædecessores nostri Pontificatus VIII. in Constitutione, quæ incipit: *Statutum*; Gregorius XV. in Constitutione, quæ incipit: *Stelligenus in Christo Pater*; & Innocentius X. in litteris infra Brevis, quæ incipiunt: *Adiut a Nobis*; in litteris advenientes Regulares, aliisque, quibus ab Apostolica Sede generale, sive speciale privilegium concessum est, ut possint ipsi Iudices Conseruatores eligere, sub ejusmodi privilegio præterito, Episcoporum, aliorumque Iudicum ordinum sive delegatum jurisdictionem perturbare, & electos Iudices conseruatores huc potestatis limites frequenter excedere optimo sane consilio, dum privilegia ipsa sancta recta esse voluerunt, certum tamen modum Iudicum Conseruatorum electioni, certoque fines eorumdem potestati imponerent, poenis etiam adversus transgressores constituit.

Hunc igitur Summorum Pontificum Prædecessorum notarum vestigia in hærentes, de consilio Congregationis particularis lura memorata nonnullorum S.R.E. Cardinalium, qui negotio Propaganda Fidei præpositi sunt, videlicet Ven. Fr. Nostri Josephi S.R.E. Cardinalis Spinelli Episcopi Otensis, & Sacri Collegii Decani, ac dilecti. fil. notiorum S.R.E. Cardinalium Stoppani, Galli, Antonelli, & Columnæ de Seisari; Motu proprio, ex certa scientia, & matura Nostra deliberatione, Nos in primis Constitutiones easdem Bonifacii VIII. & Gregorii XV. necnon Apostolicas Litteras in forma Brevis Innocentii X. quantum tenorem hic per inserto haberi volumus, cum singulis declarationibus in eisdem, contentis innovamus, & confirmamus, ac easdem Constitutiones, & Apostolicas Litteras plenam robur, & firmitatem habere volumus, & mandamus.

Præterea, quoniam in eisdem Constitutionibus cautum est, ut si dumtaxat in Iudices Conseruatores eligi possint, qui Dignitatem aut Peritiam in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia obtinent, Nos in eisdem Constitutionibus in hærentes statum, & declarationes, non licere quibuscumque in locis Regularibus quicquamque Ordinis, Monasterii, vel Congregationis, Mendicantis, vel non Mendicantis, etiam Societatis Jesu, alique quantumvis expresse, & speciatim nominare oportet, exteriusque, quibus ab Apostolica Sede concessum est, ut Iudices Conseruatores ipsi deligere possint, vigore cuiuscumque privilegii, cui, quatenus opus sit, expresse derogamus, Præpositos, Rectores, Provinciales, Definidores, Coadiutores, Priores, Præfectos, Vicarios, Visitatores, aliisque quicquamque Superiores, Regulares non perpernos, sed temporarios proprii, vel alterius Ordinis in Iudices Conseruatores eligere, quos hac in parte, & ad hunc effectum in disparte Ecclesiastica constitutos non esse, eorumdemque electionem, etiam si fiat, servata in reliquis forma Constitutionis Gregorii XV. ipso iure irritam proflus fore declaramus.

Tandem in hærentes alias decreta in Congregatione Generali de Propaganda Fide coram S.M. Urbano VIII. habitæ die 3. Februarii anni 1640. & prospecti etiam periculis, & scandalis, quæ ex electione Iudicum Conseruatorum in partibus Infidelium, plerumque in animarum perniciem, & publicæ tranquillitatis, atque Ecclesiasticæ Pacis perturbationem emergunt, iuxta Decretum præfate Congregationis, auctoritate Apostolica denunciamus, Regulares Mendicantes, Monachos, & Clericos Regulares quicquamque Congregationis, & Ordinis, etiam Societatis Jesu, aliisque quantumvis expresse, & speciatim nominare eos oportet, privilegio sibi concessi eligendi Iudices conseruatores, quousque in partibus Infidelium degunt, ac sacras Missiones exeunt, nullo modo expedire ut utantur, sed omnes, & singulos in offensionibus, & causis, quæ ipsorum Ordines, ac privilegia tangunt, ut ad Nos, & ad Apostolicam Sedem recurrant, ut ab hac Ecclesiæ Ecclesiæ omnium Mare, & Magistra, cui nihil antiquius est, quam quibus iura servare, rectum iudicium, ac remedium præstetorem.

Decretum præteritis Nostris Litteris, & in eis contenta quæcumque, licet Superiores quoruncumque Ordinum etiam Generales, vel Priores item Generales, seu Missionum, aut Missionarii ipsi, vel ab eis deputati, aut aliquicunque in præmissis ac circa præmissa interesse habentes, vel habere prætendentes ad hæc vocati, citati, vel auditi, sive causa, propter quas eadem præteritis emanarint, sufficienter adducta, iustificata, & venientes non fuerint, semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suoque plenarias, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus inhibitionibus libere observari; siquæ, & non alias per quicquamque Iudices Ordinarios, vel D. Legatos, quovisque auctoritate, fingentes, ac etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardines, etiam de Latere Legatos, dictæque Sedis Nuntios, ac Vicarios Apostolicos, seu Visitatores quibuscumque facultatibus munitos, iustitiam eis, & eorum cultibus quovis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contrigerit attentari.

Non obstantibus Sixti V. favore Ordinum Mendicantium, & Pii V. ac Gregorii XIII. incipient. in *supereminenti* favore Clericorum Regularium Societatis Jesu extra Europam existentium, ac quibuscumque aliis Constitutivis, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinum, & Institutum quoruncumque etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus: Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis etiam Mare Magnum, vel alias quomodolibet nuncupatis, eidem Ordinibus, & Institutis, eorumque Superioribus, & Prælati, ac Peritis etiam Missionariis in nomine quoque, & actu primævis illorum expeditionibus, ac subinde, & successive, etiam per quicquamque Romanos Pontifices Prædecessores Nostrorum, ac Selem Apostolicam prædictam, & per Nos pariter quomodolibet concessis, confirmatis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis: Quibus, & aliis omnibus, & a præteritis quomodolibet oblatæ possent, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specificis, & expresse, ac individuis, necnon de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, vel quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorumque tenores pro plene, & sufficienter præteritis expressis, & totaliter inertiis habentes, illis aliis in suo robore permanendis, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse, amplissime, & plenissime, necnon opportune, & valide derogamus, & derogatum esse volumus, exteriusque contrariis quibuscumque.

Aut ut præteritis Nostris Litteris ad omnium notitiam, deducamus, neque aliquis earum ignorantiam præterdere, aut contra eas se excusare valeat; volumus, & mandamus earum exemplis Superioribus Generalibus Ordinum, Congregationum, & Institutum prædictorum, seu illorum, Prælatoribus Generalibus in Urbis existentibus, & quibus Missionariis quicquamque exterris, a dicta Congregatione de Propaganda Fide tradi debere. Quodque post traditionem huiusmodi omnes, & illos, quos concernunt, & concernent in futurum, perinde ardeat, & assiciat, ac si eorum cultibus personaliter intimata fuissent.

Volumus etiam, quod eorumdem præsentium Transcriptiones etiam impressis Manu aliquius Notarii publici subscriptis, & Si-

& Sigillo Dilecti Filii moderni, & pro tempore existentis dictæ Congregationis & Secretis munitis eadem prout fides in iudicio, & extra ubique Genitorum, & Locorum adhibebatur, quæ illidem præsentibus adhiberetur, si originaliter exhibitæ forent, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ Confirmationis, Mandati, Statuti, Declarationis, Decreti, Derogationis, & Volentis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Septingentesimo Sexagesimo secundo, Nono Kalendas Maii, Pontificatus Nostræ Anno Quarto.

C. Card. Pro Datarum, N. Card. Antonellus.
Vilæ de Curia

J. Manassei.

Loco * Plumbi.

L. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

CLEMENS PAPA XIII.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Prælatibus,
Archiepiscopis, & Episcopis.

Venerabiles Fratres Salutem & Apostolicam
Benedictionem.

IN Dominico agro, cui excolendo, divina disponente, Providentia, prælium, nihil tam vigilantem curam, & perleverantem requirit industriam, quam iacti boni seminis, Catholica nimirum doctrina a CHRISTO JESU, & ab Apostolis acceptæ, nobisque tradita: cultiodia; ne si pigro obo, & inerti desidia negligatur, dormientibus operantibus, inimicus humani generis supereminet zizania; ex quo fiat, ut in die metis, potius quam condenda in horreis, inveniantur ea, quæ urenda sunt flammis. Atque ad tuendam quidem semel traditam (Judæ 3.) Sanctis domus non velimenter excitat Beatissimus Paulus, qui Timotheo scribit, ut bonum (II. Tim. 1. 14.) custodiat depositum, quod periculosa (Ibidem III. 1.) tempora insulant, cum in Ecclesia Dei homines (Ibidem 9. 13.) mali, & seductores existerent, quorum opera adhibita insidiosis ille operator his erroribus incautas mentes conaretur inspicere, qui sint Evangelicæ veritatis inimici. Verum si, quod sæpe accidit, quidam in Ecclesia Dei sese extulerint pravæ sententiæ, quæ adversus quidem sibi frontibus pugnant, in eo tamen conspirent, ut Catholica Fidei puritatem quoque modo labilem, tum vero difficillimam est, ea cautions iter utrumque hostem ita nostram libere sermonem, ut nulli eorum terga, vertisse, sed utroque Christi hostes atque vivaciter, & condemnasse videamur. Atque interdum res est ejusmodi, ut hæc diabolica falsitas veri quadam similitudine coloratis teget mendaciam, dum vis sententiarum brevissima adjectione, aut commutatione consumitur, & confusio, quæ operatur falsum, subtili potiusquam transitu vergat in amentem.

Ab his propterea lubricis, angustiosis seminis, quibus insidit, aut ingredi sine prolatione vix possit averendi sunt Fideles ac præsertim qui rudioris sint ac simplicioris ingenio nec per invia loca duocenda sunt oves ad paucos; nec singularis quedam, etiam Catholicorum Doctorum, placita sunt proponenda: sed illa certissima Catholica veritatis nota tradenda est, Doctrina universis, antiquitas, & consensio. Præterea cum non possit vix ascendere (Erod. XII. 1.) in montem, in quem gloria Domini descendens terminus ad videndum peribit; termini figendi sunt populo ab ejus Doctoribus per circuitum, ut ultra ea, quæ sunt ad salutem necessaria, aut summopere utilia, sermo non divagetur, & Fideles Apostolico dicto pareant; non plus (Rom.

XII. 3.) sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem.

Hæc cum probe intellexissent Romani Pontifices Prædecessores nostri, in id omnem suam operam conseruerunt, ut non modo venusta germina salutiscentium errorum anathematis gladio præciderent, sed etiam subreptitaneas opiniones quasdam amputarent, quæ vel redandam in Christiano populo fidei ubiorem fructum impediunt, vel Fidelium animis proximitate nocere possent erroris. Postquam igitur Tridentina Synodus eas, quæ tam temporis Ecclesiæ lucem obtusare tenebantur, hæretici condemnavit, & Catholicam veritatem, quasi dilucida errorum nebula, in clariorem lucem eduxit; cum idem Prædecessores nostri intellexerent, sacri sui universalis Ecclesiæ Conventum tam prudenti consilio, tantaque alium esse temperantia, ut ab opinionibus reprobandis abstineret, quæ Doctorum Ecclesiasticorum auctoritatibus haurirentur; ex ejusdem sacri Conclii mente aliud opus consilii voluerunt, quod omnem doctrinam complecteretur, quæ Fideles informari oporteret, & quæ ab omni errore eorum longissime abesset. Quem librum CATECHISMI ROMANI nomine typis impressum vulgaverunt; dupliciter in ea re laudandi. Nam & illuc eam doctrinam contulerunt, quæ communis est in Ecclesia, & procul abest ab omni periculo erroris; & hanc pulam populo tradendam dilectissimis verbis proposuerunt, ita Christi Domini præcepto obtemperantes, qui Apostolos docere (Matth. X. 27.) in lumine iussit, quod in tenebris ipse dirigit, & quod in aure audierat, super lecta predicare, Ecclesiæque Sponsa oblectui, cuius illæ voces: indica (Cant. I. 6.) mihi ubi cubas in meridie, ubi enim non sit merides, atque ita peripica lux, ut liquido veritas cognoscatur, facile pro ea recipitur salitas propter veri similitudinem, quæ in obsequio discessit a vero dicuntur. Noverant enim fuisse antea, & deinceps futuros, qui paleantes invitarent, & sapientiam, scientiamque uberiora, promitteret pascua, ad quos multi confluerent, quia aqua (Prov. IX. 17.) turvata dulcioris sunt, & suavior pascua abscondit. Ne igitur seducta vagarentur Ecclesia post greges fœdalius, qui & ipsi sint vagi, nulla stabiles certitudines veritatis, semper dicerent, (II. Tim. III. 7.) & nunquam ad incertum veritatis pervenientes: idcirco quæ ad salutem tantummodo essent necessaria & maxime utilia, clare in ROMANO CATECHISMO, & dilucide explanata, Christiano populo tradenda proposuerunt.

Verum hunc librum non mediocri labore, & studio composuimus, omnium contestatione probatum, & summis laudibus exceptum his temporibus & Pastorum nianibus propemodum novitatis auris excussit, cum alios atque alios Catholici eximul non nullo modo cum ROMANO comparandos: unde duo mala existerent; alterum, quod illa fuerit in eadem docendi ratione prope subalta consensio, obstantque pusillis quoddam scandalum genus, quibus sibi ipsi jam non amplius esse viderentur in terra labi (Gen. XL. 1.) unus, & sermonum eorumdem; alterum, quod ex diversis varietate tradendæ Catholice veritatis rationibus ortæ sunt contentiones, & ex amulatione, dum alius se Apollo, alius Cepha, alius Pauli se dicitur testatorem, disputationes animorum, & magna dissidia: quarum dissensionum acerbitate nihil ad Dei gloriam minuerunt exitibus potius, nihil ad extinguendos fructus, quos & Christiana disciplina aequum est Fideles peripere, calamitosus. Itaque duplex hoc malum ut ab Ecclesia tandem amoveretur, illud duximus remedium, unde quædam prout prudenti consilio, nonnulli etiam superbis ducti, ut sese in Ecclesia iactent sapientiores, jamdudum Fidelem populum advocaverunt; & eundem CATECHISMUM ROMANUM Pastoribus animarum iterum porrigendum existimavimus: ut qua ratione confirmata olim hæc Catholica Fides, & in doctrina Ecclesiæ, quæ est columna (I. Tim. III. 15.) veritatis, Fidelium mentes corroborata, eadem nunc a novis quoque opinionibus, quibus nec consensio, nec antiquitas suffragatur, quam longissime avertantur. Atque paritior ut fieret liber, & maculis, quas operum vitio contraxerat, emendandorum, illum ad ejus exemplum, quem S. Pius V. Prædecessor noster ex Tridentina Synodi decreto vulgavit, iterum omni alibis diligentia excudendum in Alma Urbe curavimus; qui in populari sermonem ejusdem S. Pii iussu conversus, & editus, propemodum mandata illidem postro typis impressis denovo prodibit in lucem.

Quod

Quod igitur hoc Christianæ Reipublicæ difficilissimo tempore ad pravam opinionem fraudes renovandas, & veram sanam doctrinam propagandam stabilendamque opportunissimum subsidium cura nostra præbet, & diligentia vestrum est. Venerabiles Fratres, operam dare, ut a Fidelibus recipiatur. Ac propterea hunc librum, quem veluti Catholicæ Fidei, & Christianæ discipline normam, ut etiam in tradenda doctrina ratione consiliet omnium consensio, Romani Pontifices Pastoribus propoluit voverunt, vobis Venerabiles Fratres nunc maxime commendamus, Vosque etiam erite in Domino cohortamur, ut iubeatis ab omnibus, quæ animarum curam gerunt, in informandis Catholica veritate populis adhiberi; quo tum eruditiois unitas, tum caritas, animorumque fervetur concordia. Vestrum enim est tranquillitati omnium studere; quæ denique sunt partes Episcopi; qui propterea illuc intentos oculos habere debet, nec quicumque propter suos honores superbie agendo schismata faciat, unitatis compage disrupta.

Nullum tamen aut certe exiguum illi libri fructum præbent utilitati, si qui eos promovere, & explanare audientibus debent, minis docendo line ipsi idonei. Itaque permagni interest, ut ad hoc munus Christianæ doctrinæ populis tradenda homines eligant, non modo sacrarum rerum scientia præditos, sed multo magis, & humilitate, & sanctissimarum animarum studio, & caritate flagrantibus. Totum enim Christiana disciplina non in abundantia verbi, non in austeritate disputandi, neque in appetitu laudis, & gloriæ, sed in vera, & voluminaria humilitate consistit. Sunt enim, quos maior quidem scientia erigit, sed a ceterorum societate disjungit, & quo plus sapient, eo a concordie virtute desiliunt; qui sapientia ipsa Dei Verbo admonentur. Habete (Mare. IX. 49.) sal in vobis, & pacem habete inter vos: ita enim sapientie sal habendum, ut eo proximi amice custodiatur, & infirmitates conuantur. Quod si a sapientie studio, a cura etiam proximi ad discordias vertantur, sal sine pace habent, non virtutis donum, sed damnationis argumentum; & quo melius sapient, eo deterius delinquent; quos quidem damnat Jacobi Apostoli sententia illis verbis: Quod si zelum (Iacob. III. 14.) animarum habetis, & contentiones sint in cordibus vestris, nolite gloriari, & mendaces esse adversus veritatem: non est enim ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica: ubi enim zelus est, & contentio, ibi inconstantia, & omne opus pravam. Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, liabilis, bonis consentiens, plena misericordia, & fructibus bonis, non iudicans, sine aemulatione.

Dum ergo Deum in humilitate cordis, & afflictione animæ deprecamur, ut diligenter atque industrie nostræ conatibus suam impertiat indulgentiæ, & misericordiæ largitatem, ne discusso populum hædum dilurhet, utque in vinculo pacis, & in caritate spiritus unum sapiamus omnes, unum laudemus, & glorificemus DEUM, & Dominum nostrum JESUM CHRISTUM, Vos Venerabiles Fratres salutem in oculo sancto; vobisque omnibus, ita semper, cunctis Ecclesiæ vestrarum Fidelibus Apostolicam Benedictionem amantissime impertimur.

Datum in Arce Castri Gandulphi die XIV. Junii
MDCCLXI. Pontificatus Nostri Anno III.

* EPISTOLA ENCYCLICA.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Prælatibus, Metropolitanis, Archiepiscopis, & Episcopis
universis gratiam, & communionem
Sedis Apostolicæ habentibus.

CLEMENS PAPA XIII.

Venerabiles Fratres salutem, & Apostolicam
Benedictionem.

Christianæ Reipublicæ Salus, cuius causam a Principe Pastorum, & Episcopo Animarum accipimus, vigiles Nos esse compellit, ne insolens, & teterrima Librorum licentia, quæ est lætæris ad exitum, & vallitatem emeritis, *Ferrar. Biblioth. Tom. VII.*

eo fiat perniciosior, quo se in diefferendo sit latior. Execrabilis erroris perversionis, & inimicorum hominum audacia in medio Trinitatis, qua scripto, qua verbo supereminetissimam, his præteritis temporibus adeo excrevit, ut noli saltem ad radicem immittamus, & aligemus mala germina in faucibus ad comburendum parum abijt, quin ipse pravitatis exortæ plantationem Domini Sabaoth suffocet agrediantur.

Penditis enim Homines ad fabulas converſi, & sanam doctrinam non insidentes, quaquaverſum invadunt Arcem Sion, & per pestiferam contagionem Librorum, quibus leve obstruimus, in Christianæ Plebis interitum serpentia venena pestionibus evolvunt, illines credendi Fortes corumpunt, & Religiosis fundamenta concutunt. Abominabiles facti in ludis suis, sedentesque in insidiis clam e pharetra jacula educant, quibus in obscuro sagittent rectos corde. Quod est tam Divinum, tam Sanctum, & vtuilissimum omnium temporum Religione consecratum, & quo impias continue mentes, & in quo oppugnandi linguas suas tanquam gladium non exaceruierit? Cuccurrerunt primum adversus Deum erecto cello, & armati pinguis cervicis contra Omnipotentem roborati sunt, Impiorum deliramenta toties traſta è cineribus excitantes, Deum ubique predicantem, & quotidie in oculis incurrentem denegant, non ex obtusa ingenuitate, sed solo depravate voluntatis consilio; vel Deum ipsum delitum, & otiosum effingunt, cuius nec providentiam colant, nec iudicium venerantur.

Animæ vero nostræ originem, & naturam ad Imaginem Supremi Conditoris creatam, & paulonius ab Angelis minoratam, fæda perſius, & vesana opinandi licentia mortalem prædicant. Materiam five creatam sensierunt, five æternam, & nulli causarum obnoxium lœmnerunt, nihil tamen præter illam in hac rerum universitate arbitrantur; vel coacti faceri spiritum cum materia exſiſtere, Animam tamen ab hac celeſti constitutione deturbant, nolentes intelligere, in hac ipsa, qua compacti sumus imbecillitate, spiritus quiddam, & incorruptum intell, cuius vi sapientia, agimus, volumus, quo & futura providemus, & intuemur. Alii vero, estis probe sentiant, abigendum esse procul terrenaum caliginem rationum, & ab illuminari Fidei oculo depellendum mundanæ sapientie humum; recondita tamen Fidei Myſteria, quæ exuperant omnem sensum, humanis adent examinare ponderibus, & scrutatores facti Majestatis, opprimunt venere ut gloria. Imbecit simplicium Fides, evincerantur arcans Dei, quæſiones de altissimis rebus temere veniantur; Omnia sibi usurpat audez Inquirentissimum, omnia scrutatur, Fidei noli relevans, & Mem detrahit meritum, nam in humana ratione querit experimentum.

Nonne isti enim necesse est indignari, qui turpissima, & rerum, & verborum obſcenitate severos, & pudicos mores per luttumum scelus corumpunt, execrabilem virendi licentiam suadent mentibus incautorum, & pietati extrema infundunt displicentia? Quid? quo l scripta sua conſpectu quodam nitore, & blanda orationis ſellivitate, ac lenocinio inſurgunt, ut quo facilius legentium animos pervaserint, eo altius veneno erroris inſiciant. Sic imprudentibus ſel Dracones in calice Babylonis propinant, qui ſuavitate ſermonis illiſci, & obſcæritate, toxicum, quo pereant, non agnoscunt. Quis demum acerbissimo non conficiatur morore, cum vident intendifsimos hoſtes, prætergreſſos quæcumque modelges, ac debuit obſequii fines, editis nunc certo, nunc ementem prelo contumeliosis Libris, irruere in ipsam Petri Sedem, quam Redemptor ſortis Jacobi poſuit in columnam ſerream, & in murum æneum adversus principes tenebrarum? Hoc perſito forſitæ adducto conſilio, ut, ubi Caput affixeſcit, liberſus Eccleſiæ membra diſcerpat.

Itaque, Venerabiles Fratres, quos Spiritus Sanctus poſui Episcopos regere Eccleſiam Dei, & de ſingulari Sacramento humane ſalutis edocuit, non poſſumus in tanta Librorum depravatione, quin, quod Noſtrum eſt partium, illud devotionis veſtræ excretemus, ut, qui in partem Pauli ratiſ ſollicitudinis vocati eſſis, in idem majore quo poteſtis conatu compiretis. Pugnandum eſt acriter, quantum res ipſa afflagitat. & pro viribus tot Librorum mortifera exterminanda perniciēs. Nonquam enim materia ſubſtrahatur erroris, niſi pravitatis ſacrorum elemeſta in flammis compulſa deſpereant. Diſpenſationes ſacti Myſteriorum Dei, & armati illi ut
poten-

potentia ad destructionem munitionum, sagax, ut crederet vobis Oves, Christi sanguine redemptæ a venenis hinc passis ardeant. Si enim necesse est a malorum hominum societate deducere, quod verba eorum multum proficiunt ad insipientiam, & sermo eorum ut cancer serpit: quam valentem pestilentia efficit Librorum, qui apæ compulsi, & artificii pleni, manent perpetuo, & semper nobilissimæ adit, nobilissimæ peregrinantur, nobilissimæ Domi sedent, & eorum penetram cubacula, ad quæ improbo, & occulto Auctori aditus non pateret? Conflanti Ministri Christi in gentibus, ut sanctificetis Evangelium ium, perficite, laborate, & quantum in Vobis est, opere, & sermone succedat fallacæ serpentis corruptos viciorum Pontes obstruite, infonate buccina, & percute Animæ de manu speculatoris requirantur.

Agite pro loco, quem tenetis, pro dignitate, qua insigniti estis; pro potestate, quam a Domino accepistis. Preterea cum nemo possit, ac debeat ad huius trinitatis participationem secerari, & in tanto Fidei, & Religionis discrimine una omnibus dolendi, una iuvandi communis sit ratio; Avitanti Catholicorum Principum pietatem, ubi res postulat, imploret; & gementis Ecclesiæ causam exponit; & amantissimos ejus Filios, de illa tot nominibus egregie semper promeritos, ad opem ferendam excitat; ut, quoniam non tunc causa glæriam portant, consilium Sacerdotum, & Imperii auctoritate perditos homines contra phalanges Israhel pugnantis strenue compellant, & eliminent.

Ad vos, Venerabiles Fratres, potissimum pertinet stare

pro muro, ne fundamentum aliud ponatur præter id, quod possum est, & tæpi sanctissimum Fidei depositum, cuius custodiæ in solemnem inaugurationem sacramento vos adduxistis, Detegantur Fidei Populo Vulpes, qui vineam Domini demoluntur; nonneatur, ne capi se sint splendidis certorum Auctorum nominibus, ne circumferatur nequitiæ, & altitudo hominum ad circumventionem erroris; unoque verbo Libros execretur, in quibus aliquid fidei, quæ lectorem offendat, Fidei, Religionis, bonitatis moribus arserit, & Christianam non lipiat nequitiem. In quo quidem plerique Vestrum intimo gaudio prætulimus, quod Apostolicis in hærentes instigatis, & Ecclesiasticarum legum strenui vindices omnia studia sua in hac averrenda pelle fortes, vigilique contulerint, nec siverint simplices tuo dormire cum serpentibus, Nos certe, qui sollicitudine omnium Ecclesiæ, & salutis Populi Christiani angimur, & dislinemur, nulli parcentes labori, vestro etiam in tam gravi periculo adjuvari pollicemur. Deum interim in humilitate Cordis Nostrum rogare non desinemus, ut det Vobis auxilium de sancto ad declinandam insidiantium hostium calliditatem, & ministeri vestri partes cumulate implendas; & in optati eventus auspiciem Vobis, & Gregi vestro Apostolicam Benedictionem amantissime impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die xxv. Novembris Anni MDCCCLVI. Pontificatus nostri Anno Nono.

EX CONSTITUTIONE LXXIV. SIXTI V. PONT. MAX.

Pro erectione Congregationis Sacrorum Ritum, quæ incipit *Immensa æterni Dei*.

JAM vere, cum Sacri Ritum, & Cæremonia, quibus Ecclesiæ a Spiritu Sancto edocta ex Apostolica traditione, & disciplina nititur in Sacramentorum administratione. Divinis Officiis, omnique Dei, & Sanctorum veneratione, magnam Christiani populi eruditionem, veraque Fidelum protestationem commendat, fidelissimæ mentes ad rerum altissimarum meditationem sustollant, & devotionis etiam igne inflamment, cupientes filiorum Ecclesiæ pietatem, & divinum cultum Sacris Ritibus, & Cæremoniis conservandis instaurandisque augere.

Quinque Cardinales delegimus, quibus hæc præcipue cura incumbere debeat, ut veteres Ritum Sacri nobis lecorum, in omnibus urbibus, orbisque Ecclesiis, etiam in Capella nostra Pontificia, in Missis, Divinis Officiis, Sacramentorum administratione, ceterisque ad divinum cultum pertinentibus a quibusvis personis diligenter observentur, Cæremonia si exolverint, restituantur, si depravata fuerint, reformentur, liberos de Sacris Ritibus, & Cæremoniis, imprimis Pontificale, Rituale, Cæremoniale, prout opus fuerit, reforment, & emendent, Officia divina de Sancti Patronis examinent, & Nobis prius consultis, concedant. Diligentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum Canonizationem, festorumque dierum celebritatem, ut omnia rite, & recte, ex Patrum traditione fiant, & ut Reges, & Principes, eorumque Oratores, aliæque persona, etiam Ecclesiastica, ad Urbem, Curiamque Romanam venientes, pro Sedis Apostolicæ dignitate, ac benignitate honorifice more majorum excipiantur, cogitationem suscipiant, seduloque provideant, controversas de præcedentia in processibus, aut alibi, ceterasque in huiusmodi Sacris Ritibus, & Cæremoniis incidentes difficultates cognoscant, summarie terminent, & cempuant.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1588. undecimo Kalen. Februaril, Pontificatus nostri anno tertio.

EDITORIS PRÆMONITIO

AD LECTOREM.

SACRÆ Rituum Congregationis Resolutiones non adeo perspicue adnotaverat Reverendus P. Ferrari in sua Bibliotheca verbo *Resolutiones* &c. immo quod ex fontibus non semper illas collegerit, apocrypum ut plurimum vile sunt Censoribus. Quare non sine consilio illas omisimus, Collectionemque nunc damus ab erudito Sacerdote Veneto Spiridione Talù semel atque iterum Venetiis publici juris factam, quæ singula ab innuente sæculo decimo septimo ejusdem Congregationis Responsa chronologico ordine, additis tamen concordantiis, vel discordantiis, complectitur. Singulos Articulos cum Indice Clar. P. Merati contulimus, quem omnium quotquot prodierunt exactissimum autumamus, & in hoc sequentes, quos heic adnotare haud incongruum est, non licuit reperire, nempe.

26. 73. 226. 263. 267. 282. 286. 289. 338. 352. 394. 456. 469. 470. 491. 516. 517. 530. 531. 532. 533. 545. 547. 549. 568. 632. 645. 647. 661. 667. 674. 678. 683. 719. 716. 718. 729. 733. 761. 807. 815. 833. 843. 844. 879. 880. 888. 891. 893. 896. 898. 899. 900. 903. 915. 927. 928. 929. 930. 960. 965. 977. 990. 991. 1007. 1023. 1027. 1048. 1051. 1053. 1057. 1059. 1061. 1062. 1063. 1064. 1066. Hi vero ex eo quod indice Meratiano desunt, non sunt illico explodendi, & ut apocryphi eliminandi; nam casus plerumque particulares, & veluti privata quædam responsa continent, quæ fortasse vel Patri Merati properanti effugerunt, vel ut verisimilis censemus, quasi non multum necessaria omisit. Inde est, quod eadem uti authentica, donec ab Archivis S. Congregationis non eruantur, nec recognoscimus, nec publici juris facimus, Indicem alphabeticum adjicimus in fine, ut facilius singula Resolutiones pro opportunitate reperias. Interim vale.

EX CONSTITUTIONE LXXIV.

SS. SIXTI V. PONT. MAX.

PRO ERECTIONE

Congregationis Sacrorum Rituum,

Quæ incipit *Immensa aeterna Dei.*

JAM vero, cum Sacri Ritus, & Cereemonia, quibus Ecclesia a Spiritu Sancto edocta ex Apostolica traditione, & disciplina nititur in Sacramentorum administratione, Divinis Officiis, omnique Dei, & Sanctorum veneratione, magnam Christiani populi eruditionem, veraque Fidei profectionem commendent, fidelium mentes ad rerum altissimarum meditationem sustollant, & devotionis etiam igne inflammant, cupientes filiorum Ecclesie pietatem, & divinum cultum Sacris Ritibus, & Ceremoniis conservandis illustrandisque augere.

Quinque Cardinales delegimus, quibus hac præcipue cura incumbere debeat, ut veteres Ritus Sacri ubique locorum, in omnibus arbor, orbisque Ecclesiis, etiam in Capella nostra Pontificia, in Missis, Divinis Officiis, Sacramentorum administratione, cæterisque ad divinum cultum pertinentibus, a quibusvis personis diligenter observentur, Cereemonia si exoleverint, restituantur, si depravata fuerint, reformentur, libros de Sacris Ritibus, & Ceremoniis, imprimis Pontificale, Rituale, Cereemoniale, proat opus fuerit, reforment, & emendent, Officia divina de Sanctis Patronis examinent, & Nobis prius consultis, concedant. Diligentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum Canonizationem, festorumque dierum celebritatem, ut omnia rite, & recte, & ex Patrum traditione fiant, & ut Reges, & Principes, eorumque Oratores, aliæque persona, etiam ecclesiastica, ad Urbem, Curiamque Romanam venientes, pro Sedi Apostolica dignitate, ac benignitate honorifice more majorum excipiantur, cogitationem in suspensum, seduloque provideant. Controversas de præcedentia in processionibus, aut alibi, cæterisque in hujusmodi Sacris Ritibus, & Ceremoniis incidentes difficultates cognoscant, summarie terminent, & componant.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1588. undecimo Calend. Februarii, Pontificatus nostri anno tertio.

APPROBATIONES.

Nihil in hac Collectione Resolutionum S. Congregationis Rituum, quam Jussu Rmæ P. Magistri Thomæ Augustini Ricchini Mag. Sac. Pal. Apost. attente legi, quod Catholicæ Fidei, aut bonis moribus adverleret, inveni, quare illam edi posse censeo.

Romæ Kalendas Aprilis MDCCLXII.

Prosper Petronius.

Demandante Rmæ Patre Thoma Aug. Ricchino S. Apostolici Palatii Magistro, Collectionem hanc Resolutionum Sacræ Congregationis Rituum sedulo perlegi. Nihil in ea Catholicæ Fidei, aut bonis moribus dissonum reperi, quare prælo dignum hoc opus censeo.

Dabam ex Aedibus Lateranæ Kalend. Aprilis MDCCLXII.

Petrus Alcyus Bruni Clericus Beneficiatus, & Cereemoniarum Magister Sacrosanctæ Lateranensis Basilicæ.

D E C R E T A

SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS

NOTIS ILLUSTRATA.

CLERICI parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante benedictionem; *Sacra Rituum Congregatio die 10. Julii anno 1604. in Lærentiana.* Rationa Paramentorum; Ita & benedicti parati ante non parati, sicut & Canonici sacris vestibus induti ante alios Canonicos non indutos; *Ex alia Decretis S. R. C. sub anno 9.*

¶ *Monachi Congregationis Cassinensis non sunt illo modo ingredi accedens, nisi ad processionem. Sanctissimi Sacramenti, iuxta eorum antiquam consuetudinem, quam eis ubique conservandam esse censuit S. R. C. 10. Julii 1604. in Placentino.* Decretum hoc ut emanatum a S. R. C. approbatur, & confirmatur ab Urbano VIII. Constitit. edita die 17. Mensis Nov. 1623. que incipit *Abier pro parte.*

¶ Episcopus non potest eogere Regulares, ut faciant commemorationem ipsius in ultima collecta; *S. R. C. 10. Julii 1604. in Helvetica.*

¶ Consuetudo immemorabilis, ut pater Diaconum & Subdiaconum Canonico celebranti sollemniter assistat unus Capellanus cum pluviali; servanda est; *S. R. C. 10. Julii 1604. eadem die & mensis 1604. in Martiana, & 17. Julii 1726. ad Episcopum Papiensem in eadem sententia. Solemniter;* In Missa privata nulla datur assistentia Canonico, sed celebrare debet uti simplex Sacerdos, servatis sollemnibus distinctionibus quoad paramentorum qualitates, & locum parandi; *Vide ann. 820. 951. & 965.*

¶ Utque femel intendens iuxta regulas libri Ceremoniarum servandus est, & pax cum osculo omnibus viris Ecclesiasticis in choro sedentibus danda est; *S. R. C. 8. Julii 1604. in Messana. Utque femel introduci; ut amplius non dat locum Ecclesiarum consuetudini; vide ann. 41. & 55. In Choro Sedentibus.* Intelligitur qui iuxta sedendi habent in choro & altum; pax enim statim, & non sedenti danda est; *Cerem. Episc. lib. 1. c. 14. ann. 7.* Cum osculo viris Ecclesiasticis appropinquando genum, ita ut si invicem leviter tangant. Levia vero, sicut Magistratus, Burellæ, & Nobiles sint, cum instrumento, quod prius osculetur, & porrigens pacem, nulla reverentia quibuscumque facta antequam dat, sed post datam pacem, etiam si adesset imperator. Spatiabitur autem semper ad Presbyteros assistentem in Missa, in quibus adhibentur, pacem dantes. Subdiacono vero in alia; qui dare debent pacem, postquam per osculum deulerint Dignitatibus & Canonicis, etiam Magistratibus secularibus, sed illis cum instrumento; & postremo eam alicui tradit Acolytho, vel Ceremoniarario, qui ceteris de choro distribuit, scilicet Ecclesiasticis cum osculo, Laicis cum instrumentum. Regulare est, ut pax detur primo cuiuscumque ordinis, ubi primum fuerit distinctus; & ubi non sunt distincti, primo ab utroque latere, qui successive dat alteri subsequenti, dicens, *Pax tecum*, cui respondeat qui pacem accipit. *Et cum spiritu tuo; Cerem. Episc. lib. 1. cap. 14. per totum.* In Missa etiam pluvia coram Episcopo dari solet ipsi Episcopo pax cum instrumentum; *Idem lib. 1. cap. 10. ann. 1. & 2. Idem ann. 1144. Diaconi vero & Subdiaconi in Missa solemni, cum communicant, quomodo pacem accipiant, consule ann. 84.*

¶ Assistens, que a Canonico Diacono hinc inde debetur per viam Episcopo accedenti ad Ecclesiam pro Missa & Vespere celebranda, cum tantum quando Episcopus purget inter, vel extra eandem Ecclesiam cum pluviali & mitra, non vero quando locutus cum capta; *S. R. C. 3. Aug. 1604. in Aflav. Cam. cap. 1.* Tenetur cum alia Canonica Episcopum ad Ecclesiam comitari, & tunc

dum alii accipiunt paramenta, ipsi sua accipiant; *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 1. ann. 1. Vid. ann. 1404.*

¶ Capellani, seu alii Ministri Ecclesiarum quocumque nominis appellentur, solitas functiones facere debent, licet Ceremonialis ad eas exercendas eos nomina proprio non appellat; *S. R. C. 3. Aug. 1105. in Potensino.*

In Regno Castellæ & Legionis servandum est Ceremoniale Episcoporum etiam in generalibus processionibus, ita ut Fratres, seu Monachi, vel Ordines regulares antecedant, & Presbyteri, seu Clerici seculares subsequantur, & ultimum locum detineant, nec mixtum cum Regularibus locadant. Superiores vero distinctum Regularem numerum debitum, decantent, & confusum Fratrum ad eisdem processiones mistant; *S. R. C. 30. Aug. 1601. in vna Castella & Legionis. Regulares antecedant.* Religiosi post Fraternitates laicorum iuxta ordinem antiquitatis, vel prout de jure, vel consuetudine precedere solent; postea curiales & officiales, inter quos ultimo loco ibunt nobiliora & Magistratus; dante clerici, hoc est, primo ministri portantes crucem Ecclesiæ Cathedralis, medius inter duos clericos cum candelis accensis, deinde Clerici Seminarii, postea Curati Ecclesiarum Parochialium cum rotula, tum Colligisse cum suis insignibus, qui etiam in die Corporis Christi permittuntur, si alius illa deferre solent; & ultimo Inco Clerus Ecclesiæ Cathedralis, post quem Canonici parati suis parametis, scilicet Subdiaconi cum tunicalis, Diaconi cum dalmatica, Presbyteri cum planitie, & Dignitates cum pluvialibus, etiam Primicerius, licet dubitatur an sit Dignitas, ex decr. *S. R. C. sub anno 59. Quæ paramenta bene ordinis erunt semper a Canonico assumenda in processionibus da die Corporis Christi, & in Litanis maioribus & minoribus, si quomodo quoad processionem Litaniarum fieri poterit; quæ in casu falem sex, vel octo aurum erunt cum pluvialibus, ultra duos Diaconos assistentes cum dalmatica hinc inde cum Episcopo; Cerem. Episc. lib. 1. cap. 32. ann. 1. & cap. 33. ann. 5. f. 999. Vide etiam ann. 37. 209. & 1119. Circa vero Magistratus tum Ceremoniarum, tum Capelle cum Cantoribus; vide ann. 114. & 159.*

¶ Beneficiati parati insensentur ante non paratos; *S. R. C. 30. Aug. 1604. in Caleriana; V. ann. 1.*

Baldachini hinc in Ecclesiâ deferendi sunt, ut dicitur in libro Ceremoniarum Episcoporum lib. 1. cap. 4. *S. R. C. 20. Aug. 1604. in Melphina. Umbraculum, quod in Processionibus deferri solet per anabiles laicos, vel Ecclesiasticos, deferri solet hoc ordine. Dignitas ferat primam hastam, quæ est ante Episcopum dexteram, secundam altariam, quæ prima est ante Episcopum sinistram; tertiam aliam, quæ immediatè est sub prima a ostra dextera, & sic successively usque altam ad octavam; ita ut minus digni habeant postremam hastam post tergum Episcopi. Pluribus vero occurrentibus quomodo, servari debet idem Ceremoniale, ubi; Quod si inter digniores plures ea essent, qui da æquali gradu, aut præmioria, contenderent; adan ab omnibus bis primo loco hinc baldachini assignari sequent, reliquorum bis ultimus locus, idem ubi processio jam pervenit ad Ecclesiam, ad quem dirigunt: talem enim locus reputatur primo æqualis; lib. 1. cap. 14. ann. 3. Sacerdotes vero sive Dignitates sint, sive Canonici, sive Beneficiati, vel Mansionarii cum parametis, idem cum pluviali, sive non prout processio sit cum parametis, vel sine illis, hastæ deferant per totam Ecclesiam, & in porta Ecclesiæ illas relinquunt in manibus Latorum, ut dictum est; Cerem. Episc. lib. 1. f. 999. & lib. 1. cap. 23. ann. 10. & 33. ann. 13. & 21. & ann. 191. & 1115.*

Tertiarum sancti Francisci degentes in saculo, qui sunt

rius de gremio alienaj Ecclesie, & illius choro obligati, debent recitare officia paritarius illius Ecclesie; secus autem si de gremio, & nullatenus choro intervinere debuerint: S. R. C. n.º 2609, in sua Ordinis S. Fræsisq; de Obsequio. Nominè Officiorum particularium non est totum valens, quæ ritum habent sollempnem, puta Titularis, Dedicationis &c. sed obligant ad recitationem illius Bravarii in integrum juxta ordinem illius Ecclesie, ad ejus chori fervitum tenentur: & hoc affligit etiam clericos choro Ecclesie Cathedralis deputatos, in quo ritus monasticus adhibetur. Quando Ecclesia Cathedralis sit Regularis, Clerici secularæ choro deputati recitare tenentur in ephoro juxta Bravarium Monasticum, nec Episcopus potest separare Clericos a Monachis. Secus autem si non essent chori subalterni. Vide eam. 1208. p. 227.

12 Canonici debent cantare alia voce, & potest Episcopos suos hortari ad faciendum; S. R. C. 23. Nov. 1606. in *Egipetina*. Alioquin distributiones assignatas lucrari sequuntur; Ex Constitut. S. Pii V., quæ incipit *Ex præmissis Luteranæque Concilio*, & ex Constitut. Benedicti XIV. quæ incipit: *Cum semper*; necnon ab Brevis ejusdem ad Eminentissimum Cardinalem Delphinum Patriarchæ Aquil. ejus initium, *Dei filii... Præmissis decern*. Constitut. alia supradicti S. Pii V. edita fuit die 30. Septembris 1771. Benedicti XIV. *Cum semper* 19. Augusti 1744. Et *Præmissis decern* 19. Januarii 1746.

73 Genus Christum est semper ab omnibus transactis
ante Sacramentum Sacramentum, etiam dum sit pro-
cessiones per Ecclesiam: & contraria confutatio delecta-
toribus ubi S. R. C. 14. *De Trib. 1802. in Puer. Genus*
Christum est). Eacipie cunctis deferentem: *Carm. Epil.*
lib. 2. rep. 2. an. 7. An vero generationis facienda sint
ab omnibus dupliciter genibus, quando expositum est
Sacramentum patenter, vel valat, aciam incitum
in sola Pyxide. Vids *gen. 1234. et 1235.*

14 Substitutores Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad ipsum Archipresbyterum pertinent, nec locum & honorem incensæ & pacis ipsius Archipresbyteri præcedere; S. R. C. 14. Decemb. 1602. in *Murges. nullus*. Nec alia officia ad ipsum Archipresbyterum pertinentia; Vide num. 164.

37 Potest Episcopozantiam in Ecclesiis Regularium sancta
facere Missas Rogationum per suos Canonicos ; S. R. C.
26. *Junius, 1603. in Firmam. Missas Rogationum,*
antiam incidit laeta octavam Paschatis, & in diem
S. Marci, nisi in Ecclesia propria ; Vide *con. 644.*
de 100.

16 Vicarius generalis praeterea debet omnes Dignitates & Canonicos, domodo non sint parati facris parmentis, & dammodo diftus Vicarius non fit ex numero Dignitatum, vel Canonicorum ejufdem Ecclefiae, & velit tamquam Dignitate, vel Canonice in Choro affidere, diftributiones quotidianas lucrandi gratia: quile tunc fcedere debet in ftallo, fex loco fu dignitatus, vel canonice: S. R. C. 11. Aprilis 1603. in Peneto. 466. Septembris 1603. in Louvraun. Alla exceptio generalia habet in Ceremonialibus Epifcoporum fcilicet: „ Vicario gen. aerali dabitur locas, quam habere folat pro confuetu: „ dine diverfarum Ecclefiarum „ Lib. 1. cap. 13. num. 73. & cap. 21. num. 73. Vide num. 109. 113. 156. 171. 222. 230. 382. 609. 616. 626. 630. 6309.

17 Caremonialis libet nec laicit, nec clericis prohibet,
quomius in processione SS. Sacramenti differat interto-
lica, vel candelas accensas; S. R. C. G. A. Arzid. 1603, in
Ardibus: Nec laici, nec clerici prohibet,) sed potius
praecipit, nampe „ Intortica & candela, qua in pro-
cessione delata fuerant, non extinguantur, donec Epi-
scopus cum SS. Sacramento benedictionem dederit „;
Cerem. Episc. lib. II. cap. 22. num. 8.

14 Afflicentes Episcopos, & licet minores digni, praeferuntur omnibus aliis, & ante Digaitates (sunt thirificandi) S. R. C. 43. *Majj 1643. in Arianis*. Afflicentes Episcopos) hoc ordine primo Presbyter afflictes, deinde Diaconi afflictes, mox Canonici, & alii ordine suo; *Cerreus. Epist. lib. 1. c. 1. s. 1. num. 16.*

19 Officium anniversarium, vel septenarium, vel trigesimalium defunctorum post obitum, si cadat die dominico, *Ferrer. Bibl. Ind. Tam. VIII.*

vel festiva, transferatur in diem sequentem cum eadem solemnitate; *V. R. C. 23. Mss. 1603. in Egitraira. Anoniv-feriarum*) Adimplendum aut ex voluntate testatoris, etiam extra diem annum depositionis; *Vide num. 175. §. segg. Transactur in diem sequentem* vel potius antecedentem licet duplici majori impediment, sed non ictu; *Vide a. 144. 454. 457. 472. 559. 607. 869. segg. §. 1758. Cum eadem solemnitate non immutata Missa, & propria Oratio; Vide num. 607. 657. §. 1758. segg. Au valeat per adimplenda mente testatoris Missa occurrere cantata diebus impeditis; Vide num. 1850. Quid statutor deo anniversario in ruralibus Ecclesiis; Vide num. 737. §. seg. & in odavie privilegiata incidente; Vide num. 445. §. 25. §. 1095. Coram Sacramento, vide num. 157. §. 1213. segg. Notandum, quod hæc sententia, licet nihil agatur de die tertius post obitum, tamen pari passo procedit cum factum, & trigésimo; *Rub. Missi. Defuncti* in die obitus.*

Alia ista ratio non habetur in receptione Cismat. Candelarum, & Palmarum, sed quilibet debet accedere secundum prerogativam sui ordinis. R.C. 23. *Missi* 1609. *in Nivem*. Eadem ratio, quæ militat in Cathedralibus, non militat per alios Ecclesiæ Cismaticos non habentibus; alia autem Rubrica in Cærem. Episc. præscripta per Cathedrali, & alia a Missali Romano; festiuit quod Diaconus & Subdiaconus, si sint Canonici, ante omnes Canonicos ascendat ad celebrantem in receptione cinerum & Cærem. Episc. *lib. 1. cap. 2. aum. 5.* In alia Ecclesiæ vero, Ministri parati semper expectare debent palmas, cincturæ &c. statim post digressionem de ciero, a quo celebrans accipit cineres. *Rub. Missal. s. de feris 4. Ciarra m.*

Matutium defunctorum pro gentili eorum commemoratione non debet catari pridie Vespri in festo omnia Sanctorum, sed ratiandum est esse die secunda Novembris post Laudes diei, S. R. C. *Maj. 1802, in Egitania*. Episcopo presente concitavit S. R. C. post ratiandi die prima Novembris ante horum Completorii in Cathedralibus Ecclesiis modo infra exposito sub *ann. 698*. *fr. 740*. Similitur et in aliis Cathedralibus & Episcopis absente, quando consuetudo esset in contrarium, dummodo pro commoditate & frequentia populi esset introducta; extra choram vero licite absolvi posse post Vespertinas hora statuii rursus S. R. C. *ann. 1802*.

Ubi adfert confutendo, quod Canonici & Dignitates aa
 misissent Episcopo mitram, gemmas, thuribulum, &
 id genus alia, debet ferri, sicut etiam si adit confu-
 tuta, quod Dignitas seu Canonici gerat baculum ante
 Episcopum in quibusdam solemnitatibus; S. R. C. 9. *Pa-
 liti* 1609. in *Lamezia*. *Op* 14. *Novemb.* 1696. in *Bitontia*.
 Improbatur vero administratio bugie a Canonici Diacono
 Episcopo exhibita: Vide *num.* 240.

Nam tenentur omnes Canonici associare Episcopum ab aq
eo altari, in quo Missam palam celebravit, ad sedem
Episcopalem, si voluerit Missa Conventuali assistere;
S. E. C. v. Janii 1602. in Tiberiensi.

Destinatus ad regendum chorum non est dimovendus & ad
choro, ut affuit Episcopo 3 S. R. C. 6. Sept. 1603. *In
Memorialis num. 241.*

Oratio, quæ dicitur in festo Sædoram Fabiani & Se-
bastiani, non est alteranda, ita ut de S. Sebastiano tan-
tum recitetur etiam in propria Ecclesia eidem dedicata;
& S. R. C. 6. Sept. 1609. in Epistola. non est alteranda.)
Quando officium de S. Sebastiano tantum ut patrone prin-
cipali, non vero minus principali recitatur, ut in rubr.
Brevioris de escarr. ann. S. C. sub ritu primæ classis, oratio
non erit alteranda, æque *Infermentum*, licet S. Fabia-
ni nomen, cui soli competit eadem et Pontifici, emidum
fuerit: Vide *ann. 1766. p. 276.*

Regularibus non convenit continuo officium, & horas 16
canonicas cum Canonice, & Clericis secularibus in cho-
ro decantare; S. R. G. 15. Novemb. 1602. in *Witten.* In-
tellige quando non sint choro obligati; Vide *num. 11. &*
1202. Item.

- Confectendo, ut oblationes, qua offeruntur croci fe-
ria sexta in Parasceve, dentur Magistrie Cereemoniarum,
servanda: S.R.C. no. Albrecht. 1602. in Brerensense.

Episcopus non debet in Ecclesia salutare Canonicos al
aperiendo caput, sed benedicendo manū; S.R.C. 10. 7/a-

1. *anor. 1604. in Etern. Benedicendo mens.)* Presens decretum ferri debet, cum Canonici ipsi centesimo lectione in Matutinali, inclinata profunda versus altare dicat: *Te autem Domine* &c. & sicla reverentia Episcopo, qui versus eum fecit signum crucis, revertitur ad locum suum; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 1. sum. 8.* Regulariter Pontificali hac salutatione a communi ceterorum Sodalium distinguatur oportet Praefex, sive Gubernator, vel Vice-Legatus; sicut ergo Canonico servari jubet Cæremoniale, *lib. 1. cap. 18. ut ubi Episcopo salutatur capite inclinatione, qui mutum correspondere debeat salutationem caput similiter inclinatum. Quo quidem reverentia mensa ad omne necesse erit in Matutinali Tenebrarum per integram Feriam sextam in Parasceve, ac Sabbato Sancto obsequio ad solemnem Missam exequi: sicut etiam in singulis mortuorum officii, concionatore semper excepto; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 9.* Ad Episcopum Benedictionem suo tenent Canonici genuflectere, sed tantum caput inclinare, si necesse missarum pontificaliter Episcopo celebranti. Nominis vero Canonicoz intelligit etiam Canonicos Collegiarum, si uoluit consuetudo; Vide uum. 1071.*
2. Commemoratio S. Marini in suffragia Sanctorum debet fieri in Ecclesia eisdem dicte, etiam si sua Officium parvum in eorum recitatum fuerit; *S. R. C. 12. Jan. 1604. in Bannico. & 12. Jan. 1686. 10. Jan. 1690. in suis Ordinis S. Francisci, Anaphora. hujus commemoratione recitanda prout in Breviario effigietur, cum consuetudo versu & oratione; Vid. uum. 673. seq.*
3. Dignitate, qui habet prebendam cum onere centum & viginti annorum, seu Episcopum, eos tenent ministrare inferioribus; *S. R. C. 10. Jan. 1604. in Silemuntia.*
4. In Ecclesia Collegiata exempta, presens vero Canonico Cathedralis cum Episcopo, & Abbate Collegiata ejusdem cum suis Canonici, prius inceperit Canonici, cum Abbas *S. R. C. 7. Febr. 1604. in Aenadrina. Item si omnes Canonici Cathedralis adfuerint cum Episcopo; Vid. uum. 157. & 169.*
5. Episcopo suffraganeo tenent Canonici assistere, quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales euerant; *S. R. C. 11. Febr. 1604. in Braccara. Vide uum. 50. & 708. seq.*
6. Canonici celebrant in aliqua Ecclesia Collegiata de Urbe presente proprio Vicario illius Ecclesie, et Missam Conventualem non tenent in fine Missæ ante benedictionem reverentiam facere ipsi Vicario; *S. R. C. 17. Febr. 1604. in suis Urbis. Et non tantum Canonici, sed & simpliciter Sacerdotes, & utique etiam in Missa privata; competit enim eorum Summo Pontifici in tota Ecclesia, Legato Sedis Apostolicæ in sua Legatione, Patriarchæ, Archiepiscopo, & Episcopo in suis Provinciis, Civitatibus, & Diocesiis reverentiam facere ante benedictionem in fine Missæ, eam Introitum &c. Papæ vero loco reverentia, genuflectionem unico genu; *Rub. Missal. 2. de Brach. in fine Missæ.**
7. Una clavis Reliquiarum Sanctorum Petrosorum concedi potest Magistrati seculari ejusdem civitatis; *S. R. C. 8. Maii 1604. in LaBerna.*
8. Ubi edest consuetudo, ut Capeliani ministrant Canonice cappas, vel pluvialis capite detestato, servanda est; *S. R. C. 19. Junii 1604. in Burgo.*
9. Episcopus potest habere singularem ex domo respectientem in Ecclesia; *S. R. C. 19. Junii 1604. in Eikarra.*
10. Clerus Ecclesiæ Cathedralis positus ultimo loco accedere debet in processionibus, neque Clerus, vel Canonici aliorum Ecclesiarum debent cum dicto Clero Cathedrali accedere; *L. R. C. 11. Aug. 1604. in Aleria. Vide a. 8.*
11. Non debet assistere Episcopo deponere illi biretum de capite, sed ipse sibi derat; *S. R. C. 21. Aug. 1604. in Savona. Loquitur de bireto presbyteri, non de pælo mitra supponendo; junior enim assistentiam eulert mitram, eliero u. deutra Episcopi biretum accipiente, complexando leviter capillos, & dum imponitur eb assistente dextero eadem mitram, postquam biretum imposuerit, alter e sinistra adjuvat, & vitas tergo optat; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 8. sum. 3.**

Potest Episcopus ex causa necessitatis olea sacra conferre cum minori numero ministrorum, quam prescribitur in libro Pontificali; *S. R. C. 21. Aug. 1604. in Carica. Rhetorap. V. Pontificale de Officio le serie quinta Cæmæ Domini.*

Presbyter rito græco ordinas a SS. D. Nostro licentiam petit legrediendi Religionem Capuciorum, & celebrandi Missam ritu latino, & eam ex ejusdem Satisfacti Dataria hujusmodi supplicatio ad S. R. C. Congregationem remissa fuit; *S. R. C. censuit, licentiam petitam celebrandi ritu latino posse concedi post ingressum Religionis, & emissionem professionis; Eadem S. R. C. 16. Oct. 1604. in Anagnino. Licentiam celebrandi Ritu Latino; Presbyteria græcia præcipue uniuscuique omnia revocavit S. Pius V. & ne delatque græci latini more, eul latino græco ritu celebrare presumant, in virtute sanctæ obediencie, & sub pœna indignationis eae persequi suspensionis prohibuit, etiam sub pretextu Missæ, & alia officio divine celebrare. Constat, quæ incipit; *Provisio Ramei Pontifici 60. Aug. 1556. dist.**

Cæremoniale Episcoporum non tollit immemorabile, & laudabile Ecclesiarum consuetudine; *S. R. C. 21. Jan. 1609. in sua Hispaniarum. Immemorabiles & laudabiles; non Antiquitates Ecclesiarum abusus omnes, qui in Ecclesiis, aut Sacristiis, aut Regularibus contra prescriptum Cæremoniale Episcoporum, & Rituum Romanæ, vel Rubricæ Missalæ & Breviarii inserpserint, debent omnino removere; & si adversus ea, quæ in dicto Cæremoniali statuta sunt, consuetudinem etiam immemorabilem illegitimi contriungit, postquam cognoverit, aut eam non fatis probat, aut etiam probat fuisse irritum utpote irritabilem de iure non posse, executioni eorum, quæ in dicto Cæremoniali inserta sunt, diligenter incumbere debent, non ulla suspensio aut appellatio admittitur; Innocentius III. Constituit, quæ incipit, *Applicati Miseri 13. Maii 1203. & Benedictus XIII. in alio incipiente; in Summe 2. Septemb. 1724. Vide uum. 55.**

Præce ordiæ ad impetrandam pluviam non sunt recitanda inter Missam solemnem, nec Missæ Sacrificium interrumpitur; *S. R. C. 11. Jan. 1609. in Osera.)* Ita Præce ad postulandam serenitatem, alique hujusmodi gemæ, ut in *Rub. Romanæ de Præf.*

Archipresbyter, seu alio Dignitate non debet se intrinsece in regimine chori, quod ad solum Cantorem, seu Primicerium pertinet; *S. R. C. 3. Septemb. 1609. in Teretina. Ad solum Cantorem, seu Primicerium pertinet,) in defectu prædictorum; & ubi non edest magister chori, spectabit hoc munus ad Cæremoniarum magistrum; *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 1. sum. 4.**

Commemoratio omnium Fidalium defunctorum non est celebranda, nec facienda in die dominico, sed transferri debet in feriam secundam sequentem; *S. R. C. 24. Septemb. 609. in Augusta. In feriam secundam sequentem,) licet festum duplex minus occurrerit, eul transferri contineat, omnia Missæ de Requiem celebrant; excepta Conventuali de festo post Terriam celebranda; *Vide uum. 604. 711. 732. 756. & 989. Quid autem statuat in Ecclesia Societas Iese Civitatis Osoniensi, consule uum. 889.**

Canonica, vel Dignitas factus Episcopus cum retentione excozonatus, vel dignitate, debet procedere omnibus Dignitatibus, & Canonici, etiam ipso antiquioribus; *S. R. C. 24. Sept. 1609. in Rubrica.*

Consuetudo immemorabilis ubiqueque in loca, non eampana in salutatione Angelica non pulsantur eul pulsationes in Ecclesia Matrice, servanda est; *S. R. C. 24. Sept. 1609. in Girona.*

Magister Cæremoniarum, non autem Sacrista, debet vocare Vicarium, ut hora debita si voluerit ad Ecclesiam accedat; *S. R. C. 26. Novemb. 1609. in Urbinatæ.*

Abbas semel benedictus cum usu bireti, si transierit ad eam abbatiam cum usu mitræ, non indiget illa benedictione, sed potest per solum mitram capere; *S. R. C. 25. Febr. 1606. in Bisuntia.*

Officium in choro dato signo inchoandum est, non expeclato Vicario generali; *S. R. C. 25. Febr. 1606. in Nivitate. Data signo) campanarum iussu Sacrificii, cui spectabit,*

- Abbat, ut indicatur horæ Vesperturæ, Matutinarum, & Missæ, ac reliquarum horarum canonicarum; *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 6. num. 4.*
- 30 Capellanus Confraternitatis non potest suo arbitrio sine expressa licentia Episcopi, processiones facere; *S. R. C. 4. Martii 1606. in Mitten. Gelseri.* Non potest) extra ambitum propriæ Ecclesiæ, intra vero ad possit & quomodo; *Vide num. 385. seq.*
- 31 Eucharistia non est singulis diebus exponenda super altari, sed in quibusdam tantum solemnitatibus; *S. R. C. 4. Martii 1606. in Placentina Provincia Castellana.* In quibusdam tantum solemnitatibus, quæ considerantur regulariter Oratio quadragesimæ Horarum, & solum sum tota octava Corporis Christi; Constat Clementia XI. quæ incipit: *Effuso sacre fidei,* a Benedicto XIII., & Clemente XII. confirmata die 2. Sept. 1736. & *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 32. num. 34. Vide num. 112.*
- 32 Assistentes duarum Dignitatum, vel duorum Canonico- rum Episcopo loci ordinario tantummodo conveniunt; *S. R. C. 9. Maii 1606. in Casertensibus.* Etiam Episcopo suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales exercet; nulli vero alteri, quævis Sacra Apostolica Legato; *Vide num. 31. & Cerem. Episc. lib. 3. cap. 8. num. 4.*
- 33 Gubernator Civitatis etiam si sit uxoratus, thurificandus est immediate post Canonicos; absente vero Episcopo, immediate post Vicarium generalem; *S. R. C. 9. Maii 1606. & 17. Adventus 1609. in Fontana.* Thurificandum est duplici ductu ab illo ministro, cui ceteros Canonicos laicit omnia thurificandi; *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 5. num. 1.*
- 34 Posita prebendarum distinctio in presbyterales, diaconales, & subdiaconales, qui de eorum obtinuerit presbyteralem, procedere debet habentes diaconales; *S. R. C. 17. Julii 1606. in Trepia.* *Vide num. 265. 351. & 447.*
- 35 Decretum de die 21. Junii 1609. quod Cæmonealia libar non tollit laudabilia, & immemorabile consuetudine, habet locum in omnibus regibus, & locis Christianis; *S. R. C. 17. Julii 1606. in Elthara.* Consuetudines quando servandæ; *Vide num. 41.*
- 36 Bacilli & mitter usus sunt correlati, & cui nam conceditur, alterum etiam concedendum videtur; *S. R. C. 7. Octob. 1606. in Argentina.* & *ante 16. Januarii 1609. in Trevis.* Baculo Episcopus in sua tantum civitate vel Diocesi utitur, & etiam alibi Ordinatio loci consuete; *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 17. num. 5. Vide num. 262. & 304.*
- 37 Vicario non licet dare benedictionem Diacono, antequam cæter Evangelium, neque benedicere Predicatori, antequam pulpitem ascendat; *S. R. C. 17. Martii 1609. in Pæna.*
- 38 Archidiaconus si sufficiat baculum Episcopi, thurificandus est immediate post Presbyterum, & Diaconos assistentes; *S. R. C. 28. April. 1609. in Braxeren.*
- 39 Primicerius, licet dubitetur an sit Dignitas, debet in processionalibus capere pluviam sicut Dignitas, & non plantam sicut Canonicos; *S. R. C. 28. April. 1609. in Capuana.* *Vide num. 2.*
- 40 Benedictio, ac distributio Candelarum, & Palmarum regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quam Parochialibus, tam Sacularibus, quam Regularibus; *S. R. C. 28. April. 1609. in Oflen.* *Vide num. 796.*
- 41 Magister Cæmonearum non potest alterare, seu mutare consuetudinem circa praestationem antiphonarum ad Vespers; *S. R. C. 28. April. 1609. in Saesuen.* Conseruendo praestationem antiphonarum ad Vespers spectabit ad Subdiaconum, vel alium juxta Ecclesiarum consuetudines hoc modo. Si Episcopus erit in crastinum celebraturus, Subdiaconus, vel alius a Cæmoneario ductus praestont primam antiphonam, Episcopo debita reverentia ante, & post intonationem facta, ibique erga eum stabit, donec erit praestationis repetita, sic & ad Magnificat. Reliquæ quatuor per eundem, seu alterum, ad quem spectat, praestontur debent; secunda scilicet Diacono assistenti a dextris Episcopi; tertia Presbytero assistenti; quarta primo Canonico in choro five sit Archidiaconus, five Archipresbyter, five Presbyter; quinta
- Diacono assistenti & finitris. Si Episcopus non erit in crastinum celebraturus, tunc non per Subdiaconum, sed per aliquem ex Canonicis, aut alium, ad quem de consuetudine Ecclesiæ spectat, praestontur, primo ipsi Episcopo, deinde illis Canonicis, incipiendo a dignioribus prout Ecclesiarum circa hoc usus fuerit. Si interesse velit cum capis, antiphonatur aliquæ ex quatuor vel sex beneficiatis paratis, primo Canonico celebranti, deinde illis Canonicis dignioribus juxta morem Ecclesiæ, absente Episcopo, & in Collegiatis omnes ex Presbyteris paratis praestont antiphonam primi pluri celebranti, & illam ad Magnificat; reliquæ quatuor per cantorem, vel per ultimum paratum, si sint plures quam duo; *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 1. num. 7. seqq. cap. 2. num. 3. seqq. cap. 3. num. 6. seqq.*
- Episcopus conlocatur in aliam Diocesi coram Ordinario, etiam Cardinali, non debet petere benedictionem ab supremæ apostolicæ dignitate; *S. R. C. 28. April. 1609. in Neapolitano.* *Vide num. 186.*
- Gaudefandum non est ad orationem in Missa solemni, in qua dicitur Gloria, & Credo; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.* Neque in illa, in quibus dicitur tantum Gloria, nec in votivis; sed tantum in Missa ferialibus; & defunctorum, licet ritu solemniore celebratis; *Rub. Miss. de Oret. & Cerem. Episc. lib. 3. cap. 12. num. 16.*
- Chorus universus ad Primam, & Completorium debet replicare Miserere, & Confiteor; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.*
- Septimum Candelabrum Episcopo celebranti adhibetur in Missa tantum solemni, non vero in Vespere, neque etiam in Missa Defunctorum; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.* Præsto vero Episcopo inferiori, & Episcopo extraneo, etiam in solemniorebus nullo modo convenit; *Vide num. 355. & 308.*
- Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, debent servare ambra pluvialis bim inde, dum Episcopus progreditur, & thurificat altare; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.*
- Debetur assistentia Episcopo, quando scilicet ordinationes in Missa solemni; si vero ipsa in Missa privata, vel alia functiones apostolicas in Pontificalibus facit, solum duo Canonici assistant præter Archidiaconum, qui vocatus debet ordinandos; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.* Intelligi quando celebrat per civitatem, non vero per diocesim, quoad Canonico- rum assistentiam; si vero per Archidiaconum, qui vocatus debet ordinandos, ne ipsi tamen tenentur de exprimenda omnia singulationis quia hoc spectat ad Notarium, sed per verum. *Accessit ad legendum sunt Dec. Pontif. Roman. p. 1. de Ordinat. Vide num. 119.*
- Canonici Ecclesiæ Collegiata non debent in processionalibus accedere parati, sicut Canonici Cathedralis; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.*
- Gloria in excelsis Deo dicitur in Missa votivis Sancti Marini tam in Sabbatis feriarum, quam in Sabbatis Adventus; licet ipsa die Officium non fiat de Beata Virgine; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.* Item in semiduplicibus Sabbato occurrentibus, si eadem Missa de Beata Maria tam solemnis, quam privata celebratur, hymnus angelicus erit recitandus; *Vide num. 555. seq.*
- Canonici omnes ex utraque parte chori thurificandi sunt ante Mansionarios, non obstantes consuetudine in contrarium; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.* & 17. Julii 1609. in vna Ork. Thurificandi sunt) duplici ductu thuribull Canonici & Dignitates; Mansionarii vero unico ductu, Legato, vel aliis Cardinalibus praesentibus, illi tamen, ibi transiendo thurificant; *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 13. num. 31.*
- Canonici primus Presbyter debet Episcopo aspersorium ministrare, si prebenda sit distincta; si vero non sit distincta, primo Dignitas, vel primus Canonicus in ordine loci facere debet; *S. R. C. 19. Maii 1609. in Placentina.* In Cathedralibus Ecclesiis, & aliis Rectorem beneficiatum non habentibus; focus autem in parochialibus; aliusque, five sit Regularis Monasterii, five non; spectat enim ad dignitatem Ecclesiæ, vel Monasterii; *Vide num. 9. 121. 127. 307. 320. 458. & 788.*
- Assistentia Presbyter debet Episcopo thurificare ad secundum,

- dem, quicumque illi sit; non vero Diaconus Evangelistæ S.R.C. 19. Martii 1607. in *Placentia*. Ad sedem: facta ad altare, tunc enim ad predium Diaconum spectat; *Carem. Episc. lib. 1. cap. 9. num. 3.* Vide *num. 91.*
- 73 Ubi dicitur consuetudo recitari Matutinum media nocte a clero seculari, potest dimitti, & mutari, ut recitetur absente die, ex iusta causa: S. R. C. 20. Januarii 1607. in *Offina*.
- 74 Presbyter assidue, licet non sit prima Dignitas, honorificandus est ante Archidiaconum a dextera Episcopi assistentem, quamvis idem Archidiaconus sit prima Dignitas: S. R. C. 25. Januarii 1607. in *Perthusa*.
- 75 Defunctorum Missæ non sunt celebranda diebus solemnitatibus: S. R. C. 23. Jan. 1607. in *Verona*. Corpore etiam presente in Ecclesia, prohibentur Missæ solemnes defunctorum, licet unica, in festis primæ classis festis; demptis serie secundæ & tertiæ Paschatis, & Pentecostes; Feria quoque quinta in Coma Domini, sexta in Parasceve, & Sabbato Sancto. Vide *num. 498. 500. 1001. & 1252. seq.* Aliis diebus prefatis cadaverem in Ecclesia non vetatur Missa defunctorum non solemnis; & etiam absente corpore, licet apud illam non sepeliatur, excelsa & duplicibus palma & facundæ classis, ac diebus festis: Vide *num. 1067.* Anniversaria diei, tertiæ, septimæ, trigessimæ, & alia Missæ ex parte ex dispositione Testatorum, censuit Sac. Congreg. ut celebrantur diebus non festis de precepto, aliam Officio duplii majore vacante: *Edict. Sac. Rite. Cong. num. 19.* Missa per vias celebranda non erunt de Requiem, etiam in duplicibus omnibus per annum licet minoribus, & translati; tam in diebus festis, quam in feriis, necnon Dominicis per annum omnibus; in quibus Dominice, anticipantur ante Epiph. vel post Pentecost. non comprehenduntur) & festis privilegiatis, da quibus consule *num. 109. 109. 334. & 1267.* Item diebus infra octavas Nativitatis Domini, Paschatis, Pentecostes, & Corporis Christi, Vigiliæ Epiphaniæ, & per totum ordinem; & durante expositione publicæ SS. sacramenti: Vide *num. 107. 109. 330. & 1261. seqq. 478. 479. 601. 621. 825. 881. seqq.*
- 76 Clerici semivari debent in processibus primi incidere ante claram facultatem, & reliquæ locum dignationem Censui: S. R. C. 1. Sept. 1607. in *Copano*: Vide *num. 8.*
- 77 Consuetudo immemorabilis, quod eodem tempore thauificetur Canonici, & Magistratus seculares est: S. R. C. 2. Sept. 1607. in *Fenza*. Usus duorum thauriborum ab ipsamet Sac. Congr. alias improbat, hoc loco permitti videtur: Vide *num. 93. & 167.*
- 78 Consuetudo, ut hebdomadarius ad Vesperas capiat pluviam ad capitulum, & non a principio Vesperarum, servari potest: S. R. C. 1. Sept. 1607. in *non Theatinarum*.
- 79 Antiphonæ feriales ad Laudes ante Nativitatem, omitti possunt in festo solemniter celebrato, ut consuegit in festo S. Thomæ, sed Antiphonæ majores ante Nativitatem, etiam in festis solemnitatibus, dicenda sunt ad Magnificat: S. R. C. 17. Novemb. 1607. in *Brugis*. Omitti possunt, in Hispania, ne prædictæ antiphonæ omittantur, Gregorius XIII. statuit, ut die 16. Decembris dicenda sint propter festum Expectationis Beati Mariæ Virginis die 18. occurrent, omittæ antiphonæ, quæ ad Canticum dicitur, cujus loco dicatur ea, quæ ad Canticum ponitur in Psalterio; & idem fiat de antiphona in die S. Thomæ occurrentibus, respondens in Sabbato, quando festum Expectationis hujusmodi in Sabbato veniat, ut scilicet antiphona in die S. Thomæ occurrente, tunc respondatur 16. Decembris, dempta ea, quæ dicitur ad Canticum, ut supra; Gregorius Paps XIII. die 30. Dec. 1573. Constitutio quæ incipit: *Pastoralis officii*. Vide *num. 639.*
- 80 Simplex reconciliatio Ecclesiæ, seu Cœmeterii non consecrata, potest committi Presbyteri in dignitate Ecclesiastica constituto: S. R. C. 9. Februar. 1608. in *Cameracina*. Hæc facultas ab Episcopo dari potest Sacerdoti, si Ecclesiæ, vel Cœmeterium sit tantummodo benedicta, si vero alias fuerint consecrata, Episcopus ipse reconciliandus debet: *Rituale Roman. de Brach.*
- 81 Archidiaconus dum assistit Episcopo solemniter celebranti tam in Ecclesiâ Cathedrali, quam in alia, intelligit in choro præfatus: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Cameracina*.
- Quamvis probande non fiat distinctio, convenit tamen, ut sit distinctio pluvialis, pluvietarum, & dalmaticarum in festis solemnitatibus: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Alexandria*. Vide *num. 4.*
- Missæ Conventuales infra octavam Corporis Christi, possunt, ubi sit consuetudo, cantari sine Diacono & Subdiacono, excepto die festo, & Dominico, & die octavæ S. R. C. 15. Martii 1608. in *Alexandria*. Cantari sine Diacono & Subdiacono, & incensum absolute non adoleri, Vide *num. 14.*
- Diaconus & Subdiaconus accipiant pacem ab Episcopo celebrante, statim post Diaconos assistentes, si in Missa Communionem non recipiunt: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Alexandria*. Si vero sacram Synyzm assumatur, tunc pacem capiant ab Episcopo celebrante, cum ab eo non recipiunt Communionem. *Carem. Episc. lib. 1. cap. 24. num. 3.* Vide *num. 5.*
- Usus Missali & Breviarii Romani semel introductus in aliquâ Ecclesiâ, quæ habebat particularem Missalæ & Breviarii, confirmandus est, nec licet redire ad usum antiqui Missali & Breviarii: S. R. C. 15. Mart. 1608. in *Trevisa*, seu *Millin*. Quæ habebat particularem Missalæ & Breviarii, ab ipsâ prima institutione, vel per Sedem Apostolicam, vel per consuetudinem ducentorum annorum jam approbat, aliquo licet Romano usus introductus fuerit, non possit satisfacere per particularem recitationem, statuit S. Pius Paps V. Constit. quæ incipit: *Quod nobis*, die 15. Julii 1568. edita.
- Usus semel introductus, & receptus in Ecclesiâ Cathedrali celebrandi festum solemnius de aliquo Sancto, tamquam da patrono, continuandus est, licet non sit de antiqua patroni Ecclesiæ, vel in Breviario Romano de eo non fiat Officium: S. R. C. 15. Mart. 1608. in *Sempino*. Hoc decretum habet locum in his locis tantum, in quibus usus prædictus esse introductus, ante Constitutionem Urbani VIII. emanatam die 13. Martii 1620. Vide *num. 143.*
- Canonici digniores debent sedari in sedibus, quæ sunt viciniores sedi Episcopali: S. R. C. 15. Mart. 1608. in *Alexandria*.
- Canonici officium facient ad Vesperas, non potest recitari assistentiam Clericorum in desitu Capellanorum, vel Beneficiorum, sub precepto, quod Ceremonialis dicit, id minus pertineat ad Capellanos, vel Beneficiorum. S. R. C. 15. Mart. 1608. in *Alexandria*. Ceremonialis nuper recognovit, alternative a Presbyteri seu Clerici usum sitentiam, pluvialis indutus, fumodum, statuit *lib. 1. cap. 3. num. 16.*
- Episcopus ad Matutinum in nocte Nativitatis Domini, sedere potest vel id sede chori, vel in sede Episcopali, prout melius sibi videatur, & magis potius satisfaciatur: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Alexandria*.
- Asperitorem aquæ benedictæ porrigendum est Episcopo a Priore Ecclesiæ Collegiatæ, dum en accedit Episcopus; non autem a prima Dignitate, vel primo Canonico Ecclesiæ Cathedralis: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Cameracina*. Vide *num. 71.*
- In thurificatione attenditur consuetudo Inter Vicarium, & Canonicos, & alios, nisi Canonici sint parati: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Alexandria*. Vide *num. 1. & 16.* Nos idem intelligitur in accipiendis Candelis, Cineribus, & Palmis.
- Diaconus Evangelistæ debet thurificare chorum, nec ab eo monere eamulatur sub precepto contrarie consuetudinis: S. R. C. 15. Martii 1608. in *Alexandria*. Chorum). Hinc sub nomine chori non intelligitur Acolythus, Thuriferarius, alique, si choro superant, & reliqua populus, qui a Thuriferario omnes erant locustudi, non vero a Diacono. Magni Principes vero, Magistratus omnes, Barones, Domini, & Mulieres insignes, ut Reges, vel Magni Principes, qui præter Imperatores, Regem, & Proceres, ac non Gubernatores Regumorum, & Provinciarum, ab illis thurificatur, ad quos ex consuetudine id minus pertinet, scilicet vel a Presbytero assistente, si Episcopus esset apud sedem, vel a Diacono Evangelistæ, si esset apud altare, vel falsissimum: *Carem. Episc. lib. 1. cap. 23.*

- cep. 23. num. 24. 20. *scg. & Miss. Rom. 20. de Incens.* Vide num. 97.
- 93 Non approbatur usus duorum thuribulorum in inco-
mune personarum: *S.R.C. 25. Martii 1608. in Alexan-
drino.* Vide num. 97.
- 94 Duorum Canoniorum assistentis semper convenit Episcopo
scilicet, huius celebrat ipsa, sive assistat divinie: *S.R.C. 10. Martii 1608. in Graecia.* Decretum, quod confide-
rari debet in civitate, non vero per diocesis, non lo-
quitur de Matutinis, quantumvis solemnitatibus: *Carac. Episc. lib. 2. cap. 5. num. 1.* Vide num. 157.
- 95 Confraternitati Sanctissimi Sacramenti, si sumptus ce-
ras facit, indulgetur et in processione ejusdem Sacramenti
aliqui ex confratribus, facies induti cum familibus ac-
censis, incedant hinc inde, & apud idem SS. Sacramen-
tum, dummodo major pars Confraternitatis cum sua cruce
& insignibus incedat ante in loco suo, juxta Bullam
Gregorii XIII. *S.R.C. 20. Martii 1608. in Neapoli.* Juxta
Bullam Gregorii XIII. Judicium 21. Martii 1572. incipit;
Can. interdu. Vide num. 127.
- 96 Prima Dignitas det candelam Episcopo in festo Purifica-
tionis Beate Mariæ Virginie, & Episcopo det primam
Dignitatem, ante Vicarium generalem: *S.R.C. 14. Janua-
rii 1608. & 28. Martii 1616.* Vide num. 16. & 454.
- 97 Baro Domus loci in Ecclesia parochiali non colligat,
ubi non sunt Canonici, thurificandus est post ce-
lebrantem, ministrum paratos, & Archiepiscopum duo-
plici ductu, ab eodem ministro, qui thurificat, & ante
omnes alios Presbyteros: *S.R.C. 27. Sept. 1608. in Bisce-
nia.* Ab eodem ministro, & felicitat a Diacono in Missis,
in Vespere val Landibus ab assistente parato ultimo, que-
tione fiat sex vel quatuor; alioquin a Thibulerario: *Carac. Episc. lib. 2. cap. 23. num. 1. & lib. 2. cap. 3. num. 10. segg.* Vide num. 92.
- 98 Sanctæ Eulalie Officium cum octava, atiam valeat in
Quadragesima juxta antiquam & immemorabilem con-
suetudinem, concedit *S.R.C. 6. Decemb. 1608. in Barce-
nona.* Juxta antiquam & immemorabilem consuetudinem;
Dixi enim infra aliquas octavas privilegiate occu-
renter, & in seriam quartam Cinerum suspenduntur
ipsam die tantum, atque ita commemoratio octavæ
erit omittenda, & Prece in Officio recitanda: Vide
num. 334. *scg. 157. & 2017.*
- 99 Dignitate tenetur associare Episcopum cum Canonici-
cia, ad debito, licet Canonice Episcoporum omnes
tantum Canonice: *S.R.C. 10. Janu. 1608. in Jacea.*
Dignitate) etiam prima archidiaconie. Vide num. 394.
- 100 In festo SS. Corporis Christi non convenit cantare cano-
nices vulgari sermone: *S.R.C. 13. Martii 1609. in Abu-
lca.* Canonice vulgari sermone) sed huiusmodi, precipua sa-
quentia 2. Pange lingua gloriosi: Sacris solemnibus:
Verbum superum prodans. Salutate humana sator:
Miserere rex altissimi. Celebrant quoque per viam
semper submissa voce aliquot psalmos, vel hymnos reci-
tabit, ministris respondentibus: *Carac. Episc. lib. 2. cap. 33. num. 22. Rit. Rom. de Process. Vide num. 129.*
- 101 Benedictio Candelarum, Cinerum, & Palmarum, &
aliam fides adiones, quas faceret Episcopus prefane, co-
absente, vel impedito ad primam Dignitatem, non vero
ad Canonice hebdomadariam pertinet: *S.R.C. 22. Martii 1609. in Pisorum.* & 5. Jul. 1621. in Terracina.
Alia similis) ut sunt Nativitas Domini, Epiphania, Fe-
ria quinta in Cena Domini, Dominica Resurrectionis,
festum Ascensionis, & Dominica Pentecostæ, & Proci-
fatio in die Corporis Christi. Item festum Annuntiationis,
& Assumptionis Beate Mariæ Virginie, festum SS. Apo-
stolorum Petri & Pauli, Omnium Sanctorum, & Titu-
laris vel Patroni Ecclesie, & dies anniversaria Dedic-
tione Ecclesie: Item etiam festus benedictio; denique
festum Patroni civitatis, vel sollemnitas alie extraordi-
narie juxta peculiare locorum morem, & circumstantias:
Carac. Episc. lib. 2. cap. 27. num. 16. & 24. num. 2. lib. 3. cap. 3. num. 2. Ad primam dignitatem. Et prima impe-
dit ad secundam, & sic successive nullo modo ad Vi-
carium generalem, tam in his, quam in aliis: *S.R.C. 22. Annuntiatio.* Vide num. 128. & 197.
- 102 Canonice Episcopus assistent, supereminente digno-
tate Canonico debet illi medera locum assistentia: *S.R.C.*
20. Janu. 1609. in Ferraria. Edificum hoc confiditur,
cum assistentibus non sint parati, sed habitu Canonicali
tantum induti, ut in *Carac. Episc. lib. 2. cap. 8. num. 4.*
Vide num. 304.
- Potest Episcopus compelli Regulares etiam per cen-
suras, ut accedant ad publicas processiones: *S.R.C. 27. Julii 1609. in Ferraria.* Monache Congreg. Calistina
faciunt, nisi ad processiones SS. Sacramenti. Vide
num. 2.
- Abbas licet habeat usus mitra & baculi, & solemoni-
ter benedicere populo possit, privatam tamen benedictionem
more Episcoporum per viam minime dote potest: *S.R.C. 24. Aug. 1609. in Franchia Burgensi.* Computa-
hantur etiam Abbates populum habentes pleno jura
subjectionis, etiam si Pontificalibus induti, & per Eccle-
siam suam incedant. Vide num. 167.
- Curam ratione Regla debet precedere alia Presbytero-
ris etiam Canonice Ecclesie Collegiatæ: *S.R.C. 24. Octob. 1609. in Sana Ferrata. Nucerina. Diocesis.*
- Presbyteri & Clerici Cardinalis omnes faciunt unum
corpus cum Canonice, & sub una cruce debent incede-
re: *S.R.C. 28. Martii 1609. in Macerata.* Vide num. 8.
& 152. Sub una cruce. Adverte loqui decretum de
cruce processionis, non Archiepiscopali in Cathedrali-
bus ante Canonice paratos tantum ponesda: *Carac. Episc. lib. 2. cap. 32. num. 3.*
- Reliquiam detere in processionibus, pertinet ad Su-
periore Convocatus, unde Reliquia assumitur, qui cum
ministris paratis ultimo loco incedere debet; sed Regula-
res debent in disce processionibus cedere digniori
locum clero seculari: *S.R.C. 23. Janu. 1610. in S. Sepulchri. Martii. Edili.* & 24. Sept. 1605. nec non 29.
Apr. 1608. Vide num. 8. & 166.
- Archidiaconus non potest assistere Episcopo in habitu
prelatio non choralis, licet sit Protobonariatus: *S.R.C. 6. Martii 1610. in Asculum in Apulia.* An possit uti sub-
stant violas. Vide num. 119. & 124.
- Canonice parati assistentes Episcopo procedunt Vicario
generali, & sunt ante ipsum thurificandi: *S.R.C. 6. Martii 1610. in Asculum.* num. 16.
- Canonice, vel Presbyter paratos officium faciens,
debet habere in eam etiam a Decano: *S.R.C. 26. Janu. 1610. in Arborea.* Vide num. 166. Habere locum)
penno cooperatus coloris solemitatis in cornu Epistole
preparatum, vel ad stallum, seu primam sedem chori ab
ea parte, quæ eidem illa hebdomada obtingit, in qua
seda ponitur pulvinum, & altarem cum tapeto super
alio scanno, seu genasaxorin ante se posito, super quo
etiam ponitur liber serico colore ceterorum paramento-
rum testis: *Carac. Episc. lib. 2. cap. 3. num. 4.* Vide
num. 119. & 143.
- Archipresbyter, licet sit prima Dignitas, in choro
temen cedere debet primam & dignioram locum Canonice
co celebranti, *S.R.C. 26. Janu. 1610. in Arborea.* Vide
num. 207.
- Decretum in visitatione factum contra reglias libri Ce-
rimonialis, non est servandum: *S.R.C. 7. Aug. 1610. in Pericula.* Non est servandum) nisi ad servandas lauda-
biles, immemorabiles, & approbatas consuetudines af-
fuit emanatum. Vide num. 41.
- Vicario generali in choro presentia, & Episcopo absen-
te, si primum stallum ei detur in dextera altaris, sedet
in parte sinistra prima Dignitas, secunda vero post Vi-
carium, *S.R.C. 7. Aug. & 25. Sept. 1610. in Africa.* Vide
num. 16.
- Nullo modo convenit, ut Magister capelle incedat in
processionibus cum beneficiatis, sed quancumque con-
suetudine, vel usus non obstat, debet incedere cum suis
canonicis immediato post crucem ante ipsos beneficiatos,
vel in loco, ubi ab Episcopo ordinatum fuit, *S.R.C. 20. Novemb. 1616. & 15. Janu. 1618. in Orbetum.*
Vide num. 2. In loco, ubi ordinatum fuit) regulariter
ante Tharificationem, post quam procedit Crux, *Carac. Episc. lib. 2. cap. 19. & 15.*
- Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus celebrantes so-
lamitter possunt, & debent sedere in banco, dum can-
tatur Gloria, Credo &c. Etiam sunt beneficiati, vel Ca-
pallani, prout sedent Canonici, non obstant qualitas
con-

- consuetudine, *S. R. C. 19. Jæn. 1611. in Perusina*. Gloria, Credo &c.) Scilicet Kyrie, Graduale, & Sequentia, si multum tempus in via decantandi infirmatur, altera illud, quod requiritur ad recitandum Kyrie, vel legendum Evangelium, quo ante, non post festinum recitanda, aut legenda sunt. Bancus vero pro eadem festinatione erit oblongus sine poltergalibus, decenti panis ornatus, licet Celeberris; & Ministri essent Canonici, semper & lateri Epistole ponenda. Vide *num. 120. & 143.*
- 116 Cantor, si est Dignitas in Cathedrali, debet sum manus obire, vel per se ipsum, vel per vicecantorem ante famendum, ab Episcopo approbandum, qui non sit de illa, qui aliquoquin choro fuit obligati, *S. R. C. 19. Maji 1716. in Lucerna*.
- 117 Inter Canonicos Presbyterum nulla datur precedencia, nec preeminencia ratione doctoratus, sed tantum ratione ordinis, & antianitatis, *S. R. C. 19. Maji 1611. in una Terra Consilium Directi Mensis Regalis in Sicilia*. Similiter inter Presbyteros simplices, Vide *num. 181.*
- 118 Missarum solemnia celebratio, delictis SS. Sacramenti in processione in ejus festivitate, candelarum, cinctorum, & palmaram benedictione, & functiones similes, quia Episcopus praesens in sua cathedrali facere solet, & debet junctis fratribus ibi Carcemonalibus Episcoporum, abesse vel impediri Episcopo, ad primam Dignitatem, & deficientem prima ad secundam, & sic successive peruenire, *S. R. C. 25. Juii 1611. in Civitate. In S. Severi*. Functiones similes. Vide *num. 101.*
- 119 Canonicus Praetoriarum potest uti subana violacea in choro, & in Ecclesia, dum divinis assistit dummodo in ceteris habitum proprium Canonice convenientem deferat, *S. R. C. 14. Jæn. 1611. in Penaroliana*. Dummodo in ceteris habitum proprium Canonica deferat, aliquo partitiones quotidianas mittit. Vide *num. 108. & 184.*
- 120 Tenentor amon Canonici ad cantandam Missam de die, ut lucentur distributiones, *S. R. C. 28. Jæn. 1611. in Offera*. De die, id est de festo, vel feria curati, ut in *seq. num.*
- 121 Missa Conventualis de festo, seu de feria currenti omnino cantanda est, non obstante quatenus cantaria consuetudine, *S. R. C. 28. Jæn. 1711. in Offera*. Missa Conventualis; Benedictus XIV. decrevit, ut applicetur pro Bractibus in genere, in omnibus Patriarchalibus, Metropolitanis, Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis, non obstante quavis licet immemorabili consuetudine in contrarium. Et non tantum de una, sed etiam de secunda, vel tertia, si forte in Rubrica Missalis taceatur celebrata statuit; cum has tamen moderationes, quod consuetudo in contrarium stare possit quoad secundam, & tertiam duntaxat, dummodo eorum beneficiorum non obliviscantur in commemoratione defunctorum omnium; Cens. qui incipit *Cum semper*, die 19. Aug. 1744. emanata.
- 122 Aspersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam, semper debet ministrari a prima Dignitate, vel digniore Canonico; *S. R. C. 11. Mart. 1611. in S. Severi*, & ante 16. Jul. 1611. in *S. Severi*. Ly semper) non comprehendit Ecclesiam extra Cathedralis Residem habentem, vel Monasteria. Vide *num. 91.*
- 123 Collegiata insignis ab ejus ratione precedit aliis Collegiatis antiquioribus; *S. R. C. 14. Mart. 1611. in Firmata*.
- 124 Ante Dignitates non debet poni pulvinar cum tapeto sed debeat sedere in suis stallis, prout sedent alii Canonici; tamen ratione dignitatis potest indulgere pulvinar de corio tantum, *S. R. C. 24. Mart. 1611. in Teleritis*. Ante Dignitates, etiam primae archidieconales, cum Missam solemnem aut factas functiones non peragat; Vide *num. 111. & 491.*
- 125 Ceremoniae novae non seducenda, nec antiqua immutanda, absque expressa licentia quoniam debet *S. R. C. 14. Feb. 1611. Maji 1611. in uno Urbis*. Vide *num. 41.*
- 126 Rectores Ecclesiarum Patriarchalium in processionibus, non debent succedere inter Dignitates & Canonicos, sed separati cum suo clero, & ante clero Cathedralis, *S. R. C. 14. Maji 1611. in Mithrana*. Vide *num. 8.*
- 127 Canonici Diaconus, vel Subdiaconus, qui ostiavit
- prehendam presbyteralem, long debet amplius uti dalmatica, vel tunica, ut Canonici diaconi, quando paratur, sed planeta, ut presbyteri, *S. R. C. 11. Maji 1611. in Jansena*. Vide *num. 1117.*
- 128 Missa conventualis pertinet ad Cantorem, & Canonice Ecclesiam collegiatam, non autem ad Vicarium, quando ipse habet tantum curam animarum parochianorum; *S. R. C. 9. Juii 1611. in Vlyssiana*.
- 129 Canonici tenentur assistere Episcopo etiam quando ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam, dummodo numerus sufficiens Canoniorum, & ministrorum in Ecclesia remaneant, *S. R. C. 9. Jul. 1611. in Elbana*. Extra propriam Ecclesiam intra civitatem, non vero per diocesim. Vide *num. 65. & 94.*
- 130 Consuetudo immemorabilis, quod Passio Domini in Dominica Palmatum, & feria VII. Persepe decantetur a Canonici, debet servari, non obstante Ceremoniali, in quo disponitur nam & cantibus decantandum esse, *S. R. C. 9. Jul. 1611. in Viterbiana*.
- 131 Episcopus non potest signum, quod habere debent Canonici Cathedralis ad distinctionem, concedere alia, vel immutare, in consilio Sede Apostolica, *S. R. C. 11. Sept. 1611. in Hydruntina*.
- 132 Si occurrat festum Annuntiationis Beatae Mariae Virg. in Dominica secunda, tertia, vel quarta Quadragesima, non sit officium de Annuntiatione, nisi in Ecclesiis sub locutione Annuntiationis dicatur, *S. R. C. 11. Sept. 1611. in Vlyssiana*. In illa Ecclesia, in quibus haberetur altare tantum, & sollemnitas celebratur cum concursu populi, unice tantum Missa solemnis sine commemoratione Domini, & Evangelio ejusdem in fine permittitur, & comprehenditur videtur quoad Missam sollemnem etiam Dominica Passionis; Missale enim non prohibet, et prohibet in Dominica prima Adventus, Quadragesima, Palmatum, cum tota bradomeda majori, Resurrectionis, & Pentecostae cum duobus diebus sequentibus, necnon feria quarta Cinerum, die Nativitatis, Epiphania, Ascensionis, & Corporis Christi; *Rub. 6. Miss. de Transi. Feli. Vide num. 147.*
- 133 Altare portatile ligneum cum ara lapidea, permitti debet non obstante consuetudine synodali, dummodo habeat solitem reliquiarum repositorium, iuste reformationem subiectam Missalis Romani, *S. R. C. 10. Novemb. 1611. in Cajetana*. In eo capite statuitur, ara lapidea ab Episcopo debet esse consecrata, in ara infusa, & tam ample, ut hostiam, & ostensorium pariter calcis capiat. Altare operatur tribus mappis, seu tabaculis mundis, ab Episcopo, vel alio habente facultatem benedicti, superioris silem oblonga, quod usque ad terram pertingat, duobus autem brevioribus, vel una duplicata.
- 134 Canonici Ecclesiam Collegiatam transcurrere debent duplici ductu thoribus; Clerici vero prophanis Ecclesiam unico tantum ductu, nisi specialia addit consuetudo, *S. R. C. 19. Jannar. 1611. in Cesaraugustana*. Vide *num. 90.*
- 135 Abbatex quando sunt plures in eodem loco, & habent clero distinctum, debent in processionibus incideri, unusquisque cum suo clero, & in suo loco; *S. R. C. 19. Jannar. 1611. in Nucerrina Guntia*.
- 136 Protozonarii de numero participantium precedunt Vicarios, & Canonicos tam in Ecclesia Patriarchalibus Urbis, quam a illis quibuscunque, etiam Cathedralibus extra Urbem, & solus Episcopus cedunt locum *S. R. C. 4. Maji 1611. in uno Urbis*. Solus Episcopus cedunt locum; Protozonarii titularis atque intra Canonicos habent statum, Vide *num. 170.*
- 137 Canonici, & Dignitates non tenentur ad benedictionem Episcopi genuflectere, quando Episcopus celebraverit intra istum, *S. R. C. 4. Maji 1611. in Offera*. Ecclesia de Cathedralibus; de Collegiatis vero, si consuetudo esset introducta. Vide *num. 1071.*
- 138 Archiepiscopus potest ante festum canonice deferri per monasteria, & per loca etiam exempta sui diocesis, *S. R. C. 13. Jul. 1611. in Thralina*. Crucem deferri, nisi praesente Cardinali Legato de latere, etiam Archiepiscopus esset Cardinalis. *Ceremon. Episc. lib. 1. cap. 4. num. 11.*

- 329 Non possunt Regularia processiones facere extra Ecclesiam in feria vi. in Cena Domini, nec in festo Corporis Christi, extra eorum jurisdictionem, & per parochiam alienam. S. R. C. 27. Decemb. 1611. in *Arctina*. Ita etiam secularia quoad feriam vi. in Cena Domini, & feria vi. in Pasceve, dum processio sit inter Missarum solemnia. Vide num. 1739.
- 340 Abbatas duo sunt affecti ad a suo domo, nec excludendi, cum ed pontificaliter celebrandum. Cassinensis. S. R. C. 11. Decemb. 1613. in *una Hispaniarum*. Adnuntiibus, ex privilegio, quomodo licet? Vide n. 360. & 402.
- 341 Vicarius Apostolicus non potest functiones episcopales facere S. R. C. 15. Febr. 1614. in *Brandenburg*.
- 342 Si incepta consecratione Ecclesie, correpta morbo Episcopatus deficiat, & presertim antequam angustior Crucis, reamundanda est a capite ecclesiastico? S. R. C. 12. Apr. 1614. in *Ulyssipone*.
- 343 Canonici Missam celebrantes coram Episcopo, non debent sedere in sede cum postergari, sed in aliquo scamno oblongo, tapeta, vel panno cooperto in latere Epistolae? S. R. C. 19. Maii 1614. in *Terrisana*. Item Episcopo non presente, Vide num. 110.
- 344 Anniversaria, & Missae de Requiem, quae certo die dici debent, eo impedito, transferri possunt in sequentem, prout transiit S. R. C. 19. Maii 1614. in *Terrisana*. Vide num. 19.
- 345 Missae votivae jam acceptae, quae non possunt celebrari diebus impeditis, debent recitari de festo currenti cum applicatione sacrificii? S. R. C. 19. Maii 1614. in *Terrisana*. Sive privata, sive solemnia; Vide num. 1285. Pro defunctis vero, Vide num. 412.
- 346 Decano Missam celebranti in diebus solemniibus, debent duo Canonici assistere, & ministrare pro Diacono & Subdiacono, si Ministris, quibus antea cura incumbit, in ipsius exercitio eo tempore sint impediti? S. R. C. 14. Febr. 1615. in *Corsten. Opitergi*.
- 347 Portionarii, & alii beneficiati, si in omnibus sint aequales Canonici Ecclesiarum Collegiarum, & aequaliter iocentur in processionibus, & sedent in aequalibus scamnis, thesaurarii sunt duplici ductu sicut Canonici, non obstante Ceremoniali libro, qui intelligitur, quando non adsint Presbyteri, qui non est omnino Canonici aequalis? S. R. C. 11. Mar. 1615. in *Cesarugastana de Decano*.
- 348 Canonici Cathedralis Ecclesiae absente Episcopo, vel sedis episcopali vacante, in omnibus & per omnia preferri debent Magistris secularibus, qui non sunt de perpetuis, & majores, & Concoctores ad eam prius Canonici, quam Magistri salutari? S. R. C. 3. Octob. 1615. in *Torresana*.
- 349 Fratres Praedicatorum nequaquam in suis processionibus SS. Sacramenti Dominica infra octavam Corporis Christi mutare viam semel a principio electam? S. R. C. 14. Novemb. 1615. in *Pignara*.
- 350 Absente Episcopo thesaurarius est celebrans triplici ductu thesaurarii? S. R. C. 30. Jan. 1616. in *Comen. Vallavie*. Absente Episcopo? S. R. C. 12. Mar. 1616. in *Arctina*. Illud vero prefente duplici ductu incensetur, sicut Episcopus eorum majorem, cui triplici ductus debetur? Caren. Episcop. lib. 1. cap. 23. num. 32. lib. 2. cap. 1. num. 9. Vide num. 70.
- 351 Priores Confraternitatis SS. Sacramenti, non ante baldachinum possit Capitulum, sed a latera baldachini in processione SS. Sacramenti debent iocentur? S. R. C. 30. Jan. 1616. in *Arctina*. Vide num. 95. & 1145.
- 352 Presbyteri aliquos Ecclesiam intra limites propriae Parochiae, non possunt propriam crucem erigere? sed debent incedere sub cruce Parochiae, licet Parochia sit Regularium? S. R. C. 12. Mar. 1616. in *una Orbis*. Vide num. 106.
- 353 Archidiaconus, si est prima Dignitas, debet facere officium Presbyteri assistentis, dommodo sit Sacerdos, & recollata cogendus est poenitentia & censura? S. R. C. 28. Maii 1616. in *Brindia*. Vide num. 180.
- 354 Cineres Episcopo ministrare feris quarta Cinerum, non ad primam Dignitatem, sed ad Canonice eo die celebrantem pertinet? S. R. C. 18. Maii 1616. in *Brindia*. Cineres ministrare, sexta palmam & candelam statutis diebus? Vide num. 203.
- 355 Delatio SS. Sacramenti locum die festo, absente Episcopo. *Biblioth. Tem. VII.*
- copo, spectat ad Dignitatem seu Canonici Cathedralis, etque ab eodem Cathedrali processio debet incedere, & ibi finire? S. R. C. 19. Aug. 1616. in *Tafinella*. Vide num. 118. & 240.
- Vicario generali sedenti in choro, licet supra Canonici 156
copa, absente Episcopo, thesaurario duplici, non autem triplici ductu debetur? & autem non sit Praeterea? S. R. C. 14. Jan. 1617. in *Arctina*; Vide num. 16.
- Praefata Episcopo Dilectissimo, sedebat Abbas in loco 157
sui jurisdictionis, vel apud Episcopum in Sede Canonici, absque ornatu, & suo gradu, vel in conspectu Episcopali ex alia parte in loco inferiori, cum suo parvo grada, non excedente dimidium palmi? S. R. C. 28. Mar. 1617. in *Arctina*. Modus secundus videtur magis conformis Sac. Cong. & Caren. Episc. & in eo casu sedebat Episcopo in coram Evangelii cum suis Canonici in sede tribus gradibus praeterea, primo serico candelae alia paratissima, non suras, nisi esset Cardinalis; Abbas in eorum Epistolam cum Canonici Collegiatum, vel Monachum, qui sedere potest in sede; vel suo parvo grada erecta, at ibi statuerit, vel uno grada humilior Episcopo, et alio in loco ex S. R. C. num. 371. Caren. Episc. lib. 1. cap. 13.
- Lectiones dum penultimas, quando ab Episcopo Matutinum solemnitatem celebrat, sunt cantanda a duobus Canonici, qui hinc inde assistunt Episcopo, sive sint Dilectissimi, nec Canonici, etiam ultimi, non obstante alia consuetudine? S. R. C. 18. Mar. 1617. in *Brandenburg*. Qui hinc inde assistunt Episcopo? intelligitur non a principio Mstroini, sed cum Episcopo statim in sua sedem cum cappa novam lectionem citatur: ad quem tunc & non prius accedunt duo Diaconi assistentes, ministri de candelis, & alius de libro servianus? Caren. Episcop. lib. 2. cap. 5. num. 9. Vide num. 2.
- Ceremoniarum Magister in processibus incipit apud 159
celebrantem, & ejus assistentes, & abique discitur, quando opera est, pro ordinata processione? S. R. C. 18. Maii 1617. in *Peterina*, & ante 30. Augusti 1602. & 28. Nov. 1609. Vide num. 104. & 2.
- Magister Ceremoniarum, etiam si sit Capellanus, quando 160
de officium exercet, & vestibus illius officii indutus est, sedere debet apud celebrantem, vel ejus assistentes pluralibus indutus; quando vero non est in ministerio, sedere debet in choro inter Praedicatorum, & presbyterorum, vel Clericos sui ordinis, servante ordine seu receptionis? S. R. C. 30. Maii 1617. & 30. Apr. 1707. in *Viterbica*. non ante 30. Aug. 1601. & 28. Novemb. 1609. Velia Ceremoniarum Magister, cum primi qui inservit Episcopo quam alterius qui assistit Celebranti & Ministris, est clericali, ipsique vestis inferior, ut commode fieri possit, coloris violacei, super quam dum divina officii celebrantur totam mundam induit. Concedi potest in Cathedralibus ams aliquorum ferolam serico, vel panno seclaram, cum aliquibus ornamentis, aut insignibus S. Patroni, vel Ecclesiae, vel Episcopi, componendarum, quae semper manibus sedent? Caren. Episcop. lib. 1. cap. 5. num. 3. fegg. Vide num. 950. & 1170.
- Ubi habitus Dignitatum est distinctus, & diversus ab 162
habitu Canoniorum, quosvis Canonici sunt impares numero, non sunt coniungendus Dignitates cum Canonici in processionibus, sed tres ultimi digniores, tam ex illis, quam ex istis, incedunt simul in eadem riga? S. R. C. 3. Jan. 1617. in *Melroina*. Vide num. 8.
- Duplex officium est recitandum de Sodo, cuius habet 163
habitus insignia reliqua, ubi auctoritatem, vel sit corpora integrum, aut magis praesens ejusdem, aut caput, & sit ex Sancta approbata, & posita in Martyrologio Romano? S. R. C. 3. Jan. 1617. in *una Orbis Theatinerum*. Duplex officium? & Missa cum Credo in ipsam tantum Ecclesiam, et alius explicavit S. R. C. 12. Mar. 1618. de claram per vocem ab intelligen debere Ecclesiam totam, non vero Civitatem, vel Oppidum? Vide num. 165. & 215. Sancta approbata & posita in Martyrologio? aut quibus? S. Sede fuerit specialiter concessum, quorum Reliquum insignia, prater hic descripta, prout licet Officiis & Missa recitationis sunt brevium, eras, aut illa para corporis, in qua passus est Martyr, integra vero, non parva? Vide num. 619. & 1239.

- 162 Ad Dignitates & Canonicos Cathedralis, si adfuit, spectat adfuerit Episcopo solemniter celebranti, etiam in collegiata Ecclesia, vel parochiali; non autem ad Canonicos collegiatæ, vel Presbyteros parochialis, S.R.C. 15. *Julii 1647. in Brundisio. Vide n. 6.*
- 164 Substitutus Archiepiscopatus non potest Missæ, & divinis officia celebrare, que ad ipsum, si adfuerit, pertinerent; sed spectant ad Canonicum succurrere; S.R.C. 22. *Jan. 1618. in sua Christiæ Castellæ. Vide num. 24.*
- 165 De reliquiis laicali officium est solum recitandum in Ecclesia ubi adfuerit, nec aliæ Ecclesie debent se unificare cum Cathedrali, vel Metrice; S.R.C. 12. *Mar. 1618. in Garchen. Vide num. 162.*
- 166 Canonici Cathedralis, vel Collegiatae semper precedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis; S.R.C. 31. *Mar. 1618. in Firmis. Vide num. 8. & 109.*
- 167 In parsonarum incrementatione tunc thesaurico fructuosa est cum unico thuribulo; S.R.C. 21. *Jul. 1618. in Aueriaz. qui casus excipienda sit; Vide num. 77.*
- 168 Episcopus in aliena Ecclesia non potest sibi pulvinar et panem coloris violacei sternere, & extra suam Diocesim non competit illi cōsultatio Textus Evangelii; S.R.C. 13. *Octob. 1618. in Jadrin. Capta quoque non utitur præterquam in Romana Curia, cum in divinis, Pontifici Maximo, vel sacro Cardinalium Collegio præsentem, assistit, ac etiam baculo pastoralis, in sua totum Civitate vel Diocesi, & etiam alibi ex permissione loci Ordinarii, & ubi consecrationes, aut ordinationes, vel benedictiones personales facere ipsi Apostolica auctoritate conceditur; Cærem. Episc. lib. 1. cap. 3. num. 6. & cap. 17. num. 3. Vide num. 56.*
- 169 Collegiata simplex præcedit parochialis, etiam si æque antiqua erigeretur; illa cesserit; S.R.C. 23. *Mar. 1619. in Sengalli.*
- 170 Protogonisti Titulares neque supra, neque inter Canonicos locum habere debent; S.R.C. 23. *Mar. 1619. in Spoleto. Protonotarii Titulares thesaurificandi erant post Abbates, nisi essent consanguinei aliquibus maximi Principis, qui pro iudicio & prudentia Episcopi thuribulari poterat loco conveniatis ante Dignitates & Canonicos; Cærem. Episc. lib. 1. cap. 3. num. 29. Vide num. 121. Quid dicendum in aliis Ecclesiis, & parochialibus; Vide num. 314.*
- 171 Vicarius generalis, absente Episcopo, debet habere primum locum super omnes Dignitates, & Canonicos; S.R.C. 13. *Julii 1619. in Militen. Excipe casum, primo quando Canonici sunt parati, secundo cum ipse est de gremio, tertio si consuetudo contrarium foveat; Vide num. 16. 185. 222. & 230.*
- 172 Canonici Ecclesie Cathedralis præcedunt Canonicos Collegiatae, etiam si hæc eandem collegiatam, non obstant consuetudine; S.R.C. 19. *Aug. 1719. in sua Taverne. Vide num. 166.*
- 173 Prior Collegiatae: si inserit in Cathedrali, thesaurificandus est duplici thuribulo, sicut Dignitates & Canonici, super quos tamen non habet præcedentiam; S.R.C. 19. *Aug. 1619. in sua Taverne.*
- 174 Celebratio festi de Sancto Patrono Civitatis ad Episcopum, & eo absente vel impedito, ad primam Dignitatem pertinet; S.R.C. 28. *Sept. 1619. in Cullen. Et prima impedita ad secundam, & sic successive etiam ad Canonicos, omquam vero ad Vicarium generalem; Vide num. 102.*
- 175 Non est laudabilia ex consuetudo, ut Episcopo cum capta sedenti ad sedem suam, caput aperitur & cooperiatur ab alio ex Diaconis assistentibus; nec ideo astipendum, ad quem casu spectabit, cum baretum debeat Episcopus sibi de per se exsternere; S.R.C. 4. *Apr. 1620. in London. & 21. Aug. 1623. in Vindob. Tenentur tamen Diaconi accipere baretum de manu Episcopi, & eundem reddere; V. num. 443. Quid verò dicendum de pileolo mixto supponendo, conculcæ num. 38.*
- 176 Lectioes secundi & tertii nocturni deficientibus cantantibus cantanda sunt a Canonici, incipiendo a junioribus ad præscriptum Cærem. lib. 1. S.R.C. 4. *Apr. 1620. in Conversano. Intelligi de Matutinis antequam, in quibus lectioes secundi & tertii Nocturni cantari velin-*
- Cantoribus, vel a Canonici pro more Ecclesiarum permittuntur; sequa autem in aliis Matutinis Episcopo celebrante, in quibus prime fax lectiones a totidem Canonici junioribus incipiendo a juniori recitantur; Septima & octava ab assistentibus Episcopo a lateribus in Missa, nona vero & ultima ab ipso Episcopo; Cærem. Episc. lib. 1. cap. 3. num. 4. & cap. 1. num. 9. & seq.
- Dum Hora Canonice recitatur in choro, non sunt celebrande Missæ pelves in altari majori; S.R.C. 2. *Mar. 1620. in Osena. In altari minori; Intelligi, ubi non adfuerit SS. Sacramentum; tunc enim nunquam, nisi ex necessitate congregationem cruci celebranda; Cærem. Episc. lib. 1. cap. 12. num. 9. Vide num. 1245.*
- Dum elevatur Eucharistia Sanctissima, Canonici & clerici, sive in choro existant, sive processionaliter incedant, semper debent genuflectere; S.R.C. 2. *Mar. 1620. in Osena. In suppositione loquitur, quod campanula locuta pulsatur, quæ revera non erit insignis; Vide num. 528.*
- Canonici penitentiarum non potest cogi ad ministrandum pro Diacono & Subdiacono, quacumque consuetudine in contrarium non obstat; S.R.C. 22. *Apr. 1620. in Anguilla. & 21. Jan. 1673. in Velletrina. Neque interesse choro, dum Confessionaria in Ecclesia audit, & interim præsentia in choro cessare debet, Cærem. Trident. cap. 8. sess. 24. de Reformatione.*
- Prima Dignitas debet assistere Episcopo celebranti, licet sit unica; S.R.C. 12. *Decemb. 1620. in Calaguriz. Nisi Dignitas esset archidiaconalis in persona Diaconi, non sacerdotis, quia spectaret ad Canonicum Sacerdotem solummodo assistere Episcopo toti Presbyterum; Vide num. 113.*
- Præcedentia inter Presbyteros sumitur ex antiquitate ordinis non vero ex gradu doctoratus; quia præbyteratus ordo longe dignior est, quam gradu doctoratus; S.R.C. 20. *Mar. 1621. in Cephaluden. Idem servandum inter Canonicos; Vide num. 117.*
- Episcopus processurus cum mozzetta, eam deponere debet etiam Cardinalibus, etiam non Legatis, in Italia; S.R.C. 26. *Julii 1621. in Venetia. In Italia; dom obliam lret Episcopus ad ejus civitatem adveniens Cardinali, utque ad portam, vel extra eam, vel etiam, si cum eodem Legato per urbem iaceret, & assistere etiam a delatione crucis ante se, si erit Archiepiscopus. Cardinali Legato vel non Legato in eorum civitate episcopali, seu in Diocesi commorante, ab alia mozzetta Episcopus non tenetur abstinere; Cærem. Episc. lib. 1. cap. 4. num. 4. & 7.*
- Contratententia Latorum in processionalibus præcedunt ante Regulares, quæ iidem Regulares sequuntur, postremo digniorem locum obtinet Clerus secularis; S.R.C. 7. *Aug. 1621. in Messana. Vide num. 5.*
- Canonici Protogonisti non locantur distributiones quo tidianæ, nisi proprio habitu canonicali interstiti choro, processionalibus &c. S.R.C. 3. *Apr. 1621. in Militen. Substantiam violacram tantum si deirant, an subtrahatur hac distributio; Vide num. 119. & 222.*
- Præcedentia competit Dignitatibus, & Canonici paratis super Vicarium generalem; neque consuetudo, immo vero alius, suffragatur; S.R.C. 23. *Sept. 1621. in Castellana. A Dignitatibus; & Canonici non parati quando habet Vicarius locum; consule num. 16. 171. 222. & 210.*
- Episcopus Canonicos præcedat omnes Canonicos, & dignitates in choro, & in omnibus adibus; S.R.C. 13. *Apr. 1621. in Calaguriz; Vide num. 62. & 90.*
- Octavarium Romanum a R.P.D. Bartholomæo Gavanto Cler. Reg. S. Pauli pro celebranda cum octava festivitibus jam pridem elaboratum, ac referente b. n. m. m. Illustr. Card. Belarmino a Sac. Rit. Cong. non semel laudatum, probatumque, ut recitari possit, ne diutius religio virescens, ad m. Congregatio posse imprimi foris & Breviario, unamque Illustrissimorum Patrum consensu decrevit 16. Febr. 1622. in sua Rubricam. Hoc Decretum cum sequenti extat in Octavario Romano a S.R.C. approbato. Vide num. 174.
- Si dies octava occurrat in Dominicis prima, vel secunda classis, in quibus de octava faciendū est tantum

commemoratio. Vespera decima sunt (aut concurrant cum eio festo procedenti) de officio frequenti cum commemoratione diei octava, ut in prima Vespera Festi: quia sunt dies octava non habet officium in die sequenti, nec etiam convenit habere prima Vespera in precedenti, ut in simili casu dicitur de concurrere officii *can. 10. S. R. C. 9. Novembris 1611.* In simili casu, nempe occurrente simplici in feria 4. & 6. Quatuor Temporum in feria 4. Cicer. & Vigiliis, quibus sequitur, Vespera antecedentes (aut ea die celebratum sit festum novem lectionum) erunt de feria comuni per eam, non etiam de sequenti, cum commemoratione festi simplici in sequenti ferie occurrente. Quod ideo non fit, quia sequens feria habet primas Vesperas; sed quia cum festum simplex in sequenti die non habet officium propter feriam predictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in precedenti die. Et eadem ratione si festum simplex occurrat feria quinta in Cena Domini, in qua de eo non debet feria commemoratio, nulla etiam fiat commemoratio in Vesperis feriarum quæta precedentia; *Rub. Bre. XL de Cæsur. num. 10.* Vide *can. 1091.* Superest notandum, hoc decretum non inveniri in regestis S. R. C. sed reperiri in Octavario Romano tit. 40. de Cæsur. officii *can. 4. ex Gravata.*

289 Coadjutores Episcopi debent primum stellum in choro, si va Sedes cæmetalis; S. R. C. 14. Jun. 1613. in *Aventine.* Vide *can. 206.*

290 Qui habet usum mitra, & insignium Pontificalium, in Missis etiam privatis benedicit cum versu: *Sit nomen Domini benedictum.* Non potest tamen benedicere populo extra eam celebrationem; S. R. C. 25. Maii 1614. in *san Brigidis.* Qui habet usum mitra &c. ut fuit Episcopo extra suam diocesim de licentia, non vero Prælati Episcopo inferioris, et quibus servendum Decretum Generale Alexandri VII. 1659. Vide *can. 389. & 1271.*

291 Io Episcopi ingressu delectores Baldachini intendant padica, & capite decoreti; S. R. C. 27. Julii 1613. in *Theracina.* Vide *can. 10.* Delectores Baldachini, primo loco erunt Magistratus civitatis, deinde Nobiles cives usque ad Ecclesiam, siue illi, quibus ex consuetudine, vel ex privilegio id convenit. *Carer. Episcop. lib. 1. cap. 4. num. 4.*

292 Regularia Ordinis Minorum dum in oratione Sanctorum Franciscum prælati Ordinis fructorem nominant, non debent adungere da Paule; S. R. C. 23. Decembris 1614. in *san Urbis pro Minimis.* Hoc decretum est generale; Vide *can. 275. & 1219.*

293 Missa votiva non possunt suffragari pro Missa Conventuali, quæ non potest omitti, etiam si cænetur Missa votiva; S. R. C. 16. Maii 1616. in *Berga.* Missa votiva (si suffragari possunt pro Conventuali diebus quibus officium recitatur de feria, exceptis privilegiatis, ut sunt Adventus (quo tempore capite Sabbathum, nam licet officio de feria recitetur, Missa erit de S. Maria), Quadragesima, Quatuor Temporum, Rogationum, & Vigiliarum, quando Missa Dominica precedentia non est reassumenda, si forte fuerit imposita, in quibus dici potest aliqua ex Missis votivis loco Conventuali hoc ordine. Feria secunda (aut si dicitur de defunctis, pro prima eulogialis mensis die, ut accidit in feria ante Adventum, Quadragesimam, & tempore Pasche) Missa erit de Trinitate, tertie feria de Angelis, quarta de Apostolis Petro, & Paulo; quinta de Spiritu Sancto, vel de Sacramento; sexte de Cruce, vel de Passione; Sabbatho de S. Marie. In ipsa non dicitur neque Gloria, neque Credo, nisi pro publicis Ecclesiæ causis, dummodo sine premissis violenter celebratur, in his cæm Credo tantum conceditur die Dominico. In Missis autem beatae Mariæ in Sabbatho, & in Missis Anglicorum semper dicitur Gloria in excelsis; *Rub. Miss. Gra. cap. 4. & 1.* & alia in fine de votivis, nec non 2. de Missis Dei.

294 Celebratio, qui benedixit Cineres, Candelas, & Remones, deestolo aspicit stat; S. R. C. 18. Jul. 1616. in *Petrina.* Celebratio licet Canonice, vel dignitate; Vide *can. 235.* Hoc decretum licet non reperitur in regestis, adducitur tamen ab alio auctorico; Vide *can. 235.*

295 Prima Sedes in choro conceditur Hebdomadario parato tantum; S. R. C. 20. Augusti 1616. in *Cæstrana.*

Ferrar. Biblioth. Tam. VIII.

Servandus est, etiam mutato proprio Beatiario, & acceptato Romano, non antiquo & inaudibile consuetudine recitandi in choro Officium parvum Beatae Mariæ, etiam in semiduplicibus, & Dominicis, non obstat Rubricæ Beatiarii; S. R. C. 1. Jun. 1617. in *san Brigidis Cathedralis: Urbani VIII. 16. Septembris 1615. & non approbat, Casit. Cum sicut. servandus est* ea ex consilio, vel precepto. Vide *can. 1309.* Non obstat Rubrica Beatiarii: quæ officium parvum Beatae Mariæ dici vetat, quando sit officium novem lectionum, & in Vigiliis Nativitatis Domini, in feria majoris hebdomada, infra octavam Paschæ & Pentecostes, nec non in Sabbatho, quando sit officium de S. Mariæ, quibus diebus omittitur in primis Vesperis, & in Vigiliis Nativitatis & Matutino. Cum dicitur in choro, in Matutinis, & in Vesperis proponitur officio diei, in aliis locis proponitur. Præter vero dicitur post Benedicimus Domino, antequam legatur Martyrologium. Extra choram potest dici pro tempore opportunitate, vel etiam omitti; *Rub. Beata. de officio parvi B. M. V. can. 171. & 106.*

Missæ Conventuales de feria in Cathedralibus, & Collegiatis omnibus est dicende ultra Missam festi, & ebulna fuit reformandi; S. R. C. 16. Jun. 1617. in *san Augusti reformandi.* Missa Conventuales de ferie, quæ in casu, ubi adeo consuetudo, non est accessit ut applicetur beneficium, debet opus est orare in Memento pro defunctis; Benedicimus XIV. 19. Augusti 1744. Const. quæ incipit. *Comptem;* Vide *can. 101.*

Coadjutor Canonici iure de assue immoia, & eadem apti a choro, tenetur interesse, et Canonicos lucratur distributiones; S. R. C. 20. Februar. 1619. ad dubium de *Coadjutor.*

In festo SS. Cæneple Christi descendet Eucheristia a app Celebrante; in Vesperis etiam diei octava (si fiat processio) deferatur ab eo, qui cætevis Vesperas modo fit Dignitate, vel Canonici; S. R. C. 10. Junii 1617. in *Benedictus.* Intelligit Imperatorem Episcopo in Cathedralibus, qui deferat debet Sacramentum de mane, licet Missa solemnitas a prime Dignitate celebratur; *Carer. Episc. lib. 1. cap. 23. num. 17. & 129.*

Celebrantes Missam solemniter, sedent in loco parato pro celebrantibus & letare Episcopi; S. R. C. 12. Jun. 1617. in *Brundisus.* Celebrantes qui simul sunt Canonici; Vide *can. 127. & 146.*

Absente Episcopo, Benedictionem Candelarum, Cinerum, Palmorum, & Fousis sunt per Celebrantem; S. R. C. 12. Jun. 1619. in *Brundisus.* Quia vero celebrare debet; Vide *can. 101.*

Dignitate aulem celebrare Missam Pontificaliter, absente Episcopo, iusta cause impedit, possunt assistere in suo stallis in choro, S. R. C. 10. Jun. 1617. in *Brundisus.*

Cum Episcopo benedixit Cineres, debet Celebratio imponere cineres Episcopo. Quæritur est, an id servetur debeat in die Candelarum, & Palmorum; Respõsum fuit; *Servatur Canonice in cap. 16. de feto Parisi. & in cap. et. de Dom. Palmer. S. R. C. 12. Jun. 1617. in Brundisus.* Servetur Canonice, in quo statuitur ed digniores Canonici spectare eandem, & palmum Episcopo tradere; Idem *lib. 2. cap. 16. & 24.* Vide *can. 124.*

Potest Episcopus cogere Canonicos, et de Cepilianis in Quadagesima cantari faciant Missam Conventualem feriam cum Diacono, & Subdiacono; S. R. C. 17. Jul. 1617. in *Nicita.*

Canonici non possunt uti pallio & pileo in choro; 109 quando assint etiam Completorio; S. R. C. 27. Jul. 1617. in *Nicita.* Non possunt uti Pallio, & Pileo, sed habitu proprio canonici; *Carer. Episc. lib. 1. cap. 4. n. 4.*

Coadjutor Episcopi calabræ, præter Diaconum, & Subdiaconum, debet habere substitutum Canonicum pro libro; S. R. C. 9. Aug. 1617. in *Aquilina.* Vid. *can. 169.*

Io in diebus, quibus fieri non potest in festo duplici, 109 prohibetur Missa votiva privata, & de Requiem juxta Rubricas; S. R. C. 25. Aug. 1617. in *san Urbis Dubiorum.* Privata; Sollemniter vero quomodo permittatur; Vid. *can. 75. & 132.*

Electus Ecclesiæ Archiepiscopalis, non potest extra coram

b c

cera

- sera Pontificalia in sua Ecclesia ante receptionem Pallii S. R. C. 28. Aug. 1649. in *Dispositio*. Ante receptionem Pallii. Neque Patriarcha, vel Archiepiscopi possunt, antequam pallium acciperint; *Carem. Episc. lib. 1. cap. 16. Vid. num. 6.*
- 209 Si ad Processiones Cathedralis sine SS. Sacramento, plures conveniant capitaliter Ecclesiam collegiatæ, harum Dignitates incedere debent cum suis Capitulis sine pluralibus; S. R. C. ep. 7. Jan. 1648. in *Colonia*. Vnde *num. 5.*
- 210 In Ecclesiis Regularium habentibus claustrum sunt processiones intra claustra tantum; si vero non habeant claustra, sunt prope muros Ecclesiarum, five exiendo ab una porta, & intrando per aliam Ecclesiam portam, five per eandem; S. R. C. 26. Febr. 1648. in *Hispalis*. Intra claustra tantum. Parochus vero annuente, vel privilegio suffraganeus progredi potest processio ultra ambitum Ecclesie; *Vide num. seq.*
- 211 Extra ambitum Ecclesiarum non licet Regularibus facere processiones; nisi de licentia, & consensu Parochi, salvis privilegiis, si que sunt. Processiones vero Confraternitatum non debent extendi per vias, sed circa murum Regularium, qui eas regunt; S. R. C. 26. Febr. 1648. in *Hispalis*. Vnde *num. seq.*
- 212 Nequeunt Regulares SS. Sacramentum exponere sine licentia Ordinarii; S. R. C. 26. Febr. 1648. in *una Berti*. Immo & alii, exceptis diabaz, de quibus *num. 5.*
- 213 Si Episcopus in processione SS. Sacramenti non deferat Eucharistiam, vel non interueniat, Canonici tamen Cathedralium induant Sacras Vestes; S. R. C. 27. Mart. 1648. in *Cajetana*. Vnde *num. 5.*
- 214 Celebrari non potest per totam Civitatem, & Diocesim, etiam de eulogismo Ordinaris auctoritate, festum cum officio de Sancto, enquid in loco addit Ecclesia Parochialis, vel Regularia, vel Abbacialis, nontaliqua Reliquia, sed tantum in Ecclesiis ipsius Sancti titularis, seu ubi servatur corpus, aut insignia reliquia, & non alibi; S. R. C. 8. Aug. 1648. in *una Berti. Rom. Urbani VIII. confirmata*. Sed tantum in Ecclesia ipsius Sancti officium sub ritu prime classis alit ratiandum ex Rubr. Rom. prop. Officium vero corporis, vel reliquie insignia sub ritu dup. min. Vide *num. seq.* in quo etiam reperies, quæ reliquie insignia dicenda sunt; *Vide etiam num. 16.*
- 215 Insignia Reliquie, sunt caput, brachium, crux, aut illa pars corporis, in qua passus est Martyr, modo sunt integra, & non parva, & legitime ad Ordinarii approbata; S. R. C. 8. Apr. 1648. in *una Berti. Rom. Urbani VIII. approbata*. Insignia Reliquie de quibus recitari officium duplex statuitur. *Vide num. 16.*
- 216 Non potuisse post Bullam Pii V. de Brevario Romano, neque post locorum Ordinarios tam Seculares, quam Regulares addere Calendaris etiam propriis, Sanctorum officia, nisi eis dumtaxat, quæ Brevarii Romani tabricis, vel Sac. Rit. Cong. seu Sedia Apostolica licentia conceduntur; neque propria auctoritate, quoriam prestatæ, posse mutare ritum, qui habetur in Calendario Romano, seu rubrica Brevarii in altiorum ritum; neque extendere concessi officia de loco ad locum, declaravit S. R. C. 8. Apr. 1648. in *una Berti. Rom. annuente Urbani VIII. post Bullam Pii V.* latam 9. Julii anno 1560. quæ incipit: *Quod & nobis paginatis*. *Vide num. etc.* In altiorum Ritum licet ex legato beneficiarum hoc requiratur, quo in casu servari potest per extrinsecam pompam; *Vid. num. 29.*
- 217 De Sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, & aliis fideis, de quibus in Calendario Romano, seu rubrica Brevarii alibi debetur, uti etiam da Beatiss. nondum canonizatis; nihil propria auctoritate constituitur, sed omnino consensu S. R. C. 8. Apr. 1648. in *una Berti. Rom. approbante Urbani VIII. De Sanctis Episcopis* de quorum confirmatione revera constat; vel per immemorabile tempus celebratum fuisset officium, & Missa, continuari potest, ante Bullam Pii V. *Vide num. seq. & 29.*
- 218 Quod prescribitur in Ceremoniis, et Canonis de Sacris egrediuntur binii, intelligitur in solemnitatibus; S. R. C. 26. Jan. 1649. in *Venetian*. Principio circa Vesperas, quæ sunt dupliæ minora, feriales, semidupliæ, quæ non sunt Dominicæ, simpliciæ, & feris, in quibus non oportet calceamentum esse paratum, nec fieri thurificationes; *Carem. Episc. lib. 1. cap. 3. num. 17.*
- Canonici habentes usum cappæ & tocchetti, quando administrant Sacramenta, debent deponere cappam, & induere super pellicum cum Stola; S. R. C. 12. Jul. 1648. in *una Berti*.
- Missæ Conventualis non potest celebrari pro anacretorio, sed cantanda sunt duæ Missæ. In die vero depositionis dicenda est Missa pro Defunctis, non obstante contraria consuetudine; S. R. C. 12. Jul. 1648. in *Lucea*. Vnde *num. 200. & 210.*
- Protonotarii Titulares procedere debent Canonici Cathedralis collegialiter non incidentes. S. R. C. 12. Jul. 1648. in *una Berti*. Collegialiter non incidentes; Secus autem si Canonici essent simul cum Capitulo uniti, tunc eum etiam post Abbates incident; *Carem. Episc. lib. 1. cap. 25. num. 29. Vide etiam num. 169. & 354.*
- Precedentia semper danda est super Dignitates, & Canonici Vicario generali, tam presente, quam absente Episcopo, S. R. C. 9. Aug. 1648. ad *adhibendum de Vic. gen. & ante 13. Mart. 1602. in Laurentina, & Nolana*; Vnde *num. 16. 171. & 230.*
- Canonici Regulares possunt in publicis processionibus uti tocchetto, & suppellico; S. R. C. 28. Aug. 1648. in *Abrutis*.
- Potest Episcopus cogere Secordotes seculares, ut audiant confessiones sacramentales cum suppellico, & Rota, & Regularas cum stola tantum; S. R. C. 28. Aug. 1648. in *Casterana*. Stola violacei coloris, *Rit. R.unde P. n. Tit. 3. cap. 2. num. 9.*
- Non licet mulieribus comitare processiones per claustra Monasteriorum Regularium, nisi addit expressa licentia Sedia Apostolica; S. R. C. 30. Sept. 1648. in *Aureliana*. Sub qua potest, consule *num. 141.*
- Per comparare de differente vestiti in quibus Sacra Congregatione tra Canonici, & Capitula della Chiesa di Gellera per uno parte, & il Beneficiati della medesima Chiesa dall'altra, piacque alle Signorie Vostre Illustrissime di servirsi a quell' Arcivescovo, che saria stato bene di far osservare quanto dispenso il Ceremoniale Romano. Ma perchè tal lettera conteneva solo una semplice Intelligenza della Sacra Congregazione, non ordine o precepto alcuno, perciò non fu mai usso in esecuzione: onde di nuovo supplicano i Canonici il Signoria Vostra Illustrissima, che si degnino far decreto preciso sopra l'osservanza di detto Ceremoniale Romano, conforme la Costituzione di Clemente Ottava sopra l'approvazione, & confermazione di esse che tutte Gr. Sac. Rit. Congr. mandavit, & preceptis in Ecclesia Calaritanas servari ad unguem Ceremoniale Episcoporum, die 30. Sept. 1648. in eodem Calaritano Urbani VIII. annuente die 30. Junii 1649. in Cons. qua incipit Exponi nobis fecerunt; *Vide num. 41.*
- Officia de Episcopia Sanctis locorum possunt continuari de communis, & consistere illos fuisse canonizatos, vel per tempus immemorabile celebratum fuisse de illis Officiis, & Missis; S. R. C. 28. Octobris 1648. in *una Ord. Min. Obfer. Postum continenti*, nec advertatur Bulla Pii V. sub *num. 146. seq.*
- Episcopia in publicis processionibus cum cappæ & blato, non late Dignitates, sed solus incedere debet. Quod si deierat aliqua imago, seu reliquia, ipse cum cappæ, & bireto debet incedere post imaginem, seu reliquiam, nisi addit consuetudo in contrarium, S. R. C. 29. Novemb. 1648. in *Savona*. Vnde *num. 8.*
- Quando addit obligatio, & onus faciendi diversa anniversaria statibus, in quibus occurrit festa dupliæ, five semidupliæ, nec non etiam tempus Quadragesimalis, & Quatuor tempora, Vigiliæ, & similia, Missa Conventualis nullo pacto est omittenda, sed utrequa Missa est cantanda, altera de die, altera de Requiem, etiam si occurrat festum duplex, dummodo non sit festivum de precepto, ad hinc et testatur voluntates adimpleantur, & licite elemosyna lucrari possit; S. R. C. 29. Novemb. 1648. in *Spaurin*. Gr. decreta 1. Sept. 1609. in *Pavilione*. Similia, idest fiera secunda Rogationum; *Rub. Miss. Gen. cap. 2. Vide etiam num. 19. 210. & 221.*
- Vicarius generalis in publicis processionibus, absente Vicario Episcopo, debet ultimo loco incedere inter

Canonicus, seu Dignitatus, dummodo non adit consuetudinem in contrarium; S.R.C. 26. Decemb. 1628. in *Saxonia*. Vide num. 16. 17. 18. & 22.

221. Asperforium semper sit porrigendum Episcopo a digniori de Capitulo Cathedralis; S.R.C. 20. Decemb. 1628. in *Abena*. Intellige si tempus in Ecclesia Cathedrali, vel in illis, quæ non Rectorem habent Beneficium, nec sunt Regularium; Vide num. 71.

222. Non velentes satisfacere anniverfarij defunctorum in diebus festis, possunt ipsi adimplere in festis duplicibus, non tamen de præcepto, & cum obligatione audiendi sacrum; S.R.C. 1. Mart. 1629. in *Papies*. In festis duplicibus; intellige minoribus, vel maioribus; Vide num. 19.

223. Istante Patre Don Silvio Facella de Neapoli Procuratore generali Congregationis Monachorum Montis Olivæti, nomine Abbatis ejusdem Congregationis, ut atque antiquissimæ consuetudine solemneri cum baldachino & assistentibus in eorum Ecclesiis celebrandi, recederetur quoad eos a decretis aliis hac de re editis in causis Firmæ 28. Januarij 1606. & Neapolitana 18. Martij 1617. Sacra Rituum Congregatio, sapienter audita eodem Procuratore Generali, & rationibus ab eo deductis mature consideratis, Illustrissimo & Reverendissimo D. Cardinali Cæsario referente, censuit & declaravit, in hac parte recedendum esse a dictis Sacræ Congregationis decretis, & licet Abbatis Olivetanis solemneri, in tribus tantum anni festivitibus, celebrantibus uti baldachino, sine auro tamen & pompa; nec non assistentia unius Presbyteri, & duorum Diaconorum, ac aliorum sex ad summum scilicet cultibus coloris sollemniter respectu concessentis indutorum, duorum nempe cum pluralibus, duorum cum planetis, & aliorum duorum cum tuniceis, ultra Diaconum & Subdiaconum, qui in Missa cantantur sunt Evangelium, & Epistolam: dummodo iidem Abbates nullo modo teneant sedem abbatialem fixam & permanentem prope altare, ut sedes Episcopalis retineri consuevit: sed eorum sedes retineatur in Ecclesia licet tantummodo diebus, quibus solemneri celebrant, & dicti sex Monachi, ut supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedant in suo congruo juxta Ecclesiarum conveniendum tunc appositis, piano laqueo coopertis; & dictis Sacræ Congregationis decretis in causis Firmæ & Neapolitana editis aliis in suo robore permanentibus; Eadem S. R. C. die 17. Martij 1629. in eodem Neapolitano Congregationis Montis Olivæti, approbante Urbano VIII. die 5. Aprilis ejusdem anni Cædit. Exponi Nobis. De mandato ejusdem Urbani VIII. ex simili ad usum decreto S.R.C. concessum fuit Abbati Cassinensi, die 22. Julij 1629. in Constitutione quæ incipit: Exponi nobis, & die 25. Sept. 1632. ex alio decreto S.R.C. de die 21. Augusti ejusdem anni in favorem Camaldulensium Const. Nuper præsertim. Decreta germanæ S.R.C. ad instantiam Antistiti Firmæ & Neapolitanæ habes sub seq. num. 229. in quo privilegia etiam Monachorum Cælestinorum inveniuntur. Vide etiam num. 355. seq.

224. Non potest prohiberi celebratio Missæ in oratorio rari edificato pro laico, antequam celebretur Missa parochialis; S.R.C. 21. Mar. 1629. in *Cepesna*. Antequam celebretur Missa Parochialis, nisi Constitutionibus Synodalis contra id dispositis: ita tamen ut Missa in Parochiali hora opportuna celebratur, Sac. Congr. Const. Trident. 25. Maji 1652. ad librum 19. pag. 191. Et insuper fiat etiam populo per celebrantem explicatio Catechismi Clementis XII. in Racheclia die 7. Julij 1735. Episcopus Italiam emanata, Italice: Sopra tutta sua Beatitudine; Vide num. 414. Notandum tamen, & hujusmodi Oratoria sunt Ecclesiæ Parochiali proxima, Missæ Celebrationem autem Missam Parochialem prohibent auctoritate Bened. XIV. in Const. quæ incipit: Etsi minus nobis 7. Februarii 1742.

225. Sacerdos etiam si sit Dignitas, vel Canonicus, absente, vel impedito Episcopo, distribuens palmam juxta decretum 28. Julij 1626. Rara debet capite detrahi; S.R.C. 31. Martij 1629. in *Pitarola*. Vide num. 194.

226. In altari, sub quo sepulta sunt cadavera defunctorum, non potest celebrari; S.R.C. 11. Jan. 1629. in *Turris*.

227. Cum Sacra Rituum Congregatio alia die anno 1606.

sub die 28. Januarij ad instantiam Archiepiscopi Firmæ prohiberet Priori S. Catharinae ordinis Canoniorum Regulatum in eorum Ecclesia utrum baldachini, & aliorum Ceremoniarum; Et de anno 1617. sub die 18. Martij idem decretum ad instantiam Cardinalis Carini Archiepiscopi Neapolitanæ extendit ad omnes Priores & Abbates consensum ordinis, atque Cassiani. R.P.D. Henricus Fontana de Monte Leone Procurator generalis totius Congregationis Monachorum Cælestinorum ordinis S. Benedicti, agere fecerat hujusmodi decreta tamquam præjudicialia eorum antiquissimæ consuetudini solemneri celebrandi cum baldachino & assistentibus in eorum Ecclesiis: insedit autem in eadem Sacra Congregatione super dicta antiquissima eorum consuetudine. Et commisit Illustrissimo & Reverendissimo Cardinali Antonio Barberino, eorum quo, audito sapienter dicto Procuratore generali Cælestinorum, & rationibus ab eo deductis bene perspectis: eodem Illustrissimo ac Reverendissimo Antonio referente: Sacra Rituum Congregatio, re ratore discussa, censuit in hac parte recedendum a superscriptis decretis de anno 1606. & 1617. & declaravit licere Abbati Cælestini in tribus tantum anni festivitibus solemneri celebrantibus uti baldachino, sine auro tamen & pompa, necnon assistentia unius Presbyteri, & duorum Diaconorum, ac aliorum sex ad summum Monachorum scilicet cultibus coloris sollemniter respectu concessentis indutorum, duorum nempe cum pluralibus, duorum cum planetis, & aliorum duorum cum tuniceis, ultra Diaconum & Subdiaconum, qui in Missa cantantur sunt Evangelium, & Epistolam: dummodo iidem Abbates nullo modo teneant sedem abbatialem fixam & permanentem prope altare, ut sedes Episcopalis retineri solet, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia licet tantummodo diebus, quibus solemneri, ut supra celebrari debet: Et dicti sex Monachi, ut supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedant in suo congruo, juxta Ecclesiarum convenientiam tunc appositis, piano laqueo coopertis, firmis in reliquo remanentibus a supra scriptis Sacra Congregationis in Firmæ, & Neapolitana Decretis editis; Eadem S.R.C. 30. Julij 1629. in una superscriptis ordinis Urbani VIII. approbante die 25. Sept. ejusdem anni, Constitutione, quæ incipit: Exponi nobis. Vide num. 223. Festum Dedicationis aliarum Ecclesiarum a Cathedrali celebrandum est tantum in ea Ecclesia, ubi consecrationis dies pergitur; S.R.C. 28. Aug. 1629. in *Alexandria*. In ea Ecclesia & a clero illius Ecclesie; non cetero ab exteris, licet sub Parochia dequant; Vide num. 370.

Non potest celebrari festum Consecrationis illius Ecclesie, quam certum est non fuisse consecratam, vel dubium est; si autem constat de consecratione, & ignoretur dies, potest Ordinarius assignare diem pro festi prædicti celebratione; S.R.C. 28. Aug. 1629. in *Alexandria*. Si autem constat de consecratione (cum satis probatur per annum Dedicationis celebrationem; Vide num. 228. Potest ordinarius) Episcopus scilicet, minime Regularium superior, Vide num. 748.

Processio in solemnitate SS. Corporis Christi incipere debet a Cathedrali, seu Matrice, & ad eamdem terminari; nec oro a Parochiali; S.R.C. 19. Aug. 1629. 1. Sept. 1708. & 9. Jan. 1718. in *Abena*. Vide num. 155.

Officium cum Missa S. Rochi conceditur in Ecclesia dumtaxat ad ejus honorem dicata; S.R.C. 29. Nov. 1629. in *Matris*. In Ecclesia dumtaxat dicata, licet festum ex devotione servetur in tota provincia, prout in Gallia. Vide num. 644.

Ante SS. Eucharistiam Sacramentum publice expostum non potest fieri concilio capta testis, non obstantes quæcumque contrarie consuetudine, & usus immo et tollendus; S.R.C. 26. Febr. 1630. in *Belgii*, & antea 31. Apr. 1607. in *Werd*, & 9. Decemb. 1622. in *Ginebra*. approbantibus Clem. & Innoc. XI. nec non Bened. XIII. et Clem. XII. et in Const. ad Hiberniam quæ incipit: Effusio stat introductio, die 2. Sept. 1736.

Sacra Rituum Congregatio anno ante SS. Dominum nostrum in electione Patronorum mandavit, infra scripta in posterum creari debere, declaravit, quod aliter facta electio nulla sit ipso jure. Primo quod aliq. possint in Pa-

- trono si solum, quibz Ecclesia universalis titulo Sandiorum colatur, non autem Beatificati dumtaxat, Secundo, quod de Patrono Civitatis electio fieri debeat per sacra suffragia a populo, mediante Consilio generali civitatis, vel loci, non autem ab officialibus solum, & quod accedere debeat assensus Episcopi, & Clerici illius loci, Idemque servari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per sacra suffragia a populo singularum Civitatum Provinciarum. Et quod Representantibus Regnum, Civitatem, provinciam, nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habent speciale mandatum, & ulterius conveniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum civitatum. Tercio, quod causa electionis novorum Patronorum debeat in sacra Cong. deduci, & ab ea examinari, ac demum causa cognita ab eadem Cong. approbati & confirmari; S.R.C. 23. Martii 1640. *Urbes VIII. jubente, & confirmante.* Non autem beneficiati dumtaxat, nisi Pontificio Indulto muniti. Vide num. 109. Quomodo etiam celebrandum sit festum. Vide num. 228. & 230.
- 245 Soli Canonici debent facere confectus circulos ante Episcopum diocesano, non autem Vicarius generalis; S.R.C. 28. Sept. 1630. in *Macerata* Soli Canonici. Nominas Canonici velint & Dignitates, & Episcopus, & Vicarius Canonici; *Carm. Episc. lib. 1. cap. 21. num. 2. Vide num. 16. & 910.*
- 246 Dignitate, vel Canonico tantum Missam celebrante solemniter, Canonici pariter pro Diacono & Subdiacono, & non alii inferioris lastervire debent, non obstantes contraria consuetudine; ad Vespersa vero debet assistere Presbyterianus Canonici; S.R.C. 1. & 22. Mart. 1621. in *Sponsione Martii Gargueli.* Presbyteriani non canonici, & istum Clerici; *Carm. Episc. lib. 1. cap. 1. num. 16.*
- 247 Non possunt inferi in Litania alii Sancti præter ibi descriptos, neque tempore pñis addendi sunt Titulares, & Patroni civitatis, sine speciali concessione; S.R.C. 22. Martii 1621. in *Regio.* Præter ibi descriptos. Excipie casum Consecrationis Ecclesie, vel altaris ubi proprio loco nominatur sui Sanctus sine, in cujus honore & nomine Ecclesia, vel altare dedicatur, & illi quorum reliquie in eo includuntur. Licet etiam addere verbum cum congruentem necessitati, v.g. ad petendam serenitatem etc. qui versus dubius vñbus repetitur post versus: Ut omniū Fidelibus Defunctis etc. *Pontif. Rom. part. 1. & 2. Rit. Rom. de Praef.*
- 248 Qui præ timore, vel balantie non pronuntiat Evangelium S. Joannis, quod legitur in fine Missæ, sed alius loco aliud suo arbitrio recitat, debet a Missam celebratione suspendi, quousque illud recte pronuntiare assuecat; S.R.C. 3. Jul. 1621. in *Solera.*
- 249 Mulieres de cætero non possunt occasione processionum ingredi septa Monasteriorum Regularium, sub pñis quibus comprehenduntur Regulares permitentes feminas ingredi septa eorum Monasteriorum; S.R.C. 3. Jul. 1621. in *una Urbs & Orbis Regularium.* Sub pñis excommunicationis lata sententia ex Constit. Benedicti XIV. Pontif. Max. qui incipit: *Regularis Disciplina;* innovata, die 3. Jun. 1748. Vide num. 221.
- 250 Regulares in publicis processionibus non posse prohiberi a Clero seculari, quod incedant sub præfixa Cruce, non obstantes contraria consuetudine. S.R.C. 11. Aug. 1621. in *una Ord. Caput. Terra Medagii Baroni Dineci.* Urbano VIII. confirmans 30. ejusdem mensis & anni, in sua Cong. qua incipit: *Exponit nobis.*
- 251 Rector siveque Parochialis, dum recitantur divina Officia in suis Parochiis, debet sedere in scammo, non vero in sella; S.R.C. 14. Febr. 1621. in *Torritano.* In scammo decenti parvo ornato etc. Vide num. 110. & 254.
- 252 Episcopo intelligenti aliquam Ecclesiam sui Diocesis, associato a Dignitatibus & Canonici sui Cathedralis, debet potius asperiorum a digniore illius Ecclesie, ad quam Episcopus accedit, non autem a Dignitatibus & Canonici Cathedralis Episcoporum associantibus; S.R.C. 14. Febr. 1621. in *Torritano.* Vide num. 110. & 254.
- 253 Asperiorum Aquæ Beaticæ Cardinali etiam Legato, seu Ordinario loci aliquam Ecclesiam sui diocesis, seu jurisdictionis, quousque de causa ingreditur, non ab Archidiacono, seu alio de Capitulo ejusdemque Ecclesie potius debet, sed a digniore illius Ecclesie, ad quam Cardinalis etiam Legatus, seu Ordinaris accedit, non vero in sella; S.R.C. 14. Febr. 1621. in *Torritano.* Vide num. 228.
- Episcopo accedente ad aliquam Parochiam sui diocesis cum Canonici sui Cathedralis, Rector illius Parochialis non debet præcedere Canonici Cathedralis, & seders immediate post Episcopum, ante Canonici; sed dignior loca debet Canonici Cathedralis immediate post Episcopum; post Canonici vero Rector debet sedere, vel e regione Sedia Episcopalis; S.R.C. 14. Febr. 1621. in *Torritano.* Vide num. 110.
- Canonici & Dignitatibus Episcopum associantibus in aliqua Parochiali, Rector Parochialis sedere debet digniorem locum, ut jam supra num. 251. dictum est, & proprie idem Rector in eadem sui Parochiali Ecclesia sedere debet in scammo, prout sedent Dignitates & Canonici, non vero in sella; S.R.C. 14. Febr. 1621. in *Torritano.* Vide num. 228. & 250.
- Spina de corona Domini Jesu Christi inter reliquias insignes computatur, & speciali nota, & cultu digna sunt, S.R.C. 21. Jun. 1621. in *Caceres.* Spina) sub baldachino in processionibus deferri possunt, adhibito velo humerali, & præcedentibus duobus Thauriferis; Vide num. 110. & 1176.
- Assistentes Episcopo pro Dignitatibus, & inchoato Officio, superveientibus Dignitatibus, debent eisdem cadere locum assistentia; S.R.C. 21. Jun. 1621. in *Sferria.* Nisi assistentes essent paramenta iuduti; Vide num. 103.
- Non convenit quod prima Dignitas celebret Missam ante processionem SS. Sacramenti, & deinde altera Dignitas minor debeat illud in processione; S.R.C. 31. Julii 1621. in *Genova.* pro Genove. Innocentius XI. confirmans die 4. Jun. 1689. *Cons. 27. qua incipit:* Alias emanant.
- Si solum S. Honupri celebrantur cum Officio & Missa ante Bullam Pii V. potest continuari, si vero introducum est post Bullam, nullo modo permittendum est; S.R.C. 27. Novemb. 1621. in *Conversano.* Ante Bullam Pii V.) qui incipit: *Quod a nobis papales Retis,* die 9. Julii 1568. circa Officii recitationem. Quoad vero Missam, die 14. ejusdem mensis & anni, incipiant: *Qua primum tempore.*
- Aque benedictam asperio in Dominicis debet fieri per ipsum Celebrantem, etiam quod fit prima, vel alia dignitas, non obstantes contraria consuetudine, que potius contraria dici debet, cum sit contra Rubricas Missalis, & dispositionum *Carm. Episc. lib. 1. cap. 10. num. 1. S.R.C. 27. Novemb. 1621. in Persana.*
- Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti intersestos, nonquam tenentur genuflectere; S.R.C. 15. Decemb. 1621. in *Monopolitano.* Dignitates & Canonici, Cathedralium, etiam Collegiarum Ecclesiarum; Vide num. 250. Numquam tenentur genuflectere, nisi dum ad Sacramentum benedicti; Vide num. 1708.
- Paracho rheumate laboranti, & SS. Sacramentum infirmis deferenti, solet indulgeri usus pileoli in itinere, non tamen intra civitatem, vel oppidum; S.R.C. 5. Martii 1621. in *Astusano.* Solet indulgeri) de consensu tamen Episcopi; Vide num. 665. & 662.
- An liceat Curatis, salvis eorum iuribus parochialibus, impedire, contra voluntatem hæredit defensorum, os Regulares Curati ad sanus corpora defunctorum ad quasvis Ecclesie deferenda una cum Parochia & Clerico processionaliter assistent? Responsum fuit, Regulares in casu proposito non possunt impediri; S.R.C. 23. Apr. 1623. in *una Ord. Præd. S. Franc. S. Aug. & discal. Carmel. Urbano VIII. innovans 15. Junii ejusdem anni in suo Consilio.* qua incipit: *Nuper pro parte dilectorum;* Vide num. 280. & 1119.
- Propositu dabitur pro parte Cathedrali Hispanensis, nempe de quo festo translato potius agegandum sit an de patrono civitatis, qui est S. Isidorus, an vero de Titulari, qui est Beatissima Virgo, Responsum fuit de digniori, nempe de B. Maria Virgine; S.R.C. 27. Apr. 1623. in *Hispania.*
- Ubi adeit consuetudo immemorabilis cæntendi singulis diebus immediate post Primam, Missam Vocivam de Be-

- ea Virgine Maria, potest exceptis solemnioribus festi-
uitatibus D. N. J. C. tolerari, prout tolerat S.R.C. & festa
solemniora sunt, in quibus non toleratur hæc Missa,
Dominica prima Adventus, Feria quarta Cinerum, Do-
minica prima Quadragesimæ, Dominica Palmarum cum
tota hebdomada, Dominica Resurrectionis, & Penteco-
ste cum duobus sequentibus diebus, dies Nativitatis Do-
mini, Epiphaniæ, Ascensionis, Corporis Christi, & omnes
dies, in quibus celebrari debet precleara festum in hono-
rem B. M. V. juxta præscriptum in Calendario; ac dum-
modo diebus, in quibus celebratur dicta Missa votiva,
præter eisdem celebratur etiam Missa Conventualis, seu
diei festi currentis; S.R.C. 19. Novemb. 1633. in *Vellifole-
tana Hispaniarum Congr. Ord. S. Benedicti*. De Beata
Virgine Maria; sed fallit in aliis sanctis; Vide num.
1284. & 1295.
- 161 In Cathedralibus, in quibus non sunt distincta præ-
benda, Canonici non sacerdotes, licet pelus admittant,
cedere debet dignorem locum Cincisco Sacerdoti postea
admissio; S.R.C. 12. Novemb. 1633. vel *Decretum*, 1633. in
Salutem. & postea 30. Julii 1666. in *Eglem*. An vero
ubi præbenda sunt distincta; Vide num. 54.
- 166 Archidiaconus, nisi Dignitas, habens anatum Canoni-
catum, debet precedere omnes alios de Capitulo; S.
R.C. 6. Martii 1624. in *Salutem*. Debet precedere;
etiam tantum in diaconali ordine constitutus; Vide
num. 292.
- 167 Missa Purificationis in die festivitatis ejusdem, debet
cantari a Cappellano Ecclesie Terræ Xendæ, in qua ædifi-
cat Capella Confraternitatis sub invocatione Purifica-
tionis in casu proposito, non in aliam majorem, sed in Ca-
pella ejusdem Purificationis B. M. V. juxta solitum; S.
R.C. 19. Aug. 1624. in *Castro*.
- 168 Ubi non est auctor physice pro illeis Missarum celebra-
tione, attendatur sæ moralitæ & politica, quando scilicet
terminari solet hominum quies, & incitari labor
juxta probatam regionum consuetudinem; S.R.C. 18. Se-
ptemb. & 9. Novemb. 1624. in *no Missæ Romani*.
- 169 Missa votiva, quæ ex obligatione aliquæ Ecclesie tenetur
per hebdomadam celebrari certis diebus præscriptis,
in quibus multoties occurrit festum de præcepto, debent
transferri in alteram diem festivam, non impediri; S.
R.C. 9. Decemb. 1624. in *Tertianis*. Debet transferri
se transferre, Missas currentes applicatio; Vide num.
1423. 562. 2158. & 2159. seq.
- 170 Missa Conventualis de Feria la Quadragesimæ, & Adven-
tus nullo modo potest omitti, quando in eis etiam ca-
dat festum alienius sancti, non obstantia contraria con-
suetudine; S.R.C. 24. Novemb. 1633. in *Collice*. Missa
Conventualis de Feria la Quadragesimæ semper dicenda;
in Adventu vero diebus Quatuor Temporum & Vigiliis
occurrentibus, in quibus prælegitur Missa de Vigiliis cum
commemoratione ferie Adventus, Vigilia tamca Nativita-
tis excepta; *Rub. Miss. de Feria & Vigiliis* num. 2. In
Vigiliis etiam per annum, Quatuor temporibus, & Fe-
ria secunda Rogationum, dantur tres Missæ sunt cantan-
de post Nocturnum, ut la *Rub. Miss. Gen. cap. 2. & seq.*
- 171 Conductor, quando Conduci sunt præfentes in cho-
ro, vel in processionalibus, non possunt in habitu Cano-
nici intervenire; S.R.C. 24. Maji 1626. in *no Civita-
tis Castelli*; Vide num. seq.
- 172 Non licet conductores Canonicorum, absentibus;
vel impeditis eisdem, inservire pro assistentibus Epil-
scopo solemniter celebranti, vel cum episcopo divinis in-
servire; sed hoc minus spectat, & pertinet ad verum
Canonicum ordinis successore; S.R.C. 24. Maji 1626. in
no Civitatis Castelli; Vide num. ant.
- 173 Articulus super matricitate parentis, inter Ecclesias
S. Georgii, & S. Petri Civitatis Medice, Sac. Cong. re-
spondit S. Georgii esse matricem, siquæ competere præ-
cederetur; S.R.C. 24. Maji 1626. in *Syracusana Inven.*
XI. *confirmatio in consil.* quæ incipit, Alias emanarunt,
die 4. Julii 1626. editæ. Competere præcedentiam;
in quo sic fit hæc præcedentia; Vide num. seq.
- 174 Cum Sac. Rituum Cong. sub die 24. Maji 1626. ad te-
lationem Em. & Rev. D. Card. Casarini declaravit, Ec-
clesiam S. Georgii Civitatis Medice Syracusanæ diocesis
esse Collegiatam insignem, & Matricem, siquæ nati tali
- debeti præcedentiam supra omnes alia Callagatas ejus-
dem civitatis, Institutum fuit pro bono pacis declarari,
quamvis sit hujusmodi præeminentia, & Sac. Rituum
Cong. censuit esse infra scriptam. Primo, quod in sole-
mnitate Corporis Christi processio incipere debet ab ipsa
Ecclesia Matrice, ad quam convenire debent Archiepiscopi
& S. Petri cum suo clero, & omnes alii interesse de-
bentes, enumerati in *Carta. Episc. lib. 2. cap. 33.* & nullo
modo per vias expectare. Secundo, quod delatio SS. Sa-
cerdotum spectet ad Præpositum S. Georgii, & 30. alitica
ad aliam Dignitatem ejusdem Matricis ordine successivo,
dammodo illo die solemniter celebraverit. Tertio, quod
omnes alia processiones publicæ, puta S. Marci, Rogati-
onum, pro pluvia petenda, serenitate impetranda, &
similes, incipere debeant ab ipsa Matrice. Quarto, quod
in die Ascensionis Domini, & processionalibus S. Marci,
nec non Rogationum tam intra, quam extra civitatem
Præpositus S. Georgii, seu alia Dignitas, qui succedit,
deferendo stolum, officium faciat, benedicens segetes,
& similia; Quinto, quod in omnibus actibus, in quibus
intervent clerus S. Georgii, & alius S. Petri, Præ-
positus S. Georgii præcedentiam habeat, & votum supra
Archiepiscopatum, & Canonicos S. Petri. Sexto, quod
accedens clero S. Georgii ad Ecclesiam S. Petri pro ex-
tremis publicis functionibus, spectet & pertineat ad præpo-
situm S. Georgii, & hoc casu præcedentiam debet eidem
clero S. Georgii; in functionibus autem privatis, puta
ex devotione, vel simili, præcedentiam competere cle-
ro S. Petri la propria Ecclesia. Septimo, quod in Sabba-
to sancto pulsatio campanarum spectet private quoad
omnes alios, ad Matricem S. Georgii. Octavo, quod
Indulgentiæ, seu excommunicationis publicationes nullibi
publicari valeant, nisi prius publicatæ fuerint in Ec-
clesia S. Georgii. Nono, quod fideles in die Paschatis re-
cipientes SS. Eucharistiam in Ecclesia S. Georgii satisfaciant
obligationi. Decimo, quod quando aliquis Patro-
chianus S. Petri eligit sepulchrum in Ecclesia S. Georgii,
Præpositus S. Georgii Officium faciat super cadavere,
etiam præfente Archiepiscopo & clero S. Petri. Unde-
cimo, quod in assumptione cadaveris, quando interve-
nit Clerus S. Georgii, & S. Petri, semper præceden-
tia debeat Præpositus, & clero S. Georgii, atiam si ca-
daver deferatur in Ecclesiam S. Petri, quo casu erit de-
ferenda crux S. Georgii, sub cuius cruce omnes latus
afflictiore accedere debent, officium vero super cada-
vere spectet ad Curatum, vel Sacerdotem illius Ecclesie;
in qua cadaver tumulatur debet. Duodecimo, quod Ar-
chiepiscopus S. Petri nullo modo ministrare valeat Sa-
cramenta suis Parochianis extra propriam Parochiam;
S.R.C. 6. Sept. 1626. in *Syracusana Inven. XI. confirmata*
4. Jan. 1629. in *no Consil.* quæ incipit: Alias emanarunt;
Vide num. 8. & 209.
- Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini Discretis-
simis de Congregatione Italianæ conceditur licentia ar-
gendi propriam Censuram in publicis processionalibus, dum-
modo dignorem locum omnibus aliis Regularibus, qui
habentem Crucem exierant, concedatur; S.R.C. 1. Octob.
1626. in *no Ord. S. Aug. Urbani VIII. approbatus*
Consil. 229. quæ incipit: Cum sint; Vide num. seq.
- Præcedentiam & dignorem locum in processionalibus
tam publicis, quam privatis, competere & debere Au-
gustinianis supra Fratificanos Recolletos & Discretos
juxta dispositionem Bullæ Gregorii XII. quæ incipit
Expositis sub die 15. Julii 1522. editam; Et hoc siue dicit
Recolletis incedant conjunctionem, siue divinum, & perpetuum
silentium impulerit S.R.C. 20. Decemb. 1626. in *no*
Clavertis Ordinis Urbani VIII. approbatus die 24. Jan.
1623. in *Bulla*, quæ incipit: Ex incumbentiis.
- Imagines S. Augustini, S. Nicolai de Tolentiano, ac alio-
rum Beatorum ejusdem Ordinis impressæ, aut depictæ a
Fratribus Discretis ejusdem Ordinis cum habito, quo
ipsi Discreti attonent, suspendenda sunt & abolenda;
injuæquumque dictis Fratibus Discretis, ne sub
potestate arbitrio hujus Sac. Cong. intelligenda, tunc amplius
audiant perire, & omnia fecerit; S.R.C. 19. Decemb.
1627. in *no Ord. S. Aug. Urbani VIII. anno 1628. confirmata*, in *Consil.* quæ incipit: Exponi nobis, die 23. Jan.
edita; Vide num. ant.

- 278 Sacerdos celebratus Missam privatam, dum teneat
an altare, in quo est expositum SS. Sacramentum, post
factum adorationem flexis genibus, apertis capite, dum
se eligat caput competens; S. R. C. 9. Sept. 1638. *approb.
Clem. XI. Bened. XIII. & Clemente XII. in Breui Quadrage-
sime horarum, quod incipit*: Edendo statim introducte.
num. 5. Quid dicendum dum admixturatur Eucharistia
fidelibus; Vide num. 213. & 202.
- 279 Si Vigilia S. Joannis Baptiste incidat in solemnitatem
Corporis Christi, non est ex die jejunandum, nec abstin-
endum à carnibus in festo hujusmodi, sed anticipan-
dum jejunium die antecedenti, nempe feria quarta, S. R. C.
14. Sept. 1738. in Decreto Urbis, & Orbis. Urbis VIII.
approbante 13. Olib. Constitut. quæ incipit: Cum eve-
nire. Officium vero & Missa de Vigilia non petuntur;
Vide num. 234.
- 280 Officium super cadaveribus in Ecclesiis Regularium
spectat, & pertinet ad ipsos Regulares, non autem ad
Curatos defunctorum: & ita impossibile servari aunda-
bit, non obstante contraria consuetudine, S. R. C. 17. No-
vemb. 1635. in eum Ord. S. Francis de Officio, Hoc de-
cretum reperitur in Bullario Alex. VII. Constit. 32. edita
ann. 20. April. 1660. quæ incipit: *Alas pro parte*. Vide
num. 262.
- 281 Benedicere cum Sa. Sacramento danda est in hæc hymni
Pange lingua, non vero ad verbum *Sic & benedictio*;
S. R. C. 5. Febr. 1639. in Substantia. In hæc hymni, recita-
tio etiam versu *Pange de Calo &c.* per cantores, & ora-
tione Deus qui cælis & terræ per celebrantem, omnia &c.
Deum ubique; *Certe. Episcop. lib. 2. cap. 32. n. 17.*
Vide num. 416.
- 282 Postulatibus Syndico, & electis Terra Aquavive fa-
cultatem celebrandi festum S. Antonii Patroni dicte Ter-
re cum odava, non obstante quod cum odava celebra-
rent in eodem oppido festum S. Eustachii patroni Patroni,
respondit de principaliori dumtaxat Patro celebran-
dum esse cum odava, S. R. C. 28. Martii 1639. in eum
Terre Aquavive Regi Napolitani Urbis Provincia;
Vide num. seq. Hæc petitiõ responsum fuit ad normam
Decreti 12. Martii 1630. Vide num. 243.
- 283 De Potestate principalis civitatis debet celebrari offi-
cium cum odava per civitatem & diocesim sub ritu du-
plici primæ classis, tam apud Sæculares, quam apud Re-
gulares obsequio fæxæ, sed isti sine odava; S. R. C.
27. Martii 1639. in Casen. Per Civitatem & Diocesim;
Adde civitati suburbia; & de diocesi, intelligi, cum
patronatus simul sit civitatis & diocesis, vel ubi non adeat
proprie loci patronus; Vide num. 148. 992. & 1230.
- 284 Elefio, & numerus pro associandis Cadaveribus ad li-
bitum baredum defunctorum spectat, & pertinet; ita
ubique servari debere censuit S. R. C. 14. Jun. 1640. in
eum Ord. Frat. Mendic. approbante Alexand. VII. in suo
Consi. 95. ann. 1660. eumque.
- 285 In nocte Nativitatis Domini post caetatem primam
Missam nullo modo possunt aliam dumtaxat immediate celebra-
ri, neque fideles communicari; S. R. C. 20. Apr. 1641.
in Pissarces. Nullo modo, etiam quocumque alio in
contrarium suffragante, qui tolli debet; Vide num. 287.
- 286 Capellani Societatem non possunt prohiberi a Parocho
celebrare Missam ante Missam Parochialem. S. R. C. 18.
Novemb. 1641. in Norim. Vide num. 234.
- 287 Cum superioribus dictis consultis fuisset hæc Sacra Ri-
tuum Cong. an esset premitandum celebrari in media nocte
Nativitatis Domini post Missam decantatam successi-
ve alias duas Missas, & in eis Sacram Communionem
exhibere fidelibus illam depositentibus, respondit non esse
permittendum, sed omnibus utrumque prohibendum.
Nihilominus nonnulli Regulares asserunt hoc licere,
supplicantes additi, S. R. C. ipsa auditis eum procurato-
ribus & advocatis ad relationem Em. Pelloni stetit in de-
cretis, & respondit iterum: prohibendum tam Sacerdoti-
bus celebrare volentibus, quam consentientibus in media
nocte ad Ecclesiam, & communione depositentibus;
S. R. C. 9. Decemb. 1941. & 15. Sept. 1661. in Janua.
Vide num. 285. 332. 397.
- 288 Festum principalis Patroni in quocumque Regno, seu
Provincia, & ulterius pariter principalis Patroni in
quocumque civitate, aut oppido, vel pago, ubi hos
- Patronos haberi, & venerari contigerit, est præceptu-
m cum obligatione tradendi sœcum, & visitandi sub opo-
nibus servilibus; S. R. C. 12. Sept. 1642. Urbis VIII. ap-
probante in suo Consi. quæ incipit: Universa 23. Sept. 1642.
num. 1. Festum principalis; etiam si essent simul pla-
ces patroni, unus tantum ex principalioribus dies festi
de precepto peragitur, ex aliis Constitutione; Vide
num. 289.
- Episcopus quando reperitur in aliquo oppido seu Dio-
cesis ob visitationem, seu aliam ob causam, potest licite
recitari Officium Sacerdotum, de quibus ex forma rubricarum,
seu ex concessione Sec. Cong. eo quod sint Patri-
oni, seu Titulares, in illis oppidis recitatur, & sic
precepto de recitando officio satisficit. S. R. C. 14. Mars.
1643. in eum Dekorum.
- Communitates, vel Universitates Civitatum, seu Lo-
corum, non teneantur ex precepto servare festa ex voto
carumdam indita, cum sub precepto teneantur tantum
personæ votentes; S. R. C. 18. Apr. 1643. in Decreto de
separ. abster. approbante Urbis VIII. Vide num. 162.
- Feria secunda post Dominicam Passionis, quando reci-
tatum est Officium defunctorum, non dicitur Missa Con-
ventualis de defunctis, neque Oratio *Fidelium*, quæ
etiam in aliis feriis secundæ Quadragesimæ dicitur juxta
Rubricas, sed solam oratio *Omnesque semperque Deus*,
quæ est pro vivis, & defunctis, & omittitur tempore
Passionis, S. R. C. 17. Julii 1643. in Lugdunens. Omittit
tempore Passionis; in qua dum tantum collecta ad-
mittuntur; Vide eum. 392. & 1040.
- Feria quinta in Cura Domini Episcopus debet per se
ipsum ministrare Eucharistiam Canonici & Clerici,
omnium vero debet illam ministrare Diaconus, vel
unus ex assistentibus; S. R. C. 8. Aug. 1643. in Majorien-
su. Numquam vero debet illam ministrare Diaconus
sed ad dextram Episcopi facti cum particulis consecratis;
C. Episc. lib. 2. cap. 19. num. 3.
- Canonici Presbyteri non debent habere præcedentem
super Archidiacono, etiam ipsi in Diaconali tantum
ordine sit constitutus; S. R. C. 26. Sept. 1643. in Arimin.
Vide num. 266.
- Episcopo predicanti in Ecclesia Cathedrali in ambone,
ubi Concoctiones ordinarii predicare consueverunt, sine
baldachino, & in habito mozzetta & stole, non debetur
assistentiæ a Canonici & Dignitatibus; quod assistentiæ so-
lum debetur Episcopo, coactionem habenti cum pluviali
& mitra, ad prescriptum Caraceniensis Episcoporum;
S. R. C. 16. Decemb. 1647. in eum N. Dekorum. Ad pre-
scriptum Caraceniensis Episcoporum, (scilicet: Si Epis-
copus erit coactionatus, illi faciet in propria sede, quan-
do versu est ad populum, vel quando aliter absteret pa-
rteri apud ipsum altare, sedem isti super fideliteria in su-
perante ipsius altaris, usque altari tribus. Sedebant ad
ejus dextram Presbyter assistens, & medius post eum
Diaconus Evangelii, & primus Diaconus assistens; & sui-
stris vero sedebant Subdiaconus, & aliter Diaconus por-
ter assistens; lib. 2. cap. 8. num. 45. seq.
- Dum aliqui legatæ reliquuntur cum onere celebrandi
officium alicujus Sancti sub elio etia, quam qui a Sede
Apostolica ei præscribitur, licitum erit hujusmodi Offi-
cia solemniter celebrare quoad pompam extrinsecam;
non autem quoad ritum E. cleasticum. S. R. C. 14. Martii
1644. in Decreto generali ad Urbis VIII. approbata.
- Non autem quoad Ritum Ecclesiasticum; nec valet Or-
dinariorum concessio; Vide eum. 216. Non immutato ve-
rorum, cur possint habere integres Versipetæ; Vide
num. 1097. 1126. & 1179.
- Si Vicarius Episcopi incedit in habitum vicariæ, præce-
dere debet omnes Dignitates, & Canonicos, quantum-
vis Protonotarios; si vero assistat, aut Canonici, debet
sedere in loco suo receptionis; S. R. C. 16. Aug. 1645. in
eum Civitatis Pæris. Quantumvis Protonotarios; in-
telligi de Protonotariis non participantibus; Vide 2136.
& 170.
- Fundationes, quæ debent fieri per primam Dignitatem,
et impediri, obsequi sunt per Dignitatem sequentem;
S. R. C. 9. Olib. 1645. in Bærr. Vide num. 101.
- Missæ votivæ, non possunt dici alio modo lo Domini-
ca Palmæ; S. R. C. 14. Apr. 1646. in Dysspore. Quod intel-

- intelligi etiam in reliquis diebus impeditis; Vide *num. 164.*
319 Missa de Dominica Pentecostes non potest repeti in Sabbato quatuor Temporum Pentecostes; S.R.C. 14. *Apr. 1644. in Dispensatione.*
- 300** Missa ut in die obtus; presente corpore, altera Missam de communis defunctorum, celebrandi erit, quando aliquis obierit in die Commemorationis omnium fidelium defunctorum; S.R.C. 14. *Apr. 1646. in Dispensatione.* Vide *num. 160. & 420.*
- 308** Asperforium aquæ benedictæ Episcopo in Ecclesiâ Religiosorum ingrediendi, est porrigendum per digniorum Illius Monasterii, non solum per aliquem ex Canonice Episcopum sibi associatum; S.R.C. 14. *Junii 1646. in una Circulari Castell.* Immo & Cardinali etiam Legato; Vide *num. 71.*
- 308** Archidiacono, primæ Dignitati, & Protosynthesi Apostolice, dum inserit Episcopo in functionibus publicis, non licet portare rochetum, cum implevis, seu habitum prelatum, sed debet uti habitu canonici; S.R.C. 17. *Novemb. 1646. in Aleretano.* Non videtur negari subtax violacæ tentum; Vide *num. 119.*
- 303** Dignitates & Canonici, qui assistunt latere chori sedentes, prius thurificandi sunt, & postea Dignitate, & Canonici; qui sedent a latere chori minus digno; S.R.C. 5. *Sept. 1648. in Brevetate.* Thurificandi (sunt) duplici, & anteo ductu thuribuli; Vide *num. 70.*
- 304** Dignitates & Canonici, qui assistunt Episcopo, locum assistentia cedere debent sperulentis Dignitati, seu Canonico digniori, quibus convenit assistere; S.R.C. 5. *Sept. 1648. in Brevetate.* Loquitur, cum paramentis non sunt induti; Vide *num. 101.*
- 305** Sacrosanctum Eucharisticum Sacramentum, quod inter Vesperearum Divinarum, peculiari custoditur secella, thurificari debet; S.R.C. 5. *Sept. 1648. in Brevetate.* Thurificari debet;) Falsis solum, cum Sacramentum in choro erit publice expositum; Vide *num. 106.*
- 306** In Missa Conventuali, quando decantatur Evangelium, Ceroferarii cum cereis accensis assistere debent, & Diaconus quoties thurificatur altare, incensum ministrare tenetur; S.R.C. 5. *Sept. 1648. in Brevetate.* Cum cereis accensis.) Excipiuntur subtax Paschalis, & Pentecostes, ad quorum Missæ Ceroferarii, Evangelii tempore, blas inde stare debent manibus junctis, ita & in postrema Passionis parte, qua per Evangelio habetur, infra hebdomadam majorem, & in omnibus Missis defunctorum; *Miss. Rub. prop. & de Missi defunct.*
- 307** In Canone omnino scienda est Commemoratio de Episcopo, etiam ad exemptis; S.R.C. 25. *Sept. 1649. in Torinese.* De Episcopo,) non vero de alio, licet sit Superior, vel Vicarius Capitularis, Sede vacante, vel etiam Episcopus administrator, sive Metropolitani; Episcopus etiam administrator simul & possessor, licet factis distinctis Ordinibus, in Canone est nominandus; Vide *num. 907. & 1137.*
- 308** Non licet in steteri privilegiato dicere Missam de Regem in diebus, quibus occurrit festum primæ, vel secundæ classis, non obstante consuetudine immemorabili; S.R.C. 15. *Sept. 1649. in Torinese.* Intellige de Missæ sollemnitatibus, nam privatæ etiam in duplicibus minoribus etiam transeunt, nec in ferie privilegiata celebrari possunt. Quando vero cantari possit Missa defuncti presentis corpore, consule *num. 75.*
- 309** Asperforio die dominicæ semper facienda est in celebrante, etiam quando Supplicari celebrat; S.R.C. 16. *Novemb. 1649. in Venetis.* Episcopus pontificaliter celebrant non comprehenditur; tunc enim neque ipsa per se, neque per alium aqua lustrali populum aspergit; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 31. num. 4.*
- 310** Sabbato Passionis debent velari Imagines, & Cruces, etiam occurrat eo die festum Titularie, vel Patroni Ecclesiæ; S.R.C. 16. *Novemb. 1649. in Venetis.* Sabbata Passionis;) ad primæ Vesperearum Dominicam, antequam officium inchoetur; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 20. vers. 12.* Vide *num. 599. & 432.*
- 311** Imagines, & Cruces detegi non debent, etiam si in hebdomada Passionis occurrat festum Sancti Titularie, aut Dedicacionis Ecclesiæ; S.R.C. 16. *Novemb. 1649. in Venetis.* Vide *num. 599. & 432.* Velari Imagines, & Cruces; *Ferraz. Bibliot. Tom. VIII.*
- Dominici nostri Jesu Christi, etiam per Ecclesiâ; & super altare omnia ponantur Imagines Sanctorum; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 20. vers. 12.* Vide *num. 599. & 432.*
- Quæ volo comprehensæ sit crux in altari ad functionem locutionis pedum le feri v. majoris hebdomadæ, & crux processione, cum Sacerdos indatur sit violacæ, & Diaconus colore albo, & alius ipse locutionis, esse mandatum præcipitur a Rubricæ feri cum floribus, & lignis laticis, & eidem participare de festivitatis Missa celebrata in mane cum cruce velata albo colore, & ex alio parte sit stus humilitatis; S.R.C. respondit, colorem non esse mutandum; *Ed. S.R.C. 19. Novemb. 1649. in Venetis.* Colorem non esse mutandum;) In altari videlicet retinendum velum sibi coloris, ut in Decreto expositum; in processione vero coloris violacæ, ut in mane additum sit, ex *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 12. num. 10.*
- Pyxis, Olfenforium, & Corporalis, quæ immediate inferiunt SS. Sacramento, debent benedici juxta formam, quæ habetur in Missali propis; S.R.C. 16. *Novemb. 1649. in Venetis.*
- Quando SS. Eucharisticum Sacramentum publice disceptum expositur; omnes ante illud transeunt, casqueamque conditione, & ordiale sint, seu ad illud accedentes, seu ab eodem recedentes, semper nunquam genua flectere debent; S.R.C. 19. *Aug. 1651. in una Urbis.* Publicis disceptum;) Intellige etiam inclusum in Pyxide, vel etiam velatum; Vide *num. 114.* Quando Sacerdos Missam celebraturum, Vide *num. 178. & 189.*
- Quando Missa exiit sine Missis, non debet thurificari atque altare, & ecce choræ; S.R.C. 19. *Aug. 1651. in una Urbis.* Vide *num. 32.*
- Missa votiva de beata Maria Virgine, in Vigilia Pentecostes non potest dici; S.R.C. 18. *Aug. 1651. in una Urbis.*
- Missa dum ejusdem Sancti immediate non possit etiam, non debet cantari eodem die in Ecclesiâ, in qua celebratur ejus festivitas; S.R.C. 3. *Aug. 1651. in Melitana.* Non debet cantari;) nisi forte per aliquam foundationem adimplenda, & interposita hanc Canonica; Vide *num. 1194.*
- Missa non potest celebrari cum casaria fida; S.R.C. 3. *Aug. 1651. in Melitana.* Cum casaria fida;) Nullus tamen Episcopus, Presbyter, Diaconus et saltem Missam celebrandum præsumat cum bacula intrare aut velata capite altari assistere; *Cas. Nullus, de Caser. lib. 1.*
- Tam Sacerdotes, quam Regulæ casqueamque Intuiti, etiam Societatis Jesu, non possunt excedere limitate verbales Indultorum Sedis Apostolicæ super Beatificationibus, præsertim in celebratione Missarum, & Officium cum octava, nisi hoc expresse Sedes Apostolica eis indulserit, S.R.C. 5. *Octob. 1651. approbante lenoc. X. die 16. Decemb. ejusdem anni.* Vide *num. 911. & 912.*
- Regulæ, etiam Societatis Jesu, in Missæ solemnibus debent Diaconum & Subdiaconum, & in Vespere Sacerdotem pluviali indutum habere, ac in reliquis omnibus tenetur exacte observare Rituala, Carmonale, & Rubricas Missali Romanæ; S.R.C. 5. *Octob. 1651. approbante lenoc. X. die 16. Decemb. ejusdem anni.* Quod pluviale in Vespere. Vide *num. 78.*
- Asperforium aquæ benedictæ Episcopo debet gorgi per dignitatem de Capitulo Cathedrali, quando capitulariter, & cum indumentis canonialibus proceditur ad Ecclesiâ quoscumque Diaconis; S.R.C. 18. *Januar. 1652. in Leodis.* Ecclesiâ quoscumque;) Intellige, quæ non habeant Rectorem beneficium, vel non sint Regulæ; S.R.C. *num. 71.*
- Missa in feri v. majoris hebdomadæ non potest celebrari in Oratorio Confraternitatum, & private; S.R.C. 1652. *in Florentia.* In oratorio Confraternitatum;) nisi solamale unica, si asservetur SS. Sacramentum; Vide *num. 112.* De privata vero habet exemplum *num. 895.*
- Reliquia Sanctorum existente sub custodia Capitali, in processionebus deterranda sunt per Canoniam itacitatem hebdomadam, in casu vero, quæ requiritur quatuor unum, deterranda sunt & Canonice non pariter; S.R.C. 22. *Mart. 1653. in Lucena Cuna juris.*
- Quando aliqua Ecclesiâ Sacerdotali, vel Regulari ob aliquod impedimentum est substituta pro Cathedrali, & Episco-

- Episcopio interesse cum cappa in concionibus, teneatur Canonici Cathedralis assistere cum habitu canonicali; S.R.C. 22. *Mart. 1653. in Castilia.*
- 325 Ad Canonicum hebdomadarium in Matutinis & Vespertinis spectat primam antiphonam inponere, incipit hymnorum, antiphonam ad *Benedictus*, & *Magnificat*, Cappellani vero teneatur eadem facere praenotionem, dum est paratus; S.R.C. 5. *Jul. 1653. in Lusacia.* Primam antiphonam etiam in Laudibus; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 6. nov. 16. Cappellani teneatur*, quo ritu & tempore; Vide *num. 61.*
- 326 Missa de Dominica, seu de festo duplici, si illa die occurrat, debet dici, cum commemoratio SS. Sacramenti, ad formam Rubricarum Missalia, quando fit particularia processio cum SS. Sacramento, in aliquibus Dominicis, seu aliis diebus cujuslibet mensis; S.R.C. 6. *Decemb. 1653. in Passau.* Ad formam Rubricarum Missalia, scilicet post omnes alias ordinarias collectas de precepto in diebus occurrentes, sed sub unica conclusione; Vide *num. 1009.*
- 327 Stante altercatione in terra Mosteckii diocesis Burgi S. Sepulchri super delatione simulacri S. Antonii de Padua in Processione, respectu habitus Cappucinorum, cum quo efficienda est; Sac. Rit. Cong. ad quem negotium deductum est, respondit, Habitum hujusmodi non esse vetitum in casu, de quo agitur, & ideo arbitrio Episcopi; *Evd. S.R.C. 17. Julii 1654. in aeg. Ordinis Cappucinorum Mosteckii Provincia Moravia.* Et 17. Julii 1653. in Begreest. Habetur in Archivio Ord. Arm. cum subscriptione Francisci Narin Phabci S. R. C. Secretarii; Vide *num. 462.*
- 328 Missæ exequiales defunctorum in die depositionis defuncti possunt solemniter celebrari diebus, in quibus debet scilicet duplex aliquis Sacerdos, dummodo solum non sit de precepto, iuxta Rubricas Brev. Rom. S. R. C. 19. *Sept. 1654. in Papien.* Loquitur, corpore non presente in Ecclesia, pro quo unica Missa solemnis conceditur in festo duplici etiam majori, nisi sit de precepto; Vide *num. 39. et 600.*
- 329 Absolutio solemnia cum assensu quatuor Dignitarum, vel Canoniorum ultra celebrantem in anniversario aliquo Episcopi, non debet fieri, quia obstant Rubricæ Pontificalis Romani; S.R.C. 24. *Novemb. 1653. in Rechin.* Obstant Rubricæ Pontificalis Romani; Statuitur enim hæc absolutio fieri tantum in primis Ecclesiis, que fieri solent post obitum aliquo Summi Pontificis, S. R. E. Cardinalis, Metropolitanis, aut Episcopi proprii, seu Imperatoris, Regis, vel Ducis Magni, aut Domini loci, nunquam vero in Anniversariis; *Pontif. Rom. per. 3. cap. de Officiis solemnibus post Missam pro Def. et Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 11.*
- 330 Antiphona in choro Cathedralis postquam primo loco data fuerit Celebranti a cornu Episcopi, danda est secundum loco primæ Dignitati, si ve a cornu Evangelii, si ve a cornu Episcopi eascentis, & si ve intervenitis, si ve non, prima Dignitas, qua sedet a dextra parte Evangelii, non obstante allegata consuetudine; S.R.C. 21. *Martii 1663. in Senegallien.* Antiphona; quo ritu premitnanda; Vide *num. 51.*
- 331 Assistentia Episcopo in Missis Pontificalibus, ministratio aspersoris Episcopo in ingressu ad Ecclesiam, cantus Missæ in diebus solemnitatibus, necnon peragere solemniam Missarum, & delatio SS. Sacramenti, assistentia Episcopo in solemnitate Corporis Christi spectant ad primam Dignitatem, & successive ad alias Dignitates; vel ad seniores Canonicos, non autem ad Vicarium generalem; S. R. C. 29. *Maii 1653. in Padua.* Vide *num. 102.*
- 332 Ubi debet fidelitas SS. Sacramenti, competit et præcedentia super aliis Consecrationibus in omnibus processionibus, in quibus deferretur SS. Sacramentum; S.R.C. 19. *Jun. 1653. in Medallanen.* 20. *Sept. 1653. in Vericellen.* Et 10. Julii 1648. in *Lauren.*
- 333 Archiepiscopo uti Archiepiscopo, majoritate gradus, competit præcedentia supra Episcopum presentem in civitate Metropolitanæ & Diocesis; S.R.C. 19. *Jun. 1656. in Pragen.* Præcedentia supra Episcopum. Loquitur de propriis Archiepiscopis; non Presente enim, seu adventante Metropolitanæ, cessat Episcopo a hæreditionibus
- privatis; *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 4. num. 4.* Vide *num. 59.*
- Archiepiscopi & Episcopi Titulares existentis in aliena diocesi debent præteriri Archiepiscopos, consecrationes junioribus, necnon aliis Episcopis characteris junioribus, sed gradu Archiepiscopali posterioribus; antea tamen Ecclesiæ ambitum, intra quem Ordinarius privative quoad omnes Archiepiscopos & Episcopos etiam seniores, præcedentia competit; S.R.C. 2. *Apr. 1656. in Ephefæ;* Vide *num. 101. et 123.*
- Cappellanus curatus, ratione stolis, in funebribus, debet præcedentiam habere super plios quosvisque Sacerdotes curatos simplicis cotta indutos; S. R. C. 20. *Junii 1656. in Mezeraten.*
- Missa solemne de Annunciatione B. M. V. non potest celebrari, quando ejus festum incidit in Dominica Palmarum; S.R.C. 20. *Mart. 1657. in Piacentino.* Etiam in ipsa missa Ecclesiæ, seu ubi concursus populi ad celebrandum accedit, licet cantata Missa de die; quod Decretum se extendit etiam ad unam majorem hebdomadam, & tri-duum Paschatis; *Rub. Miss. de Transi. Fest. tit. 6.* Vide 1623. Hoc idem extenditur ad totam hebdomadam, in qua nascitur solemniter decantari Missa de festulo Ecclesiæ occurrente; *ex Rubric. tit. 6. de Transi. festulo.*
- Baldachinum in Ecclesiæ & locus in Presbyterio non debetur Domino loci, & admonetur Ordinarii, ne permittant hujusmodi usurpationem, & non licita detentionem; S.R.C. 9. *Junii 1653. in Polissanen.* Vide *num. 100.*
- Potest Archiepiscopus Grævensis, ex immemorabili consuetudine in processionibus solemnitibus post se deiere sellam gestatoriam mediam inter se, & Præbiterum, ac Regium Magistram; S.R.C. 20. *Maii 1908.* Etiam in processionibus SS. Sacramenti; S.R.C. 21. *Sept. 1657. in Græven.*
- Inter delegendi SS. Sacramentum & Reliquias in processionibus spectat ad Hebdomadarium Missarum solemni peragendam post processionem, vel ad illum, qui immediate ante processionem eadem peregerit, privative quoad reliquias, etiam Dignitates, & seniores Canonicos, tam abstruse, quam nolente Episcopo prædictis omnia subire; S.R.C. 26. *Jun. 1658. in Cojens.* Circa SS. Sacramentum, quod illustratur in die solemnitate Corporis Christi; Vide *num. 3.*
- Prima Dignitas officium Præbiteri assistentis, Episcopo divina pontificaliter peragente, faciens, teneatur sustentare librum, quando solum Episcopica cantat, non vero quando legit, quod spectat ad Cappellanum; S.R.C. 16. *Mart. 1658. in Roggen.* Teneatur sustentare librum habens a sinistra Episcopi ministrum de libro, stentem & adjutorem in sustentatione libri ipsam assistentem; *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 1. num. 3.* Quando solum Episcopica cantat; Excipe Hymnum, Antiphonam primam, Absolutionem, Benedictionem, & Nonam Lectionem Matutini, & Te Deum laudamus; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 3. num. 6. et 9.* Vide *num. 924.*
- Diaconi existentes non teneatur, immo non debent inservire Episcopo de bugia, seu candela, sed ex administranda est per Cappellanium, nec possunt cogi Canonici ad inservendum Episcopo in Missa private, præter consuetudinem. Etiam dicti Canonici non induti canonicis vestimentis, non teneatur ad præstandum Episcopo assistentiam; immo est contra ritum præstare; S.R.C. 16. *Mart. 1658. in Roggen.* Vide *num. 22.*
- Præmissi a chori assistentibus & directione non sunt amovendi, sed ad Canonicos immediate digniores spectant post præfatos Præbiteros Vesperarum & Missarum solemnia, ut unusquisque proprio muneris incumbat; S.R.C. 2. *Jun. 1658. in Mantellan.* Vide *num. 14.*
- Missa votiva de B. M. V. cum Gloria & Credo, & sine Officio potest celebrari in aliqua die ob publicam causam, & ratione concursus; S. R. C. 2. *Junii 1658. in Clavennan.* In aliqua die, videlicet exceptivis, de quibus *num. 664.*
- Archiepiscopus, & illius Suffraganei, cum simul in Metropolitanæ divinis interfuturi conveniunt, & generalis preces effundunt ante altare SS. Sacramenti, & etiam maximam, idem Archiepiscopus debet præcedere, & accedere digniori quidem loco, sed in linea cum Suffraganeis;

- gaueat; Archiepiscopus scilicet super baldichorio, & Suffraganei super pulvinariis hinc inde; & si loco baldichorii Archiepiscopus adhibeat genuflexorium commune, poterant Suffraganei, si idem capax fuerit, super eodem hinc inde pariter genuflexi; & S.R.C. 8. *Jen.* 1618. in *Seren.* Vide *num.* 123.
- 345 Missæ votivæ de Titulari & Patrono non possunt dici cum Gloria, & Credo; sed Ordinaria præcipitur ut quid contra, vel præter Rubricarum præscriptionem fieri pœne in Constitutionibus pontificia contraista servari permittant; sed tantummodo die Tituli quorumlibet Ecclesie, & Oratorii de sacro Titulari Missa cum Gloria, & Credo celebretur; S.R.C. 4. *Arg.* 1638. in *Terrisus.* Sed tantummodo die Tituli, & per octavam, eum de officium sit peragendum; *Rub. Miss.* 21. de *Symbolo.* Vide etiam *num.* 41.
- 346 Archiepiscopus, seu Dignitatis, vel Canonici, qui alteri Archiepiscopatum, dignitatem, seu canonicatum assignavit, non competit precedencia super aliis sacerdotibus senioribus, quia nulla qualitas Archiepiscopi, Dignitatis, seu Canonici illi remanet post translationem; S.R.C. 7. *Sept.* 1653. in *Bisulcan.*
- 347 Missæ currentes in honorem aliquos Beati non Canonizati, non possunt celebrari, sine speciali indulto Sedis Apostolicæ; S.R.C. 28. *Sept.* 1658. in *Parajempranensi.* Missæ currentes; & fortius votivæ; Vide *num.* 378. *seqq.*
- 348 In novem diebus ante Nativitatem Domini, ubi adeo antiquissima consuetudo, vel consuetudo, potest decerni ipsa Missæ votiva solemnæ B.M.V. quamvis in illa occurrat Festum D. Thomæ Apostoli, & Dominica tertia, vel quarta Adventus, non omittit tamen Conventuali, statuta hora decernenda; S.R.C. 28. *Sept.* 1658. in *Assensu.* Votiva solemnæ, idem cum Gloria, & Credo, sine commemoratione festi, vel Dominice occurrentis, & cum Prælatione Beatæ Mariæ, & Evangelio S. Joannis in fine. Excipe diem Expectationis, ubi ex indulto celebratur, in qua non votivæ Missæ, sed occurrentis erit cantanda cum commemorationibus festi, & festæ, & Evangelio, si forte occurrat, quia eum Officio coadjuvat; Vide *num.* 1012. & 1260.
- 349 Festum Sandorum Patronorum principalem Civitatis & Clero seculari Civitatibus celebrandum esse cum octava, a Regularibus vero sine octava; in Diocesi autem, ubi non addit proprius loci Patronus, similiter cum octava; at ubi colitur festum peculiaris Patroni, nihil de Patrono Civitatis, vel civitatis consuetudine, sub duplici majori tantum sine octava; S. R. C. 28. *Septemb.* 1658. in *Calcestrina.* Cum octava, & sub ritu duplici primæ classis, tam apud Seculares, quam Regularia civitates, & suburbiorum; Vide *num.* 122.
- 350 Primæ Dignitatis post Pontificalem solemniter celebrant in solemnioribus festivitatibus debetur assistentia duorum Canonico-rum pro Diacono & Subdiacono, quamvis Præbenda non sint distincta; S.R.C. 7. *Decemb.* 1658. in *Brandusian.* & *Conversano.* Debetur assistentia Presbyteri etiam plebani induti, ubi adeo consuetudo; Vide *num.* 4.
- 351 Missæ privatæ de defunctis quocumque die dici possunt, præterquam in festis duplicibus, & domoicis diebus, juxta præscriptum Rubricarum; S.R.C. 25. *Feb.* 1659. in *Faventina.* & 28. *Febr.* 1660. in *Jennae.* Item in feriis, diebusque, quibus prohibetur fieri in fasto duplici, etiam corpore præfate in Ecclesiis; Vide *num.* 25. Notandum quoque, hoc decretum editum fuisse pro Missa solemnibus celebranda in Ecclesia non presente Cadavere.
- 352 Austerioritas suscepi ordinis præbyteratus inter Sacerdotes simplices, non gaudens Præbenda, inspicienda est, nulla habita ratio inter eos prioritatis in ordine Subdiaconatus, vel Diaconatus; S.R.C. 29. *Mart.* 1659. in *Triserina.* Quid statuatur inter Præbendatos, vide *num.* 54.
- 353 Proto-notarius simplex Sacerdos an numerum non participationem in processibus, ceterisque Ecclesiasticis functionibus, debet servare Ceremoniale Episcoporum; ideoque procedere debet omnia simplices Sacerdotes sacris vestibus cum amictis; S.R.C. 24. *Mei.* 1659. in *Aversano.* Debet servare Ceremoniale; idem neque supra, *Ferrari.* Biblioth. Tem-VIII.
- maque inter Cathedralis Canonici, lib. 1. cap. 13. *num.* 10. & 12. Ubi vero Capitulum non existit, vel inter Canonicos collegialiter non incidentes, necnon & in processibus, quid servandum, require *num.* 165. 170. & 354.
- Non licet in Ecclesiis, in quibus non asseratur SS. Sacramentum, celebrari Missam in Feris quinta in Cena Domini, nec ejusdem Augustissimi Sacramenti asseratio in Sepulchro. S.R.C. 24. *Junii.* 1659. in *Assepsitano.* Vi. de *num.* 121.
- Proto-notarius simplex incedens in habitu Proto-notarii debet sedere in choro post Canonici, & ubi Capitulum non existit, immediatè debet sedere post Reoram Ecclesie, vel alia faciant officium. In processibus vero pariter eodem loco, vel nisi adit Magistretus, prætest etiam ut Prælati incedere post Baldachinum, sub quo deferret SS. Sacramentum S. R. C. 2. *Arg.* 1659. in *Saracen.* Quid statuatur de Proto-notariis participatibus, & magis principia consanguineis, Vide *num.* 126. 290. & 121.
- Prælati Episcopia inferiores, qui Pontificatum uso fruantur, super altari, in quo sacra arant iactari, septimum nequaquam debent apponere candelabrum; S.R.C. 27. *Sept.* 1659. in *Decreto Generali coram Alexandro VII.* *enno.* Vide *num.* 41.
- Prælati Episcopis inferiores Cathedrali, seu sedem suam, & permanentem in eorum Ecclesiis non debent destinare, sed tribus ipsi diebus, quibus ex antiquis Decretis tantummodo pontificali celebrari eis permittitur, mobili sede, seu Cathedra uti debent, quam oblongam simpliciter perficit panno coloris festivitatis congruentia obducere possunt, non autem contexto, aut phrygio, five basilico opere ornato; S. R. C. 27. *Sept.* 1659. in *Decreto Generali, coram Alexandro VII.* Quod sint illi dies; Vide *num.* 359. Pro Abbatibus vero Cassinensibus, vide *num.* 400. *seqq.*
- Prælati Episcopia inferiores Baldachinum adhibere super sedem possunt, non autem pretiosum, aut aureum; sed simplex, & eo quod altari superimponitur, materia & opere sit inferius, & ad ipsum per duos tantum gradus in superficie Præbyteri stratos ascendant; S.R.C. 27. *Sept.* 1659. in *Decreto generali, coram Alex. VII.* Non autem pretiosum, aut aureum, & quod nonnulli Episcopo Cardinali competit; *Coram. Episc.* lib. 1. cap. 13. *num.* 3.
- Prælati Episcopis inferiores vacuum alium præter parvam mensam, & in coram Episcopo parare non possunt, in quo duo candelabra cum candelis, necnon mitra, calix, missale, thuribulum, navicula, & reliqua ad celebrandum necessaria collocentur; prope veto mensam eandem parieti hærens hucusque pastoralis aptetur; S. R. C. 27. *Sept.* 1659. in *Decreto generali coram Alex. VII.* Mitra) nunquam pretiosa & baculus cum velo albo appenso; Vide *num.* 362.
- Dura in quibus solemniter Prælati inferioribus celebrari conceditur, sint de præcepto festivi, vel alii, in quibus ipsa pontificali celebrari festivitas ratio exigit nempe Patroni Loci, Fundatoria Ordinis, Tituli, Dedicatio Ecclesie; ab aliis autem debent ab hujusmodi pontificalium usui in Officiis & Missis defunctorum, quocumque die etiam festivo, & de præcepto, S.R.C. 27. *Sept.* 1659. in *Decreto generali coram Alex. VII.* Abbates Cassinenses Congregationis Cævensis, in quibus Missæ defunctuum pontificalibus possint uti, consuevit *num.* 401.
- Prælati Episcopis inferiores, ad Ecclesias accedentes, licet pontificali divina prædici, & idem absoluti, ab altari recessit, a sua Canonici, vel Monachi (ut mox est Episcoporum) non possunt associari S.R.C. 27. *Sept.* 1659. in *Decreto generali coram Alex. VII.* Abbates Cassinenses non possunt, Vide *num.* 140. & 402.
- Prælati inferiores præter duo Sacrificii Ministros, Diaconum nempe Evangelii, & Subdiaconum Epistolæ, duo alii tantum Diaconi cum Dalmaticis, & unico Præbyter cum pluviali assistere debent. Duo insuper Capellani, qui de mitra, & baculo, & totidem Acolythi pro candelabris debent infervere. Præterea sex alii Canonici, vel Monachi, duo scilicet pluviali, duo planetis, totidem tunicella induti, divinis huiusmodi interesse vacent, qui tamen non in sedibus, seu stillis choralibus, sed

sed in scamis, absque postergalibus panno viridi laeo cooperitis, sicut congruum accommodatis, moxque illuc remouendis, confedere debent: S. R. C. 27. Sept. 1659. *In Decreto generali, coram Alex. VII. Viridi panno*, seu potius coloris peramentorum: Vide num. 1265. Pro Cassianibus Abbatibus: Vide num. 403.

362 Prelati Episcopis inferiores mitram pretiosam, nisi alius expresse x S. Sedis indutum, adhibere minime possunt: sub mitra pileolum nigri tantum coloris induant: baculum pastorem albo velo appenso deferre debent: ab iisque, & aliis Pontificalibus etiam de Ordinariorum licentia extra Ecclesias sibi subiectas prorsus abstinere debent: & neque in Processionibus, vel per eorum Ecclesias per vias extra ambitum, vel Parochiam ducuntur, insignis predictis uti, vel penes se praefari faciant: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decr. gra. coram Alex. VII. Vide num. 404.*

364 Prelati Regulares rochetum deferre non valent nisi ex tali ordine fuerint, ut indumentum huiusmodi competat: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto gener. coram Alex. VII.*

365 Prelati Episcopis inferiores invitati ad Ecclesiam, exemptam, nec illa pontificaliter uti valent, nec illi, qui non fuerint Abbates perpetui vel benedicti, in propriis Ecclesiis, uti possunt privilegio perpetui Abbatibus, vel aliis benedictis indotto: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Invitati ad Ecclesiam*, intelligit etiam Episcopo annoate, Vide num. 362. 373. & 1069. Neque il qui non fuerint, ... benedicti, & nisi Episcopo tunc advocato, licet convenit, Abbates renuunt breviter, qui tunc licet eisdem Abbatibus propria Monachos benedicere, & alia, quæ ad officium huiusmodi pertinent, exercere, donec ipsi Episcopi suam duritiam recogitent, & Abbatibus benedicere non recusat: Decret. Greg. IX. Tit. De supplicando negligentia Prælatorum.

366 Prelati Episcopis inferiores, sacras vestes ex altari sumere non possunt, nisi pontificaliter divine vacaturi: S. R. C. 27. Sept. *in Decreto generali, coram Alex. VII.*

367 Indulgentie impetiri, vel publicare non debent Prelati inferiores absque expresso S. Sedis indotto: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Sanctæ Sedis indotto* gaudet Abbas SS. Salvatoris Venetiarum, dummodo aliquis Antistes presens non fuerit, publicandi Indulgentias per Episcopos, videlicet quadragesimæ dierum. Diploma Alexand. Papæ VI. in Bullario Canonico Regulatorum N. XLVI. 8. Maji 1497. quod incipit *Alexander*, Julius aeternæ Papæ III. die 1. Nov. 1557. ad universam Congregationem extendit in Constitutione: *Nullus Episcopus* Cap. Statutum adhuc in sua praxi perseverant.

368 Prelati Episcopis inferiores pontificales benedictione cum tria crucis productione in Missa tantum pontificalibus: necnon in Vespere, & Matutinis pontificaliter iidem celebrante possunt impetiri: privati enim populi, quovis pleno iure subiecti, nisi expresse ipsius permittit fuerit, etiam pontificalibus induti per Ecclesias incidentes, impetiri benedictionem præsument non debent: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Vide num. 1069. & 190.* Nisi expresse ipsa permittit fuerit. An velut privilegium in presentia Episcopi, consue num. 1069. & 190.

369 Prasente Episcopo sine speciali Sedis Apostolicæ permisso Prelati Episcopos inferiores, etiam pontificaliter celebrantes a benedictionibus cessare debent: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decr. generali, coram Alex. VII. Vide n. nat.*

370 Si Episcopus aderit in Ecclesiis Prælatorum inferiorum, abbatibus, sedes laico Evangelii, uno saltem gradu eminentiori sede abbatili, est exigenda, hacque altero gradu humilior in coram Episcopo collocari debet: a latere Episcopi Canonici Cathedralis, prope Abbatem Canonici, vel Monachi Monasterii, & abbatibus Ecclesiam confedere debent: consilium cum celebrante Episcopo facere, sique ibi in tabulo imponere, Evangeliorum textum osculari, & populo solemniter (quovis Abbas ipse pontificaliter celebret benedicere debet) Episcopos praeterea trino dudu, & immediate Canonici Cathedralis dupli modoque Abbas (nisi celebret) palat dupli, & ab subsede Canonici, vel Monachi abbatialis Ecclesiam ante tantum ductu thurificari debent: S.

R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Immediata Canonici*. Quid si Canonici unica cum Episcopo adesse? requirit num. 31. & 157.

Episcopi abstinere debent, uti consuetudo non viget, & frequenter accessu ad Ecclesiam exemptas pro sacris thuributionibus assidue, ut liberius Abbates valent suis uti privilegiis: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII.*

In Ordinationibus Canonicores, Clericos, Monachos, necnon in Expositionibus Monialium, & emissionis professionis etiam, etiam pleno iure Prelatis inferioribus subiectorum, in benedictionibus sacra supplicia, ceterisque edibus (Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnia, tam tantum in sano, ut praefertur exceptis), neque in Ecclesiis, Oratoriis, aliisque locis tunc publicis quam privati, quantums exemptis, & eisdem Abbatibus plebo iure subiectis, mitram, baculum, & quævis alia pontificalia insignia, nisi expressa Sedis Apostolicæ concessione, adhibere non debent: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Ter tantum in sano* occasione quoque solemnitatis, ut sunt Patroni, vel Tituli, seu Dedicationis Ecclesiarum: Vide num. 350. Amplius etiam praefatos decretum pro Cassianibus: Vide num. 403.

Prelati Episcopis inferiores teclasticam supellectilem pro servitio dumtaxat suorum Ecclesiarum, vel Monasteriorum benedicere valent: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Vide num. 1069. Supellectilem*, ... benedicere, & etiam Cassianica non possunt, nisi doceatur de indotto, Attulit S. R. C. Vide num. 409.

Prelati Episcopis inferiores aliqui pontificalia extra loca ipsius subiecta, vel pro servitio alienæ Ecclesie, aut in subditos pariter alienos, etiam de licentia Ordinariorum, excedere non possunt: puta Campaniarum benedictiones, Galicum, & similia, in quibus sacra adhibetur unctio, necnon minorum Ordinum collationes: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decr. gener., coram Alex. VII. Vide num. 1064.*

Prelati inferiores Conclavatoribus, qui eorum subditis verba Dei predicandi onus acceptant, benedictionem largiri præsument non debent, sed Episcopis, quibus huiusmodi privative competit, omnino dimittant: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Neque Missarum solemnia* pontificaliter praesentes. Vide num. 407.

In Missis privatis quoad indumenta, ceremonias, ministros, etiam ornamenta, & benedictionis largitatem, a simpliciter Secrodo Prelatis inferioribus discrepare non debent: ac proinde sacras vestes induere debent in Sacris: neque uti possunt Cruce pectorali: unico tantum contenti sint Ministro: aquam cum pelvi & urculo argenteis sibi ministrare minime facere possunt, quæque tantum candles super altare adhibere velent: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Sacras vestes* & pretiosiores simplici Secrodo: Vide num. 120. in Sacris & particulari, & in aliis distincta: Ibidem.

Locorum Ordinis auctoritate Sedes Apostolicæ profuit, immo debent Abbates, & Prelatos Episcopos inferiores, qui usu Pontificalibus gaudent, tum Saculares, tum Regulares, quototumvis exemptos, & speciali exemptione indigentes, atiam per consensum compellere ad omni modum observantiam rerum praefcriptarum circa morem dationem Pontificalium: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decreto generali, coram Alex. VII. Rerum praefcriptarum* pro quibus consue sunt antecedentes sanctiones.

Nonnulli ex Abbatibus & Prelatis inferioribus proprium habent Territorium, & iura episcopalia, nullique subduantur Episcopis: qui eo coercere, si exacerbat, valent: ac casu a Sede Apostolica Nunciis, si edent, ab Episcopis Romano tantum Pontifici subiectis, intra, vel prope quatuor Diocesis limites, etiam Ecclesiam, vel Monasterium sita sunt, tamquam a S. S. delegatis ad huiusmodi decretorum observationem praedicti omnino debent cogi: S. R. C. 27. Sept. 1659. *in Decr. gener. coram Alex. VII.*

Bætorum imagines, etiam non principelles, & uti supplices appositæ, simulacra, pictura, tabellæ, aut scriptura, eorum preclara gesta representantes, aut reserentes, in Ecclesiis, Sacra, & Oratoriis quibuscumque

- que, & præsertim in quibus Missæ Sacrificium, vel alia divini officia peraguntur, in conspectu Sede Apostolice nullo modo exponi debent; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali super cultu Beati adrianæ canonizati præfatus* num. 1. *Alen. VII. præfatus*. Indulta hujusmodi quomodo intelligenda. Vide *num. seq. 388.*
- 380 Ubi indultum fuit per Sedem Apostolicam, Immaculæ, simulacra, picturæ tabellæ in Ecclesiâ poni, soli positi prius tantum, non tamen super altare collocandi incultæ, tributa censetur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 1. *Alen. VII. approbante*. Secus taliter, ubi indultum habetur pro Missa Beatorum. Vide *num. seq. 389.*
- 381 Si concessa fuerit per Sedem Apostolicam altarium ecclesio, non tamen ob id Missa & Officium de Beatis celebrandi, vel recitandi facultas tradita presumatur, etenim specifice & expresse concessio super his procedere debet; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 1. *Alen. VII. confirmante*.
- 382 Ubi in toto loco cultus Beati fuerit concessus, non extenditur inconsulto Pontifici ad nium locum, quous alia occurrere auctoritate; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 4. *coram Alen. VII. vide* num. 383. & 389. *seq.*
- 383 In locis, ubi Beatus non omnibus cõis permissum fuit, non inde publica Officii recitatio permitti censetur, sed tantummodo privata, nec satisfactione precepto recitationis, nisi quoad illos, quibus Sides Apostolice de hoc indultum fuit; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 1. *Alen. VII. superante*.
- 384 Missa de Beatis, quæ fuerit indulta certis personis, omnes Presbyteri Regularibus, vel Sacerdotibus sicutis loci, vel Monasterii, seu Presbyteris alienique Ecclesiæ servitio præpositis addidit, a consensu Sacerdotibus, quousvis dignitate, etiam Cardinalibus insignis, minime celebrari possunt; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* coram *Alen. VII. vide* num. 388.
- 385 Dicit fieri in Beatorum memoriam non celebratur, nisi speciatim indulto Apostolice provisorum fuerit; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 7. *coram Alen. VII. Qui vasa casus expiendi fuit*; Vide *num. 389. & 391.*
- 386 Beatorum nomen in Calendarie non apponatur, nisi illius tantum loci, ex quoque personarum, in quo, & a quibus cultus cum Officio, & Missa celebratur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 8. *coram Alen. VII. vide* num. 381.
- 387 In quibusvis ecclesiasticis precibus, etiam in Oratoriis privatis eandem, particulari Beatorum suffragis non apponatur, vel recitatur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 9. *coram Alen. VII. vide* num. *seq. 389.*
- 388 In publicis precibus, præter Indultum; & a Sede Apostolica approbata, Beati non invocantur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 10. *coram Alen. VII. vide* num. *ant.*
- 389 Beatorum Reliquia in processionalibus minime circumferantur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali* n. 11. *coram Alen. VII. Licet in altaribus poni possint*; Clem. XI. Const. 8. num. 11. quæ incipit *Vires gloriosæ* §. n. 8. *Maii* 1716. edita.
- 390 Non removetur cultus Beatis, qui per commune consensum Ecclesiæ, vel per immemorabilem temporis eorum, aut per Patrum, Virorumque Sanctorum scripta, vel temporis tantum honorum mistam accedente scientiam, ac tolerantiam Sædis Apostolicæ, aut Ordinario- rum hædus præstitus, nec certis modo & forma ab eo tempore alia exhibita fuit. Verum si a centum annis extra, cultus hujusmodi aliquis ex parte consensit actus & extensus, eo casu idem in præteritum reductus; prout quous cultus, extra eas prædictas ad expressa tantum verbaliter in Apostolicis indulta omnino revocatur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 12. *coram Alen. VII.*
- 391 Beati in petronis non eliguntur, nec eorum antelias cum offitio celebrantur; S.R.C. 27. Sept. 1659. *decreta generali de Beatis* num. 13. *coram Alen. VII. Beati in Patronos non eliguntur, nisi auctoritate Apostolica*; Vide *num. 392.*
- Locorum Ordinariorum, auctoritate Sædis Apostolicæ possunt, immo debent Sacerdotes & Regularis quouscumque, quantumvis exemptos, & speciatim in præfatione indigentes, etiam sub censuris compelli ad omniandum omnium Decretorum circa Beatos observationem. Cum aliqui nullo subduant Episcopo, qui eos, si exacerant, coercere valeat, ad censu a Sede Apostolica Nuntiis, si aditus, sua minus ab Archiepiscopis in eorum provinciis, vel ab Episcopis Romano tantum Pontifici subditis, intra, vel prope quorum dioceses limites eorum Ecclesiæ, vel Monasteria sua fuerint, tamquam a Sede Apostolica delegata omnino cogi debent; S.R.C. 27. Sept. 1659. *in decreto generali de Beatis* num. 15. *coram Alen. VII. vide* num. 393.
- 392 In Missa facilius, quæ contingant in Dominicis Passionis ad Ierem quintam Canon Domini, si facienda obvenit commemoratio de simplici; amittenda est tertia oratio, quæ pro seculis assignatur in Missis, nempe pro Ecclesiâ, vel pro Papa; S.R.C. 22. *Novemb. 1659. in non Rebricatum*. Item inter officium Prefatus Pentecostes; Vide *num. 391. & 394.*
- 393 Ab eo tempore, quo Innocentius X. ad duplicem sessionem erexit officium S. Francisci Romani, dupliciter excepit, an istud Quadragesimæ Martyrum sit assignandum sedem suam, nempe dies decem Martii: an vero idem festum tantumque translatum, prima die non impeditur sit celebrandum? Quo dubio in Sacra Rituum Congregatione proposito, hæc declaravit assignari debere eamdem sedem officio quadragesimæ Martyrum, die scilicet decem Martii; idemque in nova Martyrologia servari mandavit; S.R.C. 29. *Novemb. 1659. in non Rebricatum*. Hæc decretum modo cit. generale; Vide *num. 1777.*
- 394 Archidiazconus prima Dignitas Cathedralis teneque accedere ad eubicum Episcopi, ob obsequium si exhibendum, dum Episcopus ad Ecclesiam eum caput accedit; & si recesset, omnino cogi compellendus ut præstet; S.R.C. 24. *Januar. 1660. in non S. Severini*. Archidiazconus, similiter & omnes Dignitates; Vide *num. 99.*
- 395 Archidiazconus, & Canonice capituli Cathedralis Cameracensis penitentie, an ipsi licet plures Missas celebrare ferat quinto in Sacra Domini, die quæ edit festum SS. Annuntiationis? Cuius Congregatio respondit licet, & iussit, ut n. Cardinali Vicario singularum Ecclesiarum Urbis Rebricatus idem notificaret; S.R.C. 20. *Martii 1660. in non Cameracensis*. Decretum hoc est generale, servato ordine ut in *num. 839.*
- 396 Ubi indultum fuerit ut in Missa de aliquo Beato celebraret, licet illi ejus magnifici & simulacra super altari exponere, necnon votiva tabellæ illi appendere; S.R.C. 27. *Apr. 1660. in non Dubium*.
- 397 Dicit fieri in Beatorum bonorem non celebrandi, non extendatur ad festi devotionis; S.R.C. 27. *Apr. 1660. in non Dubium*. Vide *num. 384.*
- 398 Indulta recitandi Officium cum omnia, vel sine omnia, & celebrandi Missa de Beatis, non sequunt revocata per decretum amittunt anno 1659. 17. Septembris; S.R.C. 27. *Apr. 1660. in non Dubium*. Vide *num. 381.*
- 399 In Ecclesiis, in quibus Officium & Missa de Beatis recitari, ne respective celebrari possint, licet illi eorum Reliquias exponere; S.R.C. 27. *Apr. 1660. in non Dubium*. Reliquias exponere; etiam super altari, si quis n. tem deserte in processionalibus; Vide *num. 388.*
- 400 Episcopi Regularis, qui in Indulto Sædis Apostolicæ gaudent privilegia sua Religiosa, da quibus sunt capaces pro eorum conditione, non possunt de Beatis sua Religione recitare officium, & in propriis Cathedralibus Missam celebrare, & altare Beatis prædictis argeri; S.R.C. 27. *Apr. 1660. in non Dubium*.
- 401 Privilegium concessum non Alexandro II. Abbatibus Monasterii Cassinensis Congregationis Cassinensis celeberrimis postfiscaliter in aequalia nobilium Virorum, non extenditur ad illa Monasteria ejusdem Congregationis; neque comprehenditur in restrictione usus Pontificaliis; S.R.C. 22. *Jan. 1660. in non Cassinensis* *Alen. VII. approbante* die 20. *Jan. 1660. vide* num. 359.
- 402 Abbatibus Congregationis Cassinensis divinis prædictis in accessu & recitatio, non obstat prohibitions in *num. 4.* decreti generalis die 27. Septembris 1659. expressis, ad immemorabili tempore, postquam associari more Episcoporum

porum a sua Monachia, modo non estis, sed intra sept
Monasterii, sese ad Ecclesiam conferant; S.R.C. ts. Ju
nii 1660. *Act. VII. apprehense die 20. Julii.* Vide num
140. & 160.

404 Abbatibus Congregationis Cassinensis licet in num. 7 decreti generalis 17. Sept. 1659. taxatus fuerit numerus ministrorum inferiorum, conciduntur tamen illi quoniam miniori costa induti; S. R. C. 12. Jan. 1660. *Alex. VII. confirmavit*. Vide num. 161.

Ad 6. decreti, quo usus *mitra* pretiosa & baculi
velo appenso vetitus est: affectibus Monachia Congrega-
tionis Cassinensibus, *mitram* pretiosam ipsa de jure
competere, velum quoque nunquam sibi conseruisse Ba-
culo appensum adhibere, nec esse de ritibus Romana Ec-
clesiae, sed Ambrosianae tantum Sac. Rit. Cong. censuit.
Quoad *mitram* ferendam esse dispositionem Capituli
Apollonicae, de *privilegiis* in fexto, quoad baculum ven-
ferendum esse decretum; *Edm. S. R. C. t. Jun. 1640.*
Aen. VII. commentum de r. f. illi. Ut *Apollonica*, de
privilegiis in fexto, quo *Raistrut*, ut *Abbat* & alii
quibus *mitra* usus est ab eadem Sede concessa; Exempti
quidem la provincialibus Conciliis, & episcopaliibus Sy-
nodis (quibus *monachi* eorum interesse reuerent) *mitra*
tutatummodo sursum sitis, non tamen tuerent, vel re-
gentes leminas, aut gemmas habentibus, ut possint
Non exempti vero simplicibus, & alibi ac plane utantur.
In aliis vero locis exempti, & non exempti *mitra* li-
cuisse illis niti, prout concessa eis ab eadem Sede indulta
permittunt; *Ab. v. c. l. vii. ap. v. de Privilegiis* . . .
Quoad baculum. Vide *an. 164.*

406 Abbatæ Congregationis Cisterciensis possunt uti mitra, & aliis insignibus pontificalibus in actu Ordinationum, & Benedictionum cum oleo sancto, non obstante quod ipsæ mitre, & aliorum insignium pontificalium in sum. 17. decreti generalia 17. Septembris 1659. fuerit prohibitus: S. R. C. 12. Julii 1660. confirmante Alex. VII. die 20. Julii. Vide num. 177.

407 Affertentibus Moachis Caenensibus eorum Abbatibus
licitum esse benedicere paramenta Ecclesiarum non sub-
dilectum ex Apostolico indulto, S.R.C. mandavit exhiberi
indultum subditum ex Archivis Apostolice desump-
tum, ac latius oblinere; Eodem S.R.C. 22. Julii 1660.
insensente Alex. VII. die 20. Julii ejusdem anni in decre-
to, quod incipit: *Procurator generalis*; Vide num. 332.

408 Prelatus Episcopis inferiori, vel coique alio gaudenti
usu Pontificalium, non licet benedicere Concionatorem,
qui concionem sit habiturus, dum ipsemet Missam so-
lemnia pontificali modo peragit, quia post Concilium
Tridentinum prohibetur hujusmodi benedictione exim-
per decreto emanatum 27. Sept. 1659. circa usum Pon-
tificalium; S. R. C. 12. Jan. 1660. in *Mitigationib.* Vides
num. 274.

409 Missa solemnis in Dominica infra octavam alicujus Sancti non debet celebrari de eodem Sancto, licet de consecratione Ordinaris fiat processio ad ejus Ecclesiam; S. R. C. 64. Julii 1660. in *Aretino*. Alias resolvitur de B. Maria Virgine; Vide nos 430. p. 481.

420 Missiones de Sanctis sub ritu duplici excluduntur
ob octavas Epiphaniae, praeter eas, quae sunt primae classis,
necpe Titularia, & Patroni principalis, ac Dedicationis
Ecclesiae, S. K. C. 60. Nov. § 60. In *Amenitas Apulia*. Ab
octava Epiphania, *) idem ritus octavam; in die autem
octavae nequa de Tituleri, vel Dedicatione Festum erit
agendum; Exbr. Miss. prop.

411 Missæ plures non possunt celebrari in Capellis Nobili-
tium & Sacerdotibus Regularibus; S. R. C. 23. Febr. 1661.
in *Ynnoc.* Regularibus, neque Secularibus. Cardinales
S. R. E. & Episcopi omnes, quomodo possint; Vide n. 419.

412 Symbolum in Missa solemni potest decantari in illa Ecclesia, ubi est altere aedilium sub invocatione alioquoque sancti, ratione concursus ad prescriptum rubricarum, licet de eo fiat Officium sub ritu semiduplici, ut pro festo S. Antonii de Padua declaravit S.R.C. 1. Apr. 1661, in casu *Sargi S. Domini*. Symbolum) tunc a choro decantandum sine Organo interpolationibus; *Currem. Tipis*, lib. 1, cap. 22. *num. 10.*

†13 Missa secunda de Passione Domini cum Gloria, & Credo, in altari SS. Crucifixi singulis Dominicis, praece

Refurrectionis Domini anſiri, & Præſentis, non conceditur, neque poſſit tolerari; S. R. C. 1. Julii 1662. in
Teſtata.

In capella Palatii Episcopalis, absente Episcopo, vel 474
sede vacante, potest Vicarius generalis Missam celebrare,
& in diebus festis ipsam audientia adimplere praeceptum
Ecclesiae: S.R.C. n. 7011 1861. in *Bisuntina*.

Midis Sacrificium, prerogati potest in publico Oratorio
extra aliquod Oppidum constituto, de licentia Episcopi
in diebus solemnioribus anni, etiam contradicente Pa-
rocho pro commoditate villorum circumstantium,
dummodo habeat omnia requisita ad Ecclesiam, vel sa-
lam ad publicum Oratorium constituendum; S. R. C. 8.
Sept. 1661. in *Feretrinis*. In diebus solemnioribus anni,
etiam contradicente Paerocho dummodo tamen non sit
Ecclesia Parochialis proxima. Pro intelligentia hujus
decreti. Vide *num. 519. et 221.*

Patena suppositio per Sacerdotem costa indutum in 416
communione generali, quæ per Dignitatem igitur, licita
est: S.R.C. 1. Sept. 1661. in Adriano.

Nun profe celebrari Miſſas etiam pro animabus Purga- 417
torii una hora poſt meridiem ſtatutum fuit; S. R. C. 24.
Novemb. 1661. in Aſſenſu.

Habena indultum a Sede Apostolica exigendi Crastorium privatum in propria domo, si qua voluerit illi edificare altare ligneum, non indiget facultate Apostolica, dummodo altare ligneum cum sacra lapide parieti colligatum, amovibile non sit, et altaris portatilis imaginem non praefert; S.R.C. 2. Decemb. 1661. in una *Nellius* *Lezi Grignolo* Altaris portatilis recedio, Episcopus regulariter conceditur huius conditionibus, ut in n. 610.

Regulares tenentur quidem celebrare festum de Dedicatōne Ecclesiae Cathedralis, sed sub ritu duplici secundae classis, & sine oratione; S.R.C. 2. Apr. 1662. in decreto generali, approbante Alex. VII. dit. 6. iussim per mensis. *Opuscul.* Regulares in Civitate, non vero per diocesim, quo nomine intelliguntur etiam moniales. Vide ann. 647. 1180. 1217. de 1756.

Missa in die solemnissimis Corporis Christi non debet 430
centuri post absolutam processionem: & buxifmodi
confutudo, uti a Cereemoniale dispositio aliis omnino,
abroganda est, S.R.C. 3. *Ann. 1661. in Abrogatione*. Missa
buxif diei centuri debet per primam Digitationem,
vel digitorum Canonicum, qua finita ordinatur processio
ab Episcopo petraque la. Si vero Episcopus voluerit cele-
brare, SS. Sacramentum conficere, poterit Missam plene
legere, omnia pro hac die solemniori, propter
processionem, & ad evitandum calorem: ac in hac Missa,
Canonici & alii capiant paramenta. *Cerem. Episc. lib. 3.*
cap. 27. num. 15. 16. & 17. Vide num. 8.

Episcopopus non potest statuere diem Dominicam ad celebrandum solum aliquis Sancti Martyris, de quo s' celebratur Reliquia insignita in aliqua Ecclesia; nec de celebrari debere Officium & Missam in ipsa die sui Martyrii, nisi Reliquia sit de Sancto descripto in Martyrologio Romano, & nisi constet de identitate Reliquia ejusdem Sancti. S. R. C. 3. Jun. 1663. in una Dubiorum. Vide. *cap. 630.*

Tibis non est reliqua insignis, S.R.C. 3, Jan. 1662. in 488
non dubitamus.

Omnibus & Inguis Sacerdotibus, tam Sacerdotibus, 443
quam Regularibus cujusvis Ordinis, etiam acervatim ex-
primendi, directe precipiunt, ut Missa privata pro
defunctis, sed de Requiem in duplicibus nullatenus ce-
lebrare audeant, vel presumant: quod si ex beneficiorum
precepto Missa hujusmodi celebranda, incidant in
festum duplex, tunc minime transferantur in alium diem
non impediat, ne dilatio animabus suffragia expellan-
tibus detrimentum sit, sed dicantur de festo occurrenti,
cum applicatione Sacrificii, iuxta mentem auctorum Bene-
ficialium: curentque Ecclesiarum Rectora, Sacrarii,
alique, ad quos spectat, ut hujusmodi decretum invio-
late servetur, atque in Sacrificia assensu ratineant, ubi
commode ab omnibus celebrare valentibus conspici & le-
gi possit: In qua autem, qui contra facere solus fuerit,
vel premisiis adimplere neglexerit, locorum Ordinarii,
tam Sacerdota, quam Regulares pro modo culpe ani-
madvertant. S. R. C. §. Aug. 1661. in Decreto generali

- approbante *Alex. VII. 6. 19. Sept. 1714. Clemen. XI. au-*
temente 19. quodam Conclit. quæ incipit Cum secessione.
 Missæ. Alii dies, in quibus Missæ Defunctorum præ-
 scribuntur, sunt in *sum. 35. An vero officium duplex re-*
 spectu prius ipsam celebrantem quoad privatam sui offici-
 i rationem, vel potius Ecclesiam, in qua celebrat,
 Vide *sum. 1261.*
- 434 Leicos profanos non debere præsumere præcedentiam à
 Clericis fidei religionis eo quod hi sint professione pot-
 tiores, sed hi in omnibus & quibuscumque actibus tam
 publicis, quam privatis sunt præterendi. S.R.C. 19. *Aug.*
1661. in non ordinis Ministrantium Inferioris, Alex. VII.
die 6. Decembris quinquies anni consuetudine in Cons. quæ in-
cipit: Alias conuenit.
- 435 Missa votiva de B. V. potest celebrari in die dominico,
 ratione concursus populi, S.R.C. 20. *Idem. 1661. in Ar-*
chiep. Etiam causa voti, vel alia. Vide sum. 439. Die
Dominico.) intelligi non privilegium, et siquæ festis
 non privilegiatis, & dummodo Dominica non incidat in
 Pascham duplex prima vel secunda Classis, vel infra obla-
 tus privilegatas. Vid. *sum. 1264.*
- 436 Anniversaria diei Dedicationis Ecclesiæ, dum Episco-
 pus in consecratione eisdem non elegerit diem, sed con-
 fecerit Ecclesiam die &c. debet celebrari in futurum die,
 quo hætenus in præteritum consecratus est celebrari. S. R.
 C. 20. *Abentub. 1661. in Abingtona. Loquitur decretum*
de Ecclesiæ, quæ primo erat consecratione: puta, cum
dedicatur in maiori parte. Clesit. in exp. de Consecrat.
- 437 In festo SS. Corporis Christi servanda est dispositio
 Cereemoniarum Episcoporum *lib. 6. cap. 33. in reponendo*
SS. Sacramento, ubi nulla fit mentio de var. Digni-
tas vestitus, non vero Ritibus Romanæ, ubi dicitur
addi Dominus vestitus, & se servat in Urbe Sum-
mus Pontifex, & servetur ab omnibus. S.R.C. 16. Junii
1661. in Granaten. 6. 18. Sept. 1675. in Salsertiana.
 Idem servandum in repositione SS. Sacramenti pro qua-
 draginta Hostiis, *Ex Cons. Clem. XII. & aliorum Pontif.*
edita 6. Sept. 1736. quæ incipit Italicè offendo fute fute
6. 12. Vide sum. 181.
- 438 Crux parva cum imagine Crucifixi posita super Taber-
 naculum, in quo aservatur SS. Sacramentum in altari,
 non est sufficiens in Missa, sed potest debet etiam Crux io
 medio candelabrotam, S.R.C. 19. *Junii 1661. in Respo-*
nsæ. Crux parva.) In altariis, quæ per Ecclesiæ
 crescit sunt, in quibus factum fuit consuevit, præter
 maiorem Tabulam, quæ vel depictum, vel incisum
 habet imaginem Sancti, in cuius nomen, & memo-
 riam altare consecratum est, adijungi capit alia mi-
 nor Tabula, in qua vel coloribus exprimitur, vel ære,
 ligno, aut marmore inciditur effigies altarius Sancti,
 itus Crux austerior, quæ juxta Rubricas, inter can-
 delabra collocari debet. Cum vero æminem lateat,
 eam Divinus coëscit non possit, nisi Crux cum Imagi-
 ne Sanctissimi Crucifixi super altari constitutæ, hinc
 minor Tabula superadditur exiguis adeo Crucifixus,
 ut acquis Precbyteri celebrantis oculis facili occurrat,
 neque ab illo alio distinguere possit, nisi hic dili-
 genter perferretur, utrum super altari reposita Crucifixa
 xi Imago propostia fuerit. Equidem non Improbatum,
 quod idem altare in plurimam Sacrorum nomen, ac ma-
 norum dedicatur, quod in maiori Tabula est aus
 tantum, aut plures later Sancti pingantur, vel danti-
 que, quod alia minor Tabula collocatur inferior, aut
 elio quocumque modo, ubi unus, vel plures Sancti
 fidelium venerationi proponantur. Illud permittit
 nullatenus possumus, quod Missæ Sacrificium in his
 altariis celebratur, quæ caret Imaginem Crucifixi,
 vel ipsa incommode statuas totæ Presbyterum cele-
 brantem, vel ita tæneat, & æquis sit, ut ipsius Sa-
 cerdotis, & populi assistentis oculos pene affligat.)
 Benediction XIV. *Crescit. 17. quæ incipit Accipimus. 16.*
Junii 1661. edita. Vide sum. 399.
- 439 In altari, in quo adest magna statua Sanctissimi Cruci-
 fixi, non est necesse ut ponatur alia Crux dum celebratur
 Missa. S.R.C. 16. *Junii 1661. in Respon. Magna Statua*
Sanctissimi Crucifixi,) ut Secundo celebrans, ac popu-
lus sacrificio assistens tandem Crucifixum facile & com-
modè intueri possent, Ex Cons. Benedic. XIV. 16. Junii
4346. quæ incipit: *Accipimus.*) Vide *sum. ant. 6. 1204.*
 Missa votiva cantata da B. M. V. cum Gloria & Credo
 potest celebrari die dominico causa voti, vel alia causa,
 S.R.C. 16. *Jun. 1661. in Respon. Vide sum. 1241. & ad-*
notationem.
- In consecratione Episcoporum solus Episcopus conse-
 crandus semper uti debet colora albo: consecrator vero,
 & assistentes debent uti colora, qui temporis convallit.
 S.R.C. 16. *Jan. 1661. in Granaten. Vide sum. 1241. Idem*
ritus servari posset in Sacris Ordinationibus.
- Missæ solemnæ de S. Joseph, quoad ejus festum in-
 cidit in sariam secundam, tertiam, aut quartam majoris
 hebdomadæ, non potest cantari, etiam ab Concursum
 populi, sed debet omitti, nec potest in illis diebus fieri
 processio in ejus honorem. S. R. C. 4. *Aug. 1661. in non*
Orbis. In sariam secundam &c.) Insuper & alii dies, de
quibus vide sum. 121.
- Pellio in Missa privatis legi debet a Celebrante in cor-
 an Evangelii. S. R. C. 4. *Aug. 1661. in non Dalmati-*
um.
- In primis Vespers Dominica Passionis, non solum
 Crucis & Imagis Salvatoris, sed etiam Icones altarium,
 & omnes Imagines Sanctorum tegi debent. S.R.C. 4. *Aug.*
1661. in non Dalmatiurum, & Imagines Salvatoris,) non
tantum in altari, sed etiam per Ecclesiam. Cerem. Episcop.
lib. 6. cap. 20. sum. 1. Vide sum. 109.
- Hebdomadarius in decantandis in choro Horis Ca-
 nonicis, & suis officia peragere non debet nisi sola. S.R.C.
 4. *Aug. 1661. in non Dalmatiurum. Non debet uti sola,)*
nisi in Vespers diei Defunctorum præsentis Episcopo ce-
lebrante: tunc enim Canonici hebdomadarius pluvialis
nigro supra cinctam erit indutus, aut saltem sola nigra.
Cerem. Episcop. lib. 6. cap. 20. sum. 10. Vide sum. 94.
- Crucis, quæ stat à Sacerdote super oblata, non sunt
 faciendæ manu transversa, sed manu recta in transversa
 parte Crucis. S.R.C. 4. *Aug. 1661. in non Dalmatiurum.*
- Manus Sacerdotis ad Hostiam igitur debent ita extendi, ut
 palma sint aperta, pollice dextero super sinistram in mo-
 dum Crucis super manus, non vero infra manus, S.R.C.
 4. *Aug. 1661. in non Dalmatiurum.*
- Part inferior Hostie pascidi debet; non autem supra
 riot, quando dicitur *Pax Domini sit semper vobiscum.*
 S.R.C. 4. *Aug. 1661. in non Dalmatiurum.*
- Quando Episcopus assistit Missæ solenni, Celebrans
 debet respondera Episcopo: *Ad Deum qui latenter inveni-*
entem meam, & alia usque Indulguntiam inclusit, non
vero simul cum illo dicere: In nomine Patris &c. S.R.C.
4. Aug. 1661. in non Dalmatiurum.
- Quando Episcopus assistit cum capta Missæ solenni,
 turbinatus debet Celebrans finito Evangelio, non vero
 Episcopus, quia non est paratus pluvialis. S.R.C. 4. *Aug.*
1661. in non Dalmatiurum.
- In die commemorationis omnium Fidelium defuncto-
 rum, Sacrificia possunt a Sacerdotibus celebrantibus ap-
 plicari ad libitum, scilicet vel pro omnibus Fidelibus
 defunctis, vel pro aliquibus tantum, S.R.C. 4. *Aug. 1661.*
in non Dalmatiurum, 6. 2. Decem. 1709. in non Ordini
Cappellanus, 6. 2. Sept. 1741. in Aquæ. Applicari ad
libitum.) Missa vero xpi solenni, quæ privata recita-
tur in communi, exceptis onice solenni in die obitus.
Rob. Miss. prop. Vide sum. 300.
- Canonici pluvialis, planctus, dalmaticæ, vel tunicellæ
 parati, non debent deesse almutis: Canonico vero de-
 ditione induto planctus, seu dalmatica, vel tunicella, im-
 panni potest almutis super brachium. S.R.C. 4. *Aug. 1661.*
in non Dalmatiurum. Indulto planctus &c.) Non alio ha-
bitu sive Confraternitatum, sive Religiosum, sed cum
sacris vestibus ordini conveniuntibus. Et non solum Ca-
nonici, sed omnes de clero, præsertim Sacerdotes, Dia-
coni, & Subdiaconi. Clemens XI. 6. Decem. 1705. in
Cons. quæ incip. Accede la Santità di Nostro Signore:
6. Rit. Rom. Tit. de Eucharistia.
- Canonici quocumque Missam celebrant, da rigore uti pos-
 sunt annulo aureo, sed sine gemma, & sine aliqua sigilla.
 S.R.C. 4. *Aug. 1661. in non Dalmatiurum.*
- Canonici assistentes tenentur accipere Bistram de manu
 Episcopi capta induti, & eidem reddere, non obstante
 alio decreto principante per Cappellanos hujusmodi im-
 plico-

- pleoda esse. S.R.C. 4. Aug. 1663. in *Regibus*. De manu, non de capite Episcopi. Vide num. 175.
- 445 Archipresbytero Ecclesiam tenquam Archipresbytero, & in functionibus archipresbyteralibus, & ad se ut Archipresbyterum spectantibus, non competit usus habitus Prænotarii; S.R.C. 24. Maii 1664. in *Tauriana*. Non competit usus habitus Prænotarii, nisi forte subitas violentes. Vide num. 175.
- 446 Protosynodus apostolicae primæ Dignitates & Hæcos Cathedralis, non potest in habitu Prænotarii federe in Choro in suo stallis, sed federe debet, ut dicitur in libro Cæremonialis. S.R.C. 22. Jul. 1664. in *Trientina*. Ut dicitur in Cæremoniali, si scilicet post Abbatem, si erit non participans, supra vero si erit participans. *Coram. Episc. lib. 2. cap. 12. num. 12.* Vide num. 176. & 170.
- 447 Dedicatio Basilicæ SS. Salvatoris extra aliam Urbem non habet integritatem Vesperarum, si concurrat cum sequenti Officio duplici minori. S.R.C. 22. Jul. 1664. in *neq. Ord. Min. de Officio*.
- 448 Reclatante ex legitimis concessionibus Officium SS. Corporis Christi in qualibet festo quinta per annum non impeditur festo novem lectionum, illud persolvere debent, ut in iisdem solemnitate; Missam vero debent celebrare cum est votiva de SS. Sacramento. S.R.C. 22. Jul. 1664. in *neq. Ord. Min. de Officio*. Feria quinta non impeditur, si intelligatur etiam post Officium tractare. Vide num. 356. Ut in die eisdem solemnitate, exceptis *Alensis* in *Responsoriis* & *Antiphonis*, extra tempus paschale non recitandis. Vide num. 1084. Missæ cum *Gloria in excelsis*, & sine *Credo*. Vide num. 1292.
- 449 Cum S. Januarius fuerit declaratus & S.R.C. Patronus principalis Regni Neapolitani, hinc die festo dicti Sancti debet in eodem Regno fieri Officium sub ritu duplici cum octava, sed de S. Januario tantum, non vero de sociis ejusdem, quorum Officium transferatur ad primam diem non impeditur. S.R.C. 22. Jul. 1664. in *Messapolitana*. Sub ritu duplici primæ classis; *Reb. Bren. de Patrone*, & S.R.C. num. 16.
- 450 Secunda Vesperæ de die octavæ non privilegiate concurrentes cum primæ Vesperæ festi duplicis, debent dimidiari, & festi a Capitulo de festo sequenti; S.R.C. 22. Jul. 1664. in *neq. Ord. Min. de Officio*. Debent dimidiari. Proinde hoc quoque in octavæ Dedicacionis Ecclesiæ, scilicet octavæ B. Mariæ Virginis, & in Vesperis festi SS. Angelorum, & Apostolorum; Vide num. 446. 522. & 621.
- 451 Lectiones primi Nûminali in Officio de festo duplici majiori, sumenda sunt ex ejus communis, si ex concessione non habentur propria. S.R.C. 22. Jul. 1664. in *neq. Ord. Min. de Officio*.
- 452 In Missæ de Beatis, quæ sub ritu duplici majiori celebrantur, non debet dici *Credo*. S.R.C. 22. Jul. 1664. in *Romana Ord. Min. S. Ernesti de Officio*. In Missæ de *Remigio*, nisi essent Petroni loci exuctoritate Sedis Apostolicæ. Vide num. 121. Quid vero Missæ de Sanctis? Vide num. 170.
- 453 Missæ celebratio in Ecclesiis (sen Oratorio) sita in Territorio extra mœnia alicujus Oppidi, non potest prohiberi, antequam celebraretur in Ecclesiis Parochiali, & Matrice, non obstante decreto Episcopo in Synodo Diocesana, aut quocumque alio, nisi in erectione Ecclesiæ edito, celebrationem hujusmodi prohibente; S.R.C. 30. Aug. 1664. in *Cameracensi*, & 24. Jan. 1664. in *Nucerina*. Hoc decretum non habet amplius locum in illis Ecclesiis, quæ Parochiali sunt proximi, ut supra jam notatum fuit; Vide num. 214. & 286.
- 454 Dignior Sacerdos, ad quem spectat Candelæ, Cinerum, & Palmæ Sacerdoti Celebranti in die Purificationis, in feria quarta Cinerum, & in Dominicis Palmarum ministrare, ab eodem non Celebrante supradicta excipere flexus non erit flexus genibus; S.R.C. 19. Aug. 1664. in *Sutrina*. Dignior Sacerdos; si intelligatur Canonice, fecus debet generaliter, juxta Cæremoniale Episcop. Vide num. 210.
- 455 Anniversaria, & Missæ canente de *Regium* relictæ ex dispositione Testatorum quantæ in die ipsorum obitus, etiam in duplici majore vel consanguineos possunt celebrari, & proinde in Decreto die 3. Augusti 1664. edito, non comprehenduntur. S.R.C. 22. Nov. 1664. in *Amerina*; approbante *Alex. VII. in ejus Bullario Conf. 196. quæ incipit Creditis nobis*, anno 1667. edito. In die ipsorum obitus, non autem extenduntur extra obitum. Vide num. 1292. In duplici majiori, nisi esset de præcepto. Vide num. 170. Intelligendum tempus hoc Decretum de unica Missa de *Regium* canente, non vero de Missa privata.
- Cum ex privilegio Apostolico Religio Severorum B.M. 456 V. possit, & valeat recitare Officium Sacramentis quilibet festis quinta, & illud B. Virginis quilibet die Sabati sub ritu semiduplici, dummodo ad dies non fiat impeditio officio lx. lectionum, & exceptis Adventu, Quadragesima, & Vigiliis; Et cum molities eveniet quod sit remittendum Officium altarius Sancti, elis de eadem translatum; idem *Rebus*, & Petree Montis Senarii in *Atrius ejusdem Ordinis*, ad tollendum multitudinem dubia supplicatur Sacram Rituum Congregationem pro declaratione: an diebus dicendum sit Officium translationis, vel potius Sacramentis, & B. Virginis ex dicto privilegio, prout hæcenus consueverunt? & eadem Sacra Ritu Congregatio respondit; *translatum alicuius pretrahi, & officium fieri in utroque privilegio, prout præsertim laudat consuetudinem*. S.R.C. 22. Nov. 1664. in *neq. Erraria*. Hoc decretum est municipale tantum, stante laudabili & particulari consuetudine, generale vero contrarium, consule sub num. 518. *sepp.*
- Archipresbyter alicujus loci, & Ecclesiæ, quæ non 457 habet Clerum, ipso absente, vel impedito, potest deputare in functionibus parochialibus unum ex Capellanis amovibilibus plarium Contrahentatum in sua Ecclesiæ degentiam fide bene visum, non obstante quod illi Capellani auctoritate instituti præstant ad ipsos, ut non amovibiles, spectare. S.R.C. 20. Jan. 1666. in *Ariminum*.
- In die quo celebratur festum duplex stant translatum, 458 prohibetur Missa de *Regium*, nisi sit præfata eadem Anniversarium potest celebrari, immo debet, & in feriis majores debent omnino cantari dum Missæ, & collectæ pro Defunctis non admittantur, nisi Missis Simplicibus, & Feriis illam. S.R.C. 21. Jul. 1665. in *neq. nullius Presencia Tractata*. Nisi sit præfata Cadaver. Intelligi de unica Missa solemnem eo modo quo in num. 19. Contari dum Missæ, ubi adest omne centum, de quo consule num. 199. & 160. Collectæ pro Defunctis. Quid vero detur pro Defuncto in particulari, require num. 522.
- Jue porrigendi, & dandi aspersorium Episcopo accedenti ad Cathedralium privative in omnibus functionibus 459 spectet ad dignorem de Capitulo, non autem ad Vicarium. S.R.C. 31. Jul. 1665. in *Maritima*. Ad dignorem de Capitulo, secus extra Cathedralium, ut in num. 72.
- Celebrare, & Assistentes in Vesperis & Missæ solemnibus etiam in solemnitatibus debent federe in fœrmis, & non in sede cameralli. S.R.C. 21. Jul. 1666. in *Regietra. in Calabria*. Celebrare, & Assistentes, licet Canonici, tam Episcopo præfente, quam absente. Vide num. 175. & 147. Modus vero sedendi in Missis habetur in num. 200.
- Quando exponitur Sacramentum in Altari pro initio 460 quadragesimæ borerum, vel spiritualium exercitationum, si accidit, in festo primæ, vel secundæ classis, five in Dominicis privilegiate primæ vel secundæ classis, tunc in Collegiatis vel duo cantentur Missæ, una de festo seu de Dominicis post Tertiam, altera coctes de Sacramento post Novam, vel que cantentur de die cum commemoratione SS. Sacramentis. S.R.C. 11. 1666. in *neq. Ravennatium*. In festo primæ vel secundæ classis, five in Dominicis &c. omnibus diebus vigore Calendarii onerisale fide parti: entis illius Ecclesiæ, five Scularibus, five Regularibus, item in Feria quarta Cinerum, secundæ, tertiæ, & quarta majore hebdomadæ, per totam octavam Paschæ, Pentecostæ, & Epiphaniæ, in vigilia Nativitatis & Pentecostæ; In quibus unica cantari Missa precipitur (etiam ubi adest omne cantandi plures Missæ quod die) de Octava, Dominicis, vel Feria &c. cum commemoratione SS. Sacramentis sub unica conclusione. Clem. XI. & Clem. XII. In Const. 40. Horarum confirm. ab illis summe Pontificibus, edita 6. Septem. 1736. incipit italice: *Efrate sunt fuisse 4.18. Vel dom ceasentur Missæ*. Hæc alterative non habet locum in expositione quadre-

- jura honorum, sed forte in illa spiritualium exercitatio-
num occasio petenda, ut inquit praeferat decretum.
- 464 In Officiis Sanctorum concessa Regularibus intra an-
num, puta Conceptionis B.M.V. Ordinis S. Francisci, sicut
etiam in Officiis Translationum &c. octava benedictio
est: *Cujus festum colimus* &c. S.R.C. 23. Febr. 1666. in
non Rubric. Ordinis Min. de Officiis.
- 465 In assignatione Missae & Evangeliorum, quae debentur
extra tempus paschale SS. Martyribus Stanislaw Pontif.
Petro, & Achilleo, servanda sunt rubricae
generales. S.R.C. 18. Sept. 1666. in Remona. Servanda
sunt Rubricae generalia, & scilicet Spitholae, & Evange-
lia erant accomodanda pro Sa. Sepulchro & Petro de,
consecrati unius Martyria, & pro SS. Nervo & Achilleo,
de comoni plurimorum Martyrum extra tempus Pas-
chale.
- 466 Nulla disparitas adest inter Translationem festorum
Apostolorum, & illam Evangelistarum, sed occasio-
nem Translationis faciendum est Officium, quod prius
in Calendario proponitur. S.R.C. 18. Sept. 1666. in Re-
mona. Vide num. 81 r.
- 467 Prima Dignitas Cathedralis praesidet Vicario capitula-
ri: quia cum hic habeat auctoritatem, & jurisdictionem
a Capitulo, non debet precedere primam Dignitatem,
in qua Capitulum representatur. S.R.C. 2. April. 1667.
in Peretrona. Vide num. 16.
- 468 Missa votiva dum causetur pro re gravi da aliquo San-
cto, semper debet celebrari cum Gloria, & Credo, & cum
colore quo utitur in festo ejusdem Sancti cauator. S. R. C.
13. Aug. 1667. in non Claustr. Querere. Pro re gravi),
passim etiam & sine rationabili causa Missa solemnis &
privata ritu votivo fieri celebranda. Rubric. Miss. de.
Missis votivis rub. IV. num. 3. & proprio loco in hoc Mis-
salia.
- 469 Nemini licet facere octavas pro Defunctis sine speciali
Indulto Sedis Apostolicae: neque intulit aliquis statera
privilegiis in aliqua Ecclesia licet exponere tabellam su-
per ipsam ipsius Ecclesiam cum inscriptione: *Indulgentia*
per hunc dies tantum super ipso altari privilegio
conferuntur verbis: Altare privilegium pro Defunctis.
S.R.C. 13. Augusti 1667. in Remona.
- 470 Sacerdos Secularis, sive Capitularis, sive non qui re-
citat Officium semiduplex, vel simplex, vel feriale
illo die celebrans in aliqua Ecclesia Regularium, in qua
recitatur aut ab ipsa Regularibus eadem die Officium
duplex de non precepto, prout de Sancto aliquo sui Or-
dinis, non potest dicere Missam da Regium. S.R.C. 9.
Jenu. 1668. in Conversa. Regularium), intelligit autem
Monachum. Vide num. 777.
- 471 Decretum de non exponenda imagine S. Antiochi de Pa-
du in habitu Cappuccinorum, sed Conventualium, ha-
bet locum tantum in Sacro & Ecclesia Metropolitana
Neapolis, & non obique. S.R.C. 21. Julii 1668. in non
Ordinis Cappuccinorum. Exemplar habetur in Archivio
generali Ordinis. Vide num. 326.
- 472 Ratione communicationis privilegiorum non potest
recitari petellare Officium concessum aliis Ordinibus
regularibus, de quorum privilegio facta fuit communi-
catio. S.R.C. 25. Sept. 1668. in Jemma. Communicatione),
autem est amplissima. Vide num. 512.
- 473 Missa S. Crucis non debet ullo modo celebrari die vene-
rae infra octavam Nativitatis Domini, non obstante qua-
cumque praeterea consuetudine illam celebrandi singulis
diebus vocatis infra annum, & signanter infra octavam
supradictam. S.R.C. 21. Jenuar. 1669. in Florentino.
Vide num. 192.
- 474 In Officio de die infra octavam Corporis Christi non le-
gitur non laetie de festo simplici. S.R.C. 8. Jenu. 1669.
in non Dohier. Rubricarum. In Officio de die): Sacus
in Officio de Sanctis occurrentibus. Vide num. 466. 639.
& 827.
- 475 Missa Conceptionis Immacolatae B.M.V. & continuatio
qualibet die Sabbathi ex particulari populi devotione, &
ita quo sit Patrona loci, non conceditur, sed ejus loco
permittitur Missa de S. Maria in Sabbato, dummodo non
sit impediatur ab aliis festis duplicibus, seu semidupli-
cibus. S.R.C. 20. Julii. 1669. in Almona. Missa de S. Ma-
ria) regulariter semper dicitur non ex votivis juxta tem-
perat. Biblioth. Tom. VIII.
- poria occurrentiam, etiam ex praescripto fondatorum,
aliam acclamationem. Vide num. 2158. Festis duplicibus
& semiduplicibus), intelligit etiam translationis. Vide
num. 717. & seqq.
- Anniversaria, & Missa da Regium, quae sa dispositio-
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

aliis Sacramentibus simplicibus quoad ordinem, & etatem, debet accedere in habitu Protosynodarii, sacum nulla eidem precedenza debetur. S.R.C. 22. Sept. 1670. in *Vincentibus*. Debet accedere in habitu Protosynodarii, sed quotidianas distributiones eo casu amittit. Vide n. 184. & 211.

481 Archidiacono prima Dignitas non flectit sine in presentia, ubi in absentia Dignitas nisi palvarius serico, sed auriculis tantum, S.R.C. 22. Sept. 1670. in *Braccatibus*. Archidiacono), similiter & omnibus Dignitatibus. Vide num. 184.

482 Prima Dignitas impeditur, vel absente succedit secunda Dignitas in functionibus peragendis, & secunda impeditur, succedit tertia, & omnibus Dignitatibus impeditur, vel absentibus primus Canonicus id exequatur. S.R.C. 29. Novemb. 1670. in *Strum*. Vide num. 101. & 428.

483 Non debet cantari, neque celebrari Missa in Altari, ubi est expostum SS. Sacramentum, nisi sit pro in exponendo, ac si ex necessitate fieri opus esset; populus benedicendus ac si more consuetudo, & ann cum SS. Sacramento; S.R.C. 22. Janii 1671. in *Augustopolitana*. Exponendo), vel etiam reponendo; Constituit. Clem. XI. quadrag. Nov. num. 10. Vide num. 480. & 1055.

484 Missa cantata Mortuorum infra obitum Corpora Christi non sunt celebranda, nisi presentio corpore; S.R.C. 22. Sept. 1671. in *Nepesina*. Vide num. 19.

485 Si solum simplex occurrat eo die, qui sit de festo duplii infra eandem obitum Corporis Christi, tunc legitur nona lectio de eodem festo simplici; S.R.C. 22. Sept. 1671. in *Nepesina*. Vide num. 472. & 623.

486 Si solum Dolorem B. M. V. occurrat in aliis festum altioris ritus transferatur in Sabbatum sequens. Si vero occurrat cum festo Annuntiationis ejusdem B. M. V. Vespera dicatur de Annuntiatione sine commemoratione de septem doloribus; S.R.C. 3. Sept. 1672. in *uog Rubricarum*. Transferatur in Sabbatum sequens, etiam si occurrat eodem die Officium alterius Sancti (nisi sit prima, vel secunda classe) quod transferatur juxta Rubricas, scilicet in primam diem non impeditur. Bened. XIII. 25. Jan. 1729. in decreto gener. Urbis, & Orbis. Vide n. 455.

487 Functiones pontificales, quae absente, vel impedito Episcopo spectant ad primam Dignitatem, sunt festum Nativitatis Domini, Epiphania, Ascensionis, Pentecostes, SS. Apostolorum Petri & Pauli, Assumptionis B. M. V. Omnium Sanctorum, Dedicationis Ecclesiae Cathedralis, Tituli ejusdem Ecclesiae, Patroci Civitatis, nec non Commemoratio omnium Fidelium defunctorum, distributio Candelarum, Cinerum, Palmarum, celebratio Officii feria v. in Coena Domini, feria vi. in Parasceve, festum Paschalis Resurrectionis Domini, & dies sollemnes Corporis Christi cum processione; S.R.C. 3. Decem. 1672. in *Adria*. Functiones Episcopales) quae prae expositas in hac sanctione, alias repetitae sub num. 101.

490 Canonicus Praetententarius Ecclesiae Cathedralis non potest cogi ad intersumendum Missa cantatis pro Diacono & Subdiacono, constitutione, seu consuetudine in contrarium non obstantia; S.R.C. 21. Jan. 1673. in *Viterbana*. Non potest cogi, et praesto fit ad audiendas confessiones ac legitima causa, & ex necessitate, & dum tempore deputatio confessiones actu audit, debet distributiones quotidianas, non secus ac si divinis in choro interesset, decrevit Sac. Congreg. Concilii Tridentini. 10. Martii 1633. lib. 15. Decretum p. 175. Vide num. 624.

491 Cum ex parte Parochorum, Rectorum, & Sacerdotum locorum & Terrarum, acempe di *Canale*, *Cernigotto*, *Fontanelle*, *Castiglione*, *Medole*, *Salsriva*, *Officini*, & *Valsogno*, Dio. ehs Brixianensis, qui sunt fide extra limites status Veneti, Sacra Rituum Congregationi humiliter supplicasset fuerit, quatenus ipsis ad servandum uniformitatem in recitatione Officiorum Dioecesis Brixianensis, benignè impertiri dignetur, ut officia Sanctorum omnium Domini Serenissimi Reipublicae Venetiarum concessa, ac in postea concedenda, etiam in praesentis locis, & ferrie recitari valeant & sacra eadem Congregatio, audita prima relatione Eminentiissimi Episcopi, scribendum censuit: *Non indigere illis facultate*. Die 7. Decembris 1672. in *Brixiana*.

492 Quamvis S. R. C. die 28. Julii 1671. innovante Clem.

te IX. die 16. Sept. ejusdem anni ad duhium, an de Sancta ad libitum fieri possit translatio, sicut fit de aliis Sanctis, qui non sunt ad libitum, similiter translatio, respondit *Affirmative*: nihilominus eadem Sacra Congregatio habita die 8. Decemb. currentis censuit, praedicto decreto non obstantia, in futurum Officia Sanctorum ad libitum non esse transferenda, quando dies eorum sollemnitatum sunt impediti Dominico, aut aliquo die festorum omnium S.R.C. 20. Decemb. 1672. *Janus Urbis*, & *Orbis*. Non esse transferenda, & impedit quousque officii ad libitum recitationem dies infra obitum quancumque. Et Episcopo loci conceditur statueri aliam diem pro Sanctis ad libitum perpetuo impeditis. Vide num. 526. & 1214.

Protonotario Apostolico in celebratione Missae non licet deferre anulum in digito; S.R.C. 3. Maji 1674. in *Borna*.

Anulphane primas recipere in choro, & Spiritum Sanctum invocare in Capitulo spectat ad primam Canonici Cathedralis Ecclesiae, quando fit constitutus in Ordine Episcopali, non autem ad primam Dignitatem; S.R.C. 17. Novemb. 1674. in *Nepesina*. Vide num. 186.

Celebrans in Missa sollemni puerum debet ad praeparatam sedem aperto capite, & ita regredi ad Altare, quando sedere debet, dum cantatur Hymnus Angelus, & Symbolum Apostolorum, sed ad illa verba, quae cantantur in choro non fieri debet inclinatio, teneat se inclinare nudo capite. non obstantia contraria consuetudine; S.R.C. 21. Mart. 1676. in *Callem*. Sed ad illa verba, ad qua fieri debet inclinatio; quae sunt in Hymnis *Alemaniae*, *te, gratias agimus tibi, Jesu Christe*, & *suscipe deprecationes nostras*; in Symbolo *Iesum Christum*, & omnia verba articuli: *Et incarnatus est* &c. (ad quae, loco reverentiae, genuflecti praescribitur in tribus Missis Nativitatis Domini, & in die Annuntiationis Beatae Mariae tantum) & *suus offeratur*, sequentibus simul & semper ministris paratis. En *Miss. Rub. l. 1. p.*

Ad benedictionem sollemnem Episcopi omnes etiam Magistros civitatis teneant genuflectere praeter Dignitates & Canonicos Cathedralis. S.R.C. 21. Mart. 1676. in *Ferraria*, & contra 22. Mart. 1641. in *Imola*. Canonici Cathedralis.) Adde etiam Collegiatam, ubi consuetudo adeo. Vide num. 1215.

In benedicens populo cum SS. Sacramento iste modus approbatur, nimirum cum Sacerdos stat ante populum, Officiorum ante pedes tunc, tunc alavet illud decenti mora, non supra cepat, sed tantum usque ad oculos, & eodem modo illud demittit infra pedes, mox iterum recta linea illud tollit usque ad pedes, & exinde ad sinistram humerum ducit, & reducit ad dexteram, & versus ante pedes reducit, ibique aliquoties sistit, quos perada ad omnes mundi partes Crux, & Sacramentum etiam venerandum omnibus praebet, tunc gyrum peripheriae collocat Officiorum super Altare. Servati potest esse modus descriptus in *Cerim. Episc. lib. 2. c. 23*. ubi requiritur tantomodo, ut cum eodem Sacramento Celebrans producat signum Crucis. S.R.C. 21. Mart. 1676. in *Callem*. Servari potest alius modus, & scilicet accepto Officiorum, ambobus manibus velatis elevatum tenens, vertens se ad populum facit signum crucis Episcopos nihil dicens: quo facto deponit super Altare, velum exiit, & genuflectit super pulvino in infimo Altaris grad. *Cerim. Episc. lib. 2. cap. 23. num. 25. ff.*

Potest Episcopus concedere, etiam contradicente Parocho, licentiam Regularibus in die sollemnitatis sicutus Sancti, praecipue Fundatoris, facienda processionem cum reliquiis ejusdem Sancti, & cum Confraternitatibus crebris iatus Conventum, & extra alios diei Conventus, & intra limites Parochiae ditorum Regularium. S.R.C. 23. Julii 1676. in *Nepesina*. Vide num. 109.

In Exequiis parvulorum in feria quinta in Coena Domini, & in feria sexta, & sabbato sancto majore hebdomada potest omitti *Gloria Patri* in psalmis, qui dicuntur pro conformitate temporis. S.R.C. 16. Januar. 1672. in *Hispala*. Sabbato sancto) ante Vesperas recitatur in choro, post quam jam resumptur *Gloria Patri*. Vide num. 1020.

Rebatur in aliquibus Ecclesiis Reliquia insignia sicut

jus Sancti, qui cum foculo est in corpore Breviarii, & uterque habet sibi simpliciter, veluti contingit in festis S. Gervasii & Provasii, quorum duo lesiones vitam, amborumque mortem causant: in quo casu, si lesiones disjungi commodè possunt, legenda est illa de Sapho, cujus sit Officium duplex propter Reliquiam insignem in secundo nocturno, & hæc sit quarta lectio: quinta & sexta sumenda sunt de communi, altera vero lectio disjuncta poni potest pro nona lesione in tertio nocturno typicum de Sancto simplici de quosimilibet etiam commemorati ad laudem. Si vero non possunt commodè disjungi, ponenda est in secundo nocturno pro quarta, & quinta lectio, & sexta legenda est de communi, & in hoc casu lectio nona pro simplici non est repetenda, sicut enim debet de eo commemoratio. S. R. C. 26. Jan. 1699. in Hispania. Vides enim 168.

501

DECRETA

S. Rituum Congregationis de iis, que in causis Beatificationis, & Canonizationis Sacrorum servanda sunt, approbata.

Sanctissimus D. N. Innocentius XI. provida considerans, quod in tota Ecclesie gubernatione nihil majus, aut gravius sit, quam homines declarari pro Sanctis, velque uti tales colendos, & venerandos decernere, & perpendens, quod licet felix Urbanus VIII. de consilio Congregationis Sanctissimæ Inquisitionis nonnulla super hoc ediderit decreta, subindeque Sacra Rit. Cong. alius ordinationes fecerit secundum casum contingentes a Summa Pontificibus approbatas, nihilominus experientia, quod adhuc nonnulla desiderantur pro meliori causarum hujusmodi directione: Idcirco iussit materiam diligenter discussi primum in Congregationibus particularibus, deinde vero in generalibus, prout factum fuit, & sub diebus 9. Julii & 6. Augusti 1698. emanarunt resolutiones frequentes, si eidem SS. placuerit, publicandas.

§. I.

Primo. Animadvertens etiam S. Cong. quod accessarium sit, ut processus auctoritate ordinarii fabricandi conscribatur cum maxima diligentia, censuit mandari Ordinarii locorum, ut omnia Testes inducant a Postulatoribus, testatur ipsi quoque inquirere, ac examinare alios Testes bene instructos super vita, & moribus Servi Dei: & si aliqui repererit in contrarium, quod ipsis videatur relevare, supercedant in ulteriori inquisitione, donec S. Cong. ab eis certiorata per litteras, mandet quid agendum sit.

Secundo. Hujusmodi diligenter servari vult etiam in processibus auctoritate Apost. faciendis a Judicibus Delegatis, quibus per litteras particulares Sacra Cong. enixa commodari debeat: & idem faciat Promotor Fidei in litteris scribendis Subpromotoribus.

Tertio. Et pro majori cautela præscribi debeat in litteris remissorialibus, quod non solum Interrogatoria rotinetur semper clausa & sigillata cum sigillo sororumdum Judicis, non aperienda, nisi in actu examine, & claudenda in fine, sed ultimus de positiones ipsæ, antequam processus sit absolutus, in fine quolibet sessionis claudi, & signari debeant cum sigillis Judicis, non possint aperiri, nisi lo presentia ipsorum in principio cuilibet examinis, & sessionis, ac hujusmodi diligentia fieri debeant etiam in processibus fabricandis locis. Idemque Indices, prout etiam Subpromotores, & Nuncii tam in partibus, quam in Curia, ac Telles, & in Curia etiam Promotorius, debeat ante inchoationem processuum præferre juramentum de servando, servandum religiose sub pena excommunicationis ipso facto in casu contraventionis incurrendum, formulam ejusdem Juramenti imprimendam in fine decretorum, & pro omni modo observantia transmittendam Judicibus Delegatis in ipsa litteris remissorialibus, & Subpromotoris in litteris Promotoris.

Quarto. Considerans quoque S. Cong. quod principale fundamentum in causis Beatificationis, & Canonizationis consistit debet in fideli interpretatione processuum extero idiomate confessorum: & quod licet ex lau-

dabili observantia interpretes semper fuerit electus ab Em. Card. Ponente, citato & audito R. P. Fidei Promotore: nihilominus super hoc de creta generalia nihil disponunt: Idcirco decrevit, quod impelleretur in quilibet causa inter, pres eligatur ab Em. Card. Ponente, citato, & audito R. P. Fidei Promotore, & pro majori cautela, postquam interpretatio fuerit facta, revideretur ab aliquo viro probato, & perito, qui secrete ad hoc Officium assumatur ab eodem Em. Ponente, & si reperitur aliquis error substantialis, interpretes secrete puniatur arbitrio S. Cong. per quem Em. deferri debeat tam Interpreti, quam Ravifoli juramentum de fideliter sibi munus commissum adimplendo, quibus etiam eadem S. Cong. assignavit mercedem pro suis laboribus, nempe carolenum unum pro quolibet folio reduci, ita ut facies sit linearum 24. & linea syllabarum 26.

Quinto. Advertens etiam quam necessarium sit diligens custodia processuum originalium, decrevit, quod si, sicut etiam interpretationes originales illorum, qui sunt extero idiomate confecti, retineri debeant in archivio S. Cong. in Vaticano, in loco clauso, & separato a aliis scripturis, nec possint amoveri, nisi de ordine Em. Card. Ponentis, vel ad instantiam R. P. Promotoris ad effectum videnti, quatenus opus sit, & deinde reportandi, Cujus archivi duo sint claves, una penes Protonotarium Apostolicum, qui pro tempore interveniat Sac. Cong. & altera penes Secretarium, & clavis loci, in quo custodiatur dicti processus, sicut poceat eundem Protonotarium, alterius vero, in quo retineantur alia Scriptura S. Cong. penes Secretarium.

Sexto. Idemque Protonotarius etiam habeat facultatem residendi inventarium d. d. processuum, & quatenus non adesse, illud diligenter fieri mandet cum quatuor copiis, quarum una sit penes Secretarium, & quarta in eodem archivio, & in fine anni lidem Protonotarius, Promotor, & Secretarius revidere debeant dictum inventarium, & confieri cum processibus, ad effectum recognitionis, an aliquid deficiat. & curandi ne reportetur, & Secretarius referat in prima sequenti Congregatione.

Septimo. Cum plures dubitationes fuerit circa intelligentiam decretorum pag. 16. quod non prius Sedes Apostolica moveri solent, quam Reges, Principes, & alie personae authenticæ, & honeste instant supplicaverint Summo Pontifici, & tunc etiam non statim, sed expellere, quod illa pulserunt tam si perirebatur miracula, & supplicantiis instantibus, tunc Summus Pontifex, si ei videbitur, committit causam S. Cong. Ideo si ipsi Sanctissimum visum fuerit, censuit eadem S. Cong. commissionem non esse faciendam, nisi post elapsum tempus decem annorum a die prefationis processus auctoritate ordinarii fabricari, & cum præcedenti rigorosa discussione ejusdem processus cum scripturis, & summario, & insuper habita post decennium a die fabricationis illius novis litteris Episcoporum circa percrebescentiam famæ Sanctitatis, & miraculorum, ac devotionis populi exiit pro Beatificatione, & Canonizatione instantibus. Nisi tamen in aliqua causa ea peccoliaribus circumstantiis S. Cong. exhibuerit anticipari posse tempus in discussione processuum auctoritate ordinarii confessorum, & Sanctissimum hoc approbaverit.

Octavo. In causis Servorum Dei ante Decretum fel. record. Urbani VIII. interduclis non signatur commissio-nes assumptionis, nisi prius per Sac. Cong. examinatis processibus, tam auctoritate ordinarii confectis, quam examinationis auctoritate Apostolica, & tenetur idem.

Novo. Cum in decreto approbato a fel. rec. Urbano VIII. die 22. Martii 1669. impresso in libello pag. 37. Sac. Cong. cognoscens, quod in hac re, utpote gravissima, rite, sanctique procedendum est, prohibuit omnibus, & singulis personis ecclesiasticis, tam Sæcularibus, quam Regularibus, quantumvis specialis non dignis, ne audent per se, vel per alios capere informationes super Sanctitate, aut miracula alicujus, nec ullo modo exquirere, aut obtinere ad hunc effectum extrajudiciales testimonios, aut subseripsiones, sub penis arbitrio ipsius S. Cong. infligendis, illud confirmatum fuisse, quod hujusmodi extrajudiciales attestaciones non solum exquiri, sed obtineri non valant, sed rursus quod hæcenus obtenta, sine

in futurum obtinende non faciat aliquam gradum probationis, nec infari possit in processibus, tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate febricanda.

Decretum. Subpromotor Fidei a R. P. Promotore deputatus, cui onus incumbit primo loco Ipsolandi, & examinandi processus (ea quibus pendet Beatificationem, & Canonizationem substantia) ad effectum referendi eidem Promotori, debent huiusmodi munera diligentissime, ac cum omni rigore adimplere, ac summam, que solent a promotoribus fieri, antequam typis mandentur, coalescat cum processibus, subsequuta subscriptione, quod fuerit per ipsum scripta, & in quolibet folio se subscribat, eademque diligentiam coferendi cum exemplari manuscripto iterum faciat postquam fuerit impressa cum literata subscriptione in sua, quam subsequatur subscriptio, & sigillum Secretarii: nec ante predictas subscriptiones possit tam summam, quam informationem publicari sub gravissimis penis tam quoad postulatores, quam etiam quoad impressorem, arbitrio Sac. Cong. seu Emin. Card. Præsidiis intelligendis. Idemque Subpromotor (quatenus ipse d., Promotor ea diligenti, & accurata revisione processuum, quam facere solet, necessarium, vel opportunum diacrit) teneatur aliud summariam objectionale ad comprobationem oppositionum coferre, quod Sacre Cong. plurimum expedire cognoscit ad hoc ut veritas merito elucescat. Et pro quolibet processu ab eodem Subpromotore examinando in quolibet dubio, persolvatur ei stipendium decem ducatorum auri præscriptum in decretis generalibus pag. 6a. cum declaratione tamen, quod aspectu processuum auctoritate Apostolica in specie, qui pluries ad diversum effectum ex animari debent, dictum stipendium dabitur pro tribus dubiis tantum, nempe prima vice quando disputatur validitas, secunda vice quando disputatur de virtutibus, seu de Martyrio, & tertia vice quando disputatur de miraculis; quævis disputatioes aliquis ex dictis dubiis pluries iterari contingat, seu eadem dubia in diversas inspectiones pro faciliiori resolutione dividantur.

Undecim. Et quia materis gravitas, & dignitas expedit, ut pertractetur, & dirigatur a viris note probitatis, experientis, & peritis, consensu S. Cong. quod ad conficiendum tam informationes in fello, quam summariam, in quibus potissima consistit causarum pondus, assignentur solum Procuratores Collegii Sacri Palatii Apostolici, tribuendo Postulatoribus libertatem eligendi ex dicto cetero quem voluerint, dummodo quilibet ex eis non possit eodem tempore patrocinari plura causas, quam quatuor, ad hoc ut eis facilius operam dare possint, sub pena inhabilitatis amplius scribendi in caso contravenientia: & licet partibus in quocunque stato esse, rationabiliter tamen, & prævia licentia Em. Pontificis, mutare procuratorem, dummodo alius in rjus locum subrogandus sit de eodem Collegio, & non habeat in totum plures causas, quam quatuor.

Duodecim. Advocati vero ad scribendam in iura essu, mi debeat ad libitum postulationum, dummodo sit ex Collegiis sacris C. officialibus Aula, vel ex duodecim aliis approbatis a S. Cong. ite tamen at quilibet eorum sex tantum causas patrocinari possit.

Decimotertio. Pro mercede autem prædictorum, ac etiam Nutrii, S. Cong. iussit servari taxam ab eis diligentem revisita, quæ, at omnibus immutata, typis mandari debent, & in hoc decreto inferri.

Decimquarto. Cum etiam observatum fuerit sepe postulatorem dare scripturas Medicorum, vel Chirurgorum pro confirmatione mediculorum, & ex alia parte non fuisse solitum responderi per peritas ipsorum professionis, ideo videtur necessarium ad hoc ut responderetur secundum artem, quod Em. Penus deputet ex officio secretæ, & prævio iuramento, alium Medicum, vel Chirurgum celeberrimum, qui respondeat pro veritate, ad effectum videndi, an asserta miracula excedant eorum naturam.

§. II.

Die 14. Octobris 1693. facta per me infrascriptum relictorem Sanctissimæ præfatorum Decretorum cum eorum

integra iussura Sanctitas Sua laudavit, & approbavit, atque servari mandavit, & publicari.

Johannes Baptista de Luca Auditor, & Secretarius Memorialium.

Luce * Sigilli.

Benedictus Casilus Sac. Rit. Congregationis Secretarius.

§. III.

Formula iuramenti Judicum ante intimationem Processuum.

Ego infrascriptus talis Sacrosancti Evangelii coram me positum iuro, & promitto fideliter adimplere munus mihi concessum circa fabricationem processuum in causis Beatificationis, & Canonizationis Serui Dei N. iuxta formam Decretorum Sacre Congregationis Rituum, & præcipue universarum, quæ confirmata fuerunt a Sanctissimis D. N. Innocentio XI. Nunc iuro, & promitto religiose servare secretum, tam de contentis in Interrogatoriis, quam de Testium depositionibus super listis, & super Articulis, nec de his locum cum aliquo personæ, exceptis illis Indicibus, & Subpromotore, ac Notario pro eodem Processu deputatis, & in Curia excepto etiam Proto-notario, sub pena perjurii, & excommunicationis lata sententia, a quo unquam a Summo Pontifice (incluso etiam majori Proto-notario) præterquam in mortis articulo, abjuncti possint: Et ita promitto, & iuro: si me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Idem iuramentum præstabitur a Subpromotore, & Notario, & in Curia etiam a Proto-notario mutatis mutandis.

§. IV.

Formula iuramenti Testium.

Ego infrascriptus talis Sacrosancti Evangelii coram me positus, iuro dicere veritatem, tam super Interrogatoriis, quam super articulis, super quibus examinator, necnon servare secretum, nec aliquid penitus revelare, tam contentum in istis Interrogatoriis, quam respondens, & depositionis a me factis, sub pena perjurii, & excommunicationis lata sententia, a quo unquam a Summo Pontifice (incluso etiam majori Proto-notario) præterquam in mortis articulo, abjuncti possint: Et ita promitto, & iuro, si me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

§. V.

Novæ Tassa, & Riforma delle Spese per le Cause delle Beatificationi, & Canonizationi, & delle altre Spese per lo Solennità delle medesime Beatificationi, & Canonizationi.

La Santità di Nostro Signore Papa Benedetto XIV. volendo con stabile provvedimento rimediare a qualche disordine, o abuso introdotto, & malto più prevenire quei maggiori, che in progresso di tempo potrebbero introdursi circa le spese, che si fanno nelle Cause di Beatificazione, & Canonizatione; & volendo altresì sopire varia controversie eccitate sopra l'intelligenza, ed osservanza di altre tasse fatte dai suoi Predecessori: dopo avere di lo spazio di più mesi, & in molte conferenze con Persone perite, prudenti, & disinteressate esaminata, & fatta esaminare parte per parte tutta la materia, intercedo a ciò, che Sua Beatitudine nello scrivere della materia istessa in più luoghi, ma particolarmente nel Lib. 1. de Servorum Dei Beatificatione Cap. 46. preventivamente aveva infinuato, ha consegnata a me infra scritto Segretario della Congregazione dei Sacri Riti la seguente nuova Tassa, & Riforma, con ordine preciso ella stessa Sacra Congregazione, che in avvenire la faccia inviolabilmente osservare da qualunque Persona, a cui rispettivamente ciò spetti: procedendo contro i Trasgressori alla pena in essa contenute, ed altre a suo arbitrio; non ostante qualunque altra Tassa, Consuetudine, o Decreto, che vi fosse in contrario derogandovi, anzi, quando faccia di bisogno. E prima in quanto al

Promotore della Sede.

1. Per la Copia delle Animaverboi da lui sottoscritta, che chiamasi di Copia Originale, sopra la Commissione

zione per introdurre, e ristringere la Causa, o sopra il Culto, o non Culto, o sopra la validità de' Processi, o sopra la Fama della Virtù, e de' Miracoli in genere, gli possono dare *scudi cinque di gualdi dieci*, e non più.

c. Per le Copie Originali delle Animaverfioni sopra le Virtù in specie, o sopra il Martirio, o sopra i Miracoli, *scudi dieci*, e non più. E per quelle delle seconde, e terze Animaverfioni sopra gli stessi Dabbi, se dopo la Congregazione Antepreparatoria, o Preparatoria gli occorressi di doverle fare, *scudi cinque*, e non più.

3. Per la Copia Originale delle Animaverfioni, o Note, che la Sagra Congregazione imponga di fare sopra Concessione d'Uffizio, Defcrizione nel Martirio, Revisione di Scritti, Ordinatori di Giudizio, Spedizione di Lettere Remissoriali &c. ed anche sopra l'ultimo Dubbio *Ad totid deventi possit ad Beatificationem, vel Canonizationem: scudi tre*, e non più.

4. Per la Copia Originale delle Istruzioni, che per la scierza degli Scritti ettabiliti a' Servi di Dio, o per altra simile occorrenza, d'ordine della Sagra Congregazione dovra fare, *non scudo d'oro*, e non più.

5. Per la Copia Originale degli Interrogatori, sopra de' quali si dabbono esaminare i Testimoni ne' Processi del non Culto, o Culto, o Fama della Santità in genere, *scudi due*, e non più.

6. Dichiarando, che per ogn'altra opera, o fatica, che per ragione dell'uffizio suo nelle dette Cause egli faccia, o debba fare, come di Accessi ad Archivi, Librerie, Altari, Cappelle, Spolieri, a riconoscere Scritture, Istruzioni, Culto, non Culto, Cadaveri da esaminare l'incorruzione, e farne traslazione &c. non gli si due versa altro emolumento, o regalo: restando quelle a sufficienza rimunerate colle rendite dell'Avvocatura Fiscale, quando ad essa si trovi unito il Promotore della Fede; e quando no, colla Pensione annua di *scudi trecento*, solita assegnarsi a' detti rendite, e tolta parte di Palazzo, che in tal caso dall'Avvocato Fiscale suoi trasferirsi al Promotore.

7. Ed avverte il predetto Promotore di sfandere le sue Animaverfioni con la possibile brevità, che permetta la materia, di coi si tratta; attendendo dal ripercorre quelle opposizioni, che siano state già rigettate come irrilevanti, in altre simili Cause; siccome ancora ristringendo le seconde, e terze Animaverfioni unicamente ai punti delle difficoltà ecclitiche de' Consultori nelle Congregazioni precedenti, ed all'indicazione di quelle, che accitara nelle prime Animaverfioni, secondo il giudizio de' Consultori, non hanno avuta sufficiente risposta.

Sottopromotore della Fede.

1. Per lo spoglio, ad esame di quei Processi, siano Ordinari, o Apostolici, siano Remissoriali, o Compulsoriali, o pure Remissoriali, e Compulsoriali inficose, che, per andare ciò, che vi sia da opporre, egli dovra distintamente fare tra, o quattro volte, cioè ora per la Segnatura della Commissione introduttiva, o riassuntiva della Causa, ora per il Dubbio della validità de' Processi, ora per quello delle Virtù in specie, o del Martirio, ed ora per quello de' Miracoli, regolando l'emolumento suo di tre, o quattro volte a proporzione di quello dovuto al Procuratore, che se fa lo spoglio universale per una sola volta, e s'impiega maggior tempo, e fatica, gli si paghino *gualdi quindici*, e non più, per ogni centinaio di carte, che siano di facciata due, e la facciata di linee ventiquattro, e la linea di sillabe sedici, in ciascuna de' suddetti esami.

2. Per gli Processi sopra la Fama della Santità, e de' Miracoli in genere, e sopra il non Culto, dovendosene fare una sola volta lo spoglio, e l'esame, per ogni cento carte ridotte, come sopra, *scudi tre*, e non più.

3. L'istesso, e non più, cioè *scudi tre*, se gli dia per lo spoglio ed esame del Processo particolare sopra il Culto. Ma quando il Processo sia unitamente fatto sopra la Fama &c. e sopra il Culto, allora siccome per questo Processo si faranno dati al Sottopromotore *gualdi quindici* per ogni cento carte, trattandosi di segnare la Commissione;

cosi non gli si dia per ogni cento carte del medesimo Processo più di *gualdi quindici*, e non più, trattandosi di approvare il Culto.

4. Per li Processi che si formano sopra i Miracoli separatamente dal Processo delle Virtù, facendosene lo spoglio, e l'esame distintamente due volte, cioè quando si ne disputa la validità, e quando se ne esamina la rilevanza, se gli paghino in ciascuna di detti esami *scudi due*, e non più, per ogni centinaio di carte ridotte, come sopra.

5. Per le Note, o Copia Originale della Nota, o difficoltà, che nallo spoglio del Processo dovra aver ricavato in apparecchio delle Animaverfioni (*che dee per sfandere il Promotore, e non esse Settepromotore*) sopra la fama delle Santità in genere, o sopra il non culto *gualdi quindici* e non più: sopra la Commissione per introdurre, o ristringere la Causa, sopra il Culto o sopra la validità di più Processi, *scudi due*, e non più: sopra le Virtù in specie, o sopra il Martirio, o sopra i Miracoli, in qualunque numero essi siano, *scudi tre*, e non più. Né oltre al detto emolumento possa egli pretendere altro sotto qualsivoglia titolo, o pretesto. Ma quando a queste Note vada unito Sommario obbiettivo, che il Promotore per avventura imponga di fare, gli se ne paghi la Copia a ragione di *beccocchi sei* il foglio ridotto, come sopra.

6. Per la revisione delle Scritture Stampate, per la Revisione, o Confronto de' Sommarj, o Documenti della causa con i Processi, e altri Originali, *se eritine*, e non più, per ogni foglio di Stampa, che sia di quattro facciate.

7. Per la correzione de' Sommarj, che si stampano, gli si paghino dallo Stampatore *eritini due* per ogni foglio di Stampa come sopra.

8. Ritrovandosi Posizioni stampate col *Revista* del Sottopromotore antecedente, e volendosene la sottoscrizione dal Sottopromotore succeduto; non possa egli pretendere, nè il Possessore per essa dargli verun emolumento: avendolo già dato al suo Antecessore, quando quelle si stamparono.

9. In casi però di doverli le dette Posizioni, o Sommarj ristampare, per la Revisione, o Confronto della Stampa nuova coll'antica, il Possessore gli dia *se eritini*, e non più per ogni foglio di Stampa come sopra. E per la correzione lo Stampatore Camarale dovra dargli *eritini due* per ogni foglio di Stampa, come sopra.

10. Per le Sessioni, o Assistenza ne' Processi Apostolici, che si formano in Roma, gli si diano *beccocchi dodici*, e sette, per ogni foglio delle Testimonianze e *beccocchi cinque* per ogni foglio degli Atti, e non più; con quello che il foglio sia di due facciate, e la facciata di linee ventiquattro, a la linea di sillabe sedici; e che nel calcolo di detti fogli non vada compreso il tanto de' Documenti prodotti, o campulisti, o rigistrati nel Processo; nè del Mandato di Procura, Privilegio de' Notari, Articoli, Interrogatori, Decreti della Sagra Congregazione, Surrogazioni de' Giudici, Proroghe di termini, e simili. Né oltre al detto emolumento possa egli pretendere altro a qualsivoglia titolo.

11. Lo dette Sessioni, e in ciascuna di esse, non possa impedire al Procuratore della Causa d'indurre, e far girare contemporaneamente quel numero de' Testimoni, che vorrà. Avvertendo a non moltiplicare Atti superflui; e mentre non faranno atti, ma la mercede si paghi solamente per quegli Atti, che sono puramente necessari per la Validità del Processo.

12. Per le Sessioni, o Assistenza nell'ascoltare, e confrontare le Copie de' Documenti inficose, e campulisti nel Processo, e i loro Originali, e similmente nell'ascoltare, e confrontare la Copia del Processo, (che alla Sagra Congregazione poi si presenta) pure col suo Originale, gli si possa dare *due scudi di gualdi dieci*, e non più, per ogni cento carte, come sopra.

13. Né per verun'altra operazione, o fatica, qui non asprezza, possa egli a qualunque titolo, e per qualsivoglia ragione esigere, o le Parti dargli mercede veruna.

14. E questo regolamento, che si dà per il Sottopromotore della Fede, intendasi pur anche dato per il Promotore Fiscale del Cardinal Vizaro in Roma, o de' Vescovi fuori, att' a far Processi, o altro, che gli sia comu-

ne col detto Sottopromotore: se non che, ove la Tassa degli altri Tribunali sia minore, quella debbasi offerire.

15. Stampata questa, dovrà il sottopromotore alla Sagra Congregazione giurarne l'osservanza nella forma, che più abbian si troverà prescritta per il Notajo.

Notajo.

1. Faccia tutti i Registri, Copie, e Scritture in carta buona, con lettera, o carattere intelligibile, e secondo la Riforma, ed Ordini di Paolo V. al titolo de' Registri; altrimenti sia tenuto a farle copiare di nuovo senz'altra spesa della Parti.

2. Tenga due Manuali: uno degli Atti nelle cause di Beatificazione, e Canonizzazione; e l'altro delle Cause controverse, o contenitose: in ciascuna de' quali si registriano tutte le sommarie, proteste, citazioni, e intimazioni, colle sue in titolazioni; e restino sempre nell'ufficio; nè per questi si paghi cosa alcuna: possono sempre da chi vi ha interesse esser veduti, e letti gratis; e il Notajo sia sempre obbligato a mostrarli.

3. In ogni causa faccia onninamente Registro, ma solamente degli Atti giudiziari, e non dell'esame de' Testimoni, o di altro: senza elevazione di termini, o ripetizione di titoli, fuorchè nel primo Atto.

4. Non registri negli Atti per *restitutio in integrum* de' Principi, Religiosi, Univerfici, ed altri, che il Segretario de' Riti dovrà consegnarli; ma solo accennando il titolo della Beatificazione, o Canonizzazione, o altro più particolare dell'Introduzione, o Ristituzione, o ulterior proseguimento della Causa, per cui sono prodotte, sotto il detto Titolo ponga; Nomi, o Catalogo degli istanti rimettendo gli Originali delle istanze a conservarli nell'Archivio de' Riti. Nè di esso richieda dovunque Estratto *de verbo ad verbum* ma un Ristretto da cavarsi dal detto Registro, o Manuale. E per le copie di tale Ristretto, che i Postulatori dovranno dare al Cardinal Ponente della Causa, al Segretario, e al Promotore, paghisi a ragione di Copia, come appresso si dirà. Nè per la Fede di ciascuna Copia si paghi più di *giulj* due.

5. Così neppure dovranno, secondo la detta Riforma, in conto alcuno registrarsi i Processi, che vengono de' *Parishes*, o *offas* Ordinarj, o Apostolici, ancorchè non passassero fogli venti; ma solo possono rubricarsi, se non saranno rubricati, o non interamente: nel qual caso potrà solo rubricarsi quello, che manca, e non altro.

6. Per la Rubricazione di qualsivoglia cosa, che ne abbia di bisogno; ridotto il Processo a carte buone, conforme alla detta Riforma, oltre ad un *carlino* per ogni foglio di Scrittura, il quale sia di facciate due, e la lacciate di linee ventiquattro, e la linea di sillabe sedici, gli si paghino per ogni cento carte di Rubricatura *giulj* dieci; e non più. E la Rubricatura debba in sostanza contenere quanto per disegno contiene il corpo della Scrittura.

7. Per ogni cento carte di Registro ben fatto, e secondo la suddetta Riforma di Paolo V. non riceva più di *scudi* quattro, nè per confronto; nè per rubricatura, nè per qualunque altro pretesto.

8. Per qualsivoglia semplice Citazione da spedirsi solamente, come sopra, e da eseguirsi fuor di Roma, non si paghi più di *giulj* tre. E per quelle che si spediscono colle iniziali in virtù delle Commissioni, non più di *giulj* dieci. Nell'andare però egli a leggere Citazioni, non possa pretendere alcuna cosa per viatico.

9. Per ogni esame nell'Ufficio, se finisce in una sessione, non possa pigliare più di *giulj* tre; nè appresso più di *due*, se a finirlo ci vanno più sessioni.

10. Per le Remissioni *le gratias*, e (dove occorra) sopra il Culto, e non Culto, ed altre simili, non si paghi più di *scudi* sei, e per le Remissioni *in specie* non più di *scudi* dieci in tutto, e per tutto, compresi la Scrittura, ed ogni altra cosa spettante a tale spedizione. Che se occorrerà duplicare queste Remissioni, allora si dimezzino la mercede. Nè per la Scrittura degli Interrogatori, che si mandano chiusi, prenda il Notajo cosa alcuna; ma per gli Articoli, quel di più che sarà sopra fogli quindici,

se gli paghi a ragione di un *carlino*; e nel duplicato, a ragione di *bojocchi cinque* il foglio, come sopra. Nella Cause controverse però per ciascuna spedizione di Remissioni, e Compulsorie, Proroghe di Termini, Surrogazioni di Giudici (da non farsi, se non per comando de' Cardinali Prefetto della Congregazione, e Ponente della Causa) non si paghi più di quello, che la suddetta Riforma prescrive al Tribunale dell'A.C.

11. Per la Surrogazione de' Giudici, o nuovi Termini in Cause di Beatificazione, Canonizzazione non si paghi più di *giulj* quindici in tutto.

12. Per le compulsorie non si paghi più di *giulj* dodici come prescrive la suddetta Riforma di Paolo V. al Tribunale dell'A.C.

13. Dovendosi compulsare Scritture fuori dell'Ufficio, per gli Atti di detta Compulsoria, si paghino *bojocchi cinque* per foglio ridotto, come sopra; e per la copia delle Scritture compulsate *bojocchi sette*, e mezzo, e non più; nè per Accetto, o altro gli si debba alcun emolumento. E per la collazione di dette Scritture con il loro originale *bojocco uno* per foglio ridotto come sopra.

14. Nella compulsoria di libri stampati, dandosele dalle Parti un Sunto, sia egli tenuto inferirlo nel Processo al fine senza farne copia, o Originale alcuno.

15. Per Ascoltazione, e Confronto de' Processi non si paghi al Notajo più di *bojocco uno* per foglio ridotto come sopra; gli ajutanti siano deputati dalle Parti a quel prezzo, che fra loro sarà convenuto. Nè per la Fede dell'Ascoltazione, o Confronto di tutto il Processo col suo Originale si paghi di *giulj* cinque per la prima Copia solamente. E quando le Parti ne volessero altre Copie autentiche, non possa il Notajo pretendere più di *bojocchi cinque* per foglio ridotto; come sopra, con tutta la Rubricatura. Inoltre se gli debba la mercede del Confronto, o Ascoltazione, come sopra, e per la Fede di essa *bojocchi ventiquattro* per ciascuna delle dette Copie duplicate.

16. Non possa il Notajo estrarre dall'Ufficio i Processi Originali; ma debba darne Copia autentica, o semplice, secondo che le Parti chiederanno.

17. Per la Copia dagli Atti fatti in Curia, o fuori di essa, in forma di buon Originale, non si paghi più di *bojocchi cinque* il foglio, che sia di pagine, o facciate due, e la lacciate di linee ventiquattro, e la linea di sillabe sedici. Ed essendo scritto in forma di Registro, paghisi a ragione di Registro come sopra.

18. Per la Copia pubblica di qualsivoglia processo Ordinario, o Apostolico non si dia più di un *carlino* il foglio ridotto, come sopra, senza altro emolumento, o mercede per essa Copia, o Scrittura.

19. Portando il Postulatore al Notajo Copia di qualche Processo Originale esibito per gli Atti suoi, debba egli riceverla, e servirsele la luogo della Copia, che di quel Processo far dovrebbe, con bonificare al Postulatore *bojocchi cinque* per ogni foglio ridotto, come sopra.

20. Per il Duplicato di qualunque Scrittura pubblica, o privata, con la sottoscrizione, sigillo &c. non si debba pagar più di *bojocchi cinque* il foglio, ridotto, come sopra.

21. Occorrendo dare altra Scrittura, o fare altra fatica qui non espressa, l'emolumento si tratti dal Cardinal Prefetto della Sagra Congregazione; nè possa il Notajo prendere di più, benchè concorra la medesima, o anche maggior ragione d'altre mercedi qui esprese.

22. Per la Restituzione di qualsivoglia Scrittura prodotta, *dimisso* Copia, gli si diano *giulj* tre; e debba il Notajo far buoni due fogli: e da questi due in su, se gli paghi a ragione di un *carlino* il foglio ridotto, come sopra. Ma se si restituirono in una volta più Scritture prodotte in un sol Atto: gli si debbano per tutte insieme solamente *giulj* tre, con quel di più, che porterà l'eccesso della Copia sopra i due fogli condonati, come sopra.

23. Volendo le Parti vedere Processi, o qualsivoglia Scrittura Originale dentro l'Ufficio, sia tenuto il Notajo lasciarla loro vedere, senza mercede alcuna.

24. Sappiano le Parti, che nella Segreteria della Sagra Congregazione de' Riti tutto si spedisce gratis; e però non debbano al Notajo per sigillo, sottoscrizione, o qualun-

que altra cosa, che si faccia nella detta Segreteria, pagare emenda, o emolumento alcuno.

Debbà il Notajo tenere il Libro *Receptorum*, e fedelmente in esso notare quando gli entra in mano de' suoi emolumenti, sotto pena di esser privato dell' Ufficio.

16. Ai Notaj del Tribunale del Cardinal Vicario, che si deputano per Attuarj de' Processi tanto Ordinarij, che Apostolici, che si fanno in Roma, per ogni foglio ridotto, come sopra, degli *Exami de' Testimoni*, si paghi l' emolumento di un *giulio*, e non più, e per ogni simil foglio degli Atti di detti Processi puramente necessari per la validità de' medesimi, *bejocchi cinque*, e non più.

Per l' istessa Copia autentica di detti Processi comprensiva tanto delle Testimonianze, quanto de' Documenti prodotti, o compeltati, e degli Atti de' medesimi Processi, che si debbà presentare alla Sagra Congregazione de' Riti, si paghi *se giulio*, e non più, per ogni foglio di essa Copia, ridotto come sopra.

Per il confronto, o ascoltazione di detta Copia con i Processi, e Documenti Originali, si paghi *se bejocce*, e non più, per ogni foglio ridotto, come sopra. Nè possono essi Notaj pretendere altro emolumento, oltre il già soprastato, per qualsiasi altro titolo, o pretesto, o per ragione di viatico, o di farsi fuori del loro Ufficio i Processi.

17. Quanto poi a' Notaj delle Chiese Ecclesiastiche d' altre Diocesi, offerivsi la Tassa locale di esse Chiese, su quale misura di questa: o debbà offerirvi questa, se quella sarà maggiore.

18. Stampati che siano questi ordinali, e Tasse, debbà il Notajo della Sagra Congregazione tenerli sempre patentemente affissi nell' Ufficio; affinché a ciascuna possa ispirare.

19. E il tutto sia egli obbligato ad osservare tanto nelle Cause di Beatificazione, o Canonizzazione, quanto nelle altre appartenenti ad essa Congregazione, sotto la pena contenuta nel Giuramento, che egli dovrà fare in questa forma nella Congregazione istessa: *Ego N. Notarius ab hac Sacra Congregatione in Causis ad eam pertinentibus specialiter deputatus, totius Sacrosancti Evangelii, jure, et promissis, me fideliter exequutus sum Officium mihi commissum, et Tenam auctoritate Sedis Apostolicæ mihi concessam omnes observaveram, sub pena perjurii, preteritis Officiis ipse fuisse incurradum, ac resistens tantum contra, vel ultra dictum Tenam habituram, aut accepturam, aliusque pœnis ipsius Sacre Congregationis arbitrio impendendis.*

20. Ed a chiunque, per non osservarli quanto sopra si dispone, si sentisse gravato, sia lecito ricorrere alla Sagra Congregazione de' Riti, che provvederà.

Traduttore, e Revistore.

Al Traduttore de' Processi da lingua straniera in Italiana, o Latina, e al Revistore della Traduzione fatta, deputati dal Cardinal Ponente della Causa, per ogni foglio, che sia di facciate due di linee ventiquattro, e la linea di sillabe fedeli, paghili *se carlino*, e non più.

Stampatore Camerale.

Per ogni foglio di stampa, che sia di pagine, o facciate quattro e la facciata di linee cinque tequattro e la linea di lettere sessantacinque in circa, di Carattere *Sizio*, col suo corsivo corrispondente, ma più piccolo nelle parti marginali, in carta della migliore, che si trovi, a numero di copie sessanta, gli si possano dare al più *giulij quindici*, ove siano, e *quattrodecim*, ove non siano possibili: restando a suo carico tutta la spesa poi ancor della Correzione. Ma se per bisogno della causa il Segretario della Sagra Congregazione giudicherà, che se ne ampliano in maggior numero; allora per ogni simil foglio d'altre Copie cinquante gli si paghino *giulij tre* solamente; come più diffusamente si ordina nel decreto di Alessandro VII. *del 19. Luglio 1661.* In caso però, che lo Stampatore non offerir puntualmente, come dee, la Tassa circa la Stampa; neppure i Produttori delle Carte tenuti ad osservarla circa il pagamento: ma gli diano tanto di meno, a proporzione della inosservanza.

Soilituto della Segreteria.

1. Al Soilituto della Segreteria de' Riti, e sue Compagno, non si dee ricognizione, o emolumento alcuno per i Decreti, o altro, dovendo spedire tutti *grati*.

2. Volendo però i Postulatori il duplicato di qualche Decreto, si paghi al Soilituto *testatone*, e non più. Ma quando siano più, o molti Decreti insieme in occasione di ricavare lo stato di una Causa, o simile, gli si diano *bejocchi quindici*, e non più per ogni decreto, non compresi però quei Decreti, che concernono le proroghe de' termini, per gli quali non si paghi cosa alcuna.

3. E quando nelle Lettere, che la Sagra Congregazione scrive sopra qualche punto, s' inseriscono i Ritratti, gli se ne paghi la Copia, per inserirli ne' Registri, a ragione di *bejocchi cinque* per carta.

Giudici.

Inserendo al Decreto fatto dalla Sagra Congregazione de' Riti *del 19. Settembre 1678.* approvato dal Vener. Innocenzo XI. che in esso volve compreso anche se stesso, non sia lecito a veruno di dare, o di ricevere Proptine o Spertule per Decreti fatti, o da farsi in Cause di Beatificazione, e Canonizzazione. Nè da questa proibizione restino in conto alcuno esclusi il Segretario di essa Congregazione, o il Promotore, o il Sottopromotore della Fede (a quali per altro non manca, come più avanti si dirà, a titolo di Regaglia la debita ricognizione) e molto meno i Giudici Ordinari, o Aggiunti, o Delegati, quando fanno Decreto, o danno Sentenza sopra il Culto, o non Culto. Neppure possano i detti Giudici pretendere, o conseguirs alcun emolumento per l' assistenza alla formazione de' Processi ai ordinari, che Apostolici, e tanto in Roma, che fuori; ma solo nei giorni di tal assistenza, se siano obbligati al Coro, s' intendano dispensati dal medesimo, e leccino le distribuzioni, come i presenti. Quando poi dovessero andare a Luogo diverso da quello del loro Dimicilio, si somministrano da Postulatori le spese necessarie per viaggio, e per gli vittuali (moderati però, e frugali) in tutto il tempo, che la necessità del Processo richiederà una tale assenza.

Avvocati, e Procuratori.

1. Per l' Istruzione a formar un Processo gli si possano dare *seudi quattro*, e non più; e la Copia li paghi a ragione di *bejocchi sei* il foglio, che contenga due facciate, ed ogni facciata linee 24., e la linea sillabe 16.

2. Per lo spoglio de' Documenti a formare gli Articoli da produrre ne' Processi ad ogni cento carte *seudi quattro*, e non più. E per ciascuno Articolo, *giulio uno*, e non più.

3. Per ogni Memoriale grande, o piccolo, che sia, a sua Copia *giulij dodici*, e non più.

4. Per la minuta di qualsiasi Commissione da segnarsi dal Papa, *giulij quindici*, e non più; e per le due Copie da darli a tal effetto al Segretario della Congregazione *bejocchi sei* ad ogni foglio ridotto, come sopra, e non più.

5. Per le Citazioni, e Intimazioni, facendosi dal Procuratore, o Sollecitatore, o non si paghi cosa alcuna; e per l' esecuzione di esse paghili a ragione della Tassa de' Curiali.

6. Per lo spoglio universale, che il Procuratore fa tutto in una volta, del Processo, ad ogni cento carte di esse ridotte, come sopra, *seudi quattro*, e non più.

7. Per la Scrittura de' soli Dubbi, principali della Causa, o Martirio, o de' Miracoli *se spetoli*, si possano dare *seudi venti*, e non più.

8. Per le Scritture de' Dubbi sopra l' Introduzione della Causa, o sua Resauazione, o sopra la validità de' Processi, o sopra il Culto, o sopra il non Culto, o sopra la Fama della Santità, e Virtù in genere, ed altri simili, *seudi quindici*, e non più.

9. Per le risposte all' Anamverfoai del Promotore ne' Dubbi maggiori delle Virtù, o Martirio, o Miracoli,

li, o alle Censure sopra gli Scritti &c. *scudi dieci*. Ma dove in queste o altra Scrittura il punto, che si tratta, richiegga studio, e s'attira considerabile, entri l'arbitrio del Cardinale Ponente delle Cause per l'aumento di detta mercede. Simile forma, e non più di *scudi dieci* si possa dare, per le Risposte all'Animaverbioni de' Dubbi dell' Introduzione, o Resumazione della Causa, validità de' Processi, e tutto immemorabile; e per quelle della Fama della Santità *in genere* e non Culto, si diano *scudi cinque*, e non più.

10. Per la Scrittura sopra la Concessione d' Uffizio, a Messa, Defenzione nel Martirologio, e simili, *scudi tre* e per le risposte all'Animaverbioni del Promotore, quando si fanno d'ordine della Sagra Congregazione, *scudi tre*.

11. Per l' Originale di tutte le Scritture, e Risposte sopra coniazate, sottoscritte dal Procuratore, o Avvocato, ad ogni foglio ridotto, come sopra, *carlini due*.

12. Per il Sommario de' Documenti, e Depositioni de' Testimonj sopra ciascun Dubbio, ad ogni foglio ridotto come sopra, *injecchi cinque*; e per la Copia Originale di esso Sommario ad ogni foglio ridotto, come sopra, *injecchi sei*, e non più.

13. Per le Postille nel margine d' esso Sommario, o delle Scritture, ad ogni cantinajo di esse, *scudi due*, e non più.

14. Per il Ristretto degli Atti disputandosi della validità de' Processi, *scudi tre*; e la Copia Originale si paghi a ragione di quella de' sommarj, come sopra.

15. Per la Tabella, o Catalogo de' Testimonj, che si dà nel medesimo Dubbio, *giallo uno* per Testimonio, e non più.

16. Per l' Informazione in voce alla Congregazione, ove intervengono i Consultori, si diano *scudi trenta* tra il Procuratore, e l' Avvocato, quando anch' esso informi; altrimenti spettino tutti al Procuratore. Per l' Informazione alla sola Congregazione Ordinaria si diano *scudi quindici*, e quando s' informa per la concessione d' Uffizio, e Messa, Defenzione nel Martirologio &c. si dia *la metà*, e non più.

17. Per l' Informazione in voce al Papa, e al suo Uditore, *scudi tre* al Procuratore, e altrettanti all' Avvocato, se anch' essi informi.

18. Per l' Accesso del Procuratore al Cardinal Ponente, e al Promotore della Fede, e per la Minuta, e Copia Originale del Fatto concordato *già detti*, e non più.

19. L' istesso, e non più, cioè *già detti*, si dia per l' Accesso, e Informazione al Cardinal Prefetto, o al Cardinal Ponente, o al Promotore della Fede, o al Segretario per Memoriali, ed istanze, che si propongano *extra folium*, e per la sollecitazione ancora de' Decreti.

20. Per Congresso co' Periti, e Postulatura, circa gli Ordinatorj del Giudizio, o altro a ben condurre la Causa si diano *scudi otto* al Procuratore, e altrettanti all' Avvocato se v' interverrà.

21. Per qualsivoglia altra fatica, o Scrittura non espressa di sopra rimessa la mercede al Cardinale Prefetto, o Cardinale Ponente della Causa, e non all'arbitrio de' Consalari.

22. E chi non offerva questi Ordini, sia privato del Vantaggio della Causa appartenenti alla Sagra Congregazione de' Riti, con altre pene ad arbitrio della medesima.

Medici.

Non debbano i Medici, che sono deputati a scrivere, o ad opportunitatem, o pro veritate sopra i Miracoli, far distinte, e prolisse Scritture; ma in una sola Scrittura addurre brevemente la ragione sopra ciascuno de' Miracoli proposti. Nè tampoco debbano rispondere a tutte le opposizioni del Promotore dalla Fede; ma solamente a quelle che spettano alla loro professione. E per tali Scritture, e Risposte si possono dar loro *scudi trenta in tutto*, benchè più, o meno siano i Miracoli proposti.

Maria.

23. Sia in totale libertà, ed arbitrio degli Agenti, Postulatori, e Procuratori delle Cause dare, o non dare

Mancie alle Famiglie del Cardinale Prefetto, del Cardinale Ponente, del Segretario, e del Promotore per gli Referiti favorevoli, che portano. Ma volendo spontaneamente dar loro qualunq. ricognizione, si permette, che solamente in occasione di Referito favorevole sopra la Revisione delle Opere, la Segnatura dalla Commissione, il Culto, e non Culto, le Fama della Santità, la validità de' Processi, e Concessione d' Uffizio, e Messa per gli Beati dopo il Culto dichiarato, e non di altri Referiti, e ad ogni Famiglia de' sopranominati, e non di altri, possa darsi *scelso uno*, e in occasione di Referito, o Decreto approvativo delle Virtù, o del Martirio, o de' Miracoli, a per il final Decreto della Beatificazione, o Canonizzazione, *scelto due*, e non più. Non vietando che al Sostituto della Segreteria altrui possa darsi da chi voglia, per quelli primi Referiti, *scelto due*, e per quelli secondi *scelto quattro*, e non più.

24. Altrettanto, cioè *scelto quattro*, e non più, si permette, che diano ai Servitori del Segretario solamente per la fatica di girare intimando ai Cardinali, e Consultori ogni Congregazione straordinaria, cioè Antepreparatoria, o Preparatoria, o Generale, per la Virtù, o il Martirio, o i Miracoli: siccome pure per la fatica di compilare le Posizioni *scelto due*.

25. A quelli del Promotore si permette, che diano *scelto uno*, e non più, per quando insieme nelle Animaverbioni riportino i Processi a casa del Postulatore, o Procuratore della Causa.

Regali.

A quelli che studiano, o votano sopra a queste Cause, non possono i Postulatori, o Procuratori di esse, sotto pena di privazione dell' Uffizio, ed altre più rigorose ad arbitrio della Sagra Congregazione de' Riti, dar verun Regalo, ancorchè sia di soli Comestibili, tanto prima che le dette Cause si propagano nelle Congregazioni, quanto dopo proposte, ed anche risolte. Anzi neppure sia loro permesso dare alcuna cosa per aver sollecitamente o le Note dal Sottopromotore, o le Animaverbioni del Promotore della Fede: ma solamente loro si permette di usare qualche cortesia in piecola quantità di Comestibili nel Dicembre, e nell' Agosto a quelli, che serondo il costume suole usarsi, cioè al Segretario, Promotore, Avvocato, Procuratore, Sottopromotore, e Sostituto della Segreteria, e quello in tempo di Causa viva, che stia agitando, e non quando per anali causa sospesa, o per farsi i Processi, o per altro motivo.

Quadri.

26. Per la Segnatura della Commissione possa darsi secondo il solito un Quadro rappresentante il Servo di Dio, al Cardinale Ponente della Causa, e al suo Uditore, al Segretario delle Congregazione, e suo Sostituto, al Promotore della Fede, e suo Sottopromotore, all' Avvocato, e al Procuratore; e per formale Beatificazione, oltre a quelli, uno al Papa, e al Cardinal Prefetto, e non ad altri.

27. Per la solenne Canonizzazione poi possa darsi al Papa, a i Cardinali, e Consultori della Congregazione, al Maggiordomo, al Maestro di Camera, al Maestro di Cerimonie, all' Avvocato Consistoriale, che fa l' Orazione, all' Uditore del Cardinale Ponente, al Sostituto della Segreteria, all' Avvocato, e Procuratore della Causa, al Sottopromotore della Fede, al Notajo della Sagra Congregazione, e non ad altri; nè d' una missiva, o d' un istesso prean a tutti: ma più, o meno, serondo la qualità della Persona, a cui si dà.

Beatificazione.

28. Per il Decreto dalla Beatificazione si paghino, secondo la disposizione di Alessandro VII. alla Sagrestia di S. Pietro per Suppellettili da provvedersi ad uso di essa Basilica *scudi cinquecento d' oro*, che di moneta coccente sono *scudi ottocento ventisette*.

29. Per il Breve della Beatificazione alla Segreteria di Breve

Brevi scudi quarantatré, e hojucchi settantacinque; e per macchia alla Sala, o Famiglia del Cardinal Segretario scudi tre, e non più.

4. Ai Sagrestani minori, ed altri Ministri di detta Basilica scudi ventuno, e hojucchi cinque, da distribuirsi fra loro, secondo il solito dai Sagrestani maggiori.

5. A chi legge dal Pulpito il Breve della Beatificazione *giulj quindici*, e non più.

6. La spesa per l'Apparato della Basilica, sera per la funzione, Quadro per l'Altare, Musica per la Messa cantata, Immagine in festa, e cetera, Compendio della Vita del Beato, e per tutto il resto a decore di tal solennità, potrà da' Postulatori regolarli secondo il consueto.

7. Al Notajo della Sag. Congregazione de' Riti per l'assistenza, e rogito dell'Atto scudi tre, e non più.

8. Alla Guardia degli Svizzeri scudi dodici.

9. Ai Bombardieri pure degli Svizzeri per lo sparò del Canone scudi quattro.

10. Ai Bombardieri di Castello, per lo sparò de' Mortaletti vicino alla Basilica scudi quattro.

11. Ai Trombettieri del Popolo Romano scudi tre.

12. Per macchia, o Ricognizione al S. Rituale della Segreteria de' Riti, e suo Compagno, scudi cinque, e non più. Alla Sala del Papa, del Cardinal Prefetto, del Cardinal Pontefice, del Segretario de' Riti, e del Promotore della Fede, per ciascuna, scudi tre, e non più. Alla Sala del Prelato, che celebra la Messa, *giulj sei*, ed altrettanto quella dell' Uditore del Papa.

Canonizzazione.

1. Per il Decreto della Canonizzazione di ciascun Beato alla Sagrestia di S. Pietro, come sopra, scudi mille d'oro, che di moneta corrente sono scudi mille seicento cinque.

2. Gli scudi seimila di moneta corrente per la Canonizzazione di ciascun Beato, soliti contribuire dai Postulatori, e aborazati al Papa, applicati già da Alessandro VII. ad estinguere il debito contratto per l'Apparato della Gran Basilica di S. Pietro, ed estinto poi quello, rilevato dai Successori ad altri otto pil, e ridotti anch'ora a quattro, ed ora a tremila; da quel avanti stabilmente si riducono a soli tremila, ed in perpetuo restino applicati alla Sag. Congregazione di Propaganda Fide per doverli erogare in sussidio delle gravissime spese necessarie per le Missioni, a mantenimento de' Missionari nelle Parti dell'Indie: sperandosi, che anche gli altri Pontefici Successori approveranno un più uso per la propagazione della Fede Cattolica, e per la Conversione de' Popoli, che vivono nelle tenebre dell' error.

3. Le ricognizioni, che con titolo di Calici, di Vesti, e di Regalie in questa occasione dai Postulatori alle Persone della Famiglia, e Capella Pontificia, e ad altri si davano, moltiplicandole ancora secondo il numero de' Beati, qualora più insieme si canonizzassero; per l' avvenire restino eoidate al numero, norma, e quantità, che descrivita, a tassata si troverà nell'infraferita Lista.

4. E quanto alle Vesti, o Calici, inerendo al rito scudi il 27. Settembre 1774. da una Congregazione di tredici Cardinali sopra ciò da Clemente XI. particolarmente deputati, non si moltiplichino più; ma dadi una sola. Vesti, o non solo Calici; quanteque più insieme si canonizzino Beati, e taluno abbia insieme più Uffizj, per ragione de' quali sia stato consueto darsi.

5. L'istesso si osservi ancora quanto alle Regalie, che in caso di canonizzarsi più insieme, non dovranno per ogni Beato moltiplicarsi con tutti universalmente; ma solo con quelli, che o nella precedente Causa di quel Beato, o ne' prevj Concozzori, o nella Canonizzazione stessa avranno fatta qualche particolare operazione; siccome anche con quelli, che avranno a titolo oneroso qualche Uffizio, per ragione di cui sono stati delle dette Regalie soliti partecipare; e sono il Segretario de' Riti, e suo Sostituto, e il Segretario de' Bravi a Principi, il Promotore della Fede, e suo Sottopromotore, l'Avvocato Concozziale, che fa l'Orazione, e l'Intanze; il Procuratore Generale del Fisco, il Segretario del Sagro Col-

legio, l'Avvocato, e il Procuratore della Causa, i Massari, e i Corsari del Papa, gli Ollari, la Guardia del Governatore di Roma, i Custodi della Catana, e della Porta Farra, i Mandatari del Cardinal Vicario, e la Sala del Papa.

6. Né verun altro, il quale non sia nominato, nè descritto nell'infraferita Lista, possa pretendere Ricognizione alcuna a titolo di Vesti, e Regalie, ancorchè per ragione di Carica, o Uffizio, che abbia nel Palazzo Apostolico, e appresso al Papa, potesse allegare qualche esenzione in favor suo dichiarandosi di ad'esso abolita ogni consuetudine in contrario, anche rispetto alla quantità della Ricognizione assegnata a ciaschedun descritto nella detta Lista, volendosi, che quella non sia maggiore della notata, e tassata in essa. E sia solo io arbitrio del Papa il distribuire tra alcuni della sua Famiglia non registrati nella mentovata Lista; ma altronde meritevoli per qualche riflesso, o per farne altro uso, che stimarà più conveniente, scudi dugento per ciascun Breve, da depositarsi dai Postulatori nelle mani del Maggiordomo a disposizione di Sua Santità per quell'effetto. In caso però, che mutandosi collandar del tempo le circostanze, non si giudicasse di stare a quello, che circa tali Ricognizioni qui si dispone; restino ancora disobbligati da tal Costituzione, e Deposito i Postulatori.

7. Gli Uffiziali della Foreris del Palazzo Apostolico debbano dare gli Strati di panno rosso, e verdi, che servono per coprire i Banchi, il Pavimento, e i Gradi del gran Soglio Pontificio, ed anche gli Scabelli, che bisognano; e per gli detti Strati, ed altro, come sopra, e per Paratura, gli si diano in tutto *simil quattrotto*, e non più, oltre la solita Regaglia.

8. Per la Bolla della Canonizzazione di ciascun Santo, acciocchè sollecitamente, come si dee, si spedisca, e non se ne differisca, come talora è occorso, per un Secolo e più la spedizione, prima della Canonizzazione stessa siano depositati da ciascun Postulatore nel Monte della Pietà, o nel Banco di S. Spirito scudi *stato quattrotto* di moneta corrente (e non più, come per avanti costumavasi) da ripartirsi, come segue. Al Prelato, che stende la Bolla scudi *centocinquante*. All'Uffizio dello Scrittore Segreto, Straordinario, e per le Majuscole, scudi *cento* *stato* *stato* *stato*. All'Uffizio del Piombo scudi *stato* *stato* *stato*. e hojucchi *cento*. Alla Segreteria de' Brevi, e per il Registro scudi *cento* *stato* *stato*, e hojucchi *cento*. E allo Spedizioniere scudi *stato*, con che a carico, ed obbligo suo sia di fare qualunque altra spesa, e fatica per la compiuta spedizione della Bolla, e darne al Postulatore una Copia colle possille per la Stampa.

9. Le altre spese occorrenti per la Paratura della Basilica in Funzione si solenne, Cera per l'illuminazione, e Processione, Seppellimenti Sagre al per l'Altare, che per il Sommo Pontefice celebrante, e suoi Ministri alla gran Messa. Immagini del Santo in festa, e cetera, Compendi della sua Vita da distribuirsi, ed altre cose a sì gran Solennità necessarie, e convenienti, potranno regolarli secondo l'usato nell'altre Canonizzazioni.

10. Ed affinché quanto di sopra intorno alle spese della solenne Canonizzazione si è prescritto, esattamente si eseguisca, la Sag. Congregazione de' Riti depeti Persona di autorità, che abbia per tale affari, a abilità, e insieme le facoltà necessarie ed opportune.

11. Per ultimo si avverte, che quanteque si Postulatori, e Agenti delle Cause, i quali amministriamo il denaro di chi le promova, non si faccia per ora qui alcuna nuova determinazione; ma si facciano le cose nello stato, in cui si trovano, e debbono trovarsi secondo la giustizia; potrà nondimeno la presente nuova Tassa, e Riforma servire di norma a chi fornisca il detto denaro da spendersi nelle medesime Cause, e di lume a fine di riconoscere l'amministrazione, che se ne fa dagli Agenti, e Postulatori stessi, commettendo le partite del pagamento con gli Ordini di questa nuova Tassa, e Riforma.

Lista delle Ricognizioni sotto titolo di Veste, Regalie, ed altre, da darli al Segretario della Sacra, che f. nota.

Al Maggiordomo per un Calice feudi sessanta.

Al Mestizo di Camera dal Papa per un Calice feudi sessanta.

Al Segretario della Congregazione de' Saggi Riti per la Veste feudi cinquanta, e per Regalie feudi centocinquanta.

Al Promotore della Fede per la Veste feudi cinquanta, e per Regalie feudi centocinquanta.

Al Segretario de' Brevi a' Principi per la Veste feudi cinquanta, e per Regalie feudi centocinquanta.

All'Avvocato Conciliatore, che fa l'istanza nella Funzione delle Canonizzazioni per la Veste feudi cinquanta, e per Regalie feudi trentasette, e baj. 50.

Al medesimo per l'Orazione, o sia Relazione, che fa in Concilio, della Vita, Virtù, e Miracoli del Beato, feudi centocinquanta.

Al Primo Maestro di Cerimonia dal Papa per la Veste feudi cinquanta, e per Regalie feudi centocinquanta.

Al Secondo Maestro di Cerimonia per la Veste feudi cinquanta, e per Regalie feudi centocinquanta.

Ai Maestri di Cerimonia non partecipanti, feudi duecentodue e baj. 20. cioè feudi novanta per le Veste, e feudi centododici, e baj. 50. per Regalie.

Agli altri Maestri di Cerimonia Soprannumerari feudi cinquanta in tutto, da dividersi tra di loro.

Al Segretario del Papa per la Veste feudi diciotto, e per Regalie feudi quarantacinque.

Al tre Prelati Assistenti feudi centonovantasei in tutto da dividersi tra di loro, cioè feudi centocinquanta per le Veste, e feudi trentasei per Regalie.

Al camerieri Segreti del Papa feudi novecento in tutto da dividersi tra i soliti, cioè feudi quattrocentocinquanta per le Veste, e feudi quattrocentocinquanta per Regalie.

Al Maestro del Sagro Palazzo feudi trentasette, e baj. 30. per Regalie.

Al Segretario del Sagro Collegio feudi diciotto per Regalie.

Al Procuratore Generale del Fisco feudi trentasette, e baj. 50. per Regalie.

Al Commissario della Camera Apostolica feudi cinquanta per la Veste.

Al Ferriere maggiore di Palazzo feudi cinquanta per la Veste.

Ai Cappellani Segreti del Papa feudi duecentoquarantacinque in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito, cioè feudi duecento per le Veste, e feudi quarantacinque per Regalie.

Agi Astanti di Camera dal Papa feudi centocinquanta in tutto da dividersi tra di loro, secondo il solito, cioè feudi centocinquanta per le Veste, e feudi trenta per Regalie.

Ai Cappellani comuni per Regalie feudi diciotto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agi Accolti Cerofetari per Regalie feudi quindici in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Bufolanti per Regalie feudi trenta in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Sottosagrista per la Veste feudi quattordici, e per Regalie feudi trentacinque.

Ai Chierici di Cappella, per Regalie feudi dodici in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Sottochierici per Regalie feudi sei in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Chierici Segreti per Regalie feudi dodici in tutto da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Decano, e Suddiacono Greci per Regalie feudi sei in tutto.

Ai Maestri di Cappella feudi settantacinque in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Maestri Soprannumerari feudi sei in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Custodi d'libri di detta Cappella feudi sei in tutto.

Al Camerieri extra muros per Regalie feudi trenta in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agi Scudieri per Regalie feudi trenta in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Alle Lenele Spezzate per Regalie feudi dodici in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agi Officiali della Foreria feudi cinquantadue, e bajocchi 50. in tutto, cioè feudi trenta per le Veste, e feudi vanti due, e bajocchi 50. per la Regalie, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Custodi delle Oblazioni per Regalie feudi dieci.

Agi Officiali, e Serventi della Basilica di S. Pietro per Regalie feudi settantasei, e bajocchi 40. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito, dai Canonici Sagrestani Megliori di detta Basilica.

Al Segretario del Cardinale Vicario per Regalie feudi dodici.

All'Avvocato della Cense per Regalie feudi trenta.

Al Procuratore della Casa per Regalie feudi trenta.

Al Sottopromotore della Fede per Regalie feudi trenta.

Al Sostituto della Segreteria della Congregazione de' Saggi Riti per Regalie feudi trenta.

Al Notaro della Congregazione de' Saggi Riti per Regalie feudi diciotto.

Al Custode di detta Congregazione per Regalie feudi tre.

Al Capitano de' Cavalleggieri feudi cinquanta.

All'altro Capitano de' Cavalleggieri feudi cinquanta.

Alla Guardia de' Cavalleggieri feudi ventidue, e bajocchi 50. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Trombettieri de' medesimi feudi tre in tutto.

Alla Guardia de' medesimi, Tamburini, a Piferi, feudi quarantasei, e bajocchi 50. da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Bombardieri de' medesimi feudi tre in tutto.

Al Bombardieri di Castello feudi tre in tutto.

Al Concerto de' Tromboni di Castello feudi cinque in tutto.

Al Trombettieri, e Tamburini del Popolo Romano feudi tre, e bajocchi 20. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Mazzieri del Papa per Regalie feudi vanti due, e bajocchi 50. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Garfieri del Papa per Regalie feudi ventidue, e bajocchi 50. in tutto da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agi Offizj feudi quindici in tutto per Regalie da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Alla Guardia del Governatore di Roma per Regalie, feudi venti in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Custodi delle Catene per Regalie feudi quindici.

Al Custode della Porta Ferrea per Regalie feudi quindici.

Ai Mandatari del Card. Vicario per Regalie feudi dieci in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agi Scopatori Segreti, ed altra Famiglia bassa dal Papa per Veste, e Regalie feudi centocinquanta, da dividersi tra di loro, secondo il solito, e tenore della Nota, che si dà al Maggiordomo a tal'effetto.

Al Decano, e Palafranchieri del Papa feudi sessanta in tutto, cioè feudi quindici al Decano per la Veste, e feudi quarantacinque al medesimo, ed a datti Palafranchieri per la Regalie.

Ai claustrali Sala de' Cardinali della Congregazione de' Saggi Riti feudi due, e bajocchi 40.

Alla Sala del Segretario di detta Congregazione feudi uno, e bajocchi 80. e l'istessa somma alla Sala del Promotore della Fede, del Sagrista, e della due Maestri di Cerimonia Partecipanti.

Ed affinché questa nuova Tassa, e Riforma sia nota a tutti, e specialmente a quelli, che debbono osservarla sotto la pena espressa nella medesima, Nostro Signore coll'oracolo della sua viva voce ha ordinato, che si registri ne' Libri della Segreteria della Sacra Congregazione.

ne, a cha sottoscritta, a munis del Sigillo, & publichi
tutta colle Stamp.

Questa di 14. Aprile 1741.

Loco † Sigilli.

F. Patricio Hierosolymitano Seces.

De Beatificatione, & Canonizatione Sanctorum Urbani VIII. editis Decretum anno 1615. publicatum die 4. Aprilis, & 30. Octobris ejusdem anni, quod incipit *Sanctissimus*, in quibus prohibetur, imaginem aundum a Sede Apostolica Canonizatorum, vel Beatificatorum cum cadis, splendoribus, & laureolis proponere, tabellisque, imaginibus, & luminaria ad eorum sepulchra apponere; Libros, gesta, miracula, seu revelationes continentes sine recognitione Ordinarii, qui in illis recognoscendis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consiliis adhibeat, & negotium instructionis ad Sedem Apostolicam mittat, ejusque responsum expectet. Beneficiis vero XIV. sequens mandavit decretum.

Decretum generale Sanctorum D. N. Benedicti
Papa XIV.

Cum ex relatione eorum, qui in Congregationibus Sac. Rituum, aut Antepreparatoris, aut Preparatoris proponunt, & discutunt, facta Nobis pro sui muneris adimplemento tam a Congregationis Secretario, tum a Eldei Promotore, innotuerit, sepe excitatum fuisse inter ipsarum Congregationis Consulibus controversiam, & in easdem Beatificationis, & Canonizationis Servorum Dei, procedentibus per viam non cultus, cum disputandum proponitur dubium super virtutibus, aut Martyrio, Testes, de auditu auditus, qui soli extant in Processu Apostolico, in linea probationis jungi possint cum Testibus de visu, qui extant in Processu Ordinario cotestantibus nonnullis, id tantum fieri posse, si Testes de auditu, qui extant in Processu Apostolico, sicut de auditu a videntibus; aliique asserentibus, id ipsum fieri debere, etiam Testes non sint de auditu a videntibus, sed de auditu auditus, dummodo causa alia non defuit, que requiruntur pro conjunctione Processus Ordinaris cum Processu Apostolico, & alia etiam concurrant a Congregationis Rituum statuta, ut rita, & recte admittantur Testes de auditu, de quibus omnino in nostro Opere de *Canonicis, Sanctorum lib. 2. cap. 42. §. 5.*

Nos ad impugnandum quancunque controversiam, decernimus primo, non posse in linea probationis coniungi Testes de auditu auditus in Processu Apostolico examinatos, cum Testibus de visu, qui extant in Processu Ordinario, praedictamque conjunctionem in linea probationis competere tantum Testibus de auditu a videntibus, qui sint in Processu Apostolico examinatos, dummodo extra supra indicata non defuit requisita: & ex conjunctione Testium de visu examinatorum in Processu Ordinario, cum Testibus de auditu a videntibus, examinatos in Processu Apostolico, propositis Dubiis super Virtutibus, aut Martyrio responderi, *casus de Virtutibus §. 2. et casus de Martyrio §. 1.* in progressu ad ulteriora pro oblatore formali Beatificatione sufficere debere duo miracula, quae ante Beatificationem patris fuit, & approbata: & pro obtinenda Canonizatione sufficere debere alia duo miracula, post Beatificationem facta, & approbata.

Decernimus secundo loco, quod si in Processu Ordinario Testes extant de visu, & in Processu Apostolico non reperiantur, nisi Testes de auditu auditus, Testes hi de auditu auditus in Processu Apostolico excepti, vim, & sobor adimiculi habere valeant, modo quidem levis, modo gravis, prout eorum numerus, & qualitas expescit, ita ut, excoisa a Possessoribus quocumque fraude, aut aspergione suspiciones, ea quae scdm fit, ut soli Testes de auditu auditus in Processu Apostolico fuerint examinati, si, uterque numero, & qualitate Testium de visu in Processu Ordinario examinatos, habitaque consi-

deratione adimiculi non levis, sed gravis defumpti ex Testibus de auditu auditus in Processu Apostolico examinatis, reu ad eum stetum redacta sit, ut faciat fidem, & auctoritatem Viro prudenti de ea gravi iudicatur, propositis Dubiis super Virtutibus, aut Martyrio, responderi possit *de casus de Virtutibus, aut de casus de Martyrio, ut procedi possit ad ulteriora, de casus de defunctis Miraculorum*: Nec obtineri possit Decretum Beatificationis, nisi tria Miracula processerint, quae fuerint approbata: neque demum Canonizationis Decreto locum esse debere, nisi duo alia post Beatificationem Miracula superveniant, quae pariter fuerint approbata.

Demum tertio loco decernimus, oibis per praefatos Decretum a Nobis fuisse immotatum super Dubio Virtutum, aut Martyrii, in Causa, quae procedunt per viam casus excepti, aut in quibus, etiam procedunt per viam ordinarium non coluta, soli Testes de auditu extant in Processu tum Ordinario, tum Apostolico quoad eas eodem casu observari mandamus Decretum Generale a Nobis editum die 13. Aprilis 1711. *§. 2. et 3. et 4. et 5. et 6. et 7. et 8. et 9. et 10. et 11. et 12. et 13. et 14. et 15. et 16. et 17. et 18. et 19. et 20. et 21. et 22. et 23. et 24. et 25. et 26. et 27. et 28. et 29. et 30. et 31. et 32. et 33. et 34. et 35. et 36. et 37. et 38. et 39. et 40. et 41. et 42. et 43. et 44. et 45. et 46. et 47. et 48. et 49. et 50. et 51. et 52. et 53. et 54. et 55. et 56. et 57. et 58. et 59. et 60. et 61. et 62. et 63. et 64. et 65. et 66. et 67. et 68. et 69. et 70. et 71. et 72. et 73. et 74. et 75. et 76. et 77. et 78. et 79. et 80. et 81. et 82. et 83. et 84. et 85. et 86. et 87. et 88. et 89. et 90. et 91. et 92. et 93. et 94. et 95. et 96. et 97. et 98. et 99. et 100. et 101. et 102. et 103. et 104. et 105. et 106. et 107. et 108. et 109. et 110. et 111. et 112. et 113. et 114. et 115. et 116. et 117. et 118. et 119. et 120. et 121. et 122. et 123. et 124. et 125. et 126. et 127. et 128. et 129. et 130. et 131. et 132. et 133. et 134. et 135. et 136. et 137. et 138. et 139. et 140. et 141. et 142. et 143. et 144. et 145. et 146. et 147. et 148. et 149. et 150. et 151. et 152. et 153. et 154. et 155. et 156. et 157. et 158. et 159. et 160. et 161. et 162. et 163. et 164. et 165. et 166. et 167. et 168. et 169. et 170. et 171. et 172. et 173. et 174. et 175. et 176. et 177. et 178. et 179. et 180. et 181. et 182. et 183. et 184. et 185. et 186. et 187. et 188. et 189. et 190. et 191. et 192. et 193. et 194. et 195. et 196. et 197. et 198. et 199. et 200. et 201. et 202. et 203. et 204. et 205. et 206. et 207. et 208. et 209. et 210. et 211. et 212. et 213. et 214. et 215. et 216. et 217. et 218. et 219. et 220. et 221. et 222. et 223. et 224. et 225. et 226. et 227. et 228. et 229. et 230. et 231. et 232. et 233. et 234. et 235. et 236. et 237. et 238. et 239. et 240. et 241. et 242. et 243. et 244. et 245. et 246. et 247. et 248. et 249. et 250. et 251. et 252. et 253. et 254. et 255. et 256. et 257. et 258. et 259. et 260. et 261. et 262. et 263. et 264. et 265. et 266. et 267. et 268. et 269. et 270. et 271. et 272. et 273. et 274. et 275. et 276. et 277. et 278. et 279. et 280. et 281. et 282. et 283. et 284. et 285. et 286. et 287. et 288. et 289. et 290. et 291. et 292. et 293. et 294. et 295. et 296. et 297. et 298. et 299. et 300. et 301. et 302. et 303. et 304. et 305. et 306. et 307. et 308. et 309. et 310. et 311. et 312. et 313. et 314. et 315. et 316. et 317. et 318. et 319. et 320. et 321. et 322. et 323. et 324. et 325. et 326. et 327. et 328. et 329. et 330. et 331. et 332. et 333. et 334. et 335. et 336. et 337. et 338. et 339. et 340. et 341. et 342. et 343. et 344. et 345. et 346. et 347. et 348. et 349. et 350. et 351. et 352. et 353. et 354. et 355. et 356. et 357. et 358. et 359. et 360. et 361. et 362. et 363. et 364. et 365. et 366. et 367. et 368. et 369. et 370. et 371. et 372. et 373. et 374. et 375. et 376. et 377. et 378. et 379. et 380. et 381. et 382. et 383. et 384. et 385. et 386. et 387. et 388. et 389. et 390. et 391. et 392. et 393. et 394. et 395. et 396. et 397. et 398. et 399. et 400. et 401. et 402. et 403. et 404. et 405. et 406. et 407. et 408. et 409. et 410. et 411. et 412. et 413. et 414. et 415. et 416. et 417. et 418. et 419. et 420. et 421. et 422. et 423. et 424. et 425. et 426. et 427. et 428. et 429. et 430. et 431. et 432. et 433. et 434. et 435. et 436. et 437. et 438. et 439. et 440. et 441. et 442. et 443. et 444. et 445. et 446. et 447. et 448. et 449. et 450. et 451. et 452. et 453. et 454. et 455. et 456. et 457. et 458. et 459. et 460. et 461. et 462. et 463. et 464. et 465. et 466. et 467. et 468. et 469. et 470. et 471. et 472. et 473. et 474. et 475. et 476. et 477. et 478. et 479. et 480. et 481. et 482. et 483. et 484. et 485. et 486. et 487. et 488. et 489. et 490. et 491. et 492. et 493. et 494. et 495. et 496. et 497. et 498. et 499. et 500. et 501. et 502. et 503. et 504. et 505. et 506. et 507. et 508. et 509. et 510. et 511. et 512. et 513. et 514. et 515. et 516. et 517. et 518. et 519. et 520. et 521. et 522. et 523. et 524. et 525. et 526. et 527. et 528. et 529. et 530. et 531. et 532. et 533. et 534. et 535. et 536. et 537. et 538. et 539. et 540. et 541. et 542. et 543. et 544. et 545. et 546. et 547. et 548. et 549. et 550. et 551. et 552. et 553. et 554. et 555. et 556. et 557. et 558. et 559. et 560. et 561. et 562. et 563. et 564. et 565. et 566. et 567. et 568. et 569. et 570. et 571. et 572. et 573. et 574. et 575. et 576. et 577. et 578. et 579. et 580. et 581. et 582. et 583. et 584. et 585. et 586. et 587. et 588. et 589. et 590. et 591. et 592. et 593. et 594. et 595. et 596. et 597. et 598. et 599. et 600. et 601. et 602. et 603. et 604. et 605. et 606. et 607. et 608. et 609. et 610. et 611. et 612. et 613. et 614. et 615. et 616. et 617. et 618. et 619. et 620. et 621. et 622. et 623. et 624. et 625. et 626. et 627. et 628. et 629. et 630. et 631. et 632. et 633. et 634. et 635. et 636. et 637. et 638. et 639. et 640. et 641. et 642. et 643. et 644. et 645. et 646. et 647. et 648. et 649. et 650. et 651. et 652. et 653. et 654. et 655. et 656. et 657. et 658. et 659. et 660. et 661. et 662. et 663. et 664. et 665. et 666. et 667. et 668. et 669. et 670. et 671. et 672. et 673. et 674. et 675. et 676. et 677. et 678. et 679. et 680. et 681. et 682. et 683. et 684. et 685. et 686. et 687. et 688. et 689. et 690. et 691. et 692. et 693. et 694. et 695. et 696. et 697. et 698. et 699. et 700. et 701. et 702. et 703. et 704. et 705. et 706. et 707. et 708. et 709. et 710. et 711. et 712. et 713. et 714. et 715. et 716. et 717. et 718. et 719. et 720. et 721. et 722. et 723. et 724. et 725. et 726. et 727. et 728. et 729. et 730. et 731. et 732. et 733. et 734. et 735. et 736. et 737. et 738. et 739. et 740. et 741. et 742. et 743. et 744. et 745. et 746. et 747. et 748. et 749. et 750. et 751. et 752. et 753. et 754. et 755. et 756. et 757. et 758. et 759. et 760. et 761. et 762. et 763. et 764. et 765. et 766. et 767. et 768. et 769. et 770. et 771. et 772. et 773. et 774. et 775. et 776. et 777. et 778. et 779. et 780. et 781. et 782. et 783. et 784. et 785. et 786. et 787. et 788. et 789. et 790. et 791. et 792. et 793. et 794. et 795. et 796. et 797. et 798. et 799. et 800. et 801. et 802. et 803. et 804. et 805. et 806. et 807. et 808. et 809. et 810. et 811. et 812. et 813. et 814. et 815. et 816. et 817. et 818. et 819. et 820. et 821. et 822. et 823. et 824. et 825. et 826. et 827. et 828. et 829. et 830. et 831. et 832. et 833. et 834. et 835. et 836. et 837. et 838. et 839. et 840. et 841. et 842. et 843. et 844. et 845. et 846. et 847. et 848. et 849. et 850. et 851. et 852. et 853. et 854. et 855. et 856. et 857. et 858. et 859. et 860. et 861. et 862. et 863. et 864. et 865. et 866. et 867. et 868. et 869. et 870. et 871. et 872. et 873. et 874. et 875. et 876. et 877. et 878. et 879. et 880. et 881. et 882. et 883. et 884. et 885. et 886. et 887. et 888. et 889. et 890. et 891. et 892. et 893. et 894. et 895. et 896. et 897. et 898. et 899. et 900. et 901. et 902. et 903. et 904. et 905. et 906. et 907. et 908. et 909. et 910. et 911. et 912. et 913. et 914. et 915. et 916. et 917. et 918. et 919. et 920. et 921. et 922. et 923. et 924. et 925. et 926. et 927. et 928. et 929. et 930. et 931. et 932. et 933. et 934. et 935. et 936. et 937. et 938. et 939. et 940. et 941. et 942. et 943. et 944. et 945. et 946. et 947. et 948. et 949. et 950. et 951. et 952. et 953. et 954. et 955. et 956. et 957. et 958. et 959. et 960. et 961. et 962. et 963. et 964. et 965. et 966. et 967. et 968. et 969. et 970. et 971. et 972. et 973. et 974. et 975. et 976. et 977. et 978. et 979. et 980. et 981. et 982. et 983. et 984. et 985. et 986. et 987. et 988. et 989. et 990. et 991. et 992. et 993. et 994. et 995. et 996. et 997. et 998. et 999. et 1000. et 1001. et 1002. et 1003. et 1004. et 1005. et 1006. et 1007. et 1008. et 1009. et 1010. et 1011. et 1012. et 1013. et 1014. et 1015. et 1016. et 1017. et 1018. et 1019. et 1020. et 1021. et 1022. et 1023. et 1024. et 1025. et 1026. et 1027. et 1028. et 1029. et 1030. et 1031. et 1032. et 1033. et 1034. et 1035. et 1036. et 1037. et 1038. et 1039. et 1040. et 1041. et 1042. et 1043. et 1044. et 1045. et 1046. et 1047. et 1048. et 1049. et 1050. et 1051. et 1052. et 1053. et 1054. et 1055. et 1056. et 1057. et 1058. et 1059. et 1060. et 1061. et 1062. et 1063. et 1064. et 1065. et 1066. et 1067. et 1068. et 1069. et 1070. et 1071. et 1072. et 1073. et 1074. et 1075. et 1076. et 1077. et 1078. et 1079. et 1080. et 1081. et 1082. et 1083. et 1084. et 1085. et 1086. et 1087. et 1088. et 1089. et 1090. et 1091. et 1092. et 1093. et 1094. et 1095. et 1096. et 1097. et 1098. et 1099. et 1100. et 1101. et 1102. et 1103. et 1104. et 1105. et 1106. et 1107. et 1108. et 1109. et 1110. et 1111. et 1112. et 1113. et 1114. et 1115. et 1116. et 1117. et 1118. et 1119. et 1120. et 1121. et 1122. et 1123. et 1124. et 1125. et 1126. et 1127. et 1128. et 1129. et 1130. et 1131. et 1132. et 1133. et 1134. et 1135. et 1136. et 1137. et 1138. et 1139. et 1140. et 1141. et 1142. et 1143. et 1144. et 1145. et 1146. et 1147. et 1148. et 1149. et 1150. et 1151. et 1152. et 1153. et 1154. et 1155. et 1156. et 1157. et 1158. et 1159. et 1160. et 1161. et 1162. et 1163. et 1164. et 1165. et 1166. et 1167. et 1168. et 1169. et 1170. et 1171. et 1172. et 1173. et 1174. et 1175. et 1176. et 1177. et 1178. et 1179. et 1180. et 1181. et 1182. et 1183. et 1184. et 1185. et 1186. et 1187. et 1188. et 1189. et 1190. et 1191. et 1192. et 1193. et 1194. et 1195. et 1196. et 1197. et 1198. et 1199. et 1200. et 1201. et 1202. et 1203. et 1204. et 1205. et 1206. et 1207. et 1208. et 1209. et 1210. et 1211. et 1212. et 1213. et 1214. et 1215. et 1216. et 1217. et 1218. et 1219. et 1220. et 1221. et 1222. et 1223. et 1224. et 1225. et 1226. et 1227. et 1228. et 1229. et 1230. et 1231. et 1232. et 1233. et 1234. et 1235. et 1236. et 1237. et 1238. et 1239. et 1240. et 1241. et 1242. et 1243. et 1244. et 1245. et 1246. et 1247. et 1248. et 1249. et 1250. et 1251. et 1252. et 1253. et 1254. et 1255. et 1256. et 1257. et 1258. et 1259. et 1260. et 1261. et 1262. et 1263. et 1264. et 1265. et 1266. et 1267. et 1268. et 1269. et 1270. et 1271. et 1272. et 1273. et 1274. et 1275. et 1276. et 1277. et 1278. et 1279. et 1280. et 1281. et 1282. et 1283. et 1284. et 1285. et 1286. et 1287. et 1288. et 1289. et 1290. et 1291. et 1292. et 1293. et 1294. et 1295. et 1296. et 1297. et 1298. et 1299. et 1300. et 1301. et 1302. et 1303. et 1304. et 1305. et 1306. et 1307. et 1308. et 1309. et 1310. et 1311. et 1312. et 1313. et 1314. et 1315. et 1316. et 1317. et 1318. et 1319. et 1320. et 1321. et 1322. et 1323. et 1324. et 1325. et 1326. et 1327. et 1328. et 1329. et 1330. et 1331. et 1332. et 1333. et 1334. et 1335. et 1336. et 1337. et 1338. et 1339. et 1340. et 1341. et 1342. et 1343. et 1344. et 1345. et 1346. et 1347. et 1348. et 1349. et 1350. et 1351. et 1352. et 1353. et 1354. et 1355. et 1356. et 1357. et 1358. et 1359. et 1360. et 1361. et 1362. et 1363. et 1364. et 1365. et 1366. et 1367. et 1368. et 1369. et 1370. et 1371. et 1372. et 1373. et 1374. et 1375. et 1376. et 1377. et 1378. et 1379. et 1380. et 1381. et 1382. et 1383. et 1384. et 1385. et 1386. et 1387. et 1388. et 1389. et 1390. et 1391. et 1392. et 1393. et 1394. et 1395. et 1396. et 1397. et 1398. et 1399. et 1400. et 1401. et 1402. et 1403. et 1404. et 1405. et 1406. et 1407. et 1408. et 1409. et 1410. et 1411. et 1412. et 1413. et 1414. et 1415. et 1416. et 1417. et 1418. et 1419. et 1420. et 1421. et 1422. et 1423. et 1424. et 1425. et 1426. et 1427. et 1428. et 1429. et 1430. et 1431. et 1432. et 1433. et 1434. et 1435. et 1436. et 1437. et 1438. et 1439. et 1440. et 1441. et 1442. et 1443. et 1444. et 1445. et 1446. et 1447. et 1448. et 1449. et 1450. et 1451. et 1452. et 1453. et 1454. et 1455. et 1456. et 1457. et 1458. et 1459. et 1460. et 1461. et 1462. et 1463. et 1464. et 1465. et 1466. et 1467. et 1468. et 1469. et 1470. et 1471. et 1472. et 1473. et 1474. et 1475. et 1476. et 1477. et 1478. et 1479. et 1480. et 1481. et 1482. et 1483. et 1484. et 1485. et 1486. et 1487. et 1488. et 1489. et 1490. et 1491. et 1492. et 1493. et 1494. et 1495. et 1496. et 1497. et 1498. et 1499. et 1500. et 1501. et 1502. et 1503. et 1504. et 1505. et 1506. et 1507. et 1508. et 1509. et 1510. et 1511. et 1512. et 1513. et 1514. et 1515. et 1516. et 1517. et 1518. et 1519. et 1520. et 1521. et 1522. et 1523. et 1524. et 1525. et 1526. et 1527. et 1528. et 1529. et 1530. et 1531. et 1532. et 1533. et 1534. et 1535. et 1536. et 1537. et 1538. et 1539. et 1540. et 1541. et 1542. et 1543. et 1544. et 1545. et 1546. et 1547. et 1548. et 1549. et 1550. et 1551. et 1552. et 1553. et 1554. et 1555. et 1556. et 1557. et 1558. et 1559. et 1560. et 1561. et 1562. et 1563. et 1564. et 1565. et 1566. et 1567. et 1568. et 1569. et 1570. et 1571. et 1572. et 1573. et 1574. et 1575. et 1576. et 1577. et 1578. et 1579. et 1580. et 1581. et 1582. et 1583. et 1584. et 1585. et 1586. et 1587. et 1588. et 1589. et 1590. et 1591. et 1592. et 1593. et 1594. et 1595. et 1596. et 1597. et 1598. et 1599. et 1600. et 1601. et 1602. et 1603. et 1604. et 1605. et 1606. et 1607. et 1608. et 1609. et 1610. et 1611. et 1612. et 1613. et 1614. et 1615. et 1616. et 1617. et 1618. et 1619. et 1620. et 1621. et 1622. et 1623. et 1624. et 1625. et 1626. et 1627. et 1628. et 1629. et 1630. et 1631. et 1632. et 1633. et 1634. et 1635. et 1636. et 1637. et 1638. et 1639. et 1640. et 1641. et 1642. et 1643. et 1644. et 1645. et 1646. et 1647. et 1648. et 1649. et 1650. et 1651. et 1652. et 1653. et 1654. et 1655. et 1656. et 1657. et*

antiquior ex concessione.) An hac eleusula hodie sit in suo robore? Vide *an. 181. q. 1216. Vide etiam n. 113.*

- 395 Officium concessum fœmel in hebdomada, ut de Conceptione B. M. Virginis in Sabbato, vel de SS. Corpore Christi in feria quinta non impeditur ex Officio novem lectionum occurrente, seu translatio, non sunt celebranda in Adventu, Quadragesima, quatuor Temporibus, & in Vigiliis; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Canon. Reg. Later.* Adde seriem secundam Regitium, & alias, in quibus reponendum sit Officium Dominicæ; Vide *an. 187. q. 1084.*

- 396 Occurrente die vigesima nona Decembris in Dominica Officio S. Thomæ Cantuariensis sub ritu duplici minores, recitandum sit Officium de Sando, cum commemoratione Dominice, & in die trigesime Decembris recitandum Officium de die infra octavam Nativitatis; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Canon. Reg. Lat. ad 7. Julium.*

- 397 In processionalibus SS. Sacramenti, cum unctione quadraginta horarum sunt per Ecclesiam, debent iidem Regulares processionaliter incedentes ante sacramentum in occurru & transitu a latere elafsum facere genuflexionem, domando in transitu videtur; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Canon. Reg. Later.* Occasione quadraginta horarum; immo & in illis; Vide *an. 12. q. 1204.* Facere genuflexionem; utroque genio; Vide *an. 1204.*

- 398 Quod decisum fuit die 30. Sept. 1699. quod de Festo translato faciendum sit Officium die immédiate sequenti, non impeditur, etiam si id sit ejusdem dignitatis festum peius translatum, non tamen idem intelligendum est, & addit aliud Festum, seu Officium majoris ritus prout translatum; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Canon. Reg. Later.* Modo debet locum huius festi loci, quod non tenetur & citatur sub *an. 108.*

- 399 In processionalibus Candelarum, Pelmarum, & similibus, quæ sunt per Ecclesiam sine SS. Sacramento, non est pulsanda campana ad elevationem Hostie in Missa privata. Quod si pulsatur, & advertetur elevatio, tunc genuflexionem est utroque genio & transiensibus ante altare, ubi Missa celebratur, & de postea SS. Sacramento progrediendum est; similiter si illi transierint in elevationem calicis; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Canon. Reg. Lat.* Tunc genuflexionem est; Concilium se consideres; Vide *an. 179.*

- 400 Dies octava cujuslibet festi, quæ non transferatur, accidit, & transferri facit quilibet festum duplex, five majus, five minus, solisque cedit festis solemnibus primæ vel secundæ classis, nisi sit octava privilegii, quæ sit octava Epiphaniæ, de qua in Rubricis generalibus; hinc apud Franciscanos, ubi festum S. Elisabeth Regine Ungariæ celebratur cum octava; solum Beate Delphine occurrente in die octavæ, licet sit duplex major, transferri debet in primam diem non impediri; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Ord. Minor. de Officio.* Quæ sit octava Epiphaniæ; in qua neque de Patrono sit Officium, at in propria rubrica; addit etiam diem octavæ Corporis Christi, quæ duplicibus tantum primæ classis occurrentibus cedit locum; Vide *an. 193.*

- 401 Pro Festo S. Mettibi Apoll. decisum fuit, quod in anno bisextili proprio dies sit vigesima quinta Februarii, quæ sita est vigesima quarta, ita ut si illicubi beatus assignatus diebus vigesima quoniam pro aliquo Sando minoris ritus & dignitatis iste sit transferendus alio anno in proximam sequentem diem non impediri. Nunc queritur; An idem intelligi debet de illa Sando seu Officio occurrentibus in tribus sequentibus diebus Februarii? Responsio fuit: Affirmative; S. R. C. t. *Mar. 1681. in una Canon. Reg. Lat. ad fratrum Dubium;* Vide *an. 118.*

- 402 Festum Purificationis Beate Mariæ Virginis, quando occurrat in Dominicis privilegii, nisi sit titulus Ecclesiæ, quoad Officium & Missam in sequentem diem transferendum est; S. R. C. t. *Aug. 1681. in Bergoma.* In sequentem diem) nisi impediens occurrente festo altioris ritus; Vide *an. 199. q. 1232.*

- 403 Dies tertia Februarii non potest assignari alicui Sando duplici, vel semiduplici semper translato pro ejus causa, & perpetuo sede; S. R. C. t. *Aug. 1681. in Bergoma.* Vide *an. 101.*

- 404 In nocte Nativitatis Domini non possit dici tres

Missæ privatae immédiate post decantatum, circa quod addit decretum tenoris sequentis, in Lucana, celebrando Missa resolutivam circa celebrationem trium Missarum in nocte Nativitatis Domini aliter edidit, & signavit sub die 7. Decemb. 1641 iterum declaravit S. Rit. Congreg. non esse permitendum usum introductum a nonnullis Canonicis, & Presbyteris Ecclesiæ Lucanæ, celebrandi tres Missæ privatae immédiate post decantatum Missam solemnem in mediis noctis Nativitatis Domini, sed omnino prohibendum; S. R. C. t. *Novemb. 1681. in Lucana, q. 15. Sept. 1688. in Genova.* Vide *an. 185.*

Qui habent privilegium celebrandi octavas in Quadragesima; occurrente die infra octavam in feria quarta Cinerum, nullam debent facere commemorationem de octava neque in Leudibus, neque in Missa; S. R. C. t. *Jan. 1681. in Marisano;* Vid. *an. 199.* Occurrente die infra octavam in feria quarta Cinerum, & similiter in Dominicis Passionis; Vide *an. 199. q. 117. q. 1019.*

In diebus infra aliquam octavam occurrentibus in Quadragesima, debet privilegium dicere Missam conventualem de feria corrente cum commemoratione octavæ, quævis recitaverint Officium de die infra octavam; S. R. C. t. *Jan. 1681. in Marisano.* Missam conventualem de ferie; & Dicendum in hoc casu Missæ ad Officium, ut accidit quoad infra sanum, cum Officium de aliquâ Vigilia celebratur; Rub. Miss. de Vigilia; Vide *an. 101.*

Cum alius Sacra Rituum Congregatio decreverit, Officium Sanctorum ad libitum non esse transferenda, quando dies eorum festivitatem sunt impediti die Dominicis aut aliis die festum mobilium; quoniam fuit declaratum, quæ regula servanda sit, quando occurrant eodem die cum Officio Sanctorum Calendarii proprii, vel translatis, vel deum fœmel per hebdomadam, vel per mensem recitari concessit? Et Sac. eadem Congreg. respondit, prædictis Officiis Sanctorum ad libitum eorum duplicis occurrentie in diebus Dominicis, octavis, & natalitiis Sanctorum aliquos Religiosis, vel Diocesiæ ex vi Calendarii proprii a Sede Apostolica approbati, quævis sub ritu semiduplici celebranda, non esse transferenda, sed omitti debere, si autem occurrant eodem die, in quo alia aliquod festum translato post debet, tunc liberum fore declaravit eodem Officio ad libitum recitari, & Officium translato alterius ad eundem diem non impediri transferri prout etiam omisso Officio, quod fœmel per hebdomadam, aut per mensem Apostolico indulto recitari concessum est, Officium ad libitum eodem die occurrentis recitari posse decrevit; & ita ob omnibus, quæ ad Hores Canonicos tenentur, servari mandavit S. R. C. t. *Jan. 1681. in Dietsa generali.* Diebus octavis; intelligit etiam infra octavas; Vide *an. 129.* Quid ergi possit, cum Officio ad libitum fiat perpetuo impeditus, consule *an. 491. 539. 569. q. 1314.*

In Officio tercie quarte Cinerum relinquendo cum memoratorem octavæ, debet privilegium dicere Preces, Psalmos Graduales, &c. & observare omnino Rubricas dictæ serm quarte Cinerum; S. R. C. t. *Jan. 1681. in Marisano;* Vide *an. 134. q. 1309.*

Si Officium ad libitum non poterit celebrari, & habuerit etiam ritum simplicem de precepto, eo anno non omittatur, sed celebratur ritu simplici; S. R. C. t. *Jan. 1681. in Dietsa generali.*

Debet Religiosi recitare sub ritu duplici primæ classis, & cum octava, de Dedicatione, & de Titulari propriæ Ecclesiæ, ubi morantur; & sub eodem ritu duplici primæ classis tenentur recitare de Petroso principis iocel, & de Titulari Ecclesiæ cathedralis totius, ad octavam tantum non tenentur, juxta plures resolutas. De aliis autem Petrois minus principalibus non tenentur recitare, nisi sint descripti in Calendario Romano, vel in dictorum Religiosorum proprio. Censura de Officiis, quæ ab Apostolica Sede concessæ sunt, vel conceduntur, recitanda ad libitum a toto Clero tam Sacerdoti, quam Regulari in dicto regno, provincia, diocesi, vel loco, in quibus dicti Religiosi morantur, possunt quidem ad libitum de ipsa recitare, sed si aliquis ipsorum occurrat in die, in eorum Calendario impeditur a festo eorum festo, non debet illud omittitur, & recitari de Sando in eorum

le feria sexta post Dominicam Passionis occurrit cum alio Officio majoris ritus, tunc eo anno debet omitti, nisi tamen alibi S.R.C. aliter in concessione indulget; S.R.C. an. *Mart. 1683. in sua Ord. Min. de Officio*. Eo anno debet omitti.) Hodie vero transferretur in Sabbatum sequens. Vide *an. 447*.

- 117 Cum ex declaratione Sacre Cong. Regulariter teneantur recitare Officium de Patrono principalis loci, dubitabatur, an sub *loj loci* comprehendatur etiam Patronus principalis regni, vel Provinciae, de quo concessum est ab Apostolica Sede, ut a Clero tam Seculari, quam Regulari in dictis locis recitetur, sed declaratum fuit comprehendendi etiam dictos Patronos, si liquido constet de concessione Apostolicâ; S.R.C. an. *Mart. 1683. in sua Ord. Min. de Officio*. Vide *an. 551*.

- 118 Diffinente Sacra Rit. Cong. quod Regulares ad octavas Patroni principalis non teneantur, quæstio fuit, an *ly non recitetur* excludat etiam libitum, ita ut Regulares non possint de dicta octava recitare, si valent? Responsum fuit excludi etiam libitum, & non posse, nisi si specialiter ipsa Regularibus indulgetum fuerit ex vi concessione Apostolicæ, vel Constitutionis religionis ab Apostolica Sede approbatæ; S.R.C. an. *Mart. 1683. in sua Ord. Min. de Officio*, ad 8. *Injunctum*. Vide *an. 570*.

- 119 Si urgente causa celebranda est Missa votiva infra octavam, quæ habet Praestantem propriam, ac Communicantem, in Missa votiva debet dici prælatio convenientis, Communicantes vero de Missa octavam, quia est proprium de illo tempore; S.R.C. 16. *Jan. 1683. in Graustem*. Vide *an. 563*. Praestant convenientes? id est propria illius Missæ votivæ, si habeat. Vide *an. 576*.

- 160 Si altare non haberet planities, sed multas gradus, vel ipsam haberet altissimam, debet in eo apponi prædella, quæ dividat altare a planities, & Sacerdos incipiat Missam ante ipsam prædellam; S.R.C. 16. *Jan. 1683. in Graustem*. Vide *an. 563*.

- 161 SS. Sacramento exposito Gubernator civitatis, seu personam regiam representans, debet habere eandem sedem, vel stantem, quod habet repositus SS. Sacramento; S.R.C. 16. *Jan. 1683. in Graustem*. Eandem Sedem;) & extra Presbyterium. Vide *an. 536*.

- 162 Nominè Episcopi Ruremunda quæstio fuit a Sac. Rit. Cong. declarata, an Invitationem, *Missa f. vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra*, tempore passionis in Quadragesima debeat cantari, sicut alia Invitatoria extra tempus Passionis, scilicet scilicet integræ, & ter Imperfectæ, hoc modo post verbum: *Quadragesima annus pronuntiat sui &c. Misse f. vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra*, omisso *Gloria Patri &c. Nolite obdurare corda vestra*, & iterum repetatur integræ *Missa f. vocem Domini audieritis, nolite obdurare*? Et S.R.C. respondit, omisso *Gloria Patri &c. & Nolite obdurare corda vestra*, repeti debere integræ Invitatorium: *Missa f. vocem Domini audieritis &c. Eodem S.R.C. 4. Jan. 1683. in Ruremunda*.

- 163 Receptio ad habitum, & ad professionem religiosam sub ea gravi numerari non potest, ut ex consuetudine cantari possit votiva Missa solemnis etiam de Spiritu Sancto in Dominicis, vel duplicibus, & hic abusus omnino est derogandus; S.R.C. 16. *Jan. 1683. in Ruremunda*. Vide *an. 563*. In Dominicis, vel duplicibus.) In semiduplicibus vero potest, sed sine Gloria, & Credo; *Rebr. Missæ f. de Missæ votivæ*. Vide *an. 549*.

- 164 Missa votivæ de SS. Sacramento, vel de B. M. V. in canto secundum dictum non possunt in duplicibus, aliisque diebus duplicibus excludentibus, sed cantari debent Missæ de festo currenti cum applicatione Sacrificii, juxta decretum editum 19. *Maj. 1674. sique satisfacti, & beneficiorum mentem impleri, non obstant quæcumque consuetudine in contrarium, declaravit S.R.C. 14. Jan. 1683. in Ruremunda*. Causæ debent de Festo currenti.) An vero possit satisfieri, loco cantatum, Lectio Missæ; Vide *an. 185*. Vide etiam *an. 149. & 169*.

- 165 Modus benedicens aliquid, vel rem aliquam, debet esse cum manu recta, & digitis simul junctis, & extensis; S.R.C. 14. *Jan. 1683. in Albigensium*. Vide *an. 435*.

- 166 Patena ad Missam in extremitate, seu ora patens congruentius est osculanda; S.R.C. 14. *Jan. 1683. in Albigensium*.

In Processionibus, quæ sunt cum intervenitu Capituli Cathedralis, præcedenda debetur Beneficiarius ejusdem supra Patrocinio; S.R.C. 1. *Offeb. 1683. in Taurinens. Supra Patrocinio*.) Alia, si Parochi essent de giemio Capituli. Vide *an. 611*.

An per decretum de non transferendis, sed omittendis Officiis Sanctorum ad libitum, quando dies eorum festivitatum sunt impediti alio Officio novem lectionum de precepto, nempe diebus Dominicis, octavis, & Natalitiis Sanctorum &c. comprehendantur, & revocentur concessiones Officiorum ad libitum ab Apostolica Sede peculiariter factæ, & fixa diebus, qui ab eadem jam alteri festo, & Officio novem lectionum in Calendario Romano erant assignati, recitandi filii ad libitum Officium S. Elisabethæ Regine Portugallie die 4. *Jan. Officio octavæ SS. Apostolorum Petri, & Pauli in Calendario Romano jam impedito*? Sac. Rit. Cong. respondit, pro ut alia in Neapolitana die 18. *Novemb. 1683. non comprehendit*. Verum si prædictum Officium esse juxta Rubricas recitari nequeat, tunc eo casu non esse transferendum, sed omitti debere; S.R.C. 1. *Offeb. 1683. in sua Ord. Min. de Officio*. Ad libitum Officium S. Elisabethæ.) Hodie ad diem octavæ translatum est sub ritu semiduplici de precepto; Ex Const. Innocentii XII. 19. *Jan. 1695. non comprehendit*,) idem hic videtur spectare generalia moderata Constitutio, quam vide *an. 114*.

Quando pro aliquo festo, vel Officio concessio recipiatur ritus duplex absque expressione majoris, vel minoris, concessio intelligenda est de duplici minori etiam cum honore Deiparæ facta fuerit; S.R.C. 1. *Offeb. 1683. in Vellestæ*, & 10. *Nov. singulis anni in Leode*.

Dum dicenda sunt Suffragia Sanctorum in locis gaudentibus duobus, vel pluribus Patronis principalibus, facienda est commemoratio tantum de Patrono principali; S.R.C. 10. *Novemb. 1683. in Leode*. Tantum de Patrono principaliori.) An hoc decretum sit præceptivum quoad exclusionem plurium patronorum, vide *an. 119*.

Manuale Ordinarii locorum subjectione non tenentur recitare Officia parochialis diocesis; teneantur tamen recitare de Patrono principali, & de Titulari Ecclesiæ Cathedralis; nec non de ejusdem Ecclesiæ Dedicatione, non vero de eorumdem festorum octavis; S.R.C. 10. *Novemb. 1683. in Leode*. De Patrono principali loci sub ritu primæ classis, vide *an. 536*. De Dedicatione vero Ecclesiæ sub ritu secundæ classis; & an *ly non recitatur* importet necessitatem, & quid æquidum de Patrono regni, vel provincie; Vide *an. 537. 548. 569*.

Quando in Indultis & Decretis super concessione Officiorum legatur verba alia, recitari posse, fieri posse, ita intelligenda sunt, ut nihil significant præter Officia ad libitum, quibus omnino competit Decretum die 24. *Jan. 1683. pro Sanctis ad libitum emanatum*; S.R.C. 10. *Novemb. 1683. in Leode*. Nihil significant præter Officia ad libitum?) intelligi, cum nondum sint acceptatæ secus autem post acceptationem. Vide *an. 537. & 1048*.

Vicario foraneo ratione sui Vicariatus nulla debetur præcedentia, seu præminencia; & ad Præpositos sacrospectat præcedentia super Vicario foraneo in processibus, sessionibus, & aliis actibus fieri solita concessione synodi diocesanæ; S.R.C. 11. *Mart. 1684. in Papiensium*. Nulla debetur præcedentia?) nisi in Congregationibus casum Conscientie. Vide *an. 556*.

Rubrica concordat usus planetarum complicatarum ante pectus Diaconia, & subdiaconi ministrantibus in Missa solemni, in cathedralibus, & principiis Ecclesiis, in diebus jejuniorum cum limitatione, ut ibi; in minoribus vero Ecclesiis, ministris prædictis dat tantum usus alba cum manipulo Subdiacono, & cum sola ac manipulo Diacono; S.R.C. 12. *Jan. 1684. in Aragonensium*. In diebus jejuniorum cum limitatione, ut ibi;) videlicet excipiente sunt Vigiliæ Sanctorum, & Dominica tertia Adventus (etiam quia Missa infra hebdomadam repetatur, & quarta Quadragesimæ, Vigilia Nativitatis (licet in Dominicis occurrerit, &) Sabbato Sancto in benedictione cerei quoad Diaconum tantum, & in Missa quoad etiam Subdiaconum, & quævis Temporalibus Penitentibus. In benedictione vero Candelarum, & processione possunt & debent uti planeta plicaris, vel in alba, ut supra.

pra in die Purificationis B. Mariæ, & in Benedictione Cinerum, ac benedictione Palmarum, & processione: quam planetam Diaconus dimittit cum lectura est Evangelium, eaque tunc super altarium humerum super hostiam complicitur, aut ponitur aliud genus hostie latioris in modum planetæ plicatae, & facta communione refertur planetam, ut prius. Similiter Subdiaconus dimittit etiam cum lectoris est Epistolum, quem legit in alba, & e finit, osculatque Celebrantis manum, planetam cesamit, ut prius; *Rubr. Miss. cap. 19. num. 6.*

375 In concurrens celebratur S. Antonii Patavini Confessoris, & S. Basilii Episcopi & Confessoris, quæ Panormi ex Indulto Apostolico sub ritu maiori celebrantur, Vespere dimidianda sunt, & faciendum a Capitulo de sequenti cum commemoratione precedentis; S. R. C. 17. *Jan. 1684. in Penarum.*

376 Cum SS. D. N. Innocentius Papa XI. per universam Ecclesiam celebrari præcepit Festum SS. Nominis Mariæ Dominica infra octavam Nativitatis eiusdem cum Officio & Missa proprie sub ritu duplicis maioris: quod festum iam ante ex Indulto Apostolico, nonnulla in locis, cum Indulgentia pro Christi fidelibus Missa solemniter effectibus die 17. Sept. celebrabatur cum Officio & Missa propria: Institutum fuit a S. R. C. declarari: *Prima: Ad cessare debent in diebus festis tam Officium proprium, quam festum SS. Nominis Mariæ iam antea in Sede Apostolica approbatum, ita ut idem festum die 17. Sept. cum dicto Officio & Missa propriis non possit amplius mutari? Secunda: An dicta Indulgentia etiam cessantur cessare: an utra intelligenter translatæ ad diem Dominicam infra octavam B. Mariæ Virginis? Tertia: An dictum Officium & Missam præ dictis locis, aut Ordinibus Regularibus possint amplius ritumpriri? ac illa possint possint idem uti? Et Sic. Cong. ad dicta dubia, ut infra. Ad primum: Cessare debent. Ad secundum: Indulgentia pariter cessare præ illa die; & pro translatione supplicandus est Summo. Ad tertium: Non licere; *Ed. S. R. C. 17. Jan. 1684. annuente Innoc. XI. in sua Constitutione XVI. in fine, quæ incipit Nuper præ portis. Vide num. 209. 379. & 383.**

377 Concurrens Sancto antiquiori Patrois celestatis cum alio Sancto recentiori antiquiori Patrois, nulla habende est ratio de posterioritate patronatus, unde Vespere dimidianda sunt; S. R. C. 17. *Jan. 1684. in Penarum.*

378 In Ecclesia titularibus B. M. V. inter Sacerdotes suffragia faciendæ est commemoratio de B. M. V. non obstant, quod in choro recitatur eiusdem Officium pariter; S. R. C. 18. *Jan. 1684. in sua Orde, & 14. Aug. 1691. in Romanis Imperialis. Commemoratio de Beata Maria; idem Sancta Maria &c. ut in Breviario, licet Ecclesie dedicatio sub Assumptionis, Annuntiationis &c. titulo esset secretæ. Vide num. 652.*

379 Vicario Apostolico in omnibus Ecclesia, & Ecclesiasticis functionibus debetur eorum illa prerogative, quibus gaudent Vicarii generales Episcopi, & titulus illustrissimus Vicario Apostolico non debetur; S. R. C. 12. *Aug. 1684. in Spalitano, & eadem die & anno in Imoleis. Vide num. 16. 222. & 385.*

380 In festo Sanctissimi Nominis B. M. V. non est faciendæ commemoratio de eisdem Nativitate, & in secunda Vespere de Nativitate cadentibus in Sabbato, non est faciendæ commemoratio de prædicto Sanctissimo Nominis, S. R. C. 23. *Sept. 1684. in Decreta generali. Non est faciendæ commemoratio. &* Similiter in festo alius Domus die tertia octava Conceptionis occurrente; ubi celebratur; *Rubr. Miss. & Brev. præp. Vide num. 575.*

381 In occurrere non licet transferre Officium proprium ordinis, vel diocesis cause faciendi ad libitum aliud; S. R. C. 2. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. ad 10. dubium. Vide num. 567.*

382 In die infra octavam non potest fieri Officium licet occurrere de Sancto ad libitum; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Infra octavam; &* intellige de quacunque octava. Vide num. 612.

383 Vicario generali debetur primus & dignior locus ac precedentiæ super primam, & alias omnes Dignitates, & Canonice Ecclesie cathedrales, tam in choro, quem in Processionibus & aliis functionibus ecclesiasticis; S. R. C.

2. *Decemb. 1684. in Meliten. Debetur precedentiæ, &* intellige sursum de Vicario, qui non est de gremio, ut in num. 16. & 222.

Qui recitat Officium de Sancto, de quo habet insignem Reliquiam in propria Ecclesia, si celebrat eo die in alia Ecclesia, debet omittere Credo; S. R. C. 1. *Dec. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. & 10. Jan. 1693. in sua Constitutione. Insignem Reliquiam; &* considerandum exhibet num. 16. & 215.

Clerus, qui habet indolentem recitandi Officia Sanctorum, quorum insignes Reliquias asservantur in aliena Ecclesia, quæ habet Clerum seipsum, in Missa non debet dicere Credo; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Vide num. 221. & 619.*

In Missa votiva privata de SS. Sacramento, & de Officio duplici, quæ celebrantur in Ecclesia, ubi adest Sacramentum expositum occasione quadragesimæ Horarum, non dicitur Credo, nisi aliter competat Missa Offici duplicis de die; S. R. C. 2. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Non dicitur Credo; &* neque Hymnus Angelicus, etiam tempore Paschali; *Rubr. Miss. cap. 3. num. 4.*

In Missa privata de Sancto duplici, vel semiduplici, de qua tali die fit Officium, potest quidem fieri commemoratio de SS. Sacramento exposito occasione quadragesimæ Horarum, sed omittenda in festis primæ & secundæ classis; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Occasione quadragesimæ Horarum; &* An id intelligatur etiam in aliis expositioribus, Vide num. 1222.

Durante expositione Sanctissimi Sacramenti occasione quadragesimæ Horarum, regulariter celebrari non potest Missa privata de Requiem, licet occurrat Officium huiusmodi Missæ admittitur; neque cantari potest Missa defunctorum pro adimplenda mente testatoris, si ex canonicis, satis satisfaciendo; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Occasione quadragesimæ Horarum; &* Adde etiam pro publica cause, licet Sacramentum sit in seculum in pectore. Vide num. 1223.

In Missa privata de festo semiduplici, simplicis, seu votiva, vel de infra octavam, si de feria non privilegiata, potest in penultimo loco dictæ collectæ pro particulari defuncto, puta; *facile, vel Deus qui nos patrem &c.* & similia, sed ob id non est omittenda illa ex collecta pro tempore assignata, puta; *Agnus, vel Erefectus S. R. C. 1. Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Pro particulari defuncto; &* Quod defunctus generali, require num. 557.

Qui in Sabbato infra aliquam octavam B. M. V. recitat Officium de aliquo Sancto, eo die occurrente, volens celebrare Missam eorum de B. M. V. tenetur quidem dicere Missam festivam cum Gloria, sed sine Credo; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Cum Gloria, sed sine Credo; &* Extra Sabbatum omittitur etiam Gloria. Vide num. 579. & 67.

Qui in Sabbato recitat Officium de B. M. V. volens celebrare Missam eorum de aliquo Sancto, non debet dicere Gloria, neque Prelationem B. M. V. sed commune; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Vide num. 579. Prelationem... commune; &* vel de octava, si non habet propriam, Vide num. 221. & 380.

In Ecclesia B. M. V. dicatis, seu aliis Sanctis, ubi adest Immemorable consuetudo cantandi Missam votivam de B. M. V. singulis Sabbatis, licet continuari potest, etiam si occurrat officium duplex, dummodo non committatur suo tempore Missæ convocatilis; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Missam votivam; &* post Nonam; *Rubr. Miss. cap. 13. num. 4. Continuari potest; &* Qui vero dies excipienda sunt; Vide num. 604.

Non est omittenda non ex assignata orationibus in Missa, vel in tertia *Agnus*, si secunda esset de festo simplicis, ut ejus loco dicitur oratio imperata, veluti *Deus refectus*; sed post tertiam Orationem *Agnus* potest & imperata dici, cum in Missa de semiduplici, vel simplici, vel votiva, non sit accessorio dicende collectæ impares, puta tres, quinque vel septem; S. R. C. 1. *Decemb. 1684. in sua Cas. Reg. Lat. Non sunt accessorio dicende collectæ impares; &* An id faciendum in Missa defunctorum, consule num. 1102.

In Exequiis post absolutionem, quæ sit super cadaver 394

in die obitus, vel supra tumulum in die anniversario, dicitur *Requiescat in pace*, subiungi debet: *Anima eius* & *anima eiusdem fidei defunctorum per misericordiam Dei requiescat in pace*: sed super lectionem, seu cæterum dolorem in commemoratione omnium fidelium defunctorum, nihil est superaddendum; S. R. C. n. Decret. 1684. in ann. Reg. Let. Vide ann. 1686. Hoc decretum quando secundam partem habet locum quatuordecimque celebratur Officium pro omnibus defunctis.

395 In Missa Patroni minus principalis non debet dici Credo, & Particulari Patroni intelligendum esse de Patrono principali notum, nec possit extendi ad minus principalem statuit S. R. C. n. Decret. 1684 in Reuerentiam, & 17. Sept. 1697. in Lyones. Non debet dici Credo;) Nec potest suffragari consuetudo contraria. Vide ann. 1790.

396 Si festum SS. Nominis B. M. V. quod sub ritu duplici maiori celebrari debet Dominica infra octavam Nativitatis eiusdem, occurrerit in die octava diem Nativitatis; Officium erit de dicto Sanctissimo Namine, omnia in utroque Vespere & Laudibus commemoratione de predicta octava Nativitatis; S. R. C. 17. Sept. 1689. in ad Officium Nominis B. M. V. Venen. XI. annate 14. Epistola. Officium erit de dicto SS. Nominis,) ob speciale privilegium. Vide ann. 1730. Vide etiam 1799.

397 Vicarii foranei in functionibus ecclesiasticis, nimirum Missa, Vespere, & processionibus, sæculibus locorum, aliisque similibus, non debent precedere Archiepiscopos, alii quoque Curatæ Parochiales; In Congregationibus vero casum conferent, qui solent fieri, debent precedere supra omnes, etiam Archiepiscopos; S. R. C. 10. Febr. 1685. in Imolese. Vide ann. 1792.

398 Preceptum, quod in nocte Nativitatis Domini post Missam deostatam non possit succedere alia due Missæ celebrari, nec Communio exhiberi Eucharistica fidelibus depositis, ligat etiam omnes Regulares tum Ordinis Mercediarum, tum etiam Societatis Iesu, tum omnia cuiuscumque alterius Instituti, etiam specialem mentionem nominandi. Neque possunt acipere in Ecclesia confessiones, maxima molierum, durante tempore notiorum de respectandum est, ut illucetæ auctoritas tam pro confessionibus malicium excipiendis, quam pro Eucharistia ministranda fidelibus utroque sexus; S. R. C. 12. Mar. 1685. in Senes. & 15. Sept. 1686. in Collegiata. Vide ann. 1815.

399 Reliquis Sanctorum, qui deferuntur in processionibus pro civitate & oppida, non debent deferri sub baldacchino; S. R. C. 23. Mart. 1685. in Collegiata. Vide n. 853.

400 Anniversaria, seu Missæ quotidianæ cantant de Requiem, restituta ea dispositione Testamento, pro certis diebus, illique impeditis die Dominico, seu alio festo de precepto, cæteri possunt in diebus subsequentiis, seu antecedentibus, in quibus occurrunt Officia de festo duplici maiori, non tamen de precepto, præcipua de Sanctis proprii Ordinis, non restituta tamen Missa in casu de festo duplici minori occurrente, quatenus addit omnia cantandi; S. R. C. 4. Mart. 1686. in ann. Con. Reg. Luc. Diebus subsequentiis, seu antecedentibus sed festis est prævenire. Vide ann. 1799.

401 Cum primus accipitur annuncius de obitu in loco disto alienigena de gremio, potest statim cantari Missa de Requiem, ut in die obitus pro ejus anima in festo duplici maiori, vel minori, non tamen de precepto, ut citius suffragetur anime defuncti, non restituta tamen in casu de festo duplici minori occurrente, quatenus addit obligatio cantandi; S. R. C. 4. Mart. 1636. in ann. Con. Reg. Luc. De precepto) audiendi sacrum, & abstinenti ab operibus servilibus. Vide ann. 1799.

402 In anniversario translato ob festum de precepto non variari debet oratio: Cuius Anniversarium depositionis diem commemoramus; sed recitanda prout in Missa; S. R. C. 4. Mart. 1686. in ann. Con. Reg. Luc. Vide ann. 1799.

403 Si festum Exaltationis SS. Crucis occurrat in Dominica infra octavam Nativitatis B. M. V., in qua celebrandum est festum Sanctissimi Nominis B. M. V. tunc Officium Nominis B. M. V. transferendum est ad primam diem festi novem lectionum non impeditur; S. R. C. 24. Jul. 1686. in ann. Duklerum. Vide ann. 1799.

Errata. Biblot. Tom. VIII.

Quando in Missa solemnæ concionator post salutacionem Angelicam, salutat ministros altaris, seu facit reverentiam, non est incongruum si Ministris altaris, & ipse Celebrans correspondet salutacioni concionatoria discedendo caput; S. R. C. 20. Jul. 1686. in Angeliopolitana. Salutacionem angelicam,) que semper dicitur etiam Tempore Paschali, non vero Regina celi; Carem. Epist. lib. 6. cap. 22. ann. 5. Vide etiam ann. 1688.

In Natali Domini in tribus Missa post functionem singularem, eundo & redeundo in medium altaris, non est faciendum genuflexio, vartendo se Celebrans ad Domus angelicum, & ad dandam benedictionem debet tenes vertere ad altaria, licet species vini non sit exstincta in calice; & serventur rubricæ Missalis Romanæ de ritibus servanda in celebratione Missarum 11. & 12. a. a. S. R. C. 20. Jul. 1686. in Angeliopolitana. Serventur rubricæ Missalis,) in quibus nullam genuflexionem faciendam esse præscribitur; Rub. post. Vide ann. 706.

In concurrentia plurimorum Officiorum aequalis ritus, sive Martyrum, vel Confessorum, aut Virginum, vel Viduarum, minima attenditur dignitas eorum, sed præcedunt sunt festis posteriorum, si celebratur pompa folemniore, ut sint ex illis festis, que celebrantur in propria loca, & Ecclesiis; & hoc juxta verba Rubricæ de concor. Officiis tit. 15. num. 1. letter festo aequalis ritus &c. S. R. C. 20. Jul. 1636. in Tridentino. Juxta verba rubricæ.) Vide ann. 1731.

In die commemorationis omnium fidelium defunctorum, potest fieri Officium de festo duplici minori, sed Missa private sunt celebranda de Regum. S. R. C. 1. Oct. 1686. in ann. Vrbs. & 27. Sept. 1698. in ann. S. Germani Marti Capiti. De duplici minori) etiam translato. Vide ann. 1731. Missa privatæ.) Quid de conventuali statuatur. Vide ann. 1744.

Vicario generali in functionibus ecclesiasticis, in choro, processionibus, synodo, & aliis actibus publicis, & privatis competet præcedentia supra Capitulum Cathedralia; S. R. C. 23. Mart. 1688. in London. Competit præcedentia supra Capitulum,) cum restrictione varo, ut in ann. 16. & 122.

Proposito dubio, an Declarationes Alexandri VII. & Clementis IX. sibi locum vindicent etiam in diebus Dominicis, & infra octavam Paschatis Resurrectionis, Pentecostes, & Corporis Christi, aliisque anni diebus, quibus, licet a festo duplici non impediatur, adhuc tamen Missa defunctorum juxta ritum Ecclesiæ celebrari nequeant, quatenus nimirum Missæ, que ipsæ diebus celebrari licet, servata ceteroquin Privilegiatorum forma, ad Altaria privilegiata celebrantur. Et responsum fuit; Prædictorum Pontificum declarationes pro omnibus diebus, quibus juxta Rubricam Missæ defunctorum celebrari non possunt, intelligenda esse. S. R. C. 3. April. 1688. in decreto generali ab Innocentio XI. confirmato per Breve, quod incipit: Alias postquam, datam die 4. Maii 1688.

Festum Nativitatis S. Joannis Baptiste præferri debet festo Dedicationis Ecclesiæ, & habere integram secundam Vespere cum commemoratione tantum sequenti. In festo autem Dedicationis Vespere sunt dimidie, & a Capitulo debet fieri de Sanctis Patronis cum commemoratione Dedicationis, ut in utroque casu præscribitur in Rubrica de Concurrentia numero 4. versus letter festo. Ita pariter infra octavas dictorum Festorum, nempe S. Joannis Baptiste, & Dedicationis &c. faciendum est officium de octava S. Joannis Baptiste cum comm. octavarum Dedicationis, & SS. Patronorum, seu Titularium Ecclesiæ, ut in tabella de Concurrentiis ann. 7. & Gavanto in Rubrica fest. 3. cap. 1. ann. 6. S. R. C. 27. Aug. 1688. in Aquilejensi. Festum Nativitatis S. Joannis Baptiste præferri debet festo Dedicationis.) An alia duplicia prima classis habant locum a Dedicatione Ecclesiæ, & quid de octava omnium Sanctorum in concursu octavæ Dedicationis, consule ann. 1799. & 1731. Gavanto. In Rubrica fest. 3. cap. 1. ann. 6. ubi legitur: In eadem vero classe atque personæ hoc ordine, Christum, Beatorum Virginum, Angelos, S. Joannem Baptista, Apostolos, & alios juxta ordinem Litaniarum, & Rubricarum. De Concurrentiis Officii ann. 7. & ceteris poribus dignatur se Octava.

22. *quom celebrat universalis Ecclesia; Genent. l. c.*
- 612 Occurrente die octava Dedicationis cum festo Visitationis Beate Mariæ Virginis, faciendum est officium de octava, translato officio Visitationis. S. R. C. 22. *Augusti 1683. in Aquileja.* Faciendum est officium de octava, quod non cedit, nisi duplicibus primis, vel secundis classibus. Vide *num. 652. & 660.*
- 613 Quando Parochi non sunt de gremio Capituli, procedenda debent Beneficia supra Parochos, secus veniunt Parochi habent statum in choro, & sunt de gremio Illius Capituli. S. R. C. 22. *Aug. 1688. in Bituntin.* Vide *num. 566.*
- 614 Occurrente festo S. Marci die Dominica, in Missa Rogationum non dicitur Gloria, quia est Missa ferialis. S. R. C. 27. *Sept. 1688. in Martiana.* Dic Dominico.) Adda etiam in octavam Paschatis. Vide *num. 700.*
- 615 Occurrente eadem die festo novem lectionum Kalendarii particularis cum altero festo Kalendarii universalis, quom tamen sit ejusdem ritus, prius recitari debet de festo Kalendarii particularis, & postea universalis. S. R. C. 22. *Junius 1689. in Scagallina.* Eiusdem Ritus,) dignitatis, & solemnitas. Vide *num. 551.*
- 616 Quando occasione belli contra Turcas dicitur Collecta, vel Missa contra Paganos, non potest mutari nomen Paganorum in dicenda Turcorum, vel Hæreticorum. S. R. C. 30. *Jul. 1689. & ante 4. Aprilis 1686. in Egistina.*
- 617 Canonici Seculares, quomvis possessione canonicatus posteriores, ubi prebendam non sunt distantes, semper & ubique præferendi sunt Canonici Inferioris ordinis, etiam possessione canonicatus anterioribus, non obstantibus immemoriali consuetudine, quom easum lapsum scriptibilem esse declaravit S. R. C. 30. *Jul. 1682. in Sarras.* Secus, ubi prebendam sit adducta. Vide *num. 565.*
- 618 Vicarii generali quotidiani hebdomadario, si sit Protosynodus cum roborato, & intellecto, danda est precedantia semper & ubique super omnes Digressit, & Canonici sacris vestibus non indutos. S. R. C. 30. *Jul. 1686. in Noleus.* Semper & ubique;) servatis votis, quod non sum. l. c. & 22.
- 619 In Missa votiva B. M. V. quom recitantes in Sabbato, dicitur Gloria in *terris Deo*, etiam non fiat Officium de eodem. S. R. C. 30. *Jan. 1689. in aux Ord. Caput.*
- 620 In processione solemn SS. Corporis Christi, quando processio sit, Sacerdos celebrans, Subdiaconus, & Diaconus non debent federe, neque in faciem, neque in sedibus, etiam si deferantur ad onus tantum. S. R. C. 31. *Jan. 1690. in Hispania.* Quando Processio sit,) præcipue propter longitudinem; tunc in aliqua Ecclesia poterit super Altare deponere SS. Sacramento, & aliquantulum quiescere, & ibidem; atque quando discedat,thurisficare Sacramentum, & orationem de eodem canere: quod tamen non possit in singulis Ecclesiis, vel ad singulas Altaris, quom forsitan per viam contracta, & ornata reperitur, faciendum est, sed semel tantum, vel iterum. *Epist. lib. 2. cap. 32. num. 22.*
- 621 In Sabbato Sancto etiam occurrat festum Annuntiationis B. M. V. celebratio Missarum privatarum omnino prohibetur in quibuscumque Ecclesiis, & Oratoriis, tam publicis, quam privatis, non obstantibus quomque consuetudinibus, sed antea tantum Missa conventuales non cum Officio ejusdem Sabbati Sacrali celebratur. S. R. C. 21. *Febr. 1690. approbatae Alt. VII.* In Oratoriis tam publicis, quam privatis;) etiam nobilium laicorum; quom proscriptio quoad Oratorum privata, se extendit ad diem primam Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Domini, & alios solemniores dies, quom later etiam enumerentur dies Epiphaniæ, & Ascensionis Domini, Annuntiationis, & Assumptionis Beate Mariæ Virginis, Omnia Sanctorum, nec non SS. Apostolorum Petri & Pauli, & Titularis Ecclesiæ loci. Juxta eligendi oratoris private privative habet solus Papa arbitrio Episcopi propriæ Diocesis duraturum; Constit. Bened. XIV. e. Januarii 1757. quom incipit *Magna aulæ nostræ muneris.* Et hoc non licet etiam Regularibus consuecumque Ordinali, Insulari, Congregationis, etiam Societate Jesu, cum etiam consuecumque Ordinis Militarie etiam SS. Joanne Hierosolymitano, aut aliis quibuscumque Sacerdotibus, etiam si Episcopi essent, addita Regularibus prohibitionibus, pro
- cujus obedientia Episcopi etiam per occasus operam dare teneant, ne in privatis Regularium cellis sine cubiculo eligatur Altare pro Missa celebranda, remota etiam consuetudine immemorabili. Episcopis autem & his majoribus Prelatis, etiam Cardinalibus dignitate fulgentibus, licet ex privilegio in corpora jura clauso possint altare erigere, tamen quomcumque titula suffragantia, nullo modo licet extra domum propriam habitationis, in domibus laicis, tam in sua, quam in aliena Diocesi, celebrare, seu celebrare facere; quom prohibito intelligenda non est de domibus etiam laicis, in quibus dicit Episcopi forte, occasione visitationis, vel itineris, hospitio excipiuntur in casibus a jure permisso, vel de speciali Sedis Apostolicæ licentia absentes a domo propriam habitationis, Clemens XI. 15. Decemb. 1723. Innocentius XIII. 11. Maii 1723. in Constit. quom incipit *Apollini missis* confirmata a Benedicto XIII. 17. Sept. 1724. in alia, quom incipit *In supremo* 23. Sept. 1724. Vide *num. 562. & 571. & 548.*
- Si festum SS. Annuntiationis Mariæ occurrat in feria sexta in Parasceve, vel in Sabbato sancto, transferatur una cum precepto audiendi Missam, & vacandi ad operibus servilibus ad feriam secundam post Dominicam in Albia, utiam quomcumque alio festo impeditur; Ita ut eodem feria, prædicto casu eveniente, perpetuis futuris temporibus pro sede propria & fixa, memorato festo Annuntiationis assignata & stabilita intelligitur; & in illa eo prorsus modo & forma præfatum festum quoad Officium & Missam celebratur, quibus propria die vigesima quinta Martii in Calendario Romano apostolice celebraretur, præterea ad aliam diem non impeditur juxta Rubricam Breviarium Romani omnibus aliis festis in eadem feria occurrentibus, quom non sint aliorum ritus. S. R. C. 11. *Februarii, & 11. Martii 1690. approbatae Alt. VIII. & Chm. XI. 15. Mart. 1612. Constit. quom incipit Isidori; Occurratque ad Venerd. Sæpe.* Eo prorsus modo, & forma;) servatis lais, quom ad Paschale tempus conveniant; *Reb. Miss. & Brev. prop.* Vide attentè tacita decretum sub *num. 131.*
- In Patronorum, quom Protectorum precedantia servandus est ordo hierarchicus ecclesiasticus, & inter ordinem hierarchicum attendenda est anterioritas ad electionem. S. R. C. 11. *Mart. 1690. in Lybia.* Vide *num. 551. & 571.*
- In Ecclesiis titularibus sub invocatione S. M. Angelorum (apud Minoras S. Francis) Officium cum Missa faciendum est ut in festis S. M. ad Nivæ, sed Lectione secundæ Nocturni secundum fuit a secundo nocturno dicit Nativitatis ejusdem B. V. mutato verbo *Natali* in verbum *Festivitatis*. S. R. C. 10. *Jan. 1690. in aux Ord. Miss. & Officia.* Apud Minoras S. Francis; & Capucinos; an apud alios. Vide *num. 543. & 1234.* Mutuo verbo *Natali* in *Festivitatis* ad primam lectionem secundæ nocturni, nisi dicitur: *Tante Virginis Illustrate Epistolate*; *Brev. Rom. de die Nativitatis Beate Mariæ.*
- Non licet aliquid ex devotionis, seu auctoritatis privatis miscere, mutare, vel apponere inter ea, quom integrum Officiis ejusvis diei, quia in Officiis Sanctorum nihil est addendum, vel immutandum, nisi a Sede Apostolica concessum fuerit. S. R. C. 10. *Jan. 1690. in aux Ord. S. Benedicti.* Hoc decretum est conforme Bullæ S. Pii V. quom incipit *Quod a nobis*, data Romæ septimo Idus Julii 1568. Vide *num. 630.*
- In processionibus, in quibus deferretur Santissimum Sacramentum, vel Lignum Crucis, tam Clerus, quam Sacerdotes detecto capite ingredi debent: in aliis vero processionibus, in quibus deferretur Reliquie, vel Statu Sanctorum, tunc secularia, & Ecclesiastici, qui eas deferant, detecto capite, nisi vero Clerici possint incidere tressu capite cum bireto: quando vero non gestantur Reliquie, Magistralis ad instar Cleri potest incidere capite cooperto. S. R. C. 18. *Jan. 1690. ad 1. Sept. in Caput.* Lignum Crucis) majori solemnitate, quam alim Reliquie in processionibus deferendum. Vid. *num. 1233.*
- Festa Sanctorum celebranda sunt eo die, quom cadunt. Verum si incidat in diem impeditum, transferenda sunt in alterum diem non impeditum juxta Rubricas Breviarium Romani; neque immutari possunt de licentia Ordinarii, aut pluries decrevit S. R. C. 4. *Sept. 1690. in Pansum.*

mitens: Et signanter 14. Novemb. 1640. in Aiken. & 27. Novemb. 1631. in Tolosa, necnon 3. Decemb. 1630. in Syracusa. Juxta Rubricas Breviarum:) videlicet de Translatione Factorum, servatis ordinis ut in num. 521. Nec immutari possunt,) nisi sit perpetuo impedita. Vide num. 1193.

- 37 Vicario generali nunquam competit per cessionem super Canonica sacris vestibus induta, neque in choro, necque in processionebus, nec competit ultra fratrum vestium, nisi sit de gremio Capituli, & eo casu stare debet in loco suo receptionis, juxta alias resolutas. S. R. C. 2. Decemb. 1690. in *Alfajra*. Vide num. 16. & 22.

- 618 Esti secundum regulas Breviarum Romanæ, cum plura festa aequalis ritus transferenda sunt, unum ante aliud transferri debeat eo ordine, quo erunt celebranda propitia dicibus: atamen quia anno 1690. specielis praxiomis coacta fuit translatio festi Annuntiationis Mariæ incidentia in feriem vi. Parasceve, vel Sabbatum Sanctum: idcirco ob specialem reverentiam Dominici Incarnationis hoc specielis privilegium deestur idem festum Annuntiationis, alimur ut quocumque contigerit festum prædictum, etiam quando solum Officium, post octavam festi transierit, idem cetera semper festi aequalis citius proponatur, licet temporis ordinis sit in Calendario posterius illius. S. R. C. 14. Jan. 1691. in *Derecta generali*. Resolutione quamplurim de hac Annuntiationis solemnitate. Vide ibi num. 610.

- 619 Conclinator abfente Episcopo debet prius solutare Canonicos Cathedralis in apparatu choralis episcopalicis sedentes, & deinde Gubernatorem sacularem Civitatis. S. R. C. 11. Aug. 1691. in *Veruella*. *Salutationis*. Vide num. 603.

- 620 Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignia Reliquia creitanda, intelligi debent de Sanctis dumtaxat et in Martyrologio Romano descriptis, & dummodo constet de ideitate corporis, seu reliquiæ insignis illiusmodi Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptis. De ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, & Missam celebrari non debeat, uno obstante quod ipsorum corpora, vel insignia reliquia in Ecclesia afficerentur, quibus tamen ad Occidens locorum approbata, debita fidelium veneratio (prout hucusque servatum est) exhibetur, sed necesse Officio & Missa, sub pœnia de uno satisfaciendo percipit testandis Officiis, aliisque in Constitutionibus S. Pii V. contentis. S. R. C. 21. Aug. 1691. in *Decreto generali approbante Innocentio XII. die 19. Octob. ejusdem anni*, in *Decreto*, quod incipit Cum Sacra Rituum Congregatio, & Clem. XI. die 29. Sept. 1714. *Constitutio*, quod incipit Cum occasione Missalis. Vide num. 161. & 215 Vide etiam num. 122. p. 10 Constitutiones S. Pii V., quæ incipit *Quod a nobis*, die 9. Julii 1568. edita.

- 621 Sanctorum Officia, concessiones, lectiones, orationes, antiphonæ, & responsoria, & aliaque hujusmodi, impressum & Typographo Cameali dumtaxat imprimantur: & inhibetur omnibus impressoribus, seu typographis tam in Urbe, quam extra, ubi locorum, dicta Officia imprimari, nisi facultas in scriptis accepta ab inquisitoribus hæreticæ pravitatis, si illi fuerint, si minus a locorum Ordinariis, qui quidem facultatem hujusmodi non prius concedant, quam originale scriptum S. Congregationis, vel exemplar Typographi Cameralis authenticum manu Secretarii ipsius Sacre Congregationis, & sigillo obligatum ipsa exhibeatur, quod exemplar in nibilo prorsus immutetur, nihilque in eo editum, seu detractum in eo imprimi debeat. S. R. C. 11. Aug. 1691. *approbante Clemente XII. die 19. Octob. ejusdem anni*. Vide num. 612.

- 622 Quocumque dies octava B. M. V. debet habere integras utraque Vesperas in concurrentia cum quocumque Officio duplici maiori. S. R. C. 11. Aug. 1691. in *Romana Dubiorum*. Vide num. 522.

- 623 Officia ad libitum occurrentia infra octavas non privilegiata, etiam particularæ, & propriæ Religiosis, omittenda. S. R. C. 12. Aug. 1691. in *Romana Dubiorum*. Vide num. 520.

- 624 In feria vi. post octavam Ascensionis potest fieri de *Ferret. Biblioth. Tom. VII.*

Ab semiduplici translato. S. R. C. 11. Aug. 1691. in *Romana Dubiorum*. De festo semiduplici translato.) An commemoratio Feriæ in Missa facienda. Vid. num. 218.

Canonici semper, & quocumque teneatur in Missa 625
solemnibus, & conventualibus, quæ a dignitatibus, & ab ipsis cantantur per gyros, præcipue in diebus festis ex obligatione capitali, assistere submissis gradatim in ministerio Subdiaconi & Diaconi, nec possunt subditare alia simplices Sacerdotes non de gremio Capituli ad exercendum officium Subdiaconi & Diaconi in hujusmodi solemni Missarum celebrationibus, etiam assistente Episcopo, uno obstante quocumque contraria consuetudine. S. R. C. 15. Sept. & 15. Decemb. 1691. in *Serena*. & postea 14. Jan. 1692. in *Sanctissimo*. In Ministerio Diaconi, & Subdiaconi) Canonici Penitentiarum semper excepto. Vide num. 432.

A die 17. Decembris locustive, usque ad Vigiliam Na- 626
tivitatis Domini exclusive fieri potest quodcumque Officium duplex, vel semiduplex, occurrente, vel translato, sed la utrique Vespere pro communicatione facienda dicantur antiphonæ majores tunc occurrentes. S. R. C. 17. Maii 1691. in *Florentina*, & prius 3. Mar. 1664. in *Neapolitana*. Antiphonæ majores,) quæ etiam in festis primæ classis non omittuntur, & semper, etiam in ritu semiduplici, duplicantur. *Ant. Viræ. præp.* Vide num. 79.

Licet ut Episcopo accedere cum mitra, quando de- 627
fuerit Reliquiam Ligni sanctissimi Crucis in processionebus. S. R. C. 14. Jan. 1691. in *Decreto*. Reliquiam SS. Crucis) sub baldachino deferri, in processionebus duobus thuriferariis, concessit S. R. C. num. 1237. Clerus vero & populus detestis epistulis laudant. Vide num. 614.

Ubi celebratur festum SS. Gabrielis, vel Rephaelis An- 628
geli, ad octavam benedictionem dicatur, *Cælestis spiritus estimus*, non vero *quorum spiritus dicitur*. S. R. C. 12. Sept. 1691. in *Hispida*.

Si festum S. Joseph occurrat in feria v. majoris hebdomadæ, ejus Officium transmittendum erit ad etiam dictam 629
Iusta Rubricas Breviarum Romanarum, & Decreta S. Congregationis: ceterum preceptum audiendi Missam, & vincti ab operibus servilibus non erit transmittendum, sed servandum in prædicta feria v. adeoque per Ordinationes locum accurate providendum, ut eo die aliquem quidem Missam privatæ celebrationem solitam Missam conventuali celebranda pro præcepti adimplemento suo deficiat: sed tamen propterea antiqua mos communionis Clerici in Missa solemni illius diei, quod Ecclesiæ SS. Eucharistiam sacramenti institutionem, & memoriam recollit, summa religione hædentes retentum, nullatenus omittatur. S. R. C. 12. Sept. 1666. *Incens. XII. in San. Basiliana confirmante*, *Constitutio*, quæ incipit Cum anno. Decreta Sacre Congregationis) sub num. 620. & 629. Ad idem prius exegendum de festo Annuntiationis. Vide num. 619. & 641.

Si Officium & Missa de aliquo Sancto celebrentur in 640
Cathedrali, vel Matrice, seu Parochiali præter insignem Reliquiam, quæ ibi asservatur, non potest celebrari per civitatem, sed in ipse sola Ecclesiæ sacro Decreto Sacre Congregationis, contra abusus, edito 8. Aprilis 1668. & impresso in Missali, & in Breviario Romano. Si Officium eorum fuit ubi versor Claræ civitatis de aliquo Sancto, cujus insignis Reliquia asservatur in Cathedrali, vel Matrice, seu Parochiali, tunc Missa cum Symbolo celebranda est in ipsa Ecclesiæ tantum: in aliis vero Ecclesiis sine Symbolo ex Rubricis Missalis Romani 11. de Symbolo, juxta Decretum 2. Decemb. 1614. in *San. Ord. Can. Reg. Let. S. R. C.* 10. Jan. 1693. in *San. Galliarum*. Vide num. 315. & 316.

Ubi est Confraternitas SS. Sacramentalis, quando in una 641
Dominica casualiter Mensis sit processio intra, vel extra Ecclesiæ una cum SS. Sacramento, debet dici Missa de Dominica. S. R. C. 10. Jan. 1693. in *San. Galliarum*, Missa de Dominica) cum colore consueti, etiam violaceo. Vide num. 1266. & 1294. & 1295.

Quando festum Annuntiationis B. M. V. occurrat in Sab- 642
bato Sancto, Missa privatæ celebrari non possunt, & festum Annuntiationis transferendum erit ad festum secundum post Dominicam in Albis, tamquam ad diem propriam & suam, juxta decretum 11. Febr. & 11. Mer-

an. 1690. Quando vero occurrat in Feria quatuor in Cena Domini, servandum est Decretum generale pro festo S. Joseph editum 23. Sept. 1692. S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. Quando occurrat in Sabbato Sancto transferendum erit tamquam ad diem propriam juxta decretum 1690. Hodie etiam secundum aliud generale 2. Sept. 1741. emanatum. Vide num. 1094. Quando occurrat in feria, servandum est decretum generale 13. Sept. 1692. sub num. 637. Adde aliud quoque 20. Jul. 1741. positum sub num. 1232.

443. Missæ privatis de Requiem, corpore presente & insensito, dici non possunt diebus, quibus sit de Officio dupli-
ci, vel aliis à Rubrica vetitis, & quicumque consuetudinem tamquam abusu abolendam juxta dispositionem Rubricæ Missalis Romani de Missa defunctorum num. 1. in fine, & Decreta Sacra Congregationis, & hanc generalia 5. Aug. 1662. servanda esse mandavit S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. Vide num. 19. et 77.

444. In Missa solam de feria commemoratio non est faci-
enda de Sancto semiduplici, occurrente, cujus Missa prius cantanda est absque commemoratione ferie, & in istis Missis tempore Passionis dicenda est tantum secunda oratio *Ecclesie*, vel pro Papa, ut docet Gavarrus. In Missa autem privatis de festo semiduplici, cum sit clara dispositio Rubricæ 12. de Oratione n. 5. dicenda est secunda oratio de feria, tertia *Ecclesie*, vel pro Papa; de simplici vero facienda est commemoratio juxta eandem Rubricam. S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. Tempore Passionis. Adde etiam infra octavas Paschæ, & Pentecostæ, Vide n. 1040. De simplici n. 1. juxta eandem Rubricam, in qua legitur *Occurrat extra dupli-
ci hæc amittitæ oratio, sicut et in Missis feriatis à Dominica Paschalis usque ad feriam v. in Cena Domini*; Rub. Miss. rit.

445. Si in die S. Marci post processionem in Ecclesia minor, seu non collegiata cantetur unica Missa, ipsa debet esse de Rogationibus, & servanda est Rubrica Missalis Romani posita ante Missam festi S. Marci, ubi præscribitur, quod de prædico Sancto cantanda est Missa tantummodo, quando processio terminatur ad Ecclesiam eidem Sancto dicatam, quomodocumque caveatur in Cæmemoniali Episcoporum lib. 1. cap. 2. & decrevit S. Congregatio 23. Maii 1607. & alias pluries. S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. De Rogationibus: i. sine Gloria, et Credo, licet die Dominica, vel infra octavam Paschæ. Vide num. 612. 682. et 700.

446. Quantum fuit a S. R. C. declaratum: si Officiam duplex Romanam de præcepto cadat in diem, qui sit Officiam de Sancto proprio alicujus diei, vel Religionis, & tunc Officiam propriam habeat octavam, atque Romanam transferendam si post octavam Officii propii, vel de eo fieri infra octavam, & ei assignari diæ fixas? Si Romanam sit semiduplex, utrum debeat idem servari? Si Romanam sit semiduplex ad libitum, utrum transferri post octavam, vel locum fixum infra octavam assignari possit? Si Romanam, & propriam sit ejusdem elassi, & neutrum habeat octavam: de quo fieri debeat Officiam, de Romano, an de proprio, si occurrat eodem die? Sacra Congregatio respondit: in occurrentia Officii duplicis Kalendarii Romani cum Officio proprio habente octavam, de eo (scilicet de duplici Romano) fieri debere infra octavam prima die alio festo duplici, vel semiduplici non impedita juxta Rubricam vii. Brevarii Romani de *Officiis* num. 3. et 10. de *Translatione* *Passionis* num. 3. Quod secundum de Officio semiduplici fieri debere die immediate sequenti, scilicet 2. die infra eundem octavam, que si fuerit alio festo duplici, vel semiduplici impedita, prædictum Officiam transferendum esse post octavam juxta Rubricam x. de *Translatione* num. 7. Neatrum tamen, transferri debere iuxta fixam, nisi aliter indultum fuerit a Sede Apostolica: Officia autem ad libitum, siue sub ritu semiduplici, siue duplici infra octavam octavam occurrentia, non posse transferri, sed debere omitti ex Decreto generali de Officiis Sanctorum ad libitum non transferenda edito sub die 24. Janu. 1682. Si Officiam Romanam, & propriam sit ejusdem ritus: servari debere Rubricam x. de *Translatione* *Passionis* num. 3. S. R. C.

10. Jan. 1693. in *one Galliarum* ad primum tabulam. Sit ejusdem Ritus, servari debere Rubricam x. de *Translatione* num. 4. nempe si dies vel plura festa non sunt illis, sunt eadem ritus, sit Officiam de *officiis*, de *officiis* de duplici, et semiduplici transferantur. At si omnia fuerint duplicia, vel semiduplicia, fiat de digniori, sit *translati*; et quæ minoris solemnitas sit transferantur. Si forte per omnia in paritate æquali inveniatur, habet locum officium particulare, & Romanum transferatur, prout desumitur fuit 22. Janu. 1689. Vide num. 612. Quo vero sit festa inter se digniora. Vide num. 113.

An Officiam Translationis Patroni, de quo sit, ut de 647 Apostolo, & de quo sit duplex per annum, præferri debeat alteri duplici per annum, & habere Vesperas integras in concursu? Respondit fuit expressi casum, & doceri de ludulo recitandi Officiam Translationis Patroni, S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. Vide num. 621. Expressi casum, quia non est sufficienter expressus. Falsa tamen secundaria Patronorum, si celebretur cum sollemnitate, habent in se naturam duplicis majoris; seu vero minoris. Vide num. 1102.

Cum præter propria Ecclesiæ Dedicationem fieri debeat Officiam Dedicationis Ecclesiæ cathedralis in urbe cum octava, extra urbem sine octava; quantum fuit, utrum extra urbem in Ecclesiis, quæ propriam non habent Dedicationem, fieri debeat octava Dedicationis Ecclesiæ cathedralis? & respondit fuit negative; & Regulæ degentes in civitate debere recitare Officiam Dedicationis cathedralis sub ritu duplici tantum sine octava ex Decreto edito die 5. Aprilis 1662. extra civitatem non tenent neque ad recitationem Officii in die festo, ut alias pluries S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. In Urbe & suburbani. Vide num. 1130. Extra Urbem, namque in Diocesi, celebratur festum Dedicationis, vel sub ritu prima classe sine octava, vel sub ritu duplici minoris apud Sæculares, ut in num. 728. Regulæ degentes in Civitate sub ritu duplici tantum, intelligi secunde clas-
sis, & sine octava, quo nomine includuntur etiam Moniales. Vide num. 418.

Quantum fuit, si uno die occurrant plures Martyres, quorum Officiam novum si semiduplex, & aliud simplex, utrum in Vesperis pro commemoratione simplicia dicenda sit antiphona *Gaudet in Cælis* de secundi Vespere, ut exemplum est 16. Sept., & utrum deinde ubi regula, vel exceptio regula Rubricæ de Commemorationibus 2. Et responsum fuit servandam esse Rubricam 12. de Commemoratione num. 8. nisi aliter assignetur in propria locis, ut ibi docet eadem rubrica, S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. Servandam esse Rubricam 12. quæ est. *Commemoratio martirum, ita ut in Vesperis sonentur in Laudibus, et in Laudibus ex primis Vesperis ejusdem canonis, alii aliter assignetur*. Rub. Brevar. in de Commemor. Vide num. 1009.

Utrum in Officio simplici Martyria, qui sanguinem pro fudit, semper pro secundo responsorio dicendum sit *Dominus præstet*, quicumque occurrat feria, vel tantum dum occurrat feria vi. & responsum fuit dicendum esse responsorium: *Dominus præstet* in quocumque Officio Martyrum, quæ præter non esse Regule S. R. C. 10. Jan. in *one Galliarum*.

Utrum Antiphona B. M. V. Ave Regina &c. semper die ei debeat die 2. Febuarii, atque festum Purificationis, transferatur, vel habeat octavam? & ad omne responsum fuit, affirmative juxta Decretum Sacra Congregat. emanatum 11. Janu. 1682. S. R. C. 10. Jan. 1693. in *one Galliarum*. Vide num. 10.

Die octava Sancti proprii cadente in festum Conceptionis B. M. V. & Dominica secunda Adventus die 7. Decem. utrum io primis Vesperis B. M. primo loco fieri debeat commemoratio de Dominicis Adventus, & postea de die octava Sancti proprii? & responsum fuit occurrente Dominica secunda Adventus die 7. Decem. enim festo Conceptionis B. M. V. & die octava Sancti proprii, Commemorationem fieri, primum de hac, deinde de Dominicis, juxta dispositionem Tabellæ facienda de Concurrentia Dominice majoris, siue prima vel secunda classem die octava, ut ubi Regula tertia, quomodocumque prædicta decet Rubrica Brevarii Romani de Commemoratione

- no num. 11. S.R.C. 10. *Januar. 1693. in una Galliarum.* Quemadmodum precise docet Rubrica &c.) scilicet: *De dupli- fat ante Dominicam, de Dominicis ante festum semperque &c. Rubr. Bruc. tit.*
- 853 Quando dies octava Sancti proprii cadit in festum Presentationis B.M. utrum transferendum est Officium B.M. vel solum fieri debeat commemoratio diei octava Sancti proprii, ut in simili casu refert Gavatus feri Regii de S. S. S. Prospero, cujus dies octava est festum Visitationis, ubi B.M.V. ? & responsum fuit transferendum esse festum Presentationis juxta Rubricam x. de Translatione festorum num. 1. & in Tabella de Occurrentia, prout monet Gavatus *fest. j. cap. 12. num. 20.* ibi enim aliter decrevit, & specialiter indulgit Sacra Cong. ibi lo gratiam festi Visitationis B.M.V. quod ibidem collitur de precepto; nota sum privilegium sit locale, non potest autem de loco ad locum ea Decreto Sacra Cong. in principum Missali Romani impresso. S. R. C. 10. *Januar. 1693. in una Galliarum.* Juxta Rubricam x. de Translatione... prout monet Gavatus) festa eorum tantum primo, vel secunda classis locum habent a die octava, excepta die octava Nativitatis Domini, & Epiphaniæ, quæ non cedunt neque duplicibus primæ classis. *Rubr. tit. Vide num. 610. & 660.*
- 854 Quæsitum fuit: cum occurrat festum duplici infra octavam Corporis Christi cum Simplicio, utrum nova lectio da Simplicio sit legenda? & responsum fuit, legendam esse novam lectionem da Simplicio in Officio de Sancto duplici infra octavam Corporis Christi, ut in *Nuovo 12. Sept. 1693. S.R.C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum.* An id sciendum in Officio da octava, consule *num. 486. & 813.*
- 855 Patitum fuit: si festum festivatur a populo, vel de precepto, valde devotione populi, ut Sanctus Ludovicus in Gallia, S. Rochus &c. utrum dñi debet tale Officium duplex majus, & lectioes primi nocturni legi de communæ, etiam si in proprio de Scriptura curæ assigantur, & responsum fuit: festum Sancti Ludovici indulgentiam da precepto in Gallia esse sub ritu duplici minor tantum, aditæ decretis *die 13. Martii 1608. & 18. Novemb. 1609.* propterea non esse dubitandum, quin recitari debeat lectioes, quæ assignantur de Scriptura, appropinquat propria secundæ & tertiæ nocturnæ *sub die 12. Feb. 1619.* De Sancto Rocho, licet ejus festum foret ex devotione, attamen non potest de eo recitari Officium, & celebrari Missa, nisi in propria Ecclesia eidem Sancto dicatæ, ad necessitatem Sacra Cong. *die 4. Jan. 1693. & clarior die 19. Novemb. ejusdem anni.* & tunc dicendum est Officium sub ritu duplici primæ classis; S.R.C. 10. *Jan. 1693. in una Galliarum.* *Vide num. 141.*
- 856 Quæsitum fuit: cum superest una Dominica post Epiphaniam, nec possit post Pentecostem, utrum si tota hebdomada ante Septuagesimam præter sitam secundam, quæ simplex habet Officium, impediatur Officio novam lectionem, post possit, & habeat in dicta feria secunda vel legi habeat homilia in Sabbato ante Septuagesimam? & responsum fuit: satis esse provium per Rubricam Breviarii da Dominicis *num. 6.* & per illam Rubricam propriam positam ante Dominicam primam post octavam Epiphaniæ, nempe in casu proposito, Officium da Dominica sciendum esse in primo Sabbato post octavam Epiphaniæ festo duplici, vel semiduplici non impeditur; alioquin scilicet si prædictam Sabbatam esset impeditum, sciendum in prima die post dictam octavam, quæ non reperitur impedita festo duplici; festum vero semiduplici in ea occurrere transferendum in primam diem similiter non impeditur; S.R.C. 10. *Jan. 1693. in una Galliarum.*
- 857 Utus pileoli Parocho rheumate laborante, & Rheumatismi infirmia deficiente, non laici civitatem & oppidum, sponte privata ad Episcopum concedere; S.R.C. 10. *Jan. 1693. in Trevicis.* *Vide num. 461. & 663.*
- 858 Occurrere vigilia Sancti Matthei Apostoli feri 111. post Dominicam Quinquagesimæ omnino observandum est Jejunium, quod non potest anticipari, ratione causæ pileli; S.R.C. 13. *Jan. 1694. in Ariminis. Inac. XII. comm. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.* Non potest anticipari) nisi ex Indulto Sedis Apostolicæ, ut sponte disposuit Benedictus XIV. *die 30. Jan. 1793. in Constat.* quæ incipit: *Proinde jam dudum.*
- Tastieri Sancti Francisci dependent in la culo possunt uti 659
Breviario Ordinis Minorum, & illius Calendario conformari; S.R.C. 7. *Aug. 1694. in una Ord. Min. S. Francisci. Tertiarii S. Francisci.* Quid statuat, cum sint oboro obligati; Vide *num. 1807. seg. & 1893.*
- Octava omnia Sanctorum tamquam digulor, præ- 660
secunda est octava Dedicationalis Ecclesiæ; S.R.C. 13. *Mart. 1693. in Sabina.* Tamquam digulor) & unicefalia; Vide *num. 610.*
- Festas dies Sancti Caroli transferendus est juxta Rubri- 661
cam da Translatione festorum ob occurrentiam cum octava Dedicationalis Ecclesiæ ad diem sequentem; S.R.C. 13. *Mart. 1693. in Sabina.* Cum octava dedicationalis.) Octava enim dica, licet non privilegiata, cedit tantum duplicibus primæ, vel secundæ classis; Vide *num. 610. & 652.*
- In Ecclesiis beate Mariæ sub quocumque titulo dicata, in feriis Officio debet fieri commemoratio de eadem 662
S. Mariæ tamquam de Titulari, etiam si ejusdem Officium primum in choro fuerit recitatum S.R.C. 13. *Apr. 1693. in Fossens.* Debet fieri commemoratio.) Quia vero commemoratio facienda; Vide *num. 574. & 19.*
- Pro suffragio beate Mariæ in Ecclesiis dicatis 663
sub quocumque titulo, five Assumptionis, five Conceptionis &c. sufficit consueta antiphona: *Sancta Maria succurre miseris &c.* S.R.C. 13. *Apr. 1693. in Fossens.* Vi. de *num. 487.*
- Parochia ministrasteris SS. Sacramentum infirmis, non 664
est licitum de die, neque de nocte, ut parvo pileolo in delatione ejusdem per Civitatem, sub pretexto alicujus infirmitatis, absque speciali Sanctæ Sedis licentia; S.R.C. 13. *Aug. 1663. in Janua.* Per civitatem;) extra vero civitatem & oppidum ex consensu Episcopi; Vide *num. 161. & 656.*
- Sacerdos, qui celebrat Missam conventualem, in qua 665
chorus tenetur cantare Symbolum, non potest eam prosequi eo tempore, quo a choro cantatur Symbolum S.R.C. 13. *Decemb. 1693. in Janua.* & ante 12. Sept. 1690. in *Intersecta.* A choro cantatur Symbolum) totum, organum enim non sit intermedium; *Cærem. Epist. lib. 1. cap. 18. num. 10.*
- Cum annuallorum non rite sanum generalia Ru- 666
bricæ Breviarii Romani *titulus 1. num. 7.* De Translatione festorum percipitum, obseperit opinio, quod da festo transferendo, quod potest in sequentem diem immediate transferri, sit recitandum Officium aut aliis equalis ritus prius translata; Sac. Rit. Congr. ad relationem Eminentiissimi, & Reverendissimi D. Card. Petrucci supradictam generalem Rubricam omnino, & quocumque alio Decreto lo contrarium non obstat, in casu proposito (servato ordine Calendarii) Officium de primo transito prius recitandum esse declaravit; Ita tamen, ut per hanc declarationem nihil penitus circa semiduplicia in Dominicis infra octavam occurrentia veniat immutandum, pro quibus prædictam generalem Rubricam *tit. 1. num. 5.* pariter omnino servandum esse censuit, & ita servari mandavit S.R.C. 12. *Decemb. 1696. in Decreto generali.* & 1. Sept. 1702. in *Comeris.* Semiduplicia infra octavas occurrentia) Adde etiam ipsamet, die festi, vel in illa infra octavam, in qua Officium de festo duplici recitatum fuit; Vide *num. 508.* & alios ibi citatos.
- Supplicatum fuit in quorum parte altarum Celebrantia 667
abique Diacono & Subdiacono sit canendum Evangelium præ benedictione soleam palmaram. Et responsum fuit, in cornu Epistolæ; Sac. Rit. Congr. 13. *Apr. 1693. in Eugubis.*
- In Ecclesiis, in quibus occasio quadragesimæ horarum, 668
expostum destinatur Augustissimum Sacramentum, concurrentibus abluendum est et celebratio Missarum defunctorum, etiam si ex prescripto testarum esset celebranda; S.R.C. 13. *Apr. 1693. in Eugubis.* Occasione quadragesimæ horarum,) vel etiam causa publica, & quid de aliis expostionibus, consule *num. 1111. segg.* Ex prescripto festorum.) Privilegium altaris per Missas currentes, vel votivas de SS. Sacramento, adimpletur ea Const. Clementis XII. exhibita per quadragesimæ Horæ, quæ incipit: *Etsi de fatis fatis 6. 12. lata die 1. Sept. 1726.*
- In vigilia Epiphaniæ dici non possunt Missæ private de 669
Re-

Requiem S.R.C. 27. Apr. 1697. in *Panormitano*; Vide *num. 850. & 930.*

670 Officium semel in hebdomada concessum recitari potest die Sabbathi, si tunc hebdomada festo impeditur, & in tali caso omittendum Officium beati Marci in Sabbato S.R.C. 27. Apr. 1697. in *Panormitano*; Vide *num. 717. seq.*

671 Prima die mensis non impeditur festo duplici, vel semiduplici, & in qua occurrat recitari supradictum Officium semel in hebdomada concessum, transferenda, vel etiam eligenda omittendo Officium defunctorum; S.R.C. 27. Apr. 1697. in *Panormitano*.

672 In Ecclesiis tam parochialibus, quam non parochialibus, ubi deest numerus eorum, non potest celebrari in Sabbato sancto antea Missa privata, loco solemnia, ut in eisdem Ecclesiis fiat benedictio tunc luminis, & cerei, quam equum, attentis maxime decretis 21. Feb. & 21. Martii 1690. prohibentibus celebrationem Missarum privatarum, & unicam tantum Missam conventualem antea eam Officii Sabbati sancti celebrari precipientibus; S.R.C. 13. Jan. 1697. in *Janua*. Attente maxime decreta (sub *num. 603.* Missa privata;) solemnis vero etiam annuuntia conceditur a Benedicto XIII. qui Carmonie preterea pro Ecclesia minoribus promissurum anno 1725. Vide *num. seq. & 1308.* Quid eodem, si eo die festum SS. Annuntiationis occurrat. Vide *num. 619.*

673 Benedictio equum in Sabbato sancto etiam fiat effusione Olei sancti, fieri non potest in Ecclesiis non debentibus solum baptismalem, quamvis usus sit in huiusmodi Ecclesiis talem benedictionem fieri; S.R.C. 23. Jul. 1697. in *Janua*. Benedictio Aquam in Sabbato sancto (neque extra Sabb. Pasche, & Pentecostes, quando aqua consecrata non habetur, *num. 1209. seqq.* Sine effusione Olei) ut est apud illos, qui ante foris benedictionem Olei sacra recipere non possunt; Vide *num. 1309.*

674 Ad removendam elique dubiam quæstionem fuit, sub quo ritu in Hispania regie (excepte civitate Gerundani) sit celebrandum Officium Sancti Nereii, & sub quo ritu conferri debeat indulgentiam Officium per extensionem in ceteris ecclesiis, quando a Sacre Congregatione non exprimitur & examiniata decretis, responsum fuit: Officium S. Nereii recitandum esse in civitate, & diocesi Gerundani *die 29. Octob.* cum Missa sub ritu duplici prima classe cum octava, die vero 18. Martii, de eo fiat commemoratio tantum, sicut quadragesimali tempore fit de simplicibus. In ceteris regnis eadem Hispaniarum recitandum esse sub ritu duplici minori *die 29. Octob.* S.R.C. 3. Aug. 1697. in *Hispania*.

675 In Ecclesia permittuntur aliter tantem antiqua Sententia veteris Testamenti Prophetie dicite; S.R.C. 3. Aug. 1697. in *Israel*.

676 Non est tollenda usus, qui ab aliquibus servatur Feria v. in Parecere, incensandi iterum SS. Sacramentum post incensationem oblatorum, omittendo consecratam crucis incensationem, cum sit contra Rubricam illius diei, S.R.C. 3. Aug. 1697. in *Panormitano*; Vide *num. 513.* Rubricam illius diei precipientem, Episcopos incensari sit oblati, & inde Crucem, & elatari more solito; *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 5. num. 33.* Vide *num. 705.*

677 In depositione defunctorum in verbis illis: *Non iustus in iudicio cum servo tuo Domine, quin nullus opus te iustificabit homo*: quando est mulier, aut plures sunt defuncti, non possunt verba *servo tuo* immutari in *servo tuo*, vel *servis tuis*, absque secum Rubricam lesione, & servandum est Rituale; S.R.C. 21. Aug. 1697. in *non Patet* diocesi *Faventi*, & 21. Jan. 1741. in *Conjunctura*.

678 Prima lectio secundum ordinem in festo S. Thomæ de Villanova post verba, *Entha puerit*. Compluto, quo missa sacra, licet addatur frequentia, ut *alumnus in Collegio missis Sacerdoti* *Idiosync.* Et post verba, *totumque statim reverfus est*, addatur, *Sacra Theologia cursum tenuit, adeo doctorem evasit, ut in eadem universitate cathedram ascendere inquis philosophicam, theologicaque quæstiones mirabiliter exploraret*, S.R.C. 21. Aug. 1697. in *decreta Orbis*, & *Orbis*.

679 Ante vespiculum, qui dicitur Communio, cooperiendus est celix vero in posteriori parte, prout ante Consistentiam; S.R.C. 1. Mart. 1698. in *Prægen*.

680 Cum Officia non sint eisdem citur, Episcopus in sua

diocesi non potest minus digno fixam diem assignare; S.R.C. 15. Mart. 1698. in *Herbipolita*. Vide tamen recentia decreta *sub num. 1090. 1177. 1183. & 1193.*

In expositione SS. Sacramenti, quæ fit ad instar processionis, quantitas luminum pietati facilius expositionem remittitur, & in altari super candelabris ad minus sex candelæ accendi debent; S. R. C. 17. Mart. 1698. in *Norala*. Quantitas luminum: videlicet viginti quatuor ad minus candelæ prout duo luminaria majora saltem in expositione quadraginta horarum; Clem. XI. Const. *Esse fidei fidei*; Const. Bened. XIII. & Clem. XII. 5. 4. 1. Sept. 1736. *Cræf. edita*.

Festa ad libitum, quæ semper cadunt infra octavas Sanctorum, celebrari non possent, attento decreto sancti memoriam Innocentii XI. 24. *Januar. 1681.* emanato prohibentur etiam festa ad libitum celebrari infra octavas; S. R. C. 15. Mart. 1698. in *Herbipolita*. Quæ semper cedunt non immutata lege Sanctorum ad libitum. Nunc datur exceptio; Vide *num. 1185.*

Si aliquod festum sit duplex, five semiduplex pro universali Ecclesia novetur a Sede Apostolica institutum, vel institutum occurrat singulis annis eodem die cum festo diocesano eisdem ritibus, debet fieri Officium de festo institutum pro Ecclesia universali; S. R. C. 25. Mart. 1698. in *Herbipolita*. Officium de festo institutum pro Ecclesia universali; modo addita, si maior dignitas, vel solemnitas appetatur in officio universali caligat; alioquin de illo diocesano, ut peragatur, docet aliud decretum urbis & orbis mandatum; Vide *num. 776.*

In Sanctorum Patronorum electione fieri non debent promissiones servendi diem festum petroni electi tantum de precepto, etiam ab Ecclesia universali sub tali rite non coletur; nam bene promissiones, & vota non admittit, nec approbat, sed rejicit, & tantum ex devotione servari posse concedit, S.R.C. 25. Mart. 1698. in *Theatin.* & *Pinet.* pro citra, & *populo numerorum opideram*. In Sanctorum patronorum electione, minus principalium, nem primas loci patronus habet etiam festum de precepto, ex Const. Urbani VIII. quæ incipit *Unicuique*; Vide *num. 243. & 1290.*

Consecratio triginta annorum non habet vim ad hoc ut continuari possit recitatio Officii de aliquo Sancto in Ecclesia, in qua servatur eius corpus, nisi doceatur, ut sit descriptus in Martyrologio, & de eius identitate constat, S.R.C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. Consecratio triginta annorum; neque antiquæ & immemorabilis; Vide *num. 1217.* In Martyrologio Romano; vel a Sede Apostolica concessio; Vide *num. 629.*

Si in feria 22. Rogationum occurrat festum simplex, in Cathedralibus & Collegiatis non sunt cantanda duo Missæ; S.R.C. 5. Jul. 1698. in *Colten*.

In absolutiombus in die Commemoratione omnium fidelium defunctorum non est dicenda tota conclusio orationis; S.R.C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. In absolutiombus, (secus vero in Officio) Rub. Brev. de Officio del. Vide *num. 593.*

In expositione, & depositione SS. Sacramenti etiam cuncta devotionalis non est addendum *Altitudo* ad veritatem *Panem de Celo*; S.R.C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. Non est addendum eliquis; intelligit extra tempora Pasche, Je, vel octavam Corporis Christi; Clem. XI. Const. *Esse fidei fidei*, approb. Innoc. XIII. Bened. XIII. & Clem. XII. die 1. Sept. 1736. *edita num. 17.* tunc enim addendum est eliquis.

Parochus duntaxat Ecclesiam suam vultur debet de Ambrosiano Patrone & Titulari recitare Officium juxta Rubricas, maxime si Ecclesia sint perquam antea; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. Juxta Rubricas; videlicet prima classe cum octava; Rub. Brev. a. In anniversario occurrenti in festo duplici secundæ classis non potest cantari Missa de Requiem; S.R.C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. In Anniversario; quando vero concedatur; Vide *num. 899. & 16. seq.*

In duplicibus prima classe etiam presente corpore non potest cantari Missa defunctorum, & multo minus dicenda est una Missa privata defunctibus clericis in choro; S.R.C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. In duplicibus prima classe; intelligit festiva, & quæ fiat Vide *num. 75.*

- 498 Infra octavam privilegii non potest cantari Missa defunctorum in anniversario, & Officio solenni; S. R. C. 5. Jul. 1698. In una Colla. & 2. Sept. 1741. In Apera. Infra octavam privilegii, & felicitas Pasche, Naretia, Pentecostes, Epiphania, & Corporis Christi; Rub. Br. de Offic. Vide num. ant. & seq. 277.
- 499 In die anniversarii, & depositionis, non potest cantari defunctorum Missa loco conventuali; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. In die anniversarii, & depositionis. Post tamen prima die mensis cantari Missa principalis generaliter defunctorum (extra adventum, Quadragesimam, & Tempus paschale) si eo die non fuerit festum simplex, vel feria, quo propalam habet Missam, ut resumenda sit Missa Dominicæ precedentis, quæ fuit impedita, & infra hebdomadam non occurrat alius dies, in quo resumitur postea; in casu in Ecclesiis cathedralibus & collegiatis cantantur duæ Missæ, una pro defunctis, alia de simplici, vel feria, & in Ecclesiis non cathedralibus nec collegiatis una de die cum commemoratione generaliter defunctorum; Rub. Miss. tit. 3. num. 1.
- 500 Quando in mense Novembris sunt eadem die ponenda plura initia Prophetarum, dicenda est tantum unica lectio; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Dicenda est tantum unica lectio pro precepto adimplendo, poterat etiam recitari tres lectiones simul ad modum novæ; Rub. Br. XXVI. De lectionibus num. 3. & 6. Vide num. seqq.
- 501 Non possunt poni plura initia Prophetarum antiqua die; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla.
- 502 Ubi sunt plura Officia habentia primas lectiones proprias, possunt omitti aliqua ex didicta initia Prophetarum, occurrentia legitima causa; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla.
- 503 In Dominicis Adventus, & Quadragesimæ, in quibus fit de duplici prima classis, non sunt cantanda duo Missæ; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. In Dominicis adventus, & quadragesimæ; intelligit secunda, tertia, vel quarta, in quibus Officium & Missa festo duplici primæ classis non deest; secus vero de primis Dominicis, quibus nec Missa solamula de duplici prima classis occurrente conceditur; Rub. Miss. tit. 6. num. 1.
- 504 Si anniversarius anticipetur, aut postponatur per aliquot dies, potest dici Missa, ut in anniversario; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Potest dici Missa, ut in anniversario; vel quotidianis; Oratio vero Deus indulgentiarum &c.) non erit varianda; Vide num. 19. & 1799.
- 505 Officium defunctorum pro secunda die Novembris potest recitari etiam presente Episcopo ante Completorium diei festi omnium Sanctorum; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Ante Completorium intelligit ante horam Completorii in choro dicendam sollemniter. Ceremonialis enim ait 1. Interim Episcopus post Vesperas omnium Sanctorum, & Canonici paramenta deponunt; Monasterii, seu Capellani, vel Seminaristi in Secretario recitant, bunt Completorium; 2. Certe. Epist. lib. 1. cap. 10. num. 4. An permittatur absente Episcopo, & quomodo, & quid statuat de privata recitatione, consula num. 21.
- 506 Quando ab aliqua Congregatione dicitur totum Officium defunctorum, non debet illud dici, ut secunda die Novembris omitendo psalmos post Vesperas, & Matutinum positis in Officio defunctorum; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Omitendo psalmos. Quando vero omitendo diei psalmi prædicti; Vide num. 1200. & 1266.
- 507 Occurrente festo S. Marci infra octavam Pasche in Missa Rogationum non est dicendum Oratio; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Infra octavam Pasche, & in quacumque die etiam Dominicis; Vide num. 611.
- 508 Deficiente Subdiacono pro Missa solenni, data necessitate, potest permittere pro superiore, ut substituitur constitutus in minoribus ordinibus, ad cantandam Epistolam, paratus absque manipulo; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla.
- 509 Sacerdos Missam celebratorem transiens ante altare, ubi sit populi communicio, non debet permovere genuale, docere, & quousque terminetur communicio; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Quomodo vero debeat genuflectere; Vide num. 278.
- 510 In Ecclesiis cathedralibus, quæ habent privilegium recitationis Officium novam lectionem qualibet hebdomada non impedita, non potest cantari Missa feria cum commemoratione Officii currentis, quando 10 die occurrat feria, quæ habet Missam propriam; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Una Missa; sed una de Officio post Tertium, altera de Feria post Noam; Rub. Miss. tit. 3. num. 1.
- Potest permitti, quod Hebdomadarius, aut alius Canonici post processionem in festo aliquos Sancti, statim ad altare majus benedictæ populum, habent tantum superpellicem, & stolam, sicut in aliis processionibus, in quibus circumferantur aliquæ reliquie cum alba, stola, & pluviali; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Colla. Vide num. 776. & 1028.
- In feria vi. Parasceves thurificatio fuit oblata; sed post thurificationem oblatorum, non est iterum thurificatio a Sacramentum, ob cuius tamen presentiam non est omitenda thurificatio Crucis, sed Crux & altare thurificatio sunt eo prorsus modo, quo fit in aliis Missis, non omisso debitis excommunicationibus transito ante SS. Sacramentum; S. R. C. 5. Jul. 1698. In Parasceves, Crux & Altare thurificatio sunt, ut prorsus modo quo fit in aliis Missis; posito autem incensu sine osculo & benedictione; Certe. Epist. lib. 1. cap. 15. num. 31. Crucem vero thurificat celebrans triplici duobus; Idem lib. 1. cap. 21. num. 4. Vide num. 677.
- In extendendo da una ad alteram partem altaris in prima, secunda, & tertia Missa Nativitatis Domini, serventur Rubricæ Missalis, quæ oullam præferunt genuflexionem ante calcem esse faciendam; S. R. C. 2. Aug. 1698. In Placito. Vide num. 604.
- In expositione SS. Sacramenti, cantatis, seu recitatis verbaliter, Festum de Calce. Sacerdos infans non debet reiterare genuflexionem antequam recitet orationem; S. R. C. 2. Aug. 1698. In una Oratio & 6. Sept. 1698. In Ravennate.
- Si Episcopus suffraganeus accedens ad Ecclesiam defensoris capiti, tenetur ipse sollempne sibi eandem involutam brechio sinistro, & duo Canonici debeat ire usque ad ostium Ecclesie; diguor vero illorum porrigere ei tenetur asperforium, quo suffraganeus se ipsum aspergit, & pariter eum aspicit ad eundem locum; S. R. C. 6. Sept. 1698. In Viterbana. Se ipsam aspergit. Episcopus vero in propria diocesi, Capitulum, Magistratum, & clericam tantum populum aspergit, postquam se lultravit aqua maniter, & præfidi vel gubernatori presenti pro tantum asperforium porrigitur; Certe. Epist. lib. 3. cap. 3. num. 189. & 32.
- Si Episcopus suffraganeus assistens concilio sedet in 710 presbyterio, concilioatoria salutatio ei prius dirigi debet distincta ab illa Canoniarum, & Magistratus secularis; S. R. C. 6. Sept. 1698. In Viterbana.
- Si Episcopus suffraganeus occasione sanctorum episcoporum pallium accedat cum cappe, debeat se pariter in saluberrimo alia in sacerdotio; non potest tamen sibi deferri casam velia violacem cum elevatione sinistræ anterioris in plano pavimento Ecclesie. S. R. C. 6. Sept. 1698. In Viterbana. Vide num. 708.
- In die commemorationis omnium fidelium defunctorum 712 in Ecclesiis cathedralibus vel collegiatis, ubi quousque occurrit dies octava Dedicacionis Ecclesie, Missæ privatæ dicende sunt de Requiem, & cantandæ sunt duæ Missæ conventuales, una scilicet de die octavæ post Tertium, & altera de Requiem post Noam juxta Rubricas. Quando vero dies octavæ incidit in Dominica, omnes Missæ celebrande de die octavæ, & commemoriatio omnium fidelium defunctorum transferatur in diem sequentem; S. R. C. 17. Sept. 1698. In una S. Germani Martiris Cessii.
- Vesperas Sanctorum Anglorum Custodiam esse dimittendam cum sequenti duplici minori; S. R. C. 27. Sept. 1698. In una Ord. Capue. Vesperas Angolorum esse dimittendam. Vide posteriora decreta modo observanda num. 1200. 1242. & 210.
- Si incidit in eandem diem duplex Officium novæ lectionis ritus æqualia, quorum unum sit Ecclesie universalis, aliud vero ordinis Minorum, & ambo transferantur; quodam ex duobus debeat transferri? Quid vult dicendum, si ritus inæqualis; ut contigit die 12. Novembris, in qua occurrit festum S. Martini, quod est semiduplex, & festum S. Didaci duplex secunda classis

- 152? Responsum fuit ad primam partem Officium, quod ab universalis Ecclesia celebratur, plura esse persequendum: ad secundam, Festa particularis majoris ritus festi minoris ritus preferenda esse, etiam in Calendario pro universalis Ecclesia sint descripta; S. R. C. 27. Sept. 1698. in *non Ord. Caput*. Pro prima parte hujus decreti vide contrariam modernam legem sub *num. 1019*. Pro secunda vero, omnia decreta habentur conformia. Vide *num. 113*.
- 153? Commemoratio de S. Dominico et concessione Clementia P. X. ab eisdem farienda, quando fit Officium de S. Francisco, fieri debet tantum in Officio S. Francisci, quod semel in mense ab iisdem recitatur, post alia commemorationes, & quod in Officiis per annum semel in mense recitandi de SS. Bonaventura, Antonio Patavino, & Clara, non attendatur ordo dignitatis; S. R. C. 29. Sept. 1698. in *non Ord. Caput*.
- 156? In consecrandis Virginitas servetur Pontificale, & quoad egressum in Ecclesiam ratorum arboris Em. Archiepiscopi, ritus modum arefcentis & recessus random erit. Moniales vero per eandem portam exterioris Ecclesie accedere debent, ac recedere; S. R. C. 27. Sept. 1698. *et nota 5. Nulli ejusdem anni in Basilica*.
- 157? Festum SS. Fabiani & Sebastiani una simul celebratur in illis in quibus S. Sebastianus est Patronus minus principalis; S. R. C. 12. *Novemb. 1698. in Cruxa*. Alia resolvitur cum sit patronus principalis; Vide *num. 15. et 916*.
- 158? Festa duplicia, & semiduplia transita preferenda sunt Officio S. Benedicti semel in hebdomada concesso sub ritu semiduplici omnibus Congregationibus Sancti Benedicti generali; S. R. C. 7. Feb. 1699. in *Tarvisina*. Hoc decretum est generale. Vide *num. segg. et 455*.
- 159? Officium femina hebdomada concesso, non potest recitari in Vigiliis ordinariis, & quatuor temporibus iuxta alia decreta jam emanata; S. R. C. 7. Feb. 1699. in *Tarvisina*. Neque tempore Quadragesimæ, & Adventus, nec Feria II. Rogationum; Vide *num. segg. et 514*.
- 160? Officium femina in hebdomada concesso recitari valet in Sabbato, quando fieri debet de S. Maria in Sabbato; S. R. C. 7. Feb. 1699. in *Tarvisina*. Vide *num. not. et 690*.
- 161? Pyxis, in qua proprio velo coopertum deferretur SS. Viaticum infirmis, debet etiam cooperiri extrinsecus velis oblongis humeralibus; S. R. C. 21. Mart. 1699. in *Bergensia*.
- 162? Dignitatibus vel Canonici in Choro non debetur thurificatio triplici, sed duplici tantum ductu, non oblatum quod ibi, amissa distributionibus, persona habens dignitatem, vel canonicatum inerat cum habitu Protomasteri in choro; S. R. C. 21. Mart. 1699. in *Caballota Insula*. Duplex tantum ductu. S. Rom. Ecc. Cardinalis presens, unius ductu thurificatur; Vide *num. 90. et 184*.
- 163? Non licet Clericis ministrantibus thuribulum, seu naviculam Canonice celebrantibus coram Episcopo genu illa flectere, sicut fit Episcopo; & Diaconus ministrans thus Canonice celebranti, ut benedicti, debet dicere *Beati Petrus Petrus Restitutus*, & non *Pater Reneratus*; S. R. C. 4. Apr. 1699. in *non Bargi Sancti Sepulchri*. Genu illa flectere; sed ante Canonice stare debent inclinanti, & naviculam Diacono tradere semipertam; *Cer. Episc. lib. 1. cap. 21. num. 1. et lib. 2. cap. 3. not. 10*.
- 164? Infra octavam Sanctissimi Corporis Christi potest recitari Officium de duplii prime & secunde classis etiam transito, non autem in die octava, in qua nec etiam potest recitari de duplii secundæ classis occurrente; S. R. C. 30. Maii 1649. in *Disposita*. Vide *num. 114. et 139 et num. 1008*.
- 165? Non possunt Canonici in celebratione Missæ uti Palmatoria, vulgo Bagia; S. R. C. 11. Jul. 1669. in *Viterbina*.
- 166? Lampas ardens omnino retinenda est ante altare Sanctissimi Sacramenti, non vero super valvas Ecclesie in choro de diametro opposito ante pradicium altare; S. R. C. 11. Aug. 1699. in *non Ord. Caput*. Lampas ardens. Ante SS. Sacramentum Lampadem impari numero ad myrtum fenum ordinatur, & ad minus tres accessus tota die adhat; ad reliquos vero singulae altaria singule possunt lampadas appendi; & quod qui-
- dem in prædictis festis, scilicet dem Vespere & Missa solemnitas decantantur, continere ardeat; *Cer. Episc. lib. 1. cap. 12. num. 19*.
- Dignitates nonquam debent Canonice inservire; 279? S. R. C. 3. Oct. 1699. et 11. Jan. 1701. in *Gervasia*. Inservire, i. iure præbendis inservandi gaudeat. Vide *num. 30. et 940*.
- Conceditur primatus Fratibus Provincie S. Didaci 288? nova Hispania in Indis Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci disfructuorum concupiscantur cootra Fratres Agostiniani in Regno Malacca, non solum in processibus solitis, & sub propria Cruce, sed etiam in conciliis, disputationibus, concurrentiis Prælatorum, aliisque adibus tam publicis, quam privatis, intercurrentes, val non interveniente familia de Observantia: Tam in voce, quam in scriptis partibus acriter informantibus auditis, ita respondit, & amplius dubium proponi vetuit, S. R. C. 23. Mart. 1700. *non ante Inno. XII. 4. Apr. ejusdem anni in Constit. qua incipit*. Emamavit.
- Cum festum Dedicationis Cathedralis extra civitatem 299? celebratur hoc octava, hac assua celebratio per totam diocesis celebranda est juxta solitum, vel sub ritu duplii primæ classis, vel sub duplii minoris; S. R. C. 20. Jan. 1700. in *Carica*. Vide *num. 649*. Per totam diocesis, & arduis Regularibus, & Monialibus. Vide *num. 1220*.
- Quando duo octava simul occurrunt, quarum una sit 230? Patroni principalis sub ritu duplii primæ classis, altera vero B. M. V. sub ritu duplii secundæ classis, recitandum est Officium infra octavam de Patrono principali cum commemoratione octavae Beati Mariæ Virginis; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Carica*. Cum commemoratione octavae B. M. V., etiam in die ipsamet octava; neque obstat, si octava esset universalis, & longa major dignitas repertior, ut est in S. Maria. Vide *num. 1274*.
- Si in Dominica infra octavam Nativitatis Beati Mariæ Virginis, in qua celebratur festum SS. Nominis ejusdem B. M. V. sub ritu duplii majori, occurrat alicubi dies octava, translato festo dicti SS. Nominis, agendum est de die octava in ipsa Dominica; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Carica*. Agendum est de die octava; intellige de octava, qua non sunt de B. Maria, qui in eo casu erit celebrandum festum de SS. Nominis sine commemoratione Nativitatis ejusdem; S. R. C. non 199. et 600.
- In festo, & per octavam SS. Angelorum Catholom hymnus ejusdem metri terminari non possunt, sicut terminantur eorum hymnus in Laudibus, per stropham; *Deus Patri et Gloria, qui qua redit Filius, et Sanctus venit Spiritus, per Angelos infusati*; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Carica*.
- Occurrente festo duplii minoris, seu transito in die 233? commemorationis omnium defunctorum Officium faciendum est de Sancto, Missa vero celebrandæ de Requiem; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Carica*. Occurrente Festo, quod non sit de precepto audiendi sacrum, & variandi ab opibus servilibus; Vide *num. 44*.
- In festo translationis Patroni principalis Cathedralis 234? sub ritu duplii majori dici non potest Symbolum in Missa, tam in ipsa Ecclesia cathedrali, quam etiam per totam diocesis; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Carica*. Dici non potest Symbolum; i. nisi ratione corporis, vel insignis reliquii; *Rebr. XI. Miss. de Sympulo*. Vide *num. seg.*
- In festis Sanctorum Martyrum & Virginum, que celebrantur sub ritu duplii majori, oia est direndum Symbolum in Missa, sed serventur Rubricæ generalis Missalis Romani, cap. 21. *de Symbolo*; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Carica*. Serventur Rubricæ generales; in quibus legitur „ In festis Sanctorum, quibus dedicata est Ecclesia „, & ubi habetur corpus, vel insignis Reliquia „; *Rebr. cit. Si altare, vel capella illud addit dicta, totum Symbolum in Missa solemniter decantandum, licet de aliquo Sancto sub ritu semiduplii festum celebraretur*; Vide *num. 411*.
- In Ecclesia parochialibus ruralibus, in quibus per annum plerumque unus tantum Sacerdos celebrat, & sine cantu, potest dici Missa de Requiem, quando anniversaria ex Testamento dispositione, recurrente obitus die, incident in festum duplex minus; Non tamen dicendum die-

diebus tertio, septimo, & trigesimo, sed servetur Decretum generale editum 5to Aug. ann. 1862. quod incipit Cum Sanctissimis S.R.C. 19. Jan. 1700. in Carlen. Quid incipit Cum Sanctissimis,) in quo declaratur non posse celebrari Missas defunctorum. Vide ann. 19. c. seg.

- 733 Ex privata devotione Paschianorum potentius sapienter annum anniversaria pro defunctis parentibus, fratribus, amicis, & aliis defunctis, potest in ruralibus Ecclesiis exteri Missa solemnis de Requiem in festo dupli minoris, altera cantata de festo, ubi adfuit plures, vel saltem duo Sacerdotes, dummodo solum sit de die vera anniversaria de obitus; S.R.C. 19. Jan. 1700. in Carlen. Vide ann. 17. c. 19.

- 733 Si feria sexta post Dominicam Passionis, in qua celebratur Officium septem dolorum Beata Maria sub ista duplice majoris, occurrat festum primæ, vel secundæ classis, dictum Officium non est transferendum, sed omittendum. Item Dominicis prima Octobris Officium SS. Rosarii, ab idest altare, & Confraternitas eisdem; S.R.C. 19. Jan. 1700. in Carlen. Vide tamen ann. 48. in quo statuitur posse transferri pro posteriori Confraternitate Benedicti XII. Cum bodie Officium de Rosario universis sit demandatum; ideo non omitti, sed transferri debet. Vide ann. 198.

- 733 Festum semiduplex incidens in Dominicam infra octavam non privilegium, debet transferri immediate in feriam secundam non impediam; licet sit reponendum quodcumque Officium etiam ex sollemioribus; S.R.C. 19. Jan. 1700. in Valentini. Incidens in Dominicam; adda etiam, si occurrat in die festo, vel in dupli infra octavam. Vide ann. 649.

- 740 Quadragesima, Adventus, & Vigiliarum temporibus, necnon in diebus Rogationum; occurrente aliquo festo dupli, vel semidupli, non licet post Primam celebrare Missam predictarum Feriarum, sed servanda sunt Rubricæ; S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camaldulensium Montis Corone. Servanda sunt Rubricæ, videlicet post Nonam; Rub. Miss. de Peris, c. Vig. ann. 1. An valet contraria consuetudo, consule ann. 1147. seg.

- 741 In die commemorationis omnium Fidelium defunctorum non potest celebrari Missa solemnis de Requiem post Primam, sed servanda sunt Rubricæ; S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone. Servanda sunt Rubricæ; idest post Nonam; Rub. Miss. in prop. de Sanctis die 2. Novemb.

- 744 Matutinum die commemorationis omnium Fidelium defunctorum non potest recitari in choro in die festivitatis omnium Sanctorum post Completorium, sed servanda sunt Rubricæ; S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camaldulensium Montis Corone. Intellige absente Episcopo, & ubi consuetudo pro commoditate populi non adest. Vide ann. 21. Pro privata vero recitatione vide ann. 1202.

- 743 Benedictio publica sacrorum Cinerum prima die Quadragesime non potest fieri post Tertiam, sed servanda sunt Rubricæ; S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone. Servanda sunt Rubricæ,) scilicet post Nonam; Rub. Miss. in prop. de Temp. Feris 4. Cin. An valet contrarius pro consuetudine, vide ann. 1147. seg.

- 744 Absque plevisi non licet non habentibus asum illius in die, & infra octavam SS. Corporis Christi peragere processionem cum SS. Sacramento; non possit tamen cogi, ut ejus expositio fiat cum plevisi ab ipsis non habentibus asum, statuit S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone. Non habentibus asum) aut etiam per particulares Ordinis Constitutiones. Vide ann. 125.

- 745 In Sacrificio Missæ non est addenda palla à parte superioris drappo ferico cooperta; S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone.

- 746 Sacerdotes in Sacrificio Missæ congruentius utantur cingulo lineo, quam serico. S. R. C. 20. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone. Cingulo lineo;) colore albo, vel saltem parmentorum. Vide ann. 362.

- 747 Ante sacras Reliquias expositas altera impadem debeant continere super altare ordine saltem duo luminaria, alia reliquia non exponantur. S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone.

- 748 Ante ostium Tabernaculi SS. Sacramenti refineri non potest vas ferreum, vel quod simile, quod predictum

occupet ostium cum imagine Domini nostri in eodem inscriptis, sed potest collocari in humiliori, & decentiori loco. S. R. C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone.

Regulationes superiores, & Prioras locas non variant sub nomine Ordinariorum, & consequenter non possunt assignare aliquam ex Dominicis Novembri pro recitatione Officii de Patrocinio B. M. V. quod multis in locis permittitur celebrandum in aliquo die Dominicæ præfati mensis à locorum Ordinariis eligenda. S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone. Hoc officium à Bened. XIII. fuit assignatum pro statu Ecclesiæ Dominicæ secundæ Mensis Novembri.

In Missa conventuali diatum solemniū, quæ absque canto & ministris celebratur, non est facienda translatio. S.R.C. 22. Jan. 1701. in ann. Camald. Montis Corone. Absque cantu & ministris;) quid cum canto, & sine ministris. Vide ann. 174.

Ordin. Remittitur Discretorum S. Augustini provincie Francie permittitur horas canonicas tanto Georgiano canonici facultas; S.R.C. 19. Jan. 1701. annuente Clem. XI. Cons. quæ incipit: Nuper à Congregatione Vener. Fratrum, dicta Roma dicta 19. Jan. 1701.

An in Officio ad bymnum ist. Confessor pro Sanctis Confessoribus, quoties eisdem fixa dies est assignata, quæ non est dies obitus, recitari debet? Merito beatorum sedes, eo quod revera Officium fixa de die obitus? & quatenus affirmative, an eadem regula servanda sit in Officio Confessorum translati, dummodo Officium sit de die obitus? Et Sac. Rit. Cong. respondit Negative: Et ista declaravit 11. Jan. 1701. in ann. Tertii Ordinis S. Francisci, Negative.) Affirmative vero, si dia immediate sequenti obitus Officium celebratur, & dummodo solum à Capitulo diei præcedente inchoatum fuit. Vide ann. 141. Quid vero per octavam statuitur, consule ann. 1110.

Sacerdotes etiam Regulares diebus, quibus propria Officia recitant sub ritu dupli, celebrantes in alienis Ecclesiis, quando peragitur festum cum solemnitate, & consensu populi, debent celebrare Missam conformando se ritui, & colorum eorumdem Ecclesiarum; in aliis vero diebus possunt; sed quando prohibetur Missam votivam, vel defunctorum, debent se uniformare, saltem quoad colorem; S.R.C. 21. Jan. 1701. in ann. Tertii Ordinis S. Francisci. Debet celebrare Missam conformando se ritui &c.) Iterum pressus à sequens dubium, an cum alio tenore sequenti, propositum fuit in Sac. Cong. 29to Januar. 1701. Utam possit Sacerdos, qui habet officium duplex, celebrare Missam de Requiem, ubi non agitur de ritu dupli? Quæ dubia iterum confirmavit; posterius docuit generaliter teneri Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares, & se conformari ritui Ecclesiæ, in qua celebrant. Unde sequitur posse sine scrupulo Missas omnes privatas & solemnes celebrare, ac etiam defunctorum, ut in casu, ad formam decreti 23. Aug. 1704. sub ann. 105. quod pugnat videtur cum alio 7. Maii 1749. sub ann. 125. Instituitur hanc sententiam Sacra Congregatio, cumque sequendo servatur ex integro illa Missalis Rubrica.) Quod fieri potest Missa cum officio convariis, respiciens potius Ecclesiam publicam, quam officium privatum celebrantis; Tit. IV. de Miss. Vetus, S. Maria, & alia ann. 3. Vide ann. 161.

Sacerdotes exteri conformes ad Ecclesias etiam Regularium, & celebrantes da Sanctis etiam Ordinis, quando festum celebratur cum solemnitate, & consensu populi, debent in Missis se uniformare cum Sacerdotibus illius Ecclesiæ, etiam Regularibus quoad Credo, & numerum orationum more duplium, in aliis vero diebus possunt, si voluit; S. R. C. 21. Jan. 1701. in ann. Tertii Ord. S. Francisci. Ecclesiæ etiam Regularium;) comprehendunt etiam Moniales. Vide ann. 107. c. 737.

In Ecclesiis Regularium diebus Dominicis, quibus tam Regulares, quam exteri celebrant de Dominicis, possunt exteri uti coloribus paramentorum, quibus utuntur Regulares ratione aliquam odoris; & Regulares celebrantes in alienis Ecclesiis uti coloribus juxta ritum eorumdem, & tam exteri in Ecclesiis Regularium, quam Regulares in alienis, possunt apponere commemorationem octavæ, ut supra, occurrentis, servata Rubrica de

- duplici oratione habenda in Dominicis infra octavam; S.R.C. 11. Jun. 1701. in sua *Terribili Ord. S. Fructus*. Vide *num. aut. & 119*. Servata Rubrica, quæ est, in Dominicis infra octavas occurrentibus dicuntur due Orationes, una de Dominica, secunda de octava; 22. *Rub. Miss. Tit. VII. num. 10*.
- 956 Declaratio Sac. Rit. Cong. quod fecit Regularis non possit recitare Officium de octava Patroni principalis sue specialis indulto ejusdem Sac. Cong. comprehendit etiam Moniales; S.R.C. 11. Febr. 1701. in *Terribili*.
- 957 Moniales Ordinaris subditi non debent recitare Officium de octava Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis, nec possunt ad libitum, & tantum tenentur recitare Officium prædictum sub ritu duplici secundæ classis sine octava; S. R. C. 11. Febr. 1701. in *Terribili*. Officium prædictum; etiam si prima dies, & reliquis octava impeditur sit. Vide *num. cit. Moniales* in civitate degentes, in vero in diocesi. Vide *num. 123*.
- 958 Prohibitio facta a Sac. Rit. Congr. in declaratione, quod Sacerdotes Sæculares etiam Capellani, qui licet recitarent Officium semiduplex, vel simplex, vel feriale, non celebrent Missam de Requiem in Ecclesiis Regularium, in quibus recitatur et Officium duplex de non præcepto vel de aliquo Studio eorumdem sui Ordinis, intelligi etiam debet pro Ecclesiis Monialium; S. R. C. 11. Febr. 1701. in *Terribili*. Vide *num. 457*. & 751.
- 959 Facultas celebrandi cum Missali Romano concessa a S. Rit. Congr. pro Capellanis Monialium, intelligi debet pro omnibus, & singulis, qui ex debito tenentur celebrare in Ecclesiis ipsarum Monialium, dummodo celebrent cum Missali Romano; S. R. C. 11. Febr. 1701. in *Terribili*. Vide *num. 893*.
- 960 Impeditio, aut noluit Episcopo celebrare, & alias functiones explere, spectat non ad Vicarium generalem, aut ad Canonicum hebdomadariam, sed ad primum Digressatam, etque impedita gradatim ad alias, ejus vice supplere; S. R. C. 11. Febr. 1701. in *Gravibus*. Alias functiones. Vide *num. 14. 164. & 798*.
- 961 Si Dominica infra octavam Ascensionis occurrat in die A. Melli; tunc in feria secunda sequenti recitandum est Officium de Sancta Monica quod in die Dominica occurrat sub ritu semiduplici, non vero reponendum est festum Sacramentum Apodolorum Philippo, & Jacobi, quod sub ritu duplici secundæ classis occurrat die A. Melli S. R. C. 16. Sept. 1711. in sua *Ord. Cælestium*. Recitandum est Officium de S. Monica. Hoc decretum est generale, & valet pro similibus; modo vero non habet locum pro S. Monica, ad duplicem ritum elevatam ex Decreto 26. Aug. 1730. Vide *num. 308. & 645*.
- 962 In prima & secunda Missa, quæ celebratur in die festo Nativitatis D. N. J. C. non debet fieri purificatio calicis; S. R. C. 16. Sept. 1701. in sua *Regal Portugallia*.
- 963 Canonici Ecclesiæ Cathedralis interellectes canonibus, præsertim quadragesimalibus, debeat esse induti habitus canonici, dum sedent in propriis stallis; S. R. C. 25. Mart. 1703. in sua *Pamponi Stabula*.
- 964 Sacerdotes non debent decere manutergium super calicem tam eundo, quam redeundo ab altari; S. R. C. 1. Sept. 1703. in *Pisaurin*.
- 965 Festum duplex ante octavam non privilegatum occurrentis, alio majori festo duplici impeditum, est transferendum ad diem infra octavam proximæ festo duplici, vel semiduplici non impeditum; S. R. C. 22. Sept. 1703. in *Vicentia*. in *Austria*.
- 966 An Confraternitates Læicorum legitime erectæ in Ecclesiis Parochialibus, habent dependentiam a Parocho in expense functionibus Ecclesiasticis, non parochialibus? & responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Clement. XI. 15. Jan. 1704. *confirmante Constitut. quæ incipit: Ad debitum*. Vide *num. 509*.
- 967 An Confraternitates Læicorum erectæ in Capellis, vel Oratoriis, tum publicis, tum privatis, adnexis Parochialibus Ecclesiis, ad eam dependentiam, habent dependentiam a Parocho quod dicitur functiones? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Clement. XI. Approbante ut supra.
- 968 An Confraternitates erectæ in aliis Ecclesiis publicis, habent quoad easdem functiones aliquam dependentiam a Parocho, intra cujus territorium limitis sita sunt Ecclesiæ? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. ut supra.
- An Confraternitates erectæ in Oratoriis tum publicis, tum privatis, sequentes ad Ecclesiis Parochialibus quoad dicitur functiones Ecclesiasticas, habent etiam dependentiam a Parocho? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*.
- An benedictiones, & distributiones Candelarum, Cinerum, & Palmarum, fiat de iuribus mere Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1704. *Orbis*, & *Orbis*. Vide *num. 60. & 771*.
- An benedictiones Mulierum post partum, Fontis Baptismalis, Ignis, Seminalis, Ovorum, & similium, fiat de iuribus mere Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; sed benedictiones Mulierum, & Fontis Baptismalis fieri debere a Parocho, S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*.
- An functiones omnes Hebdomadæ Sanctæ sint de iuribus mere Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, prout jacet; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Vide *num. 40. & 769*.
- An celebratio Missæ solemnitas feria quinta in Coma Domini, sit de iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, prout jacet, sed spectare ad Parochiam; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*.
- An prima pulsio Campanarum in Sabbato Sancto sit de iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, prout jacet, sed spectare ad Ecclesiam digitorum ad formam Const. Leonis X. 11. Jun. 14. S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Ad formam Constitutionis Leonis X. Videlicet: "Tum Regulares, quem alii Clerici Sæculares, etiam super hoc Apostolicæ Sedis privilegio muniti, die Sabbato majoris hebdomadæ, antequam Campana Cathedralis vel Matricis Ecclesiæ pulsaverit, campanam in Ecclesiis suis pulsare minime possint, & enarrandæ potius centum doctorum fuerant; Const. XXI. quæ incipit: *De iure mentis* 14. Jul. ejusdem indultum; Et ad debitum, Romæ edita die 19. Decemb. 1576.
- An celebratio Missarum solemnium per annum, five pro vivis, five pro defunctis, sit de iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, prout jacet, sed licere contrariis solemnioribus ejusdem Ecclesiæ vel Oratorii, ut in Brundisina sub die 1. Jan. 1601. S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*.
- An expositio quadraginta horarum, & benedictio, quæ fit super populum, sit de iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*.
- An expositio, quæ fit cum Reliquiis, vel Sacris Imaginibus, & benedictio, quæ cum eis fit super populum, sit de iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, & quod ad benedictiones cum Reliquiis, & Imaginibus servantur Decreta; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Vide *num. 722*.
- An functiones in præcedentibus octo dubiis, videlicet in dubio quinto ad duodecimum expressæ, peragi possint in Oratoriis privatis, contradicente Parocho? Et responsum fuit: Satis provisum in Superioribus; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*.
- An in Oratoriis privatis Confraternitates pro Confratres statim horis recitari possint hora Canonica cum casu, vel sine, absque alia licentia Parocho? Et responsum fuit: Affirmative, nisi aliter Ordinarius statuerit ex rationabili causa; S. R. C. 20. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Vid. *num. 519*.
- An in Oratoriis privatis sit licita celebratio Missæ privatis, æstimate Ordinarii loci, & contradicente Parocho? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Celebratio Missæ exceptis diebus in Bulla Benedicti Papi XIV. expressæ. Vide *num. ant. & 679*.
- An Capellani Congregulatum possint populo denunciare festivitates, & Vigiliis occurrentes in hebdomada absque licentia Parocho? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis*, & *Orbis*. Vide *num. 234*.

- 711 An Parochus invitâ Confratritibus docere possit doctrinam Christianam in prædictis Ecclesiis, Oratoriis publicis, vel privatis à Parochis divinis, & separatim? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* Docere doctrinam christianam.) Removeri autem exercitium Catechismi, & docendi pueros in Ecclesiis Confraternitatis non posse, statuit Sac. Congr. Conc. Trident. 29. *Augus. 1711.* in nova Civitatis Menton. Et, an Rector Confraternitatis teneatur permittere, ut Parochus doceat in Oratorio doctrinam Christianam, vel possit hoc impedire? Responsum fuit: Arbitrio Ordinarii. S. Cong. Conc. Trident. 29. *Augus. 1733.* Io una Diocesis Afoli, ex Regulis ejusdem Sac. Congregationis subænatiato tempore signatis.
- 712 An in sepe dictis Ecclesiis publicis Confraternitatum possint haberi publicæ Conciones etiam per totum cursum Quadragesimæ, vel Adventus cum licentia Ordinarii, & abique licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*
- 713 An in eisdem Ecclesiis possit celebrari Missa five lectio, five cantata ante Missam Parochialem, five lectam, five cantatam? Et responsum fuit: Negative, nisi aliter Episcopus disponat; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* Vide num. 34.
- 714 An ad Parochum spectet Officium sanare super cadaveribus sepelendis in sepe dictis Ecclesiis, & Oratoriis publicis Confraternitatum? Et responsum fuit: Affirmative, quando tamulatus est subdixi Parochi, iotra cojus fines est Ecclesia, vel Oratorium; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*
- 715 An intra ambitum eorumdem Ecclesiarum fieri possint Processiones juxta consueque Confraternitatis institutum, abique interventu, vel licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* Vide num. seq. & 10.
- 716 An eadem Processiones fieri possint extra ambitum dictarum Ecclesiarum abique licentia illorum Parochorum, per quorum territorium transcurrent? Et responsum fuit: Negative; nisi adhibita licentia Episcopi; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* Vide num. ant.
- 717 An in dictis Processionibus Cappellani Confraternitatum possint decurrere stolum? Et responsum fuit: Negative extra propriam Ecclesiam; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*
- 718 An Episcopo accedente ad Ecclesias publicas Confraternitatum, que non sint Regularium, neque proprium Rectorem Beneficium habent, porrigendum sit Aspersorium à Parochi, in cujus territorio sit sine dictis Ecclesiis? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* An porrigendum sit Aspersorium à Parochi? Negative;) sed à primo de Capitulo Cathedralis. Vide num. 71.
- 719 An eorumdem Ecclesiarum, & Confraternitatum Rectores, & Cappellani possint Parochos, cessante alio speciali, ac legitimo titulo, & ex solo jure Parochialitatis compellere invito ad assistendum functionibus Ecclesie Parochialis? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*
- 720 An in spe dictis Ecclesiis Confraternitatum, neque Parochialibus, neque Regularibus, retineri possint Sandiſſi. Eucharistiam Sacramentum sine speciali indulto Sedis Apostolicæ? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*
- 721 Prescripta facultate retinendi, ut possit iotra annum publice exponi, sine licentia Ordinarii? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* Per annum.) Excepit octavam Corporis Christi. Vide num. 51.
- 722 An possit Parochus se ingerere in administratione oblationum, vel elemosinarum in spe dictis Ecclesiis recollectarum, vel Capitulo pro illis recipiendis expolite clavem retinere? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*
- 723 An in Ecclesiis Parochialibus Confratres, vel eorum Cappellani immisceri se valeant, invito Parochi, in ejusdem Ecclesie functionibus, five Parochialibus, five non Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*

An Confraternitates five suas crebra in Ecclesia Parochialis, five extra illam, possint pro libito, & juxta unicuiqueque peculiaris statuta Congregationes suas facere, abique interventu, vel licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative, dummodo non impediant functiones, & divina Officia; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*

An possint propriis bonis administrare, atque de illis disponere abique ulla dependentia à Parochi? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*

Quando Parochus eisdem Congregationibus interit de mandato Ordinarii, & eorumque eas delegatas, an possit suffragium decernere fecerit, & quatenus affirmative? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.*

An etiam suffragium duplex? Dia 10. Decemb. 1703. prout infra respondit. Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Orbis, & Orbis.* Clem. XI. annuente supra annis dicta dicta die 10. Januarii 1704. *Constit. incip. Ad dubium.*

Prima Dignitas præfite tenetur supplere partes Episcopi impediti in celebrandis Missis inferioribus, & peragendis aliis solemnibus functionibus ad ipsum Episcopum spectantibus; S. R. C. 19. Jan. 1704. in *Cremone.* Prima dignitas,) eaque impedita aliis successe. Vide num. 729. Idem declaratum fuerat 11. Febr. 1704. ad exclusionem Vicarii Generalis, & Conaici hebdomadarii, ac impedita prima Dignitate, pertinere ad secundam.

Quando plures adfunt Cathedralis omne, Officium Dedicationis capitebus Ecclesie cathedralis non debet recitari ab universo clero diocesano unitarium, sed in qualibet respectu diebus decet recitari de sua propria respectu Ecclesie cathedralis; S. R. C. 1. Martii 1704. in *Viterbia.*

An impedito Diacono, monna ascendendi mitram, & gremiale celebranti in Cappella Pontificia, & aliis ejusdem Diaconi munera, spectant ad Subdiaconum, vel potius ad Cæremosiarum Magistros &c. S. Cong. respondit 2. *Disputa.* & ad Eminent. Ponticem *ad murem*, & monna fuit, quod Eminenti. Ponena certaret, ut Magistri Cæremosiarum abstinere à futurum ab imponendo & asserendo mitram, & gremiale in casu &c. nisi impeditis Diacono, & Subdiacono; S. R. C. 28. April. 1704. & iterum denegata nova audientia Prædictis Cæremosiarum, servari hoc decretum statui eadem S. R. C. 1. Jan. 1704. in *Romano.* Reperitur in Bullario Romano Clem. XI. Decreto IV. quod incipit *Romano.* Cum inter *Subdiaconum.* Trm. S. Bull. Rom. Luxemburgi 1727, pag. 423.

In occurrentia festi Calendarii particularia, & festi Calendarii universalis cum paritate ritus, & sine excellentia majoris dignitatis, facendum est Officium de primo, & secundo; S. R. C. 12. Jul. 1704. in *una Orbis, & Orbis.* Cum paritate ritus,) quod vero dicendum de Officio, quom celebratur cum magna sollemnitate, consule num. 513. 632. 97 2. tot. & 1044.

Cruces alterum, seu processuum non sunt benedicendum de precepto, potest tamen simplex Sacerdos eas benedicere privatis, & non solemniter; S. R. C. 12. Jul. 1704. in *una Orbis Clem. XI. confirm.* in *ſua Bullaria part. 3. decr. 1.* & reperitur in *Bullar. Rom. tom. 8. Luxemburgi 1727, pag. 423.* incipit *Decretum Urbis. Fratres Jofeph.*

Licet proponere Spinam Dumiſi Noſtri Jeſu Chriſti ab immemorabili præſertim in Paſſæve, capite ſcilicet aperto ſub baldachino prociſſionaliter propoſitum; S. R. C. 12. Jul. 1704. in *una Orbis, & Orbis.* Sub baldachino,) immo etiam cum velo humerali, & iacento, Vide num. 255.

In Ecclesia, ubi quoties non cantatur Miſſa, ſi occurrat feſtum Patroni, ſen Titularis diebus, quibus non poſſet de eo fieri Officium, poſſet nihilominus (diebus non exceptis à *Rubr. Miſſ. tit. 6. de Transiſione*) cantari Miſſa de Patrono, ſen Titulari, licet non anteaſt altera Miſſa concordans cum Officio; S. R. C. 43. Aug. 1704. in *una Orbis* *ſermitar. S. Auguſtini.* Diebus exceptis à Rubrica,) qui ſunt *Dominica primæ Adventus, & Quæſteſtine, ſerlu 4. Cinerum, Dominica Palmorum cum*

ata hebdomada majori, Referrentibus, & Prepositis, cum duobus diebus sequentibus, die Martis, Domini, Epiphaniæ, Afferrentibus, & Corporis Christi, Missi. Rubr. de Transf. Febr. tit. 6. num. 1.

- 806 Religiosi celebrantes ea quæcumque causa in aliena Ecclesia, ubi non agitur Officium duplex, & sunt Exequium pro aliquo defuncto, vel anniversaria, seu simile Officium pro defunctis, atque ipsi Religiosi recitantes Officium sanctis duplici, possint se conformare cum Ecclesia, in qua celebrant. S. R. C. 23. Aug. 1704. *In uno Err. Camald.* Vide num. 172.
- 807 Non sunt omittenda in suffragiis communibus commemoratione SS. Salvatoris, nec S. Crucis in eorum Ecclesiis titularibus. S. R. C. 23. Aug. 1704. *In uno Err. Camald.*
- 808 Quando in Dominicis Septagesimæ, Sexagesimæ, & Quinquagesimæ occurrat festum Purificationis B. M. V. in Ecclesia eidem festo alio titulo dicata, scilicet Annuntiationis &c. Missa solemnitas post benedictionem Candelarum, & processione debet cantari de Dominicis. S. R. C. 23. Aug. 17. Sept. 1704. *La Consuetudine De Dominicis.* Ad quæ non accenduntur Candelæ de Evangelium, & elevationem usque ad summationem perant, ut sit in Missa Purificationis. *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 16. num. 19.* Vide num. 174. & 107.
- 809 Parochi, Cappellani Confraternitates, Sacerdotes, alique Ecclesiastici, qui cotta induti interveniunt processionibus, funeralibus, defunctis, sicut in aliis processionibus, biretum sacerdotale, non vero pileum, excepto tempore playæ & nodis, prout disposuit Rituale Romanum tit. de Processionibus, & ut super rescribit S. R. C. quæ quidem pilei prohibitio non solum est pro Ecclesiastico seculari, sed etiam regulari, licet sint Parochi cotta induti. Hæc decreta S. R. C. confirmantur a Clemente XI. 9. Decembris 1704. in sua Constitutio incipit *La Sentenza del Nostro Signore.* Vide num. 8.
- 810 Si festum S. Marci occurrat in die Paschæ, processio cum titulis transferatur in feriam tertiam sequentem juxta Rubricam particularem Missalis; & si alio die sit absentia, vel jejunatur, servandæ est consuetudo a Regularibus. S. R. C. 14. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Transferatur in feriam tertiam) una cum Missa Rogationum sive Glorie, & sine Credo. Vide num. 700.
- 811 Dignior a clero, a quo Celebrans in diebus Purificationis, Cinerum, & Palmarum recipit candelam, cinerem, & palmam debet accedere ad altare sine stola, & genuflexus, sicut alii recipere candelam, cinerem, & palmam a Celebrante, & osculari manum Celebrantis præsentem candelam, & palmam. S. R. C. 14. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Dignior a Clero) intelligit cum non sit Cathedralis Canonicus, aut Collegiatus, si pro isto adesset consuetudo. Vide num. 96. & 45.
- 812 Non est toleranda consuetudo quorundam, qui contra id, quod præscribitur in Missali, exponunt Hostiam consecratam reservandam a feria vi. in Coena Domini usque ad ipsius consumptionem in feria vi. Parasceve. S. R. C. 24. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Quod præscribitur in Missali, id est, reponenda est Calix in capsula clausa, & clavi tum. *Rub. Miss. de feria vi. in Coena Domini.*
- 813 Antiphona B. M. V. in fine Officii debet omitti in choro, quando immediata sequitur Missa, quæ in Ecclesia non cathedralibus, & non collegiatis, sed in minoribus etiam Regularium, licet non cantetur a choro, sed coram clero legatur tantum a Celebrante, habenda est tamen consuetudo; & in festis secundæ classis debet omitti commemoratio S. Simplicii eadem die occurrentis, ut præscribitur in Rubrica Missalis tit. 9. num. 1. S. R. C. 24. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Ut præscribitur in Rubrica Missalis &c.) nempe de Simplicii non sit commemoratio in Missa festiva, sed in Missa tantum prælatæ, quando de eo in Officio festo fuit commemoratio solemnitas ad Laetæ. *Rub. Miss. tit. 9. num. 1.*
- 814 An, cum ex decreto S. R. C. emanato 11. Januarii 1688, dicenda sit antiphona Beatissimæ Virginis, Ave Regibus Catalanis, cum V. Dilectæ mæ &c. in fine Completorii secundæ die Februarii, licet transferatur Officium Purificationis, debet in suffragiis) quando fit de Officio simplicis &c. Verò. Ora pro nobis Sancti Dei Gen-

tralis, cum oratione Gaudete non famulari &c. & in Missa secundæ oratio Annuit, tertio ad libitum? & S. R. C. affirmative respondit 14. Febr. 1705. *In uno Ord. Caput. Gallia.* Verò. Ora pro nobis &c. cum oratione, & submissa voce a Celebrante dicenda. *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 3. num. 15.*

An in diebus, in quibus in Dominicis Septagesimæ, Sexagesimæ, vel Quinquagesimæ fit Officium Purificationis B. M. V. illis Dominicis occurrentibus, debeant, vel possint PP. Capuccini illis diebus recitare idem Officium cum sola commemoratione, & non lectione Dominicæ in gratiam populum ad suam Ecclesiam accedentium? Et responsum fuit negative. S. R. C. 24. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Negativa.) Affirmative vero, ubi Purificationis festum est titulum primæ classis. *Rub. Brer. IV. de Dominicis a. 1. Vide num. 200. & 807.*

An translatio Officii Annuntiationis B. Mariæ, de qua potest fieri die 4. Aprilis omnino Officio ad libitum S. Vincentii Ferrerii, hæc die occurrat, satius sit celebrare Officium Annuntiationis vel hæc die, vel frequentius, ut non omittatur Officium S. Vincentii? Et hoc ultimum satius iudicatur, an in diebus, in quibus celebratur 3. die Aprilis Officium translationis Annuntiationis B. Mariæ cum lectionibus diei, in qua transferatur, satius sit PP. Capuccinos illud celebrare hæc die, omnino Officio ad libitum S. Vincentii Ferrerii in gratiam populum, qui ad suam Ecclesiam accedunt audire Missam, & Officium de mysterio Annuntiationis; & inde etiam an translatio Officii Annuntiationis juxta Romanam Rubricam in 4. diem Aprilis, debeant tamen, vel possint illud differre in sequentem diem 9. Aprilis, in diebus, in quibus tunc transferatur in hæc diem ob festum S. Ambrosii, quod celebratur 4. Aprilis propria ipsius obitus die? Et responsum fuit, quod quando transferatur solum Officium, & non solemnitas, tunc potest fieri de Sancto ad libitum occurrentis. S. R. C. 24. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Vide tamen posteriora decreta hodie observanda sub num. 1232.

An sub nomina Patroni loci, de quo juxta Bullam Gregorii XIII. Regularis tenetur recitare Officium sub ritu duplici primæ classis, variat eciam Patronus Parochialis, in qua commemorantur; S. R. C. respondit negative 14. Febr. 1705. *In uno Caput. Gallia.* Juxta Bullam) die 30 Decembris 1772, quæ incipit: *Passaroli Offici.*

Quo die anniversaria consecrationis Episcopi incidit in Dominicam primæ classis, infra hebdomadam majorem, in die Paschæ, Pentecostæ, Nativitatis Domini, vel alio solemniori, non potest dici Missa de dicta consecratione, sed in ipsa Missa de die fieri debet collecta pro Episcopo sua conclusionem, ut disponat *Cerem. Episcoporum.* S. R. C. 4. Aprilis 1707. *In Lycia.* Dies Anniversaria consecrationis paritas & dies anniversaria electionis. *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 35. num. 1.* Ut disponat *Cerem. Episcop. v. libellat;* & *die consecrationis avertit in die aliquos festos, celebrabitur solemniter de festo cum paramentis festo consecrationis, & cum commemoratione pro Episcopo. Si vero occurrat in die festo, celebrabitur, prout in Missali, cum paramentis albis, & una tantum collecta pro Episcopo, videlicet Deus omnium Fidelium Pastor &c. *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 15. num. 1. seq. Vide num. 165. & 176.**

In feria vi. post octavam Ascensionis, si occurrat festum novem lectionum, facienda est in Missa commemoratio illius diei, nisi festum fuerit ex solemnioribus juxta Rubricam. S. R. C. 4. Aprilis 1705. *In Lycia.* Festum novem lectionum.) Intelligit etiam semiduplicia translata. Vide num. 627.

In Missa votiva SS. Sacramenti tertia ratio dicenda est, quæ secundo loco erit dicenda ratio temporis occurrentis, non vero ea, quæ est assignata secundo loco infra octavam ejusdem SS. Sacramenti. S. R. C. 4. Aprilis 1705. *In Lycia.* Ratione temporis occurrentis) namque secunda ratio in hac Missa votiva (ita & in aliis), quæ regulariter erit de festo semiduplici occurrenti, vel simplici, loquendo de privatis; in solemnibus autem non est facienda commemoratio festi; Tertia, quæ secundo loco ratione temporis occurrentis dicenda erit, nisi occurrerit Simplicia. Ordo vero harum orationum erit sequens. Ab

octava Pentecostes usque ad Avenum, & a Purificatione (exemplum usque ad diem secundum Februarium, licet festum Purificationis ultra diem protrahatur) usque ad Quadragesimam, octavo erit *candelis*. Ab octava Epiphaniæ usque ad Purificationem, usque, *Dens qui facis illi*. A feria iv. Cinquagesimæ usque ad Dominicam Passionis, de feria currenti. A Dominicâ Passiois usque ad Dominicam Palmarem de feria. Ab octava Palmæ usque ad Ascensionem, *Concedi nos famulis tuis*. Infra aliquam octavam, & in Vigilia, in quibus jejunant, de S. Maria, sed infra octavas Beate Mariæ, in Vigilia, & infra octavam omnium Sanctorum octavo dicitur de Spiritu Sancto, *Dens qui cordis Fidelium*. Rub. Miss. tit. 9. de Ordinationibus. Vide *ann. fer. ap. 230.*

- 341 Ea parte Magistri Cancellariorum Ecclesie Cathedralis
Lycienis quoniam fuit, an fectum Purificatione B.M.V.
est transferendum, et ratione obstat distius perleveres,
eo alique per-vere debeat Antiphona *Ann Redemptio-*
nis Mater; an vero in hoc casu die 2. Februarii ad Com-
pletorium dicenda sit antiphona *Ans Regula Celestis*? Et
respondum fuit: quod fieret decretum S.C. annoatum
sub die 2. Janu. 1681, ita S.R.C. 4. Apr. 1705. in Ly-
cena. Vide *opus* cap.

- 322 An Officium Expeditionis partes B.M.V. concessum sit omnibus regibus Hispanie Monachis subiectis, an solum aliquibus? Responsum fuit: Indultum Gregorii XIII. effectum pro sola Hispania; S.R.C. 4. *Apr. 1705. in Lycop. Officium Expeditionis* hodie extenditur etiam ad totum dominium Reipublicae Venetae, & alibi, *cu decretis de die 21. Septemb. 1695.*

- 183 Officia Sacrorum ad libitum, five duplicia, five semiduplicia, occurrentia in die, quo fieri debet Officium de Dominica anticipata ante Septuagesimam, vel ante Dominicam 24. post Pentecostem, non sunt recitanda cum commemoratione dicte Dominice, neque transferenda, sed potius omittenda. S.R.C. 4. Aprilis 1795. in Lyden. Officium de Dominica anticipanda, ¶ scilicet: *Quare Septagesima nuncur in primo Dominice post altorum hebdomada, tunc in primo Sabbata post altorum, non impeditur festo novum lesionum, aliquem primo die post altorum, post Officium de Feria, in quo ponitur Responsoria prius adferri Dominice secunda post Epiphaniam, & tres lectiones legantur de homilia rjssand Dominice, cum ejus antiphona ad beatitud, & oratione. Festum vero semiduplices in eo occurrunt transferantur in primum diem semiduplicis non impeditur. Rubrica Breu. post Dominicam Epiph. pro Dominico vero post Pentecostem, quod ad summum viginti octo, & ad minus viginti tres possunt esse; ut complantur numerus regimorum, servandus euit sequens ordo. Si Dominica post Pentecostem fuerit aut. Dominico aut. post Pentecostem erit que est v. post Epiph. Si fuerit aut. Dominica aut. erit. que est v. & aut. que est vi. Si fuerit aut. Dominica aut. erit que est v. & aut. que est v. & aut. erit v. Si fuerit aut. Dominica aut. erit. iiii. & aut. erit v. & aut. erit v. & aut. erit v. Si autem loca semper panitur que est in ordine aut. post Pentecostem, etiam post Pentecostem aliquando non fiat nisi aut. Dominica. Tunc enim aut. panitur loco aut. & Officium aut. panitur in precedenti Sabbato, quod non fit impeditur festo novum lesionum; aliquem in alius precedenti die non impeditur, in quo fiat Officium de Feria cum commemoratione festi simpliciter si occurrat, & in ea legantur tres lectiones de homilia Dominice, cuiuslibet illius Scriptura illius feria, & in laudibus dicantur aut. p. ad beatitud. & oratio de Dominico aut. Dominica post hebdomada impeditur fit sicut in lesionum, etiam transferantur vel aliqua alio, tunc in Sabbato legatur novum lesio homilia Dominica aut. & de ea fit commemoratione in laudibus tantum, cum antiph. & orat. pro. Rubrica de Dom. non. 4. Cum vero interitum contingat, aut Dominica 14. vel in. vel v. aut v. post Epiphaniam superesse, nec post aut. etiam post aut. Pentecostem, tunc de ea fit Officium in Sabbato ante Dominicam Septagesimam Rubrica Breu. de Domin. non. 4. Vide non. 63.*

- 124 Infra octavam SS. Corporis Christi, occurrente festo
noctem lectionum, non debet omitti nona lectio scilicet sim-
plicita. In Officio enim tantum de octava omitti debet di-
cta lectio. S.R.C. 4. Apr. 1705. In Lycia. Videlicet num. 477.
613.

In penceionibus, & funeralibus debet precedantia
Parochia supra Mansionarios, etiam Ecclesia cathedra-
lis, succedente sine Canonica, & Capitulo; Mansiona-
ria autem Ecclesia collegiata succedentibus absque Capitu-
lo non est licitum deferre pellea super baculo in pro-
cessionibus & funeralibus. S.R.C. 12. Sept. 1705. in Ar-
gentina.

Si accedat ad Regularium Ecclesiae Episcopus titulus suffraganeus ad celebrandum pontificaliter, non debent Regulari et baldachinum emigere, quod nec in Ecclesiis suis, nec in exemptis dicerebus, nec extra diocesis illi competit, quumvis accedat de licentia Ordinarii. S.R.C. 6. Mart. 1895. in *Hiliferis*. Vide num. 52. Cum multa Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit ab Apostolica Sede ut femel, vel pluries in singula hebdomada, vel mensibus celebrantur varia Officia per annum, v.g. da SS. Sacramento, vel de Sacris in diebus non impedita aliquo festo duplici, vel femiduplici, basiofendi inditus non habent locum in feriis Adventus, Quadragesime, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum ieiunio, sive absque ieiunio, nec in Feria secunda Rubricas sit reponendum Officium Dominicae. S.R.C. 30. Mart. 1896. in *decretis generalis* Clav. XI. censente *vis Dier. VI. quod incipit. Circa Rubricas* cum S.R.C. *Tom. B. Lunoburgii* 1727 *pag. 434.* Officium Dominicae anticipandum juxta Rubricam *Breviar. de Dominica tit. VI. num. 3. fagg.* Vide num. fagg. 324. 325. de 1034.

Diebus impeditus festo duplici, vel semiduplici pro Officiis semel in hebdomada, vel in mense recitanda, intelligitur etiam dies, in quo potendum est Officium de festo duplici, vel semiduplici translatum, nec non dies officii est impeditus respectu talium Officiorum. S.R.G. 20. Mar. 1906. in decreto generali Clem. XI. annuente, ut in nom. praedict. §. Secundum. Diebus officium :) intelligitur etiam infra octavam. Vide num. 777. et 784.

Regulares ubique speciali privilegio, sed sola communica-
tione alium Religionum, non possunt addere nom-
en Sancti fundatoris in Litanis, & Confessis, nec recita-
re Officium, & Missas concessa aliis Religionibus. S.
R.C. ap. Mori. 1706. la decretis generali, Clus. XI. con-
firmato, et supra num. 349. §. Tertium. Communicatio
privileiorum qd. solam est amplissima. Vide num. 122.

*Missæ ad postulatam gratiam bene moriendi pre-
paranda apponenda in Missâ Romano post Missam pre-
missam peccatorum, et in Rubricis generalibus in eis. de
Coloribus peccatorum, et in Rubricis generalibus, ac propterea
in Graeco libris ad caustum abissi in eodem casu, et coo-
pi, qui in antiqua habetur Feria ter. Dominicus prima,
et Sabbato Dominice tertie in Quadragesima, et in Domi-
nica iv, vi, x, et xxi. post Pentecostem.* S. R. C. a.
Marci, syob. Clem. XI. *concurrit die 27. mensis mensis*
anni.

Dignitatibus, & Canonibus Ecclesie cathedralis convenit diffinire, tam quoad qualitates paramentorum, quam quoad locum separandi pro Missa privata respectu altaris tantum, aliorumque sacerdotum eidem Ecclesie addicendorum, S.R.C. 20. Mart. 1704. in *Reclut. Præmissorum*. Vide num. 4.

Si *Festum S. Marci Evangelium* occurrat in *Feriam* secundam post *Dominicam Resurrectionis*, & *fimileit* *Festum Ss. apostolorum Pbilippi & Jacobi* in *Dominicam* in *Albis*, ac *præterea* *iuxta Rubricas* *utrumque* *fi* *tenetizandum*, *prima transferri*, & *reponi* *debet Officium Sancti Marci*. *S.R.C.* 17. *Jul.* 1704. *in una Orbis*, & *Orbis*, *Claven. XI. annuente* in *Decreta VIII. quæ incip.* *Cum anno* *etov.* *Vide ann.* 462.

Quare PP. Capuccini Conventus Ledonien. ex consuetudine plurimum centum annorum fuisse facere Officium duplex, majus da S. Servatio Episcopo §. 3. Maii, quia est potius principalis Pascebin, in qua moratur, & est Festum devotionis in populo; nihilominus declaratione, & decimis fuit, non licet prædici PP. Capuccini continuare recitationem dicti Officii, nec in alium diem transferre, quando ab alio majori Festo contingat esse impedimentum. S.R.C. ab. Aug. 1706. in suo PP. Convent. Provincia Ledonien.

Dr.

- 834 Declaratum Fult non licere PP. Capucinis, nec aliis cuiusvis ordinis Religiosis, qui non utuntur Breviario PP. Minorum Obsequium: in usus debere Rubricam in dicto Brev. anni 1636. num. 15. bla verba expressam: *Quando autem plura Officia de preceptis eadem die in aliquibus locis huc accurrant, ut translati alicuius, seu aliquam sit proprietas, tunc prius dicta proxima non impedit assignanda cessant in perpetuum pro die proprii festi translati respectu.* Siquidem concessio in usus Breviarii Minorum non extenditur ad non utentes. S.R.C. 28. Aug. 1706. in ann. Capuc. Provincia Laredi. Non extenditur ad non utentes. Hodie huc constitutum est universali, Ita ut, etiam inconstitutis Sacra Congregatione, dicta proxima non impedita cesset tur propria. Vide num. 1090. & 1191.
- 835 Occurrente Vigilia Nativitatis S. Joannis Baptiste in die festo SS. Corporis Christi, anticipato Ieiunio Vigilie predictæ in diem 21. Jun. ad formam Constitutionis Urbani VIII. emanatæ 13. Oct. 1648. an debeat in Officio diei 22. predictæ ejusdem Evangelii non lectio recitari, & in Officio, & in Missa de eadem fieri commemoratio? Eadem Sac. Rit. Cong. consulti nihil de eadem Vigilia in Officio, & Missa peragendum esse S.R.C. 28. Sept. 1706. approbante Clem. XI. a. Obas. statim anni. Ad formam constitutionis Urbani VIII. quæ incipit *Cum anno proximo ventura.* Vide num. 279.
- 836 Infra octavam Nativitatis Domini prohibentur Missæ votivæ privatae, & profusa illa. In Missa vero votivis solemnibus pro re gravi infra eandem octavam celebranda, dicenda est Prefatio iuxta Rubricam generalem tit. 22. num. 4. S.R.C. 25. Sept. 1706. & 25. Sept. 1714. approbante Clem. XI. in sua Bull. par. 3. Capit. 20. & la Ballor. Ram. tom. 8. decret. 20. quod incipit. Cum occasione Missæ 9. Iam prohibitum est, Edit. Luxemburgi 1717. pag. 427. Infra octavam Nativitatis, & alia quæcumque privilegiata. Vide num. 1202. Dicenda est prefatio iuxta Rubricas videlicet *De dicatur scilicet Prefatio propria in Missa votiva, si habent, aliquis et tempore Nativitatis, ut in hoc casu, vel alia prefatio, ut in aliis.* Rub. Miss. gen. tit. 22. num. 25. Vide num. 75.
- 837 Feria tertia Rogationum non dicitur secunda oratio Dominica. S.R.C. 25. Sept. 1706. in ann. D. his. & Orbis. Non dicitur secunda oratio Dominica, sed *Cantate omnes etc.*, tertia *Ecce ego*, vel pro Papa. Rub. Miss. prop. Occurrente Dedicatione Basilicæ Sanctissimi Salvatoris, vel SS. Petri & Pauli Apostolorum infra octavam Dedicationis altarum Ecclesiarum, pro eorum octava debet sumi alia Oratio de communi, nempe *Deus, qui invisibiliter.* S.R.C. 25. Sept. 1709. in ann. D. his. & Orbis. Deus, qui invisibiliter, quæ oratio non tantum in civitatibus, sed in omnibus similibus, & in die ipsius Consecrationis dicitur. Rub. Miss. & Br. de Comm. Ded. Eccl.
- 838 Ecclesia cathedralis Ferentina cum fuisset pluribus in loca restituta, & magis in parte renovata, & de illius consecratione signa nullibi apparet, æque alie probationes haberent, adhuc quia in præteritum. Fecit Dedicationis fuerat celebratum, censu Sac. Rit. Cong. non indigere nova consecratione, & Ratius Dedicationis Festum posse transferri ab Episcopo ad aliam diem eam amplius non immutandum. S.R.C. 27. Nov. 1706. in Ferentina. Vide num. 129.
- 840 Quotiescumque occurreret apud Franciscanæ dicta octava S. Rufi Viterbensis in Dominica infra octavam Nativitatis B.M.V. fiat Officium de dicta die octavæ, protracto ultimus Festum sanctissimi Nominis ejusdem B.M.V. S.R.C. 25. Jan. 1707. in ann. Ord. Min. Obiter. Hoc decretum est generale. Vide num. 610.
- 841 An liceat PP. Capucinis Civitatem Neocæsari retinere, processionaliter publice deferre, & respectu publice exponere propria, & in alia Ecclesia statum S. Antonii de Padua in Habitu Capucini? Et a eisdem PP. Capucinis publicis functionibus Ecclesiasticis tam in propria Ecclesia quam extra, & in Processionibus tam publicis, quam privatæ liceat uti Vexillis, velis, palliis, planetis, pluvialibus, vel similibus mobiliibus, ubi sint depictæ, sculptæ, & impressæ imagines ejusdem Sancti Antonii cum Habitu Capucini? Et a
- eisdem PP. Capucinis subius Imagines ejusdem S. Antonii, vel S. Francisci de Assisio depictas, sculptas, vel impressas cum eorum Habitu, & Capitis, tam intra Ecclesiam, & Conventum, quam extra, & signatas in parietibus, & frontispiciis eorum Ecclesiarum sicut permittunt inscriptiones indicantes, illas esse effigies Sancti Antonii de Padua, S. Francisci de Assisio cum veriore forma Habitus ipsius S. Francisci, vel potius sicut dantes, aut cancellandæ, ac in futurum prohibendæ in casu? Responsum fuit ad primum, & secundum, Affirmative. Ad tertium quoad primam partem, Negative, & quoad secundam, Affirmative & ita decrevit, & servari mandavit. S.R.C. die 22. Jan. 1707. in ann. Neocæsari.
- Super altare, in quo SS. Sacramentum expositum est, 842 Crux de more collocari debet cum imagine Crucifixi apposita. S.R.C. 14. Maii 1707. in ann. Scauro. Crux de more collocari debet. Hoc decretum, quod præcipit intelligitur tempore Sacrificii, ad eam tantum pertinet Ecclesiam, in quibus Missæ, in altari ubi SS. Sacramentum expositum est, dici consueverunt. Vide num. 1104.
- In secunda Vespere de SS. Angelis Custodiis fieri 843 tantummodo Commemoratio, non vero a Capitulo, de Translatione S. Clare apud Franciscanæ. S. R. C. 14. Maii 1707. in Bannaria. Hoc decretum est universale. Vide num. 120.
- In Ecclesia dedicationis sub titulo S. Mariæ Angelorum, 844 Officium de hoc Titulari celebrandum est die Assumptionis B.M.V. cum octava ejusdem. S.R.C. 14. Maii 1707. in ann. Parisien. In die Assumptionis, & Fratres Minores S. Francisci, & Capucini diem secundum Augusti pro hoc officio rite habent eisdem. Vide num. 622. & 1234.
- Canonici Sacerdotes procedere debet Canonium Diaconum, sed Subdiaconum anteriorem, habentem possessionem tam in Italia, quam in aliis omnibus functionibus intra, & extra Ecclesiam, & Canonici Diaconus, vel Subdiaconus anteriorum habent possessionem, promissa postea ad Sacerdotium procedere debet Canonici Sacerdotem ordinæ sacerdotum anteriorem. S.R.C. 27. Aug. 1719. in Surtia. Procedere debet, & Intelligitur, ubi præbende non sunt distinctæ. Vide num. 54.
- Episcopus palmas benedicens, & Missæ assistens, non 845 debet legere Epistolam, neque Evangelium, Cum appropiasset, vel Altari autem die post Passionem tam ex præal Capite Pontificis, quam ex præscripto Cereemonialis Episcoporum. S. R. C. 28. Apr. 1708. in Brachera. Ex præscripto Cereemonialis Episcoporum videlicet *Contatis Epistolæ & Evangelium, prout in Missis, ab illis Ministris, qui in Missa ministrant fuerint, & ita amantibus, que continentur, ab Episcopo in sua Cathedra sedente, lectis & c. Cere. Episc. lib. 2. cap. 21. num. 4.*
- Dum Episcopus distribuit Candæas, Cinceras, & Palmas & c. Celebraz, & Ministri debent federe capitibus cooperta. S. R. C. 28. Apr. 1708. in Brachera. Distribuit Candæas, Cinceras & c. Hoc festum quoad Celebrantem, & Ministros in Feria quarta Cincrum solummodo habet locum. Cere. Episc. lib. 2. cap. 18.
- Episcopus assistens Missæ in Dominica Palmarum palmas, vel cum capis, non debet federe, neque genuflectere, sed stare discooperta, dum cantatur Passio, & in casu impenitentie debet abstinere ab interventu saltem Missæ. S. R. C. 28. Apr. 1708. in Brachera. Dominica Palmarum. Adde & in alia Feria Passionem admittentibus. Cere. Episc. lib. 2. cap. 16. num. 1.
- Canonici & Assistentes Episcopo perati, & illam ad 846 tate comitantes in pontificaliibus, ratione parmentorum possunt procedere per Ecclesiam cooperta, non vero nudis capitibus. S. R. C. 28. Apr. 1708. in Brachera.
- Non potest Missa votiva de Spiritu Sancto, vel alla celebrari etiam ab Episcopo pro eligenda Abbatis in festa dupli, vel Dominica. S. R. C. 28. Apr. 1708. in Brachera. Vide num. 564.
- In Vigilia Epiphaniæ non licet celebrare Missæ privatæ pro defunctis. Et quando pro æonum sit apud privilegiatos Officium de Immaculata Conceptione, vel sub alio titulo, vel de Sancta Maria in Sabbato, vel de SS. Sacramento, si dicatur aliqua Missa votiva, non habens præstationem propriam, Prefatio debet esse de communi vel de tempore, si tunc specialia dicatur, non vero ea, que

- que est conformis Officio: & servetur Rubrica generalis tit. 12. S.R.C. 16. *Jan. 1608. in Parisien.* In Vigilia Epiphaniæ Vide *num. 668. & 932. Servetur Rubrica generalis tit. 12. 2.* Idem *in diebus notivis dicatur etiam Prefatio propria, si propria habuerit: si vero non habuerit, dicatur Prefatio de tempore, vel illam, infra quam contigerit hujusmodi Missas celebrare: atque in Prefatio communis. Rub. Miss. tit. *num. 4.* Vide *num. 590.**
- 852 Episcopus celebrans Missam de Natali Domini in pontificalibus, vel adfines cum pluviali, vel cappa, que eo die ob maximam solemnitatem nunquam conveniunt: ex quo fedena legit Evangelium, non debet genuflectere ad Verbum *cate factum est*, sed solum quando Discours illud cantat. S.R.C. 28. *Sept. 1708. in Brachetia.*
- 853 In die S. Laurentii Titularis altiusque Ecclesiæ cathedralis, vel matricæ nullius diocesis non est recedendum Symbolum Apostolorum in aliis Ecclesiis ejusdem loci, sed tantum in Ecclesiâ propria. S.R.C. 23. *Mars. 1709. in Perusina.* In Ecclesiâ propria:) seu ubi aliqua Reliquia insignis afferatur. Vide *num. 583. & 999.*
- 854 Celebratio Missæ forefens in diebus Nativitatis Domini, Paschatiæ, Resurrectionis, Pentecostes, & in die festo Ss. Corporis Christi spectat private ad primam, Dignitatem, seu primum de Capitulo. Eo autem absente, vel impedito, non potest alium in sui locum ad libitum subrogare, sed hujusmodi celebratio fieri debet private ab alio, qui immediate succedit, non vero ab hebdomadario. S.R.C. 23. *Mars. 1709. in Comples.* Non potest alium in sui locum ad libitum subrogare: necque substitutum, licet Archiepiscopus. Vide *num. 14. & 164.*
- 855 Celebratio Missarum in secundis Feriis Paschatiæ, Resurrectionis, & Pentecostes, ac in die Festivitatibus Stephani Protomartyris, nec non in die Domini infra octavam Ss. Corporis Christi spectat ad secundum de Capitulo. S.R.C. 23. *Mars. 1709. in Comples.* Vide *num. 181. & 199.*
- 856 Sacramentum Eucharistiæ Sacramentum in processione, quæ fit in festo Ss. Corporis Christi, deferri debet ab eo, qui Missam celebrat, & idem servandum in processione, quæ fit in die Domini infra octavam, non vero deferendum est ut primo de Capitulo, qui non celebravit. S.R.C. 23. *Mars. 1709. in Comples.* Qui non celebravit:) Ad tenentur celebrare. Vide *num. 182.*
- 857 In Ecclesiis, in quibus celebratur festum S. Bartholomæi Apostoli die 23. Augusti cum octava, vel quæ est Titulare eorumdem Ecclesiarum, vel ex alia ratione, & sic per necessitatem S. Ludovici sub ritu semiduplici vult celebrandum die 26. idem Mensis Augusti secunda die infra octavam S. Bartholomæi, & questum fuit quando dicitur, an in tali casu Officiū S. Ludovici sit transferendum ad diem Lunæ immediate sequentem, licet impediam alio Officio semiduplici, nempe die 3. infra octavam S. Bartholomæi? Et responsum fuit. Servetur Rubrica *num. 5.* de Translatione Festorum: S.R.C. 23. *Mars. 1709. in Perusina.* Servatur Rubrica X.) in qua legitur, 26. Semiduplex occurrere in Dominicis infra octavam transferatur in sequentem diem cum commemoratione octavæ, quæ fit in festo alio festo duplici, vel semiduplici impedito, prædictum festum semiduplex veniens in Dominicis transferatur post octavam: ita ut festum semiduplex infra octavam non transferatur, nisi in proximam sequentem diem. Vide *num. 508.*
- 858 Occurrere commemoratione Sacri simplicis in Feria secunda Quadragesimæ, quando dictum est Nocturnum defunctorum, non debet in Missa quodam loco dici oratio: *Omnesque semper sint Deum, qui vivamus &c.* pro commemoratione defunctorum, sed sufficit tertia oratio, *Agnus Dei.* Quod si dicatur quædam *Omnesque*, quinta via ad libitum: S.R.C. 4. *April. 1709. in Pifolen.* Quinta erit ad libitum:) non ex præcepto, sed ex congruentia ad Missæ vivorum: Vide *num. 688.* fecit autem in Missa defunctorum: Vide *num. 1192.* Quartio vero ad libitum quænam dicenda. Vide *num. 1107.*
- 859 Occurrere commemoratione Sancti simplicis in Feria secunda post Dominicam Passionis, quando dictum est
- Nachquam defunctorum, in Missa dicenda est secunda oratio de Simplicibus tantum: S.R.C. 4. *April. 1709. in Pifolen.* In Missa) feriali, & quando Officiū erit de feria, secunda oratio dicenda est de simplicibus: non occurrere vero simplicibus, Ecclesiæ, vel pro Papa: nunquam fidelium: Rub. *gen. T. V. num. 2.* Vide *num. 392.*
- Diebus infra octavam SS. Trinitatis, ubi est Titulus Ecclesiæ, & in festis infra octavam octavam occurrentibus, non debet ad primam dici Symbolum S. Athanasii: S.R.C. 8. *Jan. 1709. in Brachetia.* Infra octavam:) In die festo, & octava dicitur ex Rubrica Brev. ad Primam, ex resolutione *sub num. 991.*
- Diebus sexta, & septima infra octavam SS. Trinitatis, ubi est Titularis, faciendum est Officiū de die secunda, & tertia infra octavam Corporis Christi, cum commemoratione Ss. Trinitatis, S.R.C. 2. *Jan. 1709. in Brachetia.*
- Episcopi debent uti vestibus violaceis in die Annuntiationis B.M.V. quando occurrerit in Quadragesima, exceptis tota hebdomada majori, & feria vi. non vero eo die ad quem prædictum festum transferatur in Quadragesima: S.R.C. 8. *Jan. 1709. in Brachetia.* Episcopi:) Intelligi Seculares, vel Regulares, qui utuntur rocchetto: Cerem. *Episc. lib. 1. cap. 3. num. 4.*
- Cingulum tertium indumentum sacerdotale potest esse coloris paramentorum: S.R.C. 8. *Jan. 1709. in Brachetia.* Coloris Paramentorum:) sericum vero, & lineum: Vide *num. 745.*
- Instrumentum bogie, de candela servit Episcopo non potest esse materia Ordinæ Acolythorum locum Candelabri, seu Cerotharii: S.R.C. 8. *Jan. 1709. in Brachetia.*
- Quoties Dignitates, seu Canonici assisterent Episcopo ad Absolutionem ad tumulum, debet accessorio esse Sacerdos: S.R.C. 8. *Jan. 1709. in Brachetia.* Vid. *num. 944.*
- Commemoratio in Missa pro consecratione Episcopi, quando ratione festi occurrerit dicitur Missa de festo habente plures commemorationes, debet usui cum oratione Missæ, & dici sub unica conclusione, juxta Rubricam Pontificaliæ Romanæ de Consecratione electi in Episcopum, & Missaliæ Romanæ in fine post benedictiones: S.R.C. 8. *Jan. 1709. in Brachetia.* Dicitur Missa de festo:) id est propter ordinationem Episcoporum nunquam mutatur Officiū dicit: dicitur tamen post collectionem dicit pro Officiis consecrationis, collecta pro diebus *sub num. 2.* Per Dominum nostrum &c. Pont. Rom. *per. 3. de Consecr. electi in Episc. cap. Vide num. 879.*
- Feria vi. in Cæna Domini, cum Episcopus exit a Sacrosancti custodia ad altare, non debent Canonici, qui cum parati associant, procedere Presbyteros, Diaconos, & Subdiaconos paratos, qui cum comitantur debent ferui: S.R.C. 7. *Jan. 1709. in Brachetia.* Feria vi. in Cæna Domini:) intelligi dum procedit ad Officiū sancti consecrationis. Pont. Rom. *per. 3.* de Officiis in vi. Feria Cæna Domini.
- In Ecclesiis, ubi Titulus est Ecclesiæ, vel concursus populi ad celebrandum festum, quod transferri debet diebus, in quibus juxta Rubricam Missalis de Translatione festorum, possunt cantari due Missæ, una erit de die, alia de festo. Sed in Ecclesiis, in quibus non est obligatio cantandi Missam quotidie, cantari potest Missa solennis votiva de festo occurrente tantum: Sac. Rit. *Con. 17. Aug. 1709. in Bergomen.* Diebus, in quibus juxta Rubricam Miss.) Vide *num. 264. & 864.*
- Quando tertia Oratio in Missa est ad libitum, & ex jussu Summi Pontificis, vel Episcopi debet apponi aliqua specialis Oratio pro publicis indigentia, videlicet contra Turcas, seu ad petendam serenitatem, aut pluviam &c. hac oratio debet recitari tamquam ex præcepto quarto loco, non omittitur tertio loco illa, quæ est ad libitum, seu pro devotionis Sacerdotis eligenda: S.R.C. 17. *Aug. 1709. in Bergomen.* Ad libitum:) dommodo sit ex Missali deprecatoria. Vide *num. 1109.*
- In die Consecrationis, vel Tituli Ecclesiæ parochialis, non cathedralis, & per octavam non potest celebrari Missa Dedicatio, seu Titularis sua eodem ritu duplici, ac in parochiali, etiam in Oratoriis eadem Ecclesiæ parochiali subditi, in quibus multi Sacerdotes celebrant: S.R.C. 17. *Aug. 1709. in Bergomen.*

- 871 De Titulo, & Consecratione parochialis Ecclesie, quæ non est cathedralis, non debet fieri Officium la die, necque per octavam, a Sacerdotibus, qui non sunt de clero parochiali, licet sub eadem Parochiali degant; S.R.C. 17. Aug. 1709. *Id. Berpente. Vide num. 128.*
- 872 Sancti Martyres in concurrentia Officii duplici cum Sancto Conessore, non debent habere integras Vesperas propter majorem dignitatem, & nobilitatem, quæ habet Martyr per Concessorē; & neque hæc major dignitas, & nobilitas tribuenda est Concessori concurrenti cum Virgine; sic in concurrentia Officiorum æqualis ritus, quæ possunt accidere, Sanctus Concessor non habet integras Vesperas: aliter enim sit in prædictis casibus, quæ sit in concurrentia festorum Domini, B.M.V. Angelorum, & Apostolorum; unde antedicta prima concurrentia standum est præscriptioni Rubricæ Breviarii Romani de *Concurrentia Officiorum* num. 2. quæ dicit: *Regulariter sit a Capitulis de separatis; S.R.C. 14. Decemb. 1709. in uno Ord. Capæ. Non debent habere integras Vesperas, nisi causis solemnibus apparent, & concursus populari; Rab. Bre. Rom. 21. num. 1. Vid. n. 1079. Standum esse præscriptioni &c. Videmus 321.*
- 873 In festo SS. Cornelii, & Cypriani die 14. Sept. pro commemoratione S. Epaphrasie & Socrum dicitur in primis Vespere antiphona *Gaudet in celis &c.*, & in Laudibus antiphona *Morum &c.* Prædictæ tamen antiphonæ dicendæ non sunt, quando Officium SS. Cornelii & Cypriani transcurrit, ea quo occurrit in Dominicis: tunc animo in primis Vespere Dominica dicenda erit antiphona pro dicta commemoratione *Morum &c.*, & in Laudibus antiphona *Vestri sapilli &c.* S.R.C. 14. Decemb. 1709. *Id. Ferraria.*
- 874 Cum nonnulla Officia propter perpetuam occurrenceam majoria dignitatis, seu solemnitatis, seu ritus perceptum habent translationem, & juxta Rubricas de Translatione festorum num. 6. la primam diem non impeditum semper transferendus sunt, quæsum fuit, an illa prima diei cencoda sit priora illius translati sedis perpetuo (juxta *Garantum* *secl. 3. cap. 10. tom. 13.* Ita ut debeat de eo celebrari semper illa prima die, citam occurrat transferri aliud Officium ejusdem, vel superioris ritus? Responsum fuit negative, & servetur Rubricæ generales; S.R.C. 24. Decem. 1709. *Id. uno Ord. Capæ. Rubricæ generales; Breviarii Tit. 2. De Translatione festorum, Vi. de num. 1795.*
- 875 In Vigiliis omnium Sanctorum si occurrat dici Missa de festo semiduplici, post orationem Vigiliæ, tertia Oratio arit *amabilis*, non vero de Spiritu Sancto. Et in Officio, non obstante commemoratione Vigiliæ, debeat in Laudibus fieri Suffragia communia; S.R.C. 21. Jan. 1710. *Id. uno Ord. Capæ. Tertia oratio A. amabilis. In Missa vero Vigiliæ Oratio arit de Spiritu Sancto; Rab. Missi. 1709.*
- 876 Quando altare fuit consecratum ad modum altaris fixi cum sacra sigilla, & ostensionibus inter septem, & altare, si motus fuerit lapis superior, qui format mensam sitaria, a suo septem, tunc caecetur altare. Si vero fuerit consecratum ad modum altaris portatilis, non exeat in quævis remotio, sed tantum, quando frangitur sepulcrum Reliquiarum; S.R.C. 21. Jan 1700. *Id. uno Ord. Capæ.*
- 877 De Patrono, seu Titulari Ecclesiæ debet fieri Officium sub ritu duplici prima classis non octava a clero eidem adscripto, etiam si Ecclesiæ non fuerit consecrata, sed tantum benedicta; S.R.C. 21. Jan. 1710. *Id. uno Capæ.*
- 878 Quando in Missa solemniter ministratur sacra Eucharistia clericali, vel lai. i, reliqui de clero debent stare; S.R.C. 9. Marti 1711. *Id. Carnaria.*
- 879 In civitate & diocesi Pissariensi die 22. Augusti occurrit festum Dedicationis Cathedralis sub ritu duplici primæ classis celebrandum, & eadem die ab Ecclesiæ universali sit Officium S. Raymundi Nonnati; Item in eadem civitate & diocesi die 14. Septembria occurrit festum Sancti Terentii Martyris Patroni principalis civitatis, & eadem die ab universali Ecclesiæ sit Officium B. M. Virg. de Mercede sub ritu duplici minori. Suppliciter: Si prædicta festa altioris ritus venerint data festo, an Officium S. Raymundi, & B.M.V. de Mercede Vigore de-

creti Sac. Rit. Cong. emanati 14. Aug. 1684, & iterum 18. Octobr. 1696. in reformatione Calendarii Fratrum Minorum sint celebranda die Dominica sequenti tamquam die propria, vel debeant transferri in feriam proximam non impeditam? A Sac. Rit. Cong. fuit remissa hæc supplicatio ad D. Joannem Baptistam Gambiarceli S. D. N. & Sedis Apostolicæ sacrarum Cæremoniarum Magistrum, olimcum racionem effusa de Officiis da quibus agitur sub diebus respective assignatis etiam in occurso Dominicæ S. R.C. 1. Jul. 1712. *Id. Pissariensi.* Officium B.M.V. de Mercede sub ritu duplici minori; tunc vero majori, ex concessione Benedicti Papæ XIII. 12. Mart. 1727. Vide num. 1090. 1161. *Id. 1195.*

Omnibus Fratribus, & Monialibus Ordinis Minorum S. Francisci indulgetur, atque conceditur, ut in recitatione Officii Desponsationis B.M.V. cum S. Josepho fiat ab ipsa commemoratio ejusdem S. Josephi tum in oratione Vespere, tum in Laudibus, & respective etiam in Missa cum antiphona, & oratione sub die 9. Mart. pro Ecclesiæ universali approbata; S. R.C. 2. Jul. 1713. *Id. uno Ord. Min. Offi. Commemoratio S. Josephi; ante omnes alias occurrentes, five Domini festi, five Ordinis; Rab. Bre. prop. Vide num. 977. & 1047.*

In tertia lectiois propria secundi Nocturni pro Sancto Pio Papa Quinto, post illa verba: *Moltis a Deo est intercessione potestatis miraculis*, addantur infrascripta, ompe: *Quibus ritibus probatur a Clemente Vindictis Pastoris Maximo Sanctorum nostro adscriptis &c.* S. R.C. 1. Jul. 1714. *Id. Decreta Urbis & Orbis, annuente Clemente XI. die 9. ejusdem mensis & anni decreto, quod incipit: Cum Sacra Rituum Congregatio. Tom. 2. Ball. Luxemburgi 1727. pag. 417.*

Officium S. Josephi Spousi B.M.V. cum novis antiphonis, versibus, lectionibus primi nocturni, responsoriis, & capitulis, approbavit, & ab omnibus Christianissimis tam Sæcularibus, quam Regularibus, qui ad horas Canonicas tenentur, die 19. Martii in festo S. Josephi in posterum recitari, & in Breviario apponi mandavit S. R.C. 3. Febr. 1714. *Urbis & Orbis, annuente Clem. XI. sub die 4. ejusdem mensis & anni in decreto, quod incipit: Ad observandam. Vide Tom. 2. Ball. Rom. edit. Luxemburgi 1727. pag. 417.*

Decretum die 9. Augusti 1684, ab Alexandro VII. approbatum, de Missis defunctorum non celebrandis in festo duplici, sed dicendis de dicto festo cum applicatione Sacrificii, a specialibus Brevi, quod incipit, *Credita nobis*, iterum ab eodem fuit confirmatum, ac insuper statutum idem servari debere quoad Missas in altibus privilegiiata ex obligatione celebrandas, & indulgentiam per ejusmodi privilegia concessas animabus in Purgatorio existentibus suffragari, perinde ac si celebratæ fuissent Missæ defunctorum. Ac denique declaratum, Anniversaria, & Missæ Cantatas de Requiem reliquæ ex dispositione Testatorum quantæcumque in die ipsorum obitum, etiam in duplici majori contingenti, in prædicto decreto die 9. Augusti 1684, edito minime comprehendendi, prout ante S. R.C. 25. Sept. 1714. *Urbis & Orbis, annuente Clement. XI. 29. ejusdem, & ante 21. Novemb. 1664. Id. uno Novariæ. Vide Bullar. Rom. edit. Luxemburgi 1727. pag. 417. in decreto, quod incipit: Cum ecclesiæ Missæ &c. Prædictum. Vide num. 109. & 11.*

Clementi XI. Sac. Rit. Cong. decretis die 3. Aug. 1684, & 21. Novemb. 1684. alio Brevi, cujus initium, cum *fel. res.* confirmavit, & Alexandri VII. dispositionem de die 12. Januarii 1669. quoad Missas in altari privilegiiata ex obligatione celebrandas, & indulgentiam per hujusmodi privilegia concessas animabus Purgatorio suffragari, perinde ac si celebratæ fuissent Missæ de Requiem, extendit ad altaria non in perpetuum, sed ad sapientissimum, seu aliud brevius, vel longius tempus, ac non in omnibus, sed aliquo, vel aliquibus tantum hebdomada diebus, omni & in futurum quoadque privilegiiata. Quod quidem confirmatum fuit a S.R.C. 25. Sept. 1714. *Urbis & Orbis, annuente Clem. XI. 29. ejusdem, in decreto XX. 6. Deinde festi, recit. ut in num. ant. Vide num. ant. & seqq. ac num 71.*

Declaratione Alex. VII. 21. Januarii 1669, & Clem. XI. 23. Sept. 1669, circa Missas defunctorum in altari pro-

solennibus Purgatorii privilegio non celebranda, licet loquantur tantum de diebus duplicibus tamen latelligenda sunt etiam de diebus Dominicis, & infra octavas Paschalis Resurrectionis, Pentecostes, Corporis Christi, Ascensionis, quibus, licet a festo duplici non impediatur, adhaec tamen Missæ defunctorum juxta Ritu Ecclesiæ celebrari nequeant, quatenus animarum Missæ, quas iisdem diebus celebrare licitum est, servata ceteroque privilegiorum forma, ad altaria privilegiata celebrarentur. S. R. C. 15. Sept. 1714. *Orbis & Orbis*, annuente *Clem. XI* 29. ejusdem. in decretis *XX. 9. Tandem propostis*, ut in *num. 822. & antea 3. Apr. 1668. Innocentio XI. Bressi*, quod incipit: Alias postquam 4. *Maj* 1688. Vide *num. 25. & num. 474.*

- 856 Decretum a S. R. C. anno 1680. editum quo permittitur posse in Ecclesiis recitari Officia, & Missas celebrari de illis Sanctis, quorum Corpora, vel Reliquiæ insignes in iisdem asservantur, intelligendum est de Sanctis, dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, & dummodo constet de identitate Corpora eorumdem, vel insignis Reliquiæ, secus vero de Sanctis in eodem Martyrologio non descriptis, quorum tamen Corporibus, & Reliquiis ab Ordinariis locorum approbata debita fidelium veneratio exhibenda est, sed absque Officio, & Missa, sub poenitentia non satisfaciendo precepto recitandi Officiorum, aliisque la Constitutione S. Pii V. contentis. S. R. C. 15. Sept. 1714. annuente *Clem. 12. ejusdem. Orbis & Orbis*, & antea 17. *Aug.* 1691. approbante *Innocentio XII. 19. Apr. ejusdem* in Decreto *XX. 6. Decretum Bull. Rom. ut in num. 822.* Dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis) vel a Sede Apostolica concessis) Vide *num. 429.*

- 857 Ad augendam fideliū venerationem erga Augustissimum Eucharistia Sacramentum, ejusque cultum in tota Terrarum orbe promovendum, prohibuit celebrari Missas votivas, vel pro defunctis infra octavam Corporis Christi, Sac. Rit. Congr. 15. Sept. 1714. *Orbis & Orbis*, annuente *Clemente Papæ XI. 29. ejusdem. & antea 21. Junii 1670. Clem. Papæ X. eodem de approbate V. 22. 8. Bull. Rom. Luxemburgi 1727. pag. 417.* Votivas vel pro defunctis) non comprehenduntur solemnes pro re gravi, vel pro defunctis, corpore prefate) Vide *num. 478.*

- 858 Cum Festum S. Firmiani Episcopi Medicensis, & Confefforis a Clericis Regularibus Societatis Jesu civitatis Oenipontis diocesis Brindensis die tertia Novembris sub ritu duplici minori celebratur; tamque eadem die aliquando occurrat commemoratio omnium Fidelium defunctorum: propterea ex parte Clericorum Regularium prædictorum Sac. Rit. Congr. humillime supplicatum fuit declarari. An occurrere festo S. Firmiani eadem die commemoratio omnium Fidelium defunctorum possint ipsi, aut etiam debeant transferre festum S. Firmiani ad aliam diem non impeditur currentis octavæ, an vero non obstante Officio commemoratio defunctorum sit faciendum Officium de S. Firmiano, ac saltem Missa solemnis diei Sancti celebrari possit? Et responsum fuit: transferendum esse Officium S. Firmiani; *Extra S. R. C. 11. Julii 1716. in una Brindavis.* Vide *num. 44.* Hoc decretum est particulare; generale etenim habet hoc *num. 44.*

- 859 Cum Sac. Rit. Congr. ne tam processus casuum Restitucionum, & Canonizationum, quam illi, qui in causis controversiis confici possunt, per manus Notariorum velorum tribunalium se differri vagarentur, obque ad annum 1616. eadem Sac. Congr. tenuit omnes causas penes ipsam controversas, ac impolitum controversandas, ab eaque cognoscendas, illarumque acta omnino spectare ad Notarium ipsius Sac. Congr. privative quoad omnes alios Notarios quorundemque tribunalium; & ita observari mandavit, non obstantibus quibuscumque, quæ causæ, processus &c. quovis modo in ipsa S. Congregatione privative quoad omnes etiam Sac. Palatii Apostolici, & A. C. Notarios sub poenitentia arbitrio ipsius Sac. Congr. intelligenda cum ingreffe sece adeant, & presumant; *Eodem S. R. C. 4. Julii 1715. Clem. XI. approbante 21. ejusdem mensis, & anni in Decreto XXI. 22. 8. Bull. Rom. editio de Luxemburgi 1727. pag. 428.* Modus agendi causas, & processus, necnon taxæ Notarii statum, reperiuntur sub *num. 500.*

Si festum Ss. Annuntiationis incidit in feriam v. majoris hebdomadæ, preceptum audiendi Missam, & abstinendi a servilibus non erit transferendum, sed omnino servandum in prædicta feria v. prout in Cameracensi, pro Ecclesiis alimæ Bullæ mandatum fuit 20. *Martii* 1660. adeoque per Ordinarios locorum providendum, ut eo die pro civitate, decentium numero, plures Missæ private ante celebrationem Missæ conventuales, pro præcepti adimplemento celebrande non desint; sed tamen propterea antiquos mos communis Cleri in Missa solemni ejus diei, quo Ecclesiæ, Ss. Eucharistia Sacramenti Institutionem, & memoriam recollit, summa religione hætenas observatus, nullo modo omittatur; S. R. C. 22. Sept. 1716. approbante *Clem. XI. 23. ejusdem in ejus Bullarum particulari par. 3. Decreto XXIV. quod incipit: Cum Festum Ss. Annuntiationis; Vide Tom. 8. Bull. Rom. ut in num. præcedenti.* Officium & Missa Ss. Annuntiationis, quando transferri debeat; Vide *num. 441.*

In Ecclesiæ S. Marie in Portica, ubi asservitur brachium S. Marcellini tantum (occurrentis die 18. Junii) faciendum est Officium etiam de S. Marco sub ritu duplici minori da Communi plurimorum Martyrum; S. R. C. 7. Aug. 1717. in una *Orbis*. Faciendum est Officium etiam de S. Marco;) quia non est patronus principalis præfatus D. Marcellianus, quod secus facere suadet decretum sub *num. 29.*

Licet Capitolo Collegiæ S. Joannis Baptiste Modestini Coronam fecerant uno ex clavis D. Napolitane Corbali, ut pie credider, in ianiam, sive circumum compacho ramatum, retineat intra Crucem, in qua fuit reposita simul cum aliis reliquiis, & publicè veneratiori exponere, etiam in altari majori, & processioniter deferre, prout olim prædictabatur; S. R. C. 7. Aug. 1717. in una *Modestini*, *Clem. XI. annuente 10. ejusdem mensis & anni in fac Bressi*, quod incipit: Cum Modestini, *Tom. 8. Bull. Rom. ut in num. 828. pag. 440.*

Ex parte Ecclesiæ S. Jacobi Incurabili Urbis questum fuit, an Officium Visitationis B. M. V. die 1. Julii, in qua festum Dedicationis ejusdem Ecclesiæ occurrit, celebrari possit die immediate sequenti, etiam si fuerit dies Dominica? Secundo questum fuit ex parte ejusdem Ecclesiæ, an item die immediate sequenti diei 1. Augusti Dominica, celebrandum sit Officium S. Patii ad Vincula, cum hæc ipsi die occurrat octava S. Joannis? Et Sacra Congr. referripit, faciendum esse de Officiis, de quibus agitur, in die immediate sequenti, etiam in occurrentia Dominica, propter perpetuum impedimentum in propria die, juxta alterum decretum Sac. Congr. 2. Julii 1712. *Eodem S. R. C. die 20. Nov. 1727. in una Orbis*. Propter perpetuum impedimentum;) Officia enim perpetuo impedita assignanda sunt die prima sequenti non impedita, tamquam die propria, et in decreto in hac sessione citato, quod extat sub *num. 487.* fervendo ordinem & ritum a Roberto Breviali X. signatum, de qua consule *num. 1090. 1161. & 1195.*

Confessario, & Capellani tantum quorundemque Monialium servitio additis, licitum est Missas Sandiorum, de quibus ipse recitant Officium, celebrare, sed cum Missa Romano, & de communal, non vero Missa propria eorumdem Sandiorum variis Ordinibus concessa; S. R. C. 20. Novemb. 1717. approbante *Clem. XI. die 1. Decemb. in Decreto generali tractatus in ejus Bullarum particulari par. 3. Decreto XXVII. quod incipit Supplicationibus. Extat Tom. 8. Bullar. Rom. editio Luxemburgi 1727. pag. 441.* Confessario, & Capellani tantum,) aliis quoque Sacerdotibus, qui ex debito tenentur celebrare in Ecclesiis ejusdem Monialium. Vide *num. 758.*

In Vigilia Epiphaniæ Missæ votivæ, & defunctorum celebrari non possunt, S. R. C. 10. Decemb. 1718. in una *Epiphaniæ*. Missæ votivæ, & defunctorum) private. Vide *num. 648. & 650.*

Cum Tertiariis Ordinis Capucinelorum Terræ Fani Diocesis Novantularum, ob nonnum confensum eorum Ecclesiæ, Missam in una ex Capellis Parochiæ audire solescent, nempe Feria v. majoris hebdomadæ in eadem Capella Missa solemnis celebrari nequeat, propterea pro facultate, ut alter Missam Parochialem in altari majori decantanda alia privata in memoratæ Capellæ, ad ipsius ritum.

rituale ipsarum consolationem celebrari possit, Sac. Rit. Congregationi eius supplicauerit, & eadem S. Congregatio, attentis circumstantiis, Oratricibus gratiam petitam concedenda esse censuit, quibuscumque Decretis in contrarium non obstantibus. S.R.C. 22 Martii 1799. *Idem uniliter A. generale*. Hoc decretum est particulare, & restrictum. Vide num. 221.

897 In Mitta S. Anselmi Archiepiscopi Cantuariensis, et Anglie Primatis, que incipit: *In medio Ecclesie*, dicitur etiam Credo. S. R. G. 3. Febr. 1200. in una Urbs, et Orbis ad infantium Serenissimi Jacobi III. Magnae Britannie Regis, et approbante Papa Clemente XI. die 8. ejusdem Mensis, et anni decretis ap. quod incipit. Ad pias pecces, *Tom. 5. Bull. Rom. edit. Luxemburgi 1727. 262. 441.*

898 Cum in universis Ordinibus S. Benedicti Officium femidaplex ad libitum S. Causti Matthei de 19. Januarii ob occurrence alterius Officii S. Agabonis Papa, & Confessoria recitari minime valeat, ut idem Officium de fixa in ordine iudicio recitari possit, nempe die 20. Februarii, concecit S. R. C. 19. Martii 1721. in *uno Ordinis S. Benedicti*. Recitari possit, non immutata tamen lege Sacrosanctum ad libitum. Vide num-83. q. 214. De 22. Februarii sub qua respective elogium ejusdem Sancti in Martyrologio Monastico bodie ponitur. Vide num-93. *sec.*

199 Abbatis, & Monialibus Monasterii S. Georgii Ordinis
Benedicti civitatis Patavinae, pro declaratione dubiorum
eius modum celebrandi secundas Vesperas in festu S. Geor-
gii titularis ipsorum Ecclesie, etiam parochialis, con-
currente cum primis Vesperis Dedicationis Ecclesie cathe-
dralis, Sac. Rit. Congr. humillimis supplicatibus,
Sacra eadem Rit. Congregatio secundas Vesperas de
S. Georgio ex integro celebrandas esse cum commemo-
ratione Dedicationis Ecclesie cathedralis declaravit; Ead-
em S. R. C. 9 Aug. 1921. in *non Monialium S. Benedicti
Civitatis Patavinae*. Hoc decretum asservatur in archivio
didam Monialium S. Georgii Titularis (*istum cum
prime classis Reb. Broc. duorum Tabellarum 6. Duplici
prime classis, Dedicationis Ecclesie Cathedralis*) secun-
da classis, & sine rubrica. Vide *cas. con.*

Cum la directorio Divini Officii pro civitate, & diocesi Januensi impresso, per prædicti decreti Sac. Rit. Congr. die 8. Octobris 1774. super assignatione dici pro Officio Sacerdotum die propria impeditis, prima dies non impedire pro hujusmodi Officia hæc fuerit assignata, cumque occasione familia impediunt multæ eorum fuerint altercationes, proprietas Sac. Rit. Congr. instantibus Ecclesiasticis civitatis Januensis, & principis, quia decretum prædictum suppositum est, & nunquam editum fuerit, in casu, de quo agitur, servandas esse Rubricas declaravit, atque decrevit S. R. C. g. n. n. m. tyaz. 10. Janens. Vide tamen ultimam legem sub Anno 1795.

902 Officium proprium SS. Nominis Jesu ab omnibus Chri-
stifidelibus, ipsi ad Horas Canonicas recantant, sed ritu
duplici secunda classis, Dominica secunda post Epipha-
niam recitari, & Missam respectu celebrari debere in-
dulsit S.R.C. Novemb. 1721. *Innoctius XII. annuente 20.
Decemb. 1725. nial.* Dominica secunda.) An teneantur
hodie Fratres Minores S. Francisci, & quid dictum sit de
Sequentia in Missa, requirere a. 612. An tuit.

902 In Missa S. Iuliani die 4. Aprilis de communio Docto-
rum dicitur Credo : S. R. C. 25. Aprilis 1922. In decreto
Orbis, & Orbis ad plura Serenissimi Philippi Quinti Regis
Cardinalis preces, & Ecclesie Hispanie, concernens Inno-
centium Pape XII. de eodem. &c. nunc.

Ad preces Archiepiscopi Innocentii iterum portestas
super assignatione dierum suorum pro Officiis plurimum
Sanctorum, que ab occurrentiam aliorum Officiorum
majoris ritui in predicta civitate, & diocesi propria die
cessant nequeant, Sacra Rit. Cong. quoad Officia tan-
tum Sanctorum Causi Regia & Martyris die 6. Fe-
bruarii, & S. Wenceslai Martyris die 3. Octob. assignari,
quoad reliqua Officia verno Rubrica de Translatione fe-
stivum servandas esse mandavit. S. R. C. at. Aug. 1728.
in Januarij. Hoc decretum in presenti affirmative fe-
derat in Officia, que non sunt ad libitum, pro quibus
dies proxime non impedit, propria censetur, negative
autem in Officio Sanctorum ad libitum. Pro Officiis

plurim Sanctorum, de quibus Officia solemmodo potest Ordinarius assignare diem fixum extra octavas Sanctorum, & contra Dominicam, cum hoc tamen quod impedita die assignet, eo anno omittenda fiat. Vide *Monit. lugo. Nr 1274.*

Episcopus deputatus administrator alterius Ecclesie non gaudet in fundationibus pontificalibus, non gaudet omnibus illis praeiunctis, & prerogative, quibus fruuntur, & gaudent omnes alii Episcopi in propria dioccesi: S.R.C. 23. Aprilis 1722. in *Sacrae*. Vide *num. seq.*

Episcopos, & administratores amovibiles Ecclesie vacantes, dum canat Missam, & Versipera in pontificali- bus, non possit sedere super cathedra Episcopi elevata quatuor gradibus, parata cum baldachino, & puerisq., nec uti possit baculo pastoralis; sed sedere debet super faldistorio prope altare, sine ipso baculo, S. R. C. aa. Aug. 1722. in *Servitibus*. Nec uti possit baculo pastoralis, quia non est in propriis diocesi. Vide *num. ant. 1600. tit. 6.*

Episcopus deputatus administrator a movibilia Eccl- 906
sine vacante non potest concedere indulgentiam quadra-
ginta dierum sine speciali facultate Apostolica; S. R. C.
22. Aug. 1728. in *Serguaten*. Vide *num. ant. de fregg.*

Episcopo deputato administratori amovibili Ecclesiam 407 vacante, dam assitit Missæ solemni, abbas cantus, non debent Canonici facere circulos ad *Egypti titulos, Glorie in excelsis, Credo, Sanctus, et Agnus Dei.* Et tunc sedeat in proprio throno ceteri; S.R.C. 22. Aug. 1722. in *Sargentes, Fiscoe circulos.*) Mudum faciendi circulos habet 408 409.

Pro Episcopo deputato administratore Ecclesiae vacantis fieri non debet anniversarium suae consecrationis, cum Missa canatur per Capitulum, & Clerum; ejusque nomen non debet in Canone memorari per Sacerdotes celebrantes; S. R. C. 22. Aug. 1912. in *Serpilione*. Vide num. 187. *Op. Scm. n. 206.*

Dum Episcopus deputatus administrator Ecclesie vacantis Missam cantat in pontificalibus, non debet poni super altare septimum candlebrum cum candelis accensis: S. R. C. 22. Aug. 1722. in *Sacrosanctum*. Vide *asm. ant. de sensu* n. 66.

Dum Episcopus deputatus administrator amovibilis
Ecclesie vacante, causat Missam in pontificalibus, non
debent omnes Canonici sacris paramentis indui, sed tres
tantum fungentes Officio Diaconi, Subdiaconi, & Pres-
byteri assistant; S. R. C. 22. Aug. 1722. in Serpente.
Vide nunc. ant. de Sen.

Cum Episcopus administrator Ecclesie vacantis vadit
ad Cathedralē, potest proprio arbitrio sumere cappam
magnam, vel in edibus superioribus Episcopatus, vel in
ingressu Ecclesie, vel Presbyterii; S.R.C. 22. Aug. 1712.
Vide nom. ant. de sen.

Episcopum administratorem accedentem ad Cathedra-
lem, dicit quod omnes Canonici excipiant in adibus
episcopalibus, non vero soli erant, aut quatuor ad po-
stem Ecclesiam; S. R. C. 22. Aug. 1792. in *Sorfnates*. Vide
nom. ant. *de Res.*

Episcopi electione ad forum Concilii Tridentini, et Cae-
 menologia Episcoporum, licet adit Episcopum admi-
 nistrat; S. R. C. 22. *Aug. 1921. in Sarisaten.* Ad forum
 Concilii Tridentini, et Cae-
 menologia Episcoporum.)
 Videlicet: Cum primum Ecclesia vacaverit, supplica-
 tiones, ac preces publicae privatimque habebantur,
 atque a Capitulo pro civitate et diocesi indicantur;
 quibus clerus, populusque bonum a Deo Patrem
 valeat impetare; *Conc. Trid. sess. 24. in Decreto de
 Reformat. cap. 2.* Conveniret, ut singulis diebus, vel
 saltem simul a hebdomada, Religiosi professionem
 ad Ecclesiam catholicam accederent, Litaniae can-
 tas; et Ibidem plura, et devotas orationes recitaret
 Canonica, et clero singulis Ecclesiae cathedralis;
Car. Episc. lib. 4. cap. 27. num. 27.

Officium SS. Nominis Jesu die 24 Januarii nec Minis- 314
libus SS. Corporis Christi de Brønna, nec Fratribus Mi-
nistris alicui Religioni non licere amplius, sed Do-
minica secunda post Epiphaniam celebrare; omnesque te-
neri sub penis de non satisfaciendo Officio divino, aliis-
que

que in Bulla S. Pii V. contestata, novissimum Decreto die 29. Novembris 1721. per universalem Ecclesiam edito se conformata; S. R. C. 28. Martii 1721. in una Bononiensi. Fratrum Minoribus.) Observantibus S. Francisci, eorumque Ministro generali subiecti hodie possunt die 14. Januarii celebrare festum prædictum ex Const. Benedicti PP. XIII. viam vocis oraculo exhibita, non obstantia decreto pro Ecclesia universali; Rubr. partit. Æren. Minor. S. Francisci num. 1. Vide num. 300.

915 D. Bartolomeo Cellamius Pileanus de la Chiesa paragonabile, religiosus, et materius di S. Maria Zobenigo di Venetia, humiliter representat all'Emment Vostre; come è stato censito della Santa Sede alla Serenissima Repubblica di Venezia l'indulto di celebrare in Missa, e recitare l'Ufficio del Santissimo Redentore ogni anno arilo tercio Domenica di Luglio: e perchè in detta Domenica è sempre assegnato il giorno della Dedicatione detto San Chiesa, essendo doppo di prima classe, e l'Ufficio suddetto doppo ordinario, supplica, e domanda all'Emment Vostre, se deve trasferire il suddetto Ufficio del Redentore in altro giorno non impedito? Et Sac. Rit. Cong. censuit transigendum esse Officium Santissimi Redemptoris, iuxta Rubricas, 29. Febr. 1723. in Veneto. Doppio ordinario.) Modo Officium SS. Redemptoris ad duplicem ritum sacanda classis cum oclava e Papa Clemente XII. fuit elevatum per totum Venetiarum dominium sub die 6. Aprilis 1737. Vide num. 179. Juxta Rubricas;) Idem prima die non impedita festo dupli, val semidupli; Rubr. Æren. de Trans. Vide num. 399.

916 Sacra Rit. Congregatio, instante Eminentiſſimo, & Reuerendissimo Domino Cardinali Barbedio Episcopo Patrono, censuit in fine sextæ Iectionis pro Officiis diei festi Santissimi Redemptoris, sub die 26. Aug. proxime præteritæ, universo Domino Sacerdotum Republicæ Venetiarum concessio, addi, & imprimi posse verba infraſcripta: Ut autem exceptis beneficiis recardatis, & cultus erga Salvatorem nostrum augeretur in dict. Officium proprium, & Missam sub ritu Sanctissimi Redemptoris, qua Invenitur XIII. Romanæ Pontificis annis utriusque sancti Christiſtibilis Pontificis transiens, qui ad bonos annosque tenentur, singulis annis, Dominica tertia Julii eadem recitanda conceſſit, Benedicimus XIII. Idem Romanæ Pontificis in totum Sextum & Dominum Venetiarum extendit: Si Sanctissimo Domino nostro visum fuerit: & Sanctitas Sua benignè annuit die 16. Julii mensis, & anni; S. R. C. 9. Decem. 1724. in Patavia. Hoc decretum servatur in archivio Cathedralis Patavini.

917 Benedictus XIII. 28. Aprilis anni 1726. rito solemni consecravit sacrosanctum Basilicum Lateranensem, eisdem celebratis memoriis decrevit recolandum quolibet anno die 9. Novemb. & mandavit, ut idem festum temquam Dedicationis Cathedralis Ecclesiæ alius Urbis ab universo ipsius Clero sacraliter tentum, & ejus districtu, juxta S. Rit. Cong. decreta has in re pluries editas, sub ritu duplici prima classis cum oclava quatuordecim celebraret; Ita etiam S. R. C. 14. Sept. 1726. in dicto Urbis, & Orbis, annuente eodem Benedicto XIII. Ab universo ipsius Clero sacraliter tentum juxta S. Rit. Cong. decreta:) Idem sub ritu prima classis cum oclava & Sacralibus, & Regularibus vero, & Monialibus sub ritu sacunda classis sine oclava. Vide num. 412.

918 Festum S. Benedicti, quod habet annexum Forum incidens in aliquam diem majore hebdomada, transierit ad Feriam tertiam post Dominicam in Albis tamquam diem propriam, transiitio quocumque alio Officio etiam quævis situs in eo occurrere; S. R. C. 6. Sept. 1727. in Fulden. Idem omnes festuque pro Monachis, & Monialibus S. Benedicti, Benedicti XIII. ep. Janu. 1727.

919 Quando edest consuetudo in aliqua diocesi celebrandi post festum Petrosi principalia Ecclesiæ immediate adjacentem Dedicationem propriam Ecclesiæ in proxima Dominica: si teli Dominica incidit festum prima classis, tunc dicta annua Dedicationis debet transferri alterius in aliam diem non impeditam, utinam non sit in eodem mense; S. R. C. 6. Sept. 1727. in una Fulden. Incideret festum prima classis;) ut sunt Nativitas Domini, Epiphania, Pascha Resurrectionis, Ascensio Domini, Pentecostes, Festum Corporis Christi, Nativitas S. Jo. Baptistæ. Biblioth. Tom. VIII.

ptiffa, Festum SS. Apostolorum Petri & Pauli, Assumptio Beate Mariæ, & Festum omnium Sanctorum. Item Dominica majores, scilicet prima Adventus, prima Quadragesima, Pascha, Pentecostes, Pascha, in Albis, Pentecostes, & Trinitas. Similiter Feria majores sequentes: Quarta Cinerum, dies omnes hebdomada sancta, Pascha, & Pentecostes, necnon Vigilia ejusdem Pentecostes, & Nativitas Domini; Rubr. Æren. V. la Tabella, & S. R. C. num. 309.

Canonici Episcopi titulari post deitiam per Archidiaconum, sive Presbyterum assistentem pecem Episcopo locali, non debet ite per eundem Archidiaconum, sua Presbyterum ipsi defert, sed illem recipere debet ob eodem ministro parato, qui cum distribuit choro, & postquam Episcopus localis ipsam dederit Canonici assistentibus in throno; S. R. C. 10. Apr. 1728. in Africana. Vide num. 399. Ab eodem Ministro parato,) Idem Subdiacono, qui cantavit Episcopum in Missa, parat aures a Presbytero assistente Episcopo accepta; Ceterum. Epist. lib. 1. cap. 24. num. 10. Vide num. 399. & 3.

Canonici Episcopi titularis in Missa, & Vespere cantant cum assistente Episcopo localis tenentur discendere a stello una cum reliquis Canonici pro facienda consuetudine circulari præscriptis & Cæremonialis Episcoporum; S. R. C. 10. Apr. 1728. in Africana. Consuetudo circulari facienda in Missa, que non sint defensorum, nec feria 21. lo Pascæ coram proprio Episcopo Missa assistente, non vero celebrante, & non alio, licet Legato de latere, Metropolitano, vel Suffraganeo &c., qui tamen circulari, præsentem Prelato superiore, ob ejus reverentiam omittuntur. Igitur circulari primus sit, cum Episcopus stans in sua sede legit Introitum, & dicit Kyrie eleison &c., & successiva Gloria in excelsis &c. hoc modo semper: Canonici opportuno tempore discendentes ab eorum sedilibus, procedunt ad medium chori, facili alteri, & Episcopo severentia, & se sistant in circulo ante Episcopum faciem, quod diversimode fit pro diversitate functionis altaris, & sedis episcopalis. Si enim altare adhaeret parieti, & sedes episcopalis sit in latera Evangelii, incipient procedunt juniores a sedili Diaconorum, im ut ultimus Canonici consistat ante faciem Episcopi, quæ gradatim illi sequuntur paritudo circuli, & dignior Canonici, sive Dignitas modice a suo sedili digressus, stat ad dextram Episcopi. Si vero altare erit sub tribuna, & sedes episcopalis ea opposita alteri, tunc Canonici venientes ad circulem procedunt simul ab utraque parte non proclerentes circulem, ne terge versant altari, sed facientes hoc inde semicirculem, & se stantes dicunt Kyrie, & Gloria cum Episcopo. Quo facto, procedente super eos Episcopo signum crucis, quod semper in hac circulari observatur, facili illi, & alii reverentia, procedunt ad loca sua. Secundus, dum dicitur Credo, in quo simul cum Episcopo genuflectunt ad Invenitur &c. Et si fura cum redeunt ad loca sua itidem articulus cantetur a choro, obicumque eruat prius genuflectant in eis. Tertium autem finem præstationis pro Sanctis &c. non tamen pedes percutientes, Quartus & ultimus ante Agni Dei, & tunc, dum veniunt ad circulem, & dum discendunt ambobus genibus variis altari genuflectunt propter reverentiam Sa. Sacramenti, quod est super eo. Canonici a circulo reverentes ad sedes suas, incidunt contrario modo, quam seclunt vultu: quia primo revertuntur seclura; Ceterum. Epist. lib. 1. cap. 21. n. 3. 399. V. n. 240.

Canonici Episcopi titularis, eacante pontificali Episcopo locali, cum assistente Capellæ facia velibus parati, postea cum reliqua Canonici in stallo assistantibus deferre pluvialis; S. R. C. 10. Aprilis 1728. in Africana. Vide num. 399. & 1.

Canonici Episcopi titularis, eacante pontificali Episcopo locali, postea de consuetudine Episcopi gestare mitram lineam, sed illam per se ipsum imponere, & eam movere debet a capite; & semper thesaurarius est post Archidiaconum, sub Presbyterum assistentem, & Canonicos a latera Episcopi in throno pariter assistentes; S. R. C. 10. Apr. 1728. in Africana. Vide num. 201. & 399.

Canonici Episcopi situ laici debet se abstinere a er- 924
b a lebra-

lebratione Missæ conesta, & Vesperarum de tunc in propriis hebdomada, sed subrogare tenetur alium; in solemnioribus vero festis de licentia Episcopi debet uti altiflorio, & Indomestici pontificalibus; S. R. C. 10. Apr. 1728. in *Angulo*. Vide *num. ant.* Vide etiam *pag. 240. Merati*.

915 Decretum jam concessum Patribus Trinitariis de 18. Julii 1727, celebrandi Dominica secunda Ochoberis Officium Beati Mariæ Virginis sub titulo de Remedio, ad tollendas fluxus, & contentiones inter hos, & Patres Beati Mariæ de Merceda, accidentibus inter particulatibus instantiis Patris generalis Ordinis Predicatorum, & Patris generalis Carmelitarum, evocandum esse statuit. S. R. C. 10. Janu. 1730. *decedente Benedicto XIII. die 29. Julii 1730. Causa, quæ incipit Emsonavit.*

916 Canonici, & Beneficii, dum occasione benedictionis Augustissimi Sacramenti fideles Domulicis post Completorium cantant Hymnum *Pange Hægna*, non tenentur descendere a choro, sed flexis genibus canere ante Venerabile, & remanere possunt in eorum stillis chorilibus. S. R. C. 26. Aug. 1730. in *Avelesano*. Adhuc in Ecclesia metropolitana Avinionensi nova ex testamento exponendi SS. Sacramentum omnibus Dominicis; cum hoc, ut Canonici, & Beneficii descendunt a choro, & genuflectant eucharisticum cantant hymnum *Pange Hægna*. Cum ratio anno 1602, Egidius Berton testator reliquisset hanc suam voluntatem, chorus positus erat a latere altaris, & nonnulli per aliquos gradus descendebant in planum; tunc autem scilicet anno 1730, in quo hujus decreti amentio orta est, in eodem plano post altare majus, ideo S. R. C. optime statuit (sicut hereditibus relictantibus) ut Canonici &c. non descendant, quia 12. versum sunt ante SS. Sacramentum genuflecti.

917 Consecutus Ceteris Ordinibus Hierosolymitanis habitum coherere sub ritu duplici majori Festum S. Sebastiani Martyris, Patroni minus principaliter prædicti Ordinis, & Titularis Capellæ Lingue Alerianæ; etiam in Ecclesia majori S. Joannis Baptistæ ejusdem Ordinis, transito in primam diem non impeditum Festo S. Fabiani Papæ, & Martyris sub ritu semiduplici, & quæ, ut esset, ut amonitum fuit decretum ab hac S. R. C. Congregatione obsequio de die 22. Novem. 1698. quo decretatum est, quod Festum S. Fabiani non transferatur, sed celebraretur una cum S. Sebastiani, ideo bominis postulat, ut possit solitum servare, non obstante dicto decreto, aliiq. rationibus; & resolutum fuit, quod servari debet decretum emanatum die 22. Novem. 1698. Ita S. R. C. 16. Sept. 1730. in *uno Ordinis Hierosolymitano, seu Meliten.* Decretum emanatum habet sub *num. 316.* Quod statuitur, com S. Sebastianus sit patronus titularis, Vide *num. 25.*

918 Consecutus dictus Ceteris Ordinibus Hierosolymitanis transferre in solem sequentem diem dummodo non impeditum, Festum S. Laurentii Justiniani ascriptum pro Ecclesia universalis die quinta Septembris sub ritu semiduplici ad libitum, quo quia so die celebratur Officium de octava Decollationis S. Jo. Baptistæ: unde pariter petit, ut possit importari solitum servare, quibusque non obstantibus; & responsum fuit juxta mentem, quæ est, quod suppleant pro assignatione diei hæc. S. R. C. 16. Sept. 1730. in *uno Ordinis Hierosolymitano, seu Meliten.* Suppletur pro assignatione diei hæc. Hodie vero conceditur Ordinario loci facultas modo exhibitæ sub *num. 224.*

919 Exposit dictus Ceteris Sacri Ordinis &c. qualiter de anno 1699, fuerit facta quædam sanctio ab Eminentissimo fel. mem. Magnæ Magistro D. Martino Redin pro decantandis in pontificali primis Vesperis, & Missæ vocalis de S. Francisco Xavieri, assignatus pro adimplemento suo dispositionis die 10. Decembris ejuslibet anni, ut impeditur, ut creditur Festum ejusdem Sancti, quod magna cum pompa, & populi concursu celebratur die 2. ejusdem mensis in Ecclesia PP. Societatis Jesu civitatis Velestæ, unde ad tenorem dictæ pie dispositionis officii curantibus, decantare primas Vesperas, & Missam, in quibus intervenit Magnæ Magister, & Venerandum Consilium; ideoque interpellat, ut possit

solitum servare, quibusque non obstantibus, quoad Vesperas. Et S. R. Cong. ad relationem Eminentissimi, & Reverendissimi D. Cardis. Zouadarii scribendum censuit negative, & transferatur Festum S. Francisci Xavieri in perpetuum ad diem decimam Decembris. Ita prædicta S. R. C. 16. Sept. 1730. in *uno Ordinis Hierosolymitano, seu Meliten.*

920 Submissæ, iussu dictus Ceteris Sacri Ordinis Hierosolymitanis pro cælestionis Officii Dedicationis cum octava prænominate Ecclesiæ majoris, non solum ad eorum servitium ejusdem Ecclesiæ additum, & ad Equites qui tenentur ad hanc canonicam ratione alienis beneficiis, sed etiam ad omnes alios Religiosos utriusque sexus prædicti Ordinis ubique locorum existentes, etiam extra Melitam, non obstantes decreto hujus Sac. Rit. Cong. emanato die 11. Julii 1711. & S. R. C. respondit negative quoad extensionem ubique locorum, die 16. Sept. 1730. in *uno Ordinis Hierosolymitano, seu Meliten.* Decretum die 11. Julii 1711. editum, non invenit in authentographis, sed aliud simile in Auxiliis 16. Maii 1744. Vide *num. 173.*

921 Dicitur Ceteris &c. petit declarari, an Festum S. Antonii, & Archangelorum debet habere utroque Vesperarum integras in concorsu altaris duplici Linceis, ad tenorem novi decreti emanati, ut asseritur, die 14. Maii 1707. S. R. C. 16. Sept. 1730. in *uno Ordinis Hierosolymitano &c.* Ad tenorem decreti, quod fiat pro patet affirmative. Vide *num. 242.*

922 Similiter dicitur Ceteris Sacri Ordinis Hierosolymitanis supplicat declarari, an sub nomine Sanctorum ad libitum comprehendatur Officia duplicia, & semiduplia Sanctorum, relictari concessa aliquibus regnis, provinciis, civitatibus, & alii particulari Ordini ubique expressè notata ad libitum, sed tantum cum sequitur clausula, alimur, *revertitur possit, &c. valent, vel revertitur possit cessat*? Asseritur enim emanatum fuisse quædam declarationem ab hac Sac. Congreg. tenoris si quævis, videlicet: *En nota Sac. Rit. Congreg.* (ut constat ex responsu Illustrissimi, & Reverendissimi Archiepiscopi Apamei ejusdem Sacri Congregationis Secretarii) *sub nomine Sanctorum ad libitum esse comprehenduntur et Officia duplicia Sanctorum aliquibus regibus, &c. proinde revertitur concessa; idcirco secretaria in Dominiis non debent omitti, ut istiusmodi conditio impeditur, juxta Rubricam transferantur.* Et S. R. C. dubio proposito respondit negative die 16. Sept. 1730. in *uno Ordinis Hierosolymitano, seu Meliten.* Non debent omitti prædicta Officia postquam accepta sint. Vide *num. 571. & 1058.*

923 Dicitur Ceteris Sacri Ordinis Hierosolymitanis petit declarari, an in Vigilia Epiphanie Domini possint celebrari Missæ private de *Regnum*, & votive? Et S. R. C. respondit negative 16. Sept. 1730. in *uno Meliten.* Vide *num. 668.*

924 Capellani Ecclesiæ cathedralis de massa nuncupati Episcopum Missam, aliaque divinis Officiis pontificali celebraturæ aule episcopali ad Ecclesiam, & ab ea ad aulam, ubi adhuc antiquum solitum, comitari tenentur, S. R. C. 3. Mart. 1731. in *Joanna.* Vide *num. seq.*

925 Capellani de massa nuncupati non tenentur Episcopum pontificali celebraturæ deferre sacra paramenta ad cathedram episcopalem, nisi deficientibus Acolytis; aliter vero celebrantur debent tenere librum, & bugiam, S. R. C. 3. Mart. 1731. in *Joanna.* Tenere librum, dum private celebrat, vel solemniter aliquid legit; non autem cum cantat; quia hoc munus est Presbyteri assistentis. *Cerem. Episcopali. cap. 11. num. 3.* Vide *num. seq. & 129.*

926 Capellani, ubi adhuc antiquum solitum, in aule episcopali, quando Episcopum accipiunt tam in recessu, quam in cæstris, tenentur eidem Episcopum genuflectere. S. R. C. 3. Mart. 1731. in *Joanna.* Tenentur eidem Episcopum genuflectere. An cum semigenuflectione, Vide *num. 2127.*

927 Afflictus a Capellanis juxta antiquum solitum debetur Episcopo, quando ipse cappa indutus descendit ad Ecclesiam pro prædicanda assistentia. S. R. C. 3. Mart. in *Joanna.* Afflictus a capellanis una cum Canonico & Dignitatibus *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 15. num. 2.* Vide *num. 129. & 552. seq.*

928 Directio chori private spectat ad Primicerium, quatenus

- tenas interit eboro S.R.C. 24. *Novemb. 1738. in Barro.* Ad Primicerium,) seque impedito ad quos spectat. Vide *num. seq.*
- 939 Non possunt Primicerii, eisdem, vel eorum altero absentibus, subrogare eorum loco simplicem Presbyterum; sed eorum vices supplere debent Canonici, eisdem coadiuvare in canendis antiphonis. S.R.C. 24. *Nov. 1731. in Barro. Vide num. ant.*
- 940 Primicerii, quando sunt secunda Dignitates, debent assistere Episcopo in Ecclesia collegiata Diaconis pontificaliter celebrant S.R.C. 24. *Nov. 1731. in Barro.* Debeat assistere) in Diaconali munere, ubi prebenda, & ordinat non sunt distincti, secus tamen, ubi sunt distincti ordinis diaconales; quia tunc ad prebendatos spectabit. *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 26. num. 1. seq. Vide num. 4.*
- 941 Primicerii, seu secunda Dignitates non debent assistere in officio Diaconi, vel Subdiaconi Archiepiscopo primæ Dignitatis functiones sollemniter peragenti. S.R.C. 2. *Nov. 1731. in Barro.*
- 942 Aliqui ex Dignitatibus, seu Primiceriis, & Canonici abesse possunt a choro audiendo eum Monialium, seu Secularium confectiones, & dirigendi Contratualitates, vel ex alia causa, pro diebus, quibus tenentur interesse choro S.R.C. 24. *Nov. 1731. in Barro.*
- 943 Ad secundas Dignitates, non veto ad Canonicos, spectat peragere functiones sollemnes, prima Dignitate impedita, vel celebrare solebat, S.R.C. 24. *Nov. 1731. in Barro.* Functiones sollemnes,) adnotantur in *num. 118.*
- 944 Functiones sollemnes Dignitibus, seu Primiceriis peragentibus, tenentur Canonici illis assistere in munere Diaconi, vel Subdiaconi. S.R.C. 24. *Nov. 1731. in Barro.* Tenentur Canonici) eodem modo Dignitates. Vide *num. 30. & 726.*
- 945 Abbatibus pontificaliter indotis, uti coabsolventibus, debet procedenda super Canonico Cathedralis in processionalibus funerum. S. R. C. 24. *Nov. 1731. in Regibus.* In processionalibus funerum,) in aliis vero officiis neque supra, neque inter Cathedralis Canonici habent locum, sed concedentem pro iudicio & prudentia Episcopi. *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 13. num. 9. Vide num. seq.* Dignitates & Canonici Sacerdotes coabsolventes admittit Sacra Congregatio. Vide *num. 864.*
- 946 Abbatibus pontificalibus induti invitati pro assistentia in solemnibus Vespere, processione, & Missa, debent sedere in loco decenti separatim a Canonice in Choro post Episcopos. S.R.C. 24. *Nov. 1731. in Regibus.* Post Episcopos, an supra Canonicos? Vide *num. ant.*
- 947 Abbatibus pontificaliter indotis, & greva stentibus in eam receptionis, & institutionis Sacra, Reliquiarum, que per eisdem in processione deferuntur, debet permitti usus ejusdem pulvini, qui in eodem eam stantur tam Archiepiscopus, quam Episcopi suffraganei. S. R. C. 24. *Nov. 1731. in Regibus.* Reliquiarum) St. Crucis, vel sacra Spem, & similia Domini nostri Jesu Christi. Vide *num. 155. & 1120.* Pulvini) regulariter colora paramentorum currentes. *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 4. num. 1. Vide num. 1265.*
- 948 Abbatibus pontificaliter indotis in processionalibus secum ducere possunt duo tantum clericos, seu monachos extra indutos in atroque latere assistentes pro servitio, & usu mitre, & baculi pastoralis. S. R. C. 24. *Nov. 1731. in Regibus.*
- 949 Licitum est Capitulo eligere pro functionibus canonialibus, & ejus servitio Magistrum Ceremoniarum distinctum ab altero Episcopo. S.R.C. 7. *Jul. 1734. in Aquilana.* Distinctum ab altero Episcopo,) qui saltem in sacro ordine sit constitutus. *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 5. num. 3. Vide num. seqq. & 954. seqq.*
- 950 Magister Ceremoniarum non potest ferre munus exercere absque approbatione Episcopi. S. R. C. 7. *Jul. 1734. in Aquilana.* Vide *num. seqq. & ant.*
- 951 Magister Ceremoniarum in functionibus tantum Episcopialibus uti valet vestire violacea ex dispositione Ceremonialia. S.R.C. 7. *Jul. 1734. in Aquilana.* Vestire violacea ex dispositione Ceremonialia,) de qua vide *num. 860. & 954.*
- 952 Dignitates, & Canonici in eorum Missa privatis celebrandis, tam intra, quam extra Cathedralis, ultra onam inferviemtem, qui Missa respondet, uti non possunt Magistro Ceremoniarum, eum vel sine veste violacea, vel alio Ministro Sacerdote, tam pro delatione calicis ad altare, & illius deputatione ad sacrificium, quam pro susceptione Missæ, iudicando orationes, operando, & porrigendo patenam cum hostia, etiamque postea eum velo instruendo, & ceteris adibus Missæ inferviendo ad instar Episcoporum, sed debent celebrare, ut quilibet alius simplex Sacerdos, omnes relictos ritus a seipso explendo absque opre ministri. S.R.C. 7. *Jul. 1734. in Aquilana.* Ut quilibet alius simplex Sacerdos,) cum paramentis vero p'm ceteris sollemnibus loco separato dispositis. Vide *num. 826.*
- Dignitates, & Canonici tenentur capitulariter in habitu canonicali recipere Episcopum a suo cubiculo, & assistere ad Ecclesiam cathedralem, similique modo ad idem reducere, quando ille vult pontificaliter celebrare, tam in sollemnioribus a Pontificali Romano premissis, quam in aliis Festis ex consuetudine, vel devotione in elevatis introducere, vel occasione universalis Jubilæi, vel alia rationabili causa Episcopo bene visa. S.R.C. 7. *Jul. 1734. in Aquilana.* Recipere Episcopum) Suum propriam intelligit, & eam ad ministratorem, sed vacante, vel suffraganeum, quando nomine Episcopi pontificalia exercet. Vide *num. 308. seqq. 917. & 936.* An tenentur quoque Episcopo accedente eum cappa? Vide *num. seq.*
- Quando Episcopus ad Ecclesiam cathedralis accedit eum cappa, ut assistat Missæ eadem, Vespere, vel Processioni, vel ad concionem audiat, vel alia de causa, Dignitates, & Canonici tenentur capitulariter in habitu canonicali ipsum recipere a suo cubiculo, & assistere ad eundem, & humiliter ad idem reducere juxta Ceremoniale Episcoporum. S.R.C. 7. *Jul. 1734. in Aquilana.* Juxta Ceremoniale Episcoporum,) scilicet: *Preibant famulantes Episcopi, & fideles Magistratibus, aut alii nobilit, & illisq; aliis, inmediate ante Episcopum, tam ipse Episcopus, & post eum sequentur Canonici bini, junctis antiquum, & canoniam disciplinam. Quod si fuerit Archiepiscopus, aut alius altem Crux, ipsa Crux immediate ante Archiepiscopum per aliquem Capitulum deferatur, inuagat Crucifixi ad Archiepiscopum cavereri, inter quem, & Archiepiscopum milites omnes intellit. Et ordine procedat usque ad partem prioriorum, Cerem. Episc. lib. 1. cap. 15. num. 2. Vide num. ant.*
- Licitum est Capitulo eligere Magistrum Ceremoniarum tam ab Episcopo confirmandum. S.R.C. 17. *Jul. 1734. in Monopolitanis.* Vide *num. 190. & 948. seq.* Magister Ceremoniarum) secundum non vero primum, prout in *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 5. & in Brevis Clem. P.XI. die 6. Junii 1704. Vide num. seqq. 160. & 948. seqq.*
- Episcopus jussus de causis in Canoniali Episcoporum prescriptis confirmationem Magistri Ceremoniarum a Capitulo factam potest deagere, nec tenetur causas expetters. S.R.C. 17. *Jul. 1734. in Monopolitanis.* Jussus de causis in Ceremoniali Episcoporum prescriptis,) qui forte sunt. Ut deus, si fieri possit, de gratia sua Ecclesie assensu, & statuta corporis communitati, & multis magis scientia, & bonis moribus præditi, experti, & docti ad hujusmodi aut assumentur, quorum primum nigrum quatuor saltem attingat annus, sique in presbyteriali ordine constituti, bini ardentibus insistent. & si fieri possit iuxta Canonice, vel Theologia intelligentiam habeat, & divinarum Officiorum, ac rituum ecclesiasticorum assensu & diligenter perferantur. *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 5. num. 1. Vide etiam num. seqq. 160. & 948. seqq.*
- Magister Ceremoniarum non censeri debet electus privatus, etiam quoad omnes functiones Episcopales, & assistentias præstari solitas Episcopo tam intra, quam extra Ecclesiam cathedralem. S.R.C. 17. *Jul. 1734. in Monopolitanis.* Vide *num. ant. & seqq.*
- Episcopo licitum est alium Magistrum Ceremoniarum eligere pro omnibus functionibus ab ipso peragentis, & aliis ipso præstante explendis, tam intra, quam extra Ecclesiam cathedralem. S.R.C. 17. *Jul. 1734. in Monopolitanis.* Vide *num. ant. & seqq.*
- Magistro Ceremoniarum ab Episcopo electo omnes capitulares tenentur obedire quoad ea, que divini cultum

tum concernunt, sub potestate arbitrio Episcopi, S.R.C. 27. Jul. 1756. in *Monspelitana*. Vide *num. ant.*

- 960 Cum in tota Hispania sit concessum, ut tertia Dominica post Pascha celebraretur Festum Patrocinii S. Joseph sub ritu duplici, ex parte Reverendissimi Archiepiscopi & Capituli Ecclesie metropolitane Hispaniensis quæsitum fuit, si cadit illa die Festum majore ritus, an Festum Patrocinii S. Joseph sit transferendum ad alium diem? Et respondit fuit, transferri posse; Ita tamen ut pro dicto Festo Archiepiscopus assignet certam aliquam diem, que non sit Dominica fixa. S.R.C. 26. Nov. 1735. in *Hispalen*. Hoc decretum est generale ex rationibus allegatis sub *num. 958*, 1736. *cap. 1234*.

- 961 Cum plures occurrant quotannis eodem die duo Festa Sanctiorum, quorum unum juxta Rubricas est transferendum, petiitum fuit ex parte ejusdem Archiepiscopi, & Capituli Hispaniensis, ut quoties perpatat est talis occurrentia, assignetur ei, quod transferendum est, dies propria, & fixa, prima nempe dies non impedit. Et S.C. ascriptis, quod Sanctus, qui perpetuo fuit transferendus, sit agnoscenda dies fixa, & committitur eidem Reverendissimo Archiepiscopo, ut pro unica vice debeat ad hanc designationem dicere. S.R.C. 26. Nov. 1735. in *Hispalen*. Hoc decretum est universale, & latissime ampliatum sub *num. 1090*, *cap. 1242*.

- 962 In festo Expectationis pectus Beatissime Virginie Mariæ, Hymni sunt celebrandi cum versibus: *Virgo, hæc, tuus, Ius, glorio*, &c. & breve responsum ad primam debet esse, *Qui venturus es in mundum* S. R. C. 26. Nov. 1735. in *Hispalen*. *cap. 20*. Novemb. 1738. in *Hispalen*. Vide *num. 1049*.

- 963 An Sancti, de quibus la toto anni decursu celebrantur Officia non possint, transferendi fuit ad annum sequentem, vel potius eo anno sine omissione? Sacra eadem Rituum Congregatio, ad relationem Eminentiissimi, & Reverendissimi D. Cardinalis Bellugi, respondit: Sanctos, qui in fine anni superflui, non esse ad annum sequentem transferendos, sed quoties toto anni decursu de illis celebrari non valet, tunc illo anno, diebus eorum propriis considerandos esse tamquam simplices, faciendo illorum commemorationem, ut sit in semiduplicibus novis lectionibus ad Matutinum compositis ex omnibus eorum lectionibus propria secundi nocturni ad modum unus; & ita declaravit, & servari mandavit S. R. C. 26. Nov. 1735. in *non Ord. Cap. ut non* 1. Jan. in *non Ord. Confessarius*, *cap. 6*. Sept. in *non S. Francisci de Observantia*. Ad annum sequentem, vulgarem intellige & communem, qui a Calendia incipit Januarii. Vide *num. 173* ro. Sanctos, qui in fine anni superflui. Intelligi illos etiam, qui sub ritu duplici celebrantur. Vide *num. 1124*, *cap. 1199*. Commemorationem, ut sit in semiduplicibus; scilicet ad primas & secundas Vesperas, & in Laudibus, ordine ut in festis semiduplicibus, ideoque occurrantibus cum feria, & vigilia, prius de festo est agendum, postea de vigilia, vel feria. Vide *num. 1124*.

- 964 Lectiones primi nocturni de Exodo; que leguntur in Dominica quarta Quadragesimæ, quoties illa sit impedita aliquo festo primæ classis, reassumenda sunt intra illam hebdomadam in festo occurrente; lectionibus propriis primi nocturni, que deferuntur de Scripturis occurrente, si festum illud extra Quadragesimam incidisset. S.R.C. 26. Nov. 1735. in *Hispalen*. Intra illam hebdomadam. Quid agendum a Monachis S. Benedicti, si tota hebdomada esset impedita? Vide *num. 990*.

- 965 Relatis in S.R.C. ab Eminentiissimo D. Cardinali Belluga die 26. Novemb. an proximè prateriti, Reverendissimi Archiepiscopi, & Capituli Metropolitani Hispaniensis eniaie prebui, quibus supplicatum fuit pro elevatione Officii S. Joseph ad ritum duplicem primæ classis; nec non pro declaratione, utrum Officia semiduplicia, que occurrunt in Dominica infra octavam non privilegiatam, dia lussessoris non impedit per Officium novem lectionum fieri debeant, in exclusione aliquos duplices præcedentes transferendi? Sæpius eadem congregatio tunc respondit: *Dilata*. Repropositi iterum hujusmodi instantia per dictum Eminentiissimum Ponencem, ad eam Sac. Coeg. ad primam rescriptis pro gratia elevationis atque oblatione. Ad secundum vero respondit juxta votum

Eminentissimi Ponensis nempe quod in exclusione duplicis præcedenti transferendis in diem lunæ immediate sequentem non impeditum, debeat Officium fieri de semiduplici, quod aliquando occurrit in Dominica infra octavam privilegiatam, quia eo casu talis dies est assignata pro dicto semiduplici. S.R.C. 21. Apr. 1736. in *Hispalen*. In Dominica infra octavam; idem statuit cum occurrerit in die ipsomet festo habente octavam, vel alio a festo duplici impedita infra octavam eandem. Vide *num. 908*, & alioe ibi notatæ.

Præpositus Cathedralis absente Episcopo non debetthurificari triplici ductu oaque præferre Vicario generali. Ubi ob deficientiam sadium fixerum chori, Canonici sedent in scamis, sive in funditionibus factis, sive in congratibus canonicis, præstant, vel absente Episcopo, debet sedere in illis primo loco, nec eidem apponenda est sedes cameralis. S.R.C. 21. Apr. 1736. in *Anguina*. Vide *num. 899*.

In diebus sollemnibus, sacros sanctitate Præpositus Cathedralis, non possunt exponi in gradibus abaci pelvis, gutturalium, & mensurarium in lancea pro Layco; duobus Mansionariis, vel Clericis cum cotta ministrantibus; sed debet celebrare ad instar aliorum Canoniorum. S.R.C. 21. Apr. 1736. in *Anguina*. Ad instar aliorum Canoniorum; scilicet ut simplex Sacerdos, sed pretiosioribus ladamentis in distincto loco, ab aliis Sacerdotibus, sumptis; Vide *num. 830*, *cap. 990*.

In processionebus Præpositus Cathedralis debetur candelæ majoris ponderis, & in distributione palmarum distincta, & honorabilior palma, quam ceteris de Capitulo; S.R.C. 21. Apr. 1746. in *Anguina*; Vide *num. 1012*, *cap. 999*.

Assistentibus in choro Vicario generali, & Præposito Cathedralis præcedere debet Vicarius, non vero Præpositus; secus vero si Præpositus sit indutus sacris vestibus, aut si Vicarius sit Canonicus, & interius choro habitu canonicis; S.R.C. 21. Apr. 1736. in *Anguina*. Præcedere debet Vicarius. Ubi vero non adeo consuetudo, Vide *num. 14*, *cap. 1233*.

Præpositus Cathedralis, dum indulget vestibus coloribus, tolerari non potest, ut interserviat ei usus ex Mansionariis, neque aliquis ex illis debet el deferre Brevariæ ad suum stallum; S.R.C. 21. Apr. 1736. in *Anguina*; Vide *num. 1011*, *cap. 999*.

Præpositus Cathedralis non debentur paramenta sacra, & nobiliora in loco distincto a ceteris Canonici; S.R.C. 21. Apr. 1736. in *Anguina*. Vide *num. 1011*, *cap. 999*. A ceteris Canonici; sed tantum a quibusdamque aliis inferioribus de clero; Vide *num. 966*.

Præpositus Cathedralis tenetur pro seipsum, quando non est legitime impeditus, servare hebdomadam in choro, & cauere Missas per totum cum ceteris Canonici; S.R.C. 21. Apr. 1737. in *Anguina*; Vide *num. 1011*.

In festo S. Marci, vel respective in festis Rogationum; si fiet de Officio duplici, vel semiduplici in locis, ubi tantum non Missæ cantentur, pro majori populi commoditate, ut possit post processionem vacare laboribus, conveniendus est processioem facere post Nonam, ieda cantare Missam Rogationum; S. R. C. 21. April. 1736. in *Enfalten*. Missa Rogationum; Intelligi extra Ecclesias D. Marco dicatæ; Vide *num. 644*.

In festo B.M.V. de Monte Carmelo, quod etiam a Regularibus servari debet die 16. Julii, quævis Officium recitatur juxta concessionem Benedicti XIII. prout in festo S. Mariæ ad Nives, tunc tantum Missa, & non tantum Evangelium, dicatur illa, quæ a Sede Apostolica approbata est, & que incipit *Gaudemus* *suavi* *cre*. S. R. C. 5. Julii 1736. in *non Ordinis S. Benedicti Congregationis Helvetia*. Missa *Gaudemus*; approbata a Sede Apostolica die 14. Sept. 1746. Benedicto Papa XIII. regnante.

Quando festum S. Petri Martyris transferatur extra tempus paschale, Evangelium erit *Si quis venit ad me*; S.R.C. 5. Julii 1736. in *Enfalten*. Vide *num. 1061*.

Ab orationibus expugnat da sunt cognomina, & patula Sanctorum; S.R.C. 5. Julii 1736. in *Enfalten*. Præter hanc generalem sanctionem, alia bibetur particularia pro S. Francisco da Paula sub *num. 129*. Adhuc quoque schedula Missalis typis Reverendæ Cameræ (eius exemplum

plum omnia Typographi extra Urbem teneantur exacte sequi, ut in *anno 620*, sigillo Sacre Rituum Congregationis, & manu D. Secretarii firmata; in qua specificet, & signatur frequentia tollitur congomina, & pariter Septuaginta & Orationibus, ad normam aliorum Decretorum in ipsa fidebula expressorum. Et sunt; S. Canoni Regis Dnoorum d. 29. *Januarii*, S. Petri Nolasco d. 3. t. *quidam mensis*, S. Joannis de Misha d. 8. *Februarii*, S. Pii V. d. 3. *Aprilis*, S. Margarete Regine Scotia d. 10. *Junii*, S. Joannis Cuallberti d. 12. *Julii*, S. Raymundi Nonnati d. 1. *Augusti*, S. Margarite de Cortona d. 12. *Febr.* aliaque multa pro Regularibus Ordinis Scetaphici S. Petri & Pauli.

In festo S. Margarete Sconeum Regem ab aliquibus *985* Breviarii expungi debent ultima vera latitatio. Cujus festum ab eodem Pontifice expressum, Innocentius XI. *ad hunc Idus Julii transferri jussit*; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*.

Quando vigilia omnium Sanctorum venit in Dominica; *986* & consequenter anticipatur est in Sabbato, quod tunc est d. 30. Octobris, in qua a PP. Benedictionis celebratur festum Sacrum Reliquiarum totius Ordinis, tunc a predicatione Monachia faciendo est commemoratio tantum de Vigilia omnium Sanctorum; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Commemoratio tantum de Vigilia; quia Evangelium Vigiliam concordat cum illo festo, ut accidit quoque de festo Translationis alme Domus apud plurimas mundi catholici regione, quando occurrit cum feria quarta Temp. Adventus; *Rubr. Breu. prop.* Vide *num. 1206*.

In die octava Dedicationis semper sunt repetende le- *987* ctiones in primo nocturno Officii de ipsomet festo Dedicationis; *Rubr. Breu. de lectis*. *anno 9. S. R. C. 3. Maii* 1736. in *Einfulda*. Semper sunt repetendae; tamquam proprias alium ultra huic petitionem, cui respondit Sacra Congregatio juxta Rubricam Breviarii de lectionibus *anno 9. nempe*. Quando aliquod festum oritur lectionum occurrat in Quadragesima; & quatuor Temporibus, in a. feria Rogationum, & in Vigilia Ascensionis, in quibus ferit in Officio de Tempore non assignatur lectiones de Scriptura, sed de Homilia, tunc etiam in festo, recurrendum est ad lectiones de Scriptura passim in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ut supradictis feriis occurrat dies octava aliquis festi habentis octavam; tunc in primo Nocturno diei octave repetatur lectio, quae in primo Nocturno festi lecta fuerat; *Rubr. Breu. XXV. Lectis*. Vide *num. 1118*.

Quando dies octava Dedicationis impeditur per fe- *988* stem majorem ritum, & ideo occurrat Dominica, vel concurret in prima, aut secunda Vespere famiduplex, commemoratio diei octavae facienda est ante commemorationem Dominice occurrentis; & famiduplex cujusque occurrentis; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Majoris ritus, quod sit princeps vel secundae classis; octava eam dies non cedit duplicibus majoribus extra classem; & advertatur oportet, haec decretum lo omnibus generaliter procedere, quod omnes octavae juxta Rubricam Breviarii de Octava. Vide *num. 610. & 611*.

Non possunt transferri Officia illa affixa certis diebus, *989* quae sunt concessa pro locis, & Ecclesiis particularibus, ad eorum instantiam; at quando Officia praedicta sint de precepto pro aliquo Statu; sicut sunt Officia plura B. M. V. concessa a S. M. Benedicto XIII. pro Statu Ecclesiastico affixa certis diebus, transferantur; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Vide *num. 1237*.

In omnibus Congregationibus Ordinis Benedictini post *990* festum omnium Sanctorum 24. Nov. celebratur solemniter commemoratio omnium defunctorum Confratrum dilecti Ordinis, unde si dia illa 24. Nov. alicubi addit festum duplex, sive occurrat, sit quidem Officium de tali festo duplici cum Missa solemni post Tertium; Officium vero defunctorum recitandum erit post Laudes, & omnia Missae privatae dicende erunt pro defunctis Confratribus in parentis aegritudine, quapropter commemoratio omnium defunctorum non est transferenda in tali casu; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Duplex minus, seu per annum etiam transferatur, & hoc decretum est generale; Vide *num. 976*.

Quoniam fuit, an si per Dedicationem Ecclesiae, vel *991* aliud festum eadem in Dominica, impeditur initium Scripturae talia Dominica, & per octavam non sit locus pro ea, eo quod omnes dies sint dies infra octavam, praeferunt forte, quoniam rari habet lectiones de communione assignate, tunc tale initium sit omittendum, val potius reponendum in illo festo, & quid si illud sit duplex majus? Et responsum fuit: Initium Scripturae aut transferendum est ad diem liberum, etiam si post octavam hoc eveniat, aut anticipare legendum; sed lo Officio, pro quo assignatae sunt lectiones de communione, illae sunt legende: quod faciendum est etiam in duplici majore.

977 Annua Commemoratio omnium defunctorum alicujus ordinis, seu communitatis, non est transferenda, si in illa die occurrat festum duplex unius, etiam translatum, sed sit Officium de duplici cum sola Missa solemni post Tertium; Officium vero defunctorum recitandum est post Laudes, & omnia Missae privatae dicuntur pro defunctis in parentis aegritudine; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Fuit officium de duplici) Procedit generaliter hoc decretum, illis autem in Ecclesia Societatis Jesu Civitatis Oniponti; Vide *num. 44*.

978 In Desponsatione B. M. V. non est scienda commemoratio S. Josephi, nisi constet de speciali concessione; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Vide *num. 1099. & 1045*.

979 Si die 22. Januarii occurrat in aliquibus locis festum aliquam sancti particulare sub ritu duplici, v. g. S. Meinardi apud Benedictionem, sciendum est Officium de tali sancto, & transferendum est Officium S. Agnetis, quod occurrit eadem die, cui assignari debet aliqua dies sua, quae tamen non sit dies 22. Januarii, na festum Sanctissimi Nominis Jesu, quod celebratur Dominica secunda post Epiphaniam, aliquando occurrat in eadem Dominica, quae est Septagesima; ideoque ne illud festum celebratur intra Quadragesimam (quod non conveit) erit relinquenda vacua dies 22. Januarii, in quam id tunc erit transferendum. Quando autem agitur festum S. Agnetis secundo, fiet da eo commemoratio tamquam de simplici, nullo habito respectu, quod festum ejusdem solenne, prius non fuerit celebratum; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Festum particulare) cum paritate ritus, & dignitatis, prevaillet universali; Vide *num. Bot. 980. 1044. 1212*.

980 In tertio Nocturno pro festo S. Joannis Nepomuceni tam intra quatuor tempora paschale semper dicatur Evangelium *Nihil est operum* &c. cum sua Homilia; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*.

981 Ubi celebratur festum S. Barbarae sub ritu duplici, aeternis hinc speciali solemnitate, sive de illa Officium, assignandum aliam fixam, & perpetuum diem S. Petri Chrysologo; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Ubi celebratur festum) particulare, quod universilibus non cedit. Vide *num. Bot. 978. & 1045*. Idem sciendum in similibus casibus, ut evitatur ad plures decreta particularibus; hujusmodi autem assignatio diei sua re Derr. S. R. C. 28. *Aug.* 1706. scienda non videtur inconsulta *Sac. Cong. Rituum*.

982 Pro translatione festorum talia ratio habetur, ut prius fixa Officium de prius descripto in Calendario nullo habito respectu, quod Officium translatum sit Ecclesiae particulari, Ordinis, seu Religiosae, Diocesis, Nationis, & Ecclesiae universalia; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Pro translatione festorum.) Intelligit lo pariter ritus & dignitate. An id statuat in assignatione talium Officiorum. Vide *num. 1230. 1016. & 1161*.

983 Quando occurrat festum aliquod in diebus, quod sit de precepto, quod forum, Regulae de eo debent Officium facere, nisi apud ipsos occurrat eadem dia aliud festum, quod sit ejusdem classis, ritus, & majore dignitate; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*.

984 Quando in prima Vespere S. Hermenegildi Martyris, hymnus proprius non fuerit recitatus, ponendus est in Misitorio, & hymnus Mercurii subsecundus est lo Laudibus; S. R. C. 3. *Maii* 1736. in *Einfulda*. Idem dicendum de similibus; v. g. de S. Martini d. 30. *Januarii*, alisque, na gastrum historica ordo subvertatur.

jori, juxta *Rub. Bren. de Lehen. S.R.C. 3. Mail 1736. in Einsfelden*. Hoc decretum valet pro Benedictionis, qui in Officio de die infra observat tres tantum lectiones admittunt. Qui vero Breviario Romano utantur, videant *num. 963. & 1098.*

992 Ubi festum Sanctissimæ Trinitatis est titulus Ecclesiæ, sive est in Passionis, non est dicendum pro totam observam, sive Officium fiat de octava, sive de alia festo occurrente, symbolo S. Athanasii, sed solum in solemnitate SS. Trinitatis, & in die octava ejusdem; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Vide *num. 899.*

993 Festum principalis Patroni alicujus diocesis a Regolaribus est celebrandum sub ritu duplici prima classis, & Dedicatio Ecclesiæ cathedralis sub ritu duplici secundæ classis sine octava: & degentes civitatem non tenentur ad Dedicacionis Officium; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. & *notæ die 16. Junii 1708. in Parisien.* Nomine Regularium intelligit etiam Moniales, licet Ordinario subiectæ, & per ly non tenentur, exipit etiam libitum; Vide *num. 183. 370. & 1730.*

994 Postquam S. Causas pro ordine Benedictionis est repositus ad 20. Februarii, potest pridie hoc elogium legi in Martyrologio: S. Causi Regis, & Martyris VIII. Int *Januarii*, non variata tamen dispositione Martyrologii Romani: S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. In Martyrologio Benedictionis, additur, & *quartadecima Kalendas Februaril.* Idem sub die 20. Febr. Hoc decretum est generale; Vide *num. 1097. & 1173.*

995 Festa illa, quæ ad dies obitus alicujusque Sanctorum translata, sortita sunt alium diem festum, annuntianda sunt iisdem diebus, & verbis in Martyrologio Romano descriptis. Quod si entum transferantur Officia, pridie quæ celebrantur potest nunciari festum illius Sancti de quo sequenti die agitur sollemnem memoria; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Iisdem diebus quibus festa celebrantur, non notantur; Vide *num. 1097. & 1173.*

996 Si in Dominica quarta post Pascha legetur lectio Epistolæ Philippi & Jacobi legenda sunt lectiones ejusdem Epistolæ, quæ occurrunt dicenda in illa feria; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. In illa feria, si de Epistola B. Jacobi legetur, alioquin ponitur in die festo initium ejus Epistolæ, ut in Dominica quarta post Pascha; *Rub. Bren. prop. de SanBis.*

997 Cum sape contingat, ut in diebus celebraretur omnia & idem festum, & alii in toto nocturno unum assignent Evangelium, alii vero aliud: Religiosi sequi debent ordinem proprii Breviarii; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*.

998 Dominica in Albis potest legi nova lectio de simplici festo occurrente, ut accidit 20to 1735. de S. Aniceto; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*.

999 Quando festum SS. Philippi & Jacobi celebratur extra tempus paschale, omitti debent omnia *Alleluja*. Affertur vero non tolluntur; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Omnia *Alleluja*. Intelligit plura, quæ conueiunt temporibus paschali, non ea, quæ habeant extra tempus prædictum in Communi Apostolorum Rev. Romani, ex quo Responsoria lectionum, Capitula omnia, & Responsoria brevia cum Versiculis omnibus omitti debent; Rubricæ Breviarii nonnullæ (proprio loco posita) de S. S. in Meuse Mili. Notandum autem ea Gavanto, quod repetitio ultima in illa Responsoria debet esse brevior, non aotem prolixior.

1000 Quando October habet tantum quatuor Dominicas, servetur omnino dispositio Breviarii Romani, & in feria quinta, sexta, & Sabbato hebdomadæ quartæ legetur lectio de Dominica quinta contingente historiam martyris SS. Machabæorum; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Lectiones de Dominica quinta: (scilicet, de Dominica quinta in die feria quinta, & in feria sexta de feria secunda; in Sabbato vero de feria tertia ejusdem Dominica quinta. Quod si fuerit impedit eo anno, omittantur illæ lectiones, quæ in diebus legi non possunt. Si vero in sequenti hebdomada duæ lectiones in feriis feriis legi non possunt, ponantur in sequentibus feriis ejusdem hebdomadæ juxta ordinem historiarum Martyris Machabæorum; *Rub. Bren. de Temp. post feriam quintam Dominica IV. Octobris*. Vide *num. 1097.*

Quando in festo aliquo lectiones assignantur legenda totæ sive propriæ, sive de communi, omittitur etiam insulam Scripturæ, quod respondendum est infra hebdomadam in Officio claus inferiori, minoris dignitatis, & solemnitate; citantur tale festum habeat lectiones proprias, aut sint de communi; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Vide *num. 1097. & 1098.*

In festo S. Joannis Chrysostomi, quoad lectiones in tota primo nocturno legenda, servetur Rubrica Breviarii Romani: unde extra Quadragesimam dicantur lectiones de Scriptura occurrente; intra Quadragesimam vero recitentur lectiones de Communi Doctorum. Pro S. Joanne de Marba idem servandum, & in Quadragesima dicantur lectiones de communi, scilicet *Beatus vir &c.* S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*.

In festo S. Caroli Borromei 4. Novemb. in primis Vespere pro commemoratione Sanctorum Vitalis, & Agathe MM. antiphona erit: *Istorum est regnum Calorum &c.* cum versu *Lutunus in Danie &c.* ad Laudes substituitur versus: *Exultet inſſi &c.* post antiphonam: *Vestri Capituli &c.* S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*.

Quando festum S. Raphaelis celebratur Dominica tertia post Pascha, antiphona primi nocturni erit *Multa mulierum*; & in secundo nocturno *Archangeli Repati*; in tertio autem *Angelus Archangelus &c.* S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Vide *num. 1097.*

Dominica tertia post Pascha, ubi celebratum est festum Sancti Raphaelis Archangeli, in tertio nocturno recitetur Homilia S. Joannis Chrysostomi, nempe *Eus videt Deum &c.* S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Vide *num. 1097.*

Festum Lanceæ, quod est approbatum ea Indultio in 1006 Germania, & celebratur feria sexta post Dominicam in Albis, si ob occurrentiam alicujus festi novem lectionum impeditur, transferri debet ad aliam feriam festam intra tempus paschale tantum; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*.

Die 3. Martii, quæ in Germania occurrunt S. Anselmi Abbas, & S. Cunegunde virgo Imperatrix, faciendum est Officium de S. Cunegunde, & assignanda facta, & propria dies pro S. Anselmo; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*.

Quando antiphona, & versus in Vespere variandi sunt 1000 pro commemoratione alicujus simplicis faciendæ, tunc ad primas Vesperas accipiendæ est antiphona cum versu Laudem. Si vero plures sint commemorationes simplicium, tunc secunda commemoratio sumetur ea secunda Vesperis cum versu secundi nocturni, tertia vero commemoratio fiet, desumendo antiphonam primam ex tertio nocturno cum versu ejusdem nocturni. An Laudes prima commemoratio cum versu erit propria ea primis Vespere; secunda commemoratio fiet cum antiphona tertii nocturni, & versu assignati jam in primis Vespere; tertia autem commemoratio fiet desumendo antiphonam, & versum dictos secundo loco in primis Vespere, nempe antiphona secunda Vesperarum, & versus secundi nocturni; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Vide *num. 648.*

Si Festum S. Joannis Baptiste, sive alud est solemnitas corporis venerit in die Corporis Christi, Officium S. Joannis singulari privilegio transferatur in sequentem diem a quoque die duodecim lectionum etiam impedita, cum commemoratione octavæ, sed in secunda Vespere Corporis Christi fit commemoratio festi S. Joannis. Cetera vero festa si solemniora occurrant in die die Corporis Christi transferantur infra octavam in prima die non impedita; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Einsfelden*. Duodecim lectionum; quia ad instantiam P. Abbatis Monasterii Einsfeldensis responsum fuit; Vide *num. 609.*

Cum Missa cantatur coram Sa. Sacramento in altari ex toto posito, debet legi commemoratio de eodem Sacramento post omnes alias commemoraciones de præcepto, & in Missa solemnibus tantum (solum primæ, & secundæ classis faciendæ est sub omni conclusione; S. R. C. 3. Mail 1736. in *Berga*). Dum Missa cantatur coram Sa. Sacramento, Loquitur de Missa solemniter etiam occasione quadragesimæ bolarum, quando necessitas urget in eo altari cantare, vel recitare; in occasione enim prædicta Missa cantatur.

cantatur de Sacramento, non de festo occurrenti diebus omnibus exceptis festis primæ, & secundæ classis, feriæ 5. Clauorum, feriæ secunda, tertia, & quarta majoris hebdomadæ, tota octava Paschæ, & Pentecostes, Vigilia Nativitatis, & Pentecostes, & octava Epiphaniæ, in quibus diebus Missæ erit occurrentia cum commemoratione de Sa. Sacramento sub unica conclusione; Ex Brevis Clem. XII. 1. Sept. 1730. quod incipit italico, *Essendo posto fatto*; Vide *num. 1182.*

1011 Quando ob festum Sa. Nominis Jesu contingat transferri aliud Officium duplex secunda classis in feriis diglutaris, de eo debet fieri prius die non impedita; S.R.C. 27. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Vide *num. 1181. f. 900.*

1012 Sequenti in Missa de St. Nominis Jesu est omittenda; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Bergen. f. 16. Febr. 1737. in Miblicen.* Sequenti est omittenda; minime vero a Fratibus Seraphici S. Francisci; Missæ piusplum sub die 14. Januarii ab Innocentio Papa approbatum.

1013 Dam præter Missam Conventualem cantatur Missa ex fœderatione, in hac Missa non debet fieri commemoratio feriæ, de quo cantatur Missa conventuali; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Bergen.* Cantatur Missa ex fœderatione; diebus a Rubrica permittis; Vide *num. 164. 247. f. 1840.*

1014 Quando occurrit vigilia, aut feriæ quatuor Temporum infra octavam Conceptionis B. M. V. debet recitari Officium de die infra octavam; Missa autem, siue non cantetur, siue legatur, fiat de feriis quatuor Temporum cum secunda oratione de octava, & tertia de Spiritu Sancto, quæ semper dicitur infra octavam B. M. V. juxta tit. 9. de Orationibus *num. 7. f. 9.* nam oratio, quæ ibi præscribitur dicenda secundo loco, ponitur tertio loco. At si feriæ quarta quatuor Temporum occurrat in die octava Conceptionis, omnes Missæ prius dicantur de octava cum commemoratone feriæ. In ipsa octava solemnis, quæ dicitur post Tertium, erit de Missa octava siue commemoratone feriæ, cum de ea cantari debet alia Missa post Nonam siue commemoratone Conceptionis. Dicendum autem sunt Orationes assignatæ in ipsa feriis, nempe secunda *Deus qui de diotia Maria Virginitatem*, & tertia *Ecclesie*; vel pro Papa, cum prælatione communi. Idem servandum est in Missa, & Officio alioquin Sancti, ex speciali privilegio aliquibus in locis in Quadragesima octavam habente, in qua Missa omnes dici debent de feriis cum commemoratone octavæ, & tertia oratione *Cæcæ*, non vero *A. cæcæ*. Tempore autem passionis quando contingit fieri Officium de infra octavam, antea prius cantari debet Missa de feriis cum commemoratone diei infra octavam, & Prælatione de octava, si habetur propria, ut dictum est de octava Conceptionis. S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Vide *num. 1181. f. 900.*

1015 In Missa feriæ, quæ substituitur Missæ de octava, est genuflectendum in choro; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* R. genuflectendum in choro. Prælatia, & iis, qui erant parati exceptis, in omnibus Missa etiam solemnibus dum celebrata facit confessionem cum suo psalmo; & deinde in Missa feriæ, & Vigiliis, quæ jejuantur, excepta Vigiliis Paschæ, & Pentecostes, & Nativitatis Domini, & quatuor Temporum Pentecostes, ac in Missa defunctorum genuflectunt omnes etiam ad orationes, & a ditione per celebrantem *Sensum usque ad Pax Domini*, & ad Orationes post communionem; *Cærum. Epist. lib. 2. cap. 1. num. 32. f. 118. num. 19. f. 118.* Missæ Tit. XVII. De ordine genuflectendi &c. *num. 5. Vide num. 63.*

1016 In Missa votiva, quæ celebrari aliquando potest infra octavam, in Adventu, Quadragesima, quatuor Temporibus, Vigiliis, & feriis 2. Rogationum, prima oratio erit de Missa, secunda de octava, tertia de feriis, & non recitatur Evangelium feriæ, sed Initium S. Joannis *in principio* *cap. S. R. C. 23. Jen. 1736. in Einsfelden.* Missa votiva; intellige de privata. Quid veto dicendum de solemnibus, consule *num. 147. f. 1012.*

1017 In occurrentia festorum in eisdem ritus, & alias quomodocumque partium tituli ordin servetur, ut primum locum habeat Officium Ecclesiæ particularis, secundum Ordinis, tertium Diocesis, quantum Nationis, quintum Ecclesiæ universali; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden. f. 22. Apr. 1741. in Viterbo.* In occurrentia festorum; intellige in pari ritu & dignitate. Vide *num. 121. 1261.*

Error. Biblioth. Thm. VII.

An talis ordo habeatur etiam in translatione, consule *num. 987.*

Octava S. Scholasticæ, quando de illa fiat Officium 1018 apud Benedictinos, impedit præterea. Quod si occurrat in feriis 2. Clauorum, dicuntur præterea, sed nihil fit de octava, quæ terminatur ad primas Vesperas feriæ 2. Clauorum exclusivè; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Quid dicendum de illa octava occurrentibus in Dominica Passionis, require *num. 1181. f. 900.*

Quantum sult, an conformiter ad decretum S.R.C. de 1019 Commemoratio octavæ S. Scholasticæ in die Clauorum omittenda, etiam in Dominica Passionis, infra octavam S. Benedicti cadente, & ejusdem Dominice in primis Vesperis sit omittenda commemoratio octavæ? Et responsum sult: In primis Vesperis facienda est commemoratio de die infra octavam, quando octava celebratur post Dominicam Passionis, secus autem si dies octava incidit in eandem Dominicam Passionis, quia propter Dominicam privilegium cessat octava; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Vide *num. 1181. f. 900.*

In Officio votivo immaculatæ Conceptionis in antiphotonaa, quæ dicit, *Pax parvæ virgini lausculis peruenit*, dici non potest *immaculatæ*; S. R. C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Dici non potest *immaculatæ*; Quid veto dicendum de cognominibus, & patris sanctorum, consule *num. 122. f. 915.*

In Officio defunctorum in Vesperis & Laudibus dicendi 1020 semper sunt psalmi appositi, nempe *De profundis*, & *Lento animo sum Dominum* *cap. post Vesperas* & Laudes omittantur sicut psalmi tantum in die Commemoratio omnia Fidelium defunctorum, & in die obitus, seu depositionis defuncti; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden. f. 3. Aug. 1709. in ann. Quindies Nihilam Dilecti*; Vide *num. 1046.*

Festum Inventiois S. Crucis cadens in Dominica, in 1021 qua celebratur festum Dedicationis Ecclesiæ, non potest in diem immediatæ sequentem, si hæc sit festum dupli, vel semidupli impeditur, sed debet reponi prima die non impedita; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Hoc decretum est universale quoad omnia alia Officia, servatis privilegia Annuntiationis B. M. V. & aliis, de quibus consule *num. 121. 640. 517. 538. 1070. 1094. f. 1185. f. 1233.*

In secunda Vesperis S. Emiliani Abbatis (quod est 1022 duplex major apud Benedictinos), quæ calculatur primis Vesperis de festo omnium Sanctorum Monachorum ejusdem Ordinis, est facienda commemoratio de S. Emiliano, si ritus illi permittit, nulla biblia testione, quod sit etiam ipse una ex iisdem Sanctis Monachis, quorum festus dies celebrari incipit in diebus Vesperis; S. R. C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.*

In Officio S. Matie in Sabbato a Patribus Benedictinis 1023 faciendum est commemoratio S. Benedicti, non vero S. Scholasticæ. Rursus in Officio de S. Benedicti, quod dicitur Monachi celebrata solent infra singulas hebdomadas, non est facienda commemoratio Sanctæ Scholasticæ; S. R. C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.*

In Officio S. Sacramenti, quod accitatur singulis 9. 1024 feriis in Germania, & in Officio Immaculatæ Conceptionis, quod ex indulto Sac. Rit. Cong. recitatur in Germania sub ritu dupli in Sabbato, quoad commemoratio in his faciendæ, servetur Rubrica de commemorationibus, & commemoratio S. Benedicti (a P. P. Benedictinis) fiat in semidupli, & dupli, & feriis. Et quod Officia S. Benedicti, & Scholasticæ, SS. Sacramenti, & Immaculatæ Conceptionis, servetur decretum diei 20. Martii 1706. quod prohibetur hujusmodi Officia celebrari in tra Quadragesimam, Adventum, quatuor Tempora, Ferias Rogationum, & Vigiliis omnes, siue cum jejunio, siue sine jejunio; S.R.C. 23. *Jen. 1736. in Einsfelden.* Servetur rubrica de commemorationibus, quæ admittit commemoratorem de festis simplicibus, de octavis, & de Dominicis la prima Vesperis; quæ veniunt Communes, seu Suffragia vocantur, non admittit, cum sub ritu dupli prædica Officia recitentur; *Ambr. Brev. IX. de commem. num. 1. f. 118. f. XXXV.* De Commemorationibus, seu Suffragiis Sanctorum *num. 1. Ferias rogationum*, seu alias, in quibus Officium Domini, e

repro-

reponendum sit ex Rubrica, Vide *numro 816.*

1024 Quando festum SS. Philippi & Jacobi cadit in Dominica; tunc ultimum responsum, quia est proprium, dicatur loco penultimo, quod est de Dominica pro Benedictione; S.R.C. 23. Jan. 1736. in *Epistola.*

1025 Festum Sacramentum Reliquiarum, quæ afferuntur in Ecclesia Ordinis Benedictini, celebrandum est ab ipsa Monachia de precepto, & quidem die 30. Octob. S. R. C. 23. Jan. 1736. in *Epistola.* Festum Sacramentum Reliquiarum non admittit Evangelium ultimum, si occurrat cum Vigilia omnium Sanctorum; Vide *num. 985.*

1026 Festum B.M.V. de Monte Carmelo celebrandum est ab omnibus die 19. Julii de precepto, & servari debet decretum emanatum 24. Septembris 1729. S.R.C. 23. Jan. 1736. in *Epistola.* Servari debet decretum emanatum per Benedictum XIII. Urbis & Orbis die 24. Septembris 1726.

1027 Festum SS. Nomina Maria celebrandum est Dominica infra octavam Nativitatis ejusdem; S.R.C. 23. Jan. 1736. in *Epistola.* Vide *num. 1099.*

1028 Quando die octava Nativitatis B. Mariæ incidit in Dominica, in qua celebrari debet festum S. Nominis ejusdem, nulla sit commemoratio Nativitatis; S.R.C. 23. Jan. 1736. in *Epistola.* Vide *num. 1001.*

1029 In secundo triduo majoria hebdomadæ non possunt celebrari Esequie defunctorum, & Officium, & preces recitari privatim; S.R.C. 23. Aug. 1736. in *Placitis;* Vide *num. 498.*

1030 Si festum Purificationis B.M.V. venerit in Dominica Septagesimæ, vel Sexagesimæ in Ecclesiis dicatis sub titulo Assumptionis, vel Assumptionis, debet cantari Missa Dominica tantum, nec facienda est commemoratio Purificationis B.M.V. S. R. C. 19. Sept. 1736. in *Telatione.* Nec facienda est commemoratio Purificationis.) Officium vero Purificationis quando transferendum, Vide *num. 111.*

1031 In processione ferie vi. in Parasceve, Episcopo totum Officium, & sacra functionem in posticalibus non peragente, non sunt astantibus hactenus baldachini adhibenda pluvialis, sed solum cotte; S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Telatione.* Sed solum cotte.) Ita enim Episcopo celebrante, deficientibus pluvialibus. *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 27. num. 11.* Vid. *num. 10.*

1032 In adoratione Crucifixi vi. in Parasceve debent celebrare, & Ministri deponere etiam manipulum, S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Telatione.*

1033 Translato festo semiduplici ad Vigiliam aliquam Apostoli, in Missa festi, tertia oratio debet esse *Auxilium* S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Telatione* in Missa festi in Missa vero vigiliæ dicitur *Ecclesia*, vel pro Papa *Rub. Miss. de Orat. ult. num. 9.*

1034 Si secunda oratio est de Spiritu Sancto, aut de eo sit mentio, tertia, five ultima non debet concludi, *inquit Spiritus Sancti Deus* etc. S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Telatione.* Tertia, five ultima non debet concludi; sed quando dicuntur plures Orationes, prima tantum, & ultima cum sua conclusionem terminantur. *Ex ante primam* etc. secundum dicitur Oremus, *Ex ante primam* dicitur etiam Dominus vobiscum, & Oremus concluditur; *Rub. Miss. VII. de Comm. num. 19. & de Offic. VII. num. 2.* Si oratio dirigatur ad Petrum, concludatur, Per Dominum nostrum etc. Si ad Filium, Qui vivit, & regnat cum Deo Patre. Si in principio orationis fiat oratio Filii, concluditur, Per eundem Dominum nostrum. Si in fine orationis quis fiat mentio, Qui tecum vivit. Si ulla sit mentio Spiritus Sancti inclusac dicitur. In oratione ejusdem Spiritus Sancti etc. *Rub. Miss. de Orat. ult. num. ultimus.*

1035 In communione Monialium habeantur suseptellam in parte Evangelii, Sacerdos debet descendere, & everti per gradus anteriores, & non per laterales altaris. S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Telatione.*

1036 Post expositionem Reliquiæ S. Crucis, vel post ejus delationem in processione, benedicendum est populo cum ipso S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Epistola.* Reliquia S. Crucis. Quid dicendum de aliis Reliquiis, & SS. Imaginibus, Vide *num. 1099. & 704.*

1037 Reliquia S. Crucis non est incensanda a Celebrante genuflexo. S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Epistola.* Vide *num. 1099.*

Non est genuflexendum a Capitulo, & Clero processionaliter transcurrentibus ante altare, in quo reconducit est Reliquia S. Crucis. S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Epistola.* Vide *num. 1007.*

In Missis ferialibus & Dominicis Passionis usque ad Feriam vi. in Carta Domini, & infra advas Paschalis, & Pentecostæ, juxta alias resolutiones x. Nov. 1619. in una Rubricarum, 23. Sept. 1699. in Cæsariensi, & 4. Maji 1709. in Pistoriensi, occurrente Festo simplicis, non est dicenda tertia oratio *Ecclesia*, vel pro Papa. S. R. C. 19. Sept. 1736. in una Rubrica. Vide *num. 607.* In Missis ferialibus secus autem in semiduplicibus ea tempore occurrentibus. Vide *num. 1441.*

Ex parte Cleri Ecclesiæ Toletanæ quæsitum fuit, an 1049 occurrente Festo duplici secunda classis octavam habente cum Dominica Septagesimæ, si (sequentiis Feriis occupata) transferatur ad sequens Sabbatum, secunda Vesperæ erunt ut in primis, aut in secundis Vesperis Feriæ cum commemoratione Dominice in Septagesimæ, aut erunt de Pastore a Capitulo Dominicæ cum commemoratione diei octavæ; & quid, si diei octavæ habeat orationem propriam? Et S.R.C. Ponente Eminentiſsimæ Zondadari respondit, secundas Vesperas Feriæ fieri debere cum commemoratione Dominice in Septagesimæ, & in die octavæ esse recitandum orationem propriam; eadem S.R.C. 19. Septembris 1736. in *Telatione.* In die octavæ; in qua omittuntur Preces ad primam & Completorium est Sanctorum suffragia. *Rub. Brev. in suis propriis locis.* Vide *num. 188.*

Ex parte ejusdem Cleri quæsitum pariter fuit, an 1049 statibus decretis de non addendo, mutando, vel retrahendo in Breviario Romano, nec non decretis Officiorum noviter apponendorum in corpore, in quibus præscriptis his verbis: *debeant, taceant, egerint*, si Officiis vero provincialibus concluditur sic, *venerit, possit, recitetur post etiam, concessit, annuit* &c. si autem in aliqua Ecclesia, præsertim Regularium, sint tot Festi, quod non possint nonnulla semiduplice translata ad hoc recurrense anno reponi semel in biennio in hoc ergo casu quæsitum, inquam, fuit, an licebit omittere que sunt de Breviario, ut fiat de particularibus dicto modo concessa (Et S.R.C. respondit: Datur decretum in Hispaniensi, emanatum sub die 16. Novemb. 1735. Eadem S.R.C. 19. Sept. 1736. in *Telatione.* An licebit omittere que sunt de Breviario, ut fiat de particularibus?) Affirmative respondit S.R.C. ut videre est sub *num. 1006.* Datur decretum in Hispaniensi, declarans tamquam simplicis sed ritu semiduplici considerandos esse Sanctos, qui in fine anni supersunt. Vide *num. 966.*

Officia B. M. V. nempe desponsationis, Patrocinii, 1044 Translationis Almae Domus, & Expeditionis prout a S. M. Benedicti XIII. die 29. Augusti 1725. pro toto Statu Ecclesiastico concessa, sub ritu duplici majori celebrari debent; Ita declaravit S. R. C. die 19. Sept. 1736. in una Dubio.

An festi diocæsani occurrentes eodem die cum Festis 1045 Romanis proponenda sint Festis Romanis ejusdem ritus, & solemnitate, ex gr. die 4. Decemb. Festum Diocæsani S. Barbara occurrat cum Festo duplici Romano S. Petri Chrysologi, dubitatur, & quæritur, quare Festum sit prius celebrandum? Et responsum fuit: Datur decretum sub die 12. Julii 1704. in una Urbis. S.R.C. 16. Feb. 1737. in *Messinensi.* Decretum sub die 12. Julii 1704.) proponenda Festa diocæsana Romano docet cum paritate ritus, & dignitate. Vide *num. 101. & 980.*

An die 21. Januarii in Festo Desponsationis B. M. V. sit 1046 facienda commemoratio Sponsi S. Josephi, tam in Officio, quam in Missa? Et responsum fuit: Servetur Rubrica, quæ habetur in Officio Desponsationis. S.R.C. 16. Feb. 1737. in *Messinensi.* vel 27. Jan. 1736. in *Brugis.* Servetur Rubrica, quæ concedit tantum fieri commemorationem ejus, qui aspersæ habent indultum. Vide *num. 977.*

Cum Festum S. Gregorii VII. ex mandato Benedicti 1047 XIII. celebrandum sit die 23. Maji, quo die antea celebrabatur Festum semiduplex S. Mariæ Magdalene, de Pazzis, quæritur an hoc Festum habeat diem fixum, an vero sit transferendum in primam diem non impeditam? Et responsum fuit vel assignandum esse primam diem non impedi-

pedicam, S.R.G. 16. Febr. 1737. in *Mathesis*. 4ta aetas
et 2. Julii 1736. in *Brux.*

1048 An festum Nominis R.M.V. in diocesis Imperatoris
subiectis et duplex maior, prout in Breviario ponitur,
an vero duplex secunda classis ob indulgentias plenarias
ab Innocentio XIII. concessas anno 1722, prout in diocesi
Vianensi? Et responsum fuit affirmative ad primam
partem, negative ad secundam, S. R. C. 16. Febr. 1737.
in Decisioibz.

1049 An in Fello S. Lucie die decimatercia Decembris possit
legi nona lectio propria alleuius S. simplicis, ut de S. Ja-
cobo solet legi in hac diebus, de quo in illa sit commem-
moratio? Et responsum fuit affirmative. S. R. C. 16. Febr.
1727. in Mechilinda. *per litteras* 22. Jan. 1710. in Brast.

2050. Ao die 17. Decembris in Feſto Exaltationis patris
B.M.V. fit nois bymnorum *Tefu tibi fit glorie &c.* ſicut
in alia Feſte B.M.V. an non? Et reſponſum fuit: Ser-
vetur Rubrica. Ita S.R.C. 16. Febr. 1729. in *Meſchlinenſi*.
et *ante 23. Jan. 1716. in Argenſi.* Seruetur Rubrica!
ſufficit claudens hymni per *Virtus Honor &c.* Vide *sup.*
261.

801 Dum flexiduplex laesidit in Festum habens octavam, vel in Dominicam ante octavam (non privilegium) & dies immediate sequens non est impedita, sed festum celebrandum duplex, v. g. anno 1798. Festum Ascensionis Domini laesidit in die 11. Maji, & in Festo S. Antoni, & remanet celebrandum Festum S. Petri Martyria, quod est duplex; quoniam ad die 11. Maji, nempe immediate sequenti, celebrari debent Festum semiduplex S. Antoni iuxta Rubricam de Translatione Festorum s. s. transferebantur aliter Festum S. Petri M. ? Rursum quantumvis laesit, ad die Festi translati faciendum fit Officium die immediate sequenti non impedito, citiusq. addit aliud ejusdem dignitatis Festum prius translatum? Ad utrumque responsum laus affirmativa, & iustum fuit dari decretum emanatum sub diebus 30. Sept. 1799. & 16. Sept. 1808. S. R. C. Feb. 1797. in *Verbalia*. Ad utrumque responsum fuit affirmativa? ex Rubrica Brevislii xxi. de *Translatione Festorum* s. s. & ex decreto sub eam. 107. pro prima hujus sententia pollutionis; pro secunda, res intelligi debet ad hunc, uti. ann. 1798. ad 66.

805a Servator Rubricis. Missalis, Breviarii, & Ceremo-
nialis Episcoporum ad verbi Invitatorum: *Venite adora-
re, & predica* ante *Deum* etc. ad verbi symboli-
ci *Incensatur* etc. & ad illa semella genuflexionem re-
quiritur, etiam a Cantoribus ad amonem, ut cho-
rum regentibus, dum ex proferatur a dicaliter; sic ta-
men, ut quando mora genuflexionis est brevis, hæ fiat,
quando sentem missæ longa, nec plarium vnum an-
tione modulatio inflectatur, genuflexum erit sub
fem verborum: S. R. C. & Mor. 124. in *Discretis*, *Or-
di. Regi Nofacem*. Servator Rubricis Missalis, Bre-
viarii, & Ceremonialis Episcoporum), in quibus Epi-
scopus etiam celebrare, & omnes de choro, tam ipso-
eantores, quem alii ministris, ut genuflectant præfer-
bitur *Carm. Episc. lib. 1. cap. 5. num. 1. & cap. 6. num. 8.*
Rub. Miss. & Brev. pro.

203] An Ferie secunda post Festum Ss. Trinitatis, in qua
tamquam in fide perpetua, & propria quatuorale celebra-
tione solemnitas Ss. Mylterii aut Titularis debet, cantari
Missæ solemnæ de Ss. Trinitate cum *Gloria*, & *Credo*
tatione rel gravis ob consensum fidelium, licet ipsam
Ferie secunda impedita sit Fello duplici, de mpto classio
Responsum fuit: Pro gratia. S.R.C. & *Mor.* 1728. l.
una *Vinifera*. Occidit. pro *Confraternitate Clericorum*
Sacculum in Ecclesia. *Appl* *Abfoculi*.

1054 An Officia pro animâ Gregorij cetera diem obitus, seu depositiōnis, tertium, septimum, & trigimum, cum officio doloris, & officio Sacerdotum felata, habere debeant ritum duplicem, vel semiduplex cum psalmo, ac tribus orationibus? Responsum fuit: Servatur Rubrica Ritualis Romani antea cum auctoritate decreto edito anno 1727. in *Nihilus*, tempore dupliſſimo antiphonarum, prout diem Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, & diem depositiōnis defuncti fiat in diebus tertio, septimo, trigesimo, & anniversario tantum. S. R. C. B. Mart. 1730. in *Dilect. Obsequiall.* Fiat in diebus tertio, septimo &c. 7. secun-

ut pñlmis *Lando*, & *De prefandit* in die commemorationis omnium Defunctorum, obitus, seu depositionis defuncti omittendis tantum. Vide *anx. 1010. de 1066.*

Feria secunda post Dominicam intra octavam omnium **109**
Sanctorum, Fello dupliet minori occupata, in qua pro
animabus Conscriptum existit Officium defunctorum
cum Solemnitate, debet pro grege cantari Missa de *Re-
quiem*: quod si anniversarium prae dictum contingat in
Fello stioris ritus, debet illud praecedenti die celebrari.
S.R.G. 3. Mart. 1738. in *Vilaz. Occident. pro Ecclesio*
Rat. Nihilam. Vide *ann. nat. de to.*

2 An in diebus infra octavam Corporis Christi dupliata 1098
non excluduntur, cantari possit Missa de *Regem de*
die obitus, tertio, septimo, & trigesimo, ac anniversa-
rio in dicto octavarum laceratibus? Responsum fuit
negative, & servetur decreta vulgata in Nulcena 18.
Septemb. 1671. & in Gollensi 6. Junii 1698. S.R.C. 8. Mart.
1738. in *Olind. Occident. Servetur decreta*, ut Missa
tantum solemnis de die obitus, & presente corpore can-
tari possit. Vide *canon. tit. 48. c. 1100.*

Rappresenta similmente all' E. E. VV. il Capitolo, e Co-
neciali della Cattedrale di Lisbona Orientale, qualunque
per siffatti uffici, e fosse memoria d' uomini, quando
il Paroco di detta Cattedrale porta il Santissimo Sacra-
mente per Viatico agli Infermi, e dà la benedizione al po-
ple che al Santissimo chiesse nella Psalme, l' Incanto, e
due Consoli, e Sacerdoti, che fosse obbligati, ed ordi-
nariamente sene due Canonici, che occupavano il San-
to per il Paroco di detta Cattedrale approvati della Sa-
ncta Sede Apostolica, e Confraternità dell' Arcivescovo,
in modo tale, che tanto li Sacerdoti, come li Canonici,
che il Presidente, del loro mondo ad accompagnare il Santissimo
Viatico, fosse costanti nel coro, quando in essi si cantava
il Motueto, ed altre cose dell' Officio di talora. Ma perché
Emminentissimi Signori, è stata riproposta dal Mostro di
Cerimonie di detta Cattedrale quella d' Intendere il Santissi-
mo riescivo nella Psalme, quando il Paroco dà la ben-
edizione al popolo, e non aliove detta riproposizione, ho
ordinato il Capitolo Oratore, l' offerisce la detta cerimo-
nia d' Intendere il Santissimo nel suddetto atto per render-
gli maggior culto: per tanto supplicato l' E. E. VV. a de-
gnarsi pregarli con dichiarare, se devono, e ad offerre
detta cerimonia, che lo stesso di farlo, si guardi se-
condo il popolo. Sac. Rit. Congr. declaravit feruere debet
dicta cerimonia theologicis Sa. Sacramentum locum
in paxide, cum delectur per Viatico infirmis, & cum
ipso benedictionem affe populum, Ibidem S.R.G. st.
Ann. 1718. li. Viliobon. Orig.

de alla beatitudine, che dall' Eudamodario si dà allo tu s
seconda lezione del terzo sartorio de' Segal al Cupus
Fellum, vel Quorum Fellum estimata, debbosi co ingi
accettare, fente nell' altre fette beatitudine, in alcune
delle quali si termina il Dignis Potere, il Filigine, e lo
Spirite Sante, non si felleziona too gran felleziona? Respon
negative S.R.C. 90 Sept. 1718. in una Ord. M. de Obferv.
Ref. Frau. Ingegnere.) Debet tamen be incellare pro
funde ad p. Tunc Dignis etc. versus celebratum be
celebratum felleziona detecto capite, benedicti. Et dum dicit
Tu nomen Damier etc. gratificat si non est Canonica,
Cruci, vel Sacramento, si addit, etiam si fit Canonica,
comitate Ceremoniarior, vel Acolyto, qui si ondu
lezione legatur adhibet parvam candelam. Carew.
Episc. lib. 1. cap. 6. www. la. feg.

Frater Michael Angelus a Gallipoli Procurat. Gener. 1099
Ord. Min. Obsev. Reg. S. Francis suppliciter exponit,
quatenus rector a S.R.C. concessit sunt quodam Officia
sanctorum alie Urbis, & Orbis, a illa aliquibus regule,
dilectionibus, statibusque peniculis recitanda, tum a
Sæcularibus, tum a Regularibus, qui ad Horas Canoni-
cas tenentur, que concinnitas exprimitur his verbis
Rectori posse, feri posse &c. cum ex Rubrica nostri novi
Breviarii approbata a S. M. facno. PP. XII. per Bollam,
que hæc. *Expositi nobis* &c. statueret, ut quoticumque
sit hæc expressio, *Rectori posse, feri posse*, nihil aliud
intelligatur, nisi Officium ad libitum; hinc humiliter
petit ab E.E. VV. ut digorant, declarare, an prædicta
Officia cum tali excoptione exspecta. Et incurrat in die im-

pedita ab illis Officiis de præcepto Breviarii prædicti, non obstantibus decretis S.R.C. de non transferendis Officiis Sanctorum ad libitum, a nobis possint transferri ad aliam diem, vel debeant omitti? Sacra autem Congregatio declaravit, prædicta Officia acceptata, si occurrant diebus impedita, non reputari debere tamquam mera Officia ad libitum, sed de præcepto, adeoque omnino transferenda. Eadem S.R.C. 6. Sept. 1738. in una Ord. Min. Obsequ. Refere. Vide num. 371.

- 1060 Festum S. Joachimi Patris B. M. V. quod celebratur a. Martii, nunc ad ritum duplicem majorem, & ad Dominicam infra octavam Assumptionis translatum, & per totum annum est per reccus decretum anno 1738. die 3. Octobris emanatum, ex Fests de præcepto multiplicentur. Quod si alio Officio iuxta Rubricas impeditum fuerit, ad primam diem non impeditam transferendum erit. In quo decreto ad eundem altum duplicem majoria elevatum est Officium ejusdem conjugii S. Anne pro die 16. Julii. Eadem S.R.C. 20. Septem. 1738. in Decreto Synodi & Orbis, approbato Clem. XII. die 3. ejusdem anni.

- 1061 Si transferatur ad tempus Paschale festum SS. Martyrum, in quorum Missa introitus sit *Gaudemus omnes te Domine* &c. ut ultimum Introitum *Gaudemus omnes* &c. habet etiam proprium vel Evangelium, vel Epistolam; tunc debet recitari idem Introitus; secus si nihil aliud proprii haberet, quia in eo casu Introitus alter incipiens *Proteus* si me Deus dicitur. S.R.C. 29. Nov. 1738. in una Corthegia. in Hispan. Vide num. 369.

- 1062 Si Festum aliquis Sancti Martyris habeat in Missa proprium Evangelium transferatur ad tempus Paschale, dici debet idem proprium Evangelium, non vero unum ex assignatis pro tempore Paschali. S.R.C. 29. Nov. 1738. in una Corthegia. in Hispan. Vide num. 369.

- 1063 An in Officio Transfigurationis S. Thomei debeat ad Matutinum recitari hymnus *Hec dies, qua candida*, vel potius de communi Virginum, & responsum fuit, debere recitari hymnos proprios, qui recitantur in Festo S. Thomei, sed loco: *Hec dies, qua candida*, dicitur in Festo Transfigurationis; *Felix dies, qua candida*. S.R.C. 29. Nov. 1738. in una Corthegia. in Hispan.

- 1064 Dum incensatur altare, in quo est expositum publicæ adorationi Venerabile Sacramentum, non debet post illud incensatum Cruce quoque incensari. S.R.C. 29. Nov. 1738. in una Corthegia. in Hispan. Crux quoque incensari. §. Feria 6. in Pascevere ad Missam Praefationem, licet ad Sacramentum Sacramentum, erit debet incensari ex Rub. Miss. propria & Cerer. Epist. lib. 1. cap. 15. num. 32. & cap. 16. num. 19. An Imago Crucifixi Jesu com. Sacramento exposita super altare repomi debeat, consule num. 1104.

- 1065 In Commemorationibus communibus, siue suffragia Sanctorum per annum, dum fit de aliquo Sancto principali, quibus antiphona habet in fine *Alleluia*, si contingat verba, quibus exprimentur gaudium, victorie, & similia, debet hec *Alleluia* recitari, aliquando omittatur. S.R.C. 29. Nov. 1738. in una Corthegia. in Hispan. Per annum, §. secus autem tempore paschali quo ad omnes Antiphonas, quibus non legitur *Alleluia*, addendum est. Rubr. Brex. 21. de Antiphonis num. 6. Omittatur autem a Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha.

- 1066 Promotor Fiscalis Curie Episcopalis Montis politiani capone in illa Cathedrali vigere consuetudinem, quoad documque existeret Vespere Feriales diebus Quadragesimæ, Adventus, & jejuniorum, cauedi etiam preces, que flecta genibus perfolvuntur alta voce cum defensionibus ad nunquemque versiculum, prout in Festis Simplicibus in commemorationibus, & ad antiph. B. M. V. scilicet a *fo ad re*, excepta oratione Dominica, que non canitur, sed alta voce recitatur sine ad versu. Et ne ut indicat &c. quæ pariter canitur cum (supradicta defensionibus) Ita psalmum *Miserere* non cantatur, sed recitatur alta voce, & in eodem tono, sicut ceteri versiculi. Humillime quaerit, an ista consuetudo servanda sit, & quatenus quo modo, & forma dicenda sint? Et responsum fuit, non esse attendendam consuetudinem altarem couchendi preces Feriales ad Vesperas, & ad Laudes in diebus jejuniorum per depressionem vocis a *fo ad re*, sed utendum toto, nec voce uniformi per simplicem *fo*. S.R.C. 9. Maii

1739. in eodem Montis politiani. Vide num. 1020. & 1013. Quod statutum fuit per plura decreta S. R. C. dicendum esse psalmos *Laude anima mea* &c. ad Vesperas & de prefationibus ad Laudes pro defunctis, exceptis diebus commemoratis omnium Fidelium defunctorum, & depositionis defuncti, servandum erit etiam in illis Ecclesiis, ubi ex vi regulæ, seu ob adimplendas præ defunctorum voluntates totum Officium defunctorum ritu duplici recitare tenentur, ut sit diebus supra expressis, & in casu affirmativo. S.R.C. 9. Mar. 1739. in una Ord. Erem. Camell. Congreg. Montis. Vide num. 369. & 1013.

Queritur, an in diebus casibus omittendum sit Invitatorium, cum Rubrica Breviarii innuat, quod hoc dicatur in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum? Et responsum fuit, negative: nempe quod in Officio defunctorum, quando recitatur integrum; non quomodo omittendum sit Invitatorium. S.R.C. 9. Maii 1739. in una Ord. Erem. Camell. Congregat. Montis. Vide num. 369. Quando recitatur integrum? vel legatur primum Nocturnum, sicut debet in depositione cadaveris, saltem cum Laudibus recitatur. Rit. Rom. de Eupolis Tit. 6. cap. 3. num. 16.

Ex parte modernæ Episcopii polensis Sac. Rit. Congr. 1069 pro declaratione iustitiam dubii supplicatum fuit semper, Dignitates, Canonici, & Capitulum Cathedralis Heripolensis, obtentu consuetudinis, terminatis omnibus Horis Canonicis, etiam diebus Festivis, in quibus nec horam Tertiam amque cantant, nisi pontificali exercente Episcopo, recitatis anticipatæ hoc casu Sextæ, & Nonæ, Missam conventualem decantant. Itemque Missas pro defunctis a testatoribus legatas ante Matutinum, quoties contingunt, cum canto celebrant, Cumque he consuetudines resistant Rubricis Missalis Tit. de hora celebrandi Missam, necnon eisdem decreto Sacri Rit. Congr. in uno Cathacen. die 12. Junii 1689. queritur, an attenta consuetudine roleri queant hujusmodi respolvere anticipationes, & postpositiones horarum, & solemnius Missarum earum supramemoratarum. Et responsum fuit Servetur omnino Rubricæ Missalis Romani vel tit. 20. S. R. C. 9. Maii 1730. la Peñosa. Servetur omnino Rubricæ Missalis, nempe Missa Canonica in Festis duplicibus, simplicibus, & Dominicis, & infra altarem dici debeat post horam Tertiam in chora recitatum. In Festis simplicibus, & Feriis per annum dicta Sextæ. In Adventu, Quadragesima, quatuor Temperibus, etiam infra chorum Preteritis, & Vigiliis, quæ jejuniorum, quomodo sint dicta Preteritis, Missa de tempore debet cantari post Nonam. Missa autem defunctorum post Primam ubi vero dicatur eorum Vigilia ante post Matutinum dicti, distis hujusmodi Vigiliis cum Laudibus immediate dici post Missam defunctorum. In die vero Commemorationis dicitur post Nonam, quod quidem servari præterit die nunciis, depositionis, tertii, septimi & trigesimali, in quo sit consensus populi. Rubr. Miss. cit. Vide num. 371.

Neque Episcopus Abbatis, aliusque Præstitis inferioribus exercitum Pontificium restrictivè habentibus, in sola tantum Ecclesiis, facultatem, seu licentiam impertiri exercendi illa in Ecclesiis ipsius non subiectis, sive Seculares fuerint, siue Regulares sue diocesis. S.R.C. 21. Julii 1739. in Barcinense. Vide num. 364.

Officium Translationis S. Januarii, quod in civitate, 1070 & diocesi Neapolitana antiqua consuetudine Sac. Rit. Cong. quoque roborata 1664. 16. Septembris, celebratur Dominica prima Maii vel ritu duplici majori cum octava, vel secunda, si prima fuerit Dominica in Albis, occurrente cum Festo altioris ritus, vel majoria dignitate, transferendum est a prima Dominica Maii ipsi tamquam propria die assignata in primam diem non impeditam; quoad octavam vero servetur Rubricæ. S.R.C. 21. Julii 1739. in una Neapolitana. Quoad octavam servetur Rubricæ, §. quæ præfationibus feri de illis diebus infra octavam solummodo, quæ remanent a die propria Festi translata, non vero a die translationis. Rubr. Brex. 21. de Translatione Festorum num. 1. Ad id faciendum, quando Officia sunt perpetuo translata, & ad assignatio cultibus illorum die perpetuo amota, quæ a num. 1091. & 1122.

1072 Canonici Collegiæ, seclusa consuetudine in contrarium, uti personæ graduatæ, & quæ in dignitate constitutæ non generosæ sunt, sed caput, & hominem profanæ inclinant Episcopos, & altari, ad instar Canoniceorum Cathedralis. S. R. C. 11. Julii 1739. in Africam. Vide num. 137. 160. & 1078.

1073 In Sabbatia quatuor Temporum, vel aliis ad ordines considerandis jure præstituta, Episcopos Ordinationem faciant, Missam de Faria, non autem de Sancto, qui forte diebus illis occurrat duplex, vel semiduplex, v. g. S. Matthiam tempora verno, S. Thome tempore hyemali &c. celebrare debet. S. R. C. 11. Julii 1739. in Africam. A jure præstituta, quæ sunt Sabbata in quibus quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Pasche, & Sabbatum Sanctorum. Pont. Rom. part. 1. de Ordinibus conferenda. Vide num. 1265.

1074 Non tenetur Capitulum Cathedralis pro laicis divinis officiis, quibus intervenire aliolet Magistratus Civitatis multoties ad decreta sua confusa oblationes expectare ultra horam conditam. S. R. C. 11. Julii 1739. in Senigallia.

1075 Capitulum, & Canonici celebrantes sunt in Cathedrali, quam extra, postquam ingressi fuerint Presbyterium pro Missa, vel Vesperis celebrandis induti pluvialibus, sicut quoties procedunt ad sedem, & redeunt ad altare sese inclinant Cruci, Episcopo, & Canonici existentibus in presbyterio, ita quoque non debeat se vertere a presbyterio ad extra, & salutare Magistratum. S. R. C. 21. Julii 1739. in Senigallia. Inherenda aliti resolutumibus in suis libris plurimi editi.

1076 Se in notitia de anno Officii diu Santa giuseffe de la giaranta propria assignata, debbo o ad surfi la quistione? Responsum fuit, affirmative quatenus evanire possit Officii recitatione tempore congruo, nempe quod a die pro Officii recitatione a Sac. Rit. Congregationis prescripto nondum habuerit dies feriati, seu vacantes, vel festo inferioris ritus impediti, in quibus juxta Rubricam regulæ hujusmodi Officium recitari poterit, & missa fuerit recitatum, quod si secus, pro presenti anno omittatur. S. R. C. 11. Julii 1739. in Trupia.

1077 Transferendum ali Officium, cadens in die assignata, recitandum est de assignato, ut accidit in Tropien di S. Joannis a Cruce assignata Sancto Felici de Valois, cum hujusmodi festum non debeat considerari ut translatum, sed immutatum in aliam diem similiter sibi propriam perpetuo a Sac. Rit. Cong. assignatum, & sit ritus majoris S. Joannis a Cruce, qui ex vi Rubricarum de occurrence comparit translatio. S. R. C. 11. Julii 1739. in Tropien. & 1. Octob. 1740. in Nolana. A Sac. Rit. Cong. assignatum,) vel etiam inconsulta Sacra ipsa Cong. Vide num. 1083. & 1090.

1078 Non licet juxta mentem, & normam præscriptam in Rituali Romano Sacerdotibus Prioris S. Petri in Silice civitatis Volaterrana deferre cadaver Monialium ad Monasterio ad Ecclesiam supradictam Prioris. S. R. C. 21. Julii 1739. in eadem Volaterrana. Juxta mentem & normam præscriptam in Rituali Romano) quæ est, ut deferatur defunctorum cadavera a domo ad propriam Ecclesiam. Item rit. v. cap. 6. de Eruptione.

1079 Servandum est Ceremoniale Romanum quoad Canonicos Cathedralis, etiam si mittant deferant ad indultu Apostolicum, pro Diacono, & Subdiacono assistentes latere Archiepiscopis, nempe debent genuflectere, dum Archiepiscopus alio Sacramento benedicit, ut declarat pro Cathedrali Mellanensi: non valet contraria consuetudo, licet immemorabilis, ut fient, ex praxi antea nonnullarum Cathedralium corroborata. S. R. C. 28. Novemb. 1739. in Hila Messana. Ad benedictionem Episcopi sine Sacramento non tenetur Canonici genuflectere. Cerem. Episc. lib. 4. cap. 3. num. 6. Vide num. 28. & 177. Circa Collegiatum Canonicos. Vide num. 1071.

1080 An Beata Rita de Cascis possit eligi in Titularem Ecclesiam publice erectam in Rusticali Mellapontensi Patrum Bremiarum S. Augustini: quia cum de Titulari ejusfructu Ecclesiam debeat fieri suffragium in Laudibus, & Vesperis, quod sit prohibitum quoad Beatos nondum canonizatos: item de Titulari sit Officium cum octava, de Beatis vero non fit cum octava absque speciali privilegio? Re-

sponsum fuit non licere, nisi Pontificio indulto multis sumere in Titularem propriam Ecclesiam Beatum. S. R. C. 23. Jan. 1740. in Mellapontem. Eil prohibitum quoad Beatos.) Quæ privilegia vero concedatur Beatis. Vide num. 389. segg. & quid statuatur de diademate capiti Beatorum imponendo, quare num. 1197.

Titulus Ecclesie assumptus de Beato. supprimi debet, 1081 & alium pro eo de Sancto jam canonizato substituit. S. R. C. 23. Jan. 1740. in Mellapontem. pro H. Rita de Cascis.) Vide num. ant. num. 399. nec non a num. 378. segg. ad 391. & 1211.

Officium Patrocinii B. M. V. in Domica Novembria 1082 ab Ordinario loci assignandum, si per totum mensem a duplicibus primæ classis cum octava Dominice fiat impeditum, prædictum Officium in hoc casu non est recitandum in die aliquæ octavæ, sed transferendum pro gratia servatis Rubricis Breviarii Romani de Translatione festorum. S. R. C. 1. Octob. 1740. in Nolana. Servatis Rubricis Breviarii.) Idem transferendum esse in primam diem non impeditum, dummodo semper præferatur festa dignioris ritus, majoris, seu solemnioris; Rub. Err. x. de Transl. Vide num. 152.

Cum in die 22. Novembria occurrat octava S. Pellicæ 1083 Episcopi, & Martyris in Ecclesia cathedrali Nolana, ideo transferendum festum S. Cecilie sub ritu duplici, quia Festa, quæ omittunt diem propriam, & sunt perpetuo translata, facienda sunt in prima die non impedita a festo novem lectionum tamquam dia propria juxta decreta Sacre Congregationis sub die 7. Septemb. 1736. & per hoc assignata fuit die 24. An quia eadem dies videtur occurrere ab eadem Sacra Congregatione assignata festo S. Joannis a Cruce, queritur, quale Officium transferendum, Sanctum Cecilie potius, an S. Joannis? Et responsum fuit, firmo Officio S. Cecilie in die 24. Novembria, erit assignata Officio S. Joannis a Cruce die 25. tamquam dies sua, & perpetua ab Officio novem lectionum non impedita. S. R. C. 1. Octob. 1740. in Nolana. A festo novem lectionum.) Exclipe dies infra octavas. Vide num. 1103.

Stantibus sequentibus decretis pro Officio Corporis 1084 Christi, nempe Officium feriale quæritur per annum præterquam in Adventu, Quadragesima, & Vigilantiis, ut in Nolana, Officio novem lectionum etiam translatum, non impedita, sit sub ritu semiduplici Officium juxta decretum S. R. C. 20. Martii 1708. Item si occurrat semiduplex ad libitum, poterit da illo fieri, si saltem in mense recitandum sit de hac commemoratione, alias Officium fiat de commemoratione, relicto prolixo Officio ad libitum. Eadem S. R. C. 24. Januarii 1728. Queritur igitur, si in aliquo mense omnia scilicet quærit impeditum fuerit a Sancta novem lectionum, dummodo non esset ad libitum, commemoratio Corporis Christi in hoc casu relinquenda erit secundum supradictum decretum, sed si occurrat etiam Officium translatum, sive duplex, sive semiduplex, critet facendum de dicta commemorazione, vel potius hac omitta, recitandum Officium da Sancto translatum? Responsum fuit, occurrere quocumque Officio novem lectionum etiam translatum, omitta recitatione Officii SS. Sacramenti, facendum est Officium ea die occurras, etiam si dies sit infra octavam. S. R. C. 1. Octob. 1740. in Nolana.

In Officio votivo Sanctissimi Sacramenti, quod recitatur ex Indulto Apostolico, in responsoria ad Matutinum, responsoria brevibus horarum, variculis ad Magnificat, & Laudes non debent recitari Alleluja, prout dicitur in Officio festivo dici solemnitate Sacramenti Christi. S. R. C. 20. Decemb. 1740. in Salisburgensi ex parte Consistarii. Non debent recitari Alleluja, juxta etiam tempus Paschale, in quo Noturni Matutini sub una Antiphona dicuntur, & plura Alleluja juxta Rubricas Breviarii Romani XXI. num. 6. XXIV. num. 4. XXVII. num. 1. & XXVIII. num. 5. Vide num. 447. Missa vero dicitur eam Glorie in excelsis sine Crudo. Vide num. 1193.

Quoad Dominica tertia post Pascha, cui assignum 1086 festum Patrocinii S. Joseph secundæ classis, occurrit festum altioris ritus, vel majoris dignitatis, ut festum Inventionis SS. Crucis, transferendum est Officium da S. Joseph in primam diem non impeditam, quæ amao

non sit Dominica; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Vide num. 129.* Transferebatur est officium,) ut statui, vel regionis de precepto concessum, secus autem si in civitate celebraretur ex gratia § Vide *num. 129. § 98. § 123.*

- 107 Quando Dominica tertia post Pascha occurrit festum S. Marci Evangelistæ, vel SS. Apostolorum Philippi & Jacobi, debet et S. Joseph transferri dignior prædicitis, ex quo posuit est in Litaniis ante omnes Apostolos post S. Joannem Baptistam, & decretum extat Sac. Rit. Cong. 22. *Agustii 1711.* aditum, quod dignitas persone etiam attendi debeat juxta ordinem Litaniarum, ita ut prædictum Patrocinium non cedat præfatis festis; vel debet cedere, & omitti hoc anno, vel transferri saltem, ut supra dictum est? Responsum fuit negative quoad primam partem propositam difficultatis: pro gratia quoad secundam partem, videlicet, quod Officium Patrocinii S. Joseph transferri possit in diem non impeditum, sed extra Dominicam; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Vide tamen moderatas declarationes sub num. ant. § 124. § 129. § 130. quoad primam partem; quoad vero secundam; Vide num. 98. § 123.*

- 108 Cum Dominica infra octavam Assumptionis B. M. V. celebratur in Regno Polonia festum S. Hyacinthi Patrocinii principalis duplicis prima classis cum octava, & eadem Dominica recentior sit assignata perpetuo a Sac. Rit. Cong. festo S. Joachimi, non possit licite celebrari 30. Martii, ut olim, cum hac Dominica nunquam de eo Officium fieri possit, vel transferri in aliam diem non impeditam, vel in Dominicam ante Nativitatem B. M. V. nunquam impeditibilem, cum Dominica post octavam Assumptionis sit jam pridem assignata translationi S. Casimiri; & si ferret de S. Joachimo 30. Martii, utrum sit celebra ad populum, secundum decretum super emanatum 30. Septembris 1718? Responsum fuit faciendum esse Officium in Regno Polonia Dominica infra octavam Assumptionis de S. Hyacintho prima classis, assignata firmi die Officio S. Joachimi, cujus festum non sit de precepto, quia translatio Officio non transferat festum, neque sius festum potest celebrari ante Dominicam infra octavam Assumptionis; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Vide num. 129.*

- 109 Cum in Regno Polonia Dominica post octavam Assumptionis B. M. V. sit assignata pridem; § R. C. translationi S. Casimiri Conf. de eadem Provincia perpetuo occurrat octava S. Hyacinthi Conf. assignata firmi die translationis S. Casimiri, sciendum est Officium de die octava S. Hyacinthi in Dominica post octavam Assumptionis; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Vide num. ant.*

- 110 Cum de concessione Officii SS. Ursule, & Soc. Virg. non constet a Sede Apostolica, & tamen omnes dioeceses de illa habeant Officium duplex ar. O. Job. excepta dioecesi Cracoviensi; an licite possint omnes de illa tale Officium habere, vel omnes dioeceses debent cedere a tali celebratione? Et responsum fuit, satis vulgatum esse, pluribusque decretis firmatum, Officia particularibus locis concessa, quantumvis Sanctorum in Martyrologio Romano expressorum, Sede Apostolica inconsulta, non posse ab aliis recitari. Nunc cum sermo sit de Officio S. Ursule a Sac. Rit. Cong. approbato, ac non sermo concessio, ejus extensio expectanda est, ut Officium licite, ne valide recitetur in illis locis, in quibus præfata S. Ursule festum cum Officio celebratur absque Sac. Indulto; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Sede Apostolica inconsulta.*) etiam locum Ordinarii permittant; Vide *num. 126. § 99.*

- 111 Servantur Decreta Sacra Rituum Congregationis, que sane assignatio alterius diei Officio in perpetuum impedito fieri potest Sacra Congregatione inconsulta; & obrogando alia contra hoc emanata; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Assignatio alterius diei*) que sane debet fieri secundum ritum Officii, & dignitatem personæ; Vide *num. 126. Decreta in hac sanctione firmata sunt sub num. 78. § 89.*

- 112 Cum in Ordine Carmelitarum Exalt. festum Corporis Christi celebratur cum octava ad instar octava Epiphaniæ, in qua non admittuntur nisi duplicia occurrant primæ classis; quomodo fuit, an octava inchoata ante festum Corporis Christi adveniente eodem festo

debeat cessare sicut alig octava cessant a 19. Decemb. usque ad Epiphaniam? Et responsum fuit: si octava inchoata sit ante festum Corporis Christi, so adveniente octava est deferenda. Quod si infra octavam occurrat festum sub ritu duplici primæ classis, de eo celebrabitur Officium cum commemoratione octavæ occurrentis. Si vero infra octavam Corporis Christi occurrat festum secundæ classis, nihil de eo fit, sed transferatur post octavam Corporis Christi, percutiente octava festi transferri, si post octo dicæ a die ejusdem festi octavæ celebratur; § R. C. 22. *Apr. 1741. in Pilena. Vide num. 109.*

Officium a Bened. XIII. concessum universo Dominio 1093 Regia Sardinie de Sancta Sindone habet locum in quolibet feria sexta a duplici, vel semiduplici non impedita, & specialiter in Quadragesima, non vero suffragatur Indultum Adventus, Vigilatum, & quatuor Temporum; § R. C. 22. *Julii 1741. in Ferrara. Vigilatum*) cum jejunio, & sine jejunio. Adde quoque feriam secundam Rogationum, & illas, in quibus reponi debet Officium Dominicæ; Vide *num. 129.*

Responsorium extensum quotidie cantandum pro 1094 defunctis a Monialibus Monasterii de Chagar potest cantari post Missam decantatam, exceptis diebus primæ, & secundæ classis, octavis eorumdem festorum privilegiatis, nec non tota hebdomada majori, in quibus diebus, ne pia Testatoris voluntas defraudetur, recitetur, privatim in choro a Monialibus prædictis, absoluta horis canonici; § R. C. 22. *Julii 1741. in Lonserv.*

Quando festum Annuntiationis B. M. V. transferatur 1095 simul cum precepto audiendi Sacram ad feriam secundam post Dominicam in Albis, præfertur cuicumque duplici etiam primæ classis eo die occurrenti. Si vero transferatur absque precepto audiendi Sacram, præfertur quidem cuicumque festo translatio, licet primæ classis, non autem festi eo die occurrentibus; § R. C. 22. *Sept. 1741. in Aquara. Non autem festis eo die occurrentibus,*) si essent majoris auctoris, & dignitatis; Vide *num. 123.*

Obligatio audiendi sacram non reddit solemnitatem 1096 majorem, sed relinquit Officium in suo ritu: quare reponendum prius erit Officium altioris ritus præ alio minoris, quomvis illud haberet onem preceptum audiendi sacram; eum fit peculiariter tantummodo prærogative festi Annuntiationis B. M. V. & S. Joseph, ex decretis tum Alexandri VIII. tum Clementis XI. quod illa festis sit translatio quibusvis aliis festis tam translationis, quam occurrentibus præferatur, quando cum illo Officio transferatur simul obligatio audiendi sacram; § R. C. 22. *Sept. 1741. in Aquara. Vide num. 128. 1299. § 1100.*

Officia translata, que tantum fiat ejusdem ritus, & 1097 dignitatis, reponuntur non die immediate sequenti libera, sed juxta ordinem translationis, ut scilicet prius celebratur Officium ab antea translatione, deinde fiat ab alio secundo loco translatio, & sic successive. Ab hac tamen regula excipitur semiduplex occurrens in festo habente octavam, vel in Dominica infra octavam, vel in festo duplici infra octavam: quod semiduplex in præfata tribus casibus transferatur in diem immediate sequentem, in qua agenda esset de octava, protrahendo ad aliam diem non impeditam aliud quodcumque duplex, etiam primæ classis prius translatum. Et decretum quoad semiduplex occurrens in festo duplici infra octavam non privilegiatum, datum die 30. Septembris 1690. declaratum verum, non epocryphum; § R. C. 22. *Sept. 1741. in Aquara. Vide num. 107. § 1126. § 1129.*

Festa duplicia, que volunt a populo de precepto, 1098 retineant eundem ritum, quem alibi haberent, festis hæc quæstione præcepti, esse sunt duplicia majora; § R. C. 22. *Sept. 1741. in Aquara. Retineant eundem ritum.*) Quando vero possint habere integras Vesperas; Vide *num. 129.*

Duplicia majora habent indictiones primi nocturni vel 1099 proprias, vel de comuni non autem de Scriptura occurrente; § R. C. 22. *Sept. 1741. in Aquara.*

Qualitas Festivitatis non est ratio, quod Vesperæ sint, 1100 & dicantur integre de tali festo, nisi hoc festum fruat simul qualitate vel majoris dignitatis, vel ritus; § R. C. 22. *Sept. 1741.*

- a. Sept. 1742. in *Aquæ*, Majoria dignitas, val citius.) Adde etiam si magna cum solemnitate celebraretur; Vide *num. sup. 331. 345. & 346.*
- 1101 Secunda Vespere Annuntiationis concurrentes cum primis diei festi S. Marci, recitantes in eadem de Annuntiatione ob prestantiam dignitatis, non propter quantitatem precepti. Idem dicendum de festis Domini; S. R. C. a. Sept. 1742. in *Aquæ*. Vide *num. ant.*
- 1102 Cum iuxta Rubricam Ritualem Romani abbas Missa quantum fieri potest defunctorum corpora non sint sepelienda, poterit prefente cadavere aliqua Missa solemnis pro defunctis celebrari facia facienda post Pascha, aut Pentecosten. Hæc autem Missa non decantabitur in duplici prime classis band festivo, si corpus prefens fuerit, aut pridie sepultum; S. R. C. e. Sept. 1741. in *Aquæ*. Aut pridie sepultum etiam sine Missa, & sine Officio, ut aliquando accidit ob rationabilem causam, videlicet ob temporis angustiam &c. Rit. Rom. de *euequis*. Vide *num. 751.*
- 1103 In Missis quotidianis, quæ pro defunctis celebrantur, possunt quidem plures dici orationes quam tres, sed curandum ut sine numero imparet, & aliquando pro illa *Deus vultis* imparet imparet fobrogabitur alia, v. g. pro patre, matre &c. dummodò ultimo loco dicatur *Flectamus*. Insuper Anniversaria adimplendi non sunt infra octavam privilegata; S. R. C. e. Sept. 1741. in *Aquæ*. Curandum ut sint numero impares.) An id faciendum in Missis vivorum. Vide *num. sup. & 879.*
- 1104 In Missis defunctorum, seu, uti verbi decreti, in paramentis nigris, non ministratur Escaribilla nisi modum Sacramenti, scilicet cum paniscula piscifecati, extrahendo pyxidem a custodia; potest tamen ministrari per modum Sacrificii, prout est, quando fidelibus prebetur communio cum paniscula infra eandem Missam consecrata; S. R. C. e. Sept. 1741. in *Aquæ*.
- 1105 Est decretum hujus Sacri Congreg. de anno 1707, præcipit, quod in altari, ubi est publicæ expositionis SS. Sacramentum, tempore Sacrificii Crux de mora collocetur: non est tamen in viridi observantia, & Patriarchales Ecclesiæ Urbis oppositum fervent. Supervacuum animæ adjuvantem imaginis exhibitionem, ubi prototypus addest. Et hæc de causa Infrascripta pro Oratione quadragesimæ horum Clem. XI. Benedicti XIII. & Clem. XII. Summ. Pontificum iussu editæ substantio præterit, an locanda, removenda sit huiusmodi Crux, iniqua quælibet in sua praxi; S. R. C. e. Sept. in *Aquæ*. Benedictio Pepe XIV. 16. Julii 1746. Const. que incipit *Acceptum*, corroboratur. Vide *num. 446. & 1063.*
- 1106 Commemorationem de SS. Sacramento tempore solemnæ expositionis posse fieri in Missa da festa duplici, non tamen primæ, vel secundæ classis, declaravit S. R. C. Insuper Sanctorum Reliquiæ non esse collocandas super altari, in quo recipit SS. Sacramentum publice venerationi est apertum; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. *Extra pro Constitutione Quadragesimæ Horum Clematis XI. Benedicti XIII. & Clem. XII. que data fuit die e. Septemb. 1736. incipit italice Effusa post festum s. v. in Missa* privata, intelligit etiam Sacramentum expositionem sit in pyxide publica causa; Vide *num. 121.*
- 1107 Possunt adimpleri quælibet foundationes, sive in bonorum Sanctorum, sive pro defunctorum liberatione, Missam de celebrando, quando & Missæ Sanctorum, & defunctorum prædicæ ab occurrente primæ, vel secundæ classis solemnitate, aut festivo die quod forum impediatur; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. Quælibet foundationes; cava ne intelligat anniverfaria defunctorum, que debent transferri, ut in *num. 19. & 1280. sup.*
- 1108 Tertia oratio in Missa dicende ad libitum Sacerdotis potest esse vel de Sancto, vel de SS. Sacramento, vel da Patrono, de Passione, de Cruce, &c. S. R. C. e. Sept. 1741. in *Aquæ*. Vide *num. 168.*
- 1109 Officia Sanctorum ad libitum incidentia in die impedita in perpetuum non possunt fieri, seu locali perpetuo in alia de ad Ordinarie locum designanda, Sac. Congregatione consultata: nec circa hoc verificatur decretum da anno 1705. devocant in hoc aliud decretum generale da anno 1628. S. R. C. e. Sept. 1741. in *Aquæ*. Secus Congrega-
- tione inconfutata;) famel vero, & pro semper potest Ordinarie assignare, non immutata tamen lege Sanctionem ad libitum. Vide *num. 124.*
- Debat fieri in una diocesi Officium cum octava Titulæ Ecclesiæ cathedralis, aut Patroni; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. In una diocesi, a toto clero non seculari, quam Regulari, sub ritu prime classis, etiam a Monialibus; sed isti & illi non teneant ad octavam. Vide *num. 339. 346. 1131. & 1180.*
- Hymnus *Miserere*, quando festum alicujus Consecrationis habent octavam transierat, sed non ultra octo dies, dicendum est cum versu *Miserere bestias funderes fides*, ab illa tantum, quibus a Braverii Rubrica innotum est; nec prædicta mutatio fiet, quando Officium festum Sancti habent octavam, non ultra octavam transierat, qui tunc octava alibi aliud est, quam extensio ipsius festi, & ideo verus idem per reliquas octavæ dies; qui forte supererant, retinebunt; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. Vide *num. 341. & 791.*
- In festo transito Stigmatum S. Francisci nulla est facienda mutatio in Hymno; quæ quidam mutatio servanda modo est in festo S. Joachimi, Dominica infra octavam Assumptionis celebranda; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. Nulla est facienda mutatio;) scilicet versus pro Stigmatibus ad Vespere erit sequens: *Hæc die letas miseris beatis unius Christi, per Meritis supremis Laudibus honoris, vel Meritis beatis funderes fides*. Ad Laudem vero Christi recipit Stigmata, loco Migravit inter Cœtera. Rubr. Bræ. præp.
- Canonici extra Chorum Officium persolventes non teneantur ad Psalmos graduales, penitenciales, ad Officium defunctorum B. M. V. &c. qui quidem Officia sunt opera tantummodo ex præcepto implenda in Choro; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. Extra chorum;) & in choro hodie non possunt cogi, neque per Constitutiones Synodales, neque per Constitutiones; Vide a. 1761. 1706 & 1309.
- Festa, quæ perpetuo in altum diem transiunt sunt & semissa, pronunciari debent in Martyrologio eo ipso, da quo celebrantur, non eo quo notantur; S. R. C. a. Sept. 1742. in *Aquæ*. Et ipso die quo celebrantur, Quid si talia officia transferantur pridie quam celebrantur? Vide *num. 393.*
- Organa non sicut, quando Ministri altaria, Diaconus scilicet, & Subdiaconus stantur in Missa Dalmatica, & Tunicalia, licet enor sit violatæ; S. R. C. a. Sept. 1742. in *Aquæ*. In Missa, si sicut vero ad Vespere Dominica III. Adventus, que dicitur *Quædæ de Domini*, & IV. Quadragesimæ, que dicitur *Latus Jerusalem*. Cerem. Epist. lib. a. cap. 18. *num. 1.*
- Ubi festum S. Petri ad Vincula, vel Conversioni S. Pauli si est Titulus Ecclesiæ, semper per octavam facienda est commemoratio distincta altercatius, prout in die festo, non autem unica communis per antiphonam *Petrus Apostolus Cræ*. S. R. C. a. Sept. 1751. in *Aquæ*. Facienda est commemoratio, si per antiphonam in die S. Petri ad Vincula pro S. Paulo, tam in Vespere, quam in Laudibus; Sancti Pauli Apostoli Cræ. Ver. Tu etiam Cræ Oratio: *Deus, qui multitudinem gentium*. In die vero Conversioni S. Pauli pro S. Petro in Laudibus, & Vespere: *Tu et Petrus Cræ*. Resp. *Tu et Petrus*. Oratio: *Deus, qui Beatus Petrus Cræ*. Rub. Bræ. præp.
- Si Episcopus non sit primum consecratus pro Ecclesiâ cui præest, sed pro alia, a quo ad presentem fuerit translatus, Missa, que habetur in Missali, celebranda est in Ecclesiâ, cui sit ultimo loco prepositus, recurren- te die quo Papa cum tali Ecclesiâ prefecit. Exempla habentur in electione Summi Pontificis. Festamque huiusmodi erit annuatiandum cum termino translationis; S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. Missa, ut in Missali Romano de Anniverfariorum &c. exceptis diebus solemibus, ut in *num. 119.*
- In festo S. Teresie laudiones primi nocturni sunt da Scriptura, non vero de communi. S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*.
- In die octavæ dedicationis Ecclesiæ laudiones primi nocturni sunt da communi, & non da Scriptura. S. R. C. a. Sept. 1741. in *Aquæ*. Da communi, que lecta fuerint die festo. Vide *num. 988.*

1120 Petium fuit, an possint Regulares, cuiuscunque sint Ordinis, intra limites Parochie, extra ambitum propriæ sue Ecclesiæ absolutiones ad faciendum facere, eumque incensum adolere, etiam ad id faciendum rogati sint a parentibus defuncti, vel a Magistratibus Civitatis, quando agitur de funeribus unius & Magistratus; & si contra ius parochiale supradictas sententias palem, & publice deposito feretro in vico facere præsument, quando poene pendenda sint? Et responsum fuit negative quoad primam partem: Poterit iurisdicciónem super defuncto daret quousque transiret in aliorum iurisdicciónem: non transit eorum in iurisdicciónem Regularium, nisi quando pervenit ad fores eorum Ecclesiæ; Sacra Congreg. Concilii 23. Februarii 1708. in Sutrina, & 28. Martii 1712. in Montispolitani. Et sicut non licet Parocho deposito feretro ante limen Ecclesiæ Regularium consecratos recitare preces supra eadaver; S. R. C. in Camerino. 6. Septembris 1708. ita non poterit Regulares eantem vere, & realiter ite eadaver intra limites propriæ iurisdicciónis, super illud absolvere, deposito feretro in vico, qui atque ad summum unice spectaret ad Parochum.

Ad secundam vero partem poene consilium erit pecuniaria, quia agitur de re mere iurisdicciónis iuxta alias in similibus statutas, prout ex decreto dicti 21. Martii 1809. quod insinuat poenam centum aureorum Regularibus pulsantibus campanas in Sabbato S. ante Ecclesiæ Matricem; S. R. C. 6. Sept. 1741. in Aquila. Decretum S. R. C. prohibens prædictam Campanarum pulsationem extat sub num. 773. cum cum Constitutione Leonis Papæ 9. Vide etiam num. 686.

1121 Consecutus desiderium in processionalibus Reliquiam S. Crucis manibus operis cum velo a spatulis pendente potest retineri. S. R. C. 26. Sept. 1744. in Bracharen. Cum velo; sub baldachino, præcedentibus duobus thuriferis; & sub sacris Spaliis Revocatur. Cleros ac populos incendere debet apertæ capite, Episcopus vero eum mitra, Vide num. 353. 608. 617. 666.

1122 Regulares etiam recitent Officium iuxta ritum Calendarii Cleri Secularis Civitatis, non teneant ed recitationem Officii de Octava Patroni loci, vel Titularis principalis. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Paronim.* in una Ordinali Cler. Reg. Theat. Non teneant ad Octavam.) An teneant ad Officium, & quomodo? Vide num. 339.

1123 Feste Sanctorum, quibus concessa est octave perpetuo transacta & ab egressu cultibus illorum die perpetuo amota, celebranda sunt sine octava, si de ea nihil remanet, vel cum residuo illius, si de ipsa aliqui tantummodo dies supererant. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Paronim.* in una Ordinali Minor. de Observ. Ref. S. Francis. Vide num. 1070.

1124 An Festis quibus concessa est Indulgentia, attentis eorum perpetuo translationibus; transferri etiam possit Indulgentia, ut multi pretendunt virtute Constitutionis Leonis X. quæ incipit *Exposuisti*, sub die 23. Iulii 1518., in qua præpe finem debetor hac verba: *Ac saltem, ut quales illarum festivitatum, & observarum eorumdem celebrationes quolibet in causa, etiam extra Tempus transferantur, etiam Indulgentia illarum Ecclesiarum in festivitatum huiusmodi, & per eorum observantiam assistentibus pro tempore concessa ad tempus celebrationis huiusmodi fiat, & celebratur transacta?* Et responsum fuit: Transactio festo unice quoad Officium non transferatur Indulgentia tali festo concessa. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Paronim.* in una Ord. Min. Observ. Ref. S. Francis.

1125 Decreta, quæ statuunt an esse transferendos ad annum sequentem Sanctos illos; ai in fine anni supererant, intelligenda sunt non solum de semiduplicibus, sed etiam de duplicibus, five ab accidentibus, five a perpetuo occurrenti impedimento eorum celebratio fuerit impedita. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Paronim.* in una Ordinali. Observ. Ref. S. Francis. Ad annum sequentem communem, non vero ecclesiasticum. Sed consideranda sunt tamquam simplicia, tenentis suo rita, ut in num. 366. & 1210. A perpetuo occurrenti impedimento, ut est cum alia dies non remaneret pro fide sua assignanda, sicut pluries impando in hac eisdem sententia Ratul Sac. Cong. Vide num. 1760. & alio die notante. Quid fieri debeat si dies S. Silvestri occurrerit cum Festo Dedicationis Ecclesiæ? Vide num. 1293.

Non est omitterendus in fine cuiusvisque anni Verus. *Fidelium anima &c.* quando post eam immediate dicitur Missa, sed servandus adamum textus Rubricæ 30. *Rev. Romani sub num. 3. S. R. C. 14. Apr. 1746. in Thelense.* Servanda sunt Rubricæ; versus nempe *Fidelium anima &c.* dicitur post *Benedicamus Domino*, & responso *Deus gratias.* Qui versus *Fidelium* non dicitur post *Benedicamus Domino* ad primam ante *Pretriosa*, & ad Completorium ante verum *Benedicti Rab. Rex.* hic cit.

Ex vi aut lege Cæremoniali Episcoporum non debet betur Episcopo, ut propriæ utatur sede, quæ desuper umbroculum, seu baldachium dependet, dam divine assistit, vel per se ipsum peragit, SS. Sacramento super alteri palam expolito: dammodo: genuflexione tunc præscriptas, debitorque reverentias adamum observet, etque apertæ capite in aliquam reverentiam saltem assistit. S. R. C. 9. Iulii 1741. in Canimbriciis. Aperto capite:) & conveniens esset, ut hæret semper durante Officio, & namque federet. Quid si ubi longitudinem officii præstare non poterit, non omittat saltem detecto capite existente SS. Sacramento Divinis Officiis assistere. Similiter conveniens esset, ut non ceptatantum indutus, sed amictus, alba, cingulo, flos, & pluviali albi coloris interesset. *Cærem. Episc. lib. 8. cap. 33. num. 19. & 23.*

1126 Vespere di Veroli con ogni maggior affluenza rappresentata all'EE. VV. che celebrando il 21. primo Maggio la Festa della Dedicatione della Cattedrale, da antico tempo fu fissato per la Festa de' SS. Appollini Filippo, & Giacomo il 3. di detto Mese: Et essendo poi sotto ordine l'Officio di S. Pio V. eretto il Clero di detta Città di dover trasportare detta Festa de' SS. Appollini all'11. della festa iusta, & così si pratica presentemente. E perche il volere detta giornata della undici cade in Domenica, supplico perche l'EE. VV. a degnarsi di preferirvi il presentemente, se debba in avvenire per celebrare la Festa de' SS. Filippo, & Giacomo il giorno de' 3. di Maggio, seconda era la fissa, o pure singolare a farlo celebrare il 11. quantunque la Domenica. Che etc. Sac. Rit. Cong. respondit: De Officio S. Apostolorum fieri debet die quinta ipsius primidem assignata, etiam in occurru Dominica, & de altera de S. Pio V. die xi. tamquam propria. Eodem S. R. C. 9. Jun. 1741. in Verulana. Tamquam propria; & hanc; & præfens decretum, licet particulare, habet a generalibus suum fundamentum. Vide num. 89. & 1177.

Moderno Episcopo Tergesiano S. R. C. hamillime iteg supplicavit, quatenus inscriptum dubium declarare digneretur, nempe: Singulis annis in diversis Terris illis die 19. Iulii celebratur rita duplii Festum S. Nicolai Ep. & Conf. rita vero semiduplii Festum S. Iuliane de Falerentibus, & Festa SS. Achilli, & Soc. Mart. Quadrator, inquam, un Officium S. Iuliane de Falerentibus possit celebrari semper 23. Iulii, & Officium SS. Achilli, & Soc. Mart. die 30. Iulii, quibus diebus illande deberet fieri Officium de ea, ita ut dies 23. sit dies tamquam proprii eorumdem Sanctorum, ad exclusionem alterius translati Sancti, qui potest aliquando contingere, & sic de illis, qui sunt anni Iulii 48. quilibet annus in praesentia dicitur; & insuper un occurrerit Iuliana Officio duplii in die Dominica possit celebrari tali die, & si esset illorum propria? Et responsum fuit affirmative in omnibus. S. R. C. 28. Iulii 1742. in Terrigiano. Vide num. antecet.

D. Mattheia Eremita Camaldulense di Monte Cervo al 1130 presente Priore dell' Eremito di S. Mario degli Angeli di Nolo in Regno, Oratore nullissimo dell' EE. VV. riverentemente espose, come in tutta la sua Congregazione non è l' abuso, che nella processione del Corpus Domini si porta il venerabile del Celebrante col solo univale, & senza altra assistenza de' Ministri con indumenti sacri, che d' un solo Clerico, che porta il turibolo, ed un altro, che sostiene l' ombrellino appresso, lo che pure fa contrale Rubriche, & l' uso universale di S. Chiesa, ed anche di poca notranzione, decora, & rispetto verso Græ Sacramentum, che però supplica l' EE. VV. volersi compiacere d' illustrare tanta l' Oratore, che tutta in detta sua Congregazione, della maniera propria, colla quale si deve fare una sola detta processione del Corpus Domini, ma anche quella del Glorioso, & Venerabile Santo, per patere in avvenire corre-

per gli abati, ed erarò fa al presente canonici. Che ora. Responsum fuit x Sac. Rit. Congreg. Præcedit Crux illata a Religioso cotta ladato delata inter Ceroferarios contra pariter indutos: Sequenter viri Religiosi bini lecedentes, qui in solemnitatē Corporis Christi, Monasterii cappis deposita, post Communionem celebrantia, sement non in choro, sed in alio convenienti loco super pellicum, censeos accensos gestabant. In processibus vero, qui sunt Feria v. in Coena Domini & Feria vi. in Parasceve, qualiter intra Ecclesiam peraguntur, cum cappis monasticis procedunt. Post digulos Religiosos viros succedunt duo Thioriferi illud cum cotta, qui thuribula cum incenso fumigant: lente docentate celebrantem, facie, non dorso ad Sacramentum femiverfa in incasso, Tandem adveniet Celibrans plebani, ac vero humerali alio amictu, desunt Sacramentum inter ministris facis vestibus, sed sine manipulo ledutos, Embrius plebanis bias inde alvantes, qui alernatiom cum eodem Celebrante psalmos submissa voce recitabant. Super Celebrantem Sacramentum portant defertur omnia baldachium quatenus saltem hastis iustredum, qui a totidem Religiosis superpellato ledota in Falso Corporis Christi elevatur. Feria autem sexta in Parasceve deferri poterit baldachium x Religiosis sine cotta: quod die Celibrans non sumet plebani, ministri autem Celebrantis, cum non attant plantis plicata, tum solemni illius dial Officio, tum processioni, cum superpellato assident. Cerei extinguuntur postquam recitata sit fuerit Sacramentum, & Facta sexta in Parasceve postquam fuerit a Celebrante consumptum; nec casabit campasaurum solitum, ubi ab Ecclesia non prohibetur, nisi post sacramentum abfolotum. Quod si ad hujusmodi supplicationes convocator Confratres aliquos sodaliter, hi facio indut designari poterunt ad deferendum baldachium, suppleudo vice Religiosorum alia monia obtemperant. In iis autem Coenobis, seu religiofa familia, in quibus parva Monachorum manus fit, assidentia Celebrantis poterit incedere cum superpellico; sed nunquam fa fit, ut omittat baldachium, semper deferendum ad fapa, sive x Monachia, sive a Confratribus. S.R.C. 15. Sept. 1742. in eod. Ord. Errat. Mant. Coran. Vides autem.

2122 Si Festum aliquo Sancti erit, tamquam Patroni loci, cleda Clero, populo &c. illius loci cum approbatione Episcopi vigore Constitutionis Urbani VIII. anno 1642. que incipit *Universa*, juxta decreta Sac. Rit. Congreg. tunc Festum prediati Sancti erit de precepto observandum, & celebrandum ab loci totius loci, etiam a suburbanis, alias negative. S.R.C. 15. Sept. 1742. in *Tridentino*. Cum approbatione Episcopi, j mandante Concilio generali Clericis vel loci, non autem ab officialibus solum. Vide num. 1099. & 1100.

2123 Si Festum prediati erit de Patrono loci &c. Officium erit celebrandum sub ritu prime classis cum octava ab omnibus Sacerdotibus secularibus ejusdem. Si vero Festum &c. erit Titularis illius tantum Ecclesie parochialis, Officium celebrandum erit sub ritu prime classis ab iis Sacerdotibus tantum cum octava, qui additi fiat servitio Ecclesie illius parochialis, & non ab aliis. S.R.C. 15. Sept. 1742. in *Tridentino*. Cum octava:) a Regularibus vero sub eodem rito, sed sine octava ex precepto. Vide num. 1099. Ecclesie Parochialis secus autem de Cathedrali Ecclesie Titulo. Vides num. 1100. Sacerdotibus tantum cum octava, qualiditi fiat servitio Ecclesie, vel beneficio eorum tenuissimo, vel simpliciter gaudent. Vide num. 1099.

2124 Quando non constat, Officia, que recitantur in aliquo diocesi, a Sede Apostolica concessa esse, quiritur, an licita possint omnia dioceses de illis talia Officia habere, vel illis dioceses debeant cessare a tali recitatione? Et Sac. Congreg. respondit: Serventur decreta edita super Officiorum recitatione. Qui eorum peculiaria Officia recitare desiderant, insint per illorum approbatione, & concessione; S.R.C. 1. Decemb. 1742. *Poloniæ* in eod. Ord. *Caroli. Esculcar.* Serventur decreta edita &c.) que tollunt taliam Officiorum recitationem post Bullam S. Pii Papæ Quinti; Vides num. 116.

2125 Festa que sunt ritus duplicis, non celebrantur sub *Ferrar. Biblioth. Tam. VIII.*

alio ritu, quam ritu duplicis minoris, nisi consistat de diversis concessione. Festa tamen secundaria Patronorum minus principalium, si celebrantur cum solemnitatē, habent in se autem duplicis majoris, & qualiter duplicis minoris, si absque solemnitatē paragatur. Symbolum autem in Missa recitandum non est, nisi in Ecclesiis, in quibus tot sacrum eorum Corpus, ut insignes Reliquie afferantur; S.R.C. 1. Decemb. 1742. *Poloniæ*, in eod. Ord. *Caroli. Esculcar.* Insignes Reliquie, que fiat? Vides num. 117.

Gama Synodo Provinciali Regni Poloniæ anno 1642. 1177 die 22. Maii constitutum fit, ut Festa aliqua a Clero, & populo culta, ac veneratione solemnij celebrantur, quoniam ratione talia solemnitatē ritum habere debent? quia aliquæ dioceses tribunt ipsi duplicem majorem, aliam duplicem minorem, tamen in occurfu cum duplici minoris dent illis integra utraque Vespera: proinde ob universalitatem quoniam illa ritus debetur? Et responsum fuit Ad obediendum uniformitatem insint in Sac. Rit. Congreg. pro elevatione Officiorum a ritu duplici minoris ad duplicem majorem in festis a provinciali Synodo Regni Poloniæ designatis, & interim serventur Rubricæ tam de occurrence, quam de concurrentia festorum: que ex ritu Officii, non autem ex apparatu, & concessione propriam, & veram defumant solemnitatem; S. R.C. 1. Decemb. 1742. *Poloniæ* in eod. Ord. *Caroli. Esculcar.* Non ex apparatu, & concessione propriam, & veram defumant solemnitatem) quoad ritum & dignitatem, ut lategin Vesperis conceduntur ex Rubricæ XL de Concurrentia Officii anni. & festiva fit illa fit in populo de precepto; Vides num. 117. 1179. & 1179. Festa vero a supradicta Synodo statuta, sunt que sequuntur: S. Martini Episcopi 11. Nov. S. Nicolai Episcopi 6. Decemb. S. Annae 26. Julii. S. Mariæ Magdalene 22. Jul. S. Agnetis V. M. 21. Janu. S. Margaritæ V. M. 20. Jul. S. Catharinae V. M. 21. Novemb. S. Prax. *Pelaez* / 173.

Com in Synodo provinciali constitutum fit, ut in Ad. 1176 vena singulis diebus celebraret Missa primaria de Baste Virginie, que vocatur *Parate*, utrum in duplicibus possit dici Missa eadem privatim, & in Dominicis Advenatus, ac in Fastis prime, vel secunde classis secundum institutum ejusdem Synodi otrum ut solemla cum Orationibus Dominicis, vel altissimè canenda fit, & principus in illis Ecclesiis, ubi non est confectudo cantandi deas, sed tantum usum Missam? Et responsum fuit tam ad primam, tam ad secundam duobus heia partem negative; S.R.C. 1. Decemb. 1742. *Pelaez* in eod. Ord. *Caroli. Esculcar.* In Advenato singula diebus.) An comprehendatur novem dies ante Nativitatem Domini, & quare anni. 1749.

Contata Missa solemni de aliquo Sancto, ut est de S. Iosephi Poloniæ, ob concursum populi, & indignitatem, licet solemnitatē, & expostio Sa. Sacramenti xdeficit, color paramentorum in Missa privata, nullo habito respectu colori adhibito in quavis Missa votiva solemla, semper in esse debet, qui concessit Officio in illa die occurrenti, etiam si votiva; S.R.C. 1. Decemb. 1742. in eod. Ord. *Caroli. Esculcar.* Et expostio Sacramenti xdeficit in ipsomet altari; Vides num. 1154.

An Constitutio Regalia Eminentiſſimi Ludovici Domini Cardinalis Infantis Hispaniarum Toletani Hispanica Ecclesie administratoris, ac possessoris, licet sacra distinctio Ordinis, nomen in Canonis Missæ, Collectæ, & Preconio fit ex primordium? Et responsum fuit affirmative; S.R.C. 19. Janu. 1742. in *Hispania*. Administratoris, ac possessoris.) Quid de administratoris tantum, vel alio superiore? Vides num. 1164.

Cum fuit die 21. Aprilis 1741. obtentæ fuerit facultas ut pro servanda in posterum uniformitate in eremio sub Dominio Republicæ Venetiarum recitandi Officium Patrocinii Baste Mariæ Virginis pro die 14. Novembriæ, respectu minime impedit ab alio Officio; modo compertum est illam diem fuisse jam assignatam ab hac Sacra Rituum Congregatione S. Andrew de Avellino per decretum sub die 21. Jul. 1719. obtentum a Congregatione Cassicæ pro omibus sub regala S. Benedicti militatibus; ideoque dobitum, an hoc non obstante, possit recitari prediatum Officium Patrocinii illa ipsa die 14. Et non possit, sup.

DECRETA SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS.

74

suppliciter pro assignatione Dominici tantum Novebris. Responsum fuit: Post recitari Officium Petrucii B. M. V. die 14. Novemb. & remitti ad alium diem non impediat Officium S. Andreae de Avellino; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *ans Ord. Erce. Camald. Montis Corone*. Hoc decretum est generale. Vide *ans. 1087. & 1172.*

1140 Cum apud Camaldulenses Montis Coronæ celebratur 16. Novembri Officium Ss. Martyni Joannis, & Benedicti Eremitarum dictæ Congregationis juxta S. S. Sede specialiter eis indultum sub ritu duplici secunde classis, & cum de frequenti bebat Officium S. Gertrudis Virginis concellum post canones pariter sub ritu duplici secunde classis per omnes sub regula S. P. Benedicti militantes; jubetur utrum fiant Rubricæ *117. ut. 1. 1. 1. in fine* de Concorrentia, sit proponendum cum secunde Vespere integra Officium dictorum Sanctorum Martyni, utpote celebrandum tantum in dicta Congregatione Camaldulensi, Officio dictæ S. Gertrudis Virginis, quod celebratur generaliter in tota Religione Benedictina; & responsum fuit, esse proponendum cum secunde Vespere integre Officium Ss. Martyni Officio S. Gertrudis; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *ans Cong. Camald. Montis Coronæ*. Esse proponendum cum secunda vesperie integra, & rationes magnæ solemnitate, ex *Rub. Erce. cit. & S. R. C. 100. 100. & 1134.*

1141 Festum principale S. Romualdi apud Camaldulenses est principale in die dormitionis ejus in Domino 19. Junii, non vero translationis sui corporis die 9. Februarii, & festum hoc dormitionis tantum celebrandum est cum clava; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *ans Ord. Erce. Montis Coronæ*.

1142 Cum per Rubricas, & Decreta statotem sit, quod Quadragesima, Adventus, & Vigiliis temporibus, nec non in diebus Rogationum occurrere aliquo festo duplici, vel semiduplici, celebratur Missa dictorum festorum post Noam, cum per Constitutiones sequuntur Camaldulenses Montis Coronæ celebrare Missam conventualem post Noam in Quadragesima, & non sit consuetudo celebrandi post Noam aliis temporibus, debetur in prædicta Missa feriatum remitti postea ad aliud tempus, an potius resoluendum, cum non addit aliqua obligatio apud illos esse celebrandi? Responsum fuisse observandum esse decretum die 22. Januarii 1737. in quo prohibetur celebrare Missa Vigiliis, & post Primam, sed servanda esse Rubricæ, in quibus præscribitur post Noam; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *ans Cong. Camald. Montis Coronæ*; Vide *ans. 1139.*

1143 Cum in Ecclesia Camaldulensi Montis Coronæ non addit consuetudo celebrandi Missam post Noam in feria quarta Cinerum, & cum Rubricæ, ac Decreta præcipiant benedictionem publicam sacrorum Cinerum fieri debere post Noam, debuitne ea remitti postea ad aliud tempus, nempe post Tertium hac benedictio, aliter post consuetudinem apud illos introducta? Responsum fuisse observandum esse decretum ea. Januarius 1708. in quo prohibuitur fuisse feri Cinerum benedictionem post Tertium: sed servandas esse Rubricas, in quibus præscribitur post Noam; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *ans Cong. Camald. Montis Coronæ*; Vide *ans. 107. & 1140.*

1144 Cum Rubricæ, & Decreta præcipiant Matutinum diei Commemorationis omnium Fidelium defunctorum recitari debere post Laudes Officii eursantis, & cum hac ordinatio videtur pro Monachis Camaldulensibus Montis Coronæ nisi oserat, quippe qui ad duos horas per noctem semper preterhebant consuetum Matutinum cum Laudibus, debuitne in prædictum Matutinum ditionem remitti postea ad summum mense ante Primam immidre, vel recitari permissum in die festivitatis omnium Sanctorum Completorium, ut ex antiqua consuetudine moris est apud illos in similibus? Responsum fuisse observandum esse decretum ea. Januarius 1707. in quo præscribitur non posse recitari in Choro Matutinum defunctorum in die omnium Sanctorum, sed servanda sunt Rubricæ; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *ans Camald. Montis Coronæ*. Servanda sunt Rubricæ; scilicet post Laudes ex clausa circumstantiæ, de quibus Vide *ans. 100. sed præcipue 100. 100.*

1145 Pax deinde est Magistratibus secularibus solemniter

assistentibus Missæ conventuali in Ecclesia tam Secularium, quam Regularium, sed cum instrumentum ab eodem ministro, qui illum per officium debet Dignitatem, & Cæquialia, interque Choro inserentibus, & non per Diaconum; S. R. C. 23. Mart. 1743. in *Barchin. Vide 100. 10. & 14.*

At M. 1141, & Virgili Magistres secularis in processione Corporis Domini nostri Jesu Christi, & alia, in quibus dictus Magister esset, & alii ex personis, quæ Magistratum componunt, postea benedictum dixerunt, & reliqui Magistres cum suo capite Episcopum subsequuntur, incidere debent ante illos benedictum deferentia, ita quod ante dictos M. 1141, & Virgilias laudent Sacerdotes sacra, & laici Pontificis portantes, seu potius illi incidere debeant ante dictos Sacerdotes, aut extra lineam processionalem facientes & interibus illorum, vel post Episcopum ante reliquum meum numerum Reglitorum cum suo capite, in quibus potius corpus Magistres representatur? Et responsum fuit, M. 1141 etiam in processione Sanctissimi Corporis Christi incidere debere ante eam, sed binde prope benedictum; S. R. C. 23. Mart. 1743. in *Barchinensi. Vide 100. 10. & 14.*

An Subdiaconus, vel alia quicumque Minister, qui inter Matutinum solemne, vel alia quocumque casu petit benedictionem a Præbitero pro interitu, seu aqua, possit, seu debeat inserere ordiam Pontificalia Rubricæ, quæ jubetur, ut dicat: *Benedictus Rexerendissime Pater*, & dicere Becciam tempore presentis, *Benedictus Serranissimus Pater*? Et responsum fuit, Servatur Canonialis Episcoporum lib. 1. cap. 3. S. R. C. 11. Maji 1743. in *Eruberta. Servatur canonialis Episcoporum*, & ubi habetur utrum *Antiphona*, sit Canonialis affert *Antiphona* cum prænuntiatis suis, antiphona autem cum theoria, & cæteris deinde, ad Episcopum, aut subdiaconum, illos a se, vel primo Presbyterum assistentem, vel si Episcopus celebrans est apud altare, Diaconum Evangelii, & antiphona de manu prædicti Antiphonæ antiphonam suam perferat, & cæteris in ea vestitus, cum osculo recedat, & cæteris in ea vestitus, effertur eadem Antiphona item: Benedictus Pater Reverendissime Episcopus vero; accepto benedictio, sumit cum cæteris in eadem vestitus (qui pariter debet osculo si aliqui adduntur, adveniat ut quantitas theoria longe super) illudque etiam ter in thesauribus vestitus decurritur; An illo benedictio, in cujus honore cremetur. Quæ quidem benedictio, & verba emittatur prædicta Sanctissimo Sacramento expresse, & thesauribus perferat ubique cæteris, sive illi quædam per Canoniam, vel Antiphonam, ut in Missa dicuntur, vel per Subdiaconum, ut in Missa defunctorum, postulat ubi pro elevatione; Canon. Episcopi, lib. 1. cap. 3.

An ille Antiphona: *Ecce Sacerdos magnus*, qui dicit debet ex dispositione Pontificalium Romani in gradu, & receptione Præbiterum in sua civitate, debet repeti toras, quanties illud Pontifex ingreditur Ecclesiam cathedralis ad alios pontificales peragendum? Et responsum fuit; Servatur consuetudo; S. R. C. 11. Maji 1743. in *Eruberta. Ecce Sacerdos magnus*, quod vocetur Responsorium uno modo modulandum, vel Antiphonæ: *Sacerdos*, & *Pontifex* &c. Si Præbiter non esset Episcopus, post Diaconum Cardinalem, esset Responsorium uno septimo *Flaceli sumptus* &c. Et si essent duo vel plures, uno altero recitaret: *Vestitus est* &c. Pontifex, Rom. Iussu Benedicti Papa XIV. par. 3. Ordo de recipiendum Præbiterum vel Legatum.

Festa Beate Cuograndis, ac t. Stanislai Koscis; qui debet pro Regno Polonia, magno Ducatu, eodemque provinciæ, Damianæ post 24. Julii, & 13. Novembri respectivè assignavit, non otiose in subsecquentem Dominicum transferenda, sed ipsimet diebus 24. Julii, & 23. Novembri, fore celebranda, quando ipsi dies in Dominicum incidunt; S. R. C. 16. Maii 1744. in *Pola. Vide 100. 100.*

Attenta dignitate personæ, licet quædam situs sit inter festum S. Meri, & S. Apostolorum Philippi & Jacobii, & S. Josephi, Officium vero de Patrocini S. Josephi est recitandum, si cum prædictis solemnitatibus occurrat; S. R. C. 11. Julii 1743. in *Seren. Vid. 100. 100. & 1136.*

Occur-

- 1151 Occurrente Patrocinio S. Joseph cum S. Marco & S. Apollonia Philippo & Jacobo, Vespere non sunt dimittenda, sed perfolvenda integræ de Patrocinio, attentè digestæ S. Joseph; S.R.C. 11. *Maii* 1743. in *Senen.* Vide *num. 227. & seqq.*
- 1152 Patrocinium S. Joseph non potest transferri ad aliam diem, quando non habet locum in Dominica tertia post Pasche, ut in *Senen.* ob occurrentiam Festi altioris ritus, vel dignitatis, sed per 40 annos omittitur ex novissimo hujus Sac. Cong. decreto in *anno Epiphaniæ* 1743. S. R.C. 11. *Maii* 1743. in *eadem Senen.* Non potest transferri;) quoniam ex precepto, sed ex concessione recitatur;) Vide *num. 228. & 1236.*
- 1153 In oratione *Acedit*, & in suffragiis proponendus est S. Joseph Apollonia Petro, & Paulo, prescribitur in *Litanias* majoribus; S.R.C. 21. *Maii* 1743. in *Senen.* Proponendus est S. Joannes Joseph Apollonia.) Nomen quoque S. Michaelis Arcangelii, quod quidem intelligi potest de omnibus Angelis, ex hoc, assilique S.R.C. decretis *sub num. 327. & Rubr.* Missalis ante Orationes.
- 1154 Primaria festa S. Joannis Baptista, & Apollolorum Petri & Pauli, octavis rationibus per P. Merati *Sell. 3. cap. 10. num. 4.* Invisis sacro Sac. hujus Congregationis lo Aquilejæ 25. Augusti 1682, recludunt omnia alia festa in ipsa occurrentia, excepte solemnitate Corporis Christi. S. R.C. 11. *Maii* 1743. in *Senen.* Primarie festæ S. Joannis Baptista, & Apollolorum Petri, & Pauli, idest *Novitias*, & *festum SS. Petri & Pauli* excludunt quodcumque festum in eis occurrentia tunc prima classis, quoniam sunt festi *Patroni* principalis loci, *fructuarii*, nec non *Titularis* Ecclesiæ, ut *hic* *Declarat.*, in eo nequeat fieri *Officium de illis festis*, sed transferri, & respectu *antiquitatis* in illam proximam non impediri. P. Cajetanus Mariæ Merati *loc. cit.* & S.R.C. *num. 1173.* Occurrente vero die sequenti Titulo Ecclesiæ, vel ejus dedicatione, Vespere quomodo sint celebranda, consulte *num. 609.*
- 1155 Ubi S. Joannis Baptista festum, & ejusdem Dedicationis memoria gaudet prerogative Patroni, vel Titularis, in Missa esse recitandum Symbolum, fecerit vero arguere, nisi rursus ediderit ejusdem S. Joannis Reliquia; S. R.C. 11. *Maii* 1743. in *Senen.* Nisi rursus adiderit ejusdem S. Joannis Reliquia; quæ sunt caput, brachium &c. Vide *num. 115.* Ubi vero adierit titulus Capelli, vel Altaris, in Missa tantum solemni dicatur Symbolum; vide *num. 411.*
- 1156 Postquam a Capitulo Ecclesiæ cathedralis Scalesis in suo particulari Calendario assignatus fuit dies decima Novembris Officio Dedicationis Basilicæ Sanctissimæ Salvatoris ob perpetuum impedimentum festi altioris ritus S. Theodori occurrentis die non ejusdem mensis, ac subinde ex concessione Apostolica illi diei fuit assignatum Officium S. Andrea Avellani pro Ecclesiâ universali; quapropter Capitulum, & Canonici prefata cathedralis Sac. Rit. Cong. demissa supplicaverunt, ut ipsi in prædicta die decima Novembris deberent recitare Officium Sancti Andrea Avellani, vel Dedicationis Basilicæ Sanctissimæ Salvatoris; Et responsum fuit: Fieri Officium Dedicationis die decima ipsi jam pridem assignate, & ad aliam diem non impediri transferri Officium S. Andrea postea concessum; S.R.C. 11. *Maii* 1743. in *eadem Senen.* Jam pridem assignate;) quia sedem propriam in assignatione acquiritur; Vide *num. 1129. & 1237.*
- 1157 Il *Giudizio*, i *Religiosi* *Capucini* di *Vipaco* nella *Provincia di Sicilia*, di *classi di Agelli*, spongono riverentemente all' E. V. V. come essendò un dubbio circa il *giorno* *universale della Dedicatione della loro Chiesa*, *giacchè* il *documento della Conferenzione della medesima parla in questa termini* *Conferenzione anno 1643.* Ipse Dominicus quatuor Temporum post festum Exaltationis S. Crucis Ecclesiam &c. a *decessu* *salvatori* *nostrum*, che *senza* *passato* *di S. Croce a le quattro Tempora* *intramedio* *anno* *Domenico*; *si domanda, se questo Domenico, che succede le quattro Tempora, a quello che immediatamente segue, debba considerarsi propriamente*; ipse Dominicus quatuor Temporum, *utrum quisque debba celebrare l'anniversaria di esso Conferenzione*; S. C. respondit: Dominicum quatuor Temporum esse illam, quæ Sabbatum *Ferrat. Bibl. Tom. VIII.*
- quatuor Temporum immediate sequitur, non est prolixè ambigendum; S.R.C. 11. *Aug.* 1743. in *Aquilejæ*. In *anno Ord. Capuc.*
- An diebus, quibus juxta eam Ecclesiam Ambrosianam prohibetur fieri de duplici, five de solemnitate prohibetur etiam Missa de Requiem? Et responsum fuit affirmative; S. R.C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolan.* Juxta Ritum Ecclesiæ Ambrosianæ.) Et id sciendum in Roma; Vide *num. 399. & 421.*
- An Missa pro emendatis diebus Officium de duplici, seu de solemnitate non admittendum in Calendario, & Missa Ambrosiana præscripta ad altaria privilegiata celebrata, animabus in Purgatorio existentibus proinde suffragetur, ac si celebrarentur Missa de Requiem? Responsum fuit affirmative; S.R.C. 31. *Aug.* 1743. in *Mediolan.* Affirmative) ad normam Ecclesiæ Romanæ ex Constit. Clement. IX. Vide *num. 474.*
- An Regulæ debeant celebrare festa perpetua transfusa in illis diebus in Calendario dimissa auctoritate Ordinarii assignata, tamquam propella, quando in illis diebus non occurrat festum sui ordinis? Responsum fuit affirmative; S.R.C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolan.* An festa perpetua transfusa etiam sint semiduplice atque transferri possint in dies infra octavas non privilegiatas, in quibus fieri deberet de octava, tamquam in dies proprias? Responsum fuit affirmative; S.R.C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolan.* Infra octavas non privilegiatas.) Quomodo etiam infra privilegiatas; Vide *num. 1183. & 1266.*
- In fractione scilicet attendi debet, quod præcipitur in Rubricæ a. Brevisarii Romani *sub num. 7.* de Translatione scilicet, ut scilicet prius agatur de duplici, postea de semiduplice, & inter plura duplicia quod est magis solenne semper prius celebratur, five ex ritu, five ex dignitate majoritas illa solemnitas proveniat; alioquin si sit omnino æqualis, unum ante aliud reponatur, & ordine quo erant celebranda in propriis diebus; eadem enim militat ratio in fractione, quod probatur in translatione; S. R.C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolan.* Majoritas illa solemnitas proveniat;) five etiam ex festis Sanctorum, qui in propria locis, vel Ecclesiis solemniter celebrantur, illis in Calendario descriptis, *Ab. Br. xi.* de *Concorrenza* Officii *num. 2.* Vide *num. 1016. & 1244.*
- An post decretum 7. *Decemb.* 1680. abrogatum sit aliud decretum ejusdem Sac. Rit. Cong. scilicet Officii Sanctorum, quod aliqui superfluum de mense Decembris, postquam transferri in annum sequentem? Responsum fuit: Posteriores hujus Sac. Cong. decreta, quibus cautum est, ut Sancti, qui in fine anni superflui, non sunt ad sequentem annum transferendi, abrogatum fuisse decretum 7. *Decemb.* 1680. idcirco comprehendit subtiliter etiam Sanctos, qui mense Decembris occurrentes transfusi superflui, affirmare non dubitaret; S. R.C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolan.* Ad sequentem annum;) communem, idest a Calendis Januarii usque ad finem mensis Decembris; Vide *num. 1320.* Quo rita & metodo celebrari debent; Vide *num. 492.*
- An sit validum votum emissum anno 1726. in civitate Thermitana ob liberationem a calidis Terræmotu, primo celebrandi ideo festi de precepto, scilicet diem primæ, secundam, & tertiam Septembris; secundo jejuniandi die præcedente prædicta infra: tertio nunquam admittendi mulieres in sanctis baptismum, & thersia? Responsum fuit: Votum (substanti) quod personæ tantum, quæ illud emiserunt; S. R.C. 21. *Febr.* 1744. in *Perusina.* Hoc decretum est generale; Vide *num. 490.*
- Utrum in Sabbato Sancto pro collatione scilicet orationum, Episcopus in suo domestico Oratorio teneatur Missam cum Prophetia, ut in Missali, celebrare? Responsum fuit Missam collationis &c. incipendum esse a Prophetia; S.R.C. 21. *Martii* 1744. in *Bergamen.* A Prophetia,) quæ omitti non debent etiam attentè consuetudine immemorabili; Vide *num. 1247. & 1302.*
- In Ordinum collatione Vespere a jore statim dicendo est semper Missa de feria occurrente, non de Sæculo in ea contingente; S.R.C. 21. *Sept.* 1744. in *Bergamen.* Vid. *num. 227. & num. 1072.*
- Utrum in Dominicis primæ classis, & aliis diebus, in quibus absolute quocumque alia festa etiam primæ classis

classis excluduntur, sicutum sit canora Missam de Requiem presente cadaverem? Et responsum fuit: Servetur decretum latum 9. Julii 1698, videlicet: In duplicibus primæ classis ritum presente cadaverem non potest cantari Missa defunctorum; S. R. C. 21. Mart. 1744. in *Bergamo*. In duplicibus primæ classis.) Intelligit festiva, exceptis feriis secundis, & tertiis Paschatis, & Pentecostes; S. R. C. ann. 1701.

1166 Cum Rubrica Missalis de Introitu *nam. 4.* præscribat, quod, incensata Cruce, incensetur & Reliquiæ, seu imagines Sanctorum, quæritur an Imagines Sanctorum debent habere incensata Reliquia juxta Quæst. 1. part. 2. lib. 4. de Introitu, & Meriti *nam. 1. part. 2. lib. 4.* Responsum fuit: Non esse de necessitate in sculpis Sanctorum Imaginibus in altari dispositis sacra includere Reliquia ad hoc, ut incensata Cruce valeant illæ celebrare thoriasticæ; S. R. C. 21. Mart. 1744. in *Bergamo*, Incensetur & Reliquiæ, seu Imagines Sanctorum;) incensata Cruce, & facta ei reverentia, atque celebrata discedat a medio altaris, primum incensata eam, quæ a dextra fuit, id est a parte Evangelii prope crucem, his ducentis thoriasticæ, & iterum facta cruci reverentia, similiter incensata bis alia, quæ fuit a sinistra, hoc est a parte Epistolæ; *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 3. num. 6.*

1169 Cum in Missali altera primis in principio detur & altera Rubrica in ordine, & canone Missæ, & inter hæc videtur aliqua discrepantia, præcipue in incensationibus, & manuum junctionibus; queritur quænam sequenda? Responsum fuit, præ forma sequenda esse tum Rubricæ generalem, tum particularem Missali Romani, præcipue ad cæremoniales incensationibus, & manuum junctionibus peragenda; S. R. C. 21. Mart. 1744. in *Bergamo*.

1170 Permitti posse, ut Status B. Mariæ Virg. velo nigro circumdatus in uolte ferat quatuor in Corona Domini cum Jesu Domino filio mortuo in gremio depositi in Ecclesia exponatur, & sequenti feriæ sexta in hac processionaliter cum pivialibus nigris deferatur; S. R. C. 21. Mart. 1744. in *Bergamo*.

1171 Servetur præscripta a Cæremoniæ Episcoporum circa vellem violæcam, & ferulam gestandam, prout legitur *cap. 5.* hujusmodi color, & ferula gestatio convenit juxta modum Cæremoniæ Ecclesiæ cathedralis; S. R. C. 21. Mart. 1744. in *Bergamo*. Vide *nam. 160.*

1172 Capellani Monialium Ordinis S. Benedicti, ceterique Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares ad eam Ecclesiæ confluentes, Missam propriam S. Benedicti cum Missali Monialium, non solum in die festi, sed per subsequentes dies alias non impedita infra eam octavam celebrare possunt, ac debent; S. R. C. 21. Mart. 1744. in *Potentino*, Benedicti XIII. *ante perultimæ.*

1173 Cum Sanctissimus Dominus noster Benedictus PP XIV. ad instantiam Sereñissimi Caroli archiducis Sicilia Regis sub die decima Julii 1741, indulserit universo Clero prætorum regionum, Officium, & Missam Beati Cymathii de Lella sub ritu duplici ad libitum pro die 15 Julii; cumque eadem die occurrat Officium diei festi S. Hieronimi Confessoris sub ritu semiduplici de præcepto; præterea Clerus diocesis Barusiæ ad tollendam omnem habitationem Sac. Rit. Cong. demissit suppliciter, quatenus benigne declararetur dignaretur, quodam ex duobus enucleatis Officiis sit transferendum? Et Sac. eadem C. 22. censuit inscribendum; ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo. Et facta de prædictis per me Secretarium relatione, Sanctitas Sua decrevit: ut fiat Officium de S. Hieronimo Confessore die 15 Julii, Officium vero Beati Camilli non transferatur, sed omittatur. *Die 18. Aprilis 1744. pro eadem Brevis.* Sed omittitur) juxta regulam generalem istam in decreto sub *nam. 116.* Semel & pro semper, poterat Ordinarius assignare aliam diem servatam omnibus, ut in *nam. 121. 4.*

1174 Clerus aliquarum Terrarum non tenetur recitare Officium, & octavam Dedicationis Ecclesiæ matriæ, nisi fuerit ipsius Ecclesiæ servitio, vel commoditate adstrictus, aut in ea aliquod beneficium, vel tenus possideat, vel beneficium simplex; S. R. C. 16. Mart. 1744. in *Antivara*. Vide *nam. 17. et 22.*

1175 An clerus aliquarum Terrarum possit, vel debeat recitare

Officium cum Missa tam in die, quam per octavam Dedicationis Ecclesiæ matriæ? & an hoc excludendi Sacerdotem aliquem Congregationis, qui habeant omnia recitandi divinum Officium more Canoniarum in propria Ecclesiâ, cuius Ordinatarius occurrat, per cujus Cruce in processibus, quæ sunt infra annum promissæ lactationis? Et responsum fuit non indigere responso; S. R. C. 16. Mart. 1744. in *Antivara*. Non indigere responso;) facta enim loquatur per decretum, & clamat tenet responso antecedens, & illa sub *nam. 11. et 208.*

Præbyteri Congregationis Oratorii S. Philippi Nerii 1736 Cortona expulsi fuerunt, quod festum Dedicationis eorum Ecclesiæ jam absum quinquagesima post Pentecostes concurrat hoc anno 1744 cum Vesperis SS. Apostolorum Petri & Pauli; propterea Sac. Rit. Congr. suppliciter pro declaratione, quod ex hisce duobus festis sit præferendum. Responsum fuit: Faciendum esse totum de digniori cum commemoratione minus digni, scilicet totum de Dedicatione cum commemoratione SS. Apostolorum, idque servandum esse in præstatione obsecratur juxta Rubricas generales, etiam occurrente in Dominicâ quinta post Pentecostes; S. R. C. 19. Mart. 1744. in *San Priskis. Servat. Oratorii S. Philippi Nerii.* Vide attentè generalia Decretum in Aquileensi emanatum universo servandum.

Occurrente die octavo S. Michaelis cum festo B. M. V. de Rosario scilicet eodem Officium de octava S. Michaelis, transferendo Officium, & Missam Rosarii ad primam diem non impeditur; S. R. C. 20. Julii 1744. in *Aliberga*. Hic decretum est generale; Vide *nam. 119.*

Prima dies proximæ non impedita assignanda est cuiuslibet festo a sua die ob perpetuum impedimentum translato; ita ut dictus illa impeditum sit tanquam dicta propria, & facta festi translata, iustificata tamen apud Episcopum loci Ordinarius translatorum numero, & causis, dierumque assignandorum ordine, ac qualitate; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Frisinga*. Prima dies proxima non impeditur;) servata tamen lege secundum ritum, & dignitatem festi. Vide *nam. 101. et 195.*

Utraque celebrandi quamplura festis sub ritu duplici m. 1739 juxta ex in quibus sunt celebra in populo, ut est in Cracoviensi, fulsere non potest, S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracovia*. *Cracovien.* Vide *nam. 179. et 209.*

Festis per annum duplici, quo solemniter celebrantur ter a choro, & in populo sunt de precepto, in concurrentia cum aequalibus quoad ritum, & dignitatem possunt habere integram Vesperam ad sensum Rubricæ *21. Brevis Rom. nam. 1. S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracovia*. Vide *nam. 195.* Possunt habere integram Vesperam,) Ad vero morandis sit ritus, consule *nam. 195. et 209.*

Moniales Ordinarii locorum subjectum non tenentur recitare officia particularia diocesum; tenentur tamen recitare de Patrono principali loci, & de Titulari Ecclesiæ cathedralis, nec non de ejusdem Ecclesiæ Dedicatione, non vero de eorundem locorum octavis, nisi id specialiter ipsis indultum sit ex vi concessionis Apostolicæ, vel propter Conditionis ad Apostolicam Sede approbatæ; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Janua*. *Monialium Ord. S. Clara.* De Patrono, & Titulari sub ritu duplici primæ classis de Dedicatione vero secundæ classis; Vide *nam. 4. et 119.*

Moniales Ordinarii S. Clara, ut petitis fuit in Januarii 1784 a dictis Monialibus, eorum Breviarium, & Calendarium pro Patribus Conventualibus editum possunt assumere, petita venia ab hac Sac. Rit. Congr. *Eodem S. R. C. 22. Aug. 1744. in Janua.*

An lectum S. Joachim, & occurrat in Dominicâ in die octavæ Assumptionis, celebrandum sit eadem die, vel potius ad aliam transferri? Responsum fuit servari Rubricam x. Breviarium Romani de Translatione festorum; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Romana*. Servari Rubricam,) in qua dicitur: *Transferendum est Officium de octava Assumptionis, quia festum duplex majus, et 18 S. Joachim transferretur in primam diem non impeditur, & dicitur ob id lectum duplicibus tantum primæ, & secundæ classis.* *Rob. Brevis. rit. S. R. C. nam. 119.*

Non dedit assignari festi etiam semiduplicibus a 1734 propria die ubi aliquod impedimentum perpetuo translata dies illos infra octavam non privilegium ab alio occur-

correnti festo non impedita, qui dies habeantur, & sint imperpetuum sedes hanc festum transferantur; S.R.C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. Infra octavarum non privilegiantur.) An infra privilegiantur, & quo ritu, consule *num. 1796.*

1785 Cum aliquod festum jam translatum iterum moveri ex necessitate congerit a die sibi semel assignate, non est opus, ut cetera alia festa post ipsum translata et diebus suis respectiva assignata de novo remaneant; nisi forte nova Calendarii contradição ex integro assumatur; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*.

1786 Utrum Ecclesiæ particularia, quæ non potest facere de festo in die assignata tamquam propria pro eadem diocesi, possit, & debeat huius festo aliam diem eligere tamquam propriam? Responsum fuit effusivè, cum apprehensione tamen Reverendissimi Episcopi Incl. Ordinis circa electionem diei; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. Aliam diem eligere primam proximam non impeditam, etiam infra octavas; *Vide num. 1777. & 1783.*

1787 Ab antiquo festum Sanctorum Cosmæ & Damiani perpetuum a suo die translatum in Polonia appositum fuit pro prima die Octobris: postea festum S. Remigii concessum fuit simpliciter ad libitum. Nunc convenit assignare diem aliam istis Sanctis, puta tertiam Octobris, ut possit fieri de S. Remigio? Et in hoc casu anque satius esset, ut in Cathedrali propter occurrentiam diu infra octavam, & Wenceslavi festi die prima Octobris commemoratio tantum S. Remigii in Officio de infra octavo, protrahendo illud SS. Cosmæ & Damiani ad diem tertium, ne multipliciter diebus propriis respectu ad particularia Ecclesiæ? Responsum fuit: Festum SS. Cosmæ & Damiani jam alias a propria die perpetuum amotum celebrari deinceps poterit tam in Cathedrali, quam in diocesi Cracoviensi die tertia Octobris, ut die prima agatur in diocesi de Sancto Remigio ad libitum, de quo in Cathedrali haberi poterit commemoratio tamquam de simplici in Officio de infra octavam S. Wenceslavi inhi tantum occurrente; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. Ecce prædicta SS. Cosmæ & Damiani in Polonia, adveniente S. Remigio die prima Octobris, ut nonnulli erat assignata illis hanc diem secundum regulam sub *num. 1096.* positam, aut est particularia gratum iuxta perita.

1788 Perpetuum transferri debet festum S. Anne, quod celebre est in Polonia propter octavam super concessum da Beato Joanne de Dukla, suppliciter humillime, ut hoc festum fiat propria die cum commemoratione octavarum etiam S. Vincentii a Paulo apud RR. Sacerdotes Cong. Missinios. Similiter contingit fieri de die octave S. Stanislai Koskæ 30. Novembris cum translatione S. Catharine, quæ colitur celebratur ad populum, eodem gratia perfruatur, ut scilicet fiet de Sancta cum commemoratione octavarum. Responsum fuit, pro gratia quoad Officium festum S. Anne die 16. Julii cum commemoratione octavarum tam Beati Joannis de Dukla quam S. Vincentii a Paulo pro RR. Sacerdotibus Congregationis Missinios infirmal occurrentia. Quoad incidentiam vero diei octavarum S. Stanislai cum festo S. Catharine servetur Rubrica de Translatione festorum; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. Quoad incidentiam vero diei octavarum servetur rubrica;) Nempe fieri de die octavarum, & S. Stanislai assignare aliam diem; *Rubr. Ann. num. 1.*

1789 Tolerari potest Missæ votiva cantata B.M.V. toto tempore Adventus, ut in Polonia, exceptis solemnioribus festivitatibus, dummodo cantetur sine Symbolo, etiam si Missa occurrat illud exigat, & solum cum Gloria in excelsis in Suburbia, & infra octavam ejusdem B.M.V. non omittit tamen Missa conventuali; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. Tolerari potest Missa votiva) & iterato firmavit Sacra Congregatio sub *num. 1257.* Sine Symbolo. Excepit diem festum quemcumque Beate Mariæ Virginis, & infra octavas, quando de ea fiat officium, nec non novem dies ante Nativitatem Domini, ubi adeo consuetudo, vel consuetudo, Rub. Miss. da Symbolo; *Vide num. 147. & 149.*

1790 In Ecclesiis minoribus, ubi unica celebratur Missa, non potest amitti illa occurrentia festi de præcepto, ut consuetudo votiva; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. Missa occurrentia festi.) nisi defunctio de die obitus.

Vide num. 77. in anniversario tantum; Vide num. 735. & de Rogationibus; Vide num. 644.

Exequor die festo omnino decretis 2. Decembris 1684. 1797. 19. Septembris 1691. & 19. Julii 1700. quibus vetitum est dicere *Credo* in Missa Patroorum minus principium, atque omni quum fuerit ad praxim deducta, & a Missilibus, ubi contrarium notetur, expungatur; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Cracoviensi*. In Missa patroorum minus principium.) Idem agendum in festis secundæ Patro principalis, puta Trinitatis &c. *Vide num. 1792. 1793. & 1794.*

Imagines Beatorum plagi, ornari possunt lectione 1794. lia, radiis, & Episcopis; non autem diademate, iuxta decretum S. Rit. Congr. 19. Februarii 1698. ab Alex. VII. confirmatum; *Quid varietas a Benedicto XIV. die 6. Sept. 1744. in conspectu consuetudinibus B. Nicolai Abbat. goti rectorum fuit, ut in ejus Bullaria; Vide num. 378. freg.*

Festum Sanctorum Martyrum Cornelii & Cypriani 1793. propria die perpetuum a quoque, die festo infra octavam Dedicationis, non impeditur ab alio festo celebrari deinceps in Civitate Perusina pro conventu Capucinorum posse non improbat; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *radem Perusina*. Hoc decretum est generale; *Vide num. 1783. & 1796.*

Occurrente festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ in die 1794. S. Silvestri, Officium S. Silvestri non est transferendum ad annum sequentem, sed celebrandum in ipsam diem Dedicationis cum commemoratione ejusdem S. Silvestri; S. R. C. 22. Jan. 1745. in *Laura Sorocana. Ord. S. Francisci de Officio*, Officium S. Silvestri.) Hoc decretum est universale pro omnibus Officiis, & diebus infra annum occurrentibus. *Vide num. 962. & 1310.*

Prima die mensis impedita duplici, aut semiduplici, 1795. tum ex præscripto Rubricarum Officium defunctorum, & Missa conventuali de Requiem non fit celebranda, Officium, & Missa hujusmodi differenda sunt ad aliam diem non impeditam iuxta Rubricas; S. R. C. 29. Mar. 1745. in *no. Fregesien.*

Quando plura Officia de præcepto eodem die in aliis 1796. quibus loca ista fiunt occurrunt, ut translatio aliquid, seu aliquorum fit perpetua, tunc prima dies proxime non impeditur assignata censetur in perpetuum pro die propria festi respectu translata. S. R. C. 19. Maii 1745. *Polonia in no. Ord. Discretas. SS. Trinitatis. Officia de præcepto.*) Semiduplicia intelligit, & duplicia, *vide num. 1797.* Prima dies proxime non impeditur,) attentio rito, & dignitate persone. *Vide num. 1762.* An vero assignatio fieri possit infra aliquas octavas, consule *num. 1760. & 1781.*

Festa plura de præcepto eodem die occurrentia post 1797. sunt stabili infra octave privilegia, quæ hujusmodi festa occurrentia non excludunt, licet excludat translata, ut infra octava Corporis Christi, quæ admittit duplicia occurrentia, autem translata. Statueri autem non possunt infra octava octavas, quæ hujusmodi festa occurrentia excludunt iuxta regulas præscriptas in Rubrica de octavis *num. 3. S. R. C. 13. Maii 1745. Polonia in no. Ord. Discretas. SS. Trinitatis.* Infra illas octavas, quæ hujusmodi festa occurrentia non excludunt.) Infra octava igitur fit de festis duplicibus, & semiduplicibus occurrentibus etiam translata; sed hoc modo circa semiduplicia tantum: Quando occurrunt in die festo habente octavam, vel in Dominicis infra octavas, vel in die duplici infra octavas, dummodo dies immediate sequens sit libera, repemenda sunt Officia semiduplicia cum commemoratione octave; alioquin ultra non fit protrahenda, ex decretis S. R. C. & Rub. Brev. decimis da Translatione festorum *num. 1.* Infra octavas autem Pasche, & Pentecostes non fit de festo aliquo, etiam principali Patro, vel Titulari Ecclesiæ, vel de Dedicatione ejusdem, sed transferatur post octavam, infra octavam Epiphaniæ fit tantum da Patro, vel Titulari Ecclesiæ, de Dedicatione ejusdem, & de duplici prime classis occurrente) non tamen in die octave) cum commemorationes tamen octave. Infra octavam Corporis Christi fit tantum de duplicibus, non tamen translata, nisi sint prime, vel secundæ classis, & in die octava nequa

quæ de duplii secunda classis occurrente scilicet semper commemoratione octavæ, ex Rub. Brev. vii. de octavis num. 3. Commemoratio vero octavæ nunquam omittitur, nisi in solemnioribus, scilicet prima, & secunda classis, exceptis octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi. Rub. Brev. etc. Vide num. 732.

- 1198 Cum in die octavæ Beati Joannis de Dukla compatrioti Regni Poloniæ incidat perpetuo festum S. Annæ genitricis B. M. V., qui dies magnæ cum devotione populi frequentatur, quæritur, an debeat fieri Officium de S. Anna, cum commemoratione octavæ Beati Joannis de Dukla compatrioti regni habendum esse Officium, S. Annæ vero die prima non impedita habendum esse; S. R. C. 15. Maii 1753. in *ans Ord. Emendat. SS. Trinitatis*. Officium S. Annæ die prima non impedita. Præceptum vero audienti Missam non transferatur. Hoc præceptum est generale, & Rubrica Breviarum conforme. Aliud refovisit pro gratia S. Annæ in Cracoviensi; Vide num. 1187.

- 1199 Non est reprobandus Parochus, qui defert SS. Viaticum infirmo feria sexta in Parasceve, dummodo private, & submissa, quinimo submississima voce, recitet psalmos consuetos per eam publicæ, etiam si dicat Vers. Gloria Patri etc. quia in tali circumstantia actio talis nullam habet connexionem cum sanctioribus Ecclesiæ hujus diei, & considerandam est, quod defert cum stola, atque pluviali albi coloris, quando in feria supradicta color paramentorum est niger pro Ecclesiæ functionibus. Ideoque si defert privatim pro aliqua occasione, non est reprobandus, si populum aliquid benedictione dimittit feria sexta in Parasceve, quia in publica Ecclesiâ non debet recendi; S. R. C. 15. Maii 1745. in *Lucerna*.

- 1200 Licet Episcopo observari facere caeremoniam candelæ accensæ in Confirmatione conferenda, utpote ab Ecclesiâ receptam fidei protestationem, & meritum; S. R. C. 15. Maii 1745. in *Paragallia*.

- 1201 Non licere Tertiariis Sacerdotibus S. Francis in numero decem & octo, seu viginti nuncupatis congregatis B. M. V. de Olivæ in diocesi Portugallensi deferre monachum ad instar Episcoporum, & Episcopos etiam auctoritate Sæ. Cong. per censuram, si opus sit, eos obligat ad illam deponendam; declaravit S. R. C. 15. Maii 1745. in *eadem Paragallia*.

- 1202 An non obstantia decreto prima Sept. 1607. aut alio quocumque, possit qui in festo omnium Sanctorum post secundas Vesperas, etiam Vesperas Vigiliæ defunctorum una cum Matutino & Laudibus recitare, facereque fructus suos, aut an obligetur sub peccato obidere prædicto decreto, & secunda Novembriæ dictum Matutinum cum Laudibus recitare, facereque fructus suos? Et responsum fuit: Privata Officiatione defunctorum recitatio pro generali illorum commemoratione absolvi licite potest post expectatas horas facti omnium Sanctorum; in choro autem juxta Rubricam adimplendi est mase die secunda Novembriæ: nisi ut populi commodius, & frequentius illis interesse possint, contrariis jam fuerit consuetudo; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Rutikama*. An præsentis Episcopo in Choro etiam non accedente legitima causa in hac sanctione expressa, legitime recitari possit post Vesperas? Vide num. 21.

- 1203 An universi diocesis teneantur ad celebrandum sub ritu primæ classis cum octava de festo titulari Ecclesiæ Cathedralis & Civitatis? Responsum fuit Affirmative; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Universi diocesis, ut utiam de titulo Cathedralis tantum, Regulares vero, & Moniales non teneantur ad octavam; Vide num. 109. & alios ibi notatos.

- 1204 Canonici assistentia Episcopo in Missa Pontificali non albam, sed toechum, et cotta, quoquo modo, et sursum ad regionis morem compuncta illa sint, & confecta, induræ debeat una cum amictu sublimi dalmatice, vel aliud chori peculiare insignis; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Vel aliud Chori peculiare insignis, ut sunt tunicae pro Subdiaconis, planctus pro Presbyteris, & pluvialis pro Dignitatibus, quibus comprehenditur Primicerius, licet dubitetur an sit Dignitas; S. R. C. num. 6. & 59. *Carm. Episc. lib. 1.*

Quando præbende non sunt distinctæ, Duo Diaconos assistentia apud solium Episcopi erunt primæ duæ Dignitates immediate sequentæ ex post primam. Si autem inter præbendos Canonicos perpetua, non tamen accidentalis esset ordinum distinctio in presbyterales, & diaconales, tunc pro munere assistentia assumuntur primo duo Canonici ex ordine diaconali. Diaconus vero Evangelicæ, & Subdiaconus pro Epistola in Missa Pontificali inferrentes, quando talis unus inter omnes per viam, et alia juxta Ecclesiæ eos sæntudinem distribuendum non sit, erunt illi duo digniores, nec Canonici, sive Dignitates fuerint, qui succedant loco ordinis post assistentes Canonicos in folio, si, ut supra dictum est, nulla intercedat ordinum, vel præbendarum distinctio; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*.

Cum nullus pro Vicario generalis Episcopi determinatus sit locus, sed illum diversum obineat juxta diversam consuetudinem Ecclesiarum, & idcirco scribendum Episcopo, ut de suo respondeat Ecclesiæ prout; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Vide num. 16. & 221.

Officium parvum B. M. V. in diebus simplicibus, & festis illius, non abrogata tamen consuetudine, quæ in contrariam sortale vigeret, toto potest omitti, & in bona conscientia; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Non abrogata consuetudine, quod consilium, non autem ex præcepto, cum non sit cogendi Canonici ad recitationem in choro ex consuetudine, & Synodo Officii parvi B. M. V. Defunctorum &c. Vide num. 1309.

An Clerici secularæ Choro non adstricti possint recitare de Sanctis Ordinis Carmelitani, cum ejusdem Ordinis Tertiarii? Responsum fuit affirmative. S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Vide num. 59. & 1151. & 1175.

An Clerici secularæ professi in militari ordine D. N. J. C. possint recitare de Sanctis, de quibus recitant ejusdem Ordinis claustrales? Et responsum fuit, cum clausula, dummodo non sint Choro adstricti; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Vide num. 221.

De Titulari Ecclesiæ Cathedralis in genere, commemoratio inter suffragia sollemnium habenda est per illos, qui sunt de gremio Ecclesiæ; secus si esset infimus Patronus principalis civitatis; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pennabuc*. Vide num. 59. & 1192.

In diebus Januarii die 21. Novembrii sit Officium Patrocinii B. M. V. & in toto domino ejusdem sit etiam Officium Patrocinii B. M. V. de Misericordia die 18. Martii; quæritur, an Clerus secularis, & Regularis oppidi Novarum diocesis Dertonen. in dominio Januæ, possit, & debeat recitare utrumque Officium concessum die 21. Novembrii, & 18. Martii? Responsum fuit affirmative. S. R. C. 29. Jan. 1746. in *causa Dertonen*.

Vigore decreti Sanctissimi D. N. Benedicti XIV. editi sub die 12. Aprilis 1745. in qua Sacra Congregatio exhibiti, potest Ordinarius Reginæ Provinciae Bologniensis, in feria quinta post Sexagesimam absque alia ulteriori facultate, solemnè pompâ festum S. Aloyisii Gonzagæ cum communionibus generalibus, Indulgentiis plenariis, & Missa ejusdem Sancti celebrare juxta consuetudinem ac respective in perpetuum assignare Patribus Societatis Jesu feriam prædictam post Sexagesimam pro celebratione penitentiarum festivitatis pro spirituali populorum profectu. S. R. C. 19. Januarii 1746. in *causa Reginæ Provinciae Bologniensis*.

Potest ulterius transferri Officium S. Raymundi de 1293 Pennafort ob occurrentiam fixam Dispositionis, resiliendo diem 28. Januarii vacuum, ut festum Nominis Jesu ponatur illa die, & non celebretur in Quadragesima, quando contingit illud transferri ex eo, quod Dominica secunda post Epiphaniam assignatur huic Officio, aliquando incidit in Dominica Septuagesimæ; S. R. C. 7. Maii 1740. in *Paravaria*. Hoc decretum est generale & respicit Officium S. Agnetis, ac omnia Officia transferenda in suum diem extra 28. Januarii. Vide num. 278.

Quando festum Purificationis occurrat in aliqua Dominica secunda classis, ejus Officium transferendum est in feriam secundam immediate sequentem, quævis impeditam, transiit ad ea quocumque alio festo, ne continuatio mysterii Dominice incarnationis diu protrahatur;

101. S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia. in explis. R. R. C. Miff. de Bened. Candel.* Triulatio ab ea quocumque alio festo.) Intellige minoris, vel æqualis ritus indolentis. Vide num. 1215.
1217. Semel, & pro semper assignare potest Ordinarius diem non impeditum extra Dominicam, & octavam Sanctorum festis Sanctorum ad libitum, non immutata tamen lege Sanctorum ad libitum. S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Non immutata lege Sanctorum ad libitum:) quomodo id intelligi debeat; Vide num. 526.
1218. Non potest continuari Officium recitatio, quæ concessa sunt in aliquibus diocæbus ab aliquo tempore, ut sunt da Sanctis Martyribus Gorcomienfis 9. Julii, & de S. Erasmo Episcopo Martyre 3. Junii per Belgio, sub ritu duplici ad libitum, cum nullum fundamentum sit horum Officiorum extensio ad regulas; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.*
1217. Fella simplicia perpetuo impedita, ita ut de illis nequidem commemoratio perpetuo fieri possit, non potest Ordinarius loci assignare certam diem aliam illis festis impeditis; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Vide num. 1215.
1218. Consecratio æstiva, & immemorabilia dicendi Officia de aliquo Sancto sufficit ad licite continuandum ut illud recitet, dummodo immemorabile respiciat festum in Romano Martyrologio descriptum, sin minus, negative; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* In Martyrologio descriptum.) Quid de Sanctis non descriptis in Martyrologio, Vide num. 529.
1219. Cum inter cetera Officia Patronorum Regni Suecie a S. R. C. approbata, & sub die 17. *Maii 1616.* extensa ad Regnum Polonie, reperitur festum Reliquiarum in Ecclesia Hispanica, Dominica proxima post festum S. Matthæ celebrandum, & dioceses Regni Polonie variæ celebrant illud; alia enim prædictum festum impeditum a festo altioris, & aqualis ritus in Dominica præfata occurrente illo anno omittunt juxta decretum a S. R. C. emanatum sub die 20. *Mart. 1633.* Aliæ vero dioceses, non obstante prædicto decreto, transferunt illud in primam diem non impeditam secundum alia decreta emanata sub die 16. *Sept. 1730.* & sub die 1. *Maii 1736.* Et responsum fuit: Officium Reliquiarum, quod celebratur prima Dominica post festum S. Matthæ, si talis Dominica fuerit Officio altioris ritus impedita, poterit in aliam diem non impeditam transferri; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Poterit in aliam diem non impeditam transferri (tamquam Officium de precepto, ut in num. 988. & 1217.
1220. Supplicatio, quid facendum in diocæbus Græcorum, & Poloniarum, in quibus jam a tribus annis nihil sit de festo Reliquiarum, quæ reperitur in Ecclesia Hispanica, juxta alia iterum decreta ab eadem S. R. C. sub die 1. *Jan. 1617.* & 12. *Maii 1619.* & 5. *Apr. 1643.* Ideo ad uniformitatem diocæsum supplicat humilissime declarari, an debeat prædictum Officium recitari, et si impeditum sit a festo altioris ritus occurrente in præfata Dominica, vel possit nec ne transferri ad primam diem non impeditam non obstante citato decreto? Et responsum fuit: Officium Reliquiarum prædictarum, impeditis Dominicis a festo altioris ritus, in diem aliam non impeditam transferri; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Vide num. 207.
1221. Cum Officium Gratiarum actionis pro victoria de Turcis obtenta per Polonia concessum sit, atque approbatum a S. R. C. sub die 21. *Jan. 1629.* sub ritu duplici, & Missa unius fit ordinata, varie illam Sacerdotes dicunt, alii dicunt votivam de Sacramentis Trinitate cum sequenda oratione pro gratiarum actione, ut in Missali, alii vero Missam quidem dicunt de Sacramentis Trinitate, sed orationem dicunt ea Officio, & quidem votivam, Evangelium etiam conforme Officio, non illud, quod est in votiva de Sacramentis Trinitate: Ideoque ad tollendam dubiam supplicat declarari qualiter debeat dici Missa, cum priori modo, an posteriori, notata in quo Missa est conformior Officio? Responsum fuit: Exhibeant Officium concessum, ut ea ipso designari possit Missa; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.*
1222. Cum præscriptum sit dicendum esse Officium de Dedicatione in ipsa die consecrationis a Clero illius Ecclesiæ, quæ consecratur, dubium est, utrum Episcopus consecrans, etiam non ordinarius loci, debeat dicere idem Officium de Dedicatione? Et responsum fuit negative quoad præceptum: poterit tamen, si valit, ea congruentia; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.*
- Commemoratio de Sa. Sacramento in Missa privatis 1223 poterit fieri, quando ejus expositio fiat pro publica causa, atque Sacramentum expositum sit in pectore S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Commemoratio in Missa privatis poterit fieri,) excepto diebus primæ vel secundæ classis. Vide num. 1009. & 1205.
- Missæ de Requiem extra altare, ubi est expositum Sa. 1224 Sacramentum etiam in pyxide, poterit celebrari, dummodo tamen oratio coram Sacramento non sit pro publica causa; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Vide num. 207. & 1229.
- Genus utroque genæ est faciendum a consecrationibus 1225 ante Sacramentum Sacramentum, etiam si fuerit in pyxide potenter expositum; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Genus utroque genæ? quid de Sacerdotis Missam celebratorio, & de Græcorum sacris. Vide num. 1217. & 1218.
- Quando frequenter sunt expositiones Sanctissimi post 1226 blice in majori altari, & præter Missam solemnem dicuntur, etiam Missa privata ad idem altare majus, non etiam in Missa privata ad altare majus, & ad alia altaria minora durante expositione Sanctissimi poterit fieri commemoratio de Sacramento durante expositione? Responsum fuit: Poterit fieri commemoratio de Sacramentis Sacramento durante expositione; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Vide num. 207. & 1229. Missa privata ad idem altare majus) nisi ex necessitate celebranda; ad majorem enim decorem erit abstinendum; *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 12. num. 9.* Quid statutus de Missa solemni, Vide num. 480.
- Expositio Sanctissimo Sacramento in altari majori, dum 1227 sub *Missa* in Vespere idem altari majus locum quod, an debeat etiam inseri alia altaria, ea 20 quod incongruum esse videtur relinquere lo altari expositionis Sacramentum, & utrum ibidem altari majori, ubi est expositum Sanctissimum, debeat etiam fieri ibidem illius altaris, in quo est recitandum Sanctissimum in eorum? Responsum fuit, non esse thare adolenda alia altaria, licet alibi Sanctissimum Sacramentum afferatur; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Non esse thare adolenda:) Ac idem servandum non expositio Sacramento, Vide num. 309.
- Transferebant ante expositionem Reliquiarum S. Crucis, 1228 utrum debeat genæ usque ad terram genuflectere, vel etiam, 20 sufficiat semigenuflectio, uti solet fieri coram Episcopo; & utrum eadem genuflectio celebranda sit ante prædictam Reliquiam S. Crucis, quæ licet non sit exposita, afferatur tamen occultis in aliquo altari, aut etiam quando exposita est, sed una appareat ea eo, quod pars illa, quæ respicit populum, habeat figuram Christi Crucifixi? Et responsum fuit: Si loco principis Reliquia Sanctissima Crucis super altare fuerit exposita, non transferantur ante illam unico genæ usque ad terram flexo veniunt debent; diversimodo vero sola capitis inclinatio, si præfata Reliquia eccosidit arit iotra custodiam; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Tunc transferebant ante expositionem Reliquiam S. Crucis.) Recipe Celebrantem paratum, Canonicos Cathedralis, & Collegiati, non obstant consuetudines in contrarium (qui non genuflectant, nisi feria sexta in Parasceve (excepto Græcorum, ut eruitur ex *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 29. num. 7. & cap. 28. num. 12. R. R. Miff. 7. de Introitu, & u. de Offert.* Vide num. 127. & 1271.
- Cum contingat Impius in Ecclesiis Regularium, vel 1229 aliis præsertim in die obitus, seu anniversario dispendium, Missæ celebrari a conventibus Sacerdotibus, suppliciter declarari, an Sacerdotes, qui recitant Officium de festo duplici, convenientes ad Ecclesias sive Regularium, sive aliorum, ubi dicitur Officium de fidei duplici, possint ibi dicere Missam privatam desinendum? Responsum fuit negative; S. R. C. 7. *Maii 1746. in Varsavia.* Ad recit. & absolute observandum præfata decretum, & sine scupulo, vide quæ diximus in num. 772.

- 1230 Recitatione Officium de Martyris, & celebratio in Ecclesia, ubi dicitur de Confessore, utram debent se conformare in colore illius Ecclesiæ, etiam si nulla ibi sit sollemnitas? Responsum fuit affirmative, etiam quoad Missam, quæ non potest celebrari de Sancto Confessore, si color fuerit ruber; S. R. C. 7. *Maii* 1746. In *Verfassung*, etiam quoad Missam, sed cum Missæ Romano, ubi preterea puta aliena assentione celebratur. Vide num. 407. & 1231.
- 1231 An Dominica infra octavam Beata Maria Virginis et de S. Maria de Monte Carmelo in Missa Sc. Sacerdotes, qui accedunt ad dictam Ecclesiam, debeant in ea celebrare Missam de S. Maria cum commemoratione, & Evangelio Dominica in fine, & an possit eadem Ecclesia celebrare ejusmodi Missam solemnem, prout singula anna celebrat dicta Ecclesia de Massa ubique esse commemoratione? Responsum fuit: In Dominica infra octavam, Missa privata consequitur dicti de festo, sed dicuntur de Dominica cum commemoratione octava juncti Rubricis; consilio tamen de concursu populi, permittitur unice tantum Missa solemnis de octava cum Gloria, & Credo, ubique omnia commemoratione; S. R. C. 1. *Sept.* 1746. In una *Massa*, & *Populenti*. Consilio tamen de concursu populi, vel alia causa. Vide num. 420. Unice ecclesiæ oratione de Beata Maria sine commemoratione Dominica & Evangelia ejusdem in fine. Vide num. 1247. & 1074.
- 1232 An in exequiis defunctorum Sacerdotum, presente corpore Subdiaconi se sistere debeat ad caput defuncti Sacerdotis, vel ad pedes, iuxta opinionem P. Marti? Responsum fuit: Servetur Ritus Romanus, & in exequiis defuncti Sacerdotis presente corpore locetur Crux ad caput defuncti inter fratrum, & altare; S. R. C. 3. *Sept.* 1746. In una *Missæ*, & *Populenti*. Servetur Ritus, ubi dicitur: *Finis Missæ, Sacerdos deponit clausula, & manipula, accipit plevis nigræ coloris, & Subdiaconus accipit Crucem, accedit ad fratrum, & se sistit ad caput defuncti cum Cruce, medius inter duos acolythos, seu ceraseriales, cum candelabris, & candelis accensis, & cunctis illis de Clero venient ordinatis in gradum suum cum candelis accensis, & sunt in circuitu fratrum.* Rit. Rom. de *Exeq.* num. 7.
- 1233 Officium Sanctissimi Sacramenti, quod recitatur ex privilegio in feria quinta non impedit per annum a festis duplicibus, vel semiduplicibus, demptis quoque feriis Adventus, Quadragesimæ &c. si occurrat in Vespere cum alio Officio semiduplici, dividit Vespere a capitulo; S. R. C. 1. *Julii* 1747. In *Zagabria*. Vide num. 447. & 1234.
- 1234 An quando festum Parificationis B. M. V. occurrat in Dominica privilegia, alios Officium transferri debeat in feriam secundam immediate sequentem, an in primam diem non impediam festum duplici, vel semiduplici? Responsum fuit. Quando hujusmodi casus intervenierit, Officium Parificationis esse transferendum in feriam secundam immediate sequentem, quocumque festo etiam aequalis, non tamen altiori ritus in eam incidente; & idem servandum mandavit, quando festum Annuntiationis Beata Maria Virginis occurrat in Dominica privilegia; quod si in hebdomada majori, vel Paschali, tunc Annuntiationis Officium pari cum privilegio in feriam secundam post Dominicam in albis transferri voluit; atque hoc decretum generalibus Calendarii Romani Rubricis adici precepit; S. R. C. 5. *Julii* 1748. In decreto *Orbis*, & *Orbis*. Quod si in hebdomada majori.) Excepit Feriam sextam, & Sabbatum, de quibus require num. 460. & 1094.
- 1235 An in Ecclesia sub titulo S. Maria Angolorum fieri debeat die ferenda Augusti Officium cum Missa de B. Maria Virginis, prout beatus sacrum fuit, vel potius festum S. Maria Angolorum sit celebrandum die Assumptionis ejusdem? Sac. Rit. Cong. se meture diffusa ad relationem Eminentiissimi & Reverendissimi D. Cardinalis Alexandri Albani referendum censuit, servari solitam; nempe in casu proposito die secunda Augusti faciendum esse Officium cum Missa de B. Maria Virginis titulari Ecclesiæ, prout in festo ad Nivee, prater lectiones secundæ Nocturni, quæ sumenda sunt ex secundo nocturno Nativitatis ejusdem Beata Maria, mutato verbo *ante illi* in verbum, *speminate*, iuxta decretum editum die decima Julii anni 1690. in una Ord. Min. de *Observ.* S. R. C. 7. *Sept.* 1748. In una Ord. *Copie clorum Provinciarum Calabria in Italia Sanctissimi Papæ Benedicti XII.* *supplisset porrebo*, & ad S. R. C. eadem die *remisso*. Servari solitum apud Franciscanos; Vide num. 542. Secus apud alios; Vide num. 1245.
- An dedicatio Ecclesiæ Cathedralis, ad quam Regula- 1236 res intra eundem Civitatem constituti, sub ritu duplici secunda classis celebrandum teneant, ultra illius octavam transferri possit et illis in Regularibus, si prima die altiori festo, simulque tota reliqua octava obesse novem lectionum festis impeditur sit? Responsum fuit affirmative. S. R. C. 26. *Januarii* 1748. In una Ord. *Excolet.* S. *Angustini Provinciae Austria*. Teatone, ultra illius octavam transierit 2) non tenentur vero, immo non possunt octavam Dedicationis celebrare, & liget utrum Monasterii Ordinarii subiectæ; Vide num. 754. Episcopos vero cogere debet eundem, at Cathedralis Dedicationem adimplent; Vide num. 1279.
- Festum Petrosulæ S. Joseph occurrat in festis altiori 1237 ritus transferri possit, non obstat decreto 20. Martii 1683. Nem tamen Sac. Rit. Cong. die 26. Novemb. 1735. hanc declarationem edidit: Cum in tota Hispania sit concessum, ut in tertia Dominica post Pascha celebraretur festum Petrosulæ S. Joseph sub ritu duplici, quantum fuit, si cedat in illa die festum majore citat, an festum Petrosulæ S. Joseph sit transferendum ad eam diem? Ex responsum fuit, transferri posse. Hac declaratione facta pro regni Hispania valet etiam pro aliis regibus, quibus idem Officium concessum est. S. R. C. 17. *Jan.* 1748. In una Ord. *Excolet.* *Provincia Austria*. Transferri posse iuxta decretum citatum de anno 1735. sub num. 939. tamquam Officium de precepto, & non gratiæ concessa. Vide num. 988. & 1237.
- An festum titularis Archicamerarum Septem dolo- 1238 rum, quod pro regibus, & Provicie hereditariis Augustissimæ Domus Austriacæ ab utroque Clero sub ritu duplici celebrari debere indultum est tertia Dominica Septembris, cum in Religione S. Augustini idipsum sine impedimento ab octava B. Maria Virginis, & S. Nicolai, ac festum S. Thomæ de Villanova eadem Dominica celebraret, possit similiter transferri; precione quod hoc festum potius videatur repetitio alterius, quod tertia festum post Dominicam Paschalis in Quadragesima celebratur, prout patet ex oratione, & lectionibus secundæ Nocturni, quæ sunt eadem? Responsum fuit affirmative. Quia pro Statibus Austriacis tale Officium est de precepto dicitur enim in decreto concessione die 28. Augusti 1734. *Reclari debere*. Officium autem de precepto, licet sint hæc certa dubia, si in his impeditur, transferri possunt iuxta decretum Sac. Rit. Cong. 5. *Maii* 1736. in *Einshiden*. S. eadem *Rit. Cong.* 26. *Jan.* 1749. In una Ord. S. *August.* *Excolet.* *Provincia Austria*. Vide num. 988. & 1237.
- An festum Sanctissimi Nominis B. Maria Virginis, quod 1239 pro regibus, & provinciæ Austriacæ est duplex secunda classis, in occurrentia cedere debeat festo S. Nicolai Tolentianæ, quod est duplex secunda classis cum octava; præsertim cum illud Viennæ cum solemnissimis atriique Cleri processione, maxime exteriori pompe. Indulgentiæ etiam plenarie, ac ingenti populi concursu, ob liberationem Viennensis civitatis ab obsidione Turcorum celebraret? Responsum fuit negative. Octava enim non elevat ritum. In precitate utam ritus attendi debet tum major dignitas B. Maria Virginis iuxta Rubricam de concurrentia Officii tit. 21. num. 6. tum major sollemnitas celebrationis, & populi concursus iuxta decretum die 20. Martii 1683. in quo fit: Si Officium, quod recitari debet in aliquibus regibus sit ejusdem ritus, & dignitatis, an sit præferendum Officium loci Officio in proprio religione Calendario descripto? Resolutum fuit, præferendum esse Officium, quod cum majore sollemnitate, & populi concursu celebratur; S. R. C. 26. *Jan.* 1749. In una Ord. S. *August.* *Excolet.* *Provincia Austria*. In paritate autem ritus, & ob hoc essentur, attendi debet major dignitas; fecit tamen in disparitate ritus, ut videre est 1237. Decretum vero in hac sanctione notetur. Vide num. 553.

1240 An ubi habentur laqueus reliquia plorum Sacerdotum Virgulum, & Martyrum a Societate S. Ursule, debeat de illis fieri Officium duplex 21. Octob. cum commemoratione S. Hilarii, & SS. Ursule, & Sociarum, vel possit illis diffunditur extra illum diebus de singulis illarum in particulas, prout debemus elicui die 17. & die 19. Decemb. observatum fuit, recitari Officium duplex? Quod si primum fieri oportet, quoniam adhuc, in id fecundum, ubi festum SS. Ursule, & Sociarum est duplex, vel semiduplex, est hoc potius in aliam diem non impeditur transference? Responsum fuit, fieri debere Officium duplex de SS. Ursule, & Sociis cum sole commemoratione S. Hilarii, sicut fit Roma in patriarchali Ecclesia S. Marini Majoris, ubi affertur caput unius ex Sociis S. Ursule. Et ita pariter fieri debet absque ulla translatione in illis Ecclesiis, in quibus festum SS. Ursule, & Sociarum aliunde effect duplex, vel semiduplex. S. R. C. 21. Novemb. 1749. in sua Ord. S. August. Enactis. Provincia Austria. Insuper Reliquia quoniam sint. Vide num. 1175.

1241 Ubi processio SS. Sacramenti in eorum festo die, vel per octavam est, que decet, solenni pompa nequiverit haberi, designavit Episcopus pro suo arbitrio, & prudentia antiquæ Ecclesiæ aliquam ex sequentibus Dominicis, in qua celebrata Missæ cum commemoratione SS. Sacramenti juxta Rubricarum præscriptum formam solennem illius Processio peragi possit. S. R. C. 2. Martii 1749. in Lithuania. Ea que decet solenni pompa? Id est præcedente Cruce habita &c. de quo Vide num. 1139. Celebrata Missæ currenti cum colore festo sui Officio consecrati. Vide num. 440 & 1126. & 1234.

1242 Exorto dubio in Ecclesiis parochialibus, & collegiatis S. Jacobi de Lupio Civitatis Venetarum, an liceat die 8. Augusti celebrari festum S. Petri ad Vincula, prout est antiquo tempore consuevit, et quod præcedenti die perpetuo occurrat octava S. Jacobi Apostoli ejusdem Ecclesiæ Titularis, an potius recitandum sit Officium S. Hermolai, quod paucis eb hinc annis in dimicis Venetarum sub ista semiduplex officium fuit die secunda Augusti? Pro parte Capituli dictæ Ecclesiæ Sac. Rit. Cong. humilissimè supplicatum fuit, quatenus dignaretur declarare, neminem quid in subiecto casu sit faciendum, verum etiam non possit assignari semiduplex infra octavam non privilegiam? Responsum fuit ad primum: Die 8. Augusti egendum esse in dicta Ecclesia S. Jacobi de Lupio Venetarum de festo S. Petri ad Vincula. Ad secundum: Festum semiduplex & sua die perpetuo amovendo celebrari deinceps potest infra octavam non privilegietem in die ipsi assignande, tamquam sede illius die, juxta decretum die 8. Novemb. 1744. in Persuade. Eadem S. R. C. 19. Apr. 1749. in sua Persuade. Prout est antiquo tempore consuevit. Ad hæc petitionem decretum fuerit fieri de festo S. Petri ad Vincula, cum non sit regulatè amplius emovendum Officium, (quod erat jam perpetuo impeditum) & die assignate, & quæ erant vel postea assignaverit Ordinarius, eut etiam Sac. Rit. Congregatio eandem diem illius Officii, sed firmè & propriè sedem jam primum adeptum sit. Vide num. 378, 392. & 393. Decretum vero de celebrando Officio semiduplex, perpetuo impedito, infra octavam non privilegiam, habet fuit num. 79. una cum alio num. 1182.

1243 Infra die pro oratione quadraginta horarum Romæ juxta fel. rec. Clementis XI. primum editæ, extra Urbem non obligat; laudat tamen, qui se illi conformare student, nisi alibi ab Ordinariis locorum statutum sit. S. R. C. 12. Julii 1749. in sua Cong. Oratorii S. Philippi Neri civitatis Patenave. Clementis XI. primum editæ, & deinde ab illa Summe Pontificibus ordinatæ, signaverit die 1. Sept. 1726. cujus initium; Effendo fatis fatis.

1244 An Presbyteri ordinandi debeant ab initio, vel solum a Saspice Sanctæ Petre &c. debent incubare Missam cum celebrante, & Ordinatio Episcopo? Responsum fuit, teneri solum a Saspice Sanctæ Petre. S. R. C. 20. Sept. 1749. in sua Persuade. in Hungaria? Vide num. 399.

1245 An Presbyteri ordinandi debeant legere Missam statim, vel in terram generalem? Responsum fuit negative ad primum, affirmative ad secundam partem. S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria. Vide num. & sequi. Errat. Biblioth. Tom. VIII.

An Presbyteri ordinandi omnes illos, quos Episcopus 1246 ordine in Missa facit adlocutione debeat facere, adeoque, an in Presbyteri debeant cruce manu super oblata peragere, an genuflectere &c. an denique omnia illa, quos Episcopus sub Sacrificio agit, agere. Similiter idem quæritur de Episcopo conferendo? Responsum fuit ad primum negative; ad secundum, servandum esse Pontificale Romanum. S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria. Vide num. ant. & sequi. Servandum esse Pontificale Romanum? In quo præscriptum: Dilecti Officarii, Consecratoris fides cum missa in subdistingui, ante medium altaris. Et consecratoris vultus ex sua capilla; inter assistentes Episcopos matris eorum Consecratoris genuflectit. Et illi offert duo interstitia accusa, duo panes, & duo barile vino pleno, & Consecratoris prædictis recipientis manum reverenter osculatur. Deinde Consecrator, locum manuum, & necesse ad altare; Consecratoris etiam ad posteriori coram Episcopo altaris ejusdem vultus. Et ibi fuit missa inter Episcopos assistentes, ante se, habens Missæ finem, final cum Consecratoris dicit. & facit omnia, prout in Missali. Et postea non Missa conferenda pro Consecrante, & Consecrato, & etiam conferendum in Calice, sufficiens pro utraque Partis. Rom. p. 1. tit. de Consecr. Elicui in Episcopum? Vide num. ant. & sequi.

An Presbyteri ordinandi postquam sunt de corpore 1249 D. N. J. C. communicari debeant de illo Calice, quem in ordinatione fuit testem, oblationem sumere? Responsum fuit, non esse necesse? S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria. Abolutionem sumere? Nunc Calice, quo Pontifex celebravit, sed in alio cum eis; Pontif. Rom. p. 1. tit. de Ordini. Presbyter. Vide num. ant.

Cum Sabbato Sancto unica tantum in quædam Ecclesiæ 1248 Missa celebrata admittatur, an Episcopus in privata Cappella, vel Oratorio possit ordinationem sub Missa lectione servare? Et quatenus affirmative, an debeat post communionem idem Episcopus pro Vespere? Alitudo, Vespere autem &c. Laudate Deum, Magnificat &c. dicere? Responsum fuit, ad mentem; S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria? Vide num. 1164. & 1268.

An Episcopi non habentes facultatem speciem con- 1249 cediendi lo Oretorio privati, & Capellis pro secularibus, & aliis, legendi Missæ, possint hanc diem percontibus concedere? Responsum fuit negative; S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria. Negative. Et hæc facultas spectat ad Papam, ex Const. Bened. XI. v. Jul. 1751. qua incipit: Moxa cum animi sepi; Vide num. 619.

Cum in Rubricæ de Sacramento Confirmationis di- 1250 citur: Adulti, sen alii majores ponant pedem suum super pedem dexterum Patris sui; quoniam, an sufficiens, si Patris ponat manum suam dexteram super humerum dexterum Confirmandi? Responsum fuit, sufficiens; S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria; Vide num. 399.

An Confirmandus tempore Confirmationis, quando 1251 Episcopus dicit: N. Signo te signa Crucis &c. prout nomen suum baptismale, possit aliud nomen Sancti sibi imponi curare? Responsum fuit, potest; S. R. C. 20. Sept. 1749. in Persuade. in Hungaria.

Il Compilatore del Calendario per i Religiosi & Religiose 1252 di S. Francesco, sotto l'Abbedicato del Ministro generale di tutto l'Ordine Sacerdotale, annuatim spanti, non leggendo nel Rituale del Mercat. alla spaziosa 2. capitolo 4. de Festo Simpliciter stato un Decreto nel 17. Gran. 1755. nel quale la Sacra Congregazione assigna a S. Teodoro Martire di rito semplice, per i Padri Minori Conventuali il giorno 11. Novembre, per l'impendenza perpetua della Dedicatione delle Basiliche Constantiniane, celebrata da esse rito di prima classe, e per le Memorie del Teo. Ordine di S. Francesco, quali celebrano S. Elisabetta d'Ungharia sotto l'istesso rito, come Padova principale, si offerse a S. Porzionio Papa, e Martire il giorno 20. dell'istesso Mese; ma non trovandosi nel decreto nel registro della Segreteria, supplica l'E. V. V. a dichiarare, se si debba tale decreto osservare tanto delle suddette Religiose, quanto per altre diverse Chiese dell'Ordine, nelle quali occorrono molti Santi di tale rito perpetuo.

monet impediri, omnia & debita n'li deesse Chiefe testatur totaliter la memoria di essi Santi; tanto più che la rubrica generale, è sotto al titolo decimo de Translatione Feltorum, si legge al numero 3. Et anno de eo non fit amplius, parla dei Santi semplici impediti dalle feste di prima classe mobili? Che delle grazie etc. Et Sacra Congregatio, re mature discussa, ad relationem Eminentissimi & Reverendissimi D. Cardinalis Tamburini Ponensis Sanctam memoriam, refutandum censuit. Si festum simplex perpetuo impediat ob concurrentiam duplicis primæ classis, non esse ad aliam diem transferendum iuxta Rubricas; S. R. C. die 18. Julii 1750. in una Ordinis S. Francis. Vide ann. 1746.

1252. Regulares degentes in civitate teneantur ad Officium Dedicationis Cathedralis sub rita 2. classis, extra civitatem Officii in die festo; S. R. C. die 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia. Officium Dedicationis Cathedralis fit a Regularibus, & Monialibus in civitate sub ritu duplici secundæ classis sine octave, & similiter a secularibus in diocesi; Vide ann. 1748 & alios ibi notatos.

1253. Cum in omnibus diocibus Regni Poloniae, & Magni Ducatus Lithuaniae, officio Dedicationis Ecclesie Cathedralis assignata sit dies Dominica in perpetuum, & in eadem Dominica recitetur quotidianum, utam aliquando apud Regulares occurrant in illa Dominica alio festo altioris tituli, vel dignitatis, debeat prædictum Officium Dedicationis Ecclesie Cathedralis apud Regulares transferri in aliam diem non impediam; etiam ultra duas septimanas, an omitti juxta Decretum Sacre Rituum Congregationis emanatum anno 1683. 10. Martii? Et insuper utrum cedens debeat prædictum Officium Dedicationis Ecclesie Cathedralis Offi. in solemnitate alicujus Religionis occurrenti eadem die Dominica sub eodem ritu? Ad primam ejusdem dubii partem, responsum fuit, transferendum esse ad primam diem non impediam; ad secundam vero servari Rubricam C. Brevarii Romani de Concurrentia Feltorum ann. 2. S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia. Servari Rubricam C. Brevarii; in qua legitur sub num. 2. Si quo vel place fissa nonem lectionum simul eodem die veniant, fit Officium de majori, id est, de duplici, & semiduplici transferantur. Ad 2. omnia fuerint duplicia, vel omnia semiduplicia, hoc de digniori, hoc solemniori, & quæ minoris solemnitate sunt, transferantur; Rubr. Brev. cit. Inter festa autem equalis solemnitatis qualis ordo præfite antea datur; Vide ann. 1721. Decretum vero in præfata lege signatum sub num. 354. ut omittatur Officium Dedicationis, non est considerandum eleca Officia da precepto recitanda; inter quæ hoc festum considerari debet, ut in ann. 1257. sed de illis domtaxat gratiose concedat; Vide ann. 988. 1237. & 1296.

1255. Dum fit expositio Sanctissimi Sacramenti ratione solemnitate ad Populum in Dominica privilegiata, vel alia festis, in altari majori, ubi est expositum publicum Sacramentum, si celebretur Missa dici, celebrari debet cum paramenta fissa, seu officio conventuale, scilicet non est adhibendus color albus, uti competens solemnitate rationis expositioalis, sed etiam violaceus; S. R. C. die 29. Jan. 1752. in una Ordinis Discretorum Carmelitarum Provincia Polonia. Ubi est expositum publicum Sacramentum, si celebretur; propter necessitatem intelligit, sit eodem Cereemoniale; Non in orationem, sed maxime deinde est, ut in alteri, ubi Sanctissimum Sacramentum situm est, Missa non celebrantur, quod quidem observatum fuisse videmus; Cere. Episc. lib. 1. cap. 16. num. 6. Vide ann. 640. 1236. & 1240. Missa vero solemnitate quando rite celebrari possit, Vide ann. 480. & 1255.

1256. Cum in provincia Polonia, & Lithuania ob occurrum in perpetuum cum festo S. Stanislae Episcopi & Martyris Patroni principalis ex die 8. Maji Officium Apparitionis S. Michaelis Archangelus translationem in diem decimum Maji tamquam propriam tricaratur, queritur, utrum auct. cum Sacra Rituum Congregatio officio S. Antonii de precepto semiduplici eandem diem decimum Maji

assignaverit pro universali Ecclesia, debeat cedere officium Apparitionis S. Michaelis Archangelus ad uniformitatem Officio S. Antonii? Et responsum fuit: Officium jam translationem Apparitionis S. Michaelis Archangelus ob occurrum festi S. Stanislae Episcopi & Martyris, quod in Polonia sub ritu duplici primæ classis celebratur, & perpetuo assignatum diei 10. Maji, non erit interclusum amovendum propter Officium S. Antonii Episcopi eo die in Ecclesia universali celebrandum, sed firmo remaneat Officio Apparitionis, illud S. Antonii transferatur in primam diem non impediam; S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia. Non sit alterius amovendum; assignatio animi non est translatio, sed propria fides Festi illius regulariter reputatur; & ideo decretum hoc est generale; Vide ann. 878. 822.

Utrum occurrat aliquando festo altioris tituli in Du. 1257 minima secunda post Pascha, in qua ex indulto Sacre Rituum Congregationis recitatur in Polonia Officium altioris huius Dominice Sanctissimi Sepulchri, debeat ne prædictum Officium Sanctissimi Sepulchri transferri in aliam diem non impediam, an omitti juxta Decretum anno 1683. 20. Martii emanatum? Responsum fuit: Officium Sanctissimi Sepulchri, si occurrat festum altioris tituli, non erit ad aliam Dominicam transferendum, sed prolixius omittendum; S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia. Sed prolixius omittendum; Quia ex indulto, non ex præcepto recitatur, juxta decretum 20. Martii 1683. hic constitutum, quod existat sub num. 354. Vide ann. 988. 1237. & 1252.

Est cum maxima solemnitate, & concito populi, 1258 canitur ab immemorable tempore in Adventu Domini singulis diebus Missa votiva Beate Mariæ Virginis, quæ vocatur *Rorate*, instituta etiam a Concilio Provinciali, ut est in Regno Poloniae, a Paulo V. Papa approbata, non est tamen recensenda inter Missas votivas prout gravi, vel pro publica causa, sed haberi domtaxat potest, ut mera populi devotio; S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia. Singulis diebus, & exceptis solemnioribus festivitatibus. Novem dies vero ante Nativitatem Domini sunt privilegiati, ubi adeo confectum & concursus, in quibus quotidia, etiam diebus solemnibus, unicuique Missam cantare volumus cum Gloria & Credo non negatur; Vide ann. 347. & 1288.

Utrum ex præscripto Fundatorum, & institutione eorumdem possit dici Missa de Assumptione, Purificatione, Conceptione Beate Mariæ Virginis in sabbatis, vel alie feris per annum non impediat festo duplici? Responsum fuit: Non sunt violanda rubrica imperiosem laicorum causa, & ideo petentibus Missam votivam de Assumptione &c. fiet festis celebrando unam ex Missis votivis Beate Mariæ Virginis juxta temporis occurrentiam; S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia. Fiet festis. sed contra Rubricas forte non agitur, si votiva Missa recitetur de Septem doloribus Beate Mariæ Virginis, ut exaltat ex Missa Romano eodem festo in mense Martio. Infra octavam vero ejusque festivitate, licet non fiat Officium de S. Maria, erit congruenter ejus votiva de octava sine Gloria & Credo; Vide ann. 1288.

Cum in Regno Polonia ab immemorable consuetudine 1260 ne recitetur 28. Septembris Officium S. Wenceslae Mart. recitetur 5. Martii, sub ritu duplici minori & sub eodem similiter rita duplici minori Officium Translationis ejusdem S. Wenceslae Mart. utrum licite tolerari possit, ut festum principale, & ejus translatio sub eodem ritu celebraretur, sicut in magni Ducatus Lithuaniae Officium S. Adalberti, & ejus translationis, & an debeat cessari a recitatione officii translationis S. Wenceslae Martyris sub ritu duplici in Regno Polonia, sicut & in Lithuania & recitatione officii translationis S. Adalberti? Responsum fuit: Servetur solum; S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discretorum Provincia Polonia.

In iis Ecclesiis Regularium, in quibus non est confusio 1261 tota canendi quotidie Missam currentis officii, utrum in Missa solemnitate, quæ sola canitur pro gravi, vel ob oc-

cursum festi solemnis, de quo eodem die officium nequit fieri; non cantata Missa officii diei, nempe de Dominica privilegiata, feria majori, vel festo aliquo, debeat ad Collecta illius diei officii contentis? Responsum fuit: In Missa votiva solemnibus, quæ pro re gravi, vel ob occursum festi solemnis in aliam diem sunt transferendæ, et si unica tantum cantatur missa, unica oratio dicenda est; S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. Unica oratio dicenda est, cum Evangelio in fine Missæ S. Joannis, cum Prefatione propria, si habeat Missa, vel de communal; Vide *non*. 347. 83. 5. 850.

8262. Utrum Sacerdos secularis, vel regularis habens officium duplex, & quid si duplex primum, vel secundum classis, celebrans in aliena Ecclesia ex devotione, ubi celebratur festum solemne, debeat nec celebrare Missam se conformando illi Ecclesie, ubi celebrat, etiam quoad solemnitatem, & colorem paramentorum? Utrum etiam Sacerdos secularis, vel regularis habens officium duplex, & quid si duplex primum, vel secundum classis, celebrans in aliena Ecclesia ex obligatione in sepultura solemni aliquis cadaveris, vel exequiis solemnibus debeat se conformare illi Ecclesie celebrando missam de Requiem? Responsum fuit, Serventur Decreta alias edita in una Tertiæ Ordinis S. Francisci die undecima Junii 1707. Et Sacerdotes tam Seculares, quam Regulares, conformare se debeant rituali Ecclesie, in qua celebrant; S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. Pro adimplenda rite & absolute mente hujus decreti, Vide ea, quæ diximus in annotatione ad *non*. 752.

8263. Missa private de Requiem, etiam corporis presente, & insepulto, dici non possunt diebus, quibus fit de officio dupli- etiam minor, vel alia rubrica exceptis, & quæcumque consuetudo in contrarium abusus esse delectetur; Missa tamen unica solemnis insepulto corpore celebrari poterit etiam in Dominicis, & festis diebus, non tamen solemniorebus prime classis. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. Vel alia rubrica exceptis? ut sunt ferie majores, & Dominicæ omnes, in quibus prohibetur fieri de festo dupli- cit, ut in Brevariario. Solemniorebus prime classis? festis, & celebrabis intra quas serie secundæ, & tertie Paschalis, & Pentecostes non numerantur; Vide *non*. 347. 83. 5. 1102.

8264. Utrum in majori hebdomada, excepto triduo ante Pascha, & biduo post, & infra octavam Pasche, & Pentecostes, ac etiam in festis duplicibus prime classis, non tamen celebrabis, possit cantari Missa unica solemnis de Requiem in sepultura cadaveris? Responsum fuit, Affirmative. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. Excepta triduo ante Pascha, biduo post. Vide tamen *non*. ant. & alios ibi notatos, & præcipue 1102.

8265. In die obitus, vel depositionis aliqujus defuncti sacerdotis dici poterit vel missa prima, quæ est pro Episcopis assignata, ut in Commemoratione omnium fidelium defunctorum, velle, quæ est secundo loco posita, quæ est in die obitus, seu dispositionis, dummodo oratio pro eo designata: *Deus qui inter Apostolicos Sacerdotes &c.* omnino adhibeatur. Similiter agendum erit in anniversario pro Sacerdote defuncto. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. Oratio *Deus, qui inter Apostolicos* vel alia *Prælo* quasumus, ut in Rubrica Missalis de *Missæ Defunctorum*. Vide *non*. 19.

8266. Dignitates, & Canonici Metropolitanæ Ecclesiæ Urbis, votum possunt uti anulo cum onica gemma, cruce pectorali sine gemmis, caligis, Stedalis, & chirotheis sine tauri ornato in missa solemni decantandis; & quoad solum celebrantem, qui sedere debet in scamno cooperto tapete, vel panno currentis coloris, non vero in baldi- thorio. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

8267. Supradictæ Dignitates & Canonici, an Palmatoria seu Bugia in Pontificalibus, & in Missis laicis, seu privatis, uti valeant? Responsum fuit, negative, & amplius S.R.C. Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*.

An liceat eisdem in Missa Pontificali populum salutare 1268 dicendo *Pax vobis*, loco dicendi: *Dominus vobiscum*? Et an post Missas, Vesperas, aut Matutinum in Pontificalibus celebratum, possint ipsi solemne dare benedictionem, dicendo: *Sit nomen Domini Benedictum*, seu potius simplicem benedictionem tantum post Missam dicendo: *Benedictus qui venit in nomine Domini*, cum unico, seu cum trino signo Crucis? Et an benedicendo populum cum Sanctissimo Sacramento, dare possint trinam benedictionem, vel unam; nec non, an iudici missas, aliusque paramenti ad laicis Abbatem, etiam missas, aut vespersas in Pontificalibus non celebraverint, dare possint trinam benedictionem; Et responsum fuit ad primum Negative & amplius. Ad secundum, Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, cum unico signo, & amplius. Ad tertium ad primam partem affirmative; ad secundam, cum unica tantum, & amplius. Ad quartum negative, & amplius. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

An possint supradicti pontificales celebrare missas in 1269 Ecclesiis Monialium abique consensu Archiepiscopi; Et an in vestitionibus, & velationibus Monialium, facili de commissione Archiepiscopi, uti possint Mitra? Et responsum fuit negative in omnibus. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

An in Metropolitana Ecclesia supralaudata Dignitates 1270 & Canonici uti possint mitra, & Pontificali celebrare in Missis defunctorum; Et responsum fuit, negative. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

An in singulis, & armis (cum familie apostolis, vel 1271 apponendis in paramenti facris, aliusque rebus Ecclesiæ concernentibus, loco mitræ, vel una cum ipsa, pileum sponsores valeant Dignitates, & Canonici supradictæ Metropolitanæ; Et responsum fuit, Affirmative quoad mitram tantum, & amplius. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

An pluries supralaudata Dignitates, & Canonici in 1272 Processionibus Sanctissimi Corporis Christi facere possint capite mitra cooperto? Responsum fuit Negative, & amplius. S.R.C. 29. Jan. 1752. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

Missæ, quæ coherenter ad officia semel in mense vel 1273 hebdomada recitari concessa celebrantur, puta de Sa. Sacramento feria quinta, de Sa. Nomine B. M. V. in Sabbato, de Patrono principali in alia feria, cum Gloria in Excelsis tantum, & sine Credo celebrari debent; S.R.C. 26. Aug. 1751. in *non Ordinis Corvellerum Discretor. Provincia Polonia*. *conferuntur die 21. Febr. ejusdem anni in Cons. que incipit*; In Throno Juris ad primum, & secundum *ad hunc*.

Cum ex fundatore voluntate opus sit quotannis ultra 1274 officium diei plura anniversaria adimplere, & de pluribus festivitatibus Sanctorum officium cum Vesperis, & Missa celebrare, requiritur non Vespera dicarum Festivitatum Sanctorum Pontificum v. g. seu Virginum tempore Paschali, si celebrantur, Antiphona Psalmorum, & reliqua dici debeant cum *Altitia* hoc citati temporis paschalis occurrentiam; Et similiter in eisdem Vesperis (ut potest extra diem proprium eorum Pontificibus v. g. *Memento Domini David*, & in sanctis Martyribus *placuit Crudi*, cum veto *placuit Laudat Dominum suum gesserit*) Responsum fuit: Quando ultra Officium diei recitatur aliud de aliquo Sancto ex fundatore voluntate, si tempus curretis paschalis, ritum pro tempore convenit imitari, addendo Antiphona, Versiculus, & singulis responsoribus *Altitia*, oia recepta beate Mariæ Virginis Officio parvo, in quo dum teriali conjungitur officio diei, nullum additur *Altitia* secundum peculiarem illius ronicam juxta alias resoluta: Psalmi quoque Vesperarum erunt, ut jam alias designati in Festo scilicet ut in primis, si prima decantantur Vespere, ut in secundis, si secun-

- du. S.R.C. 26. Aug. 1752. in *non Gadicenf.* Secundum peculiaritatem illius Rubricæ,) scilicet: Tempore Paschali in Officio parvo Beate Mariæ, quod dicitur la chora, non additæ Alleluia antiphona, neque versibus, neque responsoriis. Rub. Bren. Tit. XXXVII. de Officiis parvis Beate Mariæ num. 2. iuxta Decr. S.R.C. 28. Mart. 1626.
- 1275 Cum ex fundatorum voluntate Missæ solemnes ultra idem diem celebrantur, quæritur, cum propositæ Missæ solemnes celebrari possint occurrente Festo dupliæ, & maxime quia tunc casus, si celebratur, datur, quod de eodem Festivitate in eodem die dum Missæ solemnes in eodem principali alteri dicantur, ex. ge. una solemnis post Primam, & altera eadem post Tertiam; Responsum fuit: In casu, de quo agitur, duplex de eodem occurrenti solemni Festo cantabitur Missa; una videlicet pro fundatione post Primam, altera Conventualis post Tertiam. S.R.C. 26. Aug. 1752. in *non Gadicenf.* Una pro fundatione post Primam *) Non eita votiva in hac accidentaliter occurrentia, sed de Festo, ut Conventuali post Tertiam. Non interposita voto Hure Canonica, scilicet non Missa post aliam immediate, an possit cantari, Vide num. 316.
- 1276 Queritur, num in Officio eidem Cathedrali Gadicensi, & Clericis ejus choro tantum adfiscis concessio, nomine & privilegio difformi Clericorum Cathedralis gaudere possint Clerici Curati, in eadem Ecclesia curam animarum exercentes, qui quidem eidem choro de rigore non sunt adscripti? Responsum fuit: Servetur decretum Sacre Rituum Congregationis 20. Aug. 1606. nempe: Clerici licet adscripti alicui Ecclesie, non tamen obligati choro, non teneant recitare officia, que in choro propria dicuntur S.R.C. 26. Aug. 1752. in *eadem Gadicenf.* Vide num. 12. 1732. & 1707. segg.
- 1277 Lignum Sæ. Crucis, & Spina Coronæ Domini Nostri Jesu Christi, ubi adell immobilia consuevit, licitum est capite aperto sub faldapertio processionaliter deferre, eisdem reliquiis incensantibus duobus thueratibus: S.R.C. 26. Aug. 1752. in *Gadicenf.* Lignum Sæ. Crucis, & Spina,) cum vel a spatulis pendente, manibusque cum eo opera deferente sunt in processionalibus. Et Episcopus ea deferens iacere potest cum mitra; Clerus vero & populus ut detecto capite procedat statuitur. Vide num. 442. 426. 802. & 1220.
- 1278 An omnes celebrandi Missam unam omnibus diebus festivi Deipare Virginis, intelligendum sit pro diebus festivi tempore de precepto; an etiam pro aliis simplicibus, in quibus commemoratio in honorem Deipare Virginis intra annum fieri consuevit; Quo relato per Eminentiſſimum Cardinalem Carvalhalem Praesentem, Sacra eadem Congregatio respondit: Missas esse celebrandas omnibus diebus, in quibus sit Officium beatissimæ Virginis sub ritu dupliæ majoris & altioris ritus tunc in Ecclesia universalis, quam in diocesi. Die 9. Decembris 1752. in *Bracharenſi.* * Renovatio SS. Sacramenti debet fieri quilibet Dominica non autem differri ad quindécim diem S.R.C. 5. Apr. 1753.
- 1279 Anniversaria, que ex diversorum Testatorum voluntate sunt a Capitulo præstamini circa singula quatuor annis tempore in casu celebranda, absolvi possunt in Festo dupliæ majoris per annum, non tamen de precepto, etiam si dies ille non sit vero dies conversionis defuncti. S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Non tamen de precepto) audiendi Missam, & abscondi ab operibus servilibus, juxta mentem Sac. Congregationis sub num. 1299. Vide etiam num. segg. & 19.
- 1280 Translato Anniversario proprio die obitus Testatoris ob occurrente impedimento in eundem diem non impeditur, de Requelem catenda est missa five ut in universalis, five ut in quotidiana, verba tamen in oratione: *Cajus anniversarius depositus diei commemorationis hujus.* non sunt variandi S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Vide num. ant. & segg. ut non 19.
- 1281 Obitus die impediri, non potest pro defuncto anniversario cantari Missa de occurrenti Festo, vel Feria privilegiata per applicationem S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Non potest,) sed transactis die aliam dicam, prout transiit S.R.C. Vide num. ant. & 19. An alia fundaciones licite absolvi possint, conside. num. 1106.
- Anniversaria, que occurrunt absolvenda circa quatuor tempora Paschalia, & infra octavam Pentecostes, & non possunt omnia absolvi, aut fieri ante octavam Sententiam Corporis Christi, quomodo, & qualiter absolvenda? Responsum fuit: Servetur Decretum datum die 4. Maii 1666. in una Canonico Regularium Lateranensium. S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Decretum canonis signatur sub num. 599. Quomodo, & qualiter absolvenda.) Vide num. citat. ant. & præcip. per 19.
- Pro missis ex fundatione, aut ex alia quacunque causa in eodem celebrandis, five de Assumptione, five de Conceptione beatæ Mariæ Virginis, extra ejus Festos dies, vel octavas eorumdem solemnitatibus, assumi acquirit propria Festivitas, sed substituenda est ei una ex quinque votivis Missis beatæ Mariæ Virginis, que habentur in Missali Romano juxta congruentiam temporis. S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Assumi acquirit proprie Festivitas: Dubitatur de Missæ votivæ Septem dolorum Beate Mariæ in Missali Romano de Festivitate assignata. Vide num. 1258.
- Pro Missa votiva celsius deadi, si habet propriam, mutande sunt verba: *Assumptio*, vel *Festivitas* in aliis congruentibus votivis, scilicet *Commemoratio*, aut *memoria*. S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* pro Missa S. Celsi.
- Quando per rubricas Missalis, ac per decreta Sacre Congregationis videlicet per octavas Nativitatis, Epiphaniæ, per Feriem xv. Cinerum, 2a Dominica Palmarum usque post Octavam Paschæ, per octavas Pentecostes, & Sanctissimi Corporis Christi; prohibentur Missæ votivæ private, prohibentur etiam votivæ in casu laudate, Sac. Rit. Cong. ex. Decretum 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Per octavas, nempe per omnes dies d. v. octavarum. Vide num. 1286. Votivæ in casu fundatæ: (ille vero pro re gravi, vel de Titulari, seu Petro in Ecclesia non prohibentur, nisi diebus exceptis & Rubrica Missalis tit. VI. de Translatione, de quibus conside. num. 804. Vide num. segg.
- Substitutum debent Missæ de festo pro votivis in casu fundatæ diebus impeditis; & ex rationali causa ex Ordinario dignoscenda, & approbando satisfieri posse lesa, Inco centuatur, sicut S.R.C. ex. Decretum 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Vide num. 15. & 562.
- Num saltem in primis diebus solemnibus possint substitui loco votivatum Missæ antea de festo; reliquis vero diebus infra octavas permittitur, & aliis diebus super canonici cantari votivæ; Responsum fuit, negative. S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.* Vide num. 1284.
- Quando juxta Rubricas Missalis in Feria Quadragesimæ, quatuor Temporum, Rogationum, ac Vigiliarum præscribuntur duæ Missæ cantari in Cathedralibus, & Collegiatis, una de festo post Tertiam, altera de feria post Nonam: An propter insufficientem temporis ratione multarum votivatum cantandorum ex fundatione (ut est in Cathedrali Vilnensi) possit una ex his duabus substitui lecte pro cantari; & que potius, de festo post Tertiam, an post Nonam de Feria; Responsum fuit: Non possit omitti alteram ex his duabus Missis cantandis. Rursus, an secutus una ex dictis votivis legi possit, ut ambe Conventuales de Sancto, & de Feria per rubricas præscriptas decantentur; Et responsum fuit: Quoad Missam votivam lectam causam substituendam, item privatum sub num. octavo (de quo vide num. 1285.) S.R.C. 22. Decembris 1753. in *non Vilna.* in *Lithuan.*
- An in Dominica infra octavam, five privilegiatam, five non, præter Missam Conventualem, que cantatur de Dominica, debet etiam alia Missa cantari de die infra octavam; Item in Dominica per annum, in quibus fit de aliquo Festo cum commemoratione Dominice, an item præter Missam Conventualem de Festo celebrandam per Hebdomadariam, debeat etiam alia Missa cantari de Dominica per Vicarios, ut agitur in Cathedrali Vilnensi; Et responsum fuit, Negative: scilicet: In Dominica infra octavas, vel alias a Festo dupliæ impeditis, solemni teotummodo cantandam esse missam; la Dominici quidem infra octavas de Dominica, cum commemorationis octo-

- octava, in aliis vero Dominicis non privilegiata, & in quibus sit de occurrence festo duplici, Missa de Festum commemorationis Domini, ejusque Evangelio in fine. S. R. C. 21. Decemb. 1773. in una Vilna. in Lithuania.
- 1890 Quando absolviatur Missa laica coram Sanctissimo Sacramento in monasterio capitulo, utaten velato; item coram Sanctissimo Sacramento in pyxide capitulo, debent omnes genuflectiones observari in tali Missa, quæ aliis observatur coram Sanctissimo Sacramento publice exposita, & non velato, conformiter ad rubricam Missalis Feriæ quinta in Coma Domini. S. R. C. 21. Decemb. in una Vilna. in Lithuania. Absolviatur Missa laica, quæ regulariter dicitur pro expositione, vel expositione; precatur enim Missa non sunt celebranda, nisi ex necessitate. Vide ann. 480.
- 1891 Quando Episcopus pro publicis supplicationibus injungit in Dinecici recitari publicè in templis litaniis de Sanctissimo Nomine Jesu, utrum Parochi scientes eadem litaniæ esse prohibitas debeant satisfacere huic aditio? Responsum fuit: Dilata, & exhibetur Litania. S. R. C. 21. Decemb. 1773. in una Vilna. in Lithuania. Exhibetur Litania.) Præter Litaniæ, quæ in Breviario, Missalibus, Pontificalibus, ac Ritualibus continentur, nec non de Beata Virgine, quæ in uide Lucretia decantari solent, inconfusa Sacra rituum Congregationis, non possent in publicum edi, aut recitari in Ecclesiis, & Oratoriis, & Processionibus, sub pœnie (ultra peccatum) arbitrio Ordinarii, & Inquisitoris severe intelligenda, præceptis, & mandatis Clementis VIII. die 6. Septemb. 1602. Constit. quæ incipit *Sanctissimum*.
- 1892 Est confectio in plurimis Polonia, & Lithuania Ecclesiis decantandi Officium parvum de Immaculata Conceptione Beate Mariæ Virginis; sunt insuper in aliquibus Ecclesiis relicta pia legata ad hunc effectum, ut idem Officium parvum de Immaculata Conceptione Beate Mariæ Virginis certis diebus publice decantetur; In tali casu Rector Ecclesiarum quid facere debeat, cum idem officium sit prohibuit; Responsum fuit: Dilata, & exhibetur Officium. S. R. C. 21. Decemb. 1773. in una Vilna. in Lithuania.
- 1893 Cum Archiepiscopus Civitatis Bahin, alias S. Salvatoris nuncupata, occasione controversiæ in sua civitate exorta circa commemorationem faciendam inter Communionem fustigiam de Sanctissimo Salvatore Titulari civitatis prædictæ, ejusque Cathedralis, ac de S. Francisco Xaverio Patrono principalis rite electo, & confirmato ejusdem civitatis, per supplicem libellum humillime supplicaverit Sanctissimo Domino Nostræ Benedicenti Pape XIV. pro solutione sequentium duorum dubiorum, ac Sententia sua præces Oratoria Sacra Rituum Congregationis remiserit: prædictis dubiis ab Eminentiſſimo Cardinali Tamburino ejusdem Sacra Congregationis Præfecto, ac Ponente in 22 propoli fuerunt, nampe: An Archiepiscopo prædicto liceat declarare per litteras Pastorales, Sanctissimum Patrorem non esse patronum, sed semper fuisse & esse titularum civitatis Bahienis, ejusque Cathedralis; adeoque in posterum pro titulari habendum, & colendum sub eodem ritu, quæ nunc habet, & semper habeat quædam Patronus existimabatur? Responsum fuit, auditio prædictæ votæ ab Apostolicarum Ceremoniarum collegio scriptis enarrato, typicis vulgato: Licere prout in dubio. S. R. C. 16. Febr. 1774. in eadem Bahien. ad primæ dubium.
- 1894 An eidem prædicto Archiepiscopo liceat declarare per litteras Pastorales, S. Francisco Xaverium esse patronum principale civitatis Bahienis rite constitutum; adeoque imponitur pro Patrono principali habendum, & colendum sub eo ritu, quæ Patrois principalibus civitatum conceditur, ita ut infra annum in Officio divino, quando dicuntur Suffragia Sanctorum, de eo, ut Patrono principali, fieri debeat commemoratio loco competenti; & propterea in Missa, quando dicitur oratio *A cunctis* sub littera N. ejus nomen exprimi debeat? Responsum fuit: Licere prout in dubio, dummodo non omitatur in Metropolita commemoratione Sanctissimi Salvatoris tamquam Titularis ejusdem. S. R. C. 16. 1774. in eadem Bahien. ad secundum dubium. Hoc decretum est municipale, Vide ann. 480. Loco competenti, videlicet, ut in casu, post Commemorationes vel Suffragia de Myſteria Domini Noſtri Jesu Christi, de S. Maria, & Angellæ, de S. Michaelæ, S. Joannis Baptista, S. Joseph, S. Apostoli, & de cæteris aliis, ultimo loco de Pace; Rab. Erro. XI. num. 1. & XXXV. num. 1. Vide ann. 1753.
- Festum duplex secunda classis, habens octavam, cadit 1799 in Dominica impedita officio aliter ritus, sed sine octava, quæritur an non officium prædicti festi, possit reponi in subsequenti Dominica, cum alia sit octava ejusdem festi, & tota hebdomada sit impedita, vel potius debeat fieri de Dominica, & dictum officium reponi prima die non impedita post dictam Dominicam? Responsum fuit: Negative quoad primam partem, Affirmative quoad secundam; S. R. C. 16. Febr. 1794. in una Ordinis Carmelit. Dissolcent. Urbis.
- Uol aresum fuit Confraternitates S. Annæ, S. Francisci, 1896 S. Antonii, & aliorum Sanctorum, non possunt cantari votiva simplices de hujusmodi sanctis in festo duplici minori & majori, atiam non sint de præcepto seu festivo, licet antiquæ consuetudo viget, & populus concurret, libenterque eas audiat, & cantari procuret; S. R. C. 21. Mæi 1794. in una Ordinis Minor. de Offens. S. Franc. Prælatia Majoris Palatia. Non possunt cantari votiva de Sanctis.) De Beata Virgine Maria ac tali rigore sit procedendum, Vide ann. 9. & alio.
- Missa de Requiem pro Parentibus Fratrum, quæ sit 1897 ris secunda in quolibet Conventu non potest cantari expositio Castro doloris, occurrente festo duplici minori & majori, atiam non sit de præcepto, seu festivo; S. R. C. 11. Mæi 1794. in una Ord. Min. de Offens. S. Franc. Prælatia Majoris Palatia. Vide ann. 77.
- Missa de Requiem possunt cantari in illa Ecclesiis pro 1898 beneficiis defunctis (quæ ipsi hunc non sepelitur) in die obitus illorum, occurrente festo duplici minori & majori, sed non de præcepto, seu festivo; S. R. C. 11. Mæi 1794. in una Ord. Min. de Offens. S. Franc. Prælatia Majoris Palatia.
- An Missa de Requiem (ut populus semper pretendit, 1899 & non per applicationem Sacrificii) possit cantari pro Beneficiis defunctis ad petitionem hæredum quævis die, atiam non sit dies obitus, vel anniversarii, occurrente festo duplici minori & majori, sed non de præcepto, seu festivo? In omnibus prædictis quæstionibus clausa volumus festi primæ & secundæ classis, Dominicæ, ac octavæ privilegiatæ. Responsum fuit: Negativè; S. R. C. 21. Mæi 1794. in una Ord. Min. de Offens. S. Franc. Prælatia Majoris Palatia. Ad petitionem hæredum: fecerunt autem pro adimplenda menta testatoris. Vide ann. 20. In rarisibus vero Ecclesiis cum agatur de die vera anniversaria, tantum indulgetur in officio duplici minori piæ consanguineorum vota persolvere, Vide ann. 736.
- Cum Sacra Rituum Congregatio decreverit, in festo 1900 duplici minori & majori, sed non de præcepto, possit cantari Missam de Requiem, cum accipitur nuntius de obitu alicujus in loco dicto, sub die 2. Mæi 1686. & Anniversaria, quæ ex dispositione Testatorum cum cætu quotannis sunt celebranda, possint cantari etiam eorum dies incidit in festum duplex majus, non tamen de præcepto, sub die 10. Julii 1689. annoente Sanctissimo Clemente IX. quæritur intelligendum duplex majus de præcepto, an quod sit celebranda ab populo, seu festivum, vel alio modo &c. Et Sacra Congregatio, auditio prius voto unius ex Ceremoniarum Apostolicarum Magistris, ad relationem Eminentiſſimi Cardinalis Tamburini ejusdem Congregationis Præfecti, rescribendum censuit: Festum duplex majus de præcepto est illud, in quo occurrit Officium recitandum sub ritu duplici majori, cujus legitimo superiori adnexum est præceptum audiendi sacrum, & oblatendi ab operibus scribibus; S. R. C. 21. Mæi 1794. in una Ord. Min. de Offens. S. Franc. Prælatia Majoris Palatia. Vide ann. 600.
- Quando adest non celebrandi, v. g. duas Missas in- 1901 gulis diebus festiva duodecim Apostolorum, & pariter alias duas in festis Evangelistarum, non tunc pro adimplendo testamento in festis S. Joannis, & Matthæi ultra duas Missas, alias duas similes celebrare ex eo quia

quia predicti Sacri non solum Apostoli, sed etiam sunt Evangelistæ; S. R. C. 7. Sept. 1756. in *ans Lihon*.

- 1202 Onus celebrandi, v. g. duas Missas in festis Doctorum Sancti Matris Ecclesie, rita adimpletur, quando in officio Ecclesie utitur Antiphona: *O Doctor optima*; S. R. C. 7. Sept. 1756. in *ans Lihon*.

- 1203 Patriarcha Religiosum pro adimplendo onere, puta duarum Missarum in festis eorumdem, non omnes intelligendos esse, de quibus Ecclesia Catholica celebrat Officium, & Missam declarat; S. R. C. 7. Sept. 1756. in *ans Lihon*.

- 1204 An Fratres Provincia S. Marie de Arabida in Regno Portugallie infra octavam omnium Sanctorum, Anniversarium a Joanne V. Rege Fidelissimo tel. rex. Consobii & Ecclesie fundatore institutum pro animabus Regis Petri II. & Regionis Maritimæ suorum; nec non alia tria anniversaria pro omnibus defunctis Religiosis Provincia, eorumque parentibus, & Provincia Patrona leuismoi celebrare possint illis diebus ab officio foris duplici impeditis. Responsum fuit: Anniversarium pro gratia, & in reliquis servetur decretum Alexandri VII. 7. Aug. 1668. S. R. C. 11. Janu. 1755. in *ans Ordine Missarum Referuntur S. Francis in Provincia S. Marie de Arabida in Regno Portugallie*. Anniversarium pro gratia non enim pro adimplenda mente testatoris celebrare; sed ad pium institutum, dum adhuc viveret Joannes Rex V. forte fuit ordinatum. Vide *ans* 19. Apr. 1758.

- 1205 An Patres supradicti Provincia debeant, vel possint continuas recitationem officiorum specialem Calendarii Diocesani, val ab illa totaliter abstinere? Responsum fuit: Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam; & serventur Decreta Sacra Congregationis, & Constitutiones Ordinis. S. R. C. 11. Janu. 1755. in *ans Ordine Missarum Referuntur S. Francis in Provincia S. Marie de Arabida in Regno Portugallie*. Hoc decretum est generale pro omnibus Regularibus Calendario Religiosis utentibus. Vide *ans* 159. Apr. 1751.

- 1206 An ferenda sit immemorabilia, aut antiqua consuetudo Parochorum benedictum factum fontem de mane, aut in Vespere dierum festorum juxta præscriptum Ritualis Romani, ubi agitur de benedictione Fontis Baptismi extra Sabbatum Pasche & Pentecostes, cum aqua consecrata non habeatur? Responsum fuit: Parochos habentes facultatem benedicendi Fontem Baptismalem, Sabbata diebus Paschalis aut Pentecostes dumtaxat, & non aliis diebus illud de more benedicere debere. Qui vero hanc facultatem non habent; ab ejus benedictione se abstinere tenentur; S. R. C. 12. Aprilis 1755. in *Lucano*. Vide *ans* 599. Apr. 1751.

- 1207 An Parochia, quibus in die Sabbati Sancti imminet onus ascendi Ecclesiam Matricem, aut plebanalem, ut functioni Fontis intersint, aquamque benedictam, atque olea sacra recipiant, possint, aut teneantur idem onus in alium Sacerdotem ab illa deputandum, ac delegandum rejicere, ut qui habent Fontem Baptismalem illum benedicant, & cum quo numero administratum, aut saltem sacrum faciant pro commoditate, & devotione suorum Parochianorum? Responsum fuit: Parochia licere alium Sacerdotem delegare, qui benedictioni Fontis Baptismalis in Ecclesia Matrice pro illis assistat; sicut etiam possunt die Sabbati Sancti alteri Sacerdoti Missa celebrationem in propria Ecclesia committere. Qui facultatem oblinere fontem benedicendi, quatuor saltem clericos in ministerio habeant; S. R. C. 12. Aprilis 1755. in *Lucano*. Vide *ans* 591. Apr. 1751.

- 1208 An fas sit Parochia uti in collatione Sacramenti Baptismatis aqua in Ecclesia Matrice, aut plebanali benedicta, cul privatim, & separatim, & non in ipso actu benedictionis Baptismalis infusa fuerint olea sacra? Responsum fuit: Parochi ex Matrice fonte aquam cui sacra olea jam fuerint commixta suscipere debent, quam adhibeat in Baptismi collatione. Qui vero ante Fontem benedictionem olea sacra recipere non poterant, illa subinde privatim, ac separatim in aquam mittere poterunt; S. R. C. 12. Aprilis 1755. in *Lucano*. In Ecclesia Matrice aut plebanali benedicta: numquam in Ecclesia non habentibus fontem, licet sacrum oleum non infundatur. Vide *ans* 592.

An Parochi in aliena Ecclesia convenientes possint, at tanta consuetudine immemorabili, aut saltem antiqua, sacrum facere in die Sabbati Sancti cum cantu, aut sine cantu in propria Ecclesia, prætermittit benedictionibus Ignis, Cerei, Prophetia, aliisque ritibus ipsa die præscriptis, aut non obstat eadem consuetudine idem sacrum omittere teneantur, & quatenus Negative quod secundam partem, sub qua pona statuenda contra Parochos, aliosque Sacerdotes? Responsum fuit, Congruit, ut Missa in Sabbato Sancto celebranda igitur ac cerei benedictiones præcedant, ante quam Missam Prophetia omitti non debent, & Archiepiscopus Parochus ad ignis ac cerei benedictionem faciendam aliquis pona pecuniaria adigere poterit. S. R. C. 12. Aprilis 1755. in *Lucano*. Prophetia omitti non debens, Missam enim semper incipiendam esse a Prophetia, statuit S. R. C. Vide *ans* 671. Sept. 1751.

An Canonici cogi possint ad recitationem in choro statuta diebus officii Beati Marci Virginia, & Desolationum, Psalmorum quatuor Pontificalium, atque Gradualium juxta Rubricas Breviarii Romani, Constitutiones Synodales, & consuetudinem Firmæ Diocesis? & propositio habio per Eminent. Card. Tamburini Sacra Rituum Congregationis Præsidium, & bujes instantibus Pontificem, Eminentissimi Patres Sacra Rituum Congregationis Præpositi unanimis fuerint in sensu: Non esse cogendos; & ita S. R. C. decrevit, ac servari mandavit. Die 11. Julii 1756. in *eadem Firmæ*. In choro statuta diebus, de quibus vide *ans* 156. 121. Apr. 1756.

Cum Capitulum & Canonici Ecclesie Cathedralis Antipolitanæ in Italia Occidentalis Sacra Rituum Congregationis humiliter exposuerint, tam in eadem Cathedrali, quam in tota Diocesi, adamum observata fuisse Decreta, & signanter illud de anno 1755. principians, quod Officia sanctorum, quo in hoc anni superserunt, non sint transferenda ad annum sequentem, sed quoties non omni decursa de illis celebrari non valeant, tunc in illo anno diebus eorum propria consideranda sunt tamquam simplicia, faciendo illorum commemoratio, ut sit in semiduplicibus cum non lesione compositionis ex omnibus lesionibus propria secundi nocturni (si propria habuerint) ad modum unius. Sed cum quidam Religiosi Matritensis in Calendario typis dato, later cetera admovent circa supradictum Decretum, quod principians anni in hoc casu a die illius festi, non veru a mensa Januarii computandum sit; ideo ad tollendum quodcumque dubium eidem Sacra Rituum Congregationi eadem supplicavit, quatenus benigne declararet dignaretur, quod intelligendum sit de anno communi, qui incipit mense Januarii, & non aliter. Et Sacra eadem Congregatio ad relationem mei Secretarii, damnata Religiosi Matritensis vana interpretatione, Capitulum & Canonici ipsam Ecclesiam Metropolitane respondendum consuit: Decretum diei vigesima Sexta Novembris 1755. esse intelligendum de anno vulgaris & communi, qui a Calendia incipit Januarii. Et ita declaravit die 30. Aprilis 1755. in *eadem Antipolitanæ in Italia Occidentalis*. Quia Calendia incipit Januarii; ita ut neque Officium duplex die 31. Decembris occurrere & perpetuo impeditum transferri fas sit ad annum sequentem. Vide *ans* 1193. Decretum vero 86. Novembris 1755. hic citatum, habet quampulchra copulatum sub *ans* 963.

Cum adiant Decreta Sacra Rituum Congregationis 1212 aliquoties repetita, quod in Missa de Beata, id est non dum Canonizata. *Græda* dici i g) debeat, dubitatur, an in Festis B. Joannis Cantii, B. Joannis de Dukla, B. Ladislai de Gielniou, & B. Conegundæ Virginis, quorum Officium auctoritate Sedis Apostolicæ tamquam de Patrona Regni principalibus ritu duplici prima classis in Polonia recitatur, *Græda* in Missa dicendum sit? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 19. Novemb. 1755. in *Varmienf*. Auctoritate Sedis Apostolicæ, si sine qua Beatorum in patronos eligi non valent; & ubi forte assumptum fuerit, supprimi debet. Vide *ans* 1099. Sept.

Quamvis juxta rubricam generalem Breviarii, & Missæ 1213 salia Romani in festis ritus duplici primæ classis nulla die infra octavam sit commemoratio; tamen bymni ad hoc

horas sermianis debent; v. g. *Teſta tibi ſit gloria*. Et in Miſſis Praeſidio Beatae Mariae Virginis erit dicende, ut pro feſto S. Hyacinthi patroni principalis Poloniae decrevit S. R. C. 29. *Novemb. 1755. in Permittiſſi*. Nulla diei infra octavam ſit commemoratio *ſuſcriptis annis Natalitatis, Epiphaniae, & Corporis Chriſti*, de quibus ſe ſemper tranſcurat, quocumque feſto in illis acturum ſit; *Rub. Brevis-Miſſae de Octavis num. 3*. Da die vero octava ſit commemoratio etiam in feſtis ſolemnioribus; *Rub. Brevis-Miſſae de Canonem num. 4. & 10. de Tranſlatione Feſtorum num. 3*.

2114 Si Officium infra octavam feſti S. Joſephini Patria Beatae Mariae Virginis in Poloniae ex Indulto Sacrae Rituum Congregationis die 29. Januarii 1757. dato ad ritum duplicem primae claſſis cum octava elevati, & in Dominicam ſecundam poſt octavam feſti Aſſumptionis ejuſdem Beatae Mariae Virginis tranſlati, cum octava feſti Nativitatis Beatae Mariae Virginis concurret, ut ſapientia conſuſcit, ſciendum eſt Officium de die infra octavam S. Joſephini, in verſe die infra octavam Nativitatis &c. Ration dubitanti eſt, quod aſſi feſtum primae claſſis praecedat aliud ſecundae claſſis, etiam octava Beatae Mariae Virginis eſt pro univerſali Eccleſia, iam autem aliter per Poloniae dumtaxat, ſicque devotio fidelium ad Deipſum Virginem longe major? Reſponſum fuit Recitandum eſſe Officium de infra octavam S. Joſephini; S. R. C. 29. *Novemb. 1755. in Permittiſſi*. De infra octavam S. Joſephini rationes ſunt primae claſſis, qui habet praecedentiam & duplicem ſecundae claſſis; ſicut etiam in partibus citatis, quae attendende ſunt major dignitas; Vide num. 1288.

2115 Eccleſia Collegiata Loci Gortanſtadt Dioceſis Varmiſienſis fui titulo Sanctiſſimi Salvatoris, & omnium Sanctorum dedicata fuit, ſed cum poſtea titulus, nemp Sanctiſſimi Salvatoris, illis nullam ſignificationem habeat, Episcopos ordinavit, ut feſtum Tranſfigurationis Domini, quod in Octavario Romano per Bartholomaeum Gaventum concinnatum & Sacra Rituum Congregatione die 29. Februarii 1624. approbato, & Venetiis Typis Ballonienſis anno 1727. impreſſo *Salvatoris* appellatione venit, dignitatem Tituli Eccleſiae habeat, & Officium de eadem Tranſfiguratione Domini ritu duplici primae claſſis cum octava deinceps recitetur. Sacra Rituum Congregatio obſervari decernit, ad hunc ordinem ſit obſervanda: nulli, quidem ex parte Capituli & Cleri praſtata. Ea ſcilicet eſt poſſibilitas, Episcopos tamen deſiderat, ut omnis euchaſtiae Sedes Apoſtolica ſint. In ſtatu Veneto Dominiſia tertie menſis Julii ritu duplici ſecundae claſſis recitetur Officium Sanctiſſimi Redemptoris, quod quidem Salvatoris ſynonymum, ſed in Poloniae praecitati Officii uſus modum obtinuit. Et reſponſum fuit: Servandam eſſe decretum ejuſdem Reverendiſſimi Episcopos: *Sacer. Rit. Congregat. 29. Novemb. 1755. in Permittiſſi*. Vide num. 1288.

2116 Pater Provincialis ordinis Minorum Encarnatorum S. Franciſci Provinciae S. Didaci Hiſpanienſis Sacra Rituum Congregationi expoſuit, prohiberi ſub Religioſa a quibusdam peculiaribus Conſtitutionibus uſum pluvialis in proceſſionibus Sanctiſſimi Corporis Chriſti; quae legem cum advenſaret Decreta hujus Sacrae Congregationis, humiliter eidem ſupplicavit, ut praecipue dignaretur, ut ab omnibus ſuis Religioſis praſtata Provinciae eidem Decreta Sacrae Congregationis eſſent obſervanda. Et Sacra Congregatio reſcripſit, quod eidem Oretori darentur Decreta alia in hac dubio emenda, videlicet: Congregationis Montis Coronae Supplicate humiliter Sacra Rituum Congregationi P. Juvenale Viſitatore generali Congregationis Camaldulenſium Montis Coronae inſcripſum dubium declarari; An licet non habentibus uſum pluvialis in die, & infra octavam Sanctiſſimi Corporis Chriſti peragere proceſſionem cum Sanctiſſimo Sacramento, & illud ſine pluviali expoſere? Et Sacra eadem Rituum Congregationem cauſam reſpondendam. Negative coſpii primam partem, & quoad ſecundam non poſſe coſpii, ideſt in expoſitione Sanctiſſimi Sacramenti. Et ita reſpondit & declaravit, die 22. Januarii 1701. Quod Decretum eodem Sacra Congregatio etiam a Religioſa Facultate S. Franciſci diſtae Provinciae S. Didaci ſervari

mandavit, die 15. Maii 1756. in eadem Hiſpanienſi. Vide num. 141.

Cum Reverendiſſimus Episcopos Varmiſienſis Sacrae Rituum Congregationi expoſuerit, quod Frater Minor S. Franciſci de Obſervantia nuncupati Conventum, exiſtentem in ſua Dioceſi expoſuerit ex eorum Calendario feſtum Dedicationis Eccleſiae Cathedralis, ad cujus celebrationem tenentur ex praſcripto Decretum, Sacra Rituum Congregationi reſcripſit: Ut Reverendiſſimus Episcopos cogat eodem Fratre ad celebrationem feſti Dedicationis ſua Eccleſiae Cathedralis ad formam Decretorum, die 18. Martii 1756. in eadem Varmiſienſi. Ad formam Decretorum, juxta quae obligantur ad celebrandum Anniverſarium Dedicationis Eccleſiae Cathedralis Regulari in urbe degentis, non vero in dioceſi. Vide num. 412. & alia ibi antea.

An civitas Calaguritana rigorose prout ente Indultum; 2117 ſervare tenetur feſtum Sanctorum Hemertii & Celedonii fratrum Martyrum; & Civitate Calceſtana ſervare eodem modo tenetur feſtum S. Domini, vel utroque civitatis utrumque feſtum ſervare tenetur? Et reſponſum fuit: Affirmative ad primam, Negative ad ſecundam; S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad primum Dubium.

An oppidis, quae non habent peculiarem Patronum, ſervare tenentur feſtum Patronum principalem Eccleſiae Calaguritanae, cui ſubſunt, ſive poſtea feſta Patronorum utriusque Eccleſiae, nemp Calaguritanae, & Calceſtanae, Et reſponſum fuit: Negative ad utramque partem; S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad ſecundum Dubium. Vide num. 141.

An oppidis, quae habent peculiarem Patronum, ſervare tenentur feſtum illius dumtaxat, ſive poſtea omniſe feſto ſui peculiari Patroni, ſervare tenentur feſtum Patronorum Eccleſiae Calaguritanae an ſubſunt, vel Eccleſiae Calceſtanae huc principaliter unita, vel poſtea Feſta Patronorum utriusque, ſervata etiam feſta proprii Patroni, Reſponſum fuit: Tenent ſervare feſta Patroni particularia loci dumtaxat; S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad tertium Dubium. Vide num. 1218. ſeq.

An civitates Calaguritanae, & Calceſtanae ſervare te- 2118 neantur, ultra feſtum Patroni proprii, feſtum Petri principalis Provinciae, in qua ſita ſunt, Et an oppide particularia dioceſis Calaguritanae, ſive habeant, ſive non habeant Patronum proprium, ſervare tenentur feſtum Patroni proprii Provinciae, in qua ſit reſpective exiſtunt, nemp S. Prudentii Episcopos & Conſeſſoris Patroni Provinciae Alacae, & S. Ignatii de Lojola Patroni Provinciae Guipuzcon & Viſcaiae &c. Reſponſum fuit: Negative ad utramque partem; S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad quartum Dubium. Vide num. 1218. ſeq.

Officium S. Stanislai Polonii Martyrii Episcopos Cracovienſis, Patroni principalis Regni Poloniae, quod & Cle- 2119 ro ſacraſcit, & alia in Polonia recitatur ſub ritu duplici primae claſſis, a Patribus autem Carmelitae propter aliquod dubium ſive ſcrupulum tantum ſub ritu duplici minoris primae claſſis: Utrum idem Patres Carmelitae in Polonia idem Officium S. Stanislai tenentur recitare ſub ritu duplici majoris primae claſſis, aequivaleret, & correſpondet tituli duplici primae claſſis juxta Rubricas Brevis Romanae nec ne. Idem ad dubium da S. Crimiro, Reſponſum fuit: Tenent ad ritum duplici majoris primae claſſis; S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Ordinis Carmelitarum Regni Poloniae ad primum Dubium. Vide num. 551.

Officium proprium de eodem ſuperaddito Sancto deſcribitur 2120 recitari cum ſuis euchaſtiis, lectionibus & reſponſoriis &c. a Patribus Carmelitae in Polonia, prout recitatur a clero ſeculari S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Ordinis Carmelitarum Poloniae ad ſecundum Dubium.

Utrum feſtum Sancti Joſephini cum ſuo Officio, quod 2121 per Decretum Sanctiſſimi Domini Noſtri Pae Benedicti XIV. ex Dominicis infra octavam Aſſumptionis Beatae Mariae Virginis tranſlatum eſt pro Dominicis poſt octavam Aſſumptionis ejuſdem Beatae Mariae Virginis in Regno Poloniae; ut ab omnibus hoc Decretum obſervetur in Polonia, utrum etiam Patres Carmelitae tenentur ad illud

illud observandum propter uniformitatem cum aliis, nec
v. Responsum fuit, Affirmative: S. R. C. 26. Martii
1757. in una Ordinis Carmelitarum Polonie ad tertium
Dubium.

3305 Magister Cæremoniarii Ecclesiæ Cathedralis Gadi-
tensis supplicavit, quatenus declarata dignaretur: an
Officium Patrocinii S. Josephi, quod privilegio & conces-
sione particulari omnibus Hispaniarum Regnis indultum
est celebrari sub ritu duplici minori Dominica tertia post
Pascha, si concurrens in dicta Dominica, sicut accidit
hoc presenti anno 1757. festo Sanctorum Apostolorum
Philippi & Jacobi sub ritu duplici secundo classis, vel
alterius Sancti sub eodem ritu, dictum Officium Patro-
cinii S. Josephi non tam celebrari, neque transferri, sed
omitti debeat? & quatenus affirmative? Supplicavit per-
tinet pro declaratione, an licitum sit, & possit Reveren-
dissimus Episcopus Gaditensis idem Officium transferre
in aliam diem post citatam Dominicam tertiam, ut jam
in simili ab hac Sacra Congregatione concessum fuit Ar-
chiepiscopo & Capitulo Ecclesiæ Hispaniæ sub die 26.
Novembre. 1735. Et responsum fuit: In hujusmodi casu
Officium Patrocinii esse omittendum ad formam rubrica-
rum; S. R. C. 26. Jul. 1757. in una Gaditensi. Omitten-
dum, quia non ex precepto, sed ex privilegio, &
concessione particulari decuitur. Vide num. 1237. Vidi-
mus num. 959.

Facultas concessa est Clero Regni Poloniæ transferendū ad
Festa nonnullorum Sanctorum ad Dominicas infra 20-
rum octavas ob majorem populi concursum; cum autem,
ut sæpe solet, aliquod ex dictis festis incidat die Domi-
nico, queritur: An hoc casu festa Sanctorum incidentia
in diebus Dominicis celebrari debeant in iisdem diebus
propriis assignatis pro Ecclesiis universali, sive transferretur
ad Dominicos respective sequentes. Et responsum fuit:
Festa prædicta celebranda esse in diebus propriis, non
autem in Dominicis sequentibus in casu, de quo agitur;
S. R. C. 26. Jul. 1757. in una sacra Cleri Regni Poloniæ.
Diebus propriis cum Missa, & Officio, ut patet; scilicet
autem cum celebraretur in Dominica infra octavam,
quo in casu neque Missa sollemnis conceditur. Vide num.
402.

Singulis Dominicis diebus totius anni, quibus Pre-1237
fationes propriæ, per rubricas non sunt assignatæ, locuti-
pando a Dominica Sanctissimi Trinitatis anni 1759. Sa-
cerdotes omnes utriusque Cleri Sæcularis, atque Regna-
laris, Præstationem de Sanctissima Trinitate, quæ jam
inde a vetustissimis temporibus in usu fuisse dignoscitur
in Missa recitare teneantur: & inviolabiliter observari
mandavit. S. R. C. 3. Januarii 1759. in decreto Orbis &
Orbis, Sanctissimo D. Papa CLEMENTE XIII. feliciter
regnante ipso morante, & confirmatum te.

INDEX ALPHABETICUS RESOLUTIONUM

Numerus indicat seriem cuiusque Decreto prefixam in Opere.

A

- A** Bacos pro Prelatis. *anm.* 359.
Abbas benedictio cum bireto. 48.
Abbas an possit benedictorem populum maris Episcoporum. 104. 366.
Abbas, presente Episcopo, obi sedet. 157. 946.
Abbatas Collegias exemptas quando inaccessandi post Canonicos. 33. 370.
An possint pontificalia exercere extra suam Ecclesiam. 365. 368.
An de Ordinationum licentia. 365. 1090.
Abbatas Cassinenses, quoad Pontificalia, & privilegia. 405. 599.
Abbatas plures in eodem loco, quomodo incedens debent in processionibus. 335.
Abbatas Cavenes. 360. 403.
Abbatas nullius dimicant. 378.
Abbatas pontificaliter induci. 945. 599.
Abbatas an sint associandi, cum ad pontificalia accedunt. 140.
Abbatas in processionibus. 948. 599.
Abbatas Ss. Salvatoris Venetiarum quibus Privilegia uti possint. 365.
Abbatissa electio. 320.
Abbatissio in Missa Nativitatis Domini. 761.
Presbyterorum ordinationum. 1247.
Absolutio Solemnis in Anniversario Episcopi. 329.
In die obitus. *Ibidem*.
Absolutio quomodo concludenda super cadaver. 391.
In Commemoratione omnium defunctorum. 687.
Abbas contra Ceremoniales, Rituale, & Rubricas tollendi ab Episcopo. 41.
S. Amiliasus. V. Officium.
S. Agnes. V. Festum.
Afflicto in expositione, & depositione Ss. Sacramenti. 688.
In antiphona, per annum, quando dicendum. 1065.
Omittendum, quando Officium celebratur extra tempus Paschale. 999.
In Officio votivo Ss. Corporis Christi. 1085.
In Officio votivo Sanctorum intra tempus Paschale. 1274.
In Officio parvo B.M.V. tempore Paschali. 1274.
Almatia canonica supra paramenta, an deservenda. 442.
S. Aloysius Gonzaga. V. Festum.
Altare cum praeclis. 360.
Fixum consecratum, quomodo asecretur. 876.
Portatile, quomodo permitti. 133. 418.
An Episcopus possit illud erigere extra suam habitationem. 620.
Sub quo sunt spolia cadaveris mortuorum, an sit celebrandum. 236.
An erigendum in cubiculis privatis Regularium. 620.
Altare quot mappis cooperiendum. 133.
Altare majus, & quando Missa private ibi prohibita. 177.
Altaria Brutorum, an permitti. 402.
Sanctorum Prophetarum veteris Testamenti. 675.
Angeli, & Archangeli. V. Officium.
S. Anna. V. Festum.
Anniversaria Consecrationis Episcopi. 818. 866.
Anniversaria Dedicationalis Ecclesiae, quando Episcopus non elegit diem, quo die celebrandum. 426.
An in Oratoriis subiectis sciendum. 870.
In Ecclesia Capucinorum de Vipacco, quando celebrandum. 1157.
Congregationalis S. Philippo Nerii Cortone. 1156.
Anniversaria Sanctorum quo rita celebranda. 1274.
Anniversaria Defunctorum. Vide Defunctorum Missa solemnes.
Errat. Biblioth. Tom. VIII.
- Anniversarium Petri 33. Regis Portugalliae. 1204.
In ingressu Prelati inferioris Episcopi. *Ibidem*.
Annuli usas in Missa quibus vetatur. 493.
Qualia Canonice conceduntur. 443.
Antiphona *Ecc. Sacerdos magnus*, in ingressu Episcopi quando dicenda. 1148.
Antiphona *Verum est enim Regnum Caelorum*, quando dicenda. 320.
Antiphona Beata Maria in fine Officii, quando omittenda. 813.
Antiphona *Alma Redemptoris*, an protrahenda post diem 2. Februarii. 321. 714. 821.
Antiphona *Ave Regina Caelorum*. *Ibidem*, & 657. 821.
Antiphona in choro dicenda prima Dignitati post Celebrantem. 330.
Ad Caxanicum Episcopum. 494.
Antiphona fratres ad Laudes in festis ante Nativitatem Domini, an in solemibus omitti possint. 79.
Antiphona majores ante Nativitatem Domini, nunquam omittenda. *Ibidem*, & 636.
Antiphona Matutina in festo S. Raphaelis Archangeli. 1004.
Antiphona, quando duplicanda in Officio defunctorum. 1062.
Apostoli, & Evangelista sunt ejusdem qualitatis. 464. 822.
Ara lapidea. V. Altare portatile.
Archidiaconus quando est prima Dignitas. 395.
Quando theurificandus. 58.
Assistens Episcopo an intelligitur in choro. 82.
Ejus munera. 153. 395. 599. 482.
Precedentia. 366. 393.
Archidiaconus Protozonarius. 108. 322.
Archidiaconus Cameracensis. 396.
Archiepiscopus quoad Crucem. 138.
Ejus precedentia. 323.
Ante receptionem Pallii. 208.
Archiepiscopus Granatensis. 338.
Archipresbyter. 111. 457.
Non habet regimen chori. 43.
Qui resignavit Dignitatem. 346.
Protozonarius. 445.
Asperio die dominico a quo faciendi. 260. 308. 523.
Asperiorum a quo ministrandum Episcopo. 37. 90. 231. 251. 322. 459. 789.
Cardinali. 252.
Quando a Religiosis. 302.
Assistens Canonico celebranti cum pluviali. 4.
Assistens Episcopo theurificat Episcopum ad sedem. 72.
Quo loco ipse theurificandus. 74.
Assistentes quales Canonico officium facienti ad Vesperas sint. 88.
Assistentes Episcopo, quoad munera, & praeminentias. 6. 18. 38. 108. 119. 120. 235. 260. 272. 294. 304. 349. 940.
An debeant daponere biretum de capite Episcopi. 38. 155. 444.
Assistentes Episcopo quoad Tamulum. 865.
Assistitibus duorum Canonice Episcopo praestanda. 32. 66. 94.
Dixionum erga Episcopum. 6. 32. 66. 322. 1205.
Episcopo concionanti. 294.
Assistens Episcopo suffraganeo. 32. 370. 599.
Episcopo extra Cathedrali. 129. 163. 324.
In Ordinationibus. 67.
In Missis privatis. 321.
Assistens a Coadiutoris Canonice, an Episcopo praestanda. 373.

Affluentia Canonicoꝝ Digalitatibus, quando, & a quibus præstanda. 4. 350.
Eorum habitus. 2204.
Affluentia in choro, & in receptione cinerum, candelarum, & palmarum, quando non attendatur. 20. 21.
Affluatio Abbatum Cassiacensium ad pontificalis accedendum. 403.
Affluatio Episcopi quoad Canonicos in genere. 23. 99. 253. *seq.* 395. 848. *seq.*
Quoad Archidiaconum. 395.
Quoad Capellanos. 955. *seq.*
Ave Maria semper dicenda ante Concionem. 604.
Ave Regina Cælorum. V. Antiphona Beata Maria.
Aventinensis Metropolitana. 914.
Aurora pro Missa. 268.

B

Baculus, & mitra sunt correlativa. 21. 56.
Baculus pastoralis, & Mitra Prælatorum Episcopis inferiorum. 363.
Baldachini hæc quomodo deferendæ, & a quibus. 10. 191. 1146.
Ejus color pro Episcopia, & Cardinalibus. 257.
Qualis locus reputetur dignior in iis deferendis. *Ibid.*
Baldachinum Prælatorum inferiorum, 358.
Quale coram Episcopo. 350.
An Episcopo concedatur Sacramento exposito. 1127.
Baldachinum Suffraganei ubi competat. 216.
Domino loci. 337.
Hæc Domina loci, ubi, & a quothurificandæ. 91. 97.
Beati nomen canonizati Missa, & Officium. 347. 379. 457.
Eorum imitates, & privilegia. 276. 319. 379. *seq.* 390. *seq.* 452. 1171.
An Reliquiarum exponendæ, & deferendæ in processionibus. 389.
An eligendi in Pastores. 441. 391. 2080. *seq.*
Beatorum processus. V. Processus.
S. Benedicli. Vid. Officium, Festum, Commemoratio.
Benedictio Abbatum super populum. 104. 190. 363. *seq.* 375.
Benedictio Aquæ in Sabbato Sancto. 673. Vid. Sabbatum Sanctum.
Benedictio cum Ligno S. Crucis post ejus expositionem, vel processione. 1038.
Reliquiis Sanctorum, & Imaginibus. 705.
Benedictio Episcopi. 126. 495. 707.
Benedictio Candelarum, Cinerum, & Palmarum ob agenda, & quomodo. 60. 96. 101. 113. 154. 194. 202. 235.
An sit de jure parochiali. 60. 770.
Post Novam, non vero post Tertiam faciendæ. 743. 1743.
Benedictio mulieris post partum quo jure. 771.
Benedictio incensi in Missa. 713.
Quomodo pateoda per Ministros ab Episcopo. 2147.
Hodie Becharum. *Ibid.*
Benedictio, ad danda a Vicario ante Evangelium, vel Concionem. 57.
Benedictio cum V. Sit nova Domini benedictio, cui competat 2. 190. 363.
Benedictio sacre foppeleatilis quoad Prælatos inferiores. 374.
Benedictiones faciendæ mano extensa. 436. 565.
Benedictiones, quæ non sunt de iuribus mere parochialibus. 60. 770.
Benedicti quo rita incensandi. V. Thurificatio.
Ubi sedeat quando sunt parati. 114.
Biretum quoad Episcopum. 38. 175. 444. V. Pilicolum.
Deferendum ab omnibus in processionibus. 809.
Breviarium Romanum usus. 21.
Semel acceptus confirmatur. *Ibid.*
Bugia, seu candelæ, a quo ministranda Episcopo. 341. 844.
Illa uti possunt Canonici. 789.
Neque Dignitates Urbinate Ecclesiæ. 2266.
Noo potest esse materia Acolythi. 864.

C

Cadavera Mortuorum sub altari non collocanda. 236.
Cala, quando cooperiendæ ante vericulum, quod dicitur *Communio*. 679.
Cereemoniale Episcoporum in tollis consuetudines. 41.
Cereemoniale Episcoporum in regno Castellæ, & Legionis. 8.
In Calarissana Ecclesiâ. 176.
Cereemoniale sa semper servandum. 5. 42. 372.
Cereemonie neque immutandæ, neque inducendæ. 119.
Cereemoniarum Magister. Vid. Magister Cereemoniarum.
Calendarium. V. Festa Calendarii.
Cafarica sita in Missa, an permitta. 318.
Calix velo cooperiendum in parte interiori. 678.
Nihil super illo ponendum. 764.
Reponendæ lo capsula ferri v. in Coena Domini. 812.
Calarissana Ecclesiâ. Vid. Cereemoniale Episcoporum.
Campanarum pulsatio in Sabbato Sancto. 774.
In Salutatione Angelica. 46.
Campanula in elevatione Sacramenti. 277. 589.
Caodæ. V. Bugia.
Candela, an accendenda in administratione Sacramenti Confirmationis. 1200.
Candela accensa in processione SS. Sacramenti. 19.
Candelæ distributio. V. Benedictio.
Candelabrum septimum in quibus Missa ab Episcopo edhibendum. 65.
An conveniat Abbatibus. *Ibid.* & 356.
Canon Missæ. 307. 908. 1132.
Canonici Diaconi. V. Assistentes Episcopo.
Canonici Diaconi obientes præbendam præbiterales. 107.
Canonici debent cantare alta voce. 22.
Sub qua penna. *Ibidem*.
Teneant cantare Missam de die. 110. *seq.*
An deferant cappam in administratione Sacramentorum. 219.
An debeant assistere in Ministerio Diaconi, & Subdiaconi. 625. 911.
Quando bene de Sacris exeant. 218.
Eorum munera erga Episcopum. 6. 22. 263. 341. 912. 953. *seq.* 1205.
Erga Suffraganeum. 31. 709. *seq.*
Quando iocofodi. V. Thurificatio.
Quo habitu interveniant ad concionem. 763.
Ad assistendum Episcopo. 1204.
Canonicoꝝ, & Dignitatum precedentis. 94. 102. 127. 265.
Erga Vicarium. V. Vicarius.
Sede vacante. 148. V. Dignitates.
Canonici Protonotarii privilegia, & restrictiones. 208. 119. 184.
Canonici parati. 16. 109. *seq.* 442.
Canonici an genuflectant Episcopo, & Altari. 28. 237. 1072.
Canonici Cathedralis in collegiata Ecclesiâ. 172.
Canonici Cathedralis, & Collegiata simul in Ecclesiâ Regularium. 8. 127. 166. 172.
Quando induant sacras vestes. 213.
Canonici Regulares. 223.
Canonici Ecclesiæ Urbinate. V. Urbinate. V. Urbinate. V. Urbinate.
Canonici Episcopos. V. Episcopos Titulares.
Canonici Pontificarius. 179. 490.
Canonici Officium faciens, quando nequeat respondere assistentiam Clericorum. 82.
Cantiones vulgari sermone in processionibus an cantandæ. 100.
Cantor, Digaltus in Cathedrali. 116.
Cantor in regimine chori. 43.
S. Cantus. V. Officium.
Capellani. 9. Eorum munera erga Episcopum. 35.
Erga Canonicos. 936.
Monialium. 758. *seq.* 894.
Capellani in Ecclesiâ Regularium. 466. 758.
S. Benedicti. 1173.
De Missa annuati. 954. *seq.*

- Terre Xende. 467.
An teneator Episcopo genuflectere. 936. 1228.
Capellanus Curatus in funeribus. 734.
Capitulum representatur in prima Dignitate. 465.
Cappa episcopalis. 228. 928.
Canonialis. 35. 219.
Capucini, & alii Regulares, an uti possint Beccario concessio Fratibus Min. de Observantia. 824.
Capucini Conventus Leodiziani. V. Officium S. servati.
Caput quando apertendum a Celebrante in Missa solamini. 495.
Ab Episcopo cum cappa. 175.
Coadiutor. 604.
Cardinalis quoad asperosiam. 352.
Quoad erectionem altaris in domo. 620.
S. Carolus. V. Festum, Officium.
Cassanensis. V. Abbatem.
Cathedra quando uti possint Prelati Episcopia inferiora. 357.
Celebrans, qui benedixit caetera. Vide Benedictionem.
Celebrans Missam in alia Ecclesia, quomodo se debent conformare. 752. segg. 1129. segg.
Celebratio Missae in Oratorio privata. V. Oratorium.
Collatio Ordinis in Sabbato Sabbato a Prophetia inchoanda. 1165.
In aliis Sabbatis. 1166.
Conferantur et Evangelium. 306.
Chori directio ad quem spectet. 24. 241. 928. segg.
Chores Benedicendi. V. Benedictionem Cinerum.
Cinerum impositio Episcopo ad quem spectet. 154. 403.
Cingulum quoad colorem, & materiam. 746. 863.
Circuli 90te Episcopum. 244. 907. 921.
S. Clero Officium, cum Officio Angelii Custodia apud Franciscanos. V. Officium S. Cleri apud Franciscanos.
Claustra Regularium quoad processiones. 220. segg. 225. 228.
Clerici existentes in defectu Capellanorum, & Beneficiatorum. 88.
Clerici ministrantes thuribulum, seu naviculum, quando debeant genuflectere. 733.
Clerici parati. 1.
Clerici Seminarii quoad locum in processione. 2. 96.
Clerus Cathedralis quoad locum in processionibus. 8. 27. 106. 152.
Clerici statim ministrant Eucharistia Clericis, & Laicis. 878.
Coadiutor Episcopi quoad stallum in Choro. 129.
Quoad Missam. 207.
Coadiutor Canonorum, Coadiutoria presentibus. 298. 271.
Absentibus. 272.
An possint servire Episcopo. *Ibid.*
An teneator interesse Choro. 198.
Eorum habitus. 271.
Fructus. 478.
Cometerii reconciliatio ad quem spectet. 80.
Comminatio, & Patria Sanctorum, an imprimenda in Oratione. 196. 976. 1030.
Collegiata insignis quoad praecedentiam. 223. 169.
Collegium Prior. V. Prior.
Collecta pro Episcopo quoad Regulares. 3.
Collecta pro Consecratione Episcopi. V. Commemoratio.
Collecta contra Toros. 625.
Collecta in Anniversario translationis Defunctorum, an vantianda. 29. 602.
Collecta pro Sacerdote defuncto qualis semper dicenda. 1265.
Collecta pro defunctis in Missa vivorum, quando dicenda. 458. 190.
Numero impari quando dicenda. 858. 1103.
Collecta iuxta Ordinalium. 193.
Color in Missa qualis a Sacerdote, qui recitat Officium de Confessore, in Ecclesia, in qua festum agitur de Martyre. 758. 1229. segg.
Color in Missa eorum Sacramenta. 1255.
Color in Missa votiva solemnibus. 1237.
Defunctorum. 479.
Color in consecratione Episcopi. V. Consecratio.
Commemoratio S. Mariae inter Suffragia facienda in astra Ecclesia Titularibus, etiam in choro recitatur illius Officium parvum. 29. 198. 462.
Commemoratio S. Benedicthi, & Scholasticum quando facienda a Monachis ejusdem Ordinis. 1034.
Commemoratio Consecrationis Episcopi. 218. 806.
Commemoratio S. Joseph, in Officio Desponsationis Maris pro Ordine Minorum. 181. 978. 1046.
Quo loco dicenda. *Ibidem.*
Quid servandum pro alie. *Ibid.* & 715.
Commemoratio octavam non omittenda a privilegiata in feria IV. Cinerum. 98. 525. 528. 1162.
Commemoratio octavam in Vespere Dominica privilegiata. 188.
Commemoratio Iessi an facienda in Missa votiva. 350. 1013.
Commemoratio solis de Croce, quando est titulus Ecclesiae. 877.
S. Salvatoris. *Ibidem.*
S. Salvatoris in civitate Bithie. 1193. & segg.
Commemoratio S. Vitalis, & Agricolae in prima Vespere S. Caroli. 202.
Commemoratio S. Corneii, & Cypriani, sc. S. Euphemii, & Socorum, qualla. 872.
Commemoratio S. Domitii in Officio S. Francisci a quibus facienda. 755.
Commemoratio S. Petri in Conversione S. Pauli, & S. Pauli in festo S. Petri ad vincula. 1126.
Commemoratio S. Sacramenti expositi. 209. 2106. 1023. 1126.
In Missa de Dominicis. 622.
Commemoratio omnium Fidelium defunctorum. V. Defunctorum.
Commemorationes plures uno die de Sanctis ejusdem qualitatis occurrentes. 649. 2008.
Quoad variandam, & quomodo. *Ibid.*
Commemorationes S. Crucis in ejus Ecclesiis titularibus. V. Suffragia.
Communicatio privilegiorum alienis Religiosis, an se extendat ad Officium. 470. 506. 512. 839.
Communio dum sit ad altare, celebratus transiens quomodo genuflectat. 278. 314. 703.
Communio populi, an facienda in Missa defunctorum. 1104.
In Nocte Nativitatis Domini, an ministranda. 285. 287.
Communio quoad Canonicos, & Clericos feria V. Coram Domini. 192. 639. 890.
Communio quomodo ministranda a Canonico. 219.
Communio dum ministratur Clericis, & Laicis, an standum in choro. 878.
Communio Sacerdotum cum sola. 504.
Monialium. 2037.
Concio coram Sacramento. 222.
Quo habitu audienda a Canonico. 244. 763.
Concionator quos salutat, & a quibus ipse resalutandus. 148. 604. 639.
A quo benedicendus. 375. 408.
Concionator Episcopus. V. Episcopus.
Concionatoris. V. Occurrentia.
Confessiones quo habitu audiente Sacerdotibus. 234.
An audiente nullo in Ecclesia. 198.
Confessores Sancti an cedant Martyribus. 872.
In Confessor, an addendum nomen Institutoria alienis Religiosis ob communicationem privilegiorum. 819.
An reiterandum a choro. 63.
Confraternitates quoad officia divina, processiones, & ecclesiasticae Functiones. 2. 122. 498. 775. & segg.
Confraternitates SS. Sacramenti quoad praecedentiam in processionibus. 95. 257. 322. 647.
S. Conradus. V. Lectiones.
Consecratio Ecclesiae. V. Dedictio.
Consecratio Episcopi quo color ministranda. 422.
Consecratio Ordinum Minorum. V. Missa.
Consuetudines spectantes ad Canonicos. 7. 22. 37. 230.

- Ad Magistros Catechizarum. V. Magister Catechizarum.
- Circa punctionem campanæ ad Salutationem angelicam. 46.
- Circa pluviam ad Vesperas. V. Pluviale.
- Circa expositionem Hostiæ in Feriis v. & vi. hebdomadæ fœstæ. 81a.
- Circa preintonationem Antiphonarum. 61.
- Consuetudines pro Officii recitatione. 635. 831. 1118.
- Consuetudines contrarie Ceremoniali, an servandæ. 41. 55.
- Consuetudines omnes an ab Episcopo approbandæ. *Ibid.* Corporale an benedicendum. 312.
- Corona ferrea cum clavis Domini Jesu an reponenda cum reliquiis, & exponenda. 89a.
- Corpus Christi. V. Festum, Officium, Processio, Occurrentia.
- Cotta forma ad regionis morem. 1104.
- Credo. V. Symbolum.
- Cruces altarium, & processionum an benedicendæ. 803.
- Conspicienda quomodo. 434.
- Cruces super Oblata quomodo efformandæ. 426.
- Crucifer an genuflectat coram Sacramento. 123.
- S. Crucis reliquia quomodo deferenda ab Episcopo in processionibus. 618.
- Quomodo clerici & populus se gerere debeant. 617. 804. 1121. 1137.
- An benedicendus populus cum ipsa. 1037.
- Cruz in altari pro Missa celebranda. 488.
- An coram Sacramento. 841. 1064. 1109.
- Reverentia ei faciende a Clero. 1040.
- Quomodo incensenda a Celebrante. 1039.
- Cruz Archiepiscopalis an deferenda in locis exemptis. V. Archiepiscopus.
- Cruz parochialis. 151.
- Cruz processionalis in Exequiis Sacerdotum ubi locanda. 1121.
- Cajas *systemæ solinus &c.* in Officiis Seniorum concessum Regularibus infra annum, octava benedictio. 461.
- An genuflectendum ad hunc versum. 1057.
- An dicendum in Officio S. Gabrielis, & Raphaelis Arch. 637.
- Curatus. V. Parochus.

D

- D**Ecanus. 110. 146.
- Decrets moderationis Pontificalium observanda a Prelatis Episcopo inferioribus. 336. 377.
- Dedictio Basilicæ S. Petri, & Pauli Apostolorum occurrens cum Octava Dedicationis aliarum Ecclesiarum. 839.
- Dedictio Basilicæ Salvatoris extra Urbem. 446.
- In Urbe. 917.
- Dedictio Ecclesiæ cathedralis in civitate sit com octava, in diebus sine octava. 419. 648. 729. 899.
- Dedictio plurium Cathedralium uniterum. 904.
- Dedictio Cathedralis extra civitatem. 729.
- Dedictio Cathedralis quoad Regentes, & Moniales. 430. 540. 671. 648. 757. 899. 991. 1081. 1126. 1133. & seq.
- Dedictio Ecclesiæ occurrens cum festo primæ classis. 610. 660. 919.
- Cum alio festo Dedicationis, vel octava. 827.
- Dedictio Ecclesiæ Matricis a quibus celebranda. 1174.
- Dedictio Ecclesiæ Officium ubi celebrandum. 1164. 419. 426. 648. 729. 870. & seq.
- Quomodo. *Ibidem.*
- Dedictio Officium an teneatur Episcopus etiam non Ordinarius consecratus in die Consecrationis recitare. 1112.
- Dedictio Ecclesiæ festum, interruptum, quomodo continuandum. 142.
- Dedictio octavæ die, lectiones primi Nodorni. V. O. clava, Lectiones.
- Dedictio Ecclesiæ majoris Ordinis Hierosolymitanæ ad omnes Religiosos ejusdem Ordinis ubique locorum castro Officii negata. 930.
- Defunctorum Officium pro prima die Mensis non impediri. 671.
- Pro commemoratione omnium Fidelium defunctorum. 11.
- In die Anniversarii, tertii, septimi, & trigésimi. 19.
- Pro adimplenda mente testatoris. 342.
- In Ecclesiis ruralibus. 736. & seq.
- Cum primum accipitur nuntium de morte alicujus. 601.
- Defunctorum Matutium in commemoratione generali, an cantandum pridie vespri. 11. 582. 699. 741.
- Quando private recitandum. *Ibidem.* & 1108.
- Quid pro Monachis Camaldulensibus. 1144.
- In die Anniversarii. 19.
- Defunctorum Missa solennis pro defunctis præsentis corporis. 76. 486. 1162. & seq. 1181.
- In die commemorationis omnium Fidelium defunctorum post Nuntium. 741.
- Quando pro defuncto in particulari possit cantari hæc die. 306.
- Defunctorum Missa in Anniversario. 19. 1180. & seq.
- Defunctorum Missa solennis, quando cantanda. 19. 76. 388. 479. 588. 826. 827. 1031. 1056.
- Quando prohibita. 307. 479. 691. & seq.
- An dicenda coram Sacramento. 1124.
- Defunctorum Missa private quando concedantur, & quando non. 307. 351. 422. 588. 643. 826. 862.
- Intra Octavam Corporis Christi solennia, & privata. 479. 486. 691. 885. 1056. 1124.
- Vid. Earguie.
- Defunctorum Missa in Ecclesiâ Ambrosiana. 1146.
- Delectio SS. Sacramenti. V. Processio SS. Sacramenti.
- Depositionis Officium. V. S. Maria Officium.
- Disconi, & Subdiaconi monachi, quando obsequia Canonici. 829. 944.
- Diaconus ministrans tunc Canonico. 712.
- An debeatthurificare chorum. 91.
- Et Dominum loci. 97.
- Tenatur semper ministrare incensum. 305.
- Dies 2. Februarii, an assignanda pro Sanctis. 332.
- Quid de 18. Januarii. 978. 1113.
- Dies octo ante Nativitatem Domini admittunt Officia etiam semiduplex. 626.
- Dies festivi B. M. Virginis qui sunt. 1178.
- Dignior Sacerdos porrigens Candelam, Cineres, & Palmam Celebranti. 54. 456. 811.
- Dignitas prima Cathedralis quoad præcedentiam. 463.
- Dot Candelam &c. Episcopo. 96.
- Si sit Protosynarchus, quo habitu in eboto. *Ibidem.*
- V. Propositiones, Canonici, & Dignitates.
- Dignitates distinctæ a Canonici quoad habitum, quomodo in processionibus. 161.
- Dignitas seu Canonici assistentes Episcopo ad absolutionem ad Tumulum debent esse Sacerdotes. 865.
- Dignitates, an teneatur ministrare inferioribus. 110. 819. 941.
- Paribus. 964.
- Tenentur associare Episcopum. 99.
- An etiam in Ecclesiis Collegiatis. 163.
- Quando abesse possint a choro. 941.
- Quando incensenda. 305.
- Dignitates in Missa private. 931.
- Dignitates Urbani Ecclesiæ. V. Urbinateas.
- Directorium Officii pro diebus Januarii. 900.
- Discrepancia inter Rubricas Missali pati formas sequenda. 1169.
- Doforatus, quæ præcedentia. 117. 181.
- Doftrina Christiana, an doceri possit in Oratoriis. 782.
- Domine prævenissi &c. V. Responsorium.
- Dominica infra octavam, occurrens cum semiduplex. 761.
- Dominica, quæ supersunt post Epiphaniam, an poni possint post Pentecostem. 656.
- Dominica Septuagesimæ occurrens festo duplici secundæ classis cum octava. 1142.
- Dominica anticipanda, aut omittenda, & cedant in dies impedita novem lectionum. 1016.

S. Dominici Commemoratio . V. Commemoratio .
Dominio loci ubi datur baldachinum . V. Baldachinum .
Domus Laureana . V. S. Maria Officium .
Daplex sine alia expressione concessa, semper intelligitur duplex minus . 169.
Duplex in die commemoratoria omnium defunctorum, sed Missa de Requie . 182.
Duplex occurrentia ante octavam non privilegiatam, si transferendam, quomodo . 109.
Duplicia, & semiduplicia transacta, praferenda Officio concessio semel in hebdomada . 718. *seqq.*
Quid da Religione Saxorum Bestia Mariae . 454.
Duplicia primae classis, si incident in Sabbatum duplii minori occupatum, ad duplex minus transferendam in Dominicam sequentem . 885.

E

Ecclesia Confraternitatem . V. Confraternitate .
Ecclesiae exemptae . 165. 371.
Ecclesiae Monialium . 718. *seqq.*
Ecclesiae Monialium . V. Cœmeterium .
Ecclesia Regularium . 75. 166. 712. *seqq.* 1119.
Ecclesia Saccularium sub parochia Regularium . 152.
Ecclesia parochialis simplex . 169.
Elevationi Eucharistiam an semper genuflectendum . V. Genuflectere .
Episcopi commemoratio in Canone . V. Canon Missae .
Collecta ultima ejusdem . 3.
Episcopus in processionibus . 112.
Eo essente fungione a quo sent . 101. 118. 197.
Defensa ligum Crucis . 637.
Predicatio in ambo . 494.
Assistens Missa solemnem in Nativitate Domini . 851.
In Dominicis Palmarum, & hebdomada sancta . 146. *seqq.*
An sit thurificandus assistens cum cappa . 440.
Cum cappa sibi met caput parit, & quid in pontificalibus . 199.
In Ecclesia quomodo statuet Canonica . 18.
An possit celebrare Missam in domo laicorum . 311. 620.
An possit habere fenestram a domo respicientem in Ecclesiam . 36.
Concionatorum nonquam patit benedictionem . 61.
Quando detrahit vestes violacae . 861.
Episcopus in feria V. Canon Domini . 167.
In aliena Ecclesia, & extra diocesim . 169.
In Romana Curia . *ibidem* .
An possit permittere processiones . 498.
An possit compellere Regulares, ut ascendant ad processiones . 109.
In Pontificalibus ante Missam an facienda aspectus die dominico . 109.
Mozzeta quando deponit . 181.
Quando Ordines possit eoaferre . 1093.
Ubi thurificandus, & a quo . 71.
An possit aliquando addere Calendaria, mutata ritum, aut Rubricas Bevilarii . 116.
Quomodo possit idem fixum assignare Sanctis, & quibus . 1114.
In Matutinis ubi sedet . 89.
An possit neclare Officium Pastoralis alicujus oppidi, quando reperit in sua diocesi ob aliquam causam . 189.
An possit concedere facultatem legendi Missa in Oratorio privata . 1149.
An possit in Confraternitate addere aliud nomen Confraternitatis . 1191.
An debeat se abstinere a frequenti accessu ad Ecclesias exemptas . 371.
Quomodo se gerere debeat in Ecclesiis Abbatialibus . 31. 199. 370.
An Episcopus possit in Oratorio suo facere ordinationes in Sabbato Sancto sub Missa laica . 1148.
Episcopus administrator alterius Ecclesiae . 904. *seqq.*
Administrator, & possessor . 1138.
Episcopus Canonica . 185.
Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

Episcopus Coadjutor quoad locum in choro . 189.
Quoad Missam cantandam . 104.
Episcopus Regularis . 401.
Episcopus Suffraganeus . 71. 709. *seqq.*
Episcopus Titularis in aliena diocesi . 334.
Episcopus consecrator in ordinatione 1146.
Consecrandus . *ibidem* .
Episcopus consecrator pro alia Ecclesia diversa, a qua fuit translatus, quo ritu pronuntiandus in Missa . 1117.
Evangelium S. Joannis in sua Missa, an mutandum ex aliqua causa . 148.
In Missa votiva . 348. 1016.
Evangelium in benedictione palmarum . 667.
Evangelium Vigiliae, vel Temporum, quando comoratur cum Evangelio Missae . 962. 1019.
Evangelium proprium alicujus Martyris ad dicendum etiam tempore paschali . 1061.
Evangelium S. Petri Martyris quando transferatur . 775.
Eucharistia in Ecclesia Confraternitatis . 794. *seqq.*
Eucharistia expositio quando permittitur . 51. 111. 791.
Quadragesima horarum . 668. 736.
In die Corporis Christi a quo delatanda in processionalibus . 101. 814. *seqq.*
S. Eulalia . V. Officium .
Eaque Defunctorum . V. *Non intrat in Iudicium etc.*
Parvulorum in feria v. & vt. & Sabbato majoria hebdomada . 499.

F

S. Fabiani, & Sebastiani Officium . V. Officium .
Familiaria Episcopi ubi sent, & quo ritu . 754.
Feretina Cathedralis nova consecratio . 839.
Feria v. Cisteriorum, si incident aliqua octava . 133. *seqq.* 1161.
Feria 11. post Dominicam Passionis, quoad Orationes . V. Collecta .
Feria 111. Rogationum, quando occurrat cum simplici . 686.
Quamvis oratio . 826.
Feria v. in Causa Domini, quoad celebrationem Missae . 773.
Feria vt. in Parasceve, vel Sabbato Sancto, si occurrat Annuntiatio B. M. Vide S. Maria festum .
Feria vt. post Dominicam Passionis . V. S. Maria festum de septem doloribus .
Feria vt. post octavam Ascensionis cum sit Officium de semidupliciter translato . 614. 819.
Festa Domini praecedunt omnibus aliis . 511.
Festa pluribus ejusdem ritus occurrentibus, quae praecedunt . 514. 614. 801. 1017.
Festa ex toto Communitaria . 1098. 1134. *fig.* 1180.
Festa, quam festivantur a populo cum solemnitate, an Officium habeant sub ritu majori . 1096. 1098. 1101.
Festa secundaria Patroorum minus principalium, quo ritu . 1134.
Festa ubi defunctus suam solemnitatem . *ibid.* 1180.
Festum Calendarii particularis occurrentia cum festo Calendarii universalis . 111. 514. 801. 951. 1016.
Festa translata, si item moveri ex necessitate contingat . 1185.
Festa translata, quoad novam assignationem, & recitationem . 447. 599. 819. 1007. 1019. 1091. 1097. 1161. 1187.
Festa translata in genere . 509. 518. 646. 666. 965. 1051. 1096. 1118. *seqq.* 1117.
Incident in Dominicam infra octavam . 509. 666. 739. 761. 966. 1051. 1097.
In aliam diem octava . 446. 1184. 1097. 1197.
Festa semel assignata an semper habeant suam sedem ipsa die . 1118. *seqq.* 1149. 1156.
Quomodo assignanda . 514. 1017. 1178. 1185.
Festa perpetuo impedita, quando celebranda . 1196.
Festa perpetuo impedita an possint assignari in diem infra octavam . 1161. 1197.
Festa duplii ante octavam, non privilegiatam, vel infra eam occurrentia . 509. 518. *seqq.*
Semiduplicia . *ibidem* .
Festa duplii eadem in festo S. Nominis Jesu . 91. tott.

Festa semiduplex occurrentia infra octavam. V. Semiduplex.

Festa noviter a Sede Apostolica instituta pro universali Ecclesia, quomodo praeposita festo diocesano ejusdem ritus. 682. 1079.

Festa Beatae Mariae Virginis. V. S. Mariae festa.

Festa aliquo incidentia in diem 6. Novembrii. 44. 733.

Festum Patroni principalis. V. Patronus.

Festum S. Corporis Christi. V. Processio Corporis Christi.

Festum Corporis Christi occurrentia in Festo S. Joannis Baptistae. 1009.

S. Joannis Baptistae cum Dedicacione propriae Ecclesiae. 610.

S. Petri, & Pauli cum Dedicacione. 919.

S. Bartholomaei ubi celebratur die 27. Augusti. 859.

S. Laurentii Martiris. 852.

S. Marci cum S. Philippi, & Iacobi. 464. 824.

S. Marci quoad Missam. V. Missa.

S. Petri Martyris translatus. V. Litaniae Majores.

Quoad Evangelium. V. Evangelium.

S. Firmiani Episcopi. 888.

Quadragesima Martyrum mutatum. 394.

S. Nomina Jesu quoad Fratres Minores S. Francisci. 901.

S. Joachimi a die 30. Martii remotum. 1068.

Occurrentia in die octava. 1085.

Litaniae indultum in Germania. 1006.

S. Annae de praeposito elevatum ad duplex majus. 1060.

Occurrentia cum die aliquo octave. 1194.

S. Agnetis secundum. 799.

S. Aloyxii Gonzagae quando celebrandum in Reginis. 1118.

S. Josephi de praeposito oblique. 629.

Petriniani S. Josephi impeditum, ad transference dum. 884. 1258. 1279.

Ad praeposendum Apostolorum festum. 1087. 1150. 1199. 1237.

Archiconfraternitatis septem dolorum, pro regnis, & provinciis hereditariis Domini Austriacae. 1128.

Dedicacionis Ecclesiae. V. Dedicatio.

S. Francisci de Paula, *ly de Padua*, ad dicendum in Orationibus. V. Cognominis Sanctorum.

S. Francisci Xaverii Officium translatum. V. Vallata.

S. Francisci Fratre quoad praecedentiam. V. Regulares.

V. *Fidelium Anima*, ad omittendam in hac horarum quando subsequetur Missa. 1126.

Fimbriae pluralis Episcopi a quo elevandum. V. Pluviale.

Functiones episcopales ad Dignitates spectantes abscissa Episcopo. V. Dignitates.

Prima Dignitas impedita, a quo. 101. 118. 197. 760. 799.

Functiones spectantes ad Episcopum. *Ibidem*.

Functiones, quae non sunt de juribus parochialibus. 778. 1199.

G

S. Gabrielis Archangelis qualia octava Benedictionis. V.

Officium S. Gabrielis Archangelis.

Genesclerere ante Reliquiam S. Crucis. 1040. 1127.

Ad *Verbum coram* Missa solemnitate Nativitatis Domini, quoad Episcopum. 854.

Genesclerix a Celebrante coram Sacramento exposito. 178. 707.

In processionibus. 719.

Ante Sa. Sacramentum expositum. 13. 177. 124.

In sola pyxide. 1144.

Quid de Crucifero. V. Crucifera.

Genesclerere a choro intra Missam. 911.

Genesclerere in communione populi, dum celebrans transit pro Missa celebranda. 198.

Genesclerere ad benedictionem Episcopi, quoad Canonicos. 125. 160. 496. 1079.

Dum Episcopus benedicit cum Sacramento. 1279.

An sufficiat semigenesclerix coram Episcopo. 1196. 1218.

Genesclerere in Missa festivi, quae substituitur Missae de Octava. 965.

In Missa solemnibus. 1014.

Ad Orationes in Missis solemnibus. 62.

Genesclerere post *9. Paucem de Cate* ante repositionem Sacramenti. 708.

In ministracione thuribuli, seu naviculae a Clericis. 712.

Genesclerere in Missa Nativitatis Domini. 605. 707.

Ad introitum Missae solennis. 1015.

Gloria in excelsis Deum *Credo*, quando omittitur. 69. 591.

In Missa votiva Beatae Mariae, quando dicatur. 68. 618.

An dicendum in Missa de septem doloribus Beatae Mariae. 476.

Gloria Patri quando dicenda in feria vi. Parasceve. 1199.

Gregorianus cantus conceditur Ordini Eremitarum S. Augustini Francie. 751.

Gubernator Civitatis quomodo transfrascandus. 53.

Ubi sedet in Ecclesia. 227. 561.

H

Hebdomadae parata in choro ubi sedet. 110. 195.

Quae intonare debet. 215.

An possit uti sola. 425.

Heredes debent struere in funeribus circa numerum Religiosorum. 224.

Homilia. V. Lectiones tertii nocturni.

S. Hilarii Officium, & Missa permittitur cum distinctione. 198.

Hora canonica celebrandi Missae solennes a Rubricis statuta ad mutari possit. 8069. 1148.

Hora canonica decetate nactam a clero seculari cum regulari. 11. 106.

Hora canonica in Oratorio Confraternitatum. 779.

Hostia la feria v. Cate Domini, ad exponendam. 812.

Hostia pura quomodo sciendatur in Missa. 438.

Hymnus S. Hermenegildi. 984.

Hymnus S. Thome in festo transverberationis. 1067.

Hymnus cum versu: *Miserit beatus secedere sedet*. V. *Miserit beatus*.

Hymnus in festo stigmatum S. Francisci translato. 1112.

S. Josephi translato. *Ibidem*.

Hymnus in festo S. Angelorum Custodem ad Horas non debet terminari ut in Landibus. 732.

I

Januarii Officium. V. Officium.

Januarius. V. Vigilia.

Jerolymitanus Religiosi. 929. 1199.

Imagines sacra velanda, & detegenda. 310. 1199.

Bestiarum. V. Besti.

Sanctorum Religiosis S. Augustini a Fratribus discalceatis, quomodo depingenda. 177.

Imagines sanctorum an incensanda, etiam si non habeant inclusus reliquias. 1168.

Imagines in processionibus quomodo deferenda ab Episcopo. 112.

Imago S. Mariae, an deferenda in feria v. & vi. majoris hebdomadae de nocte. 1170.

Immaculata Conceptionis Officium. V. S. Mariae Officium.

Immaculata non potest dici pro inveniente in antiphona.

Poss. partum 1022. V. Benedictionis.

Incessatio. V. Thurbificatio.

Incessum, an ministrandum a Diacono. 306.

Indulgentia, quando impartiri, vel publicari valeant a Praelatis inferioribus. 167.

Indulgentia, an transferatur, quando transferatur Officium. 570. 576. 1124.

Indulgentia perpetua per i. mortu, ad sicut apponi intuitu altaris privilegiati. 467.

Indulta Sedis Apostolicae super beatificationibus. 119.

Indultum erigendi Oratorium privatum. 418.

Initium Scripturae, & aliquod festum cadat die Dominico, ut possit legi per hebdomadam. 964. 991. 993.

Inquisitiones pro beatificatione, & canonizatione Sanctorum. 507.

Introitus *Gaudemus*, ad dicendum tempore paschali. 1161.

In-

- Inventionis S. Crocis festum cadens in Dominicam in qua celebratur festum Dedicationis Ecclesie. 1022.
 Invitatorium: *Hodie fecerunt Domini audieritis*, quomodo recitandum. 342.
 Invitatorium Officii defunctorum quando dicendum. 1068.
 S. Joachim festum. V. Festum.
 S. Joseph festum occurrans cum SS. Apostolis an prefertendum. 185. *sq.* 1150. 1237.
 S. Joannis Chrysostomi lectiones primi nocturni, quando variande. V. Lectiones.
 S. Joannis a Cruce Officium. V. Officium.
 S. Joannis de Matha lectiones variande in primo nocturno. V. Lectiones.
 S. Joannis Nepomuceni homilia tertii Nocturni. 920.
 S. Joseph nomen additum in Litanis. 1132.
 An proponandam Apostolis. 321. 1150. *sq.*
 Ritus celebrandi ejus Officium in Hispania. V. Officium.
 Ejus commemoratio in Officio Beate Marie. V. Commemoratio.
 Jus parochiale in genere. 60. 772. *sq.*

K

Kalendarium. V. Calendarium.

L

- Lampas ante altare S. Sacramenti. 736.
 Lant Reliquias expositas. 747.
 Lant festum. V. Festum.
 Lectio de simpliciter continens vitam duorum Sanctorum, ubi de uno tantum sit Officium. 300.
 Lectio de simpliciter infra octavam Corporis Christi. 473. 487. 654.
 Lectio ultima Episcopo celebrante ad eundem spectat. 176.
 Lectiones dum penultime quando cantande a Canonica ultima. 158.
 Primi & secundi nocturni quando a Canonica, & quo ritu. 276.
 Lectiones iuncti Beati Jacobi Apostoli, in festo S. Philippi, & Jacobi legendae. 996.
 Lectiones de Scriptura, quando omittendae. 964. 1202.
 Lectiones Martirii S. Machabiorum cumquam omittendae. 1000.
 Lectiones Prophetarum mense Novembria, an dicende plures una die. 695.
 Quando possit omitti. 696.
 Lectiones duae, quando disjungi non possint, quid agendum. 320.
 Lectiones primi nocturni in festo S. Tereus. 1178.
 In die octava Dedicationis Ecclesie. 987. 1119.
 In festo duplici majore, quales. 347.
 In Officio de precepto. 655.
 Lectiones primi nocturni Dominicæ quartæ Quadragesimæ. 964.
 Lectiones primi nocturni quando variande in festis S. Joannis Chrysostomi, & Joannis de Matha. 1002.
 Lectiones tertii Nocturni in festo S. Raphaelis Archangelii. 1009.
 Legata cum onere celebrandi Officium sub alteri ritu an adimplenda. 994. 1182.
 Legatum recitationis alicujus Ottonis a Sacerdote post Missam, quo vita adimplendum. 477.
 Legatum in Avenionensi civitate circa *V. Pange lingua gloriosi*. 926.
 Liber satisfactionis a prima Dignitate Episcopo sollemniter cantante. 340.
 Ad Libitum Officium. V. Officium.
 Litanie majores in die Pasche, an transferende ad aliam diem. 812.
 Litanie quæ permittuntur. 246.
 Litanis nulli Sancti addendi. 246. 819.
 An in Consecratione Ecclesie. *Ibidem*.
 Additio S. Joseph. V. S. Josephi.
 S. Ludovici Officium in Gallis. V. Officium.
- M** Agister Catechomenorum quomodo eligendus. 148.
sq. 959. *sq.*
 Ejus vestis, & baculus. 160. 1172.
 Debet vocare Vicarium. 47.
 Ejus locus in processibus. 8. 159. *sq.*
 Ejus locus lateris, vel extra suum exercitium. 160.
 Magister Capelle quoad locum in processibus. 8. 119.
 Magistratus, sede vacante Episcopi, quoad locum. 142.
 Magistratus presente Episcopo. 954.
 Magistratus circa horum pro inchoandis Officiis erga Canonicos. 1094.
 Manipulos an deponendas in adoratione Crucis scilicet vs. in Parasceve. 1004.
 Mendicanti Collegiam in processione suam. 824.
 Manus super oblatas. 437.
 In effundenda Cruce. 436.
 Manutergium, an supra Calicem. 764.
 Mappa pro altari. 123.
 S. Marci Evangelium lectum quoad Missam, & Officium. V. Festum.
 S. Marci, & Marcelliani Mart. dupl. ratione insignis reliquæ eorum alterius. 891.
 S. Margarite Scotorum Regine, in Officio ultima verba lectionis expungenda. 985.
 S. Maria succurre miseris pro suffragio Beate Marie in Ecclesia sub quocumque titulo dicatis. 29. 682. *sq.*
 S. Marie Ægyptiacæ Officium. V. Officium.
 S. Marie Virginia festa.
 S. Marie Angelorum in Ecclesia titularibus quando celebranda. 423. 844. 1235.
 Annuntiationis, incidens intra hebdomadam majorum. 316. 1234.
 In feriam v. Cæne Domini. 396. 642. 890.
 In feriam vi. & Sabbatum Sanctum. 194. *sq.* 620. 642. 1234.
 In dia S. Joseph. 548.
 Purificationis. 1214. 1234.
 Occurrere in Dominicis Septagesimæ, Sexagesimæ, & Quinquagesimæ. 521. 815.
 Conceptionis. 652.
 Presentationis. 652.
 Visitationis, occurrere in die octava Dedicationis Ecclesie. 893.
 Desponsationis. 978. 1044. 1212.
 Espositionis parvis. 822. 962. 1044. 1050.
 De Mercede. 557.
 De Monte Carmelo. 974. 1028.
 Rosarii. 555.
 Dolorum. 456. 488. 556.
 Petrosini. 1044. 1082. 1119.
 Translationis alme Domus. 144.
 S. Nominis. 1029.
 In dicatibus Imperatori subiectis quo ritu celebranda. 1048.
 S. Marie in Sabbato. V. Officium parvum Beate Marie.
 S. Marie Commemorationes. V. Commemoratio.
 S. Marie Magdalene de Pazzi Officium. V. Officium.
 S. Martine. V. Hyminis.
 Martyrologium. Festa translata quomodo annuntianda. 994. *sq.* 111.
 Martyrum cum Confessoris consentientia. 872.
 Matutinam in nocte recitandam, an albascente die possit recitari. 73.
 Matutinam defunctorum. V. Defunctorum Matutinam.
 Meritis Beatorum sanctis fides, quando non immutanda hæc verba. 542. 772. 1112. *sq.*
 Miseratur. *cy* Causetur in choro quomodo recitanda. 64.
 Missa in altari, ubi est expositum S. Sacramentum, an licita. 481. 479. 1223.
 Ubi tantummodo servatur. 1255.
 Missa, cum sit processio cum S. Sacramento, qualis. 326.
 Missa ad postulandam gratiam bene moriendi. 820.
 Missa in die Corporis Christi qua hora cantanda. 420.
 Infra octavam Corporis Christi quo ritu. 473. V. Missa solemnitas.
 Missa in collatione Ordinum qualis. 1073. 1266.

In Sabbato Sancto. 1164.
 Missa in Palatio episcopali, absente Episcopo. 474.
 Missa contra Turcia. 679.
 Missa qualis celebranda in Ecclesia, ubi sit Officium semiduplex, a quibus celebratur festum duplex. 358. 1229. *seqq.*
 Missa an celebranda in altari majori inter divina Officia. 177.
 Missa occurrina, an servanda pro adimplenda altaria voluntate. 1109.
 Missa da Domini Pentecostes an possit sapari. 299.
 Missa privata in nocte Nativitatis Domini an illicita. 289. 287.
 Missa Rogationum. 309. 647. 902. 973.
 An possit Episcopus in Ecclesia Regularium solum decanari. 19.
 Missa da Passione Domini quando toleratur. 413.
 Missa S. Crucis. 471.
 Missa Beatae Mariae Virginis da Moute Carmelo. 1028. 1231. Rosarii. 353.
 Immaculata Conceptionis. 473. 502.
 Purificationis. 267. 332. 808. 1032. 1234.
 Dolorum. 426. 488. 1269. V. Missa votiva.
 Missa Beatorum. V. Beati nundum canonizati.
 Missa Feriae. 645. 704. 1241.
 Qua ora dicenda. 340. 1122.
 An ultra Missam scilicet cantanda. 122. 197. 278.
 Ad quos spectet buxina Missae decantationis. 228.
 In Cathedralibus quousque cantanda. 204.
 Pro quibus applicanda. 121.
 Missa vigiliarum qua hora cantanda. 340. 1242.
 Missa Patroni minus principalis, an fieri Crado. V. Symboleum.
 Missa solemnis coram Sacramento. 1190.
 Pro expositione quadraginta horarum. 1030.
 Missa solemnis allicuius Sancti, an celebranda in Dominica infra octavam. 409.
 Missa solemnis da Titulari die impedita quando cantanda. 809.
 Missa solemnis da S. Ioseph infra hebdomadam maiorem. 432.
 Missa solemnis pro quibus applicanda. 121.
 Missa solemnis pro defunctis. V. Defunctorum Missa solemnis, & privata.
 Missa votiva Beatae Mariae in sabbato in aua Ecclesia. 592.
 Missa votiva solemnis temporis Adv. 1238.
 Missa votiva solemnis B. M. in novandilibus ante Nativitatem Domini. 348.
 Missa votiva B. M. V. per annum qua dicenda. 1227.
 Missa votiva B. M. quando permessa. 264. 316. 323. 424. 450. 564. 592. 1032. 1136. 1239.
 Missa votiva de B. M. V. in octava eiusdem 1239.
 Missa votiva de Titulari Ecclesiae. 349.
 Missa votiva de aliquo Sancto in Sabbato. 392. *seqq.*
 Missa votiva de Sa. Sacramento 461. 586. *seqq.*
 Missa votiva in Adventu, Quadraginta, quatuor Temporibus, Vigilia, & Feria 21. Rogationum quoad Oratorem, & Evangelium Ferie 2016.
 Missa votiva in Dominica Palmarum. 498. 336.
 Missa votiva pro re gravi. 466. 523. 836. 850. 1268.
 Missa votiva, quando suffragari possit pro Conventuali. 195.
 Missa votiva infra octavam habentem Praefationem, & Communicantes proprias. 559. 564.
 Missa votiva Sanctorum quo rite dicenda. 1284.
 Missa votiva in conto fundata. 225. *seqq.*
 Missa cantanda dum quando. 697. 712. 828.
 Missa ante ejusdem Sancti, an cantanda eodem die. 317.
 Missa contra Regularibus concessa, an possint alii ante celebrare. 758. 1230. 2248.
 Missa coherentes Officio famul in mensa vel hebdomada concessa. 337. 2273.
 Missa due cantanda in Cathedralibus, & Collegiatis, quo rite. 128.
 Missa extra tempora paschalia pro Sa. Martyribus Stanislaw, Petro, Nerreo, & Acillio. 463.
 Missa tres in Nativitate Domini. 285. 287.

Missa quarum celebratio spectat ad secundam Dignitatem de Capitulo. 839.
 Missa coram Sacramento an celebranda. 1255. 2290.
 Missa privatam canonicorum sine ope alterius ministrantis. 952.
 Missa privatam infra octavam Epiphaniae. 410.
 Missa privata pro defunctis. V. Defunctorum Missa.
 Missalia, & Breviarii Romani usus. 86.
 Missalia Romani usus semel recepta, an confirmanda. 85.
 De a. usu in Ecclesia Monialium. 759. 894.
 Mitra. 56.
 Pratiola quibus concedatur. 363. 406.
 Mitra, Baculus, & Pontificalia quando Abbatibus concessa. V. Pontificalia.
 Mitra Episcopi titularis in choro. 922.
 Mitra Episcopo a quo imponenda. 801.
 Mitra Canonicorum. 1039.
 Mitra Dignitatum & Canoniceatum Urbinoantem Ecclesiam ubi & quando utenda ab istam. 1264. *seq.*
 Modice Ecclesiae Sa. Georgii, & Pauli; Constantiensis. 473. *seq.*
 Monachi Cassinenses an cogendi ad inserendum procathosibus. 2.
 Monialis ad quos Officia tantum sacranda. 371. 755.
 Non subiecti Ordinarii locorum, quoad Officia particularia diocesis. *Ibidem.*
 An variant sub nomine Regularium. 757.
 An possint recitari Officia Patroni, & Dedicatiois. 419. 1174.
 Cathedralia cum octava. 899.
 Monialis quomodo accedere debeant ad Ecclesiam in die auri consecrationis. 316.
 Monialis S. Clarae in Januaria habent Breviarium Patrum Conventualium. 1182.
 S. Monialis Officium. V. Officium.
 Monialis Episcopi coram Cardinalibus. 182.
 Mulieres quod ingressae per claustra Regularium. 229. 1227.

N

Narcisi Officium. V. Officium.
 Nativitatis Sanctorum qui sunt. 344.
 Nativitatis S. Ioseph Baptista an praefanda Dedicatiois Ecclesiae. 470.
 Cadenae in diem Corporis Christi. *Ibidem.*
 Sa. Nazarii, & Celsi Officium.
 Nomen innotoria addi non potest in Litaniis, & Conceptor, ob solam communicationem privilegiorum. 229.
 Sa. Nomina Iesu Officium. V. Officium.
 Sa. Nomina Mariae festum. V. S. Mariae festum.
 Non tamen in iudicio Greg. alibi addendum, aut immutandum. 679.
 Notarius debet vocare ordinandos singulim. 69.
 Novendalica dies ante Nativitatem Domini. 348.

O

Oblationes in adoratione Crucis Parae vs. in Pascha-va. 279.
 Occurrantia plurimorum Officiorum eodem autem habentium. 541.
 Occurrantia Dedicatiois cum Patrono, vel cum prima classe. 919.
 Occurrantia duplicia secunda classe cum festo Sa. Nomina Iesu. 902.
 Octava Nativitatis Domini. 836.
 Epiphania. 530.
 Corpora Christi. 315. 320. 824.
 Octava S. Benedicti apud Benedictiones. 2019.
 S. Scholastica. 2018.
 Octava Dedicatiois dies impedita per festum altioris ritus, si in eo occurrat Dominica, vel semiduplex in prima aut secunda Vesperis. 922.
 Occurrantia in octava S. Ioseph Baptista. 410.
 Occurrantia cum festo S. Caroli. 462.
 Octava S. Elisabeth Reginae in die Beate Delphinae, occurrant pro Franciscana. 320.

Oti-

Octava festorum B. M. occurrans cum duplici minori, vel majori. 523. 621.
 Octava S. Joannis Baptistae concurrans cum festo dedicationis Ecclesiae, vel de Patronis, aut cum eorum octavis. 670.
 Octava omnium Sanctorum digitorum Dedicatione Ecclesiae. 660.
 Octava an transferatur. 1817. 1099. 1123.
 Octava Patroni principalis occurrans cum octava Beatae Mariae. 730.
 Octava Defunctorum an permittitur. 447.
 Octava dies occurrans cum Dominica prima, vel secundae classis. 188.
 Octava dies cedit tantum festis primae, & secundae classis. 633. 667.
 Octava dies, quae festa excludat. 529. 730.
 Octava dies Sancti proprii eadem in festo Conceptionis, vel Presentationis Beatae Mariae. 523. 621. 652.
 Octava dies incidens in Dominicam infra octavam Nativitatis Beatae Mariae. 596. 737.
 In die Exaltationis S. Crucis. 603.
 Octava non elevat ritum. 1239.
 Octavae dum simul occurrant. 730.
 Octavarum Romanorum. 187.
 Octavas celebrandi in Quadragesima privilegium. 58. 535. 599.
 Quando prohibentur. 2018. & 599.
 Officii assignatio, an possit fieri inconsulta S. Congregatione. 1090. 1189. 1215.
 Officia, quae perpetuo sunt impedita. 893. 1097. 1263.
 Officia assignata. 879. 893. 905. 967. 1007. 1017. 1083. 1088. 1092. 1099. 1123. 1128. 1196.
 V. etiam Festum translationum.
 Officia Beatae Mariae. V. S. Mariae Virginiae Officia.
 Officia concessa pro locis, & Ecclesiis particulatibus assignata certis diebus, quando transferri possint. 989. 1090. 1152. 1237.
 Officia simul in hebdomada concessa, vel in mense, an celebranda in adventu, Quadragesima, & quatuor Temporibus, Feria Rogationum, &c. 515. 823. 599. 819. 599. 1025.
 Da eorum intermissiones cum Officio ad libitum. 547. 1084.
 An celebranda in Sabbato. 621. 720.
 An sint praecedenda translatione. 456. 728. 1084.
 An infra octavas. 803. 1094.
 Officia particularia majoris ritus. Festis minoris ritus etiam universalibus an praestanda. 514. 514. 541. 614. 802. 821. 982. 1117.
 Officia, ad quae regulariter tementur. 547. 599. 599. 599. 599. 599.
 Officia de S. Martyribus Gorcomiensibus. 1214.
 Officia Sanctorum, quae de mense Decembris supersunt, an fieri possint anno sequenti. 518. 963. 1123. 1163. 1194.
 Quid dicendum de S. Silvestro. 1294.
 Officia famiplicitate occurrentia in Dominica infra octavam. 665.
 In die octava, vel infra octavam praeter Dominicam. 509.
 Officia Sanctorum ad libitum occurrentia in Dominica; & octavis, aliisque diebus impedita. 521.
 Quando omittenda. 492. 546. 557. 599. 568. 1209.
 An celebranda sub eadem simplici. 523. 582. 633.
 An assignanda infra octavam. 537. 828.
 An perpetuo impedita erit alia dies assignanda. 2109. 2115.
 Officia Sanctorum ad libitum occurrentia in Officiis Dominicam anticipanda. 823.
 Officia Sanctorum a Typographia quomodo imprimenda. 621.
 Officia diocesis Venetiarum in diocesi Brixiana, quae sita est extra Statum Venetiarum, an recitanda. 487.
 Officia translata. V. Festum translationum.
 Officii recitatio, quoad Tertiarum S. Francisci seculares adscriptos alieui Ecclesiae. 662.
 In Officiis de Sanctis locorum, & de Beatis eorum canonizatis nihil propria auctoritate statuendum. 266.

In Officiis Sanctorum nihil addendum, vel minuendum. 624.
 Officium duplex Romanum, vel semiduplex occurrans cum Officio proprio alicujus diocesis ejusdem ritus, si habeat octavam. 446.
 Officium Fariae quartae Cinerum. 535. 538. +
 Officium Feriae, quando supersit aliqua Dominica post Epiphaniam, vel Protectionem. 656.
 Officium particulare occurrans die 27. Februarii anno Bixentis, & 27. Januarii. 579.
 De pluribus S. Virginibus, & Martyribus eo die quo cadit. 510.
 Simplex ejusdem qualitate, commemoratio simplicis qualis. V. Commemoratio.
 Officium plurimorum Sanctorum, quorum una sit semiduplex, alter simplex. 649.
 Officium de festo an faciendum in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum. 607.
 Officium proprium Ordinis, vel Diocesis. 519.
 Officium Commemorationis S. Augustini. 516. 599.
 Officium de festo anticipanda. 456. 823.
 Officium pro Sanctis non canonizatis. 1237. 1297.
 Non descripta in Martyrologio Romano. 620.
 Officium ratione Ecclesiae Parochialis, vel Regularis, vel Abbatiae, vel Reliquiae insignis, vel Corporis. 274.
 Officium de Patrono sub quo ritu 879.
 Officium Beatorum. V. Beati.
 Officium super cadaveribus in Ecclesiis Regularium ad quos spectat. 180.
 Officium de Sindona in Dominio Sardiniae quo ritu celebrandum. 1093.
 Officium S. Thomae Cantuariensis occurrans die 29. Dec. in Dominica. 526.
 Officium S. Silvestri impeditum, an transferendum in annum sequentem. 1194.
 Officium Patroni Regis. 550.
 In diocesi. 540. 1110.
 Officium Patroni Ecclesiae. 550. 1222.
 Officium Dedicationis Ecclesiae. V. Dedicatione Ecclesiae.
 Officium S. Redemptionis Venetiae pro Ecclesia S. Mariae Jubentium. 515.
 Officium S. Corporis Christi cum Officio S. Joannis Baptistae. V. Festum.
 Officium Corporis Christi qualiter feris vix concessione. 447. 456.
 V. Officium S. Sacramenti.
 S. Amiliani pro Ordine S. Benedicti. 1023.
 Angelorum Custodum. 479.
 Occurrans cum duplici minori. 523. 723. 823. 933.
 Angelorum, & Archangelorum in concursu alterius duplicis. 520. 931.
 Officium S. Raphaelis Archangelici. V. Antiphona, Homilia.
 In Officio S. Gabrielis, & Raphaelis Archangelorum, qualis octava benedictio. 638.
 Officium Reliquiarum in Ecclesia Hispanica. 1219. 1220.
 Officium ratione Reliquiae insignis. 122. 125. 125. 124. 620. 620. 1234. 1240.
 Sacrum Reliquiarum totius Ordinis Benedictini, quando Vigilia omnium Sanctorum venit in Dominica. 823. 1029.
 Gratularum actionis pro victoria de Turcis jobtata in Polonia. 1223.
 S. Canuti pro Ordine S. Benedicti. 828.
 S. Servatii pro Capucinis Conventus Leodiensis. 827.
 S. Clarae apud Franciscanos. 823.
 Defunctorum. V. Defunctorum.
 S. Eulalia cum octava in Quadragesima. 96.
 S. Ursulae, & Soc. 1240.
 S. Fabiani, & Schastiani, ubi solus S. Sabastianus est titularis, vel patronus. 727. 927.
 S. Januarii pro Regno Neapolit. 449. 1097.
 S. Joseph Officium translationum. 560. 1237.
 Quo ritu celebrandum in Hispania. 1212.
 S. Ludovici in Galliae quo ritu. 655.
 Occurrans cum festo S. Bartholomaei. 837.
 Officium S. Sacramenti Angulii facili v. pro Germania. 1051.

- Concessum pro Religiosis Servorum an cedat translatio. *Param. entia a quibus benedictio* . 373.
456.
V. Officium Corporis Christi.
S. Marci Evangelium V. Officium translatum.
S. Mariæ Virginis. V. S. Mariæ Officium.
Officium parvum S. Mariæ, quando concedatur, & quando denegetur. 196. 1132. 1307.
Officium Sanctorum non descriptorum in Martyrologio Romano. V. Sanctorum non descriptorum in Martyrologio.
Officium translatum Stigmatum S. Francisci. 1111.
S. Mariæ Egyptiacæ in Civitate Neapolis. 545.
S. Mariæ Magd. de Pazzia. 1047.
S. Monica. 761.
S. Nacitio quo Ritus in Regna Hispaniæ. 674.
SS. Nominis Jesu. 901. 914. 1011. *segg.*
Quid de Fratribus Minoribus Sancti Francisci. 914. *ibid.*
Quid de Sequentiis. V. Sequentiis.
Quo die transferendum, cum inciderit in Dominica Septagesimæ. 579. 1173.
S. Joseph. 881.
S. Rocchi Officium, & Missa in Ecclesiis eidem dicatis. 147.
S. Vincentii Ferrerii in festo translatio Annuntiationis. 816.
Oleum in aqua benedictum quando infundendum. 1308.
Omnis aduendi ad Ecclesiam Matricem in Sabbato Sancto. 1207. *segg.*
Omnis. V. Legatum.
Ora pro nobis Sanctæ Mariæ Genitricis quando dicenda. 814.
Oratio in festo S. Fabiani, & Sebastiani nunquam varianda. 15.
Oratio Armenis quando dicenda. 858. 875.
Oratio S. Francisci de Paula quo ritu recitanda. 191. 1020.
Oratio quando non concludenda. *Quasi Spiritus Sancti Deus.* 1036.
Oratio in die Dedicationis Ecclesiæ, quando varianda. 838.
Oratio tertia ad libitum, an omittenda in diâ oratione pro publica necessitate. 858. 869.
Ubi defunctus hinc tertia Oratio. 869. 1108.
Oratio tertia qualla in Missis votivis. 820.
Oratio tertia, an dicenda a Dominica Passionis usque ad festum v. in Cena Domini. 193. 644. 819.
Infra octavam Paschalis, & Pentecostes. 1041.
Oratio quarta in festo SS. Quadragesimæ. 838.
Orationes in Missa votivis privatis. 820. 1016.
In solemnibus. 348. 1013.
V. Collecta.
V. Commemorationes.
Orationes publicæ pro novi Episcopi electione. 913.
Orationes infra octavas Conceptionis B. M. in Missa Ferrie. 1014.
Orationes quomodo concludende. 1036.
Oratoria Confraternitatum quoad Missam. 314. 354. 775. 784.
Quoad alias functiones, & jura parochialis. 366. *segg.*
Oratoria privata, & privilegiata, quoad Missam. *ibid.* 418. 620.
Oratorium publicum. 415.
Ordinandi an faciant omnes actiones, quas Episcopus facit in Missa. 1146.
Quo loco Missam cum Episcopo legere debeat. 1144.
An transeat eam legere canonici. 1145.
Oratorum ruralia. 314.
Ordinationes sacre quoad assentiam Episcopo. 67. 119.
Ordinis Hierosolymitani pro clero, Decreta quidam Sac. Cong. 127. *segg.*
Organa, an pulsanda, quando utantur Dalmaticis. 1116.
Dum cantatur Symbolum. 665.
Offensorium benedicendum. 372.

P

- P**aganorum nomen an immutandum in collecta 615.
Palla an cooperienda serico. 745.
Pallium Archiepiscopale. 108.
Pallium, & pileum, an permittantur in choro. 109.

- Param. entia a quibus benedictio* . 373.
Palmatoria. V. Bugia.
Parascere. V. Feria vt. in Parascere.
Parati quando incedere debeant nudis capitibus. 849.
Parochiales functiones quando committi possint Cappellenis Contraturnitatis. 457.
Parochialis iura, que non sint. 314. 774. *segg.*
Quoad processiones. 111.
Parochia ruralis quoad analiteraria. 736. *segg.*
Parochialis Ecclesiæ. V. Dedicatoria.
Parochi in processibus, & funeralibus. 8. 105.
Parochi Regulares in funeralibus. 161. 120. 815. 1110.
Parochus domum Ecclesiarum unitarum quoad Officia Titularium. 489.
Parochi iurisdicção circa Defensorum cadaverem. 1120.
Particula Hostia in Missa quo loco procedenda. 438.
Pascho Domini a quibus cantanda. 330.
Quo in latere ligenda. 433.
Episcopus an adibat capite tecto. 848.
Pater oculus. 566.
Paterne suppositio in Communione generali. 416.
Patriæ, & cognomines Sanctorum. Vid. Cognomines, & Patrum Sanctorum.
Patrini in Sacramento Confirmationis, an possint ponere manum super humerum, vel pedem. 1149.
Patroni civitatis ecclesiæ quomodo faciendi. 143.
An fieri possint cum permissione, & voto cotendi festum tanquam de precepto, si non colatus tali ritu ab Ecclesiâ universali. *ibidem.*
Patroni si plures, de principali ratione faciendi commemoratione in suffragiis. *V. Suffragia.*
Patroni Regni Officium. V. Officium Patroni Regni.
Patronus Ecclesiæ. 879.
Patronus loci, an habeat diem festum. 143. 684.
Patronus principalis loci, quoad precedendum. 611.
Quid intelligi debeat sub nomine Patroni. 595.
Patronus Parochiæ, an veniat sub nomine Patroni loci. 817.
Pax cum osculo in choro; quomodo porrigenda. 5.
Cum instrumento Lalicis. *ibid.* 1145.
A Diacono, & Subdiacono, quomodo accipienda ab Episcopo celebrante. 84.
S. Philippi, & Jacobi festum si venit in Dominica pro Benedictione. 1046.
Occurrens cum Patrocinio S. Joseph. 1077. 1150.
Pileoli usus, an adhibenda a Parocho deferente Eucharistiam infirmis. 161. 456. 463.
Ab Episcopo. 58.
Ab Abbate in Missa. 363.
Pileus, & Pallium, ad decedendum in choro. V. Pallium.
Pileus in processibus funeralibus. 109.
S. Pirminii Episcopi Meridani. festum occurrens die 1. Novembris in Ecclesiâ Oseiponti Soc. Jesu. V. Festum.
Pianera plicata. 574.
A Ministris quando deferenda. *ibidem.*
Pluviale ad Vesperas, quando capiendum. 78.
An deferendum in Processionibus. 749.
Ejus similes a quibus elevanda. 66.
A Primicerio. 58.
A Dignitatibus. 8.
A gestantibus hastas Baldacchini. 10. 1033.
Pontificalium moderatio. 356. *segg.*
Portuarii, & Beneficij quomodo thurificandi. 147.
Præbendarum distinctio an prælationem Ordinis inducat, & quomodo. 54. 81. 265. 358. 416. 1155.
Præcedentia Archiepiscopi. 333. *segg.*
Canonicoz ergo Regulares. 146. *V. etiam Canonici.*
In choro quoad Vicarium generalem, & Canonicos. 16. *V. etiam Vicarius generalis.*
Præcedentia in Canonici Episcopi. V. Episcopus Canonici.
Præcedentia Curati ratione solæ. 109. 335.
Præcedentia in processibus. 8. 37. 68. 78. 95. 114. 135. 159. 218. 230. 351.
Præcedentia inter Canonicos. 16.
Inter Presbyteros. 117. 181.
Præcedentia nulla si resignetur Dignitas. 346.
Prædella Altaris. 160.

Preces ad implorandam pluviam, &c. an inter Missam dicantur. 42.
Preces in Feria IV. Concetum. 528.
Preces totales quo anno cantande. 8066.
Pretatio in votivis per sanum apud privilegiatas. 851.
In Missa votivis inters octavam Nativitatis Domini. 826.
In Missa votivis inters octavam. 539.
In Officio Sabbati B. M. ad Missam votivam alicujus Sancti. 551.
In Dominicis per sanum. 1287.
Prælati Episcopo ioleriores. 65. seg. 256. seg.
An possint aliqui exatere de licentia Ordinarii. 375. 408.
Propositi foscates. 172. 597.
Propositi Cathedralis. 566. seg.
Presbyter affluens, quando rhorificandus. 74.
Presbyteratus Ordinis anterioritas. 359.
Presbyterium. 337.
Præsentia in choro, quando non debetur. 942.
Primicerius an recipiat pluviale in processionibus. V. Pluviale.
Ejus munera circa chorum. 928. segg.
Prior Ecclesie Collegiate. 90. 172.
Priora Confraternitatis in processione. 151.
Privilegium locale, an possit extrahi de loco ad locum. 632.
Processio SS. Sacramenti in die festo. 128. 155. 240. 587.
Extra diem festum. 641.
An possit Episcopus in aliam diem transferri. 1247.
Processio scilicet v. in Cæsa Domini, & VL in Parasceve. 1130.
Processiones in genere. 8. 159. 625. 637. 1130. V. etiam Rogationes.
Processiones Ecclesie Cathedralis cum Sacramento. 8. 326.
Sine Sacramento. 209.
Processiones in Oratorio Confraternitatum. 726. seg.
Processiones Regularium. 8. 103.
In Feria v. & vi. majoris hebdomade. 839.
Quid in Secularibus. *Ibidem*.
Processiones cum Religis. V. Curia. 619. 627.
Processionum præcedentia. 8. 569. 618.
Processus in bestiarum, & sanificationes. 507.
Protonotarii participant quoad præcedentiam. 126. 170.
Titulares quoad locum. 170. 221. 353. 355. 482.
Protonotarii Canonici quæ vestes induant. 119. 124.
Quomodo thurificandi. 722.
Psalmi De præfatis, & Laudis anima mea, quando dicendi in Vespertis, & Laudibus. 700. 1021. 1067. 1094.
Psalmi Gradualis, & Penitentialis, & alios onera, an implenda a Canonica extra eborem. 156. 1117.
Pulvis pro Abbatibus. 974.
Pulvis sericum, an prohibetum Dignitatibus. 124. 432.
Pochestio Calcei, an scienda in prima, & secunda Missa Nativitatis Domini. 752.
Purificationis B. Mariæ. V. S. M. V. Fala.
Pyxis baccharum. 313.
An velo cooperianda, dum deferantur ad infirmos. 712.

S S. Quadraginta Martyrum assignata sedes fixa pro Officio. 394.

R

S Raphaelis Archangeli Officium. V. Officium.
Receptio ad habitum trilogium, & processione. 562.
Requies post, vel feri post, quid valeant in Indulgentiis, & detractione Officiorum. 772. 922. 1042. 1059.
Requies debet importari preceptum. 1128.
Reconciliatio Ecclesie, & Cometarii ad quam spectet, &c.

Rechor thori. 44. 47. 342.
Rectores Parochialium in processionibus. 126.
Inter divinis Officia. 251. 153. seg.
SS. Redemptoris Officium. V. Officium.
Regulee cum Canonica pro rectoribus Officii in choro. 11. 115. 1208.
Regulee quoad Offic. Dedicacionis, Titularia, Cathedralis, Parroci parochialis loci. 419. 540. 550. 557. seg. 1110. 1122. 1187.
An debeat omittere Officium ad libitum concessum, si aliud occurrat in eorum Calendario. V. Officium ad libitum.
Ad que Officia teneantur. V. Officia.
An de Patrono Parochia in qua morantur. 833.
An sequi possint ordinem proprii Breviarii. 997.
Regulee quoad processiones. 2. 103. 107. 129. 166. 210. seg. 249. 498.
Regulee S. Augustini. 275.
Quoad Missam. 3. 15. 319. seg. 562. 598.
Celebrantes Missam in alicuius Ecclesie. 752. seg.
Quoad Officium. 942. 997. 1160.
Quoad funera. 862. 1120.
Regulee Prælati. V. Prælati Regulares.
Regularium nomine an veniant etiam Moniales. 756.
Regularium superiores an veniant sub nomine Ordinariorum. 48.
Religionis Ordinis Hierosolymitani. V. Hierosolymitani Religiosi.
Reliquie S. Spine quo rito deferenda. 255. 1232.
Reliquie S. Crucis. V. S. Crucis.
Reliquie quo citu a Celebrante inferenda. 1168.
Reliquie an collocande super altaris St. Sacramenti. 1206.
Reliquie Beatorum. V. Beati nondum canonizati.
Reliquie Sacrosanctum in Ecclesia Regularium a quo deferendum, & quo ritu. 107. 599.
Reliquie in processionibus a quibus deferendum. 223. 339.
Quoad Offic. & Missam celebrandam. 640.
Reliquis Officium. V. Officium.
Reliquisum clavis cal assignanda. 34.
S. Remigii Officium pro Cleco Galliano. V. Officium.
Responsorium. *Deinde præcipi*. 650.
Reverentia in fine Missæ, Papæ, Episcopo &c. 33.
S. Rorri Officium, & Missa. V. Officium.
S. Rose Viterbiensis octava apud Franciscanos. V. Octava.
Rogationes. 15. 707. 612. 645.
B. Rix de Calfra an eligenda in Patronum. 2020. seg.
Rubricæ non sunt violande imperitum causis. 1259.

S

S Abbatem quoad votivas Missas Beati Matris in ejus Ecclesia. 592.
Quoad Missas aliorum Sanctorum. 592.
Sabbatum Sanctum quoad Missas privatas. 590.
Quoad benedictiones aquæ. 673.
Cerei &c. 1206. seg.
Sacerdos in communis Monasterium a qua parte debet descendere. 1027.
Sacerdotes. V. Celebrantes.
Sa. Sacramenti Officium pro Germania. V. Officium.
Pro Religiosis Servorum. V. Officium.
Sacrificia in die Commemoracionis defunctorum, an applicanda ad libitum. 441.
Sancti, de quibus nihil in Calendario. V. Breviarium Romanum. 217.
Sanctissimum Sacramentum. 1258.
S. Scholasticæ Commemoratio. V. Commemoratio.
Sa. Sebastiani, & Fabiani, quando Officia sint sepe agenda. 717.
Sedera quoad Celebrantem ad Gloria, & Credo. 215. 142. 200. 460.
Quoad Episcopos distribuit candelas, cineres &c. 247.
Sedes prima in choro cui concedatur. 155.
Sedes Abbatis prefente Episcopo. 157.
Sedes Canonici celebrantis coram Episcopo. 247.
Episcopo non præfente. 175.
Sedes

Sedes Episcopi Coadiutoria. 189.
 Sedes Gubernatoria civilis. 327. 361.
 Sequentia Nominis Jesu s. quibus dicenda. 402.
 Sella gestatoria. 619.
 Simiduplex occurrent in duplici quomodo transferendum. 646. 666. 729. 701. 1097.
 In illius dicm octavam. *Ibidem*.
 Infra octavam Ascensionis. 767.
 Sepulchrum Ferie v. in Coena Domini. 174.
 Signum Canonico-rum Cathedralium concedatur alia. 237.
 Simplex Officium perpetuo impeditum. 1117. 1251.
 Infra octavam Corporis Christi. 773. 487.
 Simplex occurrent in Dominica in alba. 908.
 Spina Corona Domini an sint insignia. 155. 804.
 Quomodo deferenda in processionibus. *Ibidem*. 1119.
 Stigmatum S. Francisci Officium. V. Officium.
 Stola in Consecratione administranda. 224.
 In sumptione Eucharistiae. 504.
 Quomodo aptanda super alba. 503. *seq.*
 In horis canonica. 435.
 Stole praecedentia. 109. 335.
 Subdiconi Officium, an suppleri possit per alium in minoribus. 702.
 V. Diacon. & Subdiacon. mores.
 Substitutus Archiepiscopi. 74. 164.
 Suffraganeus. V. Episcopus suffraganeus.
 Suffragia communia in vigilia omnium Sanctorum. 875.
 Suffragia Beatae Mariae. 518. 661.
 Suffragia B. Mariae in Ecclesiis eidem dicatis. 661. *seq.*
 Suffragia quo rita dicenda, ubi plures sunt patroni. 570.
 In suffragia communibus, an sint omittenda commemorationes Ss. Salvatoris, aut S. Crucis in eorum Ecclesiis titularibus. 809.
 Supplicium. V. Cottis.
 Symbolum in Missa quomodo recitandum. 665.
 Quando dicendum. 584. *seq.* 590. 591. 701. 734. *seq.* 873. 1021. 1182.
 An dicendum in Missa Beatorum. 451.
 In festo S. Joannis Baptiste, ubi est titolare. 275.
 In Missa patroni minus principalis. 1134.
 Symbolum S. Athanasii an dicendum in die Ss. Trinitatis, & per octavam. 860. *seq.* 901.

T

T Abernaculum Ss. Sacramenti. 748.
 Taxa in beatificatione, & canonizatione Sanctorum juxta reformationem Benedicti XIV. 501. *seq.*
 Tempus s. jure statutum pro collatione Ordinis. 1073.
 Tertiarum S. Francisci secularis quoad Officii recitationem. 11. 459.
 Cermeliterum, & alii. 1708. *seq.*
 Tertiarum de Oliveira an deferre possint mozzettam. 2501.
 S. Thomae Cantuariensis Officium occurrente in Dominica. V. Officium.
 S. Thomae de Villanova in Officio, quid addendum. 678.
 Thuribulorum odorum usus, quando concedatur. 77. 93. 169.
 Thurificatio in Missa solemn; quando omittenda. 83. 375. 750.
 Thurificatio in Vesperis, & Laudibus, quo rito facienda. 97. 1256.
 Thurificatio Celebrantis absente Episcopo. 180.
 Dignitatum in choro. 722.
 Benedictio-rum. 1. p.
 Thurificatio Ss. Sacramenti dum benedictur populus. 1077.
 Thurificatio Crucis, an facienda coram Sacramento. 1064.
 Thurificatio Crucis, & Oblatorum in Feris vi. majoria hebdomadae. 476. 729.
 Titularia Ecclesiae, si est dignior, an praevalcat Patrono civitatis. 263. 622.
 Tobales. V. Mappa.
 Translatio Fessorum. V. Pedum.
 Translatio duplicis. V. Officia.
 Translatio Officii in diem immediatam sequentem non impeditur, quomodo intelligenda. 509. 656.
 Translatio Patroni. V. Patroni.
 Translatio perpetui Officii. V. Officia.
 Translatio Anniversarii. V. Anniversarium.
 Translatio an assignari possit dies sua sine decreto. Vid. Festa translatia.
 Translationes Apostolorum, & Evangelistarum eisdem ritus. 464.
 Translationes Apostolorum, & Evangelistarum cum S. Joseph. 1150. *seq.*
 Ss. Trinitatis festum ubi sit cum octava. V. Symbolum S. Athanasii.
 Typographi quoad impressionem Officiorum. 631.

V

V Alletta. 229.
 Velata Crucis, & Imagines. 310. *seq.*
 Velum, quo Crux cooperitur. 311.
 Feria v. in Coena Domini quoad altaria majus. *Ibidem*.
 Ad Virum zero *saltem* est an genuflectat Episcopos. V. Genuflectere.
 Vesperae, quando dimittende. 575. 577.
 Vesperae primae diei octavae occurrentes in Dominica privilegiatae. 1042.
 Vesperae secundae diei octavae non privilegiatae concurrentes cum primis Vesperis duplicis. 450. 513.
 Vesperae secundae diei octavae B. M. V. cum duplici per annum. 523.
 Vesperae secundae diei octavae Dedicationis Ecclesiae cum duplici per annum. 447.
 Vesperae secundae Ss. Apostolorum Petri, & Pauli cum prima Vespera Dedicationis Ecclesiae. 1176.
 Vesperae integre de festis cum solemnitate celebrandis. 1180.
 Versus ad Primam in Expectatione Pastus Beatae Mariae. 965.
 Viaticum deferre infirmis feria vi. in Parasceve quo ritu. 1198.
 Vicarius Apostolicus. 141. 379.
 Capitularia. 414. 465.
 Poraneus. 573. 497.
 Vicarius Collegiarum de Urbe. 33.
 Vicarius generalis Episcopi quoad praecedentiam. 16. 129. 113. 156. 185. 221. 230. 583. 608. 617. 617. 1206.
 In processionibus. 230. 617.
 Praesente Praeposito Cathedralis. 926. *seq.*
 In recitatione Officii in choro an expectandus. 49.
 Quoad thurificationem. 50. 136. 156. 170. 221. 296.
 V. etiam thurificationis.
 An possit benedicere Praedicatorum, aut Diaconum. 57.
 Vigilia S. Mathiae Apostoli in feria tertia post Quinquagesimam, an jejunandum. 618.
 Vigilia Nativitatis S. Joannis Baptiste occurrent in festo Corporis Christi. 275. 835.
 Vigilia Omnium Sanctorum. 875.
 Vigilia Pentecostae. 316.
 Vigilia Epiphaniae. 669. 851. 927.
 S. Vincentii Ferrerii Officium in festo translatio Annuntiationis. V. Officium.
 Visitationis B. Mariae Officium occurrente in die octava Dedicationis Ecclesiae. V. S. Mariae festum.
 Volaterram circa caedaverum Monachum. 1078.
 Volongo loco in diocesi Brindensis. 497.
 Votum factum ab Universitate, an obliget personam, & populum. 250.
 Votum emissum a civitate Thermenitana, an valeat. 1164.
 S. Wenceslavi pro regno Poloniam. 1160.
 Urbanenses Dignitates, & Canonici. 1266. *seq.*
 S. Ursulae Officium. V. Officium.

INDEX GENERALIS

RERUM OMNIUM PRÆCIPUARUM,

QUÆ IN TOTA ADM. R. P.

F. LUCII FERRARIS

PROMPTA BIBLIOTHECA

CONTINENTUR,

Itemque in *Nov. add.*, & *Not.* a Romm. Conforibus in altera, & in hac postrema editione adjectis docentur, & complectuntur

Et omnia, quæ in hoc Indice sine hisce verbis in Nov. add., vel in Not., vel in Not. noviss. invenies adnotata, ad Auctorem pertinent.

A Binita que sit? Vide verb. *Agnitur art. 1. sub num. 17.*

A B B A S.

Abbatia nomen quid significet, ac in quatuorplur differentia extant Abbates; Vide verb. *Abbas a num. 1. ad 12.*

Tres sunt species Abbatum, quarum singularum qualitates vide in *nov. add. num. 1. & seqq.*

Abbatia semel benedicti cum usu Mitre, si transferantur ad aliam Abbatiam cum usu Mitre, non indigent alia benedictione; *Ibid. num. 13. & verb. Resolutione Sacr. Congreg. in hoc Vole nine.*

Ista benedictio non est essentialis, nec simpliciter necessaria, ad hoc, ut Abbates ea, quæ sunt Ordinis, & sui Officii, exercere possint; si tunc attendendum decretum Alex. VII. & Constitutio Benedicti XIII. *Ibid. a num. 14. ad 19.* Attamen nisi ter humiliter benedictionem postularint, vel apostolico fulciantur privilegio, præfata munia exercere nequeunt. Vide *notam noviss. ad num. 18.*

Nam dari possint Abbates exempti nativa exemptione; Vide *nov. add. num. 2.*

Abbatia Ecclesia secularis, & ab Ordinario exempta, ac Secundi Apostolica immediate subiecta, usum Mitre habentes, dum in sua Abbatiali Ecclesia Divina solemniter interfunt, possunt, absente Episcopo, suos Canonicos assumere ad sibi assistendum, & eandem in ea jurisdictionem exercere, quam Episcopus exercet in suis; *Ibid. num. 40.*

Quoniam facultates competant, & quæ sit potestas Abbatibus tertie speciei; Vide *nov. add. num. 17. & seqq.*

Abbat, & alii quicumque, quantumvis exempti, intra fines aliquos Diocesis existentes, etiam si nullius Diocesis, vel exempti esse dicantur, non possunt sibi non subditi, Tonsuram, & Minores Ordines conferre; *Ibid. num. 21. 22. 23.*

Quando autem possint suis non Subditis, tonsuram, minoresque ordines conferre, & quando inter sit talis collatio facta sibi non subditi. Vide *notam noviss. ad num. 21. & ad num. 22.* Abbatia licet in Parochia, & Parochianis jurisdictionem habeant quasi Episcopalem privative ad Episcopum, acqueant tamen subditi secularibus Literarum Dimissoria ad Ordines suscipiendos concedere; *Ibid. num. 24. & verb. Ordo art. 3. a. 49. & 50. ac ibid. num. 25.* constat nec ipsi Abbatibus ab Ordinaria dimissoria posse dari.

Imo neque Episcopus, cui commendatum est monasterium exemptum, potest sibi Seculares subditos ratione disti Monasterii ordinari, nec tamquam Abbas, nec alius Prelatus loci potest subditi secularibus nullius Diocesis concedere Literarum Dimissoria, sed Episcopus vicinus; *Ibid. num. 26. & verb. Ordo loci cit.*

Ferrari. Biblioth. Tom. VIII.

Abbatia, & alii Prelati habentes Jura quasi Episcopalia, si non habeant Jura congregandi Synodum, & in ea Examinatores eligendi non possunt indicare Concursum pro Parochialibus Ecclesiis vacantibus, bene vero, si tali jure fruantur; *Ibid. num. 27. 28. ac verb. Concursum art. 2. num. 7. 8.*

An Abbatia, & alii Prelati Jura Episcopalia habentes gaudeant facultate dispensandi, & absolvendi concessa Episcopo a Tridentino? Vide verb. *Irregularitas, quoad ejus dissolutionem, & dispensationem art. 2. num. 13. & seqq.*

Abbatia, & alii Prelati Jurisdictionem quasi Episcopalem habentes, quoad usum Pontificalium, & quoad Benedictiones, Indulgentias, & alia tenentur servare formam prescriptam in Decreto generali Sacr. Congr. Rit. ab Alexandro VII. approbato, & assertur cum suis declarationibus; *Ibid. a. 30. 31.*

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate, & Abbati Regulari non habenti Jurisdictionem quasi Episcopalem, nec Territorium separatum concedi non solet Indultum conferendi Ecclesiis noviter edificatis; *Ibid. num. 32. 33.*

Dantur Abbatibus tertie speciei per solum, quibus non est Territorium cum Claro & Populo; Vid. in verb. *Abbas in ex. add. num. 25.*

In Abbatia exempta pro amissione exemptionis centenarium concurre opus est; *Ibid. in nov. add. num. 19.*

Abbas, & Abbatia S. Elmi Terræ Carbonia non est Nullius, nec habet Territorium separatum, & Jurisdictionem quasi Episcopalem; *Ibid. num. 34.*

Abbatibus etiam benedictis procedunt Canonici capitulares, & processionaliter procedentes; Vide verb. *Canonici art. 7. num. 19.*

Abbat non conceditur benedicere per vias; Imo Abbat neque possunt per Ecclesias incidentes benedicere populo, quantumvis pleno jure subditi; Vide verb. *Beneficium art. 2. num. 9. 10.*

Abbatibus vocantur simplices Clerici; Et in Urbe benedicti distinguuntur in duas species, quæ replicantur; Vide verb. *Populi num. 27.*

Abbatia & alii exempti, quibus usus Pontificalium est a Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis & Episcopalis Synodis quibusdam mitris uti possunt; *Ibid. in add. Auctor. num. 15.*

Itemque Abbat, & Prelatus non exempti, sed qui usum Pontificalium habent; *Ibid. in add. Auctor. num. 16.*

Vasis stabiliis circa precentiam Abbatum inter Monachos Ruthenorum Ord. S. Basilii, & Proto Archimandritas; *Ibid. in add. Auctor. num. 17.*

Abbatibus habentibus Jura Mitræ & Baculi, etiam Titulares & Com-

A

Commendatarii sint five Sæculares five Regularæ, præcedat in Synodo Canonici atque Cathedralis capitalitate non interuenientibus; *Ibidem in add. Auctor. num. 38.*

Inter Abbates vero præcedit, qui dignitatem prior sit effectus; *Ibid. in add. Auctor. num. 39.*

Abbate, qui habent iurisdictionem quasi Episcopalem, habent suffragium in Concilio Provinciali, & subscribunt, & ius quoque habent Interueniendi Concilia Generalibus; *Ibid. in add. Auctor. num. 39.*

Nullum Episcopi exercere possunt iurisdictionem alium in Parochos & Parochianos, in quos Abbates & alii Superiores Regularis iurisdictionem spirituales & temporalem habent, nisi tamen Episcopi alio de causa & titulo sint in quasi possessione maioris iuris; *Ibid. in add. Auctor. num. 40.*

Compositus ac terminatus controuersia iurisdictionis, quæ erit inter Abbatem commendatarium Cryptæ Feræ, & Episcopum Tusulanum; *Ibid. in add. Auctor. num. 41.*

Restringitur iurisdictioni Abbatis Patensis, & quomodo; *Ibid. in add. Auctor. num. 42.*

Quomodo, quando, & quales Abbates tenentur visitare Limina SS. Apostolorum; *Ibid. in add. Auctor. num. 43.*

Quomodo, & coram quibus iurare Abbates huiusmodi debeant, Episcopolorum Limina visitasse; *Ibid. in add. Auctor. num. 44.*

Abbatibus Generalibus Monachorum S. Hyeronimi, Benedictæ XIV. Indultum concessit Interueniendi Capillis Pontificis; *Ibid. in suprad. Auctor. num. 45.*

Abbatia Fuldenis credita est in Episcopatum ab eodem Pontifice; *Ibidem num. 46.*

Abbate alii tertius Speciei, eorumque origo. *Vide. Addit. ult. ad calcem primi voluminis. num. 1. & seq.*

ABBATISSA.

Nulla Monialis potest eligi in Abbatissam, seu Priorissam, quæ non habet annos quadraginta completos natus, & annos octo saltem Professionis Regularis; *Vide. verb. Abbatissa num. 1. & 2.*

Varia tamen fuit Ecclesiæ disciplina circa etatem, quæ in Abbatissis concurrere debet; *Vide Ibid. in nov. add. num. 1. Si non reperiretur in Monasterio Monialis quadragenaria, quænam eligi posset; Ibid. num. 3. & 4.*

Si in Monasterio reperiretur una sola habens etatem requisitam a Concilio, ipsa deberet eligi, nisi esset penitus inhabilis ex alio capite; Nec potest eligi alia, quæ deficiat a dicta etate, ut tempore per solum mensem, licet sit habilior illi, quæ habet requisitam etatem, & tempus; *Ibid. num. 5. & 6.*

Item non potest in Abbatissam eligi illegitima, corrupta, publice penitentia, vidua, cæca, furda, nec tertia Sorore reuocata alia duabus Sororibus; *Ibid. num. 8. & 9.*

Ex dispositione Concilii Tridentini. necesse est, ut quæ in Abbatissam eligenda est, octo post Professionem annos in eodem Monasterio vis sit; *Ibid. in nov. add. num. 10.*

Nam electio Abbatissæ, quæ iustam etatem vel legitimum viæ tempus in eodem Monasterio non expleverit, irrita ipso iure sit, non rescindenda; *Ibid. in nov. add. num. 11.*

Soror potest eligi in Abbatissam immediate post aliam Sororem; Si vero alicubi per Statutum contrarium prohibere, tale statutum est obsequendum; *Ibid. num. 12. & 13.*

Plura species soluta sunt in electione Abbatissæ; *Ibid. in nov. add. num. 14.*

Abbatissæ electio debet fieri per vota secreta; & si vota non sint secreta, electio est nulla, etiam si ex ignorantia vota non exhibuerint secreta; *Ibid. num. 15. & 16.*

Abbatissæ electio remanet Canonice per vota secreta, licet Præfata electio accepit vota ortentia exhibita, presentibus duobus, vel tribus probatis viris, qui vota audiant, & notent; *Ibid. num. 17. & 18.*

In electione Abbatissæ de Jure communi habent vocem aduocam omnes Moniales Choralæ professe ejusdem Monasterii, in aliquibus tamen Religiosis, & Monasteriis de Jure speciali suarum Constitutionum vocem non habent, nisi possint aliquot annos Professionis; *Ibid. num. 19. & 20.*

Si reperiretur aliquæ Monialis infirma, quæ uellet renouare Juri suo, quid agendum; *Vide Ibid. num. 21.*

Si in aliquibus Monasteriis vigeret consuetudo, quod etiam Conuersæ in tali electione votarent, esset mandandæ; *Ibid. num. 22.*

Abbatissæ electio fit per schedulas, & in apertione secreti non reperiantur plures schedulæ, quam foli vocales, adhuc

electio erit valida, & demptis superfluis, remanet adhuc major pars; *Ibid. num. 23. & verb. Electio art. 4. num. 17.*

Valida, & Canonica est electio, quoties major pars Capituli Monialium concurrat in eam, ut pro Abbatissa Ord. Cassinensis, due ex tribus partibus requiruntur; *Ibid. num. 24. & 25.*

Nec Episcopus, nec alius Superior potest ferre suffragium in electione Abbatissæ, quamvis vota Monialium essent paria, & Moniales in electione non concordarent; Et tunc quid agendum; *Ibid. num. 26. & 27.*

Prælati Regularis tenentur significare Ordinario diem electionis Abbatissarum sibi subiectarum, ut per se, vel per alium possint intervenire, si uelit, & ipsum expectare, si expresse declinaverit, uelle per se, vel per alium intervenire; aliter possit Superior Regularis valide ad electionem procedere; *Ibid. num. 28. & 29.*

Assignantur quæ Episcopus, seu Vicarius ad rem non potest, & subiungitur nullatenus posse legere in Confirmationibus; *Ibid. num. 30. & 31.*

Electio Abbatissæ debet publicari statim ac secuta est, significando quot suffragia habuerit ipsa, & quot alia Moniales; Quo præfatis, si statim opponat se elegisse aliam, quid agendum; *Ibid. num. 32. & 33.*

Monialis non potest electionem Abbatissæ compromittere in Episcopum, vel alium Prælatum; *Vide Ibid. num. 34. & verb. Electio art. 4. num. 19.*

Nec potest Monialis concurrere cum alia ad Abbatissatum eedere votum suum Superiori Præsidenti electioni, ut illud eimetipsum redequat ad superandam æmulam in votis; *Ibid. num. 35.*

Electio, ut sit valida, requirit, ut in ipsam concurrat saltem major pars Capituli & sufficiat eadem quicumque excof-fus ultas mediocritatem, quamvis esset solum omnia medii uo- al; *Ibid. num. 36. & 37.*

Electio, ut sit valida, æquum debet esse facta a majori parte Capituli, sed etiam a saniori; & quæ etiam sit major; *Ibid. num. 38. & 39.*

Dummodo major pars non elegerit scienter indignam, & hac quo fit; *Ibid. num. 40. & 41. & verb. Electio art. 4.*

Electio facta a minori parte Capituli, non solum invalida est, sed insuper per subsequentem consensum aliorum iustis- cari non potest; ac datur quæ sit capitali pars saniori, & quæ alia in dubio præsumenda sit; *Ibid. num. 42. & 43.*

Nam in electione Abbatissæ perpetuum locum habet forma cap. Quia propter de Elect. *Ibid. in nov. add. num. 6.*

Constitutio Gregorii XIII. *Expositis debitis* non habet lo- cum in electione Abbatissarum extra Italiam, æque in Col- legiis Abbatiarum; *Ibid. in nov. add. num. 7. & 8.*

Abbatissæ non possunt durare in Officio Abbatissatus ultra tri- ennium, & eo clauso, debent vacare per integrum trien- nium a die facti regiminis incchoandum; & inde ad tem- plura, quæ exhibentur; *Ibid. num. 9. & 10.*

Abbatissa propter iuramentum fidelitatis præstandum Domino Seculari causæ Pendi sui Monasterii potest licite exire, si id per Procuratorem prestare acquirat; sed tunc sacus; *Ibid. num. 11. & 12.*

De Potestate Ordinarii Abbatissæ; *Ibid. in nov. add. num. 13.*

Abbatissa, quamvis non habet facultatem commuendi, ac dispensandi in votis suorum Monialium, habet tamen facul- tatem eas irritandi, & precipiendi in virtute S. Obediencie, & in conscientia obligare; *Ibid. num. 14. & 15. & in verb. Pot- estas art. 2. num. 41.*

Abbatissæ potest instituire Beneficia, & Capellanias conferre, omninare, & instituire Parochum, quem Ordinarius appro- bauerit idoneum; *Ibid. num. 16. & 17.*

Potest etiam Abbatissa cum legitima causa privare Cleri- cos sibi subiectos Beneficiis jam illis collatis, non tamen propter suspendere, ut nec interdicere, aut excommunica- re, nec proprie dispensare, benedicere, vel predicare; *Ibid. num. 18. & 19.*

Abbatissa consumens, vel expensam datem supranumerariam sine licentia Sac. Congreg. suspenditur ab Officio; & si non sit amplius in Officio, puniatur aliis poenis; *Vide verb. Mo- niales art. 2. num. 44.*

Abbatissæ benedicendum quæ requisita habere tenentur; *Vide verb. Ben. dictione art. 3. num. 9. & 10.*

Quoad electionem Abbatissarum observanda sunt anu- m- m- Decreta edita a Sac. Congreg. Concilii. *Vide verb. Electio art. 4. num. 100.*

Nam Abbatissa capax sit exemptionis tantum speciei; *Ibid. in nov. add. nov. 1. & segg.*
 Si Abbatissa secunde & tertium speciei jus habet conferendi Beneficia, minime jus habet deducendi, & multatid Clericos & Beneficiarios; *Ibid. in nov. add. nov. 15.*
 Alia vid. hoc tom. 2. in Appendic. decreet. in Tyburnia. W. smathen. *Jurisdictionis.*
 Alia Wormaticae. *Jurisdictionis.*
 Abbatissarum nomen donatur Priorissae Ord. Præd. Vid. *Suppl. Abb.*

ABBREVIATORES.

Abbreviatores unda disti, aa quid recipere possint? Vid. verb. *Abbreviatores nov. 1. & 2.* De Abbreviatorum institutione; *Ibid. in nov. add. nov. 1.*
 Abbreviatores alii sunt de majori, alii de minori Parco; *Ibid. in nov. add. nov. 2.*
 Officium Abbreviatorum de Parco majori, & minori; *Ibid. in nov. add. nov. 3. & 4.*
 Abbreviatoribus de Parco majori conceditur usus Redimiculi galeri, vulgo *Cordas* coloris violacei, etiam dimisso Officio; *Ibid. verb. Insignia add. Abb. nov. 3.*
 Abbreviatores admittuntur per gradus a minori ad majorem Parcum, eorum Officia sunt compatibilia cum aliis Curia Officialis, & insignibilia; *Ibid. nov. 3.*
 In Collegio Abbreviatorum de Parco majori septem antiquiores majores precipiunt emolumenta; *Ibid. in nov. add. nov. 5.*
 Antiquitas in Collegio Abbreviatorum de Parco majori non ab exercitio, sed ab admissione desumitur; *Ibid. in nov. add. nov. 6.*
 Abbreviatores quibus fruatur privilegii; *Ibid. nov. 4. ad 2. & Suppl. Abb.*

ABAVUS, & Abavia qui sunt? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub nov. 15.*

ABEL ubi genitus, & quo mundi anno? Vide verb. *Manduc nov. 48.*

ABIGATUS quid sit? Vid. verb. *Furtum nov. 14. & 15. & verb. Abigatus in nov. add. nov. 1.*
 Abigatus ex numero subtrahit pecoris, & ex loco estimatur; Vide verb. *Abigatus in nov. add. nov. 3. ad 1.*
 Abigatus pœna quæ sit? Vid. verb. *Pœna art. 1. nov. 19. & verb. Abigatus in nov. add. nov. 7.*
 Hodie pœna Abigatus est arbitraria, & circumstantiis pensatur, quæ raro reducit ad pœnam extraordinariam; Vid. verb. *Abigatus in nov. add. nov. 8.*
 Quomodo legenda sit Lex ait. ff. de Abigatu. Vide verb. *Abigatus in nov. add. nov. 8. & 9.*

ABJURANTES.

Sacerdotes seculares abjurantes de levi non impediuntur excommunicari Ordines, & Sacramenta ministrare, aa Fidelium Confessiones audire, secus in abjurante de vehementi; Vide verb. *Abjuranti nov. 1. & 2.*
 Regulares abjurantes etiam de levi inhabiles ad omnes Religionis sue gradus, & Officia redduntur; *Ibid. nov. 3.*
 Abjurantes de vehementi hæresim, de qua fuerant accusati, vel vehementer suspecti, si possint cadant in eam realiter, & plenè probetur, tractantur quædam Juriis fictione ut relapsi; *Ibid. nov. 4.*
 Abjurantes hæresim formaliter, si possint receptant hæreticos, donent eis munera, vel impendant favores, si non possint excusari, quod id fecerint ob aliud motivum, tractantur ut relapsi; *Ibid. nov. 5.*

ABJURARE verbum quoque judicare aliq. Vide verb. *Abjurantes in nov. add. nov. 6.*

ABJURATIONEM facere omnes hæretici tenentur; Vide verb. *Abjurantes in nov. add. nov. 1.*
 De differentia & requisitis abjuratoria; *Ibid. in nov. add. nov. 2. & 3.*
 Quinam fuerit antiquis abjuratoria mos; *Ibid. in nov. add. nov. 4.*
 Errar. Biblioth. Thm. VIII.

Nonnulli ex Novatianis ultra abjuratorem Chriftma recipiebant; *Ibid. in nov. add. nov. 5.*

ABNEPOS quia sit, & quæ Abneptis? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub nov. 15.*

A B O R T U S.

Quid sit Abortus, a quonam dicatur, unda differat ab abortu, & quando evocari & committi dicitur; Vid. verb. *Abortus in nov. add. nov. 1.*
 Abortum dolo malo factum gravissime punitum videmus apud plerisque gentes; *Ibid. in nov. add. nov. 2.*
 Apud Romanos abortus dolo malo factus non ita severe puniebatur, & ratio; *Ibid. in nov. add. nov. 3. & segg.*
 Contra procurantes, consulentes, & quomodocumque concurretes ad abortum, ordem fetus animati, sed etiam inanimati, edita est rigidissima Constitutio a Sixto V. quæ auctor cum Gregorio XIII. modificationes; Vide verb. *Abortus art. 1. ad 4.*

Omnis pœna a Sixto V. statuta non cum pœna ab utroque Jure contra homicidas voluntarios infestas remanent in suo robore, & adhuc hodie lacurruntur a procurantibus abortum lætus jam animati, & ab illa, accommodatissime excepta, oem dispensata, & absolventa potest, ois Summus Pontifex; *Ibid. nov. 5. & 6.*
 Approbantes, seu ratum habentes abortum suo nomine factum omnes supra recensitas pœnas lacurrunt, si ratum habeant, & approbent ante factum, minima vero si post; *Ibid. nov. 7. & 8.*

Procurantes abortum factus evadunt Irregulares, etiam in dubio an factus sit animatus; & adhuc Irregularitas reservata Pontifici; non gaudet immunitate Ecclesie, & hac in se determinat propositiones asserunt; *Ibid. nov. 9. ad 12.*

Quoniam sit Sixti V. Constitutio circa abortus dolo malo commissos, & partem ablationis; *Ibid. in nov. add. nov. 12.*
 Gregorius XIII. modum dedit Sixti V. Constitutioni circa abortus arte paratos; *Ibid. in nov. add. nov. 13.*

Non una est Doctuum sententia, quoniam pœna sit pœnoscens ille, qui abortionis poculum dedit, abortu non secuto; *Ibid. in nov. add. nov. 14.*

Varia a Jure communi Statuta pœna contra partotes abortiva; *Ibid. in nov. add. nov. 15.*
 Utrum mulieri morbo aliquo cum vite periculo laboranti Medicus præbere possit abortus poculum, ut salva sit; *Ibid. in nov. add. nov. 17. & segg.*

ABSENS quod electionem.

Absens vocari debet ad Electionem, vel per Nuncium, vel per Epistolam, ubi locus est certus; Ubi vero est incertus, debet vocari per Edictum; Vide verb. *Absent art. 1. nov. 1. & 2.*

Absens non potest suffragium suum dare per Littaras, & legitimas impeditas de jure comm. potest eum dare per Procuratorem, & circa hunc quædam supradantur; *Ibid. nov. 3. ad 7.*

De Jure particulari, maxime penes Regulares, attendenda, & observanda sunt specialia consuetudines, & propriæ Constitutiones auctoribus Religionis, Capituli, seu Conventus; *Ibid. nov. 8. & 9. & alia vide verb. Ectio.*

Quæ differentia sit inter absentes quoad Electionem Praelati, ex cuius obitu viduata sit Ecclesia, & Electionem Dignitatum Ecclesiasticarum Cathedralium, & Collegiatarum; Vide verb. *Absent art. 1. in nov. add. nov. 1.*

Ad Electionem, in qua servari debet forma Cap. *Quia propter*, de Elect. vocandi sunt absentes, qui in eo morantur loco, unde iotra Statutum Electionis tempus commoda valeat possunt; *Ibid. in nov. add. nov. 2.*

Quinam censeri debeat locus ille, unde quis commodum venire valeat; *Ibid. in nov. add. nov. 3.*

Quando possit is, qui abstrictus est, statueret aliquem de Capitulo, qui suffragium suo nomine ferat contingente Privilegiata Vacatione; *Ibid. in nov. add. nov. 4.*

ABSENS quoad Chorom.

Absens Beneficiatus, ut fructus, & distributiones lucratur, duo

duo requiruntur, scilicet iusta causa absentiae, & licentia Ordinarii, non autem Capituli; Vide verb. *Absent* art. 1. num. 1.

Causa iusta absentiae est quilibet vera infirmitas, pro qua venit etiam cecitas, non vero surditas, & alia; *Ibid.* num. 1. ad 3.

Distributiones a Canonici absentibus amissa debentur Canonici interessentibus, & etiam Canonici Iubilantia vigore Indulti, etiam Choro non interint, quatenus eis non obstat statutum, vel consuetudo contraria Ecclesiae: etiam distributiones essent auctoritate obtentam Iubilantem; *Ibid.* num. 9. ad 11.

Et idem silentium Canonico absentium debentur etiam Canonici, qui Papa, vel Cardinalibus inferunt eam Indulto percipiendi distributiones pro diebus, & horis, quibus actualiter in tali servitute occupantur; *Ibid.* num. 12.

Episcopus semper abesse censetur a Choro ex legitima causa; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Episcopus Canonici nunquam propter absentiam amittit fructus & distributiones; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Absentes a Clero ratione servitii, quod praestant Episcopo, habentur pro praesentibus; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Quodam servitium praestari debet Episcopo, ut Canonici abesse habeatur pro praesentibus in Choro; *Ibid.* in nov. add. num. 4.

Quoniam Personae de Choro assumi possint ab Episcopo pro suo servitio, ut abesse habeatur pro praesentibus; *Ibid.* in nov. add. num. 5. & seqq.

Qui praestant servitium Episcopo, habentur pro praesentibus in Choro quoad fructus Praebendae, etiam revera abint; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Diversae sententiae circa participationem distributionum, pro his, qui servitio Episcopi additi, licet abesse, habentur pro praesentibus, recensentur; *Ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Quid requiratur, ut Episcopus possit, assumendo aliquem ad suum servitium, facere, ut in Choro pro praesente habeatur; *Ibid.* in nov. add. num. 16.

Alia vide verb. *Errascentur*, verb. *Canonici*, verb. *Distributiones*, verb. *Reservatio*.

ABSENS quoad iudicia.

Absens nemo potest iudicari, nec condemnari, nisi sit contumax, & tunc potest iudicari, & condemnari; Vide verb. *Absent* art. 1. num. 1. & 2.

Absente partem contumacem, etiam lite non contestata, potest causa terminari; *Ibid.* num. 3.

Quando absentes criminum rei condemnari de jure Civili requiruntur; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Quando absentes citandi edictis fuerint, & bona eorum adnotata; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Quando ob contumacem absentiam bona cedant, quando non; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

ABSENS quoad absolutionem a peccatis, & Censura.

Absens non potest confiteri per Nuncium, vel per Litteras, nec per Litteras absolvi; Vide verb. *Absent* art. 4. num. 1. & 2.

Valida est Confessio, si per Litteras poenitentem mittat peccata Confessario absenti, qui ea legat, & bene factus poenitentem dicat: *Accusatus de peccatis illis, quae scripsi, & per te absolvi*; Sicut etiam si praesens poenitentem scripsit de Confessario legenda, & postea dicat &c. Non est tamen hoc solummodo sine rationabili causa; Imo multi volunt hoc satis casum necessitatis esse lillitum; *Ibid.* num. 3. & 4.

Reprehenditur Auctor a novo Correctore; *Ibid.* in nov. add. num. 1.

Absens etiam luvitus extra Confessionem Sacramentalem potest absolvi a Censura, & ab Irregularitate dispensari; *Ibid.* num. 5. & 6.

ABSOLUTIO a quibus, & de quibus dari possit, vel non?

Episcopi non possunt absolvere casibus, & Censuris publicis reservatis Summo Pontifici, neque a casibus, & Censuris occultis in Bulla Coene contentis, & maxime ab Haereti-

possunt tamen absolvere a casibus occultis reservatis Summo Pontifici extra Bullam Coene; Vide verb. *Absolutio* art. 1. num. 1. ad 3.

Impeditur personaliter adire Pontificem, vel in principatum, vel ad longum tempus possunt Episcopi directe absolvere pro atroque Foro, etiam ab omnibus casibus publicis reservatis Papa a jure, aut ab homine, etiam Haereticis, & in Bulla Coene contentis, cum ea tamen advertentia, quae hic datur; *Ibid.* num. 6. & 7.

Affigantur, qui in jure censentur legitime impediri adire Pontificem, ac ad id dantur quatuor vericuli, qui enumerantur *Ibid.* num. 8. ad 11.

Impeditur personaliter adire Pontificem, non tenentur mittere Procuratorem, vel scribere ad S. Pontificem per obtinenda absolutione a casibus, & Censuris Papa reservatis; *Ibid.* num. 12.

Si impeditur adire Pontificem fiat etiam impediri adire Episcopum, probabilis non possunt a casibus publicis reservatis Papa absolvi in foro conscientiae a Paroco, nisi alio Confessario; Sicut etiam impeditur adire Episcopum pro casibus Diocesanis sibi reservatis publicis, non possunt absolvi ab inferiori extra casum necessitatis, *Ibid.* num. 17. ad 18.

Praelati Regulares, uti Generales, & Provinciales, possunt absolvere suos subditos ab omnibus casibus, & a quibus possunt Episcopi absolvere suos Diocesanos; Imo possunt absolvere suos subditos etiam ab omnibus casibus in Bulla Coene contentis, quosque solum excepta, qui effigantur; Quinimo dumtaxat excepto homicidio voluntario inculpato, & mutilatione commissae post ingressum in Religionem, & haereticis occultis; *Ibid.* num. 19. ad 40. & verb. *Irregularitas* art. 3. num. 19. ad 40. & verb. *Praelati Reguli*, num. 30.

Confessarii Regulares possunt in foro conscientiae absolvere saeculares ab omnibus casibus, & censuris reservatis Papa, exceptis contentis in Bulla Coene, & casibus reservatis Episcopia in suis respective Diocesis; Et exceptis intra Italiam, & extra Urbem aliam sex, didici Clementina; *Ibid.* num. 41. ad 47.

In articulo, & periculo mortis quilibet simplex Sacerdos non approbatus, quumvis sit excommunicatus, degradatus, irregularis, apostatus &c. si non addit alius Confessarius, potest quoslibet Fideles a quibuscumque casibus, & censura, etiam quomodocumque reservatis absolvere; *Ibid.* num. 48. ad 50. & verb. *Mortuandus* num. 32. ad 33. Contraria tamen sententia solida innotuit fundamētis; *Ibid.* in nov. add. ad num. 48.

Si in periculo, & articulo mortis addit Confessarius approbatus promptus ad Confessionem excipiendam, probabilis non potest simplex Sacerdos absolvere; *Ibid.* num. 51. & 52. & verb. *Justitiam* num. 23.

Absolutio in articulo mortis, seu periculo a casibus reservatis, qui habent annexam censuram, & convalescant tenentur, Papa, vel Episcopo respective se praesentare mandata ipsius humiliter suscepturi, & parti lesae, prout iustitia suaserit, satisfaciendi, aliter reincident in excommunicationem; & secus autem, si reservati nullam habeant annexam censuram; *Ibid.* num. 53. ad 56.

Absolutio in tali periculo a casibus reservatis habentibus annexam Censuram, licet non indigeant nova absolutione, possunt tamen adhuc urgeri a Superiore, qui potest contra eos procedere, donec etiam pro loro externo absolutionem obtineant; *Ibid.* num. 57. & verb. *Excommunicationis* art. 7. num. 4.

Absolutio non potest dari extra articulum mortis a Sacerdote non approbato, & non habente Jurisdictionem; & nunquam a Laico; *Ibid.* num. 58. 59.

Absolvendi facultas delegata non potest subdelegari; Absolutio non potest dari a simplici Sacerdote non approbato, neque pro solis peccatis mortalibus dubia; nec pro solis venialibus; *Ibid.* num. 60. & 61. 62.

Quid importent absolutiones Generales, quae Praelati Regulares in fine Visitationis, & in quibusdam anni sollemnitatibus dare consueverunt suis subditis Religiosis? & quid absolutiones in articulo mortis dari solent moribundis? & quid absolutiones, quae dantur a Praelatis, seu Praefidis ante electiones Capitulares? Vide verb. *Praelati Regulares* num. 67. ad 73.

Absolutio a censuris contraria ex causa violatae Immutabilitatis, quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Immutabilis* art. 1. num. 124. ad 132.

Ab-

Abolutio ab Excommunicationibus a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Excommunicatio* art. 3. per tot.
Abolutio ab Excommunicatione Canonica, a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Excommunicatio* art. 12. per tot.

ABSOLUTIO quibus dari possit, vel non?

Abolutio dari potest moribundo, qui petit Confessarium, licet ipse adveniens iam abintuerit, & nulla dare possit signa poenitentiae: & sub conditione, etiam moribundo, qui nullum poenitentiae signum dedit, nec dare potest, si probe, & Christiane vixerit: Vide verb. *Abolutio* art. 2. num. 1. ad 7.

Confrimatur haec Auctoritas Sententiae a novo Confessore contra P. Concisum: Vide *ibid.* in *Nota*.

Abolutio dari potest ei, qui est in occasione peccati involuntaria, nec est in sua potestate eam removere: Quomodo si membra vitare conetur periculum formale peccandi per se ad promissa, secus autem de eo, qui est in voluntaria, nec vult eam, cum possit, deferre, licet sub pretexto &c. *ibid.* num. 8. ad 13.

Abolutio dari non potest confusadinaris, & recidivo, qui semper labitur in illidem peccatis sine ulla spe emendationis, nec illi, quantum in se est, pro tunc consuetudine peccaminosa deferendus: & contra vero, si cum aliquo emendatione, & conatu ad eandem: *ibid.* num. 14. 15.

Cum recidive peccata sunt ex sola fragilitate introflecta, potest poenitentia toties absolvi, quoties Confessoris Iudicium cum serio dolore, & proponere in posterum se emendare: *ibid.* num. 18.

An fiat absolvens nec de illi consuetudinaris, seu recidivi, qui in aliquo confessione minora sserunt peccata, & in alia maiora, & sic vicissim longo tempore sua peccata continuant, & quomodo cum ista procedendum? *ibid.* num. 19.

Abolutio dari non debet, sed diffidenda illi, qui propria culpa, & negligentia ignorat principalia Mytheria Fidei, & alia sicut necessaria ad salutem: *ibid.* num. 20.

Abolutio dari nequit a Confessore suo Complici in peccato carnis: Et si detur est nulla. Et Confessoris audentem absolvere, incurrat Excommunicationem Papa reservatam: Vide verb. *Complex peccati* num. 1. ad 3. & *ibid.* num. 4. etiam de complici in quocunque alio peccato mortali non carnali.

Confessoris potest absolvere, & dispensare poenitentem, quovis aote executionem dispensationis obtenta iterum copulam illicitam habuerit cum eadem forore, & cum eadem forore, & quomodo cum ista procedendum? *ibid.* num. 21. ad 3. & *ibid.* num. 4. etiam de complici in quocunque alio peccato mortali non carnali.

ABSOLUTIO quomodo, & sub qua forma dari possit, & debeat, vel non?

Abolutionis sacramentalis verba necessaria, & sufficientia assignantur, ac quid tutius in praxi tenendum dixerit: Vide verb. *Abolutio* art. 3. num. 1. ad 4.

Abolutio est valida, sed illicita, si detur aliis verbis, quam tamen non mutant sensum formae ordinariae, nec aium iudicii, & offerantur verba similes formae: *ibid.* num. 5. 6. 7.

Abolutio solum datur his verbis: *Ego te munda a peccatis tuis*, vel consimilibus, a pluribus conferri insufficiens. Et peccator mortalis, ut etiam extra casum necessitatis voluntarie relinquendo *Ego & tu Nomen Patris &c.* et nequidem valiale est aliterum precum rationabilis omisso: *ibid.* num. 8. 9.

Assignatur digna gratia servanda in usus administratione Sacramenti Poenitentiae, uti quoque in urgente gravi necessitate: *ibid.* num. 10. 11.

Abolutionis verba non praeiungit, & unde indiciant, & declarant poenitentem esse a Deo absolutum, sed vere, & per modum sententiae iudicialis importat absolutionem poenitentis a peccatis loco Dei a Confessore vel a Iudice pronunciatam: aliter invalida est: *ibid.* num. 22. 23.

Reprehenditur facilitas Auctoritas haec in re deficiente: *ibid.* in *Nota*.

Abolutio nequit dari absenti per animum, nec per litteras, a quibus non potest dari pluribus simul, & abolutio efficit virtualiter multiplex &c. *ibid.* num. 14. 15. 16.

Similiter potest dari absolutio uni a pluribus simul, sed illicita, exceptis quibusdam casibus: *ibid.* num. 17. 19.

Formula Abolutionis danda in articulo mortis omnibus Personis utriusque sexus trium Ordinum S. P. N. Francisci, & Benedictionis Papalis danda praedictis quatuor in anno diebus, quibus maioret: Vide verb. *Indulgentia* art. 3. num. 65. 66.

Formula Abolutionis Generalis danda omnibus supradictis, Personis in solemnitatibus, seu Festis Domini Sabbati, B. M. Virginis, Omniumque Sanctorum, & Apollinaris Petri & Pauli, S. Patris Francisci, S. Clarae, per totam majorem hebdomadam, & in Festo S. Catharinae Virginis & Martiris: *ibid.* num. 68.

Alia quoad Abolutionem: Vide verb. *Confessoria* art. 1. in *add.* *Auctor.* num. 37. & *seqq.*

ABSTINENTIA.

Abstinentia a carnibus est precepta pro amabibus diebus Venensis, & Sabbati, pro Quadragesima, pro Quatuor anni temporibus, & variis vigiliis: Vide verb. *Abstinentia* num. 1. 2. 3. 4.

Si Vigilia incidant in die Dominica, non fit in ipsa abstinentia, sed anticipant in Sabbato, ut etiam anticipari debet feria 4. vigilia S. Joannis Bapt. si cadat in die Corporis Christi, & contra autem, si vigilia S. Martini occurrat ultima die Quadragesimae: *ibid.* num. 7.

Si Natalis D. N. J. Christi accidat in die Veneris, dispensatur omnia ab abstinentia carnis, exceptis illis, qui tenentur voto, vel Regulari observantia: *ibid.* num. 8.

Tempore Quadragesimae adeo preceptum abstinentiae, necdam a carnibus, sed etiam ab ovis, & lactuiniis: *ibid.* num. 9.

Abstinentia nimia a cibo, vel potu, vel somno impediens aliquem, ac potius suis potius iungi Officio, est mala, & peccaminosa: *ibid.* num. 10.

Abstinentia ab omni cibo, & potu ultra terminum naturalem septem, rursus, aut ad summum octiduum dierum in illis, qui vixit sanctimonialium exultant, consistit scilicet veritate, censenda est supernaturalis, & miraculosa, at dati potest etiam naturaliter: *ibid.* num. 11. ad 14.

ABUSUS.

Abusus praesupponit usum, & abest quid sit, ac quid abetina sibi mereatur: Vide verb. *Abusus* num. 1. 2.

Abusus est facere Processionem cum Sacramentali Sacramento de morte leris quies, & sexta majoris hebdomada: *ibid.* num. 3. & verb. *Processio* num. 63.

Abusus est, ut Superiori Monasterii, licet habeat Iurisdictionem spirituales, & temporales, faciat aote se deseri Crucem more Archiepiscoporum: *ibid.* num. 4.

Abusus est, ut Canonici Clerici, vel diaconus antiquior praefatur Canonico Presbytero modestiori: *ibid.* num. 5. & verb. *Canonici* art. 3. num. 23. & 37.

Abusus antiqui quilibet eliminandi? *ibid.* num. 6. & verb. *Reliquiae Sacrorum Congreg.* num. 32. Nec non secularium, ac Claustralium abusus emendantur: *ibid.* num. 7. 8.

Abusus in Baptismo, Confessione, Eucharistia, Matrimonio, Ordine, & Sacra Scriptura pona, quomodo? Vide verb. *Peccata* art. 3. num. 31. ad 49.

ACCEPTATIO quid sit, & quando valeat? Vide verb. *Spolium* num. 41. ad 45.

ACCEPTIO Personarum.

Acceptio Personarum quid sit: Vide verb. *Acceptio personarum* num. 1. & *in nov. addit.* num. 1.

Qui in iudicio, concurrens scilicet, anteponebat unam alteri, & illi confert, quod illi ex merito iustitiae debetur, committit grave peccatum acceptationis personarum: *ibid.* num. 2.

Ad peccatum acceptationis personarum necessarium est, quod res non potius, quam alicui debeatur quilibetque iustitiae debito: *ibid.* num. 3.

Querela Bracharensis Archiepiscopi coram PP. Tridentina contra acceptationem Personarum in Beneficiis Ecclesiasticis conferenda, *ibid.* in *nov. add.* num. 2.

Peccant contra iustitiam distributivam qui omisso digniori aliquot dignum per acceptionem persona, *ibid. in nov. add. num. 3.*

Patroni etiam laici omnia acceptione persona eligere tenentur digniores, *ibid. in nov. add. num. 4.*

In foro tamen caetero ad evitandas lites presentia Patroni per acceptionem personarum de digno omisso digniore iustitiam nequit, *ibid. in nov. add. num. 4.*

Unde defunctus debet major capacitas, & quomodo de ea loquendum ad vitandas personarum acceptionem, ut beneficium digniori conferatur, *ibid. in nov. add. num. 5.*

Quoniam grave delictum fit acceptio personarum in collatione Beneficiorum, *ibid. in nov. add. num. 5.*

ACCESSIO.

Accessio, seu adiunctio quoadmodum dicitur pro adquirendo teo domio; Vide verb. *Dominiū art. 3. num. 13.*

Si aquilo accedat, seu coniungatur gemma, si venti intendantur purpureae gemmae, & purpurea spectabunt ad Dominum illius, cuius erat annulus, & vestis cum obligatione tamen reddendi altari estimationem rei suae, *ibid. num. 15.*

Alia quoad ius Accessionis, Vide *ibid. in nov. add. num. 16. ad 69.*

ACCESSORIUM.

Accessorium nostrum sequi congruit Principalia, ac idem utriusque iudicium; Vide verb. *Accessorium num. 1. & 2.*

Quomodo Accessorium a Principalis in diversis casibus & circumstantiis distinguitur; Vide verb. *Accessorium in nov. add. num. 1. ad 6.*

Accessorium non alterat principalem dispositionem, sed illi omnia simulatur, ac videtur concessum, cui est concessum principale; *ibid. num. 3. & 4.*

Accessorium non tenet, si non tenet principale, ad quod sequitur, & corrumpit principali deficient; *ibid. num. 3. & 6.* Ea enim omnia, quae accessionis locum obstat, omnino extinguuntur, ubi principalia causa vel ab initio, vel ex post facto non subsistit; *ibid. in nov. add. num. 5.*

Quandocumque tamen fallit regula isthac; *ibid. in nov. add. num. 11.*

ACCUSARE qui possit, vel non?

Exceptis quibusdam iura assignandis, omnes accusare possunt criminaliter in causa propria; in omnes delicta iniuria sibi illata; & morte suorum propinquiorum in crimine Haereticis, Sacrilegii, Veneficii, seu Magia, Adulterii, & Graefationis per vias publicas, Falsa Monetae, Simoniae, Laesa Majestatis, similibusque aliis criminibus atrocissimis; Vide verb. *Accusare in nov. 1. ad 9.*

Non possunt tamen neque in supradicta accusare, Primo mentis capti, & foris. 2. Excommunicati. 3. Capitales iudicii. 4. Clerici, & Religiosi, praesertim si esset iustificata poena sanguinis; *ibid. num. 10. ad 13.*

Clerici tamen, si pro secunda sua, & suorum iniuria, vel pro utilitate, & defensione suae Ecclesiae esset necessaria accusatio, deberent expresse se processuri contra poenam sanguinis ad evadendam irregularitatem; *ibid. num. 14.*

In illis causis, & criminibus accusare oia possunt; Primo excommunicati. 1. Infantes, viles, & erimioles. 2. Pagani, Haeretici, & Judaei non possunt Christianos accusare. 4. Inimici capitales, & graves. Item cohabitantes, & frequenter versantes cum inimicis accusant. 5. Omnes Illi, qui subornati alia falsum testimonium dixerunt, vel pecuniam ad accusandum, vel non accusandum acceperunt, sicuti etiam pauperes non ante bonae fame. 6. Jam accusati de aliquo delicto, nisi prius se innocentem probaverint. 7. Liberi accusare non possunt Patrem, nec contra. Nec Fratres, nec Sorores ad invicem, ac Liberi Patronum, aut ejus Haeredem. 8. Clerici, & Religiosi, qui tamen possunt accusare suum Praetorem. 9. Falsi, & mente capti. 10. Impubeses pro populi, & mulierum. 11. Milites, & Magistratus. 12. Laici non admittuntur ad accusandos Clericos, nisi tamen Laici iniuriam sibi, & suis a Clericis illatam persequatur; *ibid. num. 15. ad 29. in nov. add. num. 4. & seqq.*

Inter eos, qui accusare non possunt, sunt infames Juris; *ibid. in nov. add. num. 3.*

Pauperes accusare non possunt nisi bonis moribus sint praediti; *ibid. in nov. add. num. 4.*

Filius familia accusare posse, damnum Patre confessoris, nonnulli fecerunt; *ibid. in nov. add. num. 5. & seqq.*

Servi de iis tantum criminibus accusare possunt, de quibus permittum est omnibus accusari; *ibid. in nov. add. num. 8.*

Num servus permittum quoque fit accusare Dominum de suis criminibus, de quibus permittum est omnibus accusare; *ibid. in nov. add. num. 9.*

Num familiaria & domestici, adeoque & uxor accusare possunt Patrem familie, & maritum; *ibid. in nov. add. num. 12. & seqq.*

Cajusnam aetatis esse debeat Accusator; *ibid. in nov. add. num. 10. & seqq.*

Parochiani, & Patronus Ecclesiae de crimine civiliter agere possunt contra Rectorem Parochiae, vel Beneficiis, ut amoveatur a Beneficio; *ibid. num. 30.*

Singularia qualitates requiruntur in illo, qui Episcopum accusare intendit; *ibid. in nov. add. num. 19.*

ACCUSARI qui possit, vel non?

Accusari non possunt; Primo infantes, insensibiles, & mente capti; quid de Minoribus doli capacibus; Vide verb. *Accusari in 1. 2. Secundo accusari non possunt nec illi, qui ante plures annos delictum commiserunt, & illud jam praescripserunt, exceptis tamen quibusdam; ibid. num. 3. ad 6.*

Tertio semel accusati, & jam absoluti iterum accusari non possunt de eodem crimine; adjectis tamen haeculae adversa; *ibid. num. 7. & 8.*

Quarto absentes non possunt accusari, & sententari; possunt tamen accusari, ut a Iudice legitime citentur; *ibid. num. 9.*

Quinto accusari oia possunt Magistratus temporales, vel Praefecti, aut Legati Provinciarum duante eorum officio, nisi delinquant circa officium, vel crimen notorium sit; *ibid. num. 10. & in nov. add. num. 1.*

Sexto accusari non possunt Christiani ab Infidelibus, Haeticis, & Judaeis; nec denique accusari possunt, qui superiorem se non agnoscunt; & Accusatio contra Praetores, seu Superiores non de facili admittenda; *ibid. in 1. 2. & 13.*

Si crimen pluribus Legibus vindicetur, accusatus ex una lege, accusari & reus fieri non potest alia ob idem crimen admittum; *ibid. in nov. add. num. 2.*

Servi accusati de delicto non sunt Immunes ab extraordinaria poena, si crimini sui adnexa poena, quam solus Civis & libera accipere possit; *ibid. in nov. add. num. 3.*

ACCUSATIONIS definitio & etymon; Vide verb. *Accusatio in nov. add. num. 1.*

ACCUSATOR ad quid tenetur?

Accusator tenetur se subscribere ad poenam talionis, & tenetur probare crimen, quod obicit, ac subire poenam talionis; Vide verb. *Accusator in 1. 2. 3.*

Istia tamen nostra temporibus videtur hanc poenam talionis habuisse in desertudinem; Si quis tamen esset convictus, quod innocentem vera, & malitiose accusasset, deberet adhuc puniri poena talionis; Vide *ibid. num. 4.*

Accusator nequam in scriptis tenetur dare accusationem; sed praeter scripta debet in persona se conferre ad Iudicem, nec libello jam oblato potest amplius desistere ab accusatione; bene vero ante; *ibid. num. 5. & 6.*

Accusator tenetur ad expensas, si accusatus se parget; & ob pecuniam pueriendus est exilio, vel durius, & tenetur retinere, nec onquam potest esse Iudex aut testis; *ibid. num. 8. 9.*

Accusans Clericum, si non probat per tres, vel saltem duos testes, excommunicatur; *ibid. num. 10.*

Tres, & quoniam erant, qui olim ab accusatore de iure Romanorum praestari debebant; Vide *ibid. in nov. add. num. 11.*

Ovis incumbit accusanti probandi delictum, & quomodo illud probetur; *ibid. in nov. add. num. 12.*

Quoniam poena effertur Sen. C. Turpilliano iis, qui oblato in libello accusationem deserebant; *ibid. in nov. add. num. 7. & seqq.*

A Sen. C. Turpilliano excepta semina minora; *ibid. in nov. add. num. 11.*

ACCUSATUS.

Accusatus fatigandus non est, si accusator non sit legitimus, nec puniri, nisi convincatur? Vide verb. *Accusatus* c. 1. & c. 2. Accusatus non potest alium accusare, nisi prius se purget a crimine, & pendente accusatione non potest esse testis, nec tenetur respondere, nisi vocetur? *Ibid.* c. 3. 4. 5.

Accusatio danda sunt omnia capitula, in quibus accusatus, nomen, & dicta testium, ut possit se defendere, excepta casu heresi? *Ibid.* c. 6.

Accusatus, etiam non sit convinctus, vel accusator deficiat, adhuc tenetur se purgare canonice? & tunc, si deficiat, habetur ut reus? *Ibid.* c. 7. 8.

Bona fama accusati, non solum facit presumptionem innocentiam, sed abstergit presumptionem contrariam? *Ibid.* c. 9. Accusatus non tenetur reticere factis iudici; etiam si interrogetur sub juramento, quando non servato iuris ordine licet dato interrogat? & traditur, qualiter in occultanda ei veritate perjurium evitari valet? *Ibid.* c. 10. 11.

Accusatus tenetur sateri crimen iudici legitimum, & servato iuris ordine interroganti, & precipiente sub juramento de dicenda veritate, maxime in delictis non inferentibus poenam capitalem? *Ibid.* c. 12. ad 16. Quoties enim de incrementis poenam capitalem sit causa? *Ibid.* c. 13. ad 14.

Accusatus, seu reus, qui crimine semel negavit inique, & com juramento, non tenetur illud confiteri post latam sententiam, vel saltem ante, aut in articulo mortis? *Ibid.* c. 14. ad 18. Illum teneri probabiliter est? *Ibid.* c. 15. ver. *verisimil.* ad c. 18. Accusatus, seu reus, qui metu vel victoriam mentis sibi falsum crimen imposuit, ob quod sit morte placendus, tenetur se retrahere, si hoc prodesse queat? secus autem si a converso? & quid sit consulendum? *Ibid.* c. 19. 20.

Accusatus ex presumptione falsa, a iudice interrogatus non tenetur confiteri propositionem veram, ob illa confessio, condemnandus esset in foro externo de crimine, aut debito, ad quod teneatur in foro conscientie non tenetur? *Ibid.* c. 21. ad 23.

Accusatus, seu reus interrogatus a iudice, ut sub juramento dicat, quantum mercis v. g. apud se retineat, excusatur ex perjurio, etiam cum juramento negat partem mercis, na solvat gabellam evidenter iniquam, supposito quod in illa circumstantiis non interrogetur legitime? *Ibid.* c. 22.

Judex non potest ab accusatis, seu reus criminosis inquisitis exigere juramentum, dom judicialiter uti principales examinantur? Vide verb. *Juramentum* art. 1. c. 1. ver. *Judex* c. 2. & ver. *Reus* c. 3.

In pluribus erravit Auditor in hac materia, qua a Corroboro, cessando contraria, repelluntur? *Ibid.* in *Notis* verb. *Accusatus* & not. *verisimil.* *Ibid.*

Accusatus de crimine publico ex jure civili prohibetur accusare non modo accusantem, sed etiam filium filium, Patrem, vel Matrem? *Ibid.* c. 23. ad 24.

Quando aliquis de uno crimine accusatus & absolutus iterum de eodem accusari valet, necne, *Ibid.* c. 24. ad 25.

Accusatus & absolutus in ecclesiastico foro potest iterum in foro laicali accusari, quoties delictum sit mixti fori? *Ibid.* c. 25. ad 26.

Inter quantum tempus Accusatus & absolutus ab observatione iudicii iterum accusari possit novia detectis argumentis? *Ibid.* c. 26. ad 27.

Ab accusato faciente etiam super delicto transgressio cum omnibus beneficiis jus accusandi, ut ita vitetur periculum novae accusationis? *Ibid.* c. 27. ad 28.

Accusatus mortis, vel alia corporali poena plecti non potest, si transgressio rite sit inita inter accusatum & accusatorem litis pendente ante sententiam, vel saltem pendente appellacione? *Ibid.* c. 28. ad 29.

ACCEDIA.

Accedia ut sic tripliciter sumi potest, & assignatur, solum tertio modo sumpta est peccatum? Vide verb. *Accedia* c. 1. 2. Accidia tertio modo capta quid sit, & quotupliciter accipitur? *Ibid.* c. 3. ad 4.

Accidia generaliter sumpta potest esse peccatum morale, vel veniale, & assignatur quodam unum, & quodam altitum? &

specialiter accepta est ex genere suo mortale, si plene voluntaria sit potest tamen quandoque esse solum veniale? *Ibid.* c. 7. ad 9.

Accidia filii sunt Malitia, Rancor, Pusillitas, Desperatio, Torpor, & Evagatio? & omnia quidditas, & peccati qualitas aperitur? *Ibid.* c. 10. ad 16.

ACOLYTHATUS.

Acolythatus quid sit, quae ejus materia & forma? quando instituitur, & quae actus ad ipsum? Vide verb. *Ordo* art. 1. c. 1. 2. ad 3. & art. 2. c. 2. 3.

ACOLYTHUS.

Acolythus idem ac Ceroferarius, ejusque assignatur Officium? Vide verb. *Acolythus* c. 1. 2. 3.

Acolythi unde dicant? *Ibid.* c. 4. ad 5. Quodnam alium fuerit Officium & munus Acolythorum? *Ibid.* c. 5. ad 6.

De antiquitate Acolythorum? *Ibid.* c. 6. ad 7. Acolyti, five alii Clerici in Minoribus non sunt suffraganei ad excoandam Epistolam, vel Evangelium, etiam si penitus Diaconorum, & Subdiaconorum, & contra fides debet puniri? *Ibid.* c. 7. ad 8.

Acolythus, seu alius Clericus, qui solemniter cantat Epistolam cum Tunicella, & reliquis sacris vestibus, sed absque manipulo debet petere dispensationem irregularitatis ad caustelam, & idem est de non Diacono, qui cantat Evangelium sine stola? *Ibid.* c. 8. ad 9.

ACTIO.

Actio Commodati, & actio contraria Commodati quid sint, & quibus competat? Vide verb. *Commodatum* c. 1. 2. 3.

Actio Empti & Venditi quid sit, & quibus competat? Vide verb. *Emptio* art. 1. c. 1. ad 2.

Actio Redhibitoria, & actio Estimatores quid sint, ad quem dentur, & quibus competat? Vide *Ibid.* c. 2. ad 3.

Actio locati, & Conduci quid sit, ad quem detor, & quibus competat? Vide verb. *Locatio* c. 1. ad 2.

ACTOR.

Actor dicitur la, qui petit, & ad iudicium provocat, ejus locumbit onus probandi, & eo non probante, Reus absolvitur? Vide verb. *Actor* c. 1. 2. 3.

Actor petens rem ex certa causa, si causam non probet, succumbit? uno tenetur tamen jurare, si plene probet? *Ibid.* c. 4. 5.

Actor tenetur sequi forum rei, & oon potest mitti in possessionem, absente reo, nisi causa custodia, si litis oon contestata, reus est contumax? *Ibid.* c. 6. ad 7.

Actor obtinens possessionem coram iudice non tenetur eam co cespendere de proprietate, si sit alterius fori? *Ibid.* c. 8. ad 9.

Actor, & reo ejusdem Civitatis existentibus necesse conveniatur extra eam? *Ibid.* c. 10.

Actor non admittitur ad litigandum, nisi det libellum in scriptis, & elatus non compereat in termino, tenatur ad expensas ejusque factas a reo? *Ibid.* c. 11. 12.

Actor non potest exigere a reo scripturas contra eum, & ei non licet, quod nec reo licet? *Ibid.* c. 13. ad 14.

Actor excommunicatus non potest agere? Imo a iudice est repellendus ex officio, etiam si reus non opponat? Potest tamen in iudicio conveniri, & debet per alium in iudicio tempore? *Ibid.* c. 15. ad 16.

Favorabiliores in iure sunt rei, quam actores, & in quibus praesertim rebus? Vide *Ibid.* c. 16. ad 17.

Actoris conditio in causa maior fieri potest post litem contestatam, nequequam deterior? *Ibid.* c. 17. ad 18.

Actor nequit a iudicio incepto pro libito desistere? *Ibid.* c. 18. ad 19.

In iudicio in vim *Legis Discreti*, la, qui primo provocat, est reus? *Ibid.* c. 19. ad 20.

Actor in libello debet obligationem causam deducere, & illum iudici offerre, & Reo, five Parti intimare? *Ibid.* c. 20. ad 21.

Si Añor infratiam deferat, non est audiendus nisi reo expensis obtulerit; *ibid. in nov. add. num. 7.*

Quando, & quomodo, si novum iudicium institueret velis añor, teneatur capensis reo reficere; *ibid. in nov. add. n. 8.*

A D A M.

Adam si hodie viveret, non posset cum aliqua Matrimonium contrahere; Vide verb. *Infrascripta Matrimonii artic. 7. numer. 47.*

Adam, & Eva quando, quomodo, & ubi formati, & varia alia de ipsa; Vide verb. *Mundus a numer. 34. ad 36.*

Adam, & Eva qua die, & hora comedierunt de fructu verito, qua item ea pulsi sint de Paradiso; *ibid. num. 43. ad 45.*

Adam, & Eva a Paradiso abeiti, quam regionem incoluerint, & ubi tumulati fuerint; *ibid. n. num. 52. ad 55.*

Adam, & Eva quot filios genuerint; *ibid. num. 49.*

A D J U N C T I.

Pro Adjunctis debent initio anni eligi a Capitulo duo de gremio Capituli, & ad quid? Vide verb. *Adjuncti numer. 2.*

Electio Adjunctorum tamquam Coniudicum utrum infiat, an resistat iura commune; *ibid. in nov. add. num. 2.*

Unum tantum debet esse utriusque votum, & alter potest Episcopo accedere; & quid si ambo ab Episcopo discordent? *ibid. num. 2. ad 4.*

Capitulum Ecclesie in Cathedrali ecclesia post Tridantiam, quia prius non erat exempta, sed in omnibus Episcopo subiecta, acquirit habere Adjunctos, seu Coniudices; *ibid. numer. 5.*

De mandato Concilii Tridentini tenetur Capitulum initio cuiuslibet anni duos soli ipsius eligere, qui cum Episcopo contra Capitulares procedere debeant, & electi iuramentum prestando teneantur; *ibid. num. 6. 7. 8.*

Si Capitulum uti supra non electis, potest Episcopus procedere per se solum; Dummodo prius illud moneat; *ibid. num. 9.*

Episcopo volente, vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non derogatur Jurisdiccio ad Adjunctos, nec contra illa volentibus &c. derogatur ad Episcopum, sed ad Superiorem; *ibid.*

Ut valeant sententie, & Decreta in casibus huiusmodi, sunt exprimentia, & pronuncianda sub nominis simultaneo Episcopi, & Adjunctorum; *ibid. num. ex.*

Solus autem Episcopus sine Adjunctis potest in principio ad informationem summariam, & necessariam detectionem rei procedere in criminalibus ex incontinentia provenientibus &c. quando de fuga constitutus, se etiam solus potest, si totum Capitulum deliquerit; *ibid. num. 13. 14.*

Si repetitur usus in Capitulo, cum restrictione tamen, quia procedit simul cum Episcopo, cum restrictione tamen, quia assignatur; *ibid. num. 15. 16.*

Potest etiam sine Adjunctis visitare Corpus Ecclesie Cathedralis, & Sacramentum, Reliquia, enteraque ad Cultum Divinum destinata; *ibid. num. 17.*

Potest etiam visitando sine Adjunctis peccata, & excessus Capitularium corrigere, punire, & emendare; *ibid. n. 18.*

Potest etiam sine Adjunctis procedere in persona Capitularium delinquentes in exercitio Curæ Animarum, quam obtinent extra Ecclesiam Capitularium; *ibid. num. ex errore 20. sed vere 19.*

Potest etiam sine Adjunctis procedere ad privationem Canonice ex causa, quod Ordine sua præbendis annexos non susceperint. Vide *ibid. num. 20. circa medium.*

Potest sine Adjunctis eargere rationem administrationis operum piorum ad Curam Capituli spectantium; Dummodo non procedat ad privationem, vel alias criminaliter in forma iudicii; *ibid. num. 21.*

Episcopus potest sine Adjunctis procedere contra Capitulares ob non redactionem, dummodo non procedat ad privationem; nec non alia sine illis potest, quæ referuntur; *ibid. num. 21. ad 26.*

Nequit Episcopus sine Adjunctis procedere contra Coniutores Canonice Cathedralis, si ex forma Coniudiciorum colligatur ipsi Coniudicari concessa fuisse omnia privilegia, quæ habent Canonici, & alia, quæ apponuntur; *ibid. numer. 27. ad 30.*

Episcopus dumtaxat Cathedralium coniudicium potest in qualibet ipsarum maluerit tribunal erigere, ibique procedere in eandem Capitularium cum suis respective Adjunctis non obstante consuetudine immemorabili in contrarium; *ibid. num. 31.*

Episcopus in Visitatione, & annis Capitularium potest osi suo proprio Notario; Dummodo non sit suspectus Capitulo, & assumere suum proprium Fiscalium, vel alium, si hic habeatur suspectus; *ibid. num. 31. 32. 33.*

Adjuncti possunt esse omnes, qui sunt de Capitulo, etiam dignitate obviante in eadem Ecclesia, sicut Capitulares non sint; *ibid. num. 35. 36.*

Adverto, quod si Adjunctos eligi non possunt, nisi illi, qui vere sunt de Capitulo, nam Beneficarii, qui assidi dicuntur eligi in adjuvos non possunt; *ibid. in nov. add. numer. 2. 3.*

Adjuncti, si ea de causa sua fraude tempore Divinorum Officiorum abint, privandi non sunt quotidianis distributionibus; *ibid. num. 37.*

Cum illis duobus adjunctis a Concilio prescriptis nedum Episcopus, sed etiam ejus Vicarius procedere potest contra Capitulares, & etiam Vic. Capitularis sedes vacante; *ibid. num. 38. 39.*

Recursum Vicario Capitulari, non sunt ad dradi adjuncti, sed recursum est ad Capitulum, ut eligat arbitros pro cognoscendis causis suspensionum, & alteri non suscepto causam deleget; *ibid. in nov. add. num. 4.*

Alia vide tom. 8. in Append. Decret. in Gratian. Garuoden. *Exemptiis.*

ADMINISTRATIO, ADMINISTRATOR.

Ordinarii locorum possunt exigere iuramentum de fidelitate administrandi ab Administratibus locorum, & legatorum piorum, se rationes, & computa administrationis, etiam Testator id habuerit. Vide verb. *Administratio, Administrator num. 1. ad 5.*

Ab Ordinariis potest ordinari, quod Administratores locorum piorum singulis anni rationem reddere teneantur, etiam si illa, qui de Jure communis dispositione visitari non possunt; *ibid. num. 6. 7.*

Administratores piorum Locorum etiam exemptorum omnia rationem reddentes Episcopo possunt eam reddere teneantur, & quod si eam alius reddere exposuerint; *ibid. num. 8. 9.*

Ordinarii possunt compellere Syndicos, & Ministros Monasterii Monasterium Regularium subiecti ad exhibendos libros acceptorum, & expensarum disti Monasterii pro reddenda ratione administrationis bonorum illius, etiam sine presentia Ministri Provincialis, qui subest disti Monasterii, quatenus interpellatus recuset interesse; *ibid. n. numer. 10. ad num. 11.*

Redditio rationis administrationis danda est Ordinariis etiam a laicis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, & ad hoc ut sint immunes a Visitatorum Ordinariorum, debent esse talia a primævis sub fundatione; *ibid. n. num. 22. ad 28. & verb. Caputratibus artic. 3. numer. 6. ad 8. 37. 11. ad 13.*

Ordinarii possunt cogere quoscunque Administratores piorum locorum, & Ecclesiarum; imo etiam Canonicos Cathedralis ad exhibendos libros, & qualiter; *ibid. num. 19. 20. verb. Censuræ. art. 3. num. 9.*

Et ad finem reddendi fideliter quantitas sua computos, & rationes teneantur omnes Administratores conferre librum rationum, qui continet data, & accepta &c. *ibid. n. 21. 22. 23.*

Nec possunt ipsi Administratores exhibitionem librorum, & redditionem rationum facienda Episcopo eludere, prætextu quod soliti fuerint ipsos computos, & rationes reddere aliis, & qualiter procedi possit, si male se gesserint; *ibid. num. 24. 25.*

Pro labore autem revisionis &c. nequeant Episcopi aliquam mercedem, seu proptinam exigere, non obstante quocumque contraria consuetudine; *ibid. num. 26.*

Regulares non debent, nec possunt esse Administratores bonorum temporalium Monasteriorum Monasterium etiam sub subiectarum; *ibid. n. num. 27. ad num. 30.*

Episcopus per se eargere potest, imo debet rationem administrationis a Vicario Capitulari, & ab omnibus Officialibus, seu Administratibus, Sede vacante a Capitulo depu-

satis, ac illius in aliquo delicto repositus ponitur, & juxta multos scientes, & oegligenter omittens non est immunus gravi culpa; *ibid. num. 31. & 32.*

Designato a S. Sede Minor XXV. annis in futurum Ecclesie Praefatum, eisdem Administratores tam in Spiritualibus, quam in temporalibus deputatur; *ibid. in nov. add. a. & seg.*
Quenam sint facultates hujus Administratoris; *ibid. in nov. add. num. 5. & segg.*

ADMIXTIO, seu commixtio pro acquirendo rerum dominio, quid sit, & qualiter diffusetur a Consensione? Vide Verb. *Demolitionis art. 2. num. 72. & 73.*

Affignatur prima regula ad dignoscendum, ad quam spectet rerum dominium in Admixtione, *ibid. num. 76.* & alia ad rem, *ibid. num. 77. ad 84.*

ADOPTIO quid, & quotuplex sit? Vide Verb. *Impedimento Matrimonii art. 1. a num. 74. & Verb. Patria potestas a. 19. ad 23.* ubi multa ad rem.

A D O R A T I O.

Adoratio, seu cultus quid sit; Vide Verb. *Veneratio Sanctissimorum num. 24.*

Adoratio, seu Cultus, alia est mere civilis, seu Politica, & alia Sacra, seu Religiosa, & quae utraque sit, *ibid. n. 35.*
Adorationis Sacra, seu Religiosa tres sunt species, nempe Latrice, Hyperdulis, & Dulis, & quae singulae sint; Item alia absoluta, & alia respectiva, *ibid. num. 36. ad 40.*

ADVENIRE, quibus legibus obligatur; Vide Verb. *Lex art. 3. a num. 12. ad 42.*

ADULTERIUM quoad ejus esse, & divisionem.

Adulterium quid sit, & quotuplex? Vide Verb. *Mulieris art. 1. num. 1. & 2.*

Item quid, & unde distinetur Adulterium, *ibid. in nov. addit. num. 1.*

Quisnam Adulter & Raptores Jura Romanorum. *ibid. in nov. add. num. 2.*

Ecclesia Patres a marito quoque Adulterium in inceptum committi constituerunt, *ibid. in nov. add. num. 3.*

Distinxit adulterii in duplex & simplex in foro fore utrumque vult habere, *ibid. in nov. add. num. 4. & 5.*

Adulterium dividitur etiam in verum, & presumpsum, *ibid. in nov. add. num. 6.*

Adulterium si sit duplex, est necessario in Confessione aperendum, & qui concumbit cum conjugata, etiam confitente marito, committit adulterium; ut etiam qui accedit ad suam uxorem putane se accedere ad alienam, *ibid. num. 2. 4. & 5.*

Conjux in actu conjugalium cum sua se iocunde delectans in illa velut presente, adit speciem adulterii in Confessione explicandam; & adulterium etiam concupiscentia committitur, *ibid. num. 6. 7.*

Quomodo a Lege Julia de Adulterio puniebatur ille, qui sine vi, sine alicuius Auxilio inquebat, *ibid. in nov. add. num. 7.*

Cum libertis Jure Rom. adulterium committitur, *ibid. in nov. add. num. 9.*

De adulterio cum villi fornicis, *ibid. in nov. add. num. 10.*
Cum uxore injusta ad adulterium committitur; & quanam sit apud Romanos injusta uxor; *ibid. in nov. addit. numer. 12.*

Cum aliena Concubina Adulterium non est; *ibid. in nov. add. num. 14.*

An cum ipsa adulterium committatur; *ibid. in nov. add. num. 15.*

Siquis se junxerit eumque, quam bona fide putabat solutam esse, quam vere nupta esset, Stupri non adulterii reus est, & contra; *ibid. in nov. add. num. 16. & 17.*

Si quis duas simul uxores duxerit, non Stupri, sed adulterii species dicitur; *ibid. in nov. add. num. 19.*

Multi licet adulteri non fiat, puniuntur tamen adulterii poena; *ibid. in nov. add. num. 20.*

ADULTERIUM quoad ejus poenas.

Adulterium semper fuit punitum gravissimis poenis, quae assignantur. Vide Verb. *Adulterium art. 1. a num. 1. ad num. 6.*

De variis apud varias gentes Adulterii poenis, & praesertim apud Romanos. *ibid. in nov. add. num. 1. & segg.*

Quibus poenis addiceretur Adulteri medio aro; *ibid. in nov. add. num. 10.*

Hodie pro adulterio poenae plerumque leviores; *ibid. in nov. add. num. 11.*

Clericus adulter non modo deponitur, sed etiam in Monasterium detrahitur; *ibid. in nov. add. num. 9.*

Jure Canonico auctor adulterio jus exigendi debitum conjugale, & conceditur, quod innocens possit facere divortium quo ad thorum, & habitationem; Dummodo fiat auctoritate Judicii Ecclesiastici; *ibid. num. 7. 8.*

Propter adulterium adhuc exor privatur dote, & maritus adulter donatione propter nuptias. sive dotatio; *ibid. n. 9.*

Per Jus Canonicum correctum est Jus Civile; Hinc non licet parti, cum marito occidere adulterum deprehensum in fragrantem enim filia, aut uxore adultera; *ibid. n. 10. ad 13.*

Maritus occidens propria auctoritate uxorem adulteram, neque excusatur totaliter a delicto etiam a Jure Civili, sed poena adhuc afficitur aliqua; *ibid. num. 14.*

De iustura rei familiaris uxoris, vel mariti in adulterio deprehensi; *ibid. in nov. add. num. 12. & segg.*

Recentior causa, propter quam mulier adultera non amittit dotem; *ibid. in nov. add. num. 25.*

Adulterii accusatio quando penitur; *ibid. in nov. addit. num. 16. & 17.*

Si mulier commissio Adulterio defuncta sit, & heredes ejus dotem repetant, maritus contraditionis modo obijceat adulterium potest, atque ita dotis lucrum sibi tueri; *ibid.*

An marito mulieris in adulterio deprehensae praeclusio aucte instituta a Cicerone illius heredes repellere possint adulteram dotem repetentem; *ibid. in nov. addit. num. 9.*

An exponitur querelam criminalem adulterii a principio, competat civilis actio pro laeso dote; *ibid. in nov. addit. numer. 31.*

De potestate patria vel mariti occidendi adulterio deprehensam, vel deprehensam; *ibid. in nov. addit. num. 32.*

De accusatione adulterii, & effectu sententiae; *ibid. in nov. addit. num. 33.*

ADULTERIUM quoad casus, in quibus propter ipsum nequit fieri divortium.

Primo nequit fieri divortium propter commissum adulterium, si uterque conjugum illud commiserit. 1. Si ipse maritus prostituit uxorem, vel uxorem cum consensu mariti adulterium committat. 2. Si mulier nupti alteri, ex quo vere credidit maritum suum fuisse mortuum. 3. Si uxor ex errore concubuit cum altero viro latenter in ejus lectum ingressa putans esse suam veram maritum, & contra. 4. Si post adulterium vir sibi reconciliavit uxorem, vel uxor virum petendo, & reddendo debitum; Vide Verb. *Adulterium art. 3. a. n. 1. ad 8.*
An in casu, quo Maritus male, & injuste trahit uxorem, negando filialitatem, & debitum conjugale, eamque e domo expellendo, & tunc ipsa adulterium committat, possit ipse Maritus divortium facere; *ibid. num. 9. & 10.*

ADULTERIUM quoad varia respectu Adulteri, & Adulterae.

Adulter accusatus de adulterio, lita pendente, non est privandus possessione, si tamen lita non contestata est continuata, potest excommunicari. Vide Verb. *Adulter art. 4. n. 1. & 2.*
Adulter teneas concubinam pulsa uxore, vel ea retenta, si maritus eam non pellat, sed adhuc cum ea adultera vivat, debet excommunicari; *ibid. num. 3.*

Adulter, qui ad suam libidinem libere, & sine obice explent, procurat carereis maritum alicuius, vel confanguineos mulierie, est ultimo supplicio puniendus, & adulterans eum Judex, vel Gentilis excommunicatur; *ibid. num. 4. & 5.*
Adulter attentatus potest negare debitum, & dimittere uxorem,

rem, quæ præferat in adulterio, & non vult se emendare, imo tuæ tenetur eam dimittere; *ibid.* num. 6. 7.
Adultera nec etiam mo-tuo marito potest Matrimonium contrahere cum suo adultero, potest tamen post penitentiam; Dummodo non fuerit causæ mortis sui viri; *ibid.* num. 8. 9.
 Offi-um de Civili & Canonico jure absolute prohibet nuptiis inter adulterum & adulteram; *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 3.

Poſtea reſtingi cepit prohibitio ad quos caſus, & quaiſam ſint. *ibid.* in nov. add. num. 4. & ſeqq.
Adulter poſt penitentiam a viro recipienda eſt, & ſeparata a viro propter adulterium perdit dotem, & dotalitium; & ſi impudice vivit, eſt punienda pænis mortis; *ibid.* 10. 11. 12.
 Explicator Auctoris; *ibid.* in nov. add. num. 13. & ſeqq.
Adulter occidens ſortem animatam, ſeu natum infantem, excommunicatur, & puniatur, ut homicida, & quid, ſi conjuges ſint ambo adulteri, ſed unus publicus, & alter occulte *ibid.* num. 13. 14.

ADULTERIUM quoad obligationem Conitorum rationis proliſ adulteris.

Conitores adulteri tenentur præſtare alimenta proli adulteris, ſi ipſi non habeant unde aliunde ſuſtineant, quævis per Jus Civile fuerit id vetitum; *Vid. verò. Adulter* art. 3. num. 1. ad 4.

Mater tenetur alere prolem primo ſalutem, & poſt hoc triennium tenetur eam alere pater, donec proles ſos ludæſtis ſe poſſit juvare, *ibid.* num. 5.

Adulter ſciens prolem eſſe ſuam, ſi adulteri ſit impotens ad reſtitutionem, tenetur ipſe reſtituere impenſa in alenda prole adulteris, & illa dotanda, & compenſanda damna, quæ filii legitimi in diſſolutione hereditatis patiuntur, & quid in dubio. *ibid.* num. 6. 7. 8.

Adultera non tenetur cum periculo vitæ, & magnæ infamiae manifeſtare prolem ſpuriam ad reparanda damna legitimorum, nec prolem ſpuriam tenetur credere Matrī aſſerenti non eſſe legitimam, *ibid.* num. 10. 11.

Adultera quando tenetur manifeſtare prolem ſpuriam ad reparanda damna legitimorum filiorum, *ibid.* in nov. addit. num. 13.

Lepide cauteſta a matre adultera adhibita, ac individuum prolem ex adulterio habitam indigenter compellitur, *ibid.*
Adultera tamen tenetur quantum in ſe pœnare omni meliori modo, ut illarum damnum legitimis compenſetur, & ſi nullo alio modo tale damnum compenſari poſſit, teneatur proli ſpuris perſolvere, ut ſtatim Eccleſiaſticam, vel Religioſam ſimplèctatur, vel vitam cœleſtem ducat, *ibid.* a. 12. 13. 14.
 Præſentia, qui ſine debitis modis, & coſuetudinibus liberorum ſuos exponunt clam ad Hoſpitalia, &c. graviter peccat, ſi poſſint aliter eis providere; Excuſantur tamen a culpa, qui cum debitis coſuetudinibus ſeu modis exponunt ad Hoſpitalia ad vitandam infamiam, ſed quis nequeat eos alere aliter, *ibid.* num. 14. & ſeqq.

Sed ſi divites ſint, tenentur reſtituere Hoſpitali, ſeu loco pio, vel cuiquamque alteri expenſas in prolem ſuam factas, *ibid.* num. 14. 15.

An ſacra Thori ſeparatione propter uxoris adulterium tenetur maritus uxori inopi alimenta præſtare, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

ADULTI quaſa diſpoſitiones habere debeant ad recipiendum Baptiſmum valide, & fructuoſe? *Vide verò. Baptiſmus* art. 3. num. 22. ad 34.

ADVOCATI Officiam quibus ſit a Lege prohibitum?

Advocati Officiam exercere prohibentur Paganis, Hæreticis, & Excommunicatis, Minoribus 27. annis &c. *Vid. verò. Advocatus* art. 1. num. 1. & 2.

Item Judices, vel Aſſeſſores non poſſunt in eadem caſu eſſe Advocati, nec non Clerici in ſacris conſtituti, aut Beneficium eccleſiaſticum habentes ſequuntur in foro ſeculari Advocatum agere, niſi in caſu, quo ſignificatur, *ibid.* num. 3. 4.

Item Monachi, & Religioſi omnes, etiam Canonici Regulares, niſi pro utilitate ſui Monafterii, & accedente ſimul mandato proprii Praelati Reguliſis, *ibid.* num. 5.

Alii præterea ſunt, qui Advocati munus exercere nequeunt, quos *Vide ibid.* in nov. add. num. 1. & ſeqq.
 Advocati, qui poſtulare prohibentur ob bonum publicum, ne litigatorum quidam conſeſſu poſtulare poſſint, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Is, cui anno in loco Judiciæ decreto Advocatum eſſe interdictum ſit, alio in loco & eorum alio iudice non prohibetur poſtulare, niſi concurrat infamia nota, *ibid.* in nov. add. num. 3.

In ſortem Eccleſiaſticam poſſunt Advocatum agere Clerici in ſacris, & Beneficarii etiam pro Laicis, nunquam tamen pro extraneis contra Eccleſiam, & qua eſt Beneficium, *ibid.* num. 6. 7.

De Clerico, qui Advocati munus contra Eccleſiam exercet, *ibid.* in nov. add. num. 5. & ſeqq.

De Advocatis Eccleſiarum, *ibid.* in nov. add. num. 9.

ADVOCATUS quid in exercitio ſui Officii licite poſſit, vel non?

Quid licitum vetitumque ſit Advocatis; *Vide verò. Advocatus* art. 1. in nov. add. num. 1.

Advocatus non poſt ſuſcipere patrocinium cauſæ, quam cognoviſſet eſſe injuſtam, alius graviter peccat, & tenetur ad reſtitutionem &c. *ibid.* art. 2. num. 1. & 2.

Et ſi cauſa Clientis a principio videbatur Advocato juſta, vel ſaltem probabilis, aut dubia, & in progreſſu cognoviſſet eſſe injuſtam, tenetur ſtatim eam deſerere, & Clientem ſuum inducere, ut a lite deſiſtat, aut cum parte adverſa componatur, obſque tamen ejus damno, *ibid.* num. 3. & 4.

Advocatus, qui propter negligentiam ſuam, ignorantiam, vel imprudentiam, cauſam ſe ſuſceptam male defendit, tenetur etiam ad reſtitutionem, & mortaliſter peccat, ſi cum non ſit idoneus, Officiam Advocati exercet, *ib.* 5. & 6.

Sicuti etiam mortaliſter peccat, & ad reſtitutionem tenetur, ſi cauſam ſui Clientis pro vilibus non defendat, & omittat negligentem, aut maliſſime adducere jura, & fundamēta ad cauſam facientia, & neceſſaria, *ibid.* num. 7.

Advocatus, qui contra debium fidelitatem detegit adverſario ſecreto, & fundamēta cauſæ ſui Clientis, peccat mortaliſter, & tenetur ad reſtitutionem, ſi propter hoc Clientem perdidit cauſam, quam fuſſet victurus, *ibid.* num. 8.

Imo Advocatus aperiens adverſario ſecretoſas ſcripturas, & alia ſecreta ſui Clientis dicitur falſarius 7. & graviter peccat utrique parti ſimul, & ſemel inferens, & ſi in eadem cauſa vellet eſſe Advocatus, & *Index.* *ib.* num. 9. ad 12.

Item peccat graviter Advocatus adducens ſcienter falſas Leges, vel abrogatas, vel bonas maliſſime in falſos ſenſus detorqueus, falſas ſcripturas, aut falſos teſtes producens, Imo ſcienter oſtens falſis pro veris, ſiſſi crimina inveniſſet, *ibid.* num. 13.

Item peccat Advocatus plures cauſas accipiens, quam ſortis vires expedire poſſit, niſi Clientes de hoc moniti, attentis eximia Advocati peritiſis, ſint contenti, *ibid.* num. 14.

Advocatus graviter peccat, & ad reſtitutionem tenetur, ſi cum præjudicio Clientum cauſarum expeditiones notabiliſſime ipſia injuſtis differat, vel iuſta coſiderationibus inuſu quærat ſuperſuſe, & non neceſſarias diſtinctiones in gravamen partis, *ibid.* num. 15.

Imo in cauſa Matrimoniali Advocatus proceſſus, ut cauſa maliſſime differat, vel or Matrimonium non ſollicitatur effectum, excommunicatur, *ibid.* num. 16.

Advocato non licet pacifici cum ſuo Cliente de quots lite, iſdeſt de dimiſſis tertis, vel quarta parte ejus ſibi attribudenda, ſi cauſam reportaverit, *ibid.* num. 17.

Nec ipſi licet pacifici cum Cliente de pretio poſt inchoſtam item, ſed vel ante coſtram, vel poſt finitam, nec poſt cum Cliente aliquem contrariam loire, alienare litem redimere, & cauſas litigioſas emere, aut coarctare, & probia Advocatum partem adverſe coarctare, *ibid.* num. 18. ad 22.

Item ei non licet pro arbitrio præſtium exorbitans a Clientem exigere, ſed ſolum moderatum, prout a Lege eſt taxatum, vel ſi non eſt taxatum a Lege juxta præxim ſorti, & regionis, atque magnitudinem, vel parvitate cauſæ, & laboris, *ibid.* num. 23.

Advocatus tenetur agere in extrema, vel gravi neceſſitate gratis patrocinari, imo ad hoc poſt a iudice compelli ſub poena pecuniaria, & etiam privationis Officii, ubi ad id reperi-

perire deputata; & stipendiat; *ibid.* num. 24. ad 26.
Non tenetur tamen Advocatus plerumque patrocinium pre-
stare gratis Viduis, & pupillis, si sint divites, nec ipse,
sicut nec alii, tenetur esse laureatus, *ibid.* num. 27. 28.
Advocatus antequam causam patrocinandam suscipiat ad quid
tenetur? Vide *ibid.* num. 29.

Advocatus in causis probabilibus, & dubiis quoad utramque
partem potest suscipere patrocinandam quam maluerit,
etiam minus probabilem; Dummodo moneat Clientem de
minori probabilitate, *ibid.* num. 30.

Multa commodis & Privilegia sunt Advocatis concessa,
que recensentur, *ibid.* in num. add. num. 3. & seqq.

Multa item prerogative Advocatis competunt circa sala-
rium, que recensentur, *ibid.* in num. add. num. 19. & seqq.
De delictis, quibus Advocati se reddunt Privilegiis indi-
gnos, *ibid.* in num. add. num. 24.

EDIFICANS.

Edificans in solo alieno an, & quando acquirat ædificii domi-
nium, vel possit repetere sumptus, aut non; Vide verb.
Dominium art. 3. in num. 56. ad 59.

EGYPTII.

Ægyptios seu Zingaros consulentes qualiter, & quando pec-
cent; Vide verb. *Zingari* num. 3.

ÆQUATOR quid sit? Vide verb. *Mandatum* num. 134.

ÆQUITAS quid sit; Vide verb. *Lex* art. 5. num. 34.

EQUIVOCATIO.

Æquivocatione, seu restrictione mentali, aut amphibologia
uti quando, & quomodo liceat, vel non; Vide verb. *Ac-
cusatus* in num. 31. ad 42. & verb. *Juramentum* art. 1. n. 13.
ad 26. ac verb. *Testis* art. 1. n. 13.

ÆROMANTIA quid sit; Vide verb. *Superstitiones* num. 18.

ÆTAS:

Ætas incipit a die natiuitatis, non autem a die Baptismi; Vi-
de verb. *Ætas* num. 1.

Quomodo probetur dies natiuitatis alicuius, *ibidem* in num.
add. num. 1. & 2.

Ætas dominia septuaginta distinguitur a iustitia, & assignatur,
ibid. num. 2.

Ætas pro prima Tonsura, & Ordine Minoribus, ac Majo-
ribus requiritur proponitur, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Ætas pro Episcopatu, & Cardinalatu habenda, *ibid.* n. 6. & 7.

Ætas pro Papatu quantum requiritur, *ibid.* num. 8. & 9.

Ætas requiritur ad Beneficium simplex obtinendum est ætas
14. annorum, & ex mente fonditoris potest sufficere etiam
septem annorum, *ibid.* num. 10. & 11.

Quomodo ætas requiritur in Clerico ad affectionem sim-
plices Beneficiorum fundatam ante Concilium Tridentinum, *ibid.*
in num. add. num. 3.

Ætas septem annorum sufficit ad pensionem obtinendam, nec
ad eam exigitur ætas 14. *ibid.* num. 12.

Ætas sufficiens ad obtinendum Canonatum in Ecclesia Colle-
giata est 14. annorum, si in fundatione, vel statu, aut
consuetudine nullus requiritur Ordo Sacerdotum, *ibid.* n. 13. & 14.

Ætas 14. annorum sufficit etiam in Collegiata, in qua spectet
Cura animarum Canonice non uti singulis, sed uti vultis;
& etiam ad obtinendam dimidiam pensionem in Ecclesia Ca-
thedrali, *ibid.* num. 15. & 16.

Ætas requiritur ad Dignitates quicumque, quibus subest cura
animarum, seu ad Beneficia Curata, est ætas 25. annorum
saltem incceptorum, ut quoque ad Dignitatem Ecclesie Ca-
thedralis, cui sit distributio Missæ canonicæ per annum infra
hebdomadam, *ibid.* num. 17. & 18.

Hæc autem ætas 25. annorum incceptorum non caligat,
nec est necessaria, quando Dignitati, vel Canoniciatui Cura
animarum non subest principaliter, sed solum accessorie est
ipsi unita, *ibid.* num. 19.

Ætas requiritur ad Dignitates, vel Personatus, quibus nulla
Errat. Biblioth. Tom. VIII.

subest cura animarum, in Cathedralibus est ætas 25. anno-
rum completa, *ibid.* num. 20. & 21.

Ad Canonicatus Cathedralis, ubi est facta distributio Sacro-
rum Ordinum, requiritur illa ætas, quam exigit Ordo Ca-
nonicatus, & ubi non est facta talis distributio, requiritur
ætatis ann. 22. incceptorum, *ibid.* num. 22. & 23.

Ætas requiritur ad Dignitates, & Personatus in Ecclesia Col-
legiatis est etiam 22. annorum. & sicut in Cathedralibus,
et secundum multos alios sufficit ætas 24. annorum, *ibid.*
num. 24. & 25.

Ætas requiritur ad Generalatum, Provincialatum, Abbatia-
tum, ceterasque similes Dignitates Jurisdictione quam Epi-
scopi gaudentes, de Jure communi est ætas 30. annorum
completorum, de Jure autem municipalis, & particulari at-
tendenda sunt Constitutiones cujusque Religionis, *ibid.*
num. 26. & 27.

Ætas requiritur pro electione in Abbatissam, seu Priorissam;
Vide *ibid.* num. 28. & 29. & verbo *Abbatissa* art. 1. n. 3. & 4.

Ætas requiritur, & sufficiens ad sponsalia est septennium com-
pletum, tam in masculis, quam in feminis: ad Matrimo-
nium est ætas pubertatis, scilicet 12. annorum in feminis,
& 14. in masculis, nisi malitia suppleat ætatem, & debet
esse completa in utroque, *ibid.* num. 30. & 31.

Ætas requiritur ad Professionem Regularium est ætas 16. anno-
rum completorum tam Virorum, quam Mulierum in qua-
cumque Religione, *ibid.* num. 32.

Ætas que requiritur ad receptionem Novitiorum, & Novitia-
rum? Vide *ibid.* num. 34. & 35. verb. *Moniales* art. 1. n. 31.

Ætas sufficiens ad peccatum mortale regulariter est septen-
nium, a quo incipit obligatio Confessionis Sacramentalis,
& quam ætas ad Communionem requiritur? *ibid.* num. 36.
& 37.

Ætas, qua potest, & puella obligatur ad audiendam Missam,
& ad abstinendum a carnibus regulariter etiam est septen-
nium, ad legem vero jejunii est ætas 21. annorum com-
pletorum; *ibid.* num. 38. & 39.

Regulares autem licet nondum ætatem 21. expleverint,
sententia de emissis Professionis ad omnia jejunia precepta
in sua Religione, licet ad jejunia mere Ecclesiastica non
obligentur ante 21. sicut alii fideles, *ibid.* num. 40. & 41.

Ætas requiritur, & sufficiens pro Patris Baptismi, & Con-
firmationis est ætas usus rationis, seu septennii. Nec refert,
an Patris sit minoris ætatis, quam Baptizatus, & Con-
firmatus, *ibid.* num. 42.

Ætas requiritur, & sufficiens ad votum, seu ad vovendum est
etiam usus rationis, seu septennii, quo sufficit ad pecca-
tum mortale perfectio ætatis humano, & directe in se volente,
ibid. num. 43.

Ætas requiritur, & sufficiens ad incurrendam Censuram, licet
aliqui erant, quod sit ætas 12. saltem annorum, tamen
tenendum est de rigore Juris sufficere illam ætatem, in qua
pueri sunt doli capaces, etiam ante annos pubertatis, *ibid.*
num. 44.

AFFECTIO Beneficii quid sit, & in quibus differat a Reservati-
one, & quid operetur; Vide verb. *Reservatio* art. 8. per tot.

AFFILIATIO RELIGIOSORUM.

Affiliatio Religiosorum quando dicatur fieri, & que requirantur,
ut sit valida, necnon in quibus quandoque dispensetur;
Vide verb. *Affiliatio* num. 1. ad 8.

Affiliationes num fieri debeant votibus etiam illis Religio-
sis veris quidem filiis illius Conventus, in quo sunt, sed
in alia Conventibus Religiosis commorantibus, an a solis
Religiosis commorantibus de Familia in Convento, in quo
sunt, sive sint illius filii, sive non, *ibid.* n. 9. ad 12.

Sacra Congr. Episcop. & Regul. in causis affiliationum solet
pro solent habere bonas qualitates Religiosis affiliati, quo
casu solet sonare aliqua nullitates, & supplere aliquos so-
lemnitatis defectus, nec solet attendere ad præsentia, &
objectas violentias, & metum, quibus ab adversariis inter-
dum afferitur procurata affiliatio, *ibid.* num. 13. & 14.

Apud Fratres Minores de Observantia, & Religiosos non
habentes Filiationes Conventuales, incorporatio, & trans-
itus ad alieam Provinciam quomodo faciendi? *ibid.* num. 15.
De facultate Generalis & Provincialis Superioris circa Af-
filiationem Religiosorum. *ibid.* in num. add. num. 1.

Multos inferior Superiorem Generalibus, atque sit Vigi-
tator in amplissima forma deputatus, potest aliquem incor-
porare, nisi conformiter ad statuta generalia, *ibid.* num. 16.
Tollitur auctoritas Ministri Polonici incorporandi Fratres
unius illorum Provinciarum in illam, ac etiam Albanensem
arctur incorporatione, *ibid.* num. 17. & 18.

Ab incorporatione recedendum potest, & quid pro aliis
non habentibus Filiales Conventuales? *ibid.* n. 19. & 20.

AFFINITAS

Quod ea, quae concurrunt eas esse,
contractionem, & gradus.

Affinitas quid sit; & quid ad eam contrahendam requiratur?
Vide verb. *Affinitas* art. 1. n. 1. ad 3.

Affinitas etiam contrahitur ex copula peccata habita cum so-
mina prosteris iuxta, & reitente, & etiam dormiente, aut
ebria, & contra cum simili viro dormiente &c. *ibid.* n. 4. ad 5.

Affinitas ex illicito commercio ad impedimentum matrimonii
tantum porrigitur, *ibid.* in nov. addit. num. 1. & fig.

Immo ipsa affinitas proveniens ex matrimonio, eo soluto,
durat solummodo pro impedimento novo matrimonio, non
autem pro aliis effectibus, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Utrum inferatur pro impedimento novo matrimonio, quan-
do nulli sunt ex matrimonio liberi, *ibid.* in nov. add. n. 4.

Affinitas Jure antiquo dirimit matrimonium usque ad 7. gra-
dum, ut novo ex copula licita dirimit Matrimonium solum
usque ad 4. gradum; & ex illicita usque ad 3. Vide *ibid.*,
num. 6. ad 9.

Affinitas non parit Affinitatem; & inde consequens exhibetur,
ibid. num. 10. & 11.

Licet antiquo Jure tria fuerint genera affinitatis, cojus so-
cundum, & tertium genus complectebatur supradictos, &
consanguinitas casus; novo tamen unicum tantum est affinitatis
genus, scilicet inter virum cognoscens, & consanguineos
femine cognoscens, & contra, *ibid.* num. 12. & 13.

Ad dignoscendos gradus affinitatis sufficit cognoscere arboris
consanguinitatis, cum juxta gradus consanguinitatis com-
putetur etiam gradus affinitatis, *ibid.* num. 14.

Sicut in consanguinitate alii sunt subis consensu in linea
ascendenti, alii in descendenti, alii in transversa; Ita & af-
finitas, quorum omnia assignantur, *ibid.* num. 15. & 16.

AFFINITAS quod ea, quae concurrunt dispensationem
in impedimentis ortis ex ea,

Affinitas orta ex copula illicita in nullo gradu casuqueque il-
licite irritat Matrimonium de Jure ortum, adeoque omnino
dispensabilis est a Summo Pontifice; Vide verb. *Affinitas*
art. 1. num. 1.

In affinitate orta ex copula illicita plures Sancta Sedes dis-
pensavit, & solvitur obiecto, *ibid.* n. 2. ad 4.

Affinitas orta ex copula licita in nullo gradu licet transverfalis
dirimit Matrimonium jure aeterni, sed solum Jure Ecclesiasti-
co, adeoque potius est dispensabilis a Summo Pontifice,
idque jam praestitum a plurimis, *ibid.* num. 5. & 6.

Sic in Legē veteri Jacob sanctissimus duxit Liam, & Ra-
chem sorores, & Jodas dedit eidem mulieri duos fratres in
maritos, *ibid.* num. 7.

Affinitas orta ex copula licita probabilissimum omnino dirimit Ma-
trimonium de Jure aeterni, neque in primo gradu licet reman-
descendit; adeoque etiam ista est dispensabilis a Sum-
mo Pontifice cum gravissimo, & iustis inter vitricam, &
privignam &c. *ibid.* n. 8. ad 11.

Afferuntur, & solvantur dum objectiones, *ibid.* n. 9. ad 17.

AFFINES an veniant sub nomine *si sunt parentis & consanguinei*,
Vide verb. *Affinitas* art. 1. in nov. addit. num. 5.

Utrum inter Affines in linea recta prohibite copulae sint de
jure positivo, an naturali; Vide *ibid.* art. 1. in nov. addit.
n. 1. & fig.

AFFLICTIO.

Afflictio non est addenda afflictui. Vide verb. *Dispensatio*
art. 1. num. 10.

AFRICA unde sit dicta. Vide verb. *Mundus* num. 80.

AGGRESSOR.

Aggressor quisque quando possit, vel non, licite occidi? Vide
verb. *Homicida*, *Homicidium* n. 25. ad 28.

AGNUS DEI.

Agnus Dei unde sit dictus, & quando solent a Papa solemniter
benedici? Vide verb. *Agnus Dei* num. 1.

Circa Agnus Dei Gregorius XIII. edidit Constitutionem,
in qua sub poena Excommunicationis semi-reservatae, nu-
meris tamen efficientis prohibet, ne insurentur, aut alio co-
lore pluantur, & nullo modo venales fiant, *ibid.* num. 2.

Non videtur tamen per hanc Constitutionem prohiberi
talem Agnos Dei thesauris, argentis &c. in girum cir-
cumferre, aut coronare, *ibid.* num. 3.

Nec videtur prohiberi, & jam antecederet depicti sint,
eos sic remanere, dummodo non retineantur ad vendendum,
quod tamen non videtur prohiberi, si id fiat ratione solius
materie, *ibid.* num. 4. & 5.

Non est licitum ceteros Agnos Dei liquefacere uno cum
alia cera, ut possint sic multiplicari, nisi ad hoc habeatur
speciale privilegium, *ibid.* num. 6.

Agnus Dei tangere, seu contrahere licet per se, & absolute
non videtur licere, nisi Clericis in Sacris constitutis, aliter
tamen usus obtinuit; adducitur novissima dispositio, nec-
non Agnos Dei virtus, *ibid.* num. 7. ad 11.

ALCHIMIA, ALCHIMISTÆ.

Alchymia quid significet, deque ortu & progressu istius artis;
Vide verb. *Alchymia* in nov. addit. num. 1. & figg.

Alchymia ad faciendum aurum, vel argentum turpia lucra gra-
tia pro commerciis contrahendum, vel pro mixtione mon-
etarium, est illicita, & expresse prohibita sub lethali, *ibid.*
num. 1. & 2.

Alchymistæ, & Alchymiam seculi curantes, aut maudantes, &
si aurum, vel argentum Chymicum vendant, vel dent in so-
lutum, aut expendant, ad quod teneantur, & quid & Cle-
rici sint? *ibid.* num. 3.

Adducitur ad hanc Pontificia Constitutio, ejusdemque con-
fessaria in foro conscientiae ante sententiam iudicis obligan-
tis, *ibid.* n. 4. ad 7.

Circa illatam Constitutionem tres Doctores sententia in
medium protruduntur, *ibid.* num. 8. ad 10.

Afferitur ratio pro tertia sententia exemplis demonstrans
super sapientia diaboli praestigiis chymicam artem exerceri,
ibid. num. 11.

Ex supradictis concluditur. quod quavis ars chymica
physice defendi possit, moraliter tamen improbat, *ibid.*
num. 12. & 13.

Alchymistæ hac arte depauperantur, familiæ necessaria subtra-
hantur, quorum defectu ad oia pauca superstitiones, &
praestigia recurritur, cum semper hac arte deceptantur ipsi;
ut alios decipiant, *ibid.* num. 14.

Alicubi adeo Lex, ne cui liceat permissa Principis sub po-
ena capitis licet Alchymiam exercere, *ibid.* num. 15.

Alia vide verb. *Falsum*, *Falsarius* num. 30. verb. *Pena*
art. 2. num. 51.

ALEATORES.

Aleatores publici sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Inf-
amatus* sub num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 1. sub num. 12.
vers. *Obitus*.

ALGEBRA quid? Vide verb. *Mundus* num. 199.

ALGEBRA Speciosa quid? *ibid.* num. 199.

ALGORITHMUS quid? *ibid.* num. 199.

ALIENATIO

Quod ea, quae veniunt sub nomine Alienationis
honorum Ecclesiasticorum Mobilium,
& Immobilium.

Subiectum Canonice Regule circa prohibitionem alienatio-
num rerum Ecclesiarum; Vide verb. *Alienatio* art. 1. in nov. add.
num. 1.

Origo,

Origo, progressus, varia facta, & praesens status prohibe alienationem rerum Ecclesiasticarum; *ibid. in nov. add. num. 2.*

Alienatio bonorum Ecclesiae sine iusta causa, & debita solemnitate est prohibita Jure Divino, & Canonico; & ac quid alienationis nomine venit exponitur; verbo *Alienatio art. 1. num. 2. & c.*

Bona Ecclesiae vel sunt communia, vel mensalia, & quae illa sunt, & de vario jure circa illorum alienationem, *ibid. in nov. add. num. 3. & c.*

Alienari prohibentur immobilia, & pretiosa mobilia Deo dicata, & quantum ad praesens veniunt etiam nomine immobilium servitas praediorum, jura pascendi, venandi, & similia; ac census & annui redditus, necnon certa summa pecuniae deputata ad immobilium emptionem, casuum &c. *ibid. in nov. add. ad 6.*

Nomine mobilium pretiosorum inalienabilius veniunt, quae sunt de thesauro Ecclesiae, vel quae propter pretium, artem, raritatem, & antiquitatem conveniunt Ecclesiae specialiter splendorem, & similia excedentia valorem viginti quinque aureorum, Reliquiae sanctorum, ac ea, ex quorum fructibus proveniunt annui redditus; *ibid. in nov. add. num. 7. ad 9.*

Item nomine mobilium pretiosorum inalienabilius valent arbores frugiferi, seu praedio necessarii, ut illis sublati praedium reddatur gravior deterius, *ibid. in nov. add. num. 10. & c. art. 4. in nov. add. ad 17.*

Sub prohibita alienatione rerum Ecclesiae venit jus percipiendi fructus, nequaquam vero commoditatem suam aliquid docent, *ibid. in nov. add. num. 5.*

ALIENATIO quoad causam, & solemnitates Juxta ad eam sequitur.

Causa iusta, ob quam bona Ecclesiae alienari possunt, sunt quatuor. Prima est evidens Ecclesiae necessitas, a. manifestata Ecclesiae utilitas, 3. pietas, 4. incommoditas; Vide verb. *Alienatio art. 1. in nov. add. ad 4.*

Utrum satis sit, ut causae alienationis rerum Ecclesiae interveniant de tempore iusti contractus, an de tempore executionis Beneficii Apostolici, *ibid. in nov. add. num. 1.*

In transference quando dicatur concurrere Ecclesiae utilitas, res non est adeo expedita, ut in ceteris contractibus, *ibid. in nov. add. num. 2.*

Quid iustus, quid Ecclesia facere debet in probanda causa, confirmata vel non confirmata se Ecclesiastica alienatione, *ibid. in nov. add. num. 3. & c.*

Solemnitates requiritur ad alienationem bonorum Ecclesiasticorum sunt praefinitae quatuor. Prima, quod praecedat decretum Capituli, 2. quod edictis consensus totius Capituli, vel scilicet majoris, aut saecularis patris, 3. quod sit subscriptio a Capitularibus, 4. quod interveniat consensus Superioris talis Ecclesiae, & consensus Summi Pontificis; non autem Patroni, *ibid. in nov. add. num. 4. & c.*

Necessaria haec est substantia in alienatione rei Ecclesiasticae, *ibid. in nov. add. num. 5.*

ALIENATIO quoad ea, quae alienari possunt sine solemnitatibus.

Abique talibus solemnitatibus alienari possunt. Primo, Terrulae, aliquae fundi steriles, & exigui valoris, minusque utilitatis Ecclesiae; Vide verb. *Alienatio art. 3. num. 1. & c.*

Terrulae, & res modici valoris sunt, quae non estimantur ultra viginti solidos, sua viginti quinque scuta aurea, & valor assignatur scuti auri, *ibid. in nov. add. num. 2. & c.*

Iusta tamen causa intervenit necesse est in alienatione rei exigui valoris, *ibid. in nov. add. num. 1.*

Si fondus aliquis non singulis annis, sed biennio, vel triennio fructus reddat, locum rei Ecclesiasticae fieri potest ad sex vel novem annos, quin incurritur in prohibitionem alienationis rerum Ecclesiasticarum, *ibid. in nov. add. num. 2. & c.*

Qua occasione disceptatur an & quando locatio rerum Ecclesiae ad novennium, quae sapit alienationis speciem, pro toto novennio, vel pro triennio sustineatur, nec no, *ibid. in nov. add. num. 2. in fin.*

Secundo sine talibus solemnitatibus alienari possunt immobilia relicta Monasterio, seu Ecclesiae incapaci ac resoldendi, *ibid. num. 3. & c. 6. & verb. Undique Appellatus n. 19.* ubi determinatur modus.

Tertio sine solemnitatibus, potest fieri locatio, atque conditio rei Ecclesiae ad triennium fructiferam; Vide *ibid. num. 7. & c.*

Si locatio rei fructificantis singulis annis fiat ad novennium simpliciter, & indivisibiliter, est aulla, & invalida etiam pro primo triennio, secus si divisibiliter fiat; & hoc declaratur, *ibid. in nov. add. num. 9. & c. 10.*

Quarto sine solemnitatibus possunt dari in Feodum, vel Emphyteusim res immobiles Ecclesiae ab antiquo in Feodum, vel Emphyteusim dari solite, & exponitur *ly dari solite*; *ibid. in nov. add. ad 13.*

Quinto sine solemnitatibus alienari possunt res Ecclesiasticae, & bona Ecclesiastica, quae servando servari non possunt; hoc explicatur, *ibid. num. 14. & c. 15.*

Sexto sine solemnitatibus alienari possunt res Ecclesiasticae, quando summa alienandi iussit necessitas, & Papa da scilicet adiri non potest, & esset periculum in mora, *ibid. in nov. add. ad 16.*

Septimo sine solemnitatibus alienari possunt mancipia Ecclesiae, seu servi fugitivi, & qui de iura revocati ratheri non possunt, *ibid. num. 17.*

ALIENATIO quoad ans causam, in quibus nequit fieri sine solemnitatibus.

Diffinitio theoretica, qua docetur quando, necne alienatio rei Ecclesiasticae fieri possit sine solemnitatibus; Vide verb. *Alienatio art. 4. in nov. add. num. 1. & c.*

Quamvis sine solemnitatibus fieri possit alienatio rei Ecclesiasticae pro solvendis debitis illius, qui bona, & hereditatem reliquit Ecclesiae, cum talia bona novum sunt Ecclesiae incorporata, non tamen, si iam incorporata, *ibid. in nov. add. ad 2.*

Secundo, licet solemnitatibus, aut Beneficio Apostolico, & Episcopo facultate possit res Ecclesiae in aliam transfmutari; Nos hic tamen in subrogatione Patrimonii Clericalis, quod alienari non potest sine licentia Episcopi, etiam in locum ejus subrogetur Beneficium, *ibid. num. 3. & c.*

Tertio, licet sit molestum probabile, quod Praelatus possit sine solemnitatibus, & Beneficio Apostolico repudiare legatum istum Ecclesiam etiam de rebus immobilibus; tamen probabilius est absque Beneficio Apostolico non posse, *ibid. in nov. add. ad 10.*

Quarto sine Beneficio Apostolico, aut solemnitatibus nequit alienari jura perpetua Ecclesiae, adeoque nequo servitus passiva imponi, nec etiam alienari potest sine Beneficio Apostolico, *ibid. num. 11.*

Quinto, sine Beneficio Apostolico nequit fieri ulla transactio, quae cedatur jura super bona praesentia ab Ecclesia, licet illa non possideat, sed aliqual aliud loco bonorum recipiat, *ibid. num. 12.*

Sexto, sine solemnitatibus, & Beneficio Apostolico nequit fieri alienatio ab una Ecclesia in aliam; Imo nequa inter personas ejusdem Ecclesiae, *ibid. in nov. add. ad 14. & infra num. 31.*

Septimo, sine solemnitatibus, & Beneficio Apostolico nequit fieri arborum incisio, & venditio, quando incisio, & venditio est in magne quantitate cum notabili detrimento fundi, & quando arbores sunt fructiferi; bene vero, si secus; Vide *ibid. num. 15. ad 17.*

Octavo, sine Beneficio Apostolico non possunt bona Ecclesiastica, five mobilia pretiosa dividi in plura corpora ad hoc ne misquatur valor, & redeantur ad esse Terrarum, vel ad estimatorem minorem 40. Scuti Romanis, ut sic res fiat auctoritate Episcopi alienabilia, *ibid. num. 18. & c. 19.*

Nono, sine Beneficio Apostolico sunt nulle, & invalidae locutiones, seu concessiones ad longum tempus bonorum Ecclesiae, seu Capituli, quomvis fiant inter Canonicos, & Beneficiarios ejusdem Ecclesiae alienatis, *ibid. num. 20.*

Decimo, sine Beneficio Apostolico non possunt alienari annui Census crani ad formam Bullae Pisanae, imo nec diminui, *ibid. num. 21. & c. 22.*

In casu autem, quo Capitalis census fuerit restitutus, tunc si pro investitione non invenitur fundus tot reddens redditus, quod reddebat primus; vel si tot reddens fructus, aut etiam majores, periculosos tamen sit, tunc valide, & licite fieri potest investitio pro min. reddito, *ibid. num. 21. & c. 24.*

Undecimo, sine Beneficio Apostolico nequeunt alienari loca montium, seu pecunia collocata in montibus, *ibid. num. 25.*

Duodecimo, sine solemnitatibus nequeunt alienari bona Ecclesie, licet sint ita Ecclesie relicta, vel donata, ut possint pro libro sine solemnitatibus alienari; secus si relicta sit sine ad determinatum effectum, *ibid.* num. 26. § 27. ac verb. *hinc* art. 1. num. 3. § 4.

Terdecimo Regularis, quamvis possint alia alienare bona suorum Ecclesiarum, vel Monasteriorum nulla potestate licentia Sede Apostolica, vel a Loci Ordinario ex privilegio sibi concessa; tunc tamen id habet amplius quod, *ibid.* num. 28. ad 30.

Quartodecimo Regularis sine Beneficio, & solemnitatibus nequeunt transire bona de uno Monasterio divite in aliud Monasterium, etiam ejusdem Provinciae, & Religionis, *ibid.* num. 31. & *in* ord. art. 1. num. 13. ad 14.

Potest tamen Prelatus Regularis de consensu Capituli Conventualis permutationem facere de aliquibus mobilibus alteri Monasterio etiam superfluis, Prohibita est autem alienatio immobilium, & mobilium pretiosorum ex uno in aliud Monasterium, etiam ejusdem Ordinis, *ibid.* num. 32.

Quintodecimo sine Beneficio Apostolice Regularis nequeunt alienare mobilia pretiosa neque cum permissione, & facultate Capituli Generalis; imo maxime in Conventibus subiectis Episcopis de se ipsis neque terrulas, & vineolas, *ibid.* num. 33. § 34.

Sextodecimo Regularis nequeunt sine beneficio hypothecare bona specialia Monasterii; bene vero generaliter omnia. At tunc hi debent procedi ad satisfactionem bonorum, requiratur Beneficium, *ibid.* num. 35. § 36.

Decimoseptimo Moniales sine facultate Sacre Congregationis nequeunt alienare dotem Chorois supranumeraria, sed omnino investiri debet, & quidem in bonis habitibus; vel in deficientibus, in censibus sanctis, *ibid.* num. 37. § 38.

Dos autem Converse licet supranumeraria potest sine tali facultate expendi in necessitatibus Monasterii, ut atiam donec Monialium intra numerum cum sola facultate sui Superioris, *ibid.* num. 39. § 40.

Decimo octavo Moniales, & Regularis nequeunt sine Beneficio alienare pecuniam relictam Monasterio, vel depurare ad emendum bonum immobile, vel mobile pretiosum. Et neque alienare mobilia pro Fabrica Monasterii. Possunt tamen sine Beneficio convertere in usus Conventum spolia defunctorum, vel defunctorum. Vide *ibid.* num. 41.

Decimo nono Moniales, & Regularis nequeunt sine beneficio pro extingendis debitis Monasterii alienare bona, vel pecuniam redactam, seu retractam ex redemptione census, autem tamen ea census extinctione fieri posse absque Sac. Congr. facultate videtur, & assignatur, *ibid.* num. 42. ad 44.

Num fieri possit alienatio rei Ecclesiastica sine solemnitatibus ad una ad aliam Ecclesiam, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Ex hi agatur de Regularibus exemplis, assensus alienationis rerum exigui valoris debet prestari ab eorum Prelato, sed ab Episcopo, *ibid.* in nov. add. num. 5.

Abbas tamen tertio speciei exemplis prestare potest consensum in alienatione rei Ecclesiastica exigui valoris, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Intellige tamen nisi agatur de rebus propriis sui Monasterii, *ibid.* in nov. add. num. 7.

ALIENATIO quoad modum succurrendi Ecclesie per ipsam enormiter laesa, & quoad rationes ipsi Ecclesie competentes.

Si alienatio facta fuit invalida ob non servatas solemnitates, succurrendum est Ecclesie per totalem restitutionem contrahenda; Si vero fuit valida, vergens tamen in anormem Ecclesie lesionem, in laqueum restituendum erit; & ad quid cum tenetur Ecclesie. Vide verb. *Alienatio* art. 1. § 1. ad 3.

Ad succurrendum Ecclesie potest rem alienationem repetere, non solum successor male alienantis, sed etiam ipse male alienans, quamvis joraverit se non repetiturum. Vide *ibid.* num. 4. § 5.

Et in defectum male alienantis, & ejus successoris quilibet Clericus rem male alienantem repetere potest, *ibid.* num. 6.

Ecclesia laesa per malam alienationem duplicem habet actionem, quod assignatur. Vide *ibid.* in nov. add. num. 9.

Rem Ecclesie male alienantem sciens, & mala fide recipientis non facit fructus suos, sed tenetur eos restituere usque cum malioris, *ibid.* num. 10.

De restitutione fructuum rei Ecclesiasticae nulliter alienante. *ibid.* in nov. add. num. 2.

ALIENATIO quoad poenam male alienantium, & ad ipsam cooperationem.

Prima poena est, quod talis alienatio facta non servatis requisitis solemnitatibus ipso jure sit nulla, adeoque rescindenda; nullitas tamen pro foro externum intelligenda est. Vide verb. *Alienatio* art. 6. num. 1. § 2.

Secunda poena est, quod tam alienantes, quam alienata recipientes, & subseribentes incurant excommunicationem majorem non reservatam, & peribentur, qui ex ea incurtendi censentur. *ibid.* num. 3. ad 6. & verb. *hinc* art. 1. num. 13. ad 15.

Tertia poena est, quod Episcopi, vel Abbates male alienantes subiacent interdictio ingressus in Ecclesiam; & si per sex menses talem poenam contumaciter sustulerint, ad administrationem Beneficii, & dignitatis sunt suspensi; Inferiores autem Prelati &c. Beneficii sint ipso facto privati, *ibid.* num. 7. § 8.

Regularis vero, qui mobilia, & mobilia pretiosa alienant, locant, vel distrabant census, & hypothecas speciales constituunt absque facultate Sac. Congr. ulterius incurunt ipso facto poenam privationis officiorum, inhabilitatis ad illa, vocis activa, & passive, *ibid.* num. 9. to. § 11.

Recentius autem poena non incurritur, si ubi adest necessitas, & evidens Ecclesie utilitas, & pietas, alienantur bona Ecclesie modici valoris cum facultate Episcopi. *ibid.* num. 12.

Et hinc quando, nec se, subiacent Regularis poena alienationis rerum Ecclesiasticarum in arborum incisionibus, *ibid.* in add. *Autoris* num. 14.

Indicantur Auctores, qui agunt de poenis alienantium bona Ecclesie sine solemnitatibus, *ibid.* in nov. add. num. 22.

Quoad hac attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. incipiens: *Universali Ecclesie*, in qua sub poenis Excommunicationis nullitas adus, & contrahens, & sub omnibus poenis statutis contra alienantes bona Ecclesie, varia prohibetur, qui assignatur, *ibid.* num. 13.

Alia vid. tom. 8. in *Appendic. decret. in* Tarentina *Beneficiorum* *Appellat.* Ravennate. *Autoris*.

ALIMENTA:

Alimentorum nominis generalitas amittit omnia, que sunt necessaria ad honestum, & congruum vitae humane sustentationem: eaque cuncta assignantur, ac declarantur. Vide verb. *Alimenta* & num. 1. ad 13.

Ad dignoscendum quid nomine alimentorum veletur, & quomodo taxanda sint, inspicere oportet, qua ex causa debeantur *ibid.* in nov. add. num. 2.

Alimentorum tenentur casus, & regulae aptandi alimenta singulis istam casibus, *ibid.* in nov. add. num. 3. § 1. segg.

Alimenta in genere conventa prestari debent juxta commodam alimentorum sustentationem, habito respectu ad gradum familiam, & consuetudinem loci, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Alimenta prestari debent servato ordine, & gradu conjunctionis, ut qui proximior est, & magis conjunctus, ea subministrare teneatur, *ibid.* num. 14.

Hinc in primis tenentur parentes alimenta prestare Filiiis etiam spuris; cum hac tamen differentia, quod Mater alere Filios primo trigonum, & post trigonum tenetur Pater neque ad emancipationem, *ibid.* num. 15. § 1. § 2.

Nomina alimentorum aliud intelligitur respectu Patria, & aliud respectu Matris, & assignatur ad quod tenetur Mater, & ad quod Pater, *ibid.* num. 16.

In defectu Patria vel alimenta possunt tenentur; item & in defectu Matris, vel etiam mortuis Parentibus, & Avia, *ibid.* num. 17. to. § 21.

Clarum tenetur alimenta prestare Filiis ex damento, & sacrilego complexu atiam in Sacerdotio susceptis, & deficiente patrimonio, potest em alere ex fructibus Beneficii, *ibid.* num. 22.

Parentes, alique supra recensiti non tenentur alimenta prestare Filiis & Nepotibus, si ipsi aliunde habeant, quo sufficienter se possint alere, vel aliqua arte possint, qua honeste juxta conditionem propriam suis dedecora possint sibi victum querere, *ibid.* num. 23.

Item

Item Pater non tenetur alimenta præstare Filio, si sine iusta causa nolit habitare cum ipso; secus autem si ex iusta causa. *ibid. num. 24. & 25.*

Alimenta sunt pars Patrum in seculum præstanda Filio aoviter converso ad Fidem, & in ea quantitas, quæ tenebatur Pater ante conversionem ejusdem Filii, *ibid. num. 26. & verb. Hæretici num. 27.*

Alimenta debent a Parentibus præstari Filiis secundum decemque status & conditionis ipsorum, *ibid. num. 27.*

In controversia pro taxandis alimentis attendi debet non solum dignitas personarum, & facultatum copia, sed etiam omnes Alimentarii, & consuetudo regionis, *ibid. num. 28.*

Facta semel taxatione alimentorum, val per Judicem, vel per partem inter se, quid si contingat patrimonium Patris decrescere, vel augeri, *ibid. num. 29.*

Pater tenetur juxta decemque proprii status, non solum alimenta præstare Filio, sed etiam ipsam Uxori quamvis eam duxerit sine dote, ipso consentiente, imo etiam si dissentiente, *ibid. num. 30. & 31.*

Pater tenetur sic præstare alimenta, etiam Uxori sui Filii illegitimi, ac spurii, *ibid. num. 32.*

Pater tenetur alimenta præstare etiam Filii emancipati, si aliunde non habeat quo se aliat; & etiam filium in subdolum Filium nuptum viro pauperi non habenti unde ipsam aliat, *ibid. num. 33. & 34.*

Pater tenetur alimenta præstare etiam Filio excommunicato; & tamen culpabiliter, & pertinaciter in communicatione perseveranti solum tenetur juxta necessitatem nature; si autem, in iusta decemque status, *ibid. num. 35. & 36.*

Licit Patres tenentur regulatim præstare alimenta juxta necessitatem nature Filio excommunicato, non ita, si hæreticos alios pervertendi nitatur, *ibid. num. 37.*

Item Pater tenetur præstare alimenta juxta necessitatem nature Filio baptizato, quamvis statuto cautum sit, nec præstentur, *ibid. num. 38.*

Pater tenetur præstare alimenta Filio Monacho intra ejectum a Religione, si ipse aliunde non habeat quo se aliat, *ibid. num. 39. & verb. Ejusdem num. 40.*

Ex quibus causis Pater filii alimenta extra paternam domum præstare tenetur, *ibid. in nov. add. num. 19.*

An & quando alimenta promissa ab aliquo in sua domo debeantur etiam extra illam, *ibid. in nov. add. num. 40.*

An alimenta debeantur ex fideicommissis ascendenti & transverſali anterioribus vocatis ad ipsum, *ibid. in nov. add. num. 21.*

Religiosi præclarissima Societas Jesu post vota simplicia ante solemnem Professionem a dicta Societate dimissi, nulla ab eadem Societate pretendere possunt alimenta, aut congruam sustentationem, licet dum in ea viverent titulo Religioſe paupertatis ad Sacros etiam Presbyteratus Ordines promoti fuerint, *ibid. num. 40.*

Monachæ, seu Regularia injuste ejecta, potest compellere Monasterium, seu Religionem ad alimenta futura, & etiam præterita, si illa mutuo acceperit; & lite pendente, adhuc ex bonis Monasterii alii debet, *ibid. num. 41. & 42. & verb. Ejusdem num. 43. & 44.*

Alimenta non sunt præstanda a primo Monasterio Regulari, aut Moniali ad aliud Monasterium transfugienti, quamvis pecunia primum remanent dos, & alia bona, *ibid. num. 43.*

Alimenta præstare tenetur Monasterium Regulari, in aliud Monasterium inclusio pro penitentia peragenda, vel in Carceribus Sancti Officii detento, dummodo illa Religio non sit de lite, que in communi non possident, *ibid. num. 44. & 45.*

Alimenta a Novitia solvi non debent Monasterio, si eandem tenetur recipere, & ad habitum, & ad Professionem sine dote. Secus autem, si ad solum Professionem, *ibid. num. 46.*

Monachæ, seu Moniali, pendente lite super validitate sue Professionis, si sine licentia debitas degat extra Monasterium, non potest ab ipso alimenta præstare, secus autem si sit ex ord. Sacr. Congr. *ibid. num. 47. & 48.*

Filii tenentur alimenta præstare Parentibus indigentibus, sicuti Patres ipsi, *ibid. in 49. de sub. cognat. n. 50. ad 54.* plura scito necessaria de illis ad eam remissive indicantur.

Frater dives tenetur alimenta præstare Fratris pauperi, atque naturali, vel spurio, & licet bona non proventus ad communem Patre, *ibid. num. 55. ad 58.*

Tenetur etiam Frater dives alimenta præstare Sorori pauperi, etiam solum uterino. Vide *ibid. num. 59. & 60.*

Patruus Nepotem, & e converso Nepos Patrum alere tenetur in subdolum, etiam si agatur de Nepote Naturali, & spurio, aut ex Fratre naturali, vel spurio, & quamvis bona non procedant a communi Stipite, *ibid. n. 61. ad 64.*

Et quod dicitur de Patruo respectu Nepotis, dicitur etiam de Nepote respectu Patris, qui si sit pauper alendus est a Nepote, *ibid. num. 66. & 67.*

Conjuncti ratione sanguinis, & naturalis pietatis tenentur inter se præstare vitæ subsidia, *ibid. num. 67.*

Maritus tenetur alimenta præstare Uxori, etiam sine dote eam duxerit, si scilicet indotata accepit, nec dos fuit ei promissa, nec sua siquid fidei reservavit ad dotem, *ibid. num. 68. & 69.*

Si autem Maritus Uxorem duxit sine dote numerata, com dote tamen promissa, & conventa in determinata quantitate, sive data de solatione, & postea eandem non possit exigere, tunc de eorum Juris non tenetur alimenta Uxori præstare, sed solum ex æquitate, & bonitate, *ibid. num. 70. & 71.*

Si Uxor sine necessaria causa recedat, & diverſat a Marito, Maritus non tenetur al alimenta præstare, quamvis dotem ab ea acceperit; setius vero ob justam, *ibid. num. 72. & 73. & verb. Uxor num. 14.*

Si Maritus sit leproſus, & Uxor dives, tenetur hæc alimenta illi præstare *ibid. num. 74.*

Alimenta debentur Uxori ab hæredibus Mariti, qui dotem decemque pro anno lucus, etiam si diviti, vel dotis fructus ad alimenta præstanda non sufficiunt; nec tenetur in illorum favorem impendere suas operas, sive obsequiales, sive attitudinales, *ibid. num. 75. ad 78.*

Potest Uxor sine labe usura conveniri cum hæredibus Mariti pro alimentis sibi debitis pro anno lucus, ut certum quantitatem sibi conferant, quamvis valorem excedat fructuum dotis, *ibid. num. 79. & 80.*

Uxor vidua non solum intra annum lucus potest ab hæredibus Mariti detinere dotem exgere alimenta, sed etiam post annum lucus, si in mora fuerint restituendi eundem, *ibid. num. 81.*

Hæredes Mariti tenentur alere Uxorem viduam, si sit indotata, leproſa, & non habeat aliunde, quo se possit alere, ut etiam Hæredes Uxoris Maritum inopem, *ibid. n. 82. & 83.*

Extante controversia inter Patrem, & Filium super alimentis præteritis, probabilia est, quod possint compelli ad compromissum, secus autem quoad iustas, *ibid. n. 84. & 85.*

Alimenta præterita non præstata a Patre Filio, qui eadem acquirit mendicando, vel alio modo non oneroso, non possunt a dicto Filio repeti neque quoad eorum satisfactionem, si autem contraxerit aliquod debitum per mutuum, tunc Pater tenetur &c. *ibid. num. 86. & 87.*

Remuente Patre alimenta debita præstare Filio, com possit, potest idem Filius alimenta cepere a die petitionis, *ibid. num. 88.*

Alimenta debentur Filio afferenti se esse Filium, quamvis Pater neget, si sit in quasi possessione Filiationis, & quid si fecerit? Vide *ibid. num. 89. & 90.*

Alimenta sunt a Patre iterum præstanda Filio, quamvis hic culpasse consumpserit quantitatem sibi assignatam pro eisdem alimentis *ibid. num. 91.*

De alimentis præstanda a Monasterio Monacho, vel moniali intra, vel extra Monasterium, *ibid. in nov. add. n. 25.*

An Creditores jus habeant super annua præstatione promissa Filio titulo alimentorum exspecto nomine legitima, *ibid. in nov. add. num. 13.*

Alimenta quando, & quomodo debeantur Patrono Beneficii a Beneficiario *ibid. num. 92. & in nov. add. num. 14.*

Clerici privati Beneficii, ad quorum titulum ordinati fuerant, nullum jus habent pro alimentis super eorum fructibus, quamvis non habeant aliunde, quo se alere possint, *ibid. num. 93.*

Clericus a Beneficio suspensus, si aliunde non habeat, debet ex fructibus illius alimenta percipere, *ibid. num. 94.*

Pauperes, & alii expostiones infantes in publicis Hospitalibus, &c. an, & quando tenentur refundere alimenta, seu restituere expensas, *ibid. num. 95.*

Si Filius in querela inofficij Testamenti in prima instantia obtineat pro se sententiam, sunt ei decernenda alimenta, & lita expensæ usque ad finem ejusdem litis per ultimam sententiam; & quid si in prima instantia nondum fuerit sententiam confectos, *ibid. num. 96. & 97.*

Alimenta, & litia expensum, pendente lre super inficilio Testamento, debentur etiam multis aliis, qui assignantur, *ibid.* num. 98.

Alimenta, & sumptus litia debentur cuiusque Adori pauperi, quod cum paupertate concurrat etiam presumptio boni loria, *ibid.* num. 99. 100. & 101.

Alimenta qd sunt debita ex sola dispositione Juris, non possunt Alimenterius sine causa ea exigere extra domum hereditatis, bene vero ex iusta causa, que assignatur, *ibid.* a. 102. & 103. In tali eadem questione qualis sit iusta causa petendi alimenta extra domum hereditatis, remittitur arbitrio Iudicis a Jure regulando, qui etiam alimente etiam legens in domo, potest cogere heredes ea iusta causa ad ea prestanda extra domum, *ibid.* num. 104. & 105.

Si alimenta sint debita ex sola dispositione hominis, seu Testatoris, & Testator simpliciter alimenta legaverit absque adjectione, tunc Legatarius facultatem habet habendi ubi vult, & heres tenetur eidem alimenta prestare, *ibid.* num. 106. & 107.

Si autem Testator alia alimenta legaverit in domo, vel sub conditione, vel cum onere morandi, vel habitandi in domo, vel cum hæc sit, vel per alium nequissimum coactor de tali voluntate Testatoris, quid? *ibid.* a. 108. ad 110.

Si mulier, cui fuerint legata alimenta, sit copulata Matrimonio, non tenetur percipere alimenta ex mensa hereditatis, & idem ad quæ alia excludatur sit palam, *ibid.* numer. 111. 112. & 113.

Alimenta & quibus sint Prædilectorum prestanda, *ibid.* a. 114. ad 116. Frater minoris de Observantia, Reformatione, & Capituli exempti sunt ab alimentis prestandis, qui in carcere Inquisitionis detinentur, *ibid.* num. 118.

In concursu plurium ad alimentum obligatorum caliam omnia alendi imponentium sit, *ibid.* in nov. ad. num. 116.

De modis, quibus cesset obligatio prestandi alimenta ex officio Piratarum, *ibid.* in nov. ad. num. 17. & seqq.

Alia ad rem; Vide verb. *Adalterium* art. 5. verb., *Filius* verb. *Justipersonatus* art. 4. verb. *Accusatus*, verb. *Puritates*.

A L L E L U J A.

Alleluia non additur tempore Paschali Officio parvo B. M. V. Vide verb. *Officium Divinum* art. 1. num. 110. Et neque in fine vers. *Pater* de Culo iure augum in Expositione SS. Sacramenti, excerpto tempore Paschali, & diebus intra octavam Corporis Christi; Vide supra verb. *Resoluzioni Sacrorum Congregationum* num. 171.

A L L U V I O.

Alluvio est duplex, alia latens, & patens, & que sit utraque necesse cuius sit fundi augmentum per alluvionem letentem, vel patentem situm, & insula per eandem de novo orta, ac sitiva & fluvio derelicta; Vide verb. *Dominium* art. 3. num. 47. 48. 49. & 50.

A L T A R E.

Altare nudo dictum, quid sit, & quæplex, ac qualiter debeat esse lapideum; Vide verb. *Altare* num. 1. ad 6.

Num primi Christiani ad Sacra Mytheria consecrata, Altaria, templaque habuerint, *ibid.* in nov. ad. num. 1. & 2. **Altari** portatili, seu viatico nequeant hodie uti Regulari quicumque quantumvis olim privilegii; imo neque Episcopi; & majores Prelati, etiam si essent Cardinales, *ibid.* num. 7. & verb. *Missæ* art. 4. & verb. *Oratoriam* num. 30. ubi asseritur nova Pontificia declaratio.

Num usus Altaris portatilis primis Ecclesiis temporibus invaluerit, *ibid.* verb. *Altare* in nov. ad. num. 3.

A omine, nisi ex Summo Pontifice, Altaria portatilia privilegium imperitii potest, nisi urgeat necessitas, *ibid.* in nov. ad. num. 4.

Episcopus quid competat circa Altare portatile, *ibid.* in nov. ad. num. 7.

Altari portatili Privilegium gaudet Cardinales, *ibid.* in nov. ad. num. 9.

Altaria consecrata de Jure Communi non possunt fieri nisi per Episcopum, nec potest simplex Sacerdos Altare consecrare, nisi ex privilegio, & commissione Summi Pontificis: in una

sola Missa plura consecrare potest Episcopus in eadem Ecclesia, *ibid.* a. num. 8. ad 11.

Abbate, qui fuit hoc privilegio fuit, sequens hodie consecrare, nisi Altaria sanctorum Ecclesiarum, *ibid.* a. num. 12. ad 13. & verb. *Abbas* num. 37.

In Altari consecratione stando in rigore juris non videtur necessaria, & de assensu repositio Sacrum Reliquiarum, in praxi tamen non est omittenda, & notatur quid cavendum, quidque solitum, *ibid.* a. num. 14. ad 19.

Altare fixum, & stabile quando exerceatur, & in dubio ad quem spectet iudicium. Exceat Altari fixo, & immobili non exerceatur Ecclesia, nec contra; at polluta, seu violata Ecclesia, polluitur, seu violatur Altaria fixa; *ibid.* a. num. 20. ad 23.

Altare portatile, quando exerceatur? At comparate ad Ecclesiam quoad violationem non inducit vii supra, *ibid.* a. num. 19. ad 21.

Nullum Altare fixe fixum, & fixe portatile exerceatur ea eo, quod in ipso celebraverit excommunicati, interdicti, & degradati, & in Ecclesia non consecrata an possit consecrari Altare fixum sine Summi Pontificis eucharistia, *ibid.* numer. 24. & 35.

In Ecclesia consecrata nulli licet exigere Altare stando in jure communi sine Episcopi consensu, in Ecclesia tamen non consecrata potest erigi a Presbyteris, *ibid.* num. 26.

Si autem Altare ab Episcopo consecratum, aut in Ecclesia consecratum requirit desuam sine permissione Episcopi, in Ecclesia vero non consecrata quilibet suo iure potest Altare non sacrum destruere, *ibid.* num. 37. & 38.

Altaris lapis prophaneus, seu exerceatur potest vadi, & licite teneri ab emptore; Dummodo in loco honesto, & decoro, *ibid.* num. 39.

In Altari non consecrato ergo celebrare potest, & in ipso celebrare peccat mortaliter, & que ambigua sunt de consecratione, consecrari debent, *ibid.* num. 40. ad 41.

In Altari, in quo Episcopus Missam canit, non potest alius Sacerdos eadem die celebrare, quod si alibi observaretur, esset intelligendum, nisi adesset licentia ejusdem, at tunc id excolet, *ibid.* num. 44. 45. & 46.

In Altari Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli solus Papa celebrat, nec alia permittitur nisi mediante Brevis Pontificis, *ibid.* num. 47.

Altare etiam super sepulchrum non potest consecrari, assignatur quid prius agendum, quantumvis sepulchrum removendum, *ibid.* a. num. 48. ad 50. & verb. *Resoluzioni Sacrorum Congregationum* art. 1. & 2.

Traditur qualiter procedendum cum Patronia Altaria in Regularium Ecclesiis habentibus delicta necessaria, restituta collaboria S. C. *ibid.* num. 51.

Altare majus licet ex veteri consuetudine Orientalem mundi plagam respiciat, sicut etiam aurius consuetudine Ecclesie versus Orientem edificabantur, id tamen necessarium minime est, *ibid.* num. 52. & 53.

In Altari majore Ecclesiarum Cathedralium non debet aservari SS. Sacramentum propter functiones Pontificales, in eo tamen servari debet ab Ecclesia Parochialibus, & Regularibus, *ibid.* num. 54.

Altaria, & Cappella in Regularium Ecclesiarum etiam per secularium Confraternitates constructa visitari non potest Episcopus, *ibid.* num. 55.

Non debet unum Altare discomperiri, ut aliud cooperiatur, *ibid.* num. 56.

Altarium numerus in Ecclesiis Græcorum augeri potest, *ibid.* Supplement. *Alt.* num. 57. & 58.

Quomodo, & quando citius in Altari, in quo celebrari debet, sit collocanda, *ibid.* num. 59. & 60.

Altare, in quo Episcopus celebravit, æquiva simplex Sacerdos eo die Sacrificium offerre debet, *ibid.* num. 61.

Altare super nave ad celebrandum; Vide verb. *Missæ*.

Nulli permittitur esse in Altari elevato in Navi Missam celebrare, nisi concurreat Speciale Apostolicum Privilegium, *ibid.* in nov. ad. num. 2.

Super Altari, in quo Missæ celebrantur, Crux collocari debet, etiam aservetur ibidem SS. Eucharistia; & si expositum sit in ipso Altari SS. Sacramentum, servari debet conservando; Vide verb. *Altari Privilegium* in addit. *Alt.* num. 1.

Altaria (& idem de Cappella) in Regularium Ecclesiis per frequ-

secularium Confraternitates concessa Episcopo visitare non possunt; Vide verb. *Confraternitas* num. 3. & 4.

ALTERNATIVA

Quod ea, quæ concernunt Beneficia,

ALTARE privilegiatum.

Altare privilegiatum quomodo a Summis Pontificibus concedi solet; Vide verb. *Altare privilegiatum* num. 1. ad 4.

Sub generali Indulgentiarum suspensione, quæ fit anno Jubilei, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec alie Indulgentie pro solis detractione concessæ, *ibid.* num. 1. Altaria privilegiata pro defunctis non comprehenduntur sub chrisma illa: *Peccata eorum, ut si alia Christifidelibus dixerim Ecclesiam visitantibus aliqua alia Indulgentia perpetua, vel ad tempus nonnulli statim duraturo concessa fuerit, præfente Littera nulla fit*; Nec sub alia committit, *ibidem* num. 6. & 7.

Missæ celebratæ de Festo currenti in Altaribus privilegiatis in diebus, in quibus non licet Missæ de Requiem celebrare, habent eandem vim, & Indulgentias perinde ac si essent celebratæ Missæ de Requiem, seu Defunctorum, & hoc quomodocumque Altaria sint privilegiata; necnon per buxismodi Missæ satisfaciunt obligationibus, ac si fuissent celebratæ de Requiem, *ibid.* num. 8. ad 10.

Altare privilegiatum quodvisque, & perpetuum conceditur Patriarchalibus, Metropolitanis, & Cathedralibus totius Orbis Catholici Ecclesiis, *ibid.* num. 11.

Translato legitima auctoritate Altari privilegiato de loco ad locum, adhuc durat Indulgentia, si ipsa sit concessa Altari in reverentiam aliquis Sancti, vel Mysterii, in cujus honorem dedicatum sit, *ibid.* num. 12.

Altari a Pontifice consecrato plura privilegia adnectuntur, quæ vide, *ibid.* in add. *Aut.* num. 17. ad 17.

Varie concessiones Altarium & quidem privilegiatarum referuntur & recensentur, *ibid.* in add. *Aut.* num. 18. ad 20. & num. 27. ad 30. & num. 36.

Altare privilegiatum conceditur omnibus Ecclesiis Parochialibus *ibid.* Suppl. *Aut.* num. 37. Et omnibus totius Orbis Ecclesiis pro die Defunctorum *ibid.* num. 38.

Missæ pro Defunctis in Altari privilegiato non suffragatur nec Indulto satisfaciunt, nisi sit de requiem, licet in Indulto non exprimitur, *ibid.* in add. *Aut.* num. 21.

Episkopi, *ibid.* in add. *Aut.* num. 22.

Un privilegiatum in Altari privilegiato perpetuo ad dictam non impeditur ante declarationem Alexandri VII. concessum suffragatur etiam diebus impeditis festo post illam declarationem, *ibid.* in add. *Aut.* num. 23.

Sub generali Indulgentiarum Suspensione, quæ fit Anno Sancto, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec alie Indulgentie pro solis detractione concessæ, *ibid.* in add. *Aut.* num. 24.

Invenit Altaria privilegiata in aliqua Ecclesia non licet exponere tabellam supra Joannem Ecclesiam Indulgentiarum per II Marti, *ibid.* in add. *Aut.* num. 25.

Quæ in Indultu Altarium privilegiatarum adjici solet clausula: *Quomodo in dicta Ecclesia ut Missæ quotidie celebrantur*, ad conditionem satisfaciendum oportet singulis diebus per Missæ celebrare, *ibid.* in add. *Aut.* num. 26.

Varie referuntur Sæc. Congr. Indulg. Resolutiones circa varias Quæstiones super Altaribus privilegiatis, *ibid.* in add. *Aut.* num. 27. ad 35.

An inter eas Religiones, quæ habent communicationem privilegiorum, sit etiam Altarium privilegiatarum communicatio, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2. & 3.

Non destruitur privilegium Altaris, si illud ex parte notabili destruitur, etiam si consecrationem amitteret, dummodo tamen remaneat sacrum majorem sui partem, *ibid.* in nov. add. num. 7.

Secus aut si privilegium fuit concessum Altari uti dicto alicui Sancto mutata dedicatione, *ibid.* in nov. add. num. 8.

Si Pontifex la concessione Altaris privilegiati, illud non designavit, facta semel designatione unus Altaris, sequitur alterum destinari, *ibid.* in nov. add. num. 9.

Num quando Testatur mandavit celebrari Missam in Altaribus privilegiatis, possit tum la Altaribus privilegiatis tempore dispositionis existentibus, tum in Altaribus privilegiatis postmodum erectis celebrari, *ibid.* in nov. add. num. 10.

Alternativa quoad Beneficia quando inciperit, & unde sic dicenda; Vide verb. *Alternativa quoad Beneficia* num. 1. & 2. & verb. *Beneficia* num. 9. & 10.

Emendatur Auctor circa Alternativam quoad Beneficia originem, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Ut bene alternativam obtineant Episcopi, quid ab ipsis agendum, & quando jure alternativam gaudere incipiant, *ibid.* num. 3. ad 5.

Plura præfæctæ alternativæ Episcopum inter, & Papam quoad mensis distinctio referuntur, *ibid.* num. 6. ad 10.

Episcopus habens duos Ecclesias potest acceptare Alternativam pro una, & non pro alia, & quid si velit ea putari pro utraque, *ibid.* num. 11. & 12.

Secuta acceptatio Alternativæ, non potest Episcopus ab illa recedere sine consensu Papæ, nec e contra Papa sine consensu Episcopi, *ibid.* num. 13.

Alternativa autem gratia non est, sed contrarius inter Papam & Episcopum, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Si acceptatio Alternativæ fiat ab Episcopo in aliquo mense Apostolico, non incipit usus illius, nisi toto mense elapso. E contra vero si fiat in mense proprio Episcopi, tunc incipit usus illius a die acceptationis, adeo ut mens Ordinarius a die fiat Apostolicus, & referretur, *ibid.* num. 14.

Alternativa quando incipiat, ac respective desinat, & ut Episcopo suffragatur, debet consistere de illius acceptatione, ac subsecuta admissione in Dataria ex libro Alternativarum, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Ut Episcopus possit uti Alternativa requiritur ejus residentia in sua Diocesi; & hoc late expenditur, *ibid.* num. 18. ad 20.

Alternativa conceditur solis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, non autem Prelatis, & Collatoribus inferioribus, nec Cathedrali Capitulo, *ibid.* num. 20.

Et ideo Episcopo uti Abbati & Possessori Monasterii non possunt per alternativam conferri Beneficia a Monasterio dependentia, *ibid.* in nov. add. num. 8.

Quando contrarius, *ibid.* in nov. add. num. 9.

An Beneficio Alternativæ gaudere possint Prelati habentes territorium separatim eum jurisdictione Episcopali, *ibid.* in nov. add. num. 11.

Alternativa concessa Episcopo residenti comprehendit Beneficia tam intra, quam extra Diocem ejus residentis; Dummodo collatio ad eum spectet, *ibid.* num. 21.

Alternativa habet locum solum in Beneficiis, quæ sunt libere collata Episcopi, *ibid.* num. 22. & 23.

Si autem collatio Beneficiorum pertinet ad Episcopum una simul cum Capitulo, vel cum aliis ex concordia partium sit altera visibus libere reservata in suo turno, potest Episcopus uti Alternativa in dictis Beneficiis vacantibus in anno, vel turno suo, & la mense alternato, *ibid.* num. 24.

Reprehenditur, & modus datur sententiæ Auctoritatis, *ibid.* num. 25. prælatæ, *ibid.* in nov. add. num. 7.

Varie referuntur circa Alternativam quando conceditur diviso simulante collatione in Episcopum & Capitulum, *ibid.* in nov. add. num. 19. & 20.

In alternativam materia quæ sit Beneficium libere collationis, *ibid.* in nov. add. num. 21. & 22. & 23. & 24.

An & quando Alternativa suffragatur pro Beneficiis unitis Sedis Episcopali, extra tamen diocesim existentibus, *ibid.* in nov. add. num. 20.

Ut alternativæ Episcopis magis sit proficua, quo mense ab ipsa se acceptari debeat, *ibid.* in nov. add. num. 22.

An Episcopus Possessor Ecclesie, in qua Cardinalis Indulto gaudet conferendi Beneficia in octo mensibus reservata, possit vigore Alternativæ conferre Beneficia in sex mensibus vacantis, *ibid.* in nov. add. num. 22.

Episcopus potest uti Alternativa, quamvis collatio pro certo genere personarum fuerit restricta, & etiam in Patriarchalibus, licet in ipsarum collatione requiratur examen, & Examinatorum approbatio, *ibid.* num. 23. & 24.

Item potest Episcopus uti Alternativa pro Beneficiis in posterum vacaturis, non autem pro medio tempore vacatis inter omnes, & alteram Alternativam, *ibid.* num. 27.

Alternativa ex simplici facultate optandi Canonice concessa; ceterum

cetatis deficientibus requisita, non cessat, hec vero tanta statuto per Papam confirmato, in quo etiam expresse disponitur optionem habere vim validæ collationis, & promissionis *ibid.* num. 38. & 39.

Exclusa censetur Alternativa ex quasi possessione Episcopi libere conferendi Beneficii, secus vero si Episcopus non sit in hac quasi possessione, etiam si bonum jura foret super proprietate *ibid.* num. 40. & 41.

Quasi possessio conferendi Beneficia sufficit ad excludendam Alternativam, quando illa non est inter Episcopum, & Capitulum, sed inter privatos, *ibid.* num. 41.

Quando unus est provisor ab Episcopo, qui dicitur refeedisse, & alter est provisor a Papa, quis Episcopus negat refeedisse, tunc provisor ab Episcopo incumbit probare, quod Episcopus vererefeedit; Vide *ibid.* num. 43.

Quæ & qualis residentia Episcopi esse debet, ut suffragetur Alternativa, *ibid.* in an. add. num. 12. & 24.

Episcopo negligente conferre Beneficia in mensibus Alternativæ, devolutio immediate fit ad Papam, *ibid.* in an. add. num. 21.

Quando ad hoc Alternativa perfecta sit, & Episcopus uti eodem possit, *ibid.* in an. add. num. 13. & seqq.

Alternativa quando expiret, *ibid.* num. 44. & in an. add. num. 22. & 24.

ALTERNATIVA quoad aliqua Miscellanea.

Alternativa, ut verificetur, satis est alteram partem esse veram, & regulariter est electio, non Ordinia; Vide verb. *Alternativa quoad Miscellanea* num. 1. & 2.

Fallit, si Alternativa sit posita inter diversas personas; & in primo ex nominata subit major ratio, *ibid.* num. 3.

In Alternativa electio regulariter est debitoria; fallit in Debitore moroso, & doloso, in Legatia Alternativa, in penis alternativa apponitis, & quando Alternativa est posita in favorem Conditoris, *ibid.* num. 4. ad 8.

In Alternativa prohibitionis sufficit alterum verificari, & Alternativa petens non censetur præfata alterum petere, ac obligatus ad duo alternative, potest præstare, quod maluerit, ut liberationem consequatur, *ibid.* num. 9. ad 11.

Alternativa, seu turnus inter Regulares eligendi alternatim modo ex una, modo ex alia Natione Superiores tum Generales, tum Provinciales, aliosque Officiales, an congruat, & liceat, *ibid.* num. 12.

Electio contenta ad paucos eligibiles est ipso jure nulla, & hic multa ad rem, *ibid.* num. 13.

Ubi talia Alternativa propoitur, & quæta, & pro servanda iustitia distributiva legitima introducta, & concessa, est omnino servanda. *ibid.* num. 14.

Ad hoc ut Alternativa legitime introducat, debet concedi a Sancta Sede, vel fuisse ejus specialis auctoritate, & hic multa ad rem, *ibid.* num. 15.

An talis Alternativa concedi, seu demandari possit a Capitulis Generalibus, & quomodo tenenda subrogatio in Dissertationibus Provinciarum Minorum habentium Alternativam, *ibid.* num. 16. & 17.

Quomodo providendum Alternativa, si moriatue Commisarius Generalis Ord. Minorum Observantium & Reformatorum, *ibid.* in an. add. num. 20.

AMBITUS pœna que sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 13.

A M E N T E S.

Amentes, & furiosi quando possint, & debeant, vel non, baptizari; Vide verb. *Baptismus* art. 5. num. 3. & 4.

Amentes, & furiosi an, & quando sint episcopi Sacre Communionis; Vide verb. *Eucharistia* num. 23. & verb. *Pœnitentia* num. 19.

Amentes, & furiosi quando sint, vel non, irregulares; Vide verb. *Irregularitas* art. 2. num. 12.

AMERICA unde sit dicta? Vide verb. *Mundus*.

AMITA, & Amita Magna que sint; Vide verb. *Affinitas* sub num. 17.

AMITINI, & Amitine qui, & que sint; Vide *ibid.* sub *diu.* num. 17.

A N N A L E S.

Annales, quid sint, & in quo distinguantur ab Historiis. Vide verb. *Historia*, *Historicus* num. 8. & 9.

ANNALIS possessio quid disponat, & importet; Vide verb. *Beneficium* art. 10. num. 109. ad 111.

ANNI-

Amor Dei, & proximi quid importet, & ad quid obliget; Vide verb. *Virtus* num. 24. ad 33. & Amor amicitie, concupiscentia, & initialia quid sint; Vide verb. *Pœnitentia Sacram.* art. 2.

A M P H I B O L O G I A.

Amphibologia, seu equivocatione, vel restrictione mentali uti quando, & quomodo liceat, vel non; Vide verb. *Juramentum* art. 1. num. 13. ad 26. & verb. *Restrictio mentalis* per *tas*.

A M P L E X U S.

Amplexus, quando sunt peccaminosi, vel non; Vide verb. *Luxuria* num. 72. ad 77. & num. 89. & 91. & verb. *Sponsus* a. 7.

A N C I L L E.

Ancille tenentur pueros vacantes, lavantes, etiamque pendenda tangentes, vel aspicientes, quando, & qualiter peccent; Vide verb. *Luxuria* num. 78.

Quomodo a Domino convalescat ille, qui Ancillæ suæ se junxisset; Vide verb. *Adulterium* art. 1. in an. add. a. 8. Ancilla ad quid tenentur circa famulum, quidvis eia liceat, vel non; Vide verb. *Famulus* per *tot*.

A N I M A.

Animæ rationalis, seu intellectiva per se est forma hominis immortalis, & non ex substantia Dei, ac contrariam est heresis; Vide verb. *Animæ* num. 2. a. & 3.

Nec simul cum caroe ascendet, sed est certam, & firmam quod a Deo erant, *ibid.* num. 4. & 7.

Animæ hominum non fuerunt omnes create in principio mundi, ex: extra corpus, nec due in uno, nec una in omnibus, sed animæ insuadent, & multipliciter ad multiplicationem corporum, & contrariam asserta est heretica; *ibid.* num. 6. ad 10.

Animæ mortuorum non videntur, que apud nos gerunt, & que nobis bona, malive accidunt, sicut legatione minima assequuntur & tribus autem modis ea scire possunt, & assequuntur; Vide *ibid.* num. 11. & 12.

Animabus beatissimis ante mortem præcedat, vel ad eas deferantur Angelis, vel in Verbo videntibus, *ibid.* num. 13.

Animæ, que sine peccato post Baptismum separantur a Corpore, Cælo recipiuntur, sic etiam animæ, que pœna condignæ pro peccatis solvantur esse in corpore, sive in Purgatorio, *ibid.* num. 14.

In Purgatorio patiuntur pœnas, quibus debebant in vita satisficere, juxta suffragia Fidelium, post Purgatorium in Cælum ascendunt, ibi vident Deum sicuti est, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Animæ, que sunt in Purgatorio, sunt secure de sua salute, non tamen amplius in statu merendi, & querentis requiem, ac horrentes pœnas non peccant, *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Libertas a pœna per suffragia Fidelium, dum in Cælum recipiuntur, non minus beatos, quam si per falsas satisfecerint pro illis pœnis, *ibid.* num. 21.

Animæ in Purgatorio existentes, non possunt per nobis orare, vel aliquid da congruo mereri, vel impetrari, *ibid.* a. 2. ad 26.

Animas in gratia decedentium non recipi in Beatitudinem, nisi post diem Judicii, aliqui docuerunt, & varii dicunt hujus sententia fuisse etiam Joannem XXII., qui tamen offenditur fuisse contrarium, *ibid.* a. num. 27. ad 30.

Animas iustorum ante diem Judicii visuras esse intuitu Deum post purgatam pœnam, si cum aliquo ranto ex hac via decederint, expresse deservit Benedictus XII. *ibid.* num. 31.

A N N A L E S.

Annals, quid sint, & in quo distinguantur ab Historiis. Vide verb. *Historia*, *Historicus* num. 8. & 9.

ANNALIS possessio quid disponat, & importet; Vide verb. *Beneficium* art. 10. num. 109. ad 111.

ANNI-

ANNIVERSARIA.

Anniversarium quid sit, & in quo sensu stricte sumatur. Vide verb. *Anniversaria* num. 1. & 2.

Anniversarium a quo tempore numerari debet, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 17.

Anniversaria, & Missa de Requiem, quae ex dispositione Testatorum (non ex placito Vivorum) cum censu sunt quantitas celebrande, possunt cantari, etiam ipsorum obitus dies, in idem die Festum duplex majus, *ibid.* num. 3. & 4. & in addit. *Aut.* num. 28. & num. 37. *Responsiones Sac. Congr. in Indul. 1. Decret. Meriti* num. 483, 563. Non autem fit incident in Duplex 1. Classis, *ibid.* num. 346.

Anniversaria & Missa de Requiem, quae ex dispositione testatorum cum censu sunt quantitas celebrande, possunt cantari etiam ipsorum obitus incidant in festo duplici majori, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 29.

Anniversaria, & Missa de Requiem, quae certo die dici debent, ut die tertia, septima, & trigesima, eo impedito, transferri possunt in sequentem diem, *ibid.* num. 5. & dict. verb. *Responsiones* iter. citat. num. 50. & nisi ibi indicatur, vel anticipari possunt, *ibid.* num. 6.

Nullimode censu possunt Missa de Requiem ad solum platum vivorum in duplicibus, & quandoqueque est Officium excludens duplici, *ibid.* num. 7.

In Anniversario occurrente in die festo duplici secunda Classis non potest cantari Missa de Requiem, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 30.

Iuxta octavam privilegii non possunt cantari Missa Defunctorum in Anniversario & Officio solemni, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 30.

Missa cantata Mortuorum infra Octavam Corporis Christi non sunt celebranda, nisi praesente corpore, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 31.

Anniversaria & aliae Missae pro defunctis certa die dicende, ea impedita possunt transferri in diem sequentem, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 32. & 39.

Exemplificatur eum Resolutione Sac. Rit. Congr. *ibid.* in addit. *Aut.* num. 39.

Et quid recurrenda die tertio; septimo, & trigesimo in Parochialibus, in quibus per annum plerumque anna tantum Sacerdos celebrat, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 36.

Ex privata devotione Parochiorum potentius sapientia per annum pro eorum defunctis Anniversaria, potest in Ruralibus Ecclesiis cantari Missa solemnia de Requiem in festo duplici minori, altera Missa canonice de festo, ubi adfuit plures, vel saltem duo Sacerdotes, dummodo sermo sit de die vere Anniversaria de die obitus, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 37.

Non valet satisfactio Anniversarii Defunctorum in diebus ferialibus, possunt ipsa adimpleri in festis duplicibus, non tamen de precepto, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 38.

In die Anniversarii & Depositionis non potest cantari Missa Defunctorum loco conventus, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 40. & *universa* *ibid.* in addit. *Aut.* num. 41. vid. plura *ibid.* in addit. *Aut.* num. 42.

Convivia & prandia sollemnia possunt in Anniversariis defunctorum, ubi est confusio, & quatenus, *ibid.* in addit. *Aut.* num. 43.

Habere conjunctionem onus faciendi celebrari Anniversarium 25. v. g. vel 50. Missarum pro animis fundatoris, non tenetur celebrari facere Missam constantem, tamen nec de mente Testatoris Missa privata dici quoad de Requiem, si dies Anniversaria incidit in duplici, & quandoqueque est Officium excludens duplici, *ibid.* num. 8. & 9.

Anniversarium undecimatum & Testatoris pro anima sua sine declaratione, an pro una vice, vel an in perpetuum, presumendum est pro perpetuo, & onera in fundo imposita pro Anniversariis transiunt cum eodem fundo, *ibid.* num. 12. & 13. *Vide* *non*, *addit.* num. 3.

Anniversarium relictum a Testatore, ut celebraretur pro anima sua in Ecclesia, in qua statuit sepeliri, cessat, si Testator culpabiliter se ipsum occiderit, ut alio potum se prosterat, sicut autem, si pro anima sua, & suorum, *ibid.* num. 14. & 15. *Aut.* *Quarta* Episcopi in Anniversariis quantum sit; *Vide* *ibid.* in *non*, *addit.* num. 1.

Quid juris si quia Ecclesia, in qua sepultum est, legatum reliquerit pro Anniversario, & deinde mutato consilio *Error. Biblioth. Tam. VIII.*

alibi voluerit sepeliri, legato non revocato, *ibid.* in *non*, *add.* num. 4.

Quando & quomodo ab haeredibus suus, vel pro Anniversario tradi vel solvi debet, *ibid.* in *non*, *add.* num. 7. & *sequ.*

Anniversaria non fixa, & alia similia, quae capassa Testatorum, & Fundatorum voluntate prohibent dari absentibus ex quacumque causa, & habent dari solummodo physice, & corporaliter intercurrentibus, non participantur sed habentibus Indultum a Papa, ut etiam in absentia possint participare &c. nec talia Anniversaria possunt poni in distributionibus quotidiana per Episcopum, *ibid.* num. 16. ad 25.

Anniversaria autem fixa, & alia similia, in quibus non addit contraria dispositio Testatoris, & Fundatoris, participantur ab Indultariis, & si personaliter interessent, *ibid.* num. 16.

De causis absentiae pro participatione Anniversariorum, *ibid.* in *non*, *add.* num. 8.

ANNONA.

Annona fructuosa penna quae sit. *Vide* verb. *Penna* art. 2. n. 54.

ANNUNCIATIO B. M. V.

Si festum Annunciationis Beatae Mariae Virginis occurrat feria 6. in Parasceve, vel in Sabbato Sancto, quando, & quomodo transferendum. *Vide* verb. *Annuntiatio B. M. V.* num. 1. & verb. *Responsiones* Sac. Congr. num. 326. 493. & 404. in *Indul. 1. Decret. Meriti*.

Tria circa hujus festi translationes annotantur, *ibid.* num. 2. ad 4.

Si simul transferenda sint Festa S. Joseph, & Annuntiatio, prius reponatur Annuntiatio, deinde S. Joseph, *ibid.* num. 9. & dict. verb. *Responsiones* Sac. Congr. num. 326. & *ibid.* in 2. *Indul. Decretorum Meriti* num. 171.

Annuntiatio Festum non licet celebrare in Majori hebdomada, nec potest fieri ejus Officium in Dominicis Quadragesimae, nisi in Ecclesiis sub Annuntiationis invocatione dedicata, *ibid.* num. 6. & 7.

ANNULUS;

Annuli prius ad signandum sunt adiecerit, signatorum, & sigilla promissione usurpati, dein ad ornamentum, & luxuriam mutati; verb. *Annuli* num. 1. & 2.

Annulus Piskatoris quid sit, quare dicatur Piskatoris, & qualiter servetur, & finitur, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Annuli usus in Missa prohibetur Protoconatibus non participantibus, & Doctoribus quibuscumque, & Canonici Cathedralium, *ibid.* num. 7.

Possunt tamen Canonici Missam celebrare cum annulo aureo, & de rigore uti, sed sine gemma, & sine aliquo effigie, *ibid.* num. 7. Benedictus tamen XIII. novissime in Concilio Romano statuit Sacerdotibus, nisi Abbates sint benedicti, esse in celebratione deponendum.

Communione de mano Episcopi capiente tota debet manuum Episcopi osculare, non solum annulum, *ibid.* num. 9. *Annulus* Sacer quare traditur novo Episcopo; *Vide* verb. *Episcopus* art. 2. num. 50. *Ejus* antiquitas. *Ver.* *Annulus* *not.* *quasi* *ad* *num.* 9. Annuli nuptialibus antiqui utebantur Christiani, *ibidem*.

Annulus, ceteroquin Clericis prohibitus, a quibus Clericis ferri possit & plura de annulis. *Vide* *ibid.* in *non*, *addit.* num. 1. & *sequ.*

ANNUS.

Annus unde sit dictus, & qualiter, ut recte accipiat in Sacris Canonibus, Bullis, Decretis, Statutis, & similibus, regulanda, distincte referatur. *Vide* verb. *Annus* num. 1. ad 9. *Anni* initium non ubique eodem tempore sed diverso pro diversis Regionibus, & variis styli calculatur, ac assignatur usus tam antiquus, quam modernus, tam in libris publicis, quam privatis, tam in Bullis, & Brevis Pontificis, tum in Sacris Congregationum Decretis, *ibid.* num. 10. ad 15.

Ne acquiescat laboremus, propriae antiquitatis Regionis, ac Tribunalis Stylus est attendendus, *ibid.* num. 16. *Annus* unde dictus, quid sit, ejusque divisiones assignatur, & explicatur. *Vide* verb. *Kalendarium* num. 38. ad 50.

Anus ab Obe condire usque ad Eram Christi Vulgarem quot effluat. Vide verb. *Mundus* num. 64.

Anus inceptus quando haberi possit per completo, *ibid.* in *an.* add. num. 1.

Quando la Statutis mentio fit de anno, num continuus, an utilis veniat, *ibid.* in *an.* add. num. 3. & seqq.

De Agnitionibus, quomodo sano singunt, *ibid.* in *an.* add. a. 6.

ANNUS Probationis, seu Novitatus.

Annus Probationis ad quid institutus, & quando incipiat. Vide verb. *Annus probationis* num. 1. & 2.

Habitus Regularis de clientia, & subditus est deferendus a Novitiis per annum probationis, & fieri sequit in habitu seculari. *ibid.* num. 3. 4.

Pro admittenda ad annum probationis, seu Novitatus, licet in luce nulla reperitur statuta premissa, tamen ex Sacra Congr. requiritur, quod saltem attingat 15. annum, *ibid.* num. 5. 6.

Puella, quae non complevit annum 12. recipi poterit interim pro educanda, sed regulariter Novitia vestiri non potest ante 14. annum expletum, & tunc de licentia Sacra Congr. si vellet esse formaliter Novitia ante 17. expletum, *ibid.* num. 7. 8.

Conversae nequeunt recipi ante 20. annis sum annum, *ibid.* num. 9.

Annus probationis debet esse continuus, ita ut Novitatus annum probationis animo Religionem deferendi interruptum, licet per dies solas horas, utatur incipere de novo annum Novitatus: fecus si dumtaxat intra clausum aliquantisper latitasset. Imo non interruptur, etiam si Novitia cetero habet perterritus severitate &c. Monasterium addita exeat causa se etiam, dummodo habeat animum redeundi, idque sicutur exemplo, *ibid.* num. 10. ad 13.

Annus Novitatus non interruptur, si Novitatus Habitu Religiosis indutus a Monasterio ex sui Superioris licentia exeat causa peregrinandi ad Nationes &c. vel etiam ob adversum valetudinem maneat exca Monasterium. *ibid.* num. 14. 15.

Annus tamen Novitatus interruptur a Novitia, quae infirmis morbo contumaci remittitur curanda domum, eo pacto, ut reversa recipiat Novitatum a capite, absque tamen exemptione ad vitandas expensas. Sed si ipsum expleverit, potest, cum redit, admitti sine novo Novitatu, *ibid.* num. 16. ad 19.

Annus Novitatus non dicitur interrumpi, nec discontinuari a Novitia, qui eo completo propter infirmitatem ante emissam Professionem cum licentia Superiorum exeat, immo etiam absque licentia, *ibid.* num. 20. 21.

Si etiam avaritia, qui solito anno probationis fuit habito spoliatus, potest iterum admitti, & profiteri usque novo Novitatu, fecus si habitum sponte deposuisset, *ibid.* num. 22. 23.

Et sic etiam non interruptur Novitatus a Novitio, seu Novitia, si intra annum Novitatus a Capitulo dimittitur, & habitu Religiosis expolletur, & postea mutata sententia ad Habitum restituitur atque exeat a Monasterio, *ibid.* num. 24.

Annus Novitatus debet esse completus de momento in momentum, licet bisestilis, adeo Professio facta, si nondum completus anno, etiam per modicum tempus, esset nullus, *ibid.* num. 25. ad 28.

Annus probationis completo non potest a Superioribus Regularibus ante protrahi tempus probationis, annu solum relaxante Novitio, sed neque ipso consentiente, *ibid.* num. 29. 30.

Monialibus elapso tempore Novitatus, si habiles sint, praesens est terminus 15. aut 10. dierum ad deliberandum, nam velint proficere, necne; & si resuunt proficere, remittenda sunt ad parentes, aut consanguineos, *ibid.* num. 31.

Aliqua rationabili, aut iusta interveniente causa possunt Superiores annum probationis, & Professionem prorogare usque ad sex menses, & non ultra inconsulta Sede Apostolica, *ibid.* num. 32. ad 35.

Annus Novitatus, sicut & Professio sub poena nullitatis debet accessorio fieri in Conventualibus designata, & dantur ad hoc Decreta, *ibid.* num. 36. ad 39.

Non obstant tamen allegata Clementina Decreta, quia possit aliquis a Superioribus ad Habitum recipi in Conventu non designato, ut si eius Titulus institutus, dummodo postea transmittatur ad Conventum designatum, & ibi inter-

grum Novitatus annum petat, & inspecto effectu dicitur admissus, & receptus in Conventu designato, *ibid.* num. 40. ad 42.

Annus probationis annu potest renunciar, neque a Novitio, neque a Monasterio, etiam necessarius etiam in Religiosis Hierosolymitanis, *ibid.* num. 43. 44.

Immo hodie ex Concilio Tridentino sanus Probationis consensu mutuo utraque pacta, novitatemque, & admittentium illud ad Professionem, dimitti nullo pacto potest, *ibid.* in *an.* add. num. 1.

Equites Ordinum Militarium annum Probationis non habent clausulo Statuto, *ibid.* in *an.* add. num. 2. & 3.

Privilegium Professionis ante annum Probationis pro Monialibus 3. Domini in articulo Mortis constitutis. Vide *ibid.* in *an.* add. num. 4. & seqq.

ANNUS SANGTUS.

Annus Sanctus unde semperit originem, & denominationem, quidque penes Catholicos ejus nomine veniat? Vide verb. *Annus Sanctus* num. 1. & 2.

Varie circa Anni S. fere magni Jubilaei institutionem, & institutionem extiterat opinionum, quae referuntur, & assignatur, quae a Bonifacio VIII. fuerit indicio pro annoque centesimo, *ibid.* a. 1. ad 7.

Annus Sanctus sic a Bonifacio dispositus, fuit statim a Deo tamquam sibi gratissimum miracula comprobatus, multitudine ex censu Universi plagis penae innumera accurate conddecoratus, se divina Providentia inextinguibilis dicitur, *ibid.* num. 8. ad 10.

Annus Sanctus a Bonifacio VIII. pro unoquoque centesimo determinatus, fuisse postea ad quinquagesimum a Clemente VI. & ad trigentesimum tertium ab Urbano VI. cedat; & idque catum habuerunt, servaruntque Mariani V. & Nicolai V. *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Eninde Paulus II. statuit, ut in postquam Jubilaeum perageretur quolibet anno 25. idque usque ad praesens servetur, *ibid.* num. 14. 15.

Annus Sanctus publicatur die Ascensionis Domini praecedentis anni, incipit a primis Vespertis ejusdem Nativitatis Domini, & durat usque ad primas Vespertis ejusdem Nativitatis anni sequentis, *ibid.* num. 16. 17.

Porta Sancta quae sic dicitur; quibus caeremoniis speritur, & clauditur? *ibid.* num. 18. ad 21.

Per Anni Sancti Jubilaeum lucrando Indulgentia fuit variis Basilicis visitanda. Vide *ibid.* a. num. 22. ad 27.

Tales Basilicae debent visitari per triginta vices a Romanis, & incolis Urbis, & per quindecim vices ab externis, & quandoque aliter indulgentum, *ibid.* num. 28. ad 30.

ANTICRYSEOS passum quid sit; & an sit illicitum, & oscurum, vel non? Vide verb. *Hypocrita* num. 12.

ANTIPODES an existant, unde didici, & qui sint? Vide verb. *Mundus* a. num. 108. ad 110.

ANTIQUATA propositio quae sit? Vide verb. *Propositio* a. num. 46.

APES evolantes quando sint de dominio episcopi, vel non? Vide verb. *Domus*, art. 1. num. 15. 16.

APOCRYPHE Indulgentia, revocata, & nulla, variae sunt. Vide verb. *Indulgentia*, art. 4. per tot.

APOCRYPHA propositio quae sit? Vide verb. *Propositio* a. num. 41.

APOGEUM quid? Vide verb. *Mundus* num. 128.

APOSTASIA, APOSTATA.

Apostasia ex vi nominis quid significet, & imponet, ac quotaplex sit? deo quid sit Apostasia, & Apostata a Fide, & quomodo differat ab haeresi? Vide verb. *Apostasia*, num. 1. ad 5.

Apostata incurrit omnes poenas, quas incurrit Haeretici, & alias majores & graviores, *ibid.* num. 6. 7. 8.

Quæ autem pœnæ de jure sint statuta Hæreticis, & consequenter Apostatis? Vide verb. *Hæreticus*.

Apostata à Fide in Turcharum ditionibus existentis, si sibi æqueat ad penitentiam, ad quod tenetur? *ibid.* num. 10.

Apostata reversi ad Fidem in tarris infidelium tota conscientia qualem habitum deesse possint; & an arcandi a Sacramentis, *ibid.* num. 21. 22.

Apostatam penitentem in articulo mortis consistentem, & in terris infidelium existentem quomodo Confessorius absolvere debeat, & qualiter se gerere deberet Penitens, si tunc ad sue Fidei confessionem invitaratur, *ibid.* num. 23. ad 26.

Apostata à Fide per Chirographum seu de Dominia facit nulum jus illi tribuit, & reconciliandus est Apostata, absque eo quod cagar Chirographum reddere, *ibid.* num. 27. 28.

Apostata ab Obedientia late, & stricte capta quid sit, ut etiam Apostata à Religione, *ibid.* num. 29. 30. 31.

Qui à Religione professi estent sine legitima facultate ad aliam laiciorum Religionem transire, non esset rigorosa, & proprie Apostata, *ibid.* n. c. Vide in nov. add. n. 2. & segg. Apostata vere incurrit, & dicitur Apostata, qui à Religione tamen discedit cum animo non emphasi reduciendi, etiam si retineat Habitum, *ibid.* num. 32. 34. Vide in nov. add. num. 4. & segg.

Quod si cum animo reduciendi quis discedat, non est proprie Apostata, sed fugitivus: in praxi tamen communiter accipiuntur, & tractantur ut veri Apostata, qui extra claustrum sine Superiorum licentia, Habitum etiam retento, & cum animo reduciendi ad Religionem vagatur, *ibid.* n. 35. ad 38.

Non est tamen Apostata Regularis, qui injuste, & occulte gravatus à Superiori rata via ad Generalem, Provincialem, aut alios, ad quos de jure, accedit absque licentia Superioris; sed dicitur appellare de seculo, quævis antea non appellavit, *ibid.* num. 39. ad 36.

Debet tamen talis Religiosus gravamen esse patens, vel probato facile; & ad justificandum suum recessum, ac ut nulla pro forma etiam externo sit Apostatis umbra, & suspicio fuge, nec contra eam militant sancta à Secr. Congr. Regul. digna traditur modus, ac salutaria datur instructio, *ibid.* num. 37. 38. 39.

Tacent plurimi, quod in tali casu periculofo posset etiam Regularis habitum dimittere absque incurso Apostatis, & sic directe ad Superiorem accedere; Dummodo vere, & certo timent, quod lo tunc capitur, & reductur per vim ad manna Superioris gravante, *ibid.* num. 40. 41.

Quinimo pericula vitandi causa licet Clerici arma deferre & comam, *ibid.* num. 41. 42.

Regularis cum Littera obedientialibus itenera, & ad libere divagandum Habitu Regulari in itinere dimisso, & in veste Seculari incedens non est Apostata, nec fugitivus, *ibid.* num. 44. 45.

Ligatur tamen excommunicatione lata in Regulares tamen Habitum dimittentes liberis vagandi causa, etiam etiam incurrit, qui habitum desert, sed ita cooptum, ut cognoscere non possit, *ibid.* num. 46. 47.

Regulariter quantumcumque Habitum etiam ex laicis relinquatur, ac cooptatur, si non relinquatur enim de liberato illo non ressumendi, non contrahitur Apostata, *ibid.* num. 48.

Pœnæ Apostatis à Religione, seu statuta Religio de jure communis sunt varis, quæ assignantur, & declarantur, *ibid.* n. num. 49. ad 54.

Præter pœnæ à jura communi statuta sunt etiam alie, ut privato vocis active, & passive, carceris, appellatinnis &c. juxta peculiaris Religionum Constitutiones, *ibid.* num. 55. Apostata, & fugitivus recipientes, & retinentes, vel occultantes, aut eis pro fuga, & Apostatis consilium, aut auxilium præstantes peccant mortaliter, & ipso facto excommunicationem incurunt, *ibid.* num. 56.

Prælati, seu Superiores Regulares tenentur fugitivos, seu Apostatas requirere, & revocare, & eos cogere, ut ad Ordinem revertantur, *ibid.* n. num. 57. ad 60.

Apostata à Religione debent recipi, salva regulari disciplina, dum penitentia recedunt, non obstantibus Constitutionibus prohibentibus recipi eos, qui ter appellati sunt, *ibid.* n. 61.

Apostata à Sacro Ordine, & Apostata ab illo quis sit, & quæ ejus pœnæ, *ibid.* num. 62. ad 67.

Apostata & fugitivi Regularis quomodo absolvantur a summo Penitentiarario, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 68. & segg.

Apostata nullitate admittuntur ad allegandam quancumque causam super nullitate Professionis Regularis, seu Monasterii redire coguntur, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 70.

Apostata declaratur illi, qui post unicum Sententiam istam pro nullitate Professionis, etiam appellatione non interposita habitum adjuvat, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 71.

Item ii, qui post sibi indultam reformationem in integrum & Religiosis claustris migrare presumunt, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 72.

Constitutio Sæc. Mém. Benedicte XIV., quæ Regulares Apostata ad suam Ordinem cum pœnarum condonatione revocatur, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 73.

APOSTOLUS.

Apostolos idem est ac latine missos; Apostoli omnes fuerunt baptizati Baptismo Christi; solus Petrus à Christo, & Petro Andreas, Jacobus, & Joannes, & ab eis ceteri, Vidi verb. *Apostoli* num. 1. n. 3.

Apostoli omnes à Christo ordinati sunt Sacerdotes, & Episcopi, ac etiam immediate ab ipso munus Apostolatus acceperunt, *ibid.* n. num. 4. ad n. 12.

Apostoli singuli posuerunt suum Articulum in Symbolo, & varisimilia iuxta ordinem traditum a Scoto. *ibid.* n. 12. 13. 14. Apostolorum Canones recipiendi, & tenendi sunt omnes, prout recipiuntur a Synodo, & afferuntur, *ibid.* num. 15. 16. Apostolorum traditiones non possunt in dubium revocari, & ab omnibus sunt observandæ; eorumque litteræ sententiam est Hæreticus, *ibid.* num. 17. 18.

Apostoli cum Christo habuerunt usum, & dominium aliquorum mobilium, & affirmas contrarium est hereticum: de multis poterant disponere, ac de pecunia non habenda præceptum non fuit rigorosum, *ibid.* num. 19. 20. 21.

Plura notantur, quæ de Apostolis pertinent, & in quibus valde erant Auctor, vel aliqua præteritis, *ibid.* in nov. add. num. 2. & segg.

APOSTOLI, idest Litteræ missoriae.

Apostoli, unde dicti? Quidam eorum nomina veniunt? Vidi verb. *Apostoli*, idest Litteræ missoriae num. 1. 2. & in nov. add. num. 2.

Isti Apostoli, qui petuntur in caso appellationali, interdum vocantur Epistolæ, & interdum Dimissoria, & cur dimissoria? *ibid.* num. 3.

Apostolorum quinquæ sunt species, quæ assignantur, ac singulatim expendantur, *ibid.* num. 4. ad 9.

Si Juxta requisitus non tradit Apostolus, & appellanti condegnat, & postea procedit in causa, non valet processus, nisi renunciatum fuisset appellationali, *ibid.* num. 10.

Si appellatus non petat Apostolum infra 30. dies, censetur renunciare appellationali; & si Juxta eo denegat, vel infra præmissum tempus malitiose, aut negligenter ei tradere prætermittit, non valet ejus interim consecutus processus, *ibid.* num. 11. 12. 13.

Quenam sollemnitas Apostolorum de jura Rom. *ibid.* in nov. add. num. 1. & 3.

Apostolorum usus in Jura Ecclesiastico, *ibid.* in nov. addit. num. 4. & segg.

Apostoli dicti Apostilli, *ibid.* in nov. add. num. 6. Vidi verb. *Appellatio* artic. 7.

APPELLATIO

Quod ea, quæ concernunt ejus esse, divisionem, & finem.

Appellatio quid sit? Et quæ alia judicialis, & alia extrajudicialis, ac utraque declaratur? Vidi verb. *Appellatio* artic. 1. num. 2. ad 5.

Appellatio Judicialis & extrajudicialis tripliciter differunt inter se, & assignantur, *ibid.* num. 6. 7. 8.

Appellatio de Jure Canonico extrajudicialis, minima permittitur de jure Civili, *ibid.* in nov. add. num. 1. & segg.

Causæ de Jure Canonico extrajudicialis appellationalis rancenscent, *ibid.* in nov. add. num. 4. & segg.

Appellatio alia est rationalis, seu legitima, alia frustratoria, & alia trivialis, seu levis, quæ expelluntur, *ibid.* n. 9. 10. 11.

Appellatio propter treca causas potissimum introducta est, quæ proponantur, *ibid.* num. 12. 13. 14.

Pieri potest, ut, licet sententia priora iudiciali sit formaliter iusta, sique recte pro. fuerit, ea tamen ab Appellatione iudice propter novas allegationes rescindi debeat, *ibid.* n. 15. In Appellatione iudiciali appellare, ea, quae in prima instantia non probavit, adhuc probare, & quae non deduxit, deducere potest, *ibid.* in usu. add. num. 11. De differentiis appellationum inter, & Relationem, & de formis ac solemnitate Relationis, *ibid.* in usu. add. num. 12.

APPELLARE quis possit, vel non?

Appellare potest omnia a iudice iniuste gravata, etiam si iuraverit stare sententia; & etiam si excommunicatus; Vide verb. *Appellatio* art. 2. num. 1. & 2. Imo non solum qui gravatus exiit, sed etiam alii, quorum interest, appellare possunt; hocce referatur, *ibidem* num. 4. ad 10.

Utraque pars litigantium appellare potest ab eadem sententia continente plures articulos, quatenus in aliquibus utrique parti est contraria, *ibid.* num. 11.

Si in eadem sententia plures repraesentantur gravati, licet unus solus appellat, iste debet audiri, & ejus appellatio pro omnibus prodest, si eadem sit ratio, & causa pro omnibus, *ibid.* num. 12.

Plura de communione appellationis; Vide *ibid.* in usu. add. num. 1. & segg.

Assignantur omnes, qui appellare non possunt, *ibid.* numer. 13. ad 18.

APPELLARI a quo iudice, & ad quem possit, vel non?

Appellari potest ab omnibus iudicibus iudicem superiorem cognoscensibus; Vide verb. *Appellatio* art. 3. num. 1. & 2.

Exornatur quæstio quænam iudice appellari possit, Vide in usu. add. num. 1.

Appellare a Papa ad futurum Concilium Generale quicumque sit, excommunicatus in Bulla Coena; Et si Universitates, Collegia, vel Capitula, interdiciuntur; Insuper sunt schismatici, multisque alias poenae incidunt, *ibid.* num. 4.

Appellari neque potest a Concilio Generali legitime congregato, & approbato, nec a sententia totius Congregationis Cardinalium, nec a Supremis Tribunalibus, *ibid.* num. 4. ad 9.

Appellatio regulariter fieri debet gradatim ad proximum, & immediatum Superiorem ejus, a quo appellatur, non tamen omisso medio ad remotum, & medietum, idque iuramento iuratum, *ibid.* num. 8. 9.

Excipiuntur tamen plures casus, in quibus immediate ad Majorem appellari potest, omnia iudicibus intermedia; & exhibetur, *ibid.* num. 10. ad 18.

Quid si utraque pars litigantium appellet a sententia sui iudicis, v. g. Episcopi, & unus appellet ad Archiepiscopum, & alter immediate ad Papam, *ibid.* num. 19. 20.

Appellari non potest regulariter loquendo a iudice seculari ad Papam; nisi illegantes sint temporali iurisdictioni Papae subiecti, *ibid.* num. 21. 22.

A regularibus etiam, & potissimum, gradatim est faciendus appellatio, nullomodo tamen possunt ipsi appellare ad iudices extraneos, seu ad Tribunalia secularia, aliter ipsi, & eos admittentes incurrunt excommunicationem lata sententia, *ibid.* num. 24. 25.

Imo nec licet Regularibus appellare ad iudices Ecclesiasticos, quibus non subduntur, alise ipsi & iudices eos admittentes incurrunt excommunicationem lata sententia, *ibid.* num. 26. 27.

Ordinari idcirco est omnino prohibuitum, ut se ingerant in cognitionibus causarum Regularium tam Civilium, quam Criminalium, quinimo Nuntii Apostolici recipere non debent Appellationes Regularium, sed relinquere gradatim a suis Superioribus cognoscendas, *ibid.* num. 28. 29.

Nec licet Regularibus recurrere extra Ordinem ad quascunque personas, tam Ecclesiasticas, quam Sæculares, etiam si Cardinalatus honore, & excellenti Ducali, Regali, & Imperiali fulgentes, pro consequendis honoribus, dignitatibus & in ipso Ordine, *ibid.* num. 30. ad 45.

Ed hoc infirmum advertendum, quod non solum est prohibitum Regularibus subditi recurrere extra Ordinem uti supra, sed insuper sub gravissime poenae, & etiam Excommunicationis lata sententia est prohibitum Superioribus Re-

gularibus ad insultum, quatenuscumque personarum extra suos Ordines Officia, & dignitates eis concedere, *ibid.* n. 48. & verb. *Recurfus* num. 18. & segg.

Utrum a Sententia Subdelegati ad Subdelegatum, an vero ad Subdelegantis Superiorem interponendum sit appellatio, *ibid.* in usu. add. num. 1. & segg.

Non a Sententia iudicis Ecclesiastici in causa seculari lata appellari possit ad Superiorem laicum, *ibid.* in usu. add. n. 5.

Siquia in appellacione erraverit, ut quom ad unum appellare debatur, ad alium appellaverit, eum causa remittenda sit ad priorem iudicem, *ibid.* in usu. add. n. 6. & segg.

APPELLATIO a quibus sententia, & causis fieri possit, vel non?

Duplex est sententia, definitiva una, interlocutoria altera; quæ utraque sit, & cor Interlocutoria sic dicitur? Vide verb. *Appellatio* art. 1. num. 1. ad 4.

Sententia Interlocutoria subdividitur in inter Interlocutoriam, & in Interlocutoriam habentem vim definitivam, & quæ sit utraque, *ibid.* num. 5. ad 7.

De Iure Canonico appellari potest, & a sententia definitiva, & ab interlocutoria, *ibid.* num. 8.

Dummodo tamen Interlocutoria vim habeat definitivam, *ibid.* in usu. add. num. 3. & segg.

Ei quædam sententia Interlocutoria dicitur habere vim definitivam, & habere damnum irreparabile, ut fiat appellatio in locum, *ibidem* in usu. add. num. 4. & segg. & numer. 8. & segg.

Differentia inter appellationem ab interlocutoria sententia, & a definitiva, *ibid.* in usu. add. num. 17. & segg.

Si est reformat sententia Interlocutoria in instantia appellationis, tota causa ad iudicem Appellationis devolvitur, neque loca est remissio, *ibid.* in usu. add. num. 23.

Limita, *ibid.* in usu. add. num. 30.

In appellacione facta in iudicio ab Interlocutoria decem requiruntur, quorum si unum solum defuerit non valet appellatio, & enumerantur per singula, *ibid.* n. num. 9. ad 19.

De Iure Civilis appellari potest solum a sententia definitiva; Ab Interlocutoria vero, etiam si prædicta decem concurrant, non potest appellari, nisi in quibusdam casibus, & ad hoc dignoscendos quæ præbentur regula, *ibid.* numer. 20. ad 23.

Concilium Tridentinum, quod quantum ad huiusmodi appellationes confirmavit Iuri processu etiam in Iure Canonico, & inde est, quod universaliter loquendo appellari potest in quatuor casibus statum, qui adducuntur cum annotatione debita ad primum, *ibid.* n. num. 24. ad 30.

Extra recensitos casus ab Interlocutoria, vel quovis alio gravamine ante definitivam sententiam hodie in iudicio appellare non licet, nisi liceat de iure veteri, *ibid.* num. 31.

Inhibito autem ista Concilii comprehendit solum appellationem judicialiter factam in iudicio, non autem appellationem judicialiter factam extra iudicium, *ibid.* num. 32.

Ex supra firmatis universalibus conclusionibus varii inferuntur casus, in quibus appellatio admittitur ab Interlocutoria, vel quia vim definitivam habet, vel quia damnum irreparabile continet, itaque singillatim referuntur, *ibid.* n. num. 33. ad 47.

Casus, in quibus Iura prohibent appellare, recensentur, & breviter verbis includuntur, & enucleantur, *ibid.* numer. 48. ad 61.

APPELLATIO a correctione superioris, sive Regularis, sive Sæcularis, & a Censura, quandoque fit prohibita, vel non?

Appellatio a legitima correctione Superioris sive Regularis, sive Sæcularis, est omnibus subditi prohibita; admittitur tamen si in corrigendo modum excedat; Vide verb. *Appellatio* art. 1. num. 5. & 2.

A correctione morum facta a Prelato, seu Superiore extrajudicialiter, seu pterius, & ad penitentiam subditi formato Processu iudiciali admittitur appellatio subditi solum quoad effectum devolutivum; non autem quoad suspensivum, *ibid.* num. 3. 4.

Hinc Appellatio quoad effectum suspensivum non admittitur a Visitatione Ecclesiarum Cathedralium, & personarum ipsorum ab Episcopo facienda, nec a decreto in Visitatione facto, *ibid.* n. 5. 6.

Quomo-

Quomodo distinguendum in questionibus, utrum admittatur appellatio quoad effectum suspensivum a decreto lato in Visitations, *ibid.* in *nov. add. num. 1. & seqq.*

Appellationis culcumque prestatu nequaquam potest impediri, seu retardari Diocesana Synodi celebratio, nec aduocum executio, *ibid.* *num. 7. 8.*

A mandato de residendo in Visitations edito non datur appellatio ad effectum suspensivum, sed solum devolutivum; at a correctione motum, judicialiter formato processu, admittitur quoad utrumque, *ibid.* *num. 9. 10.*

Appellatio a Censura absoluitur ab homine latis admittitur solum quoad effectum devolutivum, a latia sub conditione admittitur quoad utrumque ante conditionis eventum: ut etiam quoad utrumque admittitur a comminatis, *ibid.* *num. 11. ad 19.*

Hinc si quis citetur ad adducendum rationem, quare non debeat excommunicari, hic poterit appellare, & Ordinarius tenebitur huic appellationi desistere; econtra vero si quis citetur ad adducendam rationem, quare non debeat declarari, alioquin in excommunicationem, *ibid.* *num. 18. 19.*

Ad uberiores notitiam, & solidiorem confirmationem presentis materie adducitur declaratio Sac. Congreg. Episc. de mandato Clementia VIII. edita, aliaque decreta Sac. Congreg. Conc. *ibid.* *num. 20. 21.*

De appellatione a sententia incursum censuram plura; *ibid.* in *nov. add. num. 4. & seqq.*

APPELLATIO quoad vim, & effectus Clausula: *Appellatione remota.*

Causas committere cum Clausula *Appellatione remota* potest solus Pater in causis Ecclesiasticis ubique terrarum, & in causis prophatis Papa in locis sui temporalis jurisdictionis; Imperator, Reges, & omnes Principes Supremi in suis respectibus ditionibus, & non alii; Vide verb. *Appellatio art. 6. num. 1. ad 4.*

Vi Clausula *Appellatione remota* censetur prohibita omnis Appellatio, quae a iure expresse concessa non reperitur *ib. n. 5.* Per clausulam *Appellatione remota* non solum non prohibentur appellationes a iure expresse concessae cum adiecto: *Non obstantibus clausula: Appellatione remota*, sed etiam prohibentur appellationes a iure expresse concessae, & approbatae, licet sine tali adiecto: *Non obstantibus clausula: Appellatione remota*, *ibid.* *num. 6. 7.*

Clausula *Appellatione remota* plures operatur effectus, quorum principium recensentur, *ibid.* *num. 8. ad 13.* Declaratur *Autem* *num. 13.* Vide, *ibid.* in *nov. add. num. 1.* Clausula *Appellatione remota* non praedictis tertio, qui pro suo interesse appellare licentur, *ibid.* in *nov. add. num. 2. & seqq.*

De Clausula *Omni, & quocumque appellatione remota*, Vide, *ibid.* in *nov. add. num. 4.*

APPELLATIO quoad Fatalia.

Appellationem Fatalia quid sit, unde dicantur, & quantuplici? Vide verb. *Appellatio art. 7. num. 1. 2. 3.*

Fatalia, seu tempora interponenda Appellationis de iure antiquo erant duo dies in causa propria, tres in aliena, seu procuratorio nomine adacta; et de iure novo sunt dies 10, a die gravaminis illius, vel latae sententiae, & scilicet numerandi, & currenti statim a momento habito notitia &c. da momento in momentum, & continuatae, *ibid.* *num. 4. ad 8.*

A sententia dubia, etque ad instantiam Partium a Iudice declarata utrum intra decem dies ab ejus publicatione, an intra decem dies a declaratione ipsius sit appellandum, *ibid.* in *nov. add. num. 1.*

A sententia conditionali quando sit interponenda appellatio, *ibid.* in *nov. add. num. 4.*

A sententia conditionali quando sit appellandum, *ibid.* in *nov. add. num. 4.*

Procuratore existente apud Acta, eoque non appellante, an post decem dies a lata sententia Dominus appellare queat, *ibid.* in *nov. add. num. 6. & seqq.*

Decendum ad appellandum 10, & a quo tempore currat contra tertium, *ibid.* in *nov. add. num. 8.*

Quando appellatio a gravamine momentanen vel Successivo interponi queat, *ibid.* in *nov. add. num. 9. & 10.*

Fatalia, seu tempora petendi Apostolos; Vide verb. *Apostoli*, idem *Littera Miseric.*

Fatalia, seu tempora praestanda Appellationis de jure civili sunt sex menses, de jure vero Canonico videtur reliquum dispositioni Iudicis a quo, *ibid.* *num. 10. 21.*

In appellatione extrajudiciali an petendi sint Apostoli, *ibid.* in *nov. add. num. 12.*

Fatalia, seu tempora finiendi Appellationis de jure sunt 12. menses, & ex causa necessaria, & evidenti biennium, ita tamen ut Iudex a quo secundum locorum distantiam, & personarum, & negotiorum, seu causae qualitates, prout expediat iudicaverit, possit brevius tempus praescribere *ibid.* *12.*

Hoc tempus est numerandum non a die latae sententiae, sed a die interpositae appellationis, & qualiter, *ibidem* *num. 13. 14. 15.*

Fatalia, seu tempora unius anni, & ex iusta causa biennii ad prosequendam & finiendam Appellationem a jure concessa, non currunt legitime impedito, *ibid.* *num. 16.*

Impedimenta legitima, quorum quodlibet sufficit, ut appellatio etiam elapso biennio habeat ius ad prosequendam Appellationem, enumerantur a Canonistis communiter sex, & expenduntur, *ibid.* *num. 17. ad 22.*

Ad hoc tamen, ut nunquodque ex dictis impedimentis sufficiat ad prosequendam Appellationem post elapsam biennium, debet esse tale, & veridicum, & quod tale evidentiissima probatione constet, idque evincere incumbit appellanti, *ibid.* *num. 23. 24.*

Imo necdum appellanti incumbit onus probandi, sed Insuper probare debet, quod diligentiam adhibuerit ad removendum tale impedimentum, & Appellationem prosequendam, *ibid.* *num. 25. 26.*

Si appellans partem negligens, partim impeditus fuerit per anni cursum, ut eidem concedendum biennium, *ibid.* in *nov. add. num. 27.*

An Iudex tempora Appellationis agitare, & vicaverfa prorogare possit, *ibid.* in *nov. add. num. 28.*

APPELLATIO coram quibus, quomodo, & quoties fieri debeat, & possit?

Appellatio regulariter debet fieri coram Iudice a quo, & in copia defectus coram Iudice ad quem, & intimari Iudici a quo; si in defectu utriusque appellari potest coram viris honestis, vel saltem coram uno honesto, adhibitis ei testibus; Vide verb. *Appellatio art. 8. num. 2. ad 4.*

Dato quod aliquis iusto metu cadente in constantem vitium correptus non audeat appellare coram Iudice a quo, cum fuisset, quod coram honestis viris intra 10. dies protestaretur se vellet appellare a sententia contra se injuste lata, sed detineri iusto timore Iudicis a quo, *ibid.* *num. 5. ad 7.*

Appellatio potest fieri duplici modo, qui assignatur, & declaratur, *ibid.* *num. 8. 9. 10.*

Appellatio potest fieri etiam per haec verba expressa *appello*, vel *protestor*, debet etiam per alia aequipollentia, & necdum scriptis, ac verbis, sed etiam facto; Dummodo serventur necessaria, quae nominantur, *ibid.* *num. 12. 13.*

Appellatio generalis super omnibus causis, quae contra appellantem quovis tempore possint moveri, non potest fieri, & non admittitur, bene vero respectu ejusmodi gravaminis, quod in aliqua determinata causa sub qua timet esse intercedendum, *ibid.* *num. 14. ad 19.*

Appellatio a sententia Interlocutoria, vel a gravamine extrajudiciali debet fieri in scriptis petendo Apostolos, & expressa in specie causae rationali Appellationis, aliter est invalida, *ibid.* *num. 20. 21. ad 20.*

Appellatio vero a sententia definitiva, si ea fiat statim, ac est lata sententia, & adhuc Iudice pro Tribunali sedente, & necdum ad alia divertente, potest fieri viva voce, si vero fiat ex intervallo, etiam ipsa debet fieri in scriptis, *ibidem* *num. 22. 23.*

In appellatione a definitiva non est necesse exprimere causam Appellationis in specie, seu sufficit dicere in genere *appello*, *quia gravatus sum*, vel *quia lata sententia est injusta*, nulla expressa in specie causa, vel gravamine, *ibid.* *num. 24. 25.*

In eadem causa non potest ab eodem tertio appellari a sententia, quae fuit ab eadem confirmata; potest tamen ab eodem pluries appellari, si pluries gravaretur super diversis articulis, licet in una eademque causa, *ibid.* *num. 26. ad 29.*

In eadem causa, & super eodem articulo licet utrique parti colligantur bina appellare succedere, & adhuc quilibet tertius, cuius interitus, potest appellare, non obstante quod utraque pars litigantium jam bina appellaverit, *ibid.* num. 30. §. 3.

De varia appellacionum formalis, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

APPELLATIO quoad effectum suspensivum, & devolutivum.

Appellationis effectus principaliter est duplex, suspensivus scilicet, & devolutivus, & utraque exponitur; Vide verb. *Appellatio* art. 9. num. 1. & 3.

Appellatio a sententia Definitiva regulariter parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis a quo respectu causa appellatur, *ibid.* num. 4. §. 1.

Potest tamen appellans recusare Iudicem a quo tamquam suspensum etiam in alia causa, si non sint de autoritate, & maiestatis, *ibid.* num. 6. §. 1.

Appellatio a Definitiva in variis casibus non parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis a quo, & primo in casibus a jure expressis, & supra allegatis in art. 4. Deinde in aliis casibus, qui assignantur, & comprobantur, *ibid.* num. 8. & 15.

Appellatio a sententia Interlocutoria, si fit super aliquo articulo, five questione incidenti, vel gravamine isti conexo cum causa principali, at eausi principali non difflata, nec possit definiri, & discipi incidentia, vel conexum, parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis etiam super cognitione ipsius cause principalis, *ibid.* num. 16.

Appellatio ab Interlocutoria, etiam si sit super aliquo articulo, siue quo causa principalis terminari potest, adhuc parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis a quo, necum super illo articulo, in quo est appellatum, sed etiam super cognitione ipsius cause principalis, *ibid.* num. 17. §. 18.

Appellatio legitima ultra effectum suspensivum parit etiam effectum devolutivum, ita ut causa cognoscitur devolvatur ad Iudicem ad quem appellatur, & ipse de iustitia appellationis cognoscere debeat, & non Iudex a quo. Imo Iudex ad quem non solum cognoscere potest de iustitia appellationis, sed etiam hae probata causa principalis exanquare, & sententia definit potest, *ibid.* num. 19.

Appellatio a sententia Definitiva devolvit ad Iudicem ad quem non solum causam principalem, sed etiam eius accessoria; nec tunc ipse Iudex ad quem potest causam remittere ad Iudicem a quo, sed tenetur propria sententia eam ultimare, & definire, *ibid.* num. 20. & 21. §. 22.

Appellatio a sententia Interlocutoria, si fit probata legitima, devolvit totam causam ad Iudicem ad quem; si autem, debet Iudex ad quem remittere causam principalem Iudici a quo; & inextinguibiliter ac frivole appellatam in expensis condemnare, *ibid.* num. 23. §. 24.

In casu autem quod Iudex a quo jam ipsi appellationi frivola, & illegitima detulerit, concedendo v. g. Apostolos dimissorios, vel reverentiales, tunc Iudex ad quem non obstante quod appellatio sit frivola, & illegitima, adhuc potest in tota causa procedere, ipsamque totaliter terminare, nec tenetur, ut prius ipsam remittere Iudici a quo, *ibid.* num. 25.

De effectu appellationis, in quo tam appellantis, quam appellati, quam Iudicis a quo, & Iudicis ad quem appellatum, officia continentur; Vide *ibid.* in nov. add. num. ult.

APPELLATIO quoad attentata, & revocationem eorum.

Attentata idem sunt ac innovata contra ius, lite, seu appellatione pendente, idque satis elucidatur; Vide verb. *Appellatio* art. 10. a num. 1. & 4.

Attentata pendente appellatione a sententia Definitiva revocantur ante omnia per remedium *attentati*, ita ut Iudex ad quem ante omnia debeat prout revocare, necum ea, q. a sunt innovata post appellationem interpositam, sed etiam ea omnia, que sunt innovata, & mutata medio tempore inter sententiam, & appellationem, perinde ac si post eandem appellationem innovata fuissent; Dummodo postea intra decem dies appellatum sit, *ibid.* num. 5.

Non solum innovata post appellationem a Definitiva sententia interdictum debent semper ante omnia per appellationis Iudicem penitus revocari, sed etiam ea omnia, que me-

dio tempore inter sententiam, & appellationem; que postmodum infra decem dies interponitur ab eadem innovata fuissent, ac si post appellationem eadem innovata fuissent, *ibid.* num. 6. §. 7.

Attentata autem pendente appellatione a sententia Interlocutoria, seu a gravamine, non revocantur ante omnia, sed debet prius iustificari causa appellationis, *ib.* num. 6. §. 10.

APPELLATIO quoad aliquos casus, in quibus moraliter est illicita, vel licita:

Appellatio est illicita, & contra iustitiam, cum interponitur cum solo fine, ut causa longius protrahatur, & ac contra fa iusta sententia proferatur, & sic appellans tenetur de damnis illatis; Vide verb. *Appellatio* art. 11. num. 1. & 2.

Appellatio est penitus illicita in causa, quam appellans scit esse iustam, & talis appellans tenetur ad integram restitutionem damnum illatorum; ut etiam illicita est, & peccaminosa, si fiat a Iudice Catholico ad Antitholium, *ibid.* num. 3. & 4.

Condemnatus a Iudice non habente sufficientes probationes pro illo condemnando, licet revera sit Reus coram Deo; & nihilominus potest ab illa sententia licite appellare, *ibidem* num. 5. & 6. ac verb. *Attentatus* num. 5. §. 7.

Appellationis male pona qua fit; Vide verb. *Pena* art. 2. ad num. 56. & 59.

Circa admissionem, vel non admissionem appellationis pluria vide collecta, *ibid.* in nov. add. *Abber.* num. 7. & seqq. Alia vide hoc tomo le *Appendix* decret. in Sardinia *Appellatione* etc.

APPLICATIONE MISSÆ.

Appliesto Missæ quomodocumque, & quibus, & pro quibus fieri debeat, & possit? Vide verb. *Missæ* art. 2. per tot. & art. 7. per tot.

Applicatio Missæ sacra Religio subdito praevalet applicationi sacrae Superiori; Vide dict. art. 4. num. 10.

Vivens probabilius invalide applicat Animabus Purgatorii omnes missas pro se defunctis applicandas, *ibid.* num. 11.

APPROBATIO

Pro Confessionibus excipienda.

Approbatio est authenticum iudicium, seu declaratio de idoneitate, & sufficientia Sacerdotis ad audiendam Confessionem facta ab habente potestatem Episcopalem, vel quasi Episcopalem; & differt a collatione jurisdictionis; Vide verb. *Approbatio* art. 1. a num. 1. c. ad 5.

Historia quoad facultatem excipiendi Sacramentalem Confessionem; Vide, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Nullus Presbyter sine Seculari, seu Regularis potest Regularium confessiones excipere, nisi ab Episcopo approbationem receperit, *ibid.* in nov. add. num. 5. & seqq.

Dummodo Parochiale Beneficium non habet, *ibid.* in nov. add. num. 5.

Approbatio Ordinaris praequiratur ad valide absolvendum a peccatis venialibus, & a mortaliibus aliis confessis, *ibid.* a num. 7. & 9.

Approbatio ad beneplacitum, seu absque temporis limitatione concessa non expirat per mortem, vel amotionem ab Officio ipsius concedentis, *ibid.* num. 10. & verb. *Gratia et ex gratia* Rescriptum num. 4.

Approbatio ad beneplacitum quibuscumque etiam Regularibus concessa quodcumque revocari potest, & ad limitatam temporandis, eoque elapso sine alia revocatione expirat, *ibid.* num. 11. & 13.

Ante vero hactenus tale tempus non potest sine causa revocari, imo sine gravi causa necesse prorogatio debet derogari; *ibid.* num. 14.

Approbatio Confessoriorum pro locis exemptis pertinet ad Episcopum, intra cujus Diocesim existunt loca exempta, non autem ad Praelatum loci; secus vero si loca sit alius Diocesis, *ibid.* num. 15. §. 18.

Generaliter in quodam approbatio potest dari ab Episcopo etiam non consecratum, si iam electi sint, & confirmati, & Vicarii Capitularibus Sede vacante, ab Abbatibus, Commendatariis, Prioribus, & aliis habentibus proprium Territorium.

riturum, & a Generalibus, & Provincialibus Regularibus quoad suos subditos, *ibid.* num. 17. ad 12.
 Approbatio acquiritur dari a Parochia pro sua Parochianis: Imo Parochi aequidem possunt sibi in Confectarium eligere simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario, *ibid.* num. 24. 25.

Approbatum ad dari possit a Nunciis, & Legatis in suis respectivis Provinciis, *ibid.* num. 26. ad 38.

Approbatum debet dari ab Episcopo illius loci, in quo Confectarius Confectionem audit, *ibid.* num. 39. 40. 41.

Regulariter in Diocesi, in qua sunt approbati, possunt audire Confectiones omnium Regularium, etiam ad alios Diocesanos confectionem, & eos item absolvere a casibus ipsi reservatis, nisi eisdem praesentibus in frandem asseratione ad aliam Diocesim per obtinenda absolutio- nis missa, *ibid.* num. 42. 43.

Approbatio petita, & non habita ab Ordinario, licet injuncte denagetur, non sufficit nec pro Confectario Sacrali, nec pro Regulari, *ibid.* num. 44. ad 46.

Approbatum Ordinarii pro Confectionibus secularium est necessarium Regularibus, etiam si sint Lectores, & in Theologia Magistri; imo possunt examinare, etiam si Examinatores Synodales, non obstantibus privilegiis, etiam Cruciatu, *ib.* num. 47. 48.

Regulares prius autem semel approbati non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, neque ab eisdem Confectionibus audientibus suspendi, nisi nova superveniente causa, quae ipsas Confectiones concernat, *ibid.* num. 49. ad 50.

Auctor num. 50. corrigitur, *ibid.* in non. add. num. 51. & seqq.

Quilibet Confectarius quantumvis Regularis simpliciter approbatus ab Episcopo antecessore potest iterum examinari, & si minus idoneus repertus fuerit, reprobari ab Episcopo successore, ad iterandum autem examen Successores non tenentur, *ibid.* num. 52. 53.

Licet Confectarii possint iterum examinari ab Episcopo successore, non tamen iterum examinari possunt a Vicario Capitulari, Sede vacante, nec ab ipso revocari potest eorum facultas, & approbatio habita ab Episcopo, seu Ordinario defuncto, *ibid.* num. 54. ad 55.

Auctor num. 54. & seqq. declaratur, *ibid.* in non. add. num. 54. & seqq.

Et neque Vicarius Apostolicus examinare potest approbatus ab Episcopo, & multo minus Vicarius Generalis Episcopi, *ibid.* num. 55. 56.

Regulares generaliter idonei reperti debent sine limitatione temporis, loci, & personarum approbati, ad differentiationem eorum, qui non adeo idonei inventi possunt admitti cum limitata facultate ad arbitrium Ordinarii, *ibid.* num. 60. ad 62.

Regulares sine approbatione Ordinarii nequeant recipere Confectiones Tertiariorum, qui vivunt in propriis Domibus, licet habeant requiritur pro Tertiaris; bene vero illorum Secularium, qui sunt vere de familia in suis Monasteriis, & contum commensales ex sola Praelati Regularis approbatione; & praeterea qui censendi sunt vere de familia contum Commensales, *ibid.* num. 63. ad 65.

Privilegium praestatum non tenet respectu aliorum non talium, nec etiam quoad Advocata, qui in Monasteriis Regularium infirmantur, *ibid.* num. 66. 67.

Regulares approbati ad Confectiones Secularium adiacendas nequeunt omnes simul unius Conventus suspendi a Incorum Ordinarii, nec ad duos restringi per quilibet Ecclesia, *ibid.* num. 71. 72.

Quoniam poena poenitendi sunt Regulares, qui sine licentia Episcopi se pro Confectariis gerunt, *ibid.* in non. add. n. 16.

Confectarii ubiqueque, etiam Romae approbati, licet etiam sint Regulares, non possunt hodie audire Confectiones extra territorium approbationis absque licentia Ordinarii loci, *ibid.* num. 73. ad 74.

Confectarii etiam Regulares in vltima Bulla Cruciatu a penitentibus ad audientiam eorum Sacramentalis Confectiones alicui, nullatenus Confectiones huiusmodi audire possunt sine approbatione Ordinarii loci, in quo ipsi poenitentes degunt, & Confectiones eligunt, & assignant sub qua poena, *ibid.* num. 76. ad 79.

Approbatum in una Diocesi non potest in alia Diocesi, in qua non fit approbatus, excipere Confectionem alicuius habentis *Ferrus. Biblioth. Tom. VIII.*

licentiam, seu privilegium eligendi quemcumque Confectionem, *ibid.* num. 80. 81. 82.

Prae virtute facultatis datae in Jubilaeis, seu in Bulla etiam Cruciatu nequeant poenitentes eligere sibi Confectiones non approbates ab Ordinario loci, in quo Confectiones sunt excipienda, *ibid.* num. 83.

Parochus post dimissum Beneficium non potest absque nova approbatione audire Confectiones, nec aliam tempore Jubilaei, nisi forte fuisset prius approbatus sine limitatione temporis independenter a Beneficio Parochiali, *ibid.* n. 84.

Parochus non indiget alia approbatione ad audientiam Confectionem sui Parochiani extra propriam Parochiam, & Diocesim. Varii autem tenent contrarium, *ibid.* num. 85. & verb. *Parochus* art. 3. num. 26. 27. ubi ad rem affertur resolutio Sacrae Congr. Concilii.

Capellani militum, seu Missionarii castrenses in casibus, in quibus non adeo Breve Apostolicum eorum disponentes, debent approbati ab Ordinario loci, non autem a Capellano Regio, & innotant ad rem necessarii advertenda, & observanda, *ibid.* num. 86. 87. 88.

Approbatum potest dari ab Ordinario etiam extra propriam Diocesim existentem, *ibid.* n. 89. 90.

Regularis approbatus ab alio Episcopo dum in ejus Diocesi versatur, sive ut hospes, sive cum domicilio, si postquam transierit ad diversam, ad eandem redeat, non indiget ibi nova approbatione, sed virtute illius prioris non dum revocata potest ibi Confectiones audire, etiam tempore Episcopi Successoris, nisi Praedecessoris approbationes revocaverit, *ibid.* n. 91. 92.

Ordinarii in approbatione Confectionum tenentur ad oblige ad attente legendas, & accurate observandas Constitutiones Gregorii XIV. incip. *Univeris Dominici Grigii*, editam contra Confectiones sollicitantes, & Constitutionem Benedicti XIV. incip. *Sacramentum Penitentium*, *ibid.* in non. add. *Abster.* num. 93. & seqq.

Approbatum extra Diocesim approbatus non prodest, *ibid.* in *Supplem. Abster.* num. 95.

APPROBATIO Regularium pro Confectionibus Regularium habenda a suis eorum Praelatis Regularibus.

Regulares pro Confectionibus suorum Regularium non indigent approbatione Episcopi, sed solum sui Praelati Regularis, a quo approbati, sine expressa exclusionis Navitionum, possunt valide con absolvere; Vnde verb. *Approbatum* art. 2. num. 1. ad 4.

Naviti absque licentia Praelatorum Ordinis possunt valide confiteri, & absolvi a peccatis etiam in Religione reservatis per quemcumque Confectionem ab Ordinario pro secularibus approbatur, *ibid.* num. 5. 6. 7.

Confectarii approbati per Fratres possunt valide absolvere Juvenes professores sub cura Magistratum degentes, nisi Praelatus Regularis in approbatione expresse eos excludit, *ibid.* num. 8.

Regulares itinerantes, seu tempore Conclavum, vel alterius occasionis extra Conventum existentes, nec copiam Confectionarii approbati propria Religione habentes, possunt confiteri quilibet Confectionario, sive Regulari, sive Seculari, & secundum plurimum etiam non approbati, & assignant quid alicuius eis superius per reservata, *ibid.* num. 9. ad 14.

Quid sentiamus de sententia Auditoris num. 10. & seqq. postea, *ibid.* in non. add. num. 1. & 2.

Regulares quantumvis ab Episcopo approbati nequeunt virtutis privilegiorum audire Confectiones Regularium alterius Ordinis, nisi forte, qui voluit audiri, licentiam habeat suorum Praelatorum, qui stante poterunt eligere etiam simplicem Sacerdotem, sive Secularium, sive Regularem non approbatum ab Episcopo, *ibid.* num. 16. 17.

Regularis, qui infirmus, vel invito Praelato sui Ordinis, approbatur ab Ordinario ad audientiam Confectiones in sua Diocesi, licet eas illicite audiat, tamen aavtvide excipit; et neque valida si in aliqua Religione in contrarium addit constitutio a Sede Apostolica approbata, *ibid.* num. 18. 19.

Generali Regularium potest suos subditos s. se, vel a suis Praedecessoribus, vel aliis quibuscumque Superioribus ad audientiam Confectiones approbatus, eosdem ab istis suspendenda etiam ad cause occultae, & extrajudicialiter, *ibid.* n. 20.

Tempore Jubilaei possunt omnes Regulares confiteri pre-
 D cata

cata etiam Superiori servata Sacerdotibus ab Ordinario approbata, tam Sacerdotibus, quam ceteris Ordinibus Regularibus, *ibid.* num. 27, et 28.

Equales S. Iohannis Hierosolymitani possunt conferri tum Regulari Sacerdote a suo Superiori tantum approbato, sicuti possunt alii Regulares, *ibid.* num. 29.

APPROBATIO Confessionum pro Monialibus.

Confessionarii Monialium debent esse approbati ab ordinario loci, quoniam sibi Regulares pro sibi subiectis, ac etiam Generales; Vide verb. *Reprobatio* art. 3. num. 1. et 2.

Licet iidem Confessionarii sint generaliter approbati ab Episcopo ad audiendas Confessiones Sacerdotalium, adhuc est eis necessaria specialis approbatio pro Monialibus sibi subiectis, nec approbati pro uno Monasterio censentur approbati pro alio, *ibid.* num. 5. 6.

Etiam Confessionarii Extraordinarii indigent speciali approbatione Episcopi, nec semel approbati censentur semper approbati, nec in vim unius approbationis possunt pluries Monialium etiam eiusdem Monasterii Confessiones audire, sed toties approbandi, quoties deputandi, *ibid.* num. 7. et 10.

Confessionarii non approbati specialiter ad audiendas Confessiones Monialium nequeunt etiam Confessiones audire neque tempore Iubilii, quo etiam approbatus pro uno Monasterio non censetur approbatus pro alio, *ibid.* num. 11. 12.

Confessionarii presentati ad exaudiendas Confessiones Monialium Regularibus subiectarum debet, vel absolute rejci, vel per totum triennium approbari, non vero ad tempus brevius, *ibid.* num. 13.

Nulla ex Monialibus subiectis Regularibus sententia se non gravatam mortali culpa potest de venialibus valide conferri Sacerdotaliter culmenque Sacerdoti non approbato ab Ordinario, *ibid.* num. 14.

Non obstante Privilegio ab Antiquo relato in *Supplementis*, concessio Generalibus, & Provincialibus pro Religiosis Hispaniarum audiendi confessiones Monialium absque Ordinario approbatione, attamen id libelli non licet. *Vide. not. noviss. ad num. 15.*

An Moniales ex Lege Fundationis & ex consuetudine possint sibi eligere in Confessionarium aliquem, qui ab Episcopo approbationem accipiat, *ibid.* in non. add. num. 1. et 2. § 1. et 2.

AQUA BENEDICTA.

Aqua benedicta est duplex, & qua fit? Eamque facere nequit Diaconus; Vide verb. *Aqua benedicta* num. 1. et 2.

Aqua lustralis benedictio si fiat a Sacerdote excommunicato, vel suspensio, evadere irregularis, *ibid.* num. 4.

Aqua benedicta non est Sacramentum, sed quoddam Sacramentale; & exhibetur quando Aquam lustralem benedictio facienda, qui, qualiter, & per quem expendendum, *ibid.* num. 5. et 9.

Aqua benedicta, si deficiere videretur, & alia benedictio haberi non possit, reparari quid per additionem non benedictam in minori quantitate, ac idem de oleo benedicto, *ibid.* num. 10.

Aqua benedicta Asperforium Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari a prima dignitate, vel Dignitate Canonico, accedenti vero ad Ecclesiam Collegiatam, seu Regularium, possidendum est a Dignitate Illius Ecclesiae, *ibid.* num. 11. et 12.

Prælo Referendario, & Gubernatori Civitatis accedenti ad Ecclesiam quomodocumque aqua benedicta? *ibid.* num. 13.

AQUA ad Baptismum quæ requiritur? Vide verb. *Baptismus* art. 1. per 1. et 2.

AQUA vino consecrando in Sacrificio Missæ sub mortali admittitur debet, & minor vino saltem quoad duas partes; Vide verb. *Missa* art. 8. num. 1. et 2. et verb. *Vinum* a num. 1. et 2. ad 4.

Aqua admiscenda est vino potissimum ob tres rationes, quæ ex Tridentino assignantur, *ibid.* num. 24.

Præceptum de aqua miscendo vino, est tantum Ecclesiasticum, & non Divinum, *ibid.* num. 25.

Aqua mixta vino non convertitur immediate, sed solum mediante in Saugulum, *ibid.* num. 26.

Aqua benedicta aspersio an, & quomodo prodest defunctis? Vide verb. *Suffragium* num. 27.

Arbiter nunc sit dictus, & quilibet donatus sit acceptionibus;

Vide verb. *Arbiter*, *Arbitrator* num. 1. et 2.

Arbiter proprie & recte quia fit? ejusque duplex assignatur genus, & differentia dicitur; Vide *ibid.* a num. 3. ad 12. et in non. add. num. 1.

Arbitri nomen quomodo in lata, & generali acceptione possit etiam conveniri Arbitratori, & amicabili compositor; recte tamen, & proprie illi inter se differunt; hocca affirmat enucleatur; Vide *ibid.* a num. 13. ad 18.

Quandocum quia electus dicitur in Arbitratorem, & non Arbitrum, *ibid.* in non. add. num. 2.

Etiam inter Arbitrum præsertim voluntarium; & Judicem multum intercedunt differentia, quæ assignantur; Vide *ibid.* num. 19.

Arbiter Juri non multum differt a Judice; est tamen proprie non est Judex, oecodistat, nec delegatus, sed ad similitudinem delegatus; Vide *ibid.* num. 20. et 21.

Et Arbitros compromittere generaliter loquendo possunt omnes, qui habent rem suam liberam administrationem; Secus autem non, Vide *ibid.* num. 22.

In specie loquendo in Arbitros compromittere non possunt multi, qui assignantur; Vide *ibid.* num. 23.

Arbitri esse possunt generaliter loquendo omnes, qui a jure non prohibentur, & assignantur varii; Vide *ibid.* a num. 24. ad 27.

In specie loquendo Arbitri esse non possunt multi, qui assignantur; Vide *ibid.* num. 28.

Explicitur Auditor, *ibid.* in non. add. a. 3. et 4. Licet famine nequeant esse Arbitrices, possunt tamen esse Arbitratrices; Vide *ibid.* num. 29.

Imo famine possunt etiam esse arbitricæ, si habeant jurisdictionem de jure communi, vel secundum consuetudinem Regionis; Vide *ibid.* num. 30.

Item licet Religiosi nequeant esse Arbitri, possunt tamen cum consensu Superiorum esse Arbitratores; Vide *ibid.* num. 31.

Si etiam licet nemo possit esse Arbitrator in ea propria, potest tamen esse Arbitrator; Vide *ibid.* num. 32.

Ita pariter licet Laici nequeant in causis spiritualibus esse Arbitri, potest tamen esse Arbitrator; Vide *ibid.* num. 33.

Insuper accedente auctoritate Judicii Ecclesiastici Laici conjunctionem cum Clerico potest esse etiam arbitri in causa spirituali, & valet Lendum ab ipsa prolatum; Vide *ibid.* num. 34.

Laici possunt esse Arbitri in causis Civilibus Clericorum; Vide *ibid.* num. 35.

Compromissum tam de jure Civili, quam de jure Canonico potest fieri in Judicem, ut in Arbitratorem, etiam respectu cause coram ipso agitur; Vide *ibid.* num. 36.

An etiam utroque jure possit fieri tale Compromissum in Judicem ut in Arbitrum; Vide *ibid.* num. 37.

Confirmatur sententia Auditoris, *ibid.* in non. add. num. 5.

Explicitatur Lex 9. §. 4. ff. de Recept. Arbitr. *ibid.* in non. add. num. 6.

Compromissum potest fieri in unum, duos, vel plures Arbitros pari, vel impari numero; Consultus tamen est, ut impari numero assumantur, bisque non concordantibus statui debet arbitrio majoris partis concordantia; Vide *ibid.* num. 38. 39. et 40.

Quid si ipsi omnes discordent in taxanda aliqua quantitate? Vide *ibid.* num. 41.

Si duo eliguntur Arbitri ex conditione, ut si inter se discordant, eligant tamen tertium inanimatum, tunc tale Compromissum, & fecit inde Laudum non valet; Vide *ibid.* num. 42.

Imo tale Compromissum, & fecit inde Laudum esse invalidum, etiam si duo illi Arbitri concorditer eligant dictum tertium inanimatum; Vide *ibid.* num. 43.

Si autem eligantur duo Arbitri ex conditione, ut si inter se discordant, sibi assentiat tertium nominatum, & determinatum, tunc tale compromissum, & inde fecit Laudum erit validum; Vide *ibid.* num. 44.

Arbitrator de his tantum ferre potest Arbitrium, de quibus in ipsum factum est Compromissum; Vide *ibid.* num. 45.

Potest tamen Arbitrator cognoscere, & arbitrari de illa, quæ ita fuit eorum, & connexa cum causa principali, ut hæc sine illa commodè expediti non possint, licet ipsa non

non sint in Compromisso expressi; Vide *ibidem* num. 45.

Item potest Arbitrarius arbitri super fructibus perceptis ex re, de qua in se factum est Compromissum; Vide *ibid.* num. 47.

Item potest Arbitrarius statuere, seu assignare diem solutionis faciendae; Vide *ibid.* num. 48.

Quamvis Arbitrarius Compromissus non possit punire partem contumacem in pascendo, nisi in Compromisso sit specialiter cautum, potest tamen eam condemnare ad solvendas expensas ob dictam suam contumaciam ab altera parte factas; Vide *ibid.* num. 49.

Causam Arbitrarius Compromissarius non potest fieri reconventio, nec etiam eoram Arbitro iura elicio, non ad totam causam, bene vero si ad totam causam; Vide *ibid.* num. 50. ad 51.

Arbitrarius tenetur per se ipsum Laudum, seu sententiam ferre; Vide *ibid.* num. 52.

Arbitrarius Laudum pronunciare debet in praesentia partium compromittentium, nisi aliter in Compromisso sit cautum; Vide *ibid.* num. 54.

In Arbitrario potest fieri Compromissum super quolibet causa, seu re, de qua in iure non sit expresse prohibitum; Vide *ibid.* num. 55.

In iura prohibitoria committit in Arbitros causas illae, quae ob seculi gravitatem, & praedictum periculum a maioribus iudicibus sunt expediendae, & recessantur; Vide *ibid.* num. 56. ad 63.

Quodcumque Compromissum simpliciter factum est, & Laudum eundem receptum, aut homologatum, datur ex eo actio ad interesse; Vide *ibid.* num. 64.

Quando Laudum est receptum, vel homologatum, datur ex eo exceptio, & actio in idem; Vide *ibid.* num. 65.

Si in compromisso appositus sit poena, tunc sub ea standum est Laudo per Arbitros pronuntiato; Vide *ibid.* num. 66.

Poena tamen soluta, non compellitur pars nolens stare Laudo; Vide *ibid.* num. 67.

Excipe tamen, nisi dicto Compromisso poenali adiecta sit clausula: *Rota monente Compromisso, & Arbitris, sine Laudo super eo lato, vel adiectum sit iuramentum da stando Laudo*; Vide *ibid.* num. 68. & 69.

Nullo interveniente legitimo impedimento solutio non fit intra tempus ab Arbitro praefixum, tunc poena committitur, quamvis post lapsum dictum tempus solutio offeratur, sed tamen interveniente legitimo impedimento, aut si pars altera post lapsum praefixum tempus solutionem oblatam accipiat; Vide *ibid.* num. 70. ad 71.

Si pro solutione facienda non fuerit ab Arbitro praefixum certum tempus, tunc facienda est post modicum tempus arbitrio boni viri, seu iudicia taxandam; Vide *ibid.* num. 72. Contra iniquum Laudum, seu in iustis sententiam Arbitri compellunt tria praeficta remedia, quae assignantur; Vide *ibid.* num. 74.

Compromissum, & Arbitrorum Officium, seu potestas finitur multis modis; & primo finitur per sententiam definitivam super tota causa compromissa prolatam, quod ubertim declaratur; Vide *ibid.* num. 75. ad 78.

Secundo finitur compromissum, & Officium, seu potestas arbitrorum per lapsum termini in Compromisso praefixi. Tertio revocatione Arbitrorum suspensorum. Quarto acceptatione. Quinto finitur judicio. Sexto finitur pacto. Septimo interitu rei, de qua erat ipsum compromissum, nisi tamen in tali casu aliquid litigantium interit. Octavo morte utriusque, seu etiam unius tantum compromittentium, nisi factus in compromisso fuerit expertus. Nono morte Arbitrorum. Decimo finitur etiam morte unius solius Arbitri, si plures sunt, nisi secus in compromisso sit expressum; Vide *ibid.* num. 79. ad 81.

Stantibus ab Arbitro latae hoc nomine impetrari non potest, quod in non processit promissa accessit probationibus; Vide *ibid.* num. 82. ad 83.

Et iura Canonica coram iura Civili circa praesentiam Arbitrorum in prolatione sententiae, *ibid.* num. 84. ad 85.

Si exa fuerint electi Arbitri, quorum unus postea inhabetis repertus sit, so sententia a duobus prolata valida sit; *ibid.* num. 86. ad 87.

Multa circa manus & Officium Arbitrorum referuntur; *ibid.* num. 88. ad 91.

De Arbitro fidei, *ibid.* num. 92. ad 94.

Errata. Biblioth. Th. VIII.

ARBOR, ejus fructus comestio fuit prohibita Admo. & Eva quae fuerit; Vide verb. *Manducare* num. 46. ad 51.

ARBOR CONSANGUINITATIS.

Arbor consanguinitatis; Vide verb. *Impedimento Matrimonii* art. 2. num. 34. & 35.

Arboria consanguinitatis cognitio sufficit etiam ad dignoscendos gradus affinitatis. Vide verb. *Affinitas* num. 14.

ARCHIDIACONUS.

Archidiaconus unde dictus, & qualiter primis Apostolorum temporibus fuerit Archidiaconus; Vide verbum *Archidiaconus* num. 1. & 2.

Archidiaconi dignitas in Ecclesia antiquissima quibusdam concessa ferebatur, *ibid.* num. addit. num. 1. & 2. & 3.

Archiepiscopi auctoritas ex post se est audita, ut Vicarius Episcopi in omnibus esset; Imo sic exaravit, ut fuerit etiam Episcopi oculus appellatus, ac ideo tunc Archiepiscopus abbat, hucque et subiectus, *ibid.* num. 3. ad 8.

Excepit tamen casus funeralium, in quibus Archiepiscopus etiam salutarum exercitio ratione solus danda est praecedentis, *ibid.* num. 9.

Multo de iure communi pertinebat ad Officium Archidiaconi, quae cum debitis adnotationibus referantur, *ibid.* num. 10. ad 19.

At hodie attendenda est eorumque specialis Ecclesiae constructio, quae multiplex assignatur, *ibid.* num. 20. ad 25.

De Archidiaconi Officio, Dignitate, & praerogativa plurima saepe saepe in diebus dispositis sunt a Sacra Congregatione, quae pro omni commodo huius adnotantur, *ibid.* num. 26. ad 48.

De Archidiacono comparate ad Vicarium est adnotandum, quod illi inter se tripliciter differunt, & assignatur, *ibid.* num. 49. & 50. & 51.

Manus Archidiaconi intra Ecclesiam, *ibid.* num. add. num. 5. & 6.

Archidiaconi Officium extra Ecclesiam, *ibid.* num. add. num. 11. & 12.

Quando, & qualis Jurisdicção Archidiaconi accedit, *ibid.* num. add. num. 13. & 14.

De Avaritia, & Abusu antiquorum Archidiaconorum, *ibid.* num. 24. & 25.

De praesentis Archidiaconorum auctoritate, & vestigio in antiqua auctoritate, *ibid.* num. add. num. 30. & 31.

Quomodo Episcopi ad se revocant eam auctoritatem, quam sibi Archidiaconi arrogaverunt, *ibid.* num. add. num. 32. & 33.

Archidiaconus quamvis ex cap. *Ad hoc 7. & cap. Ut nostrum 9. de Offic. Archidiaconis*, debet examinare Ordinarios, Illorum Episcopo praesentare, tamen hodie non tenetur Episcopus ipsum vocare, ut interit ex amio Ordinandum; Vide *ibid.* num. 34.

Sic etiam non tenetur Episcopus eum vocare, ut interit cum Examinatoribus Synodalibus, nec ipsa debet cum ipsa accessio intervenire ex amio Institutorum ad Parochiales, *ibid.* num. 35.

Imo nedum Archidiaconus non habet jurisdictionem ad supra dicta, quae sibi a Concilio, & Sacra Congregatione sunt limitata, sed neque habet facultatem, & jurisdictionem ad multas alia, quae sibi a iure ipso sunt specialiter interdicta, quaeque assignantur, *ibid.* num. 36. ad 61.

ARCHIEPISCOPUS

Quod suum esse, & jurisdictionem, quae habet in tota sua Provincia.

Archiepiscopus unde dictus; Vide verb. *Archiepiscopus* art. 1. num. 1. Alio nomine appellatur Metropolitana, & quare? *ibid.* num. 2.

Archiepiscopus, & Metropolitanae loci sunt idem; Vide *ibid.* num. 3. Dantur tamen aliqui Archiepiscopi, qui proprie non sunt Metropolitani, ex quo nullum habeant Suffraganeum, *ibid.* num. 4.

Quisam Episcopi Metropolitanae proprio nomine veniunt, & illorum origo, *ibid.* num. 5. & 6. & 7.

Episcopi Metropolitano subiecti quare appellantur suffraganei? *ibid.* num. 5.
 Archiepiscopus seu Metropolitano ultra jurisdictionem, quam habet in propria Diocesi, sicut ceteri Episcopi in suis, habet ordinariam jurisdictionem in omnes suffraganeos, seu Episcopos non exemptos sue Provinciae, *ibid.* num. 6.
 Archiepiscopus est Index ordinarius & competens omnium Episcoporum sue Provinciae, *ibid.* num. 7.
 Archiepiscopus potest libere exercere suam jurisdictionem, & auctoritatem in casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 8. ad 50.
 In tota sue Provincia benedictionem impertiri potest, *ibid.* in *Supplic.* *Art.* n. 51.

ARCHIEPISCOPUS quoad casus, in quibus non habet jurisdictionem.

Archiepiscopus non potest hodie visitare Diocesana suffraganeorum, nisi causa exigat & probata in Concilio Provinciali, nec se ingerere quis in causa, quae agitur coram eisdem in prima instantia; Vide verb. *Archiepiscopus* n. 1. & 2.
 Plura alia non potest Archiepiscopus, & distinde referantur cum advertentia, si qua exigitur, *ibid.* n. 3. ad 38.
 Quoniam sit Jurisdiclio Archiepiscopi in Episcopo suffraganeo, *ibid.* in *nov. add.* num. 12. & seqq.
 Archiepiscoporum in suffraganeos diminuta Jurisdiclio a Concilio Tridentino, *ibid.* in *nov. add.* num. 13. & seqq.
 Jurisdiclio Archiepiscoporum in subditos, Episcoporum suffraganeorum quoniam sit, *ibid.* in *nov. add.* n. 4. & seqq.
 Jurisdiclio Archiepiscoporum in Diocesana Episcoporum suffraganeorum, *ibid.* in *nov. add.* num. 5. & seqq.
 Archiepiscopus in Provincia sua benedictionem super Populum impertiri potest, *ibid.* art. 7. in *add.* *Art.* num. 43.
 Auctoritas quoniam Archiepiscoporum Status Ecclesiastici circa libertatem commercii, *ibid.* in *add.* *Art.* num. 46.

ARCHIEPISCOPUS quoad Pallium.

Pallium est precipuum Archiepiscoporum insignis, seu ornamentum de corpore Beati Petri sumptum, a quo Pallialis Officii plenitudo cum Archiepiscopalia omnis appellatio ipsius a Papa confertur, & dilucidatur; Vide verb. *Archiepiscopus* art. 2. n. 2. ad 5.
 Archiepiscopus quoniam sit consecratus in Episcopum, acquirit multa exerce ante receptionem Pallii, & ponitur qualiter conficitur ac traditur, ejusque origo indicatur, *ibid.* num. 6. 7. & 8.
 Addeitur forma, qua Prelatus indiget Pallio illud per se ipsum petat, & recipit, & qualiter per Procuratorem, *ibid.* num. 9. & 10.
 Qui Pallium facit receptum, postquam fuit petitum in Consistorio, & concessum, componit primum cum Subdiacono, *ibid.* num. 11.
 Cui usus Pallii competit, debet infra tres menses a die consecrationis, si ante non fuit consecratus, vel a die Confirmationis, si jam consecratus, cessante jure impedimento, per se, vel per Procuratorem petere Pallium, *ibid.* num. 12. & 13.
 Ante receptionem Pallii non licet Archiepiscopo, quoniam sit consecratus in Episcopum, imo etiam postea, si consecratus, nec se Archiepiscopum nominare, nec eos alius exerce, qui sunt jurisdictionis Archiepiscopalis, *ibid.* num. 14.
 Potest tamen Archiepiscopus confirmare ante receptionem Pallium ea, quae sunt Ordinis Episcopalis, demandare suffraganeis, *ibid.* num. 15.

Si vero Archiepiscopus non consecratus in Episcopum ante receptionem Pallium faciat ea, quae sibi proveniunt ex Pallio circa potestatem Ordinis, & Christum, &c. sunt valida, sed peccat contra Canonem, & Juris, *ibid.* num. 16.

Papa in omnibus Missarum Solemnibus semper, & obique locorum utitur Pallio. Archiepiscopo tamen, Primates &c. quibus Pallium concessum est in Ecclesia totum suum respectum Diocesis, & Provinciae, & certis dumtaxat diebus, possunt tamen illud adhibere etiam in Ecclesiis exemptis, *ibid.* n. 18. & 19.

Dies, quibus ipsi Pallio uti possunt, generaliter annuuntur, sed attendendi sunt dies in quibus Privilegia expressi, *ibid.* num. 20. & 21.

Archiepiscopi, & alii qui Pallii habentes, nequeunt eo uti extra Missarum Solemnia, nec extra Ecclesiam, *ibid.* num. 22. ad 45.

Secundum Glossam, & alios, Archiepiscopus etiam in Synodo uti potest Pallio, ac probabiliter etiam quoties ex causa solempniter in Altare portatili celebrat. *ibid.* num. 23. & 25.

In hac tamen re spectandum est, quod sit cuiusque Ecclesiae consuetudo; ac nequeunt sine speciali Privilegio Papa uti Pallio in aliena Provincia, neque de consecratione ejus, ad quem spectat Ecclesia, vel Provincia, etiam ad adit generalis Regni consecratio, *ibid.* num. 30. & 31.

Tria requiruntur, ut Archiepiscopus possit uti Pallio in aliena Diocesi, & Provincia, & assignatur, *ibid.* num. 32. Archiepiscopus, & alii qui Pallii habentes possunt tam in loco, quam in aliena Diocesi, & Provincia privatim celebrare sine Pallio, & hujus inhibitos est in Missa defunctorum usus, *ibid.* num. 34. & 35.

Archiepiscopus acquirit alteri Archiepiscopo Pallium commodate, & translatum ad alium Archiepiscopatum non potest ad Pallio priore, sed debet continere novum, & hoc solum uti, *ibid.* num. 36. ad 38.
 Archiepiscopus mortuus vestitus debet Pallio postea accepto pro servanda Ecclesia, & alterum acceptum pro prima Ecclesia debet supponi ejus capiti, *ibid.* n. 40.

Si Archiepiscopus retinet dunt Archiepiscopatum simul, & semel, duo debet habere Pallia, usum prout antiquae Ecclesiae, & qui renunciavit Archiepiscopatu, eos potest amplius Pallio uti, quoniam transierat ad Ecclesiam Episcopalem; Item Archiepiscopus, qui se Archiepiscopatu addidit, si iterum ad eandem Ecclesiam eligatur, alio indiget Pallio, uti item si ab illo ad alium transferatur, iterumque sedet ad priorem, *ibid.* num. 41. ad 44.

Quid si Archiepiscopus perdat Pallium a Papa acceptum, vel casu igne comburatur, vel fuerit concessum, & non sit traditum, *ibid.* num. 45. & 46.

Reprehenditur Auctor circa Pallii originem, & quoniam ea sit, recentior, *ibid.* in *nov. add.* num. 1. & seqq.

ARCHIMANDRITA.

Archimandrita nomen sit dictum, & in quo differat ab Abbate? Vide verb. *Archimandrita* num. 1. ad 4. & in *nov. add.* num. 7. & 8.

Archimandritarum aomen, & origo patet; Vide in *nov. add.* num. 8. & seqq. & num. 10. & seqq.

Archimandrite etiam Archiepiscopi dicuntur, *ibid.* in *nov. add.* n. 11.
 Archimandrite nomen maxime in usu fuit apud Graecos in Orientis, in Italia vero capit in usum devenire anno 1094. ejusque vicissitudo notatur, *ibid.* num. 5. ad 7.

Archimandrite a Patriarchis promovebatur, *ibid.* in *nov. add.* num. 9.

Jurisdiclio, & praerogativa in loca, & subditos Messanensis Archimandritatus residet penes Commendatarium ex Brevis Urbani VIII. *ibid.* num. 8.

Dicitur Archimandritatus esse de Jurepatenatibus Regis, & in maxima veneratione habetur, atque in Capella Pontificis potitur usui Rocheti, & Cappe, & sedet primus post Episcopos, *ibid.* num. 9. & 10.

Palatium hujus Archimandrite habitatio in Civitate Messanensi etiam consuetudinem non fixam, nec coherens alicui Ecclesiae, excoercent legitima consuetudine, quodet immunitate, quoniam modum quodet Palatium Episcoporum, *ibid.* num. 11.

Idem Archimandrite exercebant jurisdictionem in facie subditos potest procedere ad Censuras, & alias potest juxta Sacros Canones, & Constitutiones Apostolicas contra Magistros, & Laicos ecclesiasticam ejus perturbatores, *ibid.* n. 12.

Item Familiarii dicuntur Archimandrite etiam ad tempus conducti, duntaxat servitio, gaudent privilegio Fori; & ipse non tenetur ad personalem residentiam, *ibid.* num. 13. & 14.

Patet Idem Archimandrita potest indicere concilium ad Beneficia vacata in sua quasi Diocesi vacante, *ibid.* in *nov. add.* num. 14.

Non potest tamen dare dimissiones ad Ordines suscipiendos, *ibid.* in *nov. add.* num. 15.

Neque eidem competit Jus convocandi Synodum, *ibid.* in *nov. add.* num. 16.

ARCHI-

Archipresbyter etymologica explanatur, ac duplex assignatur; Vide verb. *Archipresbyter* n. 1. ad 4.

Archipresbyterum origo, *ibid.* in *nov. add. n. 1. & seqq.*

Officium Archipresbyteri Urbani Ecclesiam Cathedralis de Jure communis qualis sit, & qualiter conveniat, & differat ab Archidiacono, nascens quoniam nunc viget, Vide *ibid.* n. *nov. 1. ad 11. & in nov. add. num. 6. & seqq. & num. 18. & seqq.*

Archipresbyter debet thurificari duplii ductu, sicut Canonici, non obstantes Constitutiones Capitulari, cui per Ceremonialis derogatum est, ut eum sedem paratam habere non convenit, *ibid.* num. 12. & 13.

Archipresbyter, si non parat, vel molaretur celebrare, non potest Missam suo arbitrio sterili delegare, sed Dignitates, & Canonici per ordinem substituant in locum Archipresbyteri, *ibid.* n. 14. & 15.

Archipresbyteri substitutus non debet constare Missa, quae ad Archipresbyterum pertinet, nec Incum, nec boorem in aenti, & patet ipsius recipere, *ibid.* num. 16. & verb. *Resoluzioni Sacrae Congr. in Indict. 1. Decret. Martii* num. 12. 17. & 18.

Archipresbyter, licet sit prima Dignitas, in Choro tamen cedere debet priorem, & digniorem locum Canonico Celebranti, nec debet se intromittere in regimine Chori, *ibid.* num. 17. & 18. in dict. verb. *Resoluzioni* num. 14.

Archipresbyter Vicario Episcopali vel Canonico in Choro, Capitulo, Processionibus, aliisque actibus publicis procedere debet, ideoque sollemnem Missam canere, aliisque functiones, quae Episcopo absente prima Dignitati competunt, peragere potest, *ibid.* num. 19.

Archipresbyter rationes solum in funeralibus, non Archidiacono prima Dignitati debetur precedere, & monentem eas esse in suis quasi possessionibus celebrandi Missam absente Episcopo, non obstantes contradictiones Vicarii, sique Archipresbyter Collegiatus paratus precedat Canonico Cathedralis, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Quoniam in arbitrio Episcopali fuit x Presbyteris eligere Archipresbyterum, *ibid.* in *nov. add. num. 10.*

Archipresbyterum Ruralium origo, *ibid.* in *nov. add. num. 21. & seqq.*

Officium Archipresbyteri Ruralis, seu Foranei qualis sit, & qualiter subordinetur Episcopo, sique Vicario Generali, *ibid.* num. 22. & 23.

Loco Archipresbyteri Ruralis succedet Vicarius Foraneus; quare, nisi hoc absente, se ingerere non debet in Festorum dispensatione, *ibid.* num. 24. & 25.

Archipresbyter Ruralis non debet officium a Presbyteris, & Clericis, neque coevenit, quod eorum Digniori in porta Ecclesiae ei peragat Alfergatum &c., *ibid.* num. 26.

Archipresbyter Ruralis non habet Dignitatem Ecclesiasticam, seu Personatum, & quando accedit in Cathedralis ad praestandum obedientiam Episcopo, vel ut in Synodo intersit, non debet sedere in Choro simul cum Canonico Cathedralis, *ibid.* num. 27. & 28.

Adducitur exemplariter quidam casus, in quibus Archipresbyter N. censuris fuit innotatus, & qualiter absolutus, *ibid.* num. 29. ad 31.

Archipresbyterum Basilicam Urbis jurisdictioni abolitum praeterquam in iis, quae concernunt servitium Ecclesiae, & conservationem morum, *ibid.* in *add. Anst.* num. 24. 25. & seqq.

Quoniam sint Archipresbyteri Basilicarum Urbis, & illorum auctoritate, quantum se extendit, vide plenius, *ibid.* in *add. Anst.* num. 30. & seqq.

ARCHITECTURA, quid? Vide verb. *Mundus* num. 124.

A R C T A T U S.

Arctus ratione Beneficii recepti vel recipiendi quia dicitur? Et arctus quando Vicarius Capitularis possit, vel non dimissoria concedere? Vide verb. *Ordo artic. 3.* num. 40. 44. & 45.

AREOMETRIA, quid? Vide verb. *Mundus* num. 100.

ARITHMETICA, quid? Vide *ibid.* num. 198. & 199.

Arma deferre non possunt Clerici sub poena excommunicationis, & assignatur quomodo puniendi, si in faciane arma sumpserint; Vide verb. *Arma* num. 1. 2. & 3.

In prohibitionem Armorum quid hoc nomine veniat, *ibid.* in *nov. add. num. 1. & seqq.*

Clerici penalis tenetur vetita armorum delatio, *ibid.* in *nov. add. num. 2. & seqq.*

Monachi tenentur arma intra septa Monasterii sine licentia Superioris ipso facto incurant excommunicationem, *ibid.* num. 4.

Etiam aliis Regularibus prohibitum est arma gestare, seu tenere, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 5.

Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 6.

Regulares delinquentes publica arma possunt de mandato Episcopi carcerari, si ita auctoriter deferant, & delinquent extra clausula, ut populo scandalo sint; & supposito eisdem Edicto, nec Clerici Saeulares, vel Regulares arma deferant, *ibid.* num. 7. & 8.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Regulares delinquentes publica arma possunt de mandato Episcopi carcerari, si ita auctoriter deferant, & delinquent extra clausula, ut populo scandalo sint; & supposito eisdem Edicto, nec Clerici Saeulares, vel Regulares arma deferant, *ibid.* num. 7. & 8.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta & legitima causa, v.g. ad se, & proximum defendendum contra latrones, five intra, five extra Monasterium, *ibid.* num. 9. Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiaris decretum; & ex hoc quadam observatione dignis animadvertuntur, *ibid.* num. 10.

A R M A, seu Insigne.

Arma, seu Insigne, quae modo in uso sunt, successerunt loco Implexum, & statuarum, quibus Nobiles olim utebantur, & de-

& defectibus; ac inde ortos armorum, seu insignum nſum Nobilium populus. Vide verb. *Arma*, seu *Inſigna* num. 1. ad 3.

Et quoniam etiam ab Ignoſcibilibus deferantur, & eorum daſatio non reddat eos Nobiles; tamen in Nobilibus neceſſario acquiruntur ad eorum probandam nobilitatem, *ibid.* num. 5. & 6.

Hinc in nobiliſſima Religione Hieroſolymitana adeſt ſtatutum, ut in receptioſe ad Habitum, & probatione Nobilitatis probari debeat ſemelius Patrie, Avi, Matris, & Avie habuiſſe pſe 100. annorum ſpatium arma, ſeu inſignia, & quod illis uſi fuerint, *ibid.* num. 7.

Quoniam autem, quod proprium eſt, ab omniſbus uſurpatur, & ſic plebs quoque Inſignibus, & Armis Nobilium utatur, non poſſunt tamen aſſumere, & deſerre arma, & Inſignia Nobilium, & eo miſus etſerius ſingulari Dignitatis ſub pſona poſitionis proportionate, *ibid.* num. 8. & 9.

Inſignia, & Arma ſunt diſtinctiva genera perſonarum, & familiarum, & per hoc dicitur emanatum eſſe nſum Cimariorum, ſeu Coronatum in Armis, & cum diverſitate, *ibid.* num. 10. & 11.

Arma, & Inſignia ſolent apponi in operibus publicis ad acquirendum, & demonſtrandum Jus in illa, idque de ſacſo eadem praeſtare comprobatur, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Similiter Sepulcrum habere inſculpta Arma, & Inſignia probant illius conſeſſionem, & licentiam obtentam, *ibid.* num. 15.

Et hic mos apponendi Inſignia, & Arma in Tempia, Capellis, & Sepulchris vlgit etiam priſcis temporibus; & eo magis biſce noſtris ſervatur etiam in ſacraſia Arma, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Arma in Eccleſia imprimi non poſſunt, niſi de voluntate Praeſatis, & ſtaque pſe univerſali uſu, & conſuetudine Inſignia, Arma &c. ponendi in alteribus de, dicimus licitum eſſe, maxime ſi qui id facit, legitimo jure, & juſta ſens agat, *ibid.* num. 19. & 20.

In Eccleſia tamen Inſignia poſuere nonniſi la poteſt, qui vel Patronus eſt, vel Benefactor, *ibid.* in non. add. num. 1. & 3.

Inſignium & Armorum materia varia completitur, quoniam per ſumma capita reſeſſentur, *ibid.* in non. add. num. 1.

Episcopos non debet amovere Arma, & monumenta ſen memorias ſuorum Praedeceſſorum ab Eccleſia, vel Palatio Episcopali, & ad id reponitur ſacſum; Vide *ibid.* num. 21. & 22.

Iam arma Fondatorum Eccleſiae, vel Monaſterii amovere non poteſt, & ſi amota, inſtitui debeat, *ibid.* n. 23. & 24. Arma ejus, qui Capſellum araneum, non debeat amoveri, ſed ejus, qui niſi conſultis, vel cui ſuit erogata pecunia reſtituta, debeat amoveri, maxime, ſi ſit Laicus, ut manuteneſſendi Patroni, *ibid.* num. 25. & 26.

Poteſt hoſes gravari, ut teneatur Arma Teſtatoria pignori facere in ejus rebus, & cognomen, & ejus Inſignia ſemper deſerat, idque conſuetudinem induit conſervandae agnationis, & nea ab haeredibus queat abradi, *ibid.* num. 27. ad 30.

Tam jure communi, quam particularibus multorum locorum legibus decretum eſt, quod corruptipes, ac delenſa alicujus Familiae Inſignia in Eccleſia &c. ſervare puniantur, & adducitur Patavinum peculiare ſtatutum, *ibid.* num. 31. & 32.

Eccleſiae Matrioni an competat Jure apponendi Inſignia in Eccleſia ſiſtali, *ibid.* in non. add. num. 4.

Propoſita ad Conſtructionem alicujus operis publici, quod ſit expenſe Civitatis, vel Regis, nequit ſua Inſignia in eo apponere, *ibid.* in non. add. num. 5.

Quilibet Dominus alicujus loci poteſt in eo ſua Inſignia apponere, *ibid.* in non. add. num. 6.

AROMATARIA, AROMATARIJ.

Regulares non poſſunt Aromatarium tenere niſi pro ſe ipſis, quo caſu viſitantes poteſt a Protomedico; Vide verb. *Aromataria*, *Aromatarij* num. 1.

Permiſſi tamen poſſunt Regularibus, & Monialibus praefertim pauperibus vendere medicinalia ſua Aromataria renovandi gratia, maxime pretia moderata, *ibid.* num. 2. & 3.

Pro ſolo tamen hoc lucri, & negotiatione nequeunt Regulares Aromatarium tenere, neque Clerici id exercere ſua

licentia Papa, vel Sacrae Congreg. *ibid.* num. 4. & 5.

Aromataria quibus conditionibus permittantur Regularibus, *ibid.* in non. add. num. 1. & 2.

Aromataria arde exercitum pro ſecularibus, & venditio pharmacorum prohibetur in Urbe omnibus Regularibus exceptis Hoſpitalariis S. Joannis de Deo, *ibid.* in add. *Auth.* num. 24.

Item excipe, ut eſt *ibid.* in addit. *Auth.* num. 25.

Aromatarij non poſſunt ſocietatem contrahere cum Phyſicis, & Chirurgis, privilegium tamen praerogantiae habent contra quoscuſque alios privilegiant in quibusdam, quo adſignatur, *ibid.* num. 6. ad 9.

Aromatariorum libra ſides eſt adhibenda, ſi ea tantum ſecundum nſum ſue artis, ſed ſolum per quinquennium; & Debitores eorum aſque ad quinquennium tantum intelliguntur obligati, ſi in eorum libra inveniantur deſcripti, *ibid.* num. 10.

Aromatariorum cauſae a nullo Judice poſſunt cognosci, niſi a Conſulibus artis, nec ab illo reſuſiſi, *ibid.* num. 21.

Aromataria deſignatione in computis ex generalibus conſuetudine ſunt in tertia parte, & diſcultum dicitur praebetur in conſuetudine remiſſione aliae obſervari; ac quilibet praefatus tana remiſſionis negata, *ibid.* num. 12. ad 24.

Offenditur quando, & quilibet Aromatarij, ſeu Pharmacopoli in ſui maneria exercitio preceant, *ibid.* n. num. 13. ad 23.

Aromatarij, ſeu Pharmacopoli rite, & ſideiter ſuam exercitiae profeſſionem non ſunt irregulariter; Vide verb. *Irregulariter* art. 1. num. 24.

Aromatariorum Officio, in Urbe reſtaſti ſunt ad ſexaginta, *ibid.* in addit. *Auth.* num. 25.

A R R H A,

Arrha noſtro generatim, ac ſpecialiter delineatur, ac diſſerentia ejusdem ſponſalitia largitate aſſignatur; Vide verb. *Arrha* num. 1. & 3.

Arrha eſt dacti, *ibid.* in non. add. num. 1. & ſeqq.

Quomodo intervenit Arrha in ſponſalibus, *ibid.* in non. add. num. 12. & ſeqq.

Si aliquid datur poſt ſponſalia, & expreſſe exprimitur, quod datur veluti in pignore, & eſſecutionem ſuſtul Matrioni, tunc non erit Arrha, ſed ſponſalitia largitas. Vide *ibid.* num. 4.

Quod autem datur ante ſponſalia, non aſt Arrha, nec ſponſalitia largitas, ſed eſt donum, & quoniam donatitia viſitum redonatur aliquid Donatori, per hoc non ſpondet Matrimonium, *ibid.* num. 5. & 6.

Datio tamen Arrhae, ſi ſit iſta ſponſum, & ſponſam, praefumitur pro Matrimonio, niſi probetur contrarium, vel eſſet contractus conſuetudo, vel acta repugaret, ſi vero hoc ſar a parentibus, ſola ſponſalia contrahuntur, vel praefumuntur, ea tamen modo, quo a parentibus ſponſalitie contrahi poſſunt, *ibid.* num. 7. & 8.

Arrha licite, & valide dari, & acſipi poſſunt in contractu ſponſalitie, de jure communi poſſunt tradi, & conſtitui in quavis quantitate, etiam in rebus immobilibus, etiam reciproce: De jure vero municipali Regni Caſtelle ſolummodo quoad decimam partem bonorum conſtituitur, *ibid.* num. 10. ad 12.

Sive de jure communi, ſive de jure Hiſpani, ſi Arrha conſiſtant in immobilibus, ſen mobilibus praetioſis, quo ſervando ſervari poſſunt, non poſſunt conſtitui per pupillos, & Minores, inconfuſa Tutoribus, & Curatoribus, & abſque Judicia Decreto, *ibid.* num. 13.

Si vero Arrha conſiſtant in mobilibus, quo ſervando ſervari non poſſunt, poſſunt licite tradi per pupillos, & Minores ſine Decreto Judicis, non tamen ſine Tutoris, & Curatoris auctoritate, *ibid.* num. 14. ad 16.

Injuſta reſiliens a ſponſalibus perdit arrhas, quas dedit in contractu ſponſalitie, quae, ſi Matrimonium complet, denovo acquirit, *ibid.* num. 17. & 18.

Si tamen non qui dedit, ſed ſolum qui recepit arrhas injuſte reſiliat a ſponſalibus, tunc ſi ſit major 25. annis debet aſſervire arrhas in duplum, ſi autem ſit minoris aetatis, tamen reſtituere ſolum id, quod accepit, & ſi uterque contrahentium arrhas dedit, & accepit, tunc injuſte reſiliens debet perdere quia dedit, & reſtituere, quae accepit, *ibid.* num. 19. ad 21.

De Patre, vel Matre, five Avo, vel Proavo, si arbas pro Filia, Nepote, seu Pronipote receperat, vel pro Filio, Nepote, seu Pronipote quid sentendum, *ibid.* uum. 22. ad 24.

Patri, vel Matri, five Avo, vel Proavo restitueunda sunt arbas, quas dederat promittente Filio, Nepote, vel Pronipote Matrimonium, si illa non adimpleret, facientibus ipsis quicquid in se est, ut vere Matrimonium sequatur, *ibid.* num. 25.

Arba Sponsaliorum omnia data non acquiruntur de iure communi, si interea Sponsus, vel Sponsa decesserit; nisi casum ut optine non celebrassetur, defuncta persona jam praeberet, *ibid.* uum. 26. & 27.

Arba quomodo, & quando datur in contractu emptionis, *ibid.* in nov. add. num. 4. & seqq.

ARS MILITARIS, quid? Vide verb. *Mandatum* uum. 116.

ARS NOTORIA, quid sit. Vide verb. *Superstitio* num. 48.

ARTICULUS MORTIS. Vide verb. *Abstinencia* art. 1. num. 48. ad 59. & verb. *Jurisdiclio* n. 27.

ARTIFICIUM.

Artificium est licitum Clericis & Monachis ad victum querendum, & ad otium tollendum, ad concupiscentiam retrainendam, & ad eleemosynas faciendas; Vide verb. *Clericus* urt. 2. num. 51. ad 58.

ARUSPICES, ARUSPICUM. Vide verb. *Affraligia* num. 15. & verb. *Superstitio* num. 31.

ASIA unde sic dicta. Vide verb. *Mandatum* uum. 99.

ASPECTUS obsequii qualiter, & quando fiat peccaminosus, Vide verb. *Luxuria* n. num. 58. ad 61. & verb. *Sponsus* num. 7.

ASPERSORIUM.

Aspersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam ministrari debet a primo Dignitate, vel digniore Canonico cum osculo manus; Vide verb. *Aspersorium* num. 1. & 2. & verb. *Aqua benedicta* num. 11. & verb. *Resistantes* Soc. Congregat. in Indic. 1. Meritoi num. 61. & alia ibi indicatis.

Episcopo accedenti ad Ecclesiam Collegiatam porrigendum est Aspersorium a Primae ejusdem Ecclesiae, & accedenti ad aliam quancunque a digniore illius, *ibid.* num. 2. & dict. verb. *Resistantes* uum. 44. 263. & alia ibi indicatis.

Episcopo accedenti ad Ecclesiam, dum in Choro a Canonica recitatur Hymn Canonica, saltem duodecim Canonicis tenetur obviae lra porrigenae Aspersorium, *ibid.* num. 5. Si suffraganeos de licentia Episcopi decesserit Cappam, quid circa Aspersorium, *ibid.* num. 6.

Aspersorium non est porrigendum Archiepiscopo a Digniore Presbytero, *ibid.* num. 7.

Aspersio aquae benedictae fieri debet singillatim quolibetque Dignitatis, & Canonica, non vero unico lra in Circulo, *ibid.* num. 8. & verb. *Resistantes* Soc. Congregat. num. 26.

Aspersio aquae benedictae fieri debet in Dominicis diebus per ipsam Celebrantem, *ibid.* num. 9. & dict. verb. *Resistantes* num. 268.

Ad solam Parochiam defuncti, etiam interveniente Capitulo Cathedralis, vel Collegialis, spectat aspergere aqua benedicta Cadaver, antequam levetur de domo, & intonare Antiphonam Si iniquitates, *ibid.* num. 10. & 11.

Aspersioecce damnam in Sabbato Sancto spectant ad Parochiam privative quoad alios, *ibid.* num. 12.

Pro lra Referendario, & Gubernatori Civitatis accedenti ad Ecclesiam quomodo danda aqua benedicta per Aspersorium, *ibid.* num. 13.

Aspersio aquae benedictae an, & quomodo profit defunctis, Vide verb. *Suffragia* num. 21.

Multa ad materiam Aspersorii vide indicata *ibid.* in nov. add. num. 216.

ASSASSINIUM, ASSASSINUS.

Assassinium de iure Civili incoGITUM; Jus autem Canonicum de eo primò mentionem habuit, Vide verb. *Assassinium*, *Assassinus* in nov. add. uum. 1.

De Assassinii origine, & aetiqua ratione, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Ut Assassinium committatur, tria requiruntur, *ibid.* in nov. add. num. 3. & seqq.

Assassinii criminis atrocitas, & quendam illius singularitatem requiruntur, *ibid.* in nov. add. uum. 10. & seqq.

Assassinium proprie dictum quale sit, & qui Assassinus, *ibid.* num. 2. & 3.

Mandata, & Mandataria quando adhuc immunitate gaudeant, *ibid.* num. 3. 4. & 5. & in nov. add. uum. 15.

Assassinii sunt, & privantur immunitate Ecclesiae: Qui receptant, deiciunt, vel occulant Assassinium, dummodo sint vera causa mortis illarum per Assassinium, & cognoscant Assassinium esse, cui auxilium prestant, & quatenus tale auxilium prestant, *ibid.* num. 6. ad 12.

Assassinii sunt telles, qui pro pecunia accepta peribent falsum testimonium, ob quod innocens morte ponitur, & qui pecunia, ac pretio corrupti, innocentem ad mortem damant, *ibid.* num. 13. & 14.

Sic etiam dicuntur Assassinii, & immunitate caret pro pecunia occidentes, seu mandantes occidi quemlibet iudeum, v. g. Judeum, vel Paganum in Ditionibus Christianorum tulerant, *ibid.* num. 15.

Assassinus tamen non dicitur, qui adversarium cum quo inimicitias gerebat, facile pecunia conductis occidit, sicut neque occidens communem inimicum, item ex pecunia, *ibid.* num. 16. & 17.

Nec etiam dicitur Assassinus, qui sine pretii premio, & sine promissione alicuius interficit, ut alteri rem gratam faciat, vel solum ob spem obtinendi premium, aut ob solas preces, aut alios respectus; aut spe succedendi in bonis occidit, vel vincendum litis, *ibid.* num. 18. ad 20.

De primo ad ultimum, ad hoc, ac postea de facili cognosce, an qui dicitur, & sit vere Assassinus, ac privetur immunitate Ecclesiae, scisandum est, quod quatuor principaliter requiruntur, & assignantur, *ibid.* num. 21. ad 28.

Clerici diffidati Assassinii excluduntur a privilegio Canonica contra percuratores eos, & sunt spoliati omni privilegio Clericali sine ulla degradatione, & possunt absque poena occidi &c., *ibid.* num. 26.

Cognatio tamen Assassinii commissi a Clericis non spectat ad Carum Laicalem, nec Iudex Laicus in eas aliquid potest sub pretextu huius criminis ante sententiam declaratoriam ab Ecclesiastica Iudice facienda, ad quem etiam cognatio Assassinii confugiturum spectat, *ibid.* num. 27. ad 29.

Assassinii veri varias incurant poenas, & primo Excommunicationem ipso facto, strim morte non secuta, ac non reservatam, *ibid.* num. 30. ad 32.

Secundo incurant poenam perdoctantiae, seu diffidationis perpetuae a toto populo Christiano ipso facto in personam, & bona sua, ut tamquam publici hostes habeantur, ita ut possint impune occidi, necum per Iudicem, sed etiam per quemcumque privatam, supposita Assassinii declaratoria, *ibid.* num. 33. & 34.

Tertio incurant poenam depositionis, seu privationis omnia Dignitatis, bonorum, & Officii, ac Beneficii ipso facto sine Clerici, five Laici; imò tam Mandata, quam Mandataria, & omnia conperata effecta secuto incurant Irregularitatem, *ibid.* num. 35. ad 37.

Quarto tam Mandata, quam Mandataria, & cooperata eo ipso immunitate Ecclesiastica privantur, effectum tamen secuto, sed alia poena incurantur etiam effectus non secuto, *ibid.* num. 38. & 39.

ASSECURATIO, ASSECURATOR.

Assecurationis nomini varie sunt adnexae notiones, & in quo sensu acceptet Auditor; Vide verb. *Asscuratio*, *Asscurator* in nov. add. uum. 1.

In definitione Asscuratoris non conveniunt inter se Doctores, *ibid.* in nov. add. uum. 5. & seqq.

Asscuratio est contractus, quo suscipitur in se periculum alicuius rei alicui pro pretio, vel interesse accepto, & expontas, ut etiam quomodo licitus, & quid ad id exponenda conditiones. Vide *ibid.* num. 1. ad 8.

Resolutor hic Primo, quod si is, qui asscuratorem petat, sciat merces iam peritiss, vel esse in eo flatu, in quo certissime perire debeat, non potest pretio promissum securitatem ab alio exigere: secus si talia ostia prehaberi non potuit, *ibid.* num. 9. & 10.

Secundo resolvitur, quod si quis non habeat mercem in mari, sed fingat eam habere, non est valida assicuratio, & assicurator, qui per fraudem, & dolum adductus est a Mercatore ad praestandam assicurationem, potest sibi retinere premium acceptum a Mercatore, *ibid.* num. 12.

Tertio resolvitur, quod assicurans, qui fingit se habere bonam, quae revera non habet, agit contra iudicium assurcationis, & tenetur restituere acceptum pro assurcatione; imo damna Mercatori inde provocantis, *ibid.* num. 12.

Quarto resolvitur, quod si assicurans fiat, vel per litteras amicum, vel alio modo mercatorem esse in tuto, vel pervenisse navim ad portum, sicut hoc ab aliis communiter ignoratur, non potest premium sibi pro assurcatione pacisci, & tenetur ad ea, quae *num. 12.* sed si solum sciat pericula magna ex parte cessasse, tunc potest aliquid accipere, & retinere pro quantitate decrementi, vel incrementi periculo- rum secundum praedicta iudicium, *ibid.* num. 12. & 14.

Quid si assicurator ex Astrologia, aut alio capite cognoscat non futuram in mari tempestatem, aut ex litteris amicum facit mare esse secum, & liberam a latronibus, & piratis, *ibid.* num. 15.

Utrum assicuratio contrafractis sit nominata, an vero innominata, & huius quaestio soluta est, *ibid.* in nov. add. num. 10. & seqq.

Quid nominis periculi veniat in contractu assicurationali, *ibid.* in nov. add. num. 15. & seqq.

Assurctio facta a periculo maris non extenditur ad alia pericula; si vero exceptio facta sit de uno tantum casu, ceteri comprehenduntur, *ibid.* num. 16. & 17.

Periculum in contractu assicurationali atrim daret de porta in portum, an de litore ad litus, *ibid.* in nov. add. num. 23. & seqq.

Si mercium assurctio facta fuerit super una, & certa determinata navis, & postea sint novae conventiones merces deferantur super diversam; si fuerint deperditae, vel avari- gatione deperditae, contra assurectorem agi non potest, *ibid.* num. 18.

Assurctio merces, vel pecunias per loca periculosa vehendas intelligitur in se suscipere periculum suis fortunae, non autem culpe vehantis, aut alterius, *ibid.* num. 19.

Assurctio navium, vel merces de uno loco ad alium, mercibus deperditis, vel deterioratis, qualiter tenetur refarcire damnum, *ibid.* num. 20.

Assurctio navium, si sit facta in forma amplissima se obliganda ad omnes risicas, & periculum, per quod possit impediri transportatio ad locum conventum, videtur nulli esse excusationi locus, *ibid.* num. 21.

Premium assurctiois dependet a brevi, vel longa navigatione mica vel magis periculis obnoxia, *ibid.* in nov. add. num. 25.

Assurctio non potest consequi integram pretiam assurctio- nis, si naves totum iter non fecerint, ejusque integrale periculum non subierint, assurctiois causa retangitur, & quid pro medio periculo debeat proponitur, *ibid.* num. 22. & 23.

In computando damno in contractu assurctiois quoniam estimatio inspicenda est, & cuiusnam loci, ac temporis; *ibid.* in nov. add. num. 27. & seqq.

Formula contractus assurctiois, *ibid.* in nov. add. n. 30. De actione directa & contraria assurctiois, *ibid.* in nov. add. num. 31. & seqq.

Ex quibusdam Legibus iudicandum sit de assurctiois contractu, *ibid.* in nov. add. num. 32.

ASSISTENTIA, ASSISTERE.

Assistentia Episcopo facienda est iuxta Cereemoniale, & assignatur a quo ei celebranti cum pluviali praestanda, bisque bade- tur pro tunc ut in Choro praesens; Vide verb. *Assistentia, Assistere num. 1, 2, 3.* & verb. *Canonici art. 6, num. 27, 34, 35.* & verb. *Refol. Sacr. Congreg. in Indic. 1. Meritis num. 78. 88. & 120.*

Assistentia duorum Canoniorum semper convenit Episcopo Ordinario, sive celebret, sive Divinis Officiis assistat, & qui? *ibid.* num. 5. 6. & verb. *Canonici art. 6, num. 29, 42.* & di- versis *Refol. Sacr. num. 28.*

Assistentia quae fit ad Missam, & Vesperas, facienda est cum Pluviali, & qualiter servandus praefatus Ordo inter Assistentes, & alios, *ibid.* num. 8. ad 21. & verb. *Assistentia num. 28.* & di- versis *Refol. Sacr. num. 1. 6. 19. 98. 107. & 169.*

Assistentes Dignitates, & Canonici, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inferiores nullo modo teneantur genouffere, *ibid.* num. 24. & di- versis *Refol. Sacr. num. 126. & 169.*

Canonici duo assistentes Episcopo debent eligi ex numero Diaconorum, quando Praebende sunt distinctae, *ibid.* num. 15. & di- versis *Canonici art. 6, num. 40.*

Assistens Presbyter, sive Dignitas sit, sive Canonica, & non Diaconus Evangelii, debet Episcopo thurificare, *ibid.* num. 26. & di- versis *Refol. Sacr. num. 63.*

Non convenit, ut Episcopus in Vespere decantandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis, stante penuria Sacro- dotum, admittat pro assistentibus cum pluviali Clericos in Minoribus constitutos, etiam in sollemnioribus Festivita- tibus, *ibid.* num. 17.

Assistere tenetur Episcopo celebranti Archidiaconus, seu pri- mus Dignitas, & duo alii Dignitates vel Canonici praeter Diaconum, & Subdiaconum, *ibid.* num. 28. & di- versis *Canonici num. 32.*

Canonici tenentur Episcopo assistere non modo in Cathedra, verum etiam in quibuscumque Civitate Ecclesia, ad quas ob publicas, vel sollemnes Episcopales functiones exer- cendas tunc ire contigerit, dummodo sufficientes Canonici pro Chori servitio in Cathedrali maneat, *ibid.* num. 10. & 10.

Quid circa assistentiam, si Episcopus ad private celebra- dum ad alias Ecclesias accesserit, *ibid.* num. 21. 22. & 23.

Ad Dignitates, & Canonicos Cathedralis, si adit, pertinet assistere Episcopo pontificaliter celebranti, etiam in Ec- clesia Collegiata, vel Parochiali, vel Baupia 3. non autem ad Canonicos Collegiatas, vel Presbyteros Parochiales, etiam si numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum. Id tamen videtur intelligendum solum quando Canonici Cathedra- lis interveniunt capitaliter, non autem quando uti singuli, *ibid.* num. 24. 25. & seqq.

Canonici, qui assistunt Episcopo cum Cappa, non tenentur ei ponere, & deponere directum, sicut ei tenentur ponere, & deponere Mitram, *ibid.* num. 26. & di- versis *Refol. Sacr. num. 174.*

Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, debent elevare fimbrias Pluvialis hinc inde, dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare, *ibid.* num. 27. & di- versis *Refol. Sacr. num. 64.*

Canonici assistere debent Episcopo, quando facit Ordina- tionem, tam si faciat cum Missa solenni, quam si faciat cum Missa privata, *ibid.* num. 28. & di- versis *Refol. Sacr. n. 65.*

Diaconi assistentes non tenentur, immo non debent infere- re Archiepiscopo de Bugia, seu Candela, sed ea adminis- tranda est per Capellanum; possunt tamen cogi Canonici ad ei inferendum in Missa privata praeter consuetudinem, *ibid.* num. 29. & 30.

Canonici tenentur assistere Suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi iunctiones Episcopales exercet, *ibid.* num. 31. & 32.

Canoniconum duorum assistentiam habere non debet Episcopus suffraganeus ultra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantantes Evangelium, & Epistolam, sicut habet propriam Episcopos; nisi id antiqua consuetudo permittat, *ibid.* num. 33. & 14.

Canonici, & Dignitates omnes non debent assistere parati, quando suffraganeus solemniter celebrat; sed in habitu ordi- natio, sicut & quando facit Ordinationem &c. *ibid.* n. 35.

De primo ad ultimum circa assistentiam faciendam Episcopo a Dignitatibus, & Canonicis servandam est Cereemonia Ro- manae, prout etiam circa alia omnia, *ibid.* num. 36. & 37. Qui assistit in Choro Missae Conventuali non potest portare pilaeum per totum Canonem; in alia vero Divinis officiis uti potest, *ibid.* num. 38.

Quoniam assistentia facienda sit a Canonici Episcopo Con- claves habenti; Vide di- versis *Refol. Sacr. num. 62.*

Primo Dignitati post Pontificalem solemniter in sollemni- tatibus maioribus celebranti assistentiam praestare debent duo Canonici, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Id locum non habet in Collegiis Indignibus, *ibid. in nov. add. num. 2. § segg.*

Quid si consuetudo contraria inolverit in Collegiis istis, *ibid. in nov. add. num. 5.*

Affiducia matrimonii non temere deleganda Sacerdotibus extraneis, qui non sint contrahentium Parochi, *ibid. in addit. Auctor. num. 39.*

Affiducia matrimonii delegandi facultas adempta est Nuncio Apostolico in Polonia; *ibid. in add. Auctor. num. 40.*

Affiducia matrimonii non inducit cognationem spirituales, *ibid. in add. Auctor. num. 41.*

ASTROLOGIA. ASTROLOGUS :

Astrologia quatuorplex sit, quid, & circa quæ occupata? ac inter artes liberales reponitur. Vide verb. *Astrologia, Astralogus num. 1. ad 4.*

Astrologia Naturalis non est prohibita, magna ex parte incerta, & parum utilis, excepta ea parte, quæ sumitur ex ortu, occasu, aspectu, & coloris Solis, ac Lunæ, *ibid. num. 6. 7.*

Joannes Pico jurjurando affirmat ex 120. prædictionibus nobilissimi capisidii Mathematici de mutatione Cæli, & Aeris se adhibita accurata observatione tantum 7. veras deprehendisse. *ibid. num. 8.*

Et similæ prædictiones tanto magis erant incertæ, si de temperamento, inclinationibus, præpositionibus, ac moribus hominum fiant ex Astris, & horis nativitatibus eorum, *ibid. num. 9.*

Amentis dicitur, ex aspectu Syderum, qui tempore autilvitatit viget, velie de temperamento, vel inclinationibus proliis judicare, licet tamen hæc judicium, si alterius non procedat, permittitur, *ibid. num. 10.*

Astrologia Judicaria prædicens eventus pendentes ex libera hominum voluntate, aut casus fortuitos, est superstitiosa, & omni jure prohibita, ac proinde usus illius est peccatum mortale, *ibid. num. 11. ad 15.*

Astrologiam judicariam damnant, ac lethalis culpe obnoxiam faciunt Doctores communiter, *ibid. num. 16.*

Utentes hæc divinatione subjacentia discipulis Diaboli, & culas traditione per homines cariosos ab ipso deceptos regule hujus artis processerunt, *ibid. num. 17.*

Notabile dictum Pauli Rubel de hac Astrologia, ac fraudabile ejusdem monitum ad similes Astrologos, quorum peca vera, *ibid. num. 18. 19. 20.*

De variis hujus damnate artis Cultorum nominibus, nec non propria loquendo qui sint, indicator, *ibid. num. 21. 22.*

Talis Astrologi Judicarii prædicationes absolute aliquid in particulari, quemvis non certo, sed tantum probabiliter eventus prænuunt, peccant mortaliter, *ibid. num. 23.*

Si aliquando vera fuerint ab eis prænuuntia, ideo est, vel quia casus ita accidit, vel quia intercedit pactum, & invocatio Dæmonis suggerentis sibi aures ad hominem decipientis, *ibid. num. 24.*

Si vero Astrologi solum in genere prænuunt, ita ut probabilis ratio reddi possit ex astate, dispositione corporis, temperamento, consuetudine vite, aut serie affectionis, quæ ex Syderum concursu, vel Astrorum aspectu proveniat, non sunt condemnandi, *ibid. num. 25.*

Inquirentes occulta facta, vel alia delicta ab Astrologis Judicariis, sicuti & per quavis divinationem, peccant mortaliter, *ibid. num. 26.*

Sic etiam peccant mortaliter consultentes Astrologos ad inveniendo thesauros occultos, & consulentes eos, qui affirmant se videre venas metallorum, & thesauros in Terra visceribus latentem, & recuperantes ad eos pro difficili curacione morborum, *ibid. num. 27.*

Contra Astrologos Judicarios variæ sunt statuta pœnæ, & in primis ædem pœna, quæ est statuta contra Necromantia, & alios Magos cum pœnæ Excommunicationis ipso facto, *ibid. num. 28. 29. & verb. Superstitia a num. 40.*

Item pœna ultimi supplicii, & confiscationis omnium bonorum, si præsumat prædicare, & sua falsa judicæ formare de statu Republicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, sine de vita, aut morte Papæ, & eorum consanguineorum usque ad 3. gradum, *ibid. num. 30.*

Eisdem pœnæ incurrunt Astrologi talia Judicia sine a se, sine ab aliis facta scilicet sentientes, vel dantes, seu ostendentes aliis, aut de his quovis modo tradentes, *ibid. a. 31.*

Ferrari. E. h. i. b. h. Tom. VII.

Si Ecclesiastici sint, tam Sacerdotes, quam Regularæ, incurrunt ultra prædictas pœnas etiam privationem omnium Beneficiorum, & Officiorum, & perpetuum inhabilitatem, & prævia degradatione tradendi sunt Curia seculari pro condignis pœnitentiis, *ibid. num. 32.*

Si sint Episcopi, aut etiam majores Presbiteri, ipso facto privantur omnibus gradibus, Dignitatibus, Beneficiis, & lacerrant ultra excommunicationem, sicut alii, privationem regiminis, & perpetuum inhabilitatem, *ibid. num. 33.*

Eisdem pœnæ incurrunt etiam omnes ad id consulentes tales Astrologos, Ariolos, Mathematicos, Aruspices, Vaticinatores, & alios hujus generis, vel eorum prædicationes recipientes, retinentes, & adhibentes; *ibid. num. 34. 35.*

Hujusmodi Astrologi Judicarii a quibus stat judicandi, & condemnandi? & ibiheretientes, ac legentes ab Inquisitionibus contra hæreticam pravitatem puniri possunt, *ibid. num. 36. 37.*

Quæ Auctor dixit de Astrologia, de Judicariis tantum sunt intelligenda, *ibid. in nov. add. num. 1. § 1.*

Quoniam tempore eam Protestantæ Principibus magis servitum fuerit, *ibid. in nov. add. num. 2.*

Quid Justinianus Imperator in Astrologiam judicariam præstiterit inserit, *ibid. in nov. add. num. 3.*

Egyptiæ, vel Egyptiæ, vulgo Zingari, vel Zingere, qui se præsent divinare bonum, vel malum fortunam, & in dies ab idiotis præstent, & plebeis pœnissimæ fidei forte consueverunt, possunt ab Inquisitionibus puniri, *ibid. num. 38.*

Tam Egyptiæ, & Egyptiæ id scientes, quam omnes alii ipsos, vel ipsos consulentes peccant mortaliter, si fac cum fraude fidei, vel scandalo, vanialiter autem non curiofationem, & risum, *ibid. num. 39. & 40.*

Affertur celebre dictum S. Auguſtini de Astrologia, *ibid. num. 41.*

ASTROLOGIA, seu ASTRONOMIA quid? Vide verb. *Idem. der num. 103.*

A S T R U M.

Astrum quid sit? Vide verb. *Meteor. num. 179.*

Astræ alia fuerint, & alia Errantia: Fixæ vocantur Stellæ & Errantia appellantur Planete, & quare, *ibid. num. 173 & 174.*

ASYLUM. Vide verb. *Immunitas art. 3. per 1st.*

ATAVUS, ATAVIA. Vide verb. *Affinitas art. 1. sub num. 15.*

ATHEA Propositio quæ sit. Vide verb. *Propositiones Damnatæ num. 39.*

A T T E N T A T A.

Vide verb. *Appellatio art. co. in nov. add. num. 110.*

A T T E N T I O.

Attentio quid, ac quotuplex sit, & per quid differat ab intentione. Vide verb. *Attentio num. 1. ad 4.*

Attentio interna circa orationem est triplex, & assignatur. Vide *ibid. num. 5. ad 8.*

Quilibet ex his tribus attentionibus adhuc est triplex, & assignatur, *ibid. num. 9. ad 12.*

Ad satisfaciendum præcepto da recitando Divino Officio, & de audiendo, vel celebrando Missæ requiritur sub culpa mortali necdum attentio externa, sed etiam interna, *ibid. num. 13. ad 23.*

Ad peccatum mortale incurrendum ob defectum debita attentione interna non est necesse, ut mentis evagatio sit de liberata, directaque volita, sed sufficit, si sit volita indirectione, *ibid. num. 24.*

Si vero distractio non sit plene voluntaria, vel inadvertente alio cogiter, aut faciat, quousque adversus se distrahi, semper reputatur sufficienter attentus, & per consequens satisficit &c. *ibid. num. 25.*

Clerici Beneficiarii, qui cum voluntariis distractionibus recitant Divinum Officium, licet mortaliter peccent non tamen ad utiliam fructuum restitutionem, dammodo in-

gre, & eam intentione orandi, & Deum colendi recitent. *ibid.* num. 26. ad 28. Contrarius tamen evincitur a Theologo Gouffre, *ibid.* in not. *nonnull.* ad num. 8.

Ad faciendum precepto recitandi Divinum Officium, vel audiendi, seu celebrandi Missam fufciliis attentio tacita, vel implicita, *ibid.* num. 29.

Qui Officium incipit recitare, vel Missam audire cum intentione recitandi, vel audiendi debite, quousque dedita operam mentem non divertit, licet per totum Officium, vel Missam distractus non peccat mortaliter, si tamen sit scrupulosus, *ibid.* numer. 30. & 31.

Qui accedit ad Ecclesiam de more ibi Officium recitaturus &c. fufciliens habet attentionem, & proinde satisfaci; quomvis postea recitet, audiat, vel celebret involuntarie distractus, *ibid.* num. 32.

Dummodo quis adhibeat mediocrem diligentiam pro cepellendis distractionibus se vexantibus, & non supinat, & crassa negligentia se evagari suat, satisfaci precepto cum fufciliens attentione, imo est absque culpa brevis evagatio mentis ad sublevarum, *ibid.* num. 33. & 34.

Quandiu scrupuloso gaudens non constat, quod mutaverit propofitum recitandi attente, licet advertens, felix, volens inhaerere cogitationibus plane alienis inaece recitandum Officium, vel audiendum Sacrum, credite possit se satisfaciisse fua obligatio, *ibid.* numer. 35.

ATTRITIO; Vide verb. *Poenitentia Sacramentum art. 2.*

A V A R I T I A.

Avaritia quid fit, & in quibus consistat? Vide verb. *Avaritia* num. 1. & 2.

Avaritia in avaro potest considerari circa Deum, circa proximum, & circa se ipsum; & itaque tutum plane referatur, *ibid.* num. 3. ad 6.

Avaritia semper est lethalis, ubi opponitur iustitia in re gravi, & aliquoties est etiam lethalis, licet ei non opponatur: at ubi opponitur soli liberalitati, est peccatum ex genere suo veniale, *ibid.* num. 7. & 8. & 9.

Avaritia opponitur duplici virtuti, scilicet iustitia, & liberalitati, & describitur iustitia, liberalitas, & prodigalitas, *ibid.* num. 10. ad 12.

Prodigalitas licet ex genere suo sit tantum peccatum veniale, potest tamen ab extrinseco fieri mortale, *ibid.* num. 14.

Avaritia septem habet filias, quae enumerantur, & pro ea sciendae adducuntur varii Sacrae Scripturae textus, nec non notabile S. Hieronymi dictum de avaritia, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

AUDITOR, AUDITORES.

Auditorum ut se qui sint, & qualiter eorum definire queant? Vide verb. *Auditor, Auditorum* num. 1. & 2.

Auditorum genera licet sint multiplicia, hic tamen non nisi de Auditore Camerae, & Auditoribus Rotae, *ibid.* num. 3.

Auditor Camerae habet iurisdictionem ordinariam, quae per obitum Papae non expirat, estque iudex ordinarius appellationum & sententiarum per Ordinarios latas etiam extra Sacram Ecclesiasticam, *ibid.* num. 4. & 5.

Auditor Camerae generaliter habet facultatem procedendi contra Episcopos in quibuscumque causis etiam gravioribus, eosque punitendi absque speciali commissione, & agnitione Papae; dummodo tamen Monitoria contra Episcopos ad comprehensionem personarum non nisi previa commissione manu Papae signata decernat, *ibid.* num. 6. ad 14.

Auditor Camerae de facto procedit in variis causis contra Episcopos, ac Archiepiscopos, & si non est necessaria specialis commissio in scriptis ad procedendum contra Episcopos nisi in casu transmissiois Monitorii ad personaliter comprehensionem, *ibid.* num. 15. & 16.

Auditor Camerae non potest cognoscere de causis Ecclesiasticis in prima instantia, nec Monitoria decernere ad extrahendum a parva sua Domicilio; nec in Beneficialibus etiam quoad iudicium miserationibus inter Beneficiarios, nec absolvere a censuris ex causa violatae immunitatis Ecclesiae, *ibid.* num. 17. ad 21.

Notarius Auditoris Camerae, qui absque facultate Sacrae Congreg. per sua acta expellitur absolutioem eam eludentis in causa violatae immunitatis suspendit ab exercitio sui muneris acipio Eminentiss. Præfatus, *ibid.* num. 25.

Auditor Camerae in causis pendentibus in sua Tribunali debet superfedere, si partes recurrant ad Sacram Congr. Immo, pro aliquibus dubii declaratione, & illam aequi; imo debet etiam superfedere in cognitione causam, donec ab Episcopo sit concessus processus, an consigitur gaudeat, nec ne? *ibid.* num. 26. & 27.

Auditor Camerae est legitimus iudex obligationum Cameralium; unde potest iudicare causas omnium Praetorum, Cardinalium, Regum, & Imperatorum in preventibus, & aliis iuribus Ecclesiarum, pluribusque causis, quae significantur, *ibid.* num. 28. ad 30.

Est Executor omnium Litterarum, ubi quidem nullus alius est deputatus, solus scilicet privative; ubi vero deputatus fuit alii, cumulative, *ibid.* num. 31.

Remissorias, ac Compulsorias dat, Monitoria ad partes decernit, Censuras promulgat, ac solus cognoscit de causis, & litibus ortis vigore obligationum Cameralium, & vigore suorum facultatum est executor obligationum Cameralium privative quoad omnes; non potest tamen vocare causas obligationum Cameralium introductas, sed solum motas in eadem Urbe, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Auditor Camerae potest etiam in pluribus causis procedere in causa Regularium, quae enumerantur tam respective adversus, *ibid.* num. 35. ad 43.

Non potest autem Auditor Camerae procedere, aut se ingerere in causas Regularium, in quibus agitur de disciplina & morum correctione, nec in prima instantia, nec in grada appellationis, ut neque Nunciis Apostolicis; sed regulares remittit debuit fuis Superioribus, *ibid.* num. 46. ad 50.

In casibus, in quibus Auditor Camerae potest Appellationes recipere a sententiis, & gravaminibus Praetorum Regularium, inhibitiones minime decernit, nec Praefatus Signatura iustitia dat commissiones, nisi prius citato Procuratore Ordinis, *ibid.* num. 51.

Facultates Auditoris Camerae circa Commissiones Casuarum Criminalium; Vide *ibid.* in not. *add.* Auditor num. 91. & *sepp.* Vide verb. *Executor* in not. *add.*

Auditoribus Rotae esse debent; ad illam numerum sic redacti a Sixto IV. & ex quibus Nationibus esse debent; *ibid.* num. 52. & 53.

Inter Auditores Sac. Rotae Rom. quidam essent olim fuisse Neapolitanum, *ibid.* in not. *add.* num. 1. & 2.

Auditores Rotae in eorum origine erant Cappellani Summi Pontificis; excrecentibus deinde causis decidendi, a iuribusque preli Summi Pontificis unum Tribunal ipsorum Cappellanos erexit ut per decisione tallum casuarum, & Sacri Palatii Auditores sunt Appellati, & unde postea Auditores Rotae nuncupati, *ibid.* num. 54. 55. & 56.

Horum Auditorum, seu Rotae Romanae decisiones sunt tantae iurisdictionis, quod prevaleant communi opinioni, ac eorum iurisdictione, iustitias, Officium, & obligatio late statuta est a pluribus Romanis Pontificibus, qui assignantur, *ibid.* num. 57. & 58.

Eorum Locumtenentes non possunt manifestare vota sua sub poena excommunicationis latae sententiae, possunt vero significare difficultates, motiva, & rationes, ob quas dilata est resolutio aliqua causa, recitatio tamen nomine eorum, qui illas adducunt, *ibid.* num. 59. & 60.

Auditorum Rotae adiutores, manus, & alii, qui sciunt tractatus, & causas, sub eadem Censura teneantur celare, & non patefacere, *ibid.* num. 61.

Auditores Rotae accipientes aliquod munus a Notariis ratione Officii incurant excommunicationem, & teneantur ad restitutionem in duplo erogandam pauperibus, imo ubi recipere possunt, neque per se, neque per alium a partibus litigantibus, exceptis quibusdam solis pro Felis Natalitia, & Augusti Kalendis, *ibid.* num. 62. 63. & 64.

Auditores Rotae nequeunt votum professi in causis propterea suorum consanguineorum usque ad secundum gradum consanguinitatis, Dignitatum, familiarium, & Ecclesiarum sui Beneficii, & tunc debet exire, imo dicta causa modo prohibetur exagitari in Rotae, *ibid.* num. 65. & 66.

Auditores Rotae prohibentur dare consilium, sine publicum, five privatum in causis pendentibus, five introducendis in Rotae, & si dederint, debent repelli a voto ferendo, ac etiam in causis, quae ad Advocati patrocinium sunt, antequam Auditores eligantur, *ibid.* num. 67. & 68.

Auditores Rotae permittunt gaudere privilegiis, quorum varia

varia taceantur, ac loca, ubi alia spectari possunt, inu-
untur, *ibid.* num. 69. ad 83.

Auditorum Rotæ ubi olim congregantur, & ubi congregatur
num, qua hore, & pro quo tempore, *ibid.* num. 84. & 85.

Auditorum Rotæ Missam semper audiunt collegielliter in Rotâ,
antequam ad censuram discussionem procedant, *ibid.* n. 86.

Antequam novus Auditor in hanc Congregationem, seu
Collegium admittitur, altera publicum examen, debet etiam
sustineri examen pœtuum eorum Eminentiſſimo Vice-Cen-
cellario, *ibid.* num. 87.

Rotæ iudicatio quoad singulos quando cesset, & quomo-
do regulari debeat circa personas, loca, Festa, causas, &
alio omnia, *ibid.* num. 89. & 90.

Auditoribus Rotæ conceditur delatio Rocchastri per Urbem, & ha-
bitum Concistorialium Advocatorum, assumere non possunt
sine licentia Collegii, *ibid.* in nov. add. Auditor. num. 91. &
seq.

Ab Auditoribus Rotæ assumi consuevit Regens Cancellaria,
ibid. in add. Auditor. num. 97.

Quorum in ordine Auditorum Rotæ maiorem Sammo Pon-
tifici, & quodam illi, eorumdemque Decanus habent Offi-
cium circa Pallia, Vide *ibid.* in add. Auditor. num. 98. & 99.

Quantum Causæ pertineant ad Rotæ Auditores, & quomo-
do, & quomodo ordine cognoscenda; Vide *ibid.* in add. Au-
ditor. num. 102. & seq.

Auditor Pape executionis Legum à Pontifice statutarum pro Tri-
bunali Vierum peculiariter invigilare iubetur, *ibid.* in add.
Auditor. num. 94.

Auditor Pape tamquam Secretarius Congregationis Oeconomi-
cæ examinare & approbare debet causas mittendæ Commis-
sionis Criminales ex Officio à Tribunalibus Card. Vicarii, &
A. C. *ibid.* in add. Auditor. num. 94.

AUGURUM quid sit? Vide verb. *Superstitione* n. 18.

AUREA pro solvenda pensione quomodo intelligenda? Vide
verb. *Pensio* n. num. 115. ad 118.

AUREOLÆ Bæctorum quid, & quot sint, & cur sic dicantur;
Vide verb. *Dos*, *Dotore* art. 1. num. 5.

AUREUS NUMERUS quid sit, & cur sic appelletur? Vide
verb. *Kalendarium* num. 64. ad 66.

AUROKA unde dicta, qualiter pro diversitate mensium di-
verso tempore præcedat Solem, & quomodo sumenda pro li-
cita Missarum celebratione? Vide verb. *Aurora* num. 1. 2.
& 3.

AVIA, Avus, Avus paternus, & maternus qui? Vide verb.
Affinitas art. 1. num. 15.

AVISPICUM quid sit? Vide verb. *Superstitione* num. 29.

AUS MUNDI quid sit? Vide verb. *Mundus* num. 123.

AZYMI PANES.

Azymos penes tradere Christianis prohibitum est sub gravibus
pœnis Hebræis, & eorum comestio tunc iudaico prohibita est
Christianis; Vide verb. *Hebræus* num. 19. 23. & 24. Vide
verb. *Eucharistia* in *Appendice* seu nov. art.

B

BACCHANALIA.

Duo abusus præcipue ab Ecclesiâ in bacchanalibus septo-
bantur, scilicet producere antea usque ad diem Cle-
verum, & incidere personatum diebus festis. Vide *Bacchanalia*
in add. Auditor. num. 2.

Huiusmodi abusus à Benedicto XIV. prohibentur in Eccle-
siastica ditione, *ibid.* n. num. 2. ad num. 5.

Mores laudatos Pontifex se cetera Bacchanalia iuda mini-
mè probare, adducitque exempla Sanctorum Virorum, suorumque
predecessorum, oppositque bacchanalibus pœvle-
tibus specialia pietatis exercitia, *ibid.* num. 4. ad 15.

BACULUS.

Baculus est duplex, alius communis, alius Pastoralis, unum
ex insignibus Episcopalibus; & hoc sit acutus in fine, reclusus
in medio, & retortus in sommo? Vide verb. *Baculus* n. 1. & 2.
Baculo communis possunt uti omnes, etiam aurea, vel er-
Ferrar. *Biblioth.* Tom. VIII.

gentes sit, excepto Sacerdote, qui eo uti non potest in Al-
tari Missam dicens, neque ad Altare cum eo accedere, *ibid.*
num. 3. & 4.

Baculo Pastoralis varia indita fuerunt nomina, *ibid.* in nov. add.
num. 1.

Baculi Pastoralis, & Regum Sceptri Origo, *ibid.* in add.
num. 2. & seq.

Baculo Pastoralis non possunt uti nisi Episcopi, & alii Privile-
giati, *ibid.* num. 5.

Papa non utitur Baculo Pastoralis, nisi in Diocesi Tervi-
renti, & assertor bitoria, quare ipse non utatur alibi, &
cur ibi? *ibid.* num. 6. ad 10.

Qui utitur Baculo Pastoralis, potest uti & Mitre, *ibid.*
num. 11. & verb. *Resolutiones* Sacr. Congr. in *Indice* t. *Mitræ*
num. 51.

Baculo Pastoralis non semper utitur Episcopus Suffraganeus,
ibid. num. 12. & dict. verb. *Resolutionis* in *Decreto* *Pita-*
næ n. 90.

Quare Baculus Pastoralis competat Abbatibus, *ibid.* in nov.
add. num. 4. & seq.

Baculo, & Mitra in processionibus extra suam Monasterium non
possunt uti Abbas, nec ante se deferri faciem facultatem he-
bet, *ibid.* num. 13. & verb. *Ad huc* sub num. 21. & non sub
num. 22. ut ex errore citatum est in corpore huius tituli
Baculus.

Baculus Pastoralis quare tradetur in manibus novi consecrati
Episcopi? Vide verb. *Episcopi* art. 8. num. 51.

An Episcopus celebrans extra propriam Diocesim uti possit
Baculo Pastoralis, *ibid.* in nov. add. num. 2. & seq.

BALBUTIENS.

Balbatiens, qui præ timore, vel balbutie non pronuntiat Evan-
gelium S. Joannis, quod legitur in fine Missæ, sed ejus loco
v. arbutus ejus recitat, suspendensque est a celebratione,
quoque illud rite pronuntiare assuescit? Vide verb. *Reso-*
lutiones Sacr. Congr. n. 207.

BALDACHINUM.

Baldachini usus est concessus nedum Episcopis, sed etiam plu-
ribus Abbatibus, aliisque privilegiatis, temen sine auro, &
gemme, ac tribus tantum anni Festivitatibus; Vide verb.
Baldachinum num. 1. 2. & verb. *Resolutiones* Sacr. Congr. in
Indice t. *Mitræ* n. num. 240. ad num. 283.

Abbatibus aliisque privilegiatis Episcopis iofuiores nequeunt
tenere Baldachinum, & sedem Abbatialem fixam, & per-
manentem prope altare, ut Sedes Episcopalis retineri solet,
ibid. num. 3. & dict. verb. *Resolutiones* loc. cit. & in nov.
add. num. 1.

Baldachino uti principaliter nequeunt Abbates in Officio, &
Missæ defensionum, nec etiam cum solemnitate in suis Ec-
clesiis celebrant æque nobilium virorum, & Principum,
ibid. n. num. 4. ad 5. & dict. verb. *Resolutiones* loc. cit.

Regulares tenentur in propriis Ecclesiis erigere Baldachi-
num Episcopo volenti ibi Pontificales functiones exercere;
Moniales temen ibi subiecti non tenentur erigere Baldachi-
num Episcopo clausuram visitare volenti, *ibid.* num. 6. & 7.

Baldachinum à propriis personis, quibus de jure, consuetudi-
ne, vel privilegio competit, non autem ab eorum substitutis
deferendum est, ac ejusdem haste deferenda ut in Cæremo-
niali Episcoporum, nec est petendum pro benedictione sponsi,
& sponsæ, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

Baldachinum non potest erigi à Vicario Episcopi, Episcopo
absente in Ecclesiis Monasteriorum Cœnasticum invitis Nu-
nachis, *ibid.* num. 11.

Baldachinum in Ecclesiis loci Dominus, seu Merchio, Comes,
vel Bero erigere non potest, & si erigere, omnino remove-
da sunt, ac contra reventes possunt Episcopi procedere ju-
ris remediis usque ad Censuras, ac pro illa, & similibus as-
sertor Decretum Generale, *ibid.* num. 12. ad 13. & verb. *Ec-*
clesia art. 5. num. 20.

Delatores Baldachini in ingressu Episcopi debent incidere
pedes, & capite detecto; Vide verb. *Resolutiones* Sacr.
Congr. in *Decretis* *Mitræ* *Indice* primo num. 195.

Sub Baldachino non debent deferri Reliqui Sanctorum in
Processionibus, *ibid.* num. 412.

Imaginem Beatissimæ Virginis cum Baldachino, & iutor-
ticiis

tiat in Processione deferri non est prohibendum, & idem dicendum de Imaginibus, seu Statu Sanciorum; Vide verb. *Processiones* num. 37. § 3.

Quale Baldachium competat Episcopo Pontificalia exequanti *ibid.* in *nov. add.* num. 3.

Referendarii Utriusque Signaturæ in Processionibus Pontificis deferre debent Baldachium, *ibid.* in *add. Aulicæ* n. 16.

Si Referendarii deficiant, qualem deferre debeant Baldachium, Vide *ibid.* in *add. Aulicæ* num. 17.

Principi Supremo debitum sit Baldachium in Ecclesia, & ubi, *ibid.* in *nov. add.* num. 4. § 1.

Num etiam debitum sit Baldachium Principi, qui aliquam habet subjectionem, pallet vero principalioribus iuribus Imperii, *ibid.* in *nov. add.* num. 7.

BANNITUS, BANNU 4.

Bannitus nunc dicitur, ejusque descriptio quid sit, ac quotuplex Bannitorum genus; Vide verb. *Bannitus*, *Bannum* num. 1. ad 4. § in *nov. add.* num. 1. § segg.

Banniti latine Sacri & Pnscripti, sed improprie, *ibid.* in *nov. add.* num. 4. § segg.

Banniti olim communi jure incogniti, *ibid.* in *nov. add.* n. 8.

Capitaliter banniti possunt licite etiam in foro conscientie occidi a quocunque etiam privata persona, quæ non sit Ecclesiastica, quoties interventus conditionibus, quæ assignantur, *ibid.* num. 5. ad 30.

Talibus conditionalibus interuentibus, possunt banniti etiam proditorie per insidias, aut veneno occidi, imo inter se ipsos possunt eodem modo se ad invicem interficere, *ibid.* num. 12. § 12.

Laudatur a pluribus Doctoribus usus quorundam Principum, qui proponunt præmia bannitos occidentibus; id tamen non nisi ob gravissimas causas concedendum, maxime ne in culpa mortali existentes, sicut plurimum accidit, occidantur, *ibid.* num. 13. § 14.

Assignatur ratio, cur a Republica fiat potestas occidendi bannitos sine culpa, & cur peccet Maritus occidendo Adulterem, vel Uxorem? *ibid.* num. 15.

Ecclesiastici licet occidendo bannitos essent immunes a poenâ temporali, graviter tamen peccarent, *ibid.* n. 16.

An qui occidit bannitum immunis a poenâ esse debeat, si Bannum fuerit ipso jure oculum, *ibid.* in *nov. add.* num. 6. § seg.

Bannitum iuste damnum ad mortem posse occidere aggressorem tenent aliqui; at reliqui communi iure marito hoc negant, *ibid.* num. 17. ad 20.

Regulares prohibentur receptare, & retinere in Conventibus bannitos, saltem, nisi alieno gravato, *ibid.* num. 21. § 12.

Banniti non possunt receptari, & retineri in Statu Ecclesiæ, neque a Bironibus, neque ab aliis, sed fugari debent sub gravissimis poenis; & eos non revelantes intra tres dies similia poenas incurunt, *ibid.* num. 23. § 14.

Bannitos receptantes in Statu Ecclesiæ, vel facientes cum eis treugam, præter excommunicationem incurrit crimen læsæ Majestatis, ut etiam occultantes &c. vel impediens alios, ne &c. sunt Rei læsæ Majestatis, & puniuntur omni Ecclesiastico Beneficio, Honore, & Dignitate, *ibid.* num. 27. § 16.

Banniti in Statu Ecclesiæ a solo Papa aggratiari queunt, vel componi, *ibid.* num. 27. § 18.

Banniti, vel alii exules Urbis Romæ manentes partibus offensæ, nisi pacem habeant cum eis, crimine læsæ Majestatis incurrunt, ut etiam deserentes litteras, vel ambasciatas de hac re ad partem offensæ, *ibid.* num. 29. § 30.

Bannitus occidens alium hominem ad consequendum gratiam non potest aggratiari, nisi se ipsum præsentet, *ibid.* num. 31.

Conceditur facultas Episcopo carcerandi in propriis carceribus bannitos abutentes Ecclesiæ, ad quam consueverant, & Ordinarius extrahendi ab eis bannitos obfidentes vias publicas, & itinera frequentate, *ibid.* num. 32. § 31.

Conceditur facultas ejicendi ex locis immunibus infra ridentium bannitos committentes ibi atrocitatem, & publica Furta, & Episcopo congregandi bannitos captos in Feudo Mensæ Episcopalis, ac Eminentiæ Urbis Vicario absolvendis, sive per se, sive per alium Cooperatorem extrahendi ab Ecclesiâ aliquorum delinquentium, qui uerunt jugulati, *ibid.* num. 34. 35. § 16.

Bannitos Capitulis ab aliis bannitis violenter extractos a scilicet Ecclesiâ immune immunitate, ut quando violenter a Laicis ab Ecclesiâ extractos, & in carceres Laicales conjectos, non obstant, quod post ejus fugam e carceribus, fuerit elapsus sex mensibus captus in loco non immuni, *ibid.* num. 37. § 18.

Contra Dominos Laicos, personas Ecclesiasticas bannentes, relegendis &c. est indicia poenâ excommunicationis ipso facto; & eorum Oppida, & Communitates supponantur interdictio, & alia adfuit poenæ per leges tum canonicas, tum imperiales, *ibid.* num. 39. § 41.

Ultra prædicta omnia est lata excommunicatio in Bulla Coenæ contra ejicientes Cardinales, Patriarchas &c. atque Iacæ, & Dominia bannientium Clerico supponantur interdictio, *ibid.* num. 41. 42. § 44.

Bannum a Communitate publicatum, ne quis accedat ad molendinum in Molendinæ pertinet ad Mensam Archiepiscopalem, est invalidum, ut etiam alia plura laicalia, quæ reseruntur, & omnia id genus revocandum ea forma, quæ publicatum, *ibid.* num. 45. ad 57.

Bannitus propter bannitum pro mediocritate, sive sit Clericus, sive Laicus, non gaudet Immunitate Ecclesiastica in Foro Ecclesiæ, & Locorum, *ibid.* in *nov. add. Aulicæ* num. 58. § 59.

BAPTISMUS

Quod ejus institutionem, divisionem, & necessitatem.

Baptismus fuit a Christo institutus ante suam Passionem, & Mortem; Vide verb. *Baptismus* art. 2. num. 1. ad 5.

Baptismus est triplex, & assignatur, acc sequitur, quod tria sint Baptismi Sacramenta, & ut solus Baptismus Fluminis est huiusmodi, *ibid.* num. 6. ad 11.

In defectu autem Baptismi Fluminis sufficit ad salutem Baptismus Fluminis, vel sanguinis, *ibid.* num. 13. ad 15.

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ad salutem necessarius necessitate mediæ, Parvulis in re, Adultis vero in re, vel in voce, *ibid.* num. 16. 17. § 18.

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide *ibid.* num. 14.

Baptismus non esse validum, nisi simul Christum & Eucharistiam conferatur, damnavit Bened. XII. *ibid.* in *addit. Aulicæ* num. 10.

BAPTISMUS quoad ejus materiam.

Materia Baptismi quotuplex, & quotupliciter fiat ablutio; Vide verb. *Baptismus* art. 1. num. 1. ad 3.

Quam sit materia Baptismi valida, quæ invalida, & quæ dubia? Vide *ibid.* num. 4. ad 12.

Peccat mortaliter, qui in solemnem Baptismum absque necessitate adhibet aquam aliam, quam benedictam in Sacro Fonte, non sic in privato, *ibid.* num. 13. § 14.

Peccat mortaliter, qui cum possit habere materiam validam, adhibet pro suo libito aliam, vel imporam, & turbidam absque gravi necessitate, *ibid.* num. 15. § 16.

Baptismus extra casum necessitatis conferri non debet aqua communi, vel ea, quam pro lustratione benedicitur; Vide *ibid.* art. 1. in *add. Aulicæ* num. 48.

In necessitate, quando non potest haberi materia certo valida, non solum licite potest, sed etiam sub mortali teneretur quis adhibere aquam dubiam; & quando ablutio fieri non potest in capite, vel alia parte principali, in quacunque minima parte corporis est facienda, dumque habitaret vel de materia, vel de parte, Baptismus conferendus est sub conditione, & assignatur praxis in hac, ac similibus adhibenda, *ibid.* num. 17. ad 21.

BAPTISMUS quoad ejus formam.

Assignatur vera forma Baptismi pro Ecclesiâ Latinâ, & pro Græcâ una cum motivo, & ratione diversitatis; Vide verb. *Baptismus* art. 5. num. 1. ad 5.

Ad eandem formam Baptismi quatuor necessario requiruntur, & requiruntur, *ibid.* num. 6. ad 11.

De aliis particulis in dicta forma Baptismi usitata, scilicet *Ego, In, Amen*, variâ varia sentitur; & assignatur in spec-

specie variae formae validae, vae invalidae, & variae dubiae, *ibid.* num. 16. ad 31.

BAPTISMUS quoad ejus Ministrum.

Baptismi Minister Ordinarius ex Officio, & solemniter cum sollicita Ecclesiae caeremoniis est Pater in tota Orbe, Episcopus lo fuis Diocesis, & Parochus in suis Parochia, vel alius Sacerdos ab ipso delegatus; Vide verb. *Baptismus* art. 4. num. 1. & 2.

Discipuli, Subdiaconi, & alii Clerici inferiores non possunt ex vi sui muneris, & Ordinationis Baptismum solemniter cum sollicita Ecclesiae caeremoniis administrare, quod si audemus, Irregularitatem incurrent; possunt tamen ex commissione Episcopi in defectu Sacerdotum, *ibid.* num. 2. ad 6.

Diaconus factus Parochus potest solemniter baptizare, antequam sit Sacerdos secundum aliquos; & ut veritas non patet secundum alios, *ibid.* num. 7. ad 30.

In casu necessitatis validus, & licetus Minister Baptismi est quilibet homo a sum rationis habens cum debitis intentione, *ibid.* num. 11. & art. 7. in add. *ibid.* num. 35.

Baptismus a Bigamo administrari non debet etiam in necessitate casu, si alius adit magis idoneus, *ibid.* in add. *ibid.* num. 32.

Quemvis etiam extra casum necessitatis validus est Baptismus collatus ab Haeretico, & Paganis, *ibid.* num. 12. & 13.

Infideles ad Fidem conversi in locis, ubi non adsunt Episcopi, nec Parochi, possunt licite baptizari etiam solemniter, & extra casum necessitatis a Missionariis; secus si adsint, *ibid.* num. 14. & 15.

Et a fortiori non licet eis, nec aliis baptizare Infideles ad fidem conversos in locis Christianiorum, cum hoc spectet ad Episcopum, & ipso impedito, vel auctore, ad Parochum domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in praedictis Parochi domicilii nec pretendi potest a Parocho Cathedrales, *ibid.* num. 16. & 17.

Sacerdotes, five Parochi alienae Parochiae baptizantes alienum subditum sine licentia proprii Parochi, vel Episcopi extra casum necessitatis peccant mortaliter, & possunt severe puniri, *ibid.* num. 18.

Quemvis Episcopus alteri Sacerdoti, etiam Parocho invito, facultatem baptizandi, aliisque Sacramenta ministrandi delegare potest, id tamen raro, & non nisi urgenti de causa fieri debet, *ibid.* num. 19.

Sacerdotes, five Parochi alienum subditum sine licentia baptizantes non incurunt aliquam censuram, & Irregularitatem, quam tamen ultra mortale incurrunt Diaconi baptizantes solemniter sine debita licentia, etiam in casu necessitatis, *ibid.* num. 20. ad 22.

Subdiaconi, & alii Clerici inferiores, & a fortiori Laici solemniter baptizantes etiam in casu necessitatis contrahunt Irregularitatem, etiam si baptizarent ex commissione Episcopi, *ibid.* num. 21. ad 27.

Clerici inferiores, & Laici, & etiam Sacerdotes censura irrei baptizantes extra casum necessitatis etiam peccatum graviter peccant, *ibid.* num. 28.

Qui in casu necessitatis conferendi Baptismum non servant debitum ordinem, ut videlicet inferior in baptizando cedat Superiori, seu digniori praesenti, peccat juxta gravitatem, vel levitatem injuria Majori praesenti interrogat, nisi iusta causa illi funderet, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Unus solus Minister potest in casu necessitatis plures simul per aspersionem baptizare, quod extra necessitatem lethale est; atque in praescripto casu plures formaliter forent Baptizati, *ibid.* num. 32. ad 34.

Plures Minister simul valide baptizant, si quilibet abloset, & formam praesentem independentem ab intentione alterius; secus si unus aquam effundat, & alter verbe praestet, *ibid.* num. 35. & 36.

Si plures simul concenserint ad eundem baptizandum sub hac forma: *Nos te baptizamus, in nomine Patris &c.* nullum faciunt Baptismum, *ibid.* num. 37.

Baptizatus a Christo, vel ab Angelo est valide baptizatus, *ibid.* num. 38. ad 40.

In casu necessitatis si nullus aqua existat, potest baptizare Pater, & Mater postquam in solutis conjugii, seu abique debiti matrimonialis praedictio, nunquam tamen quis se ipsum baptizare valet, *ibid.* num. 41. & 42.

Baptismus quando conferendus nec ne sub conditione, *ibid.* in add. *ibid.* num. 43. ad 49.

Monachi, & Regulares, nedum in casu necessitatis, sicuti amos alii, possunt valide, & licite baptizare, sed etiam extra de licentia Ordinarii, vel Parochi possunt licite baptizare, *ibid.* num. 43. Vide etiam Verb. *Regulares* art. 1. num. 116.

An puerum alios sine Baptismo mortuorum pinguere liceat in flumen, vel puteum, Vide verb. *Mulier Sacramentorum* num. 51. & 56.

BAPTISMUS quoad ejus subiectum, & dispositiones in subiecta requisitas.

Subiectum capax Baptismi est omnis, & solus homo Victor etiam vix natus; Vide verb. *Baptismus* art. 7. num. 1.

Item capaces sunt, & baptizari debent iuribus, & amentes a nativitate, qui nullis gaudent lucidis intervallis, & qui ex sensu mente in furorem, & amentiam luciderint, si praeterea per se mens Baptismum petierint, vel valuerint illius recipiendi sensibilibiter exhibuerint, *ibid.* num. 4. & 5.

Pariter baptizari debent mulieres ex viris, & muliere genita, & si eorundem ex geminitis portibus principalibus corporis duas habere animas, his sunt baptizanda si vero dubitetur an duas habeant animas, his Baptismus conferri debet, unus absolute in illa parte, in qua periculus apparet caput, & alius in alia sub condicione, *ibid.* num. 5. & 6.

Manstrum genitum ex muliere, & bruto baptizari non debet, bene vero, si sit ex viris, & bruta femella; si dubio eorum an sit ex bruto masculino, vel ex viro, baptizari debet sub hac condicione: *Si homo et &c.* *ibid.* num. 7. & 9.

Si daretur casus, quod infans non via arduaria, & per feminalem generationem, sed miraculose formatus ex humana carne prodigiose nasceretur, an esset baptizandus? *ibid.* num. 10.

Infans parvulus quoruncumque infidelium, siue nunquam baptizatorum, siue iam baptizatorum possunt valide baptizari iuribus parentibus, *ibid.* art. 1. & 11.

Infans parvulus infidelium baptizatorum, id est Haereticorum, seu Apostatarum a Fide, nedum valide, fed etiam licite possunt baptizari iuribus parentibus, si ita velint legitimis Superioribus, *ibid.* num. 12.

Infans infidelium nunquam baptizatorum arduarie loquendo non possunt licite baptizari iuribus parentibus etiam de gentilibus in diaconibus Principum Christianorum, idque expresse prohibetur, & qui id facere ultra grave peccatum esset severe puniendus, *ibid.* num. 14. ad 16. & art. 7. in add. *ibid.* num. 63. & seqq.

Prohibitum est ordinari loquendo, qui dantur alique casus, in quibus parentibus iuribus, possunt eorum filii licite baptizari, & si eadem proponuntur, *ibid.* num. 17. ad 22.

Multe doctae ac sapienter itabilita fuerunt a Benedicto XIV. circa Baptismum Hebraeos collatum recusantibus Parentibus, *ibid.* art. 7. in add. *ibid.* num. 16. & seqq.

Pariterque doctae definit quodammodo Hebraeos sit evanandum, & Christianos tradendos, si nuncio haud dubie delationis sit desiderare Baptismum, *ibid.* in non. add. num. 45. & seqq.

An tandem doctae desint circa Baptismum Sponsarum & conjugum Hebraeorum ab eorum Viris oblatarum Fidei Christianae, *ibid.* in non. add. num. 51. & seqq.

Quomodo & quando conferri debeat Baptismus Illis mulierum Christianarum ex contrahis in Turcarum gentibus, *ibid.* art. 7. in add. *ibid.* num. 16. & seqq.

Ip infantibus ante usum rationis, & in perpetuum smetibus nulla requiritur moralis dispositio, tam ad valide, quam ad fructuose recipiendum Baptisma; in Adultis vero ad recipiendum valide, & fructuose tres dispositiones requiruntur, & assignantur, *ibid.* num. 24. ad 27.

Eadem dispositiones ex Tridentina offeruntur. In not. *anot.* ad num. 17.

Non requiritur tamen in ipis adultis baptizandis exterior peccatorum confessio; imo ad recipiendum Baptismum valide in adultis ratione mentibus requiritur solum prima dispositio ex assignatis, & sufficit quilibet confessus voluntarius licet non in inventario mixtus, & aliz duae dispositiones requiruntur solum ad eam fructuose recipiendum, *ibid.* num. 26. ad 31.

Recedente *schisme*, idest posito actu *Fidei*, & doloris de peccata, tunc recipitur etiam fructuose absque reiteratione ex vi preteriti Baptismi recepti sine *Fide*, & dolore, *ibid.* num. 32.

Idem de *Heresi*, qui baptizati in *Heresi* recipient valide Baptismum, & recedente *schisme*, idest abnegata *Heresi*, recipient statim gratiam, *ibid.* num. 34.

Filii expositi quando, & quomodo debeant baptizari? Vide verb. *Expositi Filii*.

Catechumeni non ante, sed post Baptismum, veste candida sunt induendi? Vide verb. *Vestis* num. 18.

Baptismus adulto conferri non debet nisi antea instructus fuerit in *Myſteria Fidei*, quæ sunt necessaria necessitate medii, *ibid.* art. 7. in add. *Auth.* num. 33. & seqq.

Quid sciendum, & quomodo prædicandum sit circa Baptismum violenter, atque animo plane contrario susceptum, *ibid.* in add. *Auth.* num. 36. & seqq.

Baptismus ab adulto susceptus, animo sciendi lavacrum tamquam Ecclesie Christiane proprium est valide, *ibid.* in add. *Auth.* num. 31.

BAPTISMUS quoad tempus, locum, & Cereemonias.

Baptismus est ab omnibus suscipiendus quamprimum, nec amplius pro parvulis differendus ad Pascha, vel Pentecostem, sed iis preſtari potest statim ac nati, imo ex Concilio Mediol. sub poena excommunicationis non ultra tri. dies protrahendus? Vide verb. *Baptismus* art. 6. num. 1. ad 4.

Aliquis tamen solemnius Baptismus apud Principes cum gravi causa, potest differri usque ad aliquem tempus, *ibid.* num. 5.

Adulti moraliter peccant, si absque iusta causa diu differant suscipere Baptismum, *ibid.* num. 6.

Baptismus valide in febris ardore, insanis, somno, vel furore confectus ita, qui ante præmissa illius exposuissent, *ibid.* art. 9. in add. *Auth.* num. 30.

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ministrandus in Ecclesiis, ubi sunt Fontes, exceptis Filiis Regum, & Principum, ac qui eorum nomine veniant, declaratur, *ibid.* num. 7. ad 11.

Ille Cereemonie sunt adhibenda in Baptismo, quibus utitur Ecclesia Romana, *ibid.* num. 11.

Per filios Principum intelliguntur etiam Nepotes, & Pronepotes, *ibid.* num. 12.

Quisque Parochus habens Fontem Baptismalem infantes in sua Parochia natos Baptismate privative quoad alium pueri debet, *ibid.* art. 9. in add. *Auth.* num. 39. & seqq.

Quomodo & quando baptizandus, vel non, sit infans in utero matris, *ibid.* in add. *Auth.* num. 34. & seqq.

Baptismus infantibus protrahi non debet ultra præfixum tempus ab Ecclesia, *ibid.* in add. *Auth.* num. 34.

Baptismi conferendi ritus & cæremonie in Rituali præscriptæ sine gravi causa omitti non debent, vel citò debent suppleri, *ibid.* in add. *Auth.* num. 49.

Baptismi Cæremonie, quibus tunc utitur Ecclesia, fuerunt ex tempore Apostolorum, nec mutari, aut omitti possunt a privati persona, nec ab Episcopo, & omitti in privato, supplenda in Ecclesia, *ibid.* num. 11. & 16.

Cæremonias omnes, ut etiam usum principalem omittente, & negligere extra casum necessitatis est peccatum mortale, *ibid.* num. 17.

In Baptismo consuetudo omitti non dehest Sacramentalis, & signaturæ salive, sal, & infusio, *ibid.* in add. *Auth.* num. 70.

Quid circa hæc statuerit Clemens XII. pro Missionariis Regum Madure, Mayſur, & Carnaten. Vide *ibid.* in add. *Auth.* num. 51. & seqq.

Baptismus proferendus est a propriis respective Parochia in propria Parochiali Ecclesia, non obstante contraria consuetudine, *ibid.* num. 18.

A Baptismo excludi debent ii, qui de Sacramentalibus cæremoniis ab Ecclesia præscriptis perperam sentiunt, *ibid.* in add. *Auth.* num. 59.

Idem, qui Baptismo lavantur, non sunt imponenda nomina Isidororum, aut falsæ Religiosis, sed Sanctorum in Martyrologio Rom. descriptorum, *ibid.* in add. *Auth.* num. 53.

Quomodo ritu baptizari debent nati ex matre, & matre

græca, vel patre tantum; aut matre græca, matre vero; vel patre latino, *ibid.* in add. *Auth.* num. 59. & seqq.

Quomodo probetur Baptismi collatio, *ibid.* in add. *Auth.* num. 54. & seqq.

BAPTISMUS quoad ejus effectus, & Paternos.

Baptismi effectus quot extant præcipui indicantur? Vide verb. *Baptismus* art. 7. num. 1. ad 3.

Ad rem adducantur verba S. Jo. Chrysostomi, *ibid.* in add. *Auth.* num. 5.

Patrimus saltem unus requiritur sub peccato mortali in Baptismo solemni, ex antiquissima Ecclesie consuetudine; non peccatur autem, si absque Patrimo Baptismus privatim administratur, *ibid.* num. 4. ad 8. *extas.*

Patrimus Baptismi unus, vel una esse debet, vel ad summum duo, unus masculus, & alius femina; nec Episcopus potest dispensare, ut duo viri, vel duo sœcimens simul suscipiant, *ibid.* num. 8. ad 10.

Qui plures Patrimos vel Matrinas adhiberet, peccaret mortaliter; si tamen plures designati suscipiant, omnes cognitionem spirituales contraherent, *ibid.* num. 11. & 12.

Patrimus designare speciat ad parentes, non autem ad Parochum, unde si alii a Parochio, & alii a parentibus suis designati, contrahunt cognitionem solum designati a parentibus; at si nullum designaverint, vel Patrimo erant, quos Parochus nominaverit, *ibid.* num. 13. & 14.

Si autem nullus specialiter effect designatus Patrimus ex negligentia, aut oblivione Parentum, seu Parochi, & multis simul tendendo tangerent baptismum, aut de Fonte aque suscipiant, omnes contraherent cognitionem spirituales, *ibid.* num. 15.

Si incertum sit, qui ex plucibus qui tetigerunt, fuerit figuratus, aut quis primus tetigerit, omnes contrahunt de cognitione est, *ibid.* num. 16.

Levitas de Fonte infantem tamquam Procurator nomine alterius non contrahit cognitionem, sed ipsum contrahit mittens, seu mandans, *ibid.* num. 17.

Ex duobus Patrimis designatis, quorum unus tangit infantem in Baptismo, & alter ossit, sed non tangit, contrahit cognitionem solum illi, qui tangit, *ibid.* num. 18.

Licet ad manus Patrimo non possint admitti duo sœcimens sexus, possunt tamen admitti, si unus tenet proprio nomine, & alterius Procurator alterius persone diversæ sexus, *ibid.* num. 19.

Licet suscipientes puerum in Baptismo privatim administrato non contrahant cognitionem, eam tamen contrahit Baptizans, *ibid.* num. 20.

Si vera matris in extrema necessitate baptizaret proprium filium, non impediret debitum petere, *ibid.* num. 21. & eod. verb. *Baptismus* art. 4. num. 47.

Tenentes infantem, dum in Ecclesia suppletur solemnes Cæremonie omittit in Baptismo etiam privatim collato, non contrahunt cognitionem, nec eam contrahit Commater suscipiens puerum de omnibus Compatria, *ibid.* num. 22. & 23.

Patrimus, & Matrinas non contrahunt inter se cognitionem, nec Maritus, & Uxor peccant, si simul suscipiant, vel tenent alienum puerum in Baptismo, nec prohibetur sibi de bium reddere, *ibid.* num. 24. ad 26.

Suscipientes, & Baptizantes filium Infidelium non contrahunt cognitionem spirituales cum ejus parentibus Infidelibus, Pagani v.g. & Judæi sicuti hoc cognatio spiritualis non contrahit inter Infidelem baptizantem, seu suscipiantem, & fidelem baptizatum, seu susceptum, & parentes ejus, *ibid.* num. 27. & 28.

Secundum multos si contingat Judæum vel Infidelem converti, deinde & baptizari, nihilominus ex tali actu gesto in infidelitate non incipiet habere locum cognatio spiritualis, *ibid.* num. 29. & 30.

Dato tamen caso, quod tales Infideles ex post converti, & baptizati vellent contrahere cum s se suscepti, vel baptizati, vel cum istorum parentibus, pro tutori esset recursum ad S. Sedem, *ibid.* num. 31.

Patrimus potest esse omnis Fidelis ad usum personarum rationis perventus, etiam si effect junior Filialiter adulto: & licet adhuc impubes contraheret cognitionem spirituales, *ibid.* num. 32. & 33.

Requiritur ex aliquibus Conciliis, ut saltem quatuordecim

clim annorum etate sit constitutus, *ibid. in not. noviss. ad num. 32.*

Neque Patruus in Baptismo esse potest, qui confirmatus non est, *ibid. in not. noviss. ad num. 34.*

Hæretici solum licite, Patruini esse non possunt; urgente tamen causa, vel necessitate etiam Hæretici pro Patriis admitti, *ibid. num. 35. & 36.*

Imo urgenti gravi causa, vel metu posset etiam Catholici esse Patruus infantis Hæretici a Predicantibus baptizandi, *ibid. num. 37.*

Patruini licite esse non possunt excommunicati, nec facinorosi, aut criminosi, sur moribus infames, nec muti, *ibid. num. 38. & 39.*

Nec possunt esse proprii Parentes infantis baptizandi, si tamen admittantur, non contraheret inter se cognationem spirituales, *ibid. num. 40.*

Monschi, & Regularia utriusque sexus nequeunt licite esse Patruini, *ibid. num. 41. & 42.*

Imo & Concilia Provincialia, & Synodis Diocesana, necdum hoc munus solet interdici Regularibus omnibus, sed etiam aliis Ecclesiasticis Sæcularibus, *ibid. num. 43. ad 47.*

Alia vid. hoc tom. in Appendice Decr. in Urbis Fabricas. *Fons Baptismalis, & Juxta baptismi.*

BARBITORSORES, quid licite facere possint diebus festis? Vide verb. *Epis sub num. 19. num. 15.*

BASILICE, quæ dicuntur? Vide verb. *Ecclia art. 2. & numer. 1. ad 4.*

BEATIFICATIO, BEATUS. Vide verb. *Fraternitas Sanctorum.*

B E L L U M,

Quoad ejus esse, divisionem, & justitiam.

Bellum differt a Seditione, Rixe, & Duello, & desinitur? Vide verb. *Bellum art. 1. num. 1. ad 4.*

Bellum aliud est justum, aliud injustum, & quale sit utrumque, *ibid. num. 5. ad 7.*

Bellum justum aliud est defensivum, & aliud offensivum, utque referatur, *ibid. num. 8. ad 10.*

Bellum offensivum ut sit justum, tres potissimum conditiones requirit, quæ referuntur, *ibid. num. 11. ad 13.*

Præsumitur Bellum iniustum, debet proponi, & indicari causa parti adversæ, quæ si offerat convenienter satisfactionem, debet acceptari, nec potest juste Bellum inferri, nisi negata satisfactio, *ibid. num. 14. ad 17.*

Assignatur, præcipue iuste causa in particulari, propter quæ potest bellum indicere, *ibid. num. 18. ad 20.*

Bellum non potest esse ex utraque parte justum materialiter, & a parte rei, bene vero formaliter, *ibid. num. 19. & 20.* Numquam licere Bellum inferre cum opinione probabili pro ejus justitia evidenter ostenditur, *ibid. in not. noviss. ad num. 30.*

Licet facilius opinio probabili pro justitia belli, si tamen justitia maneat æquilateralis dubio, & alter sit in possessione, non licet ei bellum indicere, *ibid. num. 31.*

Subditi in dubio pro justitia belli pro Rege ad bellum eos vocare, possunt ei parere, & militare; Dummodo certo non constet causam esse injustam, *ibid. num. 32.*

BELLUM circa ea, quæ debent, & justè possunt, vel non Reges, & Principes.

Primo debent Reges, antequam bellum incipiant se certificare cum Consiliariis, Canoniciis, & Theologis de ejus justitia, & gravi causa; Vide verb. *Bellum art. 2. num. 1.*

Secundo intellecta ad ipso belli justitia, & a se coram Deo examinata, & pro tali cognita, debent Reges illam proponere parti adversæ, quæ si offerat competentem satisfactionem pro injuria, non possunt bellum inferre, *ibid. num. 1.*

Tertio Reges ad municiandum Civitatem vel Fortalitium adificanda in fundo aliequæ particulari, tenentur huic compendere pro rata, *ibid. num. 2.*

Quarto, & quinto tenentur Reges injustum bellum movere resistere universæ, quæ insurgent, & absolvere a juramento non, quæ fecerunt jurare, *ibid. num. 4. & 5.*

Sexto tenentur Reges deum publicum fidem salvare, *ibid. num. 6.*

Possunt Reges primo licite reprefalla concedere cum quibusdam conditionibus, quæarrantur, *ibid. num. 7. ad 11.* Secundo possunt Reges in Bello justo federa inferre cum infidelibus, & Hæreticis; Dummodo fiat in famam necessitate, & absit scandalum, & periculum Fidei, *ibid. num. 12.*

Tertio possunt in bello justo Civitates incendere, si aliter capi non possunt, quævis multi innocentes cum ancenibus occiduntur, *ibid. num. 13.*

Quarto possunt Reges in bello justo repetere expensa pro recuperatione facies, & hostibus victis possunt licite tributa imponere in compensationem, & penam, *ibid. num. 14.*

Quinto possunt bellum inferre pro recuperatione bonorum, & rerum Ecclesiæ, *ibid. num. 15.*

Primo tamen, & secundo non possunt Reges inferre bellum sine gravi necessitate, exaccendi cupiditate, vel ulciscendi crudelitate, vel domandi invidiæ, *ibid. num. 16. & 17.*

Tertio non possunt Reges in bello ab aliis justis moto, & a se etiam pro justis cogito, se armis defendere, *ibid. num. 18.*

Quarto non possunt Reges Militibus justis stipendia, & necessaria denegare, seu culpabiliter retinere sub pena restitutionis, si proin rapine sequantur, *ibid. num. 19. & 20.*

BELLUM quoad ea, quæ licite possunt, vel non, Duces, seu Officiales, & Milites.

Primo possunt Duces militem in bello justo licite otii indidit; Vide verb. *Bellum art. 3. num. 1.*

Secundo possunt licite Belli Duces in bello justo, ferro, & igne vastare terras hostiles, Oppida, agros &c. & etiam totum Urbem depradandam Militibus tradere, servando tamen modum justitiæ vindictivæ, ut penam non excedant quantitatem injuriæ, *ibid. num. 2. & 3.*

Tertio quamvis innocentes per se, & directe occidere nunquam liceat, id tamen indirecte fieri potest, & alia quædam prout evincuntur, *ibid. num. 4. ad 8.*

Quarto possunt belli Duces justè bellantes sine peccato devastare agros, vineas &c. tributa imponere, & surripere pecunias subditi Regis hostiliæ, quo casu Rex, qui fuit causa damni, ad omnium compensationem adstringitur, *ibid. num. 9. & 10.*

Quinto licet per se non possint diripi, nec occupari bona Ecclesiastica, possunt tamen sacripi ibi ab hostibus deposita & alia quædam per accidens fieri, *ibid. num. 11. & 12.*

Primo non possunt belli Duces, aliqui Officiales sine peccato ratione stipendii sibi dimidiat, aut male ante hac per soluti, postea in lustratione Militum facta nomina conscribere, ut suppleant stipendium, nec compensari cum fallaciis, & hac multo minus si integrum recipiant stipendium, *ibid. num. 13. ad 15.*

Secundo non possunt Officiales sibi arrogare, & retinere stipendium debitum militibus defunctis, sicuti ac Principes sibi retinere stipendia debita Officialibus defunctis, *ibidem num. 16.*

Tertio peccant mortaliter belli Duces, & disciplinam militarem servare intermittunt, milites ab injuriis rapinis, prædæ, fursis, aliisque flagitiis condignis poenæ non coercant, *ibid. num. 17.*

Quarto peccant belli Duces, & tenentur ad restitutionem, si dimittunt, quævis vallet exercitum ducere, & sic a diversis Oppida transiunt tedimentibus pecunias accipiant, *ibid. num. 18.*

Quinto similiter peccant Commissarii, alique Ministri, & tenentur ad restitutionem, si aliquæ Oppida militibus, vicariis, aliisque oneribus plus æquo onerent; ut ab aliis, quæ se redimant, pecunias accipiant ob commissis, quæ exponantur, *ibid. num. 19.*

Sexto, & septimo peccant belli Duces, & ad restitutionem tenentur, si pertem stipendii militibus debiti sibi retineant, & exinde prædationes Militibus permitant, necnon qui comestum, vel victualia non administrant, aut fraudem in id committunt, *ibid. num. 20. & 21.*

Octavo peccant Commissarii, qui Capitaneis rogantibus snocant plures milites, quæm habent, & tenentur ipsi ad restitutionem, si Capitanei deficient, *ibid. num. 22.*

Quidam circa hoc faciendum; Vide *ibid. in Notæ* Nono non possunt belli Duces molestare Presbyteros, Monachos, Conversos, Peregrinos, Mercatores, Rusticos, &c.,

tes, & redecentes, & in agricultura existantes, & molestia, quibus erant &c. *ibid.* *num.* 23.

Milites in bello iusto possunt primo auctoritate Principis, vel Ducis bellice facere ea omnia, quae sunt necessaria ad consequendum suum iusti belli, & inde licite coactionis aspernari, *ibid.* *num.* 24.

Secundo milites subditi, & alii ante bellum jam enodati praecipiente Principe possunt licite militare, & ad supradicta omnia procedere, etiam si dubium sit de iustitia belli, dummodo eis certo non constet causam esse iniustam; at non sic probabilius de liberia, & extraneis, *ibid.* *num.* 25. & 26.

Tertio milites possunt licite uti pabulatione in terra hostili, non autem in amica, si pabula sufficientia adveniant, aut possint emi, aliter pabula sunt communia ratione necessitatis; imo voluntarii, quod ad communem consuetudinem licite sit talia pabulatio, alii tamen nonnulli ratione necessitatis extreme cum aere compensationis, *ibid.* *num.* 27. & 28.

Quarto milites capti in bello, etiam ex parte captivum iusto, alii adit specialia promissa, possunt licite fugere, & si iniusto etiam bona hostium auferre; Item capti in bello iusto, & fugientes non possunt insequentibus vi resistere; bene vero, & in bello iniusto, *ibid.* *num.* 30. & 31.

Quinto possunt milites licite sibi retinere bona mobilia ab hostibus accepta in bello iusto; nisi aliter cautum specialiter lege, vel consuetudine, occupata vero ad damni compensationem, aut iniuriae satisfactionem spectant ad Principem, *ibid.* *num.* 32. & 33.

Primo, & secundo Milites non possunt milites sola avaritia, aique cupiditate praedari, & non motivo iustitiae, nec scienter, & voluntarie militare in bello patenter iniusto, *ibid.* *num.* 37. & 38.

Tertio non possunt milites sine gravi peccato, & onere restitutionis gravata insolentia, atque indebitis conditionibus homines innocentem, per quorum Terras non hostiles transseunt, vel apud quos hospitantur, *ibid.* *num.* 40.

Quarto non possunt milites a iusto bello desicere, & mortaliter peccare, si in pugna non constant, & si nisi palam desperata victoria fugiant, *ibid.* *num.* 41.

Quinto non possunt milites sine gravi peccato nationem deserere, sed debent pugnare, & accem sibi commissa defendere etiam cum periculo certo vitae, quando spes deinde superest, *ibid.* *num.* 42.

Sexto non possunt milites sine gravi culpe transgredi sciam mandata suorum Superiorum in ista, quae spectant ad iustum bellum, nec sine enormi facultate possunt a castris, vel exercitu discedere, *ibid.* *num.* 43.

BELLUM quoad Clericos omnes, sive Sacerdotes, sive Regulares.

Clerici omnes, sive Sacerdotes, sive Regularibus, est jure Ecclesiastico prohibuit propria manu pugnare possunt tamen de facultate Pontificis maxime contra infideles atque irregularitatis iactu, & exponantur verba illa *jure Ecclesiastico*, & *proprae ueni*; Vide verb. *Bellum* *art.* 4. *num.* 1. & 4.

Clerici possunt alia iustum bellum soddere, Principes Sacerdotes in subsidium ad bellandum contra infideles, & Haereticos in defensionem Ecclesiae invocare, atque insuper quoties iurisdictione temporali possint, bellum legitimum cum auctoritate indicere, exercitum constitubere, & arma ad pugnandum militibus praebere; non tamen personarum Praefecti, aut duces exercitus fieri debent, *ibid.* *num.* 5. & 6. Clerici, & Religiosi, qui non pugnandi, sed specialiter adjuvandi causa bello iusto interfert, spolia hostium, non minus, quam alii milites accipere, & retinere possunt, nisi de contraria Principia, aut supremi Ducis voluntate constet, *ibid.* *num.* 9.

Clerici omnes, & Religiosi argente magna necessitate defendendi Urbem, licet non possint propria manu pugnare, possunt tamen muneri, & potius Urbis custodire, imo ad id in reprimendo bello tenentur, *ibid.* *num.* 10. & 11.

BELLUM quoad irregularitatem, quae incurritur, vel non.

In bello atque defensivo, & etiam contra infideles, & Haereticos pro Patria aliquem occidentem, vel mutilantem, &

sancti Clerici, sive Laici, incurrent irregularitatem; Vide verb. *Bellum* *art.* 5. *num.* 1. & 4.

Et tanto magis evadunt irregulares Clerici, & Laici aliquem occidentem, suo mutilantem in bello aggressivo quantumvis iusto, *ibid.* *num.* 5. & 7.

In bello manifeste iniusto, sive offensivo, sive defensivo, licet pasci mortuum, seu occidentem, vel etiam unum solum, evadunt irregulares omnes militantes, licet non omnes suis manibus mutent, seu occidant; in offensivo autem, & defensivo certe iustitia evadunt irregulares solum occidentes, vel mutilantes propriis manibus, *ibid.* *num.* 8. & 10.

Clerici, sive Laici pugnantes in bello iusto, & occidentes, vel mutilantes inimicos, sunt irregulares, non ex delicto, sicuti pugnantes in bello iniusto, sed solum ex defectu lenitatis, quam incurunt, etiam Equites Hierosolymitani, & alii omnes approbati a Sede Apostolica, si in bello etiam contra infideles aliquem necaverint, vel mutilaverint, *ibid.* *num.* 11. & 12.

Irregularitas autem & quando contrahatur in Bello iusto sive iniusto, tum a Laicis, tum a Clericis, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 1. & 2.

Licetne Christiano homini militia nomen daret, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 3. & 4.

BENEDICERE, BENEDICTIO.

Quoad ejus esse, Divisionem, & Ministerium.

Benedicere potest contingere tripliciter, & assignatur; Vide verb. *Benedicere*, *Benedictio* *art.* 1. *num.* 1. & 4.

Benedictio imperativa, de qua erit hic sermo, est duplex, una scilicet, quae datur puro homini propter meritum Sanctitatis, & alia, quae datur a Sacerdote propter meritum Christi. Et haec secunda adhuc est duplex, una scilicet personarum, & alia rerum, & pateant respectiva dilucidatione debita, atque subdivisione cum dignis observationibus, *ibid.* *num.* 5. & 13.

Benedictionem, quae sunt cum sale, & exorcismo ad benedicendas res, & loca, & ad homines aspergendos, & ad fugandos Demones, atque venalis delicta abluenda, solus Sacerdos est adequatus Minister, *ibid.* *num.* 14. & 15.

Datur etiam alia aquae benedictio, quae fit a solo Episcopo cum vino, & cinere ad reconciliandam consecratam Ecclesiam, *ibid.* *num.* 16.

Paramenta Ecclesiastica, & ornamenta omnia, tam Ministrorum, quam Altaris, sunt per Episcopum benedicenda, *ibid.* *num.* 17.

Haec facultas benedicendi paramenta, & Ecclesiastica ornamenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra auctio, fuit concessa diversis Archidiaconis, Decanis, Archipresbyteris, aliisque personis Ecclesiasticis, *ibid.* *num.* 18.

Talem facultatem habent omnes Praefati Regulares, scilicet Generales, Abbates, Provinciales, Priores, Guardiani, alique omnes Superiores locales quocumque nomine nuncupati pro usu suarum Ecclesiarum, *ibid.* *num.* 19. & 20. & dict. verb. *Resolutions* *num.* 100. & 115.

Similiter etiam Abbates, alique Praefati habentes privilegium benedicendi Calices, Patenas, Campanas, & similia, in quibus adhibetur Sacra auctio, possunt solum pro usu suarum Ecclesiarum, *ibid.* *num.* 21. verb. *Campana* *num.* 10. verb. *Calix* *num.* 5. & dict. verb. *Resolutions* *num.* 116.

Alia ad rem; Vide verb. *Vasa Sacra*. Benedictio antiquitas accipi solent pro Ordinatione, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 1. & 2.

Res benedicti, & speciatim Campana pro usu prophetae inservire possit, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 3. Benedictiones praeter eas, quae in Ecclesia receptae sunt, & Sacris Ritibus non admittuntur, *ibid.* *art.* 5. in *add.* *add.* *num.* 32.

BENEDICTIO Episcopalis in vis quoad eos qui possunt, vel non, impetiri illam.

Benedictionem in vis, seu iterando, dare potest Episcopus in sua Dioecesi, Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha in tota sua Provincia etiam extra visitationem, Legatus, & Nuncius Apostolicus Sedis in locis sui Legationis, & Romanus Pontifex ubique terrarum; Vide verb. *Benedictio* *art.* 1. & 2. & 3.

Ex praefatis Minor in praesentia Majoris, & Superioris nequit benedicere, nisi de licentia Superioris, *ibid. num. 1.*

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha potest etiam populo benedicere in locis exemptis intra ejus Provinciam existentibus, etiam extra visitationem, *ibid. num. 2. verb. Archiepiscopus art. 1. num. 47. & dict. verb. Reformationes n. 137.*

Sic autem potest Episcopus populo benedicere in locis exemptis intra suam Diocesim existentibus, & de ipso licentia Conducitur per Civitatem Incedens, *ibid. num. 4. & 5. & dict. verb. Reformationes in Decretis Pitrani num. 13.*

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha Nuncios, & Legatos extra suam Provinciam, ac Episcopus extra Diocesim sine speciali privilegio, neque sollemniter, neque privetum per viam, & itinerando, possunt populo benedicere, *ibid. num. 6. & 7.*

Legatus praesentis in Civitate, Episcopus, non potest benedicere populo, sed intra Ecclesiam eo absente, vel aequante, potest benedicere, *ibid. num. 8.*

Benedicere per viam, aut per Ecclesiam Abbatibus non conceditur, *ibid. num. 9. & 10. & dict. verb. Reformationes num. 101. 350. & 355.*

Confirmator sententiae Auctoris, *ibid. in nov. add. num. 1.* A quoniam tempora Abbates impetraverint facultatem impetrandi solemnem Benedictionem Populo, *ibid. in sen. add. num. 1.*

Nonnulli Episcopus potest benedicere populo extra aedem celebrationis, *ibid. num. 11. & dict. verb. Reformationes num. 101. & 350.*

Abbatibus praesentis Episcopo Benedictionem Populo impetrari non possunt in Ecclesiis *pitane* sibi subiectis, *ibid. in nov. add. num. 3.*

BENEDICTIO Episcopi respectu Abbatum, Abbatissarum, & Monialium.

Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & Moniales;

Vide verb. *Benedictio art. 3. num. 1. & 2.* Benedicere Abbatissae solet dicti Ordinationis, & Consecrationis, *ibid. in nov. add. num. 1.*

Abbatibus semel benedicti cum usa bireti, si transferantur ad aliam Abbatiam cum usu Mitre, non indigent alia benedictione, quae tamen dari debet diebus, quibus Ordines minores conferri possunt, & sine aliquo examina, *ibid. num. 3. ad 5. & dict. verb. Reformationes num. 45.*

Ista tamen benedictio non est de necessitate nec simpliciter necessaria ad hoc ut Abbatibus, qui sunt Ordinis, & sui Officii, exercere possint, sed potius videtur esse de solemnitate, *ibid. num. 6. & verb. Abbatibus num. 19.* ubi offertur ad id novissima Constitutio Benedicti XIII. necessaria videnda.

Abbatibus Regulares de jure conferre possunt Ordines Minoris sui subditis, licet non sint benedicti, *ibid. num. 7. & 8. & dict. verb. Reformationes num. 347.*

Abbatissae, quae in Monasteriis, ubi est consuetudo, ab Episcopo benedicuntur, minores aetas 40. completis, & quae per octo ante professas non fuerint, stigm., & benedictio Abbatissae prohibetur, *ibid. num. 9. & 10.*

Abbatissae temporales, quae nonnulli ad Tricennium eliguntur, non sunt jura benedicendi, *ibid. num. 11.*

Consuetudo benedicendi, & consecrandi Virgines, seu Moniales non amplius est in usu. At si aliquibi vigent, est servanda. Et Benedictus XIII. concessit Indulgentiam plenariam quibuscumque Monialibus Velum Sacrum, benedictionem, & consecrationem recipientibus, *ibid. num. 12.*

Saeculorum Canonos non sunt benedicendi, seu consecrandi nisi attingat 25. annum, nec per ipsorum benedictionem, seu consecrationem potest Episcopus ingredi clausuram Monasterii, *ibid. num. 13. & 14.*

BENEDICTIO quoad Sponsos.

Sponsus, & Sponsa, cum astant temporibus pro solemnitate nuptiarum non vestiti, sed in Ecclesia benedicendi; Vide verb. *Matrimonium art. 4. num. 1.*

Benedictionis nuptialis origo, situs, extensusque; Vide in nov. addit. num. 1. & 2.

Tales Sponsorum benedictiones, sicuti & prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus damnavit, anathematizator, *ibid. num. 3.*

Ferrari. Biblioth. Tron. VIII.

Talis benedictionis omissio, licet, cum sit sine scandalo, & contemptu, non sit peccatum mortale, est tamen scilicet peccatum veniale, *ibid. num. 3.*

Talem benedictionem debent Sponsi recipere ante consummationem Matrimonii, sublatum tamen scandalo, & contemptu, non est mortale consummare matrimonium ante talem benedictionem, imo nec veniale, si ex reticentia erusa, *ibid. num. 4. ad 7.*

Conjuges non benedicuntur, siambo vel alter fuerit alius benedictus, *ibid. num. 5. & 9.*

Si vero vir contrahat cum viro, qui jam habuerat aliam uxorem, nihilominus nuptia benedicuntur, *ibid. num. 10. & 11.*

Benedicendi sunt conjuges in secundis nuptiis, si neuter ex ipsis fuerit benedictus in primis, *ibid. num. 11. & 13.*

Benedictio nubentium fieri debet a proprio Parocho, non autem ab alio Sacerdote, nisi da ipsius Parochi, vel Ordinarii licentia, *ibid. num. 14.*

Nuptialis benedictio de jure potest dari a Parocho utriuslibet Sponsi; consuetudo tamen fere ubique obtinuit, ut detur a Parocho Sponsae, & ubi adeo, observari debet, *ibid. num. 15. & 16.*

Si vero Sponsus, & Sponsa stent a Parocho, ubi contraxerunt, abirent ad alium, deberent ab hoc ultimo Parocho benedicendi, sicuti etiam si mulier statim post contractum Matrimonium transeat ad domum viri in alia Parochia habitantis, *ibid. num. 17.*

Parochi alieni, & alii Sacerdotes, sive Saeculares, sive Regulares benedicentes in nuptiis aliorum Sponsos sine licentia proprii Parochi, vel Ordinarii incurrunt suspensionem ab Officio, & beneficio, *ibid. num. 18. & 19.*

Praedicta suspensio potest esse imposita soli benedicti, non autem deputanti alii, qui benedicit per se, cumque ad incurrendam requiritur plura scientie, *ibid. num. 20. & 21.*

BENEDICTIONES variae a quibus possint, vel debent fieri.

Benedictio, & distributio Censurarum, Cincrum, Palmarum; regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quam Parochialibus, tam Saecularibus, quam Regularibus, Vide verb. *Benedictio art. 5. num. 1. verb. Constitutio num. 1. & verb. Reformationes Sac. Congreg. in Indul. n. 137. n. 351.* Benedicere Candelarum fieri acquirit in Oratorio Consecrationis, *ibid. in nov. add. n. 1.*

Fieri tamen potest per Sodalibus, *ibid. eod. num. in nov. add.*

Benedicere Fontis Baptismalis quibusdam diebus, & a quonem fieri debet, Vide *ibid. in nov. add. num. 3.*

Benedictio, & distributio Candelarum, Cincrum, Palmarum, & Fontis, absente, vel impedito Episcopo, debent fieri ab eo, qui constitutus est Missam, *ibid. num. 1. & dict. verb. Reformationes num. 109.*

Et in Ecclesiis Regularium, in quibus exerceri consuevit cura animarum, benedicere Closter, illosque fidelibus distibuire, pertinet ad Regulares, non ad Parochum, *ibid. num. 3.*

Ille idem, qui benedicit Cincres, Cendele, vel Palmas, debet etiam cantare Missam sequentem, *ibid. num. 4. & dict. verb. Reformationes in Decretis Pitrani num. 117.*

Benedicere Ecclesiam novam, vel Oratorium, & Ecclesiam reconciliata non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostolicae; Caeterum autem, & Ecclesiam non consecratam potest committi Presbytero in dignitate Ecclesiastica constituto, *ibid. num. 5. & 6. & dict. verb. Reformationes num. 77.*

Regulares Superiores, vel alii Sacerdotes in Cepitalis Generalibus deputati, possunt benedicere, & reconciliari suas Ecclesias, Caetera, & Oratoria, etiam fuerant Monasterium, & quae aqua requiritur, & da milleribus die, *ibid. num. 7. ad 10.*

Jesusus fuit semel concessum c Paulo III. ut possint benedicere Calices, & Altaris in locis, in quibus non adfuit Episcopus, qui possit ea benedicere, *ibid. num. 11. verb. Calix num. 8.*

Regulares non possunt domos benedicere in habdomada Sancta; & an possint benedicere mulieres post partum, & ad purificationem admittere in propria Ecclesia, *ib. n. 11. & 16.*

Qualiter regulares possint et non cum solemnitate exponere SS. Eucharistia Sacramentum, ac benedicere Populum, *ibid.* num. 27. 18. & 19.

Beneficium agnorum, & frugum fieri non possunt a Regularibus cum Stola sine Parochia licentia, *ibid.* num. 20.
Beneficentia animalium in die Festo S. Antonii Abbatis dare, & oblationes recipere ab aliis Cappellanis, Regularibus, & Redactoribus aliorum Ecclesiarum intra fines Parochie existantibus, nec prohibere, nec impedire potest Parochus, ut nec etiam oratorum &c. *ibid.* num. 21. & 22.

Illustratur Auctor, *ibid.* in nov. add. num. 6. & 7.
Benedictio Crucum, Altarium, & Processionum, potest fieri private a quolibet simplici Sacerdote; Pyxidum vero, quibus est concessum potest benedicere paramenta, & ornata Ecclesiastica, *ibid.* num. 23. & 24.

Ad benedicenda Monialium Monasteria, & Cellas die Sabbathi Sancti, & quolibet alio tempore, est omnibus prohibitus in Clausuram ingressus, *ibid.* num. 25.

Benedictio mosae pertinet ad Sacerdotem, & eo presente, non potest eam benedicere Diaconus, nisi sit Diaconus Cardinalis, *ibid.* num. 26.

Mulier benedicere non potest, nisi eo modo, quo potest quilibet bonus Christianus, *ibid.* num. 27.

An Clerici peccant non benedicendo measam ante prandium, & coccam, & non agendo gratias post, *ibid.* a. nov. 28. & 29.

Quaedam observanda pro mutatione Versuum, & Psalmorum in benedictione mense, in Vigilia Nativitatis Domini, ac Pentecostes, & in feria quarta, & Sabbato Majoris Hebdomadae, *ibid.* num. 30.

Benedictio aquae in Sabbato Sancto etiam sine infusione Olei Sancti fieri non potest in Ecclesiis non habentibus Fontem Baptismalem, quavis usus sit in huiusmodi Ecclesiis talium benedictionem fieri, *ibid.* num. 31.

Benedictio aquae, ignis, & ceterarum rerum quare utatur Ecclesia, *ibid.* in nov. add. num. 4. & 5.

Benedictio super Populum sit actus sollemnis Romano Pontifici competens in quacunque Orbis Terrae parte, Episcopi in suis Diocesium, & locis eorum exemptis, Archiepiscopi in suis Provinciis, *ibid.* in add. Auctor. num. 39.

Benedictionem impetiri olim non licebat simplicibus Sacerdotibus, auctem ipse permittitur in sua Missa, *ibid.* in add. Auctor. num. 40.

Quomodo Sacerdos in fine Missae benedicere debeat si addit Episcopus Diocesem ubi celebrat, *ibid.* in add. Auctor. n. 41.
Quid si addit alterius Diocesis Episcopus, *ibid.* in add. Auctor. num. 42.

Ante benedictionem que datur in fine Missae ab Ecclesia discedens, Concilii Agathensis iudicio habetur ac si Missa non interfuisset, *ibid.* in add. Auctor. num. 43.

Quomodo ritu danda sit a Regularibus Benedictio Auctoritate Pontificis cum Indulgentia Plenaria, *ibid.* in add. Auctor. num. 44. & seqq.

Trise Benedictio si quidem ab Episcopo & Archiepiscopo dumtaxat dari potest in locis sibi subiectis, *ibid.* in add. Auctor. num. 45.

Benedictionem cum Indulgentia plenaria in articulo Mortis impetendi facultas conceditur omnibus Episcopis & Ordinariis locorum; Vide *ibid.* in add. Auctor. num. 46.

Quantum formula utendam sit pro Benedictio animalium in Festo S. Antonii Abbatis, *ibid.* in add. Auctor. num. 59.
Dandi potest Benedictio cum Sanctissima Cruce, sive cum Reliquiis Sanctorum, & Sacris Imaginibus, *ibid.* in add. Auctor. num. 32. & seqq.

Benedictio post Communionem danda est fidelibus postquam Sacerdos reposuit Pyxidem, clausitque in Tabernaculo, *ibid.* in add. Auctor. num. 36.

Mogilibus non est danda Benedictio cum Pyxide ex Fensella, sed dari eis debet Benedictio consueta manu tantum dextra attingit Sacramentum sit presens, *ibid.* in add. Auctor. num. 37.

Traditur formula pro Benedictio contra mures, locustas, brucas, & vermes noxios, *ibid.* in add. Auctor. n. 59.

Quod ejus esse, & divisionem.

Beneficium ad sic, seu generice captem quid sit? Vide verb. Beneficium art. 1. num. 1.

Beneficium generice captem dividitur in Beneficium proprie; & fructu sumptum, in Privilegium, & Rescriptum, & quid sit, *ibid.* num. 2. & 3.

Beneficium Ecclesiasticum, de quo hic per se agendum, quid sit, & que expostulet requisita, *ibid.* num. 5. & 14.

Origo Beneficiorum Ecclesiasticorum, & definitio secundum Theologos, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Num perpetuas sit de essentia Beneficii, *ibid.* in add. Auctor. num. 8.

Beneficia Ecclesiastica dividuntur. Primo ratione diversitatis status hominum in Regularia, & in Secularia, & que sit, *ibid.* num. 15. & 18.

Secundo ratione annexae Curae animarum, administrationis, & aliorum iurium dividuntur in Beneficia Curata, & non Curata, & que sit, *ibid.* num. 19. & 21. & in nov. add. num. 14. & seqq.

Beneficia Curata sunt duplicis generis, scilicet alia, que habent curam animarum in foro externo, seu contentiosa, & alia, que habent curam animarum in foro interno, seu animarum, & que sit, *ibid.* num. 22. & 23.

Rursus Beneficia Ecclesiastica alia sunt duplicia, & alia simplicia. Duplicia que sit? inter que reponuntur dignitates Personatus, & Officium, ac quid sit, *ibid.* num. 24. & 25.

Plenumque neque Canoniciatus veniant nomine Beneficiorum simplicium, & hae que sit, *ibid.* num. 26. & 27.

Beneficia Ecclesiastica adhuc dividuntur in Elefiva, in Patronata, & in Collativa; & que sit, *ibid.* num. 27. & 28.

Insuper Beneficia alia sunt manualia, & alia non manualia, seu Titularia, & que sit, *ibid.* num. 29. & 30.

Uterius Beneficium aliud vocatur Canoniciatus, & aliud Vicaria perpetua, & quid sit, *ibid.* num. 30. & 31.

Denique aliud dicitur Commenda, aliud Prebendium, & aliud quodvisque penio, *ibid.* num. 40. & 41.

Beneficia inspectis Officio alia sunt maiora, alia minora, & quomodo ea sit? Vide *ibid.* in nov. add. num. 3. & 10.

Dividuntur Beneficia inspectis Personis consensum in reservata & affecta, ac in non reservata, *ibid.* in nov. add. num. 17. & 18.

Beneficiorum divisiones cumalatas Vide *ibid.* in nov. add. num. 14. & 18.

Quomodo proprie dicantur Beneficia Elefiva, *ibid.* in nov. add. num. 19.

Improprie autem quomodo sit? Vide *ibid.* in nov. add. num. 19. & 20.

Beneficia elefiva in Regularia, & Secularia quomodo ad utram pertinere classem dignoscantur? Vide *ibid.* in nov. add. num. 11.

BENEFICIA quomodo eligenda?

Beneficia Ecclesiastica debent eligi cum auctoritate expressa Episcopi; aliter non sunt Beneficia, nec iustipotentius acquiruntur; Vide verb. Beneficia art. 2. num. 1. & 2.

Explicatur num. 1. Auctor. *ibid.* in nov. add. num. 1.

Beneficia aote approbationem Episcopi, possunt concedi per Leicum per modum simplicis depotationis Sacerdotis, & absque eadem Cappellanie censetur laicalis, neque ad Canoniciatum erigendum Beneficii Ecclesiastici sufficit auctoritas Praelati inferioris, *ibid.* num. 2. & 4.

Beneficia Ecclesiastica eligi debent in Ecclesia ad certum Altare sub invocatione alicuius Sancti sub onere prestandi ibi aliquod Officium spirituale & cum coeque dote; de cujus congruentia iudicium ad Episcopum attinet ratione habita Beneficii &c. *ibid.* num. 6. & 8.

Dotem debet Fundator Beneficii, ad hoc ut habet legitimum superdotatum, assignare de propriis bonis liberis, *ibid.* num. 9. & 11.

Auctor num. 11. declaratur, *ibid.* in nov. add. num. 2. & 3. & seqq.

Beneficii Fundator potest in limite conditionaria adijcere quascunque qualitates, leges, & conditiones sibi benevisas etiam

atque juri communi contrarias, & debentque plene observari, *ibid. num. 22. ad 24.*

Si in Fundatione Beneficii sit cautum, quod possit conferri etiam non habentibus etatem a jure canonico prescriptam, talis dispositio est observanda, *ibid. num. 15. et 16.*

Petronus hares, seu Fundatoris successor non potest neque cum consensu Episcopi alterius, seu mutare leges, conditiones, seu qualitates in limine foundationis a Fundatore impositas, licet juri communi contrarias, *ibid. num. 17. et 18.*

Imo neque ipse Fundator etiam de consensu Episcopi potest mutare leges, & conditiones a se in fundatione positas, & ab Ordinario acceptatas, si talis mutatio esset in prejudicium Ecclesie, vel Tertii, *ibid. num. 19.*

Episcopus neque de consensu, & positiva voluntate Hæredis, seu Patroni potest in eractione Cappellania, seu Beneficii simplicia injungere onus residencie, quod Testator non injunxit; nec addere, quod Beneficiis, five Cappellanis pro tempore per se ipsum Missas celebrat, aliter Testatoria voluntatem immutare, *ibid. num. 20. et 21.*

Item Episcopus etiam de consensu Patroni non potest reducere, & moderari Missas in limine foundationis Beneficii impositas, quamvis redditus Beneficii ob temporum injuriam sint diminuti, nisi sit ei concessum in ipsa Beneficii eractione, *ibid. num. 22. et 23.*

Ut subsistantur conditiones juri contrarie in limine foundationis Beneficiorum impositæ, requiritur omnis expressæ & specialis Ordinarii approbatio, *ibid. in nov. addit. num. 7.*

Et quando eadem conditiones dicantur tacite ab Ordinario approbatæ, *ibid. in nov. add. num. 8.*

Nam fundator adhibere ex intervallo possit conditiones juri contrarias Beneficio Ecclesiastico erecto, *ibid. in nov. add. num. 9. et seqq.*

An possit Fundator, vel hares adhibere ex intervallo conditiones juri non contrarias Beneficio erecto, *ibid. in nov. add. num. 22.*

BENEFICIA quomodo, & quando conferenda?

Beneficia Ecclesiastica tribus potissimum modis, qui referantur, conferuntur, videlicet per electionem, presentationem, & liberam collationem; & ad hos alii, qui assignantur, reducantur; Vide *verb. Beneficia tri-3. num. 1. ad 5. et in nov. add. num. 1. et seqq. et num. 7.*

Tribus etiam potissimum modis Summus Pontifex Beneficia Ecclesiastica conferre solet, nimirum Jure præventionis, concursus, & devolutionis, atque discutiantur, *ibid. num. 6. ad 22.*

Beneficia Ecclesiastica debent conferri, seu providi Canonice, licet juxta præscriptum Sacrorum Canonum, & observanda est forma a jure communi, vel legitima consuetudine, statuto vel fundatione præscripta, *ibid. num. 13. et 14.*

Sex propterea ad validam Beneficiorum collationem, seu provisionem requiruntur, & assignantur, *ibidem num. 15. ad 20.*

Beneficia Curata debent necessario conferri ad præscriptum Concilii Trid. & per concursum coram Episcopo, vel ejus Vicario, & situm tribus Examinatoribus Synodaliibus habendum; Vide *ibid. num. 21. et 22.*

Tales Examinatores, qui non possunt esse minores, quam tres, debent esse electi in ultima Synodo, vel si in aliis electi, saltem in ultima confirmati, & præstito juramento juxta Trid. aliter concursus erit nullus, ut etiam est nullus, si infirmus interveniat non Examinatus Synodalis, *ibid. num. 23. ad 25.*

Non licet Episcopo auctoritate Ordinaria sibi assumere Examinatores non Synodales, qui suppleant etiam in casu non existentium Examinatorum Synodaliū numero sufficientium ad Concursus faciendos, nec potest in locum demortuorum alios subrogare usque ad novam Synodum, *ibidem num. 26. et 27.*

Provisi tamen de Parochialibus, non servata forma Concilii, ex eo quod ob varias difficultates non potuissent agi Synodus, nec deputari Examinatores Synodales, non sunt revocandi, *ibid. num. 28.*

Beneficia curata debent conferri per viam concursus, etiam Curæ Ecclesiæ, vel Episcopo incumbere dicatur; & etiam si sine Jurisprætorum Ecclesiasticis, ac ad concursum admitti debent tam auctoritate a Patronis, quam alii, *ibid. num. 29. ad 31. Error. Bibliot. Tom. VIII.*

Dispositio Concilii Trid. de habendo concursum procedit; nemum in Recloribus de Jurisdictione Ecclesiastica, verum etiam in Vicariis perpetuis, quando in Vicariis est translata sollicitudo; & decus vero si solum exitium; & hæc evincuntur, *ibid. sub num. 31. ad 34.*

Etiam Beneficium Parochiale Jurisprætorum Laicorum conferretur per concursum inter plures presentatos, si ipsi habeant æquales voces, imo & Parochialis Jurisprætorum Laicorum ad Episcopum devolvitur, ut etiam Theologalis, & Penitentiaria, *ibid. num. 35. ad 37.*

Sine concursu conferuntur Vicariis perpetuis Parochialibus unitarum, seu incorporatarum aliis Ecclesiis, Monasteriis, Beneficiis, Collegiis, vel Locis pils, in quibus non proprie Parochus, sed Vicarius ponendus est, & alia plura, quæ recensentur, iidem absque concursu conferuntur, *ibid. num. 38. ad 54.*

Beneficia quæcumque Ecclesiastica conferri solum possunt ab inferioribus Papa, quando sunt vere vacantia, & si conferantur, vel promittantur ante vacationem etiam a Patronis, eorum collatio, seu promissio est nulla, ac scienter obtinens deponendus est, *ibid. num. 55. et 56.*

Licet Beneficia solum, quando sunt vacantia, possunt conferri ab inferioribus Papa; si tamen ratione sue plenarie potestatis potest hoc tribuere etiam in Beneficiis vacaturis, Coadjutoribus, & etiam simplicibus expectativis; hæcque absque speciali, & expressa derogatione Concilii Trid. *ibid. num. 57. ad 60.*

Beneficia omnia vacantia etiam in quibuscumque Cathedralibus, & aliis Ecclesiis ab Episcopo, ad quem solatio spectat, sunt conferenda intra sex menses, quibus clapsis, de Episcopo ad Capitulum, & e converso, & demum ad proximum Superiorem collatio devolvitur, *ibid. num. 61.*

Sic etiam Parochialis provisio intra sex menses facienda est, quando eorum collatio ad illum spectat, intra quatuor vero, quando ad Papam, ac menses currere incipiunt a die scientie vacationis, *ibid. num. 62. ad 65.*

Præstat vacationis notitia præsumenda est in ordinario, licet menses incipiant currere ab eo tempore, quo scire potuit vel debuit, & computari debent juxta Calendarium, secundum quod occurrit, & jacent per totum circulum anni, *ibid. num. 66. ad 68.*

Præsentatio ad Beneficium Jurisprætorum Laicorum fieri debet intra quatuor menses, quo clapsio Patroni auctoritas expirat, *ibid. num. 69. et 70.*

Non præjudicat tamen dictum quadrimestre pupillo, quin eidem ob non petitam in tempore dispensationem competat restitutio in integrum, *ibid. num. 71.*

Patronus Ecclesiasticus de jure habet semestre ad præsentandum, ut etiam Locut plures; si tamen prima die v. g. semestris aliquem præsentet, non potest deinde semestri adhuc durante alium præsentare, & eo minus post, *ibid. num. 72. ad 75.*

Si agatur de Jurisdictione mixto Laicorum, & Ecclesiasticorum, tunc presentatio fieri potest ab omnibus Patronis intra semestre, & ita, quod Patroni utriusque Laici intra quadrimestre ante Episcopi institutionem possint vacillare, *ibid. num. 76. ad 81.*

Tempus ad præsentandum non currit Patronis, nisi a die scientie vacationis, *ibid. num. 82. ad 85.*

Si intra tempus sex, vel quatuor respective mensium Beneficia non conferantur, vel presententur, collatio devolvitur gradatim ad Superiorem, & dantur sex menses ad conferendum a tempore scientie, *ibid. num. 86. ad 88.*

Metropolitani conferre non potest jure devolutio, nisi omnes inferiores Collatores ultra sex menses neglexerint; Papa autem, lapsis primo semestri, *ibid. num. 89. et 90.*

Si Papa Beneficia vacantia in Curia non conferat infra mensem a die vacationis, illi, ad quos collatio pertinet, poterunt illa conferre, ac si nulla unquam reservatio ea fuisset, in exteris autem auctoritas est Papæ præstatum tempus, *ibid. num. 91. et 92.*

In exemptis immediate Papæ præstatibus, devolutio fit immediate ad Papam, vel Legatum de Latere, *ibid. num. 93.*

In Beneficiis, quorum collatio jure proprio pertinet ad Episcopum, co-diligente, intra tempus debitum potestas conferendi devolvitur ad Capitulum Cathedralis, hincque negligentibus devolvitur ad Metropolitani, *ibid. num. 94. et 95.*

Quod si autem collatio Beneficii pertinet ad Episcopum jura

Jura specialia, v. g. ex delegatione, privilegio, aut devolutione, tunc Episcopo assignantur jure conferendi, non ad Capitulum, sed immediate ad Metropolitanum devolvitur; & immediate ad Papam, si Episcopus sit exemptus, *ibid.* num. 96. & 97.

Devolutio ad immediate Superiorem fit etiam in Episcopatus, Archiepiscopatus, & Abbatia, seu Prelaturia Regularibus, si illi, ad quos spectat electio, negligant eligere intra tres menses, secus autem si per impotentiam juris, vel facti, etiam culpa contingentem, *ibid.* num. 18. ad 101.

Iusto impedimento cessante omnia electio, seu collatio, qua fit post lapsum tempus a jure praescriptum, est nulla, nisi de patientia, seu misericordia toleretur, *ibid.* num. 102. & 103.

Potest Superior elapso tempore maxime in Beneficiis patronatus gratiam facere patronis, & tempus ad praesentandum prorogare non tamen ultra sex menses, *ibid.* num. 104. & 105.

In Parochialibus Ecclesiis de Jurisdictione tenetur Episcopus infra duos menses instituire illos, qui ad eas promoti fuerunt, *ibid.* num. 106.

Eveniente vacatione Parochialis, potest Episcopus intra quatuor, vel sex menses respective a die vacationis apponere Edictum pro concursu; ac non cum majori termino viginti dierum, *ibid.* num. 107. & 108.

Tempus decem, vel viginti dierum ad annuendum idoneis Clericis coram Deputatis Examinatoribus praefatum non erit a die habita notitia vacationis Ecclesiae, sed potest ab Episcopo quodcumque assignari, *ibid.* num. 109.

Debet tamen Episcopus statim ac occurrerit alicuius Parochialis Ecclesiae vacatio deputare, si opus fuerit, pro eius regimine aliquem idoneum Vicarium, seu Oeconomum, *ibid.* num. 110.

Sola collatio in forma gratiosa confirmat praecedentem vacationem, *ibid.* in nov. add. num. 6.

De Bulla *non Praesentis*; Vide *ibid.* in nov. add. num. 8.

BE NEFICIA a quibus conferenda, vel non?

Triplici jure conferri possunt Beneficia, Plenario scilicet, Delegato, & Ordinario; Vide verb. *Beneficia* art. 4. in nov. add. num. 1.

Summus Pontifex habet plenariam potestatem conferendi omnia Beneficia Ecclesiastica totius Mundi, eaque primitus solus conferbat; at dilatata Ecclesia dedit Episcopis, reservata sibi tamen majori & superiori potestate etiam quoad praevenerit, & cum Ordinato concurrere; Vide *ibid.* num. 1. ad 4. & in nov. add. num. 1. & seqq.

Imo Papa concurrendo cum aliis Collatoribus potest conferre Beneficia in omnibus mensibus, ejusque provisorio in dubio semper est praesumenda, ubi non consistit de anteriore provisione Ordinarii; hocce per plura magis, ac magis exponitur, *ibid.* num. 5. ad 9.

Quoniam modo digestis possit, Summum Pontificem consultisse Beneficium jure Praevencionis, non vero jure Reservationis, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Papa retinet potestatem conferendi Beneficia jure Praevencionis in locis etiam ubi vigent Concordata, *ibid.* in nov. add. num. 7.

In concursu Collationis a Papa factae jure Praevencionis cum Collatione Ordinarii, prior in tempore est praesumenda, & quomodo judicandum, si eadem die Collatio & Praesentatio facta sit, *ibid.* in nov. add. num. 8. & seqq.

Legatus a Latere potest conferre Beneficia, quae in sua Provincia vacant tempore sui Legationis, etiam Patroni Ecclesiastici; & de jure communi concurreat ibi cum quolibet Ordinario in collatione Beneficiorum, ita ut inter ipsos simul, & Papam locus sit praevencionis, *ibid.* num. 10. ad 11.

Insuper potest reservare sui collationis Beneficia vacantia, quae ceteroquin potest conferre vacantia, idque tamen exprimit finita Legatione, & una pendente reservatione aliam in eadem Ecclesia, vel respectu ejusdem collatoris non faciat, *ibid.* num. 13. 14. ac art. 8. num. 45.

Quoniam potest etiam conferre Beneficia ad Sedem Apostolicam devoluta, & a fortiori si ad Episcopum; Vide *ibid.* num. 15. & 16.

Dato quod idem Beneficium sit collatum a Legato a Latere, & ab Episcopo, & auctoritate, quae collatio prius facta fuerit,

si neuter adhuc possideat, erit praesumendus provisorius a Legato, qui & potest conferre Beneficia suae Provinciae, cuique etiam existentia extra, *ibid.* num. 17. & 18.

Cardinales Titulares habent jus conferendi Beneficia in Ecclesiis sui tituli, *ibid.* num. 19.

Nucleus Apostolicus vigore suarum facultatum potest conferre quaecumque Beneficia etiam reservata; dummodo non excedant valorem Ducatorum 14. De jure tamen communi etiam cum potestate Legati a Latere missus non potest conferre Beneficia in sua Provincia, sicuti possunt Legati a Latere Cardinales, *ibid.* num. 24. ad 29.

Inter Ordinarios Beneficiorum Collatores Papa, ejusque Legato inferiores prior est Episcopus, cujus nomine veniunt Archiepiscopi &c. *ibid.* num. 30.

Episcopus in propria Dioecesi coarctat etiam Beneficia ibi fundata ab Episcopo alterius Dioecesis, & Episcopo edificatori competit solum Juspatronatus respectu Ecclesiae a se edificatae, *ibid.* num. 31. ad 33.

Episcopus potest eulibet facere collationem de Beneficio permutato, quando ad eum spectat collatio ejusdem Beneficii, & conferre Beneficia vacantia mensibus reservatis tempore vacationis Sedis Apostolicae, & etiam vacantia in Curia, si Papa ipsa non contrahat infra mensem a die vacationis, *ibid.* num. 36. ad 38.

Capitulum Cathedralis, Episcopo negligente, potest conferre Beneficia ad hujus collationem spectantia, *ibid.* num. 39.

Quando collatio Beneficii communiter pertinet ad Episcopum, & Capitulum, mortuo Episcopo, vel eisdem inhabili, potest conferre Capitulum, & a converso, *ibid.* num. 38. & 39.

Capitulum, Sede Episcopali vacante, potest confirmare electiones ad Beneficia celebratas, vel eas iusta exigente causa infirmare; Praesentatus a Patrono ad Beneficia instituit, & Resignationes Beneficiorum recipere factas ea necessaria causa, *ibid.* num. 41. & 42.

Insuper Sede vacante, potest recipere, atque autoritate Resignationes Beneficiorum, quando horum collatio spectat ad solum Capitulum, vel ad Episcopum, & Capitulum simul, *ibid.* num. 43.

Vicarius Generalis, seu Officialis Episcopo per commissione officii sibi generaliter factam potest praesentatus a Patrono instituire in Beneficiis, in generali tamen Vicariatus commissione non venit potestas conferendi Beneficia, *ibid.* num. 44. 45.

Data Vicario Generali speciali facultate conferendi Beneficia poterit conferre etiam in Beneficiis, quae jure devoluto ad Episcopum pertinent, etiam Curata, *ibid.* num. 46. & 47. Beneficia conferre possunt Laici, & collatio ex speciali privilegio concessa Imperatori, Regibus &c. reputatur Apostolica, *ibid.* num. 48. ad 50.

Legati a Latere varia Beneficia conferre non possunt. Primo, & secundo conferre non possunt Ecclesias Cathedralis, vel Regulares, aut Collegiatae, & Beneficia per Papam sui collationis specialiter, vel generaliter reservata, *ibid.* num. 49. 51. ad 53.

Tertio, & quarto Beneficia, quae ad Episcopum collationem spectant jure speciali, seu delegato, & quae Juspatronatus Litalis; imo de his aequae Papam libere disponere expedit, *ibid.* num. 54. ad 58.

Quinto, & sexto Legati non possunt conferre Beneficia litigiosa; nec admittunt Resignationes Beneficii ad favorem certa personae, *ibid.* num. 59. 60.

Episcopi conferre non possunt, Primo, & secundo Beneficia Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum electiva, ac idem dicendum de Abbatia, & Beneficiis Juspatronatus sine Patroni consensu, *ibid.* num. 61. ad 63.

Tertio, & quarto durante lite inter Episcopos, & patronos non possunt conferre Beneficium, ut nec etiam lite pendente inter Patronum, & Praesentatum, vel inter ipsos Praesentatos, *ibid.* num. 64. & 65.

Quinto, & sexto non possunt Episcopi Beneficium conferre colligati, & vacantia ob non factam publicationem Resignationis, *ibid.* num. 66. 67.

Septimo, & octavo Beneficia, quando collatio est devoluta per lapsum fidei mensem, vel reservata sunt Sedis Apostolicae, *ibid.* num. 68. & 69.

Nono, & decimo non possunt soli conferre Beneficia, quae sunt simultanea collationis cum Capitulo, nec admittunt

Ref.

Resignationem Beneficii ad favorem certæ personæ, *ibid.* *num. 70. & 71.*

Capitulum Sede Episcopali vacante, Primo, & secundo non potest conferre Beneficia libera, quoniam collatio ad solum Episcopum pertinet; nec presantur ad Beneficia, quando ipsa presantur per litteras solum Episcopum, dum vivit, *ibid.* *num. 72. & 73.*

Tertio non potest Capitulum libere, ac simpliciter loquendo in favorem resignantis recipere resignationem Beneficiorum spectantium ad collationem solum Episcopi, *ibid.* *a num. 74. ad 76.*

Vicarius generalis Episcopi, Primo, & secundo non potest vigore sui officii sibi generaliter concessit conferre Beneficia, quorum collatio pertinet ad Episcopum; nec sine speciali commissione saltem in Litteris Vicariatus expressa recipere Resignationes Beneficiorum, *ibid.* *a num. 77. ad 79.*

Beneficia conferri non possunt a schismaticis, Excommunicatis non toleratis, & suspensis, *ibid.* *num. 80. ad 85.*

Quoniam Beneficia consantur indultu iure, *ibid.* *in nov. add.* *num. 14. & 15.*

Quoniam consantur iure ordinario, *ibid.* *in nov. add.* *num. 16. & seqq.*

BENEFICIA Ecclesiastica, quibus conferenda, vel non?

Beneficia Ecclesiastica conferenda sunt habentibus qualitates a iure, & a Tridentino requisitas, primo, scilicet, ut promovendus ad Prælaturas, & Beneficia Eccles. sit ex legitimo Matrimonio procreatus; Vide verb. *Beneficia art. 5. num. 1. & 2.*

Secundo, ut eligendus in Clericos, idest saltem prima tonsura initiatus, ni Papa dispensaret, aut electio fiat ex iustitio Spiritus S. *ibid.* *num. 3. ad 6. & in nov. add.* *num. 5. & seqq.* pariterque *art. 1. in nov. add.* *num. 4. & seqq.*

Tertio, & quarto, ut eligendus sit legitime natus in Sacra Canonibus prescriptis, & in statu Celibatus, *ibid.* *num. 7. ad 10.*

Quinto, ut eligendus habeat saltem tantam scientiam, & peritiam, quanta sufficit pro exequendo Officio, ad quod eligitur, alique requirere qualitates infra patebunt, *ibid.* *num. 11. & 12.*

Antiquis illegitimis non archebatur a Beneficiis, & quando arceat comperint, & quales illegitimi, & qua de causa; Vide *ibid.* *in nov. add.* *num. 1. & seqq.*

Possunt hodie quoque illegitimi Ordines minores, & Beneficia, quibus non imminet Cura Animarum habere ex Episcopali dispensatione, *ibid.* *de usu. add.* *num. 4.*

In Beneficia de iurepatronatus licet Patronia presantur laicum sub conditione: dummodo Clericis intra tempus datum ad presantandum superveniat, *ibid.* *in nov. add.* *num. 8.*

An valida sit collatio Beneficii facta cum clausula: Si quam primum ad Clericum fuerit assumptus? *ibid.* *in nov. add.* *num. 9. & seqq.*

Ex quoniam tempore certa ætas presinita in Ecclesia soarit ad Beneficia Ecclesiastica assequenda, *ibid.* *in nov. add.* *num. 11. & seqq.*

Beneficia Ecclesiastica non nisi dignis, & idoneis tunc fieri conferenda sub pena peccati, & restitutionis, tam respectu procurantium, tum conferentium, & cooperantium, *ibid.* *num. 12. ad 15.*

Imo peccant etiam mortaliter eligentes, seu promoventes ad Beneficia Ecclesiastica presertim Curata minus dignum, scilicet digniore, *ibid.* *num. 17. ad 19.*

Conferre personas dignis, omnia dignioribus, Beneficia simplicia, & non Curata, non est peccatum mortale, *ibid.* *num. 18. ad 20.*

Ad Beneficia patrimonialia, seu de iurepatronatus possunt eligi illi, qui sunt vocati, dummodo sint idonei, quavis alii meliores, sed extranei reperiantur, *ibid.* *num. 21.*

Cum Patronus Laicus presantat Clericum dignum ad Beneficia curata Curatum, tenetur Episcopus eum instituire, licet iudicet alium alium fore digniorem; Imo presantatus est presantatus pluribus in discordia Patronorum, dummodo sit idoneus, & dignus, licet alius Presantatus sit dignior, *ibid.* *num. 22. & 23.*

Patronus Laicus non tenetur presantare ad Parochialem sui iurispatronatus semper digniorem, sed sufficit, quod pre-

sentet dignum, seu idoneum, *ibid.* *num. 24. & 25.*

Eligendus non semper debet esse simpliciter melior, sed melior quoad regimen Ecclesie, *ibid.* *a num. 26. ad 29.*

Pro Beneficiis assequendis quis censetur indignus, dignus, & dignior, *ibid.* *num. 30. ad 32.*

Adducuntur precipue qualitates, propter quas potest aliquis ceteris paribus censeri dignior, ut alteri preieratur, *ibid.* *num. 33. ad 34. & vide in nov. add.* *num. 16. & seqq.*

Fuse declaratur, qui sint inhabiles, & incapaces ad Beneficia Eccles. *ibid.* *num. 35. ad 36. & in nov. add.* *num. 21.*

Probata qualitate Sororis inter duas Ecclesias, illegitima assequi band potest Beneficium in una Ecclesia Sororis, si ejus Pater Beneficium habet in altera Ecclesia Sororis, *ibid.* *in nov. add.* *num. 22.*

BENEFICIA quoad pluralitatem, & incompatibilitatem.

Incompatibilitas Beneficiorum triplici ex capite oritur: Vide verb. *Beneficia art. 6. in nov. add.* *num. 1. & seqq.*

Quoniam de incompatibilitate Beneficiorum plene loquatur: Vide *ibid.* *in nov. add.* *num. 2. & 4.*

Pluralitas Beneficiorum est prohibita eidem personæ cuiusvis Dignitatis, etiam si Cardinalis honore fulgeat; an ex duplici capite est generatim incompatibilis, *ibid.* *num. 1. ad 6.*

Retinere sine iusta dispensatione plura Beneficia, quorum onum sufficit ad sui honestam sustentationem, peccat mortaliter, & est in statu damnationis æternæ, ac varia excusationes, & pretextus diluuntur, *ibid.* *num. 7. ad 10.*

Quoniam beneficium in specie debeat censeri sufficiens pro honesta Beneficii sustentatione, *ibid.* *num. 11. ad 17.*

Hac sufficientia non est sumenda a familiaritate nobilitate, *ibid.* *in nov. add.* *num. 18.*

In delectum iudicii prudenter arbitrantur pro sufficientia ad congruum Beneficii sustentationem relinquatur ipsi Beneficii conscientie, non habita tamen ratione bonorum patrimonialium, *ibid.* *num. 18. & 19.*

Beneficiatus potest vivere de Beneficio, & Patrimonium suum, fructusque ejus sibi reservare, & cum iusta, rationabili, & legitima Papæ dispensatione possunt licite retineri simul plura Beneficia etiam sub eodem testio, & de se incompatibilia, *ibid.* *a num. 20. ad 25.*

Ad hoc ut licite plura Beneficia simul incompatibilia cum dispensatione Papæ licite retineantur, requiritur iusta, rationabilis, & legitima causa dispensandi, que si non appareat, dicendum importune, obreptitæ, aut subreptitæ obtinent dispensationem, & inde nullum conscientia tutamen, *ibid.* *a num. 26. ad 31.*

Quando Papa non ad instantiam partis, sed motu proprio cum aliquo dispensat, ut motu resignare possit plura Beneficia incompatibilia, tunc presumendum est se moveri ex iusta causa ad dispensandum, *ibid.* *a num. 32. ad 34.*

Causa iusta, & legitima dispensandi in pluralitate Beneficiorum triplex recenseri solet, scilicet necessitas Ecclesie, ejusdem utilitas, & evidens prerogativa meritorum, *ibid.* *num. 35. ad 40.*

Dispensatio Apostolica, ut cum iusta causa possit simul ab uno plura Beneficia licite retineri, requiritur in variis, que assignantur, *ibid.* *num. 41. ad 53.*

Triennalis possessio minime sufficit ad incompatibilitatis Beneficiorum dispensationem presumendam, *ibid.* *in nov. add.* *num. 5. & 6.*

Sufficit tamen possessio decennalis, *ibid.* *in nov. add.* *num. 7.*

Num decennalis possessio sufficit, si Officialis Datarie testimonium dicat, dispensationem non requiri in Registra ipsius Datarie, *ibid.* *in nov. add.* *num. 7. & seqq.*

Quoniam sint Beneficia sub eodem testio? & que uniformia, seu similia, & dissimilia, *ibid.* *a num. 34. ad 37.*

Licet sine Apostolica dispensatione non possint ab eodem obtinari, & retineri simul duo Beneficia uniformia sub eodem testio; bene tamen dissimilia, quando unus non sit sufficiens ad honestam Clerici sustentationem, imo secundum plures etiam sine Episcopali dispensatione, *ibid.* *num. 38. ad 42.*

Episcopus potest dispensare, Primo, ut quia obtinere possit duo beneficia in simplici dissimilia sub eodem testio, dummodo quodlibet non sit per se sufficiens ad sustentationem provisi, *ibid.* *num. 43.*

Secundo potest conferre secundum Beneficium oblatum primum de se sufficiens, sed insufficiens ob passionem; Dummodo provisus post collationem sibi factam non conferat passioni, *ibid. num. 64.*

Tertio potest dispensare, ut habens Beneficium insufficiens five Curatum, five simplex, possit etiam aliud simplex per se sufficiens obtinere, & retinere; Dummodo utrumque personalem residentiam non requirit, *ibid. num. 65. ad 68.*

Non potest Episcopus dispensare, ut habens duo Beneficia etiam simplicia, & ad honestam Clerici sustentationem non sufficientia, possit obtinere, & retinere tertium, etiam si omnia simul ad Beneficiati sustentationem non sufficiant, & licet tertium foret de Jurepatronatu, *ibid. num. 69. ad 71.*

BENEFICIA quoad eorum vacationem ipso jure.

Beneficia Ecclesiastica pluribus modis vacare possunt, quorum quilibet, vacatione facta, alteri conferre libere possunt. Primo, & secundo per mortem naturalem Beneficiati, vel civilem, ut per professionem; Vide verb. *Beneficia art. 7. num. 1. ad 4. & in add. Aulicor. art. 2. num. 26.*

Tertio, & quarto per Renunciationem, vel affectualem pacificam Beneficii incompatibilis, *ibid. num. 5. & 6.*

Quinto, & sexto per contrariam Matrimonii per verba de presenti, etiam non secuta copula, & per malitiam seculari Clerico Minoris assumptam, *ibid. num. 7. ad 11.*

Septimo, & octavo per promotionem ad Episcopatum ipso jure prohibita Beneficia vacant, & per translationem Episcopi ad aliam Ecclesiam illuc vacat prior Episcopatus, prout declaratur, *ibid. num. 12. & 13.*

Nono, decimo, & undecimo vacat Beneficium ob invaliditatem electionis, vel collationis, per ejusdem cassationem, & postulationis repulsionem, *ibid. num. 14. ad 16.*

Ultia premissa vacandi Beneficia modos, adhuc alii novem & viginti superant, qui cum praevis collati numerum constituunt quadragessimum, ac per ordinem ad illos referuntur cuncti, *ibid. n. num. 17. ad 45.*

Vacationes Beneficiorum ipso jure, de quibus agit Aulicor, ad quaque generis referuntur, & qualia; Vide *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

BENEFICIA quoad Renunciationem, vel Relinquationem; Vide verb. *Relinquatio.*

BENEFICIA quoad eorum Reservationem, seu Affectualem.

Quid si Beneficii reservatio? eaque soli Pape in toto Orbe competit; Vide verb. *Beneficia art. 1. num. 1. & 2.*

De reservationum origine non est una Scriptorum sententia, *ibid. in nov. add. num. 1.*

Reservationum alim sunt clausae in corpore juris, aliae non. Quales sunt prioris generis, & quales posterioris, de de tunc divisionis, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Legatus a Latere in sibi demandata Provincia potest reservare sua collatione Beneficia vacatura, quae ceteroquin potest conferre vacantis, finis tamen Legatione capitur reservationes, & simul una pendente aliam in eadem Ecclesia, vel respectu ejusdem Collatoris non potest facere, *ibid. num. 3. ad 5. & art. 4. num. 14.*

Quid sit Beneficii affectio traditor, satisque expenditur, una cum appositione manus Pape in Beneficia, *ibid. num. 6. ad 9.*

Reservatio, & affectio Beneficiorum differunt inter se ea differentia, quae intercedit inter causam, & causatum, inter tacitum, & expressum, *ibid. num. 10. ad 12.*

Beneficia affectu differunt a reservatis. Primo, quia reservatio actum expressum verbaalem, seu scriptum respicit t. Affectio contra respicit actum realem, & factum aliquod, *ibid. num. 13.*

Secundo, quia Beneficium reservatum nunquam amplius potest conferri ab inferiori, affectum vero prohibet solum conferri ab inferiori pro illa vice, qua Papa manus apposuit super ejus provinciam, *ibid. num. 14.*

Tertio, quia affectio Beneficiorum, seu appositio manus Pape est majoris efficacia ac potentia, quam simplex generalis reservatio, *ibid. num. 15.*

Beneficia pluribus modis ecduntur affecta per appositionem manus Pape, & assignantur, *ibid. num. 16. ad 25.*

Assignatur regula generalis pro cognoscendo, an Beneficia reddantur, & dicantur affecta per appositionem manus Pape? *ibid. n. num. 26. ad 30.*

Beneficia Papa reservata permulta sunt, & notabiliora referantur, ac ubi oportet annotatione possillantur, *ibid. num. 31. ad 36.*

Animadvertendum tamen, Beneficia vacantia, Sede Apostolica vacante, non esse reservata, nisi sint prima Declarationis, *ibid. num. 38. 79. & 80.* ubi excipiuntur concordata Germaniae.

Beneficia passim vacantia in Curia Sede Romana vacante conferuntur ab Episcopo, vel ab illis, ad quos spectat, nisi ex alio cap. reservata sint Pape, proinde ad futurum spectantia, *ibid. num. 81. & 82.*

Sicetiam Beneficia, quae vacaverunt in Curia ante mortem Pape, si non fuerint provisae, conferuntur ab eis, ad quos spectat, immo id etiam vivente Papa, si ipse non coarctet infra mensem a die vacationis, *ibid. num. 83. & 84.*

La potestatem Fundatorum Beneficiorum est excludere in Limine suaditionis reservationes, idque ex Sacrorum Canonum indulgentia, *ibid. in nov. add. num. 12.*

Quando a fundatore exclusae dici queant reservationes, *ibid. in nov. add. num. 13.*

Quando non censentur exclusae, *ibid. in nov. add. n. 14.*

BENEFICIA quoad Reservationes, & dispositiones in Regula Cancellariae contentas.

Quid sit Regula Cancellariae, & quia primo eas condiderit? Vide verb. *Beneficia art. 9. num. 1. & 2.*

Regulae Cancellariae successu temporis in pluribus saecula mutatae, atque augmentatae, vel magis declaratae, habent vim Legis, & Constitutionis, atque obligare incipiunt statim ac a novo Papa reassumuntur, licet nondum fuerint publicatae, *ibid. num. 3. ad 5.*

Regulae Cancellariae durant tantum vivente Papa ea faciente, eoque moriente, expirant, & durante vacatione Sacra Apostolica dicuntur non esse in rerum natura, *ibid. n. 6.*

Hinc Sede Papali vacante potest Collator Ordinarius conferre Beneficia reservata solum per Regulae Cancellariae, ut puta vacantia in mensibus Pontificis, dummodo id sit priusquam a novo Papa aliae fiant, vel priores renoventur, *ibid. num. 7. & 8.*

Licet Collator Ordinarius, Sede Apostolica vacante, possit coarctare Beneficia reservata per Regulae Cancellariae, non potest tamen conferre alia Beneficia, quae sunt reservata Pape ex alio capite, sed ipsa coarctatae sunt a Papa futuro, *ibid. num. 9.*

Ad omnium promptioae commodum datur ad litteram ipsamet Cancellariae Regula, *ibid. num. 10.*

BENEFICIA, quoad quasdam observationes circa ejus Cancellariae Regulas.

Regula prima Cancellariae continet reservationes similes illis, quae habentur in *Interrogantiis Ad regium*, & reservat Beneficia eorum, qui promoveantur ad Episcopatum, five tunc vacantis, five in futurum vacatura, & tollit dispositionem ior. com. in cap. Cum in cunctis 7. de elect. Vide verb. *Beneficia art. 10. num. 1. & 2.*

Secunda reservat omnia Monasteria Virorum valorem annum 200. Florenorum auri communi estimatione excedentia, & commendarii solita, unde non procedit de aliis, nec de Beneficiis manubilibus, nec de Germania ob Concordata, nec de privilegiato in contrarium, *ibid. num. 3. ad 7.*

Regula tertia, olim secunda, reservat Pontifici Beneficia vacantia Sede Episcopali vacante, & vacantis post translationem Episcopi usque ad provisionem, & possessionem successoria, etiam si ab immemorabili Collatio ad aliquem spectaret, necnon vacantia de tempore obitus Abbatibus &c. locum tamen non habet hinc Regula in Dignitatibus non reservatis, *ibid. num. 8. ad 12. & art. 8. num. 45.*

Quarta, olim tertia, reservat Summo Pontifici Dignitates maiores post Pontificalem in Cathedralibus, & Dignitates principales excedentes valorem 100. Florenorum auri, & primam Dignitatem post Pontificalem in Cathedrali solum, vel

dus, & sint æque majores; primam Dignitatem in Collegiis, & Cathedrali districta, etiam unicam, & Parochialem in dignitate erectam, nec nos si primæ dignitates non possint cadere sub reservatione, reservata est prima subseqvens, *ibid. num. 3. ad 22.*

Quarta, alias quarta, reservat omnia Beneficia Ecclesiastica quorumcumque Collegiorum, & Subcollegiorum fructuum, ac prerogativa Cameræ Apostolicæ, *ibid. num. 3.*

Sexta reservat Beneficia Curialia, & habet locum etiam in Curialibus de bonorum, sicuti in cubicularia ad bonorum, *ibid. num. 34.*

Nonæ, alias octava, reservat Pape omnia Beneficia qualitercumque qualificata in singulis, Januarii, Februarii, Aprilis, Maji, Julii, Augusti, Octobris, & Novembri mensibus qualitercumque extra Curiam vacantis, computandis a media nocte mensis præcedentis ad mediam noctem sequentis, ex quo si occurrat dubium, an obierit Beneficiarius in mente Pape, vel Ordinarii, tunc nemine adhuc in possessione existente, presumendum est pro Mense Episcopali, *ibid. num. 25. ad 37.*

Hæc Regula revocat quoscunque privilegia, & Indulta concessa quibuscumque personis disponendi de Beneficiis vacaturis in dictis mensibus, consuetudines ei contrarias, & optandi etiam immemorabiles, & comprehendit etiam Beneficia de Jurisdictione Ecclesiastica, & ex privilegio, ac etiam Beneficia Religionis Hierosolymitana, *ibid. a num. 25. ad 37.*

Hæc non Regula exceptant expresse, Primo Beneficia spectantia ad collationem, præstationem, electionem, & quancunque aliam dispositionem Cardinalium, non tamen Cardine. Legatorum, nec intelligitur de Capitulo Cathedralium, quibus S. R. E. Cardinales præfunt, *ibid. num. 38. ad 44.*

Secundo, tertio, & quarto exceptant expresse Beneficia, & personas, quarum favores adstant Concordata, Beneficia vacantia in mensibus, in quibus adest alternativa cum Episcopo, & vacationem Beneficiorum per resignationem validam in dictis mensibus vacationum, *ibid. num. 45. ad 47.*

Quinto, & sexto non comprehendit Beneficia unita, nec manualia, nec Vicaria sine temporales, sive perpetuas, nec Capellanias, nec Beneficia de Jurisdictione, *ibid. num. 48. ad 53.*

Insuper ratione ejusdem Regule Episcopus, vel alius Cancellarius inferior non amittit jus conferendi Beneficium in suo mense vacante, etiam illud eodem mense non conseruerit, & sic vacat ejus duraverit, in mensem Apostolicum, orque prohibetur Beneficium conferre, currente ipso mense Apostolico, *ibid. num. 54. & 55.*

Decima nulla indiget speciali observatione, & undecima generaliter, ac indivise comprehendit reservationem omnium, & singularum Beneficiorum reservatorum per Prædecessores Pontifices, non comprehendit tamen Parochiales, *ibid. num. 56. & 57.*

Dodecima de se patet, & tridecima expresse derogat usuiusmodi effectum non sortitis, & comprehendit usuiusmodi factas ex causa minus necessaria, quod per sequentia patebit, nec non plures, quas eadem regula habet limitationes, præponunt, *ibid. num. 58. ad 70.*

Quintadecima, alias 14. revocat facultates conferendi Beneficia reservata, seu assenda, & quancunque Indulta huius Regule contraria de quibuscumque Beneficiis concessa, imo revocat non solum privilegia activa eligentium, & Collatorum, sed etiam passiva eligendorum, & providendorum, nisi quando jux passivum competit ex funditina, *ibid. num. 71. ad 76.*

Sextadecima, 17. & 18. de se patet, & 19. quæ inscribitur de viginti, seu de infirmis resignantibus, annullat quancunque resignationem factam ad infirmo, qui ex ea infirmitate decedit, vel etiam factam a sano, qui intra 30. dies a die præstiti consensu decedit, *ibid. num. 77. ad 80.*

Regule 20. 21. 22. 23. & 25. de se patet, & 26., quæ apud antiquiores est 24. & apud alios 25. annullat resignationem Beneficiorum factas ab eo, qui est promotus ad Prelaturam, post vacationem Prelaturæ, *ibid. numer. 81. & 82.*

Regula 27. disponit, quod non judicatur juxta formam supplicationis, sed juxta tenorem Litterarum, & per eandem amittitur facultas ferendi judicium ante expeditionem

Litterarum Apostolicarum ad effectum audientie, & dispositionis, *ibid. num. 83. & 84.*

Regula 28. est de se clara, & 29. quæ subrogatis colligantibus inscribitur, disponit, quod si dum super Beneficio litigret, & alter moriatur, vel alio quovis modo recedat, superfluo possit petere per subrogationem gratiam sublimitate in jure, vel ad jura, & possessionem, quæ adversarii impetebat, non tamen ad favorem intrusæ, *ibid. a num. 85. ad 89.*

Regula 30. quæ de verisimili notitia appellatur, annullat concessionem Beneficii per mortem Beneficiarii obtenti, quando inter vacationem, & datam gratia tantum tempus non intercesserit, quo verisimiles Pontifex notitiam habere poterit vacationis, *ibid. a num. 90. ad 92.*

Regula 31. admit omnem jurisdictionem Executori quoad omnia acta Litterarum non expeditæ, licet antea nulla jurisdictione data esset, non habet tamen locum, ubi fuerit expeditæ Litterarum gratia principalis, *ibid. num. 93. ad 95.*

Regula 32. disponit, quod in collatione Beneficiorum Familiarium Cardinalium reservatorum per regulam 4. præstari debeat consensus per Cardinalem Patronum, *ibid. a num. 96. ad 100.*

Regula 33. disponit, quod Beneficia vacantia per obitum Familiarium Cardinalium conferantur per Cardinalem Ordinarium Collatorem, non autem per Cardinalem Patronum; & si in Indulta ad tollendas lites, quæ ex præcedenti Regula oriri possent inter Cardinalem Collatorem, & Cardinalem Patronum super provisione Beneficiorum vacantium per obitum Familiarium Cardinalium; non tollit tamen reservationem Regule quærit, *ibid. num. 101. ad 103.*

Regula 34. de se est clara, & 35. de annali possessione disponit, quod impetrans Beneficium Ecclesiasticum ab alio possessum, quo. i. certo modo de jure vacare, & injuste ab alio possideri præceditur, exprimere debeat qualitates possessionis, & nullitatem possessionis, & late sex menses possessionem in iudicium vocare debet, & infra annum sententiam obtinere, alias gratia impetrata corruit, & introducta fuit in odium impetrantium aliena Beneficia, & in favorem possidentis, *ibid. num. 109. ad 114.*

Regula 36. appellata de trienalium possessore defendit quemcumque possiderem Beneficium ex quovis titulo possidere, si per triennium in ejusdem possessione pacifice permanferit, ita ut eo possit a quocunque alio molestari, & procedi tam in collatione facta a Papa, quam ab Ordinario, & adversus quoscunque molestias, tam in possessione, quam in petitorio illatas; ab hac tamen Regula exceptus possessor per Simoniam inoffensus, & exceptior reservationes in corpore juris clausæ, *ibid. num. 116. ad 124.*

Triennialis possessio debet esse pacifica, aliis non suffragatur, ita ut ad eam excludendum sufficiat etiam contrarium extrajudiciale, & ut habet locum, præter pacificam triennialis possessionem, requirit saltem titulum coloratum. Reliquæ factis de se patet, *ibid. num. 125. ad 127.*

Plura circa Regularem Cancellariam originem, vim, executionem, efficaciam, & illam interpretationem, præcipuamque naturam; Vide *ibid. in not. add. num. 1. & seqq.*

BENEFICIA quoad Concordata.

Per concordata quid intelligatur, & adducuntur exemplariter concordata Germanie; per que tamen non omnes sublata sunt reservationes papales; Vide verb. *Beneficia* *tri.* *et. num. 1. ad 5.*

Per concordata Germanie remanent adhuc Pape reservata sequentia Beneficia. Primo omnia Beneficia, quæ collationi Pape sunt reservata per Extravagantem *Excebatit.* 1. Primæ Dignitas post Pontif. in Cathedralibus, & principalis in Collegiatis. 2. Beneficia vacantia in mensibus Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembris, & Novembris, Regalis tamen Cancell. per ead. solum derogatur quoad ea, quæ circa reservationem Beneficiorum libi propria continent, seu specialiter disponunt, *ibid. numer. 6. ad 10.*

Per concordata Germanie sublata sunt reservationes Papales sequentium Beneficiorum. Primo in Metropolitanis, & Cathedralibus etiam immediate non subiectis Ecclesiis, & Monasteriis immediate subiectis Sedi Apostolicæ, quando extra Curiam vacaverint, permittuntur fieri electiones Canonice, *ibid. num. 11. & 12.*

Secundo concordata Germanie tollunt quancunque reservationem

vationem, & gratiam expetivam a Papa fidam, vel scien-
dam super dignitate ceteris, & quicumque Beneficia Sa-
cularia, & Regularia, quae vacabant de mensibus Februarii,
Aprilis, Junii, Augusti, Octobris, & Decembris, & sa-
vacantia in alternativa talium mensium, possunt libere dispo-
ni per illas, ad quos eorum provisio, praesentatio, electio,
sive quavis alia dispositio pertinebat, quodam tamen exci-
piuntur Beneficia, *ibid.* num. 12. § 14.

Tertio Concordata Germaniae tollunt reservationem Bene-
ficiorum vacantium etiam in mensibus Pontificali, quoties de
ipsis non providetur per Papam intra tres menses a die ootae
vacationis in loco Beneficii, quibus integre elapsis, poterit
Ordinarius Collator de illis libere disporre, *ibid.* num. 15.
§ 16.

In hac alternativa mensium Concordatorum Germaniae non
comprehenduntur omnia Beneficia, sed sunt aliqua etiam in
titulum concessa, quae semper, & in quocumque mense va-
caverint, per Collatores Ordinarios conferri possunt, & as-
signantur, *ibid.* num. 17. § 23.

Beneficia vacantia in mensibus Papalibus, Sede Papali vacante;
non possunt conferri ab Ordinariis Germaniae, contrarium ta-
men deservitur ab aliquibus, *ibid.* num. 24. § 15.

Quamvis Papa possit ob iustam, & gravem causam de-
rogare Concordatis; Tamen non solet derogare, nisi in casibus
valde necessariis ob causas graves, & extraordinarias con-
cernentes commune bonum Ecclesiae, *ibid.* num. 26. § 24.

Concordata Germaniae, quae habent vim pacis, sunt ab om-
nibus observanda, *ibid.* num. 25. § 25.

Si quae obtinuerint Beneficia Ecclesiae contra Concordata
Germaniae; etiam si id receperint bona fide, & ignorantia Con-
cordatorum; Nihilominus cognito suo errore, teneantur Ro-
mam adire pro nova provisione, atque recedere priori Col-
latione, utpote nullius sita, *ibid.* num. 28. § 30.

Concordata utpote habentia vim pacis religiosissime sunt
servanda, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Ut locum habeant Concordata sita est, ut concurrat alteru-
tra qualitas in eis expressa, scilicet vel localitas, vel per-
sonalitas, *ibid.* in nov. add. num. 2.

Summus Pontifex derogare potest Concordatis, *ibid.* in
nov. add. num. 2.

Quodam derogasse dicitur, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Contraria usus vim habere non potest adversus concordata,
ibid. in nov. add. num. 5.

Diverfus effectus, si concordata acceptata & observata non
essent, *ibid.* in nov. add. num. 7.

BENEFICIA quoad primas Preces Imperatoris.

Per primas preces Imperatoris quid intelligatur, & quare
vocantur primae preces; Vide verb. *Beneficia* art. 18. num. 1.
§ 2.

Privilegium primarum precum Imperatoris est antiquissi-
mum, cuius summa recitatur. *ibid.* num. 1. § 9.

Ex huius privilegii, seu soluti tenore colligitur. Primo
posse Imperatorem primas preces potest perferre in Ecclesia infra
finem Sacri Romani Imperii, prout ovacast, existensibus,
non autem habitus ab eodem avulsis, *ibid.* num. 8.

Et quamvis Collator habitat extra finem Sacri Romani Im-
perii, si intra illud Beneficia saltem quatuor habeat ad sui
collationem spectantia, tenetur ad recipiendas primas preces
Imperatoris ratione dictorum Beneficiorum; secus vero si c-
contra, *ibid.* num. 9. § 10.

Colligatur 1. posse Imperatorem concedere primas preces
ad Beneficia vacantia etiam in Mensibus Ordinariis, &
ita esse in praxi, *ibid.* num. 11. § 12.

Colligatur 2. posse Imperatorem preces primarias con-
cedere ad quavis Beneficia Sedis Apostolicae reservata, quibus-
da in tamen exceptis, & assignantur, *ibid.* num. 12. § 17.

Colligatur 4. posse Imperatorem per primas preces nomi-
nare eandem personam ad plura Beneficia, cum hoc tamen
quod quamvis talia persona de aliquo dictorum Bene-
ficiorum provisio fuerit, cesset omnino ipsius quo ad alia Be-
neficia, *ibid.* num. 13. § 19.

Colligatur 5. Nominatum per preces Caesareae ad Bene-
ficium debere illud intra mensem a tempore vacationis per se,
vel per Procuratorem acceptare, si quae ante lapsum mensem
Collatori Ordinarius vid. Episcopo, vel ejus Vicario iohanne-
re Rescriptum precum Caesararum, *ibid.* num. 20. § 22.

Colligatur 6. 7. Precibus post acceptum semel Beneficium
non posse variare, neque si negligas tunc in acceptando pri-
mum Beneficium vacans, petere postea secundum vacans nul-
li adhuc debitum, *ibid.* num. 21. § 24.

Colligatur 8. 9. non posse Imperatorem per primas preces
nominare ad Dignitates Pontificales, nec ad Dignitates ma-
jores post Pontificales in Cathedralibus, nec ad principales
in Collegiis, nec ad Beneficia Jurispraeatorum Lascalis, bene-
ne vero Jurispraeatorum Ecclesiastici, *ibid.* num. 25. § 26. § 27.

Colligatur decimo non posse Imperatorem per primas pre-
ces gravare eundem Collatorem plerumque semel, & expli-
catur hoc quod est semel gravata, *ibid.* num. 26. § 29.

Colligatur 21. non posse Imperatorem primas preces por-
tigere, nisi illis collatoribus, qui habent saltim quatuor
Beneficia sua libera collatione, *ibid.* num. 30. § 31.

Colligatur 12. quod licet concessio primarum preces per-
tinet ad gratias expetivas, non tamen prohibetur a Con-
cilio Tridentino. § 4. top. 19. de reformat. & hoc etiam dato,
adhuc subsisteret, & valeret indultum ipsarum, utpote a
Papa, qui de jure potest supra iura, & Concilium dispensa-
re, *ibid.* num. 32. § 35.

Imo Papa in Indultu primarum precum expresse derogat
etiam Concordatis Germaniae, & gravissimi Auctores voluit
ita vigere tale Indultum, ut Imperator statim ac est electus,
possit eo uti ante confirmationem a Papa obtentam, *ibid.* num.
36. § 37.

Colligatur ultimo, quod ut Indultum hoc primarum pre-
cum Imperatoris suum omnino fortassis effectum, concedit
Papa eidem Imperatori Executori, qui per se, vel per alios,
etiam per Censuram ecclesiasticam possunt compellere
Ordinarios Collatores ad Beneficia conferenda Precibus; &
assignatur quales esse debeant, *ibid.* num. 38. § 39.

Præces primarias Vacante Imperio expresse nullae decla-
rantur; Vide addit. *Aut. Præces* *ibid.* ad art. 21. num. 9.

De origine primarum precum; Vide *ibid.* in nov. add.
ad art. 21. num. 1.

Quamvis Beneficia comprehendantur in primariis precibus,
ibid. in nov. addit. ad art. 21. num. 2. § 2. § 4.

An illi, qui primarias habent preces, polliceri debeant qua-
litas ab statuto vel consuetudine requisitiis, *ibid.* in nov.
add. ad art. 21. num. 3. § 6.

Primarias precibus fruuntur tantum Germani & Indigenae,
ibid. in nov. add. ad art. 21. num. 7.

Quidam scire debent Precibus, ut effectum primarum pre-
cum consequatur, *ibid.* in nov. addit. ad art. 21. num. 8.

De tempore prelio ad infundandas primarias preces Col-
latori Ordinario, & unde incipiat, *ibid.* in nov. add. ad art.
21. num. 9. § 10.

Jus ea primarias precibus alicuius quantitas morte Impera-
toris non capiat, *ibid.* in nov. add. ad art. 21. num. 12.

Morte Precibus ius precum executioni omnino datum,
cessat, idem est si Precibus vel capitulis vel tacite renunciet,
ibid. in nov. addit. ad art. 21. num. 15.

Quid si Imperator fuerit legitimus tempore primarum pre-
ces alie ab Imperatore, *ibid.* in nov. addit. ad art. 21. num. 16.

Precibus suo ius primarum precum possit in alterum trans-
ferre, *ibid.* in nov. add. ad art. 21. num. 17.

Alia vide tom. 8. in Append. Decret. in Bithenae; Borgia
S. Donalio.

BENEFICIA quoad varia quae reperiantur in addit. *Aut. Præces* ad art. 21.

Beneficia Ecclesiastica secularia conferri nequeunt Canonica
Regularibus Lateranensibus, aut Sanctissimi Salvatoris, Vi-
de verb. *Beneficia* in add. *Aut. Præces* ad art. 21. num. 11.

Beneficia Curata, aut residentialia conferri nequeunt Presby-
teris, aut Clericis Congregationis Missionis, *ibid.* in addit.
Aut. Præces num. 2.

Beneficia Ecclesiastica simplicia de Jurepat. Latorum erigi pos-
sunt in Commendas Militem SS. Mauricii & Lazari, *ibid.* in
add. *Aut. Præces* num. 3.

Irritatur Beneficiorum resignationes cum reservatione
pensionis cum pacto eam casandi, & irritatur extinctio
pensionis intra sex menses a capta possessione Beneficii ob-
tenta, *ibid.* in addit. *Aut. Præces* num. 4.

Ad Beneficia & officia Urbis Doctorum requiritur non
suffraganeus gradus in externa Universitate inpositum ad adepti,
ibid. in add. *Aut. Præces* num. 5.

Beneficiorum fructus honeste Beneficiati sustentationi superflui, in pauperes, piosque usus erogandi sunt; in profanos infamum nequeunt sine gravi peccato, *ibid. in add. An. 17. num. 7.* Nam Beneficia Possidētes sunt illorum Domini, an Administratores, *ibid. in addit. An. 17. num. 8.* & Vide verb. *Beneficiatus* art. 1. num. 33. ad 36.

BENEFICIATUS ad quid teneatur?

Beneficiatus tenetur primo ad recitationem Divini Officii, etiam si suam Beneficium sit teneat, si scilicet illud acceptavit, & quando facilius obligatio, Vide verb. *Beneficiatus* art. 1. num. 1. ad 4.

Secundo tenetur Beneficiatus si post sex menses ab obtento Beneficio Divinum Officium non dixerit sine legitimo impedimento) fructus Beneficii tanquam injuste perceptos in iudicium Beneficii, vel pauperum elemosinas erogare jectum ante sententiam iudicis, *ibid. num. 1. § 6.*

Neque hanc restitutionem compensare potest Beneficiatus per elemosinas ante neglectam recitationem datas ex fructibus Beneficii, ob quod tenetur ad Horas; at ob neglectas Horas satis est post illud tempus, a quo Beneficiatus omisit, dare elemosinam, etiam non cogit de debito, neque intendit dare in exolutionem suae obligationis, *ibid. num. 7. § 8.*

Tertio tenetur Beneficiatus Curatus Professionem Fidei emitte coram Episcopo, vel, eo impedito, coram ejus Vicario Generali intra duos menses a die adeptae possessionis Beneficii, & promoti ad Dignitatem, & Canonatus in Cathedralibus, non solum coram Episcopo, seu ejus Vicario Generali, sed etiam coram Capitulo, *ibid. num. 9. § 10.*

Hanc Fidei Professionem per se ipsos, & non per Procuratorem tenentur emitte provisi de Parochialibus, & de Canoniciis in Cathedralibus, *ibid. num. 11.*

Et eandem tenentur decano emitte illi, qui in ademptione ultionis Beneficii similia eam jure emiserunt, *ibid. num. 12.*

Fidei Professionem intra duos menses non facientes tenentur restituere fructus perceptos post lapsos ipsos duos menses, nisi ipsa Sacra Congregatio remiserit, seu condonaverit, *ibid. num. 13.*

Tales autem omittentes Fidei Professionem, licet non faciant fructus suos, distributiones tamen acquirunt, & faciunt suas; nec privantur aliis effectibus possessionis, *ibid. num. 14. § 15.*

Ceteri vero Beneficiati, licet non teneantur Professionem Fidei emitte vigore Concilii Tridentini, & Constitutionis Pii IV. Tamen tenentur ipsam emitte vigore Legum Diocesanae, *ibid. num. 16.*

Professio Fidei emitte potest cor. Vicario Generali, Episcopo ordinarum impedito, verum etiam non impedito, de ipsius tamen licentia, *ibid. in nov. add. num. 1.*

An professio hae Fidei fieri possit per Procuratorem speciale habentem mandatum, *ibid. in nov. add. num. 2.*

An requiritur Sententia declaratoria, ut qui Fidei Professionem non emittunt fructus amittant, *ibid. in nov. add. num. 3.*

An bi, qui intra duos menses professionem fidei non emisserunt, fructus perceptos intra ipsos duos menses amittant, *ibid. in nov. add. num. 4. § 1.*

Distributiones, & Anniversaria non amittuntur ab his, qui professionem Fidei non emittunt. Quando secus, *ibid. in nov. add. num. 6. § 7.*

Provisio Fidei facta post lapsum terminum duorum Mensium non prodest ad recuperandos fructus praeteritos, sed solum ad acquirendos futuros, *ibid. in nov. addit. num. 8.*

Neque juvat triennalis vel ulterior possessio, *ibid. in nov. add. num. 9.*

Quarto tenetur Beneficiatus ad reparationem Fabricae Ecclesiae sui Beneficii, ad quam tenetur etiam Cardinales, & Episcopus potest ob id sequestrare fructus, *ibidem num. 17. ad 10.*

Quinto tenetur Beneficiatus infra annum recipere Ordines requiritos a suo beneficio, eliter jussu impedimento cessante ceret voce in Capitulo, donec illos suscipiat, & perdit dimidiam partem distributionum, *ibid. num. 1.*

Sexto tenetur Beneficiatus a jure communi ad residendum per sonalem in loco Beneficii, etiam in Beneficiis simplicibus; ex generali tamen consuetudine Beneficia simplicia residentia

tiam personalem non requirunt, *ibid. in nov. add. num. 18. ad 19.*

Septimo, §. 9. tenetur Beneficiatus in prima Synodo, quae fit, recipere Decreta Illius, & Concilii Tridentini, exercere hospitalitatem, habere exempla, scripturas, & instrumenta de bonis ac redditibus Beneficii duplicata, ita quod unum fit apud eum, & aliud in Archivio Cathedralis, uti superfluum modesta & frugali mensa, *ibid. n. 6. ad 19.*

Undecimo, 12. & 13. tenetur jurare in manu Episcopi, quod simoniam non commisit in ademptione Beneficii, & quod a Patre non habuit sine dote, pacto, promisso &c. tenetur restaurare Ecclesiam, domos, possessiones, & fundos totales Beneficii, & contribuere pro procuratore Episcopi Visitantis, *ibid. num. 30. ad 32.*

Quartodecimo, 15. & 16. tenetur accedere ad Professiones, ad quas Beneficiatus non accedendo potest cogi sub mortali solvere Pensionem impositam Beneficio, & redditus Beneficii sui honeste sustentationi superfluos erogare in causas pias, ite ut expenderet in causas profanas gravissime peccet, non obstante quod dicunt se admittere sententiam docentium Beneficiarios bonorum superfluum Dominos esse, *ibid. in nov. 31. ad 37.*

An autem Beneficiatus redditus superfluos suorum Beneficiorum in pauperes, & causas pias non erogaret, sed in causas profanas expenderet, ultra peccatum mortale, quod committit, reatatur insuper ad restitutionem, controversia maxima est inter Doctores; affirmant tamen dicimus amplectendam, *ibid. num. 38. ad 42.*

BENEFICIATUS quid de fructibus Beneficii facere possit?

Beneficiatus potest primo vivere de fructibus sui Beneficii, licet habeat pingue patrimonium, & patrimonium cum fructibus ejus potest servare, quibus voluerit; Etsi ex bonis patrimonialibus vivat, potest uti computatione ex redditibus Beneficii, Vide verb. *Beneficiatus* art. 2. num. 1. ad 9.

Secundo Beneficiatus potest licite distribuere superfluos redditus sui Beneficii in eos, qui quamvis habeant necessaria ad vitam, non tamen habent sufficientiam ad decentiam status, & pro conditione, & qualitate personae, *ibid. num. 10. ad 18.*

Tertio Beneficiatus potest ea prohibitis Beneficii alere liberos, non tantum legitimos, sed etiam illegitimos, & spurios, & potest etiam dare dotem filiae etiam spuriae forori, vel alteri consanguineae, *ibid. num. 13.*

Quarto, & quinto Beneficiatus, etiam si bonum patrimonium habet, potest ea bonis Ecclesiasticis filium suum alere, vel etiam fratrem suum, non alium consanguineum, etiam si Pater ipsius possit illi sumptus ad studium subministrare; & Nepotem, vel Consanguineum indigentem ad Doctoratum promoveri, *ibid. num. 14. § 15.*

Sexto Beneficiatus potest ea redditibus Beneficii donare consanguineis, non solum quod necesse habent pro tempore praesenti ad sublevandas suas praesentes necessitates, sed quod in futurum deserviat, fundando redditus perpetuos, quibus ipsi & eorum posterit decenter vivere possint; Dummodo moderetur sit, & non ob familiam memoriam principaliter fiat, sed ex pietate ad posterum indigentiam sublevandam, *ibid. num. 16. § 17.*

Septimo Beneficiatus, qui ex humili familia ad Episcopatum pinguem, vel ad Cardinalatum assumitur, potest ejus fratres, & propinquos, & a fortiori parentes ex fructibus sui Beneficii moderate elevare ad altiorum statum, *ibid. num. 18. ad 20.*

Cavere tamen debent tales Beneficiati non esse attendendum affectum carnis, & sanguinis, sed Christianam prudentiam & modestiam, itaque ad hoc praecleara adferunt exempla, & reprehendantur aliter facientes, *ibid. num. 21. ad 25.*

Octavo Beneficiatus potest ex redditibus superfluis aliquando reservare aliquam modicorum quantitatem ad proprias necessitates probabiliter eventuras, *ibid. num. 29.*

Nono potest de redditibus Ecclesiasticis remanere accepta servitia, quomodo facere etiam quasdam donationes non remuneratorias cum moderatione debita, *ibidem num. 30. ad 31.*

Decimo potest de redditibus Ecclesiasticis ea creare etiam honestam hospitalitatem non solum illam, quae fit erga pauperes peregrinos, sed etiam hospitalitatem urbanam juxta

statum, & qualitatem Beneficii; Imo aliquoties moderna convivio amice parata, ipsos ad honestam recreationem invitare, cum debita tamen moderatone, aliter peccaret mortaliter. *ibid.* num. 21. ad 24.

Undecimo potest et redditibus Ecclesiasticis solvere debita contra pro sol sustentatione, vel ob causam piam, licet habeat ex bonis propriis; domo tamen debita sint contra post habitum beneficium, profus vero ex bonis propriis sunt solvenda, & a Ecclesiasticis solum in illorum defectu. *ibid.* num. 25. ad 28.

Duodecimo, & 13. Beneficiatus potest distributiones pro sua voluntate dispoere, & exprodere, & pro suo arbitrio facere, ac etiam testari de his, quae sibi obveniunt ratione stipendii personalia. *ibid.* numer. 29. & 30.

Reprehenditur Auditor, quod limitationibus aliquot in Artic. 2. propositis multum extransiverit obligationem Beneficiatorum erogandi superflua in pauperes, & Ecclesias, *ibid.* in Not. ?

BENEFICIATUS quid de fructibus Beneficii facere non possit.

Primo Beneficiatus non potest de fructibus Beneficii, nec ad causam piam, ullum de jure facere testamentum; ad eam tamen id consuetudine introduci potest, Vide verb. *Beneficiatus* art. 3. num. 1. & 2.

Vide alia in res. edd. num. 1.

Secundo Beneficiatus non potest neque vi consuetudinis testari de bonis Ecclesiasticis lo notabili quantitate ad causas profanas; idque tamen possunt Beneficii Incole, & Civis Urbis Romae, qui lo ea, vel ejus districtu defecerint, tam lotar vivos, quam mortis causa, *ibid.* num. 3. ed p.

Tertio Beneficiatus non potest sine peccato redditus Ecclesiasticos conjuguius, familiarsque ditare, vel ad majorem statum exaltare, ut pluraque ad conditionem, & decentiam status necessarium habent, eis conferre, *ibid.* e num. 20. ad 23.

Quarto Beneficiatus non potest sine peccato redditus superfluos sui Beneficii expendere in excessivis, & voluptuosis convivis, in Ludis, Theatris, & amplis, ac sumptuosis Palatiis, *ibid.* num. 24.

Nam hoc prohibita Clericis sacrosae testamenti de studiis Beneficiorum veniant distributiones quotidianae, & ea, quae ipsi acquirunt rationis alicujus Ministerii Ecclesiastici, *ibid.* in nov. add. num. 1. & segg.

BENEPLACITUM Apostolicum. Vide verb. *Altitudo per tot.* & *generat* art. 4.

BESTIALITAS. Vide verb. *Luxuria* a num. 64. ad 69.

BIBLIA SACRA. Vide verb. *Scriptura sacra* per tot.

BIBLIOPOLÆ, BIBLIOPEGE. Vide verb. *Libri* & verb. *Libri prohibiti*.

BIGAMIA, BIGAMUS

Quid, quod duplex sit, & quando incorratur Bigamia; & sit quis Bigamus, vel non?

Bigamia quid sit, & qualiter differat a Polygamia olim divinitus quibdam permitta, non a Christo sublata. Vide verb. *Bigamia*, *Bigamus*, art. 1. num. 1. & 2.

Bigamia duplex, civilis vero, interpretativa, & similitudinaria, & unumquemque defecit, *ibid.* num. 4. ed 8.

Bigamia vera incorratur, seu contrahitur, quando quia vere duas uxores successively legitime duxit, autque carnali copula cognovit, quavis utraque, vel alteram haberet ante susceptum Baptismum; secus si cum altera sive priore, sive posteriore Matrimonio non consummavit, *ibid.* num. 9. ad 13.

Uode inferior, quod multiplicitate Matrimonii rati, & non consummati non inducit Bigamiam, sicut nec multiplicitas sponsaliorum etiam si subsecuta sit copula, *ibid.* num. 14. & 15.

Bigamia vera non incurritur ab eo, qui cum meretrice sepius fornicatus est, vel plures Concubinas habuit, sive ante Matrimonium contractum cum una Virgine, sive eo stante, quae post illud; nequa tales conjunctiones impediunt quinque tale Matrimonium adhuc habere perfectam significationem

Sacramenti, *ibid.* num. 16. & 17.

Fundamentum irregularitatis ex bigamia vera in & quoniam ponitur: Et reprehenditur Auditor. *ibid.* in res. add. num. 5. & segg.

Bigamia interpretativa quatuor precipue modis a Doctores censetur incurri.

Et prima modus est, quando quia ducit Viduam, vel alio pte fornicatorem etiam si per vim corruptum, seu qualitercumque caraliter cogitum, & cum a Matrimonio consummatus sit una caro cum illa; etiam si id penitus ignoraverit. *ibid.* num. 18. & 20.

Hanc tamen Bigamiam interpretativam non incurrit ducens Virginem, & axillimos illam esse corruptam, nec qui ducit viduam, sed a priore Marito incognitam, nec qui ducit mulierem, non ab alio, sed a se ipso solo corruptam, *ibid.* num. 21. ad 23.

Secundus modus Bigamiae interpretativae est, quando quia ducit virginem, & postquam adulterata est, illam adhuc caraliter cognoscit, etiam si id ignoraverit, & ipsa uxore non violata, sed per vim cognita sit ab adultero, *ibid.* num. 24. & 25.

Quinto iam incurrit, etiam si compellatur ab Ecclesia de quo conjungi, & copulari Uxori, qui ipso pro mortuo habito, precedente iudicio Ecclesiae, alteri copulat, & Matrimonium consummaverit, *ibid.* num. 26. ad 28.

Tertius modus Bigamiae interpretativae est, quando quia sinit duo Matrimonia, unum validum, & alterum invalidum, & utrumque consummat, Et hoc corrit respectu cujuscumque Clerici etiam in solis Minoribus, & Laici, *ibid.* num. 29. & 30.

Hanc Bigamiam interpretativam Irregularitatem incorre etiam qui bona fide contraxit uxorem Matrimonium, illudque consummavit, & postea, cogita oullitate ejusdem, ad aliud transivit, illudque consummavit, nec non, qui dissoluto priori Matrimonio legitimo, ignorans impedimentum, aliud contraxit, *ibid.* num. 31. & 32.

Quartus modus Bigamiae interpretativae est, quando quia etiam si sit Clericus in Minoribus, vel Laicus, sinit duo Matrimonia, sed utraque invalida, & utraque consummat, *ibid.* num. 33. ad 37.

Hanc Bigamiam interpretativam Irregularitatem incurrit omo, qui unum Matrimonium invalidum propter aliquid impedimentum dirimeat contraxit, & consummavit cum vidua, vel corrupta, *ibid.* num. 38. ad 40.

Bigamia similitudinaria incorratur, quando quia in Sacris constitutus, vel lo aliqua Religione Professus Matrimonium contrahit cum aliqua, tamque carnaliter cognoscit, *ibid.* num. 41. ad 44.

Antiquitus incognita sinit bigamia interpretativa. Unde ortum ad. habuerit vid. *ibid.* in nov. add. num. 1. & segg.

Bigamia tam propria, quam similitudinaria prohibetur Diaconis Ecclesiae Orientalis *ibid.* art. 3. in add. Auditor. num. 32.

BIGAMIA quod ad ejus effectus, & pema.

Bigamiae effectus lo prima est irregularitatem inducere, ac proinde Bigami prohibentur Tonsum, & Ordines suscipere, & lo suscepta ministrare, etiam talia Irregularitas ax antiquissima traditione Apostolica, & ex defectu Sacramenti. Vide verb. *Bigamia* art. 1. num. 1. ed 5.

Isoper Bigamiae effectus est privare Bigamos omni privilegio Clericali, ac eos subicere jurisdictioni Fori secularis, ut meros Laicos, nec deferre possunt habitum clericalem, & tonsuram, siveque incapaces Ecclesiastici Beneficii, Imo & pensionem, nisi accedat dispensatio Apostolica; & hac stant censentur etiam dispensati ad retinendum privilegium, seu exercitium characteris Clericatus ad dictum effectum, *ibid.* num. 5. ad 11.

Licet Bigamizationis Bigamiam ordinari non debeat, tamen si secus fieret, Characterem reciperet; & quavis amittat exercitium, & privilegium Clericale, tamen ratiore Characteris non destituitur Clericatus tamquam fignio indelebili, *ibid.* num. 12. & 13.

Poma privationis omnia privilegia Clericalis oca cum prohibitionis deferendi Tonsuram, & habitum Clericalem imposita Bigami habet locum solum lo Clerici constituta in solis Ordinibus Minoribus, *ibid.* num. 14. ad 17.

Similiter non privatur privilegio Clericali Bigami professi in aliqua Religione approbata, sed adhuc gaudent privilegia

legis Clericorum, & qui tales percuteret, esset excommunicatus, *ibid.* num. 18. & 19.

Non solum in Sacris Canonibus incurritur poenam Bigami ordinati, ut nequeant in subsecuti Ordinisb initiari, & ad altiores ascendere, & siuevadant irregulares; sed etiam specialem poenam incurrit Episcopi tales Bigamos Ordinantes, & promouentes, videlicet suspensionem annalem ipso iure a collatione ejusdem Ordinis, quem contulit Bigamo, nec non a celebratione Missae, *ibid.* num. 20. ad 24.

Sententia tamen tenens Episcopi ordinantes Bigamos nullam poenam impositam esse ipso iure, seu late sententiae, sed solum poenam sententiae ferendam est suffulta solidis fundamentis, & gravissimis Doctoribus, *ibid.* num. 25. & 26. Ultra quàm quod Sacra Cong. Conc. censuit Episcopum ordinantem Bigamos non incurere aliquam certam poenam ipso iure, seu late sententiae, & contrarium esse jam seditionem ad terminos juris communis, *ibid.* num. 27. & 28.

Principio Bigami a solis Sacris Ordinibus erat exclusi. Deinde Concilium Lugdunense sub Greg. X. non extra Regulam posuit quoad ceteros Ordines, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Bigamus idest irregularis scilicet censetur ille etiam, qui non uxorem ante Baptismum, & aliam post Baptismum habuit, *ibid.* art. 2. in add. *Ausdr.* num. 22.

Bigamus abluere debet ab administrando sacramento Baptismi etiam in casu necessitatis, alius addit ab hac nota immunis, *ibid.* art. 3. in add. *Ausdr.* num. 24.

BIGAMIA quoad ejus dispensationem,

Papa dispensare potest in omni Bigamia, & quoad omnes Ordines, & Dignitates. Vide verb. *Bigamus* art. 3. a nov. t. ad 3. & in nov. add. num. 1. & segg.

Episcopus dispensare nequit in Bigamia vera, & interpretativa notoria non solum quoad Ordines sacros, seu Majores, sed etiam quoad Ordines Minores, aut primam Tonsuram, vel Beneficium simplex, *ibid.* num. 4. ad 19.

Licet autem Episcopus nequeat dispensare in Bigamia notoria, potest tamen in Bigamia interpretativa occulta, & contracta inde Irregularitate, quod ea provenit ex delicto occulto, *ibid.* num. 18. & 19.

In Bigamia similitudinaria, quae pure sit talis, nec Bigamiam interpretativam admixtam habet, Episcopus dispensare potest etiam ad altiores Sacros Ordines suscipiendos, vel ministrandum in susceptis; dummodo Clericus in Sacris, vel Professus in Religione, qui de iacho cum una Virgine contraxit, & consummare praesumpsit, praesentis correptionis laudibilibus vitam duxerit, *ibidem* num. 22.

Praelati Regulares quicumque sint, speculato jure communi, & seculis specialibus privilegiis dispensare non possunt cum suis subditis Regularibus nequidem quoad Ordines Minores, *ibid.* num. 23.

Quantum autem ad specialia Regularium privilegia plures Doctores tenent, Religiosis dispensari posse in Bigamia praesata, acedum a Superioribus, sed etiam a quocumque Confessario Ordinis, *ibid.* num. 24. ad 26.

Per solidam vero rationem contrarium sustinent plurimi alii; unde concludendum est, quod cum hoc petinatur ad questionem facti, sunt attendenda, & caute consideranda Indulta a S. Sede supra id Regularibus concessa, *ibid.* num. 27. ad 30.

In Bigamia similitudinaria possunt Praelati Regulares cum Novitiis, ac Profatis suis subditis dispensare in illis casibus, in quibus possunt Episcopi, *ibid.* num. 31.

BIRRETUM.

Biretum est tegumentum capitis Clericorum proprium; Vide verb. *Biretum* in nov. add. num. 1.

Communicatum Biretum solum Magistris Artium, & Doctoribus, *ibid.* in nov. add. num. 2.

Bireti, seu Biretini, aut Pileoli usus in Missa, etiam extra Canonem, concedi non potest ab Episcopo, sed solum a Papa; nullus etiam Episcopus eo uti potest sine Sedis Apostolica licentia, *ibid.* num. 1. & 2.

Biretum debet Episcopos cum Capis sedens ad sedem suam de per se sibi extrahere, & reponere; nec potest Decretum facere, quod sui Clerici teneantur semper deorsum Biretum, *Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.*

ibid. num. 3. & 4.

Canonici in Processione intra Ecclesiam debent incedere capite detecto, & extra eam cum bireto in capite, atque Clerici in Choro uti debent bireto, & non pileo, *ibid.* num. 5. & 6.

Biretum rubrum omnibus Cardinalibus, exceptis Regularibus, concessum erat, dicitur extitisse ad Cardinales ex Ordinibus Regularibus, habitu tamen Religiosis, in qua fuerat profectus, in ceteris nihil immutato, *ibid.* num. 7. ad 9.

BLASPHEMIA

Quid, quotuplex, & quoniam culpa sit?

Blasphemia est contumeliosa locutio in Deum, seu contumeliosa de Deo assertio, vel negatio, vel immedata, quae Deum in seipso attigit, vel mediata, quae profertur in Sapientiam. Vide verb. *Blasphemia* art. 1. num. 1. & 2.

Blasphemia quod dupliciter potissimum committi potest. Primo dum de Deo negatur, quod ei convenit, vel aliquid de ipso affirmatur, quod ei non convenit; a. dum quis Deum detestatur; 2. dum quis contumeliosas locutiones proferit in B. Mariam Virginem, vel Sanctos, aut Sacramenta, vel res Deo sacras; 3. dum quis abusive affirmat, vel negat, aut detestatur, vel imprecatione per despectum, aut indignationem injuriuse, aut pioberose, nomine Dei attributa, Sacramenta, Christi sanguinem &c. *ibid.* num. 3. ad 6.

Blasphemia praecipue dividitur in haereticalem, & simplicem, ac utraque assignatur, *ibid.* num. 7. ad 9.

Ad simplicem seu non haereticalem Blasphemiam reducuntur primo omnia verba injuriose suspensiva Christi membra, vulnera, seceramenta; a. verba contumeliosa prolati in Sanctos formaliter quatenus Sancti sunt, sive cum habitu, dicitur scilicet virtuali ad Deum; 3. signa, & facta contumeliosa contra Deum, contra Imagines Christi Crucifixi, Virginis Mariae, aliosque Sanctiorum, licet verba non sint, *ibid.* num. 10. ad 12.

Blasphemia quolibet deliberata commissi est peccatum mortale, etiam si sit loco prolata; dummodo deliberata, & adverteretur ad inhonorationem Dei, *ibid.* num. 13. & 14.

Item est peccatum mortale, licet prolata ex habitu, aut ex indignatione, & ira, si Blasphemias ita loquens advertatur ad villipensionem Dei, vel rerum sacrarum, quae verba seu Blasphemiam praesentant; aliter tamen non peccat graviter, sed hoc mortali tenetur serio contrariarum habitum tollere, *ibid.* num. 15. ad 17. Consultendus hac de re Pater Confessor a *ibid.* in notis notis art. 1. ad num. 17.

BLASPHEMIA, quoad ejus poenam, & ejusdem Judicem competentem.

Blasphemia culpa in lege veteri erat mortis poena subiecta, Vide verb. *Blasphemia* art. 2. num. 1. & 2.

Ob Blasphemiam Antiochus infamabilis, & invisibilis plaga percussus fuit, Holofernes sarmion manu occisus, Goliath a Davide lapidis ictu & funda emissio peremptus, Populus ob Blasphemiam Eleemio gladio, & fure consumptus est; sic veli alii ob Blasphemiam morte puniti sunt, *ibid.* num. 3. ad 5.

Modo Blasphemiae poena alia fuit de jure Canonico communi, aliterque a variis Pontificibus etiam contra non deaunciantes, & alia de jure civili, ac omnes luculenter recensentur, *ibid.* num. 8. ad 23.

Ob poenam contra Blasphemias hinc inde aliquid relaxatas rectam attendendum esset monitum, Vide *ibid.* num. 4. & 25.

Ad hoc autem ut Blasphemia ordinis poena a jure statuta subsistat, debet deliberata & plena advertentia Blasphemias profere, *ibid.* num. 26. & 27.

Iracundia ad hoc ut excuset Blasphemiam a rigore poenae a jure statuta, debet ortum habere ex gravi & iusta causa, ut si quis v. g. ab hoste injurie invasus, vel uxorem in adulterio deprehendens accitius blasphemet, *ibid.* num. 28. 29. & 30.

Judex competentis Blasphemiae haereticis, seu haereticis conjunctam haerem est solus Ecclesiasticus; non haereticis autem seu simplicibus potest esse Ecclesiasticus, vel secularis, & inter hos datur locus preventioni, abique tamen praesidio

quo proprii respectu fori: & ab Ecclesiastico compelli potest seculari ad puniendos Blasphemos, *ibid. ann. 2. ad 34.*

BLASPHEMIA propositio que fit? Vide verb.
Propositiōis damna *ann. 30.*

BONA ECCLESIASTICA

Quoad alienationem, locationem, occupationem,
seu usurpationem.

Bona Ecclesiastica sine iusta causa, & debita solemnitate alienari non possunt. Vide verb. *Bona ars. 1. num. 1. & verb. Alienatio ars. 1.* ubi & que veniant nomine bonorum Ecclesiasticorum, & que iuste alienandi cause, ac solemnitates requiruntur.

Bona Ecclesiastica jam incorporata alienari non possunt sine requisitis solemnitatibus, quavis sint Ecclesie ita relicta, ut possint pro libito sine solemnitatibus alienari; tamen quando incorporata relicta Ecclesie sub expressa conditione, ut vendantur ad aliquem determinatum effectum, possunt alienari sine solemnitatibus, *ibid. ann. 2. ad 5.*

Post incorporationem autem ea illicite Testatoris precepto solum generaliter, ut bona vendantur, & non specialiter ut certa, & determinata bona vendantur, requiritur Beneficium Apostolicum pro alienatione certorum, & determinatorum bonorum, *ibid. ann. 6. & 7.*

Sine Beneficio Apostolico alienari possunt Bona immobilis relicta Monasterio, seu Ecclesie incapaci ea retinendi, *ibid. ann. 8. & verb. Syndicus Apostolicus ann. 19.* ubi decretatur modus.

Bona Ecclesiastica sine Beneficio Apostolico possunt locari ad tricarium fructiferum, *ibid. ann. 9. & 10.*

Locatio autem vel fructificatio singulis annis ad sexcentum v. g. aut ad novem annis simpliciter & indivisibiliter est nulla & invalida etiam pro primo tricennio; secus si divisibiliter, ut exponitur *ibid. ann. 11. & 12.*

Bona Ecclesiastica occupantur, seu usurpantur, quicumque sint, incurrunt excommunicationem ipso facto Papae reservatam, *ibid. ann. 13. ad 15.*

Excommunicationem latam contra usurpantes Bona Ecclesiastica incurrunt primo a. & 3. omnes Jurisdictionem Ecclesiasticam sibi tanquam propriam usurpantes, sequestrantes, vel surripientes inique fructus alicuius beneficii, vel distributiones, *ibid. ann. 16. ad 18.*

Quarto & 5. omnes usurpantes fructus, redditus, vel proveniunt Ecclesie, seu Beneficii vacantis, & Papatus Sede vacante, & spectantis ad Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, vel Beneficiorum, *ibid. ann. 19. & 20.*

Sexto & 7. omnes vi, aut clam Arbitres alieni Beneficii cedentes, & usurpantes, aut impedientes quo minus recipiant ab illis, ad quos pertinent, proveniunt Ecclesiarum, vel pium incrementum, *ibid. ann. 21. & 22.*

Octavo & 9. omnes Excommunicationem incurrunt, si va publica, seu privata auctoritate bona seu Jura Ecclesiastica usurpent, etiam si Ecclesiastici; imo Clerici etiam alias poenae incurrunt, & assignantur, *ibid. ann. 23. ad 25.*

Decimo omnes Ecclesiastici consentientes occupationi, vel usurpationi bonorum Ecclesiasticorum incurrunt in Excommunicationem Concilii, & Bullae Coenae, *ibid. ann. 26.*

Undecimo omnes supradicti incurrunt Excommunicationem latam in Concilio Tridentino, & in Bulla Coenae contra usurpantes bona, seu Jura Ecclesiastica solummodo quando fuerint predicta bona usurpata, seu occupata Ecclesiastica, *ibidem ann. 27.*

Excommunicationem latam contra usurpantes bona & Jura Ecclesiastica non incurrunt primo usurpantes fructus, quos Sacerdos percipere solet ex bonis patrimonialibus, ad quorum titulum promouit et ad sacros Ordines, *ibid. ann. 28.*

Secundo hinc Excommunicationem non incurrunt hi, qui Clerico tantum ex fructibus Beneficii subtrahit, quantum respondet suo credito, dummodo summam sui Crediti non excedat, *ibid. ann. 29.*

Tertio probabilius credentes bona Ecclesie ad se pertinere, & illa occupant, non incurrunt in Excommunicationem Bullae Coenae, & Concilii Tridentini, *ibid. ann. 30.*

Quarto Fures, Milites, & huiusmodi surripientes bona

Ecclesie non incurrunt in Excommunicationem Bullae Coenae, & Concilii. Partem autem committentes intra Ecclesiam sunt ipso iure excommunicati, *ibid. ann. 31. & 32.*

Quinto Excommunicationem latam contra usurpantes bona Ecclesiastica non incurrunt ipsa alienantes sine solemnitate, *ibid. ann. 33.*

Ad bona Ecclesiastica refertur omne illud, quod est in Ecclesie patrimonio iure quocumque, & ex quo redditus Ecclesie augentur, *ibid. in nov. add. ann. 1.*

Divisio bonorum Ecclesiasticorum in communia, & menalia, & illius usus, *ibid. in nov. add. ann. 2. & 3.*

Quandam Ecclesie incespit bona stabilia possidere, *ibid. in nov. add. ann. 4. & 5.*

Modi quibus Ecclesia acquirit varii sunt; & aliquot recensentur, *ibid. in nov. add. ann. 6. & 7. & 8.*

Singularia donationis bonorum Ecclesie ita; Vide *ibid. in nov. add. ann. 8. & 9.*

Quid agere debeat Episcopus in donatione bonorum Ecclesie ita ab eo, qui Episcopus extorque vult, *ibid. in nov. add. ann. 10. & 11.*

Bona Ecclesie, nisi de illo titulo doceatur, titulo dotis acquisita censentur, *ibid. in nov. add. ann. 12.*

Verle quæstiones circa bona Ecclesie ab hostibus invasa, & a Catholico Rege itatam recuperata, *ibid. in nov. add. ann. 13. & 14.*

BONA Ecclesiastica quoad eorum immunitatem.

Bona Ecclesiastica, quantum ad praesens spectat, in triplici genere possunt considerari. Ei que sunt bona primi generis, qualiter immunita, & exempta; Vide verb. *Bona ars. 2. ann. 1. & 2.*

Bona secundi generis, que sint, ac quomodo immunita, & exempta, *ibid. ann. 3. ad 10.*

Bona Ecclesiastica tertii generis que sint, & qualiter immunita, & exempta, *ibid. ann. 11. ad 15.*

Omnia supradicta triplicis generis bona Ecclesiastica sunt immunita, & exempta ab omnibus oneribus, & exactionibus laicalibus, necdem de jure Civili, & Canonico, sed etiam de jure divino; variis autem re adducuntur cum summa Constitutione Urbani VIII. quæque intentis summarie referuntur, *ibid. ann. 16. ad 69.*

Quamvis autem Ecclesie, Ecclesiasticæque persone, ac bona, & res ipsarum quilibet sint immunes, & exemptæ ab omnibus exactionibus, & oneribus etiam tempore necessitatis, tamen fæc copulativè concurrentibus conditionibus tempore necessitatis Ecclesie, & Ecclesiasticæ persone ratione suorum bonorum tenentur ad collectas, exactiones, & contributiones extraordinarias, & assignantur dictæ sex conditiones, *ibid. ann. 70. & 71.*

Immunitas bonorum Ecclesiasticorum a contributiosis & Collectis Legibus etiam Civilibus fundatur, *ibid. in nov. add. ann. 1. & 2. & 3.*

Custat etiam bona Ecclesiastica olim gavia fuisse immunitate illa, nullo adhibito discrimine, quod postea inolevisse observat, *ibid. in nov. add. ann. 5. & 6.*

An bona, quæ priusquam Ecclesie obveniant, obnoxia erant tributis & oneribus, eo ipso quod Ecclesiastica sint, immunita evadant a tributis & gæbellis, *ibid. in nov. add. ann. 7.*

An Conductores bonorum Ecclesiasticorum gaudeant Immunitatis privilegio, *ibid. in nov. add. ann. 11.*

Item Emphyteutæ & Coloni pariter & jure hereditario, vel Culoi perpetui bona Ecclesiastica possidentes an eadem Immunitate gaudeant, *ibid. in nov. add. ann. 12. & 13.*

An Emptores fructuum bonorum Ecclesie gaudeant Immunitate, quæ gaudet ipse Ecclesia, *ibid. in nov. add. ann. 14.*

Attamen Privilegium bonis Ecclesie competens est, ut sint exempta a seculari jurisdictione, & subiecta solum Ecclesiasticæ, *ibid. in nov. add. ann. 15.*

BONA Ecclesiastica quoad poenam violentum aeream Immunitatem, & quoad absolutionem ab assensu.

Ultra gravissimum Sacrilegii culpam triplex potissimum poena incurrunt a violentis Immunitatem bonorum Ecclesiasticorum, & assignantur; Vide verb. *Bona ars. 3. ann. 8. ad 4.*

Excommunicationis poenam lacerant omnes & flagiti sine expressa speciali licentia Romani Pontificis exigerent ab Ecclesiis, Ecclesiasticisque personis, nec eorum bonis Collectas, Decimas, Telas, Præstantias &c. *ibid.* num. 5.

Item qui Pedagia, Quidagia, Tales, & Vestigalia eisdem imponunt, vel ab eis exigunt pro rebus propriis ipsorum Ecclesiasticorum, aut sic imposita etiam a sponte dantibus, & concedentibus recipiunt, necnon omnes in praedictis per se, vel per alios, directe, vel indirecte peccantes, *ibid.* num. 6. ad 8.

Quoniam etiam successores in Officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis Excommunicationem incursum, nisi intra mensem satisfecerint, seu satisfactionem præstari a Communitate, & ab his, in quorum utilitatem concessum est tributum, seu collecta, curaverint, & in bonum defectu, si successores sint etiam heredes, tenentur ad damna, *ibid.* num. 10. & 11.

A præfata Excommunicatione incurrenda nulla consuetudo etiam immemorabilis, aulle prescriptio, nullum privilegium, nullumque alius titulus excusat, *ibid.* n. 12. ad 15.

A præfata Excommunicatione, abliquo penitus extra articulum mortis, nullus præter Romanum Pontificem absolvere potest, & in articulo mortis nullus absolvere potest, nisi Violatoris prius cautionem præstent de satisfaciendo &c. *ibid.* num. 16. ad 18. ubi datur necessaria adventitia.

Quid si aliquis alius, quem Romanus Pontifex extra mortis articulum, vel in articulo mortis, non servatis præfatis conditionibus, similem Violatorem absolvet, & quid, ut absolutio etiam per Romanum Pontificem factam Violatoribus immunitatis suffragetur, necesse sit. Vide *ibid.* num. 19. & 20.

BONA Leicalia; & præcipue bona Conjugum, & Filiorum Familias quod eorum esse, proprietatem, & Usurfructum.

Bona Conjugum alia sunt Dotalia, alia Paraphernalia, alia Antipheralia, alia propria, alia communia; & in primis Dotalia sunt ea, quæ ab Uxore, vel ab alio nomine ipsius dantur Marito ad onera Matrimonii sustinenda; eorumque usufructus est Meriti, proprietatem autem Uxo- ris, & ita ut pro ea hypotheca maneat Mariti bona; Vide verb. *Bona* art. 4. num. 1. ad 5.

Dantur tamen duo præcipui casus, in quibus proprietas, seu Dominium Dotis plene transit ad Maritum, sed cum obligatione tantumdem soluto Matrimonio restituti, & assignatur; atque in his periculum spectat ad Maritum, *ibid.* num. 6. & 7.

Bona Paraphernalia, seu Extradotalia sunt omnia alia bona Uxo- ris extra Dotem, & hæc plene ad Uxo- rem pertinent; imo si Marito commissa sit administratio, Uxo- ræ tacite habet hypothecam in eisdem bonis, non tamen ita privilegia- tam, ut pro Dote, *ibid.* num. 8. ad 11.

Plenissime de Bonis Paraphernalibus. Vide *ibid.* in nov. addit. num. 8. & seqq.

Declaratur num. 10. Auctor, *ibid.* in nov. add. num. 27. Bona Antipheralia, propria, & Communia quæ sunt? *ibid.* num. 12. ad 15.

Ex dictis inferitur 1. Maritum graviter peccare consumendo, ac dilapidando bona paraphernalia Uxo- ris, aut in Bac- chum &c. expensas, etiam eorum administrationem habeat, & ad restitutionem teneri; ut idem quoque dicendum, si inuito Uxore quid notabile dissipet de bonis communibus in excessibus commestrationibus &c. *ibid.* num. 16. ad 19.

Inferitur 2. etiam Uxo- rem graviter peccare consumendo, & dilapidando, seu dissipando summam notabilem ex bonis Mariti, eo rationabiliter invito, adeoque ad restitutionem teneri, & idem dicendum in bonis communibus, etiam si alienet dissipando acquisite sua industria; sed vero si absumat in bonum familiæ, *ibid.* num. 19. ad æ.

Inferitur 3. Uxo- rem in supradictis casibus teneri statim restituere aliquid ex tribus, qui tenduntur, modis; excusatur autem, si etiam Maritus sit prodigus, vel dilapidator, aut omnimoda addit impotentia, *ibid.* num. 20. ad 29.

Inferitur 4. posse Uxo- rem sine peccato & onere restitu- tionis de bonis communibus, seu propriis Mariti disponere in variis casibus, qui satis adducuntur, ac luculenter edicun- tur, *ibid.* num. 25. ad 37.

Bona receptitia Uxo- ris quantum sint, & Ius, quod in illa ma- zito competit; vide *ibid.* in nov. addit. num. 6. & 14.

An amplius dentur Uxo- ri bona receptitia, *ibid.* in nov. add. num. 29.

De iure Communi nulla est inter Conjuges communio, quæ inducit etiam a statutis plurium Gentium, *ibid.* in nov. add. num. 1 & 2.

Bona Filiorum Familias alia sunt castrensia, alia quasi castren- sia, alia adventitia, & alia profectitia. Castrensia quæ sint, & hæc undequaque, ac plene spectant ad Filium. *ibid.* num. 38. 39. & 40.

Pleniori calamo hæc enucleantur, *ibid.* in nov. addit. num. 26. & seqq.

Reprehenditur Michalor de Fratribus part. 5. cap. 1. n. 18. *ibid.* in nov. addit. num. 36.

Quid sit peculium irregulare adventitium, *ibid.* in nov. add. cum 65.

Pecunia Juridica quorsum sit referenda; vide *ibid.* in nov. add. num. 79.

Bona quasi Castrensia quæ sint, & ista quoque pleno iure ad Filium pertinent, *ibid.* num. 41. & 42.

Bona adventitia quæ sint, eorumque dominium directam ha- bet Filius, utile vero Pater; quandoque etiam utile habet Filius & assignatur; ut etiam proditur, quid si bona adventitia sint usque consumptibilia, ut pecunia, visum &c. *ibid.* num. 43. ad 46.

Bona profectitia quæ sint, & hæc penitus spectant ad Patrem solum, nisi quædam fuissent principaliter ex affectu in Fi- lium donata; vide *ibid.* num. 47. ad 50.

Quæ ab ipsa parentibus dantur Filio in patrimonium, ut suscipiat sacros Ordines, vel Filia in Dotem, aut Filio ad Nuptias, ad studia &c. non sunt profectitia, nisi quædam hunc effectum, quod debeat p-ssse in partitionem hereditatis cum aliis Fratribus asserit, Dominium tamen eorum, & fructus percipiendi ad Filium, vel Filiam pertinent, *ibid.* num. 51.

Ex dictis inferitur 1. posse Filium de bonis castrensi- bus, & quasi castrensi- bus libere ad suum arbitrium independentes a Patre disponere, non secus, ac si esset Patris familia, *ibid.* num. 52.

Inferitur 2. Filium peccare graviter, & teneri ad restitu- tionem, si rationabiliter invito Patre notabilem quantita- tem suscipiat de bonis utrumque patris, *ibid.* num. 53.

Inferitur 3. Patrem graviter peccare peccato injustitiae, si Filio rationabiliter invito, auferat bona castrensia, vel quasi castrensia in notabili quantitate, *ibid.* num. 54.

Inferitur 4. & 5. Patrem graviter peccare, si bona adventitia Filii, quoad proprietatem, auferat, vel exoneret per malam administrationem, et alio modo lndat, secus au- tem de profectitiis, *ibid.* num. 55. ad 57.

Ascribitur ab Auctore occasio tractandi de legibus obsta- vandis in concedendis locationibus bonorum Cameræ, *ibid.* in addit. Auct. num. 58.

Atque bona Cameræ devoluta iterum in feudum vel em- phyteusum ab ullo non posse concedi, nisi a solo Romano Pontifice, *ibid.* in add. Auct. num. 60.

Neque ab alio nisi Romano Pontifice concedi posse restitu- tionem integram adversus Caducitatem in usque, ut com- positiones super responsionibus non solutis, *ibid.* in add. Auct. num. 61.

Si tamen Invenitur bonorum Cameræ ex lege concessum fuit, ut renovetur post certum tempus, Legato, aut Pro- vinciarum Praefides posse renovationem concedere, *ibid.* in addit. Auct. num. 62.

Item si Possessoribus indultum repertum, ut bona Cameræ alienare possint de consensu Cameræ, illis concedi, ut consensum nominis Cameræ præstare possint, *ibid.* in addit. Auct. num. 63.

In casibus tamen decisionis Romani Pontificis esse expe- diendam, *ibid.* in add. Auct. num. 64.

Peritque occasione arripit docendi, quod Bona reo- rum statim ex initio inquisitionis, si indicia graviora suppe- rant, describi debeat, eque descriptio inferri debet in pro- cessu, & Commissario Cameræ intimari, *ibid.* in add. Auct. num. 65.

Quid sit id in Commissionibus Tribunalis Vicarii & A. C. neglectum fuerit, *ibid.* in addit. Auct. num. 66.

BREVE, BULLA

Quid fiat? Unde dicatur? In quibus differant,
& conveniant?

Nomine Brevis Apostolici veniunt illae Litterae Pontificiae; quae in membrana subtilibus, & candida, characteribus latino nitido eleganti, ac intelligibilibus sunt descriptae, & non sigillo plumbeo, sed cera tuba, chondulis lineis inclusis, anulo Piscatorio signatae, ac manu Secretarii subscriptae; & versutus annulus Piscatorius, Secretarius, & nomenclatura Brevis. Vide verb. *Brevis*, *Bulla* num. 1. ad 5.

Nomine Bullae veniunt illae Litterae Pontificiae, quae expediuntur sub plumbo, sive sigillo plumbeo pendente ex Chordulis confectis in membrana magis nigra, & rudi, atque antiquo characteribus gallico, ejusque usus unde ductus assignatur, & bullae idem, ac sigillare comprobatur, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Indicantur Loca, in quibus Regulae inveniuntur, quibus verum a falsa Bulla distinguantur, *ibid.* in nov. add. num. un. Brevis, & Bullae inter se multipliciter differant, & praecipue resecratur differentia, *ibid.* num. 9. ad 16.

Non obstantibus autem variis Brevis inter, & Bullas distinctionibus, in hoc animum conspirant, quod aequalis sint auctoritas, culmine falsi ejusque penis teneatur tam falsificatio Bullae, quam Bullae, utique legia habeant, *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Gratiorum genera assignantur, quae sub nullitate poena expediti omnino debent per Secretarium Brevis, & quae promissive per illum, & Datarium expediuntur, *ibid.* in add. *Auth.* num. 21. & 22.

BULLA CRUCIATAE

Cruciatæ origo, & quare Bulla *Cruciatæ* vocetur; Vide verb. *Bulla Cruciatæ* num. 60. in not. sub 2. & seqq. Bulla Cruciatæ expenditur, ex ubi quia ad eam valide obtinendam consistere habeat, additur, *ibid.* num. 1. ad 4.

Pro Bulla Cruciatæ obtinenda quid requiratur; se ad idem proportio, & proprietates elemosynae extricatur, *ibid.* num. 5. ad 7.

Regulares nihil habentes proprium quomodo possint Bullam obtinere, ut etiam quid sanandum de Pauperibus, *ibid.* num. 8. ad 10.

Bulla datur per annum integram a die promulgationis Bullae in quovis respectivo loco, etiam intra ipsum motuam Pontificis, vel Commissarii Bullae, *ibid.* num. 11. & 12.

Bulla communis, ut prodest, debet necessario, & recipi, & acceptari, & simul retineri impressa, aut scripta, ac sigillo, & nomine Commissarii, seu ejus Delegati firmata, & consoluta etiam cum inscriptione nominis illam accipientis, *ibid.* num. 13.

Ut Bulla prodest, non est necesse, ut eam quis secum ferat, vel manu tangat, quando velit aliquo ejus privilegio uti, sed fasit eam domi retinere, quumvis in alia Civitate, imo etiam apud absentem. Non potest tamen relinquere apud distributorum, seu thesaurarium, *ibid.* num. 14.

Si Bulla amittitur inculpabiliter, potest adhuc amittenda ejus privilegia uti; Secus si consensu amittitur, proiciatur, aut laceretur, *ibid.* num. 15.

Potest Bulla sumi pro Petro a Paulo assente in eadem Civitate Regni, seu Provinciae Bullae, si Paulus illam ferat ad Petrum, vel Petrum de acceptione monent, & ipse Petrus acceptet, & si Paulus pro Petro elemosynam dedit, & Petri nomen in illa inscriptum, & pro Petro ferret. Secus autem, si uterque extra Provinciam Bullae, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Bulla non prodest Petro atqueque si admonitus de acceptione Bullae pro se facta a Paulo, sive in eadem, sive in diversa Civitate ejusdem Regni Bullae Petrus, & Paulus existant, etiamque Petrus acceptionem Bullae Paulo commiserit, & ipse Petrus fecit Paulum ejus diligentissimum in exequendo ejus negotiis, seu quolibet anno solitum esse eodem die pro se Bullam accipere, *ibid.* num. 19.

Bulla communis potest eodem anno bis simul, data utraque vice elemosynae taxata, ac secunda quod optetur, assignari. Et tertio potest iterum, seu bis accipi eodem anno Bulla pro defunctis, *ibid.* num. 20.

Per communem Bullam Cruciatæ varia coequebantur privilegia; & Primo conceditur amplissimum privilegium variae completionis circa tempus interdicti; assignatur, simulque elucidantur, *ibid.* num. 21.

Secundo, conceditur privilegium vescendi ovis, lactationis, & estrubus diebus jejuniorum durante Bulla; ad casum nisi necessitas patienti sit certa, requiritur consilium utriusque Medici (cujus nominis quid veniat explicatur); ad ova, & lactationis fasces Bulla, *ibid.* num. 22. ad 24.

Ratione Bullae Cruciatæ possunt omnes non excepti etiam sine consilio utriusque Medici vesci ovia, & lactationis cunctis diebus jejuniorum etiam Quadragesimalium, & assignantur excepti per Bullam communem quoad jejunia Quadragesimalia, *ibid.* num. 25.

Ex praedictis exceptis per Bullam communem varit per aliam Bullam vocari solitam Bullam lactationis possunt vesci ovia, & lactationis etiam in Quadragesima, excepta hebdomada sancta, quae incipit a Dominica Palmarum inclusive, & assignatur taxa, *ibid.* num. 26. & 27.

Regulares utriusque sexus, non possunt uti Bulla lactationis quoad jejunia quadragesimalia, exceptis Episcopis non assumptis ex Ordine Minorum, *ibid.* num. 28.

Cardinales Regulares an possint uti dicta Bulla lactationis, *ibid.* num. 29.

Cardinales Saeculares non Presbyteri per solam Bullam communem Cruciatæ vesci possunt ovia, & lactationis per totam Quadragesimam, etiam in majori hebdomada uti ceteri Saeculares, *ibid.* num. 30.

Sic etiam Novitiis, & Novitis ejusdemque Religiosis, Religiosis Ordinum Militarium etiam S. Jo. Hierosolymitanis, & annos sexagenarius sufficit incipit, *ibid.* num. 31. ad 40.

Tertio, conceditur privilegium quoad varias Indulgentias, & participationem bonorum operum, *ibid.* num. 41. & 42.

Quarto, conceditur privilegium lucrandi Indulgentias Stationum Almae Urbis, & remissive earum declarationi, *ibid.* num. 43. & 44.

Regulares utriusque sexus licet sine Bulla nequeant lucrari Indulgentias ipsius Bullae, possunt tamen lucrari omnes alias sibi aliunde concessas, nec eadem necessaria est ad Indulgentias Jubilæi, *ibid.* num. 45. & 46.

Quinto, conceditur maximum privilegium ecclesiae absolutionem a reservata, & acquisitionem Indulgentiarum plenarie semel in vita, & semel in articulo mortis eam electione Confessorii, ejus qualitas, ac facultas expositor, atque solum foro interius suffragatur, *ibid.* num. 47. ad 50.

Regulares, & Moniales non possunt uti Bullae Cruciatæ eligere sibi Confessarium quoad casus reservados, nec Moniales eligere alios Confessarios, quum approbatus ab Ordinario ad audiendas earum Confessiones, *ibid.* num. 51. & 52.

Sexto, conceditur privilegium quoad commutationem votorum, quibusdam exceptis, etiam extra confessionem, sed cum inquisitione elemosynae a Confessario, & quae? *ibid.* num. 53. ad 55.

Septimo, conceditur Commissario Generali Cruciatæ facultas suspendendi Indulgentias (exceptis illis concessis Regularibus Mendicantibus, peculiariterque omnium Regularium facultatibus, & Jubilæi) & postea illas revalidat pro fumentibus Bullam, necnon pro solemniori promulgatione Bullae suspendit luterisum locale a quocumque Iudice positum per octo dies ante, & octo post promulgationem, & sic probabiliter per dies 17. *ibid.* num. 56. ad 64.

Ottavo, conceditur Commissario Generali facultas faciendi compositionem super bonis male habitis, illicite retentis, ut usurpatis, quando eorum Dominus omnino ignoratur, & late expenditur, qualiter, & in quibus casibus compositionis fieri possit, vel non, *ibid.* num. 65. ad 77.

Assignatur taxa pro una Bulla compositionis solvenda a quolibet persona, sive privata, sive insigni, ac advertitur obtinentem debere existere in Regno, ubi Bulla promulgatur, vel ad illud personaliter declinare, *ibid.* num. 78. & 79.

In Bulla compositionis debet inscribi nomen accipientis, & Commissarii cum appositione sigilli ejusdem; Non est tamen necesse, ut conservetur, sicut Bulla communis, atque prodest etiam defunctis, qui pro exoneranda conscientia iniqua heredi, aut alteri, ut necessariae ad id Bullae pro se accipiet, *ibid.* num. 80. & 81.

Non, conceditur etiam Bulla pro defunctis, quae largitur

ter Pontifex Indulgentiam plenariam pro modum suffragii applicandam ab ipso Bullam fumentem coicommque Anima sibi benedixit, & usque invaluit, at in ille inscribatur omnes Defuncti, & Accipiente, *ibid. num. 30. ad 31.*

Taza hujus Bullae est, quod erogetur duo Reales & quibusvis personae sine ingenuis, sine privatis, & una non potest applicari pro pluribus; possunt tamen pro eadem anima fumi singulis annis duo Bullae, *ibid. num. 32. ad 33.*

Qui Bullam pro defuncto accipit, & illi applicat, non est necesse, quod sit in grege, nec quod Defunctus obierit in loco Bullae, *ibid. num. 34. & 35.*

Notatur quando liberetur Anima per Indulgentiam bñne Bullae, & quod semel facta applicatione pro tali anime non potest amplius veritari, *ibid. num. 36. & 37.*

Peculiariter de Bulla Cruciatum pro Hispania loquitur, *ibid. in not. ad 6. & 38.*

Exemplar datur per extensum Bullae Cruciatum, *ibid. in not. ad 6. sub num. 10.*

BULLATIONIS, seu sigmatis poena quae sit? Vide verb. *Pena art. 2. num. 2.*

C

C A D A V E R.

Cadavera nequeunt sepeliri, aut reponi sub Altaribus, neque sub gradibus eorum, aut Bradellis: sit si ibi reperiatur, non debet lo illi celebrari, donec alio transferantur: Vide verb. *Cadaver num. 1. & 2.*

Cadaverum capsa, deposita, seu condita in Ecclesie super terram existentia debent omnino amoveri, & Cadavera defunctorum in tumbis profundis infra terram collocari: non prohibetur tamen monumenta memorie moris, seu coloniae adhaerentia praesentis aetate cadaveribus a locis aliis, *ibid. num. 3. & 4.*

Cadavera pauperum fidelium gratis omnino tumulari, & sepultura tredi debent, nec ad emendicandum elemosynam publice possunt exponi, nec prohiberi, ne Cadaver sepultura occasione juris sepulturae, *ibid. num. 5. & 6. & 7. & 8. in not. ad 8.*

Cadavera decessantium in Parochia, ad eas Ecclesias Capitulum Cathedralis Ecclesiae transiunt, non possunt leveci per ipsam Capitulum, seu Canonicos, nisi requisito Parocho dictae Ecclesiae, *ibid. num. 8.*

Cadavera defunctorum levecia de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris Sacralibus, nisi de licentia, & consensu proprii Parochi vocato tamen, & renuente per se, vel per alium intervenire, tunc possunt Regularibus abique eo deferre Cadavera in eorum Ecclesie sepeliendi, *ibid. num. 9. & 10.*

Cadaver illius, qui elegit sepulturam apud Regulares, est testimonium eis simul cum oblationibus, si fuerit sepultum in Cathedrali, *ibid. num. 11.*

De variis competentibus Parochorum circa Cadavera sepeliendi in Ecclesie Regularium, & viceversa de variis Regularium iuribus supra Parochum in Cadavera sepeliendi in propriis Ecclesiis juxta Resolutionem Sacrae Congregationis, *ibid. in not. ad 12. num. 34. ad 42.*

Cadavera defunctorum deferri possunt ad Ecclesiam pro besoplectio eorum, non tamen sepeliri, nisi post competente temporis spatium, nec deferri ad sepulturam curis elausi, *ibid. num. 12. & 13.*

Cadavera alibi sepulta ad tempus transferri possunt ad propriam sepulcrum abique alia licentia; Secus si tradita fuerint perpetuo sepulturae, si pro transportatione de uno ad alium locum non solvitur gubella, *ibid. num. 14. & 15.*

Cadaver exhumari non debet pro epiande informatione absque licentia, & assignatur, qualiter ad id Episcopus possit, vel non, *ibid. num. 16. ad 18.*

Exhumari nequeunt Cadavera sine licentia Sacrae Congregationis pro recognitione facienda & Curia Sacrali, *ibid. in not. ad 19. num. 54.*

Si Cadaver occisi a saeculari fuerit personae Ecclesiasticae, quæstio sentiet Sec. Congr. Immun. quoad recognitionem traditur, *ibid. num. 19.*

Solent dari facultas Episcopo concedendi licentiam abique

violentia immunitatis Ecclesie transportandi Cadavera, & vulneratos a loco immuni pro recognitione corporis delicti pro officibus, praemissa ab Ordinario solite protestatione, *ibid. num. 20.*

Solus Episcopus, seu ejus Vicarius Generalis concedit licentiam exhumandi Cadavera Leicorum pro recognitione facienda extra Ecclesiam, & locum immuni, etiam ipsa Cadavera fuerint sepulta in Ecclesie Regularium, aut essent Regularium, *ibid. num. 21. & 22.*

Cadaver, quod elenit postum non est per modum depositi, sed traditur perpetuo sepulturae, exhumari non licet, *ibid. in not. ad 23. num. 53.*

Variis proponuntur Regulae ad dirimendas controversias super exhumatione Cadaverum juxta casus circumstantias, *ibid. in not. ad 24. num. 1. & 2.*

Cadavera defunctorum cum ulnibus ad Ecclesiam affociare non est permittendum, *ibid. num. 25. & 26.*

Qualiter procedendum, & quae praxi circa Cadaver exhumantur, *ibid. num. 27. ad 28.*

Injungitur Vicario, ut praevis absolutione tradat Ecclesie sepultura Cadaver occisori Clerici, qui duobus diebus ante ejus obitum petiti coacti, & absolvi a simplici Confessio exitimans se esse in periculo vitæ, *ibid. num. 29.*

Quando Parochi parati sunt sepelire cadaver excoforum, non competit ius ea sepeliendi Confraternitatibus aggregatis Archiconfraternitati Mortis de Urbe; Vide *Confraternitas art. 1. num. 44.*

Cadavera induta Habit Regularium possunt deferri ad sepulcrum sine alio pallio, vel tegumento superimposito, non obstante quacumque ordinatione, vel prohibitione Ordinariorum locorum, etiam sub Casuaris velis; Vide verb. *Habitum num. 46.*

Cadavera in quocumque hore diei deferri possunt ad Ecclesiam, de nocte vero non nisi de licentia Ordinarii, *ibid. in not. ad 30. num. 30.*

Quoad tempus humationis Cadaverum servanda est Synodus, *ibid. in not. ad 31. num. 31.*

Parochi jurisdictioni super Cadaver durat quousque transeat in aliorum jurisdictionem; Et quando dicitur transire Cadaver in aliorum jurisdictionem, *ibid. in not. ad 32. num. 32.*

Cadavera restio tramite ad Ecclesiam deferri debent, *ibid. in not. ad 33. num. 33.*

An ad Parochum spectet facere Officium funebre super Cadaveribus sepeliendis in Ecclesie, & Orationis publicae Confraternitatem, *ibid. in not. ad 34. num. 34.*

Quid spectet ad Confraternitatem Salutis in humationem Cadaverum; Vide *ibid. in not. ad 35. num. 35.*

Consuetudo benedicendi Cadavera ad Ecclesiam portem, & in Funeribus servanda est, *ibid. in not. ad 36. num. 36.*

Domus antequam Cadaver esset, possunt hactenus super eo officio recitare facere enicumque libere, & illud licet pro libito exportare Cadaver & propria domo ed quantumque aliam Ecclesiam per modum depositi, usque ad horam illud tumalandi in Perocia, vel Ecclesie Regularium, *ibid. in not. ad 37. num. 37.*

Cadavera non sunt sepeliendi privatim sine lamine, Cruce, & Parocho, *ibid. in not. ad 38. num. 38.*

Restitutum est Cadaver Ecclesie, in qua Defunctus sepultus elegeret, una cum emolumentis quarta deducta, *ibid. in not. ad 39. num. 39.*

Defunctorum Cadavera non possunt vulgo crederi, seu sequestrari ob debita civilia etiam erga mentem, *ibid. in not. ad 40. num. 40.*

CADUCITAS quando incurritur, vel non, ob non solum Canonem? Vide verb. *Euphytismi art. 2. num. 6. ad 11.*

C E C U S.

Cæne an, & quando excoforatur a recitatione Divini Officii? Vide verb. *Officium Divinum art. 1. num. 1. ad 2.*

Cæne Canonice lucetur distributione quotidianæ; Vide verb. *Distributiones quotidianæ num. 15.*

C E L I B A T U S.

Celibatus initio præscriptus fuit, tam in Orientali, quem in Occi-

Occidentali Ecclesia. Vide verb. *Calihatur in addit. Anst.*
nom. 1. & 2.

Gancia ministria suadetur a Ben. XIV. *ibid. nom. 3.*

CEREMONIE.

Ceremonia unda dicta? Vide verb. *Magister Carminum*
nom. 10.

Ceremonia Baptismi, & Confirmationis continentia? Vide
 verb. *Baptismus art. 6. a nom. 17. ad 17. & verb. Confirmatio*
art. 3. a nom. 24. usque in finem.

CALN ubi gestus, & quo mundi anno? Vide verb. *Mundus*
nom. 43.

CALIX.

Calices primis Ecclesie temporibus poterant esse etiam lignei,
 & vitrei, quare tam ipsi Calices, quam Patene debent esse
 de auro, vel argento, vel saltem flammeo ob magnam pau-
 peratatem? Vide verb. *Calix nom. 1. & 2.*

Calices, & Patene debent consecrari, ac Chrismate perungi,
 quod de iure ordinario spectat ad Episcopos, ex privilegio
 tamen id possunt etiam Abbates, alique Prelati usum Pon-
 tificium habentes, dummodo id faciant pro solo usu sua-
 rum Ecclesiarum, aliter contra eorum potestatem procedere Epi-
 scopi, & quomodo. *ibid. nom. 5. ad 6.*

Privilegium consecrandi Calices, & Patene potest a Sum-
 mo Pontifice concedi etiam simplicibus Sacerdotibus, idque
 praxi jam præsinitum fuit comprobatur, *ibid. nom. 7. ad 9.*

De Vitiis Generalium ab Episcopo Vicario Apostolico
 in Iudicio constitutorum potestatem circa benedictiones Ca-
 licum, Patenarum, & Altarium portatilium, *ibid. in not.*
add. nom. 1.

Calix, & Patena doctus potissimum modis consecrationem
 amittunt, scilicet per fractionem, & per novam insuratio-
 nem, ac uterque modus expostior, *ibid. nom. 10. ad 12.*

Probabile est Calicem non consecratur remanere consecra-
 tum, si in eo bona fide celebratur; probabilius tamen est ul-
 terius requiri consecrationem caramoniensem, *ibid. nom. 19.*
& 20.

Calix, Patena, & alia ornamenta, que immediate attingunt
 Corpus, & Sanguinem Christi, non possunt tangi a Laicis,
 & multo minus a Fœmine, *ibid. nom. 21. ad & 23.*

Facultas tangendi vasa sacra vacua videtur etiam concessa
 Acolythis in ipso Missæ Ministerio, & ex privilegio etiam
 Laicis, & Clericis solum in Sacris constitutis Regularium,
ibid. nom. 24. & 25. & in not. add. nom. 1.

Non habentes præsinitam facultatem, si absque rationabili
 causa, & sine morali necessitate tangant vasa sacra, peccant
 saltem venialiter, *ibid. nom. 26.*

Calices aliaque vasa sacra urgente necessitate possunt vendi, at
 solum Ecclesiasticis personis possunt integra sine fractione
 vendi, nec potest plus exigi ratione consecrationis, *ibid.*
nom. 27. & 28.

Calix in Sacerdotum defunctorum manibus non debet poni; vi-
 de verb. *Sacerdos nom. 69.*

Quis teneatur præsinit Calices, & alia ornamenta Ecclē-
 siæ Parochialis, deficientibus, vel non sufficientibus redditibus
 Fabricæ, *ibid. in not. add. nom. 3.*

CALVARIUM.

Calvarium unde nomen traxerit. Vide ver. *Calvarium in ad-*
dit. Anst.

CALUMNIATORUM ponsa que sit? Vide verb. *Fama art. 1.*
a nom. 66. ad 69.

CAMBIUM.

Quid, & quotuplex sit? & an sit licitum?

Cambium unde veniat? quid significet & sit, ac quomodo dif-
 ferat a ceteris contractibus? Vide verb. *Cambium nom. 1. ad 7.*

Quis dicatur Campsor, & quis Campsarius? *ibid. nom. 9.*
 Cambium esse duplex, reale, & fictum; atque reale subdividi-
 tur in reale minutum, seu manuale, & reale locale, seu
 per litteras, & explicatur; *ibid. nom. 7. ad 17.*

Cambium fictum quale sit, & quare sic dictum? atque illicitum,
ibid. nom. 16. ad 18.

Cambium usus, seu negotio ex duplici fine lucrandi ob pu-
 blicum Reipublice bonum, & ob privatam Campsorum uti-
 litatem indubie est; etque licita servata conditionibus, que
 assignantur, *ibid. nom. 19. ad 22.*

Cambiorum negotio potest etiam licite exerceri a qualibet
 persona privata, & aliquid lucrum, seu utilitatem recipere
 ex cambie, que ex proprio arbitrio, & libertate exercet-
 ur, *ibid. nom. 23.*

Imo etiam persone private per Decretum Principis, seu
 Reipublice prohibentur negotiationem Cambiorum exercere,
 contractus suorum cambiorum subsistunt, & servata ius-
 titia pretii nulla restituendi obligatio sequitur, nec peccant
 mortaliter, nisi sua cambia cedant in grave detrimentum Rei-
 publicæ, *ibid. nom. 24. & 25.*

Corrigitur hæc Auctoris sententia quantum ad liberatio-
 nem a gravi culpa, *ibid. in not. ad nom. 25.*

Quando Cambium simul, & semelque profecti tam Cam-
 psario, quam Campsori, in, qui prævenit ab altero, po-
 test ab illo lucrum cambii recipere, *ibid. nom. 26.*

Famulus, qui personam auras accipit a Domino, at ipsas
 deferat pro solutione ad Creditorem ejusdem Domini, illas
 que commutat cum argenteis, acquisit in illa commutatio-
 ne, seu cambio aliquo lucro, si satisfecit in integrum Credi-
 tori intra debitum tempus, nec graviter peccat, nec ad
 ullam restitutionem obligatur, suppositis tribus, que assi-
 gnatæ, scilicet autem si aliter asprende domus intendat,
ibid. nom. 29. ad 31.

Cambium cum recambio, seu cum recurso, ab omni vo-
 catione Vellutatum, & ab aliis Placentium, licet a variis
 velut licitum speculatione defendatur, tamen pro praxi est
 absolute reprobandum velut purum mutuum, & palliatu ofen-
 ra, adeoque Cambium fictum duplicatum, *ibid. nom. 32.*

Cambium Franciæ tenentis, seu Cambium ad Nundinas fieri po-
 test licite ratione majoris lucri cessantis, quo diutius Nun-
 dinæ distant, & premissis solutio differat præsertim apud
 Mercatorem, vel ob alium titulum, qui adducitur, *ibid.*
nom. 33. & 34.

Quid sit Cambium obliquum, & quid de hoc contractus
 sentiendum, *ibid. in not. add. nom. 1. & 2.*

Cambium obliquum creati potest ex præstentibus creditis;
 modo ab sit sufficiens debitum; & quomodo ex creditis as-
 serioribus creati valeat, *ibid. in not. add. nom. 3. & seqq.*
& nom. 10. & seqq.

Num cambium obliquum ex fructibus alterius cambii co-
 mparatis creati possit, & quomodo, *ibid. in not. add. 5. ad 9.*

An sufficiat cambium obliquum ex credito creatum. si
 præstentibus sit anterioritas, & potioritas ipsius crediti, *ibid.*
in not. add. nom. 17. & seqq.

In Cambio obliquo a quonam ex contestantibus debeatur
 fructus, *ibid. in not. add. nom. 20.*

An essent fructus cambii obliqui per decoctionem debito-
 ris, qui onus cambiandi assumptum, & quid si alter cum de-
 bitore in solidum se obligaverit, *ibid. in not. add. nom. 23.*
& 24.

An cessent fructus Cambii obliqui alapo tempore præstato,
ibid. in not. add. nom. 27.

An & quando prorogatum creati debeat Cambium obli-
 quum ad bionum contractum, & deinde ad beneplacitum,
ibid. in not. add. nom. 26.

Num fructus Cambii obliqui conveniati a principio possint
 in carta quantitate, *ibid. in not. add. nom. 26. 5. De fra-*
ctione.

Num in Cambio obliquo dari possit fidejussor, vel recipi
 queat pignus, *ibid. in not. add. nom. 27.*

CAMPANA.

De Campanarum origine contraria sunt Scriptorum opi-
 niones; vide verb. *Campana in not. add. nom. 1.*

Campinarum usus expresse indicatur a Glossa in duabus versio-
 nibus, qui referuntur, & inde magis magisque Campanarum
 usus referatur, *ibid. nom. 1. ad 4.*

Campanae atque in Campanili collocantur, debent esse be-
 nedictæ, & consecrate ab Episcopo, vel ab alio habente fu-
 cultatem, & hoc de necessitate præcepti, atque Episcopos
 approbas non benedictas deponere, vel non possunt prohibere

hunc potest, *ibid.* num. 5. ad 7. & verb. *Resolutions in Decret.* Pittini num. 18.

Benedictio Campanarum ab Episcopo delegata non potest sibi inferioribus, nisi ex speciali indulto Papæ, & qui habet indultum, non potest aliis benedictionem delegare, nisi hoc illi concedatur expresse, *ibid.* num. 1. & 9.

Privilegio benedicens Campanas gaudet Abbat, alique Prælati usum Pontificalium habentes; dummodo id insinuat per solo usus sacrum Ecclesiarum, *ibid.* num. 10. verb. *Abbas num. 31.* verb. *Benedictio art. 1. a num. 19. ad 21.* & verb. *Resolutions in Index t. Merati num. 356.*

Campane benedictio pulsari haud possunt, nisi ad usum, quos recitat Glossa *Entrag. Quia canit, de Offic. Custod.* *ibid.* in add. *Auth.* num. 16.

De consensu Episcopi pulsari possunt campanæ benedictæ ad usum prophanos, *ibid.* in add. *Auth.* num. 19. & 28.

Episcopus prohibere non potest, ne Campanæ per funebribus pulsant sine licentia ipsius Episcopi, *ibid.* in add. *Auth.* num. 19.

Servanda est consuetudo pulsandi Campanas aliquot instantibus tam de fero, quam de mane, quando dicendum est Officium Defunctorum, *ibid.* in add. *Auth.* num. 30.

Servanda est consuetudo quod mercedem Campanæ, quæ pulsatur occasione funerum, *ibid.* in add. *Auth.* num. 31.

Abusus est, quod Campana per solis nobilium pulsat recervetur, *ibid.* in add. *Auth.* num. 31.

Campanæ in Sabbato Sancto non possunt in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice; & Regulares ratione hujusmodi pulsationis in Sabbato Sancto, possunt conveniri coram loci Ordinario; nisi consuetudo in contrarium esset legitima, vel Ecclesie multum distaret, *ibid.* num. 11. ad 15. & dist. verb. *Resolutions* num. 39.

Sicubi nec Cathedralis Ecclesia, neque Matris habeatur, magis digna Campanas prior pulsare debet Sabbato Majoris Hebdomadæ, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Quid si altera ex duabus Ecclesiis in pari gradum positis, quæ inter se alternatim debebant possidere Campanas in majoria Hebdomadæ Sabbato, in Collegiatam fuerit erecta; Vide *ibid.* in nov. add. num. 4.

Regulares prohiberi non possunt, ne in aliis diebus præter Sabbatum Sanctum, pulsant Campanas in suis Ecclesiis, & Missas celebrent ante celebrationem Missæ, & pulsationem Campanarum in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice, & priusquam Parochi celebrent, *ibid.* num. 16. ad 21.

Non una est Scriptura opusculo de disciplina Interdicti pulsationis Campanarum in Majori Hebdomadæ, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Campanæ non sunt pulsandæ tempore Interdicti, quod tamen permittitur in Festis quibusdam, quæ referuntur, *ibid.* num. 21. ad 24.

Regulares, quibus est a Sede Apostolica concessum, ut quandam proprii Ordinis Festam solummodo ritu temporis Interdicti generalis quæcumque auctoritate positi celebrent, possunt illis Festivitatibus sacra persolvere, & divinis persolvere, ac si Interdictum minime appositum esset, *ibid.* num. 25.

Campanarum pulsus 24, & quomodo possit deinde? Vide verb. *Suffragio* num. 23.

CANCELLARIA, CANCELLARIUS.

Cancellaria Apostolica Collegium quosdam varia licentia; Vide verb. *Cancellaria*, *Cancellarius* num. 1. ad 2. sed post verba *Quandam distindenda inter ea subde supplicationem, quid pro laboribus recipere possit a quo censuenda mutant*, quo verba sunt a compositioibus omittit.

Cancellaria Apostolica regule observandæ pro expeditionibus Litterarum reformationis, & præscripta sunt a variis Summis Pontificibus, describuntur, ac eorum numerus indicatur, *ibid.* num. 4. ad 6.

Cancellaria Apostolica, an & quomodo possit supplere in Litteris Apostolicis id, quod est omisum in supplicatione, *ibid.* in nov. add. num. 1.

In quibusdam Cancellaria Apostolica possit Litteras Apostolicas corrigere; Vide *ibid.* in nov. add. num. 1.

Cancellaria Apostolica exercitium non debet vendi, neque locari, sed exercet per proprios Episcopi Ministros statuta *Ferrar. Hist. Tam. VIII.*

provisioe abique ulla participatione emolumentorum, *ibid.* num. 7. & 8.

Emolumenta Cancellariæ debent sufficere pro solo Notario, & Særa Congreg. aliquando concessit Ordinario uti emolumenta Cancellariæ pro solvenda pensionis, vel pro suis necessitatibus, *ibid.* num. 9. ad 11.

In Cancellaria Episcopalis servanda est Tasa Innocentiana, cuius præcipua quædam inveniuntur, *ibid.* num. 12. & 13.

Cancellarius Episcopi nihil accipere potest, nec ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo quoad quendam, quæ assignantur, *ibid.* num. 14.

Quoad alia vero, quæ sequuntur, poterit aliquid percipere, si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, tuncque non nisi, ut adnotatur, *ibid.* num. 15.

Cancellarius Episcopi pro mercede copis Processuum, sive Admon. servare debet Taxam pluries a Sacra Congreg. Episc. approbatam, *ibid.* num. 16. & 17.

Cancellarius in exigendis emolumentis debet servare Taxam Innocentianam in illis, in quibus ipsa Tasa disponit; in reliquis vero, vel Metropolitanam, vel propriam Diocesana; Dummodo non sit rigidior, & contra Decreta Sacra Congreg. *ibid.* num. 18. & 19.

Scripturæ, & Instrumenta, quæ conscribuntur, & rogantur a Cancellario Episcopi tanquam Cancellario servari debent in Episcopi Cancellaria, non autem transferri debeat ad Archiepiscopum Communiatum; Imo ad id cogi possunt etiam quoad acta ad Monasteriorum Munialium spectantia, *ibid.* num. 20. & 21.

Cancellarius Episcopi, etiam si Laicus, gaudet privilegio, & exemptione ab oneribus personalibus præsertim sordidis, quævis extra Diocesim delinquant, & dummodo tempore incarcerationis ad salutem interstit, *ibid.* num. 22. ad 25.

Cancellarius Curie, & Mensæ Episcopalis, qui non vivit expensis Episcopi, seu non est ejus commensalis, gaudet quædam privilegio Fori, & exemptione a personalibus, sed non ab oneribus rebus, & mixtis, nisi concurreat legitima consuetudo ad ejus favorem, *ibid.* num. 26.

Cancellarius Foraneus Archiepiscopi gaudet privilegio Fori; & Idem decretum fuit de Cancellario Abbatis, *ibid.* num. 27. & 28.

Cancellarius Foraneus Curie Episcopalis admittendus est ad Magistratum secularum, ne libertas Ecclesiastica præjudicetur, ita tamen, ut quoad pertinentiam ad Officium Magistratus non gaudet privilegio Fori, *ibid.* num. 29.

Cancellarius Vicarii Foranei gaudet tantum privilegio Fori; & Cancell. S. Officii censuratus ob recognitionem Coadjuveris suam in loco immuni, ea cassata absolvitur, *ibid.* num. 30. & 31.

Cancellarius, & alii Officiales Curie Laicali facientes recognitionem corporis Coadjuveris præcipiti in potestatem Concilii contigibationis Vicarii Generalis, non incidunt in excommunicationem, atque, quod Vicarius dicitur talem recognitionem non possidere ad ipsum, sed ad Curiam Laicalem, *ibid.* num. 32.

An, & quomodo Cancellarius Episcopi possit cum ipso interesse, & assistere Scrutatori, ac electionibus Abbatissarum in Monasteriis Regularibus subjectis? Vide novissimas Decreta Sac. Cong. Concil. illata sub verb. *Electio* art. 4. num. 200.

CANDELA.

Candelarum benedictio in die Purificationis B. M. V. & eorum dispensatio inter Parochiales functiones commemoratur, & prout ad proprios Parochos spectant; tamen hæc possunt regulariter fieri in omnibus etiam Ecclesiis Collegiatis tam Regularibus, quam Secularibus; Vide verb. *Candelæ* num. 1. & 2. verb. *Benedictio* variæ art. 5. num. 1.

Candelas benedicens in die Purificationis B. M. V. ad ædes Sæcularium Parochi transmitti non debet, sed juxta laudabilem, & observatam ab Ecclesiis universis consuetudinem in Ecclesia populus eas recipere tenetur, *ibid.* num. 3.

Benedictio, & distributio Candelarum, Cinerum, & Palmarum, absente, vel impedito Episcopo, pertinet non ad Hebdomadariam, sed ad primam Digitalitatem, *ibid.* num. 4. & verb. *Resolutions Sac. Congr. in Index t. Merati num. 96.* & aliis ibi indicatis.

Episcopus non debet pretermittere dare Candelam in die Purificationis B. M. V. & non debent recipi de manu Syndicorum, vel aliorum Latorum, sed Episcopi, & associatur qualiter procedendum circa expensas, & quantitatem *cera*, *ibid.* num. 5. ad 2.

Candela benedicta debet Episcopo ministrari a prima Dignitate, & eam ab Episcopo accipere debet ante omnia, etiam ante Vicarium illa, qui Candelam Episcopo ministravit, *ibid.* num. 9. & 10. & dict. verb. *Refolutiones* num. 50.

Episcopo distribuere Candelam, Cineream, & Palmas praefata est illa, a quo Episcopus praedicta recipit, postea Dignitates, & Canonici farris vestibus induti, & ante alios Vicarias Generales; & ita similiter alio distribuere, *ibidem* num. 11. & 12. ac dict. verb. *Refolutiones* num. 54. 55. & 56.

Candela, & Palma dantur Vicario Generali ante Canonicos, & Dignitates, accepta illa, qui cum paramentis assistunt Episcopo in Sede Pontificali assistenti, ut etiam tunc sunt prius thurificandi, *ibid.* num. 13. & 14. & dict. verb. *Refolutiones* num. 14. 50. 185.

Nec Candelam quatuor accendi, nec duo Capellani assistere debant ad Missam Vicarii Generalis, *ibid.* num. 16. & dict. verb. *Refolutiones* num. 115.

Candela qui distribuit, dante capite distribuere debet, *ibid.* num. 19. & dict. verb. *Refolutiones* num. 100.

Candela in Missa sunt accendende, nec ante Missam extinguerende, nec alius parva addibendo, *ibid.* num. 18.

Parochia ad funera interuentibus, sine officio, sive non, ab alia Canonicis ejusdem Parochiae, distribui non debet candela major illa, quam datur Superiori Regularium associato ab alia Fratribus; & differentia quantitatis Candelarum pendet ab arbitrio sacerdotum, *ibid.* num. 19.

Candela itidem non debetur Sacerdotibus alia, & Canonici major illa, quam datur Regularibus; Vide verb. *Parochiae* art. 1. num. 7.

Candela eadem accessio in afflictionem Cadaveris, deferre possunt, sicut consuetudine, etiam circa Petrum in ipsa tumulatione, *ibid.* num. 10.

Candelarum, Cercorum, & Intorciorum ardentium usus an, & quomodo proficiat defunctis, Vide verb. *Suffragia* num. 100.

Reliquia Candelarum, quae aliqua Consecratione vel locis Pius impendit da suo in sepelienda pauperibus gratis, nec a Parocho, nec a quocunque alio precandi possunt, nisi subest forma aliqua, *ibid.* in add. *Autor.* num. 11.

De candelis in Associatione Cadaverum, de Candelis quae mittuntur ad Ecclesiam Parochialem in die Commemorationis Defunctorum, plura; Vide *ibid.* in add. *Autor.* num. 11. & 12.

Servanda est consuetudo circa Candelas, quae praecedit Abbati, dum impetrat militiam suam Crucem Ecclesiae suae, *ibid.* in add. *Autor.* num. 13.

CANDELABRUM.

Candelabrum septimum non adhibetur in Vesperis, neque in Missa Defunctorum, licet ab Episcopo celebretur, sed solum in Missa solemnis ab Episcopo celebranda. Vide verb. *Candelabrum* num. 1. & verb. *Refol. Sac. Congr. in Indict. t. Merati* num. 60.

Candelabrum septimum non debet poni super Altare, quando solemni celebrat Episcopus suffraganeus, *ibid.* num. 2. & verb. *Conjunctio*, *Conjunctio* num. 101. & dict. verb. *Refolutiones* in Decretis Pictavi num. 91.

Candelabrum septimum interducitur Inferioribus Episcopo usum Pontificalium habentibus, *ibid.* num. 3. & dict. verb. *Refol.* in Indict. t. Merati num. 338.

CANES.

Canes venatici teneri, & alii non possunt ab Episcopo, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, ac Minoribus, & assignantur poena; Vide verb. *Canes* num. 1. ad 3.

Canes in Ecclesiis laicis non possunt; & in Monasteriis Monialium atque masculini, neque faminae retineri, *ibid.* num. 4. & 5.

CANONES.

Canonici Apostolorum; Vide verb. *Apostoli* num. 16.

Canonici Penitentiales utuntur in multis Synodis sunt impressi; Vide verb. *Canonici* in add. *Autor.* num. 1.

Canonum statuta ab omnibus sunt custodienda, praesertim ab Episcopo, *ibid.* in add. *Autor.* num. 3.

CANONICATUS, CANONICUS.

Quid sit Canonici, seu Canonicius; & Canonici, & unde dicantur?

Canonici, vulgo Canonicius est sua spiritualis, quod provenit ex electione, seu receptione alicujus in Fratrem seu Canonici, & elucidatur quod tale jus inferat, ac praestet, quoniamque Canonicius constituit; Vide verb. *Canonici*, *Canonici* art. 1. num. 1. ad 5.

Canonici nomen idem est, ac Regularia a voce graeca *Canon* quae regulam significat, & Canonicius prima origo fuit in Monachis disciplina; eorumque professus per S. Augustinum, ac ad ejus exemplum, per plurimos Episcopos declaratur; nec non unde primum Canonicius, & Praebendarius origo, uomen, & usus, *ibid.* num. 6. ad 10.

Canonici uide dicti, & de variis Canonicius tum Saeularium, tum Regularium originibus; Vide *ibid.* in add. *Autor.* num. 1. & seque.

Canonicius Cathedralium Dignitas; Vide verb. *Beneficiarius* art. 1. in add. *Autor.* num. 1. & 2.

Alia vide tom. 8. in Appnd. Decret. in Florantia Praeminentium. Equipendi Indulti. S. Marci. Aften. Officii Fabricarii. Cathedrae. Urgellens. Bambergen. Canonicius, Accursum. Salaritatis Edictum. Romae Frustrum Canonicius. Viterbian. Castris Maria Primicerius.

CANONICATUS quoad Collationem, & Possessionem.

De jure collatio Canonicius in Ecclesia Cathedralibus simultanee spectat praesentibus ad Episcopum, & Capitulum; consuetudo tamen in contrarium attendi debet, tum quoad Episcopum, tum quoad Capitulum; Vide verb. *Canonici* art. 1. num. 1. & 2.

Consuetudo Canonicius, & Dignitates conferendi a Capitulo Irrequirit Episcopo probatur ex collationibus factis tantum ab eodem Capitulo, & praesentibus spatio 40. annorum, *ibid.* num. 3. & 4.

Nedum in Ecclesiis Cathedralibus, sed etiam in Collegiis saecularibus collatio, seu provisio Canonicius spectat simultanee ad Episcopum, & Capitulum, nisi consuetudine aut pacto ad solum Episcopum devoluta sit; & tunc excludit reservationes in vim alterarum, *ibid.* num. 5. ad 8.

Quando Canonicius sunt simultanee Collationis, Indultum concessum Ordinario suffragatur etiam Capitulo, imo tunc si Ordinarius reperitur exceptio regula 3. Cancellaria, & exemptio prodest etiam Capitulo, *ibid.* num. 9. & 10.

In collationibus simultaneis Episcopi, & Capituli tantum potestatem habet Episcopus solus per se, quantum totum Capitulum, & contra, ac differitur quid stant discordia inducatur, *ibid.* num. 11. & 12. & 13.

Sede Episcopali vacante, vel Episcopo a Beneficiis collationis suspensio, stante simultanea, collatio spectat ad Capitulum jure proprio: Sicut contra, effectus inhabili Capitulo, *ibid.* num. 14.

Possessio Canonicius, sive Dignitatis, quae fit de Capitulo, capitulariter capi debet, aliter est nulla, nec est manutentibilia, quoniam fuisse capta de mandato Executoris Litterarum Apostolicarum, *ibid.* num. 15. & 16. & 17.

Ut possessio dicatur capitulariter capta debet convocari Capitulum ad solum Campanas sub vocata rigore; nec de soni attestacione statum Notario sine Testibus, *ibid.* num. 18. & 19.

Possessio, ut dicatur capta, debet Canonici sedare in Sede propria Canonicius, de quo agitur, & non in alia, & capta bona Missarum cum assignacione Stalli in Choro, & loci in Capitulo, est sufficiens, *ibid.* num. 20. & 21.

Habetur possessio pro capitulariter capta, si Capitulum sine justa causa eam eradere recusavit, & eam allegata eam probare debet, *ibid.* num. 22. & 23.

Habetur etiam pro capitulariter capta, si prima Dignitas demandat convocari Capitulum, & vocati noluerint intervenire.

venire, nisi duo vel tres Canonici, vel etiam aliqua alia in ipse relaxantibus, *ibid. num. 24. & 25.*

Aliquo impedimento exiliente, propter quod possessio capitulatim capi non possit, fuit, si aliter capitur; & quod sit legitime capta, iustificatur ex actibus Canonialibus per Canonalem gelita cum presentia, & patientia Capituli canonici tamen in prejudicium Tertii, *ibid. num. 26. ad 29.*

An Canonici, qui facta alterius iniuria impeditur fuit, quoniam possessionem Canoniam apprehenderunt, pro profectus a principio habenda sit tum contra ipsum impediendum, tum contra tertium, cui ius interim fuit questum, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Canoniam in iure possidem, superveniente sibi novo titulo valido, potest continuare possessionem ipsam de facto, mutato solum primo iure & titulo possessionis, que mutatio ipso iure statim facta, intelligitur data novitia faciendi tituli, etiam absque alia declaratione, *ibid. num. 30.*

Imo si Canonici falsus diu stetit in possessione, & deinde a Papa obtinuit provisionem, non est necessaria nova apprehensio, & installatio, *ibid. num. 31.*

Pro admissione ad possessionem Canoniam, aut Præbendam, & distributionem quotidianam sunt prohibita certe conditiones, seu deductiones aax fructibus, solutiones, promissiones &c. *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Idcirco consuetudo donandi aliquid in ingressu, & admissionis aliquas ad Canoniam est sublati per Concilium, pro ut illa, secundum quam provisi solvant certis prædium, & talia consuetudo est abolenda, & assignatur etiam alia consuetudo per idem Concilium abrogata, *ibid. num. 35. & 36.*

Nequidem Episcopus cum consensu Capituli statere potest, ut aliquid minimam solvatur in ingressu Canoniorum nec si licet quidquam sibi accipere per collatione Canonici, non obstantia etiam immemorabilia, *ibid. a. 37. & 38.* Non improbandum autem statuta, & consuetudines de serviendo per annum, vel aliquod tempus, & nihil percipiendi interius de Massa grossa, vel de inserendo ante illius participationem per plures annos, Missæque celebrandi gratia, *ibid. num. 39. & 40.*

Valet etiam, & servanda est consuetudo Ecclesiæ Aitensis, quod fructus spectant ad Capitulum, donec Beneficiatus sit Sacerdos; ut etiam Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Trident. ad solvendum certam quantitatem ratione annuæ possessionis Canoniam pro fabrica Ecclesiæ, *ibid. num. 41. & 42.*

Consuetudo, ut duobus primis anni, quibus quia fuerit Canonici, fructus sint hæredum antecessoris, non comprehendit in prohibitione, reprobat tamen etiam immemorabilia non admittendi ignobilem, & parum scientium in Canonium Cathedralis, *ibid. num. 43. & 44.*

Occasione questionis, an Capitulum pro possessione Canonici aliquid exigere possit, varia ad Canonici iura historiam peritencia referuntur, *ibid. in nov. add. num. 4. & seqq.*

Interpretatur Concil. Trident. sess. 24. cap. 25. de reformis, *ibidem in nov. add. num. 10. & seqq.*

An, & quando condi valeat Sacerdotum da aliquo exigendo a Canonico pro Canonici possessione, *ibid. in nov. add. num. 15. & seqq.*

CANONICATUS quoad ætatem requisitum in Canonice, & Dignitatibus, & quoad tempus, intra quod tenentur suscipere Ordinem annorum sola Canonialibus, & Dignitatibus,

Varium Ecclesiæ disciplinam circa ætatem Canoniorum Ecclesiarum Cathedralium, Vide in verb. Canonici art. 3. in nov. add. num. 1.

Ætas requisita, & sufficiens ad obtinendum Canonalem in Ecclesiæ Collegiata est ætas 14. annorum; si ex sua fundatione, vel statuto, aut consuetudine nullum requirit Sacrum Ordinem; etiam in Collegiata, in qua spectat cura animarum Canonici, non aut singula, sed uti unita; si autem contra, requiritur ætas 25. annorum saltem inceptorum, que nec est necessaria, quando Canonici, vel Dignitates cura animarum non subest principaliter, sed solum accessorie est ipsi unita, *ibid. num. 1. vel verb. Ætas ad quod remittitur circa ætatem requisitam ad Dignitates sine cura in Collegiata sub num. 14. & 25. & in nov. add. num. 3.*

Ætas requisita, & sufficiens, ad Canoniam Cathedralis Ferrer. Biblioth. Tom. VIII.

obiecti facta distributione Sacrorum Ordinum, est illa, quam exigit Ordo Canoniciatus: ut ubi non est facta talia distributio, requiritur ætas annorum 22. inceptorum, *ibid. num. 7. & 8. & in nov. add. num. 2.*

Quandocumque dicitur Consuetudo vel Statutum advelexio nec est Ordinem Sacrum Canonialibus, *ibid. in nov. add. num. 4.*

Interdum onus Susceptionis Sacri Ordinis afficit Canonicos, non item est annexum Canonialibus, & de huius propositionis effectibus; Vide *ibid. in nov. add. num. 5. & 6.* Etæ requisita ad Dignitates, vel Personatus, quibus nulla subest cura animarum, in Cathedralibus est 22. annorum; ubi vero subest, requiritur ætas 25. annorum saltem inceptorum; & hæc etiam requiritur ad Dignitatem Ecclesiæ Cathedralis, cui sit distributio Missæ certatis per terminum infra hebdomadam, *ibid. num. 9. ad 11.*

Canonici supernumerarii possunt recipi in anno 14. sed adveniente tempore Præbende, debeat esse in ætate integra, *ibid. num. 12.*

Canonici, qui Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis obtinent Canoniam, Dignitates, vel Personatus, quibus aliqui Ordines sunt annexi, tenentur eodem Ordinem requisitum intra annum suscipere; & ideo debent in ea ætate consistere esse, ut infra annum possint ad Ordinem requisitum promoveri, *ibid. num. 13. ad 15.*

Annus statutus ad se promoveri faciendum ad Sacrum Ordinem computari debet non a tempore collationis factæ, sed a die habita pacifica possessionis; Dammodo pro provisorio anno steterit, *ibid. num. 16.*

Canonici, qui ad Sacrum Ordinem suis Canonialibus, Dignitatibus, vel Personatibus adnexos se intra annum, iusto impedimento cessante, promoveri non solum, ex tunc donec promoti fuerint, privantur voce in Capitulo, & dimidia parte distributionum, *ibid. num. 17.*

Imo Canonici ad requisitum Ordinem infra annum non promoti possunt a illa potest, etiam privationis puniri; & prædicta privationis dimidia parte distributionum poenæ locum habet, quævis interitus Divina, & Officium recitent, nec ad id suffragetur contraria consuetudo, *ibid. num. 18. 19. & 20.*

Poenæ privationis dimidia parte distributionum respectu prætorum locum habet, quævis reliqua dimidia para, que superest, non sufficiat ad sustentationem Canonici; ea tamen poenæ non intelligitur de extraordinaria distributionibus, que scilicet dantur pro funeralibus, seu anniversariis; nisi hæc facti unica cum Hæris, *ibid. num. 21. ad 23.*

Nullam tamen poenam incurrit Canonici, si ad Ordinem requisitum non promoveretur intra annum propter iustum impedimentum; ut nec etiam incurrit dispensatur a Papæ, ut in ætate v. gr. 16. annorum, vel in alia sufficienti Canoniam in Cathedrali obtinere possit, *ibid. num. 24. & 25.*

Canonici dispensatur super ætate ad obtinendum Canoniam, si promoveri non caruit ad Ordinem, postquam ad legitimam ætatem pervenit iuxta formam in dispensatione præscriptam, distributiones aut acquirat, quævis Choro intersit; ad hoc prius cogendus ad ad Sacrum Ordinem promoveri, quam ad annos pervenerit, *ibid. num. 26. & 27.*

Canonici in Sacris non constitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirat, seu præscribere non potest; & non Subdiaconus nec vocem consultivam in electis, & Synodo habet, *ibid. num. 28. & 29.*

Prædicta vero in Capitulo, etiam si non sit Sacris, in eo proponatur, se resolutionem accipere potest; atque Prælati Ecclesiæ Collegiata, etiam si Sacris Ordinibus careat, presidentia, ac vox in Capitulo compatitur, *ibid. num. 30. & 31.* Canonici in Ecclesiæ Collegiata habens canoniam, cui neque iuri communi, neque ex consuetudine, institutione, aut statuto annexus est aliquis Ordo, præfatus Sacer, obtinet potest, & percipere distributiones, licet nunquam huiusmodi Sacrum Ordinem suscipiat; vocem tamen in Capitulo habere non potest, *ibid. num. 32. & 33.*

CANONICI, & Dignitates quoad Fidei professionem, & poenas eam omittentem.

Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis tenentur a die adepte professionem ad missam intra duos menses Fidei professionem facere non solum coram Episcopo, vel ejus Vicario Generali, sed etiam coram Capitulo; & hæc magis ac magis

gia declaratur; Vide verb. *Canonici* art. 4. num. 1. ad 3.
Sede Episcopali vacante non sufficit Fidei professionem facere coram solo Capitulo, sed debet etiam fieri coram Vicario Capitulari; & ea res debet personaliter, & non sufficit per Procuratorem, *ibid.* num. 4. & 5.

De sententia Sac. Congregationis Concilii super Professione Fidei emittenda a Canonici vel Beneficiatis per Procuratorem, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Dato, quod provisus Canonici praesent in Curia non possit statim ad residendum accedere, folet tunc Sac. Congr. Concilii illum admittere ad Professionem Fidei coram, & in manibus Datarii, vel Cardinalis Praefecti Sacrae Congreg., & etiam coram Urbis Vicario, non obstante, quod in Litteris provisione addit Decretum emittendi in manibus Episcopi, *ibid.* num. 6.

Fidei professionem tenentur denno facere etiam illi Canonici, qui jam antea eam emisissent in adoptione alterius similitudinis beneficii, & qui denovo adipsam in Cathedralibus Ecclesiis Canonicozum, vel Dignitatem, quam antea habuerant, & discesserant, *ibid.* num. 7. & 8.

Hac Fidei praefatio fieri debet saltem intra duos menses ante adeptam possessionem Dignitatis, vel Canoniciatus in Ecclesia Cathedrali, talis tamen terminus non currit praesent, qui non accepto possessionem, quomvis per eum sit, quominus eam accipiat; Imo ad effectum ut incipiat currere praedicti duo menses, non sufficit fuisse adeptam possessionem, sed requiritur possessio pacifica, *ibid.* num. 10. & 11.

Si intra praedictos duos menses a die adeptae resister praefatae possessionis talis Canonici emiserit dictam Fidei professionem, non per hoc solvitur ab obligatione illam in posterum emittendi, *ibid.* num. 12.

Canonici, & Dignitates Ecclesiae Cathedralis tenentur nitri fidei offerre ad faciendam Fidei professionem, adeo ut non requiratur ad hac praesent monitio, & eam omittentes peccant mortaliter, nisi per ignorantiam, inadvertentiam, aut obliuionem ipsam facere omittant, *ibid.* num. 13. ad 15.

Canonici, & Dignitates Cathedralis non facientes Fidei professionem uti supra, ultra peccatum mortale, incurrant etiam fructuum amissionem; in hac tamen non includitur distributio quotidiana, nisi omnes redditus Canoniciatus in eis consistant, *ibid.* num. 16. ad 18.

Praedicta poena amissionis fructuum intelligenda est solum de fructibus decursum post lapsum duorum mensium, & profectione Fidei exposita ista non proficit ad recuperandum fructuum amissionis post dicta duos menses, sed solum ad acquiescendum futuris, *ibid.* num. 16. & 17.

Fructus Canoniciatus, & Dignitatis ob amissionem professionis Fidei non acquisiti debent applicari in usus pauperum, vel in subsidium Ecclesiae Beneficii, si indigat, quoties tamen omittentes habeant fructus distinctos, & separatos a mensa Capitulari, *ibid.* num. 21. & 22.

Episcopus non potest canonizare huiusmodi fructus amissionis ob non factam Fidei professionem, sed solum S. Sedes, vel Sac. Congr. *ibid.* num. 23. & 24.

Licet Canonici Cathedralis omittentibus Fidei professionem possint Canoniciatus nihil suffragari quo ad fructuum perceptionem, suffragari tamen quo ad Titulum, & proprietatem talis Canoniciatus, & quo ad vocem habendam in Capitulo, & iura praecedentia, & cetera alia iura a die adeptae possessionis, & inde iuvantur regula de trienali ad effectum, ut possint molestari super Titulo, *ibid.* num. 26. & 27.

Quo ad fructus tamen retinendos non suffragari, nec eis prodest etiam longissima possessio, quandoque professionem Fidei non emisissent, unde in conscientia etiam ante sententiam Iudicis rectius debent fructus amissionis ob non factam Fidei professionem, *ibid.* num. 28. & 29.

Lex emittendi per Canonici professionem Fidei non solvitur per consuetudinem etiam constantem, sed saltem per expressam exemptionem, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Coadjutores Dignitatum, & Canoniarum Cathedralium de rigore iura communis, seu Concilii Trid. non tenentur emittere professionem Fidei, ut nec etiam Portionarii, Vicarii temporales, & alii provisores de Capellanis in Ecclesia Cathedrali, nec Canonici, & Dignitates Ecclesiarum Collegiarum, & possidentes Beneficia inferiora non Curata; hi tamen omnes, & ceteri Beneficiati tenentur ipsam emittere vigore Diocesanae Legum, *ibid.* num. 30. ad 33.

Canonici, sive Cathedralium, sive Collegiarum tenentur saltem per novem menses, residere in Ecclesia sui Canoniciatus, ita ut non liceat ipsi ultra tres menses ab eisdem quolibet anno abesse. Vide verb. *Canonici* art. 3. n. 1.

Varia circa tres menses, quibus Canonici quolibet anno abesse possunt, adnotantur, *ibid.* num. 1. ad 6.

Residentes Canonici in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis non simpliciter regulantur a statutis, & consuetudinibus, sed a Concilio Tridentino *sess. 24. cap. 1. de reform.* *ibid.* in nov. add. num. 1.

Fundationum privilegiis, quibus ultra tres menses Canonici abesse licet, non est derogatum a Tridentino, per quod nec sublata sunt statuta a Summo Pontifice in idam confirmata, *ibid.* num. 7. ad 9.

Ut Canonici abesse possint tribus mensibus a Concilio permittitur, nec Episcopi, nec Capituli licentia, nec causa requisita, & possunt Canonici tunc abesse etiam ea causa recreantia, non tamen, pro eo tempore laetantur distributiones quotidianae, sed solum iustus grossos, seu Praebendam, *ibid.* num. 10. & 11.

Potest Episcopus quo legitimum causam dare Canonici sola facultatem, ut possint abesse per quantam menses, *ibid.* num. 12.

Si per specialem aliquarum Ecclesiarum Constitutionem, aut consuetudinem longius servitii tempus requiratur, non est fictum Canonici per tres menses abesse, secus autem, si totius anni servitium requiratur, *ibid.* num. 13. & 14.

In Collegiatis non Insignibus Canonici excusantur a Residentia, dummodo sint Ecclesiae illi raritas praesent destituta, & in quibus supra hominum memoriam solum non fuit residendi, aut qui ad ea tunc sint redditus, ut Canonici aliunde vivere debeant, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Canonici non residentes per novem menses, seu per majus tempus sibi a sua Ecclesia constitutum, incident in poenam Concilii Tridentini, & asignantur cum debitis advertentis, *ibid.* num. 15. ad 19.

Poenam gratia contra Canonicos non residentes a Concilio praesent fuit necessario servanda, antequam devolvatur ad privationem, alia ipsi privato, seu sententia privationis erit nulla, *ibid.* num. 20. ad 24.

An Canonici, qui spatio decem & plus annorum non residerunt, puniri debeant privatione Canoniciatus, non servato Ordine praesent a Concilio Tridentino, de quo supra, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Dantur ad id Decreta Sacrae Congreg. Concilii. Vide *ibid.* num. 25.

Ut possit proce. ad privationem Canoniciatus contra Canonicos non residentes, expedendum est triennium completum, interim tamen potest Episcopus praesent citationibus per censuras contra procedere, *ibid.* num. 26. & 27.

Poenae Canoniciatus non residentes possunt intelligi etiam contra Canonicos Coadiutores cum futura successione, & illas non potest Episcopus remittere in totum, bene tamen ante sententiam minuire, vel augere, *ibid.* num. 28. & 29.

Canonici, si novem mensibus anni abesse legitima causa a sententia notabiliter abint, ultra praedictas poenas incurant etiam secundum multos culpam mortalem, & iuxta quosdam etiam velint quotidianas distributiones amittere, in quo tamen casu varii alii eos cum quibusdam restrictionibus a mortali casu exsent, *ibid.* num. 30. & 31.

Dantur tamen aliquae legitime causa omnia extenuantes a continenda residentia, & istae generaliter loquendo sunt quatuor, quae enumerantur, ac satis referantur, *ibid.* num. 32. ad 37.

Speciatim etiam conceditur, ut dum Canonici in servitio Episcopi occupati pro residentibus habeantur, & si possint assumi, sive ex Cathedrali, sive ex Collegiata; *ibid.* num. 38. & 39.

Canonici ex iusta causa absentes non tenentur relinquere substantiam, ac per haec interim deservire, non obstante immemorabili consuetudine, *ibid.* num. 40.

Canonici tenentur recitare Officium in eorum, nec ipsi potest Episcopus concedere, ut officiant in Sacris, bene vero quandoque v. g. ob frigus, & etiam ad tres menses frigidiores tolerandum diebus tamen festis; *ibid.* num. 41. ad 43.

In Choro non est a Canonici inchoandum Officium statim signo dato, sed cuncta tertia parte hora, & tunc non expectandus Vicarius, *ibid. uum. 44. § 45.*

Canonici sub voce, & obligatione restitutionis fructuum tenentur per seipsum pallere, seu caneri in Choro cum aliis, & ex decencia debeat alta voce cantare, & Episcopus potest illos ad hoc hortari, sed non cogere, *ibid. uum. 46. § 47.*

Canonici dum Ecclesia harmonica modulationis utitur, satisfaciunt, atque assensum. Non possunt contra solitum cogit ad Matutinum ante ortum solis; tamen licet duo, vel tres tantum, ad officium in Choro teneantur, *ibid. uum. 48. ad 50.*

Canonici qualiter teneantur in Choro quoad Officium Defunctorum, Graduales &c. *ibid. uum. 51. ad 56.* Vide tamen etiam verb. *Officium art. 1. uum. 46. § 47. art. 3. uum. 107.*

Canonici potest cogere Episcopus ad prestandum iuramentum de fideliter punctando in Choro, nec possunt iidem a Choro exire, nisi petita venia Archidiacono seu Presbytero per salutationem, & ibidem consensu antea facti punctandi tanquam absentes; nec debent habere statum, vel tapetum, & divina intercessiones sive habili Canonicali, & suppellectilem debeat punctari & non permittendum, ut Leici, dum Divina celebrantur, stent, vel sedent in Choro, *ibid. uum. 57. ad 62.*

Canonici, vel Capellanum qualiter possit Ordinarius exco-
municare a Choro, & iurior suppleat vices Hebdomadarii, *ibid. uum. 63. 64.*

De servitio a Canonici Choro prestando, de quo agit au-
thor, consuequens est sui. mem. Benedictus XIV. in suis In-
stitutionibus Ecclesiasticis, *ibid. in vop. ad 66. uum. 4.*

Canonici teneantur quotidie ad canendum Missam Conventualem sub mortali, etiam diebus, quibus canitur aliquam Missam Votivam, vel pro Defunctis, *ibid. uum. 65. ad 69.*

Præterea Missa Conventualis in Quadragesima, Adventa, Quatuor Temporibus, & similibus, etiam occurrere festam duplex, non est omittenda, sed utraque, Missa semper de Sando, & de Feria, est celebranda, *ibid. uum. 70. ad 72.*

In Cathedralibus, & Collegiatis non potest omitti altera ex duabus Missis cantandis ob celebrationem Capituli Canonico-
rum, *ibid. uum. 73.*

Missæ defunctorum cantari debet a Canonici iuxta legem fundationis etiam in illis diebus, in quibus ex præscripto Missalis cantantur alia Missæ pro Defunctis, nec ob id Missa Conventualis omittenda, *ibid. uum. 74. § 75.*

Canonici pro Missa Conventuali, quam quotidie celebrare, & Sacrificium pro Benefactoribus, & Fundatoribus applicare tenentur, nullatenus possunt aliam elemosinam recipere, non obstante consuetudine, nec temeritate creditum, pro va tamque debetur Canonici distributio ex Missa communi, *ibid. uum. 76. § 77.*

Canonici, qui Missam solemnem celebrat die Dominico, tenentur Officium Vesperarum facere eodem die post prandium, non obstante contraria consuetudine, & qui celebrat eam, in qua Chorus tenetur cantare Symbolum, non potest illam prosequi eo tempore, quo a Choro cantatur Symbolum prædictum, nec in Conventuali facienda iurificatio, si sit abque cantu, & Ministris, *ibid. uum. 78. ad 80.*

Canonici Missam celebrant in Ecclesia, vel ex devotione, vel ex obligatione, tempore, quo cantatur una Hora in Choro, qualiter habentur absentes, & qualiter sedendum a celebrantibus coram Episcopo, & per seipsum divina obira, & Missas majores canere debent, & quid, si sint legitime decetati impeditur, *ibid. uum. 81. ad 84.*

Missæ Pontificales celebrare, absente Episcopo, pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonici, non autem ad Canonici Hebdomadariam, nisi aliter sit consuetudo, *ibid. uum. 85. § 86.*

Canonici solemniter celebrant pro Diacono, & Subdiacono in-
servire debent pariter Canonici, *ibid. uum. 87.*

Dignitas prima, si velit functiones Episcopales facere, debet etiam Missam cantare, alias pertinet ad subsequen-
tem Canonici, non autem ad Canonici Hebdomadariam, si absente Episcopo velit deferre SS. Sacramentum, *ibid. uum. 88. ad 90.*

Canonici non suppleat vices Protochorales, & aliorum in-
feriorum, sed bene vices Dignitatum; etiam habere omnia cantandi Epistolam, vel Evangelium, & quædam alia ad-
ducuntur decisa circa cantum Epistolæ, & Evangelii; atque

respectu ministratiois, *ibid. uum. 91. ad 100.*

Canonici, & Dignitates an possint Missas privatas celebrare tempore, quo Episcopus solemniter celebrat, vel concionan-
tur; *ibid. uum. tot.*

CANONICI quoad associationem, & assensum debitam Episcopo.

Canonici qualiter, & quando accedere debeant ad domum Episcopi pro illius associatione ad Ecclesiam, ac ubi ad talem effectum sit conveniendum, quoties longe distet; Vide verb. *Canonici art. 6. uum. 1. ad 8.*

Ut Canonici in debita associatione Episcopi deesse non pos-
sint, & Officia Divina non turbentur, debet Episcopus cer-
tam horam sui adventus tempore congruo statuere, & signifi-
care, quo stabili, si dato ultimo campanæ signo non
veniat, potest inchoare Officium, eo non expectato, *ibid. uum. 9. § 10.*

Si Episcopus post inchoatum Officium ad Ecclesiam de-
scendat, tunc satis erit, quatuor, vel quatuor Canonicos
privatim sit, sed saltem duo teneantur, & idem si venit tem-
pore, quo post decantatum Evangelium Concilio inchoatur,
ibid. uum. 11. ad 13.

Item quoties finit Concilio velis Episcopo domum re-
dire, Canonici omnes non debeat deferre Missam, sed tan-
tum circa, vel quatuor cum usque ad portam comitatur, &
statim redeant; omnia tamen debeat saltem usque ad por-
tam, si post Missam discedat, & si persoluta officio, utque
extra, vel ad primum atrium domus, si contigua, nec ex-
cipiantur Dignitates, *ibid. uum. 14. ad 17.*

Canonici, & Dignitates non tenentur associare, & reassociare
Episcopum toties quoties accedat ad Ecclesiam, & ab illa re-
cedat, sed solum in solemnioribus diebus, quibus cum Cap-
ps ad celebrandum, aut ad assendum Divinis Officiis, vel
ad Pontificalia exercenda accedit, aliter non nisi ex arbitrio,
& urbanitate, aut ex consuetudine, si extet, prout adduci-
tur, *ibid. uum. 18. ad 21.*

Canonici omnes non tenentur associare Episcopum ab eo Alta-
ri, in quo Missam planam celebravit, ad Sedem Episcopa-
lem, si voluerit Missa Conventuali assistere; nec ad Came-
ram Capitularem, nisi ex urbanitate; & assistantia per Ci-
vitatem eorum Episcoporum Cardinalem, non collegialiter;
nec cum Habitu Canonicali, debent illum attingere, non au-
tem sequi, *ibid. uum. 22. ad 24.*

Assignatur qualiter teneantur Canonici respectu suffraganii
venientia ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi pro-
prij, ejusque de licentia Cappam deferant, *ibid. uum. 25. § 26.*

Assistentia a Canonici, & Dignitatibus debita Episcopo
facienda est secundum Cæremonialem Romanam; excepta ta-
men inodabili, & immemorabili in contrarium consuetudi-
ne, *ibid. uum. 27. ad 30.*

Canonici, & Dignitates, & Portiones tenentur assistere Episcopo
solemniter celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, &
in primis prima Dignitas cum pluviali, & duo alie Di-
gnitates, vel Canonici præter Diaconum, & Subdiaconum,
ibid. uum. 31. ad 34.

Talis prima Dignitas licet unica, seu dignior in casu, quo
recuset Episcopo assistere, cogendus est pœnia, & Censura
Ecclesiastica, & assistentia præstanda est in habitu choralis
tantum, *ibid. uum. 35. ad 37.*

Consuetudo, ut Dignitates & Canonici Mitram, Cremo-
le, & Thatribulum, ac simile ministrent Episcopo, servan-
da est; & si ve celebrat, sive Divinis assistat, si Ordinarius
sit, debetur assistentia duorum Canonico-
rum, ubi præbenda distincta; sique, & non Presbyter
assistens, debent elevare simbrias pluvialis, *ibid. uum. 38. ad 41.*

Canonici iidem assistere debent Episcopo, quando facit Ordina-
tionem, sive faciat cum Missa solemni, sive privata; & ta-
men non est assensum, dum accedit ad Ecclesiam, nisi
quando est paratus cum Pluviali, & Mitra; nec Assistentem
accutur ei ponere, & deponere Bisetum, sicut tenentur ad
Mitram, *ibid. uum. 42. ad 44.*

Canonici tenentur, & cogi possunt ab Episcopo, ut sibi mini-
strent, & intersint etiam in quobuscumque Civitatibus Ecclē-
siis, dum ad publicas, vel solennes Episcopales functiones
exercendas cum eis constituti, non tamen extra Civitatem,
& dum-

& dummodo Cathedralis Chorus non destituatur servitio debito, *ibid.* num. 45. & 46.

Non tamen possunt Canonici cogi ad assistendum Episcopo, si accesserit ad aliam Ecclesiam ad celebrandum private; immo sic nec etiam tenetur in Cathedrali, & si assistant non gaudent distributionibus, excepta tamen legitima consuetudine ad atriumque servanda, *ibid.* num. 47. ad 50. & num. 40. 61.

Canonici Cathedralis, si adfuit, debent inferre Episcopo Pontificalia exarcenti, & non alii inferiori, etiam in Collegiata, & Parochiali, & quacumque alia intra Diocesium, *ibidem* num. 51. ad 53. Vide tamen etiam verb. *Assistentia* num. 35.

Canonici tenentur assistere suffraganeo, quando nominatim propterea Episcopi functiones Pontificales exerceat; ei tamen duorum Canonorum assistentia ultra Diaconum, & Subdiaconum non debetur, nisi adfuit antiqua ad id consuetudo, *ibidem* num. 54. ad 55.

Quando Episcopus suffraganeus solemniter celebrat, facit Ordinationes, Consecrationes, vel alias similes functiones pro Ordinario, illi tantum debent accipere paramenta, qui sunt necessarij in Ministerio, *ibid.* num. 56.

Canonici Diaconi assistentes non tenentur, imo non debent inferre Archiepiscopo de Bugia, seu Candelis, sed ea admittenda est per Capellanum, & non possunt cogi Canonici ad inferendum Archiepiscopo in Missa privata preter consuetudinem, juxta quam infantes quotidianas distributiones non amittunt, *ibid.* num. 59. ad 61.

Quantum assistentia facienda sit a Canonici Episcopo Consecrationibus habenti, *ibid.* num. 62. Vnde adducuntur decreta assistentiam Episcopo debitam spectantia, *ibid.* in add. *Assist.* num. 63.

Fas est Episcopo adjungere suo servitio duos Canonicos Cathedralis, vel Collegiatarum, *ibid.* num. 64.

Tenetur Canonico Episcopo inferre in Monasterio Diaconi, vel Subdiaconi, *ibid.* num. 65.

Tenentur ei adfuisse etiam in Cathedrali praesens sit divina Officia in Capis, *ibid.* num. 66.

Ministerium, & Officium a Canonici praestandum Episcopo multifariam determinant Variae Resolutiones Sac. Rit. Congregat. *ibid.* in num. add. num. 67.

CANONICI quoad praecedentiam, & praesentiam.

Canonici Ecclesiae Collegiatae Urbis Romae dignior est Canonico Cathedralis alterius Civitatis, etiam si Cathedralis Capitulum sit exemptum, Vide verb. *Canonici* art. 3. num. 1.

Canonici Cathedralis in omnibus, & per omnia sunt praecedendi Magistratui seculari, quando non est de parata, & majoribus, & Consecratione debet ipso prius salutare, quam Magistratum, & ubique prius thurificandi, ubi talis est consuetudo; at extra Ecclesiam nulla possent jurisdictione, & eedere debent &c. *ibid.* num. 1. ad 4.

Canonici Cathedralis omnibus aliis praecedunt, non obstante contraria consuetudine, etiam in sua Collegiata, *ibid.* num. 5. & 6. & 7.

In non Canonici Cathedralis praecedunt Canonici Collegiatae etiam in officiis funeribus defunctorum propria ipsius Collegiatae Parochiae, de quo tamen plenus in art. seq. *ibid.* num. 8. & 9.

Canonici Cathedralis, & Collegiatae, & alii Clerici seculares semper praecedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis, *ibid.* num. 10.

Canonici, & Presbyteri Ecclesiae Cathedralis debent praecedere omnibus Curatis Parochialibus Ecclesiarum in omnibus Processionibus, & functionibus, etiam in propriis ipsorum Curatorum Ecclesiis, *ibid.* num. 11. & 12.

Limitatur, ac temperatur Sententia Auditoris, *ibid.* in num. add. num. 5. & seqq.

Canonici Cathedralis, si ab intemperie aeris effideant in alia Ecclesia, Rectore illius debet sedere post Canonicos supra Monachos, & reliquos Presbyteros, & si fuerit Protoarchidiaconus, praecedat Canonici usque singulis, non autem Capitulariter, *ibid.* num. 13.

Canonici Cathedralis in Ecclesia Parochiali dignior locus debetur immediate post Episcopum; & post Canonicos sedere debet Rector, *ibid.* num. 14.

Canonici Collegiatarum Ecclesiarum praecedere debent omnibus Regularibus, Capitis, Plebanis, & Presbyteris Ecclesiarum

Parochialium in publicis Processionibus, & functionibus, etiam Synodalibus, *ibid.* num. 15. ad 27.

Canonici tamen tamquam singuli incidentes, non habent praecedentiam supra Curatos, sed capitulariter, & processionaliter praecedentes praesentur Abbatibus benedictis, & extra Ecclesiam Canonici praecedunt Praeterea utriusque Signatore Referendariis, *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Canonici prius factus debet praecedere aliis post ipsum admittis, etiam si sint Doctores, & ubique Canonici Cathedralis, licet non Doctores, praecedendi sunt Presbyteri non Canonici, esto sint Doctores, *ibid.* num. 21. & 22.

Canonici Presbyter praecedunt Canonico antiquiori non Presbytero; & si omnes Presbyteri, praecedunt inter se secundum suam receptionem; at ubi Praebenda sunt distinctae, praecedendum juxta ordinem praebendarum, *ibid.* num. 23. ad 26. Et vid. *num.* add. num. 8. & seqq.

Canonici Ordinis Diaconalis in Minoribus, vel Diaconali Ordine constituti, ubi Praebenda sunt distinctae, praecedere debent Canonici Ordinis Subdiaconalis, quavis Presbyteris, & inde quaedam ad tem de Coadjutore, *ibid.* num. 27. ad 30.

Canonici Diaconos, si promoveatur ad Sacerdotium, non recuperant Praecedentiam, quam prius essent Canonico Presbytero possessione posteriore, *ibid.* num. 31.

In Processionibus, quae sunt cum interventu Capitali Cathedralis, Praecedentia debetur Beneficiatis ejusdem supra Parochos, *ibid.* num. 32.

Praecedentia, quae debetur Parochis, & Curatis perpetuis, eadem debetur Parochis, & Curatis amovibilibus ad eum, *ibid.* num. 33.

Dignitates, & Canonici Cathedralibus convenit distinctio, tam quoad qualitatem paramentoium, quam quoad locum se parandi in Missa, & in Processionibus quo ad paramenta illa consequi non debent Canonici Collegiatae, *ibid.* num. 34. & 35.

Canonici non possunt in celebratione Missae uti Palmatoria, vulgo Bugia, & digniores debent sedere in sedibus vicinioribus Sedi Episcopali, *ibid.* num. 36. & 37.

Canonici celebrant ratione paramentoium, & officii, debet habere primam locum, & primum sedem Chori fidei Dignitates, & Canonicos, & Hebdomadarius supra omnes Dignitates, & Canonicos, *ibid.* num. 38. ad 39.

Canonici primus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, praerogativa est ceteris in Processionibus, & parati praecedunt Vicario Generali, non obstante consuetudine in contrarium; servus autem si non parati, vel si etiam Vicarius sit paratus, *ibid.* num. 40. ad 42.

Canonici, qui est Vicarius Generalis, & uti Vicarius sedet, praecedunt omnibus Canonici, & Dignitatibus, sed non lucrator distributionibus, *ibid.* num. 44. & 45.

Canonici, & Dignitates praecedunt Vicario Capitali Canonico, & uti lucratur distributionibus, voluit Choro intersese, quod si illas lucrari noluisset, tunc debet praecedere omnes, excepta prima Dignitate post Pontificalem; unde non potest occupare Sedem Archidiaconi in Ecclesia, sed debet sedere in alia portatili, *ibid.* num. 46. ad 48.

Vicarius Foraneus rationis fidei Vicariatus nullam in quavis functione, & loco habet praecedentiam super aliis Dignitates, & Canonicos antiquiores, *ibid.* num. 49. & 50.

Canonici, vel Dignitas factus Episcopus, cum retentione Canonici, vel Dignitatis, debet praecedere omnibus aliis Canonici, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus; ut quoque Canonici qui sit Episcopus Titularis, *ibid.* num. 51. & 52.

Canonici, qui permutavit Canoniciatam, si permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad suum Canoniciatum obsequio onere, in primum ponendus; at qui dimisit, & alium in eadem Ecclesia imperavit, locum ultimi acquirit, & prioris perdit, *ibid.* num. 53. & 54.

Licet Canoniciatui sit de Jurapatronatus, debet eum obsequio praecedere tamquam verus Canonici omnes alia, qui post illum obtinuerunt Canoniciatam, *ibid.* num. 55.

Canonici Collegiatarum Urbis praesentibus translationi pensionis, haud satissimum est Indulto quoad praesentiam Ordinarii, vel Canonici Metropolitanae Ecclesiarum, & Cathedralium Ecclesiarum, *ibid.* in *num.* add. num. 1. & seqq.

CANONICI quoad perceptionem Sacramentorum,
& quoad funera, & Sepulturam.

Canonici Ecclesie Cathedralis carentis Canonica, sive
medibus Canonialibus, habens domicilium, & usum habitus
inter facit alterius Parochie, tenetur in infirmitate recipere
Sacramenta a Parocho Domicilii. Vide verb. *Canonici*
art. 8. num. 1. & 2.

Circa hanc conclusionem Varia vide, *ibid. in nov. add. num. 1.*
& seqq.

Canonici ad funera intervenientes, si sint Ecclesie Cathedralis,
precedunt, sedum proprio Parocho Defuncti, etiam si sola
inducto, sed etiam procedunt Canonici Collegiate etiam in
afficiendis fustibus defunctorum proprie ipsius Collegiate
Parochie: si autem sint Collegiatum, procedunt propriis
Parochie Defunctorum, *ibid. num. 1. & 4.*

Canonici Ecclesie Cathedralis, vel Collegiate, non possunt
facere Cadavera ex alienis Parochiis sine proprio Parocho,
& ad hoc, non autem ad illos spectat Officia petagere su-
per cadavera, nec ex levare licet inquisitio ipso, *ibid. num.*
5. ad 9.

Capitulum non vocatum non potest, iussu hereditibus, In-
crandis stipendiis causa, succubus interesse, & Canonici Ca-
thedralis decedentes non elidit sibi sepultura, ubi debent se-
pelli, *ibid. num. 10. ad 13.*

Pro sepultura Canonorum Cathedralium debet quanta
funeralis Parocho Domicilii, non vero Parocho Cathedra-
lis, neque Parocho Parochia, ubi ad sepulchrum suorum
Majorum, & assignatur quando Caritate, & Sacris Cathedra-
lis procedunt Parocho defuncti, *ibid. num. 14. & 15.*

Sententia Sac. Congregationis Rituum est, ut Canonici
etiam habentes domicilium in aliena Parochia sepeliendi sint
in Ecclesia Cathedrali, solatis tamen iuribus Parochialibus
Parocho domicilii, *ibid. in nov. add. num. 5. & 6.*

CANONICUM Theologum, Pœnitentiarium,
Protosotarium, & Jubilarem varia
consecutia,

Canonicus Theologus ubi deputandus, & quæ Præbenda ei as-
signanda? Vide verb. *Canonici art. 9. num. 1.*

Canonici Theologi deputatio non fit in Ecclesiis Cathedralibus
Regularibus, ubi Præbenda non sunt distinctæ, nec Eccle-
sias numeratæ; nec ei in vim unionis sicut ab Episcopo de
Præbenda vacatura competit Jus adversus Canonicaum vacan-
tem per Relegationem, *ibid. num. 2. & 3.*

Præbenda erecta, & deputata per Theologo a sequenti Ca-
nonico optari non potest, nec Theologus admittendus ad
ius optandi, *ibid. num. 4. ad 6.*

Canonici tamen Theologus, qui resignavit in manibus Ordina-
arii Præbendam Theologalem, potest obtinere mediante
optionis pinguorem Præbendam cum retentione sui Stalli in
Choro, *ibid. num. 7.*

Canonici Theologus, si forte consuetudine, ut per quemlibet
Canonium habeream Præbendam Canonicali annexam ob-
tineatur una ex Dignitatibus in eadem Ecclesia solum quam t-
dem procedunt habente, eam obtinere potest, *ibid. num. 8.*

Per deputatorem Præbenda primo vacature in Theologia-
lem quæ sit comprehendatur, & ad quem spectet electio per-
sonæ ad huiusmodi Præbendam, *ibid. num. 9. ad 15.*

Canonici Theologus, ad quod sit est doctores in Jure Ca-
nonico, quadraginta saltem quatuordecim Lectiones publice in
Ecclesia habere tenetur per se ipsum, vel per alios idoneos;
Immo compelli potest, ut per se si non legitime impeditur
munus sui suscipiat; & etiam effugatur qualiter ad id te-
neatur, si diuturnum ad id impedimentum, si lesio conse-
quatur, aut Jubilatus &c. *ibid. num. 25. ad 30.*

Dato, quod Canonici Theologus nolit ullo modo legere,
potest Episcopus illum cogere communionibus punire,
sequestrationibus suorum, & perseverante contumacia etiam
ad privationem devocare, non servato temporum intervallo
a Trid. prescripto, *ibid. num. 31. & 32.*

Com Præbenda Theologalis vacat, dari debet in Com-
mendam Canonico idoneo ejusdem Capituli, donec Titula-
ria provideatur, alias poterit Episcopus applicare fructus
clicali persone extra Capitulum, que suppetit minus leg-
endi, & inquit, ex quibus eligi debeat, *ibid. num. 33.*
ad 35.

Canonicus Theologus gaudet vacatione a Lectione Sacra Sa-
crorum in diebus, & temporibus, quibus gaudent Doctores
Universitatum, & assignatur; at tempus, locus, & materia
Script. Sacr. remittitur arbitrio Ordinarii, *ibid. num. 36.*
ad 30.

Non potest Canonici Theologus se eximere ab explana-
tione Scripturæ prætextu, quod non habet audire; non
tenetur, si Antecessores nunquam legierint, ex quo non
adequit necessitas, *ibid. num. 31. & 32.*

Ad Lectionem Sacra Scripturæ in Cathedrali tenentur ac-
cedere Canonici, & ceteri Presbyteri ipsius Ecclesie Cathedra-
lis, & possunt compelli ab Episcopo, ut de fide ad Ca-
nionem vel privatione distributionum illius diei, *ibid. num.*
33. & 34.

Ad interessendum autem Lectioni, seu constantin Casum
Consentient possunt solum compelli Canonici, alique Pres-
byteri, qui sunt Parochi, vel Confessarii; Regulares ve-
ro nullatenus ad id cogi possunt, nisi sint Parochi, imo tunc
ad omnia cogi possunt, ad quæ tenentur Curati seculares;
enig tamen non possunt ad adulescendum Divinis in Cathedrali,
ibid. num. 35. ad 40.

Canonicus Theologo die, qua legit, licet Choro non interfit,
debetur distributiones per tota die, & etiam emolumenta
quæcumque personaliter interessentibus dari solita; non con-
stat tamen præfatus Martinus, ubi dicitur pro die sequenti
in vesperæ precedente, *ibid. num. 41. ad 43.*

Canonicus Theologus petita & obtenta licentia a Capitulo po-
test conditionari per alium; Vide verb. *Prædicator num. 110.*
& 111. Debet sedere in loco vel Canonici; Vids hic
num. 44.

Pœnitentiarius Canonici in omnibus Ecclesiis Cathedrali-
bus, ubi id commodè fieri potest, instituendus, qui sit Ma-
gister, aut Doctor, seu Licentius in Theologia, vel Jure
Canonico, non nomine, sed re, aliter alius est deputandus,
ibid. num. 45. ad 47.

Quando autem Doctores, & Licentiales in jure Canonico,
vel Theologia apti non inveniuntur, quid agendum, *ibid.*
num. 48. & 49.

Canonicus Pœnitentiarius debet esse in etate 40. annorum; ho-
jue tamen defectus non obstat, si sit aptus, nec aptior in
loco reperitur, *ibid. num. 50. & 51.*

Canonici Pœnitentiarum institutio est facienda tantum in Cathedra-
libus, & institutio, ac electio ad solum Episcopum ab-
que consensu Capituli spectat, quando Præbenda non vacat
in mensis Apostolico, vel non adeit alie reservatio, seu as-
fectio, *ibid. num. 52. 53. & 54.*

Pœnitentia vacans sede Episcopali vacante, non potest
providi et Capitulo, quamvis collatio Præbendarum sit
communis Episcopi, & Capituli, vel etiam solius Capituli,
sed pertinet ad Papam, etiam seculo reservatione, & non
est reservanda futuro Episcopo, *ibid. num. 55. & 56.*

Capitulum non potest se intromittere in electione Pœni-
tentiarum, quamvis Episcopus sit absens, sed ipse poterit,
ubiqueque fuerit, eligere Pœnitentiarum, *ibid. num. 57.*
& 58.

Quamvis electio Pœnitentiarum quandocumque facienda
spectet ad solum Episcopum, vel eo absente, ad solum Vi-
carium ad hoc specialiter delegatum absque consensu Capitu-
li, collatio tamen Præbende ante Officio Pœnitentiarum
ab illis fieri debet, ad quæ ante spectaret, *ibid. num. 59.*

Præbenda Officio Pœnitentiarum missa debet esse integra,
& Canonice. Et si fructus omnes in distributionibus quo-
tidianis consistenter, totæ distributione habebatur pro
Præbenda, *ibid. num. 60. & 61.*

Non potest Episcopus primam Præbendam vacantem as-
signare pro Pœnitentiarum, quamvis in loco videretur magis
occurrit, sed prius debet erigi Theologia, quod si ali-
cui e contra expedire magis iudicetur, eadem est Sedes
Apostolica, *ibid. num. 62. & 63.*

Canonici Pœnitentiales non potest optari, nec ipse potest
altam Præbendam optare; potest tamen Pœnitentia resig-
nat etiam in favorem altius, dammodo habet requisi-
ta, *ibid. num. 64. & 65.*

Pœnitentialis Præbende erectio non habet locum in ea,
quam vigore statuti a sequenti Canonico optatur, sed illa
Præbenda, quam dimisit Canonici, qui novissime optat,
huic mueri affecta, & vacat remanet, *ibid. num. 66.*

Pœnitentiales eo ipso, quod est institutus, habet Jure,
& Con-

& Concilio facultatem audiendi Confessiones, & ad valuti Parochus totius Diocesis, eique quilibet coartati potest, & satisficere precepto, *ibid.* num. 67. & 68.

Pœnitentiarius institutus pro audiendis Confessionibus natus Diocesis, non potest audire in alia etiam habentium Bullam, vel licentiam sui Parochi; nec potest suam auctoritatem delegare, nec potest in casus expresso ab Episcopo subreversari, *ibid.* num. 69. ad 72.

Pœnitentiarius tenetur integras Confessiones audire, non autem solus casus reservatos; nec recitare potest Confessiones audire; & si veniar, poterit ab Episcopo puniri; Immo etiam non vocatus tenetur Sedi confessionali ab Episcopo assignate Feltis solemnioribus, que assignantur, *ibid.* num. 73. ad 76.

Non debet tamen Pœnitentiarius tenere in manu Virgam, seu bacchetam, sicut in Urbe; Nec potest cogi ab Episcopo ad fidem Confessionalem, si non adiut qui sui opera optineant; nec ad majorem satisfactionem, quam alii Canonici; Dummodo tamen non absint tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt, & Feltis solemnibus, que assignantur, *ibid.* num. 77. & 78.

Pœnitentiarius quando habendus sit pro presente in Choro, vel non, proponitur, *ibid.* num. 79. ad 82.

Canonici Pœnitentiarius non precadit alii Canonici, non obstantem contrariis consuetudinibus, & in approbata, ac in possessionem immixta Delegato Apostolico potest audire Confessiones absque Ordinario: non potest tamen alia Vicaria Generali, nisi sit raris opinionibus, *ibid.* num. 83. ad 85. Canonici Pœnitentiarius non admittendus in Consecrationem Monialium, nisi utrique maneri satisficere queat, *ibid.* num. 86.

Hodie tamen quo ad Canonice Theologum, & Pœnitentiarius attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIII. incip. *Postulatus*, quo asseritur; & juxta ipsam per consensum eligi debent, *ibid.* num. 87. ad 89.

Vide plura ad interpretationem Constitutionis San. Mem. Benedicti XIII. qua incipit *Postulatus*, quæque est super electione Canonice Theologum, & Institutione Canonici Pœnitentiarum, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Protonotarius Apostolicus non potest in functionibus, & aliis adibus publicis sibi tamquam Canonico competentibus uti Habitu Protonotarii, sed suo Habitu Canonicali, bene vero non competentibus tamquam Canonico; & si cum Habitu Protonotarii interfit Choro, non lucratur fructus, & distributiones sui Canoniciatus, non obstantem consensu, & concordia Capituli, & reputatur tamquam extraneus, *ibid.* num. 90. ad 95.

Possunt tamen Dignitates, & Canonici Protonotarii in Ecclesia uti substantia violantes, dummodo in reliquis gerant Habitum similem, & æqualem aliis Canonici, *ibid.* num. 96. & 97.

Protonotarius, si sit prima Dignitas, potest in Choro deferre Rochettam cum Mantelletto, si vero non sit prima Dignitas, sedere debet in suo Stallo cum suo Habitu Canonicali, *ibid.* num. 98.

Protonotarius utans Habitu Protonotarii, & Presbiteri, atque non sit prima Dignitas, debet præcedere Archidiacono primæ Dignitati; dummodo tunc non lucratur Distributiones quotidianas; & si eo tamen non potest in Processionibus, & in aliis adibus publicis, in quibus cum Capitulo intervenit, *ibid.* num. 99. & 100.

Indultum Jubilationis, quod est Ecclesiæ odiosum, & ideo parce concedendum non censuit de laudabili servitio Ecclesiæ per 40. annos post Clericatum præstito, ac de aliqua commiserationis causa, qua non cum laudabili foret concurrere debet, non solet, neque debet concedi; & concedendum apud Capitulum, sed a Sacra Congreg. *ibid.* num. 101. ad 103.

Concilio legitime alii Canonici a Sacra Congreg. Indulto Jubilationis, talis Canonica Jubilatio debet participare de distributionibus instar aliorum, & etiam ea, que provenerint ex amolantia Pœnitentiarum, Anniversariorum, & aliorum; Dummodo Testatorum voluntas non obstat, *ibid.* num. 104. ad 107.

Indultum Jubilationis quantumque amplum non comprehendit Anniversaria non fixa, & pro solis vere, & corporaliter interuentibus; Testator relicta, nisi in Indulto sit expressa voluntas Pape Testatoris menti esse derogantis,

& etiam talia Anniversaria Indultorio explicitè indulgentia; at alia participantur, atque non interueniunt, & omnia Missarum pro rata non adimplet, *ibid.* num. 108. & 109.

Canonici Jubilati non tenentur, neque per se ipsos, neque per alios Missam Conventualiam per tamen celebrare; nec potest Episcopus futurus, ne eis debeantur distributiones extraordinarie, quæ ob absentiam, vel vacationem Canonice interuentibus accrescunt, *ibid.* num. 110. & 111.

Quoad ea, que concernunt Coadiutorias, Canonicos Coadiutores, & Coadiutos.

Coadiutorie eorum adveniant, & etiam contra dispositionem Tridentini permittit; Vide verb. *Canonici ari.* co. num. 1. ad 6.

Ut excludatur votum capiende mortis, super quo est fundata reprobatio Expectativarum, pro obtinenda Coadiutoria augitur requisitus, & consensus Coadiuti adnotandus in libris publicis Camaræ, vel Cancellarie; immo requiritur etiam consensus Capituli a majori parte datum, & insuper litterarum Commendatitiarum Episcopi, vel Capituli de qualitatibus Coadiutoris, & Indignitatem Ecclesiæ, *ibid.* num. 7. ad 10.

Consensus Capituli in gratia Coadiutorie cum futura Successione, non ex aliquâ necessitate, sed ex superabundanti Papa acquiritur solet, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Immo necessarius nec est consensus Capituli, tamenque ius eligendi, & quidam in omnibus manifestus, spectat ad ipsum Capitulum, *ibid.* in nov. add. n. 2. & 3.

Num sit necessarius consensus Patroni Laici pro gratia Coadiutorie cum futura Successione, *ibid.* in nov. add. num. 4. Litterarum Commendatitiarum Episcopi non sunt de forma Coadiutorie cum futura Successione, *ibid.* in nov. add. num. 5.

Coadiutor, vivente Coadiuto, non est vera Canonice, sed dicitur filius Canonice, & Beneficentis, & post omnes federa debet, non obstantem statuto in contrarium disponente, *ibid.* num. 11. ad 13.

Excipiuntur tamen Coadiutores Dignitatum, qui idam proventus Stalium obtinere debent, quod obtinuerat sui Coadiuti, si presentes essent, & præcedunt Canonice, & Dignitatibus interioribus, *ibid.* num. 16.

Coadiutor in absentia Coadiuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium, sicuti præcedunt vari Canonici, *ibid.* num. 17.

Coadiutor, vivente Coadiuto, stante divisione Canonice etiam in Ecclesia Cathedrali in Ordine subalternas &c. si sit Coadiutor Canonici Presbyteri, instillandus est ultimo loco in Ordine Presbyterali, & præcedentiam acquirit super inferiorum Ordinem, quævis Coadiutor non sit Sacrodotis, & etiam ad præsentem, & per falsum in falsitatem; nec non assignatur plane differentia inter Coadiutores Dignitatum & Coadiutores Canonice, *ibid.* num. 18. ad 21.

Coadiutorias ad forma Coadiutorie extra suam Ecclesiam, & sine Capitulo nullam habent prerogativam, ac si non essent Coadiutorias, *ibid.* num. 22. & 23.

Coadiutor debet habere locum capite possessionis post mortem Coadiuti, & non locum possessionis capite eo vivente, quævis accideret ad annos 20, *ibid.* num. 24. ad 26.

At vero si susceperit possessionem Canonice, vivente Coadiuto, ex tunc pro tempore, quando venerit fuisse cessationis Coadiutorie, non indiget nova possessione post mortem Coadiuti, si fuit capta capitulariter, *ibid.* num. 27. & 28.

Coadiutor debet præcedere supra alios Canonicos non a dia capite possessionis Coadiutorie cum futura Successione, sed a dia apprehensæ possessionis per obitum Coadiuti, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Quævis gratia continet clausuram ex noue prout ex tunc contra ac fratre videtur Auctor. num. 29. Vide *ibid.* in nov. add. loc. cit.

Quid in gratia Coadiutorie cum futura Successione operetur clausula? Etiam si non sit, vel non sit præfissa, vel alia quævis modo non vocat; *ibid.* in nov. add. num. 3.

Coadiutor gaudet regula de annali, & triennali possessione, etiam si non sit ei data nova possessio post mortem Coadiuti, si per annum &c. post mortem Coadiuti continuaverit in possessione, *ibid.* num. 29.

Coadiutor tenetur reddere, & Divitiis inservire, etiam in caso, quo Coadiutor propter infirmitatem, vel legitime impeditus non teneretur, alioquin infidetur; Potest tamen

gau-

gradate de macibus datis causa recreationis, & traditit festi-
vius modis, *ibid.* num. 31. & 32.

Coadjutor tenetur celebrare Missas, quia vigore testa-
menti, & inspirationis Capellanie ipse Coadjutor celebrare
tenetur, quando Coadjutor est legitime impeditus; & inde
confessaria adducuntur, *ibid.* num. 33. & 36.

Quamvis Coadjutor non sit in sacris constitutus, potest
omnis, & singula facere, & exercere, quae sine paramentiis
sacris cum Cappa, & Cotta, facere potest Coadjutor, si
profatus esset, *ibid.* num. 37.

Coadjutor lucratur Distributionibus quotidianis, absente
Coadjuto ad ipsius Coadjutii utilitatem; quo infirmo vel im-
pedito adhuc eas lucratur etiam si Horis Canonici non
interfit, si ex forma, seu Litteris Coadjutoris ipse Coadjutor
nunquam tenetur Horis Canonici interesse, *ibid.* num.
38.

Tres sunt causa legitime, quomodo aliquis interveniente
tam Coadjutor, quam Coadjutor lucratur distributionibus;
non obstantibus absentia, & assignatione, *ibid.* num. 39. & 40.
Si vero ex Litteris Coadjutoris appareat Coadjutor non
eximi totialiter a residentia, quando habilis sit, & quando
Coadjutor est absens, tunc Coadjutor tenetur interesse per
se, ut lucratur distributiones; quo infirmo, vel impedito,
si Coadjutor non residet, non debentur ei distributiones
quotidianae, & punctuariae ipsius damnum, *ibid.* num. 41.
& 42.

Coadjutor non potest lucrari distributiones quotidianas,
quando Coadjutor est praesens; nec lucratur, quoniam datur
Canonici, & Praebendatis propriis Ecclesiae, nisi quando
celebrat pro ipso Coadjuto. *ibid.* num. 43. & 44.

Coadjutor datus Canonico non ordinato ad formam statuti
requiritur certum Ordinem in Canonici sub poena amissionis
ejusdem partis fructuum non lucratur hujusmodi fructus
pro Coadjuto, quamvis ipse Coadjutor esset ordinatus ad for-
mam dicti statuti, *ibid.* num. 45.

Coadjutor infirmus non potest lucrari fructus Praebendae
pro Praebendata Coadjuto pro eo tempore, quo dictus Coad-
jutor culpabilis repertus mansit carentis; & non tenetur ad
quid, & qualiter obstat, vel non, si sit excommunicatus, *ibid.*
num. 46. & 49.

Coadjutor potest uti privilegiis concessis veris Canonici
optando Beneficia, ad utilitatem tamen, & commoditatem
Coadjutii, & in Processionibus, si simul sit Rector, adhuc
loquere potest sub Cruce Canonico, *ibid.* num. 50. & 51.

Coadjutor, & Coadjutor possunt simul in habitu Canonicali
interesse in Processionibus, & Missarum solemnibus, Coadjutor
in loco filii debito, & Coadjutor post omnes Canonicos, *ibid.*
num. 52.

Coadjutor non tenetur ad opera Canonico, juniorum,
licet tenetur ad opera sui Coadjutii, nec tenetur tempore
conationalis Coadjutoris habere Ordinem Presbyteralem, licet
statuto Ecclesiae id canonice liceat, sed sufficit habere Cle-
ricalem, & legitimam etatem ad Ordinem requisitam, *ibid.*
num. 53. & 54.

Coadjutor non potest esse Juxta Apostolicos, seu Dele-
gatus Papae, nec designari Juxta Synodalis; non tenetur tamen
ad Fidei professum, nisi cum fuerit successione loci, nec
ad Officium Canonico, reuelandum, sed Proprietarius, *ibid.*
num. 55. & 60.

Coadjutor consequi non potest fructus ex Beneficio Coadjutii;
Imo lucratur etiam distributiones quotidianas absente
Coadjuto ad utilitatem ipsius Coadjutii, *ibid.* num. 61. & 62.

Coadjutor non potest gaudere privilegiis & indulgentiis de per-
cipiendis fructibus in absentia, puta ratione Adfili, aut Le-
gationis in aliqua Universitate, quibus Coadjutor gaudere potest
in ingressu tamen non tenetur fabricam solvere, quod est con-
venit solvi per Canonicos de novo ingressos, *ibid.* num. 63.
& 64.

Coadjutor non potest exercere Officia, ad quae Coadjutor
electus est, si tamen Canonici tenetur interesse, & ministra-
re, prout tenentur intervenire Coadjuto in omnibus func-
tionibus Canonicalibus, *ibid.* num. 65. & 66.

Coadjutor non potest ordinari ad Titulum Coadjutoris;
nec est comprehensus in statuto, quod ex aliquibus causis jubila-
re facit Canonicos, nec etiam Coadjuto absente potest Ca-
pitulis interesse, vel votum dare, nec Officium antichristianis
exercere, nisi in Litteris Apostolicis haec expresse concedan-
tur, *ibid.* num. 67. 68. & 69.

Errata. Biblioth. Tom VIII.

Non licet novum Habitum, five signum a Canonici Catho-
dralis Ecclesiae absque Sedis Apostolicae auctoritate assumi;
nec deferri possunt Almutia nisi succedendo collegialiter una
cum Capitulo. Vide verb. Canonici art. 11. num. 1. & 2.
Canonici Cathedralis non sunt in Dignitate Ecclesiastica consti-
tuti, nisi late sumpto vocabulo, sed dicuntur Clerici primi
Ordinis; sunt tamen personae in Dignitate constitutae ad hoc
ut possit coram eis fieri translatio Personarum, *ibid.* num. 3.

Collegiatus simplex praecedit omnibus Ecclesiis simplicibus, & quoniam
tantum Parochialis sunt, & Canonici Collegiatus de Jure
signis praesentantur Canonici Collegiatus, quoniam est insignis per
indultum de recenti, *ibid.* num. 4. & 6.

Canonici Collegiatus, quamvis perissimos Doctores, eligi non
possunt in Iudicium Synodalem, & Canonici celebrant in Col-
legiata non tenentur sapere reverentiam Vicario Generali pre-
senti in hac Missa ante benedictionem, *ibid.* num. 7. & 8.

Canonico non ad privationem potest procedere Episcopus sine
Adjunctis ea causa, quod Ordinari suis Praebendis amissas
non susceperint. Si tamen contra Penitentiarium non resi-
deant vel ad privationem procedere, servare tenetur pre-
scriptum a Trident. & Canonici ab eo ad Palatium vocati,
ire tenentur, secus si a Vicario, *ibid.* num. 9. & 10.

Canonici Cathedralis, & Collegiatus debent retinere Tabellam
horariam, & Officia Divina perfolvere statuto hora, & ad
id possunt cogi per Episcopum; ut etiam ad discendum Can-
tum Gregor. *ibid.* num. 11. & 12.

Canonici absque volente extra Diocesim tenentur semper petere
licentiam ab Episcopo, quae dargari non potest, si honeste,
& rationabiliter petatur; & abnegari sine licentia Sacrae Con-
gregationis, & dimissa tertio parte fructuum, dimittit cer-
tum, quae superest, destruit pensiones, *ibid.* num. 14. 15.
& 16.

Contra enim Canonicos non residentes, ultra amissionem
distributionum quotidianarum, potest Episcopus procedere
per multas pecuniarias, *ibid.* in addit. *Auth.* num. 16.

Canonico non erigere Episcopum non potest sine consensu Capitu-
li; si tamen irrationabiliter negetur, superior supplet; nec
etiam potest Episcopus auctoritate ordinaria creare Canonicos
supranumerarios absque consensu Capituli, & Canonico, *ibid.*
num. 17. & 19.

Canonici supranumerarii aequo ad futuram Praebendam crea-
ri potest; & edictum de supranumerario ex mandato Papae,
ac supranumerarii explicatur, *ibid.* num. 20. & 21.

Si Canonici supranumerarii sunt admissi per Capitulum
simpliciter sine preservatione suorum Jurium, quotidianas
lucratur distributiones; ac loquatur etas de supranumerariis,
ex privilegio Apostolice receptis itemque datur posse permitti,
quod Canonici deputant in Parochiam Canonico supranume-
rarium, *ibid.* num. 22. & 23.

Quid sit Mediarum, quid Tertiaria Canonico, & quoniam
concedatur; Vide *ibid.* in addit. *Auth.* num. 24. & 25.

Varia resolutionum Sacrae Congregationis Concilii capite
revertitur, quibus norma datur assensum, quam Canonici
Episcopo debent praestare, *ibid.* in addit. *Auth.* num. 26.

Et variis pariter afferuntur ejus Sacrae Congregationis resolu-
tiones, quae attendi debent a Coadjutis, & Coadjutoribus,
ibid. in addit. *Auth.* locis.

Canonici & Dignitates oblique ad passendum tenentur, non ob-
stante qualibet consuetudine, aut praesumptis privilegiis,
ibid. in addit. *Auth.* num. 27.

Diversa tenentur spectantia ad Canonicos Regulares La-
teranos, & Benedictini Salvatoris, praesertim circa Bene-
ficiarum Secularium incapacitatem, *ibid.* in addit. *Auth.* num.
28. & seqq.

Canonici Regulares Ordinis Hospitalarii S. Spiritus, ejusque
Ordinis Moniales in Hispania, & Polonia degentes eximuntur
a jurisdictione Praepositorum Generalis S. Spiritus in Saxia
de Urbe, *ibid.* in addit. *Auth.* num. 29.

Et Canonici Regulares S. Augustini Monasterii Ultenis in
Alpibus secularizati fuerunt, excepto Calistatus voto, *ibid.*
in addit. *Auth.* num. 30.

Ereclio novi Canonici est subreptitia, & Summo Ponti-
fici non fuerit expressum Statutum prohibens augeri numerum
Canonico, *ibid.* in nov. addit. num. 1. & 2.

Canonici nova ereclia in & quando participant proventus Ca-
pituli, & an & quomodo teneantur ad opera Capituli; &
Quoniam

Quam precedantia debeat Canonica secunda erectionis, *ibid. in nov. addit. num. 9.*

CANONICI REGULARES.

Canonici Regulares: Lateranenses; & SS. Salvatoris declarantur incapaces obtinendi Beneficia Sæcularia. Vide verb. *Canonici Regulares in addit. Auct. num. 1.*

Provisi de Beneficiis non possunt a Civitate discedere *ibid. num. 1. ad 4.*

Alia Ad Canonicos Regulares Spectantia Vide *ibid. a num. 6. ad num. 13.*

CANONIZATIO Sanctorum; Vide verb. *Veneratio Sanctorum per tot.*

CANTIONES.

Cantiones obscenæ & obscene quando sint peccata venialia, & quando mortalia? Vide verb. *Luxuria num. 86. & 87.*

Cantiones vulgari sermone non sunt canenda in Festo Corporis Christi; Vide verb. *Fractio num. 51.*

Ne existat Musica lingua vernacula, quantumvis cantioncula, & verba spiritualia sint, Episcopus prohibere potest, non obstantia quæcumque in contrarium consuetudine; Vide verb. *Beneficia art. 3. num. 41.*

CAPELLA.

Capella, & Capellania ad levitatem conferuntur, quidque sint, differunt, ac varis assignantur acceptiones; Vide verb. *Capella num. 1. ad 19.*

Etymologia Vocabuli *Capella*, & quomodo tempore ulupari illud competit, *ibid. in nov. addit. num. 1.*

Capella constructa pro celebratione Missarum debet sufficientia donari a Patrono, aliter non acquirit Jurispatronatus, & si non sit sufficienter dotata, refertur qualiter procedi valent, *ibid. num. 16. & 17.*

Preceptum de augenda, vel constituenda dote sub pona privationis Jurispatronatus, & Capelle, potest quoque fieri Patrono, etiam si in fundatione fuerit sufficienter assignata, & dante tractu temporis fuerit diminuta, vel deperdita, si id absque culpa Reſtoris Capelle, aliter ille, & non ille gravandus, *ibid. num. 18. ad 21.*

Ad quem spectet mantentio Altarium, seu Capellarum, que sunt de Jurispatronatus, ac ornamentorum necessarium pro eisdem Altaribus, seu Capellis, *ibid. num. 21. ad 24.*

Si nec Patronus, nec Ecclesia, nec Reſtor, seu Beneficiarius possunt necessaria ministrare, & aliter necessitati opportunum remedium præstari nequit, quid peragendum edicatur, *ibid. num. 25. 26. & 27.*

Capelle fundationem, & Jurispatronatus demonstrant inscriptiones, arma, & insignia familia insculpta in marmoribus lapideis, vel pariete Capelle, & inde confectaria dantur, ac de jure attendenda, & a lege statuta ponuntur, *ibid. num. 28. ad 36.*

Capella Regia, & eorum Capellarum subsunt Incomor Ordinabilia, non autem Capellarum Magistris, & quorundamque gaudent prærogativa exemptionis, possunt nihilominus visitari ab Episcopo loci, *ibid. num. 37. ad 40.*

De Privilegiis Capellarum multorum Regum agitur, *ibid. in nov. add. num. 1.*

Privilegio Regis ad effectum exemptionis contentis in textu Concilii non acquiritur per simplicem receptionem in protectionem, *ibid. a. 40. ad 47.*

Capella, seu Altaris Confraternitatum Laleorum existentium in Claustris, seu Ecclesiis Regularium ab Episcopo visitari non possunt, nisi in his, que Confraternitatum administrationem respiciunt, *ibid. num. 48.*

Potest Episcopus visitare Capellam, quæ est Titulus Beneficii secularis, existentem in Ecclesia Regulari respectu tantummodo Tituli Beneficii, ac ejusmodi Beneficii, & non alia, nec potest visitare Capellas campenses Regulares: Orationis tamen publica, que habens requisita Ecclesiæ, visitatur ab Episcopo, etiam si sit de pertinetia eorum, dummodo sit separata a Claustris, & capellis, et Capellæ, seu Orationis in Grangia, seu Domibus ruralibus

eorundem aultatenu visitare potest, nec ab eis proen rationem exigere, *ibid. a. 47. ad 51.*

Si etiam potest Episcopus visitare Capellas, seu Orationis, que in privatorum Domibus sunt, nec ab eis presentationem exigere, tamen permittit ei est videre saltem per viam denuntiationis, aut inquisitionis, an decet, & cum debita reverentia Sacrificium Missæ ibi celebretur, *ibid. num. 52. & 54.*

Episcopus dispensare non potest, ut Missæ relicta a Testatore in una Capella, dicatur, vel remittatur in alia, quando facilius possunt in propria, *ibid. num. 55.*

Capella privatorum Palatiorum non gaudet immunitate, ut nec etiam Capella carcerum, vel contigua carceribus, *ibid. num. 56. & 57.*

Capella contigua, ut dicitur *al capo di Guardia* ecclesiæ, ut militæ ita degentes audiant Missam maxime diebus Festiviæ permittitur declarari non esse locum Immanem, *ibid. num. 58.*

Capella realis, vulgo dicta *Don Maſſa* posita in publica via; oſi prebetur suis constructionis auctoritate Ordinari, non gaudet immunitate, *ibid. num. 59.*

Capella ista in Palatio Abbatiali habens ingressum ab Atrio ejusdem Palatii interservens publice militæ, gaudet immunitate Ecclesiastica, quævis Palatium non sit unitum Ecclesiæ Abbatiali, *ibid. num. 60.*

Capella existens in Palatio Gubernatoria quando immunitate gaudet, *ibid. num. 61.* Au autem Capella vendi, & alienari possit? Vide verb. *Septuaria num. 19. ad 169.*

Statuta Capelle abnoxia jurispatronatus an mutari possint in seculo patrono, *ibid. in nov. add. num. 3.*

De Capella Pontificia; Vide *in add. Auct. num. 63. & seqq.*

CAPELLANIA.

Capellanis aliis sunt Mercenarie, aliæ Collative, & aliæ Gentilitiæ, omnesque declarato menti admoventur; Vide verb. *Capellanis num. 1. ad 6.*

Episcopus acquirit alimode axeladi a Collatione, seu Institutione Capellanis Gentilitiæ, seu Jurispatronatus, etiam si Fundator in ejus fundatione contrarium disposuerit, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Ad Titulum Capellanis Mercenarie, & amovibilia nemo potest ordinari, si ramen contentente Patrono, & Episcopo conferatur alicui in Titulum vitalitium, vel hujusmodi Capellaniam in Capella Papa obtineat, poterit ipse ad Sacros Ordines promoveri, *ibid. num. 10. 21. & 12.*

Explicatur Auctor *num. 11. ibid. in nov. add. num. 6. & seqq.*

Capellanis erectis in una Ecclesia, non potest sine necessitate transferri de jure communi ad aliam Ecclesiam, etiam si sit Capellanis de Jurispatronatus, *ibid. num. 13. ad 16.*

Videtur tamen esse 3. Sæcula Sede indulgendum, ut Capellanis Jurispatronatus possit transferri de loco ad locum, ut de sedis fuit indultum, quod Capellanis transferretur e Castro ad aliud Castrum de jurisdictionis ejusdem familia, *ibid. num. 17. & 18.*

Capellaniam obtinens non tenetur Sacros Ordines suscipere, sed Missarum oneri potest per alium satisfacere, nisi in fundatione cautum sit, ut per se ipsum celebraret, *ibid. num. 19.*

Capellanis, in ejus erectione Fundator sic disposuit: *Testatur Capellanis, qui Missas celebrat, aut ita. Eligatur Capellanis, vel Sacerdos, non est Sacerdotalis, & potest etiam conferri simplici Clerico 14. annorum, ibid. num. 20. & 21.*

Capellanis hac conditione erectis: *Ut eligi debeat unus Præbendarius, qui singulis quævis die teneatur Missam celebrare, & Divinis Officiis interesse, non est Sacerdotalis, & Capellanis potest per alium Missa celebrari facere, ibid. num. 22.*

Capellanis hac lege fundata: *Ut Capellanis per se ipsum Missas celebrare teneatur, confertur potest simplici Clerico, in ea tamen etate, ut infra annum possit in Sacerdotem ordinari, nisi alia esset verba in fundatione posita, que requirent obtinentem tempore Collationis esse aliu Presbyterum, ibid. num. 23.*

Referuntur quedam alie formulæ, que si in Capellanis fundatione sint appositæ, competuntur presentandis non aliæ

esse a quo Sacerdotem, sed sit esse, ut infra annum possit ad Sacerdotium promoveri, *ibid.* num. 14. ad 19.
 Capellanus, in cujus fundatione sit dispositum *Eligatur Capellanus, qui sit Sacerdos, vel non sacerdos nisi Presbyter, requiritur necessarium, quod presentandus sit actualiter Sacerdos, ibid.* num. 30.

Ad dignoscendum autem, ut ad Capellaniam sit presentandus Capellanus, qui sit a quo Sacerdos, vel solum episcopale, sequens est Theoric Sacra Roma Romana, & iuxta exhibetur, ac roboratur, *ibid.* num. 31. ad 43.

Late differitur circa examen, utrum Capellania sit Sacerdotella, nec ne, *ibid.* in num. add. num. 6. & seqq.

Capellania fundata cum onere interficiendi Divina Officia in Cathedrali, vel Collegiata, requirit personale servitium, quod non potest adimpleri per Substitutum, si vero fundata sit in Ecclesia non Cathedrali, vel Collegiata, seu in aliis non habente servitium Chori, non obstante fundatoris clause, ut Capellanus debeat Missas celebrare, & Divinis interesse, seu interesse, non tenentur Sacerdotium suscipere, nec ad Missas &c. per seipsum, sed satis erit, ut per alium adimpleat, *ibid.* num. 41. & 44.

Explicatur Audiat num. 42. *ibid.* in num. add. loc. cit.
 Capellania Cathedralis Ecclesie, quorum redditus in Distributionibus quotidianis consistunt personaliam residentiam requirunt, *ibid.* num. 45.

Capellane sic instituta: Ut Capellanus quotidie Missam celebrat: & singulis fuerit, etiam panem incurat, vel: ut datus minister Capellani, in qua habet, & Divinis interesse, & non habet, & interesse, passim movetur, & de alio providetur, non requirit personalem residentiam, *ibid.* num. 46. & 47.

Capellania, quibus incumbit nova celebrandi Missa, & Choro interficiendi, non sunt compatibles cum Canoniciatibus, & Parochialibus, quoniam per eorum Constitutiones licet servare per Substitutum, *ibid.* num. 48.

Capellania sic fundata: Ut eligatur illorum Capellanus Sacerdos, qui Missam celebrat, est Sacerdotella, sed Capellanus non tenetur interesse per se ipsum, & potest celebrare per alium, *ibid.* num. 49.

Capellania non potest conferri Filiis illegitimis Presbyterorum in Ecclesiis, in quibus eorum Patres fuerant Beneficiarii, *ibid.* num. 50.

Late differitur circa examen, utrum Capellania sit Ecclesiastica, an Laicalis, *ibid.* in num. add. num. 1. & seqq.

Alie vid. hoc tom. 6. in Append. Decret. in Tudestion Capellanis. Romana Capellania; alia Ramata Capellania. Neapolitana Capellanorum. Savonae. Polyestren. Brugen. Romana Capellania. Firmans Capellania. Camerinen. Capellania. Calverane Capellanorum.

CAPELLANUS in comuni,

Capellanus tenetur per se ipsum Missas celebrare, si id verbis expressis, aut equipollentibus causis fuerit in fundatione Capellanis, ac in id quendam præbentur formale, & quendam ad oppositum: Vide verb. Capellani in comuni num. 1. ad 4.

Capellanus, qui de morte Testatoris quotidie per se ipsum celebrare tenetur, semel in hebdomada per alium poterit celebrare, immo etiam titulo beneficii, vel reverentie Sacramenti, ut illa iussu eius potest aliquoties, & etiam semel in hebdomada abstinere a celebratione, ubique eo, quod faciat tali die celebrare per alium, maxime si obligatio quotidie celebrandi sit mere personalia ad ipsam Capellaniam personam directam, *ibid.* num. 5. ad 8.

Explicatur Audiat num. 6. & extenditur, *ibid.* *lit. a.*
 Reprobatur Audiat num. 7. *ibid.* *lit. a.*

Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, non potest novam elemosinam accipere, & duobus obligationibus unica Missa satisfacere, nisi in fundatione expresse tantum sit, quod non teneatur Sacrificium applicare, & Capellanus, qui potest per alium celebrare, non tenetur dare stipendium Sacerdoti celebranti ad rationem reddituum Capellanis, *ibid.* num. 9. & 10.

Capellani amovibiles, qui sunt nominati, vel electi ab Hæredibus Testatorum ad celebrandas Missas cum assignatione certi redditus iuxta dispositionem Testatorum, possunt afferre. Biblioth. Tom. VIII.

figare certam mercedem juxta morem Regionis Sacerdoti per Missa celebrandam, & pro se aliam partem retinere, *ibid.* num. 11. & 12.

Si vero reperitur injunctum, v. g. quod celebrantur singulis annis Missa 20. S. Gregorii per Defunctis in Ecclesia N. per Sacerdotem eligendum a N. cui solvantur per elemosyna Santa 8. vel 10. Capellanus Sacerdos, sic electus, tenetur per se ipsum celebrare, *ibid.* num. 13.

Capellanus, qui impositum est onus quotidie celebrandi, & si cessaverit celebrare, tenetur v. g. fulvere duos pulvis pro qualibet Missa non celebrata, non potest unquam vacare, nisi suppleat per alium, *ibid.* num. 14.

Non tenetur tamen, neque per alium celebrare, tempore infirmitatis, non excedentis 15. dies, & ex Cone. Provinc. Mediolanen. etiam per integrum mensem agnoscit, *ibid.* num. 15. & 16.

Reprehenditur num. 16. Ausonia opinio, *ibid.* num. 16. in not. *lit. a.*

Si vero in fundatione Capellanus non tenetur celebrare per se ipsum, cum talia Capellanus nunquam possit a celebratione vacare, ipse non teneatur per alium celebrare, solum tempore infirmitatis non excedentis 15. dies, *ibid.* num. 17.

Sacerdos, aut substitutus a Capellano ad celebrandum per fundatore, si omittat celebrare causa infirmitatis per aliquot dies, non acquirit sibi Missa omnia correspondentem, sed ille est erga alteri Sacerdoti, ut celebrat, vel est retinenda ab ipso Capellano, si per seipsum pro illis diebus celebrat, *ibid.* num. 18.

De amotione Capellani ab Officio quampiora colliguntur seu necessaria, *ibid.* in num. add. num. 1. & seqq.

Ex hac occasione de vero Capellanorum genere, quoad remotionem eorum pertinet, differitur, *ibid.* in num. add. num. 2. & seqq.

Si in fundatione alicujus Capellania dictum sit, quod presentetur Capellanus, qui inter eorum possit ascendere ad Sacerdotium, initium anni sumitur a die presentationis, *ibid.* in num. add. num. 10.

Capellanus Episcopi, qui cum eo recitat Officium, debet se illi conformare, & Capellanus eligendus ab Episcopo pro tempore, non est amovibilis, neque manualis, sed perpetua, *ibid.* num. 10.

Capellani Ecclesiam Cathedralis, qui sunt membra Ecclesie, debent lacere in processibus, & sedere in Choro immediate post Canonicos, nec inter eos debent interponi Rectores Ecclesiarum aliarum, etiam preteritis Doctoratus, *ibid.* num. 21.

Capellanus Presbyter prius ordinatus debet precedere Capellano postea ordinato, licet ultimus ordinatus prius acceperit possessionem Capellanis, *ibid.* num. 22.

Non potest Episcopus præcipere Capellanis Capellanum Campaniarum Regularium, ac Missas celebrant antequam celebraret Missa Ecclesiarum Parochialium, *ibid.* num. 23. & verb. Campanis a num. 17. ad 21.

Capellanus non potest togli ab Episcopo, ut celebrat certe hoc, quatenus in fundatione hoc non reperitur injunctum; potest tamen addringi (non censurari) ad providendum de proprio paramento, *ibid.* num. 24. & 25.

Capellanus semel examinatus, & approbatus quoad scientiam ab Ordinario, nonli examini eandem de scientia subijci potest, *ibid.* num. 26.

In erectione Capellanis, seu Beneficii simplici Capellano injungi non potest, quod Testator non injunxit, nec immutari ex voluntate, *ibid.* num. 27.

Capellanus Confraternitatum non potest sine expressa Episcopi licentia Processiones facere, & si non addit licentia Episcopi, non potest illas facere sine licentia Parochorum, per quorum Territorium transiendum est; nec potest in Processionibus contra propriam Ecclesiam deferre Stolum, *ibid.* num. 28. & 30.

Capellani Confraternitatum non debent ab Episcopo sine causa moveri, talibusque Confratribus, *ibid.* num. 29. & alia de illis: Vide verb. Confraternitates.

Capellanus quo tempore, loco, seu Ecclesia, vel Alvari debeat celebrare Missam, & per qua debet applicari, & quid possit quoad redactionem, satisfactionem, elemosynam, & alia: Vide verb. Missa, ubi iure de omnia.

Capellanus habet obligationem inhabitandi domum a fundatore

tate ad id relicta inſtitutione ſupellectilibus &c. tenetur omni-
modo ibi habitura, *ibid.* num. 34.

CAPELLANUS MONIALIUM.

Capellani Monialium debent eſſe maturæ ætatis, & ſi Moniales
jus habent nominandi Capellanum, poteſt illum Episcopum
non ejus deſectum rejicere; & Abbatiffa illum non recipere, ſi
ab ipſo detur juvenis; Vide verb. *Capellanus Monialium*
num. 1. & 3.

Ubi tamen ſeruo, & proceſſu de facili non lavianter, re-
laſquitur prudencia Episcopſi, ut etiam juvenes bene per-
ceptis omniſibus poſſit admittre, *ibid.* num. 4. & 5.

Regulares non poſſunt eſſe Capellani Monialium, niſi pro-
pter paucitatem Presbyterorum Sæcularium, *ibid.* num. 6.

Capellani Monialium debent eſſe amovibiles, non autem per-
petui, & inſtituti; ſi tamen Moniales ſint in quaſi poſſeſ-
ſione preſentandi Capellanum ad vitam, Episcopſus non de-
bet innovare, ſed ſuorum Jurium monumenta ad Sac. Cong.
mittere, *ibid.* num. 7. & 8.

Capellanus in Eccleſia Monialium Regularibus ſubjectum
approbat a Superiori Regulari; at Presbyteri Sæculares, qui
advocantur pro celebratione Miſſarum, poſſunt ab Episcopſo
prohiberi, ne occedant, quævis Moniales exemptæ ſint,
aut Regularibus ſubjectæ, *ibid.* num. 9. & 10.

Capellanus Monialium poteſt Miſſam celebrare de Sancto, con-
ſueſ Officium ab ipſis Monialibus celebratum in Choro, Miſ-
ſali tamen Romano, in quo ſi Miſſa particularis de eodem
Sancto non adſit, ſumitur de communis; & idem quoad re-
citationem Officii, *ibid.* num. 11. & 12.

Capellanus Monialium non debet illum Presbyterum ſubſtitue-
re ſine licentia Episcopſi, ſed Vicarii Generalis in caſu im-
pedimenti, *ibid.* num. 13.

Capellanus Sæcularis de licentia Confefſarius Monialium poteſt
Euchariftia Sacramentum miniſtrare, & Episcopſus nullum
Capellanum abſque cauſa amovere debet, *ibid.* num. 14. 15.
& 16.

Capellanus Monialium exemptorum excluſo Parocho omnia Sa-
cramenta etiam in articulo mortis ipſis adminiſtrat, *ibid.* in
num. addit. num. 1.

Num idem obtinent quoad Moniales non exemptæ, *ibid.*
in num. addit. num. 1. & ſeqq.

CAPELLANUS Militum, ſeu Miſſionarius, Exercitus, vel Caſtrenſis.

Capellani Militum, ſeu Miſſionarii Exercitus, vel Caſtrenſes
in caſibus, in quibus non adſit Breve Apoſtolicum aliter diſ-
poſitione, debent approbati ab Ordinario loci; imo dato,
quod adſit Breve Apoſtolicum, ad bene, & caute ejus diſpo-
ſitione perpendenda, ac ſidem Jurisdictionem non habent in
Clariora; Vide verb. *Capellani Militum* num. 1. ad 4.

Regii Capellani Majora non poſſunt pretendere, ut omnes
Capellani, vulgo nuncupati *deſſi Preſſi*, & *Fortenſes*,
ſint exempti a Jurisdictione Episcopſorum Diœceſanorum, &
ſubjecti ſue Jurisdictioni; & præbatur quid iſtem conceſ-
ſum ſit per Breve Clamen. VIII. a Rege Philippo obtentum,
ibid. num. 5. & 6.

Adducuntur variæ reſponſiones Sacre Congreg. Concilii ad
dubia ſi propoſita occasione cujuſdam Brevis Apoſtolici con-
ceſſi Archiepiſcopo Mechlinienſi pro exercitu in Flandia,
ibid. num. 7.

Adducitur reſolutio ejuſdem Sacre Congreg. Concilii in re-
ſponſione ad Jubiam et propoſitum in una Mediolanenſi pro
Matrimonio contracto a Milite in Statione degente coram
Capellano ſui Teſti, *ibid.* num. 8.

Adducitur alia reſolutio ejuſdem S. C. Conc. in una Der-
thonenſi pro quodam Matrimonio celebrato coram Capella-
no Militie Equitæ in Terra Voghera, *ibid.* num. 9.

Afferuntur variæ reſolutiones Sacre Congreg. Concilii in dubio
Jurisdictionis Capellanorum Exercitus occasione Militum
a variis Germanis partibus in Italiam irruptentium,
ibid. num. 10.

Afferuntur variæ alie reſolutiones ejuſdem Sacre Congreg.
Concilii in oia Caſus quoad poteſtatem Capellani Militum
etiam aſſidentem præſentando Matrimonia contrahendis in
eorum Ragimibus exiſtentium, *ibid.* num. 11.
Matrimonia contracta coram Capellani exercitus a Militibus

degentibus in caſtris, & Stationibus hybernæ, vel æſtivæ,
aut in expeditione etiam cum Militaribus Famulis ſine li-
centia Ordinarii loci, vel ſine ſpeciali ſecreſſitate Sedis Apo-
ſtolice nulli ſunt; uti etiam nulla ſunt contraſta coram
Aſcholicis, *ibid.* num. 12. & 13.

Ad uberiorem nutritum conſummum Capellanorum jovat
adducere noviffimam reſolutionem ejuſdem Sacre Congrega-
tionis Concilii circa Capellanos Trierum Summi Pontifi-
cis, *ibid.* num. 14.

Attendenda ſunt Indulta Apoſtolica pro Capellaniſ Militari-
bus conceſſa, & illorum exemplis afferuntur, *ibid.* in add.
ſolutor. num. 15.

De variis omnibus Magni Capellani Regum, tum de va-
riis per diverſa tempora illius Juribus, *ibid.* in num. add.
num. 16.

CAPILLITIUM ſcilitum; Vide verb. *Conſueſ ſcilitum per tot.*

CAPITULUM

Quod eſt, quæ concernat ejus convocationem,
ſeu congregationem.

Capituli convocoſio qualiter, & per quem faciendæ, Vide
verb. *Capitulum* art. 1. num. 1. ad 5.

Convocatur Capituli non tenetur explicare materiam con-
vocationis in ipſa convocatione, & pro convocatione non re-
quiritur licentia Episcopſi, ſi ſolus ſit ſine illa congrega-
ti; & non poteſt abſque juſta cauſa prohiberi, ne convoca-
tor; bene vero ex juſte, *ibid.* num. 6. ad 10.

Non poteſt tamen Episcopſus cogere Canonicos ad ſibi ſi-
gnificandum quod præſtare velint in Capitulo; bene vero ad
ſibi exhibendum copiam actorum, ſeu reſolutionum Capitu-
larium, *ibid.* num. 11. & 12.

Episcopſus non congregare Capitulum pro caſibus, in
quibus juxta Sacros Canones tenetur exquirere iuxta votum,
vel conſilium, & in aliis caſibus ſpectantibus ad ſui Digni-
tatem; & non poteſt tamen pro ſpectantibus ad Capitulum uti
Capitulum, *ibid.* num. 13. & 14.

Vicarius Generalis Episcopſi, ſive præſente, ſive abſente
Episcopſo, in nullo caſu poteſt convocare Capitulum exem-
ptum; bene vero non exemptum, *ibid.* num. 15. & 16.

Exante legitima conſuetudine, ut Episcopſus, ſeu Vicarius
interveſſit in omnibus Capitulis, etiam quæ ſunt pro
ſpectante ad Capitulum, debet illa ſervari; non poteſt
tamen nec Episcopſus, nec Vicarius interveſſit, ſeo perſe-
verare, ſi in Capitulum agendum ſit de intereſſe proprio, ſeu
ſuorum, & exponitur, *ibid.* num. 17. ad 20.

Alii autem Episcopſus, ſeu Vicarius juxta ſolitam, ſeu
conſuetudinem Capituli intervenit, non poteſt facere ſuffra-
gium, niſi eſſet etiam Canonicus, *ibid.* num. 21. & 22.

Episcopſus in caſibus, in quibus convocat Capitulum, de-
bet in eo præſidere cum omnibus prerogativis. Si tamen ſo-
lum ratione conſuetudinis adſit in Capitulis, & non convo-
cando in adſibus conſentientibus Capitulum, præſentia loci
ſpectant ad Caput Capituli, niſi obſtat conſuetudo,
ibid. num. 23. ad 25.

Episcopſus, qui eſt Canonicus, ſive in Eccleſia ſue Diœce-
ceſis, ſive alibi, non poteſt uti Canonicus convocare Capitu-
lum, voto recipere, & ſimilia, ſed hoc ſpectat ad Caput
Capituli; habet tamen præcedentiam, & præſentiam
ſuper omnes Canonicos, & Dignitates, *ibid.* num. 26. & 27.
Capitulum convocari, ſeu celebrari debet in Eccleſia, & loco
ad hoc determinato, niſi juſta cauſa aliter expoſuſſet, *ibid.*
num. 28. ad 31.

Capituli, ſeu Tractatus, & Congregationes, adſueſque Capitu-
lantes per Canonicos Cathedralium, & Collegiarum Ec-
cleſiarum fieri non debent eo tempore, quo celebrantur Di-
vina Officia, *ibid.* num. 32.

Deſinitio, nomen Capituli Eccleſie Cathedralis, & origo
Capitulorum, *ibid.* in num. add. num. 1. & ſeqq.

Reſervantur quatuor requiſita, ut Capituli jura ſuo ex-
pleat negotia, *ibid.* in num. add. num. 4.

CAPITULUM quod eſt, in quibus requiritur ejus
conſilium, vel conſenſus.

Jurium Capitalarium diminutio; Vide verb. *Capitalium*
art. 2. in num. add. num. 1. & ſeqq.

Capituli consensus requiritur in multis, & assignatur, *ibid.* num. 1. ad 11. & in nov. add. num. 2. & seq.

Advertendum est, quod consensus majoris partis sufficit in iis, quæ sunt communia pluribus uti universis, non autem uti singulis; & Capituli consensus præstandus est collegialiter, & eo ad id legitime congregato: ac quoties requiritur, facta sine illo, etiam per Episcopum, sunt nulla, *ibid.* num. 12. ad 14.

Reprehenditur Auditor, quod non recensuerit omnes causas, in quibus Episcopus adhibere debet consensum Capituli, *ibid.* in nov. add. num. 10.

Capituli consilium requiritur in multis, & referantur, ac generatim habendum est in studiis Ecclesiarum negotiis, *ibid.* num. 15. ad 16.

At vero sere ubique habetur in plurimis consuetudo contraria, quæ legitima extante non amplius requiritur ipsius Capituli consilium, *ibid.* num. 17.

CAPITULUM quod ea, quæ ipsum concernant, & Sede plena, & Sede vacante.

Capitulum Sede plena, seu vivente Episcopo, potest etiam sine consensu Episcopi condere statuta de his, quæ respiciunt particularia ipsius Capituli negotia, ut propriis Capitulares concernant circa rectam ordinationem Ecclesie, etiam sub penis; successores tamen non obligant, nisi sint ab Episcopo confirmata; Vide verb. *Capitulum* art. 2. num. 1. & 2. & in nov. add. num. 1. & seqq.

Capitulum ex causa publicæ utilitatis potest statuta facere contra antiquam Ecclesie consuetudinem, etiam de ea non facta mentione; attentis tamen quibusdam, quæ dantur, *ibid.* num. 3. ad 5.

Ut autem valeant statuta a Capitulo condita, quatuor potissimum requiruntur conditiones, quæ assignantur, *ibid.* num. 6.

Capitulum, vivente Episcopo, non potest facere statuta, quæ obligant extraneos, sive tantum Dioecesim; nec non plura alia, quæ exhibentur, *ibid.* num. 7. ad 12.

Capitulum potest competere ius conferendi Beneficia etiam privative ad Episcopum; hocce existente Hæresim concedere potest Dimissorias. Imo ipsas sufficit obtinere ab uno ex Canonici, si reliqui propter Hæresim sint dispersi, *ibid.* num. 14. ad 15.

Capitula Cathedralium, etiam vivente Episcopo, vocanda sunt, & admittenda, ut eorum Nunci ad Concilia Provincialia, præsertim ad ea tractanda, quæ Capitula ipsa contingere dignificantur, ut etiam Capitula Collegiarum quasi Episcopalem Jurisdictionem habentia, *ibid.* num. 16. & 17.

Capitulum non potest resistitiam Canonicoꝝ remittere, neque servitium condonare, *ibid.* num. 18.

Capitulum, Sede vacante, succedit in Jurisdictionem Episcopi, & potest omnia facere, quæ sunt Jurisdictionis Ordinarii, nisi expresse prohibita reperiantur; non succedit tamen in Jurisdictione Episcopo delegata etiam ex generali delegatio Sedis Apostolicæ; nec in ea, quæ ex Concilio Tridentino tamquam Sedis Apostolicæ Delegato; Sedes autem si competit utroque Jure, sive licet Ordinario, & delegato, *ibid.* num. 19. ad 22. & in nov. add. num. 1. & seqq.

Capitulum, Sede vacante, non succedit in Jurisdictionem competentem Episcopo jure speciali, & inde consuetudinaria præbentur, *ibid.* num. 23. ad 25.

Capitulum, Sede vacante, potest quasdam Constitutiones facere obligantes totam Dioecesim, etiam in tempus futuri Episcopi, donec hic, vel ejus Successor eisdem revocaverit; & tunc Vicarium Capitularem constituere infra octo dies post mortem Episcopi, *ibid.* num. 27. & 28.

Capitulum non potest cingi ad creandum Vicarium intra pauciores dies, quam octo; & infra illos dies antequam Vicarium constituit, exercitium Jurisdictionis spectat ad totum Capitulum in solidum, non autem ad primam Dignitatem, *ibid.* num. 29. & 30.

Capitulum aedem potest eligere Vicarium Capitularem post mortem Episcopi, sed etiam quando Ecclesia vacat per translationem Episcopi ad aliam Ecclesiam, aut efficitur captivus ab hostibus Catholice Fidei, vel ingreditur aliquam Religionem, vel renunciat, vel est depositus, aut relegatus, *ibid.* num. 31. ad 35.

Non potest tamen Capitulum Vicarium constituere in caso, quo Episcopus sit excommunicatus, vel suspensus, vel in caso, quo Episcopus in remotis degente Vicarius Generalis ab ipsis relictus moriatur, vel in Principe seculari egerit ad Dioecesim, *ibid.* num. 36.

Capitulum non potest devenire ad electionem Vicarii Capitalaris ante certam notitiam vacationis, nec post habitam notitiam mortis, vel translationis Episcopi, quando Vicarius Episcopi defuncti, vel translatus missus fuerit a S. Sede, vel a Sacra Cong. Episcoporum, *ibid.* num. 38.

Electio Vicarii Capitalaris debet fieri a Capitulo mente solito capitaliter congregato, & per secreta suffragia, *ibid.* num. 39.

Capitulum non potest eligere in Vicarium Capitularem, nisi aum tantum, vel ad summum duos ut alteris mensibus Vicariatus munere fungatur, quoties ad id legitima addit consuetudo, *ibid.* num. 40. & 41.

Facta semel per Capitulum electio Vicarii Capitalaris, non potest illum ad libitum revocare, & novum constitueri; ad quod iusta accedente causa, obtinenda est a Sac. Cong. Episc. licentia, *ibid.* num. 42. 43. & 44.

Plures sunt casus, propter quos solum Sacra Cong. Episc. facultatem concedere removens Vicarium Capitularem ut indignum, & assignatur, *ibid.* num. 45.

A Capitulo pro electione Vicarii Capitalaris circa vacationem & absentes quid observandum sit asseritur, *ibid.* num. 46. ad 49.

Capitulum debet pro Vicario Capitalari eligere nuntium, qui sit de gremio Capituli, si adit idoneus; & qui sit Doctor in Jure Canonico ab aliqua Universitate, *ibid.* num. 50. ad 53.

Habiles tamen non Doctores tolerari potest, si Doctores haberi non possit, & tunc sibi eligere tenetur Consultorum Doctorum, *ibid.* num. 54. & 55.

Si Capitulum eligat aliquem in Vicarium Capitularem non Doctorem, quando adest Doctor, electio devolvitur ad Metropolitanum; & si tamen Vicarius deponens per Metropolitanum decesserit, possit Capitulum eorum eligere Vicarium infra octo dies, aut prius, *ibid.* num. 56. & 57.

Capitulum non potest in electione, seu deputatione Vicarii apponere restrictivam, ut Vicarius Capitalaris non possit procedere contra aliquem Capitularem absque consensu Capituli, nec quendam alia quæ assignatur, *ibid.* num. 58. ad 62. verb. *Ordo* art. 3. num. 43. verb. *Vicarius Capitalaris* art. 3. num. 38.

Capitulum post electionem Vicarii nullam exercere potest jurisdictionem, *ibid.* num. 63. & 64. verb. *Ordo* art. 3. num. 62. verb. *Vicarius Capitalaris* art. 3. num. 39.

Capitalibus Vicariis in Regno Neapoli. prohibetur concessio Litterarum dimissorialium pro prima Clericali tonsura & aliusque Ordinibus etiamvis annus a die Vacationis Ecclesiarum elapsus sit, absque speciali facultate Sac. Congregationis, *ibid.* in addit. Auditor. num. 65.

Capitali extinctio non inducit suppressionem Cathedralis Episcopalis, *ibid.* in nov. add. Auditor. num. 67.

Laudabile, & approbatum est Statutum, per quod plures Fratres, aut plures quam duo consanguinei primi, & secundarii gradus excluduntur a voce activa in Capitulo, *ibid.* num. 69.

Capitulum nequit celebrare Missas in Ecclesia Regularium, ipsæ renuentes; Vide verb. *Missæ* art. 4. num. 21.

Capitulum Cathedralis non est saluandum a Cracatore tam titulo Reverendissimi, acque in absentia Episcopi, *ibid.* num. 66. & verb. *Totalis* num. 28. Aliis vide verb. *Vicarius Capitalis* art. 1. & 2.

Dantur Capitula, in quibus deest Cathedra Episcopalis, & ita Sedes Vacans concipi atquit, & quoniam sint, *ibid.* in nov. add. num. 13. & seqq.

Quoad ea, quæ concernunt Capitulum Regularium. Vide verb. *Electio* art. 4. per tot.

CAPSULE.

Capsula pro elemosynis ad Missas ab Ecclesiis auferri debent, si illis satisfieri non possit. Vide verb. *Missæ* art. 1. sub num. 1. vers. *Quidam sapientius*, vers. *Decimo tertio de pauca*, & vers. *Ad satisfactionem respondit*.

Capsula pro elemosynis nullimode retineri possunt a Fratribus Minoribus. Vide verb. *Votum* art. 3. num. 39.

CAPUCCINI.

Vasis Capuccinas continentia. Vide verb. *Capuccini* in add. *Autor. num. 1. & seqq.*

CARCERIS pœna quid sit. Vide verb. *Pœna* *art. 1. num. 4.*

CARDINALES

Quoad eorum Originem, Creationem, & Numerum.

Cardinalium Origo figuratè, exemplariter, ac nominaliter, unde desumpta? Vid. verb. *Cardinales* *art. 1. num. 1. ad 8.*

Misals iis, quæ auctor effert, Indicator Cardinalium de annis in antiqua Ecclesia, & in illorum Origine distinetur, *ibid. in add. num. 1. & 2.*

Creatio Cardinalium diversimodè, diversisque Ritibus per diversitatem temporum, & Pontificum fuit hæcenus facta, & oculis temporibus penitus obsoletis, quod in Cæcemoniali Romano dispensare de promovendis Cardinalibus scria quarta Quatuor anni Temporum &c. & quæ Imperpetuum viget alia referitur, *ibid. num. 9. ad 19.*

Licet ab Eugenio IV. fuerit decretum, quod Cardines in secreto Consistorio pronuntiati non dicantur Cardinales, antequam Cardinalatus insignia suseperint, atque vixim in electione Summi Pontificis habent, donec sit eis licentia votandi concessa; hodie tamen res a converso se habet, *ibid. num. 10. ad 23.*

Ad Cardinalatam promovendi debent habere ea omnia, & singula requisita, & qualitates, quæ pro Episcopis præficiendis a Sacris Canonibus decernuntur; & pro possibilibus ex causis Mundi portibus sunt eligendi, ac ex Regularibus Mendicantibus quatuor saltem feci debent Cardines Theologi, *ibid. num. 24. ad 26.*

Illegitimi etiam per sequena Matrimonium legitimi ad Cardinalatam Dignitatem non sunt promovendi, & multo minus sperari, *ibid. num. 27. & 28.*

Cardinalis eligendus debet esse prius Clericus; & qui Filios, vel ex his Nepotes habet, Cardinalis esse non potest; ac nec etiam frater ex uno parente germano, vel patruelis, consobrinus, aut amicus aliquis Cardinalis viventis, *ibid. num. 29. ad 32.*

Item Patruus, vel Avunculus Cardinalis vivente, ejus ex fratre, vel sorore nepos, vel e converso nequit fieri Cardinalis; Imò neque ullus potest esse Cardinalis, qui primo, aut secundo consanguinitatis gradu ullicui Cardinali viventi sit conjunctus, *ibid. num. 31. & 33.*

Bigami ad Cardinalatum non solent assumi; nec ad Cardinalatum sunt assumendi, ois hæretici, præcipientes, & ondeguaque digol Viri, *ibid. num. 34. & 35.*

Eius pro Cardinalibus Presbyteris, & Episcopis requisitis est 30. annorum, & pro Diaconis 25. annorum, *ibid. num. 36. & 37.*

Numerus Cardinalium varius olim fuit pro variata temporum, & Summorum Pontificum, qui juxta æugentiam temporum, seu rerum variarum emergentium plures, vel pauciores Cardinales creabant, *ibid. num. 38. & 39.*

A tempore tamen Sixti V. numerus septuagenarius invariabiliter remansit, prout ipse admittit illorum 90. Seniores, quos Dominus Auditores Consistoriales Moysi dedit, constituit; 4. Cardinales Episcopi, 30. Cardinales Presbyteri, & 24. Cardinales Diaconi, *ibid. num. 40. & 41.*

Et cuilibet ex omnibus istis 90. Cardinalibus juxta suum Ordinem est assignata seu particularis Ecclesia, Titulus, & Diaconia; Affertur Constitutio, & assignatur Ecclesiæ &c. *ibid. num. 42. & 44.*

De vario Cardinalium numero expressus agit, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Dignitatem, & Præeminentiam.

Cardinalatus nullus est major Dignitas post Papam in Ecclesia Dei. Vide verb. *Cardinales* *art. 1. num. 1. ad 4.*

Tanta Dignitate, præstantia, & præeminentia sunt Cardinales, quod ipsi solis est demandata sacerdotis eligendi Summum Pontificem, & innuitur qualiter habita, & exco-

cita præficio temporibus, & qualiter onae, & per quos stabilita, *ibid. num. 5. ad 9.*

Cardines soli possunt deferre Pilum, seu Galeam Rubram, & Biretum purpureum, ac vocari cum titulo Eminentiissimi, & vestire Eminentiam, *ibid. num. 10. ad 13.*

Imò Cardines sunt tantæ Dignitatis, & præeminentie, ut eorum Dignitas non parum Regiam Majestatem amulare contendat, præcipue Collegium representantes, quod est honorabilis membrum in Ecclesiæ Dei, &c. *ibid. num. 14. ad 18.*

Adducitur Decretum a particulari Congregatione editum, & a Clemente XI. approbatum, & servari mandatum circa affectuonem Decretus Sacri Collegii Cardinalium, *ibid. num. 19.*

Affertur Constitutio Benedicti XIII. qui Decanum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ad Episcopum Cardinalem antiquiorem, licet a Romana Curia absentem, dummodo tempore vacationis ejusdem Decanatus apud priorem sibi commissam Ecclesiam personaliter residet, deinceps decernat, pluresque alia quoad Officiis, & Venerandis Ecclesiarum optionem, statumque, *ibid. num. 20.*

Affertur Constitutio Clementis XII. qua prævia confirmatione, & innovatione alterius Constitutionis seu. mem. Pauli Papæ IV. anno 1755. editæ decernitur, Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ipso jure deferendum esse Cardinali antiquiori Episcopo, qui tempore vacationis ipsius Decanatus in Romanæ Curia præseat, vel ex causa publicæ, ac Romani Pontificis destinatione duntaxat, non tamen ratione residentie apud illam Ecclesiam sibi commissam a dicta Curia absens fuerit; alique insuper statuunt, & ordinant tam circa ejusmodi Decanatum, quam circa sex Episcopos suburbicarios eisdem Cardinalibus assignati solite per Titulo sui Cardinalatus, *ibid. num. 21.*

Hilaria præcedente Cardinalium super Episcopos, Archiepiscopos, & Patriarchas, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Residentiam, & jurisdictionem in sola Titulis, aut Diaconis.

Cardinales tenentur sedere in suis Titulis; quod si in hæc parte deficiat, assignatur qualiter jam prædictum, & deinceps procedendum. Vide verb. *Cardinales* *art. 2. num. 1. ad 8.*

Cardinales non possunt a Romana Curia abscedere vel extra permanere sine licentia Papæ sub variis penis, *ibidem num. 9. 10. & 11.*

Cardines etiam non Episcopi habent in suis Titulis, & in Ecclesiis sibi subjectis Episcopalem jurisdictionem; adducitur, & explicatur responsum, ad id datum a Gregorio XIII. necnon plures recentiores exinde, quæ præstare vident, an tandem concluditur posse Cardines sive per se, sive per suos Vicarios in suis Titulis reliquis facere, quæ sunt jurisdictionis Episcopalis, *ibid. num. 12. ad 15.*

Reprehenditur Auctor *num. 16. & 17. Vide ibid. ad num. 20 in not. lit. A.*

Et idem Cardinalis Vicarius Urbis non cognoscit de causis sub Titulo Cardinalium; atque prædicta procedere etiam in Cardinalibus Diaconis in suis Diaconis, *ibid. num. 16. & 17.*

Cardinales Episcopi ad legem residentiam tenentur, *ibid. in addit. Auth. num. 18.*

Cardinales Episcopi subnebricari, *ibid. num. 19. & seqq.*

Jurisdicção Cardinalium in Ecclesiis suorum Titulorum longe minor est ea, quam eis tribuit Auctor, *ibid. in not. add. num. 1. & seqq.*

Occasio disputationalis super jurisdictione Cardinalium in Ecclesiis suorum Titulorum, *ibid. in nov. addit. num. 7. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Privilegia.

Cardinales piamis potissimum privilegiis, quibus eorum grandis onus est dignitas, varia referuntur per viginti tres numeros, apponit uti oportet advertentia sub *num. 5.* quoad privilegia Alterius portallis ac demum remissive quoad alia. Vide verb. *Cardinales* *art. 4. per totum.*

Ex rationalibus ab Auctorē adductis *non* concludi non potest Cardinalem non Episcopum posse sibi eligere Consecrariū ab Ordinario non approbatum, *ibid. in not. ult. d. Erat Auctor non. 16. vide ibid. in not. ult. B.*

De numero Privilegiariorum, quibus Cardinales fruuntur, *ibid. in not. add. non. 1.*

De modo testandi Cardinalium ad instar Militum, & variis adiacentibus ad materiam, *ibid. in not. add. non. 1. & seqq.*

CARDINALES in Conclavi, & Sede vacante.

Cardinales Ingressi debent Conclave transmissis decem diebus a morte Papæ, ibique non possunt habere ultra quos servitium Clericali vel Laico sibi beneficium, & Consecrariū a majori parte Cardinalium per secretā suffragia eligendum. Vide verb. *Cardinales art. 1. non. 1. ad 3. & not. noviss. ad non. 3.*

Cardinales Episcopi, audita morte Papæ, tenentur ad Conclavē, & post duos menses ab electione, & coronatione Papæ redire ad suum Episcopatum sub poenā contra Episcopos non residentes, *ibid. non. 4.*

Cardinales non intrantes Conclavē, vel excentes huc causa non sunt amplius requirendi, nec admittendi ad electionem faciendam, & excentibus infirmis, alii debent profectui electionis, & convalescentes possunt redire, & qui intra 10. dies non se aliterant, si superaverint se integri, debent admitti ad Conclavē, *ibid. non. 5. ad 7.*

Dato casu, quod Papa pereat extra Civitatem Romanam, vel extra eam, in qua erat Curia, tunc Cardinales tenentur convenire in Civitate, in cuius territorio, seu districtu Pontifex oblit, & ibi in Palatio Episcopali, vel alio commodiori loco constituitur Conclavē, Cellis per cortinas divisis, & Papam de more eligere, *ibid. non. 8. & 9.*

Cardinales in Conclavi solum vacare debent electioni Pontifici, nisi Ecclesiam necessitas urgeat ad illa, nec debent admitti ad se venientes, nec dari facultas cum eis secreta loquendi, immo sub excommunicationis lata sententia poenā inhibitoriū auctoritatem, vel scripturam ad Cardinales mittere, vel cum aliquo secreta loqui, *ibid. non. 10. ad 11.*

Innotuit dispositio Gregorii X. ad perpetuandam Pontificia electionem, se talia dispositionis ratio, & executio tangit, *ibid. non. 12. 14. & 15.*

Cardinales in Conclavi excludi non possunt ab electione activa, vel passiva ratione Excommunicationis, Suspensionis, vel Interdicti, & quæ insuper extra Conclavē nunc vigent, indicantur, *ibid. non. 16. 17. & 18.*

Cardinales in Conclavi existentes possunt in sola Tituli jurisdictionem exercere non personarum, sed per suam Vicariis, & Ministris, *ibid. non. 19. ad 21.*

Cardinales non sunt cogendi intrare Conclavē, nisi in casu, quo nullus veller intrare, vel in casu quo, non electio Pontificis, omnes simul, vel successive extra contingeret, *ibid. non. 22.*

Sede vacante Cardinalium Collegium non succedit Pontifici in his, quæ ratione Excellentia, Dignitatis, Præeminentie, & Prærogativæ tantum sunt reservata, & præbentur quæ inde consecrari non possunt, *ibid. non. 23. ad 31.*

Cardinales, Sede vacante, nec in arduis possunt se immiscere, nisi pro Terra Ecclesie defendenda, & grandi evidenti periculo imminenti, nec potestatem, aut jurisdictionem habent gratiam aliquam, aut iustitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi, *ibid. non. 34.*

Potest autem Collegium Cardinalium, Sede vacante, mittere animum Cardinalem pro Terra Ecclesie defendenda, vel evidenti ingenti periculo, necnon mittere tamquam Nuncios Cardinalium ad Papam electum in absentia, & ad illum reducendum ad Urbem, & illic expensa necessaria cogitare de redditibus Romanæ Ecclesie, & Legatum a Papa defensum missum, urgente tamen necessitate, revocare, *ibid. non. 35. ad 39.*

Dubius de Papæ contentendibus, & Generale Concilium convocare reuocantibus, potest fieri convocatio a Collegio Cardinalium, se potest & debet intrafieri in Papatu assestematizare, & ratrodere, *ibid. non. 40. & 41.*

Cardinalium Legatorum Apostolicorum Officiū non expirat per obitum Papæ, Sede vacante, ut etiam Congregationem

Cardinalium Facultates, quæ nec consueverant renovari per eorum, *ibid. non. 42. 43. & 44.*

Præfatus tamen Sede vacante Cardinalibus in Conclavi manentibus, debent conquirere quod negotiis & causis, quæ expendant per subscriptionem Cardinalis Præfati, seu habentis sigillum, non sic quæ sit, quæ in communis foris a solo Secret. expediti solent; Iudeque quid præstari queat possunt, *ibid. non. 45. 46. & 47.*

Recentiores Constitutiones Apostolicæ, quæ Cardinales Iustio Conclavi jurati servare promittunt, *ibid. in not. add. non. 1. & 2.*

CARDINALES quoad eorum Sepulturam, & Quartam Parochialem.

Cardinales Romæ decedentes, vel extra electi Sepultura, ubi sepeliri debent? Vide verb. *Cardinales art. 6. non. 7. & seqq.*

Amplius Auctor non. 1. *ibid. in not. ad non. 1. & seqq.* Cardinales Regularis potest sibi eligere sepulturam ubilibet licentia Superioris Regularis, alias decedens, non electi Sepultura, sepelitur in propria Ecclesia sui Tituli, *ibid. non. 6. & 7.*

Nullis autem Cardinalibus permittitur sepeliri in Basilica Vaticana, & Quarta Parochialis debetur proprio Parocho ex sumere Cardinalem, qui sepeliuntur extra Parochiam, *ibid. non. 3. & 9.*

CARDINALES quoad quosdam Additiones Auctoris.

Cardinales ad Urbem accedentes Summo Pontifici se sistere debent, nec ab Urbe discedere possunt sine licentia eadem. Vide verb. *Cardinales post Auctor. 6. in addit. Auctor. non. 10.*

Cardinales in Urbe non residentes quilibet ex causa excluduntur a participatione Rosuli, *ibid. in add. Auctor. non. 11.* Accedentes autem ad Urbem ex causa legitima tribuitur portio pro tempore mora, *ibid. in add. Auctor. non. 12.*

Formæ & solemnitates in Fœquis S. R. E. Cardinalium servanda, *ibid. in add. Auctor. non. 13.*

Cardinales in causis Commissariis iudicantes uti debent Notarii Archiepiscopi, *ibid. in add. Auctor. non. 14.*

Cardinalibus tribui potest Extensio Episcopalis in partibus Indis, *ibid. in add. Auctor. non. 15.*

Cardinalis Episcopus Residentia lege tenetur, *ibid. in add. Auctor. non. 16.*

Cardinales Episcopi per Ecclesiasticam Disiunctionem, quibus honoribus prosequendi sint a Gubernatoribus, Vicelegatis, & Præfidentibus, *ibid. in add. Auctor. non. 18.*

Cardinales tam in Urbe, quam in aliis Civitatibus legentes, quando visitari debent a Præfatis, *ibid. in add. Auctor. non. 19.*

CARO, CARNES.

Carum esus prohibitus est diebus jejuniis. Vide verb. *Jejunium art. 1. non. 6.*

Item prohibitus est diebus Veneris, & Sabbati. Vide verb. *Abstinencia non. 1.*

Dispensari circa esum carum, an, & quando censentur etiam dispensati a jejunio. Vide verb. *Jejunium art. 1. non. 20. ad 34.*

Si Nativitas D. N. J. Christi accidit in die Veneris, dispensentur omnes ab abstinentia carnis, exceptis illis, qui tenentur voto, vel Regulari observantia. Vide verb. *Abstinencia non. 5.*

Hic Fratres Minores tenentur ad jejuniū tali die. Vide d. verb. *Jejunium art. 1. non. 27. & seqq.*

Advenæ, & peregrini an, & quando in locis sua peregrinationis tenentur abstinere a carnibus? Vide verb. *Lex art. 3. non. 31. ad 35.*

Carnibus refecti in Monasteriis Chartensisibus est omnibus sub poenā excommunicationis lata sententia interdictum, *ibid. in add. Auctor. non. 1.*

Carum esus liciti conceditur tempore jejuniis, in servare debet leges præscriptas de antica commensatione, de non permiscendis epulis, de hora refectiois, & aliis declaratis Benedicto XIV. *ibid. in add. Auctor. non. 2.*

Cacnes comedi nequeant in Vespertina cœciliuncula tempore jejunii, *ibid. in add. Auct. ann. 3.*

Carolum efus die Sabbati prohibetur Latiola in Græcorum famulata degentibus, *ibid. in add. Auct. ann. 3.*

Carolum efus in die Sabbati per annum permittitur in Regnis Castellæ, Legionis, & Indiarum, *ibid. in add. Auct. ann. 3.*
 Carus pœvum, juxta dictum tempus ante Quadragesimam, quia Ecclesiastici, & Religiosi a sarnibus abstinere incipiunt, *ibid. in add. Auct. ann. 6.*

Adfom comedendi carnes Dominica prima Quadragesimæ, Spectacula, Ludusque publicos diebus festis fieri solitos ab Ecclesiâ Mediolanensi extirpavit S. Carolus Borromeus. Et ad alia. Vide *ibid. in add. Auct. ann. 5.*

CASITAS. Vide verb. *Votum* § ann. 17. usque *la fœu.*

CASUS fortuitus quid sit? Vide verb. *Commodatum* ann. 16.

CASUS RESERVATI. Vide verb. *Reservatio Cœsum*.

C A T E C H U M E N I.

Catechumeni non ante, sed post Baptismum veste tradida sunt induendi. Vide verb. *Vestis* ann. 18.

Catechumeni an sint sepelendi in Ecclesiastica sepultura. Vide verb. *Sepultura* ann. 172.

CATENE infamia pœna quid sit? Vide verb. *Pœna* art. 1. ann. 5.

CAUSA scilicet; seu Misisti Matrimonii sunt ipsi contrahentes. Vide verb. *Matrimonium* art. 1. § ann. 27. ad 31.

C A T H E D R A T I C U M.

Cathedraticum quando introducitur, & quid sit? eut sic dicitur, & etiam Synodaticum. Vide verb. *Cathedraticum*, ann. 1. § 3.

Cathedratici origo, obligatio, quantitas, & tempus prestationi illius statutum, vide *ibid. in add. ann. 1. § 3. § 4.*

Nomine Solidi quid intelligatur, qualiter pro Cathedralitico solvendi, quidque ad id attendendum, *ibid. ann. 4. ad 5.*

Cathedraticum est in Juribus Episcopalibus, & adeo privilegium, ut in totum præscribi non possit, nec est a Cathedralitico solvi tamen non debet in Visitatione, sed extra, & in Synodi celebratione, *ibid. ann. 10. ad 15.*

Ad Cathedraliticum solvendum tenentur de jure omnes Ecclesie Sæculares, quod exponitur, *ibid. ann. 14. ad 19.*

Regulares vero non tenentur solvere Cathedraliticum pro Monasteriis, & eorum Ecclesiis Regularibus, ubi ipsi cedunt, & Divina peragunt, & que Monasteriis contigua, seu immediate pœna ipsas existunt: pro Ecclesiis tamen Sæcularibus &c. quibus præsumunt, tenentur, etiam si Monasteriis, aut eorum Ecclesiis pleno jure sint incorporate, *ibid. ann. 20. ad 21.*

Ad Cathedraliticum, & Synodaticum tamen solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres &c. Joannis Hieronymi, sive eorum Vicarii in Parochialibus Religiosis prædicantibus, *ibid. ann. 21.*

Ad complementum adducitur hic id, quod de Cathedralitico fuit agnoscitur in Concilio Romano celebrato anno 1725, a Benedicto XIII. sancitum, *ibid. ann. 24.*

Quædam colliguntur ab Auctore Sac. Congreg. Resolutiones ad Cathedraliticum pertinentes, *ibid. in add. Auct. ann. 25. § 3. § 4.*

Alia vide, tom. 8. in *Appar. Decret. in Guardian. Aſciana Cathedralitici. Cassanen. Cathedralitici extra. Perusina Cathedralitici. Bifacciarum. S. Severini Cathedralitici. Amalphitana Cathedralitici. & Præcatorum. Tolentina Cathedralitici.*

CATOPTRICA quid? Vide verb. *Mundus* ann. 208.

CAVENA, & Fœdum de Cavens quid sit? Vide verb. *Fœdum* art. 1. ann. 18. § 29.

CAUPO, CAUPONA. Vide verb. *Tabernaculum, Tabernaculi per tot.* & verb. *Chiriacus* art. 5. § ann. 10. ad 14.

Cause omnes in primis instantia ab Ordinariis sunt cognoscendæ, & quæ excipiuntur. Vide verb. *Causa ex add. Auct. ann. 3. § 3. § 4.*

Quæ plurimum referuntur, quæ ad præsentium Causarum pertinent stabilita in variis fidei Constitutionibus a Benedicto XIV. *ibid. in add. Auct. ann. 4. § 3. § 4.*

Varia corriguntur ab Auctore probata, *ibid. in not. a. b.*

C E N S U R A

Quoad ea, quæ concernunt Censuras in genere.

Censura ante dicta, & quid sit declaratur. Vide verb. *Censura* ann. 1. § 3.

Censuræ Ecclesiasticæ proprie dictæ sunt tantum tres, Excommunicatio, Suspendio, & Interdictum, & proponitur quibus eas ferendi potestas competit, *ibid. ann. 4. ad 8.*

Falsitur Auctor dum hoc loco alii, posse Superiorem Locales censuras ferre in subditos. Recensetur porro casus, in quibus Superiores possint sine consensu Capituli Generalis vel Provincialis censuræ ferre, *ibid. in not. a. b. Auct. ill. A.*

Erudite declaratur Auctor in divisione censurarum, *ibid. in not. a. b. ann. 1. § 3. § 4.*

Censura ferri non potest nisi in delinquentes Chelidanos, in rationis capaces, & in subiectos jurisdictioni ferentis ipsam, *ibid. ann. 9. 10. § 31.*

Communitas, aut Collegium potest quidem ligari Suspensione, & Interdicto, minime tamen Excommunicatione, *ibid. ann. 12.*

Ex speciali jure non ligantur Episcopi sententia generalis Suspensionis, aut Interdicti, nisi de ipsi specialis mentio fiat, & sic etiam Cardinales, *ibid. ann. 13. § 14.*

Denique Imperatores, & Reges ob sui Dignitatis excellentiam Censura aliquæ ab Episcopis ligari non possunt, *ibid. ann. 15.*

Ad validitatem Censuræ requiritur culpa gravis, & in suo genere completa cum contumacia, seu inobediencia delinquentis, & hæc per singula referatur, *ibid. ann. 16. ad 21. & in add. Auct. ann. 45. § 3. § 4.*

Ad incurrendum censuram in foro externo requiritur Sententia declaratoria commissi, cui est Censura jure ipso alligata, non tamen in foro interno, *ibid. in add. Auct. ann. 47. § 48.*

Ad validitatem Censuræ ferendam ab homine requiritur, etiam trius cognitio, nisi urgentia necessitas aliud fudeat, & traditur præcis, at non sic ad validitatem Censuræ lata sent. a jure statuta, *ibid. ann. 51. ad 55.*

Censura Interdicti potest intelligi etiam ob peccatum alterius, non sic Censura Excommunicationis majoris, & Suspensionis proprie, & strictæ acceptæ, *ibid. ann. 56. § 57. § 58.*

Ab incurrendis Censuris tres præcipue causæ excusant, & remittunt, *ibid. ann. 59. ad 61.*

Quando Appellatio fit post latam Excommunicationem &c. non habet vim suspendendi, sed solum domandi, ut Superior possit cognoscere de iustitia Censuræ, *ibid. ann. 62. Innocens Censuratus, v. gr. Excommunicatus secundum allegata, & probata in foro externo pro tali habere se debet, quamvis eorum Deo ab ea immunitas sit, & in secreto contra eam agere possit, ibid. ann. 63. § 34.*

A Censuris a jure, si non sint reservate, absolvetur potest quilibet Confessarius pro Foro interno concessit, pro foro tamen externo Superior Censuras, & a Censuris ab Homine auctoribus, qui eas tulit, vel ejus Delegatus, vel plene Superior Censuratus, at Archiepiscopus respectu suffraganeorum tantum in casu appellationis, *ibid. ann. 65. ad 67. & in not. a. b. ann. 4. § 3. § 4.*

Ad proprium refertur declaratio Clementis XI., *ibid. ad not. 36. in not. addit. ill. a.*

Nemo tamen absolvi debet a gravibus censuris, sive pro Foro externo, sive pro Foro interno, nisi prius ferio committat de parendo mandatis Ecclesiæ, vel absolventis, & non committendo la postremo hujusmodi delicta, *ibid. ann. 68.*

In articulo mortis potest quisvis Confessarius, & io de facto Confessarius quilibet Sacerdos a quibuscumque Censuris absolvetur.

solvere, sub onera tamen, ut elepto periculo pœnitentia contra Superiorem compareat ad exequendum quod ille præfaverit, *ibid.* *num.* 39.

Potest quis pluribus Censuris ligari, & potest absolvi ab una, & non ab aliis ad differentiam prætorum, & excommunicationis censura ligatus non potest a peccatis absolvi, nisi prius ab ipso absolvatur, *ibid.* *num.* 40. & 41.

Forma absolutionis a Censuris non habet præfixam, & determinata verba, sed potest dari verbis experimentibus absolutionem talis specialis Censura, a qua sit absolutio. Sed de istis, & aliis, Vide verb. *Excommunicatio*, verb. *Suspensio*, & verb. *Interdictum*, & *ibid.* in *nov. add.* ubi de Auctoritate Episcopii in Exemptis quoad censuras inferendas.

Reo correcto, ejusque contumacia cessante, non cessant Censura, nisi per absolutionem tollatur, maxime loquendo de Censuris absolute latis, *ibid.* *num.* 43.

Absolutio a Censuris contractis ex causa violentæ Immunitatis a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Immunitas* *art.* 3. *n. numer.* 142. *ad* 152.

Quando Censura sint lata, vel sententia sententia, & quando incurritur, vel una, aut sententia Judiciali? Vide verb. *Lex* *art.* 5. *n. numer.* 27. *ad* 44. & verbo *Censura* in *nov. add.* *num.* 8. & 9.

Privilegium, nequis inconsulto S. Sede censuris lacerari possit, non afficit Ordinarios Sententias, idque nec probat ab eorum jurisdictione Exemptionem; vide verb. *Censura* in *add.* *Auctor.* *num.* 44.

Nun Episcopus existens extra Diocesim ferre censuras possit in subditos suos, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 40.

Mulier non competere possit potestas ferendi censura, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 51.

De forma ferendi censura, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 50.

Alia est res, puta ad ceptum pleniorum censura lata a jure, & lata sub Homine &c. Vide verb. *Excommunicatio*, *Interdictum*, & *Suspensio*. Et qui operatur aliquid cum conscientia erronea censuram graviam quidem cum peccato, sed censuram non incurrit, vide verb. *Excommunicatio* *art.* 12. *num.* 1. Ac denique ignorantiam censuram sub eadem excusare; Vide verb. *Referendum casum* *num.* 39.

CENSUS

Quoad ea que concernunt ejus esse, & Conditiones.

Hoc nomen Censuræ accipitur vaste, & exhibentur ac declarantur exceptiones, nec non præbetur quis Censuræ, & quis Censuræ; Vide verb. *Censuræ* *num.* 2. *ad* 5.

Census dividitur in Reservativum, & Configurativum, atque hic in Restem, Personalem, Mixtum, Perpetuum, & Temporalem, ac isti subdividuntur, scilicet Perpetuus in Redimibilem, & Irredimibilem, & Temporalis in Temporalem ad certum tempus, & in Temporalem ad incertum tempus, quæ omnia per definitionem explicantur, *ibid.* *num.* 6. *ad* 21.

Ut census sit licitus ac iustus Jure natura, solum quatuor conditiones requiruntur, & assignantur, ut autem sit licitus, & iustus Jure Canonico, plures alias conditiones requiruntur, *ibid.* *num.* 17. *ad* 28.

Quævis illatum S. Pil V. Constitutionem ob solam præsumptionem asuræ esse letam, & consequenter in conscientia non obligare, ubi *Contrarius Censuræ* ab asuræ alias immoiois est, eorum Navaræ, & illi: Nihilominus omnino tenendum est dicta Constitutionem Piosam, ubi uso recepta est, & per legitimam contrariam consuetudinem non est abrogata, absolute obligare, secus contra a contra, *ibid.* *num.* 19. *ad* 21.

Sed Vide, *ibidem* in *add.* *Auctor.* *num.* 19. & *segg.* Censuræ personales non transit in æternam, quævis deus hypotheca, quæ perennat census non perit, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *loc.* cit.

Censuram, & Cambiorum fructus a Communialibus Ditionis Ecclesiasticæ conventi ad equitatis æqualem fuerunt redacti a Benedicto XIV. *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 20.

Census configurativus resiliit omnis ex parte tam Censurarii, quam Censurati, seu Censualitæ, ubi non est in uso Pios Constitutio, est licitus de Jure naturali; & sic etiam Personæ, si super Personæ fructifera, secus autem de Jure Canonico, *ibid.* *num.* 22. *ad* 24.

Errat. Biblioth. h. Tem. VIII.

Census perpetui crescit ad formam Bullæ Piosæ contumaciter inter bonas immemorabilis; & spectantes ad Ecclesiæ, & loca pia redacti non possunt ad minorem fructum siue Beneficatio Apostolicæ, *ibid.* *num.* 25. & 26.

Regulares nequeunt censuram animæ recipere pecunia siue Beneficatio Apostolicæ, *ibid.* *num.* 27.

Videamus Anulus in lib. singulari de Censuris, quod attinet ad eas, quæ pertinent ad censuram asserativam, & configurativam, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 28.

CEREI.

Cereus Paschalis quando sit accendendus; Vide verb. *Referendum Sacrorum Congregat.* *num.* 26.

Cereorum ardendum ubi, & quomodo prodest Defunctis? Vide verb. *Suffragia* *num.* 20.

CESSIONES.

Cessio bonorum; Vide verb. *Refinitio* *art.* 5. *n. numer.* 49. *ad* 59. & verb. *Solutio* *num.* 3. *ad* 6.

Cessiones commodi exigendi fructus Beneficiorum, prohibentur sub pena excommunicationis, & annullantur Benedictio XIV. *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 1.

Cessiones commodi exigendi pensiones, factæ intra sex menses de capta pensionis Beneficii annullantur, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 2.

CHARACTER Sacramentalis; Vide verb. *Sacramentum* *a. numer.* 13. *ad* 41.

CHARITAS; Vide verb. *Virtus* *a. numer.* 34. *ad* 39.

CHARITATIVUM subsidium; Vide verb. *Subsidium Charitativum*.

CHIROMANTIA quid sit; Vide verb. *Superstitio* *num.* 50.

CHOREE: Vide verb. *Clerici* *art.* 4. *n. numer.* 31. & verbo *Luxuria* *num.* 88.

Chorem publicæ Festis diebus prohibentur, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 1.

Chores extrema die Beccanallium usque ad mediam noctem produci vetatur in tota Ecclesiastica ditione, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 2.

CHOREPISCOPI qui, quod eorum Officium, & quare ab Ecclesiâ sublati? Vide verb. *Episcopus* *art.* 1. *n. numer.* 36. *ad* 42.

CHRISMA.

Chrisma benedicti nequit, nisi ab Episcopo; Vide verb. *Chrisma* in *add.* *Auctor.* *num.* 2.

Chrisma pro Ecclesiâ Gratiæ accipi debet ab Episcopo Catholico, & quidem ab Ordinario, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 3.

Quævis Chrismatibus consecratio sit annu ex præcipuis numeribus Ordinis Episcopalis, acceptetur tamen aliqui simpliciter Sacerdotes a summo Pontifice facultatem illud consecrandi, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 3.

Verum non ita frequenter sunt datus facultas hujusmodi simplicibus Sacerdotibus, *ibid.* in *add.* *Auctor.* *num.* 4.

CHRISTIANA Chritas quando sufficit pro absolutione a peccatis? Vide verb. *Canonici* *art.* 5. *num.* 34. verb. *Episcopus* *art.* 1. *n. numer.* 4. & verb. *Parochus* *art.* 2. *num.* 39.

CHRONOLOGIA quid; Vide verb. *Mundus* *num.* 111.

CIBORIUM SACRUM.

Ciborium Sacrum non potest vendi, nec oppignorari; Vide verb. *Referendum Sacrorum Congregat.* *num.* 20.

Ciborii Sacri usque quas penas incurrit; Vide verb. *Par* *a. numer.* 35. *ad* 80. & verbo *Par* *art.* 2. *num.* 38.

CINGULUM pro Missa congruatum debet esse lineum, quam sericum; Vide verb. *Referendum Sacrorum Congregat.* *num.* 359.

CICLOMETRIA quid? Vide verb. *Mundus* *num.* 120.

CIRCULI.

Circuli minores sunt ambo *Tropici*, & ambo *Polaris*; Vide verb. *Mundus* *num.* 149.

Circuli Tropici, unde dicti, & cui annus vocetur *Tropicus* *Circuli*.

Circi, & alter *Tropici Capriteri* v. *ibidem* numer. 190.
Circuli Polares, unde dicitur, & cur unus vocetur *Arcticus*, &
 alter *Antarcticus*, *ibidem* numer. 191.

Quid de habitantibus sub istis polaribus circulis v. *ibidem*
 numer. 192.

Dicitur quatuor circuli minores dividunt Mundum in quinque
 partes, seu zonas, quae assignantur, *ibidem* numer. 193.
 ad 196.

CIRCUMCISIO.

Circumcisio fuit verum, & proprie dictam Sacramentum de-
 lectivum culpae originalis, & collativum gratiae ex opere ope-
 rato; Vide verb. *Circumcisio* numer. 1. & 2.

Hoc tamen non est certum, & a Viris Theologis, ut plu-
 rimum arguitur, *ibidem*, in notis numer. ad numer. 1. & ad numer. 11.

Circumcisio non solum fuit Sacramentum Legis scriptae, sed
 etiam Legis naturae; Immo Circumcisio in Legge scripta
 non fuit aliud Sacramentum ab eo, quod erat in Legge natura-
 le, sed idem magis determinatum, *ibidem* numer. 3. & 4.

In Legge naturae ante Circumcisionem fuit a Deo institutum
 Sacramentum aliquod pro justificatione parvulorum,
ibidem numer. 5.

Circumcisio data 400. circiter annis ante Legem scriptam tunc
 non aliis genus Abrahae adstringebat, *ibidem* numer. 6.

Pro formalia etiam post institutum Circumcisionem tenen-
 dit, & perseveravit Sacramentum Legis naturae. Cur
 Circumcisio pro solis Masculis, & in membro genitali, *ibidem*
 numer. 7. ad 9.

Circumcisio, & Baptismus in multis differunt, & in multis
 conveniunt inter se, & differunt, ac objectiones dilan-
 tantur, quibus originalis impetitur defectio respectu Circum-
 cisionis, denique concluditur Circumcisionem, & Legis
 naturae Sacramentum Characterem impieciisse, *ibidem* numer. 10.
 ad 11.

CIRCUMSTANTIAE peccatorum; Vide verb. *Poenitentiae Sa-
 cramentum* art. 1. numer. 200. ad 124.

CIVITAS. CIVILITAS. CIVES.

Civitas multis modis sumitur, & assignantur, necnon adinvicem
 conferuntur Civitas, & Urbs, una cum quid Oppidum,
 Castrum, Villa, & Villae; Vide verb. *Civitas* art. 1. ad 19.

Solum illam dici Civitatem, quae habet Episcopum, su-
 stinetur multis; plures autem alii verius, & melius censent
 ad effectum Civitatis non requiri necque Episcopum, necque
 Cathedralem, *ibidem* numer. 17. t. 8. & 19.

Civitas occidens suum Episcopum jam consecratum privat
 in poenam dignitatem Episcopali, *ibidem* numer. 20. & 21.

Dicitur potius an procedat solum, quando occisio procedit
 ex facto Civitatis, vel etiam quando procedit ex odio pri-
 vato aliquorum Civium, *ibidem* numer. 22. ad 25.

Cathedralis ratione occisionis Episcopi non amittitur ipso iure,
 sed sententiam requirit; & si occisio fuit in sua defen-
 sionem cum moderamine inculpatae tutelae, aut cum non
 agnoscitur, poena privationis non incurritur Episcopalis
 Dignitatis, ut nec etiam si solum vulneravit, *ibidem* numer.
 26. ad 31.

Civitas, quae nullum, consilium, aut favorem dederit ad
 occidendum, seu offendendum Cardinalem, privat Cathedra-
 litate, & eadem privati etiam potest, si compleret
 contra sedem Apostolicam, vel si tota labatur in Haesim,
ibidem numer. 32. ad 34.

Civitas condemnata ad errorem non potest amplius alicui
 abique speciali licentia Principis, *ibidem* numer. 35. & 36.

Civitas rami privata Cathedralitate propter occisionem prop-
 rii Episcopi &c. remanet adhuc Civitas quoad privilegia
 secularia; & privata Cathedrali propter delictum, non
 privat Dignitatem, *ibidem* numer. 37. & 38.

An privatio Civitatis dignitatem Episcopali ob occisionem
 Episcopi sit perpetua, vel temporalis; & de privatione ob
 occisionem Praepositi, *ibidem* numer. 39. ad 42.

Differentia est inter Ius Civitatis, & Ius Civilitatis, &
 quaeam ea sit; Vide *ibidem* in nov. add. numer. 1. & 2. & 3. & 4.

Civitas tripliciter modo acquiritur. Primo per Nativitatem;
 Secundo de iure; Tertio per privilegium, & undequaque
 elucidatur, *ibidem* numer. 42. ad 46.

Licet ad effectum verum, & naturalis Civilitatis requiratur
 nativitas in loco; tamen si occasionaliter acta sequatur,
 habetur ac si vere, & naturaliter quia actus esset in propriis
 patriis, *ibidem* numer. 47. & 48.

Originarius, seu Oriundus dicitur a nativitate propria,
 seu paterna; & a Jure Civili locus originis est, in quo pa-
 ter actus est, *ibidem* numer. 49. & 50.

Et idem vulgo dicitur, non matris, sed patris specian-
 dam esse originem, *ibidem* in nov. add. numer. 6. & 7. & 8.

Quomodo illi tamen intelligatur, *ibidem* sub numer. 7. & 8. & 9.

Nam actus ante cooptionem Patris in Civium numerum
 pro Cive Originario haberi debet, *ibidem* in nov. additi.
 numer. 12. & 13.

Civitas acquiritur etiam per spirituales nativitates; & Ci-
 vilitas originis non amittitur ob alterius loci incolatum ne-
 cessarium, vel occasionalem; & hoc acquiritur decennali
 habitatione cum animo tamen perpetuo permanendi in tali
 loco; ac domicilium quod fit, & in quo differat ab habita-
 tione? *ibidem* numer. 53. ad 56.

Nam contrahitur Civilitas domiciliaris per permanentiam
 in Civitate per decem annos, imo nec per teigiam in serviti-
 o alicujus Domini, *ibidem* numer. 57. 58. & 59.

Civilitatem domiciliariam potest quis habere in pluribus locis;
 & Civitas legitime acquisita cum habitatione, & solutione
 onerum constituit aliquid verum Civem, ita ut possit con-
 sequi officia Civibus debita; nec amittitur per quandam
 necessitatem, seu occasionalem absentiam; nec fit prejudi-
 cium ex possessione bonorum extra territorium. *ibidem* numer.
 60. ad 64.

Quid requiratur ad domicilii constitutionem, et Civili-
 tas domiciliaris comparatur; *ibidem* in nov. add. numer. 13.

Et ad hanc effectum an novi domicilii ratio habeatur, si
 in fratre mutatio fiat, *ibidem* in nov. add. numer. 14.

Civitas privilegia generaliter quoad omnes effectus
 non conceditur, nisi a Supremo Principe; & datur quilibet pos-
 siti Domini inferioris, *ibidem* numer. 65. ad 67.

Civilitas privilegia concessa per totam Civitatem, seu
 Coelestem gentem, tolli non potest per Magistratum par-
 ticularem, *ibidem* numer. 68.

Differentia inter civem per affectionem ex decreto Deco-
 rationum, & eum, qui habet Rescriptum Principis, *ibidem* in
 nov. add. numer. 15.

Civis naturalis, & originarius alicujus loci secundum aliquos
 dicitur, qui actus est etiam casu, & per transitum in tali
 loco; et veritas per alios etiam requiritur, quod eius pa-
 ter ibi habet domicilium constitutum; & hinc concessio-
 nem quod Legatum promittit, *ibidem* numer. 69. ad 71.

Civis originarius, ac naturalis paternae patriae dicitur, quia,
 atque actus extra patriam occasionaliter; & originarius esse
 non desinet, qui alibi necessarium, vel occasionalis domici-
 lium habet, *ibidem* numer. 72. & 73.

Civis domiciliaris alicujus loci dicitur, qui ibi, licet aliunde
 oriundus, jam per decennium habitat cum animo perpe-
 tuo ibidem permanendi, & quia talis esse potest plurium lo-
 corum, *ibidem* numer. 74. ad 77.

Civis ex privilegio dicitur Civis verus, & proprius, non mi-
 nor ac Civis originarius; & id transit in filios alibi quoque
 actus, licet de illis non fuerit facta mentio in concessione,
ibidem numer. 78. & 79.

Quamvis Princeps per suum privilegium possit creare Ci-
 vem exterrum, non potest tamen facere, et sit originarius;
 & inde sequentia exhibentur, *ibidem* numer. 80. ad 82.

De commodis & oneribus Civilitatis a jure annexis, *ibidem*
 in nov. additi. numer. 16.

Civis ex privilegio, quamvis non habet in Civitate, adhuc
 tamen gaudet beneficio Civium quoad immunitatem a solu-
 tionibus vigiliis; & quid si creatus cum onere inhabitandi,
 & non inhabitet, *ibidem* numer. 83. ad 86.

Civium appellatione veniunt etiam aati in suburbis, praecipue
 in favorabilibus & materiis atque convenientibus, *ibidem* numer.
 87. & 88.

Civibus ex privilegio nihil suffragatur privilegium ad effectum
 successionis, ubi excludantur ceteri foenices; facus autem
 si ad Beneficium vocatur solus Civis Civitatis; at non si So-
 nomis, *ibidem* numer. 89. ad 91.

Generaliter loquendo Beneficia Civibus potius, quam ex-
 teris conferri debent; immo si fundator legem imposuit, ut
 Beneficium conferretur solis originariis, & non alienigenis,
 non

non potest conferri exteriora, *ibidem*. n. numer. 90. ad 94. Beneficium ereclum, seu Legatum fundatum pro falis Civibus debetur tantum astit in Civitate, Suburbis, Vicis, & districtu; & si excludatur expresse Civis ex privilegio, illud illud non possunt admitti, *ibidem*. num. 95. & 96.

Non censetur tamen exclusi Civis nisi extra Civitatem originariam occasionaliter, vel astit in Civitate, & alibi necessarium, aut occasione domicilium habentes, *ibidem*. num. 97. & 98.

Beneficium, seu Legatum, ad quod vocantur Civis naturales, & originarii, debetur solum astit in tali loco, non casu, aut per transitum, sed quando pater ibi domicilium habuit, aut est locus, ubi pater natus est; at in istorum defectum deberetur natali casu, aut per transitum, *ibidem*. num. 99. & 100.

Beneficium, seu Legatum, ad quod vocantur naturales aliquos loci, potest conferri non solum originariis, seu oriundis, sed etiam per decennium ibidem domicilium habentibus, dummodo cum animo ibi perpetuo commorandi; & si vocantur Patricii, potest conferri non solum patriciis domiciliariis; ac Patria duplex observatur, *ibidem*. num. 101. ad 103.

In dictis, & similibus dispositionibus aut omnimode investiganda voluntas disponentis, idque perpendendum ex verbis ipsius Vocantis, & qualitatibus Vocatorum, prout exemplariter traditur; & semper praeserendi habentes omnes qualitates relictas a Testatore habentibus solum aliquas ex ipsis, *ibidem*. num. 104. ad 107.

De modis, quibus amittitur Civilitas, *ibidem*. in nov. add. num. 19.

C L A V I S.

Clavis Tabernaculi a quibus asseruari debeat? Vide verb. *Tabernaculum* num. 1. 2. 4. & 5.

Clavis Reliquiarum quibus concedi possit? Vide verb. *Venerabilis Sacerdos* num. 87.

CLUSURA; Vide verb. *Conventus ecclesie*. 3. & verb. *Monasterium*. 3.

Quid sanciverit Benedictus XIV. circa Clausuram Monasteriorum quorumcumque Virorum & Feminarum Regularium; Vide verb. *Clausura* add. *Antier*. num. 1. & segg.

C L E R I C U S

quod ea quae concernant ejus nomen, Habitum, & Tonsuram.

Clerici nomen, & asse, ac duplex talis nominis adhibitio referatur. Vide verb. *Clericus* art. 1. num. 1. ad 4.

Clericorum nomine sequi quibus seculi veniebant illi qui litteris operam dabant; & contra laici dicebantur illiterati. Vide verb. *Clericus* in not. noviss. ad num. 1.

Clericorum nomine large, seu generaliter capto in materia favorabilis, quoniam veniant intelligendi, referuntur singuli, *ibidem*. num. 5. ad 15.

Christianos populus divisus in Clericos & Laicos, Clerici autem in duplex genus divisi; Vide *ibidem*. in nov. add. num. 1. & segg.

Clericorum nomina stricte, seu specialiter in materia odiosa veniunt duntaxat soli inferiores Clerici seculares, non autem Canonici, Abbates, aliique in dignitate Ecclesiastica constituti, nisi secus exprimitur, vel alioquin de opposito constet, *ibidem*. num. 19. ad 22.

Quomodo olim Clerici ladati, & de Clericis vasse plura, Vide *ibidem*. in nov. add. num. 6. & segg. & num. 13. & segg.

De tonsura Clericorum, ejusque ab ordine facta separatim, *ibidem*. in nov. add. num. 9. ad 12.

Habitum, & Tonsuram Clericalem deferre tenentur Clerici in sacris Ordinibus constituti, & etiam Clerici inferiores, si Beneficium Ecclesiasticum habeant, sub gravissima poena, *ibidem*. num. 13. 14. & 15.

Clerici vero in prima Tonsura, aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti, & Beneficium Ecclesiasticum, seu Jus ad illa nondum habentes non teneantur deferre Habitum, & Tonsuram Clericalem, nisi cautiva, quatenus vellent gaudent pri-

vilegiis Clericalibus, *ibidem*. num. 16.

Clerici in prima Tonsura, aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti non gaudent privilegio Fori, nisi habeant aliquam ex tribus conditionibus, quas requirit Concilium Tridentinum, quae hic assequantur, *ibidem*. num. 17. & 18.

Qualitas, & forma habitus Clericalis licet in Jura communia non reperitur in omnibus, & per omnia determinata, & stabilita, habenter tamen tum in Jura communia, tum in Conciliis, tum in Constitutionibus Pontificis variis praescripta Clerici Habitum Clericorum, & proponuntur; ac inde probus puniti coronae salutaria, ac decorosa dantur monita, *ibidem*. num. 19. ad 24.

Tonsura Ecclesiastica juxta Divum Isidorum originem, fumsit a Nazareis; secundum alios ex quodam facto in Apostolorum Principe, quod refertur, *ibidem*. num. 25. ad 27.

Tonsura Ecclesiastica fuit in usu usque de tempore Apostolorum; reprobatur Calvinus aliter sentiens, *ibidem*. num. 28. & 29.

Tonsura Clericalis antiquitas fiebat raso desuper capite in modum sphaerae, & inferius quonque, Ita ut patantibus auribus sola Capillorum cornua circa caput remaneret; & asseritur qualiter nunc ab Ecclesia praedictor, *ibidem*. num. 30. & 31.

Coronae, & Tonsura debet esse congruens casualibus statui, & Ordini; ac mystica ejusdem significato declaratur, *ibidem*. num. 32. ad 34.

Clerici in sacra, vel Beneficiati, sicut in prima Tonsura, aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti, si per longum tempus Tonsuram, & Habitum Clericalem non deferant, & commam sine justa causa autant, peccant mortaliter, & subiacent gravissima poena, nec non Excommunicationis; focus si justa causa excuset, prout per varios casus exponitur, *ibidem*. num. 35. ad 53. Vide not. add. sub nota * De Clericorum ordine, vestitu, & distinctione prima Eccl. in qua & juxta bodieram disciplinam, Vide not. add.

CLERICUS quoad privilegium Fori, & Canonis.

Pet privilegium Fori, & Canonis quid intelligatur? Vide verb. *Clericus* art. 2. num. 2. & 3.

Clerici, & Monachi, seu Regulares gaudent privilegio Fori, & qui veniant nomine Clerici apponitur, *ibidem*. num. 3. ad 5.

Clerici tamen Minoribus non gaudent privilegio Fori, nisi habeant aliquam ex tribus conditionibus, quas requirit in ipsa Concilium Trid. *ibidem*. num. 6. ad 8.

De Tonsura resignante Beneficium, vel habente duntaxat alios validam collationem, qualiter privilegio Fori gaudeat, *ibidem*. num. 9. & 10.

Clericus Tonsuratus, vel minorista non habens Beneficium possessionem, nec titulum, nec pensionem, ut Fori privilegio gaudeat, quid requiratur? *ibidem*. num. 11. & 12.

Clericus Minorista in Habitu, & Tonsura desertens Ecclesiae gaudet privilegio Fori, licet non deserat ex mandato Episcopi, vel cui non fuit ascriptus, *ibidem*. num. 13. ad 16.

Clericus, si Habitum a se gestari solitum aliqua occasione ad breve tempus deposuerit, non ideo Fori privilegium amittit, ut nec Beneficiatus si aliquando interfuerit, *ibidem*. num. 17. & 18.

Inter Clericos Beneficio priuatus ex Bulla Sixti V. eo quod non detulerit &c. non amittit &c. ante latam a Judice Ecclesiastico declarationem, *ibidem*. num. 19.

Clericus non Beneficiatus, solitus tamen Ecclesiae infervere, & in Habitu, & Tonsura incidere, si non in iudicio in Habitu Laicali deprehendatur cum armis, gaudet privilegio Fori, imo eo gaudet non obstante Irregularitate contracta ob homicidium, *ibidem*. num. 20. ad 22.

Clericus, qui post commissum delictum sine ulla fraude Clericatum assumpsit, gaudet privilegio Fori, tam quoad personam, quam quoad bona; si secus, gaudet quoad personam, at non quoad bona, quoties Juxta Eccl. de fraudis adjuvaverit, *ibidem*. num. 23. ad 25.

Clericus, qui dimisso Habitu, & Tonsura delinquit, & postea babito, & Tonsuram sumpsit, & Ecclesiae interfuerit, gaudet privilegio Fori, nisi expresserit Habitum in fraudem; Quod ad Judicem Eccl. spectat declarare, & adducitur notabilis decisio, *ibidem*. num. 27. ad 29.

Clericus, qui propria auctoritate habuit Clericalem reassumit post delictum, processum, & seditionem de se pre-

sentando coram Iudice Laico, quiescit gaudeat, *ibid.* num. 30.

Clericus, qui ante incarcerationem resumpserat Habitum, vel post praestatum delictum a se commissum, gaudere debet undequaque privilegio Fori, *ibid.* num. 31. & 32.

Clerico licet resumpserit Habitum absque eius licentia Episcopi, nisi renuenerit in Curia Episcopali cum declaratione non resumpsendi sine ille; et si id praestitum esset in carcere, non obstat ad resumptionem absque &c. *ibid.* num. 33. ad 35.

Licet Clericus per dimissionem Habitum, & Tonsuram ante tris annos monitionem non perderet privilegium Fori; tamen Clericus Minorum Ordinum non Beneficiarius, nisi Habitum, & Tonsuram deferat, & Ecclesiae inseruiat, vel in Seminario, aut in aliqua Schola, vel Universitate de licentia Episcopi versetur, illud perdit sine alia monitione, nec si qua esset la contrarium consuetudo est attendenda, *ibid.* num. 36. & 37.

Clericus tamen non habentibus supra dicta requisita Concilii non admittit perpetuo privilegium Fori, sed suspenditur ad tempus; & si adhucque sit gerat pro Clerico, potest puniri etiam ab Episcopo, *ibid.* num. 38. ad 40.

De Clerico reporto a Curia Seculari sine Habitu Clericali, & de eo, qui se immiscet criminatibus, quoad privilegium Clericale, *ibid.* num. 41. & 42.

Clericus in Minoribus constitutus recusans frequentare Scholae, & Ecclesiam, non potest privilegio Fori privari, si ad id probabili spee processit; eodem Clerici Filius legitimus ante Clericatum susceptus gaudet, durante vita Patris; et demum verbi renuenerit non potest; si illud perdit testis monitus, si non resumpserit Habitum, & tonsuram, *ibid.* num. 43. ad 46.

Licet Clerici in prima Tonsura constituti, vel Minoribus non habentes a Tridentino requisiti, privilegia Fori non gaudeant; Tamen privilegio Canonici non sunt privati, *ibid.* num. 47. & 48.

Quoniam autem persona gaudent tali privilegio Canonici, & quoniam cessatur illud violare; Vide verb. *Excommunicationis* art. 10. num. 12. & art. 11. num. 14. ad 27.

Privilegio Fori, & Canonici gaudent etiam Clerici caelibes, sed etiam Clerici conjugati in Minoribus existentes, si tamen habeant tres conditiones, quae asseruntur; & tunc gaudent privilegio Fori undequaque, *ibid.* num. 50. ad 53.

Clericum conjugatum carcerante excommunicantur; & cum Episcopos toreri debet, ne vexetur a Curia Laica, *ibidem* num. 54. ad 60.

Clericus conjugatus indolito Apostolico dispensatus ab obligatione incendendi in Habitu & Tonsura, gaudet privilegio Fori, & habet requisiti, excepto quod non consistat de deputatione ad servitium Ecclesiae, si tamen inseruiens in genere eodem gaudet, *ibid.* num. 61.

Clericus conjugatus exerceat etiam Mercatorum cum mensuris fraudulentis, puniendus est ab Ordinario, cui, si a tribus subditus, & obnoxia delicta carcerant, remittendus est, *ibid.* num. 62. & 63.

Sobdiaconus, qui in vim dispensationis Apostolicae cum Vides Matrimonialium contrahit, & peniones Ecclesiasticas obsequit, de Jure gaudet privilegio Fori, *ibid.* num. 64.

Verum insuper late traduntur de Clericis conjugatis quoad opera personarum, realit. &c. *ibid.* num. 65. ad 70.

Clerici gaudent privilegio Fori de Jure Divino; Canonici autem solum Jure Ecclesiastico, *ibid.* num. 77. ad 87.

Clerici omnes, sive in Sacris, sive in Minoribus, dimittentes Habitum Clericalem, & Tonsuram ex sola vanitate, & negligentiis non perducat privilegium Canonici ante tris annos monitionem; illico tamen perducat, si id ex iniquitate faciant, aut si enormibus se immisceant, *ibid.* num. 88. & 89.

An in dicto casu quousque statim emittant privilegium Fori, & an scilicet deperdat privilegium Fori, quomodo Canonici, *ibid.* num. 90. ad 95.

Plura vero de quaestione, an simplex Clericus, qui privilegium Fori emitit in qua non impletur quod praescribitur *Canon. Trid.* emittit simul alia privilegia concessa; Vide *ibid.* in nov. add. num. 3. ad 4.

CLERICUS quoad negotia Saecularia.

Negotium Saeculare accipitur tripliciter, & assignatur, ac quousque Clericus prohibetur, indicatur, Vide verb. *Cle-*

ricus art. 3. num. 1. ad 5.

Clerici omnibus in Sacra constitutis, aut in Minoribus congruam sustentationem habentibus, sive ex Beneficio Ecclesiae, sive ex bonis patrimonialibus, est prohibitum negotia saecularia se se immiscere cupiditatis, & turpis lucris gratia, *ibid.* num. 6.

Assignatur causa prohibitionis, culpa, & poenae transgressiones, *ibid.* num. 7. ad 12.

Datur tamen plura casus, in quibus Clerici negotiorum excentes aulicis culpam, & poenam incurant, & assignatur, ac an dantur verae ad rem petitiones secundum Sacr. Congr. Concil. cum suis responsionibus, & declarationibus, *ibid.* num. 13. ad 46.

Negotio Clerici prohibita est quousque, quae in personalem, & realem dividitur. Quando eisdem non sit interdictis negotiis realis; & in quo utraque negotiorum species consistit, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Recolitio aivis in propriis puteis, ejusque venditio lueri & compendi causa pertinet ad negotiorum quousque personalem, & vetita est Clericis, *ibid.* in nov. add. num. 2.

Potest Episcopus prohibere Clericis Minorum Ordinum, & prima Tonsura, ne exercent mercatorem, ac suscipiant spiritibus Aquam vitam &c. *ibid.* num. 47.

Ex praedictis eruitur posse Clericos dare operam negotiorum illius speciei, quae dicitur artificum, non autem negotiorum proprie sumptis; & hoc conueniant, *ibidem* num. 48. ad 50.

Licet negotio proprie sumptis sit Clericis interdicta, tamen artificum, & manualis operum absque sine turpia lueri non interdictum Clericis, imo ipsi recommendatur; & admodum utile id comprobatur, *ibid.* num. 51. ad 58.

Inter negotia, artes, & officia Clericis prohibita multa alia reperiuntur, & annumerantur, interdictis adnotationibus ubi opus est, & quibusdam quae idem possunt, *ibid.* num. 59. ad 69. Quod sensu Clerici Rescripta commendatur per excoedendo Advocati muerit, *ibid.* in nov. add. num. 61.

Quid olim valebat vel prohibito Clericis Physica Audio, *ibid.* in nov. add. num. 10.

Quoad negotia Clericis vetita, attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. Incip. *Apostolica servitutis*, in qua multa statuuntur, quae assignantur, *ibid.* num. 70.

Notandum, quod contrarius s Clericis laici, qui consueverunt negotiationem quaesivisse personalem, non declarantur invidendi favore debitorum, sed quousque ex his spectant ad Cameram Apostolicam, *ibid.* in nov. add. num. 9.

CLERICUS quoad cohabitacionem cum Mulieribus, & quoad Chores, Latras, Comedias, & alia spectacula publica,

Clerici non possunt frequentare Domestica Familiam, nec eas ad sua Domestica admittere, art. 4. num. 1. & 2.

Quousquecumque muliere, quae cum Clericis cohabitare permittitur, sunt aliquo modo sospensae, atque consanguineae, sepestando fuit, & ascenda ab illorum domibus, licet sint senilis aetatis, *ibid.* num. 3.

Sinitis notem sospensioem cessante, illatum est Clericis, & a Jure concurrem in domo sua ratione sui domesticis gratia, seu ab aliud hospitium motum Matrem, Aviam &c. immo etiam extraneas, *ibid.* num. 4. & 5.

Rites solum proventus, laici cessant sinitis suspensio, & mulier, seu senilis alia bona firma, & bona praesumptum cohabitare posse cum Clerico sine periculo incontinentiae, est ordinarius aetate 50. annorum; interduum tamen potest etiam minor aetate canonici non esse suspensio; unde remittitur concessio, vel prohibito Episcoporum praedictis, *ibid.* num. 6. ad 12.

Rece dilinguitur & explicatur quid Clericis prohibetur sit in tit. *Decretalium de Coabit. Clericis*, &c. *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Recentur Ordo procedendi in Clericis Coeubinationem praescriptae a Conc. Trid. *ibid.* in nov. add. num. 3. & seqq. Simplex Clericus Coeubinationis quomodo puniatur, *ibid.* in nov. add. num. 14.

Quid veniat sub nomine Coeubationis Clerici, *ibid.* in nov. add. num. 15. & 16.

Clerici non possunt Chores aut saltationes docere, nec, ubi du-

ducuntur publico interesse, nec personati incidere, & hæc ab Episcopo possunt etiam Regularibus vetari, *ibid. num. 21. 14. & 15.*

Clerici vitare venentur Comœdiæ, Hætiludæ, & alia hujusmodi vana spectacula, & sub quâ culpa, *ibid. num. 16.*

Nec alio modo possunt Clerici recitare in Comœdiis propriis, & Episcopi possunt statueræ penam Excommunicationis contra id facientes; nec Mimis, Jocolatoribus, & Histrionibus intendere debent; & astrictur avertisse inhibito quoad recitationem in Comœdiis, *ibidem numer. 17. ad 19.*

CLERICUS quod ludos, Cauponas, vel Tabernæ, Crapulam, & ebrietatem.

Clerici est severissime prohibita Alarum, & Taxillorum Lusus, & maxime ille lusus, qui magis fortuna, quam arte, vel industria ludentium regitur; Vide verb. *Clericus art. 5. num. 1. & 2.*

Unde Doctores dicunt, quod Clericus ludi gratia, & pro notabili quantitate taliter ludens peccat mortaliter, præsertim si frequenter, aut publice cum scandalo aliarum id fiat; secus autem, si contra, *ibid. num. 3. ad 5.*

Ludus Schæcherum, seu Latruncularum non est prohibitus Clericis, licet Litterarum studio deditis sit minus conveniens, sic etiam est Clericis permixtus omnis ille ludus, qui consistit in ingenio, aut virtute corporis, *ibid. num. 6. & 7. sed vid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Assignantur inconveneritiam, quæ oriuntur ex ludis prohibitis, & præstia, quæ amittuntur, *ibid. num. 8. & 9.* Clerici Cauponas, vel tabernæ, nisi longioris itineris causa ingredi prohibentur, & sub minus eis tabernæ haberi licet; & ægrotus qualiter, & sub quibus penis id prohibetur, ac quid per tabernæ, & cauponas intelligatur, *ibid. n. 10. ad 14.*

Crapula, & Ebrietas sub gravissimis penis atque ad suspensionem ab Officio, & Reversio est Clericis interdicta, & explicatur Crapula, & Ebrietas, ac præcipue damatur in Ecclesiasticis, *ibid. num. 15. ad 22.*

CLERICUS quoad arma, & venationem.

Clerici sine justa, & accessaria causa arma deferre non possunt sub pena Excommunicationis; unde inferunt Doctores, quod Clerici arma prohibita deferendo peccant mortaliter; Vide verb. *Clericus art. 6. num. 1. ad 4. & latius verb. Arma per tot.*

An Clerici deferant arma, quæ Statuto Seculari simpliciter, vel certo tempore, aut loco prohibita sunt, spoliari licet a Ministris Curie Seculari possit; Vid. *ib. verb. Clericus art. 6. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Venatio frequens, & voluptuosa precipue cum armis, & clamorosa est Clericis interdicta; ac quæ sit cum canibus, & falconibus ex voluptate dicitur clamorosa, & illicita; observata digna præbeat ex SS. Hieronymo, & Ambrosio, *ibid. num. 6. ad 9.*

Næque Episcopo licet arma concedere Clericis pro sola voluptuosa venatione; id præstantes a culpa non foras immunes, *ibid. num. 10. ad 16.*

Quævis non sit licita Clericis venatio voluptuosa, tumultuosa, & clamorosa, & moderata, nimis frequenter facta, aut tamen ea licita venatio quæta, & moderata, raro facta, & non pro sola voluptate venationis sed vel causa necessitatis, vel causa utilitatis, vel causa honestæ recreationis, *ibid. num. 17. ad 21.*

Venatio, quæ sit rusticus, vel laqueis moderate & honeste recreationis gratia, aut piscatio, & hujusmodi, est licita Clericis; servatis tamen, quæ subduntur, *ibid. num. 22. ad 26.*

Omens, & quæcumque venatio etiam non clamorosa prohibita est quibuscumque Clericis, ut melius, *ibid. in nov. add. num. 5. & seqq.*

Licet venatio, & piscatio pro uno eodemque Jure præstentur, tamen inter venationem, & piscationem adhuc aliqua differentia, & in Jura penæ adfuit contra Venatores, non contra Piscatores; assignatur, & declaratur, *ibid. num. 27. ad 33.*

Et ideo laudantur ii Ordinarii, qui sub determinatis, &

arbitrariis penis interdicunt omnibus suis Clericis hujusmodi venationem, & delationem armorum; & traditur habendum in hunc modum, ac qualiter, & quando Clerici contrafacientes puniendi, *ibid. num. 34. ad 38.*

CLERICUS quoad Imunitatem, & Exemptionem.

Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudent Imunitate Ecclesiastica in non exceptis, & quædam specialiter afferuntur pro Regulari; Vide verb. *Clericus art. 7. num. 1. ad 4.*

Clerici non tenentur ad onera, nisi ea sint cæta, realia, & invariabilia; nec ad solutionem onerum impostorum pro Physico & *ibid. num. 5. & 6.*

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus in totum, & atque pro acquisitione, & donatis ab impositionibus, & censibus in Minoribus, & sine Concilii requisitis & *ibid. num. 7. ad 11.*

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus in portione sibi tangente, nec tenentur ad Gabellas, quando per alios, vel per se ipsos abique Officii sui detrimentum alii fecerit operam dant cum solis arborum in propriis bonis existentium, & *ibid. num. 12. & 14.*

Clerici in Minoribus constituti viventes cum Patribus non tenentur ad Collectas, & alia onera pro bonis sibi donatis, aliis donationes sint irraduabiles, & ut tales per Judicem Ecclesiasticum declarantur, *ibid. num. 15.*

Clerici in Minoribus, statim non se promovere faciant ad Ordines sacros, student exemptionis ab impositionibus; Item Gabellis Lascialibus atque pro portione colonica, & pro extractione olei recollecti in suis bonis, *ibid. num. 16. ad 18.*

Clerici Civis Romani possidentes bona in Territorio Civitatis Malticæ non tenentur ad solutionem Gabellæ extractions vigore statuti Laicalis debite pro fructibus ex eisdem bonis recollectis Romam conventiendi pro eorum usum, *ibidem num. 19.*

Clerici non tenentur ad impositionem Capitulationis ex bonis, & redditibus Patriæ, cujus impensis vivit; Clerici tamen non gaudent privilegio Patrimonii Ecclesiastici pro bonis ad suscipiendos Ordines Sacros eis assignatis, donec non fuerint in Sacris, nisi in possessionem eorumdem sine fraude essent translati, *ibid. num. 20. & 21.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt exempti a tributis impostis causa belli, pestis, & c. nisi concurrant requisitis & c. Item sunt exempti a tributis impostis pro novis maris Civitatis edificandis, & pro refectione Aggerum, & aliorum, quæ adducuntur, *ibid. num. 22. ad 28.*

Ut Clerici licite solvant Collectas, & impositiones Laicorum, sex requiruntur, & plenè assignantur, *ibid. num. 29. ad 39.*

Clerici non tenentur custodias facere occasione suspicionis Turcarum, nisi occurrente præcisâ necessitate, ad onus unius ligni pro qualibet farcina ob servitium Arcis, nec lignorum basamentis Magistratus secularis de petenda licentia accedendi ad proprias Vinca tempore vindemiarum, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

Clerici, & Ecclesiastici non sunt subditi oneribus; nec ordinariis, nec extraordinariis impostis ad favorem Principis. Non tenentur ad consignationem frumenti, & aliorum fructuum faciendam Principi Laico, & apponitur quæ sit agenda in horum contingentiâ, nec perquisitio frumentorum, in locis immunitatis permixta Laicis, *ibid. num. 43. ad 46.*

Non est permittendum Ecclesiasticis comprehendere in prohibitione Laicorum vendendi, & emendi frumenta, nec quod exeam, sed urgente necessitate potest Ordinarius pecuniarum suo Edicto Ecclesiasticis prohibere, & taxare & c. *ibid. num. 47. & 48.*

Episcopus potest in casu necessitatis proprio Edicto statuere præstium frumenti Ecclesiasticorum, eosque cogere ad venditionem, reservata tamen pro zelo, & sustentatione ipsorum aqua, & proportionata quantitate, & adducitur modus, Episcopo præscriptus, qui etiam potest extraneis oneribus, & qualiter? poniturque mandatum Episcopi & Archiepiscopi Regni pro venditione, & Nuncio Neapolis circa extractions, *ibid. num. 49. ad 53.*

Gubernator non potest cogere Ecclesiasticos ad sportandam in horreis publicas partem suorum frumentorum. Imo ob

ob Edicta Inſiva Libertatis Eccleſiaſtica proceditor contra cumulum, nec poſſunt Eccleſiaſtici cogi ita ad Melendinum Domini temporalia, ſeu Communitaria, *ibid.* num. 14. ad 17.

Eccleſiaſticorum Melendina non comprehendunt ſob hanc Gubernatoria, qui debet facere declarationem de non comprehenſione eorum; nec ſub prohibitione Laicali ſolvendi Gabellam, ut dicitur *de Feſa* & epla alla ad rem poſtulantur, *ibid.* num. 8. ad 67.

Clerici, & Eccleſiaſtici ſunt omnino exempti ab onere hoſpitandi Milites, etiam in bonis patrimonialibus, & Episcopopus non poteſt permittere hoſpitationem eorum Militariſim in Atria, & Cœniliis Monaſteriorum Monialium; *ibid.* num. 66. ad 70.

Miniſtri publici Civitatis, qui violenter ſecerant tepon ſonum in Claſtro Regularium, incident in Excommunicationem, & qualiſter abſoluti, ut etiam officiales ob violentam hoſpitationem in domo Canonicali, *ibid.* num. 71. & 72.

Clerici, & Eccleſiaſtici ſunt immunes a Gabella ebarum Egilata, ſeu bullata, & ab expenſis novæ menſurationis bonorum ad Inſtantiam Communitaria ſolva, & a Colleſſis pro portione bonorum ad eam ſpectantium, *ibid.* num. 73. & 74.

Eccleſiaſtici emanata bona cum paſſo ſolvendi onera, non tenentur ad onera perſonalia, ſed tantum ad onera realia, quæ ſunt certa, & invariabilia, & ante venditionem impoſita; nec tenentur ad ſolutionem onera anteaſſi *il taſſo deſſe Cleroſtalia*, & ſunt taliter exempti a Gabella Laicaliſima, ut nec etiam ſponte illas ſolvere poſſint ſine Beneficentia Apoſtoliſca; ac ita ſolvantes abſolvuntur a Cenſuris, *ibid.* num. 75. ad 78.

Quædam alia ad propoſitum ſubduntur non omittenda, *ibid.* num. 79. ad 87.

Sed non eſt prætereſſenda quaſtio, an Clerici obligentur ſtatuta Læicorum, quorum materia Clerici aequæ ac ſecularibus communia eſt, neque Privilegiis iſpſorum Clericorum repugnant, luculenter examinata, *ibid.* in nov. add. num. 1. & ſeqq.

CLERICUS quoad Ordines; Vide verb. *Ordo*.

CLERICUS quoad obedientiam, & ſubjectionem Episcopo.

Clerici non poſſunt cogi ab Episcopo ad præſtandum aliquod ſervitium non expreſſum in iure; Vide verb. *Clericus* art. 8. num. 2. ad 3.

Sic etiam ſimplices Sacerdotes non habentes Officium neque Beneficium in Eccleſia Cathedrali non poſſunt per Episcopum cogi ad idem, & Canonici inſervitandum in ſanctionibus Eccleſiaſticis, non obſtante exiguo numero Canoniorum, niſi contraria adeſſet conſuetudo; vel niſi ageretur da Clerici pro neceſſitate, & utilitate Cathedralis ad Titulum Patrimonii ordinata, *ibid.* num. 4. ad 7.

Superius explanantur, *ibid.* in nov. add. num. 1. & ſeqq. Ubi etiam explicatur *Conſtit. Rom. tit. 6. cap. 2. ibid.* in nov. add. num. 2.

Et dato, quod ob parvam numerum Canoniorum, & deficientiam Manſionariorum ſervitium Eccleſie Cathedralis detrimentum pateretur, tunc erit recurſum ad Sacram Congr. Concilii, *ibid.* num. 8. & 9.

Item ſimplices Sacerdotes non poſſunt compelli ad intereſſendum, & aſſidendum ſanctionibus Eccleſiaſticis in Cathedrali; nec Clerici, ſilive Presbyteri non Conſtituti ad intereſſendum in Conſententia Caſuum conſcientia, *ibid.* num. 10. ad 12.

Episcopopus non poteſt Clericali Beneficentia addere nova onera in ſanctione Beneficentia a Fundatoribus non appoſita; aut a Sacra Canonibus non impoſita, nec alio modo Teſtatoria voluntatem immutare, *ibid.* num. 11. ad 15.

Episcopopus non poteſt a Clericali exgere Charitativam ſubſidium, niſi ſit pauper; minima tamen a non Beneficiatis, *ibid.* num. 16. & 19.

Episcopopus non poteſt onera Clericos in Minoribus conſtitutos ad ſuſcipiendos Ordines Maiores ſub pena privationis privilegiorum Clericalium, & abſque eo ingredi poſſunt Religioſum, *ibid.* num. 20. & 21.

Clerici omnes, ſive Laici, quantumcumque potentes, tenentur Episcopo præſtare Canoniam Obedientiam; & Clerici peregrinari non debent niſi da iſpſaſi licentia; ut etiam teſtimonium Judiciali perhibere ſacolari, & exhibere præſis ad hoc tenenda, *ibid.* num. 22. ad 27.

Episcopopus in delictis difficulta probationis ſibi onus poteſt extrajudicialiter, & ſine proceſſu Clericos, & Presbyteros a Divina ſuſpendere; & abſque judiciali monitione excommunicare Clericos, ſive Laicos, qui ſe opponunt Viſitationi, vel ſolita obſequia ei iſpſorie dancant, *ibid.* num. 28. ad 30.

Cætera, quæ ad materiam Clericorum ſpectant, quoad omnes Superiores articulos; Vide in add. *ſuſſer. ad ſuperior. art.* num. 1. & ſeqq.

COADJUTORIA, COADJUTOR.

Coadjutoria quid ſit, & quæplex, ac qualiſter prohibita, vel conceſſibilia, & a quo? Vide verb. *Coadjutor, Coadjutoria* num. 1. ad 8.

Coadjutor quis, & quid ſit, ac unde dicatur? *ibid.* num. 9. & 10.

Coadjutor ob varias cauſas dari poteſt, & ſolet; ac ſingula percurrantur, *ibid.* num. 11. ad 17.

Coadjutor debet habere omnes qualitates a Jure requiſitas ad illud Officium, pro quo datur; & hoc declarat ſeſpectively ad unumquodque, *ibid.* num. 18. ad 21.

At in Coadjutore ad tempus qualiſitates neceſſarias conſecrere debent de tempore gratie, ſed in Coadjutore perpetuo cum futura ſucceſſione poſſunt intra annum concurrere, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Coadjutore conſeſcit Adminiſtratore, & Suffraganeo: ac Coadjutoria, & Suffraganeus ſine ſucceſſione, & ſolum temporales expiunt per obitum Episcopi, Coadjutoria tamen perpetua conſeſcit per Sedem Apoſtolicam cum futura ſucceſſione non expiunt per obitum Coadjuti, *ibid.* num. 22. ad 26.

An perpetue Coadjutor data Episcopo cum futura ſucceſſione, & cum libera poteſtate adminiſtrandi poſſit ipſo Episcopo Coadjuto vivente, & contradicente ſolus adminiſtrare, quæ ſunt Jurisdiſtinctiones Spiritualia, ſeu Temporalia? *ibid.* num. 27. ad 30.

Coadjutor vivere debet, & recipere congruum portione de prebendis Eccleſie, ſeu Beneficii, cuſus Præſato, vel Beneficentia quaſi, ſi ſunt abundantes, ſeu ſaltem ſufficient pro congrua ſuſtentatione tam Coadjutoria, quam Coadjuti, ſic autem quia præſentendus ſit? *ibid.* num. 31. ad 41.

Aſſerunt varia reſponſiones, & declarationes data a Sacra Congr. Rituum, quoad ea, quæ concernunt Coadjutorem perpetuum datum Archiepiscopo, vel Episcopo, *ibid.* num. 42. ad 52.

Coadjutor Episcopi non ſudet celebrata niſi in Falditorio, neque habet Diaconos aſſiſtentes, neque Canonicos paratos, neque ſeptimum Candelabrum nec altare baculo niſi in Ordinationibus; Celebrata tamen præter Diaconum, & Subdiaconum debet habere aſſiſtentes Canoniam pro libro; & non tenetur viſcera Limina Apoſtolorum, *ibid.* num. 43. ad 56.

Coadjutor Episcopi etiam non adhibita ad ullam ſunctionem tenent reſidere, nec deſcedere poteſt abſque conſenſu Coadjuti, vel licentia Sacra Congr. & tenetur, quoties fuerit requiſitus, Pontificalia, & alias ſunctiones obire, quævis Coadjutor propria impedimenta non probet, & edictur, quod ſuſſer debeat, vel non? *ibid.* num. 57. ad 59. & verb. *Reſolutiones Sacra Congr.* num. 13. ubi, quod da licentia Coadjuti poteſt benedicta Popolo, dum pre Civitatem incedit.

Cum Coadjutores habent Coadjutorem eſt impeditus, non poteſt ſunctiones alteri, quam Coadjutori delegare, & ei dare debet commoditatem habitatoria in Palatio Episcopali, & neceſſaria pro exercitio Pontificalium &c. *ibid.* num. 60. & 61.

Coadjutor ſeparatum Tribunalis diſponere, aut habere non poteſt; ſed in conſuetu Tribunali Episcopi ſua reddendum eſt, & Episcopopus reſidera tenetur, licet habeat Coadjutorem, *ibid.* num. 62. & 63.

Coadjutor Archiepiscopi Metropolitani Bononiæ debet præcedere

cedere Vexillifero ejusdem Civitatis; & in Synodo Provinciali debet sedere inter Episcopos Provinciales loco sui promotionis, *ibid.* num. 64. & 65.

Coadjutor Parochi in absentia Coadjuti in functionibus Parochialibus praestandi Beneficiis, & recipit eadem emolumenta, quae Coadjuto debentur, *ibid.* num. 66.

Coadjutorum habent in Animarum Cura, aut in Canonico tenentur reddere in loco Parochiae, & Canoniciatus, *ibid.* in *add.* *Autor.* num. 109.

De Coadjutoribus perpetuis Canonicoorum; Vide verb. *Canonici* art. 10. per tot.

Episcopo Titulari Suffraganeo qualis honor, & praeminentia debeat in Ecclesia, in qua vice Episcopi Ordinaris functiones Pontificales exercat, *ibid.* num. 68. ad 92.

Episcopus Suffraganeus, quando nomine proprii Episcopi exercat functiones Episcopales, debet habere assensum in Dilectionem, & Canonicoorum, non tamen assensum suorum Canonicoorum ultra Diaconum, & Subdiaconum, sed sit ab uno paratus cum Plovisi ad librum, *ibid.* num. 94. & 95.

Reliqua Episcopum Suffraganeum concernentia item accutata exhibentur, ac de eo clauditur sermo apponendo aut non posse visitare claustrum Monasterium Monachialium, nisi sit simul Vicarius Generalis, & ab Episcopo, cuius est suffraganeus; facultatem Vicarii Generalis, vel alius speciale mandatum habeat, *ibid.* num. 96. ad 104.

Gratia Coadjutorum cum futura successione minime valida est, si consensus detur a Procuratore post obitum Coadjuti, *ibid.* in *add.* *Autor.* num. 2. & seq.

Coadjutor effectio impeditur ad servitium Ecclesiae, existit gratia Coadjutoris, ita ut ne successionem quidem in Beneficio pretendere valeat ipse Coadjutor, *ibid.* in *add.* *addit.* num. 6.

CODICILLUS, Codicillaris Censura; Vide verb. *Testamentum* per tot. art. 6.

C O E L U M.

Caelum vocatur diuinum, & quid sit? quot modis aserpetur?

Vide verb. *Mundus* num. 165. ad 169.

Caelum quodam suam durationem, & immutationem, *ibid.* num. 168.

Caelum est rotundum, & sphaericum undique distans aequaliter a terra, *ibid.* num. 171.

Caeli quot sint? *ibid.* num. 172.

CEMETERIUM. Vide verb. *Ecclesia* art. 4. num. 62. & verb. *Sepultura* num. 3. 4. & 5.

COGNATIO. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. a num. 28. ad 32.

COGNOMEN non additur in Oratationibus de Sanctis; Vide verb. *Refutationes Soc. Congr.* num. 192.

C O L L A T I O.

Collatio Beneficiorum quid, & quoniam sit, quomodo differat ab Electione, & a quibus fieri possit, Vide verb. *Electio* art. 1. num. 13.

Collatio Ordinum a quibus fieri possit, vel non? Vide verb. *Ordo* art. 3. & 4.

COLLATIONCULA die jejoniis est licita, & qualis? Vide verb. *Jejunium* art. 1. num. 14. & 41. ad 46.

C O L L E C T A.

Collecta quando dicitur, vel Missa contra Paganos, non potest mutari nomen *Paganorum* dicendo *Turcorum*, *Haereticorum* &c. Vide verb. *Refutationes Sacrorum Congregationum* num. 324.

Collecta imperata a Superioribus, omittenda est in duplicibus primae classis, Roma omittitur etiam in duplicibus secundae classis. Vide *ibid.* num. 34.

Non est omittenda una ex assignatis Oratationibus in Missa, veluti *Agnus Dei*, ut apud loco dicator aliqua Collecta imperata ab Episcopo. Et si tertia sit praescripta, addi debet pro quarta; Vide *ibid.* num. 323.

Collegium, Universitas, Communitas sunt Synodalia, & praebetur unde diffinit, & quid sint? Vide verb. *Collegium*, *Collegiata* num. 1. ad 4.

Ad constituendum Collegium requiruntur tres: sus autem Collegii conservari potest in duobus, imo & in uno, & qualiter? *ibid.* num. 5. ad 8.

Ad constituendum Universitatem sufficiunt quinque, ac Universitatis nomine censetur Synodus, Concilium, Cunctus, Convocatus, ejusque ius propter casus supervenientiam conservari potest etiam in uno, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Ad constituendum Congregationem, Familiam, Parochiam, Populum &c. quot requirantur? *ibid.* num. 12. ad 17.

Magis luculenter exposuit quomodo probetur Ecclesia Collegiata, quid commune habeat cum Ecclesia Communiativa, & in quibus ab ea differat, *ibid.* in *add.* num. 2. & seq.

Collegiata non potest argui nisi per Papam; si tamen contingat Collegium defecere ob mortem v. g. Canonicoorum, vel aliam consimilem causam, in tali casu redemptio Collegiatis ad actum potari fieri ab Episcopo, *ibid.* num. 19. ad 23.

Si agitor de Collegiata jam exstia tempore, quo vigeat opinio, an possit ab Ordinario erigi, tunc similiter iudicari debeat iuxta illud tempus, & non secundum opinionem posteritatem contrariam, *ibid.* num. 24. ad 26.

Status Collegiatis non dissolvitur, nisi tribus modis, qui assignantur, nec suppressio nequam iustificata dicitur, nisi de auctoritate Superioris supremi facta appareat, ac circa eandem quendam insuper subduatur, *ibid.* num. 27. ad 31.

Collegiatis Ecclesiae, quando non constat de primaria legitima credulione, vel subsequenti privilegio Apostolico, probatur ex consuetudine, indicio, & conativis, & postrema accurate pronuntiatur, *ibid.* num. 32. ad 40.

Confirmatur quod Auditor dicit num. 39. neque, rigida inquirendum de Collegiatis Ecclesiae, si de ea questio sit ad omnia effectus, secus si de ipsi disputari contingat ad unum, vel alterum effectum. *ibid.* in *add.* num. 19. Ex altaria consuetudine, seu signis, aliisque sufficientibus Ecclesiae, vel existimanda Collegiata, licet de fundatione, & privilegio non constet; nec est necesse praesignatas omnes conjecturas simul verificari, sed sufficit aliquas adesse, ex quibus id argui possit, & verisimile credi, *ibid.* num. 40. & 50.

Collegiata insignia praecedunt aliis non insignibus, etiam si fuerint prius erecta, & qualis sit ut insignia habenda alacritas, *ibid.* num. 51. ad 54. & verb. *Insignia* num. 2. ad 8. & num. 19.

Canonici Collegiarum insigniam praecedendi sunt in Synodo, ac Processionibus Canonici Collegiarum non insignium, *ibid.* num. 55. ad 57.

Pro expensis stituta a Canonici pro obtinendo Iadolto deferendi Cappae, & Rochetum non possunt ab ipsa alienari bona Ecclesiae, *ibid.* num. 58. & 59.

Collegiata Ecclesia circa Ritus, & Ceremonias debet servare laudabiles, & antiquas consuetudines illarum similium Ecclesiarum Provinciae; ejusque statuta quando a proprio Episcopo; ac ipsius edictis praecedentia, *ibid.* num. 60. ad 63.

Archypresbyter, & Canonici Collegiate, quoniam non est Parochia, quid circa Benedictiones valeant, narratur, ut etiam non teneat intervenire Episcopo extra eorum Ecclesiam, nisi in caso necessitatis, vel contrarie consuetudinis; nec interterris Processioni SS. Sacramenti, quae fit in Cathedrali qualibet tertia Dominica, *ibid.* num. 64. 65. & 66.

Collegiata nuper erecta subiecta est Ordinario, nec habet praedentiam super alias; Capitulum tamen Cathedralis praebet non potest ullam molestiam Capitulo Collegiatae, quod tenet Clericos ad cantandum in Choro &c. *ibid.* num. 67. & 68.

Collegiata Canonici possunt iuxta eorum consuetudinem deferre Crucem propriam in Processionibus, dummodo dignioris, & altimum locum relinquunt Clero Ecclesiae Cathedralis; Vide *ibid.* num. 69.

Collegiata non debet accedere ad Ecclesiam Parochialem ad faciendam benedictionem, & distributionem Candelarum, & Palmarum, non obstante consuetudine; lo ea vero possunt Divi-

Divina perfolvi citius, quam in Cathedrali, *ibid.* num. 70. & 71.

Numeras trlum Canoniceorum congruus est ad Collegiatam constituendam; hisque deficientibus, vel tantum non tamenate quid? *ibid.* num. 72. ad 76.

Ecclesia Parochialis erigi potest in Collegiatam, & alibi minus Cura animarum remanere penes Parochum, prout antea erat, non autem in Collegium, vel Dignitatem transferri: & Collegiata antiquior qua habet insignitatem a jure, præferat habenti insignitatem ex privilegio, *ibid.* numer. 77. & 76.

COLLUSIONIS, seu pervariationis poena, quæ sit? & quid sit collusio? Vide verb. *Peru. art. 2. a num. 70. ad 73.*

COLONUS quando possit, vel non potest remissionem, seu minutionem mercedis, aut pensionis, & quando debeat, vel non agere mercedem, seu pensionem? Vide verb. *Lascia num. 37. ad 47.*

COLOR.

Color peccamentorum factorum quatuorplex esse possit, & qualla esse debeat? aureus, & ferus croceus æquivalent omni. Non aliter tamen absolute substituentur pro colore nigro, & violaceo? Vide verb. *Paramenta sacra num. 25. & 28.*

Robore de coloribus peccamentorum non est præceptiva, sed directiva; unde non inducit rigorosam obligationem; potest tamen peccata venialiter, si absque rationabili causa varietur communia Ecclesie ritus circa colores. Imo etiam mortaliiter, si ex circumstantiis timeatur grave scandalum, *ibid.* num. 26. & 27.

COLUMBÆ.

Columbæ, & alia animalia domestica, seu naturaliter mansueta, sicut & ferina mansueta, quando redire solent non sunt primo capientis, etiam longe aberraverint, sed sunt Domino restituenda? Vide verb. *Dominiūm artic. 3. num. 9. & seq.* ubi alia ad rem.

COLORI quid sint, unde didi, quomodo vocentur, & quid operentur? Vide verb. *Mundus a num. 146. ad 148.*

COMA scititia, seu adscititia.

Coma scititia, seu adscititia vulgo *Perucon* ubi Personis Ecclesiasticis prohibita pluries, & pluries? Vide verb. *Coma scititia num. 1. ad 13.*

Hinc plurimi, ac gravissimi Doctores tenent, Clericos præsertim in Sacris constitutos, vel Beneficiatos deferentes Comam scititiam, peccare, *ibid.* num. 14.

Solet Clericis prohiberi in Synodis, Episcoporum usus comarum scititarum, nec sine iusta causa ab ipsius dispensatur, *ibid.* in add. *Audi. num. 16. & seq.*

Quod quidem Episcopus facere posse declaravit Benedictus XIV. Vide *ibid.* in non. add. num. 1. & 2.

Nullimodo possunt Episcopi ulli Sacerdoti licentiam concedere, utrum coma scititia Missam celebret, *ibid.* in add. *Audi. num. 19. & 20.*

De differentia comam scititiam inter, & citiusum Capillorum, *ibid.* in non. add. num. 3.

Alia ad rem, Vide verb. *Missæ art. 9. a num. 2. ad 4. & verb. Filiculus per tot.*

COMEDIÆ. Vide verb. *Clericus art. 4. num. 16. verb. Lascia num. 87. & verb. Comædia in non. addit.*

Comædia origo, & quam Christianam, & a fortiori Clericali professioni repugnet, Vide non. art. *causare Remans edit.*, ubi & Auditor iure castigatur.

COMEDI sunt infimes, & irregulares? Vide verb. *Infimæ numer. 17. & verb. Irregularitas art. 2. numer. 22. verb. Ollæ.*

COMMEMORATIO.

Commemoratio Defunctorum si incidit in Dominicam, Officium cum Missa transferatur in diem sequentem etiam Festo duplici impeditur. Vide verb. *Resolutiones Sacr. Congr. num. 123.*

In die commemoratiōis Defunctorum, occurrente Festo duplici maioris, etiam transferat, Officium faciendum est de Sancto, Missa vero celebranda sunt de Requiem? Vide verb. *Officium Defunctorum num. 2. & sequatur*, ubi multa ad rem.

Commemoratio ordinaria de Cruce in Officio sufficit, si commemoratio de Cruce tanquam de titulo Ecclesie sit facienda, & Commemoratio de B. M. V. facienda est in Ecclesia titularibus ejusdem B. M. V. altariis in Choro recitatur ejus Officium parvam: at quando Officium sit de aliquo ejus Festo non fit commemoratio de alio illius occurrente, seu concurrente Festo, vel octava; Vide verb. *Resolutiones Sacr. Congr. num. 245. 302. 304. 316.*

Commemoratio de SS. Sacramento, si expolitum sit, potest fieri etiam in Missa da Festo duplici, quod non fit prima, vel secunda classis, *ibid.* num. 308.

Quid permittatur, atque veteret Episcopis Italo-Græcis circa commemorationem in Missis? Vide verb. *Commemoratio in add. Audi. num. 1. & 2.*

In Sacris Liturgiis Schismaticis, vel Hæreticis Patriarchis; five Episcopis nullimode fieri potest commemoratio a Græcis, Armenis, aliisque Orientalibus. At omnino fieri debet in iis locis commemoratio Rom. Pontificis, *ibid.* in non. add. num. 1. & seq.

Historia Commemoratiōis Summi Pontificis in Liturgia Græcorum, & quare ab ea excelsimant, *ibid.* in non. add. num. 4. & seq.

COMMENDA quid sit? Commandatario, five ejus Procuratori, quo delectat Liber oculos in Missa? Vide verb. *Beneficium art. 1. num. 40. & 709.*

COMMEMORATIONES in Ecclesia fieri prohibentur? Vide verb. *Commissariatus add. ab Auditor. num. 20.*

COMMODATUM.

Commodatum unde dictum, & quid sit? Quis Commodatus, & quis Commodatarius? Vide verb. *Commodatum num. 1. & 2. & 3.*

Commodatarius potest qualibet res, five immobilis, five mobilis, & Commodatum differt a Pignori, Deposito, Precario &c. nec est licitum uti re commodata ad alium usum præter eum, ad quem est concessa, *ibid.* num. 4. ad 9.

Culpa aliter famitur apud Theologos, & aliter apud Juristas, & assignatur differentia, *ibid.* num. 10.

Culpa Juridica, seu Civilis prout ad puniens, dividitur in latam, levem, & levissimam, & explicantur, uti etiam casus fortuitus, & dolus, *ibid.* num. 11. ad 17.

Commodatarius commodatur in gratiam Commodatarii tantum, tunc Commodatarius obligatur etiam ex levissima culpa, etiam in Foro conscientie ante omnem sententiam Judicis; est negativa quoque probabilis, prior tamen in praxi tenenda, *ibid.* num. 18. ad 22.

Cum aliquid commodatur in gratiam solius Commodatarii, tunc Commodatarius tenetur solum de dolo, & culpa lata, non autem de culpa levi, & levissima; at cum in gratiam utriusque, tenetur de culpa lata, & levi, non autem levissima, *ibid.* num. 23. ad 25.

Qui aliter re commodata ad diversum usum, ab eo, pro quo fuit sibi commodata, tenetur de omni damno causato in tali re propter diversum, & longiorem, seu graviores usum de ipsa fassum, *ibid.* num. 26.

Commodatarius, qui equum v. g. sibi commodatum adhibet ad solum moderatum usum, seu iter, pro quo fuit sibi commodatum, abunde interim est ad vitam necessaria suppetitum, licet ax tali usu, & itinere deterior, & pretio villor fides sit sine ulla fiva culpa, nullum damnum Commodatario pro tali deterioratione præstare tenetur; secus autem si contra, *ibid.* num. 27. & 28.

Ex Commodato due oriuntur actiones, una, que dicitur Actio directa Commodati, & altera, que dicitur Actio contraria Commodati; & exponitur, *ibid.* num. 29. & 30.

Prima Actio contraria Commodati competit Commodatario, si Commodatarius non patitur Commodatum opti re pro eo tempore, & usu, pro quo est commodatus; & apponitur qualiter limitari debeat re commodatum non possi repeti ante tempus finitum, vel usum pro quo fuerat concessa, *ibid.* num. 31. & 32.

COMMUTARE, COMMUTATIO.

Secundo Adlio contraria Commodati competit Commodatario, quando Commodaria scilicet ipsi commodavit tam nuntio, propter quam Commodataria damnum passus est; at secus si inficietur, *ibid.* num. 34.

Tertio Adlio contraria Commodati competit Commodatario ad recuperandas Commodatatione impensas maiores, & extraordinarias, quas fecit circa rem commodatam, *ibid.* num. 35.

Commodatarius non tenetur de casu fortuito, quo res sibi commodata perit; accipitur tamen tunc casus, immo quatuor, qui affecerunt eum adnotationibus, ubi opus est, *ibid.* num. 36. ad 46.

Commodatarius ad nullum damnum tenetur, licet res commodata culpa nuntii, vel casu fortuito pereat, quando rem commodatam configuravit ipsi nuncio da expresse mandato Commodatarii; secus autem si contra, & si nuntius illa committere pro fideli, ac idoneo non habeatur, *ibid.* num. 47. ad 49.

Commodatarius aliena ipse nuntium, seu famulum, per quem amittit Commodatari rem commodatam, si res commodata culpa nuntii pereat, vel deterioretur, tenetur de omni damno; etiam si nuntius, seu famulus a Commodatario electus committere pro fideli, ac idoneo non habeatur, *ibid.* num. 50. & 51.

Commodatarius in casibus fortuitis, v. g. in incendio, naufragio, incursione hostium, qualiter se gerere debeat ad salvandas res commodatas comparari ad proprias, *ibid.* num. 52. ad 56.

Si pluribus finalis res commodata sit, contra singulos in solidum datur Adlio Commodati, quando secus, *ibid.* in not. add. num. 1. & 57.

COMMUNICANTES infra octavam Epiphaniae, & Ascensionis dici debent de ipsa, si occurrant alie Festa propriam habentia Praefationem; Vnde verb. *Refolutiones Sac. Congr.* num. 173.

COMMUNICATIO cum Excommunicatis, vel Haeticis quoad o licet, vel non? Vide verb. *Excommunicatio* art. 4. & verb. *Haereticus*.

COMMUNICATIO privilegiorum; Vide verb. *Privilegium* art. 1. & num. 21. ad 30.

COMMUNIO.

Communio quotidiana, an; & quando expedit? Vide verb. *Enchiridia* num. 40. 41. & 42.

Communio Clari die Jovis Sancto de manu Celebrantis fieri debet; Vnde verb. *Refolutiones Sac. Congr.* num. 101.

Sacerdotes tali die communicantes possunt deferre stolas, vel ante petus ad formam Crucis, vel a collo pendentes, *Vide ibid.* num. 106.

Communio die Veneris Sancto datur solum infirmis. *Vide ibid.* num. 109.

Communio in media nocte Nativitatis Domini non ad danda Fidelibus. *Vide ibid.* num. 109.

Communio praerequisitum jejunium naturale, aliquando tamen sumi potest ipso facto; & assignatur quando frangatur, vel non ipsum jejunium naturale; Vide verb. *Missa* art. 12. & num. 7. ad 46.

Communio an dande in paramenta nigra? Vide verb. *Missa* art. 14. num. 27. & 28. & verb. *Enchiridia* num. 27. & 28. & per tot. ubi multa ad rem.

Communio populi intra Missam non est de precepto, & iusta de causa prohiberi potest; Vide verb. *Communio* in add. ab *Auctor.* num. 1. & 2.

Communio sub utraque specie toleratur pro Gracia, ubi viget consecratio, quae alibi interdum prohibetur, *ibid.* in add. *Autor.* num. 3. & 4.

Communio Paschalis tempus prorogatur pro iaculis Servis, *ibid.* in add. *Autor.* num. 5.

Ad primam Communionem admitti non debent poeri in doctrina Christianos non facti adulti, *ibid.* in add. *Autor.* num. 6.

In Communionis Monialium bebantiam fenestraliam ex parte Evangelii Sacerdos debet descendere, & reveri per gradus anteriores, & non laterales Altaria; Vide verb. *Enchiridia* art. 1. in add. *Autor.* num. 49.

Ferrari. Biblioth. Tom. VIII.

Commutare Legata pla, & ultimas voluntates quis possit, & quando, vel non? Vide verb. *Legatum* num. 143. ad 165. & iura casus tallum commutationum quantum sit; Vide *ibid.* num. 159. & 160. in fine.

Communitio operum pro lucrando jubileo quando, & quomodo fieri possit? Vide verb. *Jubilaeum* art. 1. & num. 34. ad 69.

Communitio Penitentia Sacramentalis; Vide verb. *Penitentia Sacramentalis* art. 3. & num. 41. ad 48.

Communitio Votorum; Vide verb. *Jubilaeum* art. 1. & add. 34. ad 67. & verb. *Votum* art. 3. & num. 115. ad 157.

COMPENSATIO.

Compensatio quid sit, & qualiter licita enunciatur, conditiones singularem afferendo sequitur; Vide verb. *Compensatio* num. 1. ad 12.

Pro Foro externo varia sunt debita a Jure excepte, in quibus Compensatio non potest fieri; etiam si adiunct conditiones requirit ad occultum compensationem, & alia via res obtineri nequeant; & sub visu decantur, *ibidem* num. 13. ad 18.

Pro Foro tamen Interno, seu conscientiam supradictorum debito non acceptio locum non habet, sed licita potest fieri compensatio occulta etiam in omnibus dictis casibus, *ibid.* num. 19.

Reprehenditur Auctor hoc loci; Vide *ibid.* in not. addit. *ibid.* 2.

Famuli, & Femulae domesticae non possunt occulta heris suis surreptis ad compensanda opera suam, quam absque certa, & evidenti cogitatione majorem indicant sceleris, quod recipiunt; facia vero, si certo, & evidenter constet stipendium esse minus iusto, *ibid.* num. 20. ad 23.

Declaratur hic Auctor, *ibid.* in not. add. *ibid.* 6.

Sic etiam licita est occulta compensatio, quando certum est, quod famulus invitatus occupatur in alia, ad quam non est conditus, nec datur ei stipendium, quod iuxta servitii proportionem ab alia committere dari solet. *ibidem* num. 24.

Item licita est, quando bernas, vel stipendium promissum integre non solvit, vel cum damno famuli solvit; necnon, si famulus fuerit inventus a Domino coactus dolo, minia &c. ad servendum pretio minori infimo iusto, vel pretio minori, quod committitur dari solet alii talis servitii praestantibus, *ibid.* num. 25. & 26.

Confessarii satis eunt procedere debent cum se occulta compensantibus, & firmiter in prexi teneri, quod nisi evidenter, certo, & indubitante constet stipendium, seu salarii esse iniquum, nunquam liceat famulus, aliique mercede coactis occulta compensatio; ac in idem praxia alim ab ipsam advertendum adicuntur, *ibid.* num. 27. ad 28.

Regulae & ratio compensationis doctus exponuntur, *ibid.* in not. add. num. 2. & 3.

Ad sistendum cursum usurarum detor atiam compensatio cum credito certo, sed non liquidato in principio, sed ex intervallo, *ibid.* in not. add. num. 9.

Alius pro alio non compensat, & limitatur, *ibid.* in not. addit. num. 10. & 11.

An Confessario obicit Compensatio, quae obstat cedenti, *ibid.* in not. addit. num. 12. & 13.

COMPLEX PECCATI.

Confessarii, five Saeculares, five Regulares nequeant absolvere suos complexos in peccato contra factum Dacalogi praecceptum, nisi in articulo mortis, & tunc solum in defecia alterius Confessarii; quid si contra fiat? Vide verb. *Complex peccati* num. 1. & 2.

Vide constitutionem declaratoriam Benedicti XIV. super hoc articulo, *ibid.* in not. addit. *ibid.* 1. & add. *Autor.* num. 1.

An Confessarii nequeant atiam absolvere suos complexos in quocumque alio peccato mortali non carnali, *ibid.* num. 4.

Complex ordinarius Confessario manifestari non potest; Potest tamen Confessarius interrogare necessariis ad Confessionem; quoniam per accidentem venit in notitiam Complicis, *ibidem* num. 5.

Potest autem Pœnitentia nominare Complicem, si nec apud alium Confessarium, nec aliter possit integrè confiteri, *ibid.* num. 6.

Confessarius cogere potest Pœnitentem ad peccatum Complicis, vel cojuscumque alterius manifestandum illi, ad quem spectat scire, & emendare, vel cavere periculum re lapsus; alioquin seductioharia &c. *ibid.* num. 7.

Non expedit tamen ordinaria complice mœori per Confessarium; quod si aliter fieri non possit, expedit illum a Pœnitente manifestari extra Confessionem, *ibid.* num. 8.

Si Complex absque occasione manifestet peccatum Complicis Confessario, illud probabilior est materia sigilli; Vide *ibid.* num. 9.

Complex 2a, & quando teneatur, & possit scire, seu revelare Complicem, *ibid.* num. 10. ad 1a.

Complices criminales a Pœnitentibus revelari non debent, *ibid.* in addit. *Aufur.* num. 10.

Complicem nominat a Pœnitentibus inquirere, deagendo absolutionem Confessarius prohibetur, *ibid.* in addit. *Aufur.* num. 10.

Alia ad rem, Vide verb. *Minister art. 1. num. 8a.* & verb. *Pœnitentia Sacramentum num. 59. & 90.*

COMPOSITIO.

Compositio super Legatis relicta Fratribus Minoribus an, & quomodo fieri possit cum Rev. Fabrica S. Petri de Urbe? Vide verb. *Legatum a num. 97. ad 100.*

Compositio debitorum cum Creditoribus, an, & quomodo cogi liberet ab opere restitutionis? Vide verb. *Restitutio art. 5. num. 30. ad 35. & num. 49. ad 59.*

Compositio Debitorum scilicet cum Papa, vel Episcopo, an, & quando 2a liberet ab opere restitutionis? Vide *ibid.* a num. 47. ad 49.

Compositio litis beneficiaria media pensione oni parti solvenda, an qua auctoritate, & quibus de causa fieri possit? Vide verb. *Papam num. 14. ad 18. & verb. Resignatio Beneficiorum num. 97. ad 74. ubi varia ad rem.*

COMPROMISSUM quoad Arbitros? Vide verb. *Arbitri per tot.* & quoad Electionem; Vide verb. *Electio art. 1. num. 64. ad 31.*

CONCENTRICI circuiti qui sūt? Vide verb. *Mundus num. 103.*

CONCILIUM

De his, qua concernunt Concilium ut sic,
& Concilium Generale.

Concilium unde sit dictum? & quomodo ad nostram propostum sumitur per Cœtu seu Convocato Sacerdotum maxime Episcoporum per resolutionem rebus Fidei, vel alia gravioribus Ecclesie negotiis a legitimo Superiori convocatum; Vide verb. *Concilium art. 1. num. 1. a. & 2.*

Concilium hic acceptum est triplex, scilicet Generale, Provinciale, & Episcopale, & referatur, *ibid.* num. 4. 5. & 6. Concilium Generale absque auctoritate Romani Pontificis celebrari non potest, etiam sine ipsa Conciliabulum; imo idipsum dicendum, licet fuisset cum ea inchoatum, sed postea per Rom. Pontif. dissolutum, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Hinc tanquam Convocatio, & Conciliabula fuerunt semper reprobatæ Concilia, quæ vel non a Summo Romano Pontifice, vel non ejus auctoritate ab Imperatoribus indita sunt, an hoc pluribus actis reprobandis petet, ad qua referenda solum proceditur, *ibid.* num. 10. ad 17.

Ubi legitur Imperatores, sive etiam Reges Concilia indixisse, debet intelligi, quod ipsi hoc fecerint vel mandante, vel consensu, vel eorum auctoritate ad id Romano Pontifice: quod si aliquid repertum aliter convocatum, nonquam poterit ænimenicum appellari: donec ipse Romanus Pontifex ratum ex suo beneplacito, & assensu habuerit illius convocacionem, *ibid.* num. 18. ad 17.

In casu schismatis, existentibus pluribus dubiis Pontificibus, possunt Cardinales Concilium convocare; & precipere, ut Pontifices contumaces Pontificatus se abdicent. Quod si fecerint, possunt eos sententia lata a Pontifice deicere, & alium Pontificem legitimum eligere; & ad hoc refertur quod contigit, *ibid.* num. 22. ad 26.

Ad Concilia Generalia vocandi sunt de Jure solum, Episcopi, & Majores Prelati, scilicet Patriarcha, Primates, & Archiepiscopi, cum hi omnes de Jure, & Officio sui suffragii decisiui habent; immo eodem possunt etiam Episcopi Titulares; idcirco & hi de Jure vocandi, *ibid.* num. 27. 28. & 29.

Ex privilegio autem, & consuetudine vocandi sunt ad Concilia Generalia cum suffragio decisivo Cardinales, etiam non Episcopi, Abbates, & Ordinum Regularium Generales, *ibid.* num. 30.

Ad Concilia Generalia solent vocari etiam aliqui insignes Theologi, & Sacrorum Canonum Doctores pro voto consultivo, *ibid.* num. 31.

Principes etiam ad Concilia Generalia solent joverari; ut per se, vel per suos Oratores interstet, tam ut Concilium defendat, & scandala, seu novitates Novatorum compescat, tam ut testes, & consilii Decretorum Concilii possint transfigere, & contumaces penam corporis illius puniant, *ibid.* num. 32.

Ipsi autem Principes, sive Imperii, sive Regali, sive aliquæ quocumque Dignitate præfulgeant, & quicumque alii Laici quocumque scientia, doctrina, & Jura utriusque peritæ conspiciant in Conciliis Generalibus suffragium decisivo non habent, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Et de facto auctoritate decidendi debet ad Religionem, & morem præstatam, & fœdulo regendi Ecclesiam, non Laicis, sed solis Episcopis est demandata, uti etiam varii Imperatores cogoverunt, ac fœsi sunt, *ibid.* num. 36. ad 40. Hoc non spectat ad Laicos, sed ad solos Episcopos clare deducitur ex Conciliis Generalibus huc usque celebratis, in quibus Decreta facta esse a solis Episcopis patet ex solis eorum subscriptiõibus, paucis exceptis, in quibus etiam Imperator subscripsit; sed aliter *ibidem* num. 41. & 42.

Imo quibuscumque etiam, paucissimis exceptis, ut Florentino, Lateranensi, & Tridentino; quibus subscripsit Abbas, & Generales Ordinum Regularium, nulli alii uquam, quamvis optimi, & doctissimi, sicut ad illi in Conciliis legitimis ad suffragium decisivo, & consequenter ad definitivum subscriptionem, *ibid.* num. 43. & 44.

Soli Romano Pontifici competit Jus auctoritative prædicendi, vel per se, vel per suos Legatos in Concilio Generalibus; & alia revera in hoc casu celebrata, *ibid.* num. 45. & 47.

Ad faciliorem intelligentiam ostendendum est, quod alia est Præsidencia *organisativa*, & alia est Præsidencia *honoraria*. Præsidencia *organisativa* qua sit? Competit Romano Pontifici per proprietatem, quam sua Legatia commoueat, ut eidem Concilio, ipso absente, præstet, semper tamen cum subordinatione &c. *ibid.* num. 48. & 49.

Præsidencia honoraria qua sit? Hæc Præsidencia Imperatores nonnullis Conciliis Generalibus in Oriente celebratis præferunt, cum ad ipsa nonquam interfuerint Summi Pontifices per se ipsos, aliter vero, & sic interfuerint, *ibid.* num. 50. ad 54.

Soli etiam Romano Pontifici competit Jus auctoritative confirmandi Concilia Generalia, & absque illius confirmatione decreta in illa robur obtinent; idcirco Patrum Conciliorum praxis est eam semper ab ipso petere; ad pleniorum eidem triplex Confirmatiohæ species admoveatur, *ibid.* num. 55. ad 65.

Emendatur Auctor ab aliquibus factis ab ipso ex officio statuta, *ibid.* in not. *art. 1. ad num. 56.*

Definitiones Universalis Concilii etiam legitime congregate, absente Romano Pontifice, non sunt infallibiles hoc ipsos Papæ confirmatione, *ibid.* num. 66. ad 71.

Concilia Generalia a Romano Pontifice confirmata sunt infallibilia veritate, & errare non possunt, nec in Fide, nec in moribus, *ibid.* num. 72. & 73.

Concilia Generalia ab Ecclesia totaliter approbata sunt a. & enumerantur, *ibid.* num. 74. & 75.

Concilium Generale oia est supra Papam, sed Papa est supra Generale Concilium, *ibid.* num. 76. ad 81. & in not. *ad.* num. 7.

A sententia Concilii Generalis potest appellari ad Papam tanquam ad Superiorem, sed oia e converso. Imo appellata a Romano Pontifice ad futurum Concilium, eorumque consilium, & fautores varia penia innotantur, *ibid.*

ibidem numer. 32. *de* 33. in non. add. numer. 2. *de* 34.

Ex operibus habitis id, quod antea praemissum fuit, tamquam consuetudinarium eruitur; ac Romani Pontificis supra Concilium Auctoritas expresse a Summis Pontificibus definita traditur, *ibid.* num. 89. et 86.

Appellantes ad Concilium totum Generale damnantur & excommunicantur; Vide acerb. *Concilium in art. 2* is add. *Augur.* 200. 52.

CONCILIUM Provinciale quoad eius
concitacionem.

Concillium Provinciale adeo dictum, & quid sit. Vide verb.

Concilium art. 1. num. 1. § 1.

Iocundare, convocare, & celebrare Provinciale Concilium spectat ad Metropolitanum, etiam sine auctoritate Palmaria & Patriarcha, & per seipsum, non autem per Vicarium Generalem, *ibid.* num. 3. 4. c. 5.

Metropolitano autem legitime impedito, convocatio Concilii spectat ad Cœpiscopum autiquiorem; sic ut etiam ad Cœpiscopum antiquiorem spectat convocatio Concilii, Sede Metropolitana vacante, & non ad Capitulum Metropolitanum, ita ad ipsum Metropolitanum Vicarium Capitulum. *ibid. num. 6. ad o.*

Abfente, vel Impedito, seu mortuo Archiepifcopo, convocare Concilium Provinciale fpeftat ad Epifcopum antiquiorem ex Suffraganeis, non autem ad Epifcopum exemptum, quamvis antiquiorem, *ibid.* tom. 10.

Ad Concilium Provinciale vocandi sunt, & admitteendi omnes Episcopi Suffraganei eum voto decisivo, quamvis nondum quia consecratus; & atque exempti; qui tamen, si sunt in Provincia Romana, non teneantur ad electionem Metropolitani, *ibid.* num. 12. ad 14.

Ad Concilium Provinciale vocanda sunt de necessitate Capitula Cathedralia, Sede Episcopali vacante, & possunt mittere suum Vicarium Capitularem eam speciali mandato dandi vocem decisivam, *ibid.* num. 19.

Vocatus fuit etiam, fuis Sede vacante, Capitula Collegiarum quasi Episcopalem jurisdictionem habentia; nonnisi Abbates, & alii Prelati habentia proprium Territorium, & jurisdictionem quasi Episcopalem exercentia intra ambitum ipsius Provincie, *Ibid. ann. 66. & 79.*

Procuratores Episcoporum, omninoque supradictum quasi Episcopalem Jurisdictionem habentem, si, principalibus legitime impeditis, sint cum speciali mandato deputati ad Concilium, habent eamdem decivum, si Concilio placuit, *ibid.* num. 18.

Capitula Cathedralium, etiam alevate Episcopo, vocanda sunt, & admittenda, aut eorum Nunci ad Concilia Provincialia, Prefertim ad ea tractanda, quæ spectant ad ipsa Capitula; imo & ad alia ipsa non concernentia, *ibid.*
num. 10. et 20.

Sic etiam Capitula Collegiarum Iurisdictionem quam Episcopalem habentia, adhuc vivente suo Praelato, vocandi sunt ad Concilia Provincialia; At Capitula quaecumque vicariis suis respective Praelatis, non sunt Coniudices nec habent votum decisivum, sed solum consultivum, *Ibid.* num. 22. de 22.

In Concilio Provinciali omnia gerenda sunt de consilio Capitulum Provinciale, & aliam Abbates Commendatarii habent votum consultivum. *Idem* 22. de 24.

Ad Concilia Provincialis vocari, & intervenire debent generaliter loquendo omnes, qui de iure, vel consuetudine intervenire solent; & etiam gravati pro assequenda Iustitia accedere possunt, necnon Laici ad idem permittuntur, vnde defendendum. *ibid.* *encl. 2.º* *ad 2.º*

Omnes qui de fore, vel consuetudine interesse tenent
Concilij Provincialibus, si vocati non compareant efficiant
legitimo impedimento, puniuntur, atque hoc facta expo-
nitur. *ibid.*, num. 28. de 21.

Concilia Provincialia secundum antiquos Canones debeant celebrari bis in anno per singulas Provincias: dein in 4. Synodo Universalis iudicatum fuit semel in anno fieri; boc estiam non observato, statutum fuit in Concil. Lateran. sub Leone X. ut de cetero singulis triennialiter fierent: & idem ad Trident. *ibid.* ann. 22. 23. & 24.

Metropoliszoi possunt quidem intra tricennium atiam politica Syndonum convorare, si expeditus judicatur, sed ultu Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

trienolum protrahere non debent sub ponia hic indicata,
ibid. num. 25. ad 20.

Concilliorum & Synodorum celebratio Episcopia iuxta Concilii Tridenti dispositionem efficacitas suadet a Benedicto XIV. *ibid.* in add. ad Bar. xum. ed.

Locos eligendum pro congregando Concilio debet esse commodus, quantum fieri potest, omnibus, qui intervenire debent; idque ad Archiepiscopum spectat, *ibid.* num. 40, *de* 4 r.

Coccolium Provolale, postquam in loco ladito est congregatum, solet calebrari per spatium trium, vel quatuor dierum, nec potest ultra hebdomadam protrahi, nisi id existibus coccolis immorcoribus. *ibid.* num. 42.

Quasde iō Concilio Provinciali Metropolitanus est unius
sestentio, Suffraganci autem omnes sunt alterius, debet
prevaleat sententia Suffragancorum; prouocanda tamē
omni Archiepiscopi de consilio, & consensu Suffragan-
corum, ad quod eo diffinitore, recurrendum est ad Sum-
mum Pontificem. *ibid. num. 42. ad 66.*

Cocilium Provinciale nequit dissolvi a solo Archiepiscopo sine consilio, & alioquin, seu voto Suffraganeorum, quo praesentato tenentur Episcopi infra sex menses publicare in suis Dioccesibus Conciliaria statuta; sed non inconsulto Romano Pontifice. (ibid. num. 47. et 48.)

Nec ideo ipsa obligant extra Provinciam; bene autem intra, etiam successorem Episcopi, & licet obligent ad poenitentiam, non vero ad culpam, nisi hoc declaraverit Concilium, *ibid.* *nov. ca. ad 99.*

CONCILIUM Episcopala Dioecesium, seu Synodale. Vide
verb. *Synodus* *per tot.*

CONCIONATOR. Vide verb. *Prædicator per tot.*

CONCORDATA ratione Beneficiorum cum Papa. Vide vrb.
Statuta art. c. t. per tot.

CONCUBINATUS.

Concubinarios nequit absoluti, nisi prius ejecta concubina.
Vide verb. *Absolutio* def. a. num. cc.

Concubinatus pmoa que sit? Vide verb. *Pena ar. a. num.*
74. ad ff.

CONCURSUS.

Conferas et legitime & Canonicis fiat, servanda est Dispositio Sacrorum Canonum, & Apostolicarum Constitutionum, Decretorum, & signanter Dispositio Concilii Tridentini, Pii V. Clementis XI. & novissime Benedicti XIV. ac eoqueque adferenda. Vide notæ Conferas num. 1. ad s.

CONCURSUS edicere, & facere ad quem spectet,
& quidem debeant, & possint
ad illam admitti.

Conferens edicere spectat ad Episcopum, seu Ordinarium; si
tamen habeat Vicarium Generalem sibi Roma missum, etiam
ipse assistere debet, imo si sit Apostolicus, ad hunc precise
pertinet, ut etiam Synodus &c. Vide verb. *Conferens* *ars. t.*

Edificia pro Coenobio habenda ad Parochiales vacantia
quarum Collatio pertinet ad inferiores Praelatos, qui con-
habent Territorium distictum, nec Ios coagregandi Synodum,
debeat publicari ab Episcopo, in cuius Dioecesi Paro-
chiales existit, vel ab alio, qui est vicinior, si sit Nullius
et eorum de Concursus fieri, et ad ipsum Episcopum ex di-
gois digniorum eligere, et inferiori Praelato pro collatione
sue institutionis remittere spectat; et contra, si fecerit, *ibid.*
num. 5. ad 9. et verb. *Abbas* num. 97. de 28.

Episcopus maestrecodius est in fide quasi possessio in
sistendi Concilio, donec Prelatus inferior eam iudic
competente legitime probaverit sua cogendi Synodus ba
bere, illamque alia coegisse, in eaque Examinatores ac
scriptam Concilii formam deputasse, *ibid.* *num.* co
p. 22.

Concurſus, qui in vacationibus Parochialium ſecti ſolet coram
L. 2. Ep.

Episcopo vicariis, si occasione Parit Civitas illius sit ban-
nita, & aditos conclusus ad eandem Ordinarium viciorum
potest protogari, *ibid.* num. 12.

Concursum Edicta Ordinarii proponere debent in Beneficia
Curatla referatla Sedi Apostolica vacatibus pro obitu,
& insinuatione Concursum ad formam Concilii non potest ut
suspensus excusari, *ibid.* num. 17. & 14.

Vicarius Generalis Episcopi potest, Episcopo impedito,
proponere Edictum pro Concursum, & coram se eamem in-
dicere, & alia ad propositum aspectu Vicarii Generalis pro-
mouere, *ibid.* num. 15. & 18.

Capitulum nullum habet auctoritatem in his examiniibus, sed
debet constituere Officialiam, seu Vicarium infra octo dies
post mortem Episcopi, qui eaquater, quos obsequia essent
ab Episcopo, & daret insinuatione Concursum, ut sciret Epi-
scopus &c. *ibid.* num. 19. & 20.

Novus semper Concursum, & novum examen, novaque appro-
batio requiritur rogatla vicibus pro quacunque Parochiali
vacante, nec sufficit unus solus Concursum pro pluribus Pa-
rochialibus, *ibid.* num. 21.

Examinatores ea pluribus examinatis, non unum solum,
sed plures, quos iudicaverit idoneos, significavit Vica-
rio, & ex istis solus Vicarius eligat, quem exterius magis
idoneum iudicaverit, & aliam solus scribet litteras ad
Sacrosanctum D. N. ad quem collatio spectabit, *ibid.* num.
22. & 23.

Capitulum, aut Decanus Cathedralis an potest iudicare Con-
cursum, nec alia ad id occurrat obira, sed omnia spectant
ad Vicarium Capitularum, *ibid.* num. 24. & 25.

Nec ipse Vicarius Capitularis potest constituere Vicarium
in Parochia eam, quem magis idoneum io Concursum iudica-
verit, sed debet omnino a principio vacatilis, & aequum
sibi Concursum, constituere io ea aliam Vicarium, qui curam
animarum interra gerat, donec Parochialis fuerit a Seda
Apostolica magis idoneo collata, *ibid.* num. 26.

Ad Concursum Parochialium, uno totum Dignitatem,
quod etiam exteri debent admitti (nisi addit aliquod privile-
gium, quod Beneficia non conferuntur exteri), etiam
aliud habeat Concurrerent Beneficium Curatum, *ibid.*
num. 27. & 28.

Nec Episcopus prohibere potest Curatla, na accedat ad
Concursum aliam Parochialium, Originaria tamen, &
de gremio Ecclesie est semper ceteris paribus praferenda
auctoritas, immo forte multo etiam hic dignior sit, *ibid.*
num. 29. & 30.

An excoisio a concursu operetur nullitatem ipsius concu-
sus independentem a reclamacione Sacrae vid. *ibid.* in nov.
addit. num. 2. & 3.

Regulares omnes, quomviam sint Canonici, five Praemon-
stratensis, five Lazaranensis, five quicumque alii Canonici
Regulares, non sunt admittendi ad Concursum Parochialium
sine dispensacione Apostolica, *ibid.* num. 31. & 32.

Canonici Regulares omnes multo magis aliisque dispensacione
speciali Apostolica sunt incapaces ad obtinenda Beneficia sa-
cularia non Curata, *ibid.* num. 33. & 34.

Possunt tamen Regulares adfomi in Parochias sine dispen-
sacione Apostolica io Parochia eorumdem Praetoriorum,
vel membris oimmoda illis subiectis, *ibid.* num. 35. & 36.

Nec possunt cungi ipsi Superiores Regulares dispensare Sa-
crodotum Sacerdotum io simili Parochia subiectis mita ipso-
rum Monasterio; Religiosi tamen ad Curam deputati non
possunt reclamare, si a Superioribus Regularibus removeantur,
& quid circa Congressum, *ibid.* num. 37. & 38.

CONCURSUS quando, ubi, & quomodo faciendus.

Eveniente aliquos Parochialia Ecclesie vacacione debet Epi-
scopus statim illius vacacionis habita vocatla, si opus fu-
erit, idoneum in eo Vicarium cum congrua portione affig-
nacione constituere; & exponuntur paricula *parit*, &
si opus fuerit. Vide verb. Concursum art. 1. num. 1. & 2.

Episcopus potest differe Concursum usque ad fra men-
sem, si Parochialia io son mense vacaverit, & osque ad
quatuor, si vacaverit in mense Sedi Apostolicae reservato,
& currere incipiunt non a die vacacionis Parochiae, sed a die
scentis vacacionis, *ibid.* num. 1. & 2.

Tempus sex, vel quatuor respective medium concursum

Episcopia ad conferendas medio Concursum Parochialia va-
caciones curia ipsa Episcopia etiam quando accedat ad Con-
ciliam Provinciale, *ibid.* num. 3.

Pendens terminus sex, vel quatuor respectiva manum
debet Episcopus proponere Edictum Concursum infra decem
dies, vel aliud tempus a se praesigendum, & fieri potest
temporia in Edicto praescripti prorogato usque ad 20. dies,
sub pmo tamen nullitatis concursus publicanda, *ibid.*
num. 3. & 4.

Sed vide *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.
Concursum Parochialium decem dierum non est nul-
lus, si ante post exame comparuit, qui se laum pre-
tendat, & idem, si aliqui examinati fuerint infra 20. dies,
alii vero post, *ibid.* num. 22. & 23.

Tempus, quo debet esse affixum Edictum, est arbitra-
rium Episcopo, modo non excedat 20. dias, & dies certa
examine Concursum, & propositi Edicti debet appoi
in Litteris Citatoris concursus, *ibid.* num. 14. & 15.

Si Episcopus in Edicto pro convocacione nullum habeat
mentionem de die, quo Concursum convocandus esset,
debet omnibus, qui io Albo Concurrerent se descripsissent,
notificari diem hunc, & quidem non pro novum Edictum,
sed per Citacionem personalem, *ibid.* in nov. add. num. 3.
& 4.

Non debet amplius audiri, qui oisio datentia legitimo
impedimento non comparuit tempora Concursum praescripto,
& contra vero si id fuit ex legitimo impedimento, & ra adhoc
ioteget, *ibid.* num. 16. & 17.

Ante lapsum terminum Edicti nullus est concursus, si post
ipsum comparuit aliqui, qui se laum praeterea preten-
dant, & idcirco per Episcopum quid attendendum subdit,
ibid. num. 18. & 19.

Uoo tamen comparere ex pluribus descriptis fieri potest
concursum, nec est opus, ut proponatur sciendum Edi-
ctum, ut etiam si unus tantum se describit facit, *ibid.*
num. 20. & 21.

Quod nullus ad Concursum comparuit, aut certe nul-
lus ex comparentibus vult sobire examen, Episcopus affig-
nare debet aliud tempus, five Edictum, & si adhuc oisio
comparat, vel alia ante idonea reperitur, tuos consera
potest sine Concursum, *ibid.* num. 22.

Edictum Concursum debet propoi ab Ordinario loco, ubi
existit Beneficium Curatum vacans, & ibidem eamem per-
agendum, etiam si Beneficium ab Ordinario alterius Digne-
tis sit conferendum, *ibid.* num. 23.

Episcopus Civitatum unitatum potest Concursum facere
in Civitate, in qua reperitur, modo cum interventu Sa-
crodotum Dignitatis, in qua fies est Parochialis, *ibid.*
num. 24. & verb. Synodus num. 6.

Concursum Parochialium vacantium in Abbatia, Commendia,
aliquae loca subiectis Prelatis non habentibus sua congre-
gandi Synodum debet fieri io Civitate residendi vicinior
Episcopi, & elocidat, *ibid.* num. 25. & 26.

Examen Concurrerent debet fieri ab Episcopo, vel ipso
impedito ab eja Vicario, & aliis Examinatoribus Syno-
dalis, non paucioribus, quam tribus, *ibid.* num. 27.
& 28.

Examinatores ad minus sex debent eligi quatuor in Syno-
do Dignitatis, & ad summum viginti eligi possunt; per-
durantque usque ad novam Synodum, *ibid.* num. 29. & 30.

Si Examinatores ante celebrationem alterius Synodi mo-
vantur, val in longinquas recedant, five tot, ot non rema-
neant sex, quid praesigendum, *ibid.* num. 31. & 32.

Examinatores Synodales eligi debent, qui sint Magistri,
seu Doctores, aut Licentiatii in Theologia, vel Iure Cano-
nico si exstant, alioquin alii Clerici sunt eligendi, qui ad id
videbuntur magis idonei, *ibid.* num. 33. & 34.

Tales elcui Examinatores debent ad Sancta Dei Evange-
lia jurare se fideliter muosa suam vacacionis, & hoc de
necessitate, sufficit tamen formal praestitum five io Synodo, five
extra, *ibid.* num. 35. & 36.

Concursum est nullus, in quo non Examinatoribus Synodali-
bus aliis interveit, qui non erat de Synodalis, sique
examinavit, sacra autem post exame si interrupt totum
honoris causa, nec det votum, nec sic subferbat, *ibid.*
num. 37. & 38.

Concursum est nullus, ubi fuerant adhibiti Examinatores de-
putati.

putati in Synodis praecedentibus, & non confirmati in Synodo posteriori, ut etiam examen iudicium sine Synodaliibus Examinatoribus in Collationis Jurispraeconatus, si plures praesentantur, *ibid.* num. 45. & 46.

Episcopus non habet votum decisivum in Concursu, sed tantum accedit, ubi voto suum peris, aut singularis, *ibid.* num. 47.

Approbatum autem nomen canstat, si ex tribus Examinatoribus quilibet eorum unum approbaverit, licet Episcopus uni accedat, & alia ad idem proportionally adicantur, *ibid.* num. 48. & 49.

Non spectat ad Examinatores, sed ad Episcopum solum iudicare, & eligere quia ex Concurrentibus ad Parochiam vacantem sit magis idoneus, *ibid.* num. 51.

Refectus in Concursu Parochialis potest provocare ad novam examinem coram Iudice Appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi; & hoc suse comprobatur, *ibid.* num. 51. ad 55.

Dato quod examen omnium Concurrentium una die fieri non possit, poterit in alio continuari. Si vero aliquis suspicio sit, quod examinandi secundu die venient in cognitionem interrogationum examinis praecedentis, nova tunc poterant fieri interrogatoria. Nunc tamen servanda est novissima dispositio Clementis XI., & Benedicti XIV. *ibid.* num. 56.

Canonatus Praebendae, & Canonatus Theologiae debet nunc conferri per Concursum, *ibid.* num. 57. At quoad Praebendas, & Beneficia, quae debent conferri per Concursum, vel non. Vide verb. *Beneficia* art. 3. & num. 31. ad 56. Alia vid. e hoc Tomo in Appendic. debeat in *dicte* Concursum.

CONCUSSIONIS poena, quae sit? & quid sit concussio? Vide verb. *Pena* art. 1. & num. 21. ad 25.

CONDITIO.

Conditio prout est impedimentum Matrimonii. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. & num. 16. ad 22.

Conditiones sibi benevisae potest addere Fundator Beneficii in illius fundatione, atque fieri iuri communi contrarium. Vide verb. *Beneficia* art. 1. num. 12. & 13.

CONDUCTIO, Conductio. Vid. verb. *Locatio per tot.*

CONFESSARIUS,

Quoad ea, quae requiruntur in ipso ad valida, & licite eius officium exercendum.

In Confessario, ut valide ejus officium exercat, requiritur intentio, potestas Ordinis, ac intentio conditionis sine qua non, debeat esse actualis, vel virtualis. Vide verb. *Confessarius* art. 1. ad 10.

Defectus jurisdictionis simplex sacerdos non approbatus neque valide potest absolvere a peccatis venialibus, aut mortalibus alias confessis; bene vero in articulo sui periculo mortis, atque a quibusvis Casibus, & Censuris quocunque reservatis, non praesentis tamen Sacerdotis approbato, *ibid.* num. 12. ad 17. Vide etiam verb. *Jurisdictionis* num. 17. 18. 34. & 35.

Reprehenditur num. 16. *Auctor.* *ibid.* Vid. verb. *Confessarius* art. 1. in ad, ad, 11. & 12.

Confessarius Sacramentum Poenitentiae sine debitis intentionibus administrans peccat gravissime, & sacrilege, atque sacramentum simulatur ex gravi metu, vel alia gravi causa, *ibid.* num. 18. ad 21.

Potest tamen Confessarius, qui reperit poenitentem absolutionem indignum, obmurmurando recitare *Pater noster* &c. ne prodatur apud aditantes Poenitentis indignitatem, *ibid.* num. 22.

Nemo sine potestate Ordinis, etiam si esset in Sacris constitutus, potest in ullo casu Confessiones accipere, idque iudicium qualiter pascitur, *ibid.* num. 23. & 24.

Nullo Sacerdos, sive Secularis, sive Regularis potest Confessiones accipere sine potestate jurisdictionis, sive sine approbatione; aliter absolutio esset nulla, & gravissime peccaret, & rigide posset puniri, *ibid.* num. 25. ad 27.

Potestas jurisdictionis est duplex, Ordinaria scilicet, & Delegata; quid sit utraque, & qualiter differant potestas Ordinaria, & jurisdictionis, *ibid.* num. 28. ad 31.

Error communis quies, & in quo sensu dare possit jurisdictionem, *ibid.* num. 32. ad 42.

Emendatur Auditor, & ostenditur error communis titulo sufficientem non sufficere ad validam absolutionem impediendum, *ibid.* in not. *ausp.* ad num. 42.

In Confessario ultra tria requisita ad valide absolvendum uti supra n. num. 2. requiruntur alia tria ad rite, & licite, ac dignum absolvendum, scilicet Probitas, Scientia, & Prudentia, *ibid.* num. 43.

In Confessario ita requiritur Probitas, ut si exilis in peccato mortali scilicet administrat Sacramentum Poenitentiae peccet mortaliter, ac totius, quamvis continuata audiat, quoties successively absolvat, probabilis tamen animi est tantum fidei peccare, *ibid.* num. 44. ad 45. Myster lektor circa doctrinam traditum, *ibid.* in not. *ausp.* ad num. 47.

Ut Confessarius licite, & digne audiat Confessione, debet habere saltem sententiam medicorum, non tenetur tamen ad emanantem, & applicatur sententia medicorum, & amittitur, *ibid.* num. 49. ad 50.

Scientiam medicorum tenentur omnes Confessarii habere secundum usum, & minime stentis diversitate personarum, & locorum, & ignorent per cam principaliter sciendam, peccat mortaliter se exponendo ministerio Confessionis, *ibid.* num. 51. & 52.

Imo Confessarius ignorans ex ignorantia absolvens, quam absolvens non poterit ob reservationem peccati, vel indispositionem poenitentis, dupliciter peccat mortaliter, & nisi congruum diligenter facere proponat, ipsomet Confessarius absolvi non poterit, *ibid.* num. 53. & 54.

Monito ad tales Confessarios accedunt, *ibid.* n. 55. ad 58.

Confirmatur Auditor sententia de scientia in Confessariis requisitis Auditoris Beati XIV. *ibid.* in not. *ausp.* ad num. 58.

Prudentia Confessarii principaliter consistit, ut pro diversis diversis sit Medicus, diversus Doctor, diversus Index, & maxime requiritur in exequendis Brevis sacra Poenitentiae praesertim in certiorandis Conjugibus de natalitate consensu ob impedimentum dirimens, quando aliter eorum infans contrahit, & datur ad id modi plures, *ibid.* num. 59. ad 79.

Reprehenditur Auditor num. 71. vid. *ibid.* in not. *add.* 112. A.

Poenitentia Confessarii potissimum requiritur, cum in Confessione a Poenitente Sponsa, vel Sponsa ei aperitur aliquid impedimentum dirimens, & iam parata suat omnia ad nuptias nec potest ab illis abstinere ad evitandum suspicionem alicujus criminis, vel iniuriam inter Sponsos, *ibid.* num. 80. ad 83.

Prudentia Confessarii requiritur pro discernendo, quando debeat, vel non monere poenitentem ignorantem alicujus gravia mali laborantem, *ibid.* num. 84. ad 86.

Consultatur Auditor num. 86. vid. *ibid.* in not. *add.* 112. A.

Alia quantum ad absolutionem. Vide *add.* Auditor. num. 85. & 89.

Quo iure Sacerdos potestatem absolvendi obtineat, iste differitur *ibid.* in not. *add.* num. 1. & 89.

CONFESSARIUS quoad ea, quae concernunt ejus approbationem. Vide verb. *Approbatio per tot.*

CONFESSARIUS quoad ea, quae concernunt ejus facultatem quoad absolutionem. Vide verb. *Abolutio ubi iuxta per totum*, & verb. *Complex peccati* n. 1. ad 4.

CONFESSARIUS quoad verba illa.

Confessarius tenetur absolvere poenitentem alias dispositum iuxta sententiam vere probabili ipsius Poenitentis etiam contra propriam opinionem. Vide verb. *Confessarius* art. 4. num. 1.

Consultatur Auditor num. 2. vid. *ibid.* in *praenotione* Confessarii Theologi.

Confessarius nec debet, nec potest absolvere peccatorem recidivum,

divos, & consuetudinarios; qui crebro peccant contra Legem Dei, Naturam, & Ecclesiam, & nulla in ipsis appareat spes emendationis, nec eam, qui est in proxima occasione peccandi, quam potest, & non vult dimittere &c. *ibid.* num. 2. & 3.

Nec potest absolvere Penitentes, quos cognoscit culpabiliter ignorare Mysteria Fidei, & praeceptis alios S. Trinitatis, & Incarnationis Christi Domini; nec in magno poenitentium concurso ipsos solummodo dimidiare audire, & absolvere, *ibid.* num. 4. & 5.

Religiosi semel simpliciter approbati, possunt in Dioecesi Episcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paschali, & quoruncumque aliam Infirmitatem Confessione audire absque ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia; Paenitentium tamen saltem per scriptores apud infirmum teligendum certiorum reddendo, *ibid.* num. 6.

Valde convenit, ut Confessarii extra causam infirmitatis, aut aliteris honestis causis, non nisi in Ecclesia audiant Confessiones, *ibid.* num. 7. & 8.

Confessarii sine necessitate audire non debent mulierum Confessiones post crepusculum vespertinum, & ante auroram; nec eorum, & pueros extra Sedem Confessionalem, vel a conspectu, & non interpositis Grate sub pœna suspensionis ab audiendis Confessionibus, *ibid.* num. 9. & 10.

Confessarii possunt iuberi ab Episcopo, ut deagent absolutionem parentibus sociabiliter consummatis quoad filiorum educationem in rebus ad animarum salutem spectantibus, *ibid.* num. 11.

Confessarius potest absolvere, & dispensare poenitentem, quævis autem executionem dispensationis obtineat, iterum populum illicitam habuerit cum eadem forore fornicem, quam ducere intendit. Vide verb. *Infamia Parochorum* num. 33.

Secus autem esset dicendum, si post obtentam ipsam dispensationem nondum executionem dispensationis iterum copulam haberet, non cum eadem, sed cum alia persona inter secundam conjugia fornicem, quam docere lærendi, *ibid.* num. 14.

Alia quoad Confessarium Sollicitantem, & Complicem in peccato contra castitatem. Vide *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 12. & 12.

Confessarii interdictionis exquirere a poenitentibus nomina Complicum, sive forniciorum in crimine, vid. *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 22. & seqq.

Admonitio ad Lectorem, *ibid.* in addit. *anſi.* ad num. 25.

CONFESSARIUS Monialis. Vide verb. *Monialis* art. 5.

Confessarius Ordinarius Monialis Unicus pro tota Communitate deputari debet, vid. verb. *Confessarius* art. 4. in addit. *Auſt.* num. 19.

Quomodo, quoties, & a quibus pro Monasterio deputari debeant Confessarii extraordinarii, *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 30. & seqq.

Quomodo se gerere debeat is, qui olim deputatus fuit Confessarius extraordinarius pro Monasterio Monialis, *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 46. & seqq.

CONFESSARIUS Regularium. Vide verb. *Approbatus* art. 2.

CONFESSARIUS quoad Sollicitationem. Vide verb. *Sollicitatio*.

CONFESSIO Vid. addit. *Auſt.* *bus titulis*, num. 2. & seqq. & Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum*.

CONFIRMATIO

Quoad ejus aſſe, institutionem, materiam, & formam.

Quid sit Confirmatio, quæ est unum ex septem novæ Legis Sacramentis a Baptismo distinctum a Christo in noſte Cœcum institutum. Vide verb. *Confirmatio* art. 1. num. 1. & 4.

Materia remota Sacramenti Confirmationis est Chrisma consecratum ex oleo olivarum, & balsamo simul consecrato ab Episcopo. Vide *ibid.* num. 5.

Mixtura balsami namque omittenda est de necessitate, præcepti; ut de necessitate Sacramenti aliqui negant; sed affirmativa tutior tenenda, *ibid.* num. 6. & 10.

Materia proxima Confirmationis est Unctio cum Chrismate

facta in modum Crucis in fronte confirmandi, *ibid.* a num. 11. ad 17.

Forma consueta Sacramenti Confirmationis in Ecclesia latina est illa: *Signa te Signo Crucis, & Confirma te Chrisma ſalutis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* *ibid.* num. 18.

Premissa verba, vel æquivalentia necessitate præcepti, & Sacramenti sunt necessaria, *ibid.* num. 19. & 25.

CONFIRMATIO quoad ejus Ministerium, & Subiectum.

Minister Ordinarius Sacramenti Confirmationis est solus Episcopus, qui erit excommunicatus &c. valide confert, & etiam si non esset ipse confirmatus; Vide verb. *Confirmatio* art. 2. num. 1. 2. & 3.

Minister extraordinarius Confirmationis potest esse simplex Sacerdos ex speciali commissione, & delegatione Summi Pontificis, ut jam præmissum; non solet tamen nisi ex urgentissima causa, *ibid.* num. 4. 5. & 6. & in addit. *Auſt.* num. 34. & 35.

Confirmationis Sacramentum a Presbyteris Italo-Grecia confertur sequit, *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 36. & seqq.

Confirmationis Sacramentum confertur potest a P. Custode, & Guardiano S. Sepulchri absentibus Episcopis Latini Ritus, cum oleo, & Chrismate etiam antiquis, si nova haberi non possint a Catholicis Antistite benedictis, *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 45. & seqq.

Confertur potest Confirmationis Sacramentum ab Abbatibus Cryptæ Ferratæ Episcopali Charactere prædictis, semel singulis annis in illius Monasterii Ecclesia per se ipsos, *ibid.* in addit. *Auſt.* num. 50.

Episcopus non potest in alterius Dioecesi confirmare suos subditos, vel Pontificales actus exercere absque licentia Episcopi Dioecetani sub pœna Suspensionis ab exercitio Pontificalium, nec in Nullius, imo nec Archiepiscopi in Dioecesi Suffraganei, *ibid.* num. 7. & 9.

Quinimo nec in propria Dioecesi potest Episcopus licite ministrare Confirmationis Sacramentum personis alterius Dioecetis absque consensu Episcopi Confirmandorum, juxta quosdam sub pœna suspensionis; ut per alios verius ab ea excusetur, & culpa, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Episcopi vero attentiores talem usum confirmandi non subditos sine facultate suorum Ordinarium non admittunt; quod si se inde expresse decarent non intendere eos confirmare, invaliditate afficeretur, *ibid.* num. 13. & 14.

Ad viciniorum Episcopum spectat conferre Chrisma, consecrare Aras, vel Altaris portatilis, Sede vacante, & Vicarius Capitalaris procurare debet, ut illi subministraret viduus conveniant, & eorum expensa; & expenditur Vicinior, idemque firmatur quoad loca exempta, & Abbatias Nullius, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Episcopus in Parochialibus Monachorum exemptorum potest administrare Sacramentum Confirmationis, invitato ipſis Regularibus, & contra eos hujusmodi administrationem impediunt, Censuris procedere, *ibid.* num. 18.

Abbas si tentet conferre Sacramentum Confirmationis, nihil agit, non obstantibus privilegiis obtentis ante Concilium Tridentinum, tamen, qui vere est Nullius cum Territorio separato, Dioecetique distincta, vocari quocumque Catholico Antistite, *ibid.* num. 19. & 20.

Non potest Episcopus, nec Archiepiscopus, nec Patriarcha in locis alienæ Dioecese, ubi aliquas habet Ecclesias sibi immediate subiectas, licentiam concedere extraneo Episcopo administrandi Sacramentum Confirmationis, & Ordinis, nec Pontificalia monia exercendi absque licentia illius Episcopi, in cujus Dioecesi loca est constituta, *ibid.* num. 21.

Si Episcopus sit Commendatarius Abbatie Nullius, non potest ibi illis subditis Ordinaria conferre, vel Synodum, aut concorsium facere, sed bene Confirmationis Sacramentum administrare; Altitia, & Capellas consecrare, aliasque Pontificalia exercere, *ibid.* num. 22.

Episcopus alicuius Sacramentum Confirmationis administrare debet ab Episcopo Dioecetano providere, *ibid.* num. 23.

Quoad Ordinarius vadit per Dioecesi extra Visitacionis occasionem, licet ad consecrandum, vel reconsecrandum Ecclesiam, vel Sacramentum Confirmati omnis administrandum, nempe

neniam cogere potest ad subministrandas expensas, neque pro aequo, neque pro vicualibus, *ibid.* *an.* 24. *ad* 20.

Subiectum apud Confirmationis validam recipiendo, est omnis homo Baptizatus, & eundem Confirmatus; permittuntur tamen bis confirmari, & bis confirmatus non sunt irregulares, *ibid.* *an.* 21. *ad* 24.

Confirmationis Sacramentum in Ecclesia Occidentali conferri acquiritur uti usum rationis; quibus tamen ex sacris conferri possit, *Vide ibid.* *in add.* *Art.* *an.* 42. *ad* 45. *et* *an.* 51. *et* *seqq.*

Infantes quamvis valide possint confirmari ante usum rationis, non tamen licite, sed amentes, & furiosi, licet perperuo tales, atque licite, *ibid.* *an.* 55. *et* *36.*

Muti possunt licite confirmari, atque fuerit a natiuitate tales; necnon infirmi mortis proximi, *ibid.* *an.* 57. *et* *38.*

In adultis, & mente sanis, ut valide confirmetur, requiritur intentio saltem habitualis Confirmationem recipiendi, & ad licite recipiendum accessus est gratis status; non tamen exigitur esse jejunius, *ibid.* *an.* 59. *et* *41.*

Confirmationis Sacramentum conferri non debet personis parum instructis in Christiana doctrina, *ibid.* *in add.* *Art.* *an.* 46. *et* *47.*

CONFIRMATIO quoad usus necessitatem, affectum, Patrium, & Ceremonias.

Licit Sacramentum Confirmationis non sit necessarium ad salutem, neque necessitate medii, neque necessitate perceptoris, est tamen necessarium, ut non contentum; *Vide verb.* *Confirmatio* *art.* 3. *an.* 1. *et* 2.

Tenetur tamen huius Sacramentum prius recipere omnes, qui volunt primam tonsuram suscipere, & ad Ordinem admitti; et citra contemptum contrahendo, non peccatur graviter nec ab Ordinatione, nec ab Ordinatione; Observantia tamen Sacr. Congr. Concil. decretum, *ibid.* *an.* 3. 4. *et* 5.

Corrigitur tamque auctor, *ibid.* *in not.* *an.* 5. Effectus Confirmationis est triplex, nempe augmentum gratie habitualis, & ius ad gratias actuales corroborativas ad fidem fortiter profuturas, Character, quo Confirmatus signatur, ut miles intra militiam Christi ad fidem cum eorum propagationem, & cognationem spirituali, *ibid.* *an.* 6. 7. *et* 8.

Patrius requiritur in Confirmatione sub gravi culpa, & unico, vel unico, atque distinctus a Patris Baptismi; *ibid.* *an.* 9. *ad* 14.

Unus Patrius non potest tanquam ultra duos ad eandem Confirmationem, nisi aliter pecuniat necessitas, *ibid.* *an.* 15. *et* 16.

Pateius Confirmandi debet esse confirmatus, ac sacras assiduum cum Confirmando, *ibid.* *an.* 17. *ad* 20. & quoad Regularia non possit esse Patrius, sicut in verb. Baptismus, & *Vide* etiam in verb. Regularis *art.* 1. *an.* 113. *ad* 118.

Improbatur *an.* 19. *Art.* *Vide* verb. *Confirmatio* *art.* 3. *in not.* *addit.* *lit.* a.

Confirmatio debet administrari ab Episcopo cum Pluviali, Mitra, Stola, Bzulo Pastoralis, & in Ecclesia quantum commode fieri potest; tamen simpliciter loquendo etiam consensu valet in quovis loco decet, sed Monialibus ad fœderellam Communionis, *ibid.* *an.* 21. *ad* 24.

Episcopus potest Confirmationem conferre in die festali etiam post meridiem, quamvis non jejuniis & ipse, & fœspiciet; etiam tempora, & loco laudat, *ibid.* *an.* 25. *et* 26.

Episcopus debet propriis manibus Confirmationem conferre, ac Christianis confirmandum in fronte ungere, *ibid.* *an.* 27. *et* 28.

Inaugitur Confirmandos in fronte ad indicandam gratiam collatam ad aduersum profuturas Christi Fidem; & aliquo passio alio arumclogitur, ac racena unctio debuit, ut delectaretur in hoc tamen est servatio cuiusque loci consuetudo, *ibid.* *an.* 29. *et* 30.

Alpes datur ab Episcopo, ut Confirmatus intelligat se corroborari ad fortiter, & laetitia tolerandas injurias, & imminatim subeunda pericula propter Christi Fidem, & recordatur huius Sacramenti suscepti, *ibid.* *an.* 31.

Omnino colapsi citra contemptum non est peccatum mor-

tale; & pro complemento affertur novissima instructio, *ibid.* *an.* 32. *et* 33.

CONFISCATIONIS honorum potest que sit, *Vide* verb. *Pe.* *ad* *art.* 2. *an.* 6.

CONFRATERNITAS.

Quoad usus erectionem, & aggregationem.

Ut valide, & legitime erigatur, & aggregetur Confraternitas, debet omnimode observari Constitutio Clementis VIII. incip. *Quemadmodum*, & adducitur, ac satis dilucidatur; *Vide* verb. *Confraternitas* *art.* 1. *an.* 1. *ad* 15.

Aggregatur forma stande in erigenda, seu instituentia, confirmandique Confraternitatibus, ac communicanda in dulgentiis, & gratiis: nec non formula pro aggregationibus, & Constitutioni Pauli VI. pro Indulgentiis, & gratiis ipsius concessa adducitur, *ibid.* *an.* 16. *ad* 21.

Confraternitates Cordigerorum possunt ubique in propriis Ecclesiis erigere Patres Conventuales privative quoad omnes, ubi existunt, & in eorum absentia Festas Min. de Obsery. *ibid.* *an.* 22. 23.

Solummodo Praelati Ordines Minorum, inter quos connumeratur Guardiani, & Praesbiteri, possunt necipere volentes aggregari huiusmodi Confraternitati Cordigerorum privative quoad omnes alios, *ibid.* *an.* 24.

Confraternitates SS. Rosarii erigere possunt, & institui solum Sacri Ordinis Predicatorum Magistri, vel Vicarii Generales, & per eos deputati Patres ejusdem Ordinis atque in secularibus Ecclesiis, *ibid.* *an.* 25. *et* 26.

Sic Confraternitates Corrigitorum S. Augustini, Scapularis S. Mariae de Carmelo, & alia aliis Regularibus concessa eriguntur, & instituntur a suis respective Superioribus, seu deputatis Religiosis, *ibid.* *an.* 27.

Cum hoc tamen, quod omnia ab omnibus eriguntur, & instituantur juxta praescriptum a Clemente VIII. in dict. Constit. incip. *Quemadmodum*, & circa hanc alia ulterius scitu digna adduntur, *ibid.* *an.* 28. *ad* 36.

Regulares, qui ex Indulto Apostolico facultatem habent instituendi Confraternitates, seu Societates in eorum Ecclesiis, non possunt illas erigere, seu institui cum usu Sacrorum ubique Ordinarii licet licetis, *ibid.* *an.* 29. *Vide* in *not.* *add.* *an.* 1. *ad* 4.

Sicuti Confraternitatibus licet sese transferre de una in alteram Ecclesiam, ita & Regularibus permittitur esse ipsas Confraternitates dimittere, *ibid.* *in not.* *add.* *an.* 6. *et* 7. *an.* 11. *et* 12.

Nam autem id accidere possit Confraternitatibus illis, quorum archid ad superiorem Regularium ex Privilegio Apostolico spectat, *ibid.* *in not.* *addit.* *an.* 8. *et* *seqq.*

Nova Confraternitas in eodem loco non prohibetur erigi, si titulum habeat ab antiqua Confraternitate diversum, *ibid.* *in not.* *add.* *an.* 22. *et* *seqq.*

Ex duabus Confraternitatibus assiduum titoli & Instituti, si una prius obtinuerit licentiam, & altera est postea habuerit licentiam, prius tamen sit archid, hanc, & una illa remanere debet, *ibid.* *in not.* *add.* *an.* 16. *et* 17.

Confraternitates Latorum argei, & Instituti non possunt in Ecclesiis Monialibus; & ab Ecclesia, in quibus superiorem archid, & Instituti, possunt libere discedere, & expelli, atque in Ecclesiis Regularium, *ibid.* *an.* 38. *et* 39.

Confraternitatem aggregationis propriorum Ordinum possit fieri a Regularibus in quibuscumque Ecclesiis, sive propriis, sive extraneis, *ibid.* *an.* 40.

Confraternitates aggregate Archiepiscopatus Ecclesiis ubi non gaudent privilegio Archiepiscopatus aggregationis, sed solummodo illarum Indulgentiis, & gratiis spiritualibus, *ibid.* *an.* 41. *et* 42. *et* *an.* 18. *et* *in add.* *Art.* *an.* 39. *et* *seqq.*

Confraternitates SS. Sacramenti obique archid, vel erigenda absque nova consecratione, communicatione, vel aggregatione patet passio sunt quorumcumque privilegiorum, consecratione, indulgentiarum, & gratiarum Archiepiscopatus Ecclesiis de Misera concessarum, & concordationum, *ibid.* *an.* 43.

Facta erectione, & aggregatione Archiepiscopatus Ecclesiis Christianis Urbis, cetera huiusmodi Confraternitates

tates ejusdem Diocesis non indigent separata aggregatione, ut gaudeant indulgentiis, *ibid.* num. 46.

Afferitur Decretum pro Tanti expensum requisitum pro aggregationibus obtinendis, *ibid.* num. 47.

CONFRATERNITATES quoad varia, quae concernunt earum Capellanos, & Parochos.

Ad dirimendas controversias, quae saepe oriri solent inter Confraternitates, eorumque Capellanos, & Parochos, non est desumenda regula, & norme ab Archiconfraternitatibus Urbis, sed suae observanda Decreta a Sacris Congr. pluries edita, & signanter a Sacra Congr. Concilii, Episcoporum, & Regum; & Rituum; Vide verb. *Confraternitates* art. 1. per tot. & in addit. *ibid.* per tot.

Celebris est Resolutio anno 1704. a Sacra Congregatione Rituum capta; quae siam quoddammodo imposuit diffidit, quae Parochos inter & Confraternitates oriebatur, *ibid.* in nov. add. *ibid.* num. 1. & seqq.

Quomodo eadem Resolutio sit intelligenda; *ibid.* in nov. add. num. 4. & seqq.

CONFRATERNITATES quoad illa, quae respectu ipsarum Episcopos potest facere, vel non.

Confraternitates Laicorum cum usu Sacramentorum etiam in Regularium Ecclesiis, in quibus reperiuntur ecclesiae, possunt visitari ab Episcopo in his, quae respiciunt administrationem, & adimplementum eorum; Vide verb. *Confraternitates* art. 3. num. 1. ad 4. & in nov. add. num. 1. & 2. & in add. *ibid.* num. 18.

Confraternitates Laicorum visitari possunt ab Episcopo, etiam si essent ecclesiae in Ecclesiis, seu Oratoriis fundatis, & castru in solo, & Territorio Relig. Hierosolymitano; quin immo etiam illae, quae non a primiva sua fundatione, sed ea post fuit sub immediata Regum protectione, *ibid.* num. 5. ad 5.

Admissit tamen Confraternitatem, sicut & aliorum plorum locorum, etiam si sub immediata Regum protectione, possunt compelli ab Episcopo ad reddendam rationem administrationis etiam ad Palatium Episcopale, si sunt in loco residentis, seu exterius stationis, & permanentis Episcopi, *ibid.* num. 9. ad 13.

Confraternitates in Lateranensi solo sacritate Episcopi minime subsunt. Quando autem vere exaltate dicuntur in solo Lateranensi; Vide *ibid.* in nov. add. num. 3. & seqq.

Statuta V. Episcopo in Ecclesiis, Oratoriis, & Confraternitatibus politis in solo Lateranensi tribuit idem Jus, quod & Synodo Tridentina conferitur, *ibid.* in nov. add. num. 6. & 7.

Episcopus manutentendus est in quasi possessione cogendi Confraternitates Laicorum, quae utantur sacro, per edicta promissa, executionem ponarum, alique juris, & fecit remedia ad conveniendum solitis Processionibus, non obstant aggregatione, *ibid.* num. 14. & 15.

Episcopus potest per se ipsum, vel per suum delegatum intervenire, & assistere Congregationibus Confraternitatum, & electionibus Officialium, modo non faciet novitates, etiam si sit in Ecclesiis, & Oratoriis Regularium, in quibus reperiuntur societates ecclesiae, *ibid.* num. 16. & 17.

Pro contributione Similari Episcopus potest texare Confraternitatem bona, quatenus sint Ecclesiastica; & supponit Tanti pro Seminario cum solutione continua ultra 30. annos, tenetur Confraternitas ad illam solutionem in futurum, *ibid.* num. 18. & 19.

Confraternitates tenentur contribuere pro visualibus Visitatoris, seu Episcopi visitantis, non obstante in contrarium consuetudine, *ibid.* num. 20. & 21.

Servari debet Decretum Episcopi, ne in Oratoriis Confraternitatum celebratur in Festis ante Parochialem, modo Parochus celebret hunc competat, *ibid.* num. 22.

N non potest Episcopus se ingerere in administratione bonorum Confraternitatum Laicorum, dum illa non dissipant, nec prohibere ne faciant expensas extraordinarias succedentes summam Scurorum eo, sine sua licentia, *ibid.* num. 24. & 25.

Episcopus non debet compelli ad unionem Confraternitatis, & nulliter id agere, *ibid.* num. 26. & 27.

Nulla Confraternitas impediri debet, ne accedat ad iustitiam, modo sine Jurium Parochialem praedictum, & ne Confratres societatis Mortis incendunt cum capite Caputis cooperto, *ibid.* num. 28. & 29.

Episcopus non potest prohibere, vel restringere Confraternitates, praeterim egressus, solita exercitia, puta Societati Mortis sepelire defunctos post horam 23. vel consuetam disciplinam; secus de insolitis periculosa, *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Confraternitates potest congregari ubi, & quoties magis eis placeat, etiam ubique Episcopi licentia, & eorum Capellani non debent sine causa moveri, relictisque Confratribus, *ibid.* num. 35. & 36.

CONFRATERNITATES quoad Immutabilitatem a potestate, & Jurisdictione Laicali.

Confraternitates auctoritate Apostolica, vel ordinaria ecclesiae subsunt jurisdictioni Episcopi, ac etiam ipsi Confratres, ubi agitur de interesse spiritus sancti, & Confraternitatis; Vide verb. *Confraternitates* art. 4. num. 1.

Causa contra Confratres, vel Confraternitatem, & circa ejusdem bona ad iudicium Ecclesiasticum spectant, *ibid.* num. 5. 3. & 4.

Confraternitates Ecclesiasticae gaudent exemptione a gabello pro pane, qui ab eisdem detur custodiunt enim illam ipsam Confraternitatem pro eorum vidu. Domus Confraternitatis eidem contigua immunitate gaudet etiam quoad conjugantes, nisi sit locata Laici, *ibid.* num. 3. 6. & 7.

Administratores, & Procuratores Confraternitatum, Ecclesiarum, & Capellanum auctoritate Episcopi fundatarum, quarum provenit in opera pia infamatorum, etiam si saeculares, quoad ea, quae pertinent ad dictam administrationem, conveniri debent ante Forum Ecclesiasticum, *ibid.* num. 8.

Judices Saeculares, qui Confraternitates, seu Confratres per precepta compellunt ad se submittendum sola iudicia pro rebus ipsarum Confraternitatum &c. tantum asserptores jurisdictionis Ecclesiae, declarandi sunt incurrere excommunicationem Bullae Canon. *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Ad materiam; Vide *ibid.* in nov. add. num. 12.

CONFRATERNITATES, & Confratres quoad Sepulturas.

Confraternitatis bona potest ab Episcopo concedi privilegium Sepulchri, & quid si Confratres non ecclesiae Sepultura decedant, Vide verb. *Confraternitates* art. 3. num. 1. & 2.

Electio Sepulturae sedae a Confratribus collativa, & collegialiter sustinetur, & vult solum pro illis, qui individualiter consenserunt, *ibid.* num. 3. ad 7.

Hinc Confratres Confratres natus etiam ecclesiae in Cathedrali, non ecclesiae sepultura, sepelendi sunt in Parochiali, etiam si adesset statum approbatum ab Ordinario pro sepulcro Confraternitatis, *ibid.* num. 8.

Officium super defunctis in Ecclesiis, vel Oratorio Confraternitatis exemptum sit a Parocho, & non a Capellano Confraternitatis; ex causa Parochum quoad finem adducuntur, & conciliantur quae adversa videntur decreta, *ibid.* num. 9. ad 13.

Conceditur ex gratia Confraternitatis, ut sepelire possit in sua Ecclesia omnes suos Confratres, ante infirmitatem, de quo decedissent, in ea Confraternitate descriptos, de consensu daretur, & sine praedicti emolumentorum, quae spectant ad Capitulum, vel Parochum, *ibid.* num. 14.

Num, quando ex statuto a S. Sede confirmato possunt Confratres sepeliri in Sepultura Ecclesiae sine Confraternitatis, spectat ad Parochum, & ad Capellanum Officium super Cadaveribus petere, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Alia ad rem. Vide verb. *Sepultura* a num. 51. ad 54.

CONFRATERNITATES quoad varia alia ipsas concernentia.

Confraternitates Ecclesiasticae nequeunt alienare bona sua sine Beneficio Apostolico; quod requiritur etiam in Gestis

hanc bonorum Confraternitatis, licet in favorem electus Ecclesie; Vide verb. *Confraternitas* art. 6. num. 1. & 2. Confraternitates mere Laicales, sicut & Collegie mere Ecclesie, licet ibi opere pia exercentur, & proinde dicantur loca pie, possunt eleuare res suas obsequi solemnitatibus; secus vero, si auctoritate ecclesiastica aucta, indeque colligenda deantur. *ibid.* num. 4. ad 7.

Seminarie erecta in ium Concilii Trid. sunt loca Ecclesiastica, & erum bone nequeunt alienari sine solemnitatibus; & Beueplacito Apostolico; secus autem de Collegio Puerorum, & Alumnorum absque Ordinaris auctoritate erecte, *ibid.* num. 8. p.

Collegia Artificum, & Universitates Professorum, cum non sint loca Ecclesiastica, non subiacent Extravaganti; *Ambrosio*, at Mons Misericordiam Civitatis Neapollis petit Beueplacitum Apostolicum pro electione Domus, *ibid.* num. 10. & 11.

Confraternitates Laleorum approbata, & erum Capellani possunt fecere solitas Processiones, quando non sunt in Parochiis, & in primarie Ecclesie; & qualiter; *ibid.* num. 12. & 13.

In Processionibus peragendis extra ambitum Ecclesiarum in expositione Eucharistie, Benedictione solemni super populum, aliisque similibus, quoties intervenit licentia Ordinaris, Perichus non potest se opponere, ne a Capellania, & Officialibus Confraternitatum fient, *ibid.* num. 14.

Confraternitates Laleorum in Processionibus procedere, & procedere debent inter se iuxta Bullam Gregorii XIII. incipit: *Expositis*; & ex ea precedentis ordo opponitur, *ibid.* num. 15. ad 19.

Confratres ad conveniendum solitis Processionibus compellere potest Episcopus sub poenae ejus arbitrio imponenda, si ante possessione illos vocandi per *Episcopo*, *ibid.* num. 20.

Confraternitates Episcopo effusitate possunt statuta condere; at ee confirmare nemo potest invito, vel inconsulto Episcopo, *ibid.* num. 21. & 22.

Confraternitas legitime, ut moris est, intimata, & condamnata potest detrahere, & resolutionem capere, etiam non interveniat dum ex tribus partibus, aut major pars Confratrum, *ibid.* num. 23.

Confraternitates erigere possunt, & implere suas Ecclesie, vel Oratorie siue prejudicio Jurum Parochialium, non tamen mutare Titulum, *ibid.* num. 24.

Confraternitates possunt elemosinas quere secundum suum institutum, sed ad funeris mortuorum excedere non possunt, nisi specialiter, & expresse vocentur; tamen de infortitiis, seu Scelis Quarta Perichie non debent, *ibid.* num. 25. & 26. & 27.

Habitus muretio non debet de scellis Confraternitatibus indulgeri; & si dum ejusdem loci deferant eundem Sacrum, distinguant debent editio aliquo coloris figuo, *ibid.* num. 28. & 29.

Confraternitates quales, que extra Urbem sunt, & dependent a Capitolo S. Joannis Laterani, vel S. Petri, vel S. Sebastiani, subduntur Ordinariis, ec Rectoribus Ecclesiarum, *ibid.* num. 30.

Statuta Confraternitatum potest Episcopus & Ordinarius mutare, *ibid.* in sec. ad. num. 1. & 2.

An hac ipsa facultate Ordinarius competet quod statuta conditas in vim contrarias, *ibid.* in sec. ad. num. 3.

Vel e S. Sede confirmata, *ibid.* in sec. ad. num. 4.

Vide quod statuta Confraternitatum esse, *ibid.* in sec. ad. num. 5.

Veria edducuntur decreta Confraternitates concernentia, *ibid.* ad. *Autem* num. 3. & 4.

Alie vide romo hoc in Appendic. decr. io Lancienae. *Confraternitas*, Novale. *Aggregata*, alie Novarien. *Aggregata*, Romanen. *Aggregata*, Cremonen. alie Cremonen. alie Cremonen. *Macerata*, *Alexandria*, *Enna*, *Juvenas*, *Admirantibus*, alie *Juvenas*. *Admirantibus*, *Wierbier*, *Firmane*, *Hortense*.

CONFUSIO pro acquiranda rerum dominio quid sit? & qualiter ab admixtione diffinit &c. Vide verb. *Dominiun* art. 3. num. 71. ad 75.

CONGENER quid sit? Vide verb. *Aggregata* art. 1. sub num. 16.

Ferrari. Biblioth. Tom. VII.

Quibus debetur? & in primis quod ee, que concernant Congruam Episcoporum, eorumque Coadjutorum.

Congrua debetur omnibus Ecclesiis Rectoribus Cuzam enim exercentibus, eorumque Vicariis, & Coadjutoribus; Vide verb. *Congrua* art. 1. num. 1.

Congrua pro Episcopis taxata est in scutis mille, & pro Parochis in scutis centum; & quodam ed rem declaratur, vel indicatur, *ibid.* num. 1. ad 9.

Episcopo petenti sibi concessa alimene denegeri non potest Congrua, etiam si bebar aliunde, etiam si acceptaverit Episcopetum nimis tenuem, & gravatum Penione, vel concesserit, & se ad eam obligaverit, *ibid.* num. 10. ad 13.

Et telis Congrua debetur ipsi Episcopo ex fructibus suae Ecclesie, & regulariter illam prout debet, qui Beneficii fructus recipit, *ibid.* num. 14. ad 20.

Episcopi gravatis pensionibus assignari solent pro Congrua mille ducati annui, de quibus secari jam reddit per sedulem mensuram, vel alio modo cognatus reliquas Pensionalis administrationem bonorum Mensis, seu altius Beneficii, *ibid.* num. 21.

Episcopus in Congrua non tenetur imputare redditus sui Patrimonii, si reservationi pensionis non consensit, minusque de suo solvere se obligavit. Secus vero, si obligavit, & hypothecavit sue bonis patrimonialis pro pensione, *ibid.* num. 22. & 23.

Primo loco, & nunc omnia ella opera Episcopatus est solvenda Congrua Episcopo; maxime si in impositione onem fuit edita clausula: *Deputis pro Episcopo*, *Scutis mille*, *ibid.* num. 24. ad 28.

Episcopi loco Congrua, si indigeant, solent exigere cheritativum subsidium, non sic tamen qui habeant Congruam pinguem, *ibid.* num. 29.

Episcopo Adjutus debet prout Congruam Episcopo Coadjutori, seu Suffraganeo, *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Si Coadjutor, vel Suffraganeus Episcopi est pauper, non potest Congruam sibi in Literis Apostolicis assignatam ramittere; eique prout Adjutus dare debet commoditate habitationis, & necessarie pro Episcopalis functionibus, *ibid.* num. 33. & 34.

Urrinam, Pensionario ne, eo Episcopo incumbat onus probandi, quod Episcopo remaneat Scuta mille pro Congrua, *ibid.* in sec. ad. num. 35. & 36.

CONGRU A; Quod ee, que concernant Congruam Perichorum, eorumque Vicariorum.

Congrua debetur Parochis, & Curatis, & generaliter loquendo taxatur in Scutis centum, ec ubi aliter non fuerit a Pape expressum, intelligitur de Moneta loci Beneficii; Vide verb. *Congrua* art. 1. num. 1. & 2.

Congrua non debet ordinari taxat major scutis centum, nec minor scutis 50. annuis; in generaliter loquendo taxanda est Congrua, que sit sufficiens ad commodam, & honestam sustentationem personae, habite ratione de loco, qualitate personae, &c. *ibid.* num. 4. ad 10.

Licet in taxatione Congrua pro Parochis, seu Curetis possint ab Episcopo considerari, & comprehendi emolumente incerta, hoc tamen debet intelligi de incertis, que habent aliquam certitudinem, at sunt Decima frumentati, vini, olei, aliisque fructus, & emolumenta incerta solum ratione summa, & quantitatis, *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Congrua debetur loco alimentorum; Unde repogant ipsum Congruam dependere ab incerto eventu. Nec lu eem fuit imputanda, que debentur Parochis ratione laboris, & servitii. Nec que extra Ecclesiam, vel extra Curiam ipsam animarum percipiuntur, neque fructus sui Patrimonii, si reservationi pensionis non consensit, secus vero, si in ea sua bone obligationi, & hypothecae suppositi, *ibid.* num. 14. ad 19.

Congrua debetur Parochis sufficiens, etiam si Beneficium tenus acceptit non sufficiens, & ab Episcopo assignata prout mittit

M

mitur sufficiens; nisi probetur diminuta, *ibid.* *num.* 30. *ad 16.*

Ude Congrua semel assignata non debet amplius assignari, vel augeri, sicuti non potest amplius diminui, nisi ex causa, *ibid.* *num.* 27. *ad 31.*

Si Congrua fuerit sufficiens tempore reservationis pensionis, quoties ex post diminuitur, augenda est de fructibus ejusdem pensionis, & Parochi pro consequendo Congrua credito praestandi sunt, deductis prius expensis cultus, Pensionariis, *ibid.* *num.* 24. *ad 31.*

Vicarius perpetuus debet assignari Congrua portio de redditibus, fructibus, emolumentis, & prebendis Ecclesiae incorporatae Monasterio, Collegio, etque taxanda arbitrio Episcopi, habito respectu ad qualitatem personae, loci &c. dummodo non sit minor 90. nec major 100. aureis pro quolibet anno. *ibid.* *num.* 34. *ad 35.*

Pro Congrua assignari possunt solum ista emolumenta incerta, quae habent quandam certitudinem, ut sunt Decimae vini, frumenti, &c. non autem emolumenta omnino incerta, ut jam supra, *ibid.* *num.* 26. *ad 37.*

Congruam certam debet habere Curatus, seu Vicarius substitutus, quamvis sit amovibilis, & semel assignata, nisi supererit notabilis mutatio, vel rationalis causa, non est augenda, ut nec immunda aequae de consensu Curati, *ibid.* *num.* 38. *ad 41.*

Congrua Curato, seu Vicario non taxata, vel insufficiente assignata, si petatur, debetur in quantitate, prout juris est, in die petitionis, seu motu litis, *ibid.* *num.* 42.

An Parochus, qui vel interitum, vel diminutionem passus est redditum Parochialium, agere vel pro congrua, vel pro eius Supplemento valeat adversus illos, qui decimas, vel alia bona Parochia possident, *ibid.* *in nov. addit.* *num.* 1. *ad 39.*

Adeoque utrum plures possessores decimarum, vel aliorum bonorum Parochiae teneantur in solidum, an singuli pro rata, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 3. *ad 39.*

Et an in libertate eorum, qui decimas, vel bona alia Parochiae possident, sit eis dimittitur, ut se liberent ab onere congrui; & cum idipsum obtineat in Parocho primitivo, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 8. *ad 39.*

Alia; Vide verb. *Vicarius Parochialis* a. 5. *ad 39.*

CONJUGES, CONJUGIUM.

Conjuges qui dicantur, & Matrimonium eius Conjugium? Vide verb. *Conjogti*, *Conjugium* *num.* 1. *ad 4.*

Potest contrahendum, & a nundum consummatum Matrimonium habet uterque Conjugum bimestre ad deliberandum, ut in Conjugio maneat, vel ad Religionem transire velit? ac intra tale tempus licite petatur, & licite negatur conjugale debitum, *ibid.* *num.* 1. *ad 4.* *in nov. add.* *num.* 2.

Si intra dict. bimestre vel ab uxore invitata copulam vel obtineat, potest Uxor adhuc ingredi Religionem saltem in casu, quo ipsa viro vim inferre nitenti excipiendo manifestavit se velle ingredi Religionem, aut circa hoc a nundum plene deliberasse, *ibid.* *num.* 3.

Si ultra bimestre maneat Conjuges sine consummatione Matrimonii, potest uterque etiam altero invito, semper Religionem ingredi; etiam si illicite sibi debitum negasset, *ibid.* *num.* 5. *ad 7.*

Potest dict. bimestre teneatur Conjuges debitum reddere alteri, & ad id compelli potest etiam sub poena Excommunicationis, si Religionem non ingreditur, quam incurret, si intra tempus sibi a Iudice praefixum non parcat; valeat tamen ab illo fecius etiam post tale tempus Religionem ingrederetur, & proficeretur, ac eligeret liber maneret, *ibid.* *num.* 8. *ad 9.* *in nov. addit.* *num.* 1.

A quo tempore parti volenti Religionem ingredi curat bimestre? Vide *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad 39.*

An intra h. bimestre a Iudice praefixum teneatur ingredi volens profiteri, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 5. *ad 39.*

Consummatum autem matrimonium hac in materia habetur per conjugalem copulam subsequenter, non item per copulam antecedentem, *ibid.* *in nov. addit.* *num.* 5. *ad 10.*

Utrum professio facta consummato Matrimonio ab uno conjugum altero invito, vel invito sit irrita, an irritanda, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 2.

Num ingressus non revocatus ab altero possit propria auctoritate egredi, & ad dimissum redire, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 2.

Quid si Conjugum alter moriatur, an confirmatur professio, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad 39.*

Quid si uterque Conjugum ingreditur sine mutuo consensu, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad 39.*

An altero Conjugum ingresso sine alterius consensu, possit & alter ingredi, & profiteri valide sine alterius consensu, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad 39.*

Potest consummatum a nundum Matrimonium nullus Conjugum potest sine consensu alterius Matrimonium ingredi, & Professionem emittere; idque si fieret, nullum esset, *ibid.* *num.* 1. *ad 39.*

Mortuo tamen altero Conjugum non potest licite propter simplex votum Castitatis alium ducere, nec potest petere licet reddere teneatur; si vero aliud Matrimonium contraheret, esset validum, quamvis illicitum, *ibid.* *num.* 1. *ad 39.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad 39.*

Potest autem unus Conjugum cum consensu alterius post consummatum Matrimonium ad Religionem transire, si requisita adimpleat conditiones, quae assignantur, *ibid.* *num.* 1. *ad 39.*

Professio emissa a Conjugum cum consensu alterius Conjugie est valida, quamvis non adhibita, & observata sint tres ultimae assignatae conditiones, *ibid.* *num.* 1. *ad 39.*

Si Conjugum in saeculo remanens perpetuum Castitatem voverit, Conjugum de ejus licentia Professio nequit amplius revocari, siue Conjugum in saeculo remanens sit juvenis, siue senex, siue de incontinentia suspectus, vel suspecta, siue non, *ibid.* *num.* 1. *ad 39.*

An si unus Conjugum de licentia alterius Professionem in Religionem emitat, & alter in saeculo remanens perpetuum Castitatem non voverit, Professus ad uxorem iterum revocari possit; & debeat, & quid de altero in saeculo remanente? *ibid.* *num.* 1. *ad 39.*

Quamvis de Jure Communi non requiratur licentia Episcopi, ut talis ingressus, & Professio fiat valide, requiritur tamen, ut fiat licite, *ibid.* *num.* 1. *ad 39.*

Quando unus Conjugum adulterium committit, potest, eo invito, Conjugum innocentem Religionem ingredi, etiam non expellata Judicia saecularia, si sit publicum, & notorium, *ibid.* *num.* 6. *ad 39.*

Conjugum innocens, si post alterius adulterium, voluntarie cohabitare petendo, & reddendo debitum, non potest, eo invito, Religionem ingredi, ut nec etiam, si & ipse ex post delinquit, *ibid.* *num.* 2. *ad 39.*

Quando Conjugum innocentem Religionem non ingreditur, sed in saeculo manens divorcium facit a Conjugum adultero etiam quando cohabitationem, non potest Conjugum adulter sine licentia Conjugis innocentis ingredi Religionem, nisi hic prius ingressus, & professus esset, *ibid.* *num.* 3. *ad 39.*

Quotiescumque vir ob adulterium uxoris, ea invita, perit Religionem ingredi, potest etiam Ordines Sacros in saeculo quoque manens recipere, *ibid.* *num.* 3. *ad 39.*

Propter adulterium Spirituale potest alter Conjugum Fidelis, etiam ab invito, Religionem ingredi, vel Sacros Ordines suscipere, etiam postquam ad veram fidem rediit iterum Conjugum adulterum. Dummodo separatim ob tale adulterium Spirituale, auctoritate Ecclesiae, & non propria sit facta; Vide *ibid.* *num.* 3. *ad 39.*

Imo innocent etiam propria auctoritate potest licite facere divorcium quoad thorum, & cohabitationem, si tunc si Reus Haereticus se converterit, teneatur iterum ad eum redire; si vero divorcium fecit auctoritate Ecclesiae, potest Religionem ingredi; quod tamen si noluerit, redire compellitur, *ibid.* *num.* 4. *ad 39.*

Secundum multos Matrimonia cum Haereticis aedum sunt valida, sed etiam licita in locis ubi Haeretici, & Catholici permixti vivant, cum quibusdam tamen conditionibus; sed ordinarie sunt illicita sub peccato mortali, nisi Papa dispenset, aut rationabilibus causis excusetur, *ibid.* *num.* 4. *ad 39.*

Quelcumque est pactum illud, quod in aliquibus locis dicitur adici Matrimonio Catholico cum Haereticis, ac neque ut masculi educantur in Fide Catholica Patris, & Familiae in Secta Haeretica Matris, vel e contra, *ibid.* *num.* 4. *ad 39.*

Si ambo Coniuges infideles convertantur ad Fidem Catholicam, possunt, & debent in Matrimonio prius contracto permanere, quamvis cum impedimento Ecclesiastico contractum, & quid si vir infidelis coaversus plures habuit uxores, vel secundum ritum suum primum legitimum repudierit, & cum secundo contraxerit? *ibid.* n. 45. ad 49.

Si ex duobus Coniugibus infidelibus unus tantum convertatur, & alter rogatus nolit converti, nec cohabitare sine iniuria Creatoris, tunc Matrimonium etiam si fuerit consummatum, dissolvitur quoad vinculum, non tamen ipso facto, sed tunc primam quoad conjugem ad alias nuptias esse transierit; unde si Coniux infidelis antea convertetur, huiusmodi debet uti utem si velit cohabitare sine iniuria Creatoris, *ibid.* n. 45. p. 51. & 52.

Si Coniuges infideles habeant prolem, & unus eorum convertatur ad Fidem, eidem, sive Pater, sive Mater sit, restitui debet tota proles doli adhuc incapax, cuius si capax, ejus libertas relinquatur, ut in dubio Parenti convertito est restituenda, *ibid.* n. 52. p. 54. & 55.

Coniuges in Ecclesia latine non potest ad Sacros Ordines promoveri, nisi ubi uxor continentiam professante repressam licentiam obtinuerit, licet Matrimonium nondum consummatum, *ibid.* n. 56. & 57.

Potest autem conjugatus etiam post Matrimonium consummatum ad Sacros Ordines promoveri sine licentia Uxoris, etiam ipsa invita, & reclamante, si habeat legitimum Divortii causam, & quid ex hoc ralem causam, ut ad Ordines conjugatus promoveretur, *ibid.* n. 58. p. 59. & 60.

Modificatur sententia n. 58. ab Auctore proposita, *ibid.* in nov. add. lit. a.

Coniugatus non potest ordinari Episcopus nisi de expressa licentia Uxoris, & nisi ipsa Uxor prius Religionem professatur, & idem, ut promoveri possit ad Papatum, at ut ad Cardinalatum, requiritur ingressus Uxoris in Religionem solum in illo casu, in quo requiritur pro Uxore conjugati promovendi ad Ordines, *ibid.* n. 61. p. 62. & 63.

Coniugatus absque licentia Uxoris ad Presbyteratum, Episcopatum, Cardinalatum, & Papatum promotus potest ab ipsa ad consortium conjugale revocari, & tunc teneretur ei debitum reddere, non tamen potest petere, nec ea norms ad alias nuptias transire, *ibid.* n. 64. & 65.

An si conjugatus cum Uxore spontanea licentia ad Ordines Sacros sit promotus, & ipsa Uxor in Saeculo manere perpetuum Castitatem non vovet, possit ab ipsa revocari ad consortium conjugale, *ibid.* n. 66.

Si conjugatus cum licentia spontanea Uxoris Sacros Ordines susceperit, tunc Uxor non potest, eo mortuo, valide aliud Matrimonium intrare, secus autem, si sit contradicente, vel ignorante, *ibid.* n. 69. & 70.

Coniugatus sine spontanea Uxoris licentia ad Ordinem Sacrum tendens, sit irregularis, & nequit in suscepto Ordine ministrare, nec ad Superiores Ordines promoveri, nec ad aliquod Beneficium, aut Officium Ecclesie promoveri: Nisi Religionem Canonice fuerit ingressus, *ibid.* n. 71.

Er si Matrimonium nondum fuerit consummatum, talis conjugatus est infester amandus ad Religionem ingrediantem; quod si noluerit, si Spousa ejus infisterit, sit per Ecclesiasticam censuram ad consummandum Matrimonium compellendus, *ibid.* n. 72.

De casibus, quibus post Matrimonium consummatum licet ingredi Religionem, *ibid.* in nov. add. n. 73.

Si unus Coniux per certo cognoscit invaliditatem Matrimonii, quamvis in specie Ecclesie id probare nequeat, nec petere, nec reddere potest debitum, non obstante quod per sententiam, aut per Excommunicationem ad id compellatur &c., *ibid.* n. 74.

Quando Coniugis debitum conjugale possit, & debeant reddere, vel non? *ibid.* n. 75.

Quoad ea, que continentur debitum conjugale super impedimento petendi debitum; Vide verb. *Debitum Conjugale* art. 3. per tot.

Quando, & quomodo possit, vel non, Coniuges facere divortium? *ibid.* n. 76.

Coniuges opus conjugale facientes ob solum voluntatem non vacant culpa veniali; et si in alia persona volunt praesente quis se morose desit, peccat mortaliter, & addit novam speciem adultorii in Confessione explicandam, *ibid.* n. 77. & 78. Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

Delectatio morosa de Coniugio inter conjuges praesente, dammodo abest periculum pollutionis, non est peccatum mortale, neque si de materiali copula altero conjugis absente cogitas, in se cogitatio morosa quid delectetur, *ibid.* n. 80.

Omnis testis, oscula, amplexus, turpiloquia, aspectus lascivi, & huiusmodi, que fiunt inter Coniuges sine ordine ad copulam, si sunt cum periculo pollutionis in uso, vel altaro, vel pertineant ad Sodomiam quamdam inchoatam, sunt peccata mortalia, alios non sunt nisi venialia, *ibid.* n. 81.

Coniuges, an, & quos donationes possint sibi invicem facere? Vide verb. *Donatio* art. 2. n. 12. ad 19.

Quoad ea, que concernunt bonum Coniugum? Vide verb. *Bona* art. 4. n. 1. ad 17.

Quibus prius subvenire debeant Coniuges in extrema, gravi, & communi necessitate? Vide verb. *Necessitas* n. 21. ad 27.

Ad quem Coniugum spectet proprietas, & dominium Dotis, & quid de ipsa in variis casibus? Vide verb. *Dot* art. 1. & 2. per tot.

Alia ad rem, verb. *Alimentum*, verb. *Bona* art. 4. verb. *Debitum Coniugale*, verb. *Delectatio morosa*, verb. *Divortium*, verb. *Donatio*, verb. *Luxuria*, verb. *Maritus*, verb. *Impedimentum Matrimonii*, verb. *Matrimonium*, verb. *Necessitas*, verb. *Separatio*, verb. *Thalis*, verb. *Uxor*.

CONNURUS, que sit? Vide verb. *Affinitas* art. 1. sub n. 16.

CONSANGUINITAS, Vide verb. *Impedimentum dirimentis Matrimonium*, & verb. *Cognatio*.

CONSCIENTIA.

Ad articulum Conscientie praeimitur ea, qua Probabilissimum apprimere consentant & profuerint ad ea convellenda, que Auctor spargit in sequentibus de Conscientia Sententia; Vide praefat. ad verb. *Conscientia* per tot.

Conscientia quid sit, & que differantiae inter eam, & Synderesim? necnon quoad esse nominis elucidatur; verb. *Conscientia* n. 1. ad 6.

Conscientia melius definitur, atque dividitur, *ibid.* in nov. add. n. 1. & 2. per tot.

Conscientia partim respicit opera nostra praeterita, partim instantia, seu futura, & qualiter, *ibid.* n. 7. & 8.

Conscientia est laetificans, & proxima regula, iuxta quam homo tenetur dirigere suas actiones, ut laet est extrinseca, & radix, unde oritur bonitas, vel malitia objecti, *ibid.* n. 9. & 10.

Regule proponuntur, quibus unanquisque potest bene suum formare conscientiam, *ibid.* in praefat. ad verb. *Conscientia* n. 11.

Potest contingere, ut adus sit bonus, & obiectum laetificans, & contra, sed adus intellectus praesens, quo iudicatur aliquid esse bonum, vel malum, aut indifferens in genere moris, & ut tale illud proponit voluntati, vocatur propria Conscientia, *ibid.* n. 11. & 12.

Conscientia dividitur in Rectam, Erroneam, Dubiam, Probabilem, & Scrupulosam; ac primo quid sit recta, quidque erronea, cum huius subdivisione in vincibilem, & invincibilem, *ibid.* n. 13. ad 17.

Conscientia Erronea, sive sit Vincibilis, sive Invincibilis, obligat negative ad eam diducendum, & invincibilis ad eam obligat etiam positive, *ibid.* n. 18. & 19.

Conscientia Erroneas Vincibilis, non solum non obligat positive, ut cum sequitur, sed neque licite ipsam sequi possumus, obligat tamen, ut cum deponamus, ita ut si vix juxta eam, sive contra eam agamus, semper peccemus, *ibid.* n. 20.

Qui peccat ex Conscientia Erroneas, peccat peccato ejusdem speciei, & qualitatis, quem intellectus iudicat, *ibid.* n. 21.

Conscientia erroneas censuram inducit quidem gravia peccatum, non autem censuram; Vide verb. *Excommunicationis* art. 12. sub n. 1.

Conscientia dubia qua sit? & qua differantiae inter eam, & probabilem, cum divisionibus dubii, & declarationibus variam ejus divisionem indicantibus, *ibid.*

Qui operetur cum Conscientia speculativa dubia juris, val scilicet, non peccat, si praesens iudicat opus illud esse licitum, *ibid.*

hic & nunc sibi licitum, ut cum practica dubia, peccat pro qualitate dubii, & in ea specie peccati, de qua dubitat, *ibid.* num. 31. 32. & 33.

Confutatur Auctor num. 32. *ibid.* in *præmissis*. ad verb. Confutatur num. 24. & 25.

Practica dubii debet suam actionem suspendere, donec re mature, sed humano mora examinata, dubium prudenter deponat, formando iudicium determinatum de honestate actionis, & nunc exercende. *ibid.* num. 34.

Si re mature examinata adhuc maneat dubius pro utraque parte, & reperitur in talibus circumstantiis, ut debeat necessitate operari, tunc si nequeat dubium deponere, debet eligere id, in quo non est periculum peccandi, aut id, quod est minus malum, *ibid.* num. 35.

Si autem utrumque malum appareat ipsi æqualia, & repertus in necessitate operandi nequeat discernere, quodnam de duobus malis sit minus, vel minus malum, tunc potest eligere, quod vult, *ibid.* num. 36. & 37.

Pro regula generalibus ad rationabiles deponendum, quando propria materia motiva non suppetat, exponuntur duo usualiora axiomata ex iure Communi deprompta, scilicet: *In dubiis totius pars est eligenda, in dubiis utilior est conditio patientis*, & inde corollaria præstantur, ac plura fere pro praxi referantur, *ibid.* num. 38. ad 69.

Confidentia probabilia que sit, & quomplex, ac qualiter differat a recta, & dubia, *ibid.* num. 68. ad 72.

Refolvitur primo, quod potest homo in rebus moralibus, & actionibus humanis licite sese confirmare Confidentie, seu opinioni vere probabili, *ibid.* num. 73. & 74. Auctoritas assertio respicitur in *not.* num. 75. & 76.

Utrum Auctor potest facere opinionem vere probabilem, & plures Classicos Doctores pro ea fideliter citet; Imo potest dari casus, ut opinio omnis Doctoris sit vere probabilis, etiam si quamplures Doctores contrarium sentiant, si Auctor illa ita solida afferat rationes, que facilius aliorum rationes insuperant, *ibid.* num. 77.

Utrum tamen Auctor, qui non habet, nec afferat rationes intrinsecas ita firmas, ut aliorum rationes ab ipsis infringantur, non potest facere opinionem vere probabilem, *ibid.* num. 78. & 79.

Refolvitur secundo, quod potest homo licite sequi opinionem vere quidem, sed minus probabilem, minusque tutam, relicta probabiliore, & tutiori, quando tamen agitur de sola honestate actionis, an licita sit, vel non? *ibid.* num. 78. ad 82.

Refolvitur tertio, quod non potest homo licite sequi opinionem minus probabilem, & minus tutam, relicta probabiliore, & tutiori, quando agitur de materia fidei, & exinde sequitur certum periculum inferendi damnum proximo, *ibid.* num. 82.

Unde Sacerdos in administratione Sacramentorum adhibens materiam, vel formam dubiam, minusque probabilem, & minus tutam, cum possit adhibere certam, aut tutiorem, graviter peccat; ut & Iudex sententiam ad favorem partis minus probabilem habentis, *ibid.* num. 84. & 85.

Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, non potest Iudex adjudicare causam, cui maluerit, sed debet, vel compositionem inter partes foudere, vel rem controversam inter litigantes æquo dividere in re, vel in pretio exceptis tamen quibusdam casibus, qui designantur, *ibid.* num. 87. ad 91.

Similiter Medici, & Chirurgi, nedum tenentur sub mortali sequi sententias certas, & firmas, relicta incertis, & dubiis, sed etiam (certa caratione infirmorum non occorrente) tenentur sequi opiniores probabiliores, relicta minus probabiliore, *ibid.* num. 92.

Per accidens tamen poterant prædicti adhibere remedia minus certa, si infirmi, vel laici non possunt, aut nolint solvere pretiosa remedia, vel venosissimum sit infirmum esse moriturum, nisi aliquo remedio iuvetur, & nihil aliud occurrat; non licet autem experiri in desperatis, an medicamentis sint utilis, vel noxia, *ibid.* num. 93. 94. & 95.

Sic etiam Consiliiarii in dandis consiliis, ubi adeit periculum, ne proximo fiat damnum, aut iniuria, tenentur sequi sententias certas, vel probabiliores, et in aliis casibus possunt sequi sententias minus probabiles, dummodo vera probabiles, *ibid.* num. 96. 97. & 98.

Confutatur num. 98. Auctor. *ibid.* in *præmissis*. ad verb.

Confutatur num. 16.

Sic itidem Advocati possunt suscipere defendendam causam minus probabilem, sed vere probabilem, licet causa adversaria iudicetur ab ipsis probabilior. *ibid.* num. 99.

Refolvitur quarto licitum esse sequi opinionem alienam vere probabilem, & vere tutam, etiam contra propriam opinionem probabiliorum, & tutiorem visam. Imo etiam quandoque eam sequi debere. *ibid.* num. 100. ad 114.

Confidentia Scrupulosa que sit, qui scrupulosi, & que conscientie scrupulosa signa, causæ, remedia, ac privilegia, *ibid.* num. 115. ad 117.

Confutatur ea, que Auctor num. 117. & seqq. habet, *ibid.* in *præmissis*. ad verb. Confidentia num. 129.

Licitum est operari contra Confidentiam scrupulosam, memento scrupulo, dummodo iudicetur esse scrupulum, & ut talis contemnatur, et qui operatur adhuc perseverante Confidentia scrupulosa, si non iudicet, & teneat esse scrupulum, peccat five contra, five juxta an oportet & si qui sita scrupuli implicatus, & nullo suffragante remedio, vel consilio adhuc fluctet anceps, discurrendum est ut de conscientia dubia, *ibid.* num. 126. 127. & 128.

Alia ad Confidentiam pertinentia, *ibid.* in *not.* ad num. 1. & seqq.

CONSECRARE, CONSECRATIO. Quando & a quo consecrari debet Episcopus, Vid. verb. *Consecrare* in *addit.* Auctor. a. 1. ad 4. De Ecclesie consecratione plura vide *ibidem* a. num. 5. ad num. 11. Vide verb. *Altare* verb. *Ecclesia*, verb. *Episcopus*, verb. *Eucharistia*.

CONSERVATORES

Quoad ea, que concernunt eorum qualitatem, electionem, & durationem.

Conservatores qui sint, & qui eos sibi eligere queant, & qualiter sint eligendi? Vide verb. *Conservatores* art. 1. num. 1. ad 5.

Eligendi in Conservatores debent esse in Dignitate Ecclesiastica constituti, ac inde qui possunt esse Conservatores, vel non, enumerantur, *ibid.* num. 6. ad 13.

Quomodo intelligendus sit Auctor num. 7. ubi dicit posse in Conservatores eligi Episcopos &c. Vide *ibid.* in *not.* ad num. 1. & seqq.

Conservatores debent esse Iudices Synodales; Dato autem, quod non adiant Iudices Synodales, possunt a Regularibus eligi non Iudices, donec sit celebrata Synodus, & In ea Iudices sint designati, *ibid.* num. 14. 15. & 16.

Conservatores debent eligi a Regularibus in unaquaque Diocesi, in qua Monasteria, Conventus, seu Domus Regularibus habent, & quid si qui eos eligere non curaverint intra tempus a Gregor. XV. præfixum in cit. Constitut. *ibidem* num. 17. 18. & 19.

Electio in Conservatores documentum est relinquendum penes acta Curie Episcopalis, alia Regularis sunt conveniendi coram Ordinario loci, ac Conservatores eligendi sunt ad præscriptum dict. Constitut. Gregorii XV. non obstantibus quibusvis privilegiis, & assignatur sub quibus penis, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Conservatores Regularium possunt eligi, vel a Superioribus Generalibus, vel Provincialibus, vel Localibus juxta Regularium consuetudinem; et si ex ea, vel ex privilegio ad Superiores Locales spectet electio, debet intervenire etiam consensus Capituli, *ibid.* num. 23. & 24.

In Ordine Minorum de Observantia facultas eligendi Conservatores videtur restricta ad Provinciales privative quoad Guardianos, seu Superiores Locales, & ubi adeit similis Constitutio, & probata consuetudo, valida est electio etiam sine consensu Capituli, *ibidem* numer. 25. & 26.

Conservatores Regularium semel legitime electi, ac deputati, nisi ex legitima causa eis supra assignata a Sede Apostolica, aut Locorum Ordinariis, prout essent Regularibus, & alia prædictis libenter approbata, durante quinquennio a die deputationis moveri, aut mutari nullatenus possunt, *ibid.* num. 27. & 28.

Regularis quinquennio elapso, possunt alium Conservatorem libere eligere, & si ad aliam electionem procedere mi-

minime curent, aut nolint, electus etiam elapso quinquennio adhuc in Officio perseveret, usquequo alius eligatur, nec est necesse ipsum confirmare, vel seeligere, *ibidem*, num. 29.

Conservatoria vite clericali officii, & Jurisdictionis non expirat, ex eo quod postea desinat esse Juxta Synodalia, *ibidem*, num. 30.

Ad rem adducitur novissima Constitutio Clem. XIII. *ibidem*, num. 31.

CONSERVATORES quoad eorum Officium, & Jurisdictionem.

Conservatorum Officium est defendere eos, quibus sunt concessi, a manifestis injuriis, molestiis, & violentiis, & in propriarum rerum, & Jurium possessionem conservare. Vide verb. *Conservatores* art. 1. num. 12.

Conservatores Regularium nonnisi de manifestis injuriis, atque violentiis cognoscere possunt; & ecclesiasticos terminos, *ibidem*, num. 2, ad 6.

Conservatores Regularium non possunt cognoscere de illis, quae Judiciale requirunt indagari; & Iudicio Judiciali exponitur, *ibidem*, num. 7. & 8.

Quid si de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis cognoscere presumpserint, seu ad alia, quam Judiciale indagari exigunt, se extenderint, *ibidem*, num. 9.

Possunt tamen Regularium Conservatores in cognitione violentiarum, & injuriarum manifestarum adhibere Iudicium illam Judiciale, quae de notoriis adhiberi solet, *ibidem*, num. 10.

Quando Reos sitentor injuriarum, seu violentiarum, & qualiter ipsius fuisse notorium, tunc Conservator potest statim procedere absque ulla examinatione de notorietate, *ibidem*, num. 11.

Conservatores possunt Regulares sua cura commissos defendere, necum ab injuriis, & violentiis illatis esse etiam a probabilitate inferendis, etiam proferendo generalem excommunicationis sententiam in eos, qui illas fecerint, vel commiserint, *ibidem*, num. 12. 13. & 14.

Conservatores Regularium possunt per Censuras Ecclesiasticas, aliquas iura remedia procedere contra Episcopos, absque Iudicio ipsorum officium impediens; summa tamen prudentia, molestia, & reverentia, *ibidem*, num. 15. 16. & 17.

In dubiis de Jurisdictione inter Episcopos, & Conservatores suspendendus est processus, & non potest ultra procedi in causa, sed aliquid iuris Arbitri, qui controversiam decidat; & si ante controversiam super competentia Jurisdictionis, non potest Conservator procedere contra Episcopum per Censuras, *ibidem*, num. 18. & 19.

In necessitate quando partes non conveniunt in Arbitro electione, vel alia requirit per Arbitrum concordat controversia terminari, eligendus est tertius Arbitrarius; & si conservator Regularium recusetur ut suspectus, tunc ipse poterit partes compellere, ad eligendos Arbitros, *ibidem*, num. 20. 21.

Conservatores Regularium non tenentur uti Notario Curiae Episcopalis, sed possunt assumere quemcumque alii benevisum, *ibidem*, num. 22.

Conservatores Regularium possunt vires flos alibi committere, & in totum alium subdelegare, & subornare, quatuor tamen instructum ad Conservatores requisitis, *ibidem*, num. 23. 24. & 25.

Conservatores, qui alius vires suas subdelegarunt, possunt ab ipsis subdelegatis causam ad se advocare; dummodo tamen Jurisdictionis revocetur, antequam Jurisdictione eadem temerarij, *ibidem*, num. 26.

Officium Subdelegati, seu Subconservatoria expirat per mortem naturalem, vel civilem Conservatoria, *ibidem*, num. 27. & 28.

Per excommunicationem autem, vel Suspensionem Conservatoris, vel eism ipsius Delegati, vel Subconservatoria non expirat in Subdelegato Jurisdictionis, sed solum suspenditur, donec conservator, vel ipsa Subconservatoria absolvat, *ibidem*, num. 29.

Notorius debitor Regularium coram eorumdem Conservatoribus conveniri potest; & debitum notoriam expositor, *ibidem*, num. 30. 31. & 32.

Quando Regularis fuit Debitor Laicus, vel Clericus Secularibus, non possunt conveniri coram Ordinario, sed conveniendi sunt coram suo Superiore, vel Conservatore,

ibidem, num. 32. 34. & 35.

Conservatores Regularium cognoscere possunt de injuriis factis servis, familiaribus, Syndicis, & Procuratoribus ipsorum in quantum talibus reduplicative, *ibidem*, num. 36. & 37.

Regulares quicumque in casu, quo Episcopus praecipiat Decreta aliqui Concilij Trid. ab ipsis observari, non possunt aliter Conservatores sub praetextu, quod huiusmodi precepta introgant sua privilegia, *ibidem*, num. 38.

Nec Regulares possunt Conservatores Judicia assignare, quando Ordinarius procedit iura ordines servato adversus ipsos Regulares in casibus, in quibus per Concilium, vel Constitutiones Apostolicas ipsi subdiciuntur, *ibidem*, num. 39.

Conservatores, quando sunt Presbyteri Seculares, tam in Civilibus, quam in Criminalibus, suo mixtis subdiciuntur loci Ordinario, *ibidem*, num. 40.

Alia vide hoc tomo in Appendice. Decret. in Nullius Altitudo *Conservatoris*, & *Exemptionis*.

Pater Petrus Maria Forti, qui tractatum edidit an. 1743. de Conservatoribus, non probat Benedictum XIV. *ibidem*, in nov. ed. num. 7. & 8. Vid. novissimum Constit. a Clem. XIII. hoc anno 1764. editam.

CONSOBRINI, & Consobrini qui, & quae sint? Vide verb. *Agnatus* art. 1. sub num. 15.

CONSOGER, & CONSOGER quia, & quae sit? Vide verb. *Agnatus* art. 1. sub num. 16.

CONSORTII suspensio poena in Clericis, quae sit? Vide verb. *Poenae* art. 2. num. 26. ad 33.

CONSPIRANTII poena quae sit? Vide *ibidem*, a num. 39. ad 42.

CONSTITUTIO UNICENITUS.

Constitutio *Unigenitus* tantum sibi vindicat obsequium, ut eadem publice refragantibus denegandum sit Viaticum. Vide verb. *Constitutio Unigenitus* num. 1.

Quoniam sunt publice retractarii? *ibidem*, num. 2. In re dubia, quam regulam sequi debent Sacramento Minitri, *ibidem*, num. 3. & 4.

CONSUETUDO.

Consuetudo dicitur a verbo *Consueco*, sive *Consueco*; estque una talis, altera iuris, & explicatur, Vide verb. *Consuetudo* num. 1. ad 4.

Consuetudo generalis capta dividitur in consuetudinem praeter Legem, secundum Legem, & contra Legem; ac in primis agitur de prima, quae sit? & inquit ad hoc, ut obliget requirit, quod sit introducta a toto Populo, aut majori, & saniori ejus parte, cum animo saltem interpretativo se obligandi, & quod sit ad decennium praescripta, *ibidem*, num. 5. ad 9.

Consuetudo secundum Legem, & contra Legem quae sint? *ibidem*, num. 10. & 11.

Hec tertia consuetudo non potest introduci, nec dari contra Jura Divina, & naturalem, potest tamen tolli, & penitus abrogari lex humana positiva, sive Civilis, sive Canonica per contrariam consuetudinem; dummodo ea sit rationabilis, ac legitime praescripta, & hoc expenditur, *ibidem*, num. 12. ad 19.

Tempus requisitum, & sufficiens, ut Consuetudo cessare legitime praescripta pro abolenda, & abroganda Legi Civili, est decennium: Pro Legi Canonica aut spatium 40. annorum, *ibidem*, a num. 20. ad 22.

Probabile tamen est, quod etiam pro abolenda, & abroganda Legi Canonica sufficit decennium; sicuti pro abroganda Legi Civili, *ibidem*, a num. 23. ad 25.

Pro abroganda, & abroganda Legi sive Civili, sive Canonica per contrariam consuetudinem via consuetudinis introductam, probabilis aut non requirit rigorosum, & determinatum tempus praescriptionis, *ibidem*, num. 26.

Consuetudo *contra Legem* duplici modo potest introduci, & abrogari, *ibidem*, num. 27. & 28.

Ad abrogandam Legem per consuetudinem via *Consuetudinis* introductam non requirit bona fides, bene vero ad eam abrogandam per consuetudinem via *praescriptionis*, *ibidem*, num. 29. & 30.

Uti primi Legem transgressores non possunt ob suam malam fidem praescriptioem, ipsamque consuetudinem inchoare; Potest tamen eorum exempla bona fide sequentes ad possunt, *ibidem*, num. 31.

Consuetudo a Legi reprobata, & dimissa tamquam *literatione* abili-

astilis, & bonis moribus repugnans. non potest, licet sit immemorabilis, abrogare Legem; *ibid.* num. 34.

Confectus s. Lege, seu Constitutione reprobus tamquam irrationabilis, & iniurus, intelligitur admodum de Confecto in praesentem, seu existentem, sed etiam de futuro; cessante tamen irrationabilitate, ac iniquitate, potest induci valida consuetudo adversus eam Legem, non obstante tali reprobatione; *ibid.* num. 33. & 34.

Per Legem universalem, seu circumsulam generalem abrogativam consuetudinalem, v. g. non obstante quacunque consuetudine, aut huiusmodi, non abrogatur consuetudo immemorabilis, nisi de ea fiat specialis mentio; *ibid.* num. 35. Consuetudo, in qua principaliter differat a prescriptione, *ibid.* num. 36.

An ad inducendam consuetudinem in Statu Monarchico opus sit scientia, & patientia Principis, *ibidem in novis.* add. num. 1. & seqq.

Negative magis triduatipio, *ibid.* in nov. add. num. 4. & seqq.

Si Lex aliqua nominatim prohibeat consuetudinem sibi contrariam, tum opus est scientia, & Patientia Principis ad consuetudinem inducendam, *ibid.* in nov. add. num. 10.

Quae patientia, & scientia praesumitur, si consuetudo fuerit immemorabilis, *ibid.* in nov. add. num. 11.

CONTENTIO quid sit? Vide verb. *Virtus* num. 85.

CONTINENS Mundi quid? Vide verb. *Mundus* num. 87.

CONTRACTUS IN GENERE.

Contractus proprie dictum quid sit, & quomodo, cum respectu omnium enucleatione? Vide verb. *Contractus* num. 1. ad 18.

Contractus possunt periri quatuor modis, scilicet, re, verbis, scriptis, & consensu, *ibid.* num. 19.

Ad contractus validitatem multa requiruntur conditiones. Prima, Mutuus utriusque contrahentis consensus, *ibid.* num. 20.

Secunda, ut contractus fiat a personis potentibus, & non prohibitis, de jure contrahere, *ibid.* num. 21. & 22.

Differentia, quae nulla est iure naturae inspecta inter patrum, & contrahendum, multe intercedit de jure Civili Romanorum, quod deinde a jure Canonico in hoc mutatum. Recensetur natura Contractus bonae fidei, & stricti iuris, & istius divisionis usus bisce temporibus, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Filios familias adhuc impubes de quibuscunque bonis suis etiam cum consensu, & Auctoritate Patris sui ex ullo contractu obligari civiliter; bene vero pupillus adhuc impubes auctoritate Tutoris contrahens, *ibid.* num. 23. & 24.

Filios familias Pubes non potest valide contrahere sine consensu Patris de bonis adventitiis, & profectitiis; contra autem de castrensibus, & quasi castrensibus, *ibid.* num. 25. & 26.

Pupillus, & Minor annis valide contrahit in suum commodum obligando alterum, non tamen in suum incommodum obligando se alteri sine auctoritate Tutoris, seu Curatoris, *ibid.* num. 27.

Pupillus Pubertati proximus, aut Pubes & multo magis Minor annis contrahens cum consensu, & auctoritate Tutoris, obligatur, & naturaliter, & civiliter; exceptis tamen immobilibus, & mobilibus pretiosis, quae servando servari possunt, *ibid.* num. 28. & 29.

Pupillus, & Minor annis Curatorem habens non obligatur civiliter ex ullo contractu sine Tutoris, aut Curatoris auctoritate initio, exceptis casibus quibusdam, & assignatur, *ibid.* num. 30. & 31.

Quamvis Pupillus, Pubes, vel Pubertati proximus, & Minor annis sine Tutoris auctoritate contrahens non obligatur civiliter, obligatur tamen naturaliter, siue in foro consensu, exceptis item quibusdam casibus, qui inveniuntur, *ibid.* num. 32. ad 35.

Uxor sine consensu Mariti non potest valide contrahere de bonis dotibus, quamvis sub potestate Mariti, nec servus cum quocunque, excepto quod Dominus pecuniam pro libertate promitteret, *ibid.* num. 36. 37. & 38.

Sic etiam Religiosi solemniter Professii nequeunt valide contrahere sine consensu Superioris; & quid de Superioribus, *ibid.* num. 39.

Tertia conditio requisita ad validitatem Contractus est, ut tri, quae sub contractu credit, non sit aliquo jure prohibita vendere sub contractu, sed revera commercium pati queat, *ibid.* num. 40.

Quarta conditio est, ut Contractus celebretur cum cogitatione & libere, id est nullus in conventionem intercedat error, neque vis, neque metus, neque datus; & causa plene refferatur, ac contrahens enumeretur, & specificetur, qui ratione metus gravis fuit, vel ipsi jure invalidi, vel iniuncti, *ibid.* num. 41. ad 50.

Corrigitur num. 43. Audiat. *ibid.* in nov. add. lit. a. Contractus vulgo dictus trium contrahentium, an sit licitus, vel illicitus, seu quorsarius, Vide verb. *Societas* num. 3. ad 10.

CONTRIBUTIO.

Ecclesiam, & Ecclesiasticum tum Saculares, tum Regulares, sunt immunes ab omnibus contributionibus, & exactionibus a quibuscunque Laici imponunt; idque exigentes quicumque sint ipso facto excommunicationem majorem Papae reservant incurrun; & etiam recipiant a sponte dantibus; Vide verb. *Contributio* num. 1. & 2.

A praesata excommunicatione extra articulum mortis quomodo potest absolvi praefer Romanum Pontificem; & in articulo mortis nonnulli cautione praesata de restituendo &c, *ibid.* num. 4.

Abique incurfu tamen excommunicationis, & culpa possunt licite Ecclesiae, & bonae Ecclesiasticae imponi contributiones, concurrentibus copulativae sex conditionibus, *ibidem* num. 5.

Cum sola consensu Episcopi, & Cleri absque consensu Papae, si cetera iam requisita conditiones concurrant, possunt imponi alicui contributiones, quando grave periculum est in mora; & ad unum, vel alterum eorum, atque breve tempus, *ibid.* num. 6. & 7.

Aliqua interveniente gravi particulari necessitate, & impossibilitate interim adveniendi Episcopum, potest interdum exigi & respective solvi &c, etiam absque consensu Episcopi, & Cleri quique nomine quid veniat, *ibid.* num. 8. & 9.

Et sic servando consilium, & indemnitas immunitatis Ecclesiasticae, & securitatis Episcoporum, *ibid.* num. 10.

Cognita vero communi necessitate tenetur Clerus contrahere; Duomodo prius consultat Summus Pontifex, nisi grave periculum sit in mora, *ibid.* num. 11.

Abique praevio consensu Papae non solum Laici exigendo, sed etiam Clerici solvendo contributiones quascumque, & Episcopi concedendo, aut consentiendo, aut solvendo, illicitae, & invalidae agunt, ac excommunicationem ipsi Papae reservant incurrun (nisi forte excurrerent per grave periculum in mora); *ibid.* num. 12. & 14.

Alia multa ad rem, remittit, *ibid.* num. 15. De contributione expensarum pro re communi; Vide *ibid.* in nov. add. num. 22.

CONTRITIO. Vide verb. *Poenitentia Sacramentum*.

CONTUMELIA, quid sit? Vide verb. *Directio* art. 1. num. 8.

CONVENTUS

Quod ea, quae concernunt eorum fundationem, & translationem.

Pro legitima & valida fundacione Conventuum, seu Monasteriorum Regularium suas omniaque attendenda Constitutiones Pontificis Clementis VIII. Gregorii XV. Urbani VIII. Innocentii X. quae hic dantur; Vide verb. *Conventus* art. 1. num. 1. ad 5.

Constitutiones Apostolicas pro eligendis novis Conventibus sunt servandae etiam extra Italiam, & in aliis Provinciis ultra montes, & in erectione Conventuum omnium Regularium tam Mendicantium, quam non Mendicantium; ac etiam in assumptione Conventus antea destituti, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Insuper non solum Decreta Apostolica servanda sunt in fundacione Conventuum, sed rigorosis lo apostolicis Hospitalium, *ibid.* num. 9. & 10.

Non sunt tamen attendenda d. Constitutiones Apostolicae in translatione Conventus ad alium situm ejusdem loci, vel ob salubritatem aeris, vel ob periculum ruinae fabricae, vel ob aliud grave incommodum; alienam translatio fiat ad locum, in quo reperitur constructi Conventus illiusm Religio-

ligio

ligionum, quæ privilegium habent, quod novi Conventus non erigatur, nisi servata certa distantia, *ibid.* num. 11. & 12. in nov. addit. num. 12. & 13.

Novus Conventus Regularium aequit erigi fas. Exemplum Apostolico, seu speciali Sedis Apostolicæ licentia, nec sine consensu Ordinarii, quo deest recurrendum est ad Sac. Cong. Episc. & Regul., *ibid.* num. 12. ad 18.

Pro fundatione novi Conventus requiritur consensus aliorum Regularium in talibus Civitatibus, & locis existentium sicut Clemens VIII. et in posteriori Constitutione Gregorii XV. non videtur compelli de necessitate, quando Ordinarii constat erigendum posse commodè, & sine aliorum præjudicio in tali loco sustentari, *ibid.* num. 19. ad 23.

Quoad hæc tamen attendendum est quoddam Breve Innocentii X., & varias resolutiones Rota, & Secretum Congreg. *ibid.* num. 24. & 25.

In fundatione novi Conventus præferende sunt Jura Pericholia; nec erigi, seu fundari, nisi in eis possint sustentari saltem 12. Religiosi, eliter remanent subiecti Ordinarii, *ibid.* num. 27. ad 30.

Requisita pro fundandis novis Conventibus Religiosorum habent etiam locum circa erigenda Monasteria Monialium: ut non pro Congregationibus Presbyterorum Sæcularium collegiis viventium, & sola auctoritate Ordinarii fundantia, & ecclesiæ, *ibid.* num. 31. & 32.

Regulares, qui possessionis bonorum, & annuorum reddituum sunt capaces, quævis Ordinem Mendicantium sint, possunt ad novæ fundationes cunctis recepta eorundem obligationes non quaerendi, *ibid.* num. 33.

Apud Minores Regularis Observantie novi Conventus non eriguntur, neque jam erecti deferuntur sine consensu Definitorum Provincia, *ibid.* num. 34.

Pro erectione novorum Conventuum, & Monasteriorum edulcorat novissima dispositio Sacre Congregationis super Disciplina Regulari de preteritis, *ibid.* num. 35.

Digerantur melius, & methodice Requisita, quæ requiruntur ad novi conventus fundationem, & ad rem vacia explicatæ quæstiones, *ibid.* in add. num. 1. & seqq.

Et præsertim cum dispositio *Stat. in cap. unico de Extinct. Prælatorum* subleto fuerit a Concil. Trid. sess. 25. cap. 3. de Regular. *ibid.* in nov. add. num. 2.

Et quoad consensum Parochi, solvitur quæstio, utrum illi præstari debeat et 10, quod obtinet Curam debitum, etiam ab illis, qui Curam obtinent actualem, *ibid.* in nov. add. num. 3. & seqq.

An requisita ad novi Conventus fundationem concurrere debeant, si egatur de Regularibus illis, quibus in loco, de quo agitur jam competeat jure quaesitum, *ibid.* in nov. add. num. 10.

Quæ dispositio fuerunt a P. Vice Commissario Generali Ord. Min. Obs. Ref. S. Francisci pro Conventibus Recensæ, seu Recolectionis, & Sac. Congregationis super discipline Regulari confirmatur; Vnde *ibid.* in add. *Auth.* post artic. 3. num. 37. ad 40.

CONVENTUS quoad ea, quæ concernunt eorum suppressionem, restitutionem, & exemptionem.

Adducitur compendiosa notitie suppressio, & restitutione Conventuum. Vnde verb. *Conventus* art. 2. num. 1.

Adducitur Constitutio pro numero personarum in singulis Monasteriis præfixa, & formule describendi eorum statum de mandato Congregationis sanctæ, *ibid.* num. 2. & 3.

Bulla suppressio, & infamatio Conventuum Italicæ, & Insularum adscriptum in Congregatione compilata, & jussu Pape Ratimeditæ, & publicata, *ibid.* num. 4.

Litteræ Congregationis exprimentes nominatim Conventus suppressos, & equirantes Episcoporum, & Capitulum sententias pro bona applicandis, *ibid.* num. 5.

Relatio applicatio bonorum Conventuum suppressorum a Papa ad se relecta approbitur, *ibid.* num. 6.

Litteræ Circulares super Gratiis, & membris etiam Curatis Monasteriorum, *ibid.* num. 7.

In Gratiis, & membris Monasteriorum habitare non possunt Regulares Sacerdotes, sed Conversi tantum pro honorum administratione; & in his quædam, & a quibus celebrande Missæ, *ibid.* num. 8. & 9.

Cure enim tunc in Gratiis, & membris Monasteriorum exerceri non potest per Regulares, vel per Vicarios perpetuos, vel amovibiles ad Ordinarium deputandos. Gratiarum bone referuntur ipsorum Monasteriis, *ibid.* num. 10.

Canonorum Regularium Lateranensium Græcia Parochiæ ab Innocentio X. declaratur comprehendi in ejus Bulla *Insurrenda*, *ibid.* num. 11.

Conventus plurimi primus suppressi, et deinde ex rationabilibus causis a Papa Religiosis restituti, *ibid.* num. 12.

Regulares de jure facultatem non habent unendi Ecclesiæ, etiam sibi pleno jure subiectas; & qualiter parvorum Conventuum ejusdem Religionis in eodem loco existentium unio facta fuerit? *ibid.* num. 13.

Adducitur motivum, & Decretum Innocentii X. pro subjectione nonnullorum Conventuum jurisdictioni Ordinarii loci, *ibid.* num. 14.

Conventus suppressi, & postea Religiosis restituti, si non elint quatuor Sacerdotes, & duos Conversos, gratis restitutionis est nullæ, *ibid.* num. 16.

Conventus nunquam suppressi, in quibus non elintur ad minus quatuor Sacerdotes, & duo Conversi, sunt subiecti jurisdictioni Ordinarii loci, *ibid.* num. 17.

Decretum Urbani VIII. super Monasteria erecta cum pauciori numero, quam 12. Religiosorum, præferatur in Decreto Innocentii X. *Ut in parvis*, *ibid.* num. 18.

Hoc Decretum illico transmissum fuit ad quemlibet Episcopum one cum Litteris Congregationis continentibus nomen Conventuum Religiosæ sue restitutorum in illa Diocesi, *ibid.* num. 19.

Afferuntur dubia suborte ratione disti Decreti Innoc. X. *Ut in parvis*, cum suis responsionibus, & Decretis, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Quævis 12. Decreto *Ut in parvis*, Conventus erecti post diem 21. Julii 1655. si in ipse non permeneset saltem 12. Religiosi, relinquuntur subiecti Ordinarii loci: Temen Sacra Congreg. Regular. diversimode exsult de omnibus generaliter Conventibus non suppressis, declarando Conventus nunquam suppressos, in quibus sunt plures, quam sex Religiosi, non subiectione Ordinarii, *ibid.* num. 23. 24. & seqq. *Auth.* post art. 3. num. 40.

Conventus primus suppressi, & deinde restituti, non remanent iterum suppressi, nec gratis restitutionis est nulla, si ex ipse ex aliquo rationabili cause, & ad breve tempus elint unus, vel plures ex numero 6. Religiosorum ubi degentium, *ibid.* num. 26.

Si tamen a Conventibus non suppressis, licet ex causa rationabili, elint aliquæ ex 6. Religiosis ubi existentibus, Conventus subiectione jurisdictioni Ordinarii loci, dorunt tali absente, recuperant tamen eorundem, vel elint impleto. d. num.

Conventum omnes erecti post diem 22. Decembris 1699. si in ipse non permeneset saltem 12. Religiosi, remanent subiecti Ordinarii, & effectus Episcopalis quoad parvos Conventus attendende, *ibid.* num. 29. & 30.

Episcopus visitans parvos Conventus sibi suppositos acquirit a Visitatis eliquid accipere procuratoris nomine, neque in pecunie, neque in victualibus, *ibid.* num. 31.

Treduntur Regule, quibus evitari possit error in dispositione Jurium Conventuum, in quibus eligit inhabilitat familia, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 4.

Utrum Conventus, in quibus exigue degit familie, subiecti jurisdictioni Episcopali Ordinarii, an delegati, *ibid.* in nov. add. num. 5. & seqq.

Variis recensetur hujus quæstionis effectus, *ibid.* in nov. add. num. 6. & seqq.

Aliæ ad rem vide add. *Auth.* *ibid.* num. 1. & seqq.

CONVENTUS quoad ea, quæ concernunt eorum Clausuram.

Omnis Regularis, quicumque illi sint, obligatur ad habendum aliquod genus Clausuræ in Clausuris, & Conventibus suorum Ordinum. Vide verb. *Conventus* art. 3. n. 1.

Specialium Conventuum Regularium Clausuram respiciunt due Constitutiones S. Pii V. Prime revocat facultates ingrediendi Monasteria Virorum mulieribus concessas, & pretextu licentiarum ingredientes enomunicatur Excommunicatione Papa relegate; nec non Regulares introdu-

decretis Officis privantur, solabuntur, & a divinis ipso facto suspenduntur, *ibid.* num. 3. & 4.

Secunda excoedit eisdem poena etiam ad mulieres sine licentiarum pretextu Clausurarum ingredientes, & ad Religiosas eas etiam absque licentiarum pretextu admittentes, *ibid.* num. 5. & in *ora. add.* num. 22.

Regulares quumvis ex diſſis Conſtitutionibus non liceat excommunicatione introducendo, vel admittendo ſociari intra Conventuum ſorum Clausuras, ipſam tamen incurant introducendo, vel admittendo ipſas ſub licentiarum pretextu ex Gregorio XIII. imo ex declarat. Sac. Cong. Episc. & Regul. etiamſi absque tali pretextu, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Nomine Clausuræ Conventuum, in quam est ſumma interditiſſi ingreſſus, intelligitur totum illud, quod intra ſeptem Moaſterii, ſec. Conventus conſtituitur, *ibid.* num. 9.

Viridaria, & prata cum Convento, & Claſſore conſociata veniunt nomine Claſſoris; ſecus vero, ſi ſiat a Claſſura clavi, & moro conſociati ſeparata, *ibid.* num. 10. & 11.

Sacriſtia, ad quam non patet aditus, niſi per janeam, quod ſit in Claſſore, comprehenditur ſub Claſſore, ſecus autem ſi habeat ingreſſum a ſola Eccleſia: & quid ſi ad Sacriſtiam duplici porta, ex Claſſore ſemper, & Eccleſia, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Mulieres, quæ videntur in prima Claſſura ad haereticam aquam, modo Conventus habeat alia Claſſura iuxta mulieribus, non incurant excommunicationem, *ibid.* num. 15.

Nomine mulierum, quibus prohibetur ingreſſus in Moaſteria Virorum, recipiunt omnes ſortium cuiuſcuſque ſtatutæ, gradus &c. atque nunc attendenda noviffima diſpoſitio Benedicte XIV. quæ ſum. ultimo aſſertur, *ibid.* num. 16.

Etiam Fundatrices Conventuum, quantumvis onibiles ſint, & excellentes, comprehenduntur ſub iſta prohibitione, & quid de puella parvula, *ibid.* num. 17. ad 21.

Imperatrices, Regiſſe, earumque filii poſſunt iſtare in Moaſteriiſſi Religioſorum cum ſua decenſi comitiva, *ibid.* num. 22.

Mulieres a licite poſſunt iſtare Conventus Religioſorum tempore Proceſſionum? Et an poſſit Superior pro ſubito Proceſſione iſtituere ad effectum &c. Quid ſi murus materialis clauſura ſit diſtorſa? & quæ ad tem ſit noviffima Diſpoſitio Benedicte XIV. *ibid.* num. 23. ad 29.

Nomine Religioſorum introducentium, vel admittentium mulieres in Claſſuram Conventus violant omnes Religioſiſſi adque inſtantes in talem ingreſſum mulierum, ut ſunt iſtantes, conſules, hortatores &c. *ibid.* num. 30.

Quid de Religioſo, qui jam introductum ex urbane ſalutat, & comitatur? *ibid.* num. 31. & 32.

Conventus clauſuram nec ingrediuntur mulieres, ſi ſtatim ſcilicet ſolemniter Proceſſionis egrediantur Religioſiſſi omnes; Vide verb. *Proceſſiones* num. 37.

Seculares non poſſunt petrare &c. in Conventibus Fratrum Minorum de Obſervantia; nec etiam Clerici, alſi ſiat viſa exemplares; excipiuntur tamen eorum Syndaci Apoſtoliſſi, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Aſſertor quondam Claſſuram attendenda noviffima diſpoſitio Benedicte XIV. *ibid.* num. 36.

Varia aſſertuſſe decreta, *ibid.* addit. *Auth.* num. 37. & 38.

COROGRAPHIA quid? Vide verb. *Munda* num. 109.

COSMOGRAPHIA quid? *ibid.* num. 109. & 110.

CRAPULA quid ſit, uode diſſa, & qualiſſer Clericis prohibita? Vide verb. *Criticæ* art. 1. num. 17. & 18.

CRIMEN prout eſt impediens diſſionem Matrimonii. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. num. 79. ad 90.

CRITICA quid ſit. Vide verb. *Hiferici* num. 31.

CRUSTICA quid? Vide verb. *Munda* num. 109.

C R U X.

Crux Chriſti a S. Helioſo Conſtitutio Magni Imperatoris Matre ſuit inventa, & miraculo cogita. Vide verb. *Crux* num. 1. & 2.

Crux ſue præſcriptionis damnam non ſentit, ſed creſcit & mul-

tiplicatur, & quando Roma fuerit ejuſdem Titulus inven- tus? *ibid.* num. 4. & 5.

Epilcopo ingredienti aliquam Civitatem, vel Eccleſiam Parochialem, Crux deſcendenda, a quo porrigi debet, *ibid.* num. 6.

In Proceſſionibus deſcendat etiam Crux cum Imagine Chriſti terga veritate Clero, ſeu populo ſequenti, & a Regalibus cum velo pendente, ſui pallio, *ibid.* num. 7. & 8.

Speciales in Proceſſionibus poſſunt erigere, ſec. deſerte propriam Crucem, & debent in Proceſſionibus locum cedere Regularibus anterioribus, *ibid.* num. 9. & 10.

Reſormati, Diſcalcenti, & Recolecti S. P. Franciſci in Proceſſionibus iſcedunt ſub Cruce Minorum de Obſervantia, *ibid.* num. 11.

Crux in Proceſſionibus deſerri debet a Religioſis Læicis, ſen Converſis, non autem a Clericis Profeliſſis, *ibid.* num. 12.

Crux adhiberi ſolet in Eccleſia tamquam loſigne, per quod eum ab altero corpore diſtinguitur, *ibid.* in *ora. add.* num. 1.

Ita et ex oſcultate Crucis omicis Corporis, & vice- verſa ex multiplicata Crucium multiplicata corporum inferatur, quod tamen non eſt perpetuum, *ibid.* in *ora. add.* num. 2. & 3.

Reſertur celebris controversia inter Hebdomadarios, & Canonicos Eccleſie Metropolitanæ Neapolis ſuper diſtinctione Corporis ex duplici Crucis deſignatione, *ibid.* in *ora. add.* num. 4. & 5.

In ſuoraliſſis ſuit ſpotum Crux deſertor illius Eccleſie, in qua deſunctor ſepeliri debet? vel Cathedralis, vel Collegiæ, ſi barum Capitulum interveſſiat, *ibid.* num. 13. ad 16.

Secus ubi diverſa viget conſuetudo, *ibid.* in *add. Auth.* num. 17.

Si autem favore Regularium conſentiat Immemorabilis conſuetudo circa deſignationem propriæ Crucis, eſt ſervanda, *ibid.* num. 17.

Quid etiam id ſit ſtatutum obſervandum a Clero Urbis, quidve a Conſiderationibus ejuſdem? *ibid.* num. 18. & 19.

Conſiderationes generatim nequeant in Proceſſionibus propriam erigere Crucem, *ibid.* num. 20.

Crucis Altarium, & Proceſſionum non ſunt benedicende de præcepto, & quilibet Sacerdos eas private benedicere poſſet, *ibid.* num. 21.

In Altari etiamſi ſit expoſitum Venerabile, ſemper requiritur Crux cum Imagine Chriſti, ſc. in ſue Miſſæ ad quodcumque Altare celebrata ſit reverentia Crucis iſtra gradu, capite ſemper aperto, *ibid.* num. 22. & 23.

Corrigitur *Auth.* num. 22. *ibid.* in *add. Auth.* num. 1.

Crucis, quæ ſunt a Sacerdote ſuper Oblato, non ſunt facienda manu tranſverſa, ſed manu recta in tranſverſa parte Crucis, & digitiſſi conſociati, *ibid.* num. 24.

Signum, quod ſit cum Patrona a fronte ad pedus, ſit la- tere cum ſigno Crucis, *ibid.* num. 25.

Manus Sacerdotis ad *Man.* igitur obſtinent debent ita extendi, ut palma ſit aperta, pollices dextro ſuper ſinil- larem in modum Crucis ſupra manus, non vero intra manus, *ibid.* num. 26.

Crucis in Miſſa ſuper Calicem, & Hoſtam quomodo eſſe- mande? *ibid.* num. 27.

Toſtari non debet, quod in locis publicis, & ſordida ſunt deſpecta diverſis Crucis, vel Sanctorum Imaginæ, *ibid.* num. 28. & verb. *Reſolutiones Sacror. Congreg.* num. 24.

Sacerdos dum ſe ludat Vaſibus Sacris pro Miſſæ de re- quiem non debet omittere oſculum Crucium in Amicu, Ma- nipulo, & Stola, *ibid.* in *add. Auth.* num. 28.

Subſtituunt cum Cruce in abſolutionibus ad ſemolum abſ- ſentis Cadavere, debet ſemper ſe ſiſtare contra altare ad pedes tumuli inter janam Eccleſie, & tumulum, verſa ſa- cie ad altare, *ibid.* in *add. Auth.* num. 29.

An, & in quo loco ſe debeat ſiſtere Subdiſſionem Cruce præſentis Cadavere diſſoluitur, *ibid.* in *add. Auth.* num. 30. & 31.

Crucis, & nova loſigna præter ſolitam in Proceſſionibus de- ſerre non licet, *ibid.* num. 32.

Crucem propriam in Proceſſionibus etigere non poſſunt Presby- teri alioque Eccleſie iuxta limites propriæ Parochie, ſed debent iſcedere ſub Cruce Parochie. Vide *ibid.* num. 30.

Archiepiſcopi poſſunt ante ſe deſerre Crucem etiam pæ- loca

loci exempta suarum Diocesium: Et idem possunt Episcopi habere privilegium deferendi ante se Crucem, *ibid.* num. 31. ad 34.

Crucem ante se deferendi non a Summo Pontifice ad ceteros Primates dimanavit, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 41. & 42.

Regulares non debent accedere ad Processiones publicas cum Cruce, & numero duorum testum Religiosorum; si- que totum Laici deferentes Crucem, vel euodolibet, uti Alba cum Dalmatica, vel Pluviali. Vide verb. *Processiones* num. 27. & 28.

Alla ad rem. Vide verb. *Refolutione Sacror. Congreg.* & *seque* num. 697. 698. & 699.

Abertus origo Crucis Catavacensis. Vide verb. *Crux* num. 16.

Quod Indolgentiis Gradium Ierosolymitanarum, & Catavacensium. Vide verb. *Indolgentia* art. 5. num. 63. & 64.

Alla. Vid. tom. 8. in Appendic. decess. in Papien. *Juris deferendi Crucem*. Alla Papien. *Juris deferendi Crucem*. Lucana *Juris deferendi Crucem*. Deethonen. *Jurium Facultatum*.

C U L P A.

Culpa alia est Theologica, & alia Juridica, & qua sit astraque? Vide verb. *Culpa* num. 1. & 2.

Culpa Juridica est triplex, Lata, Levis, & Levissima; explicantesque singulas, *ibid.* num. 3. 4. & 5. & verb. *Criminatum* num. 11.

Culpa Juridica velde differt a Casu, & Dolo, assignatur, & describitur terminis, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

De jure naturae non est obligatio restituendi pro damno sine culpa Theologica illatum, & pascitur ea & quando de jure positivo eadem restituendi obligatio inducatur, *ibid.* n. 9. ad 12.

De casu fortuito, cum sit extra omnem humanam providentiam, & providentiam, regulariter nemo tenetur; nisi in tribus casibus, & qui sunt, *ibid.* num. 14.

De generali dujas materia, seu obligationis intelligentie afferuntur hic tres potissimum Regulae passim a Doctores effigatae, *ibid.* num. 15. ad 18.

Sed vid. *ibid.* in nov. add. num. 1. & seque.

C U L T U S.

Cultus dispositus. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. n. 1. ad 99.

Cultus Sanctorum. Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

CURA, CURATOR. Vide verb. *Tutela*, *Tutor*.

CUSTODES conducti ad impedimentum venationem, piscationem, ligationem, agrorum, & vincorum damificationem, & buxamudi. Vide verb. *Repositio* art. 1. num. 90. 91. & verb. *Locatio* num. 50. & 51.

CYCLUS Solaris, & lunaris quid sit, & qua regula ad cognoscendum quotus sit? Vide verb. *Kalendarium* num. 65. & 66.

D

DAMNATIONIS ad metalla poena, qua sit. Vide verb. *Pena* art. 1. num. 9.

DAMNIFICATIO, DAMNUM.

Damnificatio est duplex, Lucrosa, & non Lucrosa, & qua sit? Vide verb. *Damnificatio*, *Dammum*, num. 1. & 2.

Damnificatio non lucrosa dividitur in inculpata, & culpata culpe vel Theologica, vel Civili tantum. Qua sit damnificatio culpa culpa Theologica? *ibid.* num. 1.

Ex damnificatione culpa culpa Theologica oritur obligatio restituendi, seu damna referendi; & tunc obligatio etiam ante litem constitutionem transmittitur ad heredem, *ibid.* num. 4. & 5.

Quid sit damnificatio culpa culpa Civili, vel politica tantum, quid ex ea, & qua sit damnificatio inculpata, & quando dicatur? *ibid.* num. 6. ad 9.

In foro Confessionis tenetur quis ad reparandum damnum alteri illatum, nedum per damnificationem culpata culpa Theologica, sed etiam per damnificationem culpata culpa Civili, seu Juridica lata, *ibid.* num. 10.

Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

Nemo per praesumendo a Contractu tenetur in Conscientia ante sententiam Judicis ad referendum damnum alteri illatum per damnificationem Civilem, seu Juridicam solum levem, & levissimam, *ibid.* num. 11. & 12.

Incapax doli, seu culpa Theologica in anulo Foro tenetur ad referendum damnum, nec qui adhibuerunt debitam diligentiam pro illo avertendo, nec qui illud casus-que utendo jure suo, nec si ex casu omnino fortuito, qui praevideri, & evitari non potuit, *ibid.* num. 13. ad 16.

De damno an rebus alienis licite inferri quandoque possit, utilis est investigatio, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

DEBITOR, DEBITUM. Vide verb. *Repositio*, *Solutio* per tot.

DEBITUM CONJUGALE

Quando possit, & debeat reddi, & ei non?

Conjux tenetur sub mortali reddere debitum conjugale petenti serio, & iustanter, quando nulla illud denegandi intervenit iusta, & rationabilis causa. Vide verb. *Debitum Conjugale* art. 1. num. 1. & 2.

Peccat contra iustitiam ex genere suo mortaliter Conjux illi, qui ad reddendum debitum reddit se assiliter impotentem immoderatis rationibus &c. *ibid.* num. 3.

Non peccat Conjux Conjugi Debitum semel tactum, & obiter, vel implicite petenti modeste denegando, tergiversando, se excusando, prece, vel suavis avertendo petentem, si id non velde agre iturus videatur, & absque incontinentiam periculo, *ibid.* num. 4. & 5.

Ad dignoscendum, quod Conjux serio debitum Conjugale petat, non est necessesse petito expectata, & formalis, sed sufficit tacita virtualis, & interpretata, qua habetur a signis indicantibus seriam voluntatem petendi, *ibidem* num. 6. 7. & 8.

Dantur plures iustae, & rationabiles causae, quibus interventibus potest licite debiti denegari, & assignatur, ac explicatur singula, *ibid.* num. 9. ad 16.

Assignatur plures causae, propter quas non possunt Conjuges debitum denegare, *ibid.* num. 17. ad 24.

Auctoritas sententiae emendatur, *ibid.* in not. univ. ad num. 25.

Debitum conjugale licite petitur, & redditur, etiam si mulier sit lactans, vel pregnant; dammodo absit periculum abortus, *ibid.* num. 27. & 28.

Paterum, Sacerdotumque Canonum auctoritate Auctoris opinio tesituit, *ibid.* in not. univ. ad num. 31. & 32. Debitum petere dum mulier est puerpera, per se loquendo non nisi veniale esse solet, & dum menstrua, petere & reddere in lege veteri sub poena capitali prohibebatur, & nunc si non mortale, est ad minus grave veniale. *ibid.* num. 33. ad 39.

Debitum conjugale licite petitur, & redditur etiam non serveto debito concubandi modo, aut ita, dammodo fiat propter aliquam iustam, & rationabilem causam, aliter saltem veniale peccatur, *ibid.* num. 40. 41. & 42.

Conjux, qui male fide, seu doli de velore Matrimonio contraxerant, non possunt stante illo debito nec petere, nec reddere debitum, & quid si una tantum dubius, tunc jam bona fide contracto Matrimonio de valore dubium superveniat, *ibid.* num. 43. ad 50.

Textu Canonico Antior abutitur, *ibid.* in not. univ. ad num. 50.

Si Conjux pro certo cognoscat invaliditatem Matrimonii, eo quod indubitante sciat subsistere impedimentum dirimens, quamvis hoc in seculo Ecclesiae probare nequeat, non solum non potest petere, sed nec reddere debitum, *ibid.* num. 51. & 52.

Conjux, qui durante Matrimonio contextit infidelitatem cum suo consorte, cognoscente videlicet carnaliter ejus conjugalem in primo, vel secundo gradu, non potest petere debitum, tenetur tamen reddere; & si cognita solum esse conjugalem in 3. vel 4. gradu, non privatur jure petendi, *ibid.* num. 53. 54. & 55.

Conjux voto simplici Castitatis adstrictus non potest licite debitum petere, tenetur tamen reddere, *ibid.* n. 56. & 57.

DEBITUM CONJUGALE quoad ea, quae concernant dispensationem super impedimento petendi debitum.

Dispensatio ad hoc ut sit valida, debet dari ex legitima, & iusta causa. Vide verb. *Debitum conjugale* art. 2. num. 1.

Possunt Episcopi ad petendum debitum dispensare cum conjugis, qui ante Matrimonium emisit votum perpetuum Castitatis, eoque ligatus nuptis. Idem etiam possunt cum conjugis, qui post Matrimonium, sive consummatum, sive non, praedictum emisit votum vel cum, vel sine consensu alterius conjugis; Dummodo non fuerit consensu ab utroque cum reciproca, & expressa renoctatione juris, *ibid.* num. 2. ad 6.

Exceptiones tamen casus urgentis necessitatis, in quibus Episcopi dispensare possunt etiam in votis Summo Pontifici reservatis, & consequenter super ipsorum impedimento petendi debitum, ac qui sunt urgentis necessitatis casus insuunt, *ibid.* num. 9. & 10.

Decretatur *Aufar*, *ibid.* in nov. addit. lit. A.

Insuper possunt Episcopi dispensare ad petendum debitum cum impeditis ratione contractus affinitatis, & cognationis spiritualis cum suis conjugis, *ibid.* num. 9.

Eadem potestas dispensandi super impedimento petendi debitum conjugale competit etiam Capitulis, aorumque Vicariis Capitularibus, Sede Episcopali vacante, & Vicario Generali Episcopi, maxime si specialem ab ipso habeat facultatem, *ibid.* num. 10. & 11.

Regulares Mendicantes, aliique omnes cum igitur communicantes possunt dispensare ad petendum debitum, tam super impedimento proveniente ex voto simplici Castitatis perpetuum ante, vel post Matrimonium contractum in toto, quam super impedimento proveniente ex affinitate contraria ratione copulae habite cum consanguinis, vel consanguineis etiam in primo gradu alterius conjugis, *ibid.* num. 12. ad 15.

Confessarii Regulares possunt valide, & licite dispensare super impedimento petendi debitum in primo exasper expresse castitatis, licet non sint ad hoc specialiter deputati a suis Superioribus maioribus; ut in faciendo probabilis est non possit, nisi ad id specialem praefuram commissionem habeant: Non desunt tamen magis nominis Doctores pro affirmativa, *ibid.* num. 16. ad 22.

DECANATUS Sacri Collegii Cardinalium cui debetur? Vide verb. *Cardinalis* art. 2. num. 19. ad 22.

DECIME

Quoad statum esse, divisionem, & obligationem.

Decima quid sit, unde nova, quae etiam congruentia, ac cor decima pars potius, quam alia quota. Vide verb. *Decima* art. 1. num. 1. ad 6.

Melius da Origine Decimarum differitur, *ibid.* in nov. addit. num. 1. & seqq.

Decima dividuntur in Praediales, seu Reales, & in Personales; ac iuxta varias etiam in mixtas; & denique alim sunt prophanas, & alim Ecclesiasticas; omniqueque explicitio tribuitur, *ibid.* num. 7. ad 12.

Decima considerari possunt materialiter, vel formaliter, prout referuntur; & primo modo iuxta Ministeria Ecclesiae ex omni jure debentur etiam aliunde habent, unde vivunt; si tamen non, ex alia Ecclesiae. Bonae, *ibid.* num. 13. ad 19. sed vide *ibid.* in nov. addit. num. 16. & seqq.

Decima faciendo modo considerata licet in veteri Testamento fuerit debitum ex Jure Divino positivo, tamen tempore ovi debentur solum ex jure positivo Ecclesiastico, *ibid.* num. 20. ad 30.

Decimas de fructu, vel non solvens peccat dupliciter, & contra virtutem Religionis, & contra virtutem Justitiae, ac debet excommunicari, ut etiam impediens, *ibid.* num. 29. ad 32.

DEGIME quibus, & a quibus sint solvenda?

Decima antiquitus solvabantur loci Episcopo distribuenda Clericis Ecclesiae Ministris juxta cujusvis meritum; ex post da juri communi solvenda sunt Parochia, Vide verb. *Decima* art. 2. num. 1. & 2.

Et in locis quidem, in quibus Parochia sunt divisa, ju-

ria assistentiam pro Decimis habet utique Parochus, non item Episcopus, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Sed si Episcopus pro decima agat adversus Possessores bonorum, datum non est illi declinare solutivum Decimarum hoc loco obtento, quod Jura assistentia pro Decimis non Episcopus, sed Parochus habet, maxima si Parochus Episcopo adhaesit, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Decima praediales de jure communi solvenda sunt Parochio loci, non solum a Parochianis propriis, sed etiam ab alienis de agris, & praediis, quae intra limitata Parochia exstiterint, nisi contraria sit legitima consuetudo, *ibid.* num. 3. & 4.

Decima ovium, aliorumque animalium, quae dimidia parte anni morantur, & pascuntur intra limitata Ecclesiam praedialia, & altera dimidia parte anni morantur, & pascuntur intra limitata Ecclesiam Parochialia, debent solvi pro medietate utrique Parochio; ut etiam eorum, quae in non jacent, & dormiunt, & in alia pascuntur, *ibid.* num. 5. & 6.

Quando oves &c. nec morantur, nec pascuntur per annum anni partem in Parochia Domini sui, sed in alia, nulla decimarum debetur Ecclesiae Parochiali Domini, sed illi, cui morantur, & pascuntur; nec sunt solvenda Parochia Regionum, per quas praedicta transitum faciunt, & redeunt in domicilium, *ibid.* num. 7. & 8.

Decima personales de jure communi solvenda sunt Parochio illius Ecclesiae, ubi quia percipit Sacramenta, & audit Divina, etiam alibi licet in g. obligatione reportat; & quid si Parochianos extra residet, vel domicilium mutaverit, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Decima personales sunt dividenda inter pinas Ecclesiae parata tempora, quo Parochiani in eis audient Divina, & recipiunt Sacramenta; & quid si Artifex in duorum Parochiarum consilio domicilium habet, *ibid.* num. 12. & 13.

Si quia percipit Sacramenta in Parochiali, Decima personales partem debentur Ecclesiae Baptismali ratione Baptismi, & partem Parochiali propter reliqua Sacramenta: alii autem aliter sentiunt; ideoque attendenda consuetudo, *ibid.* num. 14. ad 19. *in fine*.

Quando Parochia a liqua dismembratur, & erigitur nova Decima praedialia ad Matricem pertinentes ovi transiunt ipso jure in noviter erectam, remanent apud Matricem, alii eas Episcopo novo Parochio ad praescriptum Trid. assignaverit; & contra vero da decima personalibus, *ibid.* num. 19. ad 24.

Decima varia in casibus debentur integram soli Episcopo; illique singuli citare referuntur, *ibid.* num. 25. ad 28.

Decima etiam Canonica Cathedralium, vel Collegiarum, ac alia Clericis simplicibus Beneficiis habentibus sunt de jure communi solvenda secundum eam portionem, quae eorum Mensis, Dignitatibus, aut Beneficiis legitime suboritur Ecclesiastica est assignata, sicuti & quando eorum Beneficiis ex decimis legitime sunt fundata, & quid, *ibid.* num. 29.

Decima debentur omnibus supradictis Clericis Beneficiis, qui ex Officio in spiritualibus populo ministrant, etiam si divites sint, & male vivat, *ibid.* num. 30. & 31.

Omnes fideles Parochiani, nisi aliquo speciali titulo, seu jure sint exempti, tenentur solvere decimas, tum praediales, tum personales; immo & Heretici, *ibid.* num. 32. & 33.

Etiam Judaei, & Ismaeles tenentur solvere decimas praediales ex fundis, & praediis, quae decimis erant obnoxii, antequam ad eorum manus perveniant; non tenentur tamen ad personales, *ibid.* num. 34. & 35.

Clerici simplices, & non Curati tenentur solvere decimas, tum praediales, tum personales de lucris, bonis, & fructibus seculari jure acquisitis; & contra vero da bonis Ecclesiasticis titulo Beneficii, aut alio titulo Clericali acquisitis, exceptis praediis, agris, & aliis fundis, ex quibus antequam in dotem Beneficii assignarentur, decima solvi solent, *ibid.* num. 36. 37. & 38.

Clerici Curati quocumque Dignitate praediti, ut Episcopi, Abbates &c. tenentur solvere decimas praediales de fructibus bonorum titulo temporali, seu seculari acquisitionem, *ibid.* num. 39.

Praefati etiam tenentur ex praediis, fundis, & agris Ecclesiasticis seu Ecclesiae dotalibus in altera Parochia positis, si de illis antequam in dotem Parochia perveniant, decime

ma alteri Parocho solvi solebant. *ibid.* num. 40.

Non tenentur tamen de bonis mere Ecclesiasticis in *Pro-*
pria Parochia acquisitis, nec ad Decimas personales. *ibid.*
num. 41. ad 43.

Regulares de jure communi tenentur solvere Decimas
prediales, & personales nisi specialiter privilegio, vel legi-
tima consuetudine sint excepti. *ibid.* num. 44. & 45.

Hodie tamen Regulares omnes aliquo saltem modo a sol-
vendis Decimis sunt exempti per privilegia partim juri com-
muni inserta, partim specialiter concessa, & cuncta ample
elucidantur undequaque. *ibid.* num. 46. ad 55.

Bona, & pradia, quae solutioni Decimarum sunt obno-
xia, remanent eidem oneri subiecta, etiam si ad Regulares
exemptos transierint, nisi a Sede Apostolica speciale privi-
legium eos specificè quoad tales Decimas eximent obti-
neant. *ibid.* num. 56. ad 59.

Ad decimas solvendas non tenentur Regulares non pos-
sidentes stabilia, & qui de elemosynis vivunt. *ibid.* num.
60. 61. & 62.

DECIME ex quibus sebra, quo modo, tempora, & loco sunt solvenda?

De jure communi solvenda sunt decima praelata de omni-
bus fructibus, seu proventus bonorum omnium tam mo-
bilibus, quam immobilibus licite acquisitorum, & ag-
gugantur in specie ea, de quibus solvenda. Vide verb. *De-*
cima art. 3. num. 1. & 2.

Decima praelata solvenda sunt, nequid de omnibus heste
acquisitis, sed etiam de illicitè acquisitis, econtra vero
quoad personales. *ibid.* num. 3. 4. & 5.

De licite tamen acquisitis, & heste retentis decima dari
debet, & accipi possunt; non expedit tamen ut illas Ec-
clesiis Ministri repetant, donec fide turpiter viuentes non se
emendaverint. *ibid.* num. 63.

Decima non sunt solvenda ex bonis acquisitis titulo heredi-
tatis, Legati, vel Donationis. Si tamen sint fructifera, &
ex illorum fructibus nondum sit pro illo anno solute deci-
ma, debent solvi ab eo, qui coram domum, & posses-
sionem acquisivit, sicuti tenebitur ex post quotannis illas
solvere. *ibid.* num. 8. & 9.

Decima praelata solvenda sunt integre absque ulla dedu-
ctione femina, vel capenarum, quae in colendis pradiis,
& collendis fructibus, pro custodia animalium sunt. *ibid.*
num. 10.

Insuper decima praelata solvenda sunt integre absque
ulla deductione tributorum, & censuum praelialium, vel
aliarum exactionum, ita ut ante praestationem ipsarum in-
tegre solvi debeant, vel si prius tributa non decimate sol-
vantur, & ipsa decima debeant, sive decima inde solve-
re cogitur, si tributa recipit. *ibid.* num. 11.

Decima personales solvenda sunt onus deducit prius ca-
pensu, & praelata solvenda sunt statim ac fructus sunt a
loco separati, & collecti; & hoc magis declaratur. *ibid.*
num. 11. ad 16.

Decima praelata solvenda sunt pluries in anno, si pradia
pluries in anno seminantur, & pluries in anno fructus pro-
ferant; personales vero solvantur omnes in fine ejusque
anni, sicut alii censu &c. nisi aliter adfuit consuetudo,
ibid. num. 17. & 19.

Consuetudine fieri potest, ut quidam fructus a Decimis
sint exempti. *ibid.* in nov. add. num. 1.

An vero Decima debeatur, si in pradiis, quae fructus se-
sebant Decima obnoxios, substituitur fructus, qui deci-
mae minime erant subiecti; Vide *ibid.* in nov. add. num. 3.
& seqq.

Consuetudine etiam fieri potest, ut Decima, quae in fru-
ctibus ipsis debetur, solvantur in pecunia. *ibid.* in nov.
add. num. 8. & 9.

Circa locum, in quo solvenda sunt decima, si attenda-
tur jure commune, videtur, quod Parochiani propriis sum-
ptibus teneantur illas deferre in domum, vel horreum Pa-
rochialis vero attenditur consuetudo jam fere ubique intro-
ducta, Parochi ipsi, aliique Decimatores teneant Decimas
colligere, & suis expensis in domum deferre. *ibid.* num. 20.
& 21.

DECIMANDI Jus a quibus, & quibus modis acquiri, & concedi possit?

Biblioth. Ferrar. Tom. VIII.

Clerici acquirere possunt jura decimandi variis modis.
Primo Papae concessione, seu privilegio; Vide verb. *Decima*
art. 4. num. 1.

Secundo per consuetudinem legitime praescriptam, & ad
legitimam ejus praescriptionem acquisitum tempus apponit-
ur. *ibid.* n. 2. ad 5.

Tertio per transactionem; & haec facta cum legitima au-
thoritate, & consensu superiorum, obligat etiam successores,
aliter non. *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Quarto donatione, dummodo adfuit solemnitas ad aliena-
tionem rerum Ecclesiasticarum requiritur; si tamen ea
donatio sit facta a Laico Ecclesiae, vel loco Religioso, suffi-
ciat solus Episcopi consensus. *ibid.* num. 6. & 10.

Quinto permutatione, cum solemnitatibus tamen ad aliena-
tionem necessariis. *ibid.* num. 11. & 12.

Sexto per compromissionem in Arbitrio itidem cum so-
lemnitatibus praedictis. *ibid.* num. 13. & 14.

Laici nullo modo possunt acquirere jura decimandi, qua-
tenus spirituale, sive fundatum in titulo spiritualis Officii,
seu obligatione ministrandi spiritualia; bene vero per spiri-
tualem concessionem, seu Privilegium summi Pontificis
praefecto titulo, ac jure spirituali, & spectato tali jure non-
nulli ut quod temporale. *ibid.* num. 15. & 16.

Sed vide *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Imo olim etiam Episcopi, ac alii Ecclesiarum Praelati
jus percipiendi tales decimas in Feudum, vel Emphyteusiam
perpetuo concedere poterant; hodie tamen id sine consensu,
& facultate Summi Pontificis facere amplius non possunt t
at concessiones jam ante contraria decreta facta subsistunt.
ibid. num. 17. 18. & 19.

Laici nulla praescriptione, & consuetudine etiam immem-
orabili acquirere possunt jura decimandi; & hinc iura nu-
per allata datur quod exigunt, ut illi decimas retinere va-
leant. *ibid.* num. 20. at. & 21.

An Laici jura decimandi, quod ex legitimo titulo possi-
dent, in alios transferre possint Laicos sine auctoritate Pa-
pe? *ibid.* num. 23. & 24.

DECIME quoad modos, quibus potest quis eximi ab ipsis solvendis, & quoad iudicem competentem in earum causis.

Primas modus, quo potest quis eximi ab obligatione
solvendi decimas, est privilegium concessum a Summo Pon-
tificis, qui id valide potest; Vide verb. *Decima* art. 5. num.
1. & 2.

Ut Apostolicum Privilegium de non solvendis Decimis,
efficax sit, continere debet expressam Deroagationem Con-
cilii Lateranensis sub Innoc. III. relata in cap. *Abper*, de *De-*
cimis, *ibid.* in nov. add. num. 3. & seqq.

Ad Decimas, quae a Laicis, maxime Principibus, per-
cipiuntur, vires suas pertrahit Privilegium Apostolicum
etiam, quo generaliter est concessa exemptio a Decimis. *ibid.*
in nov. add. num. 8.

An id obtinere debeat etiam in casu, in quo denuo De-
cima a Laicis ad Ecclesiam perveniunt. *ibid.* in nov. add.
num. 9.

Nec privilegium Apostolicum de non solvendis Decimis
alicujus efficacie est quoad Decimas debitas ipsis Ecclesiae,
si eorum favore accesserit munimen alicujus Concordiae.
ibid. in nov. add. num. 10.

Privilegium eximens a Decimis cessat, quando incipit
esse enormiter praedictiofium Ecclesiae Parochialibus, &
in dubio recurrendum est ad Papam. *ibid.* num. 3. & 4.

Insuper cessat, & amittitur per non usum, seu por-
tionem per usum contrarium, quo privilegium decimas per 40. an-
nos solvunt, & potest etiam amitti transactione, & con-
ventionis factae inter partes. *ibid.* num. 5. & 6.

Privilegium de non solvendis Decimis vim suam amittit
illis omnibus modis, quibus suam amittit vim quaecumque
aliud Privilegium. *ibid.* in nov. add. num. 11. & 12.

Hos autem modos vide verb. *Privilegium* ad Indicator.
ibid. in nov. add. num. 21.

Secundus modus, quo potest quis eximi ab obligatione
solvendi decimas, consuetudo, vel praescriptio vel in totum
vel in partem; talis tamen consuetudo debet esse uniformis,
universalis, & per septimum 40. saltem annorum. *ibid.* num.
8. ad 15.

Quod concernit praescriptionem, videndum ad Decima
N a per-

percipiuntur ab eo, qui habet auctoritatem Juris, an ab alia Ecclesia, an a Laica; & vide hanc omnium præscriptio-
num exam. *ibid.* in not. *add.* num. 1. & seqq.

Ad solum Judicem Ecclesiasticum privative quoad laicum
pertinet causæ Decimarum, si agatur de proprietate, & ju-
ra percipiendi Decimarum, aut quem pertineat, vel de privile-
gio, aut prescriptione earum, aut de exemptione a solu-
tione earumdem, & potest etiam per censuram procedere,
ibid. num. 16. 17. & 18.

DECLARATIONES, ET DECRETA SACRARUM CONGREGATIONUM.

Decreta, & declarationes Sacrarum Cong. idem non faciunt,
nisi afferantur in forma authentica, & etiam non authentica,
quoties a sede digna allata sunt in veneratione habenda,
alia uti valet Jurex, ac juxta aliquos in foro conscientie
obligant; Vide verb. *Declarationes*, & *Decreta* numer. 1.
add.

Hinc Decreta Sacrarum Cong. sunt ab omnibus semper
creverunt amplectenda, & in dubio, recurrendum est ad
Sacrum Cong. Regesta, *ibid.* num. 5. & 6.

Et dato lapsus quod in Regesto Secretarii aliquod allat-
um Decretum non reperitur, sufficit quod eo apparet
per relationem, vel Epistolam, vel notationem proprio
Characteri fidei. Cardinalis causæ Pontificis, *ibid.* num. 7.
Decreta, seu declarationes Sacrarum Cong. consulto San-
ctissimo fidei habent vim legis secundum multos Auctores
in utroque foro ut leges generales, *ibid.* num. 8. & 9.

Quam sententiam amplectimur, si Sacrum Cong. de-
clarationes habeant tres sequentes conditiones, scilicet
quod sint approbate a Summo Pontifice, quod sint signa-
mento, aut Sigillo Cardinalis Penitenti, & Secretarii, &
quod sint sufficienter promulgata, *ibid.* num. 10. & 11.

Quod Declarationes autem Sacrarum Cong. consulto
Sanctissimo factas, authentice forma exhibitas, dicendum
est, quod habent vim legis, ac proinde obligant in utro-
que foro, licet publice non sint promulgata, *ibid.* num. 12.
add. 13.

Alia Videlicet. *Refinitio Sacrarum Congregationum.*
DECOCTIO, DECOCTOR; Vide verb. *Refinitio* art. 5. &
num. 49. *add.* 59. & verb. *Salutatio* num. 1. & 6.

DICATIONIS FESTUM.

Dicationis Festum extra actum Congregationis non potest
amplius mutari ab Episcopo inconsulta Sede Apostolica;
Vide verb. *Refinitio Sacrarum Cong.* num. 70.

Potest autem Consecrator Ecclesie in actu Consecrationis
statuere aliam diem pro Anniversario ejusdem Consecratio-
nis, *ibid.* num. 71.

Si Ecclesiam dedicationi occurrat in Festo Nativitatis B.M.
V. fit dies, *ibid.* num. 72.

Dedicatio Ecclesie Cathedralis celebrari debet a Secularibus
in tota Diocesi sub ritu a. Classis, sed hoc octava, præter-
quam in ipsa Civitate, *ibid.* num. 119.

Dedicatio Ecclesie Regularium ab illa celebrari debet sub ritu
prime classis cum octava, *ibid.* num. 120.

Dedicatio vero Ecclesie Cathedralis a Regularibus celebrari
debet solum sub ritu a. classis, *ibid.* num. 120.

Dedicatio Salvatoris, & Apostolorum; Item octava Dedicatio-
nis dividit Vesperas cum duplici minora, *ibid.* num. 121.

DEFENSOR.

Defensor matrimonii quis, & a quoquam deputandus, illius
munus, iuramentum; Vide verb. *Defensor* in *add.* Auct. num. 1. *add.* 11.

Defensor Professionis Regularis deputandus quisnam sit, & a
quo, illiusque munus; Vide verb. *in add.* Auct. num. 12. &
seqq.

DEFINITIVA sententia; Vide verb. *Sententia* num. 4. &
per per tot.

DEFLORATIO, DEFLORARE, Videlicet. Verb. *Stuprum*, *Stuprator*.

DEFUNCTORUM OFFICIUM; Videlicet. Verb. *Officium Defunctorum*.

DEGRADATIO.

Degradatio est duplex Verbalis, & Realis, five Actualis. Ver-
balis quæ fit, Vide verb. *Degradatio* num. 1.

Per degradationem verbalem Clericus non amittit privi-
legium Fori, & Canonici, nec characterem; & sic Sacerdos
valide conficit Eucharistiam, etiam si Hereticus, & valida
absolvit per mortis articulo, *ibid.* num. 2. *add.* 5.

Degradatio Realis, seu Actualis quæ fit? Per hanc amittitur
privilegium Fori, & Canonici, non tamen character, nec
potestas valida consecrandi, & absolvendi per mortis ar-
ticulo, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Nec si degradatus liberator ab onere recitandi Horas Ca-
nonicas, & servandi perpetuam Castitatem; Sacra tamen
Congr. Concilii & Clementis XI. cui ipsa Congregatio dubium
resolvendum reservarat, voluit hoc decidere quoad obliga-
tionem recitandi Officium in Damato ad Tricemes, *ibid.* num. 9.

Quæ sint crimina, ob quæ de jure deveniri potest ad de-
gradationem, seu depositionem verbalem, vel ad degrada-
tionem realem, seu actualem, & assignator Solemnitatis
servanda forma, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Degradatio Realis, seu Actualis, & solummodo non potest fieri
nisi ab Episcopo consecrato, nec committi potest Abbati, alii-
que inferioribus, *ibid.* num. 13. 14. & 15.

Degradatio vero verbalis potest fieri ab Episcopo electo, &
confirmato, licet eodem consecrato, etiam per suum Vi-
carium Generalem, & Sede vacante a Capitulo, vel Vica-
rio Capitali, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Ad degradationem, seu Depositionem faciendam requi-
ratur olim certus Episcoporum numerus pro diversitate
deponendorum; & assignatur, *ibid.* num. 19. *add.* 20.

Afferitur, & referatur dispositio Concilii Tridentini. quoad de-
gradationem nunc attendenda, *ibid.* num. 21. *add.* 22.

Prælati Regulares de jure communis non habent potesta-
tem degradandi degradatione Reali, seu actuali suos sub-
ditos, nisi speciali facultate privilegio, vel consuetudine
a Rom. Pontifici tolerata, & ab ipsa fieri potest verbalis,
ibid. num. 20. 21. & 22.

Indicatur *Statutum de veteri & nova disciplina circa de-
gradationem*, *ibid.* in not. *add.*

DELECTATIO MOROSA.

Delectatio morosa generatim sumpta quid sit, quomodo dif-
ferat a desiderio illicito, unde sit dicta, & tria requista ut
sit lethalis, quæ sint; Vide verb. *Delectatio morosa* num. 1.
add. 4. Quid sit affectus implicitus explicatur, *ibid.* in not.
num. 1. *add.* 4.

Delectatio morosa est triplex, scilicet de ra cogitata, de co-
gitatione, & de modo; voluntaria, & deliberata de ra co-
gitata formaliter mala est peccatum mortale, vel veniale,
prout obiectum est gravior, vel leviter malum; de cogita-
tione, cognitione, vel speculatione rei illicitæ non est
peccaminosa, ut nec de modo artificioso, seu casuoso vel
illicito, *ibid.* num. 5. *add.* 2.

Corrigitur num. 7. Auct. *ibid.* in *add.* 3. B.

Delectatio morosa speciem peccati non accipit a circumstantiis
personæ circa quam; facit autem de desiderio illicito circa
consonantiam conjugatam, vel Sacram, *ibid.* num. 9. & 10.

Expenditur & explicatur num. 9. Auct. *ibid.* in *add.* 3. C.
Ligatus voto Castitatis, si mortis delectator, debet in
Confessione circumstantiam sue personæ explicare, *ibid.*
num. 11.

Morosam delectationem, seu desiderium capere de re alie-
na prohibita sub conditione: *Si tuleris per prohibitum non est*, &
non est peccatum mortale, quoties talis conditio vere
aucter malitiam, secus vero, si econtra, & in per fa malitia,
ibid. num. 12. 13. & 14.

Delectatio morosa de re materialiter tantum mala v. g. de
pollutione, homicidio &c. facta sine culpa in somno, ebrie-
tate, amentia, & ignorantia, vel errore invincibili, est
peccaminosa, sicuti sunt tales res in se, focus si sub aliqua
ratione boni, vel quatenus causa boni effectus, *ibid.* num.
15. *add.* 15.

Delectare rem materialiter tantum malam, ut fornicationem,
homicidium &c. in somno, abstergeat, ignorantia, &
causa invincibili &c. est peccatum mortale ejusdem speciei
cum actu desiderato; licitum tamen est desiderio, vel
affectu simplici, & inefficaci optare, ut pollutio meræ natu-
ralis, & omnino involuntaria in somno evaniscit, ob aliquem
bonum finem, *ibid.* num. 16. *add.* 16.

Delectio morosa de actu conjugii inter conjuges præsentem,
dam-

dummodo absit periculum pollutionis, non est mortalis, immo conjugalique mortis interitus, si de meriti copula, alteri conjugi abstant, cogitant la re cogitata morose delectetur, secus tamen, si in actu conjugii marose delectetur in alterius imaginatione, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Delectatio morosa venerea, & directe volutris tam ex copula futura cogitata, quam ex cogitationibus, aspectibus, tactibus, osculis, amplexibus libidinosis, est ipsius prohibita sub mortali, *ibid. num. 27.*

Quid de osculis, tactibus, & amplexibus non impudicis inter Sponsos sentiendum, *ibid. num. 28. & 29.*

Castigatio *num. 28. & 29. Aulor. ibid. in add. lit. A.*

Vidam mortaliter peccat, si voluntarie consentiant in mutum delectatione sensitiva, qui ex recordatione copula maritalis naturaliter oritur, sic tamen licita est rationalis delectatio, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Corrigitur *num. 31. Aulor. ibid. in add. lit. A.*

DELEGARE, DELEGATUS.

Delegare quid sit, & quis sit Judex delegatus, & in quo differat ab ordinario, Vide Verb. *Delegare, Delegatus num. 1. & 2.*

Judices delegati alii sunt a Jure, & alii ab homine; Qui sint, & quae eorum jurisdictionis *ibid. num. 3. ad 12.*

Alii sunt Delegati, & alii subdelegati, *ibid. num. 13.*

Quid delegare possint, *ibid. num. 14. & 15.*

Delegatus ab alio, quam a Principe, non potest causam alteri subdelegare, sicut vero si sit Delegatus ad universitatem causarum, *ibid. num. 16. & 17.*

Delegatus a Principe Supremo, quando possit, vel non causas alteri subdelegare? *ibid. num. 18. ad 24.*

Illustratur *num. 28. Aulor. & solvitur questio, an Delegatus ab aliquo Sac. Congregatione Urbis dici queat Delegatus a Principe, ita ut possit subdelegare, ibid. in nov. add. num. 22.*

An delegato Vicario Generali, delegatus etiam dici debeat successor in eo Officio, *ibid. in nov. add. num. 23.*

Judicia Delegati qui esse possint, vel non? & qui compelli possint ad acceptandam delegationem, *ibid. num. 25. ad 28.*

Delegatus Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus, cujus dignitate esse debeat, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

Delegatus Episcopi, vel alterius inferioris Ordinarii quis possit esse, *ibid. num. 32. & 33.*

Episcopi, aliique Pape inferiores non possunt Laico delegare causam spirituales, *ibid. num. 34.*

Imo neque possunt causam spirituales delegare Laico judicandum una cum Clerico, *ibid. num. 35.*

Neque delegare possunt Laico causam criminalem Clericorum, *ibid. num. 36.*

Imo neque possunt delegare causas criminales Clerico conjugato, *ibid. num. 37.*

Possunt tamen probabiliter delegare Laici causas Clericorum mere Civiles, plurimi vero contrarium sentiunt, *ibid. num. 38. & 39.*

Papa potest eundem causas Civiles, & Criminales Clericorum, sed etiam quasdam alias Ecclesiasticas delegare alicui Laico, v. g. Regi, non tamen tollere Clericorum exemptionem in locum, *ibid. num. 40. & 41.*

Delegati jurisdictionis, & Officium expirat morte Delegati, si delegatio fuit personalis, secus vero si delegatio non fuit personalis, *ibid. num. 42. & 43.*

Delegati jurisdictionis, & Officium expirat per mortem Delegantis re adhuc integra? Secus autem si res non sit amplius integra, *ibid. num. 44.*

Quid requiratur ad hoc ut res non sit amplius integra, *ibid. num. 45. ad 52.*

Delegati jurisdictionis cessat per cessationem Delegantis ab Officio, re adhuc integra, *ibid. num. 53.*

Subdelegati jurisdictionis quando expiret, *ibid. num. 54. & 55.*

Delegati jurisdictionis, & Officium expirat per revocationem Delegationis sum a Delegante, vel ejus Superiore faciente *ibid. num. 56.*

Princeps, seu Judex Ordinarius Delegationem potest delegatorem libere revocare, etiam re non amplius integra, *ibid. num. 57.*

Delegatus a Principe Supremo quando possit revocare delegationem a se alteri factam, *ibid. num. 58. & 59.*

Delegati jurisdictionis cessat lapsu præfati ubi temporis, & finito negotio, ad quod fuit delegatus, & si ipse Delegatus tuncquam suspensus recusetur, *ibid. num. 60. ad 62.*

Jurisdictionis delegatus an partium consensu non expresso, tum tacito prorogari queat de loco ad locum, nec non de tempore ad tempus, *ibid. in nov. add. num. 14.*

Quid importet determinare, num Episcopus procedat uti delegatus S. Sedis, an uti Ordinarius, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Alioque effectus referuntur, si dicatur Episcopus procedere uti delegatus S. Sedis, *ibid. in nov. add. num. 2.*

Regula traduntur, quibus discerni possit num Episcopus procedat uti delegatus S. Sedis, an vero uti Ordinarius, *ibid. in nov. add. num. 4. & seqq.*

DENUNTIATIO

Quoad delicta spectantis ad S. Officium.

Afferunt in prima Edictum Universale suprema Inquisitionis Romanæ; Vide verb. *Denuntiatio num. 1.*

Ex vi talis Edicti, & aliorum Edictorum particularium Inquisitionis, seu Ordinariorum consueque respectum Diocesis, qui sunt denunciandi, *ibid. num. 2. ad 8.*

Corrigitur & illustratur *num. 6. Aulor. ibid. in add. lit. 2.*

Ad denuntiandum ex vi Edictorum, quæ personam tenentur, *ibid. num. 9.*

Afferunt ad id Edictum Universale suprema Inquisitionis Romanæ, *ibid. num. 10.*

Sub talibus Edictis tam quoad denuntiandum adivum, quam passivum, quæ aliam personam comprehenduntur, *ibid. num. 11. 12. & 13.*

An quæ dicta sunt de ipse formaliter Hereticis, dici debeant etiam de ipse solum de Heresi suspectis? *ibid. num. 14. & 15.*

Hereticus, aut suspectus de Heresi quando tenentur denunciare se ipsum, *ibid. num. 16.*

Item Hereticus socios criminis quando tenentur denunciare complicem, *ibid. num. 17.*

Catholicus non tenentur denunciare Hereticos in loca, in quibus sunt permixti, id scientibus Episcopis, & Inquisitionibus, *ibid. num. 18.*

Obligatio denunciandi formaliter Hereticum, & alios eos quantumvis vebementer de heresi suspectos, quanto tempore perseveret, *ibid. num. 19. ad 21.*

Viget obligatio denunciandi Hereticum, quamvis credatur jam emendatus, *ibid. num. 22. & verb. Subjunctis ad turpia in Sacramentali Confessione num. 47.*

Viget obligatio denunciandi delinquentem, etiam si statim post commissum delictum poenitent, si in ipso cognoscatur fuisse plenum advertentiam, & deliberationem ad sic delinquendum, *ibid. num. 23.*

Quale periculum liberet ab obligatione denunciandi formaliter hereticum, & suspectum de Heresi, *ibid. num. 24. & 25.*

Licet quis, aut quæ semel tantum maleficium, sortilegium, aut superstitutionem fecerit, adhuc debet denunciari, *ibid. num. 26.*

Accedens ad Confessionem animo non confitendi peccata sed inducendi Confessionem ad Heresim, est a Confessione denunciandus, *ibid. num. 27.*

Non tenetur tamen, nec potest Confessionem denunciare Hereticum quem talis scit ex veris ipsius Sacramentali Confessione, *ibid. num. 28.*

Imo eundem Confessionem, sed nec qui casu aliquo talem poenitentem suam Heresim Confessione vere Sacramentaliter contententem audivit, debet, ac potest denunciare, ac revelare, *ibid. num. 29.*

Non caratur tamen a denunciando Hereticum formaliter Confessionem scientem delictum ratione consilii a se prout, nisi consilium a se petatur, & detur in Sacramentali Confessione, *ibid. num. 30.*

Ab obligatione denunciandi Hereticum, aut suspectum de Heresi non excusat secretum naturale, & sub juramento de non revelando. Nec etiam, si delictum sit occultum, & proba-

probat non possit, nec qui commissum delictum audit a persona digne digna, *ibid.* num. 31. ad 32.

An autem denunciatur teneatur, qui audit a persona levi, & non fide digna? Vide verb. *Confitentia* num. 36.

Quando plures sciunt commissum delictum, etiam unus denunciaverit, non excusantur nisi ab onere denunciandi, *ibid.* num. 35.

Denuntiatio Hæretici ex malitia, aut suspecti de Hæresi est facienda nulla præmissa correctione interna, atiam si similiter emendatio speretur, *ibid.* num. 34.

Denuntiatio est facienda intra terminum in Edictis præfixum, *ibid.* num. 37.

Qui sine iusta causa, & legitima impedimento non denuntiat intra præfixum terminum, quomodo peccet, & in qua censuras incurrat, & an teneatur adhuc post elapsam diem tamen denuntiare, *ibid.* num. 38. & 39.

Denuntiatio in Regnis Hispaniarum, ac in aliis Regnis & Provinciis, cui fieri debeat, *ibid.* num. 40.

Pœnitens culpabiliter omittens denuntiationem, quando, quo onera, & a quo Confessio possit absolvi, *ibid.* num. 41. ad 44.

In aliquibus tamen casibus expedit, quod Confessarii absolvant pœnitentem ante factam denuntiationem, *ibid.* num. 45.

Confessarii cautissime procedere debent circa imponendam pœnitentibus obligationem denunciandi, *ibid.* num. 46.

In casu, quo reperitur vera obligatio denunciandi, nec possit pœnitens induci ad personam denunciandum, quid agendum? *ibid.* num. 47.

Quamvis Confessarius non moneat pœnitentem de obligatione denunciandi, adhuc pœnitens ad id teneatur, *ibid.* num. 48.

Confessarii, qui culpabiliter, & maliciose non moneant pœnitentes de obligatione denunciandi, seu docent ad id non tamen, sunt denunciandi Episcopis, vel Inquisitoribus, *ibid.* num. 49.

Denuntiationes quomodo fieri debeant, *ibid.* num. 50.

Omittentes denunciare hæreticum, vel suspensum de hæresi, & testes veritatem celantes, vel minucentes, an sint de hæresi suspecti, & ipsi denunciandi, *ibid.* num. 51. ad 53.

Legitime impeditus, durante impedimento, non teneatur denunciare per alium, *ibid.* num. 54.

Alia ad rem. Vide verb. *Hæretici*, verb. *Libri prohibiti*, verb. *Sigillum Sacramentalis Confessionis*, verb. *Substantia ad scripta*, & verb. *Superfluitas*.

DE DENUNTATIONIBUS MATRIMONII.

Denuntiationes Matrimonii quid sint? Vide verb. *Dragmaticam Matrimonii* num. 1.

De illarum origine, *ibid.* in not. add. num. 1.

Denuntiationes matrimonii sine gravi causa non sunt omittende, nec super trina denuntiatione est facilis dispensatio, *ibid.* in add. *Aut.* num. 69. & seqq.

Dispensandi facultas adempta est Nuncio Apostolico in Regno Poloniæ commoranti super denuntiationibus matrimonii, *ibid.* in add. *Aut.* num. 91.

Denuntiatio in Lea pro contestandis matrimoniis in Serbia, & suis limitibus Regionibus est servanda, *ibid.* in add. *Aut.* num. 92.

Si Matrimonium contrahitur sine legitima dispensatione absque prævisis denuntiationibus quia potest, *ibid.* num. 1.

Aliquamoties potest contra fieri contrahentes, contra Parochos, & contra Testes dolose assentes, & ad rem citantur Decreta Sac. Congr. Concil. *ibid.* num. 2. ad 11.

Differtur de tempore, quod a facta denuntiationibus ad Matrimonium elabi debet, ut ex repetantur, *ibid.* in not. add. *Aut.* num. 2. ad 6.

Denuntiationes quando fieri debeant, *ibid.* num. 12. & 13.

Parochus non peccat mortaliter, si uno, vel altero die festo omittat denuntiationes; Dummodo later omnia, & alteram denuntiationem multos dies festos non interponat, *ibid.* num. 14.

Qui intra duas menses post denuntiationes factas Matrimonium non contraxit, non potest aliud inire, nisi alie denuntiationes præmittantur, *ibid.* num. 15.

Denuntiationes, quando omittuntur, debent infra octidua fieri a die contracti Matrimonii, & interim non debet

Matrimonium consummari, *ibid.* num. 16.

Denuntiationes non possunt fieri diebus feri aliis etiam cum dispensatione Episcopi, *ibid.* num. 17.

Possunt tamen fieri in die Profesto, & quando ingens populi multitudo ad Ecclesiam accedit, *ibid.* num. 18.

Corrigitur hic *Aut.*, *ibid.* in not. add. num. 7. & seqq.

Denuntiationes valide fieri possunt extra Ecclesiam, & Missarum solemnitas, & possunt etiam fieri diebus festis, dum cantantur Vespere, *ibid.* num. 19. & 20.

Denuntiationes in Ecclesia, quæ est simul Parochialis, & Collegialis, possunt fieri, vel in Missa Parochiali, vel Cœventuali ad arbitrium Parochi, quando pro utraque est populi cœventus, & etiam eo tempore, quo nuptia sunt prohibita, *ibid.* num. 21. & 22.

Vicarius Generalis non potest impedire, ne Parochus faciat Matrimonii denuntiationes absque sua licentia, *ibid.* num. 23.

Denuntiationes, a quo faciende sint, *ibid.* num. 24.

Si sponsi sint ex diversis Parochiis, vel habuerint plura Domicilia, in qua Parochia debeant fieri denuntiationes, & quid requiratur si sponsi sint ex diversis Diocæbus, *ibid.* num. 25. ad 27.

Confirmatur & illustratur sententia *Aut.* num. 21. exposita, *ibid.* in add. *lit.*

Denuntiationes Matrimonii celebrandi inter externos non sunt faciende a Parocho sine licentia Ordinarii, *ibid.* num. 28.

Denuntiationes in Missarum solemnitas publicæ non possunt Regularibus, *ibid.* num. 29.

Ex iusta causa possunt Ordinarii tamittere denuntiationes Matrimonii, Vicarius Generalis absque speciali mandato, & omnes alii Prelati Ecclesiastici, seu Abbates Jurisdictionem quasi Episcopalem habentes, & proprium Titulorum, *ibid.* num. 30. ad 31.

Illustratur num. 31. *Aut.*, *ibid.* in not. add. num. 11. & seqq.

Episcopus, & quilibet alius Ordinarius, in cujus Diocæsi celebrandum est Matrimonium, potest cum utroque Sponsu dispensare, sicut unus sit alterius Diocæsis; Dummodo saltem Ordinarius alterius contrahentis testetur in sua Diocæsi nullum subesse impedimentum, *ibid.* num. 34.

Sed vide, *ibid.* in not. add. num. 14.

Archiepiscopus non potest remittere denuntiationes in Diocæbus suorum Suffraganeorum, nisi in aliquibus casibus, *ibid.* num. 35.

Episcopus, seu alius Ordinarius potest alteri delegare facultatem dispensandi in denuntiationibus, *ibid.* num. 36.

Vicarius Generalis, non potest facultatem dispensandi in denuntiationibus delegare, *ibid.* num. 37.

Quid requiratur ad licentiam dispensandum in denuntiationibus, *ibid.* num. 38.

Ordinarius si remittat denuntiationes sine iusta, & rationabili causa, peccat mortaliter, *ibid.* num. 39.

Non tamen accessit est, ut Ordinarius huiusmodi causas cognoscat judicialiter; sed sufficit, ut ex informationibus extrajudicialiter habitis sibi videatur iustam dispensandi causam adesse, *ibid.* num. 40.

Ordinarius non solum potest hanc dispensationem concedere, dum est totus suus Diocæsim, sed etiam dum est extralitus, *ibid.* num. 41.

Ordinarius non potest ratione huiusmodi dispensationum præfata imponere aliquam pecuniariam multam, nisi aliquod delictum præberet iustam dispensandi causam, *ibid.* num. 42. & 43.

Enumerantur iustæ principiores easque dispensandi in huiusmodi denuntiationibus, *ibid.* num. 44. ad 51. & in not. add. num. 15. & 16.

Ordinarius licet possit dispensare propter omnes supradictas, & consimiles causas, non teneatur tamen dispensare semper propter omnes, *ibid.* num. 52.

Teneatur tamen Ordinarius (sub mortali) dispensare in denuntiationibus in variis casibus, in quibus, si doceat, potest appellari de injusta datione, *ibid.* num. 60. & 61.

Quid agendum, si Ordinarius adiri non possit, vel de neget dispensationem, & periculum sit in mora, *ibid.* num. 63.

Est qui tenet, denuntiationes non esse necessarias, & omitti posse, si celebratio matrimonii demandata sit decreto

creto alicujus Supremi Tribunalis, *ibid. in nov. addit. num. 17.*

Desponsationes non requiruntur ad validitatem Matrimonii, *ibid. num. 64.*

Obligatio manifestandi impedimenta Matrimonii post factas desponsationes quando viget, vel non, *ibid. num. 67. ad 68.*

DEPORTATIONIS poena quæ sit? Vide verb. *Pena art. 2. num. 11.*

DEPOSITIO quid, a quo, & ob quam causam fieri possit? Vide verb. *Degradatio per tot.*

DEPOSITUM, DEPOSITARIUS.

Depositum potest accipi, & pro re deposita, & pro Contrahendo, & quid sit utrumque? Vide verb. *Depositum, Depositarius, num. 1.*

Depositum ut sit dividitur in Judicialia, & Privatum, & quid depositum Judicialia, quod alio nomine dicitur *Sequestrum*, seu *Significatio*, & hoc potest esse voluntaria, vel necessaria, & itaque assignatur, *ibid. num. 2. ad 7.*

Assignatur aliud genus Depositum Judicialia, *ibid. num. 6.*

Depositum Privatum quid, & quale sit? *ibid. num. 7.*

Depositarius non potest uti re deposita sine consensu expresso, vel tacito Deponentis, secus vero si bona fide existimat id Domino non displicere, *ibid. num. 8. & 9.*

Depositarius quomodo debet depositum custodire, & restituere, *ibid. num. 10. & 11.*

Depositarius adeo tenetur de Dolo, & culpa lata, ut arque valeat pectum de Dolo non praesumendo: Hoc tamen intelligi debet locum de remissione delicti futuri, *ibid. num. 12. ad 14.*

Valeat tamen pactum, ne depositum unquam agatur, quomodo uterque vi ipsa id pactum sit, na de dolo agatur? Vide *ibid. in nov. add. num. 14. & seqq.*

Nam moribus nostris infamia ut apud Romanos invenitur il, qui dolose restitueret depositum vacuaret, *ibid. in nov. add. num. 17. & seqq.*

An exceptio retentionis ob impensam opposi quant depositum, *ibid. in nov. add. num. 20. & 21.*

Depositarius non tenetur de culpa levi, & levissima, excepta praestantibus casibus, qui assignantur, *ibid. num. 15. ad 19.*

Depositarius non obligatur ad praestandum casum fortuitum, exceptis etiam casibus ibidem expressis, *num. 20.*

Depositum potest statim quodcumque voluerit depositum revocare, etiam antequam sit elapsus tempus, pro quo res deposita fuit; & Depositarius tenetur statim rem depositam restituere praeterquam in quinquaginta casibus, qui luculentius explicantur, *ibid. num. 21. ad 28.*

Depositarius non potest retinere rem depositam pro compensatione alicujus crediti erga Depositorem, *ibid. num. 29.*

Ex deposito scilicet penes Clericum v.g. Canonicum, aut Religiosum; seu Rectorem Ecclesiae, vel Monasterii non potest obligari Ecclesia, vel Monasterium, nisi res illa deposita fuerit conversa in utilitatem ipsius Ecclesiae, vel Monasterii, aut Praebendae sua cum Capitulo, seu Conventu Depositum in suam fidem, vel custodiam receperit, *ibid. num. 30. ad 32.*

Depositarius, si in periculo naufragii, hostilia incursus, vel locendii obsequit res suas, & aliena servare, potest res suas pretiosiores salvare pro alicuius minus pretiosas, & in tali casu nihil tenetur restituere, *ibid. num. 33. & 34.*

Si res depositum sint pretiosiores rebus propriis Depositarii, & utraque salvare non possit, tenetur Depositarius eas praefere rebus suis vilioribus, illasque salvare, postpositis propriis minoris pretii, si sit moraliter certus de habenda compensatione de malis propriis, aliter non teneretur eas praefere, *ibid. num. 35. ad 37.*

De deposito miserabili, & quid in illo singularia sit? Vide *ibid. in nov. add. num. 38. & seqq.*

Depositum irregulare quid sit, & illius effectus, *ibid. in nov. add. num. 39. & seqq.*

DESPERATIO quid sit? Vide verb. *Virtus num. 31.*

DETRACTIO

Quoad ejus esse, & modum quibus fieri potest.

Detractio quid sit? Vide verb. *Detractio art. 1. num. 1.*

Quid sit fama? *ibid. num. 2.*

Quid sit honor, & in quo sensu sit maxima bonorum, quam fama, & econtra, *ibid. num. 4.*

Assignatur tria Detractionis divisiones, & explicantur singula, *ibid. num. 5. ad 10.*

Detractio, sive calumniana, sive non calumniana, quando sit peccatum mortale, vel veniale, *ibid. num. 11. & 12.*

St. Thomas doctrina Auctoris illustratur, *ibid. in nov. noviss. ad num. 13.*

Defectus voluntarii perfecti, detractio, quæ de sui natura est peccatum mortale, redditur tantum veniale, vel nullum omnino peccatum, *ibid. num. 13.*

Qui detrahit ex naturali impetu prava consuetudinis, & loquacitatis absque omni advertentia ad damnum proximi, non peccat mortaliter in ipso actu, licet peccet in sua causa, *ibid. num. 14.*

Defectus materialis gravis Detractio evadit solum peccatum veniale, *ibid. num. 15.*

Levitata, & gravitas materiae Detractionis unde attendi debet, *ibid. num. 16.*

Regulariter non est mortale revelare defectus naturales animi, corporis, vel naturarum, vel naturæ defectus morales de aliquo in generali, *ibid. num. 17. & 18.*

Mortaliter tamen peccat, & detrahitis, si quis de detrahente persona in generali dicat, v.g. *si scire quid de illa, quod scilicet, sit cum magno dolore affectum, ibid. num. 19.*

Non est mortale de aliquo ignoto, vel indeterminate male loqui; dummodo tale crimen in aliorum damnum non redderet, *ibid. num. 20. & 21.*

Gravitas tamen, & gravissimum peccat, qui Ordini, seu Congregationi alicui Religiosorum in communi, vel Monasterio detrahitis, *ibid. num. 22.*

Diffamatum in uno crimine de altero valde affini diffamata est tantum peccatum veniale, *ibid. num. 23.*

Afferitur regula generalis ad dignoscendum quando peccatur graviter, vel leviter in huiusmodi materia, *ibid. num. 24.*

Defectus rei occultæ Detractio evadit solum peccatum veniale, *ibid. num. 25.*

Notorium aliud est notorietate juris, aliud notorietate facti, *ibid. num. 26.*

Ad convincendum aliquid notorium notorietate facti quot homines illud scire debeant, *ibid. num. 27.*

Crimen notorium notorietate juris, quando possit evulgari absque injuria, *ibid. num. 28.*

Crimen notorium notorietate facti manifestare, quando sit peccatum mortale, vel veniale, & quando nullimode peccatum, *ibid. num. 29. & 30.*

An sit peccatum contra iustitiam manifestare in alio loco crimen notorium, vel limitare tantum, vel simpliciter, & absolute in aliquo loco particulari, *ibid. num. 31. & 32.*

Occultum aliquibus crimine ab aliis audire non verere, an sit peccatum mortale, aut veniale concurrentibus aliquibus circumstantiis, *ibid. num. 33. ad 35.*

Peccat mortaliter cum obligatione restitutionis, qui infamatum jam emendatum de praeterito, & jam oblitto crimine, damno sine iusta causa infamat, *ibid. num. 36.*

Probabilius mortaliter peccat, qui occultum alterius crimen sine iusta causa manifestat aut, vel alteri viro prudenti non ulterius divulgatur; Secus autem si crimen patrum sit contra seipsum, illudque arret tantum consilii causa, & animo non detrahendi, *ibid. num. 37. & 38.*

Damnificum detrahens, an sit peccatum mortale obligans ad restitutionem, *ibid. num. 39.*

Quid de Historiographia, publica, vel occultæ mortuorum crimina describendis, *ibid. num. 40. ad 42.*

Defectus iustitiae revelandi, crimen occultum revelare non est peccatum, *ibid. num. 43.*

Causa iusta revelandi aliquod crimen verum occultum, alterius sunt praeterita quatuor, quæ enumerantur, & accurate explicantur, *ibid. num. 44. ad 48.*

Detrahens voluntarie & sine causa audire, & cum scilicet potest impedire, est peccatum mortale, *ibid. num. 49.*

Audire detrahentem cum alia indocendo, provocando, adjuvando, peccat mortaliter contra iustitiam, & solum consentiendo, & complacendo in detraktionem peccat mortaliter tantum contra Charitatem; & illam non impediendo quando facile, & commode potest, peccat mortaliter contra Charitatem ex duplici respectu; & delectando solum

solum de gratia, & lepiditate detrahentes, non esset inde culpandus peccati gravia, *ibid.* num. 54. ad 11.
Seipsum ipsamque, an sit peccatum, *ibid.* num. 58. & 59.

DETRACTIO quoad obligationem testimonialis
famae, & quoad causam eamdem
a tali testimonio.

Qui crimen falsum alicui scilicet imposuit, tenetur di-
ctum suum retractare etiam sub iuramento, & adhibendo
testes, si ita res exigit; & tali modo se retractando reuoca-
re credit absque rationabili causa, ipse ad nihil aliud tenetur; *vid. verb. Detractio art. 1. num. 1. & 2.*

Qui crimen alicuius verum, sed occultum iniuste produ-
dit, ad quid tenetur, *ibid.* num. 3. & 4.

Qui revelavit alterius crimen aliquibus sub secreto, an
tenetur apud illos tantum famam restituere, *ibid.* num. 5.

Quid, quando ea detractio oritur damnam etiam in
bonis fortibus, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Detractor, si supervixerit ei cui detraxit, tenetur famam re-
stituere quamvis defuncto, *ibid.* num. 9.

Detrahens inadvertenter, & sine culpa, & postea cognoscens
se detraxisse, ad quid tenetur, *ibid.* num. 10. ad 11.

Qui de Cajo v. g. revelat grave crimen, & advertit au-
dientem per errorem intelligere de Titio, tenetur ex iustitia
restituere Titio, *ibid.* num. 15.

Assignantur, & explicantur decem causae excusantes De-
trahentem a restitutione famae, *ibid.* num. 14. ad 23.

DETRUSIONIS in alium Monasterium penae quae sit? *Vide* verb.
Pena art. 1. num. 11.

DIACONATUS quid sit? quae ejus materia & forma? & quan-
do fuerit institutus? *Vide* verb. *Ordo art. 1. num. 45. 46.*
& 47.

DIACONISSA.

Diaconissarum munus, & quodvisque perdurat, *vid. verb.*
Ordo art. 1. in not. noviss. ad num. 16.

DIACONUS.

Diaconi Orientalis Ecclesiae, qui ordinati fuerint in statu con-
cubitu, non possunt matrimonium contrahere; *Vide* verb.
Diaconus in add. Auth. num. 1. & 2.

De Diacono Copula ordinarii in infantili aetate quoad
matrimonium; *Vide* *ibid.* in add. *Auth. num. 3. & seqq.*

DIAMETER & Axis quomodo differant inter se? *Vide* verb.
Mundus num. 127.

DIES unde dictus, quid sit, ejusque divisiones assignantur;
& explicantur; *Vide* verb. *Mundus num. 3. ad 16.*

DIETA quot militaria continent? *Vide* verb. *Beardillia art. 5.*
num. 10.

DIFFAMATIO quid sit? *Vide* verb. *Detractio art. 1. num. 9.*

DIGNITAS quid sit? *Vide* verb. *Beneficium art. 1. num. 16.*

DILAPIDATIONIS poenae quae sit? *Vide* verb. *Pena art. 1. a*
num. 93. ad 96.

DILECTIO. *Vide* verb. *Virtus a num. 34. ad 57.*

DISSIDORIÆ, seu Dissimilioriae. *Vide* verb. *Ordo art. 1. a*
num. 36. *notae in fine.*

DIOPTRICA quid? *Vide* verb. *Mundus num. 108.*

DISCORDIA quid sit? *Vide* verb. *Virtus num. 34.*

DISMEMBRATIO.

Dismembratio est quaedam species alienationis; *Vide* verb.
Dismembratio num. 1.

Quid requiratur, at Dismembratio dicatur effectus, vel non, *ibid.* num. 2. ad 5.

In Ecclesia Dismembratio observantia subsecuta optime
declarat quicquid fuisse procedentis actum, *ibid.* num. 6.

Dismembratio, ut suscipiatur, requirit omnia solemnitates
requisitas in alienatione rerum Ecclesiae, maxime necessita-
tem, & evidentem Ecclesiae utilitatem, etiam si Eccle-
sia sit Parochialis, cuius Dismembratio requirit copulative
solemnitates, & ipsam causam, Parochianorum citatio-
nem, personam Redditi, quo renuente potest Episcopus
facere Dismembrationem, si addit iusta causa, quam assigna-
tur, *ibid.* num. 7. ad 14.

Ecclesia Parochialis propter quas causas non possit dis-
membrari, *ibid.* num. 15. ad 20.

In Dismembratione Ecclesiae Parochialis referenda est
Canon, seu recognitio aliqua annua facienda Ecclesiae Ma-
trici, *ibid.* num. 21.

Principes quaedam circa dismembrationem Parochiarum
juxta diversa Tribunalium Urbis sententias dispositas; *Vid.*
ibid. in not. add. num. 1. & seqq.

Ecclesia dismembrata a Parochiali, contentientia Redditi,
usuritate Episcopi, & iuxta de causa dicitur jura Para-
chialis intra limites sibi assignatos habere exercitia, *ibid.* num. 22.

Licet poterit reservare sibi Ecclesia Matrix in signum
subjectionis ius sepeliendi, vel similia, id debet expresse
facere, alia omnia id, quod non est exceptum, dicitur
translatum in dismembratam Ecclesiam, *ibid.* num. 23.

Præservetur facta in Dismembratione Ecclesiae intelligat
de alia jectura præterquam consecutiva ad ipsam Dismem-
brationem, *ibid.* num. 24.

Dismembratio generaliter loquendo non præjudicat Ecclesie,
a qua illa facta est, nisi in iis, quae in littera Dismembra-
tionis continentur, neque præjudicat habentibus Officia,
seu Beneficia in Ecclesia dismembrata, neque Episcopo,
seu Capitulo super extinctione Decimarum tam pendalium,
quam personalium, *ibid.* num. 25. ad 29.

DISPENSATIO.

Dispensatio quid sit? *Vide* verb. *Dispensatio num. 1.*

Corrigitur Auctor in definitione dispensationis, *ibid.* in
not. add. num. 1.

Dispensatio potest considerari sub variis modis, & explicari;
ter singuli, *ibid.* num. 2. ad 9.

Declaratur item Auctor num. 7. *ibid.* in not. add. num. 3.
& seqq.

Dispensatio sine iusta causa non est dispensatio, nec dispensa-
tio, *ibid.* num. 10.

Dispensatio in Lege Superiori sine iusta causa, an sit invali-
da, & peccaminosa tam quoad contentum, quam quoad
petentem dispensationem, *ibid.* num. 11. ad 14.

Dispensare, vel petere dispensationem in Lege propria sine
iusta causa, an liceat, *ibid.* num. 15. & 16.

Papa dispensans in propria Lege, & in jure positivo sine
causa an peccet? *ibid.* num. 17. & 18.

Auctor emendatur, *ibid.* in not. noviss. ad m. 18.

Papa proprie, & rigore loquendo non dispensat in jure
Divino, *ibid.* num. 19.

Potest tamen Papa jure Divino interpretari, & declara-
re, quod in aliquibus casibus propter aliquam circumstan-
tiam non obliget, *ibid.* num. 20.

Papa ex rationabili causa potest dispensare in omni jure
Ecclesiastico, *ibid.* num. 21.

Etiam dispensatio pro consequendo Beneficio Joris patro-
natus familiaris non conceditur a Papa in præjudicium re-
mota iura vocati habentis requirit, *ibid.* num. 22.

Episcopus quoad Sacros Canones, Constitutiones Apo-
stolicas, & Decreta Conciliorum Generalium nequit dis-
pensare nisi in casibus sibi a jure permixtis, qui assignan-
tur, *ibid.* num. 23. ad 29.

Potest dispensandi in superdicis, & alia consimilibus
casibus competens Episcopo, competit etiam Capitulo
Sede vacante, *ibid.* num. 30.

Dispensatio Matrimonii obiecta super impedimento consan-
guinitatis in forma pauperum, falso narrata peupertata,
est invalida, & prole est illegitima, *ibid.* num. 31.

Dispensatio in Bigamia; *Vide* verb. *Bigamia*.

Dispensatio in Festorum observantia; *Vide* verb. *Festum*.

Dispensatio in Jejunio; *Vide* verb. *Jejunium*.

Dispensatio in impedimento Matrimonii; *Vide* verb. *Impedi-
mentum Matrimonii art. 3.*

Dispensatio ab Irregularitate; *Vide* verb. *Irregularitas art. 3.*

Dispensatio in Juramentis, & Votis; *Vide* verb. *Juramen-
tum & Votum*.

Dispensatio in poenis Simoniae; *Vide* verb. *Simonia*.

Dispensationes nec frequenter, nec sine iusta causa sunt con-
cedenda, *ibid.* in add. Auctor. num. 33. & 34.

Quamplura referuntur ad dispensationes matrimonialiter
pertinentia, *ibid.* in add. Auctor. num. 35. & seqq.

Dispensationes pro Regularibus non conceduntur, nisi de Supe-
rio-

periorum Regularium confensu, vel ad eorum preces, *ibid.* in *add.* *Auth.* num. 59.

Dispensationes ab obsequiis Quadragesimæ, *ibid.* in *addit.* *Auth.* num. 58 & seqq.

Dispensationes super Ritibus Ecclesiasticis a S. Sede petendæ sunt, nec ea inconsulta ab alio quolibet concedi possunt, *ibid.* in *add.* *Auth.* num. 66. & 68.

Quando Episcopi dispensare nequeant super propriis Constitutionibus, & Legibus Synodi, & in genere de illorum auctoritate in materia dispensationum, *ibid.* in *nov.* *add.* num. 8. & seqq.

Quando Episcopus dispensare possit super Legibus Superioris, *ibid.* in *nov.* *add.* num. 17.

De iuris dispensationis causis, *ibid.* in *nov.* *add.* num. 10. An cesset dispensatio, si cause, ob quam fuit concessa, cesset ante executionem illius. *ibid.* in *nov.* *addit.* num. 20. & seqq.

An, & quando potius datum mandatum de dispensando, quam gratia dispensationis concessa a Papa sit, & quænam sint effectus diversi, *ibid.* in *nov.* *addit.* num. 21.

Dispensatio est stricti iuris, nec illam patitur extensionem, *ibid.* in *nov.* *add.* num. 23.

DISPUTATIO cum hæreticis qualis, & quando sit prohibita Christianis? Vide verb. *Fides* a num. 36. ad 41. & verb. *Hæretici* a num. 17. ad 19.

DISTINCTIO.

Distinctio specifica peccatorum, unde defomator? Vide verb. *Peccatum* a num. 16. ad 18.

Distinctio numerica ipsorum unde defomari debet? Vide *ibid.* a num. 19. ad 34.

DISTRACTIO.

Distractio in recitatione Divini Officii, & consimiliter in celebratione Missæ, an quando, & quomodo sit peccaminosa? Vide verb. *Officium Divinum* art. 9. a num. 38. ad 47. & verb. *Attentio* a num. 12. ad 25.

Distractio in auditionibus Missæ, an quando, & quomodo sit peccaminosa, Vide verb. *Attentio* num. 12. ad 33.

DISTRIBUTIONES QUOTIDIANÆ

Quid, & quæ sint, & a quibus acquirantur?

Distributiones quæ ita dicantur, & quæ dicantur quotidianæ? Vide verb. *Distributiones quotidianæ* art. 1. a num. 1. & 2.

Distributionum quotidianarum duplex genus assignatur, & explicatur, earumque propriæ definitio traditur, *ibidem* a num. 3. ad 5.

Distributiones huiusmodi non veniunt in appellationes fructuum, seu reddituum, & proventuum, nec comprehenduntur in Regulis Cancellariæ de valore fructuum exprimendo, *ibid.* num. 6. & 7.

Distributiones quotidianæ in itinere sunt in gratiam cultus Divini, *ibid.* num. 8.

Ius percipiendi Distributiones quotidianas, quibus competat, *ibid.* num. 9.

Distributiones, quibus debeantur, & quid requiratur ad eas lucrandas, *ibid.* num. 10. & 11.

Assignantur infirmitatibus, quibus detentur Canonici in absentia lucrantes Distributiones, *ibid.* num. 12. ad 18.

Distributiones lucrantes senio concessæ, & aliis residere solitis erant, *ibid.* num. 19.

Similibus infirmitatibus detentis possunt distributiones quotidianas percipere quævis propria culpa in eas incidere, nec obstat statutum contrarium Capituli, nec etiam obstat contraria consuetudo, *ibidem* num. 20. ad 22.

Tempus, quo Canonici sicut infirmi, computandum non est pro tempore vacationum, *ibid.* num. 23.

Imo Canonici infirmi percipere debent etiam portionem accretentem, *ibid.* num. 24.

Tales tamen Distributiones debentur solum illis Canonici infirmis, qui dum fuissent, Divinis Officiis interesse solebant, *ibid.* num. 25.

Distributiones quotidianæ locutor Canonici in absentia ratione iustæ, & rationabilis corporalis necessitatis, easque lucrantes injuste excommunicati, injuste excommunicati, a Civitate expulsi absque sua culpa, illi etiam qui ex facto Peccati. *Biblioth. Tem. VIII.*

episcopis temporalia loci non possint residere, *ibid.* num. 26. ad 30.

Distributiones quotidianæ debentur Canonico absentis, ut iustum iudicis vacationem redimeret, vel ut in causa criminali se innocentem exhiberet, de qua si condemnatus appellaverit, & absolutus fuerit, debet percipere distributiones totius temporis, quo propter eam causam Hæresis Canonici non potuit interesse, *ibid.* num. 27. ad 32.

Distributionibus quotidianis gaudere debet Canonici, qui inquisitos de homicidio, & fidei contumax infra annum comparuit, & factis defensionibus in exercitiis suis absolutus, & innocens declaratus &c. *ibid.* num. 34.

Distributiones quotidianæ debentur Canonico legitime impedito, vel absentis rationis evidenti Ecclesiæ utilitati, vel pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, *ibid.* num. 35. ad 37.

Canonici Procuratores Capituli, & pro negotiis Capituli assessor, locutor Distributiones quotidianas, easque lucratur Canonici a Choro absentem occasione servitii Curæ ejus Canoniciatui annexæ, *ibid.* num. 38. & 39.

Canonici emittentes Episcopum ad visitanda limina Apostolorum, vel ejus nomine ad prædicta limina deputati, an, & pro quo tempore lucratur Distributiones, *ibid.* num. 40. ad 42.

Distributiones quotidianas locutor Canonici interfectores Episcopo pontificaliter in Civitate, vel in Suburbis; non autem in alio loco, vel comitatibus in Visitazione, *ibidem* num. 44.

Distributiones debentur Canonico proviso ab Ordinario Cardinale vigente Indulto pro tempore, quo Ecclesiæ interfuit, etiam si fuerit postea eorum capta nova possessio Apostolica, & prima reuenerit tamquam invalida, *ibidem* num. 45.

Archidiaconi, vel Canonici visitantes Ecclesiæ jura, vel redditus seu Præbendæ non mittit Distributiones, *ibidem* num. 46.

Canonici Penitentiaris, si dum recitant Divina Officia, audiant in Ecclesiâ Confessione, an lucratur Distributiones, & alia amolumenta, *ibid.* num. 47. ad 49. & verb. *Canonici* art. 9. num. 81.

Theologus, seu obtinens Præbendam Theologicam diebus, quibus legit, quæ Distributiones percipiat, *ibidem* num. 50. & verb. *Canonici* art. 9. num. 41.

Quid de Canonici privilegiati super fructibus in absentia percipientibus, ac de interfectantibus Papæ, vel Cardinalibus, *ibid.* num. 51. ad 52.

Distributiones debentur Canonico pro tempore, quo sine salario Organum possit, *ibid.* num. 54.

Pura ex Benef. XIV. quibus adducuntur quotidianas Distributiones concernentia, *ibid.* in *addit.* *Auth.* num. 55. & seqq.

Quomodo distinguantur distributiones quotidianæ a fructibus grossis Canoniciatibus, seu Beneficiis, *ibid.* in *nov.* *add.* num. 1. ad 3.

Regulariter nominis fructuum Beneficii non veniunt distributiones quotidianæ, prout veniunt fructus grossi Limitaturque hæc regula, *ibid.* in *nov.* *addit.* num. 4. & seqq.

Spolio laici subleuantur distributiones quotidianæ, pro ut subleuantur fructus grossi, *ibid.* in *nov.* *add.* num. 10.

An quicquid ordinari possit ad titulum Beneficii, cujus redditus unice consistant in distributionibus quotidianis? Vide, *ibid.* in *nov.* *addit.* num. 11.

DISTRIBUTIONES QUOTIDIANÆ a quibus amittantur, seu non acquirantur?

Distributiones non lucratur Canonici sine legitima causa absentis, quævis consuetudine sit introductum, ut Distributiones absentibus debeantur? Vide verb. *Distributiones quotidianæ* art. 1. num. 2.

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico Vicario Generali absentis a Choro ratione Officii Vicariatus, nec Canonico Interveniendi Episcopo in Missa privata, nec assessoribus Episcopo audientem Missam extra Cathedrali Civitatis, neque intervenientibus eidem Episcopo non pontificaliter celebranti, & visitanti suum Diocesim, Moniales velant, & similes agenti; Neque debentur illis, qui Seminariis præstant, aut in Congregationibus S. Officii sunt occupari, *ibid.* num. 2. ad 3.

Episcopus Canonici, dum absit ex causa Visitationali

ius Dierectis, non lucratur Distributiones quotidianas, *ibid.* num. 7.

Distributiones quotidianas non lucratur in absentia Canonici Collegiatæ Ecclesiæ, dum servit Episcopo Cardinali pro Coadjutore, nec Canonica Cubicularia ad bussolam San-ctissimi; Neque eam lucratur Familiæ Papæ, *ibid.* num. 8. ad 10.

Distributiones quotidianas non debentur in absentia Canonico in publica Universitate docenti, neque debentur Canonico infirmo habenti Coadjutorem, si Coadjutor non residet, neque debentur Canonico inquisito, & postea absolutus, si hic habuerit Coadjutorem, qui de tempore cæcationis, seu contumaciæ Coadjuti infervire debuisset, non infervit. Neque debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum, neque Canonica Officialibus S. Inquisitionis, absque speciali Indulto Sedis Apostolicæ, usque Canonica Inquisitionibus contra hæreticam privatam, neque Examinatoribus Synodalibus, dum suo munere funguntur, neque Canonici voluntarie adiectionibus Confessiones, & Missas celebrantibus tempore Divini Officii, *ibid.* num. 11. ad 13. & verb. *Canonici* art. 5. num. 12.

Canonici absentes studiorum causa non lucratur Distribu-
tiones; secus vero si redditus omnes in Distributionibus
constituit, *ibid.* num. 12. & 19.

Distributiones quotidianas non debentur interessentibus Con-
gregationibus Capitularibus tempore, quo divina celebrantur,
neque Peregrinantibus cruce devotionis assumptæ,
ibid. num. 10. & 17.

Canonici habentes privilegium Apostolicum percipiendi
fructus Beneficiorum suorum in absentia non per hoc lucratur
distributiones quotidianas, *ibid.* num. 11.

Distributiones, quæ dantur Canonici, vel Prebendatis pro-
pria Ecclesiæ, quando aliqua Missas celebrant, quando
debeantur Coadjutoribus, *ibid.* num. 13.

Vicarii Generalis, ac Dignitates Protosynodales, si sint Cano-
nici, nisi incedant cum habitu canonicali, & sedent in suo
ordinario loco, non lucratur distributiones, etiam acceden-
tes confusio Capituli, & assertur ad id novissimi decisio *ibid.*
num. 14. ad 19.

Quid de Canonico surdo, vel cæco, *ibid.* num. 18. & 19.
Canonica dispensatus super etate ad obtinendum Cano-
nicatum cum clausula, quod si promoveri faciet, perven-
tus ad legitimam etatem amittit Distributiones, si condi-
tionem non curavit adimplere, quamvis Choro laterit, *ibid.*
num. 30.

Distributiones a Canonici absentibus amissæ, quibus comper-
tat? *ibid.* num. 31.

Hæc tamen Auctoritas propositio non est absolute vera;
Vide *ibid.* in not. add. num. 2. & 3.

Canonici non possunt distributiones sibi levicam condonare,
ibid. num. 32.

Non lucratur Distributiones Canonici, quoties absunt
a residentia occasione litium concernantium interesse suarum
Prebendarum sine licentia Episcopi, *ibid.* num. 33.

Distributiones quotidianas non debentur Canonici infirmis,
aut alio legitimo impedimento detentis, si alia fiant, aut
non legitime impediti non erant soliti infervire, *ibid.* num. 34.

Potest Episcopus statuere, ut Canonici, & alii de Capitu-
lo discedant ab Ecclesiâ tempore Concionis, & quod illi
interint quotidie sub pena amissionis Distributionum illius
diei, in qua deservit, *ibid.* num. 31.

Non potest tamen Episcopus decernere, ut Canonici in
Sacris non constituti non gaudeant Distributionibus, *ibid.*
num. 36.

Permitti non debet Capitulo, quod dum pro litibus, vel
alia causa vult expensas facere, utatur Distributionibus
quotidianis, *ibid.* num. 37.

Episcopus, & Capitulum non potest amittere distribu-
tiones ob non residendum remittere, aut condonare illi ipsi,
qui eas amittit, *ibid.* num. 38.

Secundum Barbofam, & alios poterit Canonici Distribu-
tiones, quæ alter amiserit, sibi iam applicatas, & tra-
dictas, postea illi ipsi condonare; nisi hæc via detur occasio
Clericis se abstinendi a Choro, *ibid.* num. 39. & 40.

Distributiones amittitur iuste Excommunicatis, vel Suspendis,
vel Interdictis; & etiam Canonici non pæssentes, & non
gaudentes in Choro cum aliis, dormientes quoque & con-
-

hulantes in Choro, non in totum, sed proportionaliter
pro parte correspondente defectibus; eas etiam amittunt
Canonici, quando non cantant Missam Conventualtem, seu
Missam de die, *ibid.* num. 41. ad 44.

Canonici, qui parcerunt Distributiones pro tempore,
quo servitium Ecclesiæ non præstiterunt, tunc ad illa-
rum restitutionem, *ibid.* num. 45.

Canonici tempora divinarum Officiorum pæssant, vel
cum Musica pæssant amittit distributiones quotidianas, si
aliquid stipendium obtinent, *ibid.* num. 46.

Distributiones non lucratur Canonici Choro interessentes,
qui cum cæteris non pæssant, *ibid.* num. 47.

Distributiones tamen lucratur Canonici & Beneficij, qui
de licentia Ordinarii spiritualis exercitia peragunt in aliqua
pia, seu regulari domo, licet pro illa diebus Choro non
interfuit; sed id non indistincte accipitur quoad omnia tem-
pora, *ibid.* num. 48. & 49.

Distributiones non lucratur, qui Canonicaliter debet curam
aduenam, extra Civitatem, *ibid.* num. 50.

Neque qui Episcopo infervit non celebranti, *ibid.* num. 51.

Suppletur Auctoritas defectus quoad hæc Articulum,
ibid. in not. add. num. 1.

*Decretum nostrum attributum ad Canonici pæssantes,
& distributiones in diebus.*

Adducuntur varia Decreta attestantia ad Canonicos Joh-
bilitates; Vide verb. *Decretum nostrum attributum ad Canonicos
pæssantes* art. 3. & num. 1. ad 17.

Assertur ad id alia Decreta in una Accepit illi
stitutionis, *ibid.* num. 18. ad 21.

Adducuntur ad id variis Decreta, *ibid.* num. 22. ad 23.

Assertur ad id variis resolutiones Sacre Congr. Concilii,
ibid. num. 33. assertur in forma.

Alia vide hoc tomo in Appendice, Decret. in Romanæ Di-
stributionum, Fundam. Participantiæ, Nullius Farcti. Di-
stributionum Quotidianarum, Accens. Distributionum
Quotidianarum, & pæssationis, Orator. Consecratio-
nis, & Distributionum, Ravenatens. Distributionum Quotidianarum.

DIVINATIO quid sit, & quæ ejus species? Vid. verb. *Superstitione* num. 15. ad 33.

DIVORTIUM.

Divortii gravis triplex significatur, & explicatur; Vide verb.
Divortium num. 1. ad 4.

Divortium secundum ethnologiam nominis unde sit dictum,
ibid. num. 5.

Divortium quoad vinculum Matrimonii rati, & non consum-
mati sit inter fideles Professione Religiosa; Non vero sit per
votum simplex, vel solemne Castitatis in susceptione Or-
dinis Sacri, *ibid.* num. 6. ad 8.

Potest tamen tale divortium quoad vinculum fieri per
dispensationem Papæ juxta proxim Romanæ Curie, & rati-
onem ostenditur, simulque adducitur, & solvitur instantia,
ibid. num. 9. ad 14.

Ad dissolvendum quoad vinculum Matrimonium, si va-
ratum, siue consummatum cum impedimento dirimente,
contentum, quod requiritur, *ibid.* num. 15. & 16.

Matrimonium valide later fideles contrahunt, & con-
summatum est quoad vinculum indissolubile, *ibid.* num. 17.
Divortia Græcorum quoad vinculum irritantur, & fieri deinceps
prohibentur, *ibid.* in not. add. num. 61.

Divortium quoad thorum, & cohabitationem potest licite
fieri nulla interveniente causa, *ibid.* num. 18.

Et conclusio requiritur illius probatio, ubi etiam ad
divortium impediendum probari concludendum debet causa
remissa a parte innocente, *ibid.* in not. add. num. 19. & 20.

Causa iusta faciens divortium septem generatim assignatur,
ac explicatur, *ibid.* num. 19. ad 33.

Divortio quoad thorum & habitationem locus hostis haud vi-
detur esse posse esse voto ultimarum, de quo differit *Auth.*
num. 21. & quare *ibid.* in not. add. num. 2. & seqq.

Propter Sodomiam, & Bestialitatem, au possit fieri Di-
vortium? *ibid.* num. 36. & 37.

Quando adulterium alterius Conjugis est notorium, oc-
cul-

autem, vel dubium, an, & quomodo possit fieri Divortium, *ibid.* *num.* 38. *ad* 40.

Coniux innocens, an teneatur & possit conjugem adulterum evocare, *ibid.* *num.* 41. *ad* 43.

Quando anus Coniugum adulterum committit, potest in incerto coniux innocens Religionem ingredi, etiam non expressis sententia Iudicis, si adulterium sit publicum; secus si sit occultum, *ibid.* *num.* 44. *ad* 46.

Coniux innocens, si post alterius adulterium ei voluntarie cohabitare petendo, & reddendo Debitum conjugale, non potest involuto Religionem ingredi: Et etiam quando & ipse innocens postea adulterium committit, *ibid.* *num.* 47. *ad* 48.

Coniux adulter quando possit ingredi Religionem incerto, vel invito innocente, *ibid.* *num.* 49. *ad* 50.

Coniux innocens ob adulterium uxoris potest etiam in saculo manens Ordines sacros recipere, *ibid.* *num.* 51. *ad* 52.

Propter adulterium spirituale, an possit Coniux fidelis ingredi Religionem, alio invito, vel Sacros Ordines suscipere, *ibid.* *num.* 53.

Assignantur, & explicantur quatuor casus, in quibus propter adulterium nequit fieri Divortium, *ibid.* *num.* 54. *ad* 59.

Vir non constituitur causam probare mulieri adulterandi, si eam domo expellit, aut necessaria alimenta ei denegat, *ibid.* *num.* 60. & verb. *Adulterium* *art.* 3. *num.* 9. *ad* 10.

Causa adulteri in eo differt quoad Divortium thori & habitacionis & reliquis causis, quod ea tanquam immediate processu ex violatione fidei conjugalis sit perpetua, alie vero ad tempus, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 15. *ad* 16.

Si a muliere petatur divortium ex adulterio viri, & a viro opponatur remissio, hanc probata dici nequit quod mulier scilicet piam consuetudinem virum eo habitaverit, sed docere prout oportet de signis, illique spontaneis, amoris, & benevolentia ipsius Mulieris, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 19. *ad* 20.

Causa vero divortii quoad thorum, & cohabitacionem ab Authore adducta *num.* 19. *ad* 35. addi potest adulterium falso a Viru uxori innotatum, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 6.

Defectus Virginitatis in Muliere minime praebet iustitiam causam huius divortii: Veram late super hoc diffusit, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 7. *ad* 799.

Alia Vide verb. *Adulterium*, *Debitum Conjugale*, *Matrimonium*.

DOCTRINA CHRISTIANA

Quibus competat creditio Doctrinae Christianae; Vide verb. *Doctrina Christiana* *in add.* *Auth.* *num.* 1. *ad* 3.

Quibuscum in locis sit tradenda, *ibid.* *in add.* *Auth.* *num.* 1. *ad* 4.

Doctrina Christiana non solum pueris, sed & adultis est & necessaria, *ibid.* *in add.* *Auth.* *num.* 5. *ad* 799.

Qui Doctrina Christiana satis instructi non sunt, non sunt matrimonio iungendi, *ibid.* *in add.* *Auth.* *num.* 9.

Maudetur Regularibus, ut doceant Professores Laicos, & praesentim Quatuordecim Fratres Christianam doctrinam, *ibid.* *in add.* *Auth.* *num.* 10.

DOLOR Vide verb. *Poenitentia Sacramentum* *art.* 2.

DOLUS quid sit, Vide verb. *Commodatum* *num.* 17.

DONICILIIUM pro contractu Matrimonii; Vide verb. *Matrimonium*, *Impedimentum Matrimonii* *art.* 2.

DOMICILIIUM pro Ordinibus suscipiendis; Vide verb. *Ord.* *art.* 3.

D O M I N I U M

Quoad ejus esse, divisionem, & species.

Dominium generalissime sumptum quid sit; Vide verb. *Dominium* *art.* 1. *num.* 1.

Rechtus Dominium defalor, & de Domini origine differtur, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad* 799.

Tale Dominium dividitur in Divinum, & humanum, & quid sit utrumque, *ibid.* *num.* 2.

Dominium Divinum dicitur universalissimum, & excellens, *ibid.* *num.* 3.

Dominium humanum aliquando dicitur Altum, seu politicum, & aliquando dicitur Basse, seu speciale, & quid sit utrumque, *ibid.* *num.* 4.

Ferrari. Biblioth. Tom. VIII.

Dominium humanum est duplex, Jurisdictionis, & Proprietatis, *ibidem* *num.* 5.

Dominium Jurisdictionis quid sit; & quomodo Dividatur, *ibid.* *num.* 6. *ad* 7. Vide etiam Verb. *Regimen per totum*.

Dominium Proprietatis quid, & quod sit; *ibid.* *num.* 8. *ad* 11.

Usufructus quid sit? & in quibus rebus constitui possit; *ibid.* *num.* 12. *ad* 14.

Usus generaliter loquendo quod sit? & alia *ad* eum, *ibid.* *num.* 15. *ad* 10.

Possessio unde dicitur, quomodo dividatur, & divisiones explicatur, ac Possessionis vera Definitio traditur, *ibid.* *num.* 17. *ad* 18.

Possessio quod sit, ac deperdi possit, *ibidem* *num.* 17. *ad* 18.

Pecuniarum amissionem universaliter loquendo non perditur ejus Dominium, *ibid.* *num.* 19.

Possessionis commodi ac privilegii officio assignantur, ac explicantur, *ibid.* *num.* 20. *ad* 27.

Corrigitur *num.* 23. *Auth.* *ibid.* *in nov. add.* *sub lit.* A.

DOMINIUM quoad ejus subiectum, & Officium.

De fide est Deum esse rerum omnium creatorem vera, & proprie Dominum. Vide verb. *Dominium* *art.* 1. *num.* 1.

Christus ut homo fuit Dominus absolutus, & directus universorum quantum ad jus, & potestatem, *ibid.* *num.* 2. *ad* 3.

Angeli, quales Dominium habeant, ac potestatem, *ibid.* *num.* 3.

Inter creaturas inferiores solus homo est Domini capax, *ibid.* *num.* 4.

Unus homo licite acquirit, & habet Dominium in alium hominem quoad ejus opera, & servitatem personalem, *ibid.* *num.* 5.

Dominium servitutis in alium hominem potest homo acquirere quatuor modis seu titulis, qui enumerantur, & clare demonstrantur, *ibid.* *num.* 6. *ad* 10.

An habeat homo Dominium vite suae, aduam suorum, libertatis, propriae fidei, & honoris, *ibid.* *num.* 7. *ad* 15.

Uxores, ac Filii familias super quibus bonis habeant Dominium, *ibid.* *num.* 16. *ad* 17.

Quid de Nocitibus, ac Religiosis solemniter Professis circa Dominium bonorum temporalium, ut in communi, quam in particulari, *ibid.* *num.* 18. *ad* 20.

Clerici Beneficarii cujus portiones fructuum (norum Beneficiorum) habeant Dominium, *ibid.* *num.* 23. *ad* 24.

Inducantur Authores plenes tractantes de materiis huius articuli, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad* 3.

An mare esse possit domini subiectum, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 4.

DOMINIUM quoad modos ipsum acquirendi.

Dominium rerum tribus modis acquiri potest, & assignatur, & quilibet rerum istis tribus modis acquiratur Dominium; Vide verb. *Dominium* *art.* 3. *num.* 1. *ad* 4.

Dominium multipliciter, scilicet Occupatione, Alluvione, Specificatione, Accessione, Confusione, Commutatione, & fructuum perceptione; Et quomodo istis modis acquiratur rerum Dominium satis clare explicatur, ac exemplis demonstratur, & alia plura ad rem, *ibid.* *num.* 5. *ad* 25. *Auth.* *ibid.* *in nov. add.* *sub lit.* A.

Ad rem. 45. *Auth.* *ibid.* *in nov. add.* *sub lit.* A.

De modo acquirendi rerum dominium jure Civili, atque Canonico, *ibid.* *num.* 26. *ad* 27. *Auth.* *ibid.* *in nov. add.* *sub lit.* A.

De modo acquirendi rerum dominium jure particulari privati alicujus contrarius, *ibid.* *num.* 28. & verb. *Emptio*, *Donatio* *art.* 2.

Modi, quibus olim dominium privatam ludum fuit, & etiamum inducitur, dici possunt in origines, & derivatos; & quomodo sit, *ibid.* *in nov. add.* *num.* 1. *ad* 2.

D O N A T I O

Quoad ejus naturam, divisionem, & effectum.

Donatio unde sit dicta, Vide verb. *Donatio* *art.* 1. *num.* 1.

Donationis defunctio affectus, ejusdemque prima divisio in verbalem, & realem, & qua fit utraque, *ibid.* *num.* 2. *ad* 4.

Donatio dividitur secundo in Donationem mere gratuitam, seu liberalem, & in Donationem remuneratorem, & quomodo sit utraque, *ibidem* *num.* 5. *ad* 6.

Donatio dividitur tertio in Donationem puram, seu absolutam, & in Donationem non puram, seu conditionatam, & utraque explicatur, *ibid.* num. 7. & 8.

Donatio dividitur quarto in Donationem inter vivos, & in Donationem mortis causa; Utraque hæc Donatio habetur in iure definita, sed clarius desinitur, & explicatur, *ibid.* num. 9. ad 11.

Donatio mortis causa potest fieri tribus modis, qui referuntur, *ibid.* num. 12.

Donatio mortis causa quando fieri possit, *ibid.* num. 13.

Donatio mortis causa expirat, seu tacite revocatur quatuor modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 14. ad 18.

Donatio mortis causa in quo differat a donatione inter vivos, *ibid.* num. 19. ad 21.

Ad valorem Donationis, five inter vivos, five mortis causa, quid requiritur, *ibid.* num. 22.

Voluntas, & animus five donandi, five donum acceptandi quomodo debeat manifestari in donatione, seu doni acceptatione, *ibid.* num. 23. ad 25.

Donatio facta Ecclesie, vel alteri p^{ri}ncipali causæ quando obliget, *ibid.* num. 27. ad 29.

Solidus quid sit; *ibid.* num. 30.

Plures Donationes excedentes quingentos solidos valent absque inscriptione; & tales Donationes assignantur, *ibid.* num. 31. ad 37.

Donatio facta supra quingentos solidos potest a Donatario tuta conscientia retineri etiam quoad illum excessum, donec a Donato, vel ejus hærede repetatur, vel per Judicis sententiam rescindatur donatio quoad illum excessum, *ibid.* num. 38.

Donatio verbalis, an, & quomodo obliget Donatorem ad tradendam rem donatam, si a Donatario sit acceptata, *ibid.* num. 39. ad 43.

Donatio ex quibus potius causa mortis, quam inter vivos deducenda sit, tum an solemnitates a Statuto Inducæ quoad donationes requirantur in donatione causa mortis ad ejus validitatem, *Vid.* *ibid.* in nov. add. num. an.

DONATIO quoad personas, quæ donare possunt, vel non, & in qua quantitate.

Donare potest omnis ratioe otosa, lege non prohibita, bæbens plenum Dominium, seu liberam administrationem rei sue. *Vide* verb. *Donatio* art. 1. num. 1.

Donare totum non potest populus, minor, furiosus, amens, prodigus &c. *ibid.* num. 2.

Tutores, & Curatores de bonis, quæ administrant, an possint donare, vel facere elemosynas, *ibid.* num. 3. & 4.

Uxores, Filifamilias, Pupilli, an, de quibus bonis, & in qua quantitate possint libere donare, vel facere elemosynas, *ibid.* num. 5. ad 8. & verb. *Donatio* art. 4.

Donatio Patris facta Filio non dum emancipato quando sit valida, vel non, *ibid.* num. 9. ad 11.

Mater valide donat Filiis tam emancipatis, quam non dum emancipatis, *ibid.* num. 12.

Conjux an possit alteri conjugi mere liberaliter aliquid donare, *ibid.* num. 13.

Valida tamen est Donatio inter conjuges in pluribus casibus, qui assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 14. ad 16.

Quando, & per quid Donatio inter Conjuges censetur tacite revocata, *ibid.* num. 17. & 18.

In dubio autem an donatio fuerit a Donatore revocata, presumendum est non esse revocatam, *ibid.* num. 19.

Milites donare non possunt Focariis, seu concubinis suis, *ibid.* num. 20.

Princeps supremus, ut Rex &c. in qua quantitate possit donare, *ibid.* num. 21. & 22.

Clerici Beneficiarii de rebus suis patrimonialibus, quasi patrimonialibus, & de bonis Ecclesiasticis, an, & quales possint facere donationes, *ibid.* num. 23.

Episcopi, seu Ecclesiarum Prelati, five Seculares, five Regulari, sine consensu Capituli, an quales, de quibus bonis, quo titulo, in qua quantitate, & quibus personis possint facere donationes, *ibid.* num. 24. ad 41.

Prelati, seu Superiores Regularium quas possint de bonis Monasterii, seu Ecclesie facere donationes, *ibid.* num. 42.

Regulari illi, qui non sunt Prelati, administrationem eam habent sibi commissam bonorum Monasterii, at sunt Oeconomus, quæ possint facere donationes, & elemosynas, *ibid.* num. 43.

Regulares Beneficiarii extra Monasterium degentes, an possint de redditibus Beneficii facere donationes, ac elemosynas, & quales, *ibid.* num. 44.

Regulares, qui in Monasterio sub obedientia Superiorum vivunt, & nullam bonorum administrationem habent, an possint facere donationes, *ibid.* num. 45.

Quoad quantitatem donandi sunt prohibita duo genera donationum, scilicet donatio omnium bonorum, & donatio liberalis excedens 500. Solidos absque inscriptione facta, *ibid.* num. 46.

Donatio omnium bonorum presentium, & futurorum immobilium, & immobilium, qua ratione prohibetur, & in ea cessante quandoque sit valida, *ibid.* num. 47. ad 51.

Donatio liberalis excedens 50. solidos est invalida quoad excessum, nisi fiat cum inscriptione; aliquando tamen potest esse valida, *ibid.* num. 52. & 54.

Si quia debitem aliquod liquidum summam 500. solidorum excedens remittit, invalida est remissio, *ibid.* num. 55.

An Clientes ferebant ille donare possint Advocatis, Procuratoribus, aliisque similibus Litis Ministris, *Vid.* *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

An a grosti donare possint Chirurgis, & Medicis, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Nam Pontifices Confessorii, vel illorum domus, vel Conventus donare valent, *ibid.* in nov. add. num. 6.

DONATIO quoad ejus revocationem.

Donatio inter vivos semel legitime facta, & acceptata regulariter loquendo non potest amplius revocari per Donatorem, imo etiam per Rescriptum Principis; *Vide* verb. *Donatio* art. 3. num. 1. & 2.

Ab hac regula capiuntur tres casus principales, ob quos donatio revocari potest, scilicet ob ingratitudinem donatarii, ob prolem postea susceptam, & si donatio sit inofficiosa liberis, *ibid.* num. 3.

Ob ingratitudinem donatarii revocari potest donatio in quibus casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 4. ad 11.

Donator probare debet in Judicio ingratitudinem, si ob illam revocare vult donationem, *ibid.* num. 12.

Potestas revocandi donationem ob in ingratitudinem quibus competat; & contra quos possit revocari, *ibid.* num. 13. ad 15.

Assignantur quedam donationes, quæ ob ingratitudinem donatarii revocari non possunt, *ibid.* num. 16. ad 19.

Ob prolem postea susceptam revocari potest donatio quæ omnia omnia postea susceptam prolem, *ibid.* num. 20. & 21.

Quid considerari debeat, ut reum proferatur iudicium super revocatione donationis ob superventientiam filiorum, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

An, & quando donatio Jurisprætorum obnoxia sit revocationi ob superventientiam filiorum, *ibid.* in nov. addit. num. 9.

Quid si in tali casu donatio sit remuneratoria, vel facta sit Ecclesie, *ibid.* num. 22. ad 24.

Emendatur Auctor num. 22. *ibid.* in nov. addit. num. 21.

Revocari potest Donatio, si sit inofficiosa liberis; Quid sit talis donatio; & quibus competat jus eam revocandi, *ibid.* num. 25. ad 27.

Donatio mortis causa proprie talis, etiam si acceptata a donatario, quando possit revocari ad libitum donantis, *ibid.* num. 28. ad 30.

Quandocum donatio mortis causa ipso jure expiret, seu tacite revocata censetur, *ibid.* num. 31.

DORMIENS quando evadat irregularis ex homicidio vel mutatione casuali; *Vide* verb. *Irregularis* art. 1. sub num. 1. & seqq. *En Homicidio*.

DOS, DOTARE

Dos quoad variam ejus acceptionem, naturam, divisionem, & proprietatem, seu Dominium.

Vocis, seu termini Dotis æquivoce utitur, ac varium assignantur acceptiones, & usua; *Vide* verb. *Dos* art. 1. num. 1. ad 3.

Assignantur Dotes animæ beatæ, & quatuor virtutes Theologicæ non dicuntur dotes, *ibid.* num. 4.
Obiter assignantur materiam flagitiorum, ac quid & quot sit, & cur dicantur materiam, *ibid.* num. 5.

Assignantur Dotes corporis Gloriosi, quidque beatissimis corporibus præstant, *ibid.* num. 6.

Dos quid sit iuridica, & civiliter capta, *ibid.* num. 7.

Dos istiusmodi sit duplex, quæ assignatur, *ibid.* num. 8.

Dos Profecticia quæ sit? *ibid.* num. 9.

Dos Adventitia quæ sit? *ibid.* num. 10.

Rex, quæ in dotem datur, vel ultimata, vel inestimata fuit, & de utriusque dotis effectibus; *Vide ibid.* in nov. add. num. 11.

Cujus Dotis dominium, seu proprietas pertinet ad Matrimonium? *ibid.* num. 12. ad 14.

Quia dominium Dotis pertinet ad Uxorem contrahe, vel soluto Matrimonio; Et Fundus dotalis quo jura, & quæ conditione possit alienari? *ibid.* num. 15. ad 20.

Ufusfructus Dotis etiam rei immobilis, & inestimatus pertinet ad maritum; Secus si fuerim perceptum ex fundo dotali non pertinet ad fructuum naturam, *ibid.* num. 21. & 22.

Dominium Dotis quando amittitur ab Uxore, vel a Matrimonio? *ibid.* num. 23. & 24.

Soluto per mortem Mariti Matrimonio Filiis familiæ viduæ quæ dominium habet suæ dotis tam Adventitiæ, quam Profecticiæ, usque fructuum, *ibid.* num. 25. ad 27.

Mortuæ uxore ususfructus Dotis spectat ad maritum; propterea vix pertinet ad filios, *ibid.* num. 28. *Vide nov. add.* num. 1.

DOS quoad illos, qui tenentur sam dare.

Pater tenetur Dotam dare Filio, quamvis propria bona adventitia bebant; Et quamvis in Matrimonio nulla sit facta mentio Dotis; immo quamvis Filius invito Patre, auferat vix digno; secus si satis annos ætatis, nuperit vix indigno moribus, aut ganeat; aut si Pater motum habeat Filium exheredandi; *Vide verb. Dos art. 1. num. 1. ad 8.*

Si pater dotam nequit filiam, tenetur sam dotare Ave paratorem, in cujus defectu tenetur Mater ipsa, & in defectu Matris tenetur Frater dotare inopem fororem ex Patre, *ibid.* num. 9. ad 11.

Dotem dare tenentur omnes, qui illam serio promiserunt, cuiusmodi quæ sit factus, seu conditionis, *ibid.* num. 12.

Deflorator, qui ubique promissionem Matrimonii Virginem per vim, fraudem, vel metum locutus inculpam violavit, sentitur illam dotare, aut ducere in uxorem. Si vero ipsa recuset nubere cum Defloratore, aut jam habeat dotem competentem, ad quid tenetur Deflorator tam in foro interno, quam externo? *ibid.* num. 14. ad 20.

Quid da Deflorator, qui puellam jam corruptam vi, aut dolo seduxit? *ibid.* num. 21. & 22.

Clericus in Sacra constitutus, seu monachus qui fugiens se laicum solum sub fide promissionis Matrimonii obtinuit a foemina copulam, ipsamque occultum propelet, an tenetur puellam dotare, ac procreationis damnum reparare, aliamque puella libera in stuprum conferret? *ibid.* num. 23. ad 26.

Quantitas dotis data a defloratore puellæ per vim defloratæ, quomodo taxanda sit, *ibid.* num. 27. & 28.

Ceteris paribus deflorator dives non tenetur plus dare defloratæ, quam deflorator pauper, *ibid.* num. 29.

Dos tribuenda a deliberatoribus propterea quomodo mensuranda sit? & ad quid tenetur, si ad pinguiorem statum deveniret? *ibid.* num. 30. & 31.

In foro interno dos puellæ per vim defloratæ tribuenda, quomodo mensuranda sit? Et ad quid tenetur deflorator in eodem foro, si Jodax non sit bene informatus, vel puella sit nobilis? *ibid.* num. 32. ad 34.

Ad quid tenetur deflorator si puella sponte se obtulit, ac consentit in stuprum? aut monachos, ac blanditiis, sine illa vi, aut fraude fuit in stuprum inducitur? *ibid.* num. 35. ad 38.

Referuntur hæc accepta occasione ea, quæ faciunt Clementem XII. pro Urbe Roma contra defloratores, sive stupratores, & stupratas puellas; *Vide ibid.* in nov. add. *Cens. Theol.* num. 1. & seqq.

An Pater tenetur dotem dare filio nuptæ sine ejus con-

sensu, si vir scripserit tertio medietatem, quod duceret uxorem sine dote, modo Pater acquiescerat, *ibid.* in nov. add. num. 1.

An Pater iterum tenetur dotare filiam, si ejus culpa contrahe constituta, & soluta primo marito petitis, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Et quid si iterum paternum patrimonium fuerit diminutum, *ibid.*

In illis locis, in quibus virum inter & uxorem viget communio bonorum, mater non in subsidium, sed aqua principaliter, ac Pater dotem constituta tenetur filie, *ibid.* in nov. add. num. 2.

DOS quoad ejus reverentiam, seu castitatem, solum Matrimonium, & facultatem sam repetendi constante Matrimonio.

Soluto Matrimonio per mortem naturalem mariti dos adventitia sit integre restituenda uxori; *Vide verb. Dos art. 3. num. 1.*

Dos Profecticia tamem reddit non cum dotata ad dotatam, si dotata adhuc sit in potestate dotantis. Secus si jam sit emancipata, *ibid.* num. 2. & 3.

At quia ubique receptum sit partium potestatem dissolvere per nuptias filie, adherendum sit illi, qui indistincte sentiant hodie pro dote profecticia ipsam filiam solum agere posse, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Soluto Matrimonio per mortem naturalem uxoris, nullis ex illa exemptionibus, Dos Adventitia, ac Profecticia, dotes constituta a Supratore puellæ stupratoris, a Raptores puellæ rapte, a Viro scæc puellæ juvenis, ad quos pertinent, & quo jura? *ibid.* num. 4. ad 9.

Soluto Matrimonio quoad vinculum viventibus adhuc contrahentibus, vel per impedimentum dirimens, aut aliam licitam causam, five propter crimen contrahentium, Dos, ac Dotis lucra obvenia, ad quos spectent? *ibid.* num. 10. ad 16.

Constante Matrimonio si Maritus culpa sua ad inopiam vergat, an possit Uxor repetere dotem suam? *ibid.* num. 17. & 18.

Si ubique sua culpa maritus vergit ad inopiam, nequit cogi ad restituendam dotem. Et in casu quid agere possit Uxor assignatur, *ibid.* num. 19. ad 21.

Potest uxori constante Matrimonio suam repetere dotem, si bona mariti Fisco insistantur, *ibid.* num. 22.

Uxor ratione dotis habet tacitam, & privilegiatam Hypothecam in omnibus bonis mariti, itaut preferatur omnibus aliis Creditoribus, *ibid.* num. 23.

Circa omnia hæc dicit de dote fiat attendenda speciales conventiones dotales, & locorum consuetudines, *ibid.* num. 24.

An Neophytus tenetur dotem restituere uxori noiventi converti, aut cohabitare sine Creatoris contumelia, *Vide verb. Neophytus in nov. cons. Cens. Theol.* num. 9.

De mulieris hypotheca pro dote, & prelatione supra ceteros Creditores, *ibid.* add. *cons. num. 1. & seqq.*

Quoad dotem cetera. *Vide verb. Adulterium art. 2.*

DUBITATIO, DUBIUM.

Dubitatio quid sit? Quid de doblationes tameraria, sive positiva, five negativa? *Vide verb. Judicium tamerarium a num. 1. ad 16.*

Dubium juris, & dubium facti quid sit? *Vide verb. Conscientia num. 19. & 30.*

Dubium speculativum, & practicum quid sit? *ibid.* num. 19. & 26.

Dubium positivum, & negativum quid sit? *ibid.* num. 27. & 28.

Dubium de irregularitate contrahendi, potest teneri quod non sit irregularis; excepto in dubio de homicidio, in quo dubitatur, an vix homicidium commiserit, tenendus autem irregularis; *Vide verb. Irregularitas art. 3. num. 9. & 10.*

DUCATUS pro solvenda pensionis quomodo intelligendus? *Vide verb. Pense a num. 119. ad 128.*

D U E L L U M

Quoad ejus esse, divisionem, & prohibitionem.

Duellum proprie dictum quid sit? Vide verb. *Duellum art. 1. num. 1.*

Duellum debet esse cum effectu, *ibid. num. 2.*

Duellum quando prohibetur? *ibid. num. 3.*

Duellum proprie dictum debet esse ex conditio, ac initium statum loco, & tempore; Et cum periculo occisionis, vel vulneris, *ibid. num. 4. ad 6.*

Duellum aliter dividitur s Theologis; & aliter s Legistis. Legistis illud dividunt in Decretorium, Propagatorium, & Satisfactorium, & triplex divisio explicatur, *ibid. num. 7. ad 10.*

Theologi dividunt Duellum in sex species, scilicet in Duellum Manifestativum veritatis, Offensativum virum, Evitativum ignominie, Terminativum controversia, Evictivum belli, & Defensivum honoris; & singula explicantur, & quae fiat licita? *ibid. num. 11. ad 19.*

Duellum ulterius dividitur in illud, quod fit auctoritate publica, & in illud, quod fit auctoritate privata. Utrumque patet ex terminis, *ibid. num. 20.*

Duellum tum solemne, tum privatum, tum simplex est prohibitum jure Divino, & humano, tum Civili, quem Canonico, *ibid. num. 21.*

Racescent quique Propositiones circa Duellum a S. M. Benedicto XIV. damnatae, *ibid. in nov. addit. sub lit. n.*

Indicantur Auctores, qui de rebus ad duellum pertinentibus, & illorum Historiam spactantibus, *ibid. in nov. add. num. 1. & 2.*

DUELLUM quoad ejus poenae, & personas esse incurrentes, & casum absolutioem.

Afferuntur imprimis per extensum pro regula, & antea factis necessariis ad hac omnis Constitutio Clementis VIII. Vide verb. *Duellum art. 2. num. 1.*

Enumerantur poenae principales contra duellantes statuta, *ibid. num. 2.*

Duellantes, si moriantur, quando priventur Ecclesiastica Sepultura? *ibid. num. 3. & 4.*

Affiguntur illi, qui incurrit poenae impositae contra duellantes, *ibid. num. 5. ad 13.*

Eisdem poenae incurrit etiam Christiani cum Tarcis duellantes, *ibid. num. 14.*

Non incurrit tamen tales poenae retum habentes duellum fictum, *ibid. num. 15.*

Exemplificatur varii casus, in quibus provocatus ad duellum non incurrit illas poenae, *ibid. num. 16. ad 19.*

Absolutio ad excommunicationem incurrit ob duellum ratione citi. Constit. Clementis VIII. a quo possit impedi, *ibid. num. 20. & 21.*

Referuntur poenae Benedicto XIII. & per extensum exhibentur, item poenae latae contra duellantes s Bened. XIV. Vid. *ibid. in nov. add. sub lit. a. & in nov. add. num. 22.*

E

EBRIETAS, EBRIUS.

Ebrietas quid sit? Vide verb. *Clericus art. 2. num. 20.*

Ebrietas unde dicta? *ibid. num. 21.*

Ebrietas est sub gravissimis poenis interdictis Clericis, *ibid. num. 22.*

Ebrius quando evadit irregularis ex homicidio, vel mutilatione casus? Vide verb. *Irregularis art. 2. sub num. 21. vers. Ex homicidio.*

Aliae de Ebrietate; Vide verb. *Gula s num. 12. ad 28.*

E C C L E S I A

In sensu morali capta quoad ejus esse & principales notas.

Ecclesia nomen quid significet? Vide verb. *Ecclesia art. 1. num. 1.*

Ecclesia nomen dupliciter sumitur, & explicatur, *ibidem num. 2.*

Afferuntur vera definitio Ecclesiae, & explicatur per singulas ejus particulas, *ibid. s num. 3. ad 9.*

Ad hac Ecclesiam spectant non solum praedestinati, & justi, sed etiam reprobi, & peccatores, *ibid. num. 11.*

Ad hac tamen Ecclesiam non spectant, sed ab ipsa excluduntur Paganus, Turcus, & Judaei, Catechumani, Haeretici, a Fide Apostata, Schismatici, Excommunicati &c. *ibid. num. 12. ad 16.*

Una & eadem substantialiter, & formaliter est Ecclesia Legis Graecae, Legis veteris, & Legis Scriptae, *ibid. num. 17.*

Notae praecipuae, per quae vera Ecclesia determinatur s falsis, sunt quatuor, & enumerantur, ac veritas istalia, & rationibus explicatur, *ibid. num. 18. ad 24.*

Sola Ecclesia Romana Catholica habet notam veram Ecclesiae Christi, & in ipsa sola potest obtineri salus, & oculus extra ipsam salvari, *ibid. num. 25.*

Ecclesia Romana pro eodem sonat, ac Universalis, *ibid. num. 26.*

Summus Pontifex, quemvis non sedet Romae, appellatur semper Romanus Pontifex, *ibid. num. 27.*

Non habet Deum Patrem, qui non habet Ecclesiam Romanam Matrem, *ibid. num. 28.*

ECCLESIA quoad ejus visibilitatem, indefectibilitatem, & infallibilitatem.

Ecclesia vera Christi est, & fuit semper absolute visibilis; Vid. verb. *Ecclesia art. 2. num. 1.*

Ecclesiam esse visibilem ostenditur etiam evidenti ratione, *ibid. num. 2.*

Christi Ecclesia visibilis, seu Ecclesia Romana Catholica est indefectibilis, & semper duratura, & infallibilis, quod colligitur ex novo, & veteri Testamento, & probatur ex SS. Patribus, & Sacra Canonibus, *ibid. num. 3. ad 9.*

Ecclesia Romana Catholica est Regula Fidei, & morum in toto Mundo, & sola potest definire quaevis Fidei ab omnibus tenenda, *ibid. num. 10. ad 13.*

Ecclesia Romana dicitur Mater, & Magistra omnium Ecclesiarum; & est capex etiam Ecclesiae Graecae, *ibid. num. 14. & 15.*

Romana Ecclesia habet annexum primatum Universalis Ecclesiae ex Institutione, & precepto Christi Domini, *ibid. num. 16. & 17.*

Fides Apostolica non potest a Romana Urbe divelli, & alio transferri; & ubi est Papa, ibi est Roma, *ibid. num. 18. & 19.*

APPENDIX, seu Novae de Christi Ecclesia

Articulus.

Ecclesia in genere qualibet Congregatio dicitur, *ibid. verbo Ecclesia in nov. Art. 1. num. 1. & segg.*

Ecclesia in sensu Ecclesiastico dicitur Societas Fidelium, *ibid. num. 2.*

Qui de hac sunt Ecclesiae, vocantur interius per gratiam, exterius vero per verbum, *ibid. num. 3. & segg.*

Ecclesia Christi duplici modo considerari potest, per latam scilicet, & strictam significationem, *ibid. num. 4. & segg.*

Ecclesia Christi per latam significationem accipit temporibus Legis naturae, & scriptae etiam morali, *ibid. num. 5.*

Quomodo fuerit Divinae providentiae cura in regendo Ecclesiam in statu naturae, & Legis scriptae, *ibid. num. 6. & segg.*

Novatorum circa Ecclesiam Christi definitionem Haeares designantur, *ibid. num. 7. & segg.*

Constatantur, *ibid. num. 8.*

Ostenditur, Ecclesiam Christi visibilem esse, *ibid. num. 9. & segg.*

Essa notae, *ibid. num. 10.*

Synodem, *ibid. num. 11.*

Catholicam, *ibid. num. 12.*

Et Apostolicam, *ibid. num. 13.*

In Ecclesiis Haereticorum non fuit notae Ecclesiae Christi, *ibid. num. 14. & segg.*

Notae Ecclesiae Christi in Ecclesiis Romanis conspiciuntur, *ibid. num. 15. & segg.*

Ecclesia Christi complectitur non solum praedestinatos, perfectos, & justos, sed etiam peccatores, *ibid. s. 61. & segg.*

Recent

Receantur illi, qui ab Ecclesia Christi arcantur, *ibid.* num. 73. & *seqq.*
 Vitibilia Ecclesia Christi nunquam deficit, *ibid.* num. 75.
 Infallibilia item est in decernendis Fidei, & morum contro-
 versis, *ibid.* num. 80. & *seqq.*
 Romanus Pontifex Primatum obstat in Ecclesia Christi,
 & est infallibilis in hac Ecclesia Religiosa controversia, *ibid.*
 num. 81. & *seqq.*

ECCLIESIA materialis quoad ejus edificationem,
 doctrinam, & reparatorem.

Ecclesia materialis juxta varias ejus Classes varia sortitur
 nomina; Vnde verb. *Ecclesie* art. 3. num. 1.

Basilica, quare sic dicitur, & quales Ecclesiam vocantur
 Basilica? *ibid.* num. 2. ad 4.

Quales Ecclesiam vocantur Cathedralis, Collegiata, Ma-
 trices, Filiales, Baptismales, & Parochiales, *ibid.* num.
 5. ad 10.

Parochiales, & Baptismales aut plurimum, tot in jura,
 tam in factu consistunt, & Baptismalia dicuntur etiam
 Matrices, *ibid.* num. 11. & 12.

Pro Ecclesia de novo edificanda, quid requiratur? *ibid.*
 num. 13. ad 14.

Non requiritur licentia Episcopi pro edificando Oratorio
 privato in propria Domo, *ibid.* num. 16.

Pro edificanda Ecclesia una cum Monasterio Regula-
 rium, quid requiratur, *ibid.* num. 17.

Ad rem assignatur privilegium concessum Fratibus Mi-
 noribus, & postea quoad omnes Mendicantes rediguntur, &
 contra quoniam tale privilegium procedit, *ibid.* num. 18. ad 22.

Paterfamilias seu habent peculiare privilegium, ut
 possint edificare intra spatium etiam 140. annorum prope
 quemcumque Conventum, seu Ecclesiam, *ibid.* num. 23.

Privilegium distantiam 140. annorum attendendum est
 etiam in translatione Ecclesie, & Conventus, *ibid.* num. 24.

Per tale privilegium impeditur non potest amplius Con-
 ventus, nisi jam fuerit legitime creatus. Secus si eremio non
 fuerit legitime facta, *ibid.* num. 25. & 26.

Tale privilegium distantiam 140. annorum locum non
 habet in Domibus, seu Hospitiis Regularium, quoniam non
 habent Ecclesiam publicam, nec etiam in Saneatoriis, *ibid.*
 num. 27.

Tale privilegium, an sit usque exceptum? an eidem pos-
 sint Ordinarii contraire? An consecratur per Bullam abroga-
 tum? & an per non usum tolli possit, *ibid.* num. 28. ad 31.

Morsuoratio hujusmodi distantiam 140. annorum debet fieri
 per aerem, non per terram, *ibid.* num. 32.

Longitudo canonum debet esse pro qualibet 2. palmorum
 mensure, *ibid.* num. 33.

Pro edificanda Ecclesia, quid ulterius requiratur, *ibid.*
 num. 34. ad 37.

Capella an erigi possit sine dote? *ibid.* num. 38. & 39.

Dos assignanda Ecclesie, cujus quantitas esse debet?
ibid. num. 40.

Pro cognoscenda sufficientia dote novae Ecclesie Regula-
 rium edificanda, quid attendi debeat? *ibid.* num. 41.

Pro edificanda Ecclesia requiritur ulterius aut ipsa Ec-
 clesia noviter edificanda non vergat in prejudicium alterius
 Ecclesie praesentis Parochialis, *ibid.* num. 42.

Hinc si ab Episcopo permittatur edificatio Ecclesie in
 prejudicium Parochialis, potest Parochus se opponere, &
 si licentia concessa appellare; Secus, si in licentia concessa
 sit ab Episcopo reservata jura Parochialis, & ad hoc rati-
 onatur variis Decretis, *ibid.* num. 43. ad 50.

Antequam edificetur Ecclesia, quid agere debeat Episcopus,
 vel per se, vel per alium, *ibid.* num. 51. & 52.

Pro Ecclesia edificanda, siue amplianda potest cogi vi-
 satione ad vendendam Domum, vel alium situm, etiam si
 inter Domum, & Ecclesiam addit via publica; & etiam si
 Domus fuerit perpetui fideicommissi, aut majoratus? Imo
 etiam si Domus fuerit alterius Ecclesie, aut cause pia?
ibid. num. 53. ad 60.

Ad hoc ut quia tenetur Domum, vel alium situm ven-
 dere pro edificanda, amplianda, & reparanda Ecclesia,
 quoniam conditiones requirantur, quae assignantur, *ibid.*
 num. 57. ad 60.

Dote explicatur l. si sepulchrum ff. de Relig. & sum.,
 & audite differunt super obligatione, qui tantum vicinam

vendendi domum, vel alium situm pro edificatione vel am-
 pliatione Ecclesiae, *ibid.* in nov. add. num. 1. & *seqq.*

Pro reparanda corrumpente Ecclesia standum est specialibus
 locorum consuetudinibus, *ibid.* num. 63. & in nov. add. n. 9.

Idem die de statuto, *ibid.* num. 70.

Quomodo sit probanda haec consuetudo, *ibid.* num. 71.

Nulla specialis consuetudo in loco existente Ecclesia de-
 bet reparari de suis redditibus; *ibid.* num. 64.

Si Ecclesia nullas habet redditus, vel saltem non suffi-
 cientes ad reparationem, quia tenetur autem reparare,
ibid. num. 65. ad 67.

Ad reparationem Ecclesiae Cathedralis, quia tenetur?
ibid. num. 68. ad 70.

Qui tenentur ad reparationem Ecclesiae, tenentur etiam
 ad reparationem adium Recloria Ecclesiae, *ibid.* num. 71.

Imo supradicti deficientibus Ecclesiae redditibus, &
 contraria non tante legitima consuetudine tenentur
 etiam ad procuranda, & reparanda paramenta, & orna-
 ments Ecclesiae, & ad rem adducitur recentia Decretum, *ibid.*
 num. 72. & 73. & in nov. add. num. 12. & *seqq.*

De Episcopo singulariter est, quid si non reparandi ad
 alios pertinet, tenetur oihilominus ipse reputare Cathedra-
 lem ministerium ruinam, reservato sibi jure agendi con-
 tra illos, *ibid.* in nov. add. num. 13.

Notandum, quod Parochus tenetur solum reparare Ec-
 clesiam Parochialem, non item Ecclesiam fuceursalem,
 siqua est in Parochia, *ibid.* in nov. add. num. 13. & *seqq.*

Beneficii, qui tenentur salva congrua sustentatione Ec-
 clesiam reparare; sunt illi, qui *ex parte* tenentur, *ibid.* in
 nov. add. num. 16.

An ad contributionem pro reparatione Parochialis Ec-
 clesiae vocari queant forenses, qui praedia possident in di-
 strictu Parochiam, *ibid.* in nov. add. num. 17.

Si Ecclesia ruinosa passim sit tempore Beneficii anteces-
 soris, uter conveniendus sit pro reparatione successor, an
 haeres Beneficii antecessoris, *ibid.* in nov. add. num. 18.

De hypotheca competentis Ecclesiae pro reparatione super
 bonis Beneficii; Vide *ibid.* in nov. add. num. 19.

An ista, ad quae pertinet onus reparationis, amplianda
 quoque, & de novo edificanda Ecclesiae sumptum agnosce-
 re queat, *ibid.* in nov. add. num. 20.

Ecclesiam olim quando edificabatur, caput illarum, seu
 Altare majus respiciebat partem Orientalem; & ad hoc ad-
 ducuntur quatuor consentanea, *ibid.* in nov. add. num. 21. & 22.

Hic modus erigendi Ecclesias licet sit congruentior, non
 est tamen omnimode necessaria, *ibid.* num. 23.

Forma Ecclesiarum, quae a principio ex Apostolorum
 traditione attestatur Christianis, semper eadem fuit, lon-
 ge aliam, & in navis speciem, *ibid.* num. 24.

Ecclesia inter tres partes, seu mansiones distribuitur. Prima
 Pars Sacrarum, seu Presbyterium, five Sancti Senatorum
 appellatur, Secunda Chorus. Tertia Navis; & tres istae
 partes explicantur, & cujus ha appellatur, indicatur, *ibid.*
 num. 25. ad 28.

In Navi Ecclesiae olim Marce a Foemina separari consue-
 bantur, Marce in dextra Navi parte, & Foemina in
 sinistra; & hoc fuit ab Apostolica constitutum, *ibid.* num. 29.

Alia vid. hoc toto in *Apud. Decret.* in Auximiana Re-
 formationis Ecclesiae, Savona. Mantua. Tusculana
 Reformationis Ecclesiae, Alia Tusculana Reformationis Ec-
 clesiae.

ECCLIESIA quoad ejus Consecrationem, & Reparationem,
 & Reconciliationem.

Consecratio Ecclesiae quid sit? Vide Verba, *Ecclesiae*
 art. 4. num. 1.

Solus Episcopus loci de jure communis potest Ecclesiam
 consecrare, *ibid.* num. 2.

Episcopus debet esse proprius illius Diocesis, in cujus
 finibus sit est Ecclesia consecranda, *ibid.* num. 3.

Episcopus in Diocesi aliena consecrans Ecclesiam absque
 permissione proprii Episcopi, an suspendatur? & an valida
 sit consecratio, *ibid.* num. 4. ad 6.

Episcopus, an possit delegare potestatem consecrandi
 Ecclesiam, *ibid.* num. 5.

Circa Benedictionem, & Consecrationem suorum Ec-
 clesiarum, Regulares habent privilegium, *ibid.* num. 6. ad 10.

Eccle-

Ecclesiam consecrari possunt qualibet die etiam non festiva, *ibid.* num. 11.

Non possunt Ecclesiam consecrari nisi inter Missam; Secus Episcopus precaretur Consecrationem tamen esset valida, *ibid.* num. 12. ad 14.

Ecclesie Cathedralis, & Parochiales cum Majoribus saltem Altaribus intra domum in Civitatibus, & in Diocesis intra diocesium post aram refectionem sunt ab Episcopo consecrandae, *ibid.* num. 15.

Ecclesia semel consecrata non sit iterum consecranda, *ibid.* num. 16. & 17.

Et quare? Vide in nov. add. num. 1. & seqq.

Ecclesia non est consecrata, nisi prius ei de dote competente provisum fuerit, *ibid.* num. 18.

Ecclesia, si desolata, reparatur, comburatur, amplietur in aliqua parte, vel in toto, quando indiget nova benedictione, aut consecratione, *ibid.* num. 19. ad 23.

Consecratur ea, quae habet *Außer d. num. 19. & seqq.*

Saeculo XI. ex falso errore personam solum everso Altari principali totam Ecclesiam esse consecrandam, *ibid.* in nov. add. num. 9. ad 20.

Sub finem Saeculi XII. haec disciplina mutari coepit, *ibid.* in nov. add. num. 21.

De rebus, quibus tum antiquis, tum praesens utitur Ecclesia in consecratione, *ibid.* in nov. add. n. 22. & 23.

Quomodo constare possit de consecratione Ecclesiae, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Si de consecratione minima constet; vel dubia ea sit, consecrata est Ecclesia, *ibid.* in nov. add. n. 7.

Ecclesia pluribus casibus, & modis polluitur itant indiget reconciliatione. Primus est quando in ea sanguis humanus in quantitate notabili per voluntariam, injuriosam, & graviter peccaminosam actionem effunditur. Et effusio sanguinis circumstantiam Ecclesiam polluente, vel non, explicatur, *ibid.* num. 26. ad 33.

Secundus casus, quo polluitur Ecclesia, est quando in ea committitur voluntarium, & injuriosum homicidium; sive respectu sui, sive respectu alterius, quamvis sanguis non effundatur; & istius casus pariter circumstantiam explicatur, *ibid.* num. 36. ad 44.

Tertius casus, quo polluitur Ecclesia est, quando humanum semen in Ecclesia criminoso, voluntarie, & notorie effusum, sive sit hominis, sive mulieris, sive haereticus, aut infidelis &c. & semina effusiois qualitates Ecclesiam polluente, vel non, aperiantur, *ibid.* num. 45. ad 50.

Quartus casus, quo polluitur Ecclesia est, quando in ea sepelitur aliqua ecommunicatus vitandus, aut infidelis, *ibid.* num. 51.

An Ecclesia polluitur per sepulchrum infantis infidelis, vel filii Parentum Fidelium non baptizati, *ibid.* num. 52. & 53.

Si in Ecclesia fuerint sepulti haeretici non denotati nominatim, etiam si alicui notorii, non censurati violata Ecclesia, nec etiam per sepulchrum ejus, cum in duello decisset, nisi denotatus fuerit, *ibid.* num. 54. & 55.

Corrigitur *Außer. n. 55. ibid.* in nov. add. litt. a.

An omnes supradicti casus debeant esse publici ad hoc, ut Ecclesia polluta dicatur, *ibid.* num. 56. & 57.

Effectus violationis Ecclesiae sunt tres, & assignantur, *ibid.* num. 58.

Si quis in Ecclesia publice polluta divina Officia peragit, an peccet, vel censura incurret, *ibid.* num. 59.

Si Sacerdos sciat solum ex Sacramento Confirmatione Ecclesiam esse pollutam; & aut in actu celebrationis Missae violatur, quid agendum; *ibid.* num. 60. & 61.

An per pollutionem Ecclesiae polluantur etiam Coemeterium, & contra, *ibid.* num. 62. ad 64.

Reconciliationi Ecclesiae pollutae, si prius fuerat consecrata, a quo fieri possit; *ibid.* num. 65. & 66.

Ex privilegio, seu commissione Summi Pontificis reconciliationi Ecclesiae pollutae potest fieri etiam a simplici Sacerdote, *ibid.* num. 67.

Praelati Regulares, an habeant privilegium reconciliationis Ecclesiae sibi subjectae; *ibid.* num. 68. ad 70.

Si Ecclesia polluta non teritur consecrata, sed solummodo benedicta, reconciliationi potest per quemlibet simpli-

tem Sacerdotem per solum aquam lustralia asperersionem, quamvis ab Episcopo non benedictam, *ibid.* num. 71. & 72.

Coemeterium consecratur, & reconciliatur eisdem modis, & ab eisdem, quibus consecratur, & reconciliatur Ecclesia, *ibid.* num. 73.

ECCLESIA quoad varia Miscellanea ipsam concernentia.

In Ecclesia servitus, prospectus, vel transitus haberi non potest sine Indulto Apostolico. Et sic nec cryptae, & aditus subterranei ad ipsam, Vide verb. *Ecclesia artic. 3. num. 2.*

Hoc Indultum saepe petentibus denegatur, *ibid.* n. 3.

Talis prohibitio vim habet etiam in eo, qui habet januam correspondentem in domo Parochiali Ecclesiae contigua, *ibid.* num. 3.

Imo nequidem Ducibus, & Marchionibus id permitti potest, *ibid.* num. 4.

Quid in hac re observandum ab Ordinariis; *ibid.* n. 5. & 6.

Sedilia propria ponere in Ecclesia quis possit, qua facultate, quo jure; *ibid.* num. 7. ad 12.

Quando licet inter privatos super competente loci, qui sunt in possessione, sunt manutendi in tali possessione absque novitate, *ibid.* n. 13.

Locus in Ecclesia possessus identitibus, & patientibus Resiore, toto Clero, & hominibus loci, securi acquirunt per decennium, ita praescribitur per immemorabilem. Et in casu, an permitti possint in praedictum beneficium Juris quilibet potera novae Sedem ante veterem; *ibid.* n. 14. ad 17.

An ex consuetudine sedendi in certo loco ratione praeminentiae, acquiratur etiam jus prohibendi, ac alter fedat; Et ad tale jus acquirendum, quid requiratur; *ibid.* n. 18. ad 23.

Contra amoveantur Sedilia, quomodo agi possit; *ibid.* num. 24.

Si aliqua forma Ecclesiae immutetur in aliam structuram, Sedilia Laicorum in illa existentia quomodo reponi debeant; *ibid.* n. 25.

Jus habendi talia Sedilia, vel sepulchra in Ecclesia concessum alicui familiae, vel descendenti, extincta familia, ad quos tale jus transeat; *ibid.* n. 26.

Sedilia quomodo prohibeantur collocari in Ecclesia; *ibid.* n. 27.

Strata ad Ecclesias sibi deservi facere quibus liceat; *ibid.* num. 28.

Afferantur duo Decreta generalia Sacrae Rit. Congregationis Laici osculum Evangeliorum intra Missam, usum Baldachini in Ecclesia, & assistentiam in Presbyteria; *ibid.* n. 29. 30. & 31.

Magistratus Laici non potest in Ecclesia habere retentorem, sive usum tapeti, nec stratus, & ad rem afferuntur varia decreta, *ibid.* n. 32. ad 33.

Inducantur clares tractantes de Joribus honorificis, quae in Ecclesia Laici praestari solent, *ibid.* in nov. addit. n. 1. & 2.

Qualis honor debeat Praefato Praefidi Provinciae declarari, *ibid.* n. 36.

Dedicationis Ecclesiae Festum, an possit ab Episcopo transferri; *ibid.* n. 37.

Sancta antiqui Testamenti possunt dedicari Ecclesiae, *ibid.* n. 38.

Musica est de jure permessa in Ecclesia, *ibid.* n. 39.

An Musica cantus possit ab Episcopo prohiberi; *ibid.* num. 40. ad 42.

An Musica toleranda sit in Ecclesia exteriori Monialium, *ibid.* num. 43.

Propter Ecclesiam reverentiam possunt expelli artifices prope illam obstantes, ac Personae infames, & spediis ejus divinae Officii perturbatae, *ibid.* num. 44.

An stabulum prope Ecclesiam constructum prohibeatur; Et cui competat privilegium illud removendi; *ibid.* num. 45. ad 47.

Ad rem afferat Epistola Encyclica Clementis XI, *ibid.* num. 48.

An possit in Ecclesia fieri ludi theatrales, Representationes, seu comediae; *ibid.* n. 49. ad 52.

ECLI-

ECLIPSIS.

Eclipsis Solis quando, & quomodo fiat; Vide verb. *Mundus* num. 143. 143.

Eclipsis Lunæ quando, & quomodo fiat, *ibid.* n. 141.

EDICTA LAICALIA; Vids verb. *Frumentum*, & verb. *Lex* art. 3. n. 5. 4. ad 39.

EDUCANDÆ.

Educandarum Puellarum admisso in Monasterium fieri nequit sine Apostolica licentia, & Ordinariatum examinis; Vide verb. *Educanda addit. ab Author* n. 2.

Pro Matrimonio, & sepultura educandarum; Vids verb. *Matrimonium* n. 4. ad 38.

Ut educanda recipiantur in Monasteriis plures regulantur conditiones, quas assignantur; Vide verb. *Monasterium* art. 1. n. 1. ad 39.

Alia ad rem; Vids *ibid.* n. 10. ad 63.

EJICERE, EJECTI A RELIGIONE.

Religiosi Professi jure incorrigibiles possant licite ejici a Religione, & asseruntur Decrets. Secr. Congreg. ad hoc spectantis; Vids verb. *Ejicere*, *ejcti* num. 1. ad 3.

Ad expulsiōem incorrigibilium quique persequuntur, & enumerantur; ut quod eorum circumstantias expulsiōem, *ibid.* n. 4. ad 12.

Vere incorrigibilis quis dicatur, *ibid.* n. 13.

Ad probandam incorrigibilitatem pro expulsiōe non potest carcerari, nisi quod tertium delictum, & tertiam passionem iterum deliquit, *ibid.* num. 14. & 15.

Incorrigibilis expulso ceteris temporibus, ut sit statim expellendus, *ibid.* n. 16.

Quomodo cognoscere possit, quod adhuc durat incorrigibilitas post Carcerem probatorum, *ibid.* n. 17.

Si incorrigibilis in oblatione persistat, ut adit obligatio ipsum expellendi, *ibid.* n. 18.

Facultas expellendi incorrigibiles quibus fuerit alius restricta, & nunc ad quod extendatur; & an possit alteri delegari, *ibid.* num. 19. ad 21.

Electio sex graviorum Petrum, quando, quomodo, & a quo fieri debet, & confirmari, *ibid.* n. 22. ad 27.

Pro ferenda sententia definitivæ expulsiōis, an requiratur quod omnes sex Patres concordent, *ibid.* n. 28. ad 30.

Ad sententiam definitivam expulsiōis ferendam quid ulteriores persequantur, *ibid.* n. 31. & 32.

Post latam sententiam, quid agendum sit dicantur, *ibid.* n. 33. ad 35.

Sententia expulsiōis est statim significanda a Superiore Ordinis Locum; & significationis formalis traditur, *ibid.* num. 36. ad 37.

Ordinarius nequit sententiam expulsiōis auximinata, *ibid.* n. 38.

Traditur formalis consignandi Electio litterarum expulsiōis, *ibid.* n. 39.

Ejectus debet se presentare illi Ordinario, in cujus Diocesi est Conventus, a quo ejicitur, & tenetur recedere in habitum Clericalem, *ibid.* n. 40.

Nequit tamen Ejectus nec in suscepto Ordine ministrare nec ad siles ascendere, nec exercere officium concionandi aut docendi, *ibid.* n. 41. ad 43.

Expulsus laborat infamie jura, & facti; nec potest pretere alimere a Religione, quamvis sit Societas Jesu, tendere vota simplicia, *ibid.* n. 44. ad 46.

Et huc procedunt etiam quoad Ejectos a Societate Jesu post emissam vota simplicia, non item quoad eosdem ejectione a Societate Jesu post emissam vota duntaxat simplicia, *ibid.* in nov. add. n. 1. ad 3.

Regulatio injuste ejectus, an possit compelli Monasterium ad alimenta pertransire, *ibid.* n. 47. & 48.

Ejecti stantes in Sæculo, an teneantur ad observanda vota Religiosa, *ibid.* n. 49. ad 51.

Reprehenditur *Author* num. 50. *ibid.* in nov. add. sub litt. A.

Corrigitur item *Author* n. 51. *ibid.* in nov. add. sub litt. B. Ejectus jure tenetur se corrigere, & humiliter parere, ut in *Ferrus. Biblioth. Trev. VII.*

rum admittatur, & an possit cogere Religionem, ut se iterum recipiat, non obstat aliqua excoctatione, *ibid.* n. 52. ad 55.

Ejectus rediens ad Religionem non tenetur de novo Novitiatum obire, & Professionem amittere, *ibid.* n. 56.

Ejectus rediens, precipiendū a Statutis, & Constitutionibus unicuiqueque Religiosis, an sit reititutus ad gradus, & precedentes, *ibid.* n. 57. & 58.

Ejectus a Religione ob crimina talia, quæ ipsi sibi ad hunc finem lapsus, non sit securus in conscientia extra illam & hoc pariter est dicendum de sic expulsi post Vota biennal a Societate Jesu, *ibid.* n. 59. & 60.

Ejectus iustus, si emendatus ad Claustrum rediens, non admittatur, potest tunc conscientia remanere in Sæculo, *ibid.* num. 61.

Ejectus in Sæculo remaneat, sive Clericus, sive Laicus, an tenetur recedere a habitu Clericali, *ibid.* n. 62. & 63.

Ejecti sive Clerici, sive Laici militis seculari adscripti, animo non rediendi, an sit Apostata, *ibid.* n. 64. & 65.

Ejectus quilibet honorem jus acquirat, & an possit de illa disponente ac testari, *ibid.* n. 67. ad 70.

Ejecti extra Claustra decedant Bonæ ad quem spectent, *ibid.* n. 71. ad 73.

Ejectus, si extra Claustra decedat, ubi sit sepeliendus, *ibid.* num. 74.

ELECTIO

Quoad sua, esse, divisionem, differentiam, & formam. Electio generatim sumpta quid sit; Vide verb. *Electio* art. 1. num. 2.

Electio Canonici dupliciter sumitur. Primo generaliter, & latissime, sub quo nomine venit etiam Possulario, Præsentatio, Nominatio, Petitiō, & Collatio. Secundo proprie & stricte, quæ definitur, *ibid.* n. 3.

Assignatur differentia Electionis a Possulatione, & quid sit Possulatio, *ibid.* n. 4. & 5.

Assignatur differentia Electionis a Præsentatione; & quid sit Præsentatio, *ibid.* n. 6. & 7.

Assignatur differentia Electionis a Nominatione; & quid & quodplex sit Nominatio, *ibid.* n. 8. ad 10.

Assignatur differentia Electionis a Collatione, & quid & quodplex sit Collatio, *ibid.* n. 12. ad 14.

Collatio libera a quo fieri possit, *ibid.* n. 16. & 17.

Collatio necessaria quid sit; & a quo fieri possit, *ibid.* n. 18. & 19.

Forma Electionis est triplex, scilicet forma Secretiōis, Compromissi, & Inspirationis, *ibid.* n. 20.

Ex quidem triplex isthæc Electionis forme præcipitur a cap. *Quia propter de Electione*, quod in quibus habet locum docetur, & late differentia Electionis, quæ fit ex illa capite censura, & ejus in qua requiritur tantum consensus naturalis sive verbis, sive factis explicatur, *ibid.* in nov. add. n. 1. & 2. & 3.

Electio per sortem non valet, *ibid.* n. 22.

An in quacunque Electione sortes impotentur; Vids *ibid.* in nov. add. n. 9. & 10.

Electio per Scrutinium quid sit, *ibid.* n. 23.

Quoddecim substantialis forma Electionis per Scrutinium assignatur, *ibid.* n. 24.

Electio per Compromissum quid sit, *ibid.* num. 25.

Ad faciendum compromissum pro Electione requiritur Consensus omnium Voentium, *ibid.* num. 26.

Compromissum pro electione potest fieri etiam in animam solam, quamvis ipse non sit de Collegio, dummodo non sit Laicus, *ibid.* num. 28. & 29.

Una Compromissarius aequaliter eligere se ipsam, *ibid.* num. 29.

Si Compromissarii sint plures, possant il aliquem ex se ipsa eligere, *ibid.* num. 30.

Compromittentes tenentur recipere electionem x Compromissarii, dummodo servata fuerit forma Compromissi, *ibid.* num. 30. & 31.

Electio per Inspirationem, & per quæ Inspirationem quæ sit, & quid ad ejus essentiam requiratur, *ibid.* num. 32. ad 35.

ELECTIO quoad illos, qui possunt, vel non eligere, & eligi.

De iure communi ius eligendi Praelatum spectat ad Capitulum, seu Collegium, cuius Praelatus est eligendus: Vide verb. *Electio* art. 1. num. 1.

Canonici vero tum Cathedralium, tum Collegiarum, tametsi sint de Capitulo, non aliter ius eligendi habent, quam si in Sacris sint constituti, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Necesse tamen haud est, ut de tempore vacationis beneficii Canonici in sacris sint constituti, sed fat est, si de tempore Electionis constituti sint in sacris, quomvis ex dispensatione Pontificia Ordinati sint antea in eisdem ordinibus, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Ut ius eligendi habent Canonici proprietarii, an vero Canonici Possessores, tum an ius eligendi habeant Canonici post Canonice religionem, vel vacante Canonatu per aliter incompatabiles affectionem; Vide *ibid.* in nov. add. num. 1. & 3.

Quid de huius iuris duratione, & an possit Extinctio communicari, *ibid.* num. 1. ad 4.

Quid, si unus solus de Capitulo, seu Collegio remaneat, *ibid.* num. 1. & 6.

Qui inaptes sint eligendi, sive a iure, sive ob aliam causam, *ibid.* num. 1. ad 20.

Pacificus non est optio *ibid.* art. 1. & seqq. quod interdicti, & irregulares haud possunt eligere, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 7.

Admissio Excommunicati ad eligendum an irritam reddat electionem, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 7.

Qua sint qualitates requiritae in iis, qui eligendi sunt, *ibid.* num. 1.

Scientia est triplex, scilicet Emloens, Mediocris, & sufficientis, & assignatur qualiter, *ibid.* num. 1.

Scientia sufficientis, quomodo mensuranda, *ibid.* num. 1.

In eligendis ad Praelaturas, atque Officia Ecclesiastica, qua scientia toleranda? *ibid.* num. 1.

Quoad etatis maturitatem; Vide verb. *Aetas*.

Quoad morum honestatem, clare patet in recensendis iis, qui eligi non possunt, *ibid.* num. 1. ad 41.

ELECTIO quoad ea quae concernunt Electores.

Electores habentes legitimam ius ad suffragandum, sive sint absentes, sive praesentes, vocandi sunt ad electionem novi Praelati, nisi sint alius distantiae, & quae distantia sufficiat ad eos non vocandos; Vide verb. *Electio* art. 1. num. 1.

Illustratur *ibid.* art. 1. circa iuramentum praestandum ab eo, qui appellatur ab Electione, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Electores vocati an possint cogi ad interessendum, *ibid.* num. 1.

Electores absentes, & impediti possunt eligere per Procuratorem, secus per Episcopatum, *ibid.* num. 1. & 6.

Declaratur num. 1. *ibid.* in nov. add. sub litt. a.

Electores tenentur sub gravi investigatione de idoneitate Personae eligenda, *ibid.* num. 1.

Electores eligentes indignum an peccent, quibus poenis subjaceant; & ad quid teneantur, *ibid.* num. 1. ad 11.

Non debent, nec possunt Electores deagere suum Suffragium, qui per solam Sacramentalem Confessionem avertunt indignam, *ibid.* num. 1.

Electores tenentur sub mortali eligere eos, quos digniores, & Ecclesiae magis utiles esse iudicaverint, *ibid.* num. 1.

Obligatio sub gravi eligendi digniorem, non solum procedit de Episcopis, & Cardinalibus, sed etiam de omnibus aliis habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem, ac de promovendis ad Ecclesias Parochiales, *ibid.* num. 1. ad 13.

Electio digni praetermissio dignioris est valida, quomvis illicita; & aliquando potest esse licita, *ibid.* num. 1. ad 18.

Electores recusantes Electionem, se poenitent, & se retractant, re adhuc integra, an admitti debeat ad Electionem, & res integra quando dicatur, vel non, *ibid.* num. 1. ad 21.

Electores quomodo possint variare vocem suam, *ibid.* num. 1.

Electores an possint interpretare appellationem, ac procedat ad Electionem, *ibid.* num. 1.

Electores, postquam aliquem unanimo consensu elegerunt, an possint electioni se opposere, *ibid.* num. 1.

Talis oppositio fieri potest triplici modo, qui assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 1.

Electores est interdictus abusus illicitarum Capitulationum, quae occurrunt vacatione Ecclesiarum, seu Monasteriorum interdu fieri coarctant, & ad hoc datus Constitutio Innocentii XII, *ibid.* num. 1.

Quomodo fieri debet iuramentum interponendum ab iis, qui de electione appellant, *ibid.* in nov. add. art. 1. & seqq.

ELECTIO quomodo, quando, & ubi fieri possit, & debeat, an sit Canonica, praesertim inter Regulares.

Pro Electione Canonica scienda quae sint vocandi; Vide verb. *Electio* art. 4. num. 1.

Uno solo Electore non vocato, an possit iste electionem irritare, *ibid.* num. 1. ad 4. & vide verb. *Absentia* in nov. add.

Ante electionem habendi sunt tractatus consultiarii; Et vocales tenentur praestare iuramentum de eligendo meliorem; & illud iuramentum an sit de essentia electionis, *ibid.* num. 1. ad 11. & art. 1. num. 1.

Ante electionem canends est Missa, & scienda est invocatio Spiritus Sancti pro eligendis Dignioribus; & talis Missa an sit de essentia, & validitate Electionis, *ibid.* num. 1. ad 12.

Electio debet celebrari omnibus Electionibus in annum collegialiter congregatis; & si alicui debito modo vocati interesset, electio est valida sine ipsis. At pro Ordine Fratrum Minorum traditur alia dispositio, *ibid.* num. 1. ad 27.

Quid si capto electionis tractatu aliqui Vocales egrediatur, & redire nolint, vel in casu defectus Praesidis, vel omnes moriantur, aut delinquant, & unus solus remaneat, *ibid.* num. 1. ad 28.

Si aliquis Vocatum Schedules vacuum miserit in communem votorum Urnam; vel in apertione Secretum repraesentant plures Schedules, quomodo sint Vocales, ad hoc Electio est valida, si deceptis superfluis remaneat major pars, *ibid.* num. 1. ad 29. & 30. Sed vide *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Electio Superiorum Regularium debet fieri omnino per vota Secreta; & ad rem quid sentiant Doctores in interpretatione Concilii Tridentini, *ibid.* num. 1. ad 30.

Electio propter quas causas debeat esse secreta, *ibid.* num. 1. ad 31.

Ad electionem Regularium debent vocari omnes Vocales etiam infirmi, qui decumbunt in Conventu Electionis, & si orqueant Electioni interesse; quid agendum sit indicatur, *ibid.* num. 1.

Ad talem Electionem vocandi sunt etiam Religiosi Saeculi non initiati in illis Religiosis, quarum Constitutiones ipsis expresse concedant, ut habeant votum in Capitulis, *ibid.* num. 1.

Regulares tenentur sub mortali eligere Digniores, *ibid.* num. 1. ad 32. & art. 1. num. 1. & ad. art. 1. sub num. 1. & 2.

Quid disponant quoad hoc pro Minoribus de Observantis Statu Ordinis, & Constitutiones Pontificae, *ibid.* num. 1. ad 33.

Ut Electio sit valida, requiritur, ut lo ipsam concurrat saltem major pars Capituli, *ibid.* num. 1. ad 34. & verb. *Absentia* in nov. add. num. 1.

Ubi vota essent paria, Praeses Capituli nequit dare votum decisivum, nisi in Electionibus, quae sunt a solo Definitorio, *ibid.* num. 1. ad 35.

Tale votum decisivum an habeant etiam Ministri Provinciales, *ibid.* num. 1.

Commissarii Provinciales, qui tempore Capituli Generalis relinquuntur ad gubernandas Provincias, & singula Electiones, quomodo fieri debeant? *ibid.* num. 1.

Electio, ut sit Canonica, debet esse omnino libera; & quando sit Canonica, vel ana, vel restrictio liberata? *ibid.* num. 1. ad 36.

In Ordine Minorum de Observantia Gubernatores pro se, vel pro alio incurunt ipso facto Excommunicationem Papa reservatam, & privationem vocis activae, & passivae, *ibid.* num. 1.

Et extenditur ad alios etiam Regulares; Vide verb. *Pena* art. 2. num. 107.

Que tamen Excommunicatio modo patet absolvi a Ministro, & Commissario Generalibus, ubi agitur de electione Superiorum inferiorum, *ibid.* num. 16.

Dispositio Generalis pro omnibus Regularibus illicitis modis pro se, vel pro aliis dignitates procurantibus, *ibid.* num. 17. & 18.

Electio quando, & pre quid evadat Simoniaci; & sic Electum ad quid tenetur, *ibid.* num. 19. ad 63.

Assignantur varie electiones simoniacae, & nulla propter illicitas passionem Electorum, *ibid.* num. 64. & verb. *Simonia*.

Electio celebrari debet in loco publico, & solito, *ibid.* num. 65.

In casa autem necessitatis celebrari potest extra Ecclesiam, seu Monasterium, & extra locum solum; Immo etiam in loco interdito; & quid si extra causam necessitatis ibi celebraretur, vel in loco non consueto, *ibid.* num. 66. ad 70.

Electio de jure communi est facienda, quando Ecclesia est viduata, & vacat legitimo suo Pastore, *ibid.* num. 71.

Vacantia autem, & Viduatio potest fieri multipliciter, & assignantur, *ibid.* num. 72.

Viduata Ecclesia, intra quantum tempus Electio fieri debet, *ibid.* num. 73. ad 75.

Regulares non tenentur stare temporis a jure communi praefixo, sed debent fervare tempus, & modum a suis specialibus Constitutionibus statutum, *ibid.* num. 76.

Si Electio non fuerit celebrata statuta, & praescripta die in Ordine Minorum, ad quem devolvitur, *ibid.* num. 77.

Electio celebrata post elapsum tempus a jure communi, vel speciali praefixum, est nulla, *ibid.* num. 78.

An ubi Capitulum sit legitime coactum ad electionem faciendam, non dum ex tribus partibus Capituli requiratur ad coartandum terminum Electionis praefixum, sed major tamenmodo pars; Vide *ibid.* in *num. add. num. 1.* & *seqq.*

Electio regulariter loquendo non est facienda de nocte, nisi ob graves & urgentes causas, quae assignantur, *ibid.* num. 79. ad 81.

Per audiem, qualis tempus intelligatur, *ibid.* num. 82.

Electio potest celebrari etiam die Festo, *ibid.* num. 83.

Electio nisi nulla, si ante celebrationem Capituli, vel Congregationis non exhiberetur attestaciones de adimplemento oneris Missarum; & adducuntur ad hoc Resolutiones Sac. Cong. *ibid.* num. 84. & 85.

Vicarius Provincialis electus a solo Defensorio, an possit mortem Provincialis possit obtinere titulum Ministri Provincialis, *ibid.* num. 86. ad 88.

Electio facta a Regularibus, & de Regularibus necdum in eadem Religione professis, est nulla, *ibid.* num. 89.

Ut quis possit eligere, sufficit tacita Professio; Ut vero possit eligi, necessarium requiritur Professio expressa in eadem Religione, in qua eligitur, quod etiam procedit in Monialibus, *ibid.* num. 90. 91.

Sententia privationis vocis activa, & passiva quando a Superioribus Regularibus sunt pronuntianda. Et Praefecti Capituli a Religiosis Regularibus privandi ad quid tenentur, *ibid.* num. 92. ad 94. & *supra* num. 84.

Electio Canonice celebrata est confirmanda ab immediato, & proximo Superiori, *ibid.* num. 95.

Si Electus ante confirmationem se immisceat administrationi, est ipso facto privatus jure acquisito per Electionem, nisi fit electus in Ministrum Generalem, *ibid.* num. 96. & 97.

In Ordine Minorum Generalis statim ac Canonice est electus, potest plenam, & liberam administrationem exercere ex concessione Clementiae IV. *ibid.* num. 98.

Abbatissae an possint ante confirmationem administrationem, & quod earum Electionem quid attendendum sit? *ibid.* num. 99. & 100. & in *add. ad 100.*

Num ad coartandum electionis tempus, quando Capitulum est jam coactum, *ibid.* num. add. num. 1. ad num. 2.

In electione, in qua plures sunt electi, suffragia excedant eligentium numerum, an eo potest renunciari electioni, *ibid.* num. add. num. 3. & *seqq.* & *add. nonis. ad calem Tomi num. 1. & seqq.*

Elemosyna quid sit? Vide verb. *Elemosyna* num. 1.

Elemosyna est opus summe meritorium, satisfactorium, & impetratorium, *ibid.* num. 2.

Datur preceptum obligans sub gravi ad dandam quandoque elemosynam juxta rationem necessitatis alienae, & facultatis propriae, *ibid.* num. 3. & 4.

Bona ex parte dantis possunt esse superflua, vel necessaria tripliciter, & assignantur, *ibid.* num. 5.

Bona superflua, vel necessaria vite, statui, ne decentiam status quem sunt; *ibid.* num. 7. & 8.

Necessitas ex parte accipientis consideratur tripliciter, & assignantur, *ibid.* num. 9.

Necessitas extrema, Gravis, ac Communis quae sit, *ibid.* num. 10. ad 12.

Hanc an, & quando sub mortali teneatur ex bona superflua tripliciter consideratis facere elemosynam pauperibus laborantibus necessitate extrema, vel gravi, vel communi? & quid talibus pauperibus sit in casu concessum ad sublevandam eorum necessitatem? *ibid.* num. 13. ad 20.

Inducitur *Andris* vitium sub num. 15. *ibid.* in *num. add. sub 11. 2.*

Elemosyna quomodo, & quibus sit largienda, & qui sint praefrendi inter confusos in triplici necessitate, & inter Propinquos, ac alios indigentes? *ibid.* num. 21. & 22. & verb. *Filius*, & *Abstrusus*.

Elemosyna non est danda pauperibus otiosis volentibus laborare, *ibid.* num. 23.

Elemosyna potest deagere pauperibus forensibus, imo possunt iuxta a Civitate expelli, quando adeit iuxta causa, *ibid.* num. 24.

Pauperes sibi graviter peccant, & tenentur ad restitutionem elemosynarum, quae se fugando propterea receperunt; & quibus possit fieri restitutio, *ibid.* num. 25. & 26.

Quamvis quis actu non egeat ad vitium, si tamen imminet necessitas proxima, potest tunc petere, & acceptare elemosynas; Sic etiam, qui filius habet nobiles, quae commode donare non possit; Sic pariter puella, quae non habet congruam dotem ad sui status conditionem; Idem etiam est dicendum de Filiis habentibus sibi necessaria, qui si habeant parentes necessario alendos, & ad id non habeant, & de illis, qui habent fratres, aut sorores, quibus alimenta praeberi tenentur, *ibid.* num. 27. ad 31.

Religiosi mendicantes possunt elemosynas collatam petere, & eos impediens incurant excommunicationem ipsa facto, *ibid.* num. 32.

Non possunt tamen quaesitare extra districtum suum factos, & assignatos propriae Conventibus, *ibid.* num. 33. & 34.

Regulares vere Mendicantes non tenentur petere licentiam ab Ordinario, in casibus Diocesis situm est eorum Monasterium, neque eidem ostendere licentiam suorum Superiorum, dum elemosynas quaerunt in locis, ubi existunt Conventus, sed solum, si eam velint colligere extra ipsa; tamen si extra districtum, in qua erecti sunt Conventus, quaerere voluerint, debeat obtinere consensum ab Ordinario illius diocesis, *ibid.* num. 35. ad 37.

Fratres Mendicantes elemosynas quaerere nequeunt per alios, quam per sui Ordinis Religiosos, vel Oblatos, *ibid.* num. 38.

Sic licet licentia in scriptis Ordinarii loci nulli quantumvis privilegiari possunt elemosynas quaerere pro aliquo opere pio, etiam essent Patentes, seu Commissarii Abbatum S. Antonii Viennensis; & qui prohibeantur talem licentiam concedere? *ibid.* num. 39. & 40.

Confraternitatibus, & aliis locis pia, quae hospitalitatem actum non exercent, non est regulariter danda licentia quaesitandi. Naque Ordinarii prohibere possunt Regularibus, ne quaesuant ante Confraternitates, *ibid.* num. 41. & 42.

Elemosynas, & Oblationes ab Offerentibus recipere an sit prohibitum Regularibus inter Missarum Solemnia? *ibid.* num. 43.

Ex elemosynis Missarum, an possit aliquis pars retineri ratione expensarum, quae sunt in celebratione? *ibid.* num. 44. verb. *Missa* art. 1. sub num. 2. in *respons. ad septimum*; verb. *Utensilia* num. 1. ad 6.

Sacerdos, qui Missam suscepit celebrandam cum cetera elemosyna, non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parie ejusdem elemosynae sibi retenta, *ibid.* num. 43. verb. *Missae art. 2. sub num. 2. in respons.* ad *decimam*. Et id locum quam parvam incurrit; Vide verb. *elemosyna* num. 44.

Elemosyna pro Missa celebranda non possunt ab Ecclesiis, si illidem Missa venienti post longum tempus satisfacere valeant, nisi de consensu illorum, qui elemosynam tribuerunt, *ibid.* num. 45. verb. *Missae art. 2. sub num. 2. in respons.* ad 11. § 12.

Missam ad satisfaciendum elemosynae alicui Ecclesiam tradita non sunt celebranda per exteras, ubi commodum possunt satisfieri per Sacerdotem ejusdem Ecclesiae, *ibid.* num. 47. verb. *Missae art. 2. sub num. 2.*

Elemosyna pro celebratione Missarum oblata in seque & fideliter fuit in id eroganda, & quantum pene sint iudicia contra mercatores super Elemosynis Missarum, *ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 67. § 68.

Elemosynam pro expeditione adversus infideles collatae aliam quamlibet causam non sunt impedienda, *ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 69.

Elemosynae a Regularibus fieri & distribui possunt, opportuna facultatis obtentis, *ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 70.

Per exterosum exhibetur saluberrima Benedicti XIV. Constitutio super Elemosynis, *ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 71.

Elemosyna petere per Ecclesiam, dum Oliva celebratur Officiis, est prohibitum, *ibid.* num. 48. § 49.

Elemosynae de quibus bonis scienda sit, & fieri possit? *ibid.* num. 50. ad 53.

Uxor, Filiafamiliae, servus, vel Ancilla, Religiosus, Pupillus, Administratores, Tutores, & Cusatores, de quibus bonis, quando, quae licentia, in qua quantitate possint facere elemosynas? *ibid.* num. 54. ad 60.

Confirmatur sententia *Auctor.* num. 55. adducta, *ibid.* in *add.* *Auctor.* sub 11. § 4.

Quid de Eremita elemosynas petente pro Sacerdotio sibi commendato? *ibid.* num. 61.

Elemosynarum distributor potest illas sibi pauperi, vel suis consanguineis pauperibus appropriare, *ibid.* num. 62.

Elemosynae collectae occasione Jubilaei, ad quem spectant? *ibid.* num. 63.

Pro unaquaque Missa manali, quam sit elemosyna laici, etiorum? *ibid.* num. 64. § 65.

Fratres Minores de Obsequiis speciale habent indulgentiam elemosynas colligendi pro loca Vera Sacrae & Ordineri ceteros illos commendare in eam Diocesi ad minus duobus vicibus quolibet anno, *ibid.* num. 66.

An iuxta colligendi elemosynas per sacculum sonantem spectet ad rectos Parochiales, & Ecclesiae Parochialis hoc ius tantum sibi adscribere, & alia Ecclesia ad usum ejusdem excludere vigorem iurii banialis recte possit, *ibid.* in *add.* num. 67. § 68.

An qui quantum elemosynam erogare consuevit, compelli possit, ut in futurum eam pariet? Vide *ibid.* in *add.* num. 68. § 69. Vnde verb. *Oblata* in *add.* num. 68.

EMPHYTEUSIS

Quoad ejus naturam, divisionem, & successionem in ipsam.

Emphyteusis unde dicitur? Vide verb. *Emphyteusis* art. 1. num. 1.

Enodatur Auctor, *ibid.* in *add.* num. 2. § 3. Rem in Emphyteusim dante, & accipientes quomodo vocentur, *ibid.* num. 2.

Datur Emphyteusis definitio, *ibid.* num. 3.

Assignatur Emphyteusis differentia a Locatione, a Venditione, a Mutuo, Donatione, aliisque Contractibus, & a Feudo, *ibid.* num. 4. ad 7.

Emphyteusis dividitur primo in Ecclesiasticam, & Laicalem, & qualis in utroque? *ibid.* num. 8.

Assignatur differentia Emphyteusis Ecclesiasticae a Laicali, *ibid.* num. 9.

Quid sit incidere in communem? *ibid.* num. 10.

Emphyteusis dividitur secundo in Perpetuam, & Temporariam, & qualis sit utraque? *ibid.* num. 11.

Emphyteusis dividitur tertio in Hereditariam simpliciter, & Hereditariam mixte, seu qualificate, & in non Hereditariam, seu ea pacto, & providentia, & qualis sit qualibet, *ibid.* num. 12.

Scriptura, seu instrumentum scriptum est de substantia Emphyteusis, *ibid.* num. 13.

Emphyteusis quomodo dicitur Ecclesiastica, vel Laicalis, & ad quod tempus esse debeat, *ibid.* num. 14.

Emphyteusis Laicalis quando presumatur perpetua, & transferatur ad heredes etiam extraneos, *ibid.* num. 15. § 16.

Emphyteusis Ecclesiastica, quando censetur perpetua, ac transferatur ad omnes heredes etiam extraneos, & quid ad rem sentiat Auctor, *ibid.* num. 17. ad 20.

Emphyteusis Ecclesiastica potest etiam concedi in perpetuum, si ad hoc legitima causa sit, & Beneficium Apostolicum, *ibid.* num. 21.

Bona Ecclesiastica in Emphyteusim dari solita, si iterum cedant ad Ecclesiam, an possint Prelatus Ecclesiae ea de obo concedere in Emphyteusim absque Juris solemnizatione, *ibid.* num. 22. § 23.

Assignatur, quando solum dicitur alterari, vel non, *ibid.* num. 24.

Ad hoc autem ut bona Ecclesiae dicantur solita in Emphyteusim concedi, quid requiratur, *ibid.* num. 25. § 26.

In Emphyteusis Ecclesiastica non succedunt filii naturali, seu illegitimi, quamvis legitimati per Rescriptum Principis naturalis; bene vero Legitimati per subsequens Matrimonium, *ibid.* num. 27. ad 29.

In Emphyteusim autem saeculari filii naturales, & illegitimi succedunt eo modo, quo succedunt in aliis bonis de iure, *ibid.* num. 30.

Si Haeres Monasterium ingreditur, in Emphyteusim hereditaria an succedat Monasterium, *ibid.* num. 31. § 32.

Emphyteusim cum specialibus clausulis concessa transiit ad solam vocatam per tales clausulas, & afferunt plura Exempla, in quibus Clausulae apponuntur, & quomodo intelligenda sint clare indicatur, *ibid.* num. 33. § 34. ad 60.

In Emphyteusis Ecclesiastica deo iure, quo instrumentum diversimode canteat, ac Beneficium Apostolicum, debet postulare alteri tenor Beneficii Apostolici, quam tempore instrumenti, *ibid.* num. 35.

Illustrantur tituli ab Auctore, *ibid.* num. 36. § 37.

EMPHYTEUSIS quoad ea, quae concernunt Emphyteutam.

Emphyteuta, quia esse possit, vel non? Vide verb. *Emphyteuta* art. 2. num. 1. ad 3. & verb. *Clericus* art. 3. per tot.

Emphyteuta potest libere uti, & sive per Emphyteutam, & el compati sicut relictis contra quemcumque perturbantem, aut possessorem, *ibid.* num. 4.

Emphyteuta, an habeat ius percipiendi fructus ea incrementa rei Emphyteuticae per alioquinem iactio? *ibid.* num. 5. § 6.

Emphyteuta quando possit repetere melioramenta facta rei Emphyteuticae, vel non? & quomodo melioramenta sint estimanda? *ibid.* num. 7. ad 11.

Limitantur tituli ab Auctore, *ibid.* num. 8. § 9.

Emphyteuta, an possit vendere tam ipsam rem Emphyteuticam, quam melioramenta in ea facta, & quae conditiones requiratur pro tali venditione, & quibus fieri talis venditio sit prohibitum? *ibid.* num. 12. ad 14.

An possit Emphyteuta rem Emphyteuticam quando dominium utile cum melioramentis facili alteri etiam extraneo personae donare, vel legare, aut in dotem dare sine consensu Domini, utque non requiritur? *ibid.* num. 15. § 16.

Ut sine consensu Domini directi rei Emphyteuticae donec, legatur, aut in dotem datur, requiratur potissimum tres conditiones, & assignantur, *ibid.* num. 17.

Si reperiatur Emphyteuta donata, vel legata personae, seu loca incapaciibus ipsam retriendi, quid agendum? *ibid.* num. 18. § 19.

An possit Emphyteuta sine consensu Domini directi rem Emphyteuticam oppignorare, seu hypothecare, locare, aut alteri in Emphyteusim concedere, aut cum alio permutare? *ibid.* num. 19. ad 23.

Emphyteuta tenetur servare pacta conventa in contractu Emphyteutico, & aliqua pacta claritatis gratia adducuntur, & explicantur, *ibid. num. 24. ad 30.*

Auctor explicatur, *ibid. add. notis. num. 3. & seqq.*

Emphyteuta bonorum Ecclesiasticorum gaudet exemptione ab oneribus Communitatis, *ibid. num. 31.*

Mari Laici possunt conveniri in foro Ecclesiastico pro bonis Emphyteuticis & redditibus Ecclesie pro eo quod pertinet ad Directum Domini, *ibid. num. 32.*

Cause assente servitutis contra Emphyteutam Mensis Episcopalia spectat ad Ecclesiasticam, *ibid. num. 33.*

Non gaudent Emphyteute bonorum Ecclesiasticorum Immunitate ab onere personali velus Corbe frumenti, *ibid. num. 34.*

Emphyteuta Ecclesiam non potest declinare forum Ecclesiasticum respectu solutionis, Canonis, vel quando agitur de Domino Ecclesie, *ibid. num. 35.*

Bona Ecclesiastica, & Locorum piorum in Emphyteutem Laicam concessa, an sint exempta ab oneribus, & impositionibus Laicalibus, & an possint ab eisdem collectari? *ibid. num. 36.*

EMPHYTEUSIS quoad ea, quae concernunt Dominum Directum, seu Proprietarium.

Dominus Directus esse seu in Emphyteutem dare, quia possit? Vide verb. *Emphyteusi art. 3. num. 1. ad 4.*

Propter defectum liberam administrationem, quia non possit in Emphyteutem concedere, *ibid. num. 5. & 6.*

Dominus Directus, an possit omnia sibi beneficia facere in re Emphyteutica, *ibid. num. 7.*

Dominus Directus, an possit privare Emphyteutam re Emphyteutica, & qui casus excipiantur, *ibidem num. 8. ad 10.*

In Emphyteuti Laicali, an admittenda sit purgatio morae, *ibid. num. 11.*

Quantum tempus ad purgandam moram concedatur, *ibid. num. 12.*

Dominus Directus potest privare Emphyteutam re Emphyteutica, si abique suo consensu, & absque debitis iuris conditionibus vendat Emphyteutem, vel si culpa lata, vel lavi re Emphyteutica suis notabiliter deteriorata, Imo potest eam cogere, ut id in quantum laesit, reficiat, *ibid. num. 14.*

Emphyteuta expellendus est ab Emphyteuti cum interventus, & auctoritate Iudicia, *ibid. num. 15.*

Dominus directus potest a novo Emphyteuta Laudemium exigere, *ibid. num. 16.*

Laudemium quare sic dictum? Quid sit de jure communi, & de consuetudine; Quomodo mensurandum, & quando solvendum, *ibid. num. 17. ad 23.*

An assumpta ab Emphyteuta obligatio aliquid satisfaciendi intra certum tempus sub poena devolutionis devotio fiat, non interpellato Emphyteuta, *ibid. addit. notis. num. 1. & seqq.*

EMPTIO, & VENDITIO

Quid suum esse, & a quibus, & de quibus fieri possit, & debeat, vel non?

Emptio, & Venditio quid sit? Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 1. num. 1.*

Explicatur particula Definitionis Emptionis, & Venditionis, *ibid. num. 2. ad 4.*

Nomine meriti quid veniat, *ibid. num. 5.*

Quid veniat nomine pretii, & quid sit, *ibid. num. 6.*

Nomine, & pecunia unde dicantur, *ibid. num. 7. & 8.*

Nomine appellatio strictior est, quam pecunia, *ibidem num. 9.*

Emptio, & Venditio non est, nisi interveniat numerus, vel pecunia, *ibid. num. 10.*

Pretium unde dictum, *ibid. num. 11.*

Pretium est duplex, legitimum, seu Legale, & Naturale, seu Vulgare, & quale sit utrumque, *ibid. num. 12.*

Pretium Naturale, seu Vulgare dividitur in Infimum, seu moderatum, & in Summum, seu rigorosum, & quale sit quodlibet, *ibid. num. 13.*

Quodlibet tamen horum pretiorum iustum est, ac licitum, *ibid. num. 14.*

Emptio, & Venditio per quale pretium illicita dicatur, *ibid. num. 15. & 16.*

Emere, & Vendere quo jure permittatur, qua conditione, *ibid. num. 17. & 18.*

Dimidium iusti pretii quomodo computandum sit in Emptore decepto, *ibid. num. 19.*

Pactum Legale iusta taxatione obligat omnes in utroque foro; *ibid. num. 20.*

Pretium iuste taxatione observare tenetur etiam peregrinus, nisi specialiter eximatur, *ibid. num. 21.*

Si manifeste constet pretium indebite, irrationabiliter, & iniuste taxationem esse, etiam in foro conscientiae illud observare tenetur. Et quid in casu tota conscientia agi possit indicatur, *ibid. num. 22. ad 25.*

Quid Conscientia in hac casu facere tenetur, Vid. *ibid. in not. add. sub lit. A.*

Emptio, & Venditio potest fieri ab omnibus, qui jure non prohibentur, *ibid. num. 26.*

Emere, & Vendere solius laici, & negotiationis gratia nequeant Clerici, *ibid. num. 27. & verb. Clerici art. 3. per tot.*

Qui a jura prohibentur emere, & vendere, & qui excipiuntur, qua conditione possint, & quae res, *ibid. num. 28. ad 32.*

Res Emptoria, & venditioni subjecte quales sint, *ibid. num. 34. ad 37.*

Officia publica temporalia spectando Leges positivas humanas, an emi, & vendi possint, & quae conditiones servandae in licita eorum venditione, *ibid. num. 38. ad 41.*

Emptio, & Venditio, de quibus rebus fieri aequat, *ibid. num. 42. & 43.*

Homo liber quo casu, & conditione vendi possit, aut emi, *ibid. num. 44. & 45.*

Nequit Dominus vendi servas, ut cum bestia pagueat, *ibid. num. 46.*

Assignatur res, quae hostibus Ecclesiae vendi prohibentur, *ibid. num. 47.*

Ordinarie loquendo nemo invitatus cogi potest ad vendendam rem propriam, vel emendam alienam, *ibid. num. 48.*

In casu tamen publica necessitate, & in aliis casibus; qui assignantur, an cogi possint subditi, quomodo Clerici; ad vendendum, vel emendum, & ob quae causas, *ibidem num. 49. ad 54.* Multa ad rem; Vide *add. not. ibid. num. 1. & seqq.*

EMPTIO quoad ea, quae concernant Emptorem.

Emere bona fide rem furtivam ad quid tenetur? & quid si eam vradit, consumpsit, vel donavit? & en possit eam reddere furi, Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 1. num. 2. ad 7.*

Emere rem pecunia furtiva an rei dominium, & venditor an pecuniam dominium acquirant? Et ad quid ambo tenentur, *ibid. num. 8. & 9.*

Corrigitur Auctor. *num. 9. ibid. in not. addit. sub lit. A.*

Emere rem alienam, seu furtivam modico pretio, ut eam restituat proprio Domino, quid possit repetere a Domino rei, & ad quid ipse tenetur, *ibid. num. 10.*

Emere communis pretio agrum, in quo scilicet thesaurum, vel similia alia pretiosa licite emi, & alibi tenetur restituere Venditori ignoranti. Quod pariter est dicendum de illo, qui emit rem mobilem, in qua reperitur aurum, *ibid. num. 11. & 12.*

Emere rem suam, & communem estimatione villem, si post Emptionem cognoscatur esse pretiosam, an tenetur aliquid restituere venditori, *ibid. num. 13. ad 15.*

Qui scientia privata scit brevi pretium augendum, vel monetam valorem minuendum, an possit licite emere, vel vendere, aut monetam expendere pretio currenti, *ibid. num. 16. ad 18.*

Chirographa, & aliena credita, an, a quibus & quo titulo possint licite minori pretio emi, vel non, *ibid. num. 19. ad 27.*

Non licet sine iusto titulo ob solam anticipatam solutionem infra pretium infimum emere; scilicet si addit iustus titulus, *ibid. num. 28. & 29.*

Assignatur varia causa, propter qua potest ami res mi-

gori pretio, quom valeat, *ibid.* num. 30. ad 36.

Sed *Vid.* *sup.* add. *sub.* num. 35. lit. A.

Deputatus ad aliquam rem emendam certo, & determinato pretio, an, & quando possit sibi aliquid retinere, si minus emat, *ibid.* num. 37. ad 40.

Sartor deputatus ad emendam pannum, vestia &c. proventum consilientia, potest sibi retinere id quo minus emit, si mercator, vel sartor in folam sui gratiam partem aliquam jussu pretii remisit, Dummodo tamen duo concurrant, quæ significant, *ibid.* num. 41. & 42.

Emens frumentum tempore Messis, quo minus valet, animo illud vendendi tempore, quo plus valet, an fiat culpandi, & teneatur ad restitutionem; *ibid.* num. 43. ad 45.

Quam emere vel non emere possit, *ibid.* add. nov. n. t. & *seqq.*

EMPTIO quoad ea, quæ concernunt Venditorem.

Venditor ob solam dilatam solutionem an possit rem plus justo pretio vendere, *Vide verb. Emptio, & Venditio art. 3. num. 1. & 4.*

Ut liceat Venditori supra summum pretium vendere plus ad Creditum ratione luri cessantis, acquiescentur variis conditiones, quæ concernantur, *ibid.* num. 2.

Ratione periculi perdendi pretium, vel ex toto, vel ex parte, possit Venditor plus vendere ad creditum; Et etiam ratione diffractum, molestiarum, & expensarum, quæ probabiliter timeantur, *ibid.* num. 4. & 5.

Abique alio titulo licitum est vendere pluries ad creditum solam inter fines jussu pretii, *ibid.* num. 6. & art. 1. num. 14.

Supra summum justum pretium potest res pluries vendi generaliter loquendo ob varias causas, c. ratione damni emergentis. 1. ratione luri cessantis. 2. ratione pecunie, seu raritatis meritis. 3. ratione multitudinis Emptorum. 4. ratione specialis ad rem affectus venditoris sanctis eidem honestam oblationem. 5. ratione privati faciendi expensis in exigendo postea pretio. 6. ratione periculi perdendi pretium, sive ex toto, sive ex parte, *ibid.* num. 7. ad 13.

Venditor an, & quomodo teneatur manifestare Emptori vitium rei, sive occultum, sive patens, *ibidem* num. 14. ad 21.

Confirmatur Sententia *Autor. sub.* num. 1. *ibid.* in nov. add. lit. A.

Venditor, qui ad allicandos frequentiores emptores vendit merces pretio minus, sed occulte non ardua integram pondus, & mensuram, partem sibi reservando ad compensationem jussu pretii, an peccet, & ad quid teneatur, & quæ ratio sit licitum, *ibid.* num. 12. & 13.

Merces extraordinarie bonitatis, v. g. Vinum aut Triducum, quo casu, & quæ cautela miseri possunt cum aliis Mercibus inferioris pretii, *ibid.* num. 14. ad 18.

Venditor scientia scientia privata pretium meritis brevi minorem esse, potest licite vendere pretio currenti, *Vide ibid.* num. 19. & art. *aut.* *sub.* num. 1. ad 18.

Deputatus ad aliquam rem vendendam certo, & determinato pretio, an, & quando possit licite sibi aliquid retinere de augmento pretii rei venditi; Et quid si talis Deputatus esset famulus, *ibid.* num. 20. ad 23. & art. 2. num. 39. ad 41.

Venditor an possit plus justo augere pretium meritis solum ex eo quod videtur Emptorem valde indigere illa, *ibid.* num. 34.

Venditor pro re valde rara, & peregrina an possit repetere ob Emptore quodcumque sibi arbitrarium, & exorbitant pretium, *ibid.* num. 35. ad 36.

Vendens in fraudem Creditorum, quibus re vendita sit incapax solvendi, quod debet an peccet, & ad quid teneatur; & quid si talis venditio facta sit ignorantia fraudem, *ibid.* num. 37. ad 41.

Monitum ad Confessarium, *ibid.* in *not.* *nov.* ad num. 41. Venditor fingens litteras de submersis navibus, quæ merces advehebant, vel spargens falsum romorem, ex quo sciat meritis pretium augeri, ut rarius vendat merces suas; an peccet, & ad quid teneatur, *ibid.* num. 42. & 43.

Quid si venditor juret se pluries vendidisse aliis merces, vel pluries restare sibi, *ibid.* num. 44.

Vendens quid pro quo malitiose, v. g. auricalem pro aure

&c. peccat graviter, & teneatur ad restitutionem, *ibidem* num. 45.

Pharmacopola vendens quid pro quo auge utile ad finem Emptoris, v. g. das infirmo quom medicamentum pro alio, non peccet, & ad quid teneatur, *ibid.* num. 46. & 47.

Venditor habens frumentum venale, si sit illud servaturus usque ad tempus quo solet plus valere, an possit licite minus vendere majori pretio, quam autem valet, vel pretio solvendo, quo valebit statuto tempore, *ibid.* num. 48. ad 51.

Venditor non possit licite vendere triticum de messe Novembri, v. g. in mense pretio quo valet toto tempore intermedio usque ad Novembriem sequentis anni, *ibid.* num. 52.

Venditor graviter peccat, & teneatur ad restitutionem, si triticum aqua maderelat, laniem, & hujusmodi in loco humido reponat; ut plus ponderet, *ibid.* num. 53.

Venditor an possit licite vendere rem cum pacto retrovendendi seu redimendi in futurum; & quantum dimolui debeat de pretio propter tale onus revenditionis impositum Emptori; Et quid in re cavendum sit, *ibid.* num. 54. ad 56.

Differentia intercedit inter Socium & sifrum circa venditionem rei communis, *ibid.* add. nov. num. 1. & *seqq.*

EMPTIO quoad ea, quæ concernunt commodum, periculum, & retrahendum rei venditæ.

Commodum, & fructus rei venditæ post traditionem pertineant ad Emptorem, *Vide verb. Emptio, & Venditio art. 4. num. 1.*

Fructus rei venditæ adhuc pendentes, tempore contractus venditionis etiam ante traditionem, & fructus nati, & penduli post absolutum contractum, ad quem pertineant, *ibid.* num. 1. ad 4.

Si cires perceptionem fructuum proventumque ex re vendita fuerit facta aliqui specialia conventio inter Emptorem, & Venditorem, erit omnino observanda; Et adducuntur exempla ad hoc spectantia, *ibid.* num. 5. ad 9.

Periculum rei venditæ post traditionem pertinet statim ad emptorem. Et etiam ante traditionem, si venditor res certæ, & determinatæ in individuo. Exipit tamen plures casus, qui significant, in quibus hæc sententia pars limitari debet, *ibid.* num. 10. ad 19.

Res, quæ venditur ad mensuram, ante quam tradatur mensurata, periculum ad quem pertinet, *ibid.* num. 40.

Res quæ datur rum pæso, ut degustetur, ante degustationem periculum ad quem spectat, *ibid.* num. 22. & 23.

Quando res aliqua vendita est ad corpus totum sine ordine ad mensurandum, tunc periculum spectat ad Emptorem; Secus si vendatur cum ordine ad mensurandum, & hoc exemplis declaratur, *ibid.* num. 23. ad 25.

Retrahitur geophilus quid sit, *ibid.* num. 26.

Sola domus immobilis retrahi possunt, *ibid.* num. 27.

Retrahere possunt omnes Venditores confingunt, non solum Laii, sed etiam Clerici, *ibid.* num. 28.

Religiosus autem confingunt, vel hujus loco Monasterium retrahere nequit, *ibid.* num. 29.

Res retrahendi ante omnes, & successive quibus competat, *ibid.* num. 30. ad 32.

Quid si plures furio confingunt ejusdem gradus, *ibid.* num. 33.

Com Fratre superflite nequeunt simul retrahere liberi fratris defuncti, *ibid.* num. 34.

Quid si confanguinea proximior retrahere vult, non minus æqualiter propinquus sedati juri suo, *ibid.* num. 35.

Legitime retrahere volens debet quatuor postulatum conditiones observare, quæ significantur, *ibid.* num. 36. ad 40.

Extraneus cunctis Fundum pro 3a, & ut impedit retrahitionem scribit in Instrumeto eam consensu venditoris se emisse pro 100, an perret, & ad quid teneatur, *ibid.* n. 41.

Additur laudabilis consuetudo, & praxis ad evitandas similes fraudes, & dolos, *ibid.* num. 42.

Cui nam percat res vendita aoniam tradita, *ibid.* add. *nov.* *per.* *num.*

EMPTIO, & Venditio quoad ea, quae concernant Adionem ex Empto, & Vendito, & Adionem ob lationem ultra dimidium, & pactum Legi Commissoria, & Additione in diem.

Quid sit, & quae detur Actio ex Empto, seu Empti? Vide verb. *Emptio*, & *Venditio* art. 3. num. 1.

Hoc ius, seu Actio quando oritur, & possit institui cum effectu contra Venditorem, *ibid.* num. 2. & 3.

Quid sit, & quae detur Actio ex vendito, seu venditi, *ibid.* num. 4.

Hoc ius, seu Actio quando oritur, & cum effectu institui possit contra Emptorem, *ibid.* num. 5. & 6.

Quid sit, & quae detur Actio Redhibitorie, & unde sic vocetur, *ibid.* num. 7. & 8.

Actio Redhibitoria quibus competat, & contra quos possit intentari, *ibid.* num. 9. & 10.

Quid sit, & detur Actio Estimatorie, seu quanto, vel quanti minoris, Et unde sic vocetur, *ibid.* num. 14. & 15.

Venditor ignorans vitium rei, ipsamque sine malitiae et fraude vendens tamquam bonam, ad quid tenetur? Et quid si scienter rem vitiatam malitiose vendit, *ibid.* num. 15. & 16.

Pro instituendo Actione Redhibitorie, & Estimatorie, quantum tempus concedatur, *ibid.* num. 17. & 18.

Quando ob vitium rei conceditur Actio Redhibitorie, in re quod tempus Emptor possit, vel non assumere Estimationem? Et ad quid in casu, Venditor teneatur, *ibid.* num. 19. ad 21.

Actio ob lationem, de jura Civili. ac Canonico, tem in foro interno, quae externo, quando concedatur, *ibid.* num. 22. ad 25.

Moribus 25. tunc conceditur Actio contra graviter laedentem, etiam si laeso sit infra dimidium; Et etiam conceditur Ecclesiae, ac Communitatibus, ac omnibus laicis laesae dimidium, si laeso facta est ex dolo, vel fraude, *ibid.* num. 26. ad 28.

Ob lationem ultra dimidium competit Actio Venditori contra Emptorem; & contra, *ibid.* num. 29. & 30.

Laeso ultra dimidium eodem modo, & acquiescit componere debet in Venditore, & Emptore; *ibid.* num. 31. & art. 1. num. 17. 18. & 19.

Emptor, & Venditor ultra dimidium laedentes ad quid tenentur, *ibid.* num. 32. ad 34.

Quando laeso ultra dimidium scite est bona fide, & Emptor iterum restituit rem emptam, potest fructus interca percipere sibi retinere in otroque foro. Quando vero facit est male fide, ad quid tenetur, *ibid.* num. 35. & 36.

Confirmatur, & adornatur sententia Auct. proposita, sub add. 35. *ibid.* in nov. addit. sub lit. A.

Quando laeso est scite bona fide, & rescinditur contractus, Venditor ad quid tenetur, *ibid.* num. 37.

Actio contra laedentem ultra dimidium bone, vel male fide usque ad quod tempus institui possit, *ibid.* num. 38. & 39.

Pactum Legi Commissoria, seu Lex Commissoria quid sit, & ad quae detur, *ibid.* num. 40.

Lex commissae quando detur, & res, ejusque fructus redeant ad Venditorem. Quidque in casu sit in potestate ejusdem, ac Emptoris quid tenetur, *ibid.* num. 41. ad 45.

Pactum Additionale in diem quid sit, & ad quae detur, & cur sic dicitur, *ibid.* num. 46. & 47.

Quae censetur offerre meliorem conditionem, *ibid.* num. 48.

Res vendite per pactum Additionale in diem quando redeat ad Venditorem, & ad quid ipse tenetur, & Emptor quid possit pretendere, *ibid.* num. 49. ad 51.

Pactum Additionale in diem, ut suum sortiat effectum, debet habere quatuor conditiones, quae assignantur, *ibid.* num. 52. ad 55.

Actio ad rem Vide *ibid.* in add. nov. num. 1. & seqq.

ENCORDICA quid? Vide verb. *Stanzas* num. 109.

ENERGUMENI.

Energumeni sunt irregulares. Vide verb. *Irregularitas* art. 1.

num. 1. e. ubi assignetur quando possint susceperit Ordinem exercere.

Energumenorum principae signae referuntur, Vide verb. *Energumena* num. 17.

EPACTA quid sit, et significet, & quomodo reguletur, Vide verb. *Calendarii* num. 54. & 55.

EPICHAJE.

Epichaje quid sit. Vide verb. *Lex ars.* 1. num. 41.

In quo differet Epichaje ab interpretatione Legie, *ibid.* num. 42.

Detur locus Epichaje in casu aliquo particulari ob certos circumstantiae concurrere. Vide *ibid.* num. 43.

EPILEPTICI sunt irregulares. Vide verb. *Irregularitas* art. 1. num. 1. e. ubi assignetur quando possint susceperit Ordinem exercere.

EPISCOPATUS.

Episcopatus probabilis est Ordo Sacramentalis rectiter distinctus ab Ordine Presbyterali. Vide verb. *Episcopatus* num. 1.

Hoc nostrae sententiae deducitur ex pluribus Sacrae Censurae, quae asseruntur, & etiam ex Concilio Tridentino, *ibid.* num. 2. ad 5.

Materia, & forma Episcopatus quae sint? & talis Ordo quando fuerit institutus, *ibid.* num. 6. ad 8.

Episcopatus Ordo quo die, & simul cum Presbyterato conferri possit, *ibid.* num. 9. & 10.

Adducitur Episcopatum unum totius Orbis ex his novissime mutationibus, erectionibus, elevationibus, & unionibus scilicet, *ibid.* num. 11. ad 128.

Episcopatus Pinarolensis novissime erectus, & ejus Episcopus suffraganeus Archiepiscopi Turinensis designatus, *ibid.* num. 129.

De Episcopatu Fluminis Januarii in Brasilia, Vide *ibid.* in add. Auct. num. 130.

Episcopatus Papiae perpetuo onctus Archiepiscopatus Amasensis, & subditus immediate Sedi Apostolicae etiam quoad causarum appellacione, & obsequium obligatione sibi eligendi Metropolitani, *ibid.* in add. Auct. num. 131.

Omni Cardineleque cum Episcopatu incomparabili, quid deinde etiam fuerit, Vide *ibid.* in addit. Auct. num. 132. & 133.

De Episcopatibus Titularibus utiliter conferendis, & quidem etiam Cardinealibus, *ibid.* in add. Auct. num. 134.

Episcopatus non extinguatur per extinctionem Capituli, *ibid.* in add. Auct. num. 135. Vide add. novis. *ibid.* num. 136.

EPISCOPUS.

Quod ejus nomen, originem, & dignitatem.

Nomen Episcopi quid importet? Vide verb. *Episcopus* art. 1. num. 1.

Episcopus quare dicatur Summus Sacerdos, Praesul, Antistes, Pontifex, Legatus Christi, Pastor, Princeps, Medicus, Lector, Sal Trece, Angelus, Sanctissimus, *ibid.* num. 2. ad 14.

Ordo Episcopalis quod nomen, quod repliciter sumitur, *ibid.* num. 15.

Petrarchae nomen quid importet, *ibid.* num. 16.

Petrarchae principis, & minime principis quot fuerint, & quae sint, *ibid.* num. 17. & 18.

Auctor explicatur, *ibid.* in not. nov. ad num. 17.

Corrigitur Auct. *ibid.* in not. nov. ad num. 17. & num. 30. lit. A.

Petrarchae, & Primatus lato, & stricto modo sumpti in quo convenient, et differant, *ibid.* num. 19. ad 20.

Metropolitane unde sic dicatur, & quae sit, *ibid.* num. 21.

Archiepiscopus unde sic dicatur, & quando idem et Metropolitane, *ibid.* num. 22. ad 23.

Episcopi nomen quid sonet. Et quae sub tali nomine intelligat Ecclesia, *ibid.* num. 23. & 24.

Episcopi, & Presbyteri in quorum locum successerint, *ibid.* num. 25.

In-

Inter Episcopos; & Presbyteros que distinctio, *ibid.*
num. 30.
 Episcopos Superiores esse Presbyteris demonstratur, *ibidem*
num. 31.
 Episcopos quare dicatur Ordinarii, ac Diocesani, *ibidem*
num. 32. & 33.
 Ecclesia Episcopalis quare dicatur Cathedralis, *ibidem*
num. 34.

Episcopos quare dicantur Suffraganei, *ibid.* *num. 35.*
 Chorepiscopi qui essent, quos eorum Ecclesie, quibus loca prefigeretur, quale eorum officium, quos Ordinari conferre possent, & propter quam causam aboliti, *ibidem*
num. 36. ad 41.

Auctor emendatur, *ibid.* in *not. novif. ad num. 37.*
 Apostoli quando, a quo, & qui primi in Episcopos consecrati, *ibid.* *num. 42. ad 44.*

Episcopi antiquiores sunt Cathedralibus, *ibid.* *num. 45.*
 Episcopi cur possint in Civitatibus loco Flaminum, & Archiepiscopum, & isti qui essent, & unde sic dicti, & que eorum dignitas, *ibid.* *num. 46. ad 49.*

Episcopus nomen est Dignitatis, Presbyter vero nomen est status, *ibid.* *num. 50.*

Præcedentia Episcoporum in Conciliis Provincialibus aude attingi debent, *ibid.* *num. 51.*

Varia adducuntur Episcoporum obligationes, & dignitatem concernentia ex Constitutionibus Bened. XIV. *ibid.* *addit. Auct.* *num. 52. ad num. 59.*

Affertur Clem. XII. Encyclica, qua Episcopi monentur ad sanctum Ecclesiarum regimen, *ibid.* *add. Auct.* *num. 60.*
 Alia ad eum vide *add. not. num. 1. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, que concernunt ejus Electionem, Confirmationem, & Consecrationem.

Episcopi olim, quomodo, & a quo eliguntur, Vide verb. *Episcopi* *art. 2. num. 18.*

Electio Episcopi per Laicos, quamvis simul cum Canonice facta, est nulla, *ibid.* *num. 3. & 4.*

In electione Episcoporum aliter dispositio olim observata indicatur; Et nunc talis Electio ad quem sit reservata, & qui excipiantur a talis reservatione, *ibid.* *num. 5. ad 8.*

Electio Episcopi quando faciunda, *ibid.* *num. 9.*
 Electus in Episcopum, intra quod tempus debeat præstare consensum, & petere confirmationem, & tempus quomodo computari debeat, *ibid.* *num. 10. ad 13.*

Confirmatio Episcoporum a quo fieri debeat, *ibid.* *num. 14. & 15.*

Affignatur pæxis servari solita in Curis pro hujusmodi Electione, & Confirmatione faciunda, *ibid.* *num. 16.*

Traditur formula instrumenti Professionis Fidei scdm per Episcopum postquam eunissim quid agendum sit indicatur, *ibid.* *num. 17. & 18.*

Præconizatio in primo Consistorio quomodo faciunda, ostenditur, *ibid.* *num. 19.*

Quid agendum post factam Præconizationem in secundo Consistorio, *ibid.* *num. 20.*

Electus, & confirmatus intra quot menses debeat manus Consecrationis sue suscipere, *ibid.* *num. 21. & 22.*

Consecratio Episcopi quo die, & a quot Episcopis fieri debeat, *ibid.* *num. 23. ad 25.*

Consecratio Episcopi facta ab uno solo Episcopo ex dispensatione Apostolica, assensibus duobus sacerdotibus, an sit valida, *ibid.* *num. 26. & 27.*

Papa an possit mutare formam traditionis ab Apostolis pro consecratione Episcopi, *ibid.* *num. 28. & 29.*

Consecrandus in Episcopum an debeat necessitate prius esse Sacerdos, *ibid.* *num. 30. & 31.*

Vide *not. novif. ad num. 30. & add. Auct.* *num. 34.*

Ante consecrationem non potest Episcopus exercere ea, que sunt Ordinis, sed tantum ea, que sunt Jurisdictionis, *ibid.* *num. 32.*

Non consecratus Ordines conferre non potest, *ibid.* *num. 33.*

Potestatem conferendi Ordines accipiant Episcopi in Consecratione, *ibid.* *num. 34.*

Potestas, que confertur Episcopo per consecrationem, est inderelicta, *ibid.* *num. 35.*

Episcopus quando recipiat jurisdictionem, & possit Indignitatem concedere, *ibid.* *num. 36. & 37.*

Episcopi appellatione qui veniat, *ibid.* *num. 38. ad 40.*

Provisio, seu pronuntiatio Papa in Consistorio habet vim Electionis, & Confirmationis *ibid.* *num. 41.*

Provisi, seu pronuntiati a Papa in Consistorio, quomodo appellentur, *ibid.* *num. 42.*

Provisi, & consecrati, quando accedere possint ad Ecclesiam, *ibid.* *num. 43.*

Quid si Civitas interdicere suum Episcopum, *ibid.* *num. 44. & 45.*

Episcopus dum consecratur quomodo inauguratur, & cur in capite, *ibid.* *num. 46. & 47.*

Reges quare non in capite, sed in humeris unguntur, *ibid.* *num. 48.*

Episcopus quare ungatur in manibus, *ibid.* *num. 49.*

Anulus facit quare tradatur novo Episcopo, *ibid.* *num. 50.*

Mitra quid indicet, & quare ipsi imponatur, *ibid.* *num. 51.*

Baculus Pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati Episcopi, & quare tali Baculo Pastoralis non utatur Summus Pontifex, *ibid.* *num. 52. & verb. Baculi.*

Episcopus confirmatus consecratione petere debet intra tres menses, *ib.* *add. Auct.* *num. 53.*

Episcopi alij nequit, qui sex menses spatio non fuerint in Sacro Ordine constituti, *ib.* *add. Auct.* *num. 54.*

Episcopi consecrati ab uno dumtaxat Episcopo facta est valida, *ibid.* *add. Auct.* *num. 56.*

Pastiones aliquæ ante electionem irritæ, & nullæ sunt, *ibid.* *add. Auct.* *num. 57.*

Historia assertus electionis Episcoporum, quantum ad eligentes, *ibid.* *addit. novif. num. 2. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, que concernunt ejus residentiam, translationem, & renuntiationem.

Episcopi quo jure teneantur residere? Vide verb. *Episcopus* *art. 3. num. 1. & 2.*

Episcopus ob quas causas excoletur a continua residentia, *ib.* *num. 3. ad 7.*

Episcopus in quibus casibus, & ad quos possit esse Legatus, aut Orator, *ibid.* *num. 8. & 9.*

Episcopus in Regum negotiis occupatur qua licentia possit eximi a residentia, *ibid.* *num. 10. & 11.*

Decretum obligans Parochos ad residentiam tempore penalis viget etiam pro Episcopis, quædam Condiçiones habentibus, *ibid.* *num. 12. & 13.*

Episcopus id qui patet Diocesim possit residere, & an possit removere Tribunal a Civitate propter interpetem seris, & in casu quomodo tempore possit degere extra Diocesim, *ibid.* *num. 14. & 15.*

Super residentia Episcoporum edita est specialis Constitutio Urbani VIII., & quid in ea factum sit declaratur, *ibid.* *num. 16. ad 17.*

Episcopus vel ex aqua causa, vel causa animo relaxandi quantum tempus abesse possit a sua Diocesim, & quantum præstatur a Concil. Trid. *ibid.* *num. 18. ad 20.*

Episcopus propter aliquod fuis Diocesim negotium manens extra Cathedralium Ecclesiam in quas pænas incidat, & quid ad rem novissime disposuerit Benedictus XIV. *ibid.* *num. 21.*

Episcopus residens an possit citari ad compendium, & an sit liber a residentia sicutum Dignitatum, & Beneficiorum simplicium, *ibid.* *num. 22. & 23.*

Episcopus absens an gaudeat Alternativa, ac monitus nolens cedere possit per Papam Ecclesiam sua ipsiari, *ibid.* *num. 24. & 25.*

Conditio Personæ quando excuset e Residentia, *ib.* *num. 26.*

Episcopus an possit juagere unam absentiam trimestrem cum alio, vel unam Apostolicarum Limitum visitationem cum alia frequente trienni, *ibid.* *num. 27. & 28.*

Episcopus, qui per plures annos a vacatione concessa se abstinuit, qua conditione concedi possit facultas non residendi per aliquod tempus, *ibid.* *num. 29.*

Episcopi translatio de una in aliam Ecclesiam sola auctoritate Papæ fieri potest, & quid si Episcopus se transferat auctoritate propria, aut Metropolitanus, & Patriarcha hoc idem faceret absque Pontificis mandato, *ibid.* *num. 40. ad 43.*

Causæ justæ talis translationis que sint? *ibid.* *num. 44.*

Quid si translatio fieri sine justis causis, aut propter ambulationem translati, *ibid.* *num. 45. & 46.*

Translatio Episcopi regulariter fit a minori ad majorem Ecclesiam. Et interdum viceversa, si peculiaris causa id exigat, *ibid.* *num. 47. & 48.*

Archiepiscopo, qui ex iuste causa cessit Archiepiscopatu, licet de Episcopatu vacante providere possit. Secus si cessio facta sit in suum, *ibid.* num. 49. & 50.

Episcopos electos, & confirmatos tantum ac possit inivit transferri, *ibid.* num. 51. & 52.

Character Sacramentalis non imprimatur praeclis cano, *ibid.* num. 53.

Episcopos consecratos qua causa possit a Papa transferri, *ibid.* num. 54. ad 56.

Papa in Beneficialibus habet plenariam potestatem disponendi, & quid ad rem sentiat gravissimam Doctores indicatur, *ibid.* num. 57. ad 59.

Episcopo translationi consentiente, quo tempore Episcopalis Ecclesie vacare incipiat, *ibid.* num. 60. & 61.

Si transferatur Episcopus absens, vel ignorans, Sedes Episcopalis quando vacare incipiat, *ibid.* num. 62.

Episcopos translatus potest secum deferre suosque jam perceptos, ac alia bona acquisita, dummodo haec non sint Ecclesiae dedicata, *ibid.* num. 63. & 64.

Fructus pendentes, & inexisti an pertineant ad Episcopum translatum, *ibid.* num. 65. & 66.

Renunciatio Episcopi non valet, nisi per Papam fuerit admissa, *ibid.* num. 67.

Assignatur causa, ob quam potest Episcopus renunciare Episcopatu, Papa consentiente, *ibid.* num. 68.

Episcopatus renunciatio duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* n. 69. ad 71.

Episcopos simpliciter renuntians Episcopatu, an censetur renuntiare loco tantum, vel loco, & Dignitati simul, *ibid.* num. 72.

Renunciatio non substat Episcopo Ordinem, sed solum executionem Ordinis, *ibid.* num. 73.

Character Episcopalis an possit renunciari, vel auferri, *ibid.* num. 74. & art. 1. num. 35.

Episcopos, qui renuntiant Ordini, seu Dignitati, potest de licentia Papae executionem resumere sine nova consecratione, *ibid.* num. 75.

Episcopos, qui renuntiant Episcopatu, quod locum tantum potest conferre Ordines etiam majores, dummodo sit rogatus ab alio Episcopo, & quid si absque proprii Episcopi licentia ordinetur, *ibid.* num. 76. ad 78.

Episcopos, qui renuntiant Episcopatu quoad locum, & Dignitatem simul, an, & quales Ordines, & de quibus licentia possit licite conferre, *ibid.* num. 79. ad 84.

Episcopi a S. Congregatione de Propaganda Fide munia Episcopalis exercere nequeunt extra eorum districtum, *ibid.* in notis notis, ad num. 85.

Alia Episcopatum residentiam concernentia, *ibid.* add. *Auth.* num. 85. ad num. 90.

Quantum ad Episcopatum pluralitatem, *ib.* add. *Auth.* num. 91. 92. 93.

Quoad Episcopatus assignationem, *ibid.* add. *Auth.* num. 95. & 96.

Quoad translationem, *ibid.* n. num. 97. ad 99.

Si Episcopus sit capitivus, administratori Ecclesiae transferat de Capitulum, *ibid.* num. 100.

Quantum ad residentiam, translationem, & revocationem, Vide etiam add. notis, *ibid.* num. 7. & seqq.

EPISCOPUS quoad ea, quae concernunt ejus Praecedentiam, sedem, Celebrationem, & Pontificalia.

Episcopi an debeant locum a Prototestariis Apostolicis? Viden verb. *Episcopus* art. 4. num. 1.

Episcopos retinere Canonici ut debeat procedere omnibus aliis Canonici, ac Dignitatibus, *ibid.* num. 1.

Inter Episcopos promove, seu electos, & inter inferiores Latinos, & Episcopos Graecos, quae regula circa praecedentiam servanda sit, *ibid.* num. 3. & 4.

Episcopos in sua Diocesi quibus preferendus sit in Functionibus Episcopalibus, *ibid.* num. 5.

Episcoporum praecedentia in Conciliis Provincialibus quomodo statuenda, *ibid.* num. 6.

Episcopos ante quos habere debeat pacis osculum, & quibus procedere debeat in sua Ecclesia, & in quo loco sedere debeat, *ibid.* num. 7. ad 9.

Episcopos quomodo honorandus in Ecclesia sua Diocesi, quavis exemptis, ac privilegiatis, *ibid.* num. 10.

Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

Episcopus debet habere Sedem pulchriorem, quam Gubernator Civitatis, *ibid.* num. 11.

Episcopi Sedes debet esse fixa: & quomodo, & quando ordinanda, ac locanda, *ibid.* num. 12. ad 15.

Episcopos ad Maritimum in Nocturnis Nativitatis Domini ubi sedere possit, *ibid.* num. 16.

Sedes Episcopi in Ecclesia, ubi Abbas usum Mitra habet, quomodo locanda, *ibid.* num. 17.

Quid competat soli Episcopo dum private Missam celebrat, *ibid.* num. 18.

Quae solennes functiones possit Episcopus exercere in Ecclesia sua Diocesi quavis exemptis, & privilegiatis, ac S. Sedi immediate subiectis, ac in Ecclesia Regularium, & ad quod teneatur Regularis in casu &c. *ibid.* num. 19. ad 26.

Episcopos, qui celebrant tempore Quadregesima singulis diebus, quando non celebrent solemnitatem, debet uti habitu quotidianum cum stola, *ibid.* num. 27.

Episcopos celebrans, an debeat Praetor, ac Canonicos thesaurificare &c. *ibid.* num. 28.

Quot persona, & quae Dignitates debeant assistere Episcopo celebranti, *ibid.* num. 29. & 30.

Episcopos extra Cathedralium volens pontificaliter celebrare potest secum ducere assistentes de Capitulo, *ibid.* num. 31.

Episcopo solemnitatem celebranti in Ecclesia Collegiata, ad quos spectat assistere, *ibid.* num. 32.

Assistentes Episcopo an debeant esse digniores ex Coadjutor, *ibid.* num. 33.

Episcopos, & in die Palmaram una cum Capitulo, & Clero personaliter ad Monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipsi benedicere privative Palmas quoad Abbatem, *ibid.* num. 34.

Episcopos non debet sum capere Vesperas celebrare, *ibid.* num. 35.

Episcopos assistens Divinae Officii cum Capta, non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare descendendo caput, sed satis est illis mero benedicere, *ibid.* num. 36.

Episcopi assistenti Divinae Officii cum capite non debent Canonici ponere, & deponere biretum in ejus capite, nec isto casu si assistere, *ibid.* num. 37.

Episcopos non habens Episcopatum, an functiones possit exercere in sua Ecclesia jurisdictionali, *ibid.* num. 38.

Episcopos quando possit, vel non, ministrare Christum absque licentia Ordinarii loci, quavis vacatut ab aliquo inferiori exempto latra sine Dimissione existente, *ibid.* n. 39.

Episcopos an possit Olea Sacra consecrare in Ecclesia extra Cathedralium, vel cum minori numero Ministrorum, quam praescribitur in libro Pontificali, *ibid.* num. 40. & 41.

Episcopos antiquior juniorum procedere debet, *ibid.* add. notis, num. 1. & seqq.

EPISCOPUS quoad absolutiorem, & dispensationem.

Episcopos non potest absolvere a Casibus, & Censuris publicis Summa Pontificalis reservatis; neque ab occultis in Bulla Communi; bene vero ab occultis reservatis Papae, & extra Bullam Communi; Vide verb. *Episcopus* art. 1. ad 3. & verb. *Absolutio* num. 1. ad 5.

Episcopos an possit absolvere a censuris occultis in casibus ob violatam clausuram, *ibid.* num. 4. & 5.

A quibus casibus possit Episcopus absolvere impenitentes adire Pontificem, & quid si impedimentum sit perpetuum, vel non, *ibid.* n. 6. ad 9.

Impedit personaliter adire Pontificem an teneatur mittere Procuratorem, vel scribere ad S. Paulinariam &c. Et quid si tunc etiam impedit adire Episcopum, *ibid.* num. 10. & 11.

Impedit adire Episcopum pro casibus reservatis Dimissione publicis non possunt absolvi ab inferiori extra casum necessitatis, *ibid.* num. 12.

Episcopos nequit absolvere Censuras ratione violatae Immunitatis Ecclesiasticae. Et quid si tales absolvi absque facultate Sedis Apostolicae, & quomodo in casu se gerere debeat iudicium, *ibid.* num. 13. ad 16.

An possit Episcopus absolvere censuratos ab Clerici persequutionem levem, vel gravem, publicam, vel occultam, *ibid.* num. 17. ad 20.

Quae persona censentur impedire adire Pontificem, *ib.* num. 21. & verb. *Absolutio* art. 1. num. 6. & seqq.

Q

Episcopus

Episcopus non potest concedere suo subdito, ut absolvat in aliena Dioecesi a Sacerdote non habente jurisdictionem, neque prohibere, quomodo suus subditus absolvat in aliena Dioecesi a Sacerdote jurisdictionem habente a sua Episcopo, *ibid.* num. 22. & 23.

Episcopus dispensare potest cum suis subditis, & in sua Dioecesi in omnibus irregularitatibus provenientes ex delicto occulto, & singula assignantur; Excepta tamen ea, quae provenerit ex homicidio voluntario iniusto, & alia deductis ad forum contentiosum, *ibid.* num. 24. & 25.

Episcopus non potest dispensare in irregularitate orta ex heresi oculis exteriori, *ibid.* num. 28. & verb. *Absolutio numer. 2. ad 4.*

Episcopus an possit dispensare cum occulto excommunicato, qui publice celebravit, *ibid.* num. 32.

Episcopus an possit dispensare cum inquisitis de delicto, quod non potuit probari, *ibid.* num. 40.

Episcopus an possit dispensare in materia delicti ad forum contentiosum deductis, & iam sitio officio, vel obtenta absolutione ab Injuncto crimine, *ibid.* num. 42. ad 44.

Quando Episcopus possit, vel non dispensare quoad Sacros Canones, Constitutiones Apostolicas, & Decreta Conciliorum generalium. Vide *ibid.* num. 45. & verb. *Dispensatio a num. 22. usque in finem.*

Alia ad rem. Vide *add. novis. a num. 1. & seqq.*

An vero possit quoad Bigamiam; *ibid.* & verb. *Bigamia.*

Quoad observantiam Felloqui; *ibid.* & verb. *Fellum.*

Quoad Jejunia, *ib.* & verb. *Jejunium.*

Quoad impedimenta Matrimonii, *ib.* & verb. *Impedimenta Matrimonii, & Matrimonium.*

Quoad irregularitatem, *ib.* & verb. *Irregularitas.*

Quoad iuramenta, & vota, *ib.* & verb. *Votum, & Juramentum.*

Quoad poena Simonia, *ib.* & verb. *Simonia.*

Quoad Visitacionem; Vide verb. *Visitatio, & Visitatio.*

Quoad Ordinationem; Vide verb. *Ordinatio, & Ordo.*

Quoad Regulare; Vide verb. *Regulatio.*

Quoad Predicationem, & Predicatorum; Vide verb. *Predicatio, & Predicator.*

Quoad Processiones; Vide verb. *Processio.*

EPISCOPUS quoad ea, quae potest, & debet, vel non.

Episcopus an possit prohibere, ne canatur Cantilena lingua Italica in Ecclesia etiam Regularium, & in Oratorio publicis ac enator Musica linguae vernacula? Vide verb. *Episcopus art. 6. num. 1. & 2.*

Episcopus an possit suu arbitrio locare Scamum Laicorum, & prohibere, ut collocentur in Presbyterio Sedes Praefecti, & Commendarii locorum, *ibid.* num. 3. & 4.

Episcopus potest removere indecentia, & scandalosa in Ecclesia arbitrio suo, *ibid.* num. 5.

Ludimagistri an indignant Episcopi approbatione pro exercitio Scholae, *ibid.* num. 6.

Quid possit Episcopus circa Canonicorum Sedes in Choro collocandas, circa eorum intercessionem, vel dissolutionem ab Ecclesia tempore Concionae; circa eorum determinationem in argutis Ecclesiae; circa eorumdem vacationem a servitio Ecclesiae, *ibid.* num. 7. ad 10.

Episcopus quid possit in Regularum exemptionem, qui ob notoriam delictum incidit in censuram, *ibid.* num. 21. & 22.

Quid possit Episcopus circa administrationem suam a Vicario Capitulari Sede vacante, *ibid.* num. 23. & 24.

Episcopus quid possit circa Administrationem Locorum, & Locorum priorum, *ibid.* num. 25. & 26. & verb. *Administration, & Confraternitas art. 3.*

Quid circa Convocationem Canonicorum, & ejus intercessionem Aduis Capitularibus, *ibid.* num. 28. & 29.

Quid circa fidelitatem ponendi in Choro, & circa Praebendam suam perceptionem abque Chori servitio, & circa Canonicorum Sedes in Choro assignandas ad formam a Concilio Tridentino praescriptam, & Officii Divini refectionem, *ibid.* num. 30. ad 32.

Quid circa Disputatum eccllesium, *ibid.* num. 34.

Quid circa larvas gestande, *ibid.* num. 35. & 36. & 37.

Quid circa Offensorem Ministrorum, & Officium suum Curiae, & potestatem familiam armatum regnandi, *ibid.* num. 38. ad 40.

Quid circa Clericos delinquentes, & non deferentes habitum clericalem, *ibid.* num. 33. & 34. & 35.

Quid contra Contrahentem Marimonium ipso invito, vel Parochio dissentiente, vel omnia de notationibus; & quid contra testes intervenientes, & Parochos assentes, *ibid.* num. 36. ad 40.

Quid contra Concubinarios, & detinentes libros prohibitos, & Testium Subornatores, *ibid.* num. 41. & 42. & 43.

Episcopus an possit delegare Benedictionem Ecclesiae, seu Cappellae alicui Sacerdoti; an possit habere fœderum & domo respectivum in Ecclesiam, & concedere Confraternitatis Laicorum, & ut in eorum Ecclesiis conferant SS. Sacramentum; & eorumdem Confraternitatum bonis taxare pro contributione Semisarii, *ibid.* num. 44. ad 47.

Episcopi qualitate assignantur, *ibid.* num. 48. ad 54.

Episcopus ad quid teneatur tum in Charitativa operibus exercendis, tum in Populo sibi commissis bonis moribus instruendo, tum in sue Dioecesi negotiis recte peragendis, *ibid.* num. 55. ad 57.

An liceat Episcopo quotannis abesse tribus mensibus a Residentia; Vide verb. *Residentia a num. 12.*

Quid possit, ac debeat Episcopus quoad Regulares, & Moniales, *ib.* n. 58. & verb. *Regulares, & verb. Moniales.*

Episcopus an possit erigere Collegiatam, Curam suppressam, Almutiam, vel Cappam Canonice concedere istidem in minoribus tantum constituta, vel jam habitis distributionibus denegare, & ipsas distributiones amissa Ecclesia Fabrica applicare, aut amissa condonare Canonica amittentibus, *ibid.* num. 59. ad 61.

Episcopus non potest uti Oratorio privato extra Domum propriam habitantiam, cum Pontificali tamen Declaratione data sub verb. *Oratorium num. 30. ibid.* num. 62.

Episcopus an possit obligare Curatos, ut necessaria pro Missarum celebratione in eorum Ecclesia ministrarent aliis Presbyteris; & concedere licentiam celebrandi cum bireto; & ad quod tempus possit uti opere Parochi; & concedere licentiam Canonice a Residentia absentandi, *ibid.* num. 63. ad 65.

Episcopus an possit dispensare super etate requisita ad curam animum, & super multiplicata Beneficiorum, & ipsi Beneficia possit nova oera imponere, *ibid.* num. 66. ad 67.

Episcopus an possit primam Praebendam vacantem assignare Penitentiario, & Canonicis Penitentiario, & Theologalis, abque consensu conferre, & Canonatum de novo erigere, aut Cappellanos alicui Cappellae in Cathedrali transferre, *ibid.* num. 68. ad 70.

Episcopus an possit privare Canonicos sue Ecclesiae ordinatione abque solemnitate in Concilio praescripta, & cogere Clericos ac Presbyteros non Conciliaris ad interessendum Conventui Casuum confratris, *ibid.* num. 71. & 72.

Episcopi, alicui Praelati, ac Superiores Monasteriorum, quosdam, & quomodo possint ingredi Monialium Claustros, & quid si Episcopus contrafratris dispensationi Constitutionis Gregorii XIII. *ibid.* num. 73. ad 75.

Episcopus an possit delegare facultatem benedicendi Sacra Paramenta, *ibid.* num. 76.

Episcopus an possit accipere munera a Monialibus occasione Vestitionis, ac Professionis *ibid.* num. 77. & 78.

Episcopus quando possit erigere subsidium charitativum, *ibid.* num. 79.

Episcopus an possit obligare Iudices Synodales, ac etiam Moniales, ut in casu non valeat oia opera alterius Notarii, quam Cancellarii Episcopalis, & an possit mercedem exigere pro revisione computorum Locorum priorum, *ibid.* num. 80. ad 82.

Episcopus non potest pro administratione Sacramenti Confraternitatis in loca Dioecesis procuratorem exigere, *ibid.* num. 83.

Episcopus an possit tantum in pecunia id, quod pro visu sibi contingeret visitando, *ibid.* num. 84.

Episcopus non potest remittere, ut Confratres ingrediantur Claustrum Monialium pro funere peragendo, nec quod Poetia educanda recipiantur in Monasterium abque licentia Sacre Congr. Neque auferre Monialibus, aut Laicis ius, quod habet eligendi Officiales, *ibid.* num. 85. ad 87.

Episcopus an possit obligare simplicia Sacerdotes ad inferendum in Ecclesia Cathedrali, *ibid.* num. 88.

Episcopus an possit Clericis permittere ludum aleatum, & ipse quoque ludere, *ibid. num. 181. & 182.*
 Quid non possit, nec debeat Episcopus quoad Regulares, & Moniales; *ibid. num. 183. & verb. Regularis, & verb. Monialis.*

Episcopus nequit prohibere Clericis, ne veniant Laicos in causa processu coram iudice Laico, *ibid. num. 184.*
 Abbas Episcopi facultas conceditur transgredi de bonis Ecclesie; *ib. add. Auth. n. 185.*

Venerunt Episcopi defuncti Jurisdictioni, *ib. add. Auth. num. 186.*

Quoad facultatem Episcoporum suspendendi Clericos ob occultum crimen, *ibid. add. Auth. num. 187. & seqq.*

Facultas concedendi indulgentias in mortis articulo extenditur Episcopis, *ibid. add. Auth. num. 190.*

Episcopi in Synodis non possunt Fidei contraverfias definire, neque aliquid inter Doctores controversum, *ib. add. Auth. num. 191. & 192.*

Potest aliquid ex epistola relaxare, *ibid. add. Auth. num. 193.*

Ille solus potest Ecclesiam consecrare, & reconciliare, *ib. add. Auth. num. 194. & 195.*

Curia debet, ut legata pia adimpleantur, *ib. add. Auth. num. 196. & 197.*

Fabrics S. Petri non potest se immiscere Episcoporum Jurisdictioni, *ib. add. Auth. num. 198.*

Alia ad Episcoporum Jurisdictionem pertinentia. Vide; *ib. novif. add. num. 1. & seqq.*

Episcopus an, & quando teneatur Missam applicare pro Ovis suis; Vide verb. *Missae art. 3. num. 11. in fin.*

An, & quando possit Episcopus fecum conducere Crucellarium in Electionibus Abbatissarum Regularibus subdiaconum. Vide *novif. Decreta Sac. Congr. Concilii ellatis sub verb. Electionis art. 4. num. 10.*

EPISCOPUS quoad ea, quae concernunt Episcopum Regularem, Titularem, & Suffraganeum.

Episcopus Regularis, quando liberetur ab obligatione sui Regulae, & a quibus votis censetur dispensatus; Vide verb. *Episcopus art. 7. num. 1. & 2. & 3. & in nov. add. sub num. 5. lit. a.*

Episcopus Regularis an, & quomodo debet deferre habitum sui Religionis; & quid exemptus, *ib. num. 4. 5. & 6.*

Episcopus Regularis, quem ritum observare teneatur in resurrectione Divini Officii; & quid si habeat privilegium se conformandi suae Religioni, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Episcopus Regularis an recipere sui successores ad hereditatem sibi delatam post promotionem; & an acquirat Monasterio, cui fuit filius, *ib. num. 10. & 11.*

Episcopus Regularis post adeptum Episcopatum non recipere bona ante Episcopatum jam tertio quaesita, *ibidem num. 12.*

Episcopus ex Ordine Minorum quale jus recuperet auctoritate Papae, & qualis concedatur facultas Episcopo ex Ordine Minor. Reform. S. Francisci, *ibid. num. 13. & 14.*

Episcopus Regularis, si sit negligens in exigendo bona hereditaria, vel eis reuocant, qui succedat; & in quo se possit prejudicare adeundo hereditatem sibi delatam, *ibidem num. 15. & 16.*

Bona Regularia acquisita ante assumptionem ad Episcopatum ad quem spectent, *ib. n. 17.*

Episcopus Regularis non subijctor Bullae de *Largitione Monasterii*, *ib. num. 18.*

Episcopus Regularis, si Episcopatum resignet, ante sponte ad Religionem redierit, an possit illius Dignitates, & officia obtinere, & an teneatur ad observantiam redire, *ib. n. 19. & 20.*

Reprehenditur Auctor *num. 20. ibidem in nov. addit. lit. a.*

Episcopi Titulares antiquitus non creabantur, modo passim creantur. Quae eorum origo; an sint veri Episcopi, & in qua Diocesi, & de cujus licentia possint exercere Pontificalia; aut quid simile, *ib. n. 21. & 22.*

Episcopi Titularis uno crenodo, nisi urgeat necessitas; & ssestent Glossa inveniunt in eorum, qui abhinc ad Vicarinas Episcoporum, & Ecclesias Titulares, *ibid. n. 23. & 24.*

Episcopi Titularis Canonici quomodo indutus possint incedere in Cathedrali; quae ejus praecedentia; & an subest vi-

Ferraz-Biblioth. Tom. VIII.

stationis Ordinarii; ejusque Familiales an gaudent privilegio Fori; *ibid. num. 25. & 26.*

Beneficia, & Pensiones non vacant in eo, qui ad Titularem Episcopatum assumitur, *ibid. num. 27.*

Episcopi Titularis an possit vocandus ad Concilia Generalia. Et quid, si sit Administrator alterius Ecclesiae, vel Canonici alicujus Cathedralis. Et ad rem afferuntur Decreta, ac Dubia cum suis resolutionibus, *ibid. num. 28. & 29.*

Inter Episcopos Titulares, ac Locales praecedentia, *ibid. num. 30.*

Episcopus, cui datus est Coadiutor, potest esse Coadiutor alterius, *ibid. num. 31.*

Episcopus Suffraganeus Sede vacante per mortem sui localis Episcopi an possit exercere Pontificalia, ac Ordines conferre, *ibid. num. 32. & 33.*

Flora sapienter a Benedicto XIV. determinata circa auctoritatem, Ordinem, jurisdictionem, & mores Episcoporum, *ibid. in add. Auth. num. 34. & 35. & num. 36. & 37.*

Episcopus potest retinere penes se animum, vel duos Canonicos, & quid de his sententiam quoad residentiam, perceptionem fructuum, ac distributionem quotidianam, atque etiam idem Canonici comitentur Episcopum in sua Visitatione Diocesis, & Sac. Apostolorum Liminum. Vide *ibid. in add. Auth. num. 38. & 39.*

Quomodo incedere debeat Episcopus in sacris Processionibus cum Cappa & Bireto, *ibid. in add. Auth. num. 40. & 41.*

Alia Episcopos Regulares, Suffraganeos, & Titulares concernentia. Vide, *ibid. add. Auth. num. 1. & seqq.*

Utrum Episcopus Titularis obligetur consecrationem intra tempus a Tridentino praescriptum incurat in penam in illius, *ibid. add. novif. a. 1. & seqq.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

EREMITA, & ERA eodem sunt dicta, & quae sunt, eorumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Monachus a num. 65. & 66.*

Præceptum fumendi Eucharistiam quæ, quomodo, & quando obliget, *ibid.* num. 7. & 8.

Ad satisfaciendum tali præcepto ubi, & quando sumi debeat Eucharistia, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Communicatio in Ecclesia Regularium animæ satisfaciendi præcepto, vel communicatio in Ecclesia Cathedrali, an satisfaciatur, *ibid.* num. 12. & 13.

Sacerdos quomodo possit tali præcepto satisfacere, Perregial, & Advenæ in qua Ecclesia possint communicare per adimplendo præcepto; *ibid.* num. 14. & 15.

Fratres, & Sorores tertii Ordinis, necnon Mantellati, Corrigit, Pizochare, alique similes in propria domibus habitantes quomodo debeant præcepto satisfacere, *ibid.* num. 16.

Inferiores Regularibus, ac illi qui infirmantur in eorum Monasteriis & sint Seculares, an satisfaciatur præcepto Paschali fumendo ab ipsa Regularibus Eucharistiam? Et an Regularia possint in die Paschali Eucharistia Secularibus ministrare, *ibid.* num. 17. ad 21. & verb. *Approbatio art. 1. num. 64. ad 68.*

Per communicantem sacrilegam non adimpletur præcepto *ibid.* num. 22.

Culpabiliter non satisfaciatur præcepto in qua censuræ incurrit, & qua alia poena puniri possit; *ibid.* num. 23. 24. & 25.

Excommunicati paulo ante Pascha non sunt molestandi, si non communicant in Paschate, *ibid.* num. 26.

Alia doctæ expostio quod Præceptum Paschale, & illius historiam habet, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

An, quomodo, & quando liceat ministrare Eucharistiam in paramenis nigris, & Missa Defunctorum; *ibid.* num. 27. 28. & verb. *Missæ art. 4. num. 23.*

Non potest Eucharistia ministrari Fidelibus in Nocte Nativitatis Domini, *ibid.* num. 29. & verb. *Missæ art. 5. num. 25.*

Eucharistia an possit ministrari pueris novem, aut decem annorum, Mutis, & Surdis a nativitate, Energeticis, Epilepticis, & aliis infirmis semelstatu, Stolidis, Freneticis, & Amentibus; *ibid.* num. 30. ad 37.

Egratius an teneatur ex præcepto fumere Eucharistiam per modum Vatici, si sit in periculo mortis; & quid si non esset Jesus, vel sanguis eadem die communicasset ex devotione? Et in eadem infirmitate quædam sumpti Eucharistia, *ibid.* num. 38. ad 38.

Vaticum si necessitas exigit, dari potest in die Pasche, *ibid.* num. 39.

Communio quotidiana quibus expedit, & ad rem assertur specialis Oratorum, *ibid.* num. 40. & 41.

Quando commendatur frequens usus communione, intelligi debet de sala communione digna, *ibid.* num. 42.

Nō datur præceptum fumendi Eucharistiam sub utraque specie, *ibid.* num. 43.

Eucharistia in permixta Ecclesia domi privatim asserturari permittitur, *ibid.* num. 44.

Eucharistia in quibus Ecclesiis nunc asserturari possit, vel non *ibid.* num. 45. ad 48. & in add. *Auctor. num. 82. & seqq.*

Feria quinta in Cæsa Domini quomodo, & a qua servanda sit Eucharistia, *ibid.* num. 49. & verb. *Tabernaculum num. 4.*

Eucharistia ob quam causam deferri non debeat ad Egiptum, *ibid.* num. 50.

Sacramentum Eucharistiam in ejus Solemnitate, ac per obavam in processione deferri ad quem spectet? *ibid.* num. 51.

Sacramentum Eucharistie debet propriis manibus a Celebrante deferri, *ibid.* num. 52.

Eucharistiam Sacramentum domi elevatur, an sit geussessendū? *ibid.* num. 53.

Eucharistia pro infirmis asserturari intra quantum tempus renovanda tam a Græcis, tam a Latinis? *ibid.* num. 54. & 55.

Tabernaculum SS. Sacramenti in Ecclesiis Cathedralibus an possit esse in Altari majori? *ibid.* num. 56. & verb. *Tabernaculum num. 3.*

Expositio SS. Sacramenti, a quibus, & de cujus licentia fieri possit? *ibid.* num. 57. ad 61.

Sacramentum Eucharistie publice exposito, qui ritus servandus sit in celebranda Missa tam privata, quam solempnibus, *ibid.* num. 62. & 63.

Datur Instruclio observanda in Oratione austinæ 40. horarum cum expositione SS. Sacramenti, *ibid.* num. 64.

Affignatur origo publica, & solempnis venerationis SS. Sacramenti Eucharistie; ejusque excellentia, ac dignitas indicator, ac alia ad rem expendantur, *ibid.* num. 65. & 67.

Eucharistia in Festa Corporis Christi non est deferenda per vim Hebæorum; Vide verb. *Resolutions Sacrar. Congregat. num. 15.*

De Institutione Oratorum 40. horarum ad SS. Eucharistiam Sacramentum, *ibid.* in add. *Auctor. num. 68. & seqq.*

Multa saluberrime constituta, & determinata a Benedicto XIV. proponuntur quoad SS. Eucharistiam Sacramentum, *ibid.* in add. *Auctor. num. 77. ad 120.* Vide *ibid.* num. add. num. 1. & seqq.

APPENDIX, seu novæ de Eucharistia Articula.

De Sacramenti Eucharistie varii nominibus; Vide verb. *Eucharistia in art. nov. add. in princip.*

Recentior Heretici, qui in assignanda, & explicanda hujus Sacramenti natura errant, *ibid.* verb. *Eucharistia, & seqq.*

Afferuntur Catholici Scriptores, qui contra Hereticos, & Novatores pro SS. Eucharistie Sacramento steterunt, *ibid.* verb. *Centra.*

Natura Sacramenti Eucharistie juxta Catholicam sententiam explicatur ex Evangelii littera, ex auctoritate Patrum, ex antiqua Liturgia, & ex consensu Orientalium; *ibid.* verb. *Sed ut perspicat. & seqq.*

Materia Eucharistie est panis triticeus, & vinum de vite, *ibid.* 5.1. verb. *Materia.*

Historia ædificiorum eorum, qui azymum ad Eucharistiam Sacramentum adhibere, *ibid.* verb. *Azymum, & seqq.*

Quare delinde Græci improbaverint Latini azymum panem, *ibid.* verb. *Sed post.*

Azymum panis demonstratur esse aptissima Sacramenti Eucharistie materia, *ibid.* verb. *Primum, & seqq.*

Solvuntur Phantiarum sophismata, *ibid.* verb. *Apparent, & seqq.*

Differunt de mystica significatione azymi, & fermentati, *ibid.* verb. *Quærit, Quænam &c. & seqq.*

Utrum Latini fermentatum, & Græci azymum consecrarent consecrare liceat, *ibid.* verb. *Quærit, Utrum &c. & seqq.*

Nam Sacerdos Latinus in loca Græcorum, & Græcus in Latinorum Urbe possit Eucharistiam juxta loci ritum consecrare, *ibid.* verb. *Quærit alterius, & seqq.*

In parandis fermentata panis ad altaris Sacrificiū destituta magna est Orientalium cura, & diligentia, *ibid.* verb. *Immo, & seqq.*

Utrum liquet ex uris passis, & exhibitis expellat illicita, ac valide in Eucharistia perficienda usurpatur, *ibid.* verb. *Quærit primo, & seqq.*

An loco vini in utraque purificatione, ubi magna sit vini penuria, licite adhiberi possit tantum aqua, *ibid.* verb. *Quærit secundo, & seqq.*

In consuetudine Singulari Christi vinum primum azymum miscet tum Occidentis, tum Orientalis Ecclesia, *ibid.* verb. *Vino.*

Græci præter frigida aquæ, quam ante consecrationem solent vino miscere, ante Eucharistiam sumpcionem ferventem aquam infundunt in Calicem, *ibid.* verb. *Græci.*

Historica multa enarrantur pertinentia ad formam Sacramenti Eucharistie quoad Orientalium, & Latinorum Ecclesiam, *ibid.* c.1. verb. *De forma, & pluri seqq.*

Ex diversis Liturgiis referuntur forma Sacramenti Eucharistie, *ibid.* verb. *In isagog. & seqq.*

Defenditur Orientalium consecrationis forma, *ibid.* verb. *Has &c. & seqq.*

Probatum Christum verbis usum esse, non latine tantum benedictione, dum Eucharistiam consecravit, *ibid.* verb. *propos. 1. verb. Primum, & seqq.*

Solvuntur objecta, *ibid.* verb. *At inquit, & seqq.*

Probatum quod Eucharistia forma continetur verbis: *Hæc est &c. Hæc est Calix &c. ibid.* verb. *propos. 1. verb. Hæc propos. & pluri seqq.*

Solvuntur objecta, *ibid.* verb. *Sed inquit, & seqq.*

Verba consecratoria necessaria, & essentialia sunt: *Hæc est Caro*

Carpi mem. Hic est Sanguis meus, vel Hic est Calix Sanguinis mei, ibid. prop. 3. vers. Hujus, & seqq.

Quare Orientales alta voce consecrationis verba profertur, *ibid. vers. Nota.*

Verba Christi significat, & offerunt, non hisperice in consecratione sunt profertur, *ibid.*

Subiectum Eucharistiae Sacramenti describitur, *ibid. 5. 3. vers. Eucharistia.*

De Ministro pariter sequitur, *ibid.*

Sacramentum illud maximum a nobis venerationem exigit, *ibid. vers. Cum Fidelis.*

S. Sedes Apostolica Orientalibus inculcat, quae ad istius Sacramenti venerationem pertinent, & varios abusus tollere voluit, *ibid. loc. cit.*

Multis sunt apud Orientales alios, qui ad Eucharistiam Sacramentum spectant, minime s. Missionis contemend, *ibid. vers. Primo.*

Species hujusmodi Orientalium Rituum diversissimi describuntur, *ibid. a vers. dista, & seqq.*

E V A.

Eva sua formata fuerit ex fola ossa Adam? & varia de ipsa;

Vide verb. *Mandatum* n. 28. ad 34.

Eva formata fuit intra Paradisum, Adam vero extra, & aut?

ibid. num. 39. & 40.

E V I C T I O.

Evidio quid sit, Vide verb. *Evidio* num. 1.

Quid evincere, & praestare evidicionem, *ibid. in nov. add. num. 8. & 9.*

Statim se Emptori illi movetur ad rem evincendam, & tenetur Venditor Emptorem deservire, & litem in se asserere, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Venditor quomodo in contractu specialiter non promittit evidicionem, ad ipsam tenetur, Et ea evidet, ad quid tenetur? *ibid. num. 7. ad 10.*

Ad hoc ut Venditor ad hoc evidicionis tenetur, & pretium, & interesse restituere, quid requiritur, *ibid. num. 11. & 12.*

Venditor bonae fidei, pluribus in casibus non tenetur Emptori de evidicione, & singuli assignantur, ac explicantur, *ibid. num. 13. ad 14.*

Quando Venditor fuit malae fidei, ad quid tenetur? *ibid. num. 15.*

Supplicatur ad evidicionis materiam, quae praeterit Auctor, & septem dilucidantur regulis, ut evidicio praestetur, *ibid. in nov. add. num. 3. & seqq.*

E U N U C H I.

Eunuchi, Castrati, & Spadones qui sint? Vide verb. *Patris potestas* num. 27.

Eunuchi an possint contrahere Matrimonium? Vide verb. *Impedimento Matrimonii*.

EUROPA unde sit dicta? Vide verb. *Mandatum* num. 78.

EXAMEN, Examinare, Examinari, Examinatores Synodales,

Examen novum an sit necessarium in permutationibus Ecclesiarum Parochialium? Vide verb. *Synodus, Examinare* num. 1. & 2.

Examen novum requiritur in quolibet ascensu, *ibid. num. 3.*

Presentati ad Beneficia simplicia obsequio praevio examine Episcopi institui non possunt ab illis, ad quos institutio spectat, *ibid. num. 4.*

Nullo consequi potest Beneficia in Ecclesiis Patrimonialibus sine examine Episcopi, *ibid. num. 5.*

Examen delegari potest ab Episcopo, cui directum fuit Bulla alicuius simplicis Beneficii conferendi Clerico obsequio in forma dignum, *ibid. num. 6.*

Examen, & approbatio Vicariorum ad Curam Animarum positum in Ecclesiis unitis Ordini s. Joannis Hierosolymitani ad Episcopatum pertinet, *ibid. num. 7.*

An, & quatenus possit Episcopus Parochos rite, & recte simul approbatos, iterum, & pluries examinare? Vide verb. *Parochus* art. 1. num. 17. ad 18.

Examinatio pro collatione Ecclesiarum Parochialium habendi

forma praescribitur a Benedicto XIV. *ibid. in add. Auctor. num. 12.*

Examinatio Diaconali Episcopi ante Ordinationem subiecti debent etiam Regularis, *ibid. in add. Auctor. num. 13.*

Examinare non potest Episcopus ob Beneficium simplex illum, quem jam examinaverat pro Ordinis Sacri promotione, *ibid. num. 14.*

Provisi a Sede Apostolica an possint ab Episcopo examinari? *ibid. num. 15. & 16.*

Examinatio ad Beneficium, vel Officium, an sit iterum examinandus ad aliud? *ibid. num. 17.*

Examinandi sunt de novo cupri beneficiati in quolibet ascensu, *ibid. num. 18.*

Approbatio in Urbe ad Curam Animarum an possint ab Episcopo Ordines denegari, *ibid. num. 19. & 20.*

Clerici Romae degentes non possunt extra eam ordinari sine examine, & licentia Eminentissimi Vicarii, *ibid. num. 21.*

Episcopus an possit examinare Regulares praedicare volentes in Ecclesiis extra Ordinem? *ibid. num. 22.*

Regulares praevio examine semel approbati an possint iterum examinari? Et quid si Regulares essent Magistri, aut Theologiae Lectores? *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Confessorius Regularis simpliciter approbatus ab Episcopo Antecessore, an possit iterum examinari a successore, vel Vicario Capitulari, vel Vicario Apostolico, aut Generali, *ibid. num. 26. ad 28.*

Examinatorum Synodaliu electio quomodo, & quo tempore fieri debet? *ibid. num. 29. & 30. & in add. Auctor. num. 31. & seqq.*

Examinatores Synodales, s. quo proponi debeant, & approbati: quot eligi possint, se debent: Quae, & an necessarium eorum iuramentum, *ibid. num. 32. ad 33.*

Examinatores Synodales, & quo titulo possint aliqui accipere occasione examinis: an possint ipsi aliquod stipendium assignari: & in quae pomas incident aliqui accipientes, *ibid. num. 34. ad 38.*

Examinatores debent renunciare Episcopo idoneos repertos in examine, *ibid. num. 39.*

Approbatio in concilio quae dicitur, *ibid. num. 40.*

Examinatores quomodo, & quando vota sua conferre, se data debent, *ibid. num. 41. & 42.*

Ad quem spectat magis idoneos eligere, & quis ex ipsis praefendus sit, & an Episcopus teneatur eligere ex collatione votorum, & idonei, & approbati qui dicantur? *ibid. num. 43. ad 47.*

Approbatus Auctor num. 43, & simul datur modus, quem tenere debent Examinatores Synodales, ut de moribus, & doctrina eorum, qui fuerint examini subiecti, referant, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Episcopus an possit solos eligere? Et quid possit in paritate votorum, *ibid. num. 48. 49. & 50.*

In Diaconi, ubi sunt duo Cardines auctor, an in quilibet deputandi sint Examinatores distincti, *ibid. num. 51.*

Alia ad rem ubi optibus Benedicti XIV. excerpto. Vide add. *Auct. ibid. num. 1. & seqq.*

Alia ad rem, Vide verb. *Approbatio* art. 1. num. 47. & seq. verb. *Beneficium* art. 3. num. 22. ad 64. & verb. *Concursus* art. 1. & 2. per tot.

EXCENTRICI CIRCULI qui sint. Vide verb. *Mandatum* n. 103.

EXCOMMUNICATIO

Quod ejus, & divisioem.

Excommunicatio quid sit: raptus quid in Ecclesiam inducat? & s. quo in praxim. *ibid. in nov. add. num. 1. & 2.*

Num Excommunicatio Christianorum a Judaeis excommunicatione originem traxerit, non convenit inter se eruditi, *ibid. in nov. add. num. 1.*

De variis Excommunicationis speciebus, quae tum antiquis obtinebant, tum nunc obtinent, *ibid. in nov. add. num. 2.*

De origine excommunicationis ipso jure, & Minaris, *ibid. in nov. add. num. 3. & 4.*

Excommunicatio appellatur etiam *Anathema*, Quid significet hoc nomen, & in quo differat ab Excommunicatione? *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Excom-

Excommunicatio, & Anathema quomodo incurrantur, & infligantur? & ad rem modus observandus traditur; *ibid. num. 7. §. 9. & 10.*
Excommunicatio dividitur primo in majorem, & minorem, & quæ sit utraque? *ibid. num. 11. 22. & 13.*
Excommunicatio simpliciter lata quomodo intelligi debeat? *ibid. num. 14.*
Excommunicatio dividitur secundo in excommunicationem latam, vel ferendam sententiam, & quæ sit utraque? *ibid. num. 15. 16. & 17.*
 Quando **Excommunicatio** sit lata, vel ferenda sententia, & quando inquisitur, vel non, ante sententiam iudicis; *Vide verb. Lex art. 1. num. 27. ad 44.*
Excommunicatio dividitur tertio in Excommunicationem a jure, vel ab homine, & quæ sit utraque; *ibid. num. 18. 19. & 20.*
Excommunicatio dividitur quarto in reservatam, & non reservatam; *ibid. num. 21.*

EXCOMMUNICATIONES Summo Pontifici reservatæ in Bulla Cœne. *Vide verb. Excommunicatio art. 1. per tot.*

EXCOMMUNICATIONES Summo Pontifici reservatæ extra Bullam Cœnam contra Prælatos Ecclesiæ, contra Clericos Sæculares, & Regulares, contra Regularia, contra Dominos temporales, & contra omnes; *Vide verb. Excommunicatio art. 3. per tot.*

EXCOMMUNICATIONES nemini reservatæ. Contra Episcopos, contra Clericos, contra Regulares, contra Dominos temporales, contra Magistratus, & Judices, contra omnes; *Vide verb. Excommunicatio art. 4. per totum.*

EXCOMMUNICATIO quoad eos, qui possunt, vel non, excommunicare, & excommunicari.

Excommunicare potest Summus Pontifex in toto Orbe; *Vide verb. Excommunicatio art. 5. num. 1.*

Excommunicare possunt Episcopi, alique Ordinarii, Cardinales, Legati Sedi Apostolicæ, Capitula Cathedralia, Vicarii Generalis Episcopi, & Capituli, Prælati, & Praepositi Collegiarum, & alii habentes jurisdictionem in Foro Ecclesiæ, Abbates, ac Superiores Regularium, tum Generales Provinciales, ac etiam Locales, Concilia Generalia, & Provincialia, Capitula, & Congregationes Regularium; *ibid. num. 2. ad 9.*

Excommunicare possunt alii auctoritate ordinaria, alii potestate delegata, & quænam illi sint, *ibid. in nov. add. num. 1. & segg.*
 Non Parochos potestatem Ordinariam excommunicandi possunt; *ibid. in nov. add. num. 3.*

Qui excommunicare non possunt, *ibid. num. 10. 11. & 12.*

Qui excommunicari possunt, *ibid. num. 13. & in nov. add. num. 8.*

Qui excommunicari non possunt, *ibid. num. 14. ad 30. & in nov. add. num. 10.*

Collegium, Communitas, Universitas, vel aliud Corpus politicum, quando excommunicari possit, vel non? & a quo possit in casu &c. *ibid. num. 31. ad 35. Sed vid. nov. add. num. 9.*

Non **Excommunicatus** nondum absolutus possit ex alio delicto iterum excommunicari, *ibid. in nov. add. num. 11.*

Exempli possunt etiam excommunicari in casu, in quo ex speciali delegatione subiciuntur, *ibid. in nov. add. num. 12.*
 Quid autem si speciali privilegio donentur, ut excommunicari queant, *ibid. in nov. add. num. 13.*

EXCOMMUNICATIO quoad ejus effectus.

Effectus **Excommunicationis** majoris quot, & qui sint? Et singuli explicantur; *Vide verb. Excommunicatio art. 6. num. 1. ad 25.*

Effectus **Excommunicationis** minoris quot, & qui sint? & singuli explicantur, *ibid. num. 26. ad 29. Sed vid. nov. add. num. 1. & segg.*

Receduntur civiles excommunicationis effectus, *ibid. in nov. add. num. 8. & segg.*

EXCOMMUNICATIO quoad ejus absolutionem.

Ab excommunicationibus a jure latis, & nemini reservatis qui possunt absolvi; *Vide verb. Excommunicatio art. 7.*

num. 1. & in nov. add. num. 27. & segg.

Ab **Excommunicationibus** a jure latis, & Papæ reservatis, qui possunt absolvi, *ibid. num. 28.*

Ab excommunicationibus ab homine latis per sententiam specialem, qui possunt absolvi, *ibid. num. 2. ad 7.*

Ab excommunicationibus ab homine latis per sententiam generalem sine ulla reservatione, qui possunt absolvi, *ibid. num. 8. & 9. in nov. add. num. 1. & segg.*

Qui est excommunicatus a suo Episcopo, an absolvi possit ab Episcopo novi domicilii; *Vide ibid. in nov. add. num. 9. & segg.*

An post interpositam appellationem absolvi valeat Juxta a quo, *ibid. in nov. add. num. 13.*

An ab **Excommunicatione** ipso jure in litteris Apostolicis comminata absolvi queat Juxta, qui sententiam declarationem pronuntiavit, *ibid. in nov. add. num. 14. & 15.*

Ab **excommunicatione** minoris a jure lata, qui possunt absolvi, *ibid. num. 10.*

Excommunicationis absolutio dari potest etiam extra Confectionem Sacramentalem, etiam absenti, vel invito, mortuo, *ibid. num. 11. & 12.*

Excommunicationis absolutio dari potest varial modis, & assignantur singuli, *ibid. num. 13. ad 18.*

Absolutio forma varii esse possunt, & assignantur singula, *ibid. num. 19. ad 22.*

Quid requiratur ad hoc, ut quis licite absolvi possit ab **Excommunicatione**, *ibid. num. 23. ad 26.*

Corrigitur Auctor *num. 116. ibid. in nov. add. sub lit. A.*
 Absolutio extorta metu gravi injuste in eum finem locum est invalida, *ibid. num. 27.*

Absolutio pro foro Conscientie an prodesse possit etiam pro Foro externo? Absolutio in Foro interno ab **excommunicatione** so tenetur se gerere in foro externo tanquam **excommunicatus**, *Vide verb. Excommunicatio art. 8. num. 1.*

Absolutus in foro conscientie ab **excommunicatione** occultata, an possit habere communionem in divinis in foro externo? Et quid si **Excommunicatio** sit notoria, vel ejus crimen deferatur ad Judicem, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Vide distinctionem receptam ad hanc questionem decidendam, *ibid. in nov. add. num. 1. & segg.*

EXCOMMUNICATI quorum vitandi sint? in quibus, & qualiter vitari debeant.

Quales **Excommunicati** vitandi essent jure antiquo, & quales vitandi sint jure novo. *Vide verb. Excommunicatio art. 9. num. 1. 2. & 3. & in nov. add. num. 1. & segg.*

Pecceator Clerici quando dicatur taliter notorius, ut vitari debeat, *ibid. num. 5. 6. & 7. & in nov. add. numer. 7. & segg.*

Casus, in quibus vitandi sunt **Excommunicati**, quosque assignantur, & explicantur, *ibid. num. 8. ad 13. & in nov. add. sub lit. A.*

Qui in aliquo ex supradictis casibus **excommunicato** communicat, an peccet, & in qua censura incurrat. Et quid si **Excommunicatus** sit nominatim a Papa, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Assignantur, & explicantur causæ, ob quas licet communicare cum **excommunicatis** vitandis, *ibidem num. 17. ad 22.*

Ad Extras. Ad vitandis; Vnde nov. add. num. 1. & segg.

DE EXCOMMUNICATIONE Canonis quoad suum esse, & intelligi.

Excommunicatio Canonis quare sit appelletur; *Vide verb. Excommunicatio art. 10. num. 1.*

Quid intelligatur per illa verba SI QUIS SUADENTE DIABOLO MANUS VIOLENTAS INJECERIT IN GLERICUM, *ibid. num. 2. ad 6.*

Quales sint illi Clerici, qui non gaudent privilegio Canonis, *ibid. num. 7. ad 10.*

Per ly *Monachus* qui Regularia intelligantur, *ibid. num. 11. ad 19.*

Num **excommunicatio** Can. Si quis suadente sit lata se intencim, *ibid. in nov. add. num. 1. & segg.*

AB EXCOMMUNICATIONIS hujus lacus quidem excusatur, vel non?

Ab lacu hujus excommunicationis excusatur Laborantes ignorantia invincibili, tam iuris, quam facti; Vide verb. *Excommunicationis* art. 11. num. 1.

Excusatur quoque Clericus percutientes in varia castibus, qui flagrantur, & singuli explicantur, *ibid.* num. 2. ad 13. & in nov. add. num. 1. & seqq.

Qui non excusatur ab lacu hujus excommunicationis, *ibid.* num. 14. ad 17.

AB EXCOMMUNICATIONE Canonis quomodo possit absolvi, vel non.

Clerici percutio triplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Excommunicationis* art. 11. num. 1. ad 4.

Percutio de se levis quomodo possit esse gravis, & enormis, *ibid.* num. 1. & 6.

In articulo mortis quis possit absolvi ab Excommunicatione Canonis, *ibid.* num. 7. & 8.

Extra articulum mortis quis possit absolvi ab hac Excommunicatione ob percutiorem levem, vel mediocrem, & enormem, sive occultam, sive publicam, *ibid.* num. 9. ad 14.

Prælati Regulares an possint suos subditos, & Novitios absolvi ab excommunicatione contrahit ob quomcumque percutiorem; & quid si Percussiones sint diversæ Ordinis, vel Religiosi ad invicem se percutiant, vel petulantur Clericam Sacerdotem, *ibid.* num. 15. ad 20. & verb. *Prælati Regularis* num. 31.

Ad num. 10. Auditoris Vide *ibidem* in add. ejusd. *Auditor.* num. 14. & seqq.

Moniales sive exempti, sive subiecti Ordinarii s quo possint absolvi, *ibid.* num. 12. & 22.

Regulares 20, & quando possint absolvi a percutiione levi, *ibid.* num. 23.

Et ad materiam hujus articuli. Vide *ibid.* in nov. add. a. 20.

EXECUTOR Litterarum Apostolicarum.

Executor solus est merus, & alius mixtus, & quæ sit uterque; Vide verb. *Executor Litterarum Apostolicarum* n. 1. Executor per quos clausulas vocetur Mixtus, *ibidem* num. 2. ad 7.

Quid requiratur ad hoc ut Executor Apostolicus possit procedere, *ibid.* num. 8. & 9. & 10. & in nov. add. num. 11. & 13.

Ordinariis an possint impedire tales executiones, vel an possint cum Executoribus Litterarum Apostolicis exequi, *ibid.* num. 11. & 12.

Dispensationes Matrimoniales, alia se Apostolicæ quibus communis solent; & quia eas exequi possit Sede vacante per mortem Episcopi, *ibid.* num. 13. ad 23.

Deputato uno, an possit alter ad executionem se intrinsecare; & per quid quomodo possit transire ad eam personam, *ibid.* num. 24. ad 29.

Vicarius Episcopi solum confirmatus an possit exequi dispensationes, *ibid.* num. 30.

Vicarius, si fiat Episcopus illius Diocesis, an possit exequi dispensationes sibi commissas. Et quid si Episcopus sit suspensus, vel excommunicatus, *ibid.* num. 31. & 32.

Executor debet servare formam in Litteris præscriptam, *ibid.* num. 33.

Executor, ejusque Notarius an possint pro executione aliquid accipere, *ibid.* num. 34. ad 38.

Executor Dispensationis Apostolicæ pro foro interno super impedimento Matrimonii occultis, qui esse possit, vel non, *ibid.* num. 39. ad 44.

Executor debet esse approbatus ab Ordinario loci, & specialiter a Penitente; & quid si electus excuset, *ibidem* num. 45. & 47.

Executor an debet testes adhibere; & quid de Litteris executionis agere debeat, *ibid.* num. 48. & 49.

Episcopus non retinens Vicarium, an possit exequi Litteras eidem directas, *ibid.* num. 51.

Alia de Executoribus. Vide spud Rosenm de Executor. Litt. Apost. par. 2. a.

An Executor certus in Litteris Apostolicis datus possit subdelegare, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Auditor Camera, qui est Executor omnium Litterarum Apostolicarum, an cumulative procedere valeat ad executionem Litterarum Apostolicarum, *ibid.* in nov. add. num. 2.

Quomodo obtineatur distinctio in foro circa quantitatem mutationis Executoris Litterarum Apostolicarum, *ibid.* in nov. add. num. 10. & 11.

EXECUTOR Testamentarius; Vide verb. *Testamentum* art. 3. EXEMPTIO Regularium quomodo, & quando exemptione Ecclesiastica ab Episcopi Jurisdictione. Vide verb. *Exemptus* num. 1. & 2. Vide verb. *Regal. art. 1.*

EXEQUIE. Nonnulla producantur ad exequias pertinentia. Vide verb. *Exequia per totum.* Vide verb. *Funeralia*, verb. *Sepultura.*

EXERCITIA SPIRITUALIA.

Afferuntur duæ Epistolæ Encyclicæ ad rem spectantes; Vide verb. *Exercitia Spiritualia* num. 1. a.

Fratres Minores exercitii vacantes quomodo indulgentiam lucrantur, *ibid.* num. 3.

EXHEREDATIO.

Exhereditatio quid sit; Vide verb. *Exhereditatio* num. 1.

Exhereditatio tam Ascendentium, quam Descendentium, ad hoc ut valide fiat, & seum fortitatur effectum, quid requiratur, *ibid.* num. 2. ad 9.

Causa legitima exheredandi descendentes quatuordecim numerantur, & assignantur, *ibid.* num. 10. ad 15.

Quando potest possit exheredari propter contrarium Matrimonium invidis Parentibus juxta statuta municipalia Locorum, *ibid.* num. 16. ad 19.

Causæ legitime, ob quas licet Liberis exheredare Parentes, vel alios ascendentes, assignantur, *ibid.* num. 20. ad 28.

Omnis dicta causæ exheredandi quando cessent, *ibidem* num. 29. & 40.

Causæ, ob quas exheredari potest Frater in casu, quo turpis persona instituta est hæres, tres assignantur; *ibid.* num. 41. ad 44.

Exhereditatio ad plerumque fit *note causa*, & in *punctum liberum*. Sed si fieri potest exhereditatio *bonæ mentis*, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Quæ sit Exhereditatio bona mente, *ibid.* in nov. add. a. 3. & seqq.

EXILII POENA quid sit; Vide verb. *Pæna* art. 1. num. 13.

EXORCIZARE, EXORCISTA.

Exorcizare similiter in duplici sensu, & uterque assignatur; ejusque secundo sensu cepti tradit definitio; Vide verb. *Exorcizare* num. 1. a. & 3.

Exorcismi Curatio, quæ sit in Baptismo, ubi imperat, & de ea sit mentio, *ibid.* num. 45.

Infans rationis periculi baptizatus, an debeat exorcizari; & quid sit Exorcismi motus, *ibid.* num. 46. & 7.

Ad licite exorcizandum quid requiratur Et quid de Exorcistis auditibus modis insensitis, *ibid.* num. 8. ad 11. & in add. *Auditor.* num. 11. & 19.

Pro exorcizanda Moniali, an concedatur licentia ingrediendi Classarium. Et a quo, quomodo, & in quo loco sit exorcizanda, *ibid.* num. 12. ad 16.

Sigæ præcipua Enumeratio referuntur, *ibid.* num. 17.

Primis Ecclesiæ Saculis non solum Clerici, verum & Laici donum ejcendi Demones tribuere, & sic Exorcistam officium usurpant, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Postea petentes manus in Ecclesiâ sunt eorum, qui in gradum Exorcistarum cooptati erant, *ibidem* in nov. add. num. 4.

Per Id vero tempore ad Exorcistam non ordinabatur nisi provisorie statim, *ibid.* in nov. add. num. 5. & 6.

Quid eveniret motata hac disciplina, *ibid.* in nov. add. num. 6.

EXORCISTATUS quid sit, quæ ejus materie & forma, & quando suscipi debet; Vide verb. *Ord. art. 1. num. 10.*

Exorc

Exorcismus confecturus est Subdiacono, Diacono, & Presbytero Græco, qui rito litano ad Diaconum, Presbyterum, aut Episcopatum sunt promouendi; Vide verb. *Exorcismus in add. An. num. 60.*

EXPLATE hereditatis pæne quæ sit, & quid sit hoc crimen; Vide verb. *Pæne art. 1. num. 98.*

EXPOSITI FILII; Vide verb. *Expositi Filii*; verb. *Filius num. 17. ad co. verb. Partus num. 10. ad 23.*

EXTINCTIO VOTI; Vide verb. *Votum art. 3. num. 2. ad 9.*

EXTRACTIO.

De extractione Reliquiæ, vel damni a loco immuni in casibus permittitur; Vide verb. *Extrahit add. ab Auctor. num. 1. & segg.*

Extractione segetum, farinæ, & olei extra Statum Ecclesiasticum sine speciali Chirographo Papæ sub gravissimis poenis prohibetur; *ibid. num. 5.*

Extractione rerum aliarum mobilium quorum arbitrio permittitur; *vide ibid. num. 7.*

In Extractione segetum per aquam quoniam cautela adhibenda; *ibid. num. 7.*

Quibus in casibus permittitur extractio segetum &c. a Statu Ecclesiæ; *ibid. num. 8. & segg.*

EXTREMA UNCTIO.

Varia Unctioes in praxi habentur in Ecclesia; Vide verb. *Extrema Unctio num. 1.*

Extrema Unctionis definitio traditur, ac demonstratur esse novæ Legis Sacramentum, & quando institutum ejusque duplex materia; *ibid. num. 6. ad 8.*

In quo casu, & quomodo possit oleo benedictio addi oleum non benedictum; *ibid. num. 9. & 10.*

Forma hujus Sacramenti traditur, & quomodo proferenda, ac Unctioes faciendæ non in viris, quam in foeminis. Et quid si aliquis careat aliquo sensu, vel mutilatus existat; *ibid. num. 11. ad 17.*

In quo casu unica Unctio sufficit, & quando fieri possit absque constanti immediato; *ibid. num. 18. 19. & 20. & in add. sub num. 10. ibi.*

Administratio hujus Sacramenti in quo habitu fieri possit, ac debet; *ibid. num. 21.*

Minister licitus validus hujus Sacramenti quis sit. Et in quo casu, & quibus personis possint Regulares hoc Sacramentum administrare, & de casus licentia; *ibid. num. 22. ad 28.*

Unctioes a quot Sacerdotibus fieri possint, ac debent. Et quid si Minister molester dum actum ungit. Et validum sit Sacramentum si unus ungat, & alter proferat verba; *ibid. num. 29. ad 33.*

Subiectum cepax hujus Sacramenti assignatur. Et quibus personis ministrari possit, vel non; *ibid. a num. 34. ad 37. & in non. add. num. 45. & segg.*

An sit de præcepto hoc Sacramentum suscipere, & ipsum negligere quando sit peccatum, vel non. Et quando, & quomodo pœnet Periculosus non ministrando, vel negligendo administrare hoc Sacramentum. Et in quibus casibus tenetur; *ibidem num. 38. ad 44.*

Effectus speciales, & præcipui hujus Sacramenti quotquot assignantur; *ibid. num. 45. ad 48.*

Olum inferiorem ubi, & quomodo affectuari debeat; *ibid. num. 49. & 50.*

Sacculus pro includendo vase hujus Olei cujus colorie esse debet; *ibid. num. 51.*

Apud Græcos oleum a Presbyteris benedictum novæ formæ deprecative sit accessorie in Sacramento Extremæ Unctionis. De formâ Ambrosiana illius Sacramenti; & de partibus Corporis sanandis; *Vide ibid. in non. add. num. 1. ad 11.*

Pœne Presbyteri olim etiam in Ecclesia latine, ut hominibus apud Græcos Extremæ Unctionis Sacramentum ministrarent; *ibid. in add. Auctor. num. 52. & segg. & in non. add. num. 12. & segg.*

FALCIDIA.

Falcidia quid sit, quale motivum ejus originis, & a quo sit dicta; Vide verb. *Falcidia num. 2. 3.*

Trebellianica quid sit, a quo sit dicta, & in quo differat a Falcidia; *ibid. num. 4. ad 7. & infra num. 33.*

Falcidia ex quibus bonis detrahebatur, & ad quid teneretur hæres præ tendens hujusmodi detractionem, pro qua detrahenda quæ quantitas bonorum attendi debeat; *ibidem num. 8. ad 14.*

Falcidia ex quibus bonis detrahi non possit, & an sit, & quomodo detrahenda inter duas causas plas; *ibid. num. 13. ad 14.*

Falcidia non habet locum in Testamento Milini; *ibid. num. 15.*

An, quando, & quomodo possit Testator prohibere Falcidiam detractionem; *ibid. num. 16. ad 31.*

Falcidia non potest detrahi ab hærede, qui non consecit Inventarium; *ibid. num. 32.*

Quæ dicta sunt de Falcidia en, & quomodo intelligenda sunt etiam de Trebellianica; *ibid. num. 33. & 34.*

Liberi præter legitimam an possint etiam deducere Falcidiam, vel Trebellianicam; *ibid. num. 35. 36. & 37.*

Recentiores ex, quæ a Jure novo correctæ sunt quoad Legem Falcidiam; *ibid. in non. add. num. 1. & segg.*

Quomodo affirmatio Falcidiae incunda in Annuis legatis, & in legato Alimentorum; *ibid. in non. add. num. 19.*

FALSUM, FALSARIUS.

Falsum quid sit, & ad ejus crimes quot requirantur; Vide verb. *Falsum, Falsarius art. 1. & c. Sed vide ibid. in non. add. num. 1. & c.*

Falsum principaliter quatuor modis committitur, id est, *Disso, Scriptis, Falso, Viti*, seu potius abusu; *ibid. num. 2. Dissol. crimes Falsi quinquor modis committitur, & singuli assignantur, & explicantur; ibid. num. 4. ad 9.*

Scripto crime Falsi sex modis committitur, & singuli assignantur, ac explicantur; *ibid. num. 10. ad 15.*

Falso committitur quindecim modis, & singuli assignantur, & explicantur; *ibid. num. 16. ad 32.*

Infinita sunt species Falsi, sed ad duo summa capita referri possunt ad falsum scilicet Testamentarium, & ad falsum nummarium; *ibid. in non. add. num. 1. & segg.*

Explicatur *Lex 13. 6. 1. ff. ad leg. Corneliæ de Falsi. ibid. in non. add. num. 6. & segg.*

Falsum circa monetam quibus modis committatur; *ibid. num. 33. ad 36.*

Viti, seu potius abusu dupliciter committitur Crimen falsi, & assignatur; *ibid. num. 37. & 38.*

Litteræ Apostolicæ falsæ possunt novem modis, & assignantur; *ibid. num. 39.*

Pœna falsarium Litterarum Apostolicarum assignatur, & luculenter explicatur; *ibid. num. 40. ad 57. & in add. Auctor. num. 57. & segg.*

Falsificatio Litterarum Papæ, Imperatoris, Regis, Principis supremi, Proregis, Magistratus, vel ceteris Ribus Tribunalis quæ potius puniatur; *ibid. num. 61. 62. & 63.*

Clericus falsificans sigillum Principis, aut Litteræ Episcopali, aut Capituli, quæ potius puniatur; *ibid. num. 64. & 65.*

Regularis, & præcipue Ordinis Min. falsificantes Litteras Prælatorum quæ potius puniatur; *ibid. num. 66. & 67.*

Pœna ordinaria circa Nobiles falsarios quæ olim fuerit, & quæ nunc sit; *ibid. num. 68.*

Pœna falsi tellis in causis civilibus, vel criminibus quæ sit, & quid si tellis falsus sit Clericus; *ibid. num. 69. 70. & 71.*

An lege Cornelia tenetur is, qui non falsum testimonium dicit, sed verum retulit; *ibid. in non. add. num. 17. & segg.*

An in eadem Legem incidat, qui pecuniam ad testimonium dicendum accipit, nec tamen producentem, sed Adversarium ipsius testimonio adjuvit; *ibid. in non. add. num. 18.*

Pœna Notarii scilicet falsum testimonium, vel instru-

flumetom, & falsificanti manum alicuius, & copiam ab originali diverfam exemplum que sit, *ibid.* num. 72. & 73.

Pena Advocati, vel Procuratoris, vel Iudicia falsum committentis que sit, *ibid.* num. 74. & 75.

Pena falsificationum legitimarum mensura; & fabricationum falsis monetas, que sit, *ibid.* num. 76. & 77.

Pena impediendum alicquem testari, vel jam factum testamentum mutare, vel ad testandum compellendum que sit, *ibid.* num. 78.

Pena supponenda falsum partem quem nlim fuerit, & nunc sit, *ibid.* num. 79.

Pena eorum, qui falsum committunt occultando, surripiendo, lacerando scripturas &c. que sit, *ibid.* num. 80.

Affumens nomen Curie, vel Magistratus, cum non sit talis, qua pena puniendus, *ibid.* num. 81. 82. & 83.

Aliorum falsificationum pena, *ibid.* num. 84.

Ad hoc, ut quis de *hijis* pena ordinaria positi possit, quid requiratur, *ibid.* num. 85. & 86.

F A M I L I A.

Fama, Opinio; Exclamatio idem significant; Vnde verb. *Fama* num. 1.

Fama quid sit, unde sit dicta, & duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 2. ad 6.

Fama proprie loquendo non dicitur nisi bona sit, & ut talis explicatur, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Fama interdum accipitur pro Infamia, *ibid.* num. 10. & verb. *Infamia per lat.*

Fama in quo differat a Rumore, & ista quid sit, *ibidem* num. 11. & 12.

Ut Fama probet, quid requiratur, *ib.* num. 13. ad 16.

In coarctu Fama bona, & mala, qua sit praesumenda, *ib.* num. 17.

Fama per quid probari possit, *ib.* num. 18.

Fama an, & quando de per se faciat plenam probationem, *ib.* num. 19. ad 26.

Fama impediendi an, & quando sufficiat ad impediendum Matrimonium, *ib.* num. 27. ad 32.

Rumor ad sufficiat ad impediendum Matrimonium, *ib.* num. 33.

Fama impediendi non sufficit ad impediendum Matrimonium contrahendum, *ib.* num. 34.

Quid de Fama publica existente contra Clericum in Foculicarium, *ib.* num. 35. & 36.

Fama non potest prevalere veritati, & affirmativa non prevalere negativi, *ib.* num. 37. & 38.

An homini si dominium in tamam suam, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

An quis cum periculo suae fame alterius famam tentaret sustineret, *ib.* in nov. add. num. 10. ad 12.

F A M I L I A.

Familia nomen quid importet; Vnde verb. *Familia* num. 1.

Familia alia dicitur effectiva, & alia contentiva, & qua sit utraque, *ib.* num. 2.

Ut quis dicatur de Familia contentiva quid requiratur, *ib.* num. 3.

Familia contentiva alia est proxima, seu proximior, & alia remota, seu remotior, & qua sit utraque. Et in istarum concursu, qua intelligatur vocata, *ib.* num. 4. & 5.

Familia appellatione qualis Agnati veniant; Et unde in hac re mens Testatoria intelligi possit, indicatur, *ib.* num. 6. ad 10.

Quando vocata est Familia in genera, qualis intelligenda sit? Et quid si plures existant Columnelli, *ibid.* num. 11. & 12.

Agens ad Fideicommissum tamquam unus de Familia Testatoria, quid probare debeat, *ib.* num. 13.

Contentens succedere in Majoratu Instituto ad favorem proximorum Collateralium de Familia, quid probare debeat, *ib.* num. 14.

Muloratus Institutio quoties vocat Masculos de sua Familia, qualis intelligatur vocati, *ib.* num. 15.

Formum tu veniat in appellatione Familiae, *ib.* n. 16. & 17.

Quid quando plures Familiae vocatae sunt successive ad Errat. Biblioth. Tom. VIII.

beneficium jurispatronatus; & quid si plures sint passiva vocati, *ib.* num. 19. ad 22.

Vocata proximioribus de duobus Familiis distinctis, cui competat presentatio; *ib.* num. 23.

Quid si vocatur plura Familia cum lege quod presentatio pertineat ad proximiores, & ieniores, *ib.* num. 24.

Quid si jurispatronatus alivum referatur Senioris de Familia, & passivum omnibus de Familia, *ib.* num. 25.

In passiva vocum, qui presentatio sit, *ib.* num. 26. 27. & 28.

Major pignora vocis, an det presentacionem, *ib.* num. 29.

Verbo concessione ipsi posterisque suis, & post illorum aliam seniori, & antiquiori duntaxat de domo illorum, quomodo intelligenda sint; & quid quando vocatus proximior, & antiquior de Familia, *ib.* num. 30. ad 33.

Quid si jurispatronatus spectet ad tres Familias proximiorum, *ib.* num. 34.

Vocati per posteram non possunt impedire Clericatum favore prius vocati, *ib.* n. 35.

Quid si concurrant Laici de linea primo vocata, & Clericus de linea secundo vocata, *ib.* n. 36. 37. & 38.

Vocatus in jurispatronatus passivo non potest praferri per Patronum, *ib.* n. 39.

Passive vocatus quia dicitur; & quando dicitur presentatio a Fondatori; & quid si patronus deceat per presentem, *ib.* n. 40. 41. & 42.

Oppositio passivo vocati habetur pro presentatione, *ib.* n. 43.

Ordinarius conferendo Jura devoluto ad quid teneatur, *ib.* n. 44. & 45.

Presentatus per medietatem vocum, & habeo gratiam Apostolicam cum derogatione alterius medietatis cui praefertur, *ib.* n. 46.

Habent unam vocem privativam, & altaram cumulativam, qui praefertur, *ib.* n. 47.

Clericus in paritate gradus praefertur Laico. Et inter pares gradu aequo dilectus quia praefertur, *ib.* n. 48. & 49.

In Beneficio licet Sacerdotali in habitu praefertur Sacerdos Clerico, *ib.* n. 50.

Ubi Fundator requisivit Sacerdotium in habitu, qui praefertur debent; *ib.* n. 51.

Civilibus, & Parochiis tamquam Compatronia competat privilegium praetensionis in paritate vocum; Et Compatronia in casu, competit de Jure, *ib.* n. 52. & 53.

Habens qualitatem sanguinis, & Patronalem, cui praefertur sit; & Compatronia in paritate vocum cui praefertur debeat, *ib.* n. 54. 55. & 56.

Presentatus in paritate vocum cui praefertur debeat, *ib.* n. 57.

In Beneficiis vere Sacerdotalibus Sacerdos a paritate, & de sanguine, qui praefertur, *ib.* n. 58.

Quoties exnotata ad hunc articulum Quaestiones; Vide *ib.* in nov. add. num. 1. ad 6.

F A M I L I A R I S.

Familiarum nomine qui vocat; & quid requiratur ut quis familiaris dicatur? Vide verb. *Familiaris* n. 1. & 2.

Familiaritas vera, & simulata, quae sit, & quid requiratur ad eam contrahendam, *ib.* n. 3. & 4.

Ut probetur vera familiaritas, quid concurrere debeat indicatur, & explicatur, *ib.* n. 5. 6. & 7.

Familiares Papae quibus gaudeant privilegiis, a quibus oneribus sint exempti, & qui sint, qui tales appellantur, *ib.* n. 8. ad 13.

Familiares Cardinalium a quorum jurisdictione sint exempti, quibus gaudeant privilegiis, quid circa Beneficia ipsorum, & qui tales vocari possint, *ib.* n. 15. ad 22.

Nuncios cui orqueat familiaritates concedere. *ibid.* num. 30.

Episcopus quando possit, vel non, Familiares suos ad Ordines promovere absque Ordinarii licentia, vel cum ipsa dispensare; & quid si Episcopus sit Titularis, *ib.* n. 31. ad 41.

Familiares Papae, Cardinalium, & Episcoporum in Curia residentium, an possint a Vicario Sanctissimi ad Ordines promovari, *ib.* n. 42.

Cardinales Presbyteri quos Ordines consecrari possint suis

fuia Familiaribus triennalibus, & ut quia ad hunc effectum familiaria dicatur, & quomodo triennium computari debeat, indicatur, *ib. n. 43. ad 46.*

Episcopus quoniam Canonice familiaria posset assignare? Et an ibi lucretur fructus suorum Praebendarum si non teneant tempora Familiaritatis, *ib. n. 47. & 48.*

Familiaria, & alii Ministri Episcopi quomodo Titularia an gaudent privilegio Fori, *ib. n. 49. 50. 51.*

Quomodo sint Familiaria Episcopi, qui gaudent possunt privilegio Fori, *ib. in add. Auct. num. 69.*

Unde repetendum sit sua Episcoporum ordinandi suos Familiaria triennalia, *ib. in non. add. num. i. & seqq.*

Quoniam requisita concurrere debeant, ut Episcopus ordinari possit familiaria sua triennalia, *ib. in non. add. num. 5. ad 14.*

An Episcopus sicuti potest ordinare Familiarem suum triennalem, ita impartiri ipsi posset Litteras Dimissionales, ut ab alio Episcopo ordinari valeat, *ib. in non. add. num. 15. ad 17.*

Episcopi non tenentur dare notam suorum Familiarium Curia Laicali, *ib. n. 52.*

Cogitatio causa s.ualia Familiaris Archiepiscopi deferret arma prohibita, ad quem spectet, *ib. n. 53.*

Quid si Familiaria Nunci in carcerem mittatur ab delatione armorum prohibitorum a Curia Laicali, vel aliquod attentatum fiat a Regia Ministria in personam Familiaris Archiepiscopi, *ib. n. 54. 55. & 56.*

Fiscalis Episcopi extra Curiam degens in aliquo loco Dioecesis an gaudeat privilegio Fori, *ibid. num. 57.*

Familiaria, & Ministri Inquisitionis quibus gaudent privilegia? si delinquentes, quomodo puniri debeant, & ad quod teneantur, *ibid. num. 58. ad 61.*

Familiaria, ac Domestici degentes in Monasteriis Regularium, an satisfaciunt precepto Paschali sumendo Eucharistiam ab ipsa Regularibus, *ibid. num. 66.*

Familiaritas cum Iudeis, & haereticis qualis, & quando sit prohibita Christianis? Vide verb. *Famuli n. 19. ad 25. Haeretici num. 19. ad 26. Hebraei fere per tot.*

FAMULI, FAMULAE.

Famuli, & Famulae Monialium, ac Regularium in quibus Parochia subiacent? Vide verb. *Famuli n. 1. & 2.*

Quando Regularia eisdem possint Sacramenta ministrare atque tempore Paschali, ac Extreme Unctionis, & s. pultorum dare, *ibid. non. add. num. 1. & seqq.*

Famuli, & Famulae qui tenentur suis Dominiis praestare, & quando, & quomodo peccent ratione Inobedientiae, vel negligentiae, vel rei domesticae abstinentiae, vel dissensionis ante lapsum terminum? *ibid. num. 4. ad 11.*

Sententia ab Auditori allata castigatur, *ib. in not. auct. ad num. 11.*

Famulus quando peccet, vel non, si in actionibus ad peccatum tendentibus Domino cooperatur, *ib. num. 11. ad 16.*

Famuli, & Famulae cossi laborare die Festo, quando hoc est licet, & quando excusentur ab audiendo Missa die Festo, *ibid. num. 17. & 18.*

Famulus an, & quando liceat Iudeis, vel Haereticis famulari, *ibid. n. 19. ad 25.*

Famuli, & famulae, si iudicant salarium suum esse nimis parvum, an possint uti occultis compensationibus, *ibid. num. 26. & 27. & verb. Compensatio.*

Quando, & da quibus Famuli, & Famulae possint facere elemosinam? Vide verb. *Elemosyna.*

FENESTRAE.

Nam potest in muro alieno sua servituta Fenestram construere, vel aperire? & paxipue in Ecclesia, quod prohibetur tum a S. Pio V. tum a variis Sac. Congreg. Decretis, Vide verb. *Fenestra num. 1. ad 6.*

Fenestrae recipientes in Monasteriis Monialium non sunt permittende; & an claudende quae existant, & quomodo construende mansiones Monasterii propinque, *ibid. num. 7. ad 12. & in non. add. num. 1. & 2.*

Sed vide ad materiam distinctionem, *ibid. in non. add. num. 3. & seqq.*

Monialium Fenestrae cuius altitudinis esse debeant; Et

fenestras Communionis an possint pro Colloquiorum inferre, *ibid. num. 13. ad 16.*

Fenestra Regularium quomodo; & quando claudi debeant, si habeant prospectum in vicinis Aedibus sacralium? Vide *Ursum tam. 1. part. 2. Discept. 6.*

Fenestrationem aperitionis quando locus sit in Monasteriis Monialium? Vide *Ursum tam. 1. part. 2. discept. 5.*

An liceat Monialibus alios telephos, *ibid. num. 19.* Alii vid. hoc Tomo in *Appen. Decr. in Mantua.*

FERRAGOSTO; Vide verb. *Ferragosto.*

FESTA, FESTIVITATES.

Festa, quae auge sunt da precepto, commemorantur? Vide verb. *Festa num. 1.*

An liceat Episcopia in sua Dioecesi dies festos indicere, *ibid. num. 2. & 3.*

Auctor Decretum super electione Sanctorum in Patronos, & explicatur, & quoniam promissio in tali electione fieri nequeat indicitur, *ibid. num. 4. ad 5.*

Princeps Laicus an possit diem Fastum instituire; & ad hoc an requiratur Populi consensus, & populus an possit eongi ad ejus observantiam, *ibid. num. 2. ad 11.*

Festa da precepto sunt ab omnibus observanda, & quid sit Fastum fastidie; & an liceat, vel quid permittatur tali die laborare, *ibid. num. 11. ad 19.*

Licentia laborandi diebus Festis a quo petenda, & quomodo concedenda sit, *ibid. num. 20. ad 23.*

Licentia vendendi diebus festis a quo concedenda sit; & diei festivi huiusmodi ad quem spectet, *ibid. num. 24. & 25.*

Edictum Curiae Laicali super diebus festis in Episcopi praedictum an valeat, *ibid. num. 26. & 27.*

Poenae pro transgressionibus Festorum imponenda qualia esse debent indicitur, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

Episcopus an possit laborandi diebus Fastis licentiam denegare; & an pro tali licentia possit aliquid exigere, *ibid. num. 31. ad 34.*

Dispensare super observantia Festorum an spectet atque Vicarium quamvis Foraneum, *ibid. num. 35.*

Festa ab Episcopia instituta an sint ab omnibus eorum subditi observanda; & an possint de novo aliqua in situare, *ibid. num. 36. & 37.*

Regularia an, & quibus possint concedere licentiam laborandi diebus Festis, *ibid. num. 38. 39. & 40.*

Festa mobilia in die Epiphania quia publicare debeant; & an Regularia possint ad annuntiare in eorum Ecclesia, *ibid. num. 41. & 42.*

Regularis an eongi possint ad diarium Festorum observantiam; & dies Festus Titularia an possint Monialibus prohiberi, *ibid. num. 43. & 44.*

Festivitas alicujus Sancti cum majore pompa celebrari debet in Ecclesia ejus nomini dicata; & duo Ecclesiae vicine an possint eandem diem idem Festum celebrare, *ibid. num. 45. & 46. & verb. Visitatio in fest.*

Festum S. Antonii Patavini a quibus possint eandem solemnitate die celebrari, *ibid. num. 47. & 48.*

Quid si Fastum Annuntiationis B. M. V. vel S. Joseph, occurrerit in Feria sexta Parasceve, vel Sabbato Sancto, vel feria quinta in Coena Domini, *ibid. num. 49. ad 53.*

Quid si Fastum S. Marthe occurrat feria quarta Cinerum, *ibid. num. 54.*

Festum S. Corporis Christi a quo institutum, quae sint motiva ipsius institutionis, a quo revelata talia institutio, ubi primo fuerit celebratum, & alia ad sollemnem ejus Processionem spectantia expenduntur, *ibid. num. 55. ad 60.*

Festa Immaculate Conceptionis B. M. V. S. Joseph, S. Annae, an ab omnibus da precepto observanda sint, *ibid. num. 61. 62. & 63.*

Festum S. P. Francisci a quibus indistinctum fuerit da precepto, & a quo ablatum, *ibid. num. 74.*

Festum omnia Sanctorum qua ratione celebratur, *ibid. num. 75.*

Festum S. Fabiani, & Sebastiani an una simul celebrandum, *ibid. num. 76.*

Festa da Sancta vateria Testamenti celebrari possunt, *ibid. num. 77.*

Festum de Patrono principaliori loci quomodo celebrandum, *ibid.* num. 24.

Mercatus an fieri possit diebus Festivis, *ibid.* num. 79.

Quid stabiliverit Benedictus XIV. pro diebus Festivis; Vide, *ibid.* in add. *Aulst.* num. 116. ad 133.

Catalogus effertur Episcoporum & Diocesum, qui usque ad annum 1746. petierunt, & easque sunt facultatem dimittendi dies festos, *ibid.* in add. *Aulst.* num. 139.

Quetur postissimum discutitur circa dies festos, *ibid.* in add. num. 1. & seqq.

Et quidem I. Quis possit indicere dies festos, *ibid.* in add. num. 2. ad 8.

II. Quid importet observatio dierum festorum, *ibid.* in add. num. 9. ad 10.

III. Quis possit dispensare super observatione dierum festorum, *ibid.* in add. num. 11. & 12.

IV. Quis enim devovere possit in violatores dierum festorum, *ibid.* in add. num. 13. ad 16.

Exhibentes, & Solemnitates novorum Rectorum, & Sanctorum a quibus prius, & quomodo sint peragende in Ordine Fratrum Minorum; Vide verb. *Venerabilis Sanctissimum* num. 50. Quod Peregrinos, & Advenas circa Feste; Vide verb. *Lem* art. 3. num. 40.

Alia ad rem; Vide in fine hujus tom. I. ubi plura scito digant reperies.

F E U D U M

Quoad ea, quae concernant ejus originem, naturam, & divisionem.

Feudum unde originem habeat, ejusque nomen derivet; Vide verb. *Feudum* art. 1. 2. & 3.

Fandi definitio traditur, & explicatur, *ibid.* num. 4. ad 9.

Assignantur, & explicantur decem feudi divisiones, *ibid.* num. 10. ad 13.

Feudum Ecclesiasticum quid sit, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Feudum Ecclesiasticum in sensu lato, & stricto, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 6.

De origine & occasionibus Feudi Ecclesiastici in sensu stricto, *ibid.* in nov. add. num. 7. ad 9.

Utrum Feudum Ecclesiasticum in dubio proprium, an improprium censeri debeat, *ib.* in nov. add. num. 10. ad 14.

Nam Feudum Ecclesiasticum subest Juri Communi Feudali, *ib.* in nov. add. num. 15. ad fin.

FEUDUM quoad ea, quae concernunt illos, qui dant, & accipiunt, & succedere possunt in Feudum.

Qui dant possint in Feudum, & quae bona? Vide verb. *Feudum* art. c. num. 1. ad 3.

Papa noviter assumptus, & Cardinales in assumptione plures, & Sede vacante in Coelectis, quid promittere, & jurare debeant de non infeudandis Civitatibus, Oppidis, ac aliis locis S. R. E., & jam infeudata, ac S. Sedi devolute, vel pro tempore devolvende, ac incorporata eidem S. Sedi concessi debeant, *ibid.* n. 6. ad 17.

Succedunt in Feudis primo loco descendentes Filii, & Nepotes, & quales Filii, & quomodo inter se succedant indicatur, *ibid.* num. 18. ad 25.

Ascendentes ea succedere possint in Feudum; & ipsi descendentes, quia, & quomodo succedere debeat gradatim, *ibid.* num. 26. ad 32.

Clerici, & Religiosi in quibus Feudis succedere possint, vel non, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Monasterium honorum capax in quibus Feudis, & cujus loco succedere possit, *ibid.* num. 36. ad 40.

Formae, & descendentes ab eis masculi, & in quibus Feudis succedere possint, *ibid.* num. 41. ad 45.

In Feudis successio quomodo introducta, *ibid.* num. 46.

Quatenus prohibetur Praetoribus bona Ecclesiarum infeudare, *ib.* in nov. add. num. 1. & seqq.

FEUDUM quoad ea, quae concernant modos; quibus acquiritur, causas, ob quas mittitur, & jura, &

Obligaciones, quae ratione ipsius habent tam Dominos, quam Vassallos.

Feudum tribus modis acquiri potest, & assignantur singuli, Vide verb. *Feudum* art. 3. num. 1.

Per pactum quid intelligatur, *ibidem* n. 2.

Ferraz. Biblioth. Tom. VIII.

laesione quid, & quoniam sit, & an requiratur ad acquirendum Feudum, *ibid.* num. 3. ad 7.

Feudum acquiritur etiam Prescriptione, & quid accessit sit ad sic acquirendum insulatur, *ibid.* num. 8. ad 13.

Feudum an, & quomodo acquiratur successione? Vide art. *ante* num. 13. & seqq.

Feudum quot modis amitti, ac fieri possit; & assignatur causa talis amissionis, *ibid.* num. 15. ad 24.

Feudum a missum ob aliquam ex dictis causis ad quos revertatur, *ibid.* num. 25.

Jus competens Domino directo Feudi, & obligaciones Domini directi erga Vassillum assignantur, *ibid.* num. 26. & 27.

Jus competentis Vassillo, ejusque obligaciones erga Dominum directum assignantur, *ibid.* num. 28. 29. & 30.

Vassillus quid possit vel non circa Feudum, & quae consensu Domini, *ibid.* num. 31. ad 46.

Agna remotiones an, & quando possint Feudum elicantur revocare, *ibid.* num. 47. & 48.

An liceat alienare Feudum ad ratificationem Domini, *ibid.* num. 49.

De successione in Feuda Ecclesiastica, *ib.* in nov. add. num. 1. ad 9.

In dubio Feuda Ecclesiastica semina patius, quam hereditaria presumi debent, *ib.* in nov. add. num. 6.

Quomodo Praetor se gerere debeat circa Feudum in Feudis Ecclesiasticis commissam, *ib.* in nov. add. num. 10. & 11.

Ratificatio Feudum in Feudo Ecclesiastico ad quem spectat, *ib.* in nov. add. num. 12. & seqq.

F I D E I C O M M I S S U M.

Fideicommissum quid sit. Vide verb. *Fideicommissum* num. 1.

Haec, qui jubetur hereditatem restituere; & illa, cui restituitur, quomodo vocatur, *ibid.* num. 2. & 3.

Fideicommissum quomodo dicatur, & quando ejus usus incipit, *ibid.* num. 4. & 5.

Fideicommissum aliud est universale, & aliud particulare, aliud purum, & aliud conditionale, & singula explicantur, *ibid.* num. 6. ad 9.

Fideicommissum rursus subdividitur in relictorium, & conservatorium; & in ordinarium, & extraordinarium, & singula describuntur, *ibid.* num. 10. & 11.

Substitutio quid, & quoniam sit, *ibid.* num. 12.

Substitutio Fideicommissi quid sit; & aliud particulare, aliud purum, & aliud conditionale, & singula explicantur, *ibid.* num. 13. ad 14.

Non decedi sine Libera, qui unicuique habet prolem, siue masculum, siue femellam, *ibidem* num. 15.

Si Filius gravatus in testamento Patris hereditatem testari restituit, & sine liberis decessit, ingreditur Monasterium honorum capax, ibique profectus, an excludatur substitutus, & succedet Monasterium, *ibid.* num. 16. ad 22.

Fideicommissum an, & quando vendi, pignori, vel hypothecari possit, *ibid.* num. 23. ad 29.

De Fideicommissis heredi praesentis in iunctio, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 6.

Nam ad validitatem hujus Fideicommissi requiritur praeter heredis praesentem etiam ejusdem heredis promissum, *ibid.* in nov. add. num. 7. ad 12.

Quid Fideicommissum conventionale, *ibid.* in nov. add. num. 13. & seqq.

An Fideicommissum conventionale esse possit universale, scilicet de tota hereditate, vel parte ipsius, *ibid.* in nov. add. num. 14. & 15.

An Fideicommissum conventionale constitui possit in favorem tertii, *ibid.* in nov. add. num. 16. & 17.

In Fideicommissum conventionale constitui possit in favorem tertii, *ibid.* in nov. add. num. 18. & 19.

In Fideicommissum conventionale licet universali locus non est quartae Trebellianicae, *ib.* in nov. add. num. 20. ad 22.

F I D E J U S S I O, F I D E J U S S O R.

Fidejussio quid sit, & quomodo fieri possit; & unde dicatur, & quia sit Fidejussor. Vide verb. *Fidejussio* num. 1. & 3.

Super quibus re Fidejussor dert, & Fidejussor constitui possit, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Fidejubeat qui possint, *ibid.* num. 7.

R 2

Fidei

Fidejuxta prohibentur Milites, & Mulierae, *ibid.* num. 9.

§ 9.

Clerici, ac Ecclesiarum Praelati quando possint vel non fidejungere, *ibid.* num. 10. ad 16.

Reprehenditur *Ant.* num. 10. § 16; probaturque Clericos nec jure Civili, neque Canonico prohiberi a fidejunctendo, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 12.

Fidejungere, an, & quando licet Religiosis, *ibid.* num. 17. § 19.

Fidejussor quando, & ad quid obligari possit, & ipse ad quid teneatur, vel non, *ibid.* num. 20. ad 25.

Fidejussoria obligatio an transeat ad ejus haeredes, *ib.* num. 26.

Si plures sint Fidejussores super eodem debito, ad quid teneantur, *ibid.* num. 27. ad 32.

Fidejussor an, & quando conveniri possit, vel non, *ibidem* num. 30. ad 35.

Fidejussor in pluribus casibus potest petere liberationem a Fidejussione etiam antequam solvat; & singuli casus recensentur, *ibid.* num. 36. ad 43.

Principalis debitor ad quid teneatur erga Fidejussorem, *ibid.* num. 44. § 45.

Fidejussor an possit in compensationem fidejussoriae aliquid recipere, *ibid.* num. 46. 47. § 48.

Creditor an possit aliquid accipere pro liberatione Fidejussoris, & an possit compelli, ut amoto uno, alium admittat Fidejussorem, *ibid.* num. 49. 50. § 51.

Fidejussiones plures in solidum obligati respectu debitoriae, an atiam sint alter alteri adinvicem Fidejussoriae, & quid possint in casu tam ad invicem, quam contra debitorem principalem, *ibid.* num. 52. ad 55.

De Fidejussore in Cardinalibus. Vid. *ib.* in nov. add. num. 24.

F I D E S.

Fidel vocabulum plura habet acceptiones. Vnde verb. *Fides* num. 1.

Fides quatuorplex fit; ejusque tradita definitio, *ibid.* num. 2. § 4.

Hic Fide quid credat Fidalia; & quare vocatus Catholicus, *ibid.* num. 5. § 6.

Fides Patrum veteris Testamenti an fuerit eadem ac nostra, *ibid.* num. 7. § 8.

Fides divina secundum habitum, & secundum actum, & quomodo una, vel multiplex, & quomodo, ac quibus necessaria ad salutem *ibid.* num. 9. § 10.

Fides explicita de existentia veri Dei, & remuneratoria, quomodo ad salutem necessaria, *ibid.* num. 11.

Mysteria SS. Trinitatis, & Incarnationis an sint explicitae credenda necessitate modis, *ibid.* num. 12. ad 18.

Fidela usum rationis habens quid, & quomodo teneatur scire, & credere, *ibid.* num. 19. § 20.

Fidela usum rationis habentia quae precepta, quodlibet, & in quibus casibus obligentur ad elicendum actum interorum Fidei, *ibid.* num. 21. ad 27.

Nullo casu licet Fidem externe negare; & aliquando tamenur externe profiteri, *ibid.* num. 28. § 29.

Preceptum confessionis Fidei externe duplex assignatur; & quando per utrumque ad Fidem confessionem obligatur, *ibid.* num. 30. 31. § 32.

Quibus signis, quibus personis, & quando licet Fidem occultare, *ibid.* num. 32. ad 36. add. nov. add. ad num. 35. sub lit. A.

An liceat laici personis de Mysteriis Fidei publice, vel private disputare, *ibid.* num. 37. ad 41.

Auctoritas sententiae moderatur, *ibid.* in not. noviss. ad num. 37.

Qui sint Heterodoxi, & qui Heterodoxi. Quis sit Fides viva, & quae mortua, *ibid.* num. 42. § 44.

In damnatis, & Damnatis non extat Fides divina; extra vero in Animabus Purgatorum, *ibid.* num. 45.

Mysteria Fidei quomodo exponenda sint, *ibid.* num. 46. ubi § de hoc *Alphabetum*.

A Benedicti XIV. sapienter de Fide dictata, vid. *ibid.* in add. *Autor.* num. 47. ad 52.

APPENDIX, sive Novae de Fide Articulae.

Quid sit factio suo Fidam negare; Vnde verb. *Fidelis* in nov. add. art. num. 1.

Sex indignantur modi, quibus factio suo quia dicitur Fidem negare, *ibid.* a num. 1. ad 6.

Sirius indifferenter occurrat, tutius est ut Catholici quoad fieri possit ab illis abstinant, *ibid.* num. 7.

Implicitae contra Orthodoxae Fidei confessionem peccati quoque modis probatur, *ibid.* a num. 8. ad 12.

Num de fide cum Haeretici & Infidelibus disputare liceat, Quibus, & quomodo id liceat, *ibid.* num. 13. § 14.

Ut Missionarii Apostolici Convocatum indicant Ecclesiasticum quinque equari conditiones ostenditur, *ibid.* num. 15. § 16.

FIDEI PROFESSIO.

Ad Fidei professionem, qui teneatur; Vide verb. *Fidei Professio* num. 1. ad 5.

Quae poena sit imposita contra non emittentes debitam Fidei professionem, *ibid.* num. 6.

Quae poena sit imposita contra Episcopos, aliosque non exigentes, & non recipientes a supra dictis Fidei professionem, *ibid.* num. 7. § 8.

Fidei professio est scienda a Graecis sub propria formula; & facta ab eorum Imperatoribus eadem fuit cum illa, quam faciunt Latini, *ibid.* num. 9. § 10.

Quam Fidei professionem facere debeant promovendi ad Sacra Ordines, & Episcopatum, *ibid.* num. 11. § 12.

Omnes Episcopi in principio Concilii Provincialis, & omnes Beneficati, alique interelecti in principio Synodi Diocesanae Fidei professionem emittere debeant, *ibid.* num. 13. § 14.

Canonici, & Dignitates Ecclesiae Cathedralis quando, & quomodo Fidei professionem emittere debeant; *ibid.* num. 15. § 16.

An ad ipsam Fidei professionem teneantur Coadjutores, Portiones, Vicarii temporales, & Canonici, ac Dignitates Collegatarum, *ibid.* num. 17. 18. § 19.

An ad ipsam Fidei professionem teneantur Praelati, & Superiores Regulares, ac Concionatores; *ibid.* num. 20. 21. § 22.

Vid. ad verb. *Beneficiarius* art. 1. in add.; & ad verbum *Canonici* art. 4. in nov. add.

FIDES Baptismi an sit necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Baptismus* art. 1. num. 19.

F I L I U S, F I L I I.

Filii alii sunt legitimi, & alii illegitimi; & qui sint legitimi, & naturales, Vide verb. *Filius* num. 1.

Filii quando legitimi, vel illegitimi dici possint se debeant, *ibid.* num. 2. ad 15.

Filii censendi sint legitimi, quamvis mater fateatur esse adulteros, *ibid.* num. 16. § infra num. 114.

Filii expositi, quorum Parentes ignorantur, an censendi sint legitimi, necne, *ibid.* num. 17. ad 20.

Filii illegitimi, qui sint; & alii dicuntur *naturales*, alii *Spurii*, & alii *ex damno coitu*, *ibid.* num. 21. § 22.

Naturales, qui sint tam de jure Canonico, quam Civili, *ibid.* num. 23. § 24.

Illi, qui nascuntur ex coepto, vel ex soluta quae non sit scortum, vel concubina, quomodo vocantur, *ibid.* num. 25. § 26.

Spurii, qui sint tam de jure Canonico, quam Civili, *ibid.* num. 27. § 28.

Spurii in hac lege vocantur atiam *genestii*, *ibid.* num. 29.

Filii ex damno coitu qui sint, & quomodo vocentur, *ibid.* num. 30. § 31.

Filii illegitimi naturales per quid legitimantur, *ibid.* num. 32. ad 38.

Filii qui ex damno coitu an legitimari possint per subsequens Matrimonium, *ibid.* num. 39. 40. § 41.

Pacificae haud est Opinio Auctoris num. 41. quod habilitas ad matrimonium, quam in Parolibus exigit legitimatio per subsequens matrimonium, non requiritur tempore conceptionis, sed sufficiat tempore Nativitatis, *ibid.* in nov. add. num. 1.

Communior autem est sententia Prolem non legitimari per subsequens matrimonium, si tempore conceptionis inhabiles erant Parentes ad matrimonium, *ibid.* in nov. add. num. 2.

Qua posita sententia, quomodo est, num locum habeat Legitimatio per subsequens matrimonium, si a morte pri-

me Uxoris ad Nativitatem Proles affluerint dies 182. *ibid.*
in *nov. add. num. 2. ad 10.*

An ex dispensatione in *ratibus matrimonii* obtesta post
contractum matrimonium legitime et omnes effectus
proles ante nata, perinde ac si ex iusto matrimonio nata
esset, *ibid.* in *nov. add. num. 1. ad 14.*

Legitimati per subsequens matrimonium Proles conce-
pere tempore, quo Parentes erant inhabiles ad contra-
hendum ratione amentitatis, vel consanguinitatis, si ante
nativitatem per dispensationem Apostolicam contraxerint,
ibid. *num. 40.*

Legitimati per subsequens matrimonium quomodo debere
debeant; & an ipsis concedi possint attestationes quod sint
legitimi orti? *ibid.* *num. 41. & 44.*

Reprehenditur Auctor *num. 44. ibid.* in *nov. add. num. 14.*

Legitimati per subsequens matrimonium non jurent proli
in his, quæ faciant ab homine disposita à lege recedere,
& ad vere legitimis directis, *ibid.* in *nov. add. num. 15.*
& 16.

An quæ à statuta proveniunt, attribui debeant Legi-
providentis, licet ad ex indifferenter admittendi sint
legitimati per subsequens matrimonium, *ibid.* in *nov. add.*
num. 17. ad 10.

Legitimati per subsequens matrimonium non possunt
promoveri ad Cardinalatum, *ibid.* *num. 45.*

Filii illegitimi legitimati etiam per Rescriptum Principia,
ibid. *num. 46.*

Papa, in quibus locis, ad quos homines, & quales il-
legitimos possit legitimare? *ibid.* *num. 47. & 48.*

Principes Supremi quos possint legitimare? *ibid.* *num. 49.*
Legati Sedis Apostolicæ, & Comes Palatii an, & quos
possint legitimare? *ibid.* *num. 50. & 51.*

Quales illegitimi legitimati possunt per Rescriptum Prin-
cipis, *ibid.* *num. 52.*

Legitimati à Principe, vel à Papa ad quos effectus sint
habiles, *ibid.* *num. 53. & 54.*

Legitimati per subsequens matrimonium æquiparantur
legitimis antea; non sic autem legitimati per Rescriptum
Principia, *ibid.* *num. 55. & 56.*

Illegitimi an possint ad Sacra Ordines, vel Beneficia,
ac alias Dignitates promoveri; & quæ in casu cum ipsis
dispensari possint, *ibid.* *num. 57. ad 62.*

Filii illegitimi quando censentur dispensatos ad obtenien-
dum Beneficium simplex, *ibid.* *num. 63. & 64.*

Illegitimus simpliciter dispensatus ad Beneficium non
potest duo simul habere, vel Beneficium Caratum, aut Di-
gnitates &c. *ibid.* *num. 65. & 66.*

Filii illegitimi an possint Beneficium aliquod obtinere,
vel ministerium egere in eadem Ecclesia, ubi Pater ejus ha-
bit, vel habet Beneficium, *ibid.* *num. 67. 68. & 69.*

Filii Presbyteri legitimi, an possint immediate succedere
in Beneficio paterino; aut habere Beneficium in illa Eccle-
sia, in qua Pater ejus minister; vel eadem Ecclesiam præfatus,
in qua Pater ejus sine titulo ministravit, *ibid.* *num. 70. ad 73.*

Ut filius succedat Patri immediate in Beneficio, quia
possit dispensare, *ibid.* *num. 74.*

An Pater succedere possit in Beneficio Filii legitimi,
ibid. *num. 75.*

Doctrina stabilita à Benedicto XIV. quoad filios occulti ma-
trimonii, item adulteros, incestuosos, & mulierum Chri-
stianorum ex Turcarum contubernio genitos, vid. *ibid.* in
add. Aulbar. n. 179. & seqq.

De filiis Judæorum, *ibid.* in *add. Aulbar. n. 180. ad 182.*
Filius familiaris quid præstare teneatur Parentibus, & quando,
& quomodo peccet non præstando. *ibid.* *n. 186 ad 180.*

Bona filiorum familias quæ sint, & quid circa ipsa pos-
sint filii, *ibid.* *num. 87., & verb. Bona art. 4. num. 28.*

An licet filius de bonis patris aliquid suppetat, &
quando licite possit aliquid expendere, *ibid.* *num. 88. ad 86.*

Filius in domo paterna laborans an possit petere salariam,
ibid. *num. 89. ad 90.*

Filius in extrema, vel communis necessitate, an patris ten-
teatur subvenire Parentibus, aut Uxori, quam filius pro-
prie, vel contra, *ibid.* *num. 91 ad 99. & verb. Necessitas.*

Filius an possit ingredi Religionem Parentibus in necessitate
constitute, & an, & quando, & de casibus licentie possit ab
ea extra ab ipsis subveniens, *ibid.* *num. 100. ad 104.*

Filius an, quo jura, & in qua necessitate possit à Parentibus

vandis, vel non, *ibid.* *num. 105. ad 110.*

Filius an teneatur tradere Matrem differentem se omni asse legiti-
mum, *ibid.* *num. 112. ad 117.*

Filius pluribus modis liberatur à patria potestate, & singuli
adducuntur, *ibid.* *num. 118. ad 125.*

Filii quævis illegitimi et, & quomodo alendi sint à Paren-
tibus; & ipsi deficientibus, ad quos gredietur spectet in-
dicatur, *ibid.* *num. 126. ad 133.*

Clericus an possit de bonis Ecclesiasticis filio spurio ali-
menta præstare, *ibid.* *num. 134. & 135.*

Filii Spirituales an aliendi sint à Parentibus spiritualibus, *ibid.*
num. 136.

Alia ad rem adducuntur ex Bened. XIV. *ibid.* *addit. Au-
thor. num. 141. & seqq.*

Filius vidui Naim, qui infans fuerit, Vide verb. *Filius vidue*
Naim, add. Auth. Qui tamen castigatur, *ibid.* in *not. noviss.* *ibid. 6.*

Filii an, & ob quas causas exheredari possint; Vide verb.
Exhereditatio.

Filii quorum honorum Dominium habeant, Et quid circa ipsa
possint, vel non; Vide verb. *Bona art. 4. & verb. Do-
minium.*

Filii quas elemosynas facere possint; Vide *ibid.* & verb.
Elemosyna.

Varia de Filiis expostis; Vide verb. *Parentes num. 20.*
ad 32.

Filii an, & quando teneantur ad restitutionem mutui sine
consensu Patris accepti; Vide verb. *Mutuum num. 5. ad 19.*

Filii expostis quando, & quomodo sint baptizandi; Vide verb.
Experti Filii.

FISCUS quid sit; Vide verb. *Fiscus art. 1. num. 7.*

FLAMINES quid fuerint, & uode sic dicantur; Vide verb. *Epi-
scopus art. 1. num. 46.*

F E M I N A.

Femina an admitti possit ad Sacros Ordines, & quid de Dia-
conissa, Presbyterissa, Episcopissa, ac de Papissa Joanni;
Vide verb. *Femina num. 1. ad 4.*

Femina potest habere potestatem jurisdictionis; & sic inpos-
sibile quid possit, vel, non circa Clericos, *ibid.* *n. 5. ad 8.*

Femina an docere possit, *ibid.* *num. 9.*

Femina in Ecclesia tacere debet, *ibid.* *num. 10.*

Femina habens jurisdictionem an possit publice benedicere,
ibid. *num. 11.*

Femina non potest pro Ministro servare Sacerdoti ad Altare,
ibid. *num. 12.*

Femina obtine vestis virilis an peccet, *ibid.* *num. 13.*

Femina turpiter se orans, vel augmenta se faciens, vel
petente danando succedens, quando peccet, vel non, *ibid.*
num. 15. ad 10.

Ad *num. 14.* Auctor. Vide *ibid.* in *nov. add. sub litt. G. &
not. noviss. sub litt. 1.*

Et ad *num. 10.* Vid. *ibid.* in *nov. add. sub litt. G.*

Femina an, & quando possit se conspuendum offerre illi, a
quo scit se turpiter amari, *ibid.* *n. 17. ad 18.*

An Aorta contradicendi ostenditur, *ibid.* in *not. noviss. ad
num. 16. litt. n.*

Femina et, & quando permittit se talium soli, vel oscu-
lam, vel amplexum, *ibid.* *num. 17. ad 30.*

Sed ad *num. 30.* Auctor. Vide notitia, *ibid.* in *nov. add. sub
litt. b.*

Femina an, & quando possit accipere munera ab Amico? &
an reneatur ad restitutionem, *ibid.* *num. 21. ad 34.*

Reprehenditur Auctor *num. 33. ibid.* in *nov. add. sub
litt. 1.*

Femina sexus in quo sensu dicatur devotus, *ibid.* *n. 25.*

Femina quendam viginti duos habet meritos, & deinde non-
pugnat, qui viginti septem sunt Uxoribus, *ibid.* *num. 26.*

Expenditur dictum Ecclesiasticis *cap. 12. n. 14. Melior est
causa iniquitatis viri, quam Mulier &c. ibid.* *num. 27.*

Expenditur quid sit mulieres remota esse ab omnibus
Officiis civilibus, ac publicis ad *reg. a. ff. de Reg. Jur. ibid.*
in *nov. add. num. 1. & seqq.*

FÆTUS animati, & inanimati abortum procurantes, confu-
scentes &c. quæ pœnas incurrant; Vide verb. *Abortus.* Et
verb. *Pœna art. 1. num. 30.*

Forni-

FORNICATIO; Vnde verb. *Luxuria* num. 12. & verb. *Pena* art. 1. num. 102.
FORTITUDO; Vnde verb. *Virtus* num. 100.

FORUM, seu FORUS.

Fori nomen varias habet significaciones, secundum quas explicatur; Vide verb. *Pena* num. 1. ad 4.
 Forum competens quid sit, *ibid.* num. 5.

Quid si Reus habeat multiplicitatem Fori, vel conventus sit coram Iudice incompetente, *ibid.* num. 6. & 7.

Quid si ora sit questio de competentia Fori inter Iudicem Laicum, & Ecclesiasticum, *ibid.* num. 8.

Modi ordinarii, & speciales fortitendi Forum sunt quatuor, & explicatur singuli, *ibid.* n. 9. ad 30.

Affignatur alias modus generalis fortitendi Forum, *ibid.* n. 31. & 32.

Fori privilegio quousque gaudeant? Vide verb. *Clericus* art. 1. Per privilegium Fori quid intelligatur, *ibid.* num. 24.

Clericus quando gaudeat vel non privilegio Fori? *ibid.* num. 25. ad 40.

Filii Clericorum an, & quando gaudeant privilegio Fori? *ibid.* num. 41. 42. & 43.

Filii Clericorum Graecorum, & quando gaudeant privilegio Fori? *ibid.* num. 44. & 45.

Alii plurimi recentior, qui Fori privilegio gaudent, & alii, qui uno gaudent, *ibid.* num. 46. ad 57.

Saepe per Forum intelligitur Iudicium, *Interdictum, Potestas*; & sic inspectum quomodo intelligi debeat indicatur, *ibid.* num. 58.

Causa Fori mixtae sit? Et an punitur super crimine mixti Fori, possit in altero Foro puniri? *ibid.* num. 59. 60. & 61.

Forum aliud est externum, & aliud internum, & utrumque explicatur, *ibid.* num. 62.

Forum internum aliud dicitur *Penitentia*, & aliud *non Penitentia*; & quid sit utrumque, & in quo differat? *ibid.* num. 63.

Forum contentiosum unde dictum, & quando aliqua res dicatur ad ipsum deduci? *ibid.* num. 64.

ora n. Ecclesiasticum competens est vel ratione causarum, vel personarum, *ibid.* in num. add. num. 3. & 4.

Causae ad forum Ecclesiasticum spectantes, vel sunt Civiles, vel Ecclesiasticae, vel mixtae, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Quibus modis causa Civiles ad Forum Ecclesiasticum pertinere valeant, *ibid.* in nov. add. n. num. 6. ad 16.

Quoniam sunt causae Ecclesiasticae, earumque divisio, *ibid.* in nov. add. num. 17. ad 21.

Quoniam sunt causae mixtae, *ibid.* in nov. add. num. 22. & 23.

Quoniam sunt Personae, quae foro Ecclesiastico subdiciuntur, *ibid.* in nov. add. num. 24. ad 41.

Dum maxime notanda proponuntur, *ibid.* in nov. add. n. num. 25. ad 32.

FRANCHITIAE.

Quae personae gaudeant Franchitiis, pro quibus bonae, & quid circa ipsas observandum sit ab Episcopis, Clericis, ac Gubernariis. Vide verb. *Franchitia* per tota.

FRANCISANI.

Quid statuerit, fecerit, decreverit Benedictus XIV. circa Franciscanos Missionarios in Aegypto, & Franciscanos Obstantes Missionarios Cocchiobus. Vide verb. *Franciscani* add. ubi *Autor.* num. 1. & seqq.

FRATRES consanguinei, germani, & uterini qui sint? Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 15.

FRATRIA quae sit, *ibid.* num. 16.

FRASUS.

Fraus quo iure sit prohibita? Vide verb. *Fraus* num. 1. & 2.

Fraus, & dolus nulli patrocinari debent, *ibid.* num. 2.

Quid fraudem excludat, & unde fraus arguitur? *ibid.* num. 3. & 4.

Fraus, & Collusio an sint delicta? *ibid.* num. 6.

Ad probandum fraudem an admitti possint conjecturae, *ibid.* num. 7. ad 20.

Suspicio fraudis, in quibus deficiat, & unde tolli possit, *ibid.* num. 11. ad 20.

Fraus, & deceptio ex quo deduci possit, *ibid.* num. 22. ad 26.

Actus fraudulentus quomodo, & a quo revocari possit, *ibid.* num. 27. & 28.

Ubi agitur de fraudibus, quid agendum, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Fraus, & deceptio an possint aliquando esse sine laesione, *ibid.* num. 32. & 33.

Circa fraudem duae juris Regulae considerandae proponuntur, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

FRUCTUS Ecclesiasticorum, & praesertim Beneficiorum.

Fructus Ecclesiasticorum an sint ab oneribus laicalibus exempti. Vide verb. *Fructus Ecclesiasticorum* num. 1.

Ecclesiastica an possint impediri asportare fructus in propriis bonis recollendis, *ibid.* num. 2.

Recurrentes ad Iudices Laicos, ut impediant Ecclesiasticis collectionem fructuum, Censuras incurunt, *ibid.* num. 3.

Quid si Gubernator praedictis fructus retineat, *ibid.* n. 4.

An Laici sint praesertim in emptione fructuum Decimarii, & cognitio ad quem spectet, *ibid.* num. 5.

Recurrentes ad Potestatem Laicam, ut impediant Decretis Episcopis pro libertate venditionis fructuum Decimalium excommunicantur, & quando absolvi possint, *ibid.* num. 6. & 7.

Si obierit Beneficiarius, fructus novum exacti in iura communis spectant ad successorem in Beneficium, etiam si cessarit dies eorum solutionis vivente adhuc Beneficiario. Et quid in relictione, *vid.* *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 5.

In Hispania ex consuetudine ubique recepta spectant ad Haeredem Beneficii, *ibid.* in nov. add. num. 2.

An in locis ubi fructus Beneficii novum exacti non spectant ad successorem in Beneficium, sed ad haeredem, vel ad Cameram Apostolicam, subrogatus in iuribus defuncti praesentare queat fructus ipsi defuncto debitos, *vid.* *ibid.* in nov. add. num. 6. & 7.

An in hisdem locis Accumulatus praesentare possit fructus decursos per id temporis, quo primo loco Praesentatus licet substituit super Beneficio, *ibid.* in nov. add. num. 8.

Translata ab uno ad alterum Ecclesiasticus an, & cuius temporis fructus debeantur, *ibid.* in nov. add. num. 9.

Cetera de fructibus, sive redditibus Beneficiorum; Vide verb. *Beneficiarius* art. 1. n. 3. & verb. *Donationis* art. 1.

Fructuum perceptio quando valeat pro acquirendo retum dominio, Vide verb. *Donationis* art. 1. n. 3.

De fructibus Grosfis Ecclesiasticis. Vide verb. *Distributiones quasdam* in nov. add.

FRUMENTUM.

An Ecclesiasticis comprehendantur in Laicorum Edictis pro summo venditione, emptione, asportatione &c. Et in casu ad quid teneatur Episcopus contra Potestatem Laicam pro Ecclesiasticorum privilegio servandis. Vide verb. *Frumentum* per totum; ubi plurius argumenta Decretis &c. Congreg. Innoc. ad rem spectantia.

FUGITIVUS a Religione. Vide verb. *Apostata* num. 1. 9.

FUNCTOR Beneficii. Vide verb. *Beneficiarius* art. 1. & verb. *Capitulum*.

FUNERALIA, Funera, Vide verb. *Sepultura*.

FURNUS.

An licet Ecclesiastica tam Saecularibus, quam Regularibus proprium Furnum aperire. Et quid in casu decretum fuerit a Sac. Congr. Innocent. Vide verb. *Furnus* per totum, ubi variis *quodam* Sac. Congr. Decretis ad rem spectantia referantur.

FUR, FURTUM.

Fur, & Latro quomodo sumi possint, ac appellari, & quomodo differantur; Vide verb. *Fur* num. 1. ad 6.

Fur-

Furtum unde dicitur? quid sit? ejusque singulae species assignantur & explicantur, *ibid.* n. 7. ad 17.

Furtum, & Rapina an sint peccatum mortale? Et qua materiae fortiter quantitas requiratur, & unde hoc colligi possit, *ibid.* n. 18. ad 19.

Furtum potest esse grave peccatum in pluribus casibus, etiam si materia futura in se sit levis, & assignatur, *ibid.* n. 19. Furtum non committitur in pluribus casibus, quomodo aliena surripitur, & assignatur, *ibid.* n. 16. Sed Vide *ibid.* in nov. addit. sub lit. A.

An licitum sit in extrema, vel gravi necessitate rem alienam auferre? Et qui abstinere cogatur ad restitutionem? *ibid.* n. 20. ad 26.

Quid si aliquis intendat diftere per furti minuta, *ibid.* n. 27. & 28.

Qui modicum furatur animo plura furandi si possit, an graviter peccet? *ibid.* n. 29.

Quid si aliquis furetur materiam levem, quam cum aliis praecedentibus furtis complet materiam gravem, *ibid.* n. 30. ad 31.

Quid si aliquis impotens restituere furta levis addat aliud leve, quo completur materia gravis? vel completa materia gravi iterum furetur aliud leve, *ibid.* n. 34. ad 37.

Audientis ratio expenditur, *ibid.* in nov. add. ad n. 44. Furta parva coalescant, etiam si fiant in diversis negotiis, *ibid.* n. 43.

An furta minuta consistere possint peccatum grave, *ibid.* n. 45.

Restitutio a furantibus minuta a diversis Dominis quomodo scienda, *ibid.* n. 50.

Quid si furta minuta eidem fidei sint a diversis si mutuo non morantibus, *ibid.* n. 51. & 52.

In furtis minutis quomodo modo fidei quo quantitas requiratur ad mortale? *ibid.* n. 53. 54. & 55.

Furta Domesticorum, Uxorum, Maritorum, Filiorum, Parentum, Religiosorum, Famulorum, an sint vera furta? Et quid requiratur, ut mortalia sint? Et an contra tales personas concedatur in foro externo adio poenalis, *ibid.* n. 56. ad 61.

Femuli, Ancilla, & Operarii apud Dominum degentes an, & quando peccent furendo efculenti, vel poculanti, *ibid.* n. 62. & 63. & verb. Famulus.

Quid de furto Parentum, ac Filiorum, *ibid.* n. 64. 65. & verb. *Beati art. 4.* & verb. *Filius.*

Quid de furto Mariti, vel Uxoris, *ibid.* n. 67. 68. & 69. & verb. *Beati art. 4.*

Quid de iuribus Religiosorum, *ibid.* n. 70. & 71.

Res furtive inventa apud Furem a Iudice apprehensum, cui restituenda, *ibid.* n. 72.

Quid si aliquis rem alienam inveniat, *ibid.* n. 73. & 74.

Quid de Fure sacrallego Pyxidis, vel alterius rei Sacrae, *ibid.* n. 75. ad 84.

Furta an grediantur immunitate? & in casu a quo extrahi possint, & de cuius facultate? & res per furtum sublatae quomodo, & a quo disponende, *ibid.* n. 85. ad 96.

Effectus egregium dictam Canonis de Furibus, *ibid.* n. 97.

Furti poena quae sit? Vide verb. *Poen art. 1.* n. 114.

An Civiles poena dupli, vel quadrupli poenae furti arat manifestum, vel non manifestum a Iure Romano statuta adhuc obtineant? Vide *ibid.* in nov. add. n. 115.

Quoad poenam publicam, eadem non est pro furto violento, & pro eo violento. Item in furto non violento quo consideranda? Vide *ibid.* in nov. add. n. 116. & 4.

An poena mortis pro furto sit iusta, *ibid.* in nov. add. n. 117. & 118.

FUSTIGATIONIS poena quae sit? Vide verb. *Poen art. 1.* n. 114.

G

GABELLA, GABELLARIUS.

GABELLA unde dicta? Vide verb. *Gabelle etc.* n. 1. Varie tributi species assignantur; & quare appellantur tributum, *ibid.* n. 2. & 3.

Tributum stricti sumptum quid sit? ejusque duplex di-

visio assignatur, & explicatur *ibid.* n. 4. 5. 6.

Tributum appellatur etiam *Pedagium, Portorium, Gaudium, Censui, Collata, Praestantia, Stipendium, Gabelle*, & quare sic appellatur, & quid sub praenotatis nominibus significet, indicatur, *ibid.* n. 10.

Nomine *Gabelle* quid intelligendum sit, *ibid.* n. 15. Ad iustitiam Gabbellariam tres condiciones requiruntur, & assignantur. Et quid contra impingentes novis Gabeis sine praedictis conditionibus, *ibid.* n. 16. ad 17.

Desraudantes Gabeis an peccent, & teneantur ad restitutionem, *ibid.* n. 17.

Subdit, ac exteri, an, & quando teneantur solvere Gabeis, *ibid.* n. 18. 19. & 20.

Emens ab eo, a quo sit desraudari Gabeis, an teneatur ipse solvere pro Venditore, *ibid.* n. 21.

Quid si Gabeis sint in parte, vel in toto injuste impositae, *ibid.* n. 22. ad 23.

Reprehenditur hic *Author*. *ibid.* in nov. add. sub lit. A. Pro translatione Dacaverum an sit solvenda Gabeis, *ibid.* n. 24. 25. & 26.

Quid de Gabbellariis in excessu solutionem exigentibus, *ibid.* n. 27. & 28.

Plura alia recensentur *usque ad n. 31.* ubi adducuntur varia Decreta Sacrae Congr. Immunit. ad rem spectantia.

Nam Gabeis sine Beneficio Apostolice impositionis Venditoribus laicis super rebus ad victum necessaria lacerare censetur immunitatem Ecclesiasticam? Vide *ibid.* in nov. add. n. 32. & 33.

GENER quae sit, Vide verb. *Assensus art. 1.* n. 16.

GEOMETRIA quid sit? Vide verb. *Mensus n. 101.* & 102.

GEOMANTIA quid sit? Vide verb. *Superstitio n. 16.*

GEOMETRIA quid sit? Vide verb. *Mensus n. 101.* & 102.

GNOMONIA quid sit, Vide verb. *Mensus n. 101.*

G R A D U S.

Gradus quid sit, & quare sic dictus, Vide verb. *Impedimentum Matrimonii art. 1.* n. 31.

Grades Ascitatis, & Co-sanguinitatis quomodo computandi sint? Vide verb. *Ascensus art. 1.* n. 14. & verb. *Impedimentum Matrimonii art. 1.* n. 31.

Grades temporis, quid sit, & quot minuta continent? Vide verb. *Mensus n. 107.*

G R A C I.

Multa sapienter de Gracis tam Laicis, tum Clericis a Benedicto XIV. stabilita recensentur verb. *Graciarum* *Author* n. 1. & 2.

Simil in Memoribus constituti an licite possint matrimonium contrahere? Vide verb. *Impedimentum Matrimonii art. 1.* n. 4.

G R A S S A T O R, G R A S S A T I O.

Assignatur differentia inter Grassatorem, & Latroem? Vide verb. *Grassator n. 1.*

Alia ad rem, *ibid.* n. 2. ad 13.

GRATIA ut est Donum Dei.

Gratia generatim capta quid sit? Vide verb. *Gratia ut est Donum Dei n. 1.*

Gratia alia est gratis data, alia est gratum faciens, & quae utraque, *ibid.* n. 2.

Gratia gratis data novem species assignantur, *ibid.* n. 3.

Gratia gratum faciens alia est habitualis, & alia actualis, & utraque explicatur, *ibid.* n. 4.

Gratia habitualis sanctificans duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* n. 5.

Gratia actualis sanctificans triplex assignatur, & explicatur, *ibid.* n. 6. ad 9.

Gratia excitans alia est sufficiens, & alia efficax, & utraque explicatur, *ibid.* n. 10.

Gratia, quae datur homini lapsio, qualis sit, *ibid.* n. 11. ad 15.

Quae gratia possit homo Praecepta Dei observare? Et quid possit

possit vel non solia naturæ virebus, *ibid.* num. 16. 17. & 18.
 Gratia æqualis ad possit esse efficax & sufficiens respectu diver-
 sorum, *ibid.* num. 19. & 20.
 Gratia in actu secundo per quid reddatur efficax, *ibid.* n. 21.
 Efficacitas gratiæ in quo actu spectari possit, *ibid.* num. 22.
 Gratia Divina non necessitat hominam voluntatem ad bonum,
ibid. num. 23.

Mancus est *Auster* in his quæ pertinent ad Gratiam Do-
 ctorem, *ibid.* in nov. appendice primæ num. 1.

Inobediens est Sedi Apostolicæ, qui Thomistæ, Angu-
 stinianæ, & Theologos seniores, æquequam de illorum pro-
 positionibus iudicium ferat Ecclesiæ, Jansenismi occultant,
ibid. in nov. append. 1. num. 1. ad 3.

Imo qui taliter accusant, injuriam maximam faciunt,
 & alia plura secum faciunt, quæ peccatum augment, *ibidem*
 in nov. append. 1. num. 20. & seqq.

Solvitur obiectum desumptum a ratione disputandi, *ibid.*
 in nov. append. 1. num. 12. ad fin.

Discrimen ostenditur inter Catholicæ propositiones, &
 Jansenianæ hæresim, *ibid.* in nov. append. 2. per tot.

De statibus hominis in vis positi, *ibid.* in nov. append. 2.
 num. 1. ad 5.

Stectus hominis, qui non facere, sed esse possunt, & pos-
 sibile appellatur, *ibid.* in nov. append. 2. num. 6. ad 8.

Errores Pelagianorum, Socinianorum, & Arminianorum
 circa hominis statum innocentie enarrantur, *ibid.* in nov.
 append. 2. num. 9. ad 11.

Item Calvinii, Lutheri, Rasi, & Jansenii, *ibid.* in nov.
 app. 2. num. 12. ad 10.

Dogmata Catholica circa eundem statum exponuntur,
ib. in nov. app. 2. num. 11. & 12.

De statu naturæ pure diversitas, & vindicator Catholicus
 quidam, & presertim Augustinianus, ac Thomistæ, a ca-
 lumniis, *ibid.* in nov. app. 2. num. 13. ad 31.

Quid orthodoxa Fides sentiat circa statum naturæ lapsæ,
ibid. in nov. app. 2. num. 32.

Quid vero diversorum Hæreticorum sectæ, & presertim
 Pelagianæ, Lutherianæ, & Jansenianæ, *ibidem* in nov. app. 2.
 num. 33.

Illorum error exponitur, *ibid.* in nov. app. 2. num. 34.
 & seqq.

Discrimen inter horum Hæreticorum doctrinam, & illam
 Augustinianorum, *ibid.* in nov. app. 2. num. 36. ad fin.

Reliquia de Gratia, vide apud Theologos.

GRATIA ut est Gratiosum Rescriptum.

Gratia a Papa concessa; eo mortuo, an revocari possit; Vide
 verb. *Gratia ut est gratiosum Rescriptum* num. 1. & 3.

Gratia facta ad beneplacitum concedente quomodo duret, *ibid.*
 num. 4. & 5.

Gratia concessa ad Beneplacitum Sedis Apostolicæ, vel Perso-
 næ & Dignitatæ, quando expirat, *ibid.* num. 6. & 7.

Gratia concessa cum clausula: donec revocaverimus &c. quam-
 diu duret, *ibid.* num. 9.

Gratia solo verbo Papæ perferitur etiam Litteris non expeditis,
ibid. num. 9.

Gratia a quo robur, ac virescitur accipit, *ibid.* num. 10.

Gratia Papæ an perferatur per solam signatorem, *ibid.* num.
 11. 12. & 13.

Gratia concessa per Pontificem Prædecessorem absque expedi-
 tione Bullarum, quomodo exequenda; & quid ad rem sen-
 tiant Doctores, & qualia mori insolverit, *ibid.* n. 14. ad 19.

Clausula *ex nunc, prout in tunc*, an gratiam suspendat,
 & quomodo intelligatur, *ibid.* num. 20. ad 23.

Gratia conditionalis quando expirat, vel cesset, a quo regu-
 landa, & quando dicatur talia, *ibid.* num. 24. ad 30.

Gratia concessa cum aliqua limitatione, quamdiu subsistat,
ibid. num. 31.

Clausula preservativa gratiæ apposita, quomodo intel-
 ligenda, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Gratia *Si tamen* quomodo intelligenda sit, satis clare expli-
 cat, *ibid.* num. 35. ad 38. & in nov. add. num. 31. ad 35.

An impetritur questæ et tertio, & ex quibus Clausula dici
 questæ ad majorem cautelam impetrata, *ibid.* in nov. add.
 num. 36. & 37.

Gratia in forma dignum non est conditionalis, *ibid.* num. 38.
 Clausula in forma dignum posita in gratia quid operetur,
ibid. num. 39. 40. & 41.

Gratia in forma dignum quando censetur facta; Et an licet
 appellare ab Executora cum tali clausula, *ibid.* num. 37.
 38. & 39.

Provisus per Sedem Apostolicam in forma dignum, an
 possit ab Ordinario examinari, *ibid.* num. 40. & verb. *Exa-
 minari* &c. num. 10.

Gratia derogatoria *jurisprudentis in totum*, & duo illius re-
 quisita exponuntur, *ibid.* in nov. add. num. 41. & seqq. ad 42.

De Gratia pro presentia cum derogatione mediocritatis no-
 tum, *ibid.* in nov. add. num. 42. ad 40.

GUBERNATOR,

Gubernator non comprehenditur sub nomine Magistratus Ci-
 vilitatis; Vide verb. *Gubernator* num. 1.

Gubernatori Provincia non debet Textus Evangelii osculan-
 do porrigi. Et alia ad rem, *ibid.* num. 2. usque in finem.

Flora stabilita a Benedicto XIV. circa Gubernatores Ur-
 bia, item circa Gubernatores Status Ecclesiastici, & qui-
 dem etiam quoad Gubernatores Prælatos; Vide *ibid.* in nov.
 add. num. 33. & seqq.

Recensetur varii Gubernatores excommunicati *ibid.* n. 34.
 & seqq.

GUIDAGIUM, seu Pedagogium quid sit. Vide verb. *Gehilla*
 num. 9.

GULA.

Gula quid sit. Vide verb. *Gula* num. 1.

Peccatum Gule quaque modis committi solet; assignan-
 tur, & explicatur singuli, *ibid.* n. 2. ad 7.

Gula Comestiva, & potatio an sint peccatum vanitas, vel
 mortale, *ibid.* num. 8. & 9.

Leſor admonetur, *ibid.* in nov. novis. ad num. 9.

An liceat comedere, & bibere usque ad satietatem, &
 quid significet Satietas, *ibid.* num. 10. & 21. Vide *ibid.* in
 nov. add. sub lit. B.

Ebrietas quid sit, & quale peccatum, *ibid.* num. 12. & 13.

An, & quando liceat se inebriare, *ibid.* num. 14. ad 17.

Ad num. 14. Auctoritas Vide notata *ib.* in nov. add. litt. C.

Provocare alterum ad ebrietatem an sit peccatum; &
 quando peccet Caspox potum ministrando, *ib.* num. 18.
 19. & 20.

An liceat Judici Reum inebriare, ut sit inducat ad fa-
 ctuandum cimen, *ib.* num. 21.

An liceat damnatum ad mortem inebriare, ut sic crucia-
 tus non sentiat, *ib.* num. 22.

In carcere detenti an possint inebriare Custodes, *ib.* num.
 23. 24. & 25.

Ad evitandum grave malum, an licite possit Auctor mali
 inebriari, *ib.* num. 26. & 27.

Quid de isto, qui in ebrietate solet alia malum in-
 ferre, *ib.* num. 28.

An liceat bibere in illorum salutem, *ib.* n. 29. 30. & 31.

Gule filii quique assignantur; & quid intelligatur per ipsas
 innotuit, *ib.* num. 32. ad 37.

H

HABITUS.

Habitus non facit Monachum, sed Professorem Regularis; Vi-
 de verb. *Habitus* num. 1.

Ut Professio Regularis faciat verum Monachum, quid re-
 quiratur, *ib.* num. 2.

In habitu seculari acquiritur fieri Novitatus, *ibid.* num. 3.

Habitus Novitiorum triplex assignatur, *ib.* num. 4.

Deinde habitus Novitiorum an sit de essentia ad validi-
 tatem Professionis, *ibid.* num. 5.

Novitiorum per habitus delationem quando censetur tacite
 professus, *ibid.* num. 6. ad 9.

Habitus Religiosis an sit parenter deferendus, *ibid.* num. 10.

An, & quando possit Religiosus habitum occultare, vel
 deponere, & in qua censura incurrit per talem deposti-
 tionem intra, vel extra Clausuram, *ibid.* num. 11. ad 18.

Corrigitur Auctor num. 18. *ibid.* in nov. add. litt. A.

Re-

Religiosus an teneatur *semper* portare habitum suae Religionis, ac debeat cum ipso dormire, *ib. n. 10. 11. 12. 13.*
 Regulares ad Cardinalatum, vel Episcopatum assumpti quem habitum deinceps teneantur, & quales Regulares uti possint habitu Clericorum secularium, *ibid. n. 14. 15. 16.*
 Colores, & habitus diversi in Religiosis ad quid fuerint praescripti, & ag huc diversitas procedere debeat etiam in Monialibus, *ibid. n. 17. 18.*

Utrum Religio an possit assumere habitum alterius Religionis, *ibid. n. 19.*

Clerici Seculares nequeant deferre habitum Regularium, & e contra, *ibid. n. 20.*

Pueri aequae ad quem annum possint Religiosorum habitum deferre, *ibid. n. 21.*

Novitio eadem an sit sustinendus habitus Religionis, *ibid. n. 22.*

Præfinitus tempus pro illis, qui habitu Tertiariorum recepto cum Claustralibus habitant, & ponunt in Superiores transferebantur, *ibid. n. 23. 24. 25.*

Prohibetur dilapidationes super vera forma habitus S. Francisci, & interdum inter omnes libri tractantes de vera successione Filiorum ejus, & de vera forma caputis, & inscriptiones in imaginibus ejusdem, ac S. Antonii de Padua, afferentes esse veram formam, quae ipsi usi sunt, *ibid. n. 26. 27. 28.*

Suspenduntur Imagines SS. Augustini, & Nicolai de Tolent. impressae a Fratribus discalceatis sub forma sororum habitus, *ibid. n. 29.*

Reprehenditur hic Auctor, *ibid. in nov. add. n. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Officantes habitum Fratrum Medicamentum quas Indulgencias laqueant, *ibid. n. 41. 42. 43.*

Quid de eligentibus mori, ac sepelli in habitu Fratrum Minorum, vel alterius Religionis, *ibid. n. 44. 45.*

Quid de ignominiosa, vel prophana utentibus habitu Religioso, *ibid. n. 46. 47. 48.*

Moniales an possint tempore bacchanalium proprium habitum dimittere, *ib. n. 49.*

Femina an uti possit veste virili, & e contra, *ib. n. 50.*

Auctoris sententia occurrit, *ibid. in nov. add. n. 50.*

Quid de Clericis hereticis, & aliis percipientibus pensiones ex Beneficiis, *ibid. n. 51. 52.*

Clericus habitum dimittere an possit illum restituere, *ibid. n. 53.*

Clericis vestis an permitti possit Lalicis Curialibus, *ibid. n. 54.*

Alia ad rem, *ibid. n. 55. 56. 57.*

Alia concernentia habitum Clericalem; Vide verb. Clericus *art. 1.*

Alia concernentia habitum Religiosum; Vide verb. Appatus. *Conventus. Novitius.*

Habitum quoad Tertiaris; Vide verb. Tertiaris.

Utens habitum honorifico alicuius, ab eo inhiberi potest, *ibid. n. 67.*

Habitum parvi a quo hereditari debent, *ibid. n. 68.*

Canonici Regulares Lateranenses obtinentes Beneficium seculari, an teneantur deinceps habitum Regularium, *ibid. n. 69.*

Habitus Viatoris ad formam habitus per Praelatos, & familiares Pontificis contra Urbem gestari soliti, servato tamen nigro colore, advocatis Concistorialibus conceditur a Benedicto XIV. *ibid. in add. art. n. 70.*

Alia ad rem; Vide verb. *Errexit n. 18. 19.*

HEREDITAS.

Hereditas quid sit. Vide verb. *Hereditas n. 1.*

Tota hereditas quomodo a jure vocetur, & in quot partes dividatur, *ibid. n. 2.*

Si plures instituti sint heredes, secundum quos Romanum solemniter sit distributio hereditatis in duodecim uncias, *ibid. in nov. add. n. 1.*

Quid si minores distribuat Testator, vel exhereditavit in divisione, *ib. in nov. add. n. 2. 3.*

Ad legem 14. ff. de Hered. Instit. Vide *ib. in nov. add. n. 4. 5. 6. 7.*

Ferris. Bibliot. Tav. VII.

Nomine hereditatis quid vocetur, *ib. n. 3.*

Appellationes hereditatis quales honeste veniant, *ibid. n. 4.*

Nomine hereditatis non vocantur Legata, & minus Praelegata, *ibid. n. 5.*

Hereditatis petitio quid sit, *ib. n. 6.*

Adiit hereditatem quid sit, & quot modis adiiri possit, & quis possit, & quid requiratur ad eam adjuvandum, *ibid. n. 7. 8. 9. 10.*

Ad hoc ut hereditas ab heredibus heredis transmittatur, quid opus sit, *ibid. n. 11.*

Per additionem hereditatis qualis ius acquiritur, *ibid. n. 12. 13. 14.*

Adiit hereditatis quid transferat in heredem, *ibid. n. 15. 16.*

Hereditas an acceptatio adiiri debeat; & in totum, *ib. n. 17. 18.*

Repudiatio hereditatem quis possit, & quid sit talis repudiatio, *ibid. n. 19. 20. 21.*

Renuntiatio hereditatis quid sit, & quando fieri possit, *ib. n. 22. 23.*

HÆRES.

Hæres unde dicitur, & quis, & quotuplex sit assignatur, & explicatur; Vide verb. *Hæres n. 1. 2. 3.*

Hæres qui esse possit, vel non, *ib. n. 4. 5. 6. 7. 8.*

Assignatur ordo succedendi ab intestato, *ib. n. 9. 10. 11. 12.*

Hereditas descendens, vel ascendens, an, & quomodo legitime sit relinquenda, *ib. n. 13. 14. 15. 16.*

Pater, si filius legitimus caret, an possit heredes instituire filios naturales, Et quid sit ipso relinquendum, si habeat filios legitimis, *ib. n. 17. 18. 19.*

Filii naturales an succedant Matri cum Legitimis, *ib. n. 20. 21.*

Filii spurii an succedere possint. Et ad quid circa ipsos teneantur Parentes, & heredes Patris, *ib. n. 22. 23. 24. 25.*

Hæres semel an possit designare esse hæres, *ib. n. 26. 27. 28.*

Hæres heredis respectu eorum heredis defuncti, *ib. n. 29. 30. 31.*

Dicitur Hæres quos comprehendat, *ib. n. 32. 33.*

Hæres Tutoris, & hæres Uxoris ad quid teneantur, *ib. n. 34. 35. 36.*

Defunctus hæres scripto ante Testatorem, hereditas ei devolvitur, *ib. n. 37.*

Hereditas voluntaria servanda est circa funera defuncti, *ib. n. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Hereditas defunctorum quid disponere possint circa eorum funerals, *ib. n. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Hæres ab intestato tenetur solvere Legatam pliam reliquum in Testamento prophano nullo, *ib. n. 39.*

Hæres an possit detrahare Tertellianicam contra Ecclesiam, mediata substitutum, *ib. n. 40.*

Hæres ex Testamento pro lapsu triginta annorum praescribit contra Legatarios, vel Cohæredem, *ib. n. 41.*

Hæres personae excommunicatae quid perficere debeat, *ibid. n. 42.*

Successio in hereditate bonorum Sacerdotis mortui absque hæredibus ad quem spectat, *ib. n. 43.*

Quid de hæredibus instituto sub conditione, ac mulierem inhonestam ducat in uxorem, *ib. n. 44.*

Quid de illo, qui vult facere hæredem Ecclesiam, exhereditatis Cognitionem, *ib. n. 45.*

Hæres, si aliquis exhereditatus post aditam hereditatem, & Inventarium confectum ad quid teneatur, & ad quid teneatur Episcopus in casu ipsorum negligens, *ib. n. 46. 47. 48.*

An, & quando hæres possit, vel debeat assignare fundum pro Capellanis, & certa Missarum celebratione, *ib. n. 49.*

Quantitas caudæ per Canonicos gestanda ad texenda sit arbitrio hæredum, *ib. n. 50.*

Afferuntur alia debita resoluta a Sac. Cong. Concil. ad rem spectantia, *ib. n. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57.*

Hereditas vel sunt Testamentaria, vel Legitima, *ib. in nov. add. n. 1.*

Essentia cuiusvisque testamenti est heredis institutio, quæ vel necessaria est, vel voluntaria, *ib. in nov. add. n. 2. 3. 4.*

Necessaria institutio in quas cadat persona; Vide *ib. in nov. add. n. 5. 6. 7.*

Involuntaria Heretici institutione quid inspicere debeat, *ib. in nov. add. num. 16. ad fin.*
 Heretici auctoritas & Jus in summa tractationis parando, *ib. in add. Auth. num. 58. ad fin.*
 Heres ex Testamento gravatus nimis Legatis, & Fideicommissis quando possit, vel non, detrahatur Falcidia, Trebellianica; Vide verb. *Falcidia*.

H E R E S I S.

Haereticus unde sit dictus; Vide verb. *Haereticus* num. 1.
 Haereticus alia est materialis, alia formalis, & quae sit utraque, *ib. num. 2. 3. & 4.*
 Ad haereticum totumque duo requiruntur, id est error in intellectu, & pertinacia in voluntate, *ib. num. 15.*
 Talis pertinacia in quo consistat, *ib. num. 6.*
 Talis pertinacia, & error eujus, & contra quod esse debeat, *ib. num. 6. 7. & 8.*
 Haereticus formalis alia est interna, & alia externa, & quae sit utraque, *ib. num. 9.*
 Haereticus externus alia est occulta, & alia publica, *ib. num. 10.*
 Quot, & quae fuerint haereticus, & Haereticarchae, *ib. num. 11.*
 Haereticus per quid differat a Schismate, *ib. num. 12. & 13.*
 Schisma purum, & mixtum in quo differat, *ib. num. 14. 15. & 16.*
 Haereticus causa ad quem spectat, *ib. num. 17.*
 Judices Ecclesiastici in causa haereticis in specie qui sint, *ib. num. 18. ad fin.*
 Inquisitores & Episcopi, an & quomodo possint procedere in causa haereticis, *ib. num. 17.*
 Episcopi qua facultate gaudent in locis, ubi non viget officium inquisitionis, *ib. num. 18.*
 Principes, Potestates, & Judices seculariter an possint se immisceri in Processum a Judice Ecclesiastico contra haereticos institutum, & ad quid teneantur in casu, *ib. num. 19. 20. & 21.*
 Ab haereticis quocumque modo sumpta qui possint absolvi vel non, *ib. num. 22. ad 23. & verb. Absolutio.*
 Absolutio ab haereticis in foro interno, non suffragatur in foro externo, *ib. num. 24.*
 Quid stabiliverit Benedictus XIV. circa Haereticos abjuratorem extra dispensationem Matrimoniale, & circa eos, qui haereticos occulta detrahunt, aliaque; Vide *ib. in add. Auth. num. 39. ad fin.*
 Quae sit haereticus propositio, vel haereticus propositio, vel sapientia haereticus, vel suspensa de haereticis; Vide verb. *Propositio* et *doctrina* num. 1. ad 25.

H E R E T I C U S.

Haereticus quis sit, & ad haereticum formalem constituendum quid requiratur, & quia dicatur talis; Vide verb. *Haereticus* num. 1. ad 6.
 Haereticus alius est lapsus, & alius relapsus, & quis sit uterque, *ib. num. 7.*
 Relapsus alius dicitur manifestus, & alius praesumptus; & quis sit uterque, *ib. num. 8. & 9.*
 Haereticus, vel Schismaticus, si non resipiscat, an salvari possit, *ib. num. 10.*
 Vide notata *ibid. in nov. add. sub lit. A. & B.*
 Cathedra mensa si a sede deficiat an sit censendus haereticus, *ibid. num. 11.*
 Fidei, & invalida baptizati deferentes fidem, vel eam, organa meta mortis; Et asserentes Animam rationalem non esse formam Corporis hominis, vel non esse immortalem; & asserentes Terram esse mobilem, Solam vero immobilem, an pro haereticis, habendi sint, *ibid. num. 12. ad 16.*
 Reprehenditur Auctor num. 13. *ib. in nov. add. sub lit. A. & B. num. 14. ad num. 16. sub lit. B.*
 Communicatio cum haereticis an licita sit, vel non, *ibid. num. 17. 18. & 19.*
 Ad Auctoris num. 19. vide notata *ib. in nov. add. sub lit. A. & B. in verb. Fides in append. seu nov. Artic.*
 Matrimonium Catholicorum cum haereticis an licita, & in quibus locis; & aliquod pactum in his contrahendis fieri solitum iniquum iniquum reprobat, *ibid. num. 20. ad 26.*
 Vid. *nov. add. ad num. 24. sub lit. B.*
 Disputatio de fide cum haereticis quibus personis, & in quibus locis prohibeatur, vel non, *ibid. n. 27. 28. & 29.*
 & verb. *Fides* num. 26.

Haereticus cum proprio ritu an tolerandi in Terris Catholicorum, *ibid. num. 30. & 31.*
 Haereticus sub quo poena sit tolerandi, ac denunciandi, & quibus, *ibid. num. 32. & 33.*
 Libros haereticorum legatos, Imprimeres, retinentes &c. in quos censuras incurrant, *ibid. num. 34. & verb. Libri.*
 Haereticus omnes formales externi, eisque Credentes, ac eorum Receptores, Defensores, Fautores, ac eos in loco Sacro sepelientes, in quos censuras incurrant, *ibid. n. 36. ad 41.*
 Haereticus omnes, eorum Fautores, Receptores &c. an sint irregulares, & inhabiles ad Beneficia Ecclesiastica, & talia inhabiles an comprehendat etiam eorum Filios, ac Nepotes, *ibid. num. 42. ad 44.*
 Quid de obtinente Beneficium ad haereticorum prices, *ibid. num. 45.*
 Haereticus, eorumque Fautores &c. sent privati Sepulchra Ecclesiastica, *ibid. num. 46.*
 Haereticus an gaudeat Ecclesiam Immunitate, *ibid. num. 47. et 48.*
 Haereticus, aorumque Fautores, an sit infames, inhabiles ad Officia publica, *ibid. num. 49. 60. & 61.*
 Haereticus an, & quando amittat potentiam in Filios, facultatem testandi, & haereditandi, bonorum possessionem, ac jurisdictionem in vassallos, & servos, *ibid. num. 62. ad 68.*
 Haereticus ad quae poena demandi. Et quid, impunitates, aut relapsi, *ibid. num. 69. 70. & 71.*
 Filii, & Filiae haereticorum an, & quales hereditatis sint capaces, an sint infames, & a quibus poenis sint immunes, *ibid. num. 72. ad 77.*
 Haereticus ad Fidem Catholicam redeuntes an licite possint retinere bona Ecclesiastica a suis Majoribus, vel a seipsum usurpata, *ibid. num. 78.*
 Plura ex Benedict. XIV. adducuntur, *ibid. num. 79. & segg.*
 Corrigitur hic Auctor. *ib. in nov. add. sub lit. A.*
 Haereticus privatur ipso facto omnibus bonis, & juribus, *ib. in add. num. 1.*
 Si tamen accedat sententia Judicis declaratoria incursum haereticus, & poena condigne, *ibid. in nov. add. num. 2.*
 Ad hoc procedat respectu Haereticus manifesti; Vide *ibid. in nov. add. num. 3.*
 Explicatur text. in cap. 26. de verb. signifi. *ib. in nov. add. num. 4.*
 Delinquentes Haereticus etiam manifesti licet solvere non teneantur Haereticis ipsius creditum, tamen nihil sibi lucratur, quem Eisco illud solvere debeant, *ib. in nov. add. num. 5. & 6.*
 Quid si Fideus non exegerit Creditum Haereticus, laterimque Haereticus absolutus fuerit ab omni poena, *ib. in nov. add. num. 7.*
 Licet lapsus in Haereticum repellatur a testimonio dicendo, an eo tamen maxima repellitur ille, qui Patria sui vestigia sequens haereticus natus est, *ib. in nov. add. num. 8. & 9.*

HEBDOMADA, HEBDOMADARIUS.

Hebdomada, Hebdomada quid sit; Vide verb. *Hebdomada* num. 1. n. & 2.
 Decanus in quo loco sedere debeat in hebdomada, qua inservit ut Canonici, *ibid. num. 4. & 5.*
 Canonici in Sacris non constituti, an habere debeat suam hebdomadam, *ibid. num. 6.*
 Alia ad rem, *ibid. num. 7. ad 10.*
 Hebdomadarius non debet celebrare valide dilectum, *ib. n. 11.*
 Quid si Hebdomadarius sit abbas, *ibid. num. 12. & 13.*
 Hebdomadarius an possit pretendere celebrationem Missarum ad primum Dignitatem spectantem, & paratus, vel non paratus, in quo loco sedere debeat, *ibid. num. 14. 15. & 16.*
 Hebdomadarius in decanandis horis Canonici non debet uti stola, *ibid. num. 17.*
 Canonici quando denominentur hebdomadarii, & eorum. Et ad quid tales hebdomadarii teneantur, *ibid. num. 18. & 19.*
 Dignitates Collegiarum an teneantur officium hebdomadarii exercere, *ibid. num. 20.*
 Hebdomadarii Officium faciant, in qua loco sedere debeat, *ibid. num. 21.*

An Canonici Hebdomadarij peritus sedere debeat in summo panno cooperto 3 cornu Epistolae preparato, an in primo solum ab eis parte Chori, in qua Hebdomada obtinuit, *ib. in nov. add. uum. 1. & seqq.*

H E B R E U S.

Hebraeus an gaudens immunitatis privilegio; Vide verb. *Hebraei uum. 1. & 3.*

Cognitio Cause hebraeorum ad quem spectet; *ibid. uum. 4. & 5.*

Quid de Muliere hebraea ad fidem conversa relictis viro, qui transisset ad secundam Uxorem, & quod aliquod tempus cum ipsa ad fidem convertitur, *ibid. uum. 6.*

Parochi quid possint ab hebraeis exigere, *ibid. uum. 7.* Hebraei an obligati possint ad Fella Ecclesiam servanda, *ibid. uum. 8.*

Hebraeorum habitatio quomodo sitanda, *ibid. uum. 9.* Alii ad eam, *ibid. uum. 10. & seq. ubi plura scitu digna inveniuntur.*

Et ad uum. 116. Auditori notata; Vide *ib. in nov. add. sub lit. a.*

Judei sunt in servitute Christianorum non quidem pignori, sed civili, & quantum ex hac servitutis specie, & ab Asylo praestito solum in variis Status Ecclesiastici Civitatibus consequuntur; Vide, *ib. in add. Auditor. uum. 119. ad 127.*

Verba doctae sapienterque subtiliter, decreta, seu decisa sanctorum circa Hebraeorum Infantum, & aliorum Baptistismum, *ib. in add. Auditor. n. 126. ad 144. & in add. Crucif. Theolog.*

De his, qui Baptismo laevi ad Judaeos cedent ritus, *ib. in add. Auditor. n. 144. ad 151.*

Utrum illi in casibus, in quibus Leges Hebraeorum forenses coartatae sunt juri communi, vel particulari quorumcumque Incorum controversiae inter ipsos motu decidenda sint secundum forenses eorum Leges, an secundum Jus commune, vel particulare, *ib. in nov. add. uum. 1. et seqq.*

Hebraei, qui & Judei, unde sic dicti; Vide verb. *Thalmud. Hebraei uum. 11.*

HEMORROÏSSA A CHRISTO SANATA.

Quomodo fuisse haec mulier. Vid. *add. uum. Auditor.*

H E R M A P H R O D I T U S.

Hermaphroditus unde dicti, & an dari possint; Vide verb. *Hermaphroditus n. 1. & 2.*

Hermaphroditus vacui referuntur ab Auditoribus, *ibid. uum. 3. & 4.* Vide *uov. add. u. 1.*

Referunt curiosos casus duorum hermaphroditorum, *ib. uum. 5.*

Anchor reprehenditur, *ib. in nov. uov. add. u. 9. sub lit. a.* Hermaphroditus an ea mulieribus fieri possint viam, & secutus, *ib. uum. 6. ad 9.*

Aliqui interpretantur de hermaphroditis tantum in cap. *Omne utriusque sexus, de pauper. & remiss. ib. uum. 10.*

Hermaphroditus an sit irregularis, & an, & quando possit valide ordinari, *ib. uum. 11. ad 17.*

Reprehenditur Auditor n. 10. & 19. *ib. in nov. add. sub lit. a.*

Hermaphroditus an licite possit in Monasterio, vel Virorum Monasterio proficere, *ib. uum. 18. ad 21.*

Hermaphroditus an, & quando licite possit Matrimonium contrahere, *ib. uum. 22. ad 26. & in nov. add. u. 1. & 9.*

Quomodo sint effectus in hermaphrodito, *ib. in nov. add. n. 1. ad fin.*

HIEROSOLYMITANI MILITES.

Ordo militaris Equitum S. Iacobi Hierosolymitani, seu Melitenensis quousque, & a quo fuerit institutus, & sub quibus uariis appellatus, & quare nunc dicitur Melitenensis; Vide verb. *Hierosolymitani Militum u. 1. & 2.*

Equites Hierosolymitani sunt vere Religiosi, sed non ita, ac cum aliis Regularibus est cum illis rite procedendum, adducitur exemplum, *ib. n. 3. & in nov. add. uum. 1. et seqq.*

Ferr. Biblioth. Tom. VIII.

Hic ordo an sit vera Religio, ejusque Equites sint veri Religiosi, & an habeant eadem onera, & exemptiones, sicut illi Regulares, *ib. uum. 2. ad 19.*

Ad uum. 1. Auditor. vide notata, *ib. in nov. add. sub lit. a.* Bonus Equitum Melitenensium uniusque decedentium spectant ad eorum Hospitale, *ib. uum. 10.*

Collocatio eorum Beneficiorum, & eorum congium spectant ad magnum Magistrum, *ib. uum. 11.*

Ordinarij an possint dictos Equites visitare, eorumque privilegia a quo confirmari, *ib. uum. 12. & 13.*

Religio Hierosolymitana divisae est in tres Ordines, & assignatur, *ib. uum. 14.*

Equitum Melitenensium familia in octo Nationes dividitur, & quomodo ejus Officia, *ib. uum. 15.*

Equitum Melitenensium Protectio in quo consistit, ejusque formula traditur, *ib. uum. 16. & 17.*

Equites Melitenenses tenentur servare Interdictum locale, *ib. uum. 18.*

Equites Melitenenses in quo casu incurant Irregularitatem, & quid in ipsos possit Episcopus, si excommunicanti existat, *ib. uum. 19. & 20.*

Questi, vel Parochi dictae Religionis ad quid teneantur, & in quo sint exempti ab Ordinarii jurisdictione, *ibid. uum. 21. ad 27.*

Ecclesiae dictae Religionis an subiant Ordinarii visitationi, *ib. uum. 28. & 29.*

Episcopus an possit Fratrem Cappellanum dictae Religionis excommunicare, *ib. uum. 30.*

Fratres dicti Ordinis an teneantur ad contributionem Seminarii, vel ad procuratorem tribuendum Episcopo eorum Ecclesiae visitati, *ib. uum. 31. & 32.*

Parochi dictae Religionis an sint ab Ordinario approbandi, & an teneantur intervenire oborum consecrationi & quo jure possit Episcopus eorum Parochiales visitare, *ib. uum. 33.*

Quid possit Episcopus circa Ecclesias; Primus dicti Ordinis in casu violatae immunitatis, & ad quid teneantur Fratres Cappellani, *ib. uum. 34. ad 39.*

Religio Hierosolymitana quot possit in Conservatorem eligere, *ib. uum. 40.*

In promotione Equitum Melitenensium ad Magnam Crucem quot ratio habeatur, *ib. uum. 41.*

Plura alia scitu digna apponuntur, & in his asseruntur verba Sacrae Sac. Cong. Immunit. ad eam spectantia, *ibidem n. 42. ad 43.*

Quandam recensentur, qui Hierosolymitana Militia concessit Benedictus XIV. *ib. in add. Auditor. u. 44.*

Pio Hierosolymitanae Cappellania attendenda sunt Resolutiones Sac. Congregationis Concilii, quae recensentur, *ib. in add. Auditor. u. 45. & 46.*

Eorum Cappellanorum Ecclesiae Parochiales quomodo subiant visitationi Episcoporum, & Piorum Hierosolymitanorum, *ib. in add. Auditor. u. 47.*

Idem Cappellani ad Synodum accedere debent, *ib. in add. Auditor. u. 48.*

Alii Sacerdotes Ordini Hierosolymitano inservientes quomodo subjecti sint Episcoporum jurisdictioni, *ib. in add. Auditor. u. 49. & seqq.*

HISTORIA, HISTORICUS.

Historia unde dicta, & quid sit; Vide verb. *Historia, Historiae n. 1. & 2.*

Quotior historiarum species assignantur, & quomodo ab Historicis, ac inter se ipsas differant, *ib. u. 3. ad 10.*

Historia alia est Sacra, alia Profana, alia Civilis, alia Philosophica, & alia Mista, & singula explicantur, *ibidem uum. 11.*

Historiarum primi inventores qui fuerint, *ib. n. 12. & 13.*

Quid in Historia, quid in Historico principaliter requiratur, *ib. u. 14. Vide uov. uov. ib. ad u. 14.*

Historicus an, & quando, & in quibus causis sit prestanda fides, vel non, *ib. n. 15. ad 20.*

Historico coevo magis standum est, quam non coevo, *ibid. uum. 20.*

Historicum Criticus maxime deest, si christianus sit, *ibidem uum. 21.*

An, & quomodo in dubio ab Historico potius, vel neganda, *ibid. uum. 22. & 23.*

Qua sint in factis historica credendis præcipue attendenda, *ibid. num. 34.*

Opera genuina, & authenticæ a falsis ne supposititiis per quinquæ potissimum capita discerni possint, & assignantur, *ibid. num. 35.*

Historia de adultera adultera Matre Gratiana, Petri Lombardi, & Petri Comestoris est fabulosa; Vide *Penitentia Sacramentum art. 1. num. 28. ad 30.*

De Fide in iudicio habenda Historice; Vide *ibid. in nov. ad. num. 22.*

MISTRIONES sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamis num. 11. & verb. Irregularitas art. 1. num. 12.*

HOMICIDA, HOMICIDIUM.

Homicidium unde dictum? & quid sit? Vide verb. *Homicidium num. 1.*

Homicida cædem quocumque modo facta homicidium appellatur; & variis modis quibus perpetrari potest assignantur, *ibid. num. 1. ad 15.*

Homicidium aliud est voluntarium, & aliud casuale, *ibid. num. 16.*

Voluntarium aliud est *directum*, aliud *indirectum* talia, & singula explicantur, *ibid. num. 17. & 18.*

Homicidium voluntarium iniustum semper est mortale peccatum, *ibid. num. 19.*

Homicidium *juste*, & *injuste* committi potest, *ibid. num. 20.*

Juste committi potest quatuor modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid. num. 21. ad 24.*

Ad hoc ut occisio Aggressoris sit licita, & cum moderamine inculpata tutelem, tria requiruntur, & assignantur, *ibid. num. 25.*

Quære conditio ab Autore omissa additur, *ibid. in not. noviss. ad num. 27. sub litt. a.*

Servato moderamine inculpata tutelem quando liceat, vel non, Aggressorem occidere, *ibid. num. 26. ad 34.*

Reprehenditur Audax num. 27. imprudenterque solutis obediis sententia, quæ saltem quidem Theologi possit hominem occidi pro re magni momenti, *ibid. in nov. ad. sub litt. b.*

Homicidium voluntarium *injuste* sex modis committi potest, qui assignantur, *ibid. num. 35.*

An, & qua auctoritate liceat innocentem occidere, *ibid. num. 36. 37. & 38.*

An iudici liceat condemnare ad mortem probatum innocentem, si scientia privata noverit innocentem; Vide verb. *Justitia.*

Innocens ad mortem capiendus a Satellitibus scientibus ipsius innocentiam an possit illos occidere, ut se defendat, *ibid. num. 40.*

Incarceratus nequit occideri custodes, ut effugiat, *ibid. num. 41.*

Duci ad supplicium nequeunt Carnificem aliosque Ministros occidere, ut evadant, *ibid. num. 42.*

An autem Bravitus possit se defendere Aggressorem occidendo, & e contra. Vide verb. *Insanitas.*

Non licet auctoritate propria, & privata occidere extra causam necessariam defensionem, *ibid. num. 44.*

An licet Patri, vel Marito occidere Filium, vel Uxorrem in adulterio deprehensam? *ibid. num. 45. & 46.*

Quid de honesta Maritum, aut Virgine in casu violentie, *ibid. num. 47.*

An liceat auctoritate privata Principem Tyrannum occidere? *ibid. num. 48.*

Qua auctoritate liceat discepte se ipsum occidere? *ibid. num. 49. & 50.*

In quibus casibus, & propter quas causas licet laicis de se ipsum occidere, *ibid. num. 51. ad 61.*

Auctoritas sententia moderatur, *ibid. in not. noviss. ad num. 60.*

Scipios occidendos an, & quando privandi sint Ecclesiastica Sepulture; Vide verb. *Sepultura.*

Quid de Clerico homicide incorrigibili, *ibid. num. 62. ad 66.*

Homicida damosi, sive diffamati an possint habere dignitates, & officia, & an remitti possint in loca, ubi degunt heredes occisi? *ibid. num. 67. & 68.*

Si Leticus post homicidium patratum fiat Clericus, a quo penalis debeat, *ibid. num. 69.*

Clericus post homicidium si habitum reassumat an gaudeat privilegio fori, *ibid. num. 70.*

Mædusa homicidium committit in personam unius, & committitur in personam plerumque quam irregularitatem incurrit, *ibid. num. 71.*

Per homicidium vere casuale an quia irregularitas deponatur, *ibid. num. 72.*

Homicidium committens veneno an gaudeat Immunitate Ecclesiastica, *idem num. 73.*

Homicidii appellatioque non venit mutilatio membra, *ibid. num. 74.*

An Satellites liciti possint occidere malefactorem, quem iusti sunt comprehendere, & e contra, *ibid. num. 75.*

Aliis quoad homicidia, & homicidia; Vide *ibid. num. 76. & seq. ad num. 94. in not. ad. sub litt. a. in add. Auditor. num. 95. & seq. in nov. ad. num. 3. & seq. & verba Bellum, Fratricida, Immunitas Eccles. Moritur, Patricidum, Matri-*

cidum, Maritum, Uxor, Uxoridum.

Homicida quando incurrit, vel non irregularitatem, Vide verb. *Irregularitas.*

Homicida quoad restitutionem? Vide verb. *Restitutio.*

Varia Decreta ad rem, *ibid. num. 79. ad 94.*

Homicidii poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 1. num. 123.*

HOMO quomodo verificaretur, quod magis capta, quam pedibus currat? Vide verb. *Mandatum num. 109.*

Item Homo quomodo possit dici quod flaret pedibus, & cepit sursum eodemque tempore? *ibid. num. 111.*

HONESTAS publica prout est impedimentum dirimee Matrimonium; Vide verb. *Impedimentum Matrimonium art. 1. num. 20.*

HONOR quid sit? Vide verb. *Detrahitur art. 1. num. 3.*

HORA unde sit dicta, in quot, & quæ minuta dividatur, & quæ divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Kalendarium a num. 9. ad 16.*

HOIE CANONICE; Vide verb. *Officium Diaconi.*

HORIZON quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Mundus num. 127. & 128.*

HORTATORIE.

Litteræ hortatorie, a quibus, & contra quas decerni nequant? Vide verb. *Hortatorie num. 1.*

Alia ad rem, *ibid. num. 1. & seq. in fin.*

HOSPITALE, HOSPITALARIUS.

Hospitale unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Hospitale num. 1. & 2.*

Hospitalitatis species variae assignantur, & explicantur, *ibid. num. 3. ad 14.*

Hospitalia quædam sunt religiosa, & quædam non religiosa, & utraque quid sint, & per quid differant, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Hospitalia fuisse fundata auctoritate Episcopali quomodo cognosci possit? & sic fundata an sint materia Simonie, ac gaudeant Immunitate Ecclesiastica, *ibid. num. 18. ad 27.*

Hospitalia si habeant Beneficia an teneantur ad contributionem Seminarii, & quæ hospitalia sint Beneficia Ecclesiastica? *ibid. num. 28. ad 31.*

Hospitalibus, qui Regularibus non subijciuntur, quales Regulariores, ac Admirationes deputantur? *ibid. num. 32.*

Ordinariorum jurisdictione hospitalia quæ sit; & quid de illis, qui sub immediata Regum potestate existunt? *ibid. num. 33. ad 42.*

Hospitalia visitare possunt etiam Iudices Seculares, si sine illis competat, *ibid. num. 44.*

Vicarius perpetuus hospitalibus unita quomodo, & a quibus conferri possit? *ibid. num. 45.*

In alienatione Bonorum hospitalis quid requiratur? *ibid. num. 47.*

Reliquæ ad rem, *ibid. num. 48. ad 68.*

Quid requiratur, ut hospitalia exempta dicti debeant a jurisdictione Parochi, ita ut Regulariores vice Parochi fungantur, *ibid. in not. ad. num. 60.*

HOSPITATIO MILITUM est prohibita in locis Ecclesiasticis. Vide verb. *Miles* num. 17.

HOSPITIA REGULARIUM.

Quid Hospitium Regularium? Vide verb. *Hospitium Reg.* in *nov. add.* num. 19.
Regulares, an, & da cuius licentia possint hospitia recipere, & quid in his dirigendis sit observandum indicatur, *ibid.* num. 1. ad 4.

Regulares an possint Hospitia in Conventum reducere? *ibid.* num. 5.

Hospitium simplex quomodo esse debeat; & an de sacelli a Sac. Congr. Regularibus concedatur, utique translatio, *ibid.* num. 6. ad 10.

Patres Reformati non possunt habere Hospitia in locis ubi adsunt Conventus Observantium, *ibid.* num. 11.

Patres Reformati Provinciae Tuscanae an possint transferre suum antiquum Hospitium ad Conventum S. Joannis Baptistae intra moenia Civitatis Florentinae existentem, *ibid.* num. 12.

An in erectione Hospitalis requiratur ille ipse solemnitas, quae requiritur in Erectione Conventus, *ibid.* in *nov. add.* num. 1. & *seqq.*

HYDRAULICA quid? Vide verb. *Mundus* num. 207.

HYROGRAPHIA quid? *ibid.* num. 205.

HYDROMANTIA quid sit? Vide verb. *Superfluitas* num. 17.

HYPOTHECA, PIGNUS.

Hypotheca, & Pignus quomodo differant, ac conveniant inter se? Vide verb. *Hypotheca*, *Pignus* num. 1. & 2.

Pignus dupliciter sumitur, & assignatur, utique traditur defuncto, ac etiam hypothecae, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Pignus, seu hypotheca alia est *expressa*, & alia *tacita*, & quae sit utraque? *ibid.* num. 7.

Ratus *expressa* alia est *generalis*, & alia *specialis*, & utraque explicatur, *ibid.* num. 8.

Uxor, Maritus, Liberi prioris Matrimonii, Pupilli, Ecclesiae, Collegii, Legatarii, Fideicommissarii, Venditores, Locatores, Fiskus, qualem, & in quibus bonis habent hypothecam? *ibid.* num. 9. ad 19.

Qui oppignorare, & hypothecare possunt, & quae bona? *ibid.* num. 20. ad 25.

Quae res oppignorari, & hypothecari possunt, vel non? *ibid.* num. 26. & 27.

Creditor pignus habens an possit illud hypothecare; & ad quid circa illud teneatur? *ibid.* num. 28. ad 31.

Antichryseus pactum quid sit, & an licitum, *ibid.* num. 32. & 33.

Legis commissoria pactum quid sit, & an licitum, *ibid.* num. 34. & 35.

Duae pacti liciti species assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 36. ad 40.

Creditor pignus vendens an possit illud sibi ipsi emere, *ibid.* num. 41.

Creditori Hypothecario quale jus competat praeter alii Creditoribus? *ibid.* num. 42. & 43.

In pleniori pluribus eodem tempore constituto quis pcedat? *ibid.* num. 44.

Creditor circa pignus sibi traditum ad quid attentus teneatur? *ibid.* num. 45. ad 48.

HYPOTHESIS quid? & de ejus differentia a Theoriis, verb. *Theoria* num. 100. & 101.

I

JANITRICES quae sint. Vide verb. *Affinitas* *arbitr.* 2, num. 16.

ICTUUM FUNIS, seu tortura poena quid sit. Vide verbo *Poenae* *arbitr.* 2, num. 15.

IDOLOLATRIA quid, & quatuorplex sit? Vide verb. *Superfluitas* num. 8.

IDUS unde dicatur, & quid sint? Vide verb. *Kalendarium* num. 21. ad 33.

JEJUNIUM

Quoad ea, quae concernunt ejus esse, obligationem, modum, & tempus,

Jejunium unde dictum, & quatuorplex sit assignatur, & explicatur. Vide verb. *Jejunium* *arbitr.* 1, num. 1. ad 6.

Ad jejunium Ecclesiasticum tria requiruntur, & assignantur, *ibid.* num. 7.

Diebus jejunii a quibus cibis abstinendum sit? *ibid.* num. 8. ad 11.

Regulares in jejunio quo tempore uti possint laetitia? *ibid.* num. 12. & verb. *Regulares* *arbitr.* 1, num. 11.

Ad jejunium quot refectiones requirantur, & quae bona fieri debeant? *ibid.* num. 13. 14. & 15.

Confectus sumendi refectionem in meritis diebus jejunii quando caperit, *ibid.* num. 16.

Jejunium Ecclesiasticum quoad substantiam in quo consistat? *ibid.* num. 17.

Praeceptum jejunii quomodo, & quando obliget, & an liceat jejunare diebus Dominicis? *ibid.* num. 18. ad 21.

Quid sit Vigilia S. Joannis, vel S. Antonii de Padua cadat in Festo Corporis Christi? *ibid.* num. 22. & 24.

Quid sit Vigilia eum jejunio cadat in Festo solam? alioquin Patroni principalis? *ibid.* num. 25.

Quid sit Vigilia S. Mathiae occurrat ultima die Barchanum? *ibid.* num. 26.

Fratres Minores, & alii habentes jejunii votum an teneantur jejunare feria 6. occurrente in die Natalis Domini? *ibid.* num. 27. 28. & 29.

Moniales S. Clarae an teneantur sub mortali ad jejunia Regula? *ibid.* num. 30.

Dispensatio circa usum carnis an, & quando concessatur dispensatio animae jejunio? & ad rem observetur varia Edicta, & principue novissima dispositio Sanctae memoriae Benedicti XIV., quae ponitur in fine hujus tomi VIII. *ibid.* num. 31. ad 35.

Frangere jejunium comedendo superfluos cibos licitos an, & quomodo peccet, *ibid.* num. 36. & 37. Vide *not. novif.* ad num. 37. *sub litt. a.*

Per sumptionem fistulae per modum potus, vel medicamentum an frangi possit jejunium, *ibid.* num. 38. ad 41.

An, num. 38. *Antiph.* vid. notata, *ibid.* in *nov. add.* *sub litt. b.*

Collatio vespertina an sit licita, & quid sentiant DD. circa qualitatem, & quantitatem ciborum, & circa tempus hujus collationis sumenda, *ibid.* num. 42. ad 47.

Tempus ordinarius Prandii anticipari an, & quibus liceat, *ibid.* num. 48. 49. & 50.

An, & quando liceat prandium interrumpere, vel protrahere, *ibid.* num. 51. ad 56.

Quid de illo, qui mane culpabiliter sumit jentaculum aequivalens refectioni, vel prandio, vel iter non agit, *ibid.* num. 57. 58. & 59.

Quid de illo, qui post prandium sumit aliquid cibi, *ibid.* num. 60.

Quid de illo, qui frangit jejunium multiplici precepto imperatum, *ibid.* num. 61. 62. & 63.

Violatio jejunii per commestione carum distinguitur specie a violatione per commestione Laeticiorum, *ibid.* num. 64.

Strenuus deliberat per totam Quadagesimam non jejunare, vel non jejunare quot peccata committat, *ibid.* num. 65.

Non jejunus statuta die, an possit alia die jejunare, & an, & quando jejunium antea solvi debeat, *ibid.* num. 66.

Cooperantes ad frangendum jejunium, & non impediens quando possunt, & debent jejunii frustrationem, quomodo peccent? *ibid.* num. 67.

Non jejunans jejunio naturali quando possit celebrare, vel commuicere; vel quando frangatur, vel non jejunium naturale. Vide verb. *Missa* *arbitr.* 1, num. 7. ad 46.

Jejunium ex voto, vel precepto majoris est meritum, quam ex electione, vel consilio, *ibid.* num. 68.

Alia ad rem, Vide verb. *Vigilia*.

JEJUNIUM quoad ea, quae concernunt Personarum obligationem, & causas excusationis, vel non.

Jejunium quos obliget, vel non? Vide verb. *Jejunium* *arbitr.* 1, num. 1. & 3.

Jejun-

Jeiunij præceptum quando obligare incipiat; & quid de Religiosis ad jejunium adstrictis an vi sua Regula? *ibid.* *num. 6. et 7.*

Causæ excusantes a jejunio quatuor principaliter sunt, id est, Ætas, Impotentia, Labor, & Pietas, *ibid.* *num. 8.*

Ratione mortis quinquæ excusentur a jejunio, *ibid.* *num. 9. et 10.*

Ad *nom. 14. Auctor.* vid. notata, *ibid.* *in not. add. sub lit. a.* Ratione Impotentis quinquæ excusentur, vel non? *ibid.* *num. 18. et 19.*

Ratione laboris quinquæ excusentur, vel non? *ibid.* *num. 20. et 21.* ubi etiam de his, qui mutant locum in fraudem jejunii.

Ad *nom. 25. Auctor.* vid. notata, *ibid.* *in not. add. sub lit. a.* Ratione pietatis quinquæ excusentur, vel non? *ibid.* *num. 24. et 25.*

Reprehenditur *Auctor* *num. 21. ibid.* *in not. add. sub lit. a.* Sapienter Statuta, & decreta circa Jejunium a Benedicto XIV. vid. *ibid.* *in add. Auctor.* *num. 25. et 26.*

De variis Ecclesiis jejunia juxta veterem, ac recentem Ecclesiæ disciplinam, & de dogmate circa illud, *Vide ibid.* *in opposit. seu not. art. num. 1. et seqq.*

Quod ægriusale Jejunium ab Apostolica traditione descendit. Initium autem talis jejunii non eodem semper tempore coeptum est, *ibid.* *in app. seu not. art. num. 2. et 3. et 4.*

De Jejunio Quatuor temporum, & de quarta, & sexta ieiunio, *ibid.* *in app. seu not. art. num. 5. et 6.*

Obstituit omni in Ecclesiis etiam Jejunium sabbati in memoriam sepulchri Christi, *ibid.* *in not. art. num. 7.*

De jejunio Adventus, *ibid.* *in not. art. num. 8.*

De statilibus, & jejunio cum ipsa conjuncto, *ibid.* *in not. art. num. 9.*

De Vigiliis, *ibid.* *in not. art. num. 10.*

De jejunio, quod olim Kal. Januarii observabant Christiani, *ibid.* *in not. art. num. 11.*

De jejunio Rogationum, *ibid.* *in not. art. num. 12.*

De recenti tam Occidentalis, tam Orientalis Ecclesiæ circa jejunium disciplina, *ibid.* *in not. art. num. 13. et 14.*

De monstris, quod jejunium apud Christianos sit præceptum, *ibid.* *in not. art. num. 15.*

Jejunium quoad Peregrinos, & Adventus; *Vide verb. Lxx art. 3. num. 1.*

Regularis, & præsertim Franciscani quibus cibis uti possint, ac debeant in suis jejunis; *Vide verb. Regularis art. 1. num. 1.*

JESU SOCIETAS.

Laudatur vid. *verb. Jesu Societas add. in Auctor.* *num. 1.*

Societas Jesu una loca inter Consueveras Congregationes Sac. Rituum assignatur, *ibid.* *in add. Auctor.* *num. 2.*

In Societate Jesu vacatio Beneficiorum non inducit per emissionem votorum simplicium, *ibid.* *in add. Auctor.* *num. 3.*

Ex Societate Jesu Theologus Consultor Pœnitentiariæ Apostolicæ assumi consuevit, *ibid.* *in add. Auctor.* *in not. 1.*

Alia vid. *ibid.* *in add. Auctor.* *3. et 9. et num. 11.*

IGNORANTIA.

Ignorantia quiddam assignatur, ejusque multiplex divisio, ac subdivisio traditur, ac explicatur; *Vide verb. Ignorantia art. 1. et 2. et in not. add. num. 1. et seqq.*

Ignorantia quocumque modo sumpta quando excusat, vel non, & culpa, aut & poena, *ibid.* *num. 3. et 4.*

Ad *nom. 10. Auctor.* vide notata *ibid.* *in not. add. sub lit. A.* *et in not. not. sub lit. B.*

Ignorantia consensuum non excusat ab aia incurrendis, *ibid.* *num. 11.*

Ignorantia non currit tempus, *ibid.* *num. 12.*

Ignorantia an equiparari debeat impedito, & quomodo, *ibid.* *num. 13. et 14.*

ILLEGITIMUS; *Vide verb. Filius.*

IMAGINES.

Imago quid sit; *Vide verb. Imagines num. 1.*

An liceat Deum, SS. Trinitatem, & Angelos in forma humanæ deplingere, *ibid.* *num. 2. et 3.*

Imagines Christi Domini, B. M. V. & aliorum Sanctorum de sede tuncum esse posse deplingi; & quia figura, vel habitus sint representanda, *ibid.* *num. 6. et 7.*

Imagines lascivæ in Ecclesiis non sunt toleranda, *ibid.* *num. 12.*

Imagines Sacre de cujus licentia pingenda, vel de novo collocanda sint in Ecclesiis, *ibid.* *num. 13. et 14.*

Imagines Sanctorum, qui & ad Apostolica non sunt canonizati, quomodo pingenda, ac retinenda in Ecclesiis, *ibid.* *num. 15. et 16.*

Crucis in locis fordidis depictæ non sunt toleranda, *ibid.* *num. 17.*

In Choro tamen non debant esse Imagines, quæ Sanctorum, *ibid.* *num. 18.*

Imagines illorum, qui cum Sanctis, tot Martyrii fama decesserunt, an apponi possint in Ecclesiis antequam declarerentur Beati; & quid de illis, qui cultum habent immemorabilem, *ibid.* *num. 19. et 20.*

Imagines Dei, Christi, Angelorum, & Sanctorum an licite, & quo cultu adorari possint; & quid contra non adorata, vel se proferentes, *ibid.* *num. 21. et 22.*

Imaginum usus an sit Ecclesiis utilis; & an fuerit in Lege vetari; & quomodo in Lege nova, *ibid.* *num. 23. et 24.*

Imaginum translatio an, & quomodo facienda, *ibid.* *num. 25. et 26.*

Imagines SS. Francisci, Antonii de Padua, Augustini, & Nicolai de Tolentino quomodo inscriptæ, ac depictæ prohibentur, *ibid.* *num. 27. et 28.*

Vide ad *num. 29. Auctor.* *verb. Habitæ in not. add.*

Conversus ad aliquam Sacram Imaginem, an, & quomodo impediri possit, *ibid.* *num. 40. et 41. et verb. Resolutiones Sac. Congreg. num. 28.*

Administratio oblationum Imagini sacrarum ad quam spectat, *ibid.* *num. 42.*

Imago pueri usum depictæ refertur, & jussu Urbani VIII. combusta, *ibid.* *num. 43.*

Imagines non miraculose translatio est. private facienda, *ibid.* *num. 44.*

Imago Beati, ac Canonizati quomodo pingenda, *ibid.* *num. 45.*

In Altari, in quo exponitur SS. Sacramentum pro 40. horis, an possint Imagines collocari, *ibid.* *num. 46.*

An Imago, & Status B. M. V. & aliorum Sanctorum deferri possint in Processionibus cum Baldachino, & intusculis; *Vide verb. Processiones num. 28.*

Auctor brevitæ historicæ miraculosissime Imaginis B. M. V. pœnitenti in Altari Majori Ecclesiæ Arcanæ Urbis, *ibid.* *num. 47. et 48.*

Circa Sacra Imagines SS. Trinitatis, Basilissimæque Virginis, aliasque Severarum Dei Stabilitæ & Benedictæ XIV. vide *ibid.* *in add. Auctor.* *num. 49. et 50.*

Sollicitudo Sacrarum Imaginum principis spectat ad Episcopum, *ibid.* *in not. add. num. 51.*

Alia ad rem; *Vide verb. Veneratio Sanctorum.*

IMMUNDITIA quid sit, & quæ peccatum; *Vide verb. Gula num. 27. et verb. Luvuria num. 26.*

IMMUNITAS ECCLESIASTICA, ET ECCLESiarUM.

Immunitas quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, divisionem, & ejus a quo provenit.

Immunitas unde derivetur; *Vide verb. Immunitas art. 1. et 2.*

Immunitas Ecclesiastica an eadem sit ac Immunitas Ecclesiæ, *ibid.* *num. 3.*

Immunitas definitio afferitur, ejusque traditur divisio in Localem, Realem, & Personalem, & singula explicantur, *ibid.* *num. 4. et 5. et 6.*

Immunitas realis, & personalis est de jure Divino, *ibid.* *num. 7.*

Immunitas localis Ecclesiæ quo jura competat Ecclesiis, *ibid.* *num. 8. et 9.*

An Immunitas personalis sit de jure Divino, an potius humano, *ibid.* *in not. add. num. 1. et seqq.*

Ad Leg. Si quis in conscribendo C. de Pœnit. *Vide ibid.* *in not. add. num. 12. ad fin.*

IMMUNITAS quoad ea, quae concernunt specialiter
Immunitatem localem, seu Jus Asyli,
loca, delicta, & personas, quibus
competit, vel non.

Jus Asyli quid sit; Vide verb. *Immunitas* art. 1. num. 1.
Ecclesie, & alia loca, quae gaudent vel non, jure Asyli
signantur, & alia plura ad rem obiter asseruntur, *ibid.*
num. 2. usque ad 22.

Delicta, quibus competit, vel non, Jus Asyli, quae
sint, & ad ea clarius percipienda asseruntur ad litteram duae
Constitutiones Gregorii XIV. & Benedicti XIII. *ibid.* num.
23. ad 24.

Primo Immunitate non gaudent publici Latrones; & qui
sunt assignati; & an liceat eos occidere, *ibid.* num. 24. ad 25.
Secundo Depopulatores agrorum; & qui sint tales, *ibid.*
num. 25. 26. & 27.

Tertio Committentes homicidia in ipsa Ecclesia, vel
membris mutilantes; & quae mutilatio requiritur, ut quis
Immunitate privetur, *ibid.* num. 28. ad 29.

Quarto occidentes proditores proximorum suorum; & quid
scilicet proximi, & proditoris intelligatur, *ibid.* num. 29.
ad 30. & verb. *Homicidium* num. 29.

Quinto Assassinii Rei; Et qui intelligendi sint sub hoc
nomine, *ibid.* num. 30. ad 31.

Sexto haereticis Reipublice ob haereticum crimen, *ibid.* num. 31. ad 32.
Septimo Rei criminis laesi Majestatis in personam Prin-
cipis; Et qui sint, & quid requiratur, ut Immunitate non
gaudeant, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Ultra praedicta crimina assignantur alia excepta a Be-
nedicto XIII. *ibid.* num. 35.

Assignantur Personae, quae gaudere possunt, vel non Ju-
re Asyli, *ibid.* num. 35. ad 36.

IMMUNITAS quoad ea, quae concernunt privilegia,
extraterritoriam, & restitutionem Confugien-
tium, & poenas violentum Jus Asyli,
& absolutionem ab eisdem.

Rei ad Loca Sacra confugientes an recipi debeant; an,
& de cujus consensu extrahi possint; & in loco Sacro cas-
trantes an, & quae poena condemnari possint; Vide verb.
Immunitas art. 1. num. 1. ad 2.

Rei confugiti an possint in loco sacro consecrari, aut
vinculis costringi. Et an licita eadem custodiam apponere,
ibid. num. 2. ad 3.

Rei coequis an prohiberi possint rerum necessarium dis-
tinctio; & si pauperes, quomodo sustentendi, *ib.* num. 3. ad 4.

Rei confugiti an, & quibus rebus, aut armis spoliari pos-
sint, *ibid.* num. 4. ad 5.

Assignatur modus servandus pro extra trahendis confu-
gitis a locis immunitatis, *ibid.* num. 5.

Curia secularis an possit in casibus exceptis confugitos
extrahere? Et hujus extrahendi cognitio, ac declaratio a
quo facienda, *ibid.* num. 6. ad 7.

In casibus non exceptis an licet Episcopo confugitos ex-
trahere, *ibid.* num. 7. ad 8.

Ordinarius loci non potest extrahere bona decolorum ab-
sque facultate Sedis Apostolicae *ibid.* num. 8.

Quos decolores, vel debitorum possit Episcopus extra-
here, Confugiti castri quando restituendi? Quae poena
licentiae lapsae extrahentes, & extrahendi cooperantes,
& a quibus solvi possint, ubi plura alia ad rem, *ibid.*
num. 9. ad 12.

Indicium quid de immunitate locali exprime & super tra-
havit; itemque quatuor regule recensentur ad amputanda
strica, quae de trivis scripturae innotis movent quastio-
nibus, *ibid.* in num. add. num. 1. & seqq.

Immunitate Ecclesiastica non gaudent homicidae tam Laici,
quam Ecclesiastici, *ibid.* in add. *Aut.* ad art. 4. num. 10.

Referitur Constitutio Benedicti XIV., quae plurima con-
stat circa Immunitatem scitu necessaria, *ib.* in add. *Aut.*
ad art. 4. num. 11.

IMMUNITAS quoad ea, quae specialiter concernunt
Immunitatem Realem, & Personalem, &
poenas eam violentum, & absolutio-
nem ab eisdem.

Quid sit, & in quo consistat Immunitas Realis, Perso-
nalis; Vide verb. *Immunitas* art. 4. num. 1.

Immunitatem, & Libertatem Ecclesiasticam publice vio-
lantes a Penitentiaria Apostolica nequeunt absolvi, *ib.* in
add. *Aut.* num. 2.

Nomina Personarum Ecclesiasticarum, earumque bono-
rum, ac rerum quae veniant? & an gaudeant Immunitate
personali, vel reali, *ibid.* num. 3. ad 5.

Immunitas realis, & personalis est de jure Divino, *ibid.* num. 6.

Ecclesiastici non possunt sponte solvere, & Laici non
possunt ab ipsis sponte dantibus impositiones laicales acci-
pere, *ibid.* num. 7.

Quae poenas incurrant Violatores hujus Immunitatis,
quomodo sint tales violatores, & a quo possint vel non ab
eisdem poenis absolvi; Vide verb. *Immunitas* art. 1.

Vide verb. *Immunitas* art. 1. in add. per tot.

IMMURATIONIS poena quid sit; Vide verb. *Pena* art. 1.
num. 16.

IMPEDIENS.

Impediens aliquam consecrationem boni an, & quomodo pec-
cet? & ad quid teneatur; Vide verb. *Impediens* num. 1. ad 6.

Advocati Procuratores, Medici, alique similes, qui
cum aliorum praedictis curant ad se trahere illas, qui
alios frequentant, an peccent, & ad quid teneantur, *ibid.*
num. 7. & 8.

Impediens advocatum, vel Procuratorem, ne alterius causa,
vel liti assistat quomodo peccet, & ad quid teneatur,
ibid. num. 10. 11. & 12.

Quid de Impediente aliquis boni consecrationem ape-
lendo, vel dolosa retinendo alterius litteras, *ibid.* num.
13. & 14.

Quid de Impediente ex odio, fraude, vel zelo, aut pre-
cibus, ne aliquis Officium, Cathedram, aut Beneficium
consequatur, *ibid.* num. 15. ad 17.

Impediens jurisdictionem Episcopi, vel alterius Curiae Ec-
clesiasticae consursus innotat, *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Alia quoad Impedientes Curiae Ecclesiasticae Ministros,
ibid. num. 20. ad 30.

IMPEDIMENTUM LEGITIMUM.

Definitur Impedimentum legitimum, verb. *Impediat* in
nov. add. num. 1.

Quomodo praesent legitimum impedimentum, *ibid.* in
nov. add. num. 1. & seqq.

De ratione probandi legitimum impedimentum, *ibid.* in
nov. add. num. 17. & 18.

Probato legitimo impedimento causa restituitur in pri-
stinum statum; & de aliis legitimis impedimentis effectibus,
ib. in nov. add. num. 19.

IMPEDIMENTA MATRIMONII.

Quoad ea, quae concernunt Impedimenta mere impe-
dientia, & septem prima dirimentia.

Impedimenta Matrimonii sunt duplicia genera; & quae; Vi-
de verb. *Impedimenta* art. 1. num. 1.

Stat in Ecclesia Dei potestatem constituendi talia impe-
dimenta, *ib.* num. 2.

Impedimenta mere impedientia de jure antiquo quae fuerint,
assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 3. ad 9.

Ea dicuntur impedientia quot vigant nunc, assignantur,
& explicantur, *ibid.* num. 10.

Impedimenta dirimentia, quot fuerint de jure antiquo, &
nunc sunt, assignantur, *ibid.* num. 11.

Error est quadruplex, & assignatur; & quando Matrimo-
nium validum sit, vel non, quocumque modo ex errore
contractum, *ibid.* num. 12. ad 13.

Votum quid, & quales sit? & quando dirimat Matrimo-
nium, *ibid.* num. 13. ad 16.

Cognat-

Cognatio est triplex, *Naturalis, Spiritualis, & Legalis*; & singularum quidditas assignatur; & quando, vel non, Matrimonium dirimat; & aliquo plura ad ipsas spectantis traduntur, *ibid. num. 27. & 28.*

Adoptio quoque usuveat apud Bulgares nequaquam inducit Cognationem impedimentum, *Verb. Matrimonium, add. num. 1.*

Crimen dirimens Matrimonium quadruplex assignatur; & sub quadruplici acceptione quando dirimat Matrimonium, vel non, *ibid. num. 29. ad 30. & in add. Auct. num. 109. & in add. Auct. art. 3. num. 28.*

Cultus dirimitur inter quos dirimat Matrimonium? & quo jure tale impedimentum fuerit introducum; & quando dirimat Matrimonium, *ibidem num. 31. ad 37.*

Via quid, & quotuplex sit; & quando per ipsam Matrimonium dissolvatur, *ibid. num. 32. ad 39.*

De ratione probandi impedimentum matrimonii, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Alia ad rem; *Vide verb. Diferat.*

Quoad ea, quae concernunt alia septem impedimenta dirimentia.

Ordo quando, & quo jure sit impedimentum dirimens Matrimonium, *Vide verb. Impedimenta & art. 2. num. 1. ad 4.*

Voti solemnitas, ejusque via dirimendi a quo jura proveniat, *ibid. num. 5.*

Quid si Clericus in Sacra constitutus Matrimonium contrahat, *ibid. num. 6. & 7.*

Ligamen quid sit; quo jura, & quando dirimat Matrimonium, *ibid. num. 8. ad 19.*

Honestas publica quid sit, quo jure hoc impedimentum introducum, extensum, & restrictum, *ibid. n. 20. ad 24. & in add. Auct. art. 3. num. 39.*

Hoc impedimentum usque ad quem gradum nunc se extendat? *ibid. num. 25.*

Sponsalia valida mutuo consensu dissoluta an inducant publicam honestatis impedimentum, *ibid. num. 26. & 27.*

Affinitas quid; *Vide verb. Affinitas.*

Impotentia quid sit? *ibid. num. 19.*

Impotentia triplex diviso assignatur, & explicatur, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Impotentia perpetua quo jure dirimat Matrimonium. Et quid si talis impotentia superveniat ante, vel post Matrimonium; & differat ad rem Constitutio sexti V. *ibid. num. 23. ad 37.*

Eunuchi, & Spadones an, & quando possint Matrimonium contrahere, *ibid. num. 38. & 39.*

Hermaphroditum possint licite Matrimonia contrahere; *Vide verb. Hermaphroditus.*

Impotentia temporalis non dirimat Matrimonium, *ibid. num. 41.*

In duo an impotentia sit perpetua, vel temporalis, quid agendum, *ibid. num. 42. 43. & 44.*

Quid si uterque conjux faciat impotentiam, *ibid. in nov. add. num. 1. ad 10.*

Quid si unus Conjugum neget, & alter asserat impotentiam perpetuam, *ibid. num. 45. & in nov. add. n. 11. ad 14.*

Quid si alapo triennio vir dubie impotens neget copulam perfectam habitum esse, mulier vero id asserat, & e contra; & non appareat certa signa impotentiae, *ibid. n. 46. & 47.*

Quid si impotentia antecedens sit perpetua certo sit cognita per inspectionem corporum, vel aliunde, *ibid. n. 48.*

Quid si per inspectionem, vel aliam probationem non habentur signa physice certa, & evidenter de impotentia? vel habeantur tantum signa dubia de impotentia perpetua, *ibid. num. 49. & 50.*

Quid quando certo, & evidenter constat de impotentia perpetua, dubitatur autem an praecessit Matrimonium, vel in alio jam contracto supervenerit, *ib. num. 51.*

Quid si ob praesumptam impotentiam matrimonium dissolvatur, & Conjug impotens praesumptus cum alio contrahat, perfectam copulam cum ipso habuerit, *ib. n. 52. ad 56. Vide etiam, ib. in nov. add. num. 15. ad 17.*

Steriles, Senes, & Moribundi an possint Matrimonium contrahere, *ib. num. 57. & 58.*

Citadelinitas impedimentum quid sit, *ib. num. 59.*

An, & ejus Parochi sufficienter inquirentur ad validitatem Matrimonii? sit quando irritum sit, vel non, propter tale impedimentum, *ibid. num. 60. ad 113.*

Reprehenditur Auctor. *ubi. ib. in nov. add. n. 118. & 119.*

Itemque corrigitur num. 71. & seqq. *ibid. in nov. add. num. 21. ad 24.*

Ad Auct. n. 112, & 113. Vide annotata, *ibid. in nov. add. n. 120.*

Raptus impedimentum quid sit, & a quo statutum, *ib. num. 114. & 115.*

Violentia inducens raptum alia est physica, & alia moralis, *ib. num. 116.*

Quid requiratur ad hoc ut violentia inducat impedimentum raptus; & tale impedimentum quando, & inter quos dirimat Matrimonium, *ib. num. 117. ad 126.*

Impedimentum raptus quomodo perseveret inter raptorem, & captum, *ib. num. 127.*

Raptores, & Futores rapti in qua censura incurrant; & quae poenae plectendi, *ib. num. 128. ad 132.*

Quoad ea, quae concernunt facultatem dispensandi in impedimentis Matrimonii.

In quibus impedimentis, & quo jure dispensantibus possit Pontifex dispensare? *Vide verb. Impedimenta Matrimonii art. 3. num. 1. ad 8.*

Legati a Latere, & Nonelli Apostolici super quibus impedimentis possint dispensare, *ib. num. 9. ad 12.*

Episcopi Germaniae, alique in remotis partibus degentes quae habeant speciales dispensandi facultates? Et Ordinarii, independentes a diocesi facultates, in quibus impedimentis possint dispensare, *ib. num. 13. ad 18.*

Sed vide, *ib. in nov. add. num. 1. & seqq.* ubi narratur plura, quae concurrere oportet, ut Episcopus dispensare valeat super impedimentis dirimentibus, matrimonio jam contracto, cum facili recurrit nequit ad Sedem Apostolicam.

Vicarius Generalis an possit suos speciales mandato super impedimentis dispensare, & quae facultates dispensandi possit Episcopus ipsi, aliisque Sacerdotibus communicare, *ib. num. 18. ad 23.*

Capitulum Sede vacante, ac Vicarius Capitularis pro quo foro, & in quibus impedimentis possint dispensare, *ibid. num. 24. & 25.*

Commisarius Bullae Cruciatas in quo impedimento dispensare, & ex quo Matrimonio susceptam prolem legitimare possit, *ibid. num. 26. ad 29.*

Concessarii Regulares ex vi privilegiorum super quibus impedimentis possint dispensare, *ib. num. 30. ad 33.*

An, quando, & cum quibus possint Regulares, & alii dispensare ad petendum debitum conjugale, *Vide verb. Debitum Conjugale art. 2.*

An dispensatio sine iusta causa sit valida, & licita, *Vide verb. Dispensatio.*

Regulares an dispensare possint in casu &c. extra Sacramentum Poenitentiae, *ib. num. 36. & 37.*

Animadvertitur in affirmantem opinionem, *ibid. in nov. add. num. 37.*

Aliqua adducuntur ex Ben. XIV., *ibid. in add. Auct. num. 38. & seqq.*

IMPOTENTIA.

Impotentia quando excuset a Jejuio, & ab auditione Missae? *Vide verb. Jejuium art. 2. num. 18. & verb. Missa art. 16. num. 6.*

Impotentia; *Vide verb. Impedimenta Matrimonii art. 2. n. 19.*

IMPUBERES, & puberes, *Vide verb. Matrimonium art. 2. num. 20. & verb. Sponsalia num. 16.*

IMPUDICITIA. *Vide verb. Luxuria num. 70.*

INCENDIARIJ.

Incendiaris quae propria sit, & dicatur; *Vide verb. Incendiaris num. 1.*

Poenae Incendiaris assignatur, & quando teneantur ad damni compensationem, *ib. num. 2. ad 5.*

Incendiaris Ecclesiarum, & Locorum Piorum in qua censura

incutrant; & a quo absolvi possint, *ib. num. 6. ad 10.*
 Incendiarii, si impunitates decedant, privati possint Ecclesiastica Sepultura, *ib. num. 12. & 13.*
 Origo incendi, quando ignoratur, unde sit presumenda, *ib. num. 13. & 14.*
 Incendium, quando sit casus fortuitus, an obliget ad restitutionem, *ib. num. 15.*
 Incendiarii an gaudeant Immunitate Ecclesiastica, *ib. n. 16.*

INCENSATIO : Vide verb. *Thurificatio.*

INGESTUS : Vide verb. *Luxuria num. 12.* & verb. *Pneum. art. 1. num. 139.* & verb. *Filius.*

INCOMMODITAS quando sufficiat ad alienationem totius Ecclesie. Vide verb. *Alienatio art. 1. num. 11.*

INCORRIGIBILIS,

Clericus incorrigibilis antequam consignetur Curie Laicæ quid requiratur? Vide verb. *Incorrigibilis n. 1.*

Ecclesie a Religione tamquam incorrigibilis gaudet privilegio fori, *ib. num. 2.*

Alia ad eam, *ib. num. 3. ad 6.*

INDAGO Iudicialis quid sit. Vide verb. *Conferuatur artic. 1. num. 1.*

INDIA, INDI.

In Indiaram Regionibus Hispanie Regi subiectis permittitur usus carum diebus Sabbati per annum; Vide verb. *India in add. Auth. num. 1.*

Indos Paraguarie & Brasiliæ in sevitutem tedigta prohibetur, *ib. in add. Auth. num. 2.*

Antiarum cura a Regularibus in Indiis Miria Oceani quomodo exerceatur, *ib. in add. Auth. num. 3. ad 5.*

In Indiis Orientalibus, & Occidentibus servari jubetur decretum *Concilii Tridentini*, de jurisdictione Episcoporum in omnes Animarum Curam exerceat. *ibid. in add. Auth. num. 6.*

INDICTIO unde sit dicta; quid sit, quare ejus tegia? Vide verb. *Kalendarium n. 36. ad 60.*

INDIGNUS ad Prelaturas quis censetur? Vide verb. *Abbatibus num. 49.* & verb. *Electio art. 4. num. 40.*

INDULGENTIA

Quod ea, que concernunt ejus naturam, antiquitatem, & divisionem.

Indulgentiam nomen undu derivetur, & quot modis sumi possit. Vide verb. *Indulgentia art. 1. num. 1.*

Indulgentiam quidditas explicatur, *ib. num. 2.*

Thesaurus Ecclesiasticus deferibitur; & ea quo consistit, & ubi existat indicator, *ib. num. 4. & 5. & 6.*

Indulgentiarum usus est antiquissimus, *ib. num. 7.*

Indulgentia dividitur in plenariam, & partialem, & utraque explicatur, *ib. num. 8.*

Indulgentia plenus plenior, & plenissima quomodo inter se differant, *ib. num. 9. & 10.*

Per Indulgentiam in forma Jubilæi concessam quid intelligatur, *ib. num. 11.*

Indulgentia partialis quid, & quoniam sit assignatur, & explicatur, *ib. num. 12. ad 15.*

Indulgentia partialis concessa complementaria quomodo intelligi debet, *ib. num. 16.*

Indulgentia alia est perpetua, alia temporalis, alia iudicialis, alia iocunda, alia realis, & alia personalis. Ea quilibet explicatur, *ib. num. 17. & 18.*

Circa Indulgentiam localem, & realem quid sit notandum, *ib. n. 19. & 20.*

INDULGENTIA quod ea, que concernunt auctoritatem eam concedendi, personam, que possunt eam concedere, & lucrari, & requiritur ad ipsam.

Auctoritas concedendi Indulgentias de fide probatur; Vide verb. *Indulgentia art. 1. num. 2.*

Summus Pontifex quo jure, quibus persona, quas Inferret. *Biblioth. Tom. VIII.*

Indulgentia, & quando possit concedere, *ib. num. 3. & 4.*

Inferiores Papa quo jure, & quam facultatem habeant concedendi Indulgentias, *ib. num. 5. & 6.*

Assignatur Indulgentia, que possunt concedere Episcopi, *ib. num. 7. & 8.*

Episcopi non dum consecrati, an possint Indulgentias concedere, *ib. num. 9.*

Episcopi quibus personis possint Indulgentias concedere? Et an possint aliis talem potestatem delegare, & quibus, *ib. num. 10. ad 12.*

Episcopi excommunicati, vel in peccato mortali existentes an valide possint Indulgentias concedere, *ib. num. 14.*

Archiepiscopi, Primates, & Patriarchæ, in quibus locis, & quas Indulgentias concedere possint, *ibid. num. 15. ad 18.*

Archiepiscopi Coadjutores, & Titulares an possint Indulgentias concedere, *ibid. num. 19. & 20.*

Nonci, & Legati Apostolici, Cardinales, Summi Penitentiarii quas Indulgentias possint concedere. Et quid si concessa excedant facultatem sibi competentem, *ib. num. 21. ad 25.*

Prelati Episcopi inferiores, Prelati Regulares, Vicarii Generales, & Capitulum Sede vacante an, & quo jure possint Indulgentias concedere, *ibid. num. 26. ad 30. & infra art. 4. num. 11.*

Indulgentia pro Defunctis a quo concedi possint, *ibid. num. 31. & 32.*

Ad Indulgentias valide concedendas quid requiratur, *ib. num. 33. ad 36.*

Indulgentia a quibus lucrari possint, & ad eas lucrandas quas conditiones requiratur, *ib. num. 37. ad 41.* Vide *ibid. add. Auth. num. 41. & seqq.*

Adducuntur duo novissima Decreta, *ib. num. 42. & 43.*

Quod ea, que concernunt ejus effectum, & tempus acquirendi tam pro vivis, quam pro defunctis.

Indulgentia effectus quid sit; Vide verb. *Indulgentia art. 3. num. 1. & 2.*

Penas temporarias talem ex peccatis condonantis duplex est, & assignatur, *ib. num. 3.*

Quæ sit affectus Indulgentium plenaria, & cujusmodique alterius Indulgentia, *ib. num. 4. ad 18.*

Indulgentia pro Defunctis a quo, & quomodo applicanda, *ib. num. 13. & 14.*

Indulgentia per modum absolutionis quomodo differat ab illa per modum suffragii, *ib. num. 15.*

Indulgentia pro Defunctis an proficere possint illis determinatis sumibus, pro quibus applicatur, *ib. n. 16. ad 20.*

Ad Indulgentiam pro Defunctis lucrandam an requiratur status gratia, *ib. n. 21. & 22.*

Indulgentia concessa pro vivis an possit Defunctis applicari, & concessa pro vivis, & defunctis an possit applicari pro fu simul, & pro Defunctis, *ib. num. 23. 24. & 25.*

Indulgentia effectus an possit sapienter obtineri, & an non eodemque opere possint simul plures Indulgentias lucrari, *ib. num. 26. ad 29.*

Per totam Confessionem, & Communionem an possit quis eodem die plures Indulgentias lucrari, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Ad lucrandum Indulgentiam a Papa concessam vere penitentibus, & confessis quando, & quorum peccatorum confusio lucenda sit, *ibid. num. 33. ad 36.*

Tempus lucrandi Indulgentias in Festis quando incipiat, ac terminet, *ib. n. 37. ad 41.*

Explicatur aliquæ *Classula* in Brevis Indulgentiarum apponi solita, *ib. n. 42. ad 46.*

Missa celebrata de Festo corrente in Altariibus privilegiatis an habeant eandem vim, ac si celebrantur Missa de Requiem, *ib. n. 47.*

An cum Festi translatione transferatur etiam Indulgentia, *ib. n. 48.*

Alia de Indulgentia duratione, ac cassatione, *ibid. n. 49. ad 54.*

Quod ea, que concernunt Indulgentiam revocatas, & apocryphas; aliasque non tales, de stationibus Urbis, ac variis declarationibus.

Indulgentia a quo, & quando revocari possit, & quid sequatur

atur ad talem revocationem. *Vide verb. Indulgentia art. 4. num. 3. & 2.*

Per unum vel plurium Indulgentiarum revocationem an, & quae alia Indulgentia censentur revocata. *ibid. n. 3. & 4.*

Affiguntur Indulgentia revocata a S. Pio V. & a Paulo V. *ib. n. 5. & 6.*

Affertur ad hoc Constitutio Pauli V. alia Indulgentia concedere; & variis ab ipso non revocata assignantur. *ib. n. 7. & 8.*

Fratres Minores de corporis Observantia Spiritualia exercitia obeuntia lucrantur Indulgentiam plenariam. *ib. n. 9.*

Regulares impediti adire Ecclesiam quomodo possint Indulgentias lucrari. *ib. n. 10.*

Provinciales Societatis Jesu, & alique Praetati Regulares in actu visitationis quam Indulgentiam largiri possint. *ib. n. 11.*

Regulares non obstantes revocatione Pauli V. quas Indulgentias consequi possint. *ib. n. 12.*

Indulgentia Regularibus concessa, & a Paulo V. revocata non sunt cessatae hodie validae. *ib. n. 13.*

Innocentius XI. quas Indulgentias apocryphas declaravit. *ib. n. 14. & 15.*

Regulares per visitationem suam respective Ecclesiarum possunt lucrari omnes Indulgentias stationum Urbis; & alias Indulgentias assignantur; & unde sic dicim, & pro quibus applicari possint indicitur. *ib. n. 16. & 17.*

Ad rem afferuntur varia Decreta novissime amata. *ib. n. 18. & 19.*

Indulgentia de quibus publicari debeant. *ib. n. 20. Vide ib. in con. add. Anser. num. 36.*

Quoad ea, quae concernunt Indulgentias concessas tribus SS. Ordinibus S. P. Francisci, eorumque Ecclesiis Benefactoribus, Confraternitati Chordigerorum.

Indulgentia Fratribus Minoribus concessa pro statione SS. Sacramenti an censentur a Paulo V. revocata, unde taliter dicim, & quomodo a dictis Fratribus acquiri possint. *Vide verb. Indulgentia art. 5. num. 1. & 6.*

Quot, & quam maximam sint Indulgentia stationum Urbis. *ib. n. 7.*

Indulgentia Terre Sanctae tam plenaria, tam non plenarie recensetur. *ib. n. 8.*

Omnes Supradictae, atque Indulgentiae ad plures eodem die obtineri possint. *ib. n. 9.*

Fratres Minores, Clarissimi, Tertiarii, & Chordigeri lucrantur Indulgentiam plenariam recitando Coronam B. M. V. *ib. n. 10.*

Fratres Minores, Moniales, Tertiarii, Chordigeri quas alias Indulgentias lucrari possint. *ib. n. 11. & 12.*

Benefactores nostri Seraphici Ordinis quas Indulgentias consequantur. *ib. n. 13. & 14.*

Morigantes, seu sepeliri diligentes in habitu Fratrum Minorum, vel Monialium S. Clarae, aut Tertium Regula S. P. N. Francisci lucrantur Indulgentiam plenariam; & ad eam sic lucrandum quid necesse sit indicitur. *ib. n. 15. & 16.*

Ofculantes habitum Fratrum Minorum, & aliorum Mandicantium qualem Indulgentiam lucrantur. *ib. n. 17.*

Generales, & Provinciales Ord. Min. quid possint Benefactoribus Ordinis communicare. *ib. n. 18.*

Indulgentia plenaria concessa nostris Ecclesiis in specialibus Festivitatibus assignantur. *ib. n. 19.*

Assignantur Indulgentia, quas possunt lucrari Fideles omnes assistentes Divinis Officiis locis nostris, & aliis Ecclesiis, & visitantes nostras Ecclesias in certis quibusdam Festivitatibus, & facientes celebrare Missas in nostris Ecclesiis, & audientes Concionem Fratrum Minorum, aliorumque Regularium privilegiorum. *ib. n. 20. & 21.*

Indulgentia Personarum quoad singulas ejus partes explicatur. *ib. n. 22. & 23.*

Indulgentia concessa obeuntibus *Viam Crucis* assignantur. Et ad rem adducuntur Constitutiones, & Admonitiones, ac Litterae Encyclicae Superioris Generalis. *ib. n. 24. & 25.*

Sed vide *ibid. in add. Anser. num. 44. & seqq.*

Indulgentia Crucum, & Coronarum Hierosolymitanarum, & Caravacensium recensentur, & declarantur. *ibid. num. 46. & 47.*

Omnes personae trium Ordinum S. P. N. Francisci quoad

tias possint Indulgentiam plenariam, & absolutionem ab omnibus peccatis consequi. *ib. n. 61. & 62.*

Omnes personae utriusque sexus trium dictorum Ordinum lucrari possint Indulgentiam novissima concessam a Benedicto XIII. & quae sit. *ib. n. 70.*

Fratres Minores possunt per viam communicationis lucrari Indulgentias aliis Regularibus concessas, & econtra; & quomodo talis communicatio inter Regulares sit intelligenda. *ib. n. 71. & 72.*

Fratres Minores de Observantia vacantes Eseritiis Spiritualibus per obitum lucrantur Indulgentiam plenariam. *ib. num. 77. et supra art. 4. num. 9.*

Affertur novissimum privilegium pro Missis celebratis pro Animabus Fratrum, & Monialium Ordinis Minorum. *ibid. n. 78.*

Quoad ea, quae concernunt varias Indulgentias concessas omnibus Christianissimis.

Recensentur varias Indulgentiae concessae aliquand piom opus exercitantes, & diversae Orationes recitantibus; Vide verb. *Indulgentia art. 6. n. 1. & 2.*

In Regia Regi Hispaniarum Infantis quicumque die Commemorationis Defunctorum celebrat, animam liberat potest a poena Purgatorii. *ib. n. 16.*

Qui communicat ubi singulis mensibus sit communio generalis a PP. Societatis Jesu, lucrantur Indulgentiam plenariam applicabilem pro Defunctis. *ib. n. 17.*

Recitantes flexis genibus vel. *Angelus Domini &c. Ecce Ancilla Domini &c. Verbum Caro &c.* cum tribus *Ter Maris* ad passum Campanae Vespere, Massae, & Meridie quas Indulgentias lucrantur; & ad eam affertur novissima declaratio Benedicti XIV. *ib. n. 18. 19. & 20.*

Recitantes circa horam noctis Psalm. *De profundis* quas Indulgentias lucrantur. *ib. n. 21. & 22.*

Habentes Coronam, seu nimistam &c. cum Indulgentiam concedi solitis a Romanis Pontificibus pro Canonizatione Sanctorum, quas Indulgentias lucrantur. *ib. n. 23.*

Visitantes septem Urbis Ecclesias quas Indulgentias lucrantur, & unde talis visitatio exordium sumpsit. *ibid. n. 24. & 25.*

Visitantes septem Altaria in aliqua Ecclesia habente Indulgentiam Apostolicam quas Indulgentias lucrantur. *ibid. n. 26.*

Recitantes Orationem Domine *Jesu Christe &c.* consequantur 30. annos Indulgentiam. *ib. n. 27.*

Assignantur Indulgentia concessa assistentibus Missae, & Divino Officio, & respective recitantibus, ac celebrantibus in quibusdam solemnitatibus. *ib. n. 28.*

Aliud ad rem. Vide. *ibid. in add. Anser. num. 31. & 32. et n. 33. & 44. & verb. Impletum, & Appendicem, five nov. de Indulgentia art.* ubi in aliquibus corrigitor, & constituitur Auditor, & doctae explicatur quid sit Indulgentia, & qualem in antiqua Ecclesia ejusdem fuerit usus, quomodo variando disciplinam causa, & nonnulla decreta occurrant.

Quid sit Indulgentia, *Appendix altera in hoc novissimum editione addita §. 1.*

Ecclesiam doctrina quantum ad satisfactionem. *ib. §. 2.*

Ad Indulgentiam valorem, praeter auctoritatem locofortis requiritur iusta, & rationabilis causa excludendi. *ib. §. 3.*

Quanam dispositiones requirantur ad lucrandas Indulgentias. *ib. §. 4.*

Ad lucrandas Indulgentias requiritur propositum satisfaciendi pro peccatis. *ib. §. 5.*

Id offenditur Ecclesiam praxi. *ib. §. 6. Summorum Pontificum testimonio, ib. §. 7. Virorum clarissimorum auctoritate, ib. §. 8. Rationis denique Suffragio, ib. §. 9.*

Ex tradita doctrina varia eruantur corollaria. *ibid. §. 10.*

INFAMIA, INFAMIS.

Infamia quid, & quatuorplex sit, & quid sit Fama? Vide verb. *Infamia, Infamis num. 1. & 2. et in nec. add. n. 1. & 6.*

Infamia quot modis contrahitur. *ibid. num. 4.*

Assignantur qui contrahunt infamiam ipso jure, & facto, tum de jure Civili, tum Canonico; *ibid. num. 5. & 6.*

Infames jure Civili an sint etiam tales jure Canonico. *ibid. num. 7. & 8.*

Alsi-

Affignatur qui contrahunt infamiam per sententiam Iudicis, & ut tales dicantur quid requiratur, *ibid.* num. 9. & 10.

Revertuntur summam omnes infames infamia sua *Juris*, sive *Foeli*, *ibid.* num. 11.

Reprehenditur hic *Auctor*, *ibid.* in not. add. num. 7.

Infames tam infamia *Juris*, quam *Foeli*, sunt irregulares, excluduntur a Dignitatibus Ecclesiasticis, ab Ordinibus Sacris, & ab officibus legitimis, ac muneribus publicis, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Electio facta de persona infami a sit irrita, *ibid.* num. 15. ad 18.

Infamia non tollit possit jam contracta per sententiam Iudicis, *ibid.* num. 19. ad 22.

Qui possit dispensare in infamia tam *Juris*, quam *Foeli*. *ibid.* num. 23. 24. & 25.

De Effectibus infamiae vide *ibid.* in not. add. n. 2. ad 11. An cuncta, non pona hodie infamat, *ibid.* in not. add. num. 12.

Num hodie ob poenam graviorem alicui Irrogatam fama eodemmodi conservetur, *ibid.* in not. add. num. 13. 14. & 15. Alios infamare quale sit peccatum, qualem obligationem inducat, & an aliquando liceat, Vide verb. *Depravatio* art. 1. & 2.

Scriptum infamare, qualis sit peccatum. Vide verb. *Depravatio* art. 2. n. 18.

INFERNUS.

Inferorum loca quantae assignantur; & singulorum quidditas explicatur. Vide verb. *Infernum* num. 1. ad 6. 11. *ib.* in *Appendice* num. 6. ad 12.

Auctor emendatur, *ib.* in not. *univ.* num. 9.

In Inferno an sit vera ignis, & cujus qualitates & quando a Deo creatus, & quomodo Spiritus damnantorum a tali igne torquentur, *ibid.* num. 7. ad 18.

Poenae damnantorum an distinctae, & determinatae in hac vita cognosci possint, *ib.* n. 19.

Damnati in Inferno quomodo cruciandi post Judicium Universalis, *ib.* num. 20. ad 24.

Deus in damnantorum poenitione qualem misericordiam exercat, *ibid.* n. 25.

Peccatum variate qua poena puniatur in Inferno, *ibid.* num. 26.

Offenditur veritas sensus Illius axiomatis. In Inferno nulla est redemptio, *ib.* n. 27.

Anima Christi ad Inferos descendens an aliquam poenam passa sit, & quae bona posteros animabus cooperatoris, & an aliquem ab ipsa loca liberaverit, *ibid.* num. 28. ad 33. & verb. *Peccatum* num. 66.

Anima damnata non cruciari possit extra Infernum, *ib.* num. 34.

Ora Inferni non sunt Montes *Aetas*, *Valles*, & similes, *ibid.* num. 35.

Anima damnantorum portatur in Infernum a Dæmoniis, & in dis Iudicii quomodo illuc descendunt, *ibid.* num. 36. & 37.

An Animae Trajani, aliorumque Paganorum fuerint ab Inferno excludendae, & quomodo, *ib.* n. 38. 39. & 40. not. Alexander consultendus *ib.* in not. *univ.* ad num. 39.

Infernus quot modis accipitur, *ib.* in *opra. seu not.* art. 1. n. 1. Resolvitur opinio, qui negat epod Judaea vigne semper dogma de poenitia, supplicii quae Vitis sature in Inferno, *ib.* in *opra. n. 2.*

Erroris Abarorum, & Hereticorum circa Infernum, *ib.* in *opra. n. 2.* & 4.

Uova est determinata tormentorum loca, iusta Catholicorum dogma, qui dicitur Infernus, *ib.* in *opra. n. 5.*

Incertum tamen est universi situs, in quo constitutus sit Infernus, *ib.* in *opra. n. 5.*

De Limbo 55. Patrum, *ib.* in *opra. n. 7.*

De Limbo Puerorum, & poenae, quibus cruciatur poenae, qui sine Baptismo decederunt, *ib.* in *opra. n. 8.*

De Purgatorio, & de Igna Inferni lata diffinitio, *ib.* in *opra. n. 9. 10. & 11.*

Quid nomen Portae Infernorum veniat, *ib.* in *opra. n. 12.*

Infirmitas quando excusetur audientia Missae, & quid sit in casu attendendum. Vide verb. *Infirmitas* num. 1. c. & 3. Quis infirmitas excuset a recitatione Divini Officii? Et in dubio an sit gravis, vel levis, quid sit observandum, *ibid.* n. 4. & 5.

Regulae Infirmi, Valetudinarii, sanae &c. aescientiae se determinatae, an licite possint totum, vel partem Officii Divini omittere, quomodo solum precepto satisfaciatur, *ibid.* num. 10.

Regulae Infirmi consequenter indulgentiam articulis meriti, *ib.* num. 11.

Regulae Infirmi, senae, ac decrepiti in suis Cellis, ac locis quales indulgentiae lucrari possint, *ibidem.* num. 12. & 13.

Infirmi omnes propter quale incommodum possint Officium omittere, vel anticipare, *ib.* n. 14. ad 18.

Reprehenditur *Auctor* num. 16. *ib.* in not. add. *sub lit. a.* et *resoluitur* in not. *univ.* ad num. 18. *sub lit. b.*

Quid sit Infirmitas sit communicanda, & deest stola, vel Alba? Aut Jejunare expectare non possit, *ib.* num. 19. & 20. Sed vid. *ibid.* in not. add. *sub lit. b.*

Infirmitas ex quo precepto tenetur Eucharistiam sumere per modum quicquid? Et quae formula adhibenda sit in ipso communicando quamvis jejunio? Vide verb. *Eucharistia* n. 34. & 15.

Qui manet ante periculum communicavit ex devotione, si superaverit periculum, an teneatur eadem die per modum vicarii communicare, *ib.* num. 36.

In eadem infirmitate quoties possit Infirmitas Viaticum sumere, *ib.* num. 37. & 38.

Viaticum debeat dari Infirmitas in periculo etiam in die Parascevae, *ib.* num. 39.

Quid sit Infirmitas ob suffum, vel aliam causam sumere non possit Viaticum, *ibid.* num. 40.

Pro consecrando Viatico dando Infirmitas an liceat Sacerdoti non jejunio celebrare, *ibid.* num. 41. & 42.

Infirmi non teneantur ad jejunium. Vide verb. *Jejunium* art. 1. Infirmi an teneantur ad jejunium, si propria culpa in infirmitatem inciderint, *ibid.* num. 43.

Fratres Minores non potentes jejunare bono modo propter infirmitatem non teneantur, *ib.* num. 44.

Episcopi infirmi an, & quando dispensentur a Residentia? Vide verb. *Episcopus* art. 3.

Canonici infirmi an, & quando lucrari distributiones. Vide verb. *Distributiones quotidianae* art. 1.

Pastores infirmi an, & quando censentur dispensari a Residentia. Vide verb. *Pastor*.

Infirmitas paccat, si sprete Medicorum consilia, remedia sibi procurat, *ibid.* num. 46.

Infirmitas an licite possit respicere medicamenta, *ibid.* num. 47. Vide tamen *ibid.* in not. add. *sub lit. a.*

Infirmitas quomodo probetur, dum intenditur eam allegare pro legitimo impedimento, *ibid.* in not. add. num. 1. & 2.

INGRESSUS Mulierum menstruantium in Ecclesiam haud prohibendus. Vide verb. *Ingressus* in not. add. *sub lit. a.*

De Ingressu Mulierum in Claustrum Virginitatis, *ibid.* in not. add. *sub lit. a.* ad 4.

Ingressus in Claustrum Monialium omnibus interdictus, *ibid.* in not. add. *sub lit. a.* ad 4.

Alia vide verb. CLAUSURA, & verb. Monialis art. 2. num. 99.

INHABILITATIS ad Beneficia poena quid sit. Vide verb. Poena art. 1. num. 18.

INIMICUS. Vide verb. *Odium*, verb. *Virtus* *sub not. Charitas*.

INIURIA quid sit. Vide verb. *Cassinator* art. 1. num. 4.

INIURIANTUM poena quae sit. Vide verb. *Poenae* art. 1. n. 145.

INQUISITIONIS & OFFICII, INQUISITORES.

Inquisitionis Tribunal quomodo primo erectum. Vide verb. *Inquisitio* 5. Officium num. 1. & in not. add. num. 1.

Inquisitionis munus, a quo, & quibus fuerit commissum? *ibid.* num. 2. & 3.

Jurisdicchio Inquisitionis a principio fuit delegata, deinde ad Ordinariam accessit, sed cumulativa est cum Episcopia

In causis Fidei, excepta Hispania, ubi est Privativa Inquisitionis, *ibid. in not. add. num. 1. ad 4.*
 Num cum sui Capituli consilio in causis Fidei Episcopus procedere debeat, *ibid. in not. add. num. 5. & 6.*
 Quid in Prælati Episcopali jurisdictione possint, & quid in Prælati hujusmodi Regularibus, *ibid. in not. add. num. 7. & 8.*

Inquisitores a quibus olim aligerentur, & nunc cligantur, *ibid. num. 4. & 5.*

Congregatio SS. Inquisitionis a quo creata, quæ ejus facultas, ac Decreta, & contra quos procedere possit, *ibid. num. 6. ad 11.*

Quot Cardinales sufficiant ad concludendum in Congregatione, *ibid. num. 12. & 13.*

Scripta, & Præcepta hujus Sac. Cong. an statim exequenda? Et impediens executionem quæ puniri incurrat, *ibid. num. 14. & 15.*

Inquisitores in quibus causis, & contra quos procedere possint, *ibid. num. 16. ad 19. & in add. Auctor. num. 55. & 56.* ubi affertur decretum Sac. Univerf. Inquis. super perpetuis inhabilitatibus Sacerdotum ad turpia sollicitudinem, vel Sacrificio Missæ abutentium ad sacrilegia.

Inquisitores Regulares an, & in quibus, sola Superioribus Regularibus subiciantur, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Inquisitores nequeunt procedere contra Episcopos, neque ipsos excommunicare, & contra neque procedere possunt contra Legatos, vel Nuncios Papæ, neque contra Officiales Pontificios, neque ipsos excommunicare, *ibid. num. 23. ad 26.*

Inquisitores in quibus causis se intermittere possint, *ibid. num. 27.*

Inquisitores quid possint, vel non, in causis examinandi; & contra quos procedere possint? & alia plura ad rem, *ibid. num. 28. ad 30.*

INSANA, fabulosa, & mendosa propositio que sit, Vide verb. *Propositiones damnatas num. 41.*

INSIDIIS contra hostem uti licet, dummodo absint Mendacia. Vide verb. *Belium art. 3. num. 1.*

INSIGNIS, INSIGNITAS.

Ecclesia Collegiata potest esse insignis dupliciter; assignatur, & explicatur. Vide verb. *Insignis, Insignitas num. 1. 2. & 3.*

Collegiata alia est insignis, & alia non insignis, & utraque explicatur, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Insignitas Collegiatae ex quo resultat, & probari possit, *ibid. num. 7. & 8.*

Collegiata non insignis potest insignis declarari. Et quia locum reputari debeat insignis, *ibid. num. 9. & 10.*

Canonici Collegiatae tam insignis, quam non insignis, an tamenque ad distantiam Officiatum in Choro, *ibid. num. 11. ad 14.*

Reprehenditur Auctor *num. 15. ibid. in not. add. num. 1. & segg.*

Inter Collegiatas insignis, & non insignes, & inter easdem insignes que præcedentia sit servanda, *ibid. num. 15. ad 20.*

Collegiata insignis an Cathedralibus æquiparari possit, *ibid. num. 21. & 22.*

INSIGNIA.

Episcopus an possit concedere insignia Canonice Ecclesie Cathedralis, vel Collegiatae, aut concessa mutare, vel Almutare de novo, aut Episcopum? Vide verb. *Insignia num. 1. 2. & 3. & in not. add. num. 1.*

An Episcopus accedente consensu Capitali Ecclesie Cathedralis insignia concedere queat Canonice Ecclesie Collegiatae, *ibid. in not. add. num. 1. ad 3.*

An licet Canonici novum habitum, sive signum assumere, *ibid. num. 4.*

Insignia deferendi facultas quomodo sit petenda a Papa, & quomodo concedatur, *ibid. num. 5. & 6.*

At insignia minora potest Episcopus concedere, *ibid. in not. add. num. 4.*

An requirantur, & que sit rationabilis causa insigniolum concessionis, *ibid. num. 7. & 8.*

Ecclesia Collegiata quondam concedatur insignia nobiliora, quam Cathedrali, *ibid. num. 9. & 10.*

Per consecrationem Cappæ, intelligitur etiam constantiusus Rucheti, *ibid. num. 11.*

Cappæ antiquitas assignatur, *ibid. num. 12.*

Alia ad rem, *ibid. num. 13. ad 31.*

INSORDESCENS, INSORDESCENTIA.

Insordescens quia dicitur? Vide verb. *Insordescens & c. num. 1.*

Insordescencia quibus Censuris conveniat? Et ad eam probandam quid opus sit indicatur, *ibid. num. 2. ad 3.*

Insordescencia in Censura lata ob causam hæresis, vel ob aliam causam ab hæresi, vel in causa criminali quomodo haberi debeat, *ibid. num. 4. ad 11.*

Insordescencia in Censura Excommunicationis, vel Suspensionis, aut Interdicti per annum, vel ultra, an sit privatus ipso jure Beneficii, *ibid. num. 12.*

Alia ad rem, *ibid. num. 14. ad 17.*

A quocumque tempore numerandus est Annus insordescencie, *ibid. in not. add. num. 1. ad 3.*

Quoniam Annus insordescencie debet esse integer, & continuus, disputatur num talis sit annus ubi plus pluri temporum spatio persistit in excommunicatione, sed in uno quoque anno obtinuit absolutionem cum reincidencia, *ibid. in not. add. num. 4.*

An hic annus integer & continuus habeatur, si intra ipsum excommunicatus in foro conscientie absolvatur, *ibid. in not. add. num. 6. ad 8.*

An habeatur hic annus integer & continuus, si intra ipsum obtinuit excommunicationis rescitum cum clausula *absolutus*, *ibid. in not. add. num. 9. & segg.*

Insordescencia quomodo sit probanda, *ibid. in not. add. num. 15.*

INSTITUTIO, seu Institueri in Beneficio.

Instituto simpliciter sumitur, & assignatur, & sic sumpta quid importat? Vide verb. *Instituto num. 1. 2. & 3.*

Institutio propria accepta quomodo differat a Collatione, & Presentatione, & singulis quid sint, & quando fieri possint, *ibid. num. 4. ad 7.*

Institutio triplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 8. ad 11.*

Institutio collativa de jure ad quem pertinet, *ibid. num. 12. & 14.*

Prælati, etiam Regularibus, Episcopio inferioribus an, & quo jure competat potestas instituendi in Beneficiis presentatos a Patronis, *ibid. num. 15. ad 21.*

Ad num. 19. Auctor vid. *ibid. in not. add. num. 1. & 2.* ubi explicatur Concil. Trid. sess. 14. cap. 11. de reformatione.

Laici non possunt instituere Clericum in Beneficio, *ibid. num. 3.*

Instituto auctorizabilis quibus competat, vel non, *ibidem num. 14. 25. & 26.*

Corrigitur Auctor *num. 26. ibid. in not. add. num. 4. & 5.*

Instituto Corporalis ad quem spectat, *ibid. num. 17. ad 30.*

In Beneficio Ecclesiastico qui possit institui, *ibidem num. 31. & 32.*

Tempus institutionis sciendum, & ritus in ipsa observandi indicatur, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Legitima Superioris licentia, nullo alio introducta, an sufficiat pro Institutione, *ibid. num. 36.*

Quid sit a Patrono Laico presentatus fiat duo aequa digni; vel plures Patroni diversos aequali numero suffragiorum presentent, *ibid. num. 37. & 38.*

Instituto potest fieri extra Diocesim, & Territorium institutionis, *ibid. num. 39.*

Quando procedum ab Ordinario dici debeat potius per viam institutionis, quam gratificationis, *ibid. in not. add. num. 6.*

INSTRUCTIO Parochorum, & aliorum Confectionem pro casibus, pro quorum absolutione, seu dispensatione recurrendum ad Sacram Pœnitentiarium.

Affertur finis, ob quem traditur hæc Instructio, Vide verb. *Instructio Parochorum & c. num. 1.*

In Casibus ad Sac. Pœnitentiarium spectantibus, quid agere debeat Patrochi indicatur. Et formula scribandi Card. Majori Pœnitentiarium traditur, & explicatur, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Afferuntur aliqua exemplaria pro recensu in dictis casibus, *ibid. num. 5. 6. & 7.*

Adducitur forma Litterarum dispensationis super impedimen-

dimento occulto a iustitia post contractum matrimonium, cuiusque Clausula quomodo intelligenda sit, innotuit, *ibid.* num. 8. ad 30.

Clausula *Graviter oblige* solita a tergo inscribi quid importet, *ibid.* num. 31.

Adducit formula Absolutionis danda, & Dispensationis exequenda super dicto impedimento occulto a iustitia, *ibid.* num. 32.

Quid in casu sit a Confessario advertendum, *ibid.* num. 33. Dispensatio concessa a Sac. Pœnitentiaria quando expirat, *ibid.* num. 34.

INSTRUMENTA. Vide verb. *Scriptura*.

INSULA quid. Vide verb. *Mundus* num. 37.

INTENTIO.

Intentio generatim sumpta quid sit. Vide verb. *Intentio* n. 1. Intentio dividitur in *intentionem, intentionem, intentionem, & intentionem*, & singulis explicatur, *ibid.* num. 1. ad 7.

Intentio alia est implicita, alia explicita, alia directa, & alia indirecta, alia absoluta, & alia conditionata. Et singulis describitur, *ibid.* num. 8. ad 13.

Ad valide conficienda, seu ministranda Sacramenta requiritur intentio sufficienti, *ibid.* num. 14. ad 20.

Ad valorem Sacramenti qualis intentio sufficiat in Ministro? *ibid.* num. 1. ad 30. *Idem* in add. *Auth.* num. 37. *Idem* in app. num. 1. *Idem* in app. ubi differentie detegitur, quod auctorum Theologorum opinionem, & damnamus Lutheri aliorumque Hæreticorum hæresim intercedit? Et versus sensus *Catholici*, aliorumque Catholicorum, illiusque & communi Scholasticorum opinione discrepantia.

Ad valide recipienda Sacramenta, quoniam intentio requiritur, *ibid.* num. 31. ad 39.

Assignatur ratio, cur potius requiratur intentio saltem virtualis in Ministro, quam in suscipiente, *ibid.* num. 40.

Ad valide Missam applicandam, & ad parvas Hostias consecrandas, qualis intentio sufficiat, *ibid.* num. 41. ad 47. Ad recitandas Horas Canonicas quoniam intentio sufficiat, & an requiratur intentio satisfaciendi, licet & in auditione Sacri diebus Festis, *ibid.* num. 44. ad 54.

Quid sit in hac re advertendum innotuit, & affectus naturale Dilectum, *ibid.* num. 55. *Idem* ad 56.

INTERDICTUM

Quoad ejus esse, & divisionem.

Interdictum quid sit. Vide verb. *Interdictum* art. 1. num. 1. Interdictum dividitur in *locale, personale, & mixtum*, & singulis explicatur, *ibid.* num. 1. ad 5.

Sed vid. *ibid.* in nov. add. num. 12. *Idem* ad 13. Interdictum tam personale, quam locale subdividitur in *personale, & personale, & personale*, & singulis quidditas indicatur, *ibid.* num. 6. ad 10.

Non omne Interdictum insignitur per modum *Conformis*, sed etiam insignitur per modum *personae*, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Differentia adducuntur inter interdictum illatum per modum *Conformis*, & illud illatum per modum *personae*, *ibid.* in nov. add. num. 6. ad 7.

De origine Interdicti per modum *Conformis*, *ibid.* in nov. add. num. 10.

Benedictio Populo cuius Provincie, vel Civitatis, quoniam personam comprehendatur, vel non, *ibid.* num. 11. et. *Idem* ad 12. *Idem* in nov. add. num. 10. ad 11.

Sub generali Interdicto Cleri an comprehendantur Religiosi, & Episcopi, *ibid.* num. 14. ad 19.

Interdicta Civitatis, vel Diocesis, comprehenduntur etiam Ecclesia Regularium, & Cathedralia, & suburbia ipsius Civitatis, *ibid.* num. 18. ad 21.

An positum Interdictum locale censetur positum personale, *ibid.* in nov. add. num. 14.

An positum Interdictum generale personale, censetur etiam positum locale, *ibid.* in nov. add. num. 16.

De locis comprehensum Interdictum locale, *ibid.* in nov. add. num. 22.

Interdicta alia loca a jura, alia ab homine. Et a quibus ferri possunt, *ibid.* num. 22. ad 25.

INTERDICTA localia generalia; Vide verb. *Interdictum* art. 1.

INTERDICTA localia particularia; Vide *ibid.* art. 1.

INTERDICTA personalia generalia; Vide *ibid.* art. 4.

INTERDICTA personalia particularia; Vide *ibid.* art. 5.

INTERDICTUM quoad ejus effectus.

Effectus Interdicti tres assignantur; Vide verb. *Interdictum* art. 6. num. 1.

Circa primum Interdicti effectum, qui est *privatio aliquorum Sacramentorum*, quid sit notandum satis clare indicatur, *ibid.* num. 2. ad 9.

Circa secundum effectum, nempe *privatorem Divinorum Officiorum*, quoniam Officia Interdicta censentur, vel non? & quid possint in casu Regularium Privilegiati, & ad rem adducitur Constitutio Clementis VIII. *ibid.* num. 10. ad 13.

Ad num. 10. *Auth.* Vide notata *ibid.* in nov. add. num. 15. *Idem* ad 16.

Circa tertium effectum, qui est *privatio Sepulchra Ecclesiastica*, quid attendi debeat, *ibid.* num. 19. ad 23.

Ad num. 17. *Auth.* Vide agitata *ibid.* in nov. add. num. 17. *Idem* *Idem*.

Quoad 22, quoniam concernit penam, & culpam Interdictum violentum.

Laici quocumque modo violantes Interdictum quomodo peccent, & in quas Censuras incurrant? Vide verb. *Interdictum* art. 9. num. 1. ad 3.

Clerici, & Regularis utriusque sexus violantes Interdictum ultra culpam mortalem, quibus penis subiciantur; & quid si scilicet Interdictum expellitur in loco sacro, *ibid.* num. 4. ad 9.

Regulares tam exempti, quam non exempti, violantes Interdictum generale locale, vel collisionem a Divinis, ultra statuta penam, in quas alias Censuras incurrant, *ibid.* num. 10. *Idem* ad 12.

Assignantur varii casus, in quibus Episcopi possunt Interdictum subjicere Ecclesiis exemptorum, & Regularium; & etiam censes ipsos Superiores Regulares, & Abbates, sive alios usum Pontificalium habentes procedat per Interdictum, *ibid.* num. 12. ad 20.

Aeti quibus Interdicti eligne deferibitur, & deinde facta remissio, *ibid.* in nov. add. num. 1. *Idem* *Idem* ad num. 14. *Idem* art. 5. in add. *Auth.*

A quibus, & quibus modis tollatur, & relaxatur Interdictum.

Interdictum latum ad certum tempus, vel sub aliqua conditione quando tectit? Et an Episcopus possit dispensare actu elapsi tempus, si sit datum a jure; Vide verb. *Interdictum* num. 1. *Idem* ad 2.

Interdictum generale locale, vel personale an tolli possit ab Episcopo, *ibid.* num. 3. *Idem* ad 4.

Parochi, siveque Curatarii an, & quales Interdictum tollere possint, *ibid.* num. 5. *Idem* ad 6.

Interdictum ordinarie tolli potest ab eo, qui ipsum tulit, vel sibi reservavit, *ibid.* num. 7. *Idem* ad 8.

Interdictum generale locale non potest relaxari ab eadem; secus vero alia Interdicta, *ibid.* num. 9. *Idem* ad 10.

Vide cetera in nov. add. num. 1. *Idem* *Idem*.

INTERLOCUTORIA SENTENTIA; Vide verb. *Sententia* num. 2. & verb. *Appellatio* art. 4.

INTERPRES, per quem quia constituitur, tantum ad sigillum; Vide verb. *Sigillum* Sacramentale num. 7.

INTERPRETE uti quando ponitur tuncque; Vide verb. *Pœnitentia* Sacramentale art. 1. num. 11.

INTERPRETATIO LEGIS quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Lex* art. 5. num. 12. & in quo diffiat ab Episcopia, *ibid.* num. 41.

INTERSTITIA.

Interstitia quid sit? cur instituta, & quomodo servanda in Minoribus Ordinibus; Vide verb. *Interstitia* num. 1. ad 4. *Idem* in nov. add. num. 1.

Pro suscipiendis Ordinibus Sacerdotum quales Interstitia servandum, *ibid.* num. 5. ad 9.

Facultas dispensandi in Interstitiis quibus competat, & precipue respectu Regularium, *ibid.* num. 10. ad 16.

Sed respectu Regularium; Vide *ib.* in nov. add. n. 2. *Idem* ad 3.

Ad dispensandum in Interstitiis qualis causa requiratur, *ibid.* num. 17. *Idem* ad 18.

Ordi-

Ordinans, & Ordinatus non servatis Interditiis quomodo peccant, *ibid.* num. 19.
INTURBATIONUM, seu Ceterorum ardentium usus ad & quomodo proficit defunctis; Vide verb. *Supplicia* num. 10.
INTRUSUS in Beneficium; Vide verb. *Beneficium* art. 7. num. 19. & art. 10. num. 116.

INVIDIA.

Invidia quid sit? quale peccatum? ejusque gravitas ex quo deducenda. Vide verb. *Invidia* num. 1. ad 3.
 Invidis quinque habet filias, quae assignantur, *ibid.* num. 6.
 Invidia est pars continus Invidi, *ibid.* num. 7.
 Assignantur, & explicantur tres aliae tristitia affectiones Invidiam consimiles, *ibid.* num. 8. ad 11.
 Sed quoad emulacionem secundum Invidiam effectum; Vide, *ibid.* in nov. add. lit. a.
 Invidus propria, & rigore quis sit, & unde dictus, *ib.* n. 12.
JOB PROPHETA; Vide add. *noviss.* art. 1.
JOCULATORES sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamia* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 6. num. 18. *vers.* Ollam.

I R A.

Ira quid sit? An, & quotupliciter possit esse appetitus inordinatus *naturalis*? & sit tempus quale sit peccatum; Vide verb. *Ira* num. 1. ad 8.
 In filia sex enumerantur, & explicantur, *ibid.* n. 9. *vers.* Corrigitur *Aut.* num. 14. *ibid.* in nov. add. *sub* list. a.

IRREGULARITAS

Quod ea, quae concernunt ejus esse, & divisionem,

Irregularitas quid, & quotuplex sit assignatur, & explicatur; Vide *Irregularitas* art. 1. num. 1. ad 4.
 Irregularitatis alia est ex delicto, & alia ex defectu; & quomodo contrahatur, *ibid.* num. 5. & 7.
 Ad irregularitatem incurrendam quid requiratur, *ibid.* num. 8. & 10.
 Irregularitas ex delicto est multiplex, & enumerantur casus, in quibus incurritur, *ibid.* num. 11.
 Irregularitates ex defectu sunt multae, & assignantur, *ib.* n. 12.
 Adversus varii speciales casus de Irregularitate & Steris Congr. resoluti, *ibid.* num. 13.
 An possit Judex poena Irregularitatis poenae reum delicti, cui s. jure non est adhaerere Irregularitatis, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.
 Propter dubium in casu Homicidii incursit Irregularitatis quilibet transiit se pro Irregulari genere, *ibid.* in nov. add. num. 4. & 5.
 In casu homicidii non aliter incurritur Irregularitas, quam si ipsum homicidium certum sit, dubiumque solummodo sit de persona committente, *ibid.* in nov. add. n. 6. & 7.
 Dividitur Irregularitas in totalem, & partialem, *ibid.* in nov. add. num. 8.
 Item in eam, quae oritur ex delicto, & eam, quae ex defectu, *ibid.* in nov. add. num. 9. ad 10.
 Corrigitur *Aut.* in hoc art. in nov. add. num. 13. & *segg.* Vide verb. *Bellum*.

IRREGULARITAS quoad ejus effectus.

Irregularitatis effectus sunt specialiter tres, assignantur, & explicantur; Vide verb. *Irregularitas* art. 1. per tot. Vide etiam in nov. add. num. 1. ad 3.

IRREGULARITAS quoad ejus dissolutionem, & dispensationem.

Irregularitas dissolvitur quatuor modis, & assignantur singulis; Vide verb. *Irregularitas* art. 1. num. 1. ad 4.
 Papa in quibus Irregularitatibus possit dispensare, *ib.* n. 5.
 Archiepiscopi, Episcopi, & Capitulum Sede vacante in quibus Irregularitatibus possint dispensare, vel non, *ibid.* num. 6. ad 13.
 Praelati inferiores Episcopis, ac etiam Cardinales an, & in quibus Irregularitatibus possint dispensare, *ib.* n. 14. 25. & 16.
 Praelati Regulares an possint cum suis subditis dispensare, *ibid.* num. 17. ad 20. & verb. *Abstentia* art. 1. num. 59. & verb. *Praelati Regulares* num. 14.

Reprehenditur *Aut.* num. 17. *ib.* in nov. add. n. 1. ad 3.
 Datur formula, quae possit intervenire pro dispensando in Irregularitate, *ibid.* num. 22.
IRRITATIO voti; Vide verb. *Votum* art. 3. num. 20.
ISTHMUS quid; Vide verb. *Mundus* num. 17.
ITEK, an, & quando excuset a jejunio; Vide verb. *Jejunium* art. 8. num. 27.
ITEK species servitutis quid sit; Vide verb. *Servitus* n. 14.

J U B I L E U M

Quod ea, quae concernunt ejus ethymologiam, naturam, & divisionem.

Jubilaei ethymologia indicatur; & unde sic dictum; Vide verb. *Jubilaeum* art. 1. num. 1. & 2.
 Annus Jubilaei quid sit; & cur dicatur *Annus Sanctus*, *ibid.* num. 3. & 4.
 Jubilaeum triplex assignatur; & taliter sumptum quid sit, *ibid.* num. 5. & 6.
 Jubilaeum Romanum quando incipit, & quo primo institutum, intra quod temporis recurrit; Vide verb. *Annus Sanctus*.
 Durante anno Sancto quales Indulgentiae suspenduntur, vel non, *ibid.* num. 8. ad 16.
 Reprehenditur *Aut.* num. 14. *ibid.* in nov. add. *sub* list. A.
 Anno Sancto quales facultates absolvendi suspenduntur, vel non, *ibid.* num. 17. ad 21.
 Suspendit Indulgentiarum, & facultatem in Anno Sancto quando incipit, & desinat, *ibid.* num. 22.
 Ad lucrandum Jubilaeum Anni Sancti quid requiratur, *ibid.* num. 23.
 Jubilaeum Anni Sancti quoties lucrari possit, *ibid.* num. 24.
 Jubilaeum a Papa concedi solitum post expletum Anno Sanctum Provinciae extra Italiam, quid continet, & a quibus lucrari possit, *ibid.* num. 25. & 27.
 Bullae Jubilaei quomodo interpretandae, *ibid.* num. 28.
 Afferunt tanquam Notificatio pro Jubilaeo Anni Sancti concessio a Clemente V. & pro alio concessio ab Innocentio XII, *ibid.* num. 29. & 30.
 Sed vide etiam, quae circa Jubilaeum adnotantur, & declarantur, *ibid.* in *Append. post* num. 12. ad fin.

JUBILEUM quoad ea, quae concernant Confessionem Jubilarem

In Jubilaeis extraordinariis conceditur facultas eligendi Confessionarium, Vide verb. *Jubilaeum* art. 1. num. 1.
 Regularis an possint tali facultate gaudere, *ibid.* num. 2. & 4.
 Confessionaria eligenda a quo approbatus esse debeat, *ibid.* num. 5. & 6. & 7.
 Moniales tempore Jubilaei qualiam Confessionarium eligere possint, *ibid.* num. 8. ad 12.
 Confessionarius approbatus pro solia virgine non potest eligi a mulieribus; neque eligi potest Confessionarius complex peccatis, nec excommunicatus suspendus, & irregularis extra causam necessitatis, *ibid.* num. 13. 24. & 25.
 Confessionarii vi Jubilaei alicui concedi solet quadruplex facultas quae assignatur, *ibid.* num. 16.
 Confessionarii jubilaria a quibus peccatis, & censuris quovis reservatis absolvere possint, *ibid.* num. 17. ad 24.
 Idem Jubilaeum ad duas habundomades concessum an possit hic obtineri *ibid.* num. 25. & 26.
 Quid si aliquis tempore Jubilaei inculpabiliter omiserit in confessionem peccatum reservatum, vel invincibiliter defectu *Dilecti* sui *Propositi* sit invalidus absolutus, *ibid.* n. 27. & 28.
 Per Confessionem Sacriligum malitiosus nullum so tolli possit reservatio; *ibid.* num. 29.
 Quid si aliquis absolvatur animo adimpleendi omnia, & postea non adimplat, *ibid.* num. 30. & 31.
 Confessionaria ex justa causa differens absolutionem pontificanti an, & a quibus peccatis reservata possit ipsam absolvere transacto Jubilaeo, *ibid.* num. 32. & 33.
 Confessionarii Jubilaria ratione facultatis sibi concessae qualia vota vel promissiones possint commutare, vel non, *ibid.* num. 34. ad 49.
 Vota a Confessionario jubilaria commutata non reviviscunt, etiam si

atiam non possunt deinde opera laudanda pro Jubilæo lucrando, *ibid.* *num.* 10.

Votum commutatio an obtineri possit post tempus Jubilæi, *ibid.* *num.* 11. *§.* 1.

Confessio Jubilæi, an, & in qua alia possit opera præscripta commutari, *ibid.* *num.* 12. *ad* 57.

Ad legitimam operum commutationem quale impedimentum sufficit, *ibid.* *num.* 13. *§.* 59.

Quadruplex assignata facultas Confessario Jubilari concessa an exerceri debeat intra, vel extra Sacramentum Confessionis, *ibid.* *num.* 60. *ad* 69.

JUBILEUM, quod est, quæ concernunt opera præscripta, tempus, & locum pro ipso lucrando.

Opera præscripta pro Jubilæo lucrando septem assignantur, quæ ab Ordinariis augeri nequeant; Vide verb. *Jubilæum* *art.* 3. *num.* 1. *§.* 1.

Nam tenetur absoluta interesse Processioni, & qui interest, non tenetur visitare Ecclesiam, *ibid.* *num.* 3. 4. *§.* 5. Visitatio Ecclesiarum est necessaria faciendæ, & quomodo, *ibid.* *num.* 6. *ad* 16.

Oratio requisita pro Jubilæo lucrando quomodo, & in quo loco fieri debeat, *ibid.* *num.* 17. *ad* 20.

Confessio actualis pro lucrando Jubilæo an sit necessaria, & an, & quando sufficit contritio, vel Confessio Sacrilæga, *ibid.* *num.* 18. *ad* 25.

Communio actualis est necessaria pro lucrando Jubilæo, & an sufficit communio antea facta, vel Communio Sacrilæga, *ibid.* *num.* 19. *ad* 27. *§.* 18.

An dicta Communio requiratur in pueris, & an possit pro ipsa commutari in aliud opus plium; Vide *art. ult.* *num.* 57. Jejunium pro Jubilæo lucrando quibus diebus præscribi solet? Quomodo observari debeat, & in qua alia opera possit commutari, *ibid.* *num.* 30. *ad* 38.

Ad eleemosynam dandam pro Jubilæo lucrando qui tenentur, & assignatur præstare servanda pro Religiosis in elemosyna largienda in casu &c. *ibid.* *num.* 39. 40.

Elemosyna quantalate debeat, & an possit per alium dari, *ibid.* *num.* 41. *§.* 42.

Nomine Pauperum, quibus danda est elemosyna, quomodo intelligatur, *ibid.* *num.* 43.

Opera præscripta an omnia debeat adimpleri intra annu, & eadem hebdomadam, nec ne, *ibid.* *num.* 44.

Confessio, & Communio anticipatio aliquorum dierum an sufficiat pro Jubilæo lucrando, *ibid.* *num.* 45.

Lucraturus Jubilæum sufficit si sit in statu gratiæ quando ponit ultimum opus, *ibid.* *num.* 46.

Jubilæum ad duas hebdomadas concessum an possit hic obtineri, *ibid.* *num.* 47.

Opera præscripta quomodo adimplenda, *ibid.* *num.* 48. Jubilæum ad duas hebdomadas concessum quot dies comprehendat, & quid circa tempus promulgandi, inchoandi, & perficiendi Jubilæum possint Episcopi, vel Pastori determinare, vel non, *ibid.* *num.* 49. *ad* 55.

Opera præscripta pro Jubilæo lucrando an impleri possint partim in uno, & partim in alio loco, & an replicando opera præscripta possit in diversis locis iterum Jubilæum lucrari, *ibid.* *num.* 56. *ad* 62.

Alia ad rem; Vide verb. *Indulgentiæ*.

JUDEUS; Vide verb. *Hebræus*.

Judicia proposita quæ sit; Vide verb. *Propositiones deæmonæ* *num.* 19.

JUDAS ISGARIOTES; Vid. *add.* *num.* *Aulæ*.

Judæa una dicta, quid sit, & quid requiratur ut sit legitima; Vide verb. *Judæa* *num.* 1. 2. *§.* 3.

Judæa loci, in quo commissum est delictum, habet jurisdictionem, quævis Reus non sit subditus ipsius jurisdictioni, *ibid.* *num.* 4.

Judex alius est ordinarius, & alius delegatus; & uterque describitur, *ibid.* *num.* 5. *§.* 6.

De Judice delegato; Vide verb. *Delegatus*, *Delegatus*.

Judex alius dicitur a quo, & alius ad quem, & quia sit uterque, *ibid.* *num.* 1. *§.* 9. & verb. *Appellatus*.

Judex alius dicitur *Dei iudex*, alius *Dei iudex*, alius *Contrarius*, & alius *Rei*, *ibid.* *num.* 10. *§.* 21. & verb. *Forum* *num.* 11.

Judex alius est Ecclesiasticus, & alius Laicus; & quæ sit uterque, *ibid.* *num.* 12.

Judex Laicus an possit cognoscere causas Ecclesiasticas, vel Clericorum, *ibid.* *num.* 13. *ad* 19.

Orta questione de competentia Fori inter Judicem Laicum, & Ecclesiasticum, debet cognoscere Ecclesiasticus, *ibid.* *num.* 20.

Judex Laicus an possit supplere negligentiam Judicis Ecclesiastici, & contra, *ibid.* *num.* 21. *§.* 23.

Judex, an, & quando possit esse talis in propria causa, *ibid.* *num.* 22. *ad* 28.

Judex debita scientia carens, & male judicans, aut errores committens ad quid tenetur, *ibid.* *num.* 23. 24. *§.* 31.

Quid si Judex differat sine justa causa expeditionem causarum, *ibid.* *num.* 25.

Judex an possit muneri accipere, eorumque jam receptorem dominium habere, *ibid.* *num.* 26. *ad* 41.

Judex sive Ecclesiasticus, sive Laicus, an, & quando possit aliquid accipere sportularum nomine; & quid nomina sportularum intelligatur, *ibid.* *num.* 27. *ad* 46.

An, & quando licet Judici, ob munus acceptum, possit ponere causæ, *ibid.* *num.* 28. *§.* 47.

Judex an possit esse talis in causa, in qua sit Advocatus, & contra, *ibid.* *num.* 29. *§.* 51.

Judex non potest judicare secundum sententiam probabilem, relicta probabilior, *ibid.* *num.* 30. *§.* in *ver.* *add.* *num.* 9.

Quid quando rationes utriusque partis sunt æque probabiles, *ibid.* *num.* 31. *§.* 55.

Judex regulariter loquendo judicare debet secundum allegata, & approbata, *ibid.* *num.* 32.

An autem Judex debeat judicare secundum allegata, & approbata contra probam certam scientiam; trahunt opinioniones, & asserunt, *ibid.* *num.* 33. *ad* 62.

Judex licet habeat certam scientiam privam contra Reum, si juridice probatus sit innocens, non potest licite ipsum condemnare, *ibid.* *num.* 64.

Judex an possit a Rea criminaliter inquisita exigere juramentum, *ibid.* *num.* 65. & verb. *Juramentum* *art.* 1. *num.* 56. & verb. *Reus* *num.* 66.

An Judex supplere valeat, quæ omitti a Patribus sunt, *ibid.* *in* *ver.* *add.* *num.* 1. *§.* 5.

Judex an sequi tenetur sententiam æquioram, *ibid.* *in* *ver.* *add.* *num.* 6. *ad* 8.

Quid facere debeat Judex, si causa ei videatur utriusque æque probabilis, *ibid.* *in* *ver.* *add.* *num.* 10. *§.* 12.

De Judicibus Synodaliibus, *ibid.* *in* *add.* *Aulæ* *num.* 66. *ad* 68.

JUDICIUM.

Judicium quid sit, & ad eum constituendum quid requiratur; Vide verb. *Judicium* *num.* 1. *ad* 6. & *in* *ver.* *add.* *num.* 1. *§.* 2.

Quatuor in omni judicio consideranda sunt, quæ explicantur, *ibid.* *in* *ver.* *add.* *num.* 2. *§.* 199.

Unde initium sumat judicium, & de effecta litis contestationis, *ibid.* *in* *ver.* *add.* *num.* 4. *ad* 14.

De iis, quæ concernunt Judicem, Actorem, Reum, Testem, Advocatum, Procuratorem &c. Vide verb. *Actor*, *Reus*, *Testis*, *Advocatus*, *Procurator* &c. & quoad Judicem explicata diserte, Vide *in* *ver.* *add.* *num.* 15. *ad* 30.

Quod vero ad Litigantium personam; Vide *ibid.* *in* *ver.* *add.* *num.* 27. *ad* 32.

Judicium dividitur a causa efficiente in Ecclesiasticum, & Seculare, & quid sit utrumque, *ibid.* *num.* 3.

Dividitur a causa finali in Civile, Criminale, & Mixtum; & quodlibet ex istis quid sit, *ibid.* *num.* 9.

Dividitur a causa materiali in Petitorium, & Possessionem, & quid sit utrumque, *ibid.* *num.* 10.

Dividitur a causa formali in Ordinarium, & Summarium, utrumque explicatur, *ibid.* *num.* 11.

In Judicio, seu Processu Summario, quæ solemnitates omitti possint, vel non, *ibid.* *num.* 12. 23. *§.* 14.

Judicium Summarium in quibus causis institui solet, & quæ sint assignatur, *ibid.* *num.* 15. *ad* 18.

Causæ trahendæ in Judicio Summario, an dandi possint in judicio ordinario, & solemniter, & quid, si Judicium Summarium reddatur Ordinatum, *ibid.* *num.* 19. *ad* 20.

Sententia prius non servatis solemnitatibus tam in Judicio Summario, quam Ordinario, an sit valida, *ibid.* *num.* 21. *§.* 22.

Judicium an exerceri possit diebus Festis. *ibid.* *num.* 3.
 Furterum tres species assignantur, & explicatur, *ibid.* *num.* 4. *ad* 39.
 Prohibitio exerceendi Judicium diebus Festis extenditur ad omnes Judiciali partes, quæ assignantur, *ibid.* *num.* 48. *ad* 31.
 Judicium de consensu partium quibus Festis possit exerceri, vel non, *ibid.* *num.* 5. *31. &* 34.
 Omnibus Festis exerceri potest Judicium ratione pietatis, vel necessitatis, expediti possunt, assignantur, *ibid.* *num.* 35. 36. *&* 37.
 In causis Summaris, seu de pigno tradendis potest exerceri Judicium tempore Feriarum Rusticarum, & secus extra casum necessitatis, vel pietatis, *ibid.* *num.* 38. *&* 39.
 Quædam consideranda proponuntur in judicio quoad querelam causarum, *ibid.* *in* *nov.* *add.* *num.* 53. *&* *segg.*

JUDICIUM temerarium, Suspicio, & Dubitatio.

Judicium, Suspicio, & Dubitatio inter se differunt; Vide, verb. *Judicium temer.* *num.* 1.
 Dubitatio, & Suspicio quidditas assignatur, *ibid.* *num.* 2. *&* 3.
 Suspicio alia est levis, alia gravis, alia violenta, & quæ sit, *ibid.* *num.* 4.
 Judicium aliud est prudens, aliud imprudens; & quæ sit utrumque, *ibid.* *num.* 5. *&* 6.
 Dubitatio, & Suspicio alia est prudens, & alia imprudens, & utraque explicatur, *ibid.* *num.* 7.
 Assignantur Indices sufficientes, vel insufficientes ad judicandum, suspicandum, vel dubitandum de viro, vel crimine alterius, *ibid.* *num.* 8.
 Judicare, suspicari, vel dubitare de alterius vicio an sit peccatum, *ibid.* *num.* 9. *&* 30.
 Judicium temerarium de alterius crimine an sit peccatum mortale. Et assignatur conditiones requiritæ ad hoc, ut sit mortale, *ibid.* *num.* 11. *&* 12.
 Temere suspicari, vel dubitare de alterius crimine, an, & quæ sit peccatum, *ibid.* *num.* 12. *ad* 16. Vide *not.* *nov.* *ibid.* *ad* *num.* 16.

JURAMENTUM

Quod est, quæ concernunt ejus esse, dissolutionem, & modum licitum, seu illicitum jurandi.

Juramentum quid sit; Vide verb. *Juramentum* *art.* 1. *num.* 1. *&* *in* *nov.* *add.* *num.* 1.
 Juramentum dividitur in assertorium, & promissorium, & quid sit utrumque, *ibid.* *num.* 2. *&* 4. *&* *in* *nov.* *add.* *num.* 3. *&* *segg.*
 Juramentum tan assertorium, quem promissorium dividitur in simplex, & solenne, & quæ sit utrumque, *ibid.* *num.* 5.
 Juramentum rursus dividitur in contestativum, cæcatoriolum, & comminatorium, & singulari explicatur, *ibid.* *num.* 6.
 Juramentum potest fieri quatuor modis, & assignantur, *ibid.* *num.* 7.
 Ad Juramentum, ut sit licitum, tres conditiones requiruntur, nempe Veritas, Judicium, & Justitia; & quid si tales conditiones deficiant, *ibid.* *num.* 8. *ad* 31.
 Reprehenditur *Aufser*, *num.* 12. *ibid.* *in* *nov.* *add.* *sub* *lit. A.*
 Juramentum pro restrictione non pæne mentali an sit licitum, *ibid.* *num.* 12.
 Restrictio mentalis est duplex, & assignantur, *ibid.* *num.* 14.
 Variæ licite restrictiones in aliquibus casibus assignantur; & ad rem efficitur notabile exemplum cum suis licite restrictione, *ibid.* *num.* 15. *ad* 30.
 Reprehenditur *Aufser*, & consueque traduntur regulæ circa restrictionem, & argumenta afferuntur adversus laxas opiniones, *ibid.* *in* *nov.* *add.* *sub* *lit. A.* Vide verb. *Acusatus* *in* *nov.* *add.*
 Quomodo excusentur Mercatores jurantes mercem sibi periculis committere, licet hoc verum non sit, *ibid.* *num.* 17.
 Reus est, & quando tenetur, vel non, fateri veritatem Judici ipsi interroganti sub juramento, *ibid.* *num.* 18. *ad* 15.

Amphibologia, seu equivocantes, & restrictiones purmentales sunt illicitæ *ibid.* *num.* 16.
 In laxa sententia animadversum, *ibid.* *in* *not.* *nov.* *ad* *num.* 16.
 Jurare hoc animo jurandi an liceat; Et quæ sit peccatum, *ibid.* *num.* 17. *ad* 31.
 Corrigitur *Aufser*, *num.* 30. *ib.* *in* *nov.* *add.* *sub* *lit. A.*
 Jurare cum animo jurandi, & promittendi, sed non implendi ad peccatum mortale, *ib.* *num.* 31.
 Consecuturo retento jurandi hoc causa quæ sit peccatum, *ib.* *num.* 34. *&* 35.
 Assignantur aliquæ formulæ tam veri, quam non veri Juramenti, *ib.* *num.* 36. *ad* 47.
 Ad licite jurandum requiritur certitudo veritatis tam ex parte rei jurate, tum ex parte personæ jurantis. Et quando talis certitudo habeatur, *ib.* *num.* 48. 49. 50.
 Veritas Juramenti est triplex, & assignatur, *ib.* *num.* 51. An, quando, & quibus liceat Juramentum exigere, *ib.* *num.* 52. *ad* 56.

Quod est, quæ concernunt Juramentum Judiciale,

Juramentum judiciale prout respicit partes litigantes dividitur in juramentum Calumnie, & de veritate dicendi; Vide verb. *Juramentum* *art.* 1. *num.* 1.
 De variis Juramentis in judicio receptis, *ib.* *in* *nov.* *add.* *ad* *art.* 1. *num.* 2. *&* *segg.*
 Juramentum Calumnie quid sit? & cur tale dicatur, *ibidem* *num.* 1. *&* 3.
 Calumnia quid sit, tum in causis civilibus, tum in criminalibus, *ib.* *num.* 4.
 Juramentum Calumnie præstari debet super quinquæ capitibus, quæ assignantur, *ibidem* *num.* 5. *&* 6.
 Juramentum Calumnie quid sit? & quæ ejus differentia a Juramento Calumnie, *ib.* *num.* 7. *&* 8.
 Juramentum de veritate dicendi quid sit? & in quo differat, ac conveniat a Juramento Calumnie, *ibid.* *num.* 9. 10. *&* 11.
 Juramentum judiciale prout respicit decissionem causarum dividitur in juramentum *decissionum* *litis*, & in Juramentum *in* *litem*. Et quid sit utrumque, *ibid.* *num.* 12. *&* 13.
 Juramentum decissionum *litis* triplex est; assignatur, & explicatur, *ib.* *num.* 14. *ad* 17.
 Juramentum in *litem* est quoque triplex, & assignatur, ac explicatur, *ib.* *num.* 15. *ad* 21.
 Ad Juramentum *litis* decissionum, ejusque declarationem quid requiratur, *ibid.* *num.* 22.
 Ad Juramentum *litis* decissionum tum Judiciale, tum voluntarium, tum necessarium, quid requiratur, *ibid.* *num.* 23. 24. *&* 25.
 Juramentum necessarium, seu, suppletorium an sit deferendum potius Reo, quam Accusato, *ibid.* *num.* 26. *ad* 30.
 De juramento suppletorio plura Vide *ibid.* *in* *nov.* *add.* *num.* 1. *ad* 18.
 Prædicta tria Juramenta an, & quando possint libere reucri, Et justæ causæ excusandi assignantur, *ib.* *num.* 27. *ad* 36.
 Pueri an sint admittendi, aut cogendi ad Jurandum in judicio, *ibid.* *num.* 37. *&* 38.
 Assignantur qui repellendi, aut admittendi sint ad Jurandum, *ib.* *num.* 39. *ad* 44.
 Quid sit Juramentum Purgatorium, cui, & quando deferatur, & in quibus differat a Juramento de veritate dicendi; Vide *ib.* *in* *nov.* *add.* *num.* 39. *&* *segg.*

JURAMENTUM promissorium quod est, quæ concernunt ejus interpretationem, obligationem, irritationem, dispensationem, & relaxationem, seu remissionem.

Juramentum in dubio est strictè interpretandum; Vide verb. *Juramentum* *art.* 3. *num.* 1.
 Juramentum bonæ fidei, & sine dolo generaliter præsumitur, quomodo interpretandum, *ib.* *num.* 2. *&* 3.
 Juramentum præsumitur circa metatalem jure quomodo interpretandum. *ibid.* *num.* 4.
 In omni Juramento promissorio quævis absolute factio, quædam tacite subintelliguntur conditiones, quæ assignantur, *ibid.* *num.* 5. *ad* 10.

Juramentum servandi statuta edita alicujus Ecclesie, Capituli, Collegii, Communitatis, Civitatis, Provinciae, seu Regni quomodo interpretandum, *ib. num. 11. ad 14.*
 Juramentum promissorium debite factum circa materiam honestam, vel inhonestam, an obliget, vel non, *ib. num. 15. et 16.*
 Juramentum soli Deo factum de opere minus perfecto, vel de re indifferente; & factum homini, aut Ecclesie, vel alicui Communitati de re honesta, & iusta, an obliget, & an possit solo jurantis arbitrio commutari, *ibid. num. 17. 18. et 19.*
 Juramentum promissorium gravi, & injuncto metu extortum an obliget, *ib. num. 20.*
 Obligatio juramenti an, & quando transeat ad heredes, vel successores, *ibid. num. 21. et 22. et in nov. add. num. 23. et 24.*
 Juramenta quocumque modo facta, & a quo irritanda, seu annullanda, *ib. num. 25. ad 34.*
 Relaxata Juramenta sive directi, sive indirecti ad quos spectat, *ib. num. 35.*
 Quatenus juramentum actibus invalidis adjectum vigorem in praxi habeat, *ibid. in nov. add. num. 2. ad 22.*
 An ex tali juramento hodie detur exco, *ibid. in nov. add. num. 23. et 24.*
 Alia ad rem; Vide verb. *Patam.*

JURISDICTIONO.

Jurisdictio unde dicta; & quid sit. Vide verb. *Jurisdic. num. 1. et 2.*
 Jurisdictio dividitur primo in Ecclesiasticam, & Civilem, & quae sit utraque, *ib. num. 3.*
 Dividitur secundo in voluntariam, & contentiosam; & quae sit utraque, *ibid. num. 4.*
 A signatur differentia inter Jurisdictionem voluntariam, & contentiosam, *ib. num. 5.*
 De quibus etiam Vide *ibid. in nov. add. num. 10. et 11. et 12.*
 Dividitur tertio in ordinariam, & delegatam; & quae sit utraque, *ibid. num. 6.*
 Duobus modis Jurisdictio dici potest Ordinaria, quae sequitur, *ibid. in nov. add. num. 1. ad 9.*
 Jurisdictio Ordinaria activa non inferitur ex privilegio exemptionis; contra vero, quae minime in Praetoriam inferiorem importat ordinariam activam jurisdictionem in Clerum & Populum; Vide *ibid. in add. Auth. n. 42. ad 45. et c. 48.*
 De Jurisdictione Episcoporum in Ecclesia Parochialibus in laicos, & in omnes Ecclesiae suae Diocesis; itemque de Jurisdictione Graecorum Praetorum in populum Latini Ritus in Italia; Vide *ibid. in add. Auth. num. 46. 47. et 49.*
 Dicitur quarto in Imperium, & simplicem jurisdictionem. Quid sit Imperium, & Officium nobile. Quid sit simplex Jurisdictio, & Officium mercenarium, *ib. num. 7.*
 Imperium dividitur in merum, & mixtum, & quod sit utrumque. Imperium merum aliis aliunde appellatur *Jurisdic. alta*, seu summe Imperium mixtum *Jurisdic. bassa*, seu *inferior*, *ib. num. 8.*
 Imperium merum juxta jura civile quomodo distinguitur; Et an detur de jure Canonico, *ib. n. 20. et 21.*
 Jurisdictio ordinaria tribus modis acquiri potest, & assignatur, ac enumerantur illi, qui praedictis modis habent talem Jurisdictionem; *ib. num. 11. ad 14.*
 Vicarius Generalis Episcopi, & Capitularis Sede vacante an habeat Jurisdictionem ordinariam, *ib. n. 15. ad 18.*
 Jurisdictio tam ordinaria, quam delegata an extinguatur in judicante per mortem concedente, *ib. num. 19. 20. et 21.*
 Apostolice omnes immediate a Christo acceperunt suam Jurisdictionem; Episcopi vero eam habent mediata Papa, *ib. num. 22. et 23.*
 Confessarii Regulares Ordinum Mendicantium ex quo, & quomodo habeant Jurisdictionem, *ibid. num. 24. et verb. Approbat. art. 1. num. 42.*
 Jurisdictio necessaria requiritur lo Confessario; & an, & quando possit simplex Sacerdos sine Jurisdictione Confessionis excipere, & peccata absolvere, *ibid. num. 25. ad 29. et verb. Confessarius art. 1.*
 Corrigitur *Author num. 29. ibid. in nov. add. sub lit. A.*
 Error communis sive cum titulo colorato, sive non, an det Jurisdictionem ad valide absolvendum, *ib. num. 30. 31. Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.*

et 32. et verb. Confessarius art. 1. num. 26. ad 48.
 Jurisdictio Confessarii non est idem, ac ejusdem approbatio, *ibid. num. 33.*
 Jurisdictio Sacerdotis an sit juris Ecclesiastica, vel Divina, & in quo sensu Ecclesia det Jurisdictionem Sacerdoti absolventi ex opinione probabili, *ib. num. 34.*
 Jurisdictio Confessarii distingui potest in directam, & in indirectam, & quae sit utraque, *ib. num. 35.*
 Jurisdictio in penitentem sequitur acquiri sola consuetudine, *ib. num. 36.*
 Alia de Jurisdictione, & facultate Confessarii quoad absolutionem; Vide verb. *Absolutio.*
 Jurisdictio gravi metu, vi, seu fraude obteata an sit nulla, *ib. num. 37. et 39.*
 Jurisdictionis contentiosa, aut voluntaria actus diebus Festis ac fiat validi, *ib. num. 40. et 41.*
 Alia vide hoc tom. 8. in Appendic. Decret. in *Pragm. Jurisdictionis*. Territana, seu Rossana. *Jurisdictionis*, Alia Pragen. *Jurisdictionis*, Janucae. *Jurisdictionis*, Alia Janucae. *Jurisdictionis*. Aquilana *Jurisdictionis*. Melvitana *Jurisdictionis*. Valven. seu Sulmonae. Phazanoen. *Jurisdictionis*. Elven. *Jurisdictionis*. Faiginaten. *Jurisdictionis*. Alia Fulginaten. *Jurisdictionis*. Alia Fulginaten. *Jurisdictionis*. Papien.

JUS, JUSTITIA.

Juris vocabulum unde derivetur; Vide verb. *Jus, Justitia. num. 1. et 2.*
 Jus pro Lege acceptum, prout ad praesens attinet, dividitur in Naturalem, & Positivum, & quid sit utrumque, *ibid. n. 3. et 4. et 5.*
 Jus positivum dividitur in Divinum, & humanum; & utrumque explicatur, *ibid. num. 6.*
 Jus positivum Divinum subdividitur in Vetus, & novum, & quid sit utrumque, *ibid. num. 7.*
 Jus positivum humanum subdividitur in jus Gentium, Civile, & Canonico, *ib. num. 8.*
 Jus Gentium quid, & quomplex sit, assignatur, & applicatur, *ib. num. 9. et 10.*
 Jus Civile quid sit, ejusque divisione assignatur, & per singulas partes explicatur, *ibid. num. 11. ad 14.*
 Jus Canonico unde derivetur, quid sit, & quibus nominibus appellatur, *ib. num. 15. ad 18.*
 Jus Canonico dividitur in scriptum, & non scriptum; & utrumque explicatur, *ibid. num. 19. 20. et 21.*
 Jus Canonico rursus dividitur in Commune, & Speciale; & quid sit utrumque, *ib. num. 22.*
 Corpus juris Canonici dividitur in sex partes, quae assignantur, & locutetur explicatur, *ib. num. 23. ad 31.*
 Vide *ver. nec. ad num. 25.*
 Corpori juris Canonici reperitur adjectus in aliquibus Exemplaribus liber septimus Decretalium; & quid ex ipso, *ib. num. 32. et 33.*
 Extra Corpus juris extant alii Libri Studiosae Canonicae habentes, quae assignantur, *ib. num. 34.*
 Canones, & Leges, an, & quando mixtum allegari possint in utroque Foro, *ib. num. 35. et 36.*
 In contrarietate juris Civilis, & Canonici, quae sit statuendum, *ibid. num. 37. et 38.*
 Adducuntur plures correctiones juris Civilis factae a jure Canonico, *ib. num. 39.*
 In qua materia standum sit dispositioni juris Canonici, *ibid. num. 40. et 41.*
 Jura joribus quomodo concordanda, & quid in manifesta juralium contrarietate conciliationem non admittente, *ibid. num. 42. et 43.*
 Jus prout est obiectum Justitiae quid sit, ejusque divisio assignatur, & explicatur, *ib. num. 44. ad 47.*
 Adlo ut sit definitur ejusque assignatur divisio, *ib. n. 48.*
 Adversus jus dicendum non praescribitur, *ib. in add. Auth. num. 51.*
 Nec adversus jus Ecclesiasticum in his quae praecipua sunt universalia Ecclesiae, *ibid. in add. Auth. num. 52. Vide verb. Lex in nov. add.*
 Justitia quid sit, ejusque divisio, subdivisio, ac differentiae assignantur, & explicatur, *ib. num. 49. ad 54.*
 Quaevis justitia, si violatur, inducat obligationem restitutionis, *ibid. num. 55.*

Inter Deum, & Hominem; Patrem, & Filium; Dominum, & Servum; Maritum, & Uxorem qualis iustitia intercedat, *ibid.* num. 54. 55. & 56.
Iustitia premiaria, & premiaria an reducat ad distributivam, & commutativam, *ibid.* num. 57.

JUSPATRONATUS

Quoad ea, quae concernunt ejus naturam, divisionem, & acquisitionem.

Juspatronatus quid sit, ejusque nomen, ac nomen Patroni varie accipitur; Vide verb. *Juspatronatus* art. 1. n. 1. & 2. Reale Juspatronatus, de quo Auctor num. 1. dividitur in Regium, feudale, & privatum, quorum definitio datur, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 4.

Enarriatur ea, quae habet principium juspatronatus Regium, *ibid.* in nov. add. num. 5. & 7.
Non omnes effectus juspatronatus Regii tribui queant juspatronatus feudali, & quare, *ibid.* in nov. add. num. 8. & segg.

Quando vere juspatronatus privatum sit reale, *ibid.* in nov. add. num. 14. & 15.

Juspatronatus dividitur primo in Hereditarium, Conciliatum, & Mixtum; & quodlibet assignatur, & explicatur, ac ut tale probatur, *ibid.* num. 3. ad 9.

Dividitur secundo in Activum, & Passivum; & utrumque explicatur, *ibid.* num. 10.

Juspatronatus Activum subdividitur in Personale, & Reale, & quale sit utrumque, *ibid.* num. 11.

Dividitur tertio in Ecclesiasticum, Laicale, & Mixtum; & quodlibet explicatur, & ut tale probatur, *ibid.* n. 12. ad 18.
Juspatronatus de jure tribui modis acquiri potest, scilicet Fundatione, & Dotatione, & an quilibet fundandus ex diuturna modis sufficiat ad eum acquirendum, *ibid.* num. 19. ad 26.

Reprehenditur Auctor num. 22. *ibid.* in nov. add. n. 16. & segg.
Quomodo acquiratur juspatronatus, quando unus, & idem simul edificat, fundat, & dotat Ecclesiam; vel quando plures ad unam ex diuturna, vel ad plures simul, *ibid.* num. 27.

Rededicatione, & Redotatione quando acquiri possit juspatronatus jam constitutum, *ibid.* in nov. add. n. 19.

Juspatronatus praesentandi Praebitu in Ecclesia Collegiata, vel Regulari, quomodo acquiratur, *ibid.* num. 28. & 29.

Juspatronatus acquiri potest etiam ex *Præscriptio*, & quando, & quomodo illa duobus modis acquiri possit satis clare innuitur, ubi plura alia ad rem, *ibid.* num. 30 ad 41.

Quoad ea, quae concernunt ejus in alioa translationem, & ejusdem amissionem.

Juspatronatus primo transit per *successum hereditarium*; & assignatur heredes, ad quos transire potest; & quomodo; Vide verb. *Juspatronatus* art. 2. num. 1. ad 24.

Ad num. 9. Auctoritas, Vide *ibid.* in nov. add. num. 1. ubi discutitur, num qui ad inaequales Hereditaria partes vocantur aequaliter succedant in juspatronatus.

Ad num. 9. Auctoritas, Vide quae luculentè exposta habentur, *ibid.* in nov. add. num. 2. & segg. ubi differitur, cum conventiones, in quibus jus praesentandi per tuumque dividitur, opus habeat consensu Ordinarii, & ad firmitatem illarum requiritur consensus omnium Patronorum.

Secundo transit de uno in alium per *donationem*; & quomodo talis donatio fieri possit, & ejus consensus requiratur, *ibid.* num. 25. ad 28.

Donatio juspatronatus quando possit revocari, vel non, *ibid.* num. 29. ad 42.

Tertio transit de uno in alium per *permutationem*; & quomodo permutatio fieri possit, ac debet, *ibid.* num. 43. ad 50.

Quarto transitur de uno in plures per *venditionem*; Et talis venditio per singulas vel plures satis clare explicatur, *ibid.* num. 51. ad 70.

Assignatur variis modis, seu causis, quibus amittitur, & penitus ctingitur juspatronatus, *ibid.* num. 71. ad 83.

Quoad ea, quae concernunt ejus probationem.

Allegantur juspatronatus incumbere onus illud probandi. Et quomodo probari debeat in persona suspecta, vel non suspecta de usurpatione; & quae sint personae suspectae; Vide verb. *Juspatronatus* art. 3. num. 1. & 2.

Ad hoc, ut juspatronatus presumatur acquiritum ex usurpatione, quid probari debeat, *ibid.* num. 4. ad 8.
Juspatronatus usurpatio in quibus presumi possit, *ibid.* num. 9. ad 12.

Presumptio usurpationis juspatronatus quando cessat, *ibid.* num. 14. ad 22.

Sed ad hoc omnia, vide notata *ibid.* in nov. add. num. 1.

Assignantur personae privatae, & non suspectae de usurpatione juspatronatus; & quid requiratur ad eum probandum in praedictis personis, *ibid.* num. 23. ad 26.

Juspatronatus in personis potentibus quomodo probari debeat? Et an requiratur Scriptura authentica, & quae sit talis Scriptura, *ibidem* num. 26. ad 30.

Ad hoc ut Scriptura, & Instrumenta dicantur authentica quid requiratur *ibid.* num. 31. & 32.

Scriptura authentica ad probandum juspatronatus personae suspectae de usurpatione, quae censentur, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Præfationes per authentica Scriptura probande an, & quomodo esse debeant continuatae, *ibid.* num. 36. ad 40.

Juspatronatus in personis privatis non requirit tam plenam probationem, sicut in personis potentibus, *ibid.* num. 42.

Assignantur, & explicantur varii modi, quibus probetur juspatronatus in personis privatis, ubi plura alia scitu digna ad rem obiter afferuntur, *ibid.* num. 44. ad 51. Sed vide *ibid.* in nov. add. num. 2. & segg.

Quoad ea, quae concernunt Patronos, eorumque jura, & onera.

Patroni quoad propositum qui dicantur, & esse possint, vel non, Vide verb. *Juspatronatus* art. 4. num. 1. ad 14.

Quomodo fiat successio Patronorum in juspatronatus *hereditarius*, ac *gentilizio*, *ibid.* num. 15. ad 19.

Patroni an possint aliquid temporale exigere a praesentantibus, *ibid.* num. 20. ad 22.

Patroni Laici, & Ecclesiastici quot menses habeant ad praesentandum, & an tale tempus possit prorogari, & a quibus, *ibid.* num. 23. ad 24.

Patroni juspatronatus mixti quot menses ad praesentandum habere possint, *ibid.* num. 25. ad 28.

Tempus ad praesentandum quando Patroni currere incipiant, *ibid.* num. 29. ad 32.

Patronus Ecclesiasticus semel ac idoneum praesentavit, non potest pro illa vice alterum praesentare etiam cumulative, *ibid.* num. 34.

Patronus Laicus potest variare praesentandum secundum cumulative. An autem possit semel tantum, vel pluries variare, disponat Doctores. Et assignatur rationes, quare variare possit Patronus Laicus, & non Ecclesiasticus, *ibid.* num. 45. ad 58.

Inter varia jura, quae Patrono competunt, quatuor principales assignantur, *ibid.* num. 59.

Juri praesentandi, quod Patrono competit, an, & quando possint Papa, Legatus Pontificius, vel Ordinarius derogare, *ibid.* num. 60. ad 69.

Patronus an possit Laicum nominare, vel praesentare, *ibid.* num. 70. ad 73.

Quid si Patronus recessit praesentare, quem nominavit Fundator, *ibid.* num. 74.

Patronus an possit seipsum praesentare, aut a Procuratore a se deputato praesentari, & an possit acceptare Beneficium, *ibid.* num. 75. ad 78.

Patronus potest praesentare Filium, aut alium consanguineum, vel conjunctum, *ibid.* num. 79.

Quid si plures sint Patroni, *ibid.* num. 80.

Patronus sive Ecclesiasticus, sive Laicus, an, & ad quem Beneficia teneatur praesentare etiam ignorem. Et quid si indiguum praesentet, *ibid.* num. 81. ad 91.

Quid quando plures aequè digni praesentantur ab eodem Patrono Laico, vel Ecclesiastico, *ibid.* num. 92. & 93.

Quid quando plures inaequali dignitate, aut meritis simul

malis amico, vel a plurius Patronis presentatur, *ib. num. 94. ad 98.*

Quid quando Patroni litigant inter se super Juspatronatus, & litem non solvant intra tempus a jure statutum, & nullus ex ipsa est in notoria possessione presentandi, *ib. n. 99. 100. tot.*

Quid quando lit est inter Patronum, & Episcopum pugnantem pro Ecclesia libertate, vel inter Patronum, & presentem, aut inter ipsos presentatos, *ib. n. 100. ad 104.*

Jus honoris competens Patrono, in quo consistat, assignatur, & explicatur, *ib. num. 105. ad 108.*

Ratione juris defendendi praesentatis competens Patrono assignatur, & explicatur, *ib. num. 109. ad 113.*

Patrono competit jus alimentacionis in casu, quo vergat ad inopiam, & tale jus per singulas sui portae dilucidatur, *ib. num. 114. ad 122.*

Jus presentacionis, quod diversum est a jure nominacionis, melius diffinitum, & viceversa, Vide *ibid. in nov. add. num. 1. ad 11.*

Jura honorifica Patronorum, scilicet honor precum, Luctus Ecclesiastici, Sedes, & quidem sua ut propria, ac Sepulturae conservantur, & explicatur diverse, *ibid. in nov. add. num. 12. ad 16.*

Circa alimenta Patrono debitis, Vide *ib. in nov. add. n. 97. & verb. Alimenta in nov. add.*

Nam Patrono jus aliquod in bona Ecclesiae competere possit, Vide *ib. in nov. add. num. 18.*

Alia ad rem, & signatur quoad onera Patronorum, Vide verb. Ecclesia art. 3. *num. 63. & verb. Utensilia num. 8.*

K

KALENDAE unde dictae, & quid sint? Vide verb. *Kalendarium num. 19. ad 33.*

K A L E N D A R I U M.

Kalendarium unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Kalendarium num. 1. & 2.*

Dies unde dictus, quid, & quantuplex sit, *ibid. num. 3. & 4. & 5.*

Nox quid sit, *ibid. num. 6.*

Dies quomodo incipit, & sit in jure intelligendus, & accipiens, *ibid. num. 7. & 8.*

Hora unde dicta, & in quot, & quae minuta dividitur, *ibid. num. 9. & 10.*

Horae alia diei sunt, & alia noctis; alia aquales, & alia inaequales, & quomodo appellentur aquales, *ibid. n. 11. 12. & 13.*

Qui primus diem, noctemque in horas divisit, quo tempore huc partitio in usu esse incepit; & quo instrumentum factum fuerit? Et quales olim apud Romanos fuerit diei divisio, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Hebdomada dupliciter sumitur, & assignatur, *ib. n. 17.* Sabbathum quid significet, ejusque nomine quid Judaei intelligerent, Et singuli hebdomadae dies quomodo vocati apud Gentiles, & nunc vocentur ab Ecclesia Romana, *ib. num. 17. ad 21.*

Menstris unde dictus, quid & quateplex sit, assignatur, & explicatur, *ibid. num. 22. ad 28.*

Kalendar, Nomen, Idus unde dicatur, & quid sint, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

Assignatur duae regulae ad facilius praedicta percipiendo, & ut cognoscatur quot dies continet quilibet mensis, *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Mensium quorumcumque nomina assignantur, & explicantur *ib. num. 35. 36. & 37.*

Annus unde dictus, quid sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur, *ib. num. 38. ad 42.*

Apud varias nationes varia annotatae laetitia assignantur, *ib. num. 43. 44. & 45.*

Anni initium quomodo calculatur in curiis, Tribunalibus, &c. Vide verb. *Anni num. 10.*

Annus Solaris duplex assignatur, & explicatur, *ib. n. 47.* Anni, seu Kalendarii Juliani duae viae assignantur, & a quo correctae, *ibid. num. 48. ad 53.*

Epocha quid sit, ac significet, & quomodo reguletur, *ib. num. 54. & 55.*

Errata. Bibliothek. Tom. VII.

Indictio quid sit, unde dicatur, quando inceperit ejus usus, & quomodo incipit omne Indictionis in Bullis, ac Pontificis rascritis, *ibid. num. 56. 57. & 58.*

Datur regula pro invenienda cujuslibet anni Indictionis ubi & de Olympiadibus, *ibid. num. 59. & 60.*

Cyclos Solaris quid sit? & efficitur regula pro ejus numero. ac Littera Dominicali invenienda. *ibidem num. 61. 62. & 63.*

Cyclos Lunae quid sit? & quare appellatur *numerus*? pro quo cognoscitur efficitur regula, *ibid. numer. 64. 65. & 66.*

Reconcentur, quae circa Kalendarium haud quocumque Episcopi, *ibid. num. 67.*

Kalendarium Gregorianum quoad distributionem Festorum, Jejuniorum, & hujusmodi ab Isido - Gracis servari praecipitur a Benedicto XIV, *ibid. in add. An. num. 68.*

KIRJE ELEISON quid significet, & cur toties repetatur in Missa? Vide verb. *Kyrie Eleison per tot.*

L

L A B O R.

Labor an, & quando excuset a Jejunio, vel non? Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 10.*

LACTICINIA, & ovis, tu comedere licet diebus Jejunii? Vide verb. *Abstinencia num. 9. & verb. Jejunium art. 1. n. 9.*

LEIJO. Vide verb. *Emptia, & Venditio art. 5.*

LEGE MAJESTATIS POENA. Vide verb. *Fora art. 2. num. 148.*

L A I C U S.

Laicos cuiuslibet habet jura circa res, & personas Ecclesiasticas. Et quid si tale jus quomodocumque exerceat? aut assemens personas, eorumque jurisdictionem perturbet, impediatur, aut aggravat? Vide verb. *Laicos num. 1. ad 9.*

Laici in quibus Causis Ecclesiasticis iudicio substantur; & quid de illis, qui in Terris Ecclesiae degunt? *ibidem numer. 10 ad 14.*

Laici an possint de Fidei Mysteriis disputare, praedicare, aut praesentibus Clericis docere? *ibid. n. 15. ad 22.* Vide *not. noviss. ad num. 17.*

Laicos an, & quando gaudeant privilegio Fori, si post commissam delictum, aut sit iniquissimus in Curia seculari, aut ab eadem pulsus in exilium sit Clericus, vel Praefectus? *ibid. num. 23 ad 29.*

Laici an possint oblationes offerre, vel Ordinem ministerii exercere? *ibid. num. 30. ad 33.*

Laici quid possint, vel non, circa Praeturas, Dignitates, & Beneficia Ecclesiastica? *ibid. num. 34. ad 49.*

Alia ad rem, *ibid. num. 50. ad 67.* ubi plura scito digna invenies.

Laici Magistratus jura non habent indicendi publicas preces. *ibid. in add. An. num. 68.*

Prohibetur Laicorum essentia intra Presbyteriorum, & Altarium septa; dum Missa & Sacra officia celebrantur. *ibid. in nov. add. num. 69.*

LARGITIO MUNERUM. Vide verb. *Regulares*, verb. *Xenia*, & verb. *Fora art. 2. num. 149.* ubi de poena contra transgressores.

LATRONES CUM CHRISTO CRUCI AFFIXI. Vid. *addit. noviss. art. 1. ibid. num. & seqq.*

LAUDERIUM. Vide verb. *Emphyteusis art. 3. n. 16.*

LAXA propositio quomodo sit? Vide verb. *Propositioi damnatae num. 40.*

LECTORATUS. Vide verb. *Ord. art. 1. n. 23.*

LEGATARIUS, LEGATUM.

Legatarius quid sit? Vide verb. *Legatarius, Legatum num. 1.*

An quis esse possit Legatarius, & haec; *ibidem num. 2. ad 5.*

Legatarius casualiter cognoscens Unorem testatoris post ejus mortem indignus est Legato. *ibid. num. 6.*

Legatum dupliciter sumitur, & explicatur. *ib. n. 7. 8. 9.*

V a

Legatum aliud est *prophatum*, & aliud *pium*; aliud *parum*, & aliud *condicionatum*; aliud in *dicu*, aliud *sub modo*; aliud *sub causa*, & aliud *sub demonstratio*; & singula explicatur, *ibid.* num. 10. ad 16.

Ad predicta Legata five sunt in Testamento, five extra, quot testes requirunt; *ib.* num. 27. et 29.

Legata tria aliis quo jure valant, & e quo in casu, & quando dominium acquirunt; *ibid.* num. 30. ad 37.

Incrementum, & fructus vel legatum a die testamenti conditio pertinent ad Legatarium. *ibid.* num. 38.

Legataria an possit propria auctoritate Legatum accipere; *ibidem* num. 39. & 40.

Legata in foro contentione quamprimum exsequenda sunt ad hereditatem, Et varie Legatorum species assignantur, & quomodo edimplenda sit mane Testatoris in ipsis inaniuntur. *ibid.* num. 41. ad 57.

Legatum reliquum elenii sub conditione, quod nunquam eveniat, vel quod tali non habet, vel quod non habet, vel si nupserit, aut liberis praestetur, an sit ad dandum, vel non; *ibid.* num. 58. ad 65.

Legatum reliquum fiscal sub conditione si Religiosum ingrediatur, vel Clericus fiat, an, & quando sit in dandum; *ibid.* num. 66. & 69.

Legatum reliquum Regulari sub conditione quod quendam aliam portionem irreversibiliter ad eum independenter a Illicite Superioris, an ipsi, vel potius Monasterio debeatur; *ibid.* num. 80. ad 94.

Conventus bonorum incepta ea, & qua Legata possint accipere, ac rationes; ut ad eam adducuntur varia Decreta, & signetur Breve Urbani VIII. *ibid.* num. 95. ad 121.

Domus Praeside Societatis Jesu an sint Legatorum ceptae, *ib.* num. 122.

Legatum reliquum Ecclesiae, quam Testator in specie non expressit, an velint; Et quid si Testator Ecclesiam simpliciter nominaverit, & plura sint ejusdem nominis Ecclesiae; *ibid.* num. 123. ad 130.

Legatum reliquum v. g. Titulo, quid si duo sint Tituli aequali charitate, & emittit cum Testatore conjuncti, *ib.* n. 131.

Quid de Legato relicto propter determinatio, si hic moriatur ante solutioem, *ib.* num. 132.

Repudiatio Legati Ecclesiae scilicet quando illicita, & peccaminosa, *ibid.* num. 133. & 134.

Legata ad causas pia valent quamvis corrumpant Testamentum, *ib.* num. 135.

Velint Legata prophata contenta in Testamento condito absque solemnitate civili, *ib.* num. 136.

An, & ex quibus Legata detrahi possit Felcidie, vel Trebellianica, *ib.* n. 137. ad 140. & verb. *Felcidia* num. 10.

Legata an, & a quibus personis commutari possint, vel non; *ib.* num. 142. ad 154.

Iustae causae commutandi Legata tum in genere, tum in specie assignantur, *ib.* num. 155. ad 164.

Legatum magne quantitate Missum una vice celebrandum converti non potest in Erectionem Capellenae perpetuae, si talia Legata nunquam patiuntur diminutionem, *ibidem* n. 165. & 166.

Legatum reliquum Capitulo cum onere, vel sine onere; aut reliquum Canonice indelictum an sit applicandum Menis Capitulari, *ib.* num. 167. 168. & 169.

Quid si fuerit reliquum Canonice Legatum magne quantitate pecunie pro Missis celebrandis, *ibid.* num. 170.

An quis possit pretendere aliquid de Legato relicto Ecclesiae, *ib.* num. 171.

Si Legatum sit reliquum Episcopo, vel Reclito aliquis Ecclesiae, cui debeatur, *ib.* n. 172.

Quando Legatum demonstrative, vel taxative reliquum censetur, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Alie vide hoc tom. 2. in Appendice. Decret. in Brandusina *Adimplendum*. Romani, seu Bononien. Lucas *Legati Pii*, nullius, seu Montis Cassini *distributio* *subsidium Detolium*, Firmam *subsidium Duxatum*, Papiam *subsidium Detolium*, Celfonem.

LEGATUS;

Legati unde dicti; Vide verb. *Legatus* num. 1.

Legati diversimode vocantur, & accipiuntur iure Canonico, ac Civili; & assignantur Legati in jura Civili, *ib.* num. 2.

Legati in jure Canonico sunt triplex differentia, nempe Legati a Latere, Missi, & Nunti; & singuli assignantur, & explicantur; & qui tales esse possint, vel debeant, *ib.* n. 3. ad 11. Vide aut. *nov.* *ib.* num. 11.

Predicti Legati qualem, & in quibus locis habeant jurisdictionem, & quae causas possint delegare, vel cognoscere, *ib.* num. 12. ad 18.

Legati in quo differant a Delegatis, *ib.* num. 19.

Legati a Latere quid possint per alia Legatis, ac Nunciis, *ib.* num. 20. ad 23. & verb. *Beneficia* art. 7. num. 20. ad 29. & num. 31. ad 40.

An Legati a Latere, & Nunciis Apostolicis possint in sibi commissis Provincia conficere Ordinem, & approbare Confessiones, *ib.* num. 35. & 36. & verb. *Approbatio* art. 1. n. 26.

Legatis, & Nunciis Apostolicis quid aliud possint, val eon, *ib.* num. 37. ad 50.

Legati Papae statuta durante atiam finit Legatione, *ib.* num. 51.

Legati jurisdictione cessat quatuor modis, qui assignantur, *ibid.* num. 52. & 53.

Legati, & Nunciis Apostolicis debent Regulares ad se receptant remittente sive Superioribus; Vide verb. *Admitti* n. 49.

An Legato assentiunt munitione per specialiter a S. Sede quibusdam facultatibus credendum sit, *ib.* in nov. add. n. 1. & seqq.

Alia vide hoc tom. 2. in Appendice. Decret. in Comment. *jurisdictio*.

LEGISLATOR. Vide verb. *Lex* art. 3. per tot. & art. 3. n. 13.

LEGITIMA.

Legitima quid sit, quomodo, & quanta debeatur liberis, seu descendentibus; Vide verb. *Legitima* n. 1. & 2.

In descendantium numero qui sint computandi, vel eon, *ib.* num. 3. & 4.

Legitimi, & Nepotes quomodo de Legitima participant, *ib.* n. 5. & 6.

Quae legitima, & in quo casu debeatur Ascendentibus, & Fratribus, ac Sororibus, *ib.* num. 7. 9. & 10.

Legitime ex quibus bonis, & quo jure debeatur Filiis, ac Nepotibus, & pro ea deducenda, quae bona computanda sunt, *ib.* num. 11. ad 19.

Legitime quo titulo sit relinquenda Libertas, & Perentibus, *ib.* num. 20.

Quid si ejusmodi ascendenti relinquatur minor, vel nulla portio pro legitima, *ib.* n. 21. ad 24.

Legitima debita heredibus necessaria relinqui debet sine ulla onere, *ib.* n. 25.

Legitima una cum fructibus debetur statim post mortem sive naturalem, sive civilem Testatoris, *ib.* n. 26. ad 27.

Quae legitima debeatur matri & die emissa professionalis Filii, vel Filiae, *ib.* n. 32. ad 35.

Quid quando Monasterium tenetur solvere Legitimam Filiae Patrie Professi, *ib.* n. 36. 37. & 38.

Legitima an, & in quo casu debeatur, ac peti possit a Filiis, viventibus adhuc Parentibus, *ib.* n. 39. ad 40.

Quando pro Legitima non competat nisi *conditio in Lege*, & quando etiam hypothecata sit, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Dispositio celebrata stat. in leg. *factum* trahi non potest ad Legitimam, *ib.* in nov. add. n. 4. & 5.

Prohiberi non valet Legitima, nisi adhibita sit *causula Securi*; & haec quando adhibita ceptatur, *ib.* in nov. add. num. 6. & 7.

Si filius nec expresse, nec tacite acceptet prohibitionem Legitimae, tamen si factum cum *causula Securi*, non excluditur a jure illem petendi, *ib.* in nov. add. num. 8.

Quando vero filius acceptat illic potest, necesse, prohibitionem Legitimae cum Causula Securi, *ib.* in nov. add. num. 9.

LEGITIMUS. Vide verb. *Filius*.

LEVIR quis sit. Vide verb. *Assueti* art. 1. num. 16.

LEX

Quoad *q*, quæ concernunt ipsos auctorem, divisionem, & eoe, qui ipsam concedere possunt.

Lex unde sit dicta, & quomodo appellari solet; Vide verb. *Lex art. 1. n. 1. c. 3.*

Assignatur varis conditiones, quæ ad Legem requiruntur, *ibid. num. 4. ad 10.*

Legis definitio traditur, & explicatur necessarii conditiones, quæ in ipsa continentur, *ibid. num. 11. ad 13.*

Definitur magis propria Lex, *ib. in num. add. num. 1.*

Ex ea definitione data derivantur Legis species, *ib. in num. add. num. 1. c. fegg.*

Jus Gentium, & Lex Gentium non diversa à Jure naturalis, *ib. in num. add. num. 14. ad 16.*

Assignantur tres differentie Legis à simplici præcepto, *ibid. num. 16. 17. c. 18.*

Lex dividitur immediate in æternam, & temporalem, & quæ sit utraque, & in quo differant, *ibid. num. 19.*

Lex temporalis subdividitur in naturalem, & positivam; & quæ sit utraque, & in quo differant, *ibid. num. 20.*

Lex positiva subdividitur in Divinam, & humanam, & quæ sit utraque, *ibid. num. 21.*

Lex Divina positiva subdividitur in veterem, & novam; & quæ sit utraque, *ibid. num. 22.*

Lex Divina positiva alia est mere Divina positiva, & alia est Divina positiva naturalis; & quæ sit utraque, *ibid. num. 23.*

Lex positiva humana subdividitur in Legem, seu jus gentium; in Legem Ecclesiasticam, seu Canonice, & in Legem sæcularem, seu Civilem; & quæ sit omnes, *ibid. num. 24.*

Lex, seu jus gentium subdividitur in primarium, & secundarium; & quid, & quale sit utrumque. Vide verb. *Jus num. 10.*

Lex Ecclesiastica, seu Canonica quomodo subdividitur. Vide verb. *Jus num. 19.*

Lex sæcularis, seu Civilis quomodo subdividitur. Vide verb. *Jus num. 22.*

Lex, seu jus gentium in quo differat à Legē Canonica, Civilis, & naturali, *ibid. num. 28. c. 29.*

Quomodo inter Leges Ecclesiasticas, seu Canonicas, & Sæculares, seu Civiles, est aperta contrarietas, quam finit servanda; Vide verb. *Jus num. 37.*

Assignatur, qui possint, vel non Leges condere; & quæ Leges, & in quibus locis, *ibid. num. 38. ad 43.*

LEX quoad ea, quæ concernunt ejus promulgationem, acceptationem, & obligationem.

Lex ad hoc, ut obliget quoad culpam, vel quoad poenam, requiritur ejus sufficiens promulgatio; & quid sufficiat ad istam promulgationem. Vide verb. *Lex art. 2. n. 1. c. 3.*

Leges Imperiales, Regum, aliorumque Principum, & Leges Pontificie quando obligere incipiunt, *ibid. num. 4. ad 8.*

Ad intrinsecam Legis constitutionem an requiritur acceptatio Populi, & quid si non acceptetur, aut Legislatore nesciat, aut dubitet an sit acceptata, necne, *ib. n. 9. ad 16.*

Quid in dubio an Superius habet potestatem ferendi, aut illam Legem obligatoriam, aut ut Lex sit iusta, necne, *ibid. num. 17. c. 18.*

Quid si Populus habeat rationabilem causam non acceptandi Legem à Supremo Principe, *ibid. num. 19. ad 23.*

Leges humanæ iustæ tum Ecclesiasticæ, tum Civiles obligant in conscientia. Secus Leges mere poenales, *ib. n. 24. c. 25.*

Lex mere poenalis quomodo differat à Legē morali, & mixta, *ibid. num. 26.*

Lex poenalis alia est lata, alia est ferenda sententiæ, & quæ sit utraque, & ad utramque facilius cognoscendam quisque Regula assignatur, *ibid. num. 27. ad 35.*

Lex poenalis five lata, five ferenda sententiæ, quomodo, & quando obliget, *ibid. num. 36. ad 44.*

Utrum Lex nova à Sommo Pontifice promulgata obliget statim, an post duos à promulgatione menses juxta *Arch. de jure usus Constitutions ib. in num. add. num. 1. c. fegg.*

LEX quoad ea, quæ concernunt personam

ad ipsam obligatas.

Ad Leges Ecclesiæ obligantur omnes Christiani fideles, & an & quomodo obligentur Infantes ante, vel post septennium. Vide verb. *Lex art. 3. n. 1. ad 4.*

Ad num. 3. Auctoritas vide notata, *ib. in num. add. sub lit. a.*

Pueri, & Puellæ post septennium completum, & ante pubertatem quibus poenæ, & censura subijci possint, *ib. num. 5. ad 8.*

Amentes, & Ebrei an, quando, & ad quæ Leges obligentur, *ib. num. 9. c. 10.*

Ad Leges, & statuta inferiorum Prælatorum, qui obligentur, *ib. num. 11. c. 12.*

Legislator humanus, etiam Monarchicus an tenetur ad proprias Leges, *ib. num. 13. ad 20.*

Papa, & Episcopi à quibus poenæ sint exempti, & an estimantur etiam à culpa, si suorum Antecessorum Leges transgrediantur, *ib. num. 21. c. 22.*

Papa quomodo tenetur ad præceptum Pascale, *ibidem num. 23.*

Alii Legislatores quomodo tenentur ad Legem observantiam; & quid si Legislator sit ipsa Communitas, *ibid. n. 24. c. 25.*

Hæretici tenentur de jure Legibus Ecclesiasticis. Secus Judæi, Pagani, & Cathedrales, *ib. num. 26. c. 27.*

Peregrini, quibus in locis, quomodo, & ad quæ Legum observantiam tenentur, *ib. num. 28. ad 43. obli plura quoad ipsos.*

An Viri, seu Vagabundi obligentur Legibus, & consuetudinibus locorum, per quæ transiunt, vel in quibus hospitantur, *ib. num. 46. 47. c. 48.*

Sed ad n. 28. 29. c. 40. Auctor. vide animadverta, *ibid. in num. add. sub lit. a. c. 5.*

Reprehenditur Auctor, n. 48. *ib. in num. add. sub lit. a.*

An durante Legatione, & peregrinatione studiosior causa, Legatus, & Studiosior ligati sint Legibus illius Regionis, in qua morantur, *ib. in num. add. num. 1. c. fegg.*

Clerici, & Regulares an, & quando tenentur Legibus Civilibus, & Statutis Laicorum, & ad rem afferuntur plura Sacrarum Congreg. Decreta, *ib. n. 49. ad 84.*

LEX quoad ea quæ concernunt intentionem, modum, & tempus eam adimplendi.

In executione operis à Legē præcepti duplex haberi potest intentio, & assignatur. Vide verb. *Lex art. 4. num. 1.*

Ad impletionem Legis an requiritur intentio ei satisfaciendi, *ib. num. 2. ad 5.*

An satisfacti Legi, seu præcepto, qui faciens opus præceptum expresse intendit per illud non satisficere, & ad rem adducuntur exempla, *ib. num. 6. ad 10.*

An, & quomodo impleri possint Leges, seu præcepta sine gratia satisfaciante; vel per actionem ex fine, vel circumstantia extrinsecam malam, *ib. num. 11. ad 19.*

An satisfacti possint pluribus Legibus, seu præceptis eodem tempore per diversas causas, *ib. num. 20. 21. c. 22.*

Qui per voluntariam partem Missæ confitetur sua peccata, an satisfacti præcepto Missæ audiendi. Vide verb. *Missæ art. 17. num. 27.*

Unico, & eodem alio an satisfacti possint pluribus Legibus, seu præceptis, *ib. num. 24. ad 32.*

Unica numerice Divini Officii recitatione satisfacti nequit duplici præcepto, *ib. num. 33.*

LEX quoad ejus cessationem.

Lex humana per quid cesset; Vide verb. *Lex art. 5. num. 1.*

Lex cessat quando cessat universum totum ejus causa finalis, *ib. num. 2. 3. c. 4.*

Lex in præsumptione fundata quando cesset obligare, *ib. n. 5.*

Lex cessat per ejus obrogationem; & quomodo inter se differant abrogatio, derogatio, & irritatio, *ib. n. 6. c. 7.*

Lex a quo, & quando possit abrogari, & iusta causa abrogandi Leges assignantur, *ib. n. 8. ad 16.*

Lex cessare potest per veram Interpretationem, & Epicheism. Et quid, & quomplex sit interpretatio, assignatur, & explicatur, *ib. n. 17. ad 20.*

Authenticæ, ac usualis Legis Interpretatio à quo fieri possit, *ib. n. 21. 22. c. 23.*

Doctrinaria Legis Interpretatio fieri potest etiam à privatis Doctores, & observent regulas communiter præscribi solitas, quæ assignantur, *ib. n. 24. ad 40.*

Epicheia quid sit, & in quo differat ab interpretatione Legis, & quando locum habeat, *ib. n. 41. 42. c. 43.*

Lex

Lex cessare potest per dispensationem factam ab habente legitimam dispensandi potestatem, ib. n. 46.

Quod sc, quae specialiter concernant dispensationem; Vide verb. *Dispensatio*.

Lex cessare potest per privilegium concessum ab habente legitimam potestatem ipsum concedendi, Et quid sit privilegium, & quomodo interpretandum, ib. n. 46, 47, & 48.

Lex cessare potest per consuetudinem contrariam legitime introductam, ib. n. 49, & 50, & verb. *Contrarietas*.

Triplex Judex, & Jurisconsulti Leges possunt interpretari, ac Regula interpretandi Leges traduntur, ib. in nov. add. n. 1. & f. 599.

Lex commissoria quid sit, & ad quid detur? Vide verb. *Emptio* art. 1. num. 40. & verb. *Hypotheca* num. 34.

LIBELLUS FAMOSUS,

Libellus Famofus quid sit, quomodo fiat, & quid requiratur ad eum constituendum, & ad ejus crimen, & poenam incurrandam? Vide verb. *Libellus Famofus* num. 1. ad 16.

Sed ad num. 17. Auctor. videtur declarata, ib. in nov. add. sub lit. a.

Libellus Famofus facientes, publicantes, consensientes, fieri se publicari mandantes, retincentes, inventientes & non manifestantes, imprimentes, vendentes &c. quale crimen committant, & quibus poenis subiacentur, ib. n. 17, ad 28. Sub appellatione Libelli famosi, quales alii Libelli continentur, ib. n. 19.

Quid sit Libellus famofus respiciat statum alicujus Religiosis in communi, ib. n. 10.

Poenae Libelli famosi non habent locum, etiam si quis in eo verum dixerit, ib. n. 31. & 32.

Publicum Judicium ex *Secretis Confessis* ecciditum est ob Libellum famofum, cujus poena Capitae est. Sed vide quomodo hac poena sit interpretanda juxta Libelli famosi qualitatem, ib. in nov. add. n. 1. & f. 599.

Qui detraxerunt aliis Libello famoso, committunt vel falsum crimen, vel verum occultum, ad quid tenentur? Vide verb. *Detrahere* art. 2.

LIBERALITAS quid sit. Vide verb. *Avaritia* num. 12.

LIBRI,

Libros veteres, & novi Testamenti pro Sacris, & Canonice non accipiens, ac poenam subiacent. Vide verb. *Libri* num. 1.

Libri de rebus Sacris tractantes, sine nomine Auctoris, imprimi ac retineri nequeunt nisi prius fiat examinati, Et quid si fecerit, ib. n. 2. & 3. & 4.

Libros communicans, vel vulgans ante examen, & approbationem, quibus poenis subiacentur, ib. n. 5.

Librorum approbatio quomodo fit danda, ib. n. 6.

Libri non sunt imprimendi sine nomine Auctoris, vel censi Collegii, ib. n. 7.

Libri tum Romae, tum alibi ab ejus licentia imprimi debeant, & quid de Impressoribus adque licentia imprimentibus, ib. n. 8. p. & f. 10.

Libri Auctorum degentium in statu Ecclesiae, de cujus licentia imprimi possint extra d. Statutum, ib. n. 11.

Libri continentes Miracula, Gratias, Beneficia, quae dicuntur accepta opae alienigenae defuncti cum fama sanctitatis, in Sede Apostolica novum beatificati, de cujus licentia imprimi possint, ib. n. 12.

Quid de Bibliopoli libros haereticos satinentibus, ibid. num. 13.

Libri sine nomine Typographi, vel loci impressionis vendi non possunt sub poena confiscationis librorum, ib. n. 14.

An liceat libros extrahere ex Bibliotheca Regularium, & ad hoc summarie reuertantur variae Constitutiones Pontificum, ib. n. 15. ad 33.

LIBRI PROHIBITI.

Libri prohibiti ex Indice sunt trioticis classis, & assignantur Angulis. Vide verb. *Libri prohibiti* num. 2. ad 7.

Adducunt Regulam Indicii, ib. n. 8.

Contra legentes, retinentes &c. libros prohibitos statum poenam reuertuntur, ib. n. p. 10. & f. 12.

Quid de legentibus, & satinentibus libros prohibitos solum quia sunt contra bonos mores, & de alienantibus retineri posse libros prohibitos propria auctoritate comburant, vel aliis legendi licentiam habentibus consignant, ibidem n. 16. ad 14.

Licentia legendi libros prohibitos a quibus concedi possit, vel non, ib. n. 15. & f. 16.

Ad incurrendum excommunicationem Papa reservatam item in Bulla Canonae requiruntur quinque conditiones, quae assignantur, & declarantur, ib. n. 17, ad 32.

Per ly legentes ad incurrendum Censuram Bullae Canonae, qui intelliguntur, vel non, ib. n. 19. ad 43.

Ad num. 40. Auctor. Vid. ib. in nov. add. sub lit. A.

Per ly retinentes ad incurrendum Censuram, qui intelliguntur, vel non, ib. n. 44. ad 57.

Per ly retinentes, ac defendentes qui intelliguntur, vel non, ib. n. 58. ad 66.

Libri, & Scriptura a Benedicto XIV. prohibiti, ibid. in add. Auctor. num. 67. ad 70.

De potestate Christi Ecclesiae concessa prohibendi libros, & de antiqua circa rem hanc disciplina, quae ad inventum usque artem Typographicam duravit, vide. ib. in append. seu nov. art. 1. & 2.

Agitur de stabilitate ab Apostolica Sede disciplina circa examina, proscriptioemque librorum post inventam artem Typographicam, & postea errores Lutheri, & Calvini, ib. in append. seu nov. art. 3. & 4.

Revertitur Benedicti XIV. Constitutio, quae methodos praescribit servanda in examine, & praescriptiones Librorum, ib. in append. seu nov. art. 5. & 6.

De Auctoritate Decretorum Libros vetulorum, de poenis in eos latæ, qui hujusmodi libros legant, satinent &c. ib. in append. seu nov. art. 7. & 8.

Utrum in prohibitione libri etiam manuscripta prohibita censentur, ib. in append. seu nov. art. 9. & f. 1.

Utrum Libri Catholicorum prohibiti in uno, sint etiam in alio idiomate vetiti, ib. in append. seu nov. art. 10. & f. 1.

Quomodo concedere debeat facultatem legendi libros prohibitos, ib. in append. seu nov. art. 11. & f. 1.

Utrum Decretis, quibus Roma prohibetur libri, obligent omnes omnino Fideles, ib. in append. seu nov. art. 12. & f. 1.

Si alicui ex Sedis Apostolicae tolerantia usque recepta non sunt Regulae Indicii, ac Bullae Canonae non incurrant Censuras legentes libros prohibitos, sed paverit peccant, ibid. in append. seu nov. add. art. 13. & f. 1. in fin.

LICTORES sunt infames, & irregulares. Vide verb. *Infamia* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 1. num. 12. art. 1. & f. 1.

LIGAMEN. Vide verb. *Impedimento Matrimonii* art. 1. & f. 1.

LIMINA APOSTOLORUM ROMAE.

Episcopi quomodo, & intra quod tempus teneantur visitare limina Apostolorum? Et quid sit legitime impediri? & an teneantur etiam Patriarchae, Archiepiscopi, Titulares, Coadjutores &c. Vide verb. *Limina Apostolorum* num. 1. ad 8.

Confirmatur Auctoritas sententiae num. 7. & f. 1. in nov. add. num. 4. ad 8.

Minus visitationis Limum in quo consistit, ibid. num. 9. & f. 10.

Episcopi pro visitandis Liminibus, quantum abesse possint a residentia, ibid. num. 11. & f. 12.

Canonici pro Episcopi sevitudo Romam accedentes, vel ipsum Episcopum constantes, sed paverit peccant, & quando laetentur de distributione, ibid. num. 13. ad 17.

Episcopi legitime impediri, per quem Nuncium possint Limine visitare, ibid. num. 18. ad 21.

Episcopi Limine visitantes, quid referre debeant, ibid. num. 22.

Tempus visitandi liminis, quando currere incipiat, & quomodo computari debeat, ibid. num. 23. ad 25.

Liminum visitatio quando fieri debeat, & in quo casu admitti possint etiam visitationem super Consecrati Episcopi, piasquam se ad esidantem conferant, ibid. num. 27. & f. 28.

Limina Apostolorum ibi esse dicuntur, ubi sit Papa, ibid. num. 29.

Non visitantes in qua censuras, & poenae incurant, *ibid. num. 30.*

Referuntur disposita a Benedicō XIV. circa Visitationem Limonum Apostolorum jurate promittendum ab omnibus Episcopis & Praetibus jurisdictionem Episcopalem habentibus antequam possessionem eisdem capiant suam Diocesim, *ibid. in add. Auct. num. 31. et 32. et in sec. add. num. 1. et 2.*

Administratores quoque Episcopatum tenentur visitare Limonum Apostolorum, & relationem facere suarum Ecclesiarum, *ibid. in sec. add. num. 3.*

LINEA Affinitatis, Consanguinitatis, Legalis paternitatis, Legalis fraternitatis, Legalis affinitatis. *Vide verb. Affinitas, verb. Impedimenta Matrimonii, art. 1. num. 17.*

LITANIE.

Verbum *Litania* quid significet? Et quot Litaniarum species existerent? quae sint, & qui fecerint exordium laudatorum? & quae prohibita, & approbata. *Vide verb. Litania num. 1. ad 12.*

Ad num. 6. corrigitur Auctor, *ib. in sec. add. et ad n. 8.* Litaniis in inferi possunt alii Stendi praeter ibi descriptos, *ibid. num. 12.*

Quid si Litaniae Majores occurrant in die Paschatis, aut Festum S. Marci incidat infra Octavam ejusdem Solemnitatis, *ibid. num. 14. et 15.*

Præceptum recitandi Litaniarum quomodo, & quando obliget, *ibid. num. 16. et 17.*

Quoad Litaniae particularia quibusdam Regularibus concessa, *ibid. num. 18.*

Nomen S. Iosephi ubi inferendum in Litania Sanctorum, *ibid. num. 19.*

LITTERÆ APOSTOLICÆ.

Litteras Apostolicas falsificantes, & illarum executionem impediētes, quomodo puniuntur? *Vide verb. Littera Apostolica in add. Auct. num. 1. et 2.*

Quomodo expeditur, & quomodo publicantur Litteræ Apostolicæ super Beneficiis resignatis, *ibid. in add. Auct. num. 3. et 4.*

Litteræ Apostolicæ non sunt Executionis tradendæ ab illis, quibus designantur, si obrepant, aut subreptionis vitio aperte laborant, aut si debeat conditio, sine qua concessio non fuisset, *ibid. in add. Auct. num. 5.*

Litteræ Apostolicæ super dispensationibus Matrimonialibus quomodo, & quibus ad hunc conditionibus concedi soleant, *ibid. in add. Auct. num. 6.*

Vide verb. Executio Litterarum et verb. Falsitas n. 39.

LITTERÆ.

Litteras vel Scripturas alienas aperire, ac legere quale sit peccatum? quando, & quibus liceat? & ad quid teneatur aperientes? *Vide verb. Littera num. 1. ad 7.*

Regulares dantur, aut recipientes litteras absque Superioris licentia? aut litteras Superiorum scriptas, & inferiorum ad Superiorem missas aperientes, et cetera, *ibid. num. 8. et 9.*

Superiores Regulares an liceat aperire, & legere possint litteras suorum subditorum, *ibid. num. 10. et 11.*

Quid de litteris sine nomine occulte delicta contra aliquem continentibus ad Superiorem scriptis, *ib. n. 12. ad 15.* Litteras alienas apertientem, incarcerationem &c. poena. *Vide verb. Poena art. 1. num. 129.*

Tria concurrere debent ut quis in irrimen fuisse incidat apertendo Litteras alienas, quae receperant, *ibid. in add. Auct. num. 1. et seqq.*

LIVELLUM. *Vide verb. Menialis art. 1.*

LOCATIO.

Locatio quid sit? & quæ res locari possint? *Vide verb. Locatio num. 1. et 2.*

Præsum an necessarium sit in locatione, *ib. n. 3. et 4.* Locator, Conductor, Inquilinus, Colonus, Redemptor, & Pactionis qui dicantur, *ibid. num. 5.*

Conductor potest rem sibi locatam alteri locare, *ib. n. 6.* Bonæ Ecclesiasticae quomodo, & pro quo tempore locari possint? *Vide verb. Bene art. 1. num. 9.*

Locatio bonorum Ecclesiasticorum facta ab Antecessore Beati-

ficario, an, & quando obliget Successorem in Beneficio, *ibid. num. 8. et 9.*

Minores, & Pupilli; Uxor; Locatores, & Conducores Successoris sive universales, sive particularis, cui locationi stare teneantur, *ibid. num. 10. ad 19.*

Locator ad quid obligatur versus Conductorem in lite, quæ ad rem locatam spectat, *ibid. num. 20. ad 29.*

Locator an, & ob quæ causas possit ante finem locationis tempus de re locata conductorem invitum expellere, & quantæ causa assignatur, *ibid. num. 30. ad 34.*

Locator in quo casu teneatur Conductor mercem remittere, & assignatur plures casus, in quibus non tenetur penam suam minuisse, *ibid. num. 35. ad 47.*

Locatores, qui operæ suæ aliis locant, ad quid teneantur? & quid si Locatores sint greges cubiles, aut famuli, & velint sua culpa ante finem tempus discedere, aut agroscent, *ibid. num. 48. ad 59.* *Vide add. num. 1.*

Famuli an possint de bonis suorum Dominorum, seu Conduktorum aliquid pro compensatione occultis furripere? *Vide verb. Famuli num. 6. et verb. Compensatio.*

Conductor ad quid teneatur versus Locatorem in lite, quæ ad rem locatam spectat, *ibid. num. 61. ad 81.*

Jus Locatori, & Conductoris competens assignatur, *ib. num. 82. et 84.*

Num fieri possit locatio ad longum tempus de fructibus bonorum Ecclesiasticorum sine Beneficio Apostolico, *ibid. in sec. add. num. 1. et seqq.*

Vide pariter sec. add. ad art. 3. verb. Alienatio. **LOGOMETRIA** quid? *Vide verb. Mandat num. 100.*

LOT PATRIARCHA.

Lot Patriarcha? *Vide add. num. 1. Auct.*

LUDUS, SPONSIO.

Ludus quid sit, & an sit licitus quid requiratur? *Vide verb. Ludus, Sponsio num. 1. et 2.*

Sponsio quid sit? & ut sit licite quid requiratur, *ibid. num. 3. et 4.*

Ludi contrahuntur quando, & quæ jura licitæ, *ib. num. 5.*

Ludus, qui sola fortuna, & casu egitur, quo jure, & quibus sit prohibitus, & quomodo talis prohibitio se extendat ad Clericos, *ib. num. 6. 7. et 8. et verb. Clericus art. 1. num. 1. et verb. Pœna num. 1.*

Regulæ an, & quibus ludis licite habere possint, vel non, *ib. num. 9. ad 16.*

An liceat ludare pro aliquo re spirituali, aut rem spirituales cum aliis re temporalis, *ib. num. 17. et 18.*

Filiæ familiaris in qua quantitate possit licite ludere, & quæ bona possit, vel non, ludo exponere, & quid si exponens lucretur, vel perdat tantum summam, *ib. n. 19. ad 31.*

Uxor an possit, & quæ bona ludo exponere, insilio, vel invito Marito, & quo jure, *ib. num. 32. ad 35.*

Quid si ludens velit plus vincere quam perdere possit, aut ludat cum animo non solvendi, si peccat, *ib. n. 36. ad 39.* *Ad num. 36. Auct. vide notata ibid. in sec. add. sub lit. n.*

Ludans, rem fortissimè lucrans, an teneatur eam restituere, *ib. num. 40. et 41.*

Ludans pecuniam fortissimè an licite retinere possit quod lucretur, *ib. num. 42. et 43.*

Injuste cœsus ad ludendum potest licite retinere quod lucretur. Secus de injuste cogesta, *ib. num. 44. et 45.*

Deceptiones sine licitis, sive illicitis in ludo assignantur, *ib. num. 46. ad 51.*

Ludens an teneatur monere Colloquem errantem contra se ipsum in enumerandis pœnis &c., *ib. num. 52.*

Lector admonitus, *ib. in sec. add. ad num. 53. lit. n.*

An multo magis in arte ludi peritus teneatur restituere lucrum cum multo minus perito repositum, *ib. num. 54.*

Lafor exponens monetam malam in ludo an possit licite retinere quod cum ipsa lucretur, *ib. num. 55.*

Ludentes ludo Legibus prohibito an peccent, ac possint in iudicio lucrum repetere, *ibid. num. 56. 57. et 58.*

Sententia vera traditur, *ibid. in sec. add. ad art. 1. lit. b.*

Qui ludo prohibito iussu creditore, & perdidit, est in conscientia obligatus ad solvendum? & quid si iussu cum animo attendi Legis beneficio, aut ipsi censo haberet antecedentes ad ludum, *ibid. num. 59. ad 64.*

Auctor emendatur, *ibid. in sec. add. ad num. 60. et 61.*

Quoad

Quod Sponsionem eadem proportionem concludenda sunt, quæ da ludo, *ib. num. 65.*

Qui cartæ est de evanto, & veritate rei, an possit sponsionem lites, & ioda lucrum recipere, & quid si protestetur se effectum, & tamen ille alius spondens contendat, *ib. num. 66. 67. 68.*

Plura à Jure Civili sancta circa Aletores, & Ludos Fortunæ recensentur, *ibid. in add. num. 1. ad 19.*

Num repati possit pecunia ad ludum fortunæ credita, *ibid. in add. num. 16. ad 18.*

Ludus virtutis permissus est, si bonifati non refragetur, & finitibus causis iudicia addibetur, *ibid. in add. Auth. num. 19.*

Quæ nam Virtutis ludos permiserit Jus Civile, *ibid. in add. num. 20. 21.*

De Lottaria quæri solet an plus juris hic subit quam in Judo fortunæ, *ibid. in add. num. 22. ad 24.*

Quando licita sit sponsio, & ad quam quantitatem, *ibid. in add. num. 25. ad 26.*

LUDENTES in scenis: Vide verb. *Infamis num. 11. & verb. Irregulariter art. 1. num. 17.*

LUNATICI, & idiotæ: Vide verb. *Irregulariter art. 1. n. 17.*

LUXURIA.

Luxuria quid sit, & quæ ejus species; Vide verb. *Luxuria num. 1. 2.*

Fornicatio est intrinsece mala; & alia dicitur vaga, alia determinata, & quæ sit utraque, *ibid. num. 5. 6. 7.*

Fornicatio cum persona infideli, vel com alterius Sponsa, an sit simplex Fornicatio, *ibid. num. 8. 9.*

Copula cum soluta est in Confessione explicanda, *ib. n. 10.*

Adulterium quid sit, & omnia quæ ipsum concernunt; Vide verb. *Adulterium, per tot.*

Incellus quid sit, quidque rationem ejus participet, & quid requiratur ut sit casus reservatus, & quale sit peccatum, *ibid. num. 11. ad 15.*

Incellus quemodo specie distinguatur, & in Confessione exprimeadi, *ibid. num. 16. 17.*

Quid sit incestuosus velie potu copulam contrahere in gradu prohibito, *ibid. num. 18. 19.*

Incestuosus an, & quando possit, & debeat, vel non, pejore, & reddere debitum. Vide verb. *Debitum Conjugale per tot.*

Sioprum quid sit, quale peccatum, & quid ad ejus essentiam requiratur, *ibid. num. 21. ad 25.*

Stuprator ad quid teneatur circa Virginem stupratam, *ibid. num. 26. 27.*

Raptus quid sit, & omnia quæ ipsum, & Raptorem concernunt. Vid. verb. *Impudicitia Mutuamenti art. 1. num. 103.*

Sacrilegium carnale, & personale quid sit, quale peccatum, quando, & quemodo in Confessione exprimendum, *ibid. num. 29. ad 31.*

Peccatum contra naturam, quid sit, ejusque subdivisio assignatur, *ib. num. 31. 32.*

Mollitæ, seu pollutio quid sit, quale peccatum an liceat ipsum in aliquo caso procurare, vel desiderare ut sequatur, *ibid. num. 33. ad 39.*

Pollutio in somnia secuta an, & quando possit esse peccatum, & an quis teneatur reprimere providane eam fecerit, *ibid. num. 40. ad 46.*

Polluens se cum imaginatione peccandi cum aliquo, debet in Confessione personam exprimere, *ibid. num. 47.*

Inordinatae Concubitus quid sit, & quando circa ipsum peccare possint Conjuges, *ibid. num. 48. ad 49.*

Sodomia quid, & quatuorplex sit, quemodo committi possit, ac sit in Confessione exprimenda, cum ejus poena, & alia ipsam concernentia, *ibid. n. 50. ad 61.*

Bechialites quid sit, quemodo in Confessione aperienda, quid redactur ad ejus speciem, quale sit peccatum, & in qua differat à Mollitæ, & Sodomia, *ibid. num. 62. ad 70.*

Impudicitia quid sit, *ib. num. 71.*

Oscula, tactus, & amplexus an, & quando possint esse peccata mortalia, *ibid. num. 72. ad 77.*

Ad num. 77. *Auth. vide nota ibid. sub litt. a.*

Aspicere animalia coenotia, eorumque veteranda tangere an, & quale sit peccatum, *ib. n. 78. 79. 80.*

Ad num. 79. *Auth. vide not. ibid. sub litt. b.*

Personæ simul nudæ se invicem aspicientes, vel tangentes; vel solus nudus se ipsam aspicere, vel tangere, an graviter peccat, *ib. num. 81. 82. 83.*

Personas solutas permittere se tangi, aut osculati ab aliis quando graviter peccet, vel non. Vide verb. *Famulus num. 27. 28. 29.*

Obsecra legere, inhonestia canere, torpis loqui, ac libros de ipsa, aut similibus componere an, & quale sit peccatum, *ibid. num. 85. 86.*

Lectus admonere, *ibid. in not. an. ad num. 87.*

Chorea an, & quando licite fieri possint, *ib. n. 87.*

Tectus, oscula, amplexus, & similia inter Conjuges, vel inter Sponsos, & quando peccant ob delectationem de actu conjugal, vel de copula futura, *ib. num. 88. ad 91.*

& verb. *Delectatio merore num. 24.*

Viduum quando peccet, vel non, circa delectationem merorem de copula præterita. Vide verb. *Delectatio merore num. 27. 28. 29.*

Quando Famulus graviter peccet, vel non in ornamentis, & similibus provocantibus ad lasciviam. Vide verb. *Famulus num. 14.*

Quando sit peccata gravis cogitationes impure, & delectationes merore, quæ ex baculo recentibus oriri solent, Vide verb. *Delectatio merore per tot.*

An deat parvitas matris in rebus venereis, *ib. n. 9.*

M.

MACELLUM.

Macelli separati usus pro Ecclesiasticis est permittens. Vide verb. *Macellum num. 1.* Alia ad rem, *ibid. num. 2. ad 9.*

MACELLARI. Vide verb. *Infamis num. 11. & verb. Irregulariter art. 1. num. 17. ar. Offens.*

MAGELLANICA unde sit dicta. Vide verb. *Mundus num. 86.*

MAGIA. Vide verb. *Superstitio num. 10. 40. 41. 79. ubi et quæ pauca.*

MAGI, QUI CHRISTUM ADORAVERUNT.

Magi quia fuerint, & alia de hisdem. Vide verb. *add. an. inf. Auth. verb. Magi etc. num. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

MAGISTER.

In Magistrum assumendus non est, qui formam Discipuli non assumpsit. Vide verb. *Magister num. 1. ad 4.*

Magistri cuiusmodi facultatis teneatur emitters Fidei professionem, *ibid. num. 5.*

Magistri antequam admittantur, quemodo, & a quo examinandi, *ibid. num. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Magistri insinere debent Discipulos etiam in rebus Fidei, *ibid. num. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Magistri, correctionis causa, quid possint, vel non, in Discipulos Clericos, *ibid. num. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Magister Clericus maiorem habet potestatem in Discipulum, quam Pater in Filium, *ibid. num. 12.*

Magistri, quoad Discipulos peccant in pleribus, quæ assignantur, *ibid. num. 13.*

Magistri, qui curant ad se trahere illos Discipulos, qui aliorum scholas frequentabant, quemodo peccent, & ad quid teneantur, *ib. num. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Reprehenditur *Auth. num. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Magistri, & Doctores laureati æquiparantur Nobilibus, & censentur in Dignitate constituti; & eorum exemptiones, ac præeminentia assignantur. Et qui alii veniant nomine Magistrum, *ibid. num. 17. ad 21.*

Ad num. 19. *Auth. vide not. ibid. in add. num. 2.*

Quomodo intelligendus sit *Auth. num. 22. vide ibid. in add. num. 3.*

Baccalarii qui sint? unde sic dicantur? & quemodo ab aliis vocentur, *ibid. num. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

De Magistro *Schola* primum in Ecclesia Cathedrali, & postea etiam in Collegiis Ecclesiæ, & illius munera, *ibid. in add. num. 1. ad 3.*

An his diversis, qui de licentia Episcopi Grammaticæ, aliisque facultates doceant, *ibid. in add. num. 4. ad 6.*

MAGISTER CEREMONIARUM.

Magister Ceremoniarum ubi necessarius sit? quid possit, vel non, in exequiis illis, quæ sunt sui muneris. Vide verb. *Magister Ceremoniarum num. 1. ad 9.*

Ceremonia nuda fuit dicta, *ibid.* num. 10.

Afferuntur duo dubia novissima a Sac. Congregat. Concil. *refoluta*, *ibid.* num. 11.

Alii ad rem; Vide verb. *Refolut. Sacrarum Congreg. in Indict. Decretum Merati*.

MAGISTRATUS.

Magistratus quid possit, val non, quoad locum, & praesentiam tum in Ecclesia, tum in Procectionibus, aliisque institutionibus Ecclesiasticis; Vid. verb. *Magistratus* s. 1. ad 13. Adducuntur ad rem varia dubia resoluta a Sac. Congreg. *Risum*, *ibid.* num. 14.

Magistratus & Judices secularis praesidentes in criminalibus contra Ecclesiasticos ancommunicantur in *Bulla Cuncta*, *ibid.* in *add. Auth.* num. 16.

Da loco Magistratum in Ecclesia, Thaurificatione ab illis facienda Episcopo, vid. *ibid.* in *nov. add.* num. 1.

Nullo modo licet dare osculum Evangelium civium Magistratui, *ibid.* in *nov. add.* num. 1.

Qualis honor debeatur Praefidi Provincia; Vid. verb. *Brachio* art. 5. num. 36.

MALCHUS.

Malchus quis fuerit, alique ad eum spectantia; Vid. verb. *Malchus* *add. noviss. Auth.* num. 1. & *seqq.*

MALEDICORUM poena quae sit; Vid. verb. *Pena* art. 1. num. 160.

MALEFICUM; Vid. verb. *Superstitionis* num. 65.

MALE Sonans propositio quae sit; Vid. verb. *Propositio* *deumot* num. 38.

MARITUS.

Marito non licet occidere uxorem in adulterio deprehensam; Vid. verb. *Maritus* num. 1.

Maritus an graviter peccet consumendo bona uxoris, *ib.* s. 1.

Maritus quod voto uxoris possit irritare, *ibid.* num. 3. & 4.

Corrigitur Auctor num. 4. *ibid.* in *nov. add.* sub *lit.* n.

Mortuus uxore usufructu Dotis spectat ad Maritum, propter verum ad filios, *ibid.* num. 6.

Maritus quid possit, val non, circa Dotam vivente uxore; Vid. verb. *Dot* art. 1. & art. 3.

Quae probationes Maritus prohibentur ad explorandam uxoris innocentiam, *ibid.* num. 8.

Maritus citatus debitum conjugale; Vid. verb. *Debitum conjugale*.

Maritus a mortua reviviscens non tenetur amplius prius uxori, *ibid.* num. 10.

Maritus occidens propriam uxorem an gaudeat immunitate Ecclesiastica, *ibid.* num. 11. 12. & 13.

De Jure Mariti in uxorem; Vid. *ibid.* in *nov. add.* num. 1.

Nobilitas mariti regulariter communicatur uxori; Quid autem si obstat status, *ibid.* in *nov. add.* num. 2. & 3.

Num omnia mariti Privilegia communicantur uxori, *ibid.* in *nov. add.* num. 4. ad 6.

An in Viduis permaneat jura mariti, *ibid.* in *nov. add.* num. 6.

An, & quae fortiter maritus ex persona uxoris, an aliquando sequatur forum illius, & radius apud corruet, *ibid.* in *nov. add.* num. 7.

Alii ad rem; Vide verb. *Adulterium*. Bon. *Debitum conjugale*. *Divinium*. *Dot*. *Filius*. *Matrimonium*. *Uxor*, & verb. *Invenit* art. 1. num. 90.

MARTYRIUM.

Martyrium quid sit, & ad ipsum quid requiratur in adultis; Vid. verb. *Martyrium* num. 1. ad 5.

Ad verum Martyrium requiritur quod poena val mora tolleretur pro Fide Christi, val pro defensione vinctum super-ostentium, *ibid.* num. 6. ad 9.

Ad Martyrium tria potissimum requiruntur, quae assignantur, *ibid.* num. 10.

Martyres graeci, Testes latini dicuntur, *ibid.* num. 11.

Qui Martyres dici possunt, val non, *ibid.* num. 12. ad 18.

An liceat hostes Fidei provocare, & si Martyrio legere, *ibid.* num. 19. ad 22.

Ad Martyrium in adultis tum baptisatis, tum non baptisatis, *Biblioth. Tom. VIII.*

ptinatis quid requiratur; & an sufficiat attritio superostentis cum voto Sacramenti Penitentiae, *ibid.* num. 23. ad 29.

Martyrium in adultis remittit omnem culpam, & poenam, *ibid.* num. 30.

Martyrio decorata respondet in Caelo *Lauris*, seu *Aureole*; & quid sit, *ibid.* num. 31.

Martyrium quo instanti contestatur gratiam, *ibid.* num. 32.

Car in Canone Missae nomen datur solum Martyris, & non Confessoris, *ibid.* num. 33.

Martyrium a morte aliquando differitur, *ibid.* num. 34.

Unde nomen Martyris, *ibid.* in *Append.* s. 1. art. 1. & 2.

Primis Ecclesiae sanctis Confessoribus appellabantur Martyres, *ibid.* in *Append.* s. 1. art. 1. & 2.

Alii distinguunt Confessores a Martyribus, *ibid.* in *Append.* s. 1. art. 1. & 2.

Martyres alii deserviunt, alii consummati dicebantur, *ibid.* in *Append.* s. 1. art. 1. & 2.

Martyrii causa tres esse debet, & quantum ea sit; Vid. *ibid.* in *Append.* s. 1. art. 1. & 2.

Quoniam dispositio requiratur in homine, ut Martyris gratia consequatur, *ibid.* in *Append.* num. 13. ad 54.

De Pluralitate Martyrum priorum Ecclesiae sanctulorum, *ibid.* in *Append.* num. 13. & *seqq.*

MATER.

Mater praegrans in periculo vitae an, & quae remedia sumere possit; Vid. verb. *Mater* num. 1. ad 9.

Fotus quando solimatur, & alia ad ipsum spectantia, *ibid.* num. 10. & verb. *Abortus*.

Mater probabilis tenetur permittere seclusionem, ut baptizetur puer illius mortuus sine baptismo, *ibid.* num. 11.

Mater praegrans an peccet si abortus ducat, *ibid.* num. 12.

Mater tenetur ante filium primo trimestri, *ib.* num. 14.

An Mater sub gravi tenetur proprio lactare infans, *ibid.* num. 15. & 16. & alia ad rem. Vide verb. *Filius*, *Fili* num. 126. & verb. *Forster* num. 19.

Quid de Matre, quae infansem noctu sine debita caute-
la tenet in lacto, & quid si ipsam suffocaverit, val occiderit, *ibid.* num. 16. ad 19. & verb. *Pena* num. 137.

Matricida gaudet immunitate Ecclesiastica, *ibid.* num. 20.

Matris matris est filius, *ibid.* num. 21.

Muris maledictio aradicat fundamenta, *ibid.* num. 22.

An potestas in filios da jure uxoris competat soli Patri, exclusa Matre, *ibid.* in *nov. add.* num. 1. ad 9.

Quoniam potestas sola sit Patri, sunt tamem Officia, quae filii non Patri solum, sed & Matri praestare tenentur, quae vid. *ibid.* in *nov. add.* num. 10. ad 19.

An matris affectu filium aliquem ex adulterio natum esse credendum sit, *ibid.* in *nov. add.* num. 20. & *seqq.*

Mater transfusa ad faciendo uxoris quando mittitur hereditatem, & Legitimum filii promouit; Vid. verb. *Legitimus* num. 32.

MATERTERA, & Matetere magna; Vid. verb. *Affectus* art. 1. num. 15.

MATHEMATICA, seu Mathesis quid; Vid. verb. *Mundus* num. 197.

MATRIMONIUM.

Quoad ea, quae concernunt ejus naturam, Matariam, Formam, & Ministrium.

Matrimonium aliunde dictum; cur sic dictum, & non *Patri-*
monium; cur aliquando vocetur *Conjugium*, *Convivium*,
Nuptia; Et quid sit; Vid. verb. *Matrimonium* art. 1. num. 1. ad 5.

Matrimonium dividitur in Legitimum, Ratum, & Consummatum. Et singula explicantur, & quomodo inter se differant; *ibid.* num. 6. ad 11.

Matrimonium an sit Sacramentum, inter quos contrahi debent, *ibid.* num. 12. & 13.

Matrimonium in ratione Sacramenti quando fuerit institutum, *ibid.* num. 14. ad 18.

Ad num. 16. *Auth.* Vide notata *ibid.* in *nov. add.* sub *lit.* A. Itemque ad num. 18. *Auth.* Vide *ibid.* in *nov. add.* sub *lit.* A.

Matrimonium inter fidem, & infidem an sit Sacramentum; *ibid.* num. 19.

Matrimonium duorum conjugum laicorum, si cohabitatur,

tor, & ambo baptizentur, an sit Sacramentum; *ibidem* num. 10. & 11.

Assignantur effectus, sive principales, sive minus principales Matrimonii, etque Materiam, ac forma, *ibidem* num. 12. ad 17.

Ad *num. 18. Auct.* Vide *ib.* in *nov. add. n. 9. ad 11.*

Ministri hujus Sacramenti cu proprie sint ipsi Contrahentes, *ibid.* num. 18. ad 21. & ad num. 24. *Auct.* in *nov. add. sub lit. A. vers. Primum, & per tot.*

Matrimonium per Procuratorem, Nuncium, aut Literas contrahit undeque explicatur, *ibid.* num. 22. ad 43.

Ad num. 34. *Auct.* Vide *art. ib.* in *nov. add. sub lit. A.* ubi de matrimonio per Procuratorem in quo queritur num sit Sacramentum.

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Baptismus art. 1. num. 19.*

An Matrimonium seposita lege positiva sit dissolubile, *ib.* in *nov. add. num. 1. ad 4.*

De disciplina Ecclesie circa Infidelium, & Hæreticorum conjugia, *ib.* in *nov. add. num. 5.*

Quomodo sentienda regula illa: *In dubio pro Matrimonio est Judicandum, ib.* in *nov. add. num. 6. ad 2.*

In matrimonio coram Parocho & Testibus contrahit, sed invalide ob aliq[uod] impedimentum, an oportet renovare consensum pariter coram Parocho & testibus, *ib.* in *nov. add. num. 12. ad 14.*

Indicatur qui recte agit de Sponsalibus & matrimoniis, quæ a filiis familiæ contrahantur, Parentibus infelis, vel jure levitatis, *ib.* in *nov. add. num. 17.*

MATRIMONIUM quoad varia miscellanea ipsius conceptoria,

Episcopus quomodo p[otes]t p[ro]hibere Contrahentes omnia dolose denuntiacionibus, vel fraude deceptis Parocho, & Testibus; Vide verb. *Matrimonium art. 1. num. 1.*

Matrimonium nullum ex defectu essentiali an resolvit possit in sponsalia de futuro, *ib.* num. 2. & 3.

Matrimonium contrahit ex metu mortis, vel p[re]ceptorum poenitentium, an validum, *ib.* num. 4. 5. & 6.

Ad rem afferantur plures causæ cum suis resolutionibus, *ib.* num. 7. ad 21.

Ad *num. 22. Auct.* Vide *nov. add. n. 10. & 11.*

Matrimonium contrahit ab impubere valet, si malitia suppleat ætatem. Talis malitia in quo consistat; ad quem spectet ipsam cognoscere; Et impubere si cognitis de cujus licentia possit contrahere; *ib.* num. 22. ad 25.

Matrimonium inter Impuberes quomodoque contrahitur, & quando resolvatur in sponsalia de futuro, *ib.* num. 27. & 28.

Puberes unde didi; quid sit pubertas; Puberes, ac pubertati proximi qui dicantur; Anni pubertatis qui sint; Et quo jure requirantur ad valorem Matrimonii, *ib.* num. 29. ad 37.

Ad rem adducuntur plures alii casus a Sac. Congr. Concil. resoluti, *ib.* num. 38. ad 55.

Matrimonium an licite contrahi possit cum pacto continentie, *ib.* num. 56.

Matrimonium ubi celebrari possit? Benedictione quo tempore facienda sint, & elemosynam ratione Benedictionis qua accipere debeat, *ib.* num. 57. ad 60.

Alia de Matrimonio; Vide verb. *Adulterium, Benedictio art. 4. Denuntiaciones Matrimonii, Dissortium, Impedimenta Matrimonii, Parochi, Sponsalia.*

Quoad validitatem, & invaliditatem Matrimoniorum, & pro Matrimonio occultis attendenda sunt dum novissima Constitutiones Benedicte XIV. *ib.* num. 62. & 63.

Alia ad rem, *ib.* num. 64.

Multa saluberrime disposita, sapienter decreta, ac docte exp[re]ssita de Matrimonio a Benedicte XIV. Vide *ibid.* in *add. Auct.* num. 67. ad 128.

De adoptione, quæ fit in Bulgaria Provinciæ, an impedimentum pariat, Vide *ib.* in *nov. add. Res. Conf.*

De bit, qui concedere possunt licentiam assistendi Matrimonio Parochorum loco, *ib.* in *nov. add. num. 1. ad 17.*

De conditionibus, quæ matrimoniis opponi solent, *ib.* in *nov. add. num. 18. & segg.*

MATUTINUM.

Matutinum qua hora, & ubi recitari possit, ac debeat, tum a Canonice, tum a Regularibus, tum a Monachis juxta locorum consuetudinem; Vide verb. *Matutinum num. 1. ad 12. & verb. Resolucio Sac. Congr. num. 1. c.*

Matutini Defunctorum ipsamet die Commemorationis eorumque post Laudes recitari debet, *ib.* num. 14.

Matutinum an dividi possit a Laudibus; & quid si dividatur, *ib.* num. 15. ad 18.

Matutinum, & Laudes non recitare ante celebrationem Missæ an, & quale sit peccatum, *ib.* num. 19. ad 21.

Quid si Matutinum sequenti die dicatur ante absolutum Officium dici presentis, *ib.* num. 24. & 25.

Per aliquam recitationem Matutini, & Laudum non potest satisfieri obligationi pro die presentis, & sequenti, *ibid.* num. 26.

Qua hora pridie lectuari possit Matutinum, *ib.* num. 27. Alia ad rem scito digna exhibetur *ib.* num. 28. ad 31.

Afferunt prodigiosus eventus in Matutino c. nostro B. Joanne Parmensi una cum Dominiq[ue] persoluto, *ib.* n. 34.

Alia ad rem; Vide *ib.* num. 37. ad 40. & in *add. Auct.* num. 41. & segg. & verb. *Officium Divinum.*

MECHANICA quæ Machinaria quid; Vide verb. *Machina num. 102. 107. & 110.*

MEDICUS.

Medicus tenetur succedere infirmis Confessione peccatorum, & quid si scens, Vide verb. *Medicus n. 1. 2.*

Medici, & Chirurgi an teneantur gratis curare Beneficiales, & pauperes, *ib.* num. 4. 5. & 6.

Medici an possint inire societatem cum Aromataria, & si jactati sint, an possint a Christianis vocari in suis infirmitatibus, *ib.* num. 7. & 8.

Quid de Medico confugio, aut inquisito compositionis veniant, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Quid de Medicis, & Chirurgis Monachis, sive ordinariis, sive extraordinariis, *ibid.* num. 12. ad 14.

An, & quando Clerici, & Religiosi possint exercere artem Medicinæ, & Chirurgiæ; Vide verb. *Clerici art. 3. n. 77.*

Medicus an promovere possit Sacros Ordines, *ibid.* num. 10. Medicus qualem periculum habere debeat? & ad quid teneatur in applicandis medicamentis, *ibid.* num. 11. ad 16.

Medicus an, & quomodo remedia possit applicare pregnantibus; Vide verb. *Mater num. 1. ad 11.*

Medicus graviter peccat, si fudeat infirmo aliquod remedium Dei honoris, vel p[re]cepto contrarium, *ibid.* num. 18.

Medice an possit dispensare in jejuniis, *ibid.* num. 19. Medici sunt honorandi, *ibid.* num. 21.

De Medicorum auctoritate, & obligatione in relaxatione Jejuniorum, & Quadragesimæ, *ib.* in *add. Auct.* num. 32. ad 35.

De salario medicorum; & an medicus privilegio aliquo gaudet in concursu Creditorum, *ibid.* in *nov. add. num. 1. ad 4.*

Tres alia solvuntur questiones ad salarium medici pertinentes, *ibid.* in *nov. add. num. 7. & 6. & n. 11. & segg.*

Medico, cui fuit constitutum Salarium, in singulos dies debetur pro no tempore, quo fuit in itinere, *ibid.* in *nov. add. num. 7. & 8.*

Quid si medicus discedat tarda jam hora, an pro integro die salarium exigere queat, *ib.* in *nov. add. num. 9.*

Medicus, cui certum Salarium annuum a Communitate constitutum est, si subito locutionis tempore pergit mederi, non videtur tacite reconductus, *ib.* in *nov. add. num. 10.*

Medicus quando peccet, vel non, absterrendo eos, qui alios frequentant; Vide verb. *Magister num. 14.*

MEDIOCRITAS, seu Medium est duplex; Vide verb. *Virtus num. 94.*

In medio sunt virtutes; Virtus autem ad extremum tendunt, *ib.* num. 13.

MELCHISEDECH, quis fuerit, & an revera Sacerdos. Vide verb. *Melchisedech in nov. add. Auct.*

MELIORAMENTA.

Melioramenta rei alio dicuntur iustitiosa, & alia extrajusticia, & quæ sunt, Vide verb. *Melioramenta* num. 1.
Melioramenta alio dicuntur necessaria, alia utilia, & alia voluptaria, & singula explicantur, & quomodo sint restituenda, vel restituenda, *ibid.* num. 2. ad 11.
Melioramenta ut repeti possint, quid requiratur? & in ipsius repetendo quid attendendum, *ibid.* num. 12. 13. 14.
Melioramenta sive bona, sive mala sive iusta, an, & quomodo repeti possint, *ibid.* num. 15. ad 26.
Melioramenta facta a gravato in bonis Fideicommissi subiectis an veniant in restitutione Fideicommissi, *ibid.* num. 17.
Melioramenta facta ab Emphyteuta, vel Feudatario, an dicantur Feudalia, vel Emphyteutica, *ibid.* num. 18.
Melioramenta, quæ sine laesione prioris status rei locata possunt moveri, semper conductarii sunt restituenda, *ibid.* num. 19.

Alia Vide verb. *Locatio* num. 3.
Melioramenta facta ab Emphyteuta quando repeti possint, vel non? Vide verb. *Emphyteusis* art. 2. num. 7.
Quid de melioramentis factis per Beneficiatum ex bonis patrimonialibus, vel ex fructibus Beneficii? *ibid.* num. 10. 11. 12. 13. 14.
Equites Hierosolymitani an teneantur totum Commendam meliorare, *ibid.* num. 15. 16. 17. 18.
Melioramenta in beneficiis invidiosis alienatis Emptori debent restitui, *ibid.* num. 18.
De differentiis, quæ in melioramentis prædiorum Urbanorum & Rusticorum intercedit, *ib.* in nov. add. num. 1. ad 3.

MENDACIUM.

Mendacium quid sit, quot modis mentiri possit, & ad verum Mendacium quid requiratur? Vide verb. *Mendacium* num. 1. ad 4.
Mendacium generis ad tria reducitur, idest Jocum, Officium, & Periculis, & quæ sunt. Et quæ peccata, *ibid.* num. 5. ad 10.
Mendacium an possit esse licitum, & an aliquando liceat celare veritatem, *ibid.* num. 11. ad 21. In Audiarie sententiam animadvertitur, *ib.* in nov. add. num. 21.
Quid de Mendacio commissio circa materiam Confessionalis, *ibid.* num. 22. ad 26.

MENDICANTES RELIGIOSI. Vide verb. *Absentia*, *Apprehensio*, *Confessio*, *Debitum Conjugale*, *Existensium*, *Regularis*.

MENSIS unde dictus, & quid sit, ejusque divisione assignantur, & explicantur. Vide verb. *Kalendarium* a num. 22. ad 28.

MERCATOR.

Mercator vi fraude, vel mendacii impediatur, ne ad Clostrum afferatur alia merce, ut ipse sua carie vendas, sed quid teneatur. Vide verb. *Mercator* num. 1.
Mercator ad se trahens eos, qui alios frequentant. Vide verb. *Magister* num. 14.

Mercator quando juret mercem sibi pluris constare &c. Vide verb. *Juramentum* art. 1. num. 21.

Mercator peccat pluribus modis, qui assignantur, *ibid.* n. 4. An, & quomodo probent Libri Decretorum, *ib.* in nov. add. num. 3. ad 13.

An Implore queest beneficium restitutione in integrum minor mercator, qui ob merces creditis ab alia mercatore debitum contraxit, convenitque dicat circa merces esse deceptum, *ib.* in nov. add. num. 13. 14. 15.
Alia, Vide verb. *Emptio*, *Venditio*.

MERCATUS.

Mercatus a quodammodo distinguatur prohibeque sunt diebus festis? Vide verb. *Mercatus* in add. *Audiar* num. 1. ad 3. & verb. *Festum* num. 19.
Alia ad rem. Vide *ib.* in add. *Audiar* num. 4. 5.

MERCEDIS, seu pensionis remissio quando a Locatore sit facienda Conducenti. Vide verb. *Locatio* num. 19.
Mercedie causa, sicut etiam que non excedant summam Sexcentorum, Biblioth. Tom. VIII.

torum 25. Judicari possunt a Cardinali Vicario, & Gubernatore Urbis contra quoscumque non obstante obligatione Cameræ. Vide verb. *Mercator* *Audiar* num. 1.
Vide verb. *Extrañia*.

MERCIARIA exerceatur super elemosine sic Miserrum, Læicæ excommunicationali, Clerici vero suspensiois poenam incurrant, verb. *Mercantia* add. *ab Audiar* num. 1.

MERCIS animus quid veniat. Vide verb. *Emptio* art. 1. n. 5.

MERETRIX.

Meretrix quæ sit, vel non. Vide verb. *Meretrix* num. 1. 2. 3.
Meretrix an possit retinere bona in meretricio recepta, ac de ipsius disponente, *ibid.* num. 9. 10. 11.
Meretrix quæ conditione possit a Confessario absolvi, & quomodo sufficiat explicare possit peccata sua in Confessione, *ibid.* num. 12. 13. 14.

An datum Meretrici candidi possit, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 4.

Meretrix etiam sequuta Caput petere ann potest promissum, *ibid.* in nov. add. num. 5.

Utrum promissio facta Meretrici sit ipsa jure nulla, an exceptione doli sit elidenda, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Quid si pignus præterea datum sit Meretrici, *ibid.* in nov. add. n. 7.

MERIDIES ubi. Vide verb. *Mundus* num. 83.

MERIDIANUS quid sit, *ibid.* num. 109.

METEOLOGIA quid. Vide verb. *Mundus* num. 225. 209. 210.

METOPOSCOPIA quid sit? Vide verb. *Superstitio* num. 22.

METROPOLES Ecclesia? Vide verb. *Archiepiscopus* art. 1.

METROPOLITANI jurisdictionem Ordinarium in suffraganeorum Diocesium exercere prohibetur. Vide verb. *Metropolitani* add. *Audiar* num. 1.
Alia circa illorum jurisdictionem visitandi Ecclesie Suffraganeorum, & monasteria exempta sita in ipsorum Suffraganeorum Diocesium? Vide *ib.* in add. *Audiar* n. 2. 3.

METUS.

Metus quid, & quod duplex sit? Vide verb. *Metus* num. 1. 2. 3. & verb. *Impediens Matrimonium* art. 1. num. 99. ubi plura de metu usque ad num. 109.

Metus quando dicatur Matrimonium, ac ne. Vide verb. *Matrimonium* art. 1. num. 4. 5. 6. 7. 8.

Metus, & violentia an reddant Matrimonium nullum, si inveniatur in quacunque ætate? & quomodo in casu metus probari debeat, *ibid.* num. 9. 10. 11.

Metus cadens in constante vim, qualis sit? Et an sit alius, vel levis, aut vanus, a quo sit cognoscendus, *ibid.* num. 10. ad 13.

Qualis metus requiratur, vel sufficiat ad irritandum Professionem Regularem, *ib.* num. 14. ad 14.

Alia de metu, Vide verb. *Conradus*, *Ordo*, *Professio*, *Votum*, *Impediens Matrimonium*.

Metus electionem in iure ipso jure, *ibid.* num. 16.

Metus a quibus preceptis excusare possit, vel non, *ibid.* num. 17. 18. 19.

Obligaciones metu contractæ jure naturæ nullæ sunt, ex jure tamen Romano, & jure Canonico non in totum ratiocantur, solum illæ, quæ sunt bonæ fidei, *ibid.* in nov. add. n. 7. ad 6.

Utrum hodie, subacta distinctione inter negotia bonæ fidei, & stricti juris, nulla indistincte sit obligatio metu contractæ, *ib.* in nov. add. num. 9.

Non omnia metu restitutionem in integrum de jure Romano concedit, sed qualia. Vide *ibid.* in nov. add. num. 8. ad 10.

Hoc autem concurrente metu non solum otio ad repetendum id, quod metu extortum est, sed & exceptio ad declarationem obligationem conceditur, *ib.* in nov. add. n. 11.

Contra quos datur hæc actio, *ib.* in nov. add. num. 22. et seqq.

MILES.

Milites quid possint, & debeant facere, vel ann retineant Bellis? Vide verb. *Bellum* art. 3.

Milites a quibus recipere possint Sacramenta, & præcipue Matrimonium. Vide verb. *Conpellunt Militem*.

Alia multa valde notabilia, Vide verb. *Miles* n. 2. ad 26.

Miles præfidiarius ubi sepeliri debeat, *ib.* num. 27.

Militum stationes non præbent iustam causam dispensandi Populum ab observantia Quadragesimali, *ibid.* in *add. Auctor.* num. 27.

S. Gregorius M. scripsit contra prohibitionem sâdam Militibus Maurili Imp. amplectendi vitam Monasticam, *ibid.* in *add. Auctor.* num. 29.

De Militib. & 22 Militari indicatur alia, *ibid.* in *ann. add.* num. 28.

M I L I T I A.

De Militia S. Georgii Martyris, S. Janarii, Hospitalia S. Joannis Hierosolymitani, & SS. Maurili & Lazari varia profertur verba. *Militia* in *add. Auctor.* num. 1. et seqq.

MIMI. Vide verb. *Infamii* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 1. num. 12.

MINISTER SACRAMENTORUM.

Minister Sacramentorum novæ Legis quia sit, & esse possit; Vide verb. *Minister Sacramentorum* num. 1. ad 6.

Qualis tenetur equitatur in Ministro Sacramentorum; Vide verb. *Intestito* num. 14.

Ad valide conficiendum Sacramentum qualia attentio requiritur, *ib.* num. 5. & 9.

Attentio qua, & quomplex; Vide verb. *Attentio*. Minister distractus in conficiendis Sacramentis quomodo peccet, *ibid.* num. 11.

Ministri in mortali existerentes dum Sacramenta conficiunt, vel ministrant, quomodo peccent, & an valide sint Sacramenta ministrata vel confecta, *ib.* num. 12. ad 24.

Parochus Sacramentum Matrimonii administrans in statu lethali culpa confectum est, jam peccata, *ibid.* in *not. nov.* ad num. 22. Nr. 8.

Ministri Sacri, qui Sacramenta jam confecta in mortali ministrant, vel applicant, an, & quomodo peccent, *ibid.* num. 25.

Sub censura ponitur quidam propositio, *ib.* in *ann. add.* sub lit. B.

Minister dignior an possit plus gratia causare, *ib.* n. 26.

Minister an, & quando possit ministrare Sacramenta, vel indigne, vel peccatori, vel incorpali, *ib.* n. 27. ad 34.

An, & in quo casu liceat petere, vel recipere Sacramenta a Ministro indigno, vel excommunicato, *ib.* n. 35. ad 40. Ad num. 38. Auctoris, vide correctionem, *ib.* in *ann. add.* sub lit. a.

In Sacramentorum administratione, vel confectioe an liceat simulare, *ib.* n. 41. 42. & 43.

In Sacramentorum administratione, qua sententia sit ferenda, *ib.* n. 44. & 45.

Minister quomodo peccare possit circa materiam, formam, & intentionem in Sacramentis administrandis, *ibid.* num. 46. ad 50.

Minister siue ex officio sit Pastor, vel oon, a quo jure, & in quo periculo tenetur Sacramenta ministrare, *ib.* n. 51. ad 54. An licite baptizari possit intus per ejusdem in flumen, vel puteum projectionem, *ib.* n. 55. & 56.

MINOR, Minoritas. Vide verb. *Ætas*, *Beneficium*, *Cratibus*, *Emptio*, *Prodigio*, *Filius*, *Restitutio in integrum*, *MINORITATUM* Conditio Terræ Sanctæ, eorumque Guardianorum Auctoritas, & Indulta a S. Sede concessa; Vide verb. *Minoritas* *add. Auctor.* num. 1. et seqq.

Debet addere nomen S. Francis ad *Constituer*, *ibid.* in *sepp.* n. 12. Dantur decreta pro Reconciliatione, *ib.* n. 14. et seqq.

M I R A C U L U M.

Miraculum unde dictum, quid sit, & quid ad ejus essentiam requiritur. Vide verb. *Miraculum* num. 1. ad 8.

Miraculum triplex genus assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 11. & 16.

Quid in dubio an sanitas recuperata sit per Miraculum, aut Gratiam, *ib.* n. 17.

Miracula quomodo dicantur in Sac. Scriptura, *ib.* n. 18. ad 21. Miracula, & Prodigia, & Portenta quomodo inter se differant, ne conveniant, *ib.* n. 22. ad 27.

Miracula a quibus putari possint, vel oon, *ib.* n. 28. ad 35.

Virutes, Signa, & Prodigia Antichristi erunt spuria, apparentia, & mendacia, *ib.* n. 36.

Miraculorum examen a quibus, & quomodo faciendum, *ib.* num. 37. ad 40.

Miracula alicujus mortui cum opatione fructuatis, sed nondum baptizati, an, & de cujus licentia imprimenda, vel publicanda sint, *ib.* n. 41. 42. & 43.

Affertur celeberrimum Miraculum, *ib.* num. 44. Alia; Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

Missæ prout est Sacrificium. Quoad ejus effectum, & fructus.

Missæ prout ad pensam attinet applicatur; Vide verb. *Missæ prout est Sacrificium* art. 1. num. 1. 2. et 3.

Effectus Sacrificii Missæ triplex assignatur, & explicatur, *ib.* num. 4. ad 7.

Fructus Sacrificii Missæ triplex assignatur, & explicatur, *ib.* num. 8. ad 10.

Fructus Sacrificii alius est ex opera operantis, & alius ex opere operato; & uterque unde proveniat, *ib.* n. 12. & 13.

Fructus Sacrificii Missæ an sit infinitus, *ib.* n. 14. 15. & 16. & in *ann. add.* sub lit. a. ad num. 14. *add. Auct.*

Quandam observationes digna ad articuli complementum in Tyroon gratiam indicantur, *ib.* n. 17. 18. & 19.

Alia. Vide verb. *Sacrificium*.

MISSA quoad applicationem, redactionem, satisfactionem, & elemosynam.

Circa Missarum celebrationem assertor ad litteram Decretum Sac. Cong. Concilii confirmatum ab Urbano VIII. & Innocentio XII. Vide verb. *Missæ* art. 1. num. 1. & 2.

Non potest recipi stipendium pro appellatione fructus personalis, & assertor ad id Sac. Cong. Concilii. Decretum cum propositione damnata ab Alexandro VIII. *ib.* n. 3. 4. & 5.

Non potest recipi stipendium pro pluribus Sacrificiis, & unum solum offerri; æque unica Missa sacrificii potest duplici obligationi, applicatio uni fructum satisfactionis, & alteri impetratorum, *ib.* n. 6. 7. & 8.

Non potest Missa anticipata celebrari, & applicari pro eo, qui primo stipendium dederit, *ib.* n. 9.

Applicatio Missæ facta a Religioso subdito prævalet applicatio facta a Superiore, *ibid.* num. 10.

Vivent probabilius invalidæ applicat animabus Purgatorii omnes Missæ pro se defuncto applicandas, *ibid.* num. 11.

Generalis, & Episcopi quid possint, vel oon, circa reductionem, & satisfactionem Missarum, *ib.* num. 12. ad 15.

Pacientes celebrari ab aliis Missæ minori elemosyna, quam ipsi perciperent, quæ parvas incurant; *ibid.* num. 16. & verb. *Elemosyna* num. 64.

Indulta, quæ ab Apostolica Sede fuerunt concessa pro moderandis Missarum oneribus, an suffragantur ad reducenda onera pro contrahentibus suscepta, *ibid.* num. 17.

Quomodo intelligi debeant verba illa *dammodo infra madicum tempus passuri omnibus satisfecisse* a Sac. Cong. posita ad XI. Decretum de celebratione Missarum, *ibid.* num. 18.

Pro quoqueque Missa manuali quæ maior elemosyna tradi possit. Vide verb. *Elemosyna* num. 65.

Reductio Missarum an, & quando sit admittenda, *ibid.* num. 19. 20. & 21. & in *ann. add.* num. 13. & seqq.

An, & quando admittatur compensatio Missarum, quæ altera debitum sunt celebrare cum Missa dinceps celebranda, *ibid.* num. 22.

Quamvis census in aliis veniant in appellatione immobilium, oon sic tamen quodam pecunia investenda esse stabilibus pro celebratione Missarum, *ibid.* num. 24.

An defunctibus fructibus assignatis pro Missæ cesset obligatio celebrandi, *ibid.* in *ann. add.* num. 1. ad 6.

Et ita oon dimittantur fructibus, dimittendum quoque sit Onus Missarum, & quid debeat in casu excentos simplex, & Legatarius, *ib.* in *ann. add.* num. 7. ad 9.

An in diminutione Missarum cœquiritur Auctoritas S. Apo. Stollis, *ib.* in *ann. add.* num. 10. ad 12.

Quando audit fructibus Legatis pro Missa augeri quoque debeat numerus Missarum, *ibid.* in *ann. add.* num. 13.

MISSA quoad obligationem, quam habent eam applicandi Parochi, & Beneficiarii.

Parochi an teneantur Jura Divina Missa pro populo applicare juxta redditum pinguedinem, ac tenuitatem; & redditus pingues, ac tenues explicantur; & ad rem afferat omnino attendenda novissima dispositio Bened. XIV. VII. verb. *Missæ* art. 3. num. 1. ad 11.

Beneficiarii, seu Capellani, an & quando teneantur Missam applicare pro Beneficii Fundatore, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Rependuntur num. 14. *Auctor. ib. in nov. add. sub litt. a.* Capellanus obligatus ad Missam quotidianam an tenetur per se, vel per alium quotidie celebrare, *ibid.* num. 15. ad 18.

Alia circa Beneficium, vel Cappellanum, quando vacare possit, vel non, & celebrationis. *ibid.* n. 19. ad 22.

An obligatus facere celebrare Missam, si ad id data electionis postea dubitet, vel sciat non celebratam, teneatur iterum &c. *ibid.* n. 24. & in nov. add. sub litt. a.

An sicut in Ecclesia Cathedralibus, & Collegiatis, ita & in Ecclesiis Communitativis applicanda sit Missa Conventualis pro Beneficiariis *ib. in nov. add. num. 1. & seqq.*

Cetera quoad Missas Conventuales, & Parochiales pro Populo, & Beneficiariis; Vide *ibid.* in add. *Auctor.* num. 26. ad 30. & num. 100. ad 102.

MISSA quoad locum, in quo possit, vel non possit celebrari.

Missa in quibus locis ordinari celebrari debeat; & in quo eas celebrari possit extra loca Sacra; Vide verb. *Missæ* art. 4. num. 1. ad 6.

Corrigitur *Auctor. n. 4. ib. in nov. add. sub litt. a.*

An Missa celebrari possit super navibus in Mari, vel fluminibus, *ibid.* num. 7. & 8. & 9.

Episcopi, & majores Prelati quamvis Cardinales an possint celebrare, aut celebrandi facultatem concedere in locis non Sacris, *ibid.* num. 10. & verb. *Oratorium* n. 70.

Regulares an possint celebrare in Altari portatili, vel habere Oratoria extra Conventum, & in ipsa celebrare, *ibid.* num. 11. & 12. & verb. *Oratorium* n. 72.

Non celebrans Missam in loco dignato ex pacto, vel testamento, an peccet, an teneatur iterum celebrare, *ibid.* num. 14. 15. & 16.

Sed ad num. 16. *Auctor. ib. in nov. add. sub litt. a.*

Missam onera relicta in determinato loco an, & de cujus licentia transferri possint, & an satisfieri possint per exteros, ubi commodè possunt per Sacerdotes ejusdem Ecclesie, *ib. num. 17. ad 20. & art. 11. num. 61.*

Missæ relicte a Testatore in determinata Ecclesia Regularium, non celebrari debeant ab ipsius Regularibus, an ad arbitrium hæredum, *ibid.* num. 21. 22. & 23.

Sed vide ad num. 21. *Auctor. ib. in nov. add. sub litt. a.*

Regulares an possint ad celebrandum in suis Ecclesiis admittere Sacerdotes Sæculares contra prohibitionem Ordinarii, *ib. n. 24. & 25.*

Qui possint, vel non, Missas celebrare in Ecclesia Monialium, *ib. n. 26. 27. & 28.*

Missæ an et celebranda in Ecclesia polluta, neque in loco interdicto, vel ubi spiritus est paganus, aut excommunicatus vitandus, *ibid.* num. 29. ad 34.

Capitulum an possit celebrare in Ecclesia Regularium, ipsi reuocantibus *ibid.* num. 35.

Alia ad rem, *ibid.* num. 36. ad 39.

Capellanus, qui Missam celebrare non valet in loco a Testatore designato, an celebrare alibi teneatur, *ib. in nov. add. num. 1. ad 3.*

An obligatio celebrandi Missam quotidianam in Ecclesia Regularium sequatur ipsos, si ea transferant ad aliam Ecclesiam, *ib. in nov. add. n. 4. & 5.*

Unde queritur etiam, num Capellania aedificata in Ecclesiis Regularium transferatur ad aliam Ecclesiam, quando Regulari Ecclesiam mutant, *ibidem in nov. add. numer. 6. & 7.*

An disponente Testatore, quod Missa celebraretur in Alta.

ri davora alioque Imaginis, possit in alia Ecclesia celebrari, si illi, quibus est commissæ celebratio, ad aliam Ecclesiam se transferant, *ib. in nov. add. n. 8. ad 10.*

Vide cetera in add. *Art. n. 3. & 4. item n. 7. ad 9.*

MISSA quoad tempus, quo potest, vel non potest celebrari.

Tempus ordinariam Missam celebrandi quale sit, & quale in Terris Infidelium, & quæ sit privilegia ad hoc Regularibus concessa; Vide verb. *Missæ* art. 5. 1. ad 6.

Sacerdos quoad Missam eadem die possit celebrare, & inquirat quid possit, vel non, circa tres Missas diei Nativitatis Domini, & quales casus sufficiant, vel non, ad plures Missas eadem die celebrandas assignantur, *ibidem* num. 7. ad 27.

An Sacerdos plures una die celebrans Missas fiat Irregularis? Vide *nov. add. n. 11. Auct. sub litt. a.*

Ad num. 27. *Auctor. ib. notata ib. in nov. add. sub litt. a.*

Feria quinta in Cena Domini celebrari sequit Missa in Ecclesia, in quibus non affirmatur SS. Sacramentum, *ib. num. 28.*

Regulares quo tempore possint in suis Ecclesiis Missas celebrare, vel campanas pulsare; & quid ad rem possit Episcopus Decreto Synodali statuere, *ib. n. 29. ad 32.*

Quid de illis, qui differunt, vel anticipant Missarum celebrationem, *ibid.* n. 30. ad 40.

Ad num. 37. *Auctor. explicatur decretum Sac. Cong. Rituum ab Urbano VIII. approbatum a quo jubetur, illum qui suscipit onus celebrandi Missas certum esse ut intra modicum tempus possit omnibus satisfacere, ib. in nov. add. n. 1. & seqq.*

Plura adducuntur circa Missam Nativitatis Domini, *ib. n. 45. ad 51.*

Alia ad rem; Vide in add. *Auctor. n. 5. & 6. & n. 26. ad 17. ubi varia de iteranda Missa sub eadem die, & de Missa Praefatione agitur.*

MISSA solemnitas in Dominicis infra Octavam alioque Sancti sequit celebrari de eodem Sancto, licet de consensu Ordinarii fiat Processio ad ejus Ecclesiam; Vide verb. *Refectio Sacra. Congr. in Indict. 1. Merati num. 389.*

MISSA a quo possit celebrari, vel non, & in quo idioma.

Solus Sacerdos tunc ordinatus potest Missam celebrare; Vide verb. *Missæ* art. 6. n. 1.

Non ordinatus audent celebrare, quibus penis subiacetur, & similes causas inferunt, *ibid.* num. 2. & 3. & 4.

Ad Missas celebrandas admittendi non sunt Sacerdotes vagi, ignari, publice criminiosi, neque exteri sine litteris dimissionis, aut contra Ordinarii prohibitionem, *ibid.* n. 5. ad 8.

Missæ in quo idioma celebrari possit, ac debeat, *ib. n. 9. 10. & 11.*

Vide cetera de eo, qui Sacerdos non est ordinatus, Missam celebrante, *ib. in add. Art. n. 10. ad 12.*

Singulariter reſervatur ad puniendum crimen Illius, qui non ordinatus Sacerdos Missam celebrat, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

MISSA pro quibus possit celebrari, & pro quibus non.

Missæ Sacrificium pro quibus offerri possit; Vide verb. *Missæ* art. 7. n. 1. ad 6.

Missæ offerri nequit pro defunctis hæreticis, & infidelibus, nec pro Christianis certo damnatis, nec pro mortuis excommunicatis, *ib. num. 7. ad 10. et in nov. add. n. 1. ad 3.*

Missæ 10. & quomodo offerri possit pro mortuis excommunicatis vitandis, si non tolerantis, & non vitandis, *ibid.* num. 11. ad 14.

Missæ Sacrificium an, & quomodo offerri possit pro Sanctis, *ib. num. 15. et 16.*

Num licet anticipare ante mortem celebrare, vel celebrari facere Missas de reſque pro Suffragio Animæ suæ, *ib. in nov. add. num. 4.*

De Missa bene moriendi, *ibid.* num. 17.
Ejus auctor Veu, Caid. Thomasi *ib.* in not. *unusq.*

MISSA quoad eam celebrantia obligationem.

In Missa Sacrificio quid a celebrante sive Latino, sive Casan offerri debeat, & quomodo? Vide verb. *Missae art. 1.* num. 1. ad 6.

Celebrans ad quid teneatur in ordine ad celebrationem Missae, & pro quibus in ipsa orare debeat, *ibid.* num. 7. ad 12.

De calcamentis in accessu ad Altare, *ib.* num. 14.
Non licet Missam incensam intermittere, praeter casum urgentis necessitatis, cuius rei exempla traduntur, & agitur de Sacerdote, qui incompte Missa recordetur se a iure impeditum esse, *ib.* in not. add. n. 3. & seqq.

MISSA quoad vetita in ejus celebratione.

An liceat Missam celebrare capite velato. Et quia concedere possit licentiam sic celebrandi? Vide verb. *Missae art. 9.* num. 1. 2. & 3.

Alia, quae in Missa vetita esse censentur, *ibidem* num. 4. ad 17.

An possit Sacerdos sive Ministri Missam celebrare, si sit aliquis celebrandi necessarius, *ib.* in not. add. n. 1. ad 3.

An in casu necessitatis liceat uti ministro mulieris, *ib.* in not. add. num. 4.

Et cum filius illegitimus in necessitate possit Patri celebranti ministrare, *ib.* in not. add. num. 5. & 6.

MISSA quoad requisita pro ejus celebratione.

Requiritur in primis Altare; & quomodo ornatum esse debeat? Vide verb. *Missae art. 10.* num. 1. ad 6.

Alia, quae requiruntur, *ib.* num. 7. ad 10.

Quod Altaris consecrationem, & vases Sacerdotales? Vide *ib.* in not. add. num. 1. & seqq.

MISSA quoad requisita in celebratione pro valida, & licite ejus celebratione.

Ad valide, & licite celebrandum requiritur, quod Celebrans sit rite ordinatus Sacerdos, quod habent intentionem conficiendi Sacramentum, quod sit in gratia, & quod sit jejunus, jejunio naturalis. Vide verb. *Missae art. 11.* num. 1. ad 9.

Affliguntur aliquae causae, ob quas potest licite celebrare etiam non jejunus jejunio naturali, *ibid.* num. 8. ad 10. & in not. add. num. 6.

Quid sit jejunium naturale, & quando frangatur, vel non, *ibid.* num. 10. ad 16.

An Sacerdos, qui non jejunus celebrat, sit suspectus de Fide, itaut possit contra eum procedere Sac. Inquisitionis Tribunal, *ibid.* in not. add. num. 1. & seqq.

MISSA quoad ritus observandos in ipsa celebranda.

Missa an semper concordare debeat cum officio, & quid sit in casu s. Celebrationibus observandam? Vide verb. *Missae art. 12.* num. 1. ad 6. & verb. *Requiescantis Sac. Congreg.* in Index 1. *Devis. Myrtil.*

Ad num. 1. Auctoritas vide animadvertenda, & notata, *ibid.* in not. add. num. 1. & seqq.

Missa celebrari potest de quolibet Sancto Canonizato, licet a eodem velato in Martyrologio. Et in quibus Ecclesiis celebrari possit de solis Beatis, *ibid.* num. 7. & 8. & dict. verb. *Requiescantis*.

Missa sub quo ritu celebrari possit de Dedicatione Ecclesiarum, ac de Patrono, & Titulari eorumdem, *ibid.* num. 9. ad 13. & dict. verb. *Requiescantis* in Index 2.

Missae, & Beatae quo ritu celebranda in Ecclesia ubi asservatur Sanctissimum Reliquiae, *ibid.* num. 14. ad 17. & dict. verb. *Requiescantis* in Index 2.

Missae S. Rochi ubi celebrari possit, *ibid.* num. 18. & dict. verb. *Requiescantis* in Index 2.

Episcopi Regularis in qua nem titum celebrare debeat,

& quid de illis, qui gaudent privilegio sui Religionis, *ib.* num. 19. & 20. & verb. *Requiescantis* S. Cong.

In Missa de Beatis quando in dicendum Symbolum, *ibid.* num. 21. & dict. verb. *Requiescantis*.

Nemo potest excedere limites verbae Indultorum Sedis Apostolicae super Beneficiationibus, *ibid.* num. 22. & dict. verb. *Requiescantis*.

Alia plura ad rem assignantur, *ibid.* num. 23. ad 27. & dict. verb. *Requiescantis*, ubi passim invenies dubia resoluta ad rem spectantia.

Missae in quibus solus Sacerdos communicat non reprobat, & Missam celebrantem non tenentur S. Eucharistiam omnibus potentibus laici ipsam Actionem ministrare; *ibid.* in add. *Aut.* num. 1. & 2.

Missae celebrari acquit a Sacerdote Latino ritibus Graeciae, nec viceversa. Agitur etiam de aliis, quae Missam Graecorum continent, & Italo-Graecorum, *ibidem* in add. *Aut.* num. 14. ad 18.

Ad Episcopos pertinet praescribere ea, quae observanda, & evitanda sunt in celebratione Missae, *ibid.* in add. *Aut.* num. 27.

In Missarum celebratione Crucifixi Imago super Altari setari debet, *ibid.* in add. *Aut.* n. 32.

Antiphona Communio cantari debet immediate post *Agnus Dei* eodem tempore, quo celebrans Sac. Communionem sumit, nisi fiat Communio Populi, *ibid.* in add. *Aut.* num. 61.

Differentia inter Missam cantatam, & Missam solemnem, *ibid.* in add. *Aut.* num. 63. & 64.

Cetera de Missae cantatione. Vide *ib.* in add. *Aut.* n. 116.

De observandis in Missa votiva.

Missae unde dicatur votiva, quando liceat, & quibus diebus private celebrari possit, vel non? Vide verb. *Missae art. 13.* num. 1. ad 4. & verb. *Requiescantis* Sac. Congreg.

Votive Solemnis pro qua causa, quibus diebus, & sub quo ritu celebrari possit, *ibid.* num. 5. ad 11. & verb. *Requiescantis* & verb. *Eucharistia* in Index.

Alia in Missa votiva observanda reclusantur, *ibid.* n. 12. ad 16. & dict. verb. *Requiescantis*, *qua supra*.

Missae votiva an dici possit de Beatis secundum Canonizatos, *ibid.* num. 17. & 19.

An Missa assignetur certis diebus, aut Festivitatibus possit in aliis diebus tamquam votive celebrari, *ibid.* in not. add. num. 1. & seqq.

De observandis pro Missa de Requiem.

Missae de requiem sive privatae, sive solennes quibus diebus celebrari possint? Vide verb. *Missae art. 14.* num. 1. ad 4. & verb. *Requiescantis*.

Anniversaria de Requiem, aut de 7. & 30. die in quibus Festis celebrari possint, *ibid.* num. 5. & 6. & dict. verb. *Requiescantis*.

Missae de Requiem, in quo Festo cantari possit, statim ac habeatur notitia de obitu alicujus personae, *ibid.* num. 7. & dict. verb. *Requiescantis*.

Missae de Festo celebratae pro animabus Defunctorum an eodem modo sit proventus ac si celebrarentur de Requiem, & ad rem adducuntur Constitutiones, *ibid.* num. 8. ad 14. & verb. *Requiescantis*.

Alia ad rem, *ibid.* num. 15. ad 23. & verb. *Requiescantis* & verb. *Eucharistia* num. 27.

Triginta Missae S. Gregorii unde ortum habuerint, & ob quam causam in devotionem, & proxiis fidelium devenerint, & alia circa easdem, *ibid.* num. 24. ad 31. & verb. *Requiescantis*.

De Missis, quae vocant divi Gregorii? Vide, *ibid.* in not. add. num. 28.

Cetera, quae plura de Missis Defunctorum? Vide *ibid.* in add. *Aut.* num. 64. ad 99. n. 112. 214. & seqq.

Missae ut in die obitus, praecitate Corpore, ultra Missam de communi Defunctorum celebranda eam quosdam aliqui obierit in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum? Vide verb. *Requiescantis* Sac. Congreg.

In Missa Defunctorum nequeant passari Organa &c. *ibid.* num. 32. & verb. *Missae* num. 30.

Pax quare non datur in Missa Defunctorum, *ibidem*,
num. 32.

MISSA quoad varia Decreta, & fidei pertinentia
ad celebrationem Missarum, earumque
adimplementum.

Adducuntur varia Decreta, & Edicta ad rem spectantia;
Vide verb. *Missæ* art. 15. num. 1. ad 5.

MISSA a quibus, & quibus in locis audiri
possit, & debeat.

Ad Missam audiendam qui tenentur, & quomodo, &
assignantur qui sint legitime impediti, & qui excusantur,
vel non; *Missæ* art. 16. num. 1. ad 8.

Auditor corrigitur, *ibidem* in not. noviss. ad num. 2.
Quoad legitime impeditos ad num. 6. Auditoris, vide nota-
ta, *ibidem* in not. add. sub lit. a.

Fideles in quibus Ecclesie, vel in Oratoriis Regularium
possint Missam audire, & precepto satisfacere, *ibidem* num. 9.
ad 13.

Satisfaciant precepto audientes Missam in Oratorio, seu
Cappelle Cardinalium, & Episcoporum, vel in Oratorio
de Episcopali licentia erectis, dummodo a via publica pateat
conducere accessus, *ibidem* num. 14. & 15.

Ad num. 13. Auditoris, vide notata. *ibidem* in not. add.
sub lit. a.

Audientes Missam in Oratorio privatis, qui possint, vel
non precepto satisfacere *ibidem* num. 16. & 18.

Familiares, seu Famili Indultarii quando possint, vel
non, satisfacere precepto audiendo Sacram in prediis pri-
vatis Oratorio, *ibidem* num. 19. ad 16.

In Oratorio privato unica Missa singulis diebus celebrari
possit, *ibidem* num. 20.

Qui sint Familiares in casa, & qui veniant, vel non,
appellatione familiarum, *ibidem* num. 21. & 20.

Adde que notantur ad num. 20. Auditor. *ibidem* in not. add.
sub lit. a.

Alia ad rem, Vide *ibidem* in not. add. Auditor. num. 31. ad 35. &
verb. *Oratorium*.

MISSA quomodo debeat audiri, & quamam
requirantur ad Satisfaciendum precepto
eum audienti.

Doctores salutaria monita in Missa auditione attendenda;
Vide verb. *Missæ* art. 17. num. 1. ad 5.

Ad satisfaciendum precepto de audienda Missa, qualis
intentio requiratur, ac sufficiat? *ibidem* num. 6. ad 12.

An etiam requiratur presentia corporalis, & que? *ibidem*,
num. 13. ad 18.

Cochus, Ebrius, Dormiens, extra sensus raptus Mis-
sam audire an precepto satisfaciat, *ibidem* num. 19. & 20.

Ad satisfaciendum, qualis attentio requiratur; Et ista
tam interna, tum externa, que sit, *ibidem* num. 21. ad 23.

An, & quando satisfaciatur precepto, qui tempora Missæ
scribunt, legunt, confabulantur, conscientiam suam exa-
minant, peccata confitentur, Divinum Officium recitant,
focant, canunt, aut elemosynam colligunt, *ibidem* num. 24.
ad 32.

Varia 2d rem traduntur ex Bened. XIV. in not. add. Auditor.
num. & 33g.

Alia vide hoc tom. 8. in *Append. Decret.* in Balneoregionem,
Missæ Parochialis, & Conventualis. Lucana Ferrarien.
Appliationis Missarum. Mediolanensis. Reduñtibus Missarum.
Mantuanæ Appliationis Sacrisse. Alexandriæ. Ferrariensis.
Mediolanensis. Ferrariensis. Appliationis Missarum. Alia
Castellan. Mediolanensis. celebrantibus Missarum. Alia
Castellan. Hortana. Alia Hortana. Item alia Hartana. Com-
munis Missæ Parochialis, & Conventualis. Venetæ. Velletri-
næ. Spoletanæ. Montis Mariani Servitii Ecclesiæ. Montis
Falicis. Portugalen. Accerranen. Capotauren. Pientina.
Romana servitii Missarum. Senogallien. Missarum. Raven-
naten. Appliationis Missarum. Cæsenanen. servitii Missarum.
Tolentin Servitii Chori, & Missæ Conventualis. Alexandriæ.
Celebrationis Missarum. Lucanæ.

MISSIONES, MISSIONARIJ.

Missiones conceduntur pro Regniæ Bargao, & Bietta in Magno
Thibet; Vide verb. *Missiones* in not. add. Auditor. num. 1.

Quidnam prohibuit Missionariis Læticis, & quamam
idem curare debeat apud Græcos, *ibidem* in not. add. Auditor.
num. 4. ad 5.

De Missionariis Regnorum Hadurenfis, Myrsenensis, &
Carantanensis, *ibidem* in not. add. Auditor. num. 6. ad 10.

Missionarii Apostolici in Sinit, si mandatis non obtempera-
verint, in Europa revocari jubentur sub pena coram
Superiores, *ibidem* in not. add. Auditor. num. 12.

Missionariis in Regno Cocathin prohibetur executum ja-
ruditionis, aut facultatem extra diocesis ubi assignatos,
ibidem in not. add. Auditor. num. 14.

De utilitate Sacrarum Missionum, *ibidem* in not. add. Auditor.
num. 15. ad 17.

Missionarii ab Episcopis missi, tamquam Visitationis Pas-
toralis prænuunt, recipi debeat a Parochis, etiam Regula-
ribus in propriis Ecclesiis, & domibus, *ibidem* in not. add. Auditor.
num. 18.

De Missionis Congregationis, *ibidem* in not. add. Auditor. v. 19. ad 23.
Missionariis a S. Sede datur privilegium celebrandi Missam bis
in uno die, in casa tamen necessarii, *ibidem* in not. add. Auditor. v. 24.
Missionariis Collegii S. Bertholomæi de Urbe que gratia, &
privilegia sunt concessa; Vide verb. *Privilegium* art. 1. v. 23.

MITRÆ penna quid sit; Vide verb. *Penna* art. c. num. 19.

MOLENDINUM, MOLITOR.

Molecinam mensa Episcopalis non comprehenditur sub pro-
hibitione facta a Communitate populo de non adeundo nisi
ad Molendina Communitatis; Vide verb. *Molendinum*,
Molitor num. 1.

Alia circa Molendinum, & molitaram ad exemptionem
Ecclesiasticorum, Regularium, & Monialium spectantia,
ibidem num. 2. ad 19. ubi plures Sacra Congregationis Immu-
nitatis resolutiones afferuntur.

MOLLITIES. Vide verb. *Luxuria* num. 35.

MONACHIUS. Vide verb. *Regularis*.

MONASTERIUM. Vide verb. *Conventus*.

MONETA, MONETARIUS.

Moneta unde dicta; Vide verb. *Moneta*, *Monetarius* num. 1.

Denarius, Nummus, Pæconia unde dicantur, & an con-
fundantur cum Moneta, *ibidem* num. 2. & 4.

Monete valore duplex assignatur, & explicatur, *ibidem* num. 3.
Ad justitiam causam Monete tria requiruntur, & assignan-
tur, *ibidem* num. 6.

Monetas eudere quis possit, vel non, *ibidem* num. 7. & 8.

Princeps, vel Magistratus an, & ob quæ causas possint
immutare valorem Monetarium, *ibidem* num. 9. ad 12.

Quando valor Moneta mutatur extrinsece, vel intrinsece,
quomodo fieri debeat, *ibidem* num. 13. ad 19.

Quando Moneta species certo numero solvende sunt in
passum deducit; vel quando convertita est certa species Mo-
netarium, an quantitas pecuniaria in obligationem deducit
nulla facta designatione specialis, quomodo in his casibus
solutio fieri debeat, *ibidem* num. 18. ad 21.

Quid quando valor extrinsece Monetarium crescit in ma-
nu Depositarum, tale augmentum ad quem spectat, *ibidem*,
num. 22.

Moneta perioris materie, quomodo mutari possit cum alia
materie inferioris, *ibidem* num. 23.

Qui selectio privata sciatur Monetam esse minuendam, vel
prohibendam, an possint ipsam expensam juxta præso-
ritum valorem, *ibidem* num. 24. ad 26.

Quid de illis, qui monetam falsam faciunt, vel igno-
rantur expendant, *ibidem* num. 26. & 27.

Monetam falsam falsitates, raderet, vel minuente veram,
quibus poenis subiciantur, *ibidem* num. 28.

Monetas aureas, vel argenteas condentes, adulteratas scien-
ter detinentes, quibus poenis plerumque in Ecclesiastico Incu-
tu? & ad quem spectet harum Casuum cognitio, *ibidem*,
num. 29. ad 31.

Monetarii gaudent Immunitate Ecclesiastica. Attendenda ta-
men

men est circa id novissima dispositio Benedicti XIII. quae adducitur, *ibid.* num. 32. & 34.

Alia ad rem, *ibid.* num. 35. ad 47.

Cumque nocere debeat, Creditori seu, an Debitori, mortatio monasterii inter diem contracti debiti, ac solutionis, perfectum in mutuo, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

MONIALES

Quoad ea, quae concernunt Puellarum educationem, Novitiatum, & Professionem.

Puella educatione gratia recipi possunt in Monasteriis Monialium; & ad ea se recipiendae requiruntur decem conditiones; in quibus assignandis, ac explicandis plura ad eam obiter afferuntur; Vide verb. *Monasteria* art. 1. v. 1. ad 29.

Ad decem illas conditiones adde aliam, quae adducitur, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Quid si Educanda velis Matrimonium contrahere? Et an sit validum ab ipso contractu cum ceteris Monasterii coram Parocho, & Testibus, etiam si Parochus sit alio praesente vocatus, *ibid.* num. 30. ad 36.

Reprehenditur Auctor num. 36. *ibid.* in nov. add. num. 14. & 15.

Quales Educandae dimitti debeant a Monasteriis? & quoad, *ibid.* num. 37. ad 41.

Puella, quae compleverit annum 15, an, ob qua causa, & de cujus licentia recipi possint Educandae in Monasteriis Monialium, *ibid.* num. 42. ad 45.

Mulierca nupta, Vidua, aut Paterfamilias, in quibus casibus, & de cujus licentia recipi, tolerari, ac introduci possint in Monasteriis Monialium, *ibid.* num. 46. ad 51.

Puella, vel vidua temere ingredias ad suscipiendum habitum, & Abbatissa recipiens in qua poena incidit, *ibid.* num. 52.

Cogentes puellas ad ingressum Monasterii quomodo peccant, & quae censuras incurrant, *ibid.* num. 53. & 54.

Ordinationes ab Ordinario directae, vel ab ipso factae pro Monasteriis an servari debeant etiam in Monasteriis subsecutae Regularibus, *ibid.* num. 56. 57. & 58.

Puella habentia in Monasteriis exempta an sint Episcopo subiectae, *ibid.* num. 59. & in nov. add. num. 1. ad 10. ubi exponitur ea quae ab affirmativo responso consequuntur.

Tales Puella non gaudent Privilegio Fori; *ibid.* in nov. add. num. 11. ad 13.

Quid si aliquae educandae ageant, & velit trahari, aut in Monasterio exempto moriatur nulla electa sepultura, *ibid.* num. 60. ad 63.

Innuittur quid sit agendum antequam puella ad habitum Religionis recipiatur, *ibid.* num. 64. ad 75.

Quoad Matrimonium Puellarum educandarum; Vide verb. *Matrimonium* a num. 48. ad 85. & *ibid.* art. 1. in add. *Abbat.* num. 120.

Novitiae omnes degere debent sub cura, & regimine Magistrae in habitatione particulari, *ibid.* num. 76.

Alia plura quoad Novitias, *ibid.* num. 77. ad 100.

Cavendum esse monetur ab Auctoribus num. 84. & num. 100. *ibid.* in nov. add. num. 14. & 17.

Professio Monialium in cujus manu fieri debeat, *ibid.* num. 101. 102. & 103.

Episcopo, vel alio Superiore debent recipi Novitias ad Professionem, an admitti debent, contradicente majori parte Monialium? Et an Moniales cogi possint ad repositionis causam expiendam? Et quid si abique iusta causa Novitiam rejiciant? *ibid.* num. 104. ad 109.

Abbatissa ante quot dies tenetur Episcopum certiorare de aliqua emittenda Professione, *ib.* num. 110. & 111.

Cetera de Professione Monialium; Vide verb. *Professio Regularis*.

Quid de secunda, tertia, & quarta furoris in eodem Monasterio, ac de Moniali supernumeraria, *ibid.* num. 112. ad 115.

Cogatur quocumque modo Virgines, vel aliae mulieres ingredi Monasterium, vel impediatur ne ingrediantur, quia censuras incurrant, *ibid.* num. 120. ad 123.

Alia; Vide art. seq. & verb. *Novitias*, *Novitia*, *Professio*.

MONIALES quoad ea, quae concernunt earum numerum, Dotem, pecuniam, & livellum.

Monialium numerus quomodo, & a quo praefigendus in Monasteriis tam exemptis, quam non exemptis, & qualla numerus esse debet; Vide verb. *Monasteria* art. 1. num. 1. ad 7.

De numero Monialium ex dispositione cap. *Periculosa* § *Sane*, de stat. *Regul.* in 6. & num caput illud sit derogatum, et censuit Auctor num. 5. Vide *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 3.

In praefixione numeri quomodo distinguenda Moniales? & numerus Conversarum quomodo calculandus, *ibid.* num. 8. & 9.

Quales redditus requirantur? & inter ipsos an sint computanda lucra Monialium; & quid ubi exitus major est introitus, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Adest prohibitio vestiendi ubi non est numerus praefixus, & de cujus licentia numerus augeri possit? *ibid.* num. 13. & 14.

Monialia supernumeraria de cujus licentia admitti possint? & an semper remaneant talia, *ibid.* num. 15. & 16.

Loca Monialium intra numerum decedentium an concedi, vel promitti possint, *ibid.* num. 17.

Moniales an admitti possint absque dote, *ibid.* num. 18. & in nov. add. num. 4. & 5.

Dotales elemosinas quomodo, & quibus solvi debeant? & quid de dotali deposito, & depusitio, *ibid.* num. 19. ad 24.

Professio in differri possit, si Monasterium edoceat dotem non receperit, *ibid.* num. 25.

Regulae an possint aliquid circa dotem disponere, *ibid.* num. 26.

Quantitas dotis pro Monialibus, sive numeraria, sive supernumeraria assignatur. Et quomodo expendenda, vel invellenda? & poena statuta contra eam consumentes, *ibid.* num. 27. ad 44.

Confirmatur sententia Auctoris num. 32. *ibid.* in nov. add. num. 6. & 7.

In dotibus recipiendis an fieri possit differentia inter Tercerias, & Advenas &c. *ibid.* num. 45.

Tertia Soror an solvere debeat dotem triplicatam, *ibid.* num. 46. ad 49.

Quid circa dotem, da Moniali translata ad aliam Monasterium, *ibid.* num. 50. & 51.

An possit Monialia admitti cum dote majore, quam quae texta est, hac tenore lege, ut ad omnia consuetudina Monasterii Officia bade tenentur, *ibid.* in nov. add. num. 52. ad 55.

Moniales an possint aliquid ultra dotem etiam per pactum recipere, vel pro Sacerdote, vel pro se ipsa absque incurfu Simonie? & ad rem affertur Edictum Clementis XI. & ad quid circa ipsum, & novissimam dispositionem Benedicti XIV. tenentur Episcopi, ac Superiores Regularis, *ibid.* num. 52. ad 62.

Ad propositum afferunt dispositio Clementis XII. *ibid.* in *Appendic.*

Episcopo, & Superior Regularis an possint munera accipere occasione vestitionis, professionis Monialium, vel electionis Abbatissae, & huiusmodi, *ibid.* num. 63. & 64.

Monialia lo particulari an possint habere pecuniam? & quomodo ad rem procedendum, ubi non adest vita communis, *ibid.* num. 65. ad 69.

Quomodo partita Capiti communis debeant inscribi, *ibid.* num. 70.

Ut Monialia licite possint retinere, & expendere livella ubi non adest vita communis, concurrere debent quinque conditiones, quae assignantur, *ibid.* num. 71.

Moniales, ac Regularis quid disponere possint, vel non, de livellis, eorumque fructibus, *ibid.* num. 72. ad 79.

Reprehenditur Auctor num. 73. & seqq. *ibid.* in nov. add. num. 13.

De livellis item queritur, an possint ea assignari, vel alicuique in conditiones, ut alicui requiratur Monasterio, *ibid.* in nov. add. num. 13. & seqq.

Sub quibus conditionibus Sac. Congregatio solet concedere Monialibus, & Regularibus facultatem habendi livella, seu vitalitia, *ibid.* num. 80. 81. & 82.

Moniales, ac Regularis an possint in particulari habere Legatam? *ibid.* num. 83. ad 88.

Livell-

Livella Monasterium administrari non possunt a seipsis, *ibid.* num. 89.
 Monialis, ac Regularis transiens ad aliud Monasterium ducit secum livellam, *ibid.* num. 90.
 Moniales an, & quomodo pecuniam ex suo livello, & aliunde queritam possint ludo se ponere; Vide verb. *Luder* n. 9.
 Alia de livello, & annua redditibus, *ibid.* num. 92.
 An livella cessante acceptata in Monasterio vira communi, *ibid.* in nov. add. num. 128.
 An livella gaudeat privilegio dotis, *ibid.* in nov. add. num. 19.
 Episcopus, & quilibet alius Prelatus, & Officialis, seu Deputatus nihil accipere potest pro ingressu, & Professione Monialium, pro exploratione, pro approbatione depositi dotis, pro licentia, & huiusmodi, *ibid.* num. 93.

MONIALES quoad ea, quae concernunt Clausuram.

Clausura a quo indita fuerit sub precepto? Et quomodo Moniales ad ipsam trahantur; Vide verb. *Monialis* art. 3. num. 1. ad 6.
 Moniales egredientes a Clausura, & Episcopi licentiam eis concedentes, & aliae personae ipsas comitantes &c. quas censuras incurant, *ibid.* num. 7. §. 2.
 Monialis violat Clausuram pluribus modis, qui assignantur, *ibid.* num. 10. ad 12.

Ab eocommunicatione violat Clausuram qui possit abolvere, vel non; quod pariter de Regularibus est intelligendum; *ibid.* num. 19. ad 25.

Assignantur, & explicantur plures casus, in quibus Moniales licite possunt egredi et Monasterio absque incurfu peccatorum, *ibid.* num. 26. 27. & 28.

Aliquo ex dictis casibus occurrente, an, & cuius licentia requiratur, ut licite Moniales exire possint, *ibid.* num. 29. ad 32.

Abbatissa an eum licentia solius Episcopi, vel Superioris Regularis, si sit ei subiecta, possit eas de Monasterio ad praesentandum principi Seculari Domino Ferdi. fidelitatis iuramentum, quando id fieri nequeat per Procuratorem, *ibid.* num. 33.

Moniales an, & de cuius licentia sit transire possint de uno in aliud Monasterium, occasione illud gubernandi, fundandi &c. *ibid.* num. 34. & 35.

Quid de Monialibus cum debita licentia egressa, & negligentibus ad eorum Monasterium iterum se recipere, *ibid.* num. 36. & 37.

Quid si Monialis egressa ad curandam infirmitatem facta domum privatam, huc illucque vagetur extra ipsam, vel si egressa ad fundandum Monasterium, aut quid simile, debeat ex occasione seculo iurare, *ibid.* num. 38. & 39.

An Monialis legitime egressa transire per locum, ubi adest Monasterium, possit ingredi, & ibi hospitio recipi, *ibid.* num. 40. & 41.

Ingressus in Monasterio absque debita facultate prohibetur a pluribus Summorum Pontificum Constitutionibus, quae assignantur; & quas Censuras incurant contra venientes, & a quibus absolvi possunt, vel non, *ibid.* num. 42. ad 52. & supra num. 19. ad 25.

Assignantur qui absque incurfu Excommunicationis ingredi possint Monasteria, vel non, *ibid.* num. 53. ad 55. Et novissimum dispositionem Benedicti XII. an illam infra n. 99.

Mulierem habentem licentiam a Sede Apostolica ingredi non possunt absque consensu Monialium, *ibid.* n. 56. & 57.

Pueri, & Puella cuiusvis aetatis non aetate introduci nequeant in Monasteria. Et in quibus Censuras incurant Moniales, vel aliae personae introducentes, *ibid.* num. 58. & 59.

Cardinales, Episcopi, Legati, Vicelegati, Inquisitores, Magistres an, & quando ingredi possint Monasteria, *ibid.* num. 60. ad 65.

Prelati omnes Seculares, quando in casibus necessitate ingrediuntur Monasteria Monialium, quot, & quales personae secum ducere possint, *ibid.* num. 66. ad 72.

Prelati Regulares in quibus casibus ingredi possint Monasteria Monialium sibi subiectarum, & quos secum ducere possint, *ibid.* num. 73. ad 78.

Concessarii quomodo, & quando possint ingredi Clausuram, Vide infra art. 5. num. 10.

Medici, & Chirurghi quando, & quomodo ingredi possint Clausuram. Vide verb. *Medicus* num. 73.

Errata. Biblioth. Tom. VIII

Factores, Syndici, aliique Operarii ad servitium Monialium necessarii quando, & de cuius licentia ingredi possint Clausuram, & quid de illis, qui ingrediuntur de seorsum aliquid sub precepto interveniendi Monasterio, & de illis, qui ingrediuntur sine licentia ad exiungendum incedendum, vel quid simile, *ibid.* num. 81. ad 84.

Ad quem spectet concedere licentiam ingrediendi Monasteria, sive Regularibus subiecta, sive non, *ibid.* num. 85. ad 92.

Episcopus quid possit, vel non, circa Clausuram Monialium Regularibus subiectarum, *ibid.* num. 94. 95. & 96.

Afferuntur ad rem novissime resolutiones hac Congreg. Concil. *ibid.* num. 97.

Aliae Vide verb. *Visitatio* num. 50.

Super Clausura Monialium attendenda est novissima dispositio Benedicti XIV. quae afferretur, *ibid.* num. 99. & in add. *ibid.* num. 2.

Monialium, & Monachorum eubabitatio apud Maronitas usu recepta prohibetur a Benedicto XIV. *ibid.* in add. *ibid.* num. 3.

Moniales Portugalliae, & Algarbiae ad Clausura revocantur ab eodem Pontifice, *ibid.* in add. *ibid.* num. 4.

Monialis Ord. S. Spiritus in Hispania, & Polonia subiacentur Locorum Ordinariis, *ibid.* in add. *ibid.* num. 4.

Moniales Graeco-Melchite Regularum S. Basilii sequi debent, & ceteris quoad has Moniales disposita a Benedicto XIV. Vide *ibid.* in nov. add. num. 5. & 6.

Historiam Ecclesiasticam disciplinam circa Monialium Clausuram recte dispositam, Vide *ib.* in nov. add. n. 1. & seqq.

MONIALES quoad ea, quae concernunt aream ad eorum Monasteria, & locutionem cum eis.

Accessus ad Monasteria Monialium quibus sit prohibitus, & quomodo sumi debeat, per quibus Censuras prohiberi possint ab Ordinariis, & accedentes quomodo peccent; Vide verb. *Monialis* art. 4. n. 1. ad 7.

Monialium Praesentia an, & quando possint esse alloqui, *ibid.* num. 8. ad 11.

Regulares an, & de cuius licentia possint Moniales alloqui sine licentia alloquentes quomodo peccent, in quas Censuras incidant, & afferuntur ad id varie Decreta, *ibid.* num. 12. ad 19.

Regulares missi ad Cratra Monialium pro monere praedicationis obediendo, quid si ad eas alloquendae accedant post Concisionem, *ib.* num. 20. & 21.

Quid de Superioribus Regularibus, Confessoribus Monialium, & de Vicario Conventus, *ib.* num. 22. ad 26. & in add. *ibid.* num. 3. & seqq.

Sub Decretis quibus prohibetur Regularibus accessus ad Moniales comprehenduntur etiam Equites Melitenenses, *ibid.* num. 27. & 28.

Episcopus quos censuras, & poenas possit imponere contra alloquentes Moniales tam Regulares, quam alios Clericos, *ibid.* num. 29. & 30.

Decretis interdictionis allocationum cum Monialibus comprehenduntur etiam Abbatissae, *ibid.* num. 31.

Subcolletores accedentes ad Moniales sine legitima licentia incurant easdem poenas, *ibid.* n. 32.

Quid de Iudicibus, Episcopis extra suam Diocesim, Canonici Cathedralis, Peregrinis, Pauperibus, Famulis, Magistris, Hebraei Moniales alloquentibus sine debita licentia, *ibid.* num. 33. ad 40.

Moniales Regularibus subiecta quid si alloquantur eum Regularibus eisdem Ordinibus, *ibid.* num. 41.

Regulares inventi alloquentes Moniales absque debita facultate possunt ab Episcopo poni carceris poenae, *ib.* n. 42.

Loquens cum Moniali de domo propinqua, aut via publicae prope Monasterium 1 vel per notum, & signa; vel per interpositam personam; vel qui tantum audit, & non respondet; aut litteras scribit; aut loquitur cum Novitia, vel Educanda, in incurra Censuras, *ibid.* num. 43. ad 49.

Qua possit licentiam concedere pro alloquentibus Monialibus sine exceptis, sive non, Vide art. *novae* n. 35. ad 38.

In praedicta licentia exequenda, aut concedenda quid sit servandum, *ib.* num. 52. & 54.

Edicta prohibentia accessum ad Moniales a quo sit publicanda, *ib.* num. 55.

Regulares pro alioquendi Monialibus indigent licentia Ordinarii, & Superioris Regularis, *ibid.*, *num.* 56. Quid si Confessarii Regulares, vel Superiores, aut Visitatores alioquantur Moniales extra praeclaram officii sui auctoritatem, *ib.*, *num.* 57.

Licentia pro uno concessa non extenditur ad alium, *ib.*, *num.* 58.

An Episcopus, vel alter Superior Ordinarius concedere valet Regularibus quibuscunque, etiam non confuectis in primo & secundo gradu, licentiam alioquendi Moniales, *ibid.*, *in nou. add. n. 1. ad 4.*

An potest statum contra Regularem alioquantem Moniales sine licentia Ordinarii locum sibi vindicare, si Regularis, sine licentia Ordinarii, Novitias, Educandas, & Inferuentes, quae in Monasteriis cum Monialibus degunt, alioquantur, *ibid.*, *in nou. add. num. 5. et 6.*

An Ordinarius Regulares alioquantem Moniales potest alicui potius praeferre illas contentas in Decretis Sac. Congregationum, *ibid.*, *in nou. add. num. 7. et 8.*

MONIALES quoad ea, quae concernunt eorum Confessiones.

Monialium Confessarii pro Monasteriis exemptis, vel non exemptis a quo eligi debeant? Et in quibus casibus possit Episcopus Confessarios Regulares amovere a Monasteriis exemptis, & alios deputare. Vide verb. *Moniales artic. 5. num. 1. ad 5.*

Reprehenditur *Autor.*, *num. 1. ibid.*, *in nou. add. num. 1.*

Confessarii Regularis pro Monasteriis sibi subiectis quomodo, & quando indigent Ordinarii approbatione, *ibid.*, *num. 9. ad 14.*

Confessarii pro Monialibus non approbati nequeunt tempore Jubilaei eorum Confessiones audire? Neque approbati pro uno Monasterio possunt tempora Jubilaei audire Confessiones Monialium alterius Monasterii, *ib.*, *art. 1. et 16.*

Confessarius praesentibus ad audiendas Monialium Confessiones, ad quod tempus approbati debeat, *ibid.*, *num. 17.* Moniales non possunt subire Confessiones ab Ordinario non approbato a venialibus valide confiteri, *ibid.*, *num. 18.*

Confessarii Monialium quanto tempore durare possunt, *ibid.*, *num. 19. ad 23.*

Confessarii Monialium qui alia possunt, vel non, *ibid.*, *num. 24. ad 31.*

Confessarius Extraordinarius quiescit in anno concedi, vel offerri debet Monialibus, *ib.*, *num. 32. et 33.*

Moniales an possint Confessarium recusare, *ibidem*, *num. 34. et 35.*

Moniales nolentes Extraordinario confiteri an teneantur omnes eorum ipso saltem comparere, *ibid.*, *num. 36. 37.*

Confessarius extraordinarius an, & quando concedi possit Moniali particulari, *ib.*, *num. 38. ad 41.*

Confessarius extraordinarius quo tempore deputari possit? Et an eo tempore possit Ordinarius ad Monasterium accedere, *ibid.*, *num. 42. ad 45.*

Circa extraordinarium ad quid teneantur Praelati Regularis in Regibus Hispaniarum, *ib.*, *num. 46. et 47.*

Confessarii, & Capellani Monialium possunt celebrare Missas Sanctorum, de quibus ipse recitant Officium, *ibid.*, *num. 48.*

Confessarii Monialium, eorumque Socii cujus aetatis esse debeant, *ibid.*, *num. 49. et 50.*

Confessarius an possit ingredi Clausturam ad suarum Officium praeparandum, *ibid.*, *num. 51. 52. et 53.*

Confessarius Clausturam ingressus ad Sacramenta ministranda an possit pro Monasterio divagari, *ibid.*, *num. 54.*

Quid quando Confessarius Monialis infirmis Confessionem audit? vel ipsa laborat in extrema, *ibid.*, *num. 55. et 56.*

Confessarius eorum notitia tempore in casu necessitatis potest ingredi Clausturam, *ibid.*, *num. 57.*

Confessarius non potest ingredi Clausturam ad audiendam Confessionem illius infirmis, qui potest accedere ad Sedem Confessionalem; neque potest ingredi sub praetextu committendi Operarios, Medicos, &c. neque ad conspuendum Cellas Monialium aqua benedicta; neque ad exorcizandum Monialem exorcizantem; neque ad Missam celebrandam, *ibid.*, *num. 58. ad 62.*

An Confessarius ingredi possit Clausturam ad foveendam

particulam consecratam casu in Ecclesiam interiorum alaplum, *ibid.*, *num. 63.*

Confessarius quomodo Regularis non indiget speciali licentia ad ingrediendum Clausturam pro sui Officii necessitatibus. An autem ingredi debeat cum Socio, oecum, *ibid.*, *num. 64. et 65.*

Confessarius Regularis Monialium, ejusque Socius an possint Moniales alioqui, *ib.*, *num. 66.*

Confessarii extraordinarii dum occupantur in audiendis Monialium Confessionibus excusantur ab oneribus suis Religionis, *ib.*, *num. 67.*

Quid de Confessarii habitatione; Sedes Confessionis alia collocatione; ejusdem Confessarii mercede, ac victu; *ibid.*, *num. 68. ad 73.*

Confessarii an possint Moniales abstinere in foro conscientiae a Curia occultis, & penis Papae a servatis. Vide *supra*, *art. 3. num. 19. ad 25.*

In casu extreme necessitatis, deficientis proprio Confessario, an possint quilibet Sacerdos ingredi clausturam ad absolventem elargiendam, *ibid.*, *num. 26.*

Quid si Confessarius sollicitus Monialem, & Monialia sollicitudine recuset eum dissonare, *ibid.*, *num. 27. 28. et 29.* Alia de hac re, Vide verb. *Sollicitudine*.

Adduntur ad rem novissima resolutiones Sac. Congreg. Concil. *ibid.*, *num. 31.* Et verb. *completi peracti*, ubi ad id assignatur novissima dispositio Benediciti XIV.

An Confessarius Ordinarius Monialium ab Episcopo designatus, & triennio elapso ex Indulto Sac. Congreg. Episc. & Regul. ad alterum triennium immediate sequens confirmatus, hoc praeter elapso, possit ab ipso Episcopo Auditor Ordinarii designari ad tertium triennium, *ibid.*, *in nou. add. n. 1. et segg.*

Ad Episcopum pertinet cognoscere, & approbare, an Confessarius Regularis debeat perorare prope ipsa Monasteria ex causa distantiae Conventum, ubi actus de Monasteriis exemptis, & Regularibus subiectis, *ibid.*, *in nou. add. num. 6.*

Vide alia de Confessario praefertim extraordinario, *ibid.*, *in nou. add. num. 7. et verb. Confessarii*.

MONIALES quoad varia Miscellanea ipsas concernentia.

Moniales, etiam Clarissae, teneantur publice in Choro, vel privatim Officium Divinum recitare; Vide verb. *Moniales*, *art. 6. num. 1. et 2. et 3.*

Monialis Choroista an possint, propter imperitiam, Officium Sororum laicaram recitare, *ibid.*, *num. 4. et 5.*

Moniales in recitando Confessor nihil mutare possunt, *ibid.*, *num. 6.*

Moniales Clarissae, & tertiarii Ordinis quo Brevario uti possint, *ibid.*, *num. 7.*

Indulgentiae Fratribus concessae, eorumque Ecclesiae traduntur etiam ad Moniales, *ibid.*, *num. 8.*

Moniales iuxta quod tempus tenentur coenare, & Eucharistiam fumere? & quibus permitti possint Communio quotidiana, *ibid.*, *num. 9. ad 12.*

Moniales nequeunt in inferibilibus facere in Societatibus Rosarii, Chordae &c. *ibid.*, *num. 13.*

Episcopus potest prohibere Regularibus, ne Missas celebrent in Ecclesia Monialium, *ibid.*, *num. 14.*

Regulares an possint intervenire pro Capellania in dicta Ecclesia, *ibid.*, *num. 15. et 16.*

Episcopus potest prohibere Presbyteria Secularibus an celebrent in Ecclesia Monialium Regularibus subiectarum, *ibid.*, *num. 17.*

Capellanus sufficit quod approbetur a Superiore Monasterii, *ib.*, *num. 19.*

In Ecclesia Monialium an, & de cujus licentia spectat possint Cadavera Secularium? & in casu ad quem spectat Officium funeris, *ibid.*, *num. 19. ad 22.*

Moniales an spectet possint in Ecclesia exteriori, *ibid.*, *num. 23. ad 26.*

Moniales nequeunt habere prosepium, necarum correspondentes in Ecclesia Presbyterorum Secularium, vel Regularium, *ibid.*, *num. 27.*

Moniales nequeunt uti Confessionario pro Locutione, *ibid.*, *num. 28.*

MONOPOLIUM.

Alie de Enefella Communione. ac de Collocatoria, *ibid.* num. 29. ad 40.

Masialium semuli, & famula a quibus taceatur Sacramenta recipere, *ib.* num. 41.

Monialis Professio cum irrita, & postea fiat Hermaphrodita, *ib.* num. 42.

Quid circa fenestras prospicuum debentur in Clausuram Monialium, *ibid.* num. 43. & 44.

Alia de Monialium fueritis, ac cellis, *ibid.* num. 45. ad 46.

Moniales non debent dormire associatae, *ib.* num. 47.

Moniales uti nequeant habitu virili, *ibid.* num. 48.

Monialibus non committitur clavis Castellae SS. Sacramenti, nec Reliquiarum, *ibid.* num. 49. & 60.

Monialibus an prohiberi possit dies Festive Titularia? aut Musica in eorum Ecclesia, *ibid.* num. 51. & 61.

Moniales in communi comedere, & laborare debent, nec possunt extra cibos parare, aut esculenta vendere, *ibidem* num. 62. & 63.

Moniales completo Officio possunt recitare aliquem Psalmum, Orationem, vel Collectam, *ibid.* num. 64. & verb. *Reficiantur Sae. Congr.*

Alia, *ibid.* num. 65. ad 71.

Alia vid. tom. 8. in *Append. Decret. in Jansen. Mazaren. Novarien. Lycien. Claujurae. Papien.*

MONITORIUM.

Monitorium quid sit? Quis possit, vel non, ipsum concedere? & in quibus locis? Vide verb. *Monitorium* num. 1. ad 10.

An Praefati vere & proprie nullius Diocesis concedere valeant Monitorium, *ibid.* in *acc. ad.* num. 2. ad 3.

Monitoria pro revelandis rebus occurrunt quando, quibus personis, pro quibus rebus, & a quo concedi, ac promulgari possint, vel non, *ibid.* num. 11. ad 25.

Ad *neu. ca.* & 21. *Aulter.* Vide *ibid.* in *nov. add.* num. 4. & *segg.*

Adducitur modus fulminandi excommunicationem Monitorii, *ibid.* num. 26.

Monitorii vi an quis teneatur se ipsum denunciare? Et quae persona, ac res denunciari possint, ac debeant, vel non? & quando *ibid.* num. 27. ad 29.

Detinens mala fide scripturam alienam ad quid teneatur ex vi Monitorii, *ibid.* num. 30. & 31.

Detinens bona fide scripturam alienam ex defectu cum suo, vel aliorum damno ex vi Monitorii restituere, *ibid.* num. 32. & 33.

Detinens scripturam publicam continentem alia in iudicio producta, & effectus, vel scripturam commuonem reo, & alicui, vel scripturam ad proprium suum ius spectantem, vel spectantem ad iura, & bona alicuius, vel transumptum non authenticum scripturam ad alicuius spectantia, ad quid teneatur ex vi Monitorii, *ibid.* num. 34. ad 60.

Sciens confidentialiter aliquem detinere Scripturam alienam an teneatur vi Monitorii revelare, *ib.* num. 61.

Cum quis, ac Creditorum siqua sua bona adjudicant, illa vendit in confidentia coidam amico, reuocante venditoris satisfecere Creditoribus, an teneatur talis amicus vi Monitorii illa bona revelare, *ib.* num. 62.

Quid si aliquo tempore publicatiois Monitorii dregat extra Territorium Episcopi excommunicationis; aut reuocatur solummodo facto tertio promulgatione; aut discedat jam facta prima, *ib.* num. 63. & 64.

Quid si reus delicti discedat ante Monitorii promulgationem, *ibid.* num. 65.

Superiores Regularis an possint suos subditos per Monitorium citare, *ibid.* num. 66.

Regularis aq teneatur ex vi Monitorii Episcopi revelare, *ib.* num. 67.

Lector admonetur, *ibid.* in *acc. lit. A.*

Quid si obligati ad denunciandum, non deuocierint intra terminum praefixum, & Censura per ipsum contracta a quo absolvi possit, *ib.* num. 71. ad 74. *Ad tot. bene art.*

Vide *not.* *ibid.* ad num. 68. *Aul.* sub litter. A. in *notis add.*

Monopolium unde dictum; quid sit; quot modis committi possit? Vide verb. *Monopolium* num. 1. ad 3. & in *acc. add.* num. 3. ad 5.

Mercatores conuentione conspirantes, ac uonius pretio summo vendant, & uonius pretio infimo emant, & Monopolium committant, & ad quid teneatur, *ibidem* num. 3. & 9.

Princeps, & Magistratus an licite concedere possint uni, vel pluribus, ut ipsi soli certae mercis vendant, *ib.* num. 10. & 11. & in *acc. add.* num. 6. & 7.

Monopolii poena quae sit. Vide verb. *Poenae art. 1.* num. 165.

Monopolia super segetibus, leguminibus, oliuie, & buisimodi rigorosa sub poena prohibentur, *ibid.* in *add. Aulter.* num. 1.

MONTES PIETATIS.

Montes Pietatis quid sint; unde originem habuerint; ubi primum, & quorum opera erecti; & an liciti. Vide verb. *Montes Pietatis* num. 1. ad 7.

In Montibus Pietatis tres potissimum leges existunt, & assignantur, *ib.* num. 8.

Montium Pietatis erectio quomodo, & quibus conditionibus permittitur a Summa Pontificibus, *ib.* num. 9. 10. & 11.

Quid possint, vel non, Montia Pietatis Ministri de eiusdem Montis rebus, ac pecunia disponere, *ibid.* num. 12. ad 16.

Reprehenditur *Aulter* num. 12. & ad propositum per extensum referatur Constitutio *Summorum Pontificum XIII. ibid.* in *addenda.*

Montium Pietatis tres referuntur species, & de illarum iustitia differitur, *ibid.* in *acc. add.* num. 1. & *segg.*

Alia vide tum: 8. in *Append. Decret. in Calanen. Montis Pietatis.*

MORIBUNDUS.

Moribundus quae remedia ad senitentiam scientia raspuera possit, Vide verb. *Moribundus* num. 1. ad 3.

Moribundus quomodo, & a quo Confessio absolvi possit, *ib.* num. 3. 4. & 5.

Improbatur assertio *Aulter.* num. 4. de Sacerdote muto uoto vel scripta forma absolvente, *ibid.* in *acc. add.* sub litter. a.

Et falsum omnino dicitur quod *Aulter* num. 5. docet posse illicum quemcumque moribundum absolvere a Censuris, *ibid.* in *acc. add.* sub litter. a.

Moribundo quomodo sit porrigendum Vaticum, si adit periculum uoluntis, *ib.* num. 6. & *ibid.* in *acc. add.* sub litter. b.

Moribundo puero ad Sac. Communionem anodum admissio an sit praestandum Vaticum; *ibid.* num. 7.

Sed vide notate, *ib.* in *acc. add.* sub litter. c.

Quid si Moribundus sit communicandus, & deus Stola, vel Alba, *ibid.* num. 8.

Moribundus quo precepto teneatur Vaticum sumere, & quae formula sit seruanda in ipso communicando, *ibid.* num. 9. & 10.

Moribundo quoties, & in quibus diebus sit praestandum Vaticum in eadem infirmitate, & quid si ob tussim, vel aliam causam nequeat illud sumere; *ib.* num. 11. ad 15. & ad num. 16. *Aulter.* in *acc. add.* sub litter. d.

Pro consecrando Vatico dando Moribundo an liceat Sacerdoti non ieiunio celebrare, vel consecrare extra Sacrificium, & vel consecrare in fermentato, *ib.* num. 16. ad 19.

Moribundus letissus an possit sumere Vaticum a Sacerdote gremio, *ibid.* num. 20.

Moribundo an sit dandum Vaticum sub specie vini, si nequeat sumere sub specie panis, *ibid.* num. 21.

Moribundus amonibus, vel phreneticus, & quando sit praestandum Vaticum, *ibid.* num. 22. ad 26.

Moribundus quid dare possit Vaticum in defectu Perocli; *ibid.* num. 27.

Reprehenditur *Aulter* num. 26. & 27. *ibid.* in *acc. add.* sub litter. e.

Pro consecrando Vatico dando Regulari infirmo in aliqua domo priuata, so possit ab alio Regulari erigi in Altare portatile, & Sacram peregrini, *ibid.* num. 28. & *ibid.* in *acc. add.* sub litter. f.

Moribundo, etiam non potest, an sit ei dandum Sacramentum Extraneae Unionis, *ibid.* num. 29.

Moribundus praeter Confessionem tenetur ad actum contritionis periodicum, *ibid.* num. 30.

Moribundi an possint contrahere Matrimonium, *ibid.* n. 31.

Moribundus an possit absolvi a Sacerdote excommunicato visitando, seu degradato, aut haeretico, *ibid.* num. 32. ad 33. & in add. *Auctor.* num. 39. & in nov. add. *sub lit. b.*

Moribundi ex morte naturalis defuncti solent in detumescencia Maria, *ibid.* num. 36.

Notatur *Auctor.* num. 39. & in nov. add. *sub lit. a.*

Alia ad rem. Vide verb. *Eucharistia. Infirmus. Plati-*

form. Adducter novissima ampliatia facultas concessa Episcopia pro imperpetuo Broaditione Papali Moribundis. Et asseritur modum eam imperpetuam, *ibid.* num. 38. & 39.

Moribundus quis sit. Videntibus adscribunt, & suam mentia reputatur, *ibid.* in nov. add. num. 1. ad 4.

De Confessione Moribundi, & quomodo habet illa probandi vires contra seipsum, contra testium, vel haereticum tam in civilibus, quam in criminalibus, si ille fuerit Iudex, si ve testis, si ve Proximus controversus Simoniaci, late differitur, *ibid.* in nov. add. num. 5. & c. segg.

Vide cetera verb. *Mortis articulus. ad. ubi Auctor.* obi inter alia num. 1. ubi, quod *Mortis Articulus* in serva Dei illustris, & Sapientia conspicua apparere debet.

MULTA, seu poena; Vide verb. *Episcopus. art. 6.* num. 63. & verb. *Poenae. art. 3.* num. 50.

MULIER. Vide verb. *Femina.* Et ad verb. *Mulier. in add.* *Auctor.* num. 1. & 2.

An propter suumviam mulier detum amittat. Vide verb. *Absterium. art. 2.* in nov. add. num. 30.

MUNDUS.

Mundus unde dictus? quot modis usurpetur in S. Scriptura, ac apud Philosophos, & Theologos. Vide verb. *Mundus. num. 1. a. & 3.*

Mundus variis illustratur titulis, qui assignantur, *ib.* num. 4.

Mundus quid sit, & an sit solus, *ibid.* num. 5. ad 8.

Mundus quo tempore, & quomodo fuerit creatus, & quid per spatium sex dierum? *ibid.* num. 9. ad 13.

Adam, & Eva quo tempore, quomodo, ex quo, & in quo loco fuerint producti, *ib.* num. 14. ad 21.

Adam, & Eva qua die preceptum violaverint, ac de Paradiso expulsi fuerint, *ibid.* num. 22. ad 25.

Qualis fuerit arbor, cuius fructus comestio fuit Adamo, & Eva prohibita, *ibid.* num. 26. & 27.

Explicatur *Auctor.* *ibid.* in nov. add. ad num. 27.

Cain, & Abel quando, & ubi geniti fuerint, & quae alia fuerint eorum proles, *ibid.* num. 28. ad 31.

Adam, & Eva e Paradiso ejecti quam regionem incoluerint, *ibid.* num. 32.

Adam ubi fuerit sepelitus, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Animadvertisitur in textum, *ibid.* in nov. add. ad num. 33.

Paradisi Terrestris unde dictus; quid significet; in qua mundi parte constitutus; quae ejus longitudo, & latitudo; an adhuc existat, *ibid.* num. 36. ad 42.

Mundi aetates quot sint. Et ab Orbe condito usque ad Christum natum, quot anni effluxerint, *ibid.* num. 43. & 44.

Epochae, & Aera unde dictae, & quae sint, *ibid.* num. 45.

Epochae distinguuntur in sacras, & propheticas, & quae sint, *ibid.* num. 46.

Inter Epochas Sacras principia desumuntur a Nativitate Christi; & alia est vera, & alia vulgaris, & quando utraque incipiat, *ibid.* num. 47. 48. & 49.

Epochae propheticas quae sint, explicatur, *ibid.* num. 50. ad 56.

Mundus in quot partes dividatur, & singulae partes explicantur, *ibid.* num. 57. ad 59.

Mundi quatuor plagae principales, & venti assignantur, *ibid.* num. 60. & 61.

Principia mundi systemata assignantur, & explicantur; ubi etiam de Antipodum existentia, ac Terra, Caelique situatio, *ibid.* num. 62. ad 101.

Mundi, seu Terrae quantitas explicatur; & quid accidat circa diem computationem circumambutionis totam Terram, *ib.* num. 102. ad 106.

Sphaera nomen quid intelligatur, *ibid.* num. 107.

Sphaera positivum pro artificiali sumitur; & quid sit, & quare sic vocetur? Et quia fuerit ejus inventor, & auctor, *ib.* num. 108. & 109.

Hae Sphaera vocatur *armillaris*, & quare, *ib.* num. 110. In hac armillari Sphaera decem circuli vulgo representantur; sex majores, & quatuor minores, qui assignantur cum sua qualitatibus, & differentiis ad invicem, *ib.* num. 111. ad 117.

Polus unde dictus, quid significet, *ibid.* num. 114.

Polus alter vocatur Arcticus septentrionalis, & alter antarticus meridionalis; quare sic dicti? Et quales sint, *ibid.* num. 115. & 116.

In medio horum Polorum pendet Terra globosa, & quomodo, *ibid.* num. 117.

Axis mundi quid sit, *ibid.* num. 118.

Assignatur, & explicatur alii Majorum Circulorum Cardines, *ibid.* num. 119. & 120.

Primus ex majoribus Circulis est Horizon, & quid sit, *ibid.* num. 121.

Horizon duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 122.

Meridianus, & Aequator quid sint, *ib.* num. 123. & 124.

Zodiacus quid sit; quae ejus figura; quomodo vocentur; quae partes continentur; Et quid sit gradus; & quae minae continentur, *ibid.* num. 125. 126. & 127.

Sol quot gradus percurrat quolibet integro anno, *ibid.* num. 128.

Dicta signa Zodiaci peculiaribus figuris impinguntur, quae assignantur, *ibid.* num. 129.

Hae duodecim figurae dividunt Zodiacum in duodecim partes correspondentes duodecim mensibus anni; & dantur versus cum sua explanatione ad sciendum quomodo die mensis ingreditur Sol quolibet figuram, *ibid.* num. 130.

In medio Zodiaci est dicta linea quidam, quae vocatur *Ecliptica*, seu *Orbita Solis*; quid sit, & quare sic appellatur, *ib.* num. 131.

Ecliptica Solis quando fit in ipsa Ecliptica, & an esse possit universalis, *ib.* num. 132. & 133.

Ecliptica Luna quando fiat, & an esse possit universalis, *ib.* num. 134. & 135.

Coluri quid sint; unde dicti; quomodo vocentur, *ibid.* num. 136. & 137.

Minores Circuli sunt ambo *Tropici*, & ambo *Polaris*, *ib.* num. 138.

Tropici unde dicti; & ut omnes vocatur *Tropici Cancris*, & alter *Tropici Capricorni*, *ib.* num. 139.

Circuli *Polaris* unde dicti; & ut omnes vocatur *Arcticus*, & alter *Antarcticus*, *ib.* num. 140.

Quid de habitantibus sub illis polisibus Circulis, *ibid.* num. 141.

Dicti quatuor Circuli minores dividunt Mundum in quatuor partes, seu *Zonas*, quae assignantur, & explicantur, *ib.* num. 142. ad 148.

Ex diversis habitudinibus Aequatoria ad Horizontem dividitur Sphaera in rectam, obliquam, & Parallelam, & figurae assignantur, ubi etiam de habitantibus in ipsis, *ibidem* num. 149. ad 154.

Caelum unde dictum; quid & quomodo sit, *ib.* num. 155. ad 171.

Astrum quid sit, *ibid.* num. 172.

Astra alia sunt fixa, & alia errantia appellantur *Planetae*, & quare, *ib.* num. 173. & 174.

Planetae a fixis Stellis tripliciter distinguuntur, & assignantur quomodo, *ibid.* num. 175.

Stellarum fixarum quanta ab Astrologia, & Mathematicis assignatur multitudo, *ibid.* num. 176.

Stellae fixae distinguuntur ab Astrologia, & Astronomia in sex classes diversae magnitudinis, & assignantur. His additur septima classis aliarum Stellarum *exiguarum*, inter quas sunt illae *visae Laetae*. Et hae via Lactea unde sic dictae, *ibid.* num. 177. & 178.

Planetae quot sint; & quae eorum magnitudo, *ibidem* num. 179. 180. & 181.

Assignatur tempus quo Planetae, & Stellae fixae suum completum circuitum, *ibid.* num. 182.

Traditur modus discernendi Planetae inter se, *ibidem* num. 183.

Usque nunc dicta de numero, magnitudine, & motu Stellarum.

Stellarum, Planetarum, de diversitate Conformis, & ambigui Terræ, quomodo credenda, *ib. num. 184.*

Conciliū de transendo a contemplatione Mundi Astronomicæ, ad acquisitionem Emphyteuticæ, ac Paradisi Beatorum; & ad rem afferentis variis de Mundi contemptu, *ib. num. 185. ad 190.*

Ad obsequium Mundi ostentum afferentis que de Mundo muliebri in Scriptura, & de jure habentur, *ib. n. 191.*

Mundus muliebri quis dicitur, & unde nomen desumit, *ib. num. 192.*

Mundi muliebri nomine, & Mundo muliebri legato quem continetur, & qua non, *ibid. num. 193. & 194.*

Ad complementum additur, quod Mundus regitur auctoritate Pontificia, & Regali potestate, *ibid. num. 195.*

Roma an posita sit in medio Mundi, *ibid. num. 196.*

Ad Tyanum eruditionem subeuntur hic nomina cum suis significatione præcipuorum partium Mathematicarum, seu Mathematicæ; cujus primogeniti sunt tres nempe *Arithmetica, Geometria, & Statica*, & singula explicantur quoad eorum partes, *ib. num. 197. ad 201.*

Primis Mathematicis succedunt secundæ, nempe *Cosmographia, Mechanica, Optica, & Musica*, & explicantur quoad singulas partes cum suis disquisitionibus, *ibid. num. 202. ad 210.*

Secundæ Mathematicæ succedunt tertiæ, quæ sunt *Chrologia, Gnomonica, Architectura, Nautica, & Articularis*; & illæ quoad singulas quoque earum partes explicantur, *ib. num. 211. ad 216.*

Innumeris scateat dicitur erroribus Auctor in hoc *articulo*, & singulariter cepehædendū in his, quæ de Paradiso terrestri, *num. 56. ad 62.* habet; item in eo, quod de Henoch assertum *num. 62.* quod habet de Nativitate Domini *num. 69.* de Mundi Systematibus *num. 70. ad 704.* & de Rotunditate Terræ *num. 105. ib. in Monito Editor. num. 1. & seqq.*

MUNERA; seu dona. Vide verb. *Xenia.*

MUSICA. MUSICUS.

Musica quid sit. Vide verb. *Mundus num. 202. 209. & 210.*

Musica dividitur in Vocalem, & Instrumentalem. Vocalis continet Melopœiam, Rhythmicam, & Poeticam. Instrumentalis continet Encordicam, Pneumaticam, & Ecteticam, *ibid. num. 209.*

Musica in Ecclesia est de jure permissa; quid possit circa ipsam Episcopus prohibere, vel non? Vide verb. *Musica num. 1. ad 5.*

Musica an liceat in Officio Quadragesimæ, *ibid. num. 6. & 7.* & verb. *Reformationi Sacror. Congreg.*

Alia quoad Monachos circa Musicam; & plura circa Mus. eos ipsos, *ibid. num. 8. ad 15.*

Organorum usus quando inceptus in Ecclesiis. Et an possint possint in Missa Delinctorum, *ibid. num. 19. & 20.* & verb. *Missæ art. 14. num. 31.*

Pro complemento afferuntur quædam ex Sap. Testato, *ibid. num. 20.*

Musici instrumenti Sonatores Christiani prohibentur inseruire in Jussidialium solaminitatibus, *ibid. in add. Auctor. num. 22.*

MUTUS potest contrahere Matrimonium. Vide verb. *Matrimonium art. 1. num. 26.*

MUTUUM.

Mutuum unde dictum, quid sit, & qui mutuum dace, vel accipere possint; Vide verb. *Mutuum num. 1. & 2.*

Civitas, Ecclesia, aliaque Loca pia an teneantur ad restituendum, vel solvendum mutuum, quod eorum Redtores vel Administratores acceperunt, *ibid. num. 4. & in num. add. num. 1. & seqq.*

Fili; vel Filia familiaris, si absque Parentum consensu pecuniam mutuo acceperint, neque ipsi, neque eorum Parentes teneantur ad mutui satisfactionem, exceptis aliquibus casibus, qui assignantur, *ibid. num. 5. ad 19.*

Sed vide ad *num. 18. Auctor. ibid. in num. add. num. 12.*

Pupillus si mutuum accipiat, an, & quando teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 20.*

Emendatur Auctoris sententia, qua assertum mutuum indi-

gentibus esse consilium, *ibid. in not. accipit. ad num. 21. sub lit. c.*

Mutuum non potest aliquid ex mutuo caligare; & si c. ligat, usum committit, & assignatur aliqui casus, in quibus mutuum potest usum committere, *ibid. num. 21. ad 23. & in num. add. ad num. 26. Auctor. sub lit. a.*

Mutuum potest sine lahe usum aliquid ultra fortem exigere ratione loci cessant, vel damni emergentis, vel ratione periculi fortiter amittendi, vel ratione pænis conventionalis, *ibid. num. 23. ad 28.*

Sed vide ad *num. 26. Auctoris sententia, ibid. in num. add. sub lit. a. not. Deinde innotat.*

Et ad *num. 27. Auctoris vid. ibid. in num. add. sub lit. a.*

Mutuatarius, qui non pecuniam, sed alias res mutuas est, & eas, quales esse debent, non reddit, aut eas non reddit in tempore, seu loco convento, ad quid teneatur, *ibid. num. 29. ad 43.*

Mutuum accepto pignus a mutuatario cum pænis, ut interion fidei pignoris lucraretur, nisi addit alia stipulatio, usum committit, & assignatur tales tituli percipiendi licite fructus ex pignore sine diminutione sortis, *ibid. num. 44. ad 48.*

Contrarius ille, qui vulgo dicitur *a geleri*, quomodo possit esse licitus, *ibid. num. 49.*

Qui recusat mutuum pecuniam, sed ipsam tradit indigentem dicendo quod amit ab ipso sua vasa, & eisdem ei locat pro pensione annua ei solvenda, ad usum committit, *ibid. num. 50.*

Notatur Auctor non loci, *ibid. in num. add. sub lit. a.*

Executæ ab osura, qui a se mutuum petenti tradit pecuniam, dicendo, quod talis pecunia conducti suas opera ad futuram messem, seu vindemiam, *ibid. num. 51.*

Regulares non possunt accipere pecuniam mutuo; vel ad eam cum solutione aliquos fructus, vel cum obligatione bonorum, *ibid. num. 52.*

De Mutuo publico, quod ex publica necessitate exigat Princeps a Civibus, *ibid. in num. add. num. 15.*

Alia ad rem; Vide verb. *Usure.*

N

NADIR quid sit, & significet? Vide verb. *Mundus num. 209.*

NAUFRAGIUM, NAUFRAGANTES.

Per Naufragium quid intelligatur; Vide verb. *Naufragium num. 1.*

Naufragantium bona quævis in mare dejecta remanent adhuc de jure suorum Dominorum; & quid contra experientes, retinentes, & non restituentes, *ibid. n. 2. ad 9.*

Piscatores magno eorum periculo naufragantium bona recuperantes possunt aliquid jure exigere, & ad id vocati a Patronis Naviorum in Ditione Pontificia licentiarum quarum partem bonorum, & aliqua Indulgentia pro ipso concessa; & teneantur auxilium præstare incurant crimine laici Majestatis, *ibid. num. 10. ad 14.*

Qui Christianos naufragantes, vel navigantes spoliare præsumunt, incurant Excommunicationem, *ibid. num. 15. & 16.*

Si in periculo naufragii deperiant in Mare aliquorum Mercatorum mercis, & alia plurimum aliorum Mercatorum præservetur; vel Dominus Navis servente tempestate anchoras, vel alias partes navis amiserit; an, & quando heri debeat compensatio, *ibid. num. 17. ad 23.*

Quid quando Navis a Pirata capta magno pretio cedimatur, *ibid. num. 24. & 25.*

Quam requirantur ut Vessores reliqui teneantur post jactum mercium ad contributionem ex leg. Rhodia de jactu, *ibid. in num. add. num. 1. ad 15.*

Quoniam ex jactu contribuant, quomodo contribuant, & agatur pro contributione, *ibid. in num. add. num. 16. ad 21.* Lex Rhodia de jactu ob simile damnum ad quem extendatur, *ibid. in num. add. num. 22. & seqq.*

NECESSITAS.

Necessitas alia est mediæ, alia præcepti, alia mediæ, & præcepti simul, & quilibet explicatur. Vide verb. *Necessitas num. 1. ad 4.*

Neces-

Necessitas proximi sive spiritalis, sive corporalis triplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 1. ad 11.
Alia hujus triplex necessitatis clarior descriptio. Vide verb. *Elementum per tot.*

In extrema, vel gravi, vel communi necessitate qualis obligatio viget, vel ann, & satis clare explicatur circa quemcumque pariteriam statum obligationis, *ibid.* num. 13. ad 37.

Sed vid. ad ann. 15. Auditoris oortata, *ibid.* in ann. add. sub lit. a.

Definitur, dividiturque necessitas, deinde quomodo sit illius favor contrarius quoad varias Legum species, *ibid.* in ann. add. num. 1. & segg.

NECESSITAS sive abstinendi a residentia quam debeat effi? Vide verb. *Canonicus art. 5.* num. 35. verb. *Episcopus art. 3.* num. 5. & verb. *Paresces art. 1.* num. 40.

NECESSITAS pro alienandis rebus Ecclesiasticis quae esse debeat. Vide verb. *Alienatio art. 2.* num. 2.

NEGROMANTIA quid sit? Vide verb. *Superstitione* num. 15.

NEGOTIATIO quando, & quomodo prohibita Clericis, & Religiosis? Vide verb. *Negotiatio* num. an. & in add. ex Audite num. 2. ad 4. & verb. *Clericus per tot.*

NEGOTIUM est quasi negans otium? Vide *ibid.* num. 56.

NEOPHYTUS ad sacros Ordines non sunt promovendi, nisi prius de eorum constantia in Fide confiteretur; & quantum tempore ad id requiritur. Vide verb. *Neophytus add. Auditor.* in ann. 1. & 2.

Varia hujus vocis *Neophyti significatio.* Vid. *Artis. noviss.* a Theologo Censore addubitantur, num. 2.

Eorum privilegia, *ibid.* num. 3.

Collegii Neophytorum institutio, ejusque privilegia, *ibid.* num. 4. Hinc calumnia refelluntur Protestantium in Sedem Apostolicam, *ibid.* num. 5.

Venit ad arbitrium Nuntii possunt contrahere matrimonium cum fidei, variis concurrentibus circumstantiis absque interpellatione comparis infidelis, *ibid.* num. 6. ad 2.

Non possunt dare libellum repudii uxori in iudicio perseveranti, & quibus poenit, si id egerint, peccandi sunt, *ibid.* num. 8.

Non sunt cogendi ad dotis restitutionem, si uxor infidelis cohabitare renuat sive Censoris contumelia, *ibid.* a num. 9. ad num. 26. ubi haec questio serio discutitur.

NOMINATIO ad Beneficia quid, & quomodo sit, & in quo differat ab electione. Vide verb. *Electio art. 1.* num. 4.

NOMINA affinitatis, & consanguinitatis? Vide verb. *Affinitas art. 1.* num. 15.

NONE unde dicta, & quid sit? Vide verb. *Kalendarium* num. 30. ad 33.

NOTARIUS.

Notarius non creatur quid jurare solet? Vide verb. *Notarius* num. 1.

Notarius excommunicationis sententiae cui comparat, *ibid.* a. 2. & 3.

Notarii tenentur referre Episcopo Legata Testamentorum ad pias causas intra mensem, & tenentur a Officio ex revelare etiam nemine requirente, *ibid.* num. 4. & 5. & 6.

Notarii Fori Ecclesiastici tenentur intra mensem dare copiam appellantis, si peccat, *ibid.* num. 7.

Notarii tenentur intra mensem revelare Legata fidei Fabricae S. Petri, & dispositiones factas in favorem Sac. Domus Lauretanae, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

Notarii facientes instrumenta Usurariosum, vel contrarium illicitum, quibus poenit subiacentur, *ibid.* num. 11. & 12.

Laici possunt esse Notarii in causis criminalibus, *ibid.* num. 13. & 14.

Episcopus in quibus libris possit prohibere Notariis laicis ne Officium suum exercent, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Notarii Cuius Episcopalis quam mercedem accipere possunt per Scripturas, ad qua tenentur, & quibus exemptionibus gaudant? Vide verb. *Canonicus per tot.*

Episcopus quibus Notariis uti possit, ac debeat, *ibid.* num. 19. & 20.

Terminus mensis a Concilio Tridentino, in sess. 24. cap. 20. vers. *Præterea* praefatus Notario suffragari ad dandam acta, potest & Metropolitano abbreviari, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 41.

Non potest Episcopus precipere, ut Iudices Syndacales in causis sibi delegatis uti tantum debeant opera Notariorum Curiae Episcopalis, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 49.

Insuperum depositum rogari potest a quolibet Notario ad arbitrium Monialium, dummodo exhibeatur copia Authentica in Cancellaria Ordinariorum, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 50.

Notarius cuius ab Urbe ab defensus in Officio commissus non debet admitti in Tribunalibus Ordinariorum, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 51.

Non potest Episcopus prohibere, ne ceteri Notarii, præter solum Cancellarium Episcopalem, possint rogari de instrumentis, quae commodum Locorum Piorum concernunt, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 52.

Notarius Episcopi non potest assistere simul cum ea, nec admitti ad conscribendum Actum Electionis Abbatissae Monasterii subiecti Regularibus, sed Notarius, seu Secretarius Superioris tantum, *ibid.* in ann. add. Auditor. n. 53. & 54.

Notario Curiae Episcopalis non tenentur uti Conservatores Regularium, sed possunt assumere quemcumque bene vitam, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 54.

Generales, & Provinciales Religiosorum, & Inquisitores, quae personae possunt in Notariis assumere, *ibid.* num. 55. 21. & 22.

Notarii omnes omnia gratis pro Officio S. Inquisitionis capere tenentur, *ibid.* num. 56.

Clerici tum Sacerdotes, tum Regulares, an, & quando, & pro quibus possunt ad Notarii? Vide verb. *Clericus art. 2.* num. 64.

Notarii, seu Tabelliones peccant in pluribus casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 66.

Notariatus Officium an sit vile, vel nobile, *ibid.* num. 57. ad 34.

Notario sibi obviari venienti Carolus V. caput inclinavit, & quare, *ibid.* num. 58.

Notariatus Apostolicus quibus conceditur, & assignatus modus pro illo petendo, & obtinendo, *ibid.* num. 59.

Protomotariorum Apostolicorum ut impetretur a Papa, vel ab alio, quid requiratur, *ibid.* num. 59.

Protomotariorum an, & quando exempli fiat a jurisdictione Ordinarii, & quibus privilegiis gaudeant? Vide verb. *Protomotariorum*.

Notarii Status Mediolanensis, ac D'indis Regis Sardiniae ad quid tenentur, *ibid.* num. 59. ad 42.

Notarii aequantes Literas Apostolicas offendi prohibentur sub poena Excommunicationis in Bulla Coenae, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 43.

Expedientes inhibitiones vigore appellantis in casibus non permixta infamiam, & inhabilitatem locarunt, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 43.

Item expedientes Monitoria in causis ultra Montes absque speciali Iudicis rescripto, *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 43.

Item Recusantes exequi Citationes ac Mandata Sedis Apostolicae, & Curiae Romanae, aut alias executionem impediunt, *ibid.* in ann. add. Auditor. n. 46.

Agitur de Attentione Notarii circa Raturam Instrumenti, quod regulariter suspensum illud reddit? *ibid.* in ann. add. Auditor. num. 47.

An, & quando Notarius possit corrigere errorem, *ibid.* in ann. add. num. 48. & 9.

De instrumentis confectis a Notario falsis damno, *ibid.* in ann. add. num. 10. ad 12.

Notarius arbitralium potest assumi a Monialibus pro rogandis suis instrumentis. Vide verb. *Monialis art. 2.* num. 22.

NOTORIUM.

Notorium quid sit, & quare sic dictum? Vide verb. *Notorium*.

Manifestum prout distinguitur a Notorio quid sit, *ibid.* num. 3.

Publicum quid sit, & quando differat a Manifesto, *ibid.* num. 4.

Manifestum quomodo differat a Fama, & Rumor, *ibid.* num. 5.

Fama duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 6.

Rumor quid sit, & quomodo differat a Fama, *ibid.* num. 7. ad 11.

Oculum duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* n. 10.
 Distinguitur item Notorium, illudque distinguitur a *Manifesto*, *relicto*, *publico*, ac *non*, *ibid.* in *non. add. numer. 1.* ad 2.
 Notorium est triplex, idem *juris*, *Fæli*, & *Presumptum*, & quodlibet explicatur, *ibid.* *num. 12.* ad 16.
 Notorium Fæli educit triplex, scilicet *Permanens*, *Transiens*, & *Interpalsi*; & quodlibet explicatur, *ibid.* *num. 17.* ad 20.
 Ad hoc ut aliquod factum dicatur notorium *interdictum* *Fæli*, quid requiratur, ut sufficiat, *ibid.* *num. 21.* ad 23.
 Requiratur distinctio Notarii in *juris*, & *Fæli*, *ibid.* in *non. add. num. 9.*
 In factis vere notoriis, quomodo iudex procedere possit, & in ipso detur appellatio, *ibid.* *num. 24.* ad 27.
 Notorium in, & quomodo probationem in iudicio admittere possit, necnon, *ibid.* in *non. add. num. 10.*
 Effectus Notarii describuntur, *ibid.* in *non. add. num. 11.* & *segg.*

NOVITIATUS, NOVITIUS, NOVITIA.

Novitius annus ad quid institutus? quando incipit? Vide verb. *Novitatus* *num. 1.* & c. & alia plura ad rem, Vide verb. *Annus probationalis*.
 Novitatus an fieri possit partim in uno, & partim in alio conventu, *ib.* *num. 4.*
 Novitius ad habitum recipere ad quem spectat, *ibid.* *num. 5.* & *segg.*
 Novitii in Ordine Fratrum Min. de Observantia quomodo admittuntur ad Professionem, & quomodo periret votum, aut si Religiosi absque legitime causa dearent infirmitatem, *ibid.* *num. 8.* & *segg.*
 Novitii an teneantur ad statuta Religionis? Quibus casibus reservetur subiacentibus? Et a quo Confessorio possunt a dictis casibus absolvi, *ibid.* *num. 11.* ad 13.
 Novitii, & Novitium in articulo mortis possunt Professionem emittere eodem completo anno Novitietas, *ib.* *num. 18.* & *segg.*
 Novitii, & Novitium quibus privilegiis gaudeant, *ibid.* *num. 20.* & *segg.*
 Novitii soli in Choro recitantes de more Horas Canonicas satisfaciunt precepto loco Professionem, *ib.* *num. 22.*
 Si Novitius sit Clericus, & debet Beneficium, quid de ipso fit disponendum? *ib.* *num. 23.* ad 29.
 Novitii ad validum bonorum, et jurium fuorum renuntiationem faciem dum quid observare debeant, *ib.* *num. 30.* ad 41.
 Novitii an possint elemosinas, et donationes facere, *ibid.* *num. 40.*
 Novitii Societatis Jesu an possint valide renuntiare siue licentia Episcopi, & non servata forma Concilii, nec capitulo biestri proximo ante Professionem, *ibid.* *num. 41.* & *segg.*
 Novitii Societatis Jesu, si dimittantur, an possint a d. Societate alimone praterire? *ibid.* *num. 42.*
 Novitius habens Beneficium Ecclesiasticum an, & quomodo possit illud renunciare, *ib.* *num. 46.*
 Ut donatio facta a Novitio sit firma, quid requiratur, *ibid.* *num. 47.* & *segg.*
 Quid si Novitius renunciarit legitime, & emissit Professionem sit factus Episcopus, *ibid.* *num. 49.*

Novitius an, & quando possit testamentum condere, vel revocare, & quid in ipso disponere possit, *ib.* *num. 50.* ad 55.
 Duxerit, vel recipienter aliquid pro Monasterio, in quo esset Novitius (excepto viro, & vestita) siue donationis, siue revocavit causa, quibus Censuris subiacentur, *ibid.* *num. 56.* ad 61. & verb. *Miseria* *art. c.* *num. 58.* verb. *Simonia* *art. 1.* *num. 10.*
 Monialis ne accipere possint dotem ante Novitietatem Professionem, *ibid.* *num. 64.* & *segg.*
 Novitio egredienti, vel egresso a Religione quid sit restituendum? Et ipse quid solvere debeat, *ib.* *num. 66.* ad 70.
 Dos Novitia decedentis ante professionem cui, & quomodo restituenda, *ibid.* *num. 71.* & *segg.*
 Licentia Episcopi, pro ejus Vicarii requiritur pro renuntiatione faciende a Novitio intra duos menses proximos ante Professionem quomodo intervenire debeat? Et quicquam concedere possit, vel non, *ibid.* *num. 73.* ad 78.
 In d. renuntiatione facienda non est accesse servare formam Latorum statuto prescriptam; neque, ut sit valide,

requiritur quod fiat a Novitio integro biestri ante Professionem; & quomodo fit computandum tale biestrium, *ib.* *num. 79.* 80. & *segg.*

Alia de d. renuntiatione, *ib.* *num. 82.* ad 85.
 Deferre debuit Novitiorum an sit de essentia & necessitate anni probationis ad validitatem Professionis, *ibid.* *num. 86.* & *segg.*

Novitii etiam Societatis Jesu, quo titulo promoveri possunt ad sacros Ordines; & an possint ordinari a suis Superioribus Regularibus Abbatibus, *ib.* *num. 89.* ad 93.
 Novitii post Professionem collocandi sunt in Procella, seu Conventu secundi Novitietis; in quo, sicut & in aliis Novitietibus, est observanda vita communis, *ibid.* *num. 96.* & *segg.*

Adduntur Decreta super receptione, & educatione Novitiorum a Clemente VIII. edita, *ib.* *num. 98.*

Adduntur insuper Decretum Innocentii XI. super Conventibus Novitiorum, & Recollectionibus Min. de Obsequiis, & super iis, quae in eisdem Conventibus servari debent, *ibid.* *num. 99.*

Alia. Vide verb. *Apprehensio* *art. c.* *num. 5.* verb. *Annus probationalis*, verb. *Habitus*, verb. *Professio*.

Receptus pro Leco, seu Converso an possit transire ad statum Clericalem? Vide verb. *Professio* *num. 38.* verb. *Transitus* *num. 5.*

Novitii in quibus instruendi, *ibid.* *num. 102.*

Ex quodam nostri Ordinis Novitio originem habuit devotio Coronae Bestimae Virg. M. septem decimum in honorem fuorum septem Gaudiorum, *ib.* *num. 103.*

Novitii Regu hunc admitti debent juxta formam Decretorum Clementis VIII., & Constitutionem Ordinum peculiarium, nec sine gravi causa minucendum est ipsis probationis tempus, *ib.* in *add. Auth.* *num. 104.*

Novitietas capere debet in Casobio ad institutionem Novitiorum designato sub poma nullitatis Professionis, *ibid.* in *add. Auth.* *num. 105.*

An Abbates, quibus jus est conferendi prima tonsura, & minores Ordines subditis suis Regularibus, possint eos conferre Novitiis, *ib.* in *rev. add. num. 1.* ad 5.

Ut utrum sub negativo responso prima tonsura, & Ordinum Minorum Novitio facta Chollerio sit tantum illicita, ut etiam invalida, *ib.* in *rev. add. num. 6.*

Licentia Ordinariorum, quae ex Constitutione Concilii. Trid. *sess. 25.* cap. 16. de Regularibus requiritur in renuntiationibus Novitiorum, est de forma, laici lapsus 30. annorum non juret ad praefacendum in illum, nec eid. jureamento possit renunciare, *ib.* in *rev. add. num. 7.* & *segg.* *num. 112.*

Quid si ipse licentia emanante in instrumentum renuntiationis, minime repariatur, *ibid.* in *rev. add. num. 10.* & *segg.*

NOX quid sit. Vide verb. *Kalendarium*.

NUMMUS. Vide verb. *Empus* *art. 1.* *num. 7.*

NUNCIUS. Vide verb. *Nunciatus* *add. Auth.* *num. 1.* & *segg.* & verb. *Ligerus*.

NUNDINE.

Nundina quoniam fiat. Vide verb. *Nundina* *add. Auth.* *num. 2.*

Nundina quoad dies Festos. Vide *ibid.* *add. Auth.* *num. 3.* ad 5.
 Nundina in Civitate Senogallia celebrari jubetur per septemdecim postmos dies mensis Julii cum privativa, exemptionibus, & privilegiis, *ib.* *add. Auth.* *num. 6.*

N U P T I E.

Nuptia unde dictae? Vide verb. *Nuptia* *art. 1.*

Formam dumulantur, quae velantur; *ib.* *num. 2.*

In Nuptiis quare a Sponsa detur anulus Sponsae, & inferatur in quarto digito, *ib.* *num. 3.*

Veritas Nuptiarum, in quo consistat, *ibid.* *num. 4.* & *segg.*

Nuptiam terram replent, Virginitas Paradisum, *ibid.* *num. 6.*

Nuptia secunda permittuntur ad licita, *ibid.* *num. 7.*

In Nuptiis non debent Christiani saltem, & aliis similis facere, *ibid.* *num. 8.*

Nuptiarum solemnitates, quibus temporibus fuerit prohibita jure veteri, & quibus sit jure novo; & an hac prohibitio licite fieri possit ex Ecclesia, *ibid.* *num. 9.* ad 13.

Quoad Nuptiarum benedictionem? Vide verb. *Benedictio* *art. 4.*

Tradu-

Traditio privata Uxoris ad domum Viri, & consummatio Matrimonii, siveque deconvocatione an fieri possint tempore quo Nuptiae celebrari coequeant. *ib. a. 19. & 20.*

Per Nuptias prohibitas quid intelligatur. *ibid. a. 17.*
Mater transiens ad secundas Nuptias privatur tutela filiorum prioris Matrimonii, & perdit etiam curatorem eorum; Sicut de Patre. *ibid. a. 18. 19. & 20.*

Parentes transientes ad secundas Nuptias quando amittant hereditatem, & Legitimum filiorum premortuorum; Vide verb. *Legitimus a. 23.*

Nuptiarum Ritus superfluitioe lapsi Fideles Indis prohibentur. *ibid. in add. Auct. a. 24.*

Nuptiarum tempore ab Ecclesia praescripti sunt observanda etiam in Regno Servim, & sustinet Regionibus. *ibid. in add. Auct. a. 25.*

Nuptia Infidelium, quae temporibus vestitis celebrantur, non prohibentur sive sit assidue, dummodo fieri possit absque Crasitit Injuria, & offensione fidelium. *ibid. in add. Auct. a. 26.*

Secunda, tertia, & ultioris Nuptiae sunt Fidelibus permittuntur; sed minime benedicuntur nisi prius non fuerint benedictae. *ibid. in add. Auct. a. 27. & in a. 28. add. a. 29.*

Secunda Nuptiae impedimento sunt, usque promoveri possunt ad ordines Sacros, atque in Ecclesia Graeca, in qua Disciplina, & Presbyteris prohibetur per poena Nullitatis, & depositionis ab Ordine. *ibid. in add. Auct. a. 29. & 30.*
Late de secunda Nuptia agitur in a. 28. add. a. 29. & 30.

Et primo differtur in quibusdam secunda Nuptia differtur a prima. *ibid. in a. 28. add. a. 29. & 30.*

Erant, qui secundas nuptias odiosas credunt, & varia etiam poenas recenserunt, non animadvertentes poenas illas propter nuptias secundas non dari, sed propter vim illas ad distinctionem, vel propter liberis prioris Matrimonii quendam injuriam. *ibid. in a. 28. add. a. 29.*

De Juris ratione in Anno Lustris antequam Nullae ad secundas coequeant nuptias. *ibid. in a. 28. add. a. 29. & 30.*

Poenae recenserunt in quibus incussit Mulier nubens iterum nuptias a die defuncti Mariti. *ibid. in a. 28. add. a. 29. & 30.*

Quid addiderit Justitiana in casu quo vidua nescendo post mense nubat a morte mariti. *ibid. in a. 28. add. a. 29. & 30.*

Mulier, quae intra annum Lustris impedire velit, nec tamen possit, sed die post lustrum, praefata poena non subijcitur. *ibid. in a. 28. add. a. 29.*

Quibus in casibus Mulier nubens ante annum lustrum clausum in poenas non incidat. *ibid. in a. 28. add. a. 29. & 30.*

Recenserunt poenas, quae incussit mulier secundo nubens, in a. 28. add. a. 29. & 30.

Quid egerit Jus Canoncum hoc in re poenali. *ibid. in a. 28. add. a. 29. & 30.*

Alia ad eam; Vide verb. *Beneditio a. 4. & verb. Dux a. 42.*

NURUS quae sit? Vid. verb. *Affinitas a. 2. a. 26.*

O

OBEDIENTIA; Vide verb. *Potestas a. 2. a. 20. ad 42.*

Obediencia debite quando sufficiat pro se abstinendo a rebellantia; Vide verb. *Consensus a. 1. a. 36. verb. Episcopus a. 1. a. 2. a. 6. verb. Parochus a. 1. a. 42.*

OBLATI MONASTERIORUM.

Oblati, & docti, quando gaudent privilegio fori, & immunes sunt ab Episcopi jurisdictione. Vide verb. *Oblati Monasteriorum.*

OBLATIONES.

Oblationes dupliciter fieri possunt, assignator, & explicator; Vide verb. *Oblatio a. 2. a. 1. & 2.*

Triplex Oblationum species assignatur, & explicatur. *ibid. a. 2.*

Oblationum usus quando incomperit. *ibid. a. 3.*
Oblationes non debentur ex praecipto, bis in quatuor calibus. qui assignantur. *ibid. a. 6. ad 10.*

Ad hoc ut confectio facienda Oblationis obliget, qui assignatur. *ibid. a. 11. & 12.*

Oblationes ex consuetudine vestita necessarias evadere possunt dicit Auct. a. 12. confectio contra *Jacobum de Lalande; ibid. in a. 28. add. a. 1. & 2.*

An Oblationes differunt praesent confectioe necessariae evadere queant. *ibid. in a. 28. add. a. 3.*

Oblationes facit intra Ecclesiam Parochialem, vel intra limites Parochiae, & illae, quae sunt Ontoris, Capellae, & Imaginibus depictis in pariete domus alicujus personae privatae, ad quas spectant. *ibid. a. 13. ad 15.*

Oblationes, quae sunt tempore Jubilee, vel anno Sancto in Ecclesia Cathedrali, seu Imaginibus intra Ecclesiam, vel Parochiam existentibus, ad quas spectant. *ib. a. 16. ad 18.*

Oblationes, quae sunt in Ecclesia Regularium, spectant ac ipsae. *ib. a. 19. & 20.*

Parochi possunt in Altari post Offertorium Oblationes recipere, & etiam ab Altari recedere ad recipiendas Oblationes Multorum. *ibid. a. 21. & 22.*

Sacerdotes novi in prima Missa possunt Oblationes recipere. *ibid. a. 23. & 24.*

Alia plura ad rem adduntur, & designatur quando, & in quibus locum habeat, vel admittatur Oblatio Major, & minor. *ibid. a. 25. & 26.*

Alia de Oblationibus. Vide hoc tom. 2. in *Append. Decret. in Postulas, Nullus, seu Novissimus Jurium Perfectionum.*

OBREPPIO quid sit, & in quo differat a Subreptione; Vide verb. *Scriptura a. 2.*

OBSERVANTIA vas; Vide verb. *Superfluitas a. 45. ad 64.*

OBSTETRICES.

Oblatrices unde dicuntur? ad quid tenentur? & a quo examinari debeant? Vide verb. *Oblatrices a. 1. ad 3.*

Baptizati ab Oblatricibus quando sunt rebaptizandi, vel non, sub conditione. *ibid. a. 4. 7. & 8.*

Oblatrica Egyptia in responsione datus Pharaon non fuit culpabiliter mentis. *ib. a. 9.*

Oblatrica antequam ad Officium admittatur fuit serio ac diligenter instruenda a Parochia de Baptismo instructa in casu necessitatis confectio cum vara matris, forma, & instructione. *ib. in a. 28. add. Auct. a. 20.*

Quid probet Oblatrica quoad Virginitatem Partis, vel quoad illius defectum. *ibid. in a. 28. add. a. 21.*

Exponitur si, qui septem Oblatricas requirit, ex rebus si possit de Virginitate vel illius defectu in muliere. *ibid. in a. 28. add. a. 22.*

OCCASIO PECCANDI.

Occasio peccandi duplex assignatur, & explicatur. Vide verb. *Occasio peccandi a. 1. & 2.*

Peculum peccandi aliud est proximum, & aliud remotum, & quare dicatur proximum. *ibid. a. 3. & 4.*

Peculum proximum aliud est formale, & aliud materiale; rursus formale aliud est extrinsecum, & aliud intrinsecum; & quodlibet explicatur. *ibid. a. 5. 6. & 7.*

In occasione proxima, vel remota peccandi positum quando absolvi possit, vel non. *ib. a. 8. 9. & 10.*

Confessioe dicitur, seu Recidivi quando sunt absolviendi, vel non. *ib. a. 11. ad 14.*

Ad a. 12. Auct. in a. 28. add. sub lit. A.

OCCIDENS obiit. Vide verb. *Mundus a. 22.*
OCCISIO. Vide verb. *Homicida. Homicidium.*

OCCULTATIO.

Ocultatio Fidelis cum simulatione Mahometismi detestatur praesentem in judicio. Vide verb. *Ocultatio a. 2. A. 2. & 3.*

Occultantes Fidem tali simulatione excluduntur a Sacramentis in vita, & a foris in morte, *ib. add. Auctor. num. 3.*
Cetera quoad Occultantes Fidem, & simulationes Mahumetum, *vid. ibid. add. Auctor. num. 4. ad 6.*
Occultatio defectus in actu Professionis an officiat per nulla declaranda ipsa Professione, *ibid. add. Auctor. num. 7.*

OCCULTUM. Vide verb. *Notarium*.

OCCUPATIO per acquirendo rerum dominium. Vide verb. *Dominium art. 3. num. 6.*

O C T A V E.

Octavarum usus quando, & quomodo introduci in Ecclesia, *Vide verb. Octava num. 1. et 2.*

Octavarum numeri in triplici scilicet triplex Mysterium assignantur, *ib. num. 3. ad 6.*

Quid si dies Octavæ occurrat cum duplici majore per annum, *ibid. num. 7.*

Infra Octavam Pasche, Pentecostes, Epiphaniæ, Corporis Christi, Nativitatis Domini, quæ Officia, vel Missæ prohibeantur, *ib. num. 8. ad 11.*

Infra Octavas non privilegiatas, de quibus possit fieri Officium, vel non, *ib. num. 12.*

Quid si infra Octavam Corporis Christi eadem die occurrat duo Festi duplicia, *ib. num. 13.*

Quid si Octava Corporis Christi occurrat, vel concurrat cum die Octavæ S. Joannis Baptiste, seu festorum Apostolorum Petri, & Pauli, vel aliorum Sanctorum Titularis, vel Patroni, *ib. num. 14.*

Id die Octavæ Corporis Christi de quibus possit fieri Officium, *ib. num. 15.*

Quid si festum S. Antonii de Padua, aut aliud festum a clausis occurrat in die Corporis Christi, Et quid si tale Festum esset Titulare, *ibid. num. 16. et 17.*

Quid si festum habens Octavam transiret debeat, vel venerit paulo ante Quadragesimam, vel ante Pentecostem, vel ante diem 17. Decemb. ib. num. 18. et 19.

Alia planta de Octavis, *ib. num. 20. ad 28.*

Nemini licet facere Octavam defuncti sine speciali indulgentia Apostolica, *ibid. in add. Auctor. num. 29.*

O C U L U S.

Oculo carens an sit irregularis? *Vide verb. Oculi num. 1.*

Impudicus oculus impudici cordis est nuncijs, *ib. num. 2.*

Oculi irritamenta sunt vitiorum, *ib. num. 3.*

Oculos studio depingere non licet, *ibid. num. 4.*

Oculi noxia assignantur, *ib. num. 5.*

Oculos retro nulla Lex, nulla appellatio, nullaque inhibitiō habet, *ib. num. 6.*

Oculorum officium durius est amissio, quam lingua, *ib. num. 7.*

In Missa quando Sacerdos debeat oculos elevare, vel demissos tenere, *ib. num. 8. et 9.*

O D I U M.

Odiū opponit amor; & duplex assignatur, & explicatur; & quale odium reperitur in Deo, vel in homine, & quod sit peccatum, veniale, vel mortale. *Vide verb. Odium num. 1. ad 16.* Numquam licet altius la mortem optare, *ibid. in not. sub lit. A.*

Oecorritur Anselm, ibid. in not. noviss. ad num. 22. sub lit. B.

Alia. Vide verb. Virtus num. 34. ad 37.

OFFICIALES BELlici. Vide verb. *Belium art. 3.*

OFFICIUM DIVINUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus nomen, originem, divisionem, & obligationem.

Officium Divinum diversimodo appellatur. *Vide verb. Officium Divinum num. 1. ad 5.*

Offici divini defectus traditur, ejusque origo, ac forma tum antiqua tum moderna insinuat, *ib. num. 6. ad 9.*

Afferuntur ad rem Summaria Constitutionum Sanctorum Pii V., Clementis VIII., & Urbani VIII. ibid. num. 10. et 11.

Officium Divinum dividitur in Nocturnum, & Diurnum, & insinuat quid intelligatur per Nocturnum, & Diurnum Officium, *ibid. num. 12. 14. et 15.*

Totum Divinum Officium dividitur in septem partes, Error. Bibliot. Tom. VIII.

quæ assignantur, & adducitur mystica ratio hujus septennarii numeri, *ib. num. 16. et 17.*

Obligatio recitandi Divinum Officium oritur ex triplici titulo, qui assignatur, *ib. num. 18.*

Titulo Sacri Ordinis qui tenentur ad Horas Canonicas recitandas, *ibid. num. 19. ad 24.*

Emendatur Auctor. num. 27. ubi negat, Carceri emancipatos obligari ad Offici Divini recitationem, *ibid. in not. add. sub lit. A.*

Titulo Incensæ Ecclesiæ qui obligentur, vel non, ad Officium Divinum, *ib. num. 25. ad 36.*

Titulo Religionis Præfate Chori adscriptæ, qui tenentur, *ib. num. 37. ad 43.*

Reprehenditur Auctor. num. 23. ibid. in not. add. sub lit. A.

Præfatus Ecclesiæ sæculis nulla Clericis majore inter & minore fuit distinctio quoad obligationem recitandi Horas Canonicas, *ibid. in not. add. num. 1.*

Quomodo sequilibus temporibus distinctio Clericorum invaluit per recitandam, vel non, horis Canonicas, *ibid. in not. add. num. 2.*

Quoad ea, quæ concernunt intentionem; & attentionem requisitam ad Offici div. recitationem.

Intentio quid sit; Vide verb. Officium Divinum art. 2. num. 1.

Intentio dividitur in adualem, virtutalem, habitualement, & interpretativam. Et singula explicatur, *ib. num. 2. et 3.*

Intentio alia est explicita, alia implicita, alia directa, alia indirecta, alia absoluta, & alia conditionata; & singulae explicantur, *ib. num. 4. ad 9.*

Qualis intentio requiratur, ac sufficiat ad recitandas Horas Canonicas, *ib. num. 10. ad 20.*

Attentio quid, & quomodo sit, & quæ sufficiat; ac requiratur ad satisfaciendum obligationi Officium Divinum recitandi, *ib. num. 21. ad 47.* ubi ad eam varia claritatis gratia referuntur.

Reprehenditur Auctor. num. 36. et 40. ibid. in not. add. sub lit. A. et B.

Quoad ea, quæ concernunt integritatem, continuationem, & formam recitandi Officium Divinum.

Omittere culpabiliter totam Divinum Officium quot peccata committitur, & quomodo se explicare tenetur in Confessione; Vide verb. Officium Divinum art. 3. num. 1. ad 4.

In pluribus corrigitur hic Auctor. ibid. in not. add. sub lit. A.

Omittere culpabiliter notabilem partem Officii Divini, quale sit peccatum, & quomodo se explicare tenetur, & quid si omittens sit simul Sacerdos, Parochus, & Monachus; aut talis pars omittatur ex oblivione, *ibid. num. 5. ad 14.*

Qui dubitat an recitaverit aliquam Horam, an, & quando teneatur illam repetere, *ib. num. 15. et 16.*

Quid de illis, qui ex Superioris mandato, tempore Divini Officii occupantur in libere parandis, vel Organis pulsandis, vel Campanis sonandis &c., *ib. num. 17. et 19.*

Psalmi, & Hymni, qui solo Organo perficiuntur, an debeant submissa voce suppleri, *ib. num. 20. et 21.*

Officium Divinum integre recitari potest privatim cum socio quovis talco ooo obligato ad talem recitationem, *ibid. num. 22. 24. et 25.*

Quid de illis, qui aoniam absolverint alterius Chori versibus proprios incipere suos, vel recitari Officium Divinum incopando, mutilando, gletando syllabas, *ibid. num. 26. et 27.*

Quid si aliquis ob strepitum, vel aliam defectum ooo valeat audire aliquem ab altera parte Chori prolatum, *ibid. num. 28. et 29.*

Officium Divinum interrompere quale sit peccatum, & causæ excusantes in casu assignantur, *ibid. num. 30. ad 34.*

Maturum an liceat dividi possit a Laudibus, vel Nocturnum ab alio Nocturno, *ibid. num. 35. ad 38.*

Pro recitando Divino Officio ab omnibus Breviario Romano adscriptis quæ forma sit servanda, *ib. num. 39. et 40.*

Clerici adscripti Breviario Romano an satisfaciunt precepto,

pto, si recitent Officium ex Breviario alicujus peculiaritatis Ecclesie, & contra *ib. num. 47. c. 44.*

In recitando Officio Divino est etiam servanda forma proprii Directorii, & quid si fecerit, *ib. num. 42. 44. c. 45.*

Quid si aliquis recitet Officium de Mysteriis, cum sit recitandum de Confessoria, aut incipiat recitare Officium non prescriptum, & postea advertat errorem, aut recitet per inadvertentiam Officium craticum, *ibid. num. 45. ad 50.*

Corrigitor *num. 47. Auct. ib. in nov. add. sub lit. A.*

Plura consimilia; Vide *ib. num. 51.*

Claricus sive Saccularis, sive Regularis, tamquam advena, vel peregrinus existens extra Diocesim quia Officium recitare possit, vel debeat, *ibid. num. 52. 53. 54. & verb. Resolutiones Sac. Congregationum.*

Forma recitandi Divinum Officium juxta Calendarium, & Breviarium Franciscanum a quibus sit servanda, & quid de Tertiariis, vel Episcopis in saculo degentibus, *ib. n. 55. ad 59. & verb. Resolutiones Sacror. Congressus, in hoc volumine.*

Facultas recitandi peculiare Officium alieni Congregationis concessa an se extendere possit ad aliam sive ejusdem, sive alterius Ordinis, *ib. num. 60. ad 63. & dict. verb. Resolutiones.*

Officia Sanctorum, quae superflua de mense Decembris naquant transferri in annum sequentem, *ib. num. 64. & verb. Resol.*

Episcopi Regulares an possint da Beatæ sive Religiosis Officium recitare, & in propriis Cathedralibus Missas celebrare, *ib. num. 65. & dict. verb. Resol.*

Capitulares Episcopi, qui cum eo recitent Officium, dantur se illi conformare, *ibidem num. 66. & dict. verb. Resolutiones.*

Locorum Ordinarii an possint addere nova Officia Sanctorum propriis Calendaris, *ibid. n. 67. & dict. verb. Resolutiones.*

Translatio Festi alicujus S. Confessoris, quando mutari debeat, vel non vertitur, *Mirari Debitur c. 1. in Hymn ista Confessor &c. ib. num. 68. c. 70. & verb. Resolutiones Sacror. Congr.*

Officium translatum quando recitari debeat. Et in translatione Festorum sive ejusdem, diversæ dignitatis quid sit servandum, *ibid. num. 71. ad 75. & verb. Resolutiones Sacror. Congr.*

Confessarii, & Capellani Monialium possunt Missam celebrare, & Officium recitare de Sacro, cujus Officium recitatur ab ipsis Monialibus, *ib. n. 76. 77. 78. & verb. Resol.*

Reprehenditur Auctor n. 78. *ibid. in nov. add. sub lit. A.*

Regulæ quæ Officia Dedicationum Ecclesiarum, & Pastorum, & sub quo ritu celebrare debeant, *ibid. num. 79. ad 84. & dict. verb. Resolutiones Sac. Congr.*

Approbatio S. Patroni quomodo concedi solet, *ib. n. 85.*

Regulæ exempti utentes Breviario Romano an possint recitare Officia de Patronis minus principalibus, & de Sociali Diocesis, *ibid. num. 86. & dict. verb. Resolutiones.*

Quando permittitur fieri Officium aliquod per Ditiones subjectas Casari, per hæc intelligantur etiam Feuda Imperii, *ibid. num. 87.*

Locorum Ordinarii an possint titum in Calendario Romano expressum extendere, vel mutare, *ib. n. 88. & dict. verb. Resolutiones.*

Ubi asseratur Corpus, vel insignia Reliquæ alicujus Sancti, an, & quo ritu celebrari debeat Missa, & Officium recitari, *ibidem num. 89. 90. 91. & dict. verb. Resolutiones.*

Dedicationis Festum an possit ab Episcopo mutari, *ibid. num. 92. & dict. verb. Resolutiones Sacror. Congr.*

Si in locis Diocesis nullus reparatur ecclesiæ Patronus, tenetur Diocesis ad Festum Petri Civitatis celebrandum cum Octava, *ib. num. 93. & dict. verb. Resolutiones.*

In Patronorum præcedentia quia ordo sit servandus, *ib. n. 94. & dict. verb. Resolutiones.*

Cenonici quæ voca tenentur in Choro Officium cantare, & privatim extra Chorum recitare, *ib. n. 95. ad 101. & verb. Missæ art. 3. num. 11. & dict. verb. Resolutiones.*

Naturus Auctor *num. 96. ib. in nov. add. sub lit. A.*

Litanie in Festo S. Marci, & tribus diebus Rogationum sunt da præcepto recitandæ. Et quo tempore, *ibid. n. 102. 103. & verb. Litanie num. 68. 37.*

Officium B. M. V. Officium Defunctorum, Psalmi Graduales,

& Penitentiales, qui stentur recitare, vel non, *ibid. n. 104. ad 110. & dict. verb. Resolutiones.*

Habentes Indultum recitandi aliqua Officia singulis habundantibus, vel multis, quando abstinere debeant ab ipsis recitandis, *ib. n. 111. tit. & dict. verb. Resolutiones.*

Habentes Indultum recitandi Officium de SS. Sacramento in feriis quinis per annum quomodo debeant illud recitare, & de ipso Missam celebrare, *ib. n. 112. & dict. verb. Resolutiones.*

Ad Horas amos, qui recitantur in Choro, debent ardua due sicut caudæ in Altari, *ib. num. 114.*

Assignantur Officia B. M. V. in toto Statu Ecclesiastico ex obligatione celebranda ex novissimo Decreto, *ib. n. 115. & dict. verb. Resolutiones Sac. Congr.*

Reversatur varia Dubia a Sac. Congr. Rit. resoluta, *ibid. num. 116.*

Quand ea, quæ concernunt ordinem, tempus, locum, situm, & habitum recitandi Divinum Officium.

In recitandis Horis Canonis qui ordo sit servandus Vide verb. Officium Divinum art. 4. num. 1. c. 7.

An sit peccatum non recitare Matutinum, & Laudes ante celebrationem Missæ, Vide verb. Matutinum num. 19.

Tempus pro absolvendo toto Divino Officio tam juxta primariam institutionem, quam juxta communem praxim quando incipiat, ac terminet, *ib. num. 9. ad 14.*

Assignatur tempus pro singulis Horis perfulvendi juxta suam primam institutionem, ac juxta jam receptissimam consuetudinem, *ib. n. 15. c. 16.*

Vesperæ an licita recitari possint post prandium etiam in Quadragesima, *ib. num. 17. c. 18.*

Pro publica, & privata Horarum recitatione quæ tempora sint servanda, & assignantur juxta cruse, ob quas anticipari possunt; & affectus ad rem duplex testibilia exemplum, *ib. num. 19. ad 25.*

Publica, & privata Divini Officii recitatio quæ in loco sit facienda, *ib. num. 26. ad 31.*

Animadversio in Audire, & dict. in not. novis. ad num. 30. sub lit. A.

An privata, & publica Divini Officii recitatio quæ situs, & habitus sit servandus, *ib. num. 32. 34. c. 35.*

Vide cetera, *ib. in add. Auct. pass. art. 6.*

Qui recitat Matutinum die Dominico pro feria e. sequenti, an debeat genuflectere ad Antiphonam ipsam B. M. V. *ib. num. 36.*

Quod ea, quæ concernunt causas excusantes, vel non, a recitatione Divini Officii.

A recitatione Divini Officii excusati impotentia quæcumque physica, vel moralis; Vide verb. Officium Divinum art. 5. num. 1.

Qui inculpabiliter caret Breviario, a qua parte Divini Officii recitanda excusetur, *ib. num. 2. c. 3.*

Cecus a qua parte excusetur, & quid si sit Beneficiarius, *ib. num. 4. ad 8.*

Quid da illo, qui inculpabiliter caret Breviario, *ib. num. 9. c. 10.*

Infirmis gravis, vel levis quando excuset; Et quid in dubio an sit gravis, vel levis, *ib. num. 11. ad 15.*

Videnote ad num. 15. Auctor, *ib. in nov. add. sub lit. A.*

Quid da Regularibus infirmis, valetudinariis, senibus &c. necessitatibus se deteriore an possint, vel non, Officium recitare, *ib. num. 16.*

Alia de infirmis, *ib. num. 17. ad 21.*

Occupatio gravis repentina quando excuset, *ib. n. 22.*

Charitas propria, vel proximi quando excuset, *ibid. n. 23. c. 24.*

Cancionator quando excusetur, vel non, *ib. num. 25. ad 27.*

Metus gravis excusat a recitatione Divini Officii, *ib. n. 28.*

Corrigitor Auctor in illa, quæ habet o num. 24. ad lit. *ib. in nov. add. sub lit. A.*

Dispensatio ea casus a recitatione Divini Officii, & assignantur qui dispensare possint, vel non, *ib. n. 29. ad 34.*

Auctor explicitor *ibid. in not. nov. add. num. 36. sub lit. A.*

Falsum est quod dicit Auctor num. 32. ac consuetudine

st. ubique recepta ab Officio persolvendo dispensare homines solere; ac multo magis falsum est posse id Vicarios Generales, vel Regularium Superiores, *ib. in nov. add. sub lit. A.*

Beneficentia si privetur fructibus Beneficii, non excusetur, *ibid. num. 37.*

Impedire rectare Officium statutis horis tenetur illud anticipare, vel postea supplere, *ibid. n. 38. 39. & 40.*

Alis ad rem; Et de causis excusantibus a recitatione publica in Choro, *ib. num. 47. ad 44. & verb. Cumanus art. 9. num. 33. & verb. Diffinitionis per tot.*

Recitantes in fine Horarum Orationem *Serephus* quid consequantur; Vide verb. *Indulgentia art. 6. num. 12.*

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Officium Defunctorum quo die sit celebrandum, & quid si eodem die occurrat Festum duplex minus; Vide verb. *Officium Defunctorum num. 1. 2. 3. & verb. Refutationis Sacror. Cong.*
Officium Defunctorum in die commemorationis eorumdem quando fit recitandum, *ib. num. 4. & dict. verb. Refutationis, & ib. in nov. add. sub lit. A. & verb. Litania in nov. add. sub lit. A.*

Dictum Officium, & Missa praesente Cadaveris quibus diebus cantari possit, vel non, *ib. n. 5. & 6. & dict. verb. Refutationis.*

Anniversaria, & Missa de Requiem relictum ex dispositione Testatorum quando cantari possit, *ib. n. 7. & dict. verb. Refutationis.*

Cum primum habita fuerit aeterna certa obitus alicujus Religiosi Ordinis, vel Provinciae, quo Iesso cantari possit Missa, & Officium pro eodem, *ibid. num. 8. & dict. verb. Refutationis.*

Officium anniversarium, septenarium, vel tricenarium, Defunctorum post obitum quid si cadat in die Dominico, *ibid. num. 9.*

Officium Defunctorum ad consequendas Indulgentias in Constitutionibus S. Pii V. concessis quo die celebrari debeat, *ibid. num. 10.*

Ad Officium Defunctorum qui tentantur, vel non, *ib. num. 11. ad 15.*

Plura ad rem efferrantur Sac. Congr. Decreta, *ib. in add. Alter. num. 16. ad 36.*

OFFICIUM quid sit; Vide verb. *Beneficentia art. 1. num. 18.*
OLEUM infernum ubi, & quomodo affectuari debeat, Vide verb. *Extrema Unctio num. 10. 49.*

OMEN quid sit; Vide verb. *Superfluitas num. 30.*

OMNIPOTENTIA quid sit; Vide *ib. num. 25.*

OPINIO. Vide verb. *Conscientia num. 68. ad 114.*

OPINIO PROBABILIS Decreta adita electa Propositiones Probabilium spectantes restructur; Vide verb. *Opinio probabilis per tot.*

OPTICA quid; Vide verb. *Mundus num. 202. 208. 210.*

ORACULA VIVAE VOCIS.

Oracula vivae vocis quid sint; Vide verb. *Oracula viva vocis num. 1.*

Oracula vivae vocis alia sunt authentica, & alia non; & quae sint utraque, & quomodo inter se differant, *ib. n. 2. & 3. Gratia, & Privilegia viva vocis oracula concessa quoad substantiam pro sua iustitia cuius sint valoris, ib. n. 4.*

Ad essentiam, & substantiam Privilegii an requiratur Scriptura, *ib. n. 5.*

Ut oracula vivae vocis praestari possint etiam pro externo, quid requiratur; *ib. num. 6.*

Privilegia, & Indulta viva vocis oracula concessa, quae aunc valant, vel non; & quae fuerint revocata, & quae excepta. Et effertur ad rem varias Summarum Pontificum Constitutiones, *ib. n. 7. ad 10. & in nov. add. num. 1. & 109.*

Oracula vivae vocis nullius sunt cohoris, quae revocationem praecedunt; & quae subsequuntur valent ad summum pro foro interno, nisi authentica prodierint, *ib. not. notiss. ad num. 10.*

ORACULUM superfluitosum; Vide verb. *Superfluitas num. 30.*

Orationis nomen tripliciter sumitur, & explicatur; Vide verb. *Oratio num. 1. & 2.*

Oratio specialiter sumpta definitur, *ib. num. 3.*

Oratio dividitur in mentalem, & vocalem, & quae sit utraque, *ibid. num. 4.*

Oratio vocalis debet necessario habere adjunctionem mentalem, *ib. num. 5.*

Oratio vocalis dividitur in privatam, & publicam; & utraque explicatur, *ib. num. 6.*

Oratio quomodo sit necessaria adultis usum stationis habentibus, *ib. num. 7. & 8.*

Assignatur variis casus in quibus homo tenetur orare, *ib. n. 9. & 10.*

Assignatur quatuor alii casus, in quibus adesse potest obligatio orandi respectu aliquorum personarum particularium, *ib. num. 11.*

Oratio pro quibus fieri possit, vel non, *ib. num. 12. ad 15.*

Anima in Purgatorio orant pro oobis, & pro se ipsa, *ib. num. 16. & 17.*

Angeli, & Sancti in Caelo orant pro nobis, *ib. n. 18. & 19.*

Homines Sancti, & iusti in hoc mundo, ac recte invocari possunt, *ibid. num. 20. & 21.*

Christus est Mediator, *ibid. in not. nov. ad num. 21.*

Oratio ex Christi promissione quando, & qualem vim habeat imperandi, *ibid. num. 22. ad 29.*

Oratio quotidiana dicitur peccata venialia, *ib. num. 30.*

Afferret brevis additio iuxta a Clemente XII. instructio pro expositione SS. Sacramenti occasione orationis 10. Honoram edictum a Clemente XI. & a oobis allate sub verb. *Expositionis in fine, ib. num. 31.*

Relictor novissima confessio specialium Indulgentiarum a fel. rec. Benedicto XIV. tam de iustis, & addicentibus, quam peragantibus Orationem mentalem, *ibid. num. 32.*

Assignatur modus breviter versiculis comprehensus concludendi omnia orationes, seu Collectas, *ib. num. 33.*

In Oratione *Agnus Dei* omnia S. Michaelis, & S. Joannis Baptiste praeposita sunt Apostolis; Vide verb. *Missae art. 12. num. 64.*

Nun est omittenda ora ex assignatis Orationibus in Missa, velut *Agnus Dei*, ut quidem loco dicatur aliqua Oratione Imperata ab Episcopo, veluti *Deus refugium*; Vide *ibid. num. 36.*

Quando dicitur Oratione *Agnus Dei*, vel *Ecce Agnus Dei*, non est dicenda Oratione contra Peccata, *ib. num. 37.*

O R A T O R I U M.

Oratorium genericè aptum quid sit, Vide verb. *Oratorium num. 1.*

Oratorium pro Missa celebrandis aliud est publicum, & aliud privatum; & utrumque quale sit, & esse debeat, *ib. num. 2. 3. & 4.*

Potissima differentia Oratorum publicum inter, & privatum desinitur, & plura ad rem facientia traduntur, *ib. in not. add. num. 1. ad 9.*

Afferret Decretum Clementis XI. de celebratione in Oratoriis privata, *ib. num. 5.*

Afferret frenalit Indulti pro Oratorio privato, *ib. num. 6.*

Afferret Clausula, quae solet poni pro inferno, etiam nobili, *ib. num. 7.*

Quadruplicia species solent Oratoria privata coocedi, & assignantur, *ib. num. 8.*

Afferantur, & expenduntur singula Clausulae communiter poni solite in formula Indulti pro Oratorio privato, *ib. num. 9. ad 64.*

An celebrent, & Minister satisfactis precepto audiendi Missam in Oratorio privato, *ibid. num. 65. & 66.*

In Oratorio privato an possint celebrari tres Missae in die Nativitatis Domini, *ibid. num. 65.*

Habens Bullam Cruciatam non satisfacit precepto audiendi Missam in Oratorio privato, *ibid. num. 66.*

Oratoria, quae sunt in Aulis publicis Palatii Civitatis, an sint privatae, vel publicae, *ibid. num. 67.*

Audicendo Missam in Oratoria privata Episcoporum, & Cardinalium, & in Capellis Cancellorum publicorum, an satisfacti possint precepto, *ib. num. 68. ad 71.*

Regulares an possint absque Indulto habere Oratoria privata in suis Conventibus, & an eorum Privilegia censentur quoad hac revocata, & an satisfieri possint præcepto, audiendo Missam in ipsâ, ab omnibus fidelibus, *ibid.* num. 71. ad 77.

An Regulares possint habere Oratoria privata etiam extra Conventus, *ib.* num. 78.

Ut Regulæ privata Oratoria legitime erigantur, quid requiratur, *ib.* num. 79.

Regulares nequeunt erigere Altare portatile in domo privata Confratrum, & ibi celebrare pro ministrando Viatico Regulari ibi alicui gravius infirmo, *ib.* num. 80.

Oratorium privatum cum Beneficio in domo privata an permitti possit, *ib.* num. 81.

Quoad Oratoria privata attendens est novissima dispositio Benedicte XIV. que assertur, *ib.* num. 82.

Oratorium publicum quomodo reduci possit ad privatum, *ib.* num. 83.

Oratoria privata non solum facile concedi in domibus Mulierum in communi viventium, *ibid.* num. 84.

Oratorium esse publicum probatur ex multis; & adducuntur ad id plures Resolutiones Sacrar. Congreg., *ibid.* num. 85. ad 91.

Supra, & subter Oratorium, que loca, & ad quem usum esse possint, *ib.* num. 92.

Oratorium ad quem effectum permittatur in Collegiis, *ibid.* num. 93.

Oratorium domesticum conceditur a Benedicte XIV. Advocatis Consistorialibus, & Militibus 3. Januarii, *ib.* in add. *Adler.* num. 54. & 55.

Num in Oratorio privato valent Sacramentum Pœnitentiae, & Eucharistia ministrari, *ib.* in add. *Adler.* num. 96. & seqq. & in nov. add. num. 10. & seqq.

Alia vide hoc tom. 8. in *Appendic. Decret.* in *Variana Oratori.*, Mariten, *Oratori.*

ORDO, ORDINARE.

Ordo dupliciter sumitur, & quomodo, *vide verb. Ordo* p. 1. Ordo quid sit, *ib.* num. 1.

Ordines quot sint, assignantur, tam secundum Theologos, quam secundum Canonistas, *ibidem* num. 2. ad 3.

Prima tonsura an sit Ordo, necne, *ib.* num. 4. ad 15.

Episcopatus an sit Ordo distinctus a Presbyteratu, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Id autem certum est, *ibid.* in not. *noviss.* ad num. 17.

Singuli Ordines constituunt unum Sacramentum; ita & Characteres unum dumtaxat constituent Characterem totalem Ordinis, ut sit, *ib.* num. 19. 20. & 21.

Prima tonsura juxta Theologos, & Canonistas definitur ejusque materia, forma, ac institutio assignatur, *ibidem* num. 22. ad 27.

Ordiarius quid sit, que ejus materia, ac institutio, *ibidem* num. 28. 29. & 30.

Lectoratus quid sit, que ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 31. 32. & 33.

Exorcistatus quid sit, que ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ib.* num. 34. 35. & 36.

Acolythus quid sit, que ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 37. 38. & 39.

Subdiaconatus quid sit, que ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 40. 41. & 42.

Diaconatus quid sit, que ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 43. ad 47.

Presbyteratus quid sit, que ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 48. 49. & 50.

Episcopatus quid sit, que ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 51. 52. & 53.

Aliqua notatur circa ordinem hierarchicorum materiam & formam, *ib.* in not. nov. ad num. 53.

Ad validitatem cujuscumque Ordinis an sit necessarius contractus physicus, vel moralis materie respective remote, & an idem contractus fieri debeat physice simul cum prolatione forme, *ib.* num. 54. ad 63.

Episcopus Ordinaris an habent per se ipsum porrigere materiam tangendam ab ordinando, *ib.* num. 64. & 65.

Minores Ordines non sunt a Christo, & ab Apostolis immediate instituti; neque rationem Sacramenti pertingunt;

quod minime adversatur Concilio Tridentino. *ibid.* in nov. add. n. 1. & seqq.

Quoad ea, que concernunt tempora sciendarum Ordinationum, & qualitates Ordinandum.

Prima tonsura quando, & ubi conferri possit; *Vide Ordo* n. 1. num. 1.

Ordines Minores quibus diebus conferri poterint, & nunc possint, ac debeant, *ib.* num. 2. ad 8.

Ordines Majores quando conferri possint, & signanter Regularibus habentibus privilegium Apostolicum, *ibid.* num. 9. ad 13.

Sed vide, *ib.* in nov. add. num. 1. ad 5.

Episcopatus quibus diebus conferri possit, *ib.* n. 14.

Tempora statuta ad concedendos Ordines an sint de substantia collationis eorumdem, *ib.* num. 15.

Duo Ordines Sacri nequeunt eodem die conferri, *ibid.* num. 16.

Subdiaconatus, & Ordines Minores an conferri possint eodem die; & an possit Episcopus privata conferre Ordinem Minorem die præcedenti Sabbathum Quatuor Temporum, & die Sabbathi Subdiaconatum, *ib.* num. 17. ad 20.

Quoad Interstitia temporum ad ordinationem requisita, *Vide verb. Interstitia.*

Ordinum Majorum, vel Minorum collationes in quo loco fieri possint, ac debeant, *ib.* num. 22. & 23.

Ad valide recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint masculi, *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Morus Disconformis adversus Auditoris sententiam expellitur, *ibid.* in not. *noviss.* ad num. 26.

Hermaphroditus an sit capax recipiendi Ordines; *Vide verb. Hermaphroditus* num. 27.

Ad valide recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint baptizati, & ad id assertur antea illis casus; Et in adultis requiritur debitis intentio, *ibid.* num. 28. & 29.

Ad licite recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint in statu gratie; quod sint confirmati; quod gradatim sufficiant; quod non sint irregulares, *ib.* num. 30. ad 33.

Si furiosus, aut infans, vel dormiens hominem occidat, non fit irregularis, *ib.* n. 34.

An infans ante septennium completum habens plesum usum rationis, si occidat hominem, fit irregularis; Et quid in dubio an dictus infans habuerit sufficientem usum rationis ad peccandum mortaliter, *ibid.* num. 35. ad 40.

Ob homicidium causale quando ingratum, vel non, irregularitas; *ibid.* num. 41. ad 50.

Ab Irregularitate ob homicidium causale siue occultum, siue publicum, & ab Irregularitate orta ex alio deficiente quia possit dispensari, vel non, *ibid.* num. 51. ad 61.

Ad licite suscipiendos Ordines requiritur quod ordinandi nulla censura sint ligati, & quod sint in eate Canonica constituti, *ibid.* num. 62. & 70.

Infantes illi, ite, sed valide ordinantur etiam ad Presbyteratum, *ibid.* num. 71. & 72.

Assignatur etas requisita pro singulis Ordinibus, *ibid.* num. 73. ad 79.

Ad licite Ordines suscipiendos requiritur quod Ordinandi scientia sufficienti sint instructi, & quod ordinantur sine preceptis Episcopis, vel ab aliis de eorum licentia; & quod Ordinandi in Sacris habeant legitimam titulum sollicitationis, *ibid.* num. 80. 81. & 82.

Ut quis licite ordinetur ad titulum Beneficii, quid requiratur, *ibid.* num. 83. ad 88.

Ad titulum Patrimonii, ut quis licite ordinari possit, quid requiratur, & Clericus sic ordinatus quid possit de Patrimonio disponere, vel non; *ibid.* num. 89. ad 93.

Ordinibus Sacris initiari non potest, qui bonis cedit, *ibid.* num. 94.

Ad titulum Paupertatis, seu Professionis Religiosa quid requiratur, ut quis licite ordinetur; & quid in casu Patrimonii Societatis Jesu, *ib.* num. 100. ad 104.

In calculanda redditibus Beneficii pro titulo ordinandi an sint detrachenda onera Missarum eidem Beneficio affecta; & an detrachenda sint distributiones quotidianæ, si Beneficium sit residentialle, *ibid.* num. 105. ad 110.

Sed vide ad num. 105. & seqq. *Adler.* in nov. add. num. 6. & seqq.

Aliqua advertenda referuntur circa preta, vel Missas, quæ in ordinatione ab Episcopo injunguntur, *ibid.* num. 21. *ed.* 114.

Regulares non tenentur ratificare suam Professionem coram Episcopis ante susceptionem Ordinis Subdiaconatus; Vnde verb. *Precepto Regularis* num. 108.

Quoad ea, quæ concernunt facultatem Prælatorum ordinandi seors, vel alienos subditos, & concedendi Litteras Dimissorias.

Episcopi possunt subditos ordinare quoad omnes Ordines; Vide verb. *Ord. art. 2.* num. 2.

Abbatibus quicumque quos Ordines, & quibus ordinandi conferri possint, vel non, *ib.* n. 2. *ed.* 8.

Opinio *Aufariz* num. 2. quod Abbas possit conferre subditis suis Ordines minores; & tametsi non sit benedictus, haud potest indillectu recipi, & ea in tribus tantum casibus locum habet, qui reconstituitur, *ib.* in nov. *add.* num. 1. *ed.* 3.

Quando iudicari possit, quod Abbas non benedictus facultatem habeat concedendi subditis suis minores Ordines; *ib.* in nov. *add.* num. 4.

Cardinales Presbyteri ad, & quos Ordines conferri possint in suis Titulis, *ibid.* num. 9. *et* in nov. *add.* num. 7.

Subditus Episcopi quoad Ordines recipiendos potest quia fieri quatuor modis, & aliquoties; & ad rem datur ad litteram Constitutio Innocentii XIII. *ibid.* num. 10. *et* 22. *et* in nov. *add.* num. 2.

Ut quis ordinari possit ab alieno Episcopo ratione Beneficii in sua Diocesi obtenti, quid requiratur, *ib.* num. 12. *ed.* 15.

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab ipso ordinari possit ratione originis, quid requiratur, *ibid.* num. 16. *ed.* 21.

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab ipso ordinari possit ratione domicilii quid requiratur, *ib.* num. 22. *ed.* 28.

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab eo ordinari possit ratione familiaritatis, seu commensalitatis, quid requiratur, *ib.* num. 30. 31. *et* 32.

Episcopi Titulares non possunt suos triennales familiares ordinare sine consensu proprii Episcopi, & quid si talis consensu, *ib.* n. 33. 34. *et* 35.

Litteras Dimissorias pro Ordinibus recipiendis ab alieno Episcopo, ultra Romanum Pontificem, concedere possunt Episcopi subditis sui Diocesis; Cardinales suis familiaribus triennalibus, & quid sit in ipsa servandum inquiratur, *ib.* num. 36. 37. *et* 38.

Vicarius Generalis Episcopi an, & quando possit Dimissorias concedere, *ibid.* num. 39.

Vicarius Capitularis Sede vacante quibus, & intra quod tempus possit dimissorias concedere, *ibid.* num. 40. *ed.* 43. *et* in *add.* *Aufariz* num. 41. *et* 42.

Adhuc ratione Beneficii recepti, vel recipienti ad finem obtinendi Dimissorias, & Vicario Capitulari infra annum & dia vacationis Sedis, quid dicatur, *ib.* n. 44. *et* 45.

Vicarius Capitularis an possit concedere Dimissorias infansuorum pro recipiendis primis Tonsura, *ibid.* num. 46.

Vicarius Capitularis concedere infra annum Dimissorias non astitis, in quas consueverat incurrit, *ibidem* num. 47. *et* 48.

Abbatibus, aliquibus exempti nequeunt suis Subditis secularibus Litteras Dimissorias concedere; nec etiam ipsi Episcopi tanquam Abbates, nec alius Prælati loci esse concedere potest subditis secularibus nullius Diocesis, *ib.* n. 49. *et* 50.

Ordinari an possint Dimissorias dirigere Abbatibus Regularibus, *ib.* n. 51.

Prælati Regulares possunt Litteras Dimissorias suis subditis Regularibus ad Ordines suscipiendos concedere. Et Episcopo Diocesano non tenetur, an possint eas dirigere ad alios, & afferuntur ad id varia Decreta; nunc tamen observanda est novissima dispositio Benedicti XIV. qua ponitur in fine huius tomæ vii. *ibid.* num. 52. *ed.* 61.

Quid si Superiores Regulares ex industria, & per fraudem transferant subditos de una Diocesi ad aliam ut scilicet ordinentur, *ibid.* num. 62.

Pec quantum tempus Regularis ordinandi commorari debeant in Conventu Diocesis Episcopi ordinantis ad hoc ut dici possint de familia ipsius Conventus, *ibid.* num. 63.

Regularis a Diocesano in examina reprobati, an mitti possint ad alios Episcopos pro Ordinibus suscipiendis, *ib.* n. 64.

Superiores Regulares an possint dimissorias concedere suis Novitiis, *ib.* n. 64.

Regulares habentes speciale privilegium post Concilium Tridentinum possunt a quolibet Episcopo Ordines suscipere. Et qui tali privilegio gaudent, vel non, *ib.* num. 66. *ed.* 69.

Ad quem assignatur Indultum, quod habet PP. Congregationis Africani Urbis, & Neapolis, *ib.* n. 70.

Nuncios Apostolicos quibus concessa possint Ordines, *ibid.* num. 71.

Græci, & Albanenses græcoritum viventes, & commorantes in Italia quomodo promovendi sint ad Ordines, *ibid.* num. 72.

Ultramontani an possint ordinari ab Episcopis Italia, *ib.* num. 73. 74. *et* 75.

Commoneatæ in Urbe per quatuor menses non possunt ordinari extra Urbem cum Litteris Dimissorias proprii Ordinarii, *ib.* num. 76.

Subditi sex Episcopatum Cardinalitiorum prope Urbem, in quibus non sunt suffraganei, a quo ordinari debeant, *ib.* num. 77.

Confirmatur, quod subditus Auslæ post num. 77. quod Vicarius Urbis contra debet Ordines subditis sex Episcopatum Suburbicariis, in quibus non sunt Episcopi Suffraganei, & propria Cardinalis Episcopus non recusat ad suam Diocesium, ibique habeat Ordinationem, *ibid.* in nov. *add.* num. 6. & 7.

Metropolitani, Patetarchæ, & Nuncios sequuntur Subditis Ordinariis conferre Ordines, *ibid.* num. 78.

Papa potest ordinare quoscumque suos Dimissorias suorum Ordinariis; neque ab ipso ordinatos potest quis ad superiores Ordines promovenda sine ipsius licentia, *ibid.* n. 79. *et* 80.

Ad obtinendam Beneficium in aliena Diocesi an requiratur Littera Testimonialis proprii Episcopi, *ib.* n. 81. *ed.* 84.

Sed ad num. 82. *Aufariz* vide adducta, *ibid.* in *add.* *Aufariz* num. 83. *et* 84. ubi late de litteris Testimonialibus, & de eorum differentia a Litteris Dimissorialibus.

Canonicis Coniugatis cum futura successione, & aliquoties congruus est ab ipso subditus Ordinarii Beneficii ad effectum suscipiendi Ordines ubique alia Dimissoria Episcopi sum Originis, *ib.* num. 85.

Regularis ad Ordines promovendi an teneatur exhibere Ordinarii fidem sui Bapismi, *ib.* num. 86.

In Ordinibus suscipiendis an possit fieri variatio de uno Episcopo ad aliam, *ibid.* num. 87.

Quoad ea, quæ concernunt censuram, & potestatem male Ordinantium, & Ordinatorum.

Ordines absque speciali dispensatione illiciti, sed valide conferuntur, & suscipiuntur extra tempora, vel ante legitimam mutatam, vel absque Littera Dimissoria. Vide verb. *Ord. art. 4.* num. 1. 2. & 3.

Quid si Episcopus se protestaverit ante Ordinationem non habere intentionem ordinandi eos, qui requisiti necessarii non habent? Et quid in dubio an talia intentio fuerit vera, & absoluta, aut potius mutata; *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Quid si Episcopus scienter aliquam ordinaret ante legitimam aetatem, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Ordinatio sine interdictis Majoribus ante legitimam aetatem fuit ipso iure suspensa. Et quid si durante tali suspensione in alium Ordinibus publicis, vel privatis ministraverint; *ib.* num. 10. *ed.* 14.

Episcopus scienter ordinans aliquem extra Tempora a Jure statuta sine dispensatione in qua censuras incurrit? Et sic Ordinatus an esset suspensus, & a quo absolvi possit, *ib.* num. 15. *ed.* 19.

Episcopus scienter ordinans aliquem subditum sine Dimissoria in qua censuras incurrit, & sic scienter Ordinatus an sit ab eisdem Ordinibus suspensus? Et quibus aliis poenis puniri possint tam ipsi, quam sic Ordinantes, & sic, *ib.* num. 20. *ed.* 23.

Suspensio facta contra Ordinatos absque, vel cum filijs,

fic, aut alieni Episcopi Dimissoria, cui se reservata; *ibid.* *num. 26. ad 29.*

Irregularitas incoarsa propter administrationem in Ordinalibus sic male susceptis, a quo tolli possit, vel non; *ibid.* *num. 28.*

Quid si Episcopus sibi autem ordinat aliquam ad Sacros Ordines sine titulo sustentationis, aut tunc Clericus sic ordinatur a pluribus Episcopis, aut ab Episcopo alieno habere generaliter licentiam Episcopi Diocesani? Et quando ipse Episcopus incumbit obligationi praestandi alimenta dicto Clerico sic ordinato; *ib. num. 29. ad 31.*

Quid si Episcopus ordinat aliquem sine titulo sub pacto, quod postea sic Ordinatus non possit ab ipso alimenta petere; *ib. num. 30.*

Quid si Episcopus Religiosum solum professum, aut omnino ad certum tempus, promovet ad Sacros Ordines sub praetextu Rationis, et absque titulo Beneficii, vel Patrimonii; *ib. num. 31. et 32.*

Promoti ad Sacros Ordines cum falsis titulis, quibus poena subiacent; *ibid.* *num. 33.*

Sed vide ad hanc rem sepienter ac docte addita; *ibid.* *in nov. add. num. 1. et seqq.*

Episcopus ordinat aliquem eodem die ad duos Sacros Ordines, quos Casusura incorrat? Et sic Ordinatus an sit a dictis Ordinibus sospensus; *ib. num. 40. et 41.*

Quid si Episcopus conferat Sacros Ordines absque Missa celebratione? Et an Missa celebratio sit de substantia Ordinationis; *ibid.* *num. 42. ad 43.*

Ordinatio, & Ordinatus, non expelluntur temporum Interstitia, quae poena puniri possit; *ibid.* *num. 45.*

Vide alia quoad Ordinationem Graecorum, dalaum Clericorum, Ordinato in Infantili aetate, & impubertate, & Ordinatio per saltum &c. *ibid.* *in add. Auct. num. 1. ad 16.*

Iram quoad eos, qui non Presbyteri Missam celebrant, & Confessiones audiunt. De Ordinationibus Regularium, & Privilegiis recipiendi Ordines a quocunque Antistite, & extra tempora, & cetera; *ibid.* *in add. Auct. num. 17. ad 41.*

Alia vide tom. 8. in *Appendice*. Decretis in Poenitentia. Atrial. Penitentia Ordinationis, Atrialis, seu Mosaicis Alti Ordinationis, Pinitia, seu Hincen. Ordinationis; sed de illa vide in supplement. verb. Ordo, ubi S. C. Conc. recessit & decisa, quo ad 3. & 4. dub. Brislen. Tarracien. Ordinationis. Ugentine Ordinum. Erigenae. Alia ad iam; Vide verb. Interstitia.

ORDO PROUT EST IMPEDIMENTUM MATRIMONII.

Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. *num. 1. ad 9.*

ORGANA, quando habere possint Fratres Minores Reformationis. Vide verb. *Permutatio* *num. 39.*

ORIENS ubi? Vide verb. *Mundus* *num. 22.*

OSCULO, quando sint peccaminosa, vel non? Vide verb. *Luxuria* *num. 72. ad 89.* & verb. *Sponsa* *no.*

Osculatio feminam invitata, & Mosaicam poena, quae sit? Vide verb. *Poen. art. 2. n. 168. ad 171.*

OSTIARIATUS, Vide verb. *Ordo* *art. 1. n. 3. et 4.*

P

PABULATIO.

PAbolatio in aliena Pastore quoad sit licita, vel non? Vide verb. *Bitum* *art. 3. n. 27. et 28.* *Poenae per tat.*

PACTUM

Quoad ea, quae concernunt naturam, divisionem, & effectus Pactorum.

Pactum oodi dictum, & quid sit? Vide verb. *Pactum* *art. 2. n. 1. et 2.*

Pactum dividitur praecipue in nudum, & vestitum, & quale sit utrumque; *ib. num. 3. et 4. et 5.*

Pactum valetur pluribus modis, qui assignantur; *ib. num. 6. ad 13.*

Primarius, ac principalis effectus pactorum est obligatio naturalis; *ib. num. 14.*

Princeps Supremus, & quomodo obligetur ex pacto; *ib. num. 15. et 16.*

Quicunque non servat pactum, atque aude deliberate facta, peccat mortaliter; *ibid.* *num. 17.*

Pacta quaecunque ratione naturae obligationis, parant etiam pro foro externo quosdam alios nonbiles affectus, qui assignantur; *ib. n. 18. ad 23.*

Ex pacto aucto an detur actio tam de jura Canonico, quam Civili; *ib. num. 24. et 25. et 26.*

Pacta cum tractatibus non sunt confundenda. Et quoniam sine tractatu; *ib. in nov. add. num. 1. ad 4.*

Qui sentiendum de Pactis preparatoriis. Vide *ibid.* *in nov. add. num. 5. et seqq.*

Cetera Vide in nov. add. ad verb. *Contrahit.*

PACTUM quoad illos, qui possunt, vel non pacisci;

quoad res, de quibus licet, vel non pacisci;

& quoad pacta quaedam illicita, & a jure reprobata.

Omnino illi pacisci possunt, vel non, qui possunt, vel non contrahere. Vide verb. *Pactum* *art. 2. n. 1.*

Qui autem possunt, vel non contrahere? Vide verb. *Contrahit.*

Pacisci solum potest de illis rebus, quae sunt paciscentium propria, possibilia, & licita; *ib. n. 2. ad 3.*

Omnino pactum pro obtinenda re spirituali affectus irritum; & assignantur varia huiusmodi pacta nulla, & similia; *ib. num. 3. ad 15.*

Pactum, quod Filia dote contenta Patri ab intestato non succedat, an, & quando valeat; *ib. num. 16. ad 21.*

Pactum additio in diam quid sit, & quid juris de eo; Vide verb. *Emptio* *art. 3. n. 46. ad 55.*

Pactum Legis Commissoriae quid sit, & quid juris de eo; *ibid.* *num. 40. et verb. Hypotheca* *n. 34.*

Pactum Anticypae quid sit, & quid juris de eo; Vide verb. *Hypotheca* *n. 32.*

Pacta hypotheca, seu pignori adjecta quae sunt, & quomodo valeant; Vide; *ib. n. 36.*

Pacta retrovendi, seu redimendi quando, & quomodo liceant, vel non, & quid juris de ipsis; Vide verb. *Emptio* *art. 3. num. 54.*

Pacta lata a Superioribus localibus Regularibus sua licentia Generalium, seu Provincialium cum Parochia, an sint valida, & observanda? Vide dict. verb. *Pactum* *n. 27. et 28.*

Pacta abolendorum Pensionum contemporaneae reformationi Beneficiorum, & eorumdem Pensionum Resignationibus, damnantur & annullantur; *ibid.* *in add. Auct. n. 29.*

Pacta poenella de non appellando & sententia super nullitate Matrimonii damnantur, & annullantur, & sub excommunicatione illorum observantia puniuntur; *ibid.* *in add. Auct. num. 30. et 31.*

Jure Civili improbatum pactum de hereditate tertii; *ibid.* *in nov. add. num. 1. et seqq.*

Non sufficit, quumvis tendat in favorem matrimonii certi, ac determinati; *ibid.* *in nov. add. num. 4. ad 7.*

Debet autem esse hoc pactum vel de tota hereditate, vel de ejus parte; *ibid.* *in nov. add. num. 8. et 9.*

Consentiente tertio de cuius hereditate agitur sustinetur; *ib. in nov. add. n. 10.*

Quemvis tamen, an Tertius, si jurato consenserit, possit non obstante jramento discedere a consensu, ac testamentum coodere; *ibid.* *in nov. add. num. 11.*

Jure Canonico improbatum pactum, quod presentatur pensioni, vel favori Patroni, vel favori tertii consentit; *ibid.* *in nov. add. num. 1. et seqq.*

Quid si reservatum fuerit Beneficium Apostolicum; *ibid.* *in nov. add. num. 16. et seqq.*

An hodiea moribus Alteri Alteri pacisci possit hoc effectum ut illi inde competat actio; *ib. in nov. add. num. 20.*

PAGANA PROPOSITIO. Vide verb. *Propositi* *num. 1. ad 2.*

PALATIUM quid de eo? Vide verb. *Immanitas* *art. 2. n. 71. ad 82.*

PALLIUM quid de ipso? Vide verb. *Archiepiscopus* *art. 3. per tat.*

Instantia pro Pallii susceptione ab Advocatis Consistorialibus proponi debet; Vide verb. *Pallium in Add. Auth. num. 1.*

Alia de Pallii antiquitate, Benedictione, & illius Ordo, ac susceptione; Vide *ibid. in add. Auth. num. 8. & seqq.*

PANTHEISMUS.

Quid sit Pantheismus, Vide verb. *Pantheismus in not. art. n. 2.*

Pantheismus realiter Athei, Historia Pantheismi & varii Pantheistarum Hypotheses describuntur, *ibid. num. 2. ad 4.* Refertur Impletas illorum, qui Moysen, Sanctum Paulum, aliosque probatissimos viros inter Pantheistas recensent, *ib. num. 5.*

Varii Philosophi, & praesertim Stoici, Platonici, Aristotelici, itemque Morus, Clarkius, Cudworthius, & Rapsonius a Pantheismo excluduntur, *ib. num. 6. ad 10.* Quia ratione quidam ab aliquibus Athei fuerint appellati, *ib. num. 11.*

Pantheistarum & Materialistarum error refutatur, & una simul notitia datur illorum qui contra Pantheismum scripserunt, *ibid. num. 12.*

P A P A

Quoad ea, quae concernunt Papam auctoritatem, consecrationem, & coronacionem.

Papa an possit sibi Successorem eligere? Et an aliquis sibi elegerit; Vide verb. *Papa art. 1. num. 1. ad 12.*

Perpetuum dicit Auctor n. 3. quo Christus sic elegerit Successorem S. Petrum Apostolum, *ib. in not. add. sub lit. n.* Vide pariter quae notata sunt ad *num. 8.* Auctoris, *ibid. in not. add. sub lit. b.*

Papa assumi debet per electionem, quae pro diversitate temporum, & circumstantiarum, diversimode fuit celebrata; & ostenditur a quibus, & quomodo, *ib. num. 13. ad 21.*

Circa Papae electionem plures Pontifices variis statuerunt, quorum aliqui magis notabilia referuntur, *ibid. num. 22. ad 25.*

Electio Summi Pontificis est celebranda a solis Cardinalibus; & quia possit ab ipsis eligi, *ibid. num. 26. ad 30.* Forma Papa esse non potest, & exploditur fabula de Papae Joanne, *ib. num. 31. & 32.*

Eligendus in Summum Pontificem cujus metus esse debeat, *ibid. num. 33. & 34.*

Assignatur modus, seu forma pro eligendo Summo Pontifice, *ibid. num. 35. ad 60.*

Papa, statim se est canonice electus, est verus Papa quoad omnes effectus, nec indiget confirmatione, *ibid. num. 61. ad 65.*

Papa postquam suae electioni consensit, solet alio nomen sibi imponere, quamvis non tenetur; & quis quoad hoc fuerit primus, *ibid. num. 66. ad 69.*

Papae consecratio, seu intronizatio a quo, & quomodo fiat, *ibid. num. 70. 71. & 72.*

In coronacione Papae tertia Collecta canitur da S. P. N. Franciscus, *ib. n. 73.*

Alia ad rem, Vide verb. *Cardinales art. 5. per tot.*

PAPA quoad dignitatem auctoritatem; & infallibilitatem.

Papa quantum sit dignitatis, & celsitudinis, & quibus ob id nominibus appellatur; Vide verb. *Papa art. 2. numer. 1. ad 12.*

Papa triplici corona coronatur, & quare, *ib. n. 13.*

Ad ea, quae de triplici Papae corona dicit Auctor; Vide *ibid. in not. add. sub lit. n.*

Papae excellentia, & potestas multis demonstratur, *ibid. n. 14. ad 29.*

Papa potest quoque Leges Divinas modificare, declarare, vel impetrari, & id de se solo, etiam Generali Concilio, *ib. n. 30. 31. & 32.*

Papa se vocat *Servus Servorum Dei*; quare, & quis fuerit quoad hoc primus, *ib. n. 33. 34. & 35.*

Papa potest cedere, & renunciare Papatu, & apud quos, *ib. n. 36. & 37.*

Papa quoad infallibilitatem potest considerari quoad 2^{am}, ut persona privata, privatusque Doctor; & quoad alios, ut persona publica, & Magister universalis Ecclesiae eam ex Cathedra docens, *ib. n. 38.*

Loqui ex Cathedra quid sit, & in quibus ad id Papa tenetur, *ibid. num. 39. & 40.*

Decreta, quae edit Papa ex Cathedra circa Doctrinam Fidei, & morum, sunt infallibilia, *ib. n. 41. ad 48.*

Ad ea, quae habet Auctor *num. 48.* circa infallibilitatem aliquorum Pontificum; qui falso de haeresi accusantur; Vide *ibid. in not. add. sub lit. n.*

Papa an errare possit in Beatificatione, & Canonizatione Sanctorum, *ib. num. 49. ad 57.*

Papa an errare possit in approbatione Religionum, *ib. n. 58. ad 61.*

Papa prohibet etiam ut persona privata non potest in haeresim incidere, & in fide deficere; & nemo unquam prolapus est, *ib. num. 62. ad 66.*

Auctor emendatur, *ib. in not. noviss. ad num. 64.* His, quae Auctor habet *num. 65.* adde, quae sunt adnotata, *ibid. in not. add. sub lit. n.*

De fide est, Benedictum XIV. v. g. legitime electum, & ut talem ab Ecclesia acceptatum, esse veram Papam, *ib. num. 67. ad 71.*

Primatus Ecclesiae universalis, seu Papatus est connexus Romano Episcopatu da jure Divino, *ibidem numer. 72. ad 80.*

Papa solvendo excommunicatum an ipsum censetur absolvere, *ib. num. 81.*

Papa Primatus a Graecis est agnoscendus, & illius Commemoratio fieri a Graecis Italiae & Insularum in Missis debet, *ibid. in not. add. num. 82.*

De Absoluta Papae Potestate in eadem subdita Episcoporum ab illorum Jurisdictione; & de privata illius facultate in dispensando a Jura communi; vide *ib. in not. Auctoris num. 82. ad 85.*

Lectiones monetae de variis minus exacte pronuntiatae lo hoc articulo ab Auctore, *ibid. in not. noviss. ad num. 88.*

Papa quibus Legibus, & poenis sit subiectus; Vide verb. *Lex art. 3. num. 11.*

Papa an, & quando tenetur applicare Missam pro oribus suis, Vide verb. *Missae art. 3. num. 11.*

PARADISUS TERRESTRIS, unde sit dictus, & quid significet, in qua parte mundi constitutus, quanta fuerit ejus latitudo, & longitudo, & an adhuc existat; Vide verb. *Mundi num. 56. ad 61.*

P A R A M E N T A S A C R A .

Paramenta Sacra an possint fieri ex vestibus mulierum; Vide verb. *Paramenta Sacra num. 1. & 2.*

Paramenta Sacra debent esse munda, honesta, & benedicta; & sine ipsis celebrare, regulariter, & sine ipsis causis est peccatum mortale, *ibid. num. 3. & 4.*

Qui possint Paramenta Ecclesiastica, & vestes Sacerdotales benedicere; Vide verb. *Benedicere art. 1. num. 17. & verb. Vasa Sacra num. 2.*

Quoniam sint Paramenta, & Ornamenta necessaria pro celebratione Missae; Vide verb. *Missae art. 10.*

Paramenta Sacra non possunt amplius converti in usus profanos; & quid de ipsis, cum fuerint vetustate consumpta, *ibid. num. 8. p. & 10.*

Paramenta pretiosa an, quando, & quomodo possint alienari, & oppignorari; *ibid. num. 11. ad 16.*

Paramenta, & Vasa Sacra ex iustis causis vendita Laicis, & ad usus profanos, debent esse prius consecrata, & consecrata, *ib. num. 17.*

Paramenta Ecclesiastica, & Sacra, quando excrementis, & benedictionem amittunt, ac nova indigent; *ibid. num. 18. ad 22.*

Paramenta non benedicuntur substantialiter per usum in Sacrificio mala fide factum; & an benedicuntur substantialiter per usum in Sacrificio mala fide factum; *ibid. n. 23. & 24. & verb. Celum num. 10.*

Paramenta Altaris, Celebrantis, & Ministrorum debent esse coloris convenientis Officio, & Missae diei, *ib. num. 25. ad 27.*

Color aureus, seu croceus aequivallet omni color, excepto nigro, & violaceo, *ib.* num. 28.

Paraments & Digustibus, & Cannaia fumenda sunt juxta regulam Libri Cereemonialis, *ib.* num. 29.

Paramenta nova, & antiqua possunt mutare Canonici absque consensu Episcopi; licet edictum consuetudo contraria de aliis mobilibus, *ib.* num. 30.

Soli Episcopi possunt fumera Paraments de Altari, non autem Abbates, nisi Pontificaliter Divinia vacatui, *ib.* num. 31. & 32.

Episcopusque paramenta teneat, vel non, providere de populo, *ib.* num. 33. 34. & 35.

Episcopo autem paraments Sacra Ecclesia Cathedralis debentur fide *ib.* pontificaliter, aut private calehret, sive in Capella palatii Episcopalis pontificaliter, non autem private celebret, cū Palatium Episcopale distet a Cathedrali Ecclesia, *ib.* in nov. ed. num. 1. ad 4.

Ea tamen paramenta non debentur Episcopo celebranti extra Ecclesiam Cathedralē, & extra Capellam proprii Palatii, *ib.* in nov. ed. num. 6. & 9.

Quid si Episcopus habere consueverit hunc usum extra Ecclesiam Cathedralē, Cappellamque proprii Palatii, *ib.* in nov. ed. num. 8.

Omnia Paraments, & ornamenta Capellarum Palatiarum deceduntur, quibus debeantur, *ib.* num. 26.

Paraments, & ornamenta pretiosa quando possint debere in eorum Ecclesiis Fraters Minores Reformati, *ib.* num. 37.

PP. Coenobii, & Fraters Minores, ac alii sub gravissimis poenis prohibentur aliis commodare Paraments, Ornamentis, Vasis, & hujusmodi fustum Ecclesiarum, *ib.* num. 38. & 39.

Frater Minores de Observantia possint habere Paraments pretiosa pro suis Ecclesiis, *ib.* num. 40.

Paraments Sacra non debent commodari ad usus Laicales, & profanos, *ib.* num. 41.

Alia ad rem; Vide verb. *Vasa, Vestis, Utensilia*.

PARENTES.

Parentes tenentur gravi obligatione alere, & educare prolem suam, etiam spuriam; & ostenditur quo modo, & ordine. Vide verb. *Pariter* num. 1. ad 9. & verb. *Filius*.

Parentes debent relinquere integram legitimam nullo aggravata onere sola filii legitimis; & qui sit pars legitimis, *ib.* num. 10. & 11. & verb. *Legitimus*.

Parentes sequuntur privare filios legitimis tali legitimis, nisi ex aliquo gravi casu, *ib.* num. 12. & verb. *Exhereditatio*.

Parentes, an possint relinquere suam hereditatem extraneis, aut Ecclesiae? aut majorem partem sui, quam alteri ex sua liberis, *ib.* num. 13. ad 16.

Parentes universum tenentur filia procurare educationem corporalem, & spirituales, *ib.* num. 17. ad 20.

Quid de Parentibus captaentibus filios, *ib.* num. 21. ad 24. & verb. *Adulterium* num. 1. ad 5.

Parentes quando presentem contra debant providentiam, & educationem spirituales filia suis, *ib.* num. 33. & 34.

Parentes nequeunt licite occidere filios in adulterio deprehensos; nec filios suos banant, nisi aliter ab annis contra Patrem averti possint, *ib.* num. 35. & 36. & verb. *Adulterium* art. 6.

Parentes in casu necessitatis possunt baptizare proprios filios sine prejudicio debiti Matrimonialis, *ib.* num. 37. & verb. *Baptismus* art. 4.

Pariter graviter peccant filios etiam consentientes castrando, *ib.* num. 38.

Parentes dubitantes, an proles sint a se geniti, vel ab aliis, quam obligationem constabant, *ib.* num. 39. & verb. *Adulterium* art. 5.

Parentes an, & in qua necessitate sint a suis filiis subveniendi praesentibus ad alios? & an filii ob id possint, vel debeant exire de Religione, *ib.* num. 40. 41. & verb. *Filius*.

Pariter quo jure, & in qua necessitate possint vendere suos filios; & quando, ac quibus modis amittant patrem potestatem super ipsos, *ib.* num. 42. & 43. & verb. *Filius*.

Parentes spirituales an teneantur alere suos filios spirituales in defectu Parentum naturalium, *ib.* num. 44. & verb. *Filius*.

Parentes eo, & ob quas causas possint filios exhereditare, *ib.* num. 45. & verb. *Exhereditatio*.

Parentes an valide contrahere possint Sponsalia pro sola filia impuberibus, *ib.* num. 46. & 49.

Quid de benedictione, ac maledictione Parentum erga suos filios, *ib.* num. 50. 51. 52.

Sed vide ad num. 50. Audientia, *ib.* in nov. ed. *lit. a*.

Parentes ob incarcerationem adiam Clerici sui filii ex facultate Sac. Congr. Immoit. absolventur in forma privata ab Episcopo, *ib.* num. 53.

Parentes tenentur oneri secum in lecto sine repagulo tenellus infantes, quomodo peccent, & sint puniendi; Vide verb. *Mater* num. 16. & verb. *Pecunia* num. 133.

Parentes transientes ad secundas nuptias, quando amittant hereditatem, & legitimam filiorum praemortuorum; Vide verb. *Legitimus* num. 23.

De jure occidendi, vendendi, tum exponendi liberos secundum jus Civile Rom. Vide *ib.* in nov. ed. num. 1. & 2.

PARRICIDIUM, quid de eo in variis casibus, Vide verb. *Parricidium per tot*.

Natus tamen ad num. 3. Auditoria, quod Metricida, & Parricide non amplius gaudent Immunitate Ecclesiastica, *ib.* in nov. ed. *sub lit. b*.

PAROCHIA. PAROCHIALIS. PAROCHIANUS.

Parochia dupliciter fumitur; stricta, seu propria, & large, seu improprie, & quae utraque sit; & unde sit dicta; Vide verb. *Parochia* num. 1. ad 6.

Parochiam antiquitus non erat distincta; & quis esset primo distinctus, *ib.* num. 7. & 9.

Alia de Etymologia Parochiae & Parochianorum, de Parochiarum origine ac definitione; Vide *ib.* in nov. ed. num. 1. & 2. & 3.

Quis possit Parochias erigere, & dividere, & quid ad constitutionem Parochiam requiratur, *ib.* num. 10. ad 15.

Novae Parochiae erectio, & antiquae difformitudo quomodo, & quando fieri possit, & debeat, *ib.* num. 16. & verb. *Difformitudo* num. 10.

Pluribus in locis adfunt Parochiae non distinctae per domos, sed per familias, quae vocantur geminitae, *ib.* num. 17.

Parochialis Ecclesia quae dicitur, & quomodo probanda, *ib.* num. 18. ad 21. & in nov. ed. num. 4.

Quis dicendus sit Parochianus praesentis ad omnes juris effectus, *ib.* in nov. ed. num. 5.

Quae spectent ad jura Parochialis, vel non, *ib.* num. 22. ad 31. & verb. *Confraternitates* art. 1.

Ut quis fiat Parochianus alieque Parochiae quid requiratur, *ib.* num. 32. ad 38. & verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 6.

Parochialis non sunt necessario vocandi in unione Parochialium, *ib.* num. 39.

Parochialistis suppressio, & Curae translatio quando sustineatur, *ib.* num. 40.

Parochianus ex iusta causa eximi potest pro determinato tempore a jurisdictione sui Parochi, *ib.* num. 41.

PAROCHUS

Quod ea, quae concernant ejus nomenclaturam, electionem, apte approbationem.

Parochi apud Ethnicos quid dicerentur; Vide verb. *Parochus* art. 1. num. 1.

Parochi in Ecclesia qui sunt; *ib.* num. 2.

Parochus quasi Paroecus unde sit dictus; *ib.* num. 3. & 4.

Ex Parochia aliqui vocantur Plebei; aliqui Rectores; aliqui Capellani; aliqui Sacerdotes proprii; aliqui simpliciter Curati, qui alibi indigiti sunt nomine Archipresbyteri; & alibi nomine Praepositi; & qui sunt? & unde dicti, *ib.* num. 5. ad 10.

Pro Parochia, quomodoque nomine nuncietur, eligi debet persona idonea, & quae talis sit, *ib.* num. 11. & 12.

Parochi quomodo sint eligendi, *ib.* num. 13. & 14.

Quomodo, quando, ubi, & a quibus sit indicendus concursus pro Parochiae eligendi, *ib.* num. 15. & verb. *Concursum*, ac verb. *Examinatores*.

Pro Parochos eligendi sunt sub gravi culpa digniores, *ib.* num. 16. & verb. *Electio* art. 2.

Parochus in Ecclesia exempta prius est examinandus, & approbandus ab Episcopo, *ibid.* *num.* 17. & 18.

Parochus pro Cura Animarum non potest deputari, nisi de consensu Episcopi, & prius examinatus, *ibid.* *num.* 19.

Examinato, & approbato in Urbe ad Curiam Animarum non possunt ab Episcopo denegari Ordines sub pretextu litterarum, *ibid.* *num.* 20.

An, & quatenus Episcopus possit Parochos rite examinatos, & semel approbatos, iterum, & prius examinare, *ibid.* *num.* 21. ad 22.

De Parochorum qualitatibus vide *ibid.* in *nov. add.* *num.* 22.

Alia vide tom. 5. in *Appendic. Decret.* lo Aqueo. *Parochus* Parochialis, Savonae. *Parochus* Parochialis, Dertbonae. *Parochus* Parochialis, Maceratae. *Parochus* Parochialis, Novariensis. *Parochus* Parochialis, Lunen. *Parochus* Parochialis, Viennensis. *Parochus* Parochialis, Florentinae. *Parochus* Parochialis, Viennensis. *Parochus* Parochialis, Valen. seu Sulmonae. *Parochus* Parochialis, Novariae. *Parochus* Parochialis, Bojnensis. *Parochus* Parochialis, Sacciana. *Parochus* Parochialis, Firmiana. *Parochus* Parochialis, Hortana. *Parochus* Parochialis, Sabinae. *Parochus* Parochialis, Nallius, seu Noan. *Parochus* Parochialis.

PAROCHUS quoad ea, quae concernunt ejus residentiam, praecedentiam, & praedicationem.

Parochus tenetur de jure Divino residere in sua Parochia, quamvis paucos habeat Parochianos. Vid. verb. *Parochus* *art.* 2. *num.* 1. ad 6.

Parochus habens duas Ecclesias Parochiales unitas ubi residere tenetur, *ibid.* *num.* 7. ad 10.

Parochus habens ex legitima dispositione Parochialem Ecclesiam cum Canonatu, residere debet in Parochia; & potest hoc non impeditis pro servitio Parochiae intervenire Divinis Officiis in Collegata, *ibid.* *num.* 11. & 12.

Parochus residere debet in loco, ubi est Ecclesia Parochialis, etiam si sit datus Coadjutor, *ibid.* *num.* 13.

Parochus non habens damum Parochialem, ubi residere possit, & debeat, *ibid.* *num.* 14. ad 15.

Recipi non potest Opinio Doctorum ab *Auctor.* *num.* 17. allegatorum, tenentium posse Parochum domum Parochialem deserti in domo propria, vel paterna, vel conjunctiorum habitare, si ex ea possit suo muneri satisfacere, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 1. & 2.

Quid si in districtu Parochiae sit Ecclesia aliqua filialis, in qua sacramenta administrantur, in etque velit Parochus habitare, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 3. & 4.

Neque potest Episcopus potestatem facere Parocho extra domum Parochialem habitandi, nisi ad breve tempus, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 5. & 6.

Parochus tenetur residere personaliter, & per se ipsum etiam subire ea munia, quae potest, quamvis habeat novum, vel plures Viceparochos, *ibid.* *num.* 18. 19. & 20.

Parochi atqueunt abesse a suis Parochiis neque per duos menses, & Concilia sibi concessos sine licentia Episcopi, nisi aliquis occurrente gravi causa abstinendi se ad breve tempus, *ibid.* *num.* 21. ad 22.

Parochus non potest abesse a sua Parochia, etiam relicto in ea idoneo Vicario, ut doceat in Civitate Grammaticam, & hujusmodi; potest tamen in publica Universitate Sac. Scripturarum legere, si in ipsa Civitate habeat suam Parochiam, & Cura Animarum alibi detrimenti patiat, *ibid.* *num.* 26. & 27.

Parochus ex alio loco oriundus non potest propter intemperiam acris extra Parochiam habitare, quamvis in ea relicto Vicario approbato, *ibid.* *num.* 28.

Parochi residere tenentur in suis Parochiis, etiam tempore pestis, *ibid.* *num.* 29. & 30.

Parochus non potest per hebdomadam abesse a sua Ecclesia sine licentia Ordinarii; immo quoad abesse potest ultra duos dies, si addit Episcopi Constitutio inter prohibeos, *ibid.* *num.* 30. & 31.

Qualimodo potest Episcopus id prohibere Parochis sub poena pecuniaria, non tamen sub poena Excommunicationis lata sententia, *ibid.* *num.* 32.

Error. Biblioth. Tom. VIII.

Ubi non addit talis Constitutio, per quot dies possit Parochus abesse sine licentia Episcopi, *ibid.* *num.* 33. & 34.

Ordinari per quod tempus abessendi possunt iuxta de casibus licentiam Parochis concedere, *ibid.* *num.* 35. 36. & 37.

Assignantur causae, ob quas potest concedi Parochia licentia abessendi ultra bimestre, *ibid.* *num.* 38. ad 41.

Parochis non licet causa studiorum a suis Parochiis abesse, neque de licentia Episcopi pro Visitacione, vel alio servilio Ecclesiae, nisi pro duobus mensibus; & non possit esse Vicarius Generalis, aut Capitularis, & hujusmodi, *ibid.* *num.* 44. ad 47.

Parochus abesse etiam juxta de causa, & cum debita licentia tenetur semper relinquere idoneum Vicarium, *ibid.* *num.* 48.

Abesse non potest Parochus, si Episcopus licentiam denegat, judicium minus aequam causam, licet sit vera, sed recursum debet ad superiorem; Et si singat causam iustam, quam non habet, peccat mortaliter, & tenetur restituere fructus in tali abessetia perceptos, Fabricae Ecclesiae, vel pauperibus, etiam ante nullam iudicis sententiam, *ibid.* *num.* 49. ad 53.

Parochus compelli potest ad residentiam joris remediis, & quomodo, *ibid.* *num.* 54. 55. & 56.

Praecedentia quae debeantur Parochis, supra quos, & quando, *ibid.* *num.* 57. ad 66.

Vicarius Foraneus, qui gaudet praecedentia, *ibid.* *num.* 67. 68. & verb. *Vicarius Foraneus.*

Parochus tamquam caput Ecclesiae Parochialis thurificandus est ante Dominum loci, *ibid.* *num.* 69.

Quoad Parochi praecedentiam regula est, quod Parochos, exceptis illis, quae sunt sui Officii, nullam regulariter praecedentiam, & praemissionem habet, *ibid.* in *nov. add.* *num.* 7.

Parochi quomodo, & quando teneantur praedicare, *ibid.* *num.* 70. ad 77. & verb. *Praedicare* *num.* 1. 2. & 3. & in *nov. add.* *num.* 9.

Parochi prohibentur admittere in suis Ecclesiis Concionatores ab Ordinario non approbatos; quamvis possint bis, vel ter dare licentiam alicui viro docto, & noto, etiam Regulari; & a fortiori dare possunt, immo debent concedere approbata ab Ordinario, *ibid.* *num.* 78. 79. & 80. & verb. *Praedicare* *num.* 10.

Parochi diversae nationis, & linguae tenentur habere Viceparochum linguae veraculum, *ibid.* *num.* 81.

Parochi quibus ori debant in suis concionibus, ac sermonibus, *ib.* *num.* 82. & 83.

Parochi 2a, & quando teneantur alimenta praestare Praedicatoribus, *ib.* *num.* 84. & verb. *Alimenta* *num.* 11.

Potest aliquando Parochus propter inimicitias a residentia recedere, *ib.* *num.* 85.

Parochus simul, & Superior sui Conventus atque esse Regularis. Vide verb. *Regularis* *art.* 1. *num.* 120.

PAROCHUS quoad ea, quae concernunt Missam, Sacramenta, & Funeraria.

Parochus diebus festis Missam celebrare debet in propria Ecclesia, & non in alia. Vide verb. *Parochus* *art.* 3. *num.* 1. Parochi concedere potest Episcopus, ut diebus festis urgente necessitate bis celebret, *ibid.* *num.* 2.

Regulares quando possint in suis Ecclesiis Missas celebrare, & Camposa passare ante Parochialem, *ibid.* *num.* 4. 5. & 6.

Potest Episcopus statuere, ut diebus festis Missa celebrari non debeant in Oratoriis, & Ecclesiis ruralibus, nisi celebrata Missa in Parochiali, *ibid.* *num.* 7. 8. & 9.

Parochorum de consensu liberum est Regularibus celebrare in eorum Ecclesiis absque licentia Ordinarii, *ibid.* *num.* 10.

Parochus non tenetur subministrare Sacerdotibus in suis Ecclesiis celebrantibus Praementa, & alia necessaria, *ibid.* *num.* 11. & verb. *Utensilia*.

Parochi 2a, & quando teneantur applicare Sacramentum pro suis Parochianis, *ibid.* *num.* 12. & verb. *Missa* *art.* 3. *num.* 1.

Parochi Cathedralis non licet Sacramenta administrare in aliena Parochia; neque Canonici ipsius Cathedralis, sed hoc spectat ad Parochum domitium, *ibid.* *num.* 13. & 14.

Parochi spectet ministrare Sacramenta lamulis, & famulis

A a Monia-

Monsium etiam exemptarum privative quoad Consecrationem, *ibid.* num. 15.

Nou debet ordinarius sine gravi causa asserere a propria Parochia celebrationem Baptismi, & Matrimoniorum, atque ipse ministrare, vel alius delegare, *ib.* num. 16.

Parochi non possunt aliquid accipere pro ministratibus Sacramentorum, *ibid.* num. 17. et 18.

Parochus potest simpliciter Sacerdoti licentiam concedere ministrandi Sacramenta in sua Parochia, excepta Pœnitentia, *ibid.* num. 17.

Parochi Regulares tenentur adesse Benedictioni Fontis Baptismalis, si alii juxta solitum tenentur, *ib.* num. 18. et 19.

Parochus acquirit approbationem Consecratorum pro suis Parochialibus, & neque pro se ipso, *ib.* num. 24. et 25.

Parochus sine alia licentia potest suorum Parochianorum Consecrationem audire, atque in aliena Diocesi, *ib.* num. 26. et 27.

Parochus dimissa Parochia indiget ovis approbatione pro Consecrationibus excipiendis, *ibid.* num. 28.

Parochus tenetur ministrare Sacramenta suis Parochianis tempore gravis necessitatis, etiam cum certo periculo vitæ; neque ad id impeditur potest Magistru seculari tempore pestis, cum etiam tali tempore ad id tenetur, *ibid.* num. 29. 30. et 31.

Parochus ministrando Vasticum nunquam potest uti pileolo, *ibid.* num. 32.

Parochus dolose cogentes ad assistendum Matrimonio, quæ potest puniri possunt, *ibid.* num. 33. et 34. et verb. *Impedimento Matrimonii* art. 6. num. 59.

Parochus violenter rapian, & spoliata suos ad quid tenentur, *ib.* num. 35.

Occasionis funeritios cadaverum aiterios Diocesani, aut Parochia, potest proprius Parochus defuncti libere transire processionalem per quoscunque Diocesani, & Parochias, stala, & Croce elevata, etiam irregulatis transumendo Parochia, nulla eis tributa Quarta funerali, *ibid.* num. 36. et 37.

Parochus pretendere nequit hæreditas defuncti sepulti in Ecclesia Regularium portione majorem solito, *ib.* num. 38.

Hæredes defuncti quid possint circa numerum Religiosorum, & Cera; quidvis Parochus pro tali consecratione, *ibid.* num. 39. et 40.

Regularis nequeat levare de domo cadavera, nisi requisito proprio Parochio; & ipso intervenire recusante, possunt levare, & deferre illa ad propriam Ecclesiam, *ibid.* num. 41. et 42.

Parochus proprius, si velit intervenire, nullatenus est excludendus, licet vocaretur soli Regularis, *ib.* num. 43.

Parochio spectat declarare viam pro delatione Cadaveris, *ib.* num. 44.

Vocati ad funus debent convenire omnes ad Parochialem Defuncti, excepto Capitulo Cathedralis, *ib.* num. 45.

Regulariter extra Claustra decedentes possunt ad eorum Ecclesias deferri, inconfultis Parochis, *ib.* num. 46.

Parochus in sua Ecclesia facere debet Officium supra corpora defuncti, etiam ad Capitulum Cathedralis, *ib.* num. 47.

Canonicos Cathedralis decedens, non electi sibi sepulturi, ubi debent sepeliri, & cui debeatur Quarta, *ibid.* num. 48. et 49.

Ubi Parochia sunt distincte per familias, cui competat administratio Sacramentorum, *ib.* num. 50.

An, & quando Parochus incedere debeat sub Croce Regularium in delatione Cadaveris ad eorum Ecclesiam, *ibid.* num. 51.

Adducuntur varia quædam ultetina respectu Parochi defuncti, *ibid.* num. 52. et 53.

An Parochi possunt cum Stola, & Croce sievata ingredi Ecclesias Regularium, *ibid.* num. 54. et 55. et in *num. add.*

An Consecrari possint Consecrationes excipere sine licentia Parochorum in suis respectu Parochia, *ibid.* num. 56. et 57.

Sed vide, *ib.* in *num. add.* *ib.* et *ib.*

Parochi affectuque iure nequeunt pretendere esulem majorem illa, qui datur Superioribus Regularibus; Nequa alii Sacerdotes & Canonici majorem illa, qui datur Regularibus; *ib.* num. 58.

Afferuntur ad rem varia Decreta Sac. Congreg. Concil. *ib.* num. 59. et 60.

Alia ad rem. Vide verb. *Cadaver.* *Quarta funerali.*

Sepultura. Confraternitas art. 1. num. 44.

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt Immutabilitatem.

Afferuntur ad rem varia Decreta Sac. Congreg. Immutabit. Vide verb. *Parochus* art. 4. num. 1. et 20.

PAROCHI præfatis quid de eis in variis casibus; Vide verb. *Impedimento Matrimonii* art. 3. num. 50. et 51.

Alia ad rem quoad Parochos, & Parochiales Ecclesias vid. *ibid.* verb. *Parochus*, & *Parochialis Ecclesia* in *add.* *Affer.* num. 1. et segg.

PARTICULE plures consecrate non possunt præberi fidelibus communisotibus, Vide verb. *Eucharistia* num. 41. in *fo.*

PARTUS suppositi poena quom sit, Vide verb. *Pœne* art. 2. num. 174.

P A R V U L I .

Parvuli originale tantum peccatum habent. Vide verb. *Parvuli* num. 1.

Alia de parvulis, *ib.* num. 2. et 3.

Quid de parvulis decedentibus cum solo peccato originali; Vide verb. *Peccatum* num. 64. et 74.

PASCHA. PASCHALIS COMMUNIO.

Pascha quando celebrari debeat; Vide verb. *Pascha* num. 1. et 2.

Fidelica omnes adepti usum rationis a communione debent singulis annis ad minus in Pascha, *ibid.* num. 3.

Quando, & ubi fieri debeat Eucharistia pro Communione Paschali, *ibid.* num. 15.

Reprehenditur *num. 11.* *Affer.* *ibid.* in *num. add.* sub lit. 6.

Regularis non possunt lo die Paschalis administrare sacularibus Eucharistiam, etiam tales personæ in alia die satisfecerint præcepto, *ibid.* num. 16. et 17.

Per communionem sacrilegam non satisfact præcepto, *ib.* num. 18.

Qui culpabiliter non adimplet præceptum Paschale, quam poenam incurrit; & quomodo, & quando suam militiam, vel impositam emendare debet, & præcepto satisfactura, *ibid.* num. 20. et 21.

Excommunicati peccato ante Pascha non sunt molestandi; si non communiceat in Pascha, *ibid.* num. 22.

Communis, 22, & quomodo possit dari pœnie, mutis, surdis, aegumentis, epilepticis, & similibus, *ibid.* num. 23.

Studiosi scholares ubi communicare possunt, ac debeant, *ibid.* num. 30.

Corrigitur hic *Affer.* *ibid.* in *num. add.* sub lit. B.

Qui fuerunt interdicti eo quod non adimpleverint præceptum Paschale, si postea illud adimpleant, debent absolvi, *ibid.* num. 31.

Episcopus non debet procedere contra eos, qui in Paschale communicaverunt Roma, *ibid.* num. 32.

Paschale tempus pro Communione Paschali a Dominicis Palmarum ad Dominicam in Albis conclusitur, nec potest Episcopus illud prorogare præsertim in sua Synodo, inconfulta Sac. Congregatione; *ib.* *add.* *Affer.* *ib.* et *ib.*

Paschalem Communionem omnitemporalem poena quom sit, Vide verb. *Pœne* art. 2. num. 174. et verb. *Eucharistia* in *num. add.*

P A S C U A .

Pasqua oves sunt dicta, & quid propriis intelligitur; Vide verb. *Pasqua* num. 1. et 2.

Pasqua, & Syon de jure communi ad quem spectent, *ibid.* num. 3. et 4.

Iuxta pascedi tum in locis communibus, tum in aliis, cui competat, *ibid.* num. 5. et 6.

Iuxta pascedi quidem modo acquiritur, Et quid, si aliquis pœnit sine dictis modis, *ibid.* num. 16. et 17.

Quid de his, qui pascentur animalis in pasqua Communitatis allici privato locatis, vel assignatis, *ibid.* num. 19. et 20.

Quid de eo, qui pœnit sua animalia in pasqua spactantibus ad Communitatem, cuius ipse non est pars, *ibidem* num. 21.

Quæ

Quæ sunt ditiſſa de paſſena, intelligenda ſunt etiam de ligatiſſis in ſylvis; Salva tamen conſuetudine, & legibus propriis diverſorum locorum, *ibid. num. 22. & 23.*

Alia ad rem, *ibid. num. 24. ad 32.*

De jure paſcendi an & quando ipſum ſecum ferat prohibitionem immutandi culturam, tam reſtringendi, late, *ib. in not. add. n. 1. & ſeqq.*

P A T E R.

Pater, & Filia dicuntur una perſona. Et quomodo, *Vide verb. Pater num. 1. & 2.*

Patria omine qui veniat, & quando Pater habeat poteſtatem habitu, vel ad in ſuos filios, *ib. num. 3. 4. & 5.*

De jure communi Pater tranſiens ad ſecundas nuptias non privatur uſufructu bonorum filiorum prioris Matrimonii, *ibid. num. 6. & 7.*

Pater, & Filius an, & quando habere poſſint beneficium, & celebrare in eadem Eccleſia, & ſibi ſuccedere in Beneficio, *ibid. num. 8. ad 11.*

ſed ad num. 8. Auſoria *Vid. ib. in not. add. n. 1. & ſeqq.* ubi diſſertur an & quando Eccleſia dicatur ſerere cum alia ad effectum ne Pater & filius ibid. ſinguli habeant Beneficium.

Pater, reclamantiſſis filiis, Uxore mortua, poteſt Profeſſionem in aliquo Religione emittere, *ibid. num. 12.*

Pater, qui dormiens in lecto filium ſuſcitavit, eſſe irrita gairis; & percutiens filium in ſacris incarrit Excommunicationem, *ib. num. 13. & 14.*

Pater quoad immunitatem 12. filiorum, *ibid. num. 15. ad 18.*

Alia ad ecm. *Vide verb. Filius, & verb. Parentes.*

Pater an, & quando teneatur ad reſtitutionem mutui ſine ſuo conſenſu accepti a filio, *ibid. num. 20. & verb. Mutuum n. 5.*

An, & quo ſenſu Patris iniquitas tranſeat in filium, *ib. num. 21.*

Pater tranſiens ad ſecundas nuptias quando amittat hereditatem, & Legitimationem filii præmortalis, *Vide verb. Legitimation num. 32.*

P A T R I A P O T E S T A S.

Patria poteſtas quid ſit, & unde oriatur; *Vide verb. Patria Poteſtas num. 1. ad 4.*

Quid requiratur ad acquirendam patriam poteſtatem, & qui eam habeant, vel non, *ib. n. 5. ad 14.*

Patria poteſtas acquiritur non ſolum per procreationem ex juſtis nuptiis, fed etiam per legitimationem prolia, aut per adoptionem hominis liberi, *ibid. num. 15.*

Legitimationis prolia quomodo ſit, *ibid. num. 16. & 17. & verb. Filius num. 32. ad 16.*

Adoptio quid, & quod duplex ſit, quidve de adoptantiſſis, ſeu adrogantiſſis, & de adoptandis, ſeu adrogandis, *ib. num. 18. ad 23.*

Patria poteſtas quando, & quibus modis amittatur a parentibus ſuper filios, & qualiſſis fuerit pene Romanos, & qualiter tollatur, *ibid. num. 25. & verb. Filius n. 22. ad 12.*

Alia ad rem, *Vide in not. Auth. num. 34. ad 39.*

Jure patriæ poteſtas in filios, & Matrem, & Patri competit; jure vero Romano Patri tantum competit, *ibid. in not. add. n. 1. & 2.*

Num bodieris moribus effectus omnes patriæ poteſtatis ſecundum jus Romanum obtineant, *ib. in not. add. n. 3.*

P A T R I M O N I U M.

Ad titulum Patrimonii, ſeu Penſionis quia, & quando ordinari poſſit; *Vide verb. Patrimonium num. 1. & 2.*

Ad titulum Patrimonii non poſſunt ordinari, niſi illi, qui vel neceſſarii, vel utiles ſunt Eccleſie, *ibid. in not. not. add. num. 1.*

Hac occasione accepta diſſertur, quoniam ſunt utiles Eccleſie, aut neceſſarii, *ibid. in not. add. num. 2. & ſeqq.*

Patrimonium ſeu Penſio debet velle ab Ordinatione pacifica obtineri, & debet eſſe ſufficiens ad ſuam honeſtam ſubſiſtentionem, *ib. num. 3.*

Quid de Clerico ſuſcipiente Ordines Sacros cum Patrimonio ſic, & de donante fraudulenter, vel ſic promittente Patrimonium, *ibid. n. 4. ad 2.*

Ferrar. Biblioth. Tom. VII.

An valeat Patrimonium a Patre ſuo cum aliis filiis intitutum Clerico filio, ſi nihil remaneat pro eorum victu, & an poſſint ſolus Pater donare uni filio Clerico ſere totum pro Patrimonio, non reſiſta aliis filiis legitima portione, *ibid. num. 9. & 10.*

An Patrimonium a Patre conſtitutum Clerico filio computari debeat in Legitima, *ibid. num. 11.*

An perente Clerico ante ſuſceptos Sacros Ordines; patrimonium illi pro ipſa donatum redeat ad donantem, *ib. num. 12. & 13.*

Patrimonium conſtitutum Clerico ex conditione, & clauſula donante ſubſiſta de Beneficio præſiſta, vel non ſufficiant bene nequeſſariis, an ſufficiat, & quid de ipſo, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Patrimonium in quibus bonis conſiſta debeat, & poſſit, *ib. num. 17. ad 23.*

Qui de taxa Patrimonii, *ibid. num. 24. ad 27.*

Impetrato Beneficio, bona aſſignata in patrimonium ſuſciſta ad primæum ſtatum, ſiſta tamen prius ſubrogatione per Ordinarium, *ibid. num. 28.*

Patrimonium interſervia ſolum pro ſupplemento defectus cedditum Beneficii, quando admittatur, *ibid. num. 29. & 30.*

Quid de obtinente Breve extra tempora cum clauſula, ut ad titulum patrimonii tui promoveri licite poſſit, *ibid. num. 31.*

Episcopos an poſſit ordinare ſuam familiarem ad titulum patrimonii, *ibid. num. 32.*

Patrimonium Clerici non poteſt capi in executionem, *ibid. num. 33.*

Sic Patrimonio, aut Beneficio non poſſunt promoveri Clerici Religioſi more Regularium in communi viventis, *ibid. num. 34.*

An patrimonium ſit ſufficiens, ceteroquin arbitrio Ordinarii, *ibid. num. 35.*

Patrimonium ſine licentia Episcopii nequit alienari, extingui, vel remitti, hypothecari, permutari, & huiusmodi, *ibid. num. 36. ad 44.*

Alia plura ad rem, *ibid. num. 45. ad 61.*

PATRINUS, quid de eo; *Vide verb. Emptioſus n. 7. 2. 4. ad 41.*

PATRINI Beneficioſi, quid de ipſis? *Vide verb. Beneficioſi n. 3. num. 69. & n. 5. num. 31. & verb. Inſuſceptionis per tot. & ſignatur n. 4.*

P A T R O N I S A N C T I.

Electio Sanctorum in Patrona quomodo ſit faciendæ, & *Vide verb. Patroni Sancti num. 1. ad 4. & in not. Auth. num. 14. & 15. & in not. add. n. 1. & ſeqq.* Ubi an approbatio, ſeu confirmatio Apoſtolica in Electione Sancti Patroni neceſſaria dumtaxat ſit ad certas principiaſſes effectus.

In Electione Patroni Sancti non debent fieri promiſſiones, & vota ſervandi ejus Feſti, & jeſtaudi in eja Vigilia, exceptis tamen Feſtis Patronorum principiaſſis, & Jam eladorum ante Decretum Urbani VIII, *ib. num. 5. 6. & 7.*

Regulares ad que Feſta, & Officia Patronorum tenentur, *ibid. num. 8. ad 12.*

Officia Patroni principiaſſis ſub quo citu ſit celebrandum a Clero ſeculari, & Regulari, *ib. num. 13. 14.*

Aſſignatur ordo ſervandus in Patronorum præcedentia, *ib. num. 15.*

P A T R O N U S E C C L E S I A S T I C U S.

Patronus Eccleſiaſticus tenetur præſentare ad Eccleſiam Patrochialem digniorum inter approbatoſ ad Examinatoſ; *Vide verb. Patroni Eccleſiaſtici in not. Auth. n. 1. & 2.*

Quid Episcopos tenetur ſcere in Electione digniorum ſaſta a Patrono Eccleſiaſtico, *ibid. in not. Auth. n. 3. & 4.*

Patroni Eccleſiaſtici præſentare poſſunt Canonicos Regulares Lateranenſes, & S. Salvatoris ad Beneficia Reſidentiaſſa cum præſervatione Beneplaciti Apoſtolici, aliſque conditionibus, quæ vide indicatas *ibid. in not. Auth. num. 5.*

PATRUELES qui ſit; *Vide verb. Affinitas n. 1. num. 15.*

PATRUUS, & Patruus magna; *Vide ibid.*

PAUPERTAS. *Vide verb. Pauper n. 1. num. 7. ad 156.*

Pax quid sit; Vide verb. *Pax* num. 1.

Pax cum alio facere inuolva est comprehendenda, sed fufficit pro foro confcientie inuolva vere injuriam remittere; *ibid.* num. 2.

Signa tamen externa animam debet suam ostendere; *ib.* in nov. add. sub lit. A.

Pax osculum quomodo dandum Viris Ecclesiasticis; *ibid.* num. 3.

Pax osculum non est dandum Presidenti, vel Regio Consiliario ante Episcopum; *ibid.* num. 4.

Pax, & thus quomodo, & quando, & a quibus debeat dari Domino loci; *ibid.* num. 5. & 6.

Pax an sit danda mulieribus; *ibid.* num. 7.

Pax quare non detur in Missa Feriæ V. in Coena Domini, Feriæ VI. in Parasceve, & Sabbati Sancti; Vide verb. *Missæ* art. 12. num. 37.

Pax quare non detur in Missa Defunctorum; Vide verb. *Missæ* art. 14. num. 37.

PECCATUM.

Peccatum generalissime sumptum potest esse, vel natura, vel actus, vel moris, & sic sumptum explicatur; Vide verb. *Peccatum* num. 1. & 2.

In hoc sensu etiam natura, & artifex dicitur peccare; & quomodo *ibid.* num. 3. & 4.

In proposito est tantum sermo de peccato mortali, quoad varia sumitur modis, qui assignantur; *ibid.* num. 5. & 6.

Peccatum mortale rigorose capitur varia definitur; & adducitur præcipue ejus definitiones, & explicatur per singulas particularis illa tradita a S. Augustino; *ibid.* num. 7. & 8. Vide not. nov. ad num. 7.

Peccatum ut sic varie dividitur; & assignantur ejus divisiones cum suis definitionibus; *ibid.* 2.9. ad 16.

Ad contrahendum quodcumque peccatum actuale, sive mortale, sive veniale, tres assignantur conditiones, scilicet etiam tres requiruntur ad peccatum mortale, & assignantur; *ibid.* num. 17. ad 23.

Sed vide notata, ac reprehensa; *ib.* in nov. add. sub lit. a.

Peccatum mortale, & veniale potest esse triplex, & assignantur eam modis, quibus mortale per se potest per accidens fieri veniale, & contra; *ibid.* num. 24. ad 27.

Ad num. 26. Auditoris, vide notata; *ibid.* in nov. add. sub lit. a. & 8.

Peccatum iuramentum acceptum non consistit in positivo, sed in privativo; *ibid.* num. 28. & 29. & 30.

Diffinitio specifica, & numerica peccatorum unde determinatur; *ibid.* num. 31. ad 39. & in nov. add. sub lit. a.

Peccatum Originale quomodo deleatur tum in infantibus, tum in adultis; *ibid.* num. 40. & 41.

Peccatum mortale post Baptismum commissum quomodo deleatur; & an remitti possit autem sine alio, vel mortale sine veniali, vel veniale sine remissione mortalis; *ibid.* num. 42. ad 45.

Peccatum veniale post Baptismum commissum remittitur duobus modis, qui assignantur, & enumerantur; ac suppleantur Sacramentalia; *ibid.* num. 46. ad 60.

Circa peccata debita de peccatis cum solo peccato originali quique sunt diversæ sententia, que assignantur; *ibid.* num. 61. ad 79.

Adducitur distinctio locorum, in quibus recipiuntur Animæ ex hoc mundo decedentes; *ibid.* num. 80.

Pœna debita decedentibus cum peccato actuali mortali, que sit; *ibid.* num. 81.

Pœna debita decedentibus cum solis peccatis venialibus, que sit; *ibid.* num. 82.

Peccatum veniale conjunctionem cum mortali que pœna puniatur in inferno; *ibid.* num. 83. & 84.

Assignantur verus sensus illius catholici axiomatis: In Inferno nulla est redemptio; *ibid.* num. 85.

Circumstantie peccati; Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum* art. 2. num. 100.

Peccatum mortale mortuus constituit bonæ Operæ, que in eo sunt, & imbecillitas reddit mortificata. Vide dist. verb. *Pœnitentia Sacramentum* art. 3. num. 8.

PECCATUM contra naturam; Vide verb. *Luxuria* num. 35. ad 70.

PECCATA capitalia septem enumerantur, & explicantur; Vide verb. *Peccata Capitalia* num. 2. & 3.

PECULATUS.

Peculatus quid sit; & quando committatur; Vide verb. *Peculatus* num. 1. ad 11. & in nov. add. num. 8. & 9.

Peculatus que pœna puniatur; *ibid.* num. 12. ad 25. & in nov. add. num. 10. & 11.

Reus delicti peculatus an gaudeat Immunitate Ecclesiastica; *ib.* num. 16. 17. & 18.

Depositarium in alio usus convertens pecuniam publicam non tenetur pœna peculatus; *ibid.* num. 19.

Interdum, licet publica pecunia intervertatur, minimis tamen peculatus committitur; *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2. & 3.

PECUNIA unde dicta, & quid de ea? Vide verb. *Emptio* v. l.

PECUNIARIA pœna quid sit; Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 10.

PEDAGIUM quid sit; Vide verb. *Gabella* num. 9.

PÆDOMANTIA; Vide verb. *Superstitione* num. 23.

PENINSULA quid; Vide verb. *Stratus* num. 87.

PENSIO, PENSIONARIUS.

Pensio unde sit dicta, quomplex, & qualis sit; Vide verb. *Pensio* num. 1. ad 8.

Pensio Clericali potest imponi, vel Beneficatio, vel Beneficium; & assignatur quomodo imponitur uni, & quando alteri; *ibid.* num. 9.

Papa super quibus possit, & soleat Pensionem imponere; *ibid.* num. 10. ad 13.

Episcopus, & quicumque alius Collator Papa inferior quid possit circa Pensionem; *ib.* num. 14. ad 33.

Laicus an sit capax Pensionis, & qualiter; *ibid.* num. 34. ad 40.

Pensio consecrati potest pœno septennali; *ibid.* num. 41.

Filiis Clericorum tum legitimi, tum illegitimi an, & qualiter sint capaces pensionis; *ib.* num. 45. ad 50.

Regulares an, & quando sint capaces pensionis; *ibid.* num. 51. 52. & 53.

Illegitima an, & quando sit capax pensionis; *ibid.* num. 54. & 55.

Excommunicatus, suspensus, & interdictus est incapax pensionis, & an etiam irregularis; *ib.* num. 56. & 57.

Hæretici, etiamque filii, ac nepotes, & militis seculari operam dantes sunt incapaces pensionis; *ib.* num. 58. & 59.

Clerici Matrimonium contrahentes an, & qualiter sint capaces pensionis; *ibid.* num. 60. 61. & 62.

Adverte tamen, quod Pensio reservata Clerico habitum, & Tonfuram Clericalem non deferent, & etiam carnalis nuptia cum pluribus successive, aut cum vidua inenati, amittitur ob transitum ad secularem militiam; *ibid.* in add. Auditor, num. 141.

Quid procedat etiam in terminis Equitum levis Armaturæ Custodie Corporis Summi Pontificis destinationem; *ib.* in add. Auditor, num. 142. & 143.

Profecti Regulares an, & qualiter retinere possint pensionem; *ib.* num. 63. & 64.

Promoti ad Episcopatum, Cardinatum, & Papatum an, & qualiter possint retinere pensionem; *ibid.* num. 65. ad 71.

Promoti autem ad Episcopatum non modo amittunt Pensionem, sed & in his evanescit Indultum eisdem transferendi; *ibid.* in nov. add. num. 1. et 2.

Vide autem quam verba in Indulto salvam faciant, vel non, Indultario auctoritatem transferendi pensiones, etiam si promotus fuerit ad Episcopatum; *ib.* in nov. add. num. 3. & 4.

Pensionarius non deferens habitum, & Tonfuram Clericalem amittit pensionem; *ib.* num. 72.

Quid de pensione reservata in persona animæ ad utilitatem alterius; *ibid.* num. 73.

Pensio quomodo, & quando possit transferri de una persona in alia; *ibid.* num. 74. ad 92.

Pecunia an possit redimi pecunia, & vendi possint ejus fructus, *ibid.* num. 99. ad 102.

Pecunia debet esse moderata, & quomodo, *ibidem* num. 102. ad 105.

In impetratione, & impositione pensionis faciendæ est mentio, quod Beneficium sit alia pensione gravatum, *ibid.* num. 106. & 107.

Pecunia legitime imposita, est a Beneficario sub mortali solvenda; & quid si pensiones non sint solute a priori Beneficario, *ibid.* num. 108. & 109.

Quid si Pensionarius moriatur ante terminum solvende pensionis, *ibid.* num. 110.

Quid de anno, & loco pro solvenda pensione, *ibidem* num. 111. & 112.

In qua specie pecunie, quomodo, & quando sit solvenda pensio, *ib.* num. 113. ad 122.

Quo onore, & quando teneatur Pensionarius ad recitationem Officii, & qualis, *ibid.* num. 123. ad 128.

Pensionarius ad quem onera teneatur ex redditibus pensionis, *ibid.* num. 129. ad 133.

Pensionarius quomodo, & quando teneatur deferre habitum Clericalem, & an dispensatus ad Matrimonium, censetur dispensatus etiam ad militiam, *ib.* num. 134. ad 138.

An, & quando Pensionarius teneatur, vel non, pensionem minuire, seu remittere. Vide verb. *Locatio* num. 37. ad 47.

An pensionarius teneatur suspectus fructus pensionum in pios usus expendere, *ibid.* num. 140.

Voluntas Signaturæ fructus Indulto transferendi Pensiones, *ib.* in num. add. num. 4. & 5.

An sufficiat translatio Pensionis ab Indultario facta, si pridem in Titulari promissit, si non esse translaturum, *ibid.* in num. add. num. 6.

Vide verb. *Resignatio*.

PERCUSSIO. Vide verb. *Excommunicationis* art. 12. num. 2. ad 6.

PEREGRINI. Vide verb. *Lex* art. 3. num. 18. ad 45.

PERIGURUM quid? Vide verb. *Mendacium* num. 128.

PERJURIUM. Vide verb. *Acusatus* num. 31. ad 43. verb. *Interrogatus* art. 1. num. 13. verb. *Mendacium* num. 176. verb. *Poenæ* art. 2. num. 176. verb. *Refractio mentalis*, verb. *Reus* num. 16.

PERMUTATIO BENEFICIORUM. Vide verb. *Resignatio Beneficiorum* num. 57. ad 603.

PERQUISITIO: quid de perquisitione in variis casibus? Vide verb. *Perquisitio* num. 1. ad 19.

PERSONATUS. Vide verb. *Beneficium* art. 1. num. 27.

PESTIS: quid de ea in diversis casibus? Vide verb. *Pessit* n. 1. ad 13.

PETITIO ad Beneficia quid sit, & quæ sit, & quæ ejus differentia ab Electione? Vide verb. *Electio* art. 3. n. 11. & 12.

PHYSIOGNOMIA quid sit? Vide verb. *Superfluitas* num. 24.

PIETAS quomodo sufficiat ad alienationem Bonorum Ecclesiasticorum? Vide verb. *Alicentia* art. 2. n. 3.

Pietas quando excuset a jealousy? Vide verb. *Jejunium* art. 2. num. 34.

Pietas quando excuset a sedentia? Vide verb. *Convictus* art. 5. num. 34. verb. *Episcopus* art. 5. num. 4. & verb. *Parochus* art. 3. num. 18.

PIGNUS que vendi non possunt, neque possunt oppignorari. Vide verb. *Pignus* & verb. *Hypotheca* per tot.

PILEOLUS: quid ab ipso in variis casibus? Vide verb. *Pileolus* num. 6. ad 9. verb. *Consuetudo* per tot. & verb. *Missa* art. 9. n. 2.

PIKOTECNICA quid. Vide verb. *Mendat* n. 209.

PIXIDIS Sacra sur quas poenas incurrit? Vide verb. *Fur* n. 77. ad 80. & verb. *Poenæ* art. 2. n. 38.

PLAGIUM.

Plagium quid sit, ab ipso Plagiarum, & unde dicti? Vide verb. *Plagium* n. 1. & 3.

Reprehenditur Auctor in etymologia Plagii designanda, & vera indicatur, *ib.* in num. add. num. 1.

Plagium non est proprie furtum, si persona, quæ subripit, sit sui juris; bene vero, si adhuc sit sub patria potestate, *ibid.* n. 4. & 5.

Et inde actio furti competit patri; non veto matri, *ibid.* num. 6. & 7.

Plagii poena, quæ olim fuerit, & nunc sit, *ibid.* n. 8. & 9. Plagii crimen committunt doctores puerum, vel irrandolentius suasionibus incautos juvenes ad militiam trahentes, *ibid.* num. 10.

Is, cujus consilio plagium commissum est, plagii non tenetur, *ib.* in num. add. n. 2. & 3.

PLANETÆ.

Planetæ intra quod tempus implent solem circulationem? Vide verb. *Mundus* n. 181.

Planetæ quot sint, & quæ eorum magnitudo, *ib.* num. 179. ad 182.

Planetæ quomodo diffringantur inter se, *ibid.* num. 183.

Planetæ quomodo distinguntur a stellis fixis, *ibid.* n. 175.

PNEUMATICA quid. Vide verb. *Mundus* n. 207. & 209.

PENNA IN GENERE.

Penna, quæ est mensura salpæ, quid sit. Vide verb. *Poenæ* art. 1. num. 2.

Licet regulariter nemo puniatur sine culpa, interdum tamen quis innocens sic puniatur ob bonum publicum, *ibid.* num. 3. & 4.

Quomodo distinguantur penne, & multa; ac penne, & poenitentia, *ib.* n. 5. & 6.

Pennæ multas habet divisiones, quæ assignantur cum suis definitionibus, *ibid.* num. 7. ad 11.

Quinque traduntur regulæ ad cognoscendum, an poena sit lata, vel sententia sententia, *ibid.* num. 12. & verb. *Lex* art. 2. num. 12. ad 35.

An poena sit lata, vel sententia sententia, quando Lex utitur verbis imperativi modi, *ibid.* num. 33. 34. & 35. & verb. *Lex* art. 2. num. 32.

Penna, seu Lex poenalis sententia sententia non obligat ante sententiam Judicis, *ib.* num. 16. & dict. verb. *Lex* n. 36.

Penna, seu Lex poenalis lata sententia, an, & quando obliget ante sententiam declarationem Judicis; etiam si ante declarationem alia declaratione ipse subire incurrit, & bursimodi, *ib.* num. 17. ad 24. & dict. verb. *Lex* num. 37. ad 44.

Exceptis censuris, poenam Legis incurrunt transgressores, etiam si illam ignorent, *ib.* num. 25.

An, & ex quibus causis possit Judex augere, vel minuire poenas sine statuta, *ib.* num. 26. ad 45.

Quædam sunt crimina, in quibus minor ætas non minuit, qualia sunt furtum Hostis, & celebratio Missæ facta a non promotis ad Presbyteratus Ordinem, *ibid.* in num. add. n. 1. et sepp.

Adverte tamen, id procedere dummodo Reus vigesimum annum compleverit, *ibid.* in num. add. n. 5.

Illud etiam singulari est in hisce criminibus, quod confessio quam vocant de place; nec etiam suffragatur ad poenam diminuendam, *ibid.* in num. add. num. 6.

An valeat Episcopus componere dicta Crimina, convertendo poenam in multam aliquam pecuniariam, *ibid.* in num. add. num. 7. et sepp.

De applicatione poenæ pecuniariæ faciendæ ab Episcopo? Vide, *ibid.* in num. add. num. 9.

Episcopus autem poenas a Sacris Canonibus impositas non potest remittere nisi in casibus expressis, *ibid.* in num. add. num. 10.

In poenis arbitrariis quomodo debeat Judex procedere, *ibidem* num. 45. 47. & 48.

Penna unus metus est molorum; & imposita in foro conscientie non liberat a poena imponenda in foro fori, *ib.* n. 49. & 50.

Poenæ pecuniariæ, seu multas, quibus possit, ac debeat, vel non applicare Episcopus, *ibid.* num. 61. ad 63.

Si multæ non faciunt per Episcopum in vita applicatæ, non possunt ad minorem summam reduci per Vicarium Capitalem, *ibid.* n. 64.

Pro multis retinendis, deputandis est ab Episcopo Delegatus, & quid de ipso, *ib.* n. 65. ad 70.

Poenæ, & multæ non observantur dies Festos, quibus sicut applicandæ, *ib.* n. 71.

Penna

Pœna, & multis interficientia Præbyterum, quibus sit applicanda, *ib. num. 72.*

Ordinaria abstinere debet a pœnis pecuariis contra Regularas, *ib. num. 73.*

Quoad pœna in specie, & variorum delictorum.

Enumerantur, & describuntur variae pœnae in specie; Vide verb. *Pœna art. 1. num. 1. ad 18.*

Assignantur delictorum pœnae variae pro varietate criminum, *ib. num. 19. ad 21. & in not. add. num. 1.*

Reprehenditur Auditor num. 124. & una final explicator textus, in leg. 15. Cod. de Transact. *ibid. in not. add. num. 3. & fign.*

PENITENTIAE SACRAMENTUM

Quoad ea, quæ concernunt Penitentiam naturam, materiam, formam, & Ministerium.

Penitentia unde dicta. Vide verb. *Penitentia art. 1. num. 1.* Penitentia sumitur ut est virtus, & ut est Sacramentum, & quid utraque sit, *ib. num. 2. & 3. & 4.*

Penitentia est verum novæ Legis Sacramentum, & quoad fuerit institutum, *ib. num. 5. & 6.*

Sacramentum Penitentiae quomodo sit necessarium, quæ sit ejus materia proxima, remota, necessaria, & sufficientes, ac necessaria, sed non sufficientes, *ib. num. 6. ad 19.* Quid sentiendum de peccato commissio in ipso Baptismi susceptione, *ibid. num. 14.*

Auctoritas sententia explicatur, *ibid. in not. noviss. nu. 19.* Forme Sacramenti Penitentiae quæ sit, quibus verbis velida, & licite sit, vel non, *ibid. num. 20. ad 31. & verb. Absolutio art. 3.*

Absolutio & quibus, & de quibus dari possit, vel non. Vide verb. *Absolutio art. 1.*

Absolutio quibus dari possit, vel non. Vide dicta, verb. *Absolutio art. 1. per tot.*

Minister Sacramenti Penitentiae est solus Sacerdos beatus etiam postulatam jurisdictionem, *ib. num. 39. & 36.*

Quæ requirantur in Ministro hujus Sacramenti ad valide, & rite ejus officium exercendum, Vide verb. *Confessorius art. 1. per totum.*

Quæ concernunt Ministerium hujus Sacramenti quoad ejus approbationem. Vide verb. *Approbatio.*

Quæ concernunt facultatem Ministri hujus Sacramenti quoad absolutionem. Vide verb. *Absolutio.*

Varia alia, quæ concernunt Ministerium hujus Sacramenti. Vide verb. *Confessorius art. 4. & verb. Signillum.*

Penitentia Sacramentum temporis pœnis non tenetur per se præstare Episcopos, *ib. num. 41.*

PENITENTIAE Sacramentum quoad ea, quæ concernunt Contritionem, & Confessionem.

Quid sit contritio in communi, quid contritio, & attritio in particulari, quare sic dicatur, quæ sit differentia inter ipsas, & quando attritio dicatur fere contritio. Vide verb. *Penitentia Sacram. art. 1. num. 1. ad 21.*

Ut attritio cum Sacramento in se sufficiat ad justificationem peccatorum, quid requiratur, & sufficiat, & an possit deiri Sacramentum validum, & informe, *ib. num. 22. ad 36.*

Corrigitur Auditor, *ib. in not. noviss. ad num. 16.*

Quid de illo, qui in Confessione oblitus est aliquam peccati mortalem, de quo ante explicita, & formaliter non doluit, & de moribundo, qui fuit absolutus a Confessario, auditio uno solo, vel eterno illius peccato, *ibid. num. 37. & 38.*

Quid de proposito una cum dolore requisito, *ib. num. 39. ad 43.*

Propositum explicitum requiritur, *ib. in not. noviss. ad num. 40.*

Lex doctrina emendatur; *ib. in not. noviss. ad num. 41.*

Afferuntur variae hereses exorta circa Confessionem Sacramentalem, *ib. num. 42. ad 52.*

Confessio Sacramentalis quid sit, & quæ sit conditiones

ad ipsam perfectam constitutionem requisita; *ib. num. 51. ad 57.*

Corrigitur Auditor, *ib. in not. noviss. ad num. 59.*

Ex conditionibus requisita ad perfectam Constitutionem sola tres sunt necessaria ad valorem Sacramenti, nempe fidelitas, dolor, & integritas, *ib. num. 72. ad 101.*

Mortale impotentia tunc solum ob integritatem confessionis excuset cum confitendi præceptum urget, *ib. in not. ad num. 86.*

Circumstantia peccati quæ, & quot sint, & quid de ipsa, *ib. num. 102. ad 129.*

Quid circa peccata mortalia dubia, *ib. num. 128. ad 131.*

An, quando, & quomodo possit esse valida, & licita Confessio facta per litteras, aut nuncium, *ib. n. 132. ad 139.*

Auditor corrigitur, *ib. in not. ad num. 134.*

Additio ad Audientem, *ib. in not. noviss. ad num. 140.*

Confessio regulariter debet fieri vocaliter, & ulter festis sine necessitate est illicita, *ib. num. 136. ad 138.*

Confessio quando, & quomodo in diversis casibus sit ita randa, vel non, *ibid. num. 139. ad 154.*

Præceptum Confessionis, quod, de quibus, & quando obliget, *ib. n. 155. ad 174.*

Præcepto Ecclesiastico casuum Confessionis non sufficit per Confessionem scienter fecerim, *ib. n. 175.*

Præcepto Confessionis potest satisfieri constando tum proprio Parochio, tum alio Confessario, sive Seculari, sive Regulari, *ibid. num. 176.*

Non sufficit tamen Confessio facta Regulari Episcopo praesentato, licet de eo injuncto reprobatore, *ib. num. 177.*

Alia ad rem *ib. n. 178. & verb. Pœna art. 1. num. 166.*

PENITENTIAE Sacramentum quoad ea, quæ concernunt satisfactionem Sacramentalem.

Satisfactio Sacramentalis quid sit; quia, & quantum ejus effectus? Vide verb. *Penitentia Sacramentum art. 3. numer. 1. ad 5.*

An satisfactio Sacramentalis edimpenda sit in statu gratiae, *ibid. num. 6. ad 9.*

Confessarius non se inquantum tenetur imponere penitentiam aliquam satisfactoriam, & penitentia ipsam adimplere, quævis ex aliquo rationabili causa possit aliquam in particulari reculare, *ibid. num. 20. ad 26.*

Penitentia iura quoad tempus tenetur penitentiam adimplere, *ibid. num. 17. ad 20.*

Penitentia potest adimplere penitentiam, quando adimplat illud opus præceptum cum ipse compatibilis, & quid si ipsum adimplendo, de ipsa non corrigat, *ibid. num. 21. & 22.*

Penitentia tenetur per se ipsam penitentiam adimplere, non tamen ante communionem, *ibid. num. 23. & 24.*

Quid de penitentia, qui sine culpabiliter, sive inculpabiliter oblitus est penitentiam sibi impositam, *ibid. num. 25.*

Penitentia invalida absolutus non tenetur adimplere penitentiam, *ibid. num. 26.*

Penitentia iniquitas debet esse aliquo modo proportionata delictis; & quid possit, ac debeat Confessarius circa ipsam, *ibid. num. 27. ad 40.*

Penitentiam sibi impositam non potest penitens commutare in aliud opus etiam evidenter melius, & quid circa talem commutationem possit, & debeat Confessarius, sive qui eam imposit, sive alius, *ibid. num. 41. ad 48.*

Adducuntur, & assignantur Causae Penitentiales, *ibid. n. 49.*

Subactur hic penitentia solita imponi in verba casibus ob violatam Immunitatem Ecclesiasticam, *ibid. num. 50. ad 73.*

In casu necessitatis Presbyteri Græci Catholici possunt Latine absolvere, *ib. in add. Auditor. num. 74. & 75.*

Sacerdotes Græci conjugati possunt, & cures suscipere Parochias, & Parochiorum suorum confessiones audire, *ibid. in add. Auditor. num. 76.*

In Penitentia Sacramenti edimolitione damatur sub gravissima poenæ praxis exequendi a Penitentibus complicitate omnia, *ibid. in add. Auditor. num. 77.*

De PŒNITENTIE Sacramento Appendix,
ſeu novus Articulus.

Quantum ſit Pœnitentiæ virtus. Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum in appen. ſeu nov. artic. num. 2.*
Qualis dolor in Pœnitentia eſſe debet, *ibid. in appen. num. 3.*

Virtus Pœnitentiæ non acquiritur humanis eſſibus, ſed gratuito eſt à Deo inſuſa, *ibid. in appen. num. 4.*
Pœnitentia eſt neceſſaria neceſſitate mediæ, & neceſſitatis divini præcepti, *ibid. in appen. num. 5. & 6.*

Sex à Theologiæ adnumerantur gradus, ſive motus, quibus pervenitur ad pœnitentiæ virtutem, ſed non omnes ita neceſſarii, ut omnes implicate, & formaliter requirantur, *ibid. in appen. num. 7. ad 17.*

Pœnitentiæ Sacramentum à Chriſto inſtitutum non tollit, ſed fovet virtutis Pœnitentiæ exercitiū, *ibid. in appen. num. 17. ad 20.*

Differtur de materia remota, & proxima Sacramenti Pœnitentiæ, *ibid. in appen. num. 21.*

Quære Cordis contritio, Oriſ confeſſio, & Operis ſatisfactio appellatur à Synodo Florentina quæſt. materia Sacramenti Confeſſionis, *ibid. in appen. num. 22.*

Quid ſit, & qualis eſſe debet contritio, & propoſitum in Sacramento Pœnitentiæ, *ibid. in appen. num. 23. ad 25.*
Contritio dividitur in perfectam, & imperfectam, *ibid. in appen. num. 26. & ſeqq.*

Acriter reprehenditur Auctor in c. 3. art. de Pœnitentiæ Sacram. & præſentem art. 12. ſecundum art. 18. in appen. num. 35. & ſeqq.

Appolite dubitatur, num ſufficiat ad juſtificationem dolor ex ſolo metu gehennæ conceptus, cui ex turpitudinis peccati conſideratione, ſi initialis Dei Amor non accedat, *ibid. in appen. num. 37.*

Probat, quod dolor ex metu gehennæ, quomvis utilis ſit, non ſufficit tamen ad juſtificandum hominem cum Sacramento Pœnitentiæ, *ibid. in appen. num. 38. ad 41.*

Triplex in peccato turpitudinis quom conſideretur, offendit quod dolor tantum conceptus ex peccati turpitudine propter oppoſitionem illius ad fruſtatem, & juſtitiam Dei tantum ſufficit ad juſtificationem obtinendam in Sacramento Pœnitentiæ, *ibid. in appen. num. 42. ad 48.*

Solvuntur difficultates, *ib. in app. num. 49. & 50.*
Exprefſe reprehenduntur aa, quæ habet Auctor art. 2. num. 66. de Pœnitentiæ Sacramento, *ibid. in appen. num. 51.*

Item exprefſe reprehenditur id, quod Auctor habet, *ib. num. 91.* Vide, *ibid. in appen. num. 54.*

Corrigitur Auctor diſto art. num. 127. ubi dicit, circumſtentiam conſuetudinale per ſe loquendo aperientem in Confeſſione non eſſe, ſed per accidens tantum, dum ſcilicet de ea pœnitens à Confefſario interrogatur, *ibid. in app. num. 55. & 56.*

Corrigitur Auctor diſto art. num. 142. & 143. circa confeſſe omni integritatem, *ibid. in appen. num. 57.*

Quid ſit ſatisfactio in Sacramento Pœnitentiæ, *ibid. in appen. num. 58.*

Satisfactiois genera à ſanctis Viris accepta recenſentur, *ibid. in appen. n. 59.*

Satisfactio oportet paræ integrali Sacramenti Pœnitentiæ non poteſt ſine gravi culpa omitti, & ſi levis ſit, vel pro levi culpe & Confefſario injunda, *ib. in appen. num. 60.*

Reprehenditur, & corrigitur Auctor diſto art. num. 16. n. 65. & 74. *ib. in appen. num. 60. 61. & ſeqq.*

PŒNITENTIARIA APOSTOLICA.

Pœnitentiaria Apoſtolica ſculetates traduntur; Vide verb. *Pœnitentiaria Apoſtolica in add. Auctor. num. 1. ad 4.*

Recenſentur Pœnitentiaria Apoſtolica Officiales, & illorum electio, ac ſervitium, *ibid. in add. Auctor. num. 4. & 5. & cum. 20. ad 24.*

De Pœnitentiaria Apoſtolica expeditionibus, emolumentis, & Archivo, *ibid. in add. Auctor. num. 6. ad 9.*

De Cardinali Majori Pœnitentiario, cuſque Officio in Pœnitentiaria Apoſtolica, & de illius auctoritate, *ibid. in add. Auctor. n. 10. ad 29. & n. 35. & 36.*

De Miniſtribus Pœnitentiariis, *ibid. in add. Auctor. n. 37. ad 40.*

PŒNITENTIARIUS. Vide verb. *Canonici art. 9. num. 45. ad 89.*

POLLUTIO. Vide verb. *Luxuria num. 35. ad 45.*

P O L U S.

Polus unde ſit diſtus, & quid ſignificat. Vide verb. *Mundus num. 124.*

Polus aliter vocatur æſticus, ſeptentrionalis, & borealis, & alet in diametro oppoſitus appellatur antacticus, meridionalis, & æſtralis; quæ ſic diſti, & quæles ſint, *ibid. num. 125. & 126.*

In medio horum Polorum pendet terra globus, & quomodo, *ibid. num. 127.*

P O L Y G A M I A.

Polygamia duplex eſſe poteſt, & quæ ſit; Vide verb. *Polygamia num. 1. ad 4.*

Simultanea pluralitas uxorum eſt vera, & proprie polygamia lege Divina prohibita; ſucceſſiva autem pluralitas aut velida, & licita, *ibid. num. 5. 4. & 7.*

In Lege Veteri polygamia, ſeu pluralitas Uxorum ſimultanea ſuit licita, & permiſſa. Polygamia eutem, ſeu potius Polygynia plurium virorum ſimul cum una uxore nonquam ſuit permiſſa, *ibid. num. 4. & 9.*

An poſuerit Deus in Lege Veteri, & poſſet nunc diſpenſare in hec polygamia, ſeu polygynia, *ibid. num. 10. & 11.*

Circa pluralitatem ſimultaneam Uxorum, ſicuti diſpenſavit Deus in Lege Veteri, ita poſſet, ſi vellet, in Lege nove. Nullus tamen homo, neque Pepe diſpenſare poteſt, *ibid. num. 12. & 13.*

Ad evitandam polygamiam, & contrahendum ſecundum Matrimonium ob mortem eliterius conjugis, quom certitudo requiritur, & ſufficiat, *ib. num. 14. ad 26. & in nov. add. num. 1.*

Polygami quæ nota, & quæ efficiantur, *ib. num. 27. ad 30.*

Polygami debent abjurare de levi, vel de vehementer, prout fuerint de hæreſi ſuſpecti; unde hoc crimen ſpectat ad Forum Eccleſiaſticum, *ibid. num. 31. & 32.*

Polygamia nun eſt delictum miſi Fori, ſed omnes pertinet ad iudicium, Eccleſiaſticum, vel Tribunal Inquiſitionis, vel Ordinarium, *ibid. in nov. add. num. 2.*

Quid ſi Polygamus in Tribunal Inquiſitionis exceptionem opponat nullitatis prioris matrimonii à ſe contrahendi, an remittenda ſit cauſa ad Ordinarium, *ibid. in nov. add. num. 3. & 4.*

An poſſit in S. Officio poſſit, qui pendente lite ſuper validitate matrimonii contraxit ſecundum, *ib. in nov. add. num. 5.*

Polygamus, pœna tiremiius expleta, & prima Uxore deſunctæ, non poteſt cum ſecunda deinceps contrahere, niſi habeat diſpenſationem Apoſtolicam, *ibid. num. 11.*

De pœna eorum Polygamorum, qui falſe teſtibus decerpunt Curiam Eccleſiaſticam ad obtinendum licentiam contrahendi matrimonium, *ibid. in nov. add. num. 7. ad 9.*

P O N T I F I C A L I A.

Quid de ipſis in vertis caſibus; Vide verb. *Pontificalis num. 1. ad 8. & verb. Abbas, verb. Episcopos art. 4. & 7.*

Vide etiam de verb. *Pontificalis in add. Auctor. num. 10. ad 12.*

Pontius Pilatus. Vide add. *noviſſ. Auctor. num. 1. & ſeqq.*

P O R T A.

Quid de ipſis in diverſis caſibus. Vide verb. *Porta n. 1. ad 11. verb. Ecclesia art. 5. verb. Fœdera, Præſidium.*

PORTIO, PORTIONARIJ CATHEDRALIUM.

Portio, Portionarii, quid de ea, & ipſis in variis caſibus. Vide verb. *Portia, Portionarii num. 1. ad 21.*

De Portionariis, vel Hædo mediariorum, ſeu Beneficiorum in Eccleſiis Cathedralibus conſtitutorum origine, & ubi primum ſecta fuerit illorum ſubſtitutio, *ibid. in nov. add. num. 1. ad 6.*

Cur in Decretalibus Gregorii IX. de Beneficiis, & Portionariis nulla fiat mentio, & dum de Beneficiis differendum occurrit allegatur *Greg. in cap. pen. verbo Affinit.* de Cler. non resp. *ibid. in nov. add. num. 7.*

Beneficium, & Portionarii non veniunt nomine Capituli, neque Stallum in Choro, neque vocem in Capitulo habent, *ibid. in nov. add. num. 8.*

Eadem tamquam non horum Beneficiorum, & Portionariorum conditio in omnibus Ecclesiis, *ibid. in nov. add. num. 9.*

Nalli in Ecclesia sunt Portionarii in omnibus aequalis Canonica, quoniam non secus, ac Canonici, ex inveterata consuetudine sunt charificandi duplici ductu, ut ad illustrandum *num. 5.* Auctoritas docetur, *ibid. in nov. add. num. 14. ad 16.*

PORTIO CONGRUA.

Quid de ipsa in diversis casibus. Vide verb. *Portio Congrua num. 1. ad 6.* verb. *Congrua*, & in *add. & verb. Vicarius Parochialis*.

PORTORUM, (sive Portorium quid sit. Vide verb. *Gabellæ num. 3.*

POSSESSIO.

Quid de ea pro diversis contingentiis. Vide verb. *Posseßio num. 1. ad 6.* & in *add. Auctor.* & verb. *Dominium art. 1. num. 11. & seq.*

POSSESSOR BONÆ, ET MALÆ FIDEI.

Posseßor bonæ, & malæ fidei quia dicatur, Vnde verb. *Posseßor bonæ, & malæ fidei num. 1. & 2.*

Posseßor bonæ, an malæ fidei presumi debeat, *ibid. in nov. add. num. 1. ad 3.*

Posseßor bonæ fidei, quo tempore possit præscribere rem possessam, & fructus inde perceptos, *ibid. num. 3. & 4.* Illustratur Regula: *Dono fiet tantum Possessum præstat, quantum ardeat, quæritur Lex impedit non 13.* *ibid. in nov. add. num. 4. ad 10.*

Posseßor malæ fidei nullo tempore possit præscribere, *ibid. num. 5.*

Quid de diversis fructibus inde perceptis, & percipiendis, *ibid. num. 6. ad 11.*

Expense, quæ solent fieri a possessore tum bonæ, tum malæ fidei, sunt triplicis generis, & assignantur, *ibid. num. 12.*

Res aliena apud possessorem sive bonæ, sive malæ fidei, potest cæscere, & decrescere dupliciter, & assignatur quomodo, *ibid. num. 13.*

Posseßor malæ fidei, quid, quando, & ubi teneatur restituere, vel non, *ibid. num. 14. ad 18.*

Posseßor bonæ fidei quid, quando, & quibus cessante teneatur, *ibid. num. 19. ad 61.*

Quid de possessore partim bonæ, & partim malæ fidei, *ibid. num. 62. ad 63.*

Quid de successore possessoris malæ fidei, *ibid. num. 66. ad 68.*

Alia ad rem, *ibid. in nov. add. num. 11. & seqq.* & verb. *Dominium, Emptio, Restitutio.*

POSTLIMINIUM.

Postliminium quid sit, & in quibus postliminii sui locum habeat? Vide verb. *Postliminium num. 1. ad 5.*

Postliminii ius in quibus locum habet quantum ad Christianos captivos ab hostibus, *ibid. num. 6. & 7.*

Capri & piratæ, vel heretici liberi permanent, nec ledigunt postliminio, *ibid. num. 8.*

Nam dictum ius postliminii, tam Legis Cœnalis hoc die obtineat, *ibid. in nov. add. num. 9.*

POSTULATIO PRÆLATORUM.

Postulatio proprie dicta quid sit, & in qua differat ab aliectione, ne? Vide verb. *Postulatio num. 1. ad 4.*

Postulatio alia est sollemnis, & alia non sollemnis, seu simplex, & quæ utraque sit, *ibid. num. 5.*

Postulare, & postulari qui possint, *ibid. num. 6. & 7.*

Duplices est defectus, seu inhabilitates, dispensabilis namque, & indispensable, & quæ utraque sit, *ibid. num. 8.*

In postulacione experimentum est omnia inhabilitates, illa quæ postulatorem erit irrita, *ibid. num. 9.*

Episcopi, Cardinales, alique Prælati, Clerici, & Religiosi, an, & quando possint, vel debeant postulari, ut eligi, *ibid. num. 10. ad 16.*

Postulantes an, & quando possint variari postulacionem, seu ab illa recedere, *ibid. num. 17. ad 21.*

Postulantes ad Prælatum scienter indignum privatur jure postulandi, & eligendi, & in tali caso ad quos devolvitur talia potestas, *ibid. num. 22. ad 26.*

Quid si postulatio non concurret cum electione alterius in discordia, vel concurrat in tali discordia, *ibid. num. 27. ad 30.*

Postulatio a quibus possit, vel non, admitti, *ibid. num. 31. ad 34.*

Superior an, & quando teneatur admittere postulacionem, *ibid. num. 35. & 37.*

Postulantes intra quod tempus teneantur postulacionem presentare, & Postulatio ipsam acceptæ, & consensum præstare, *ibid. num. 38. & 39. & 40.*

Pro faciendis postulacione sollemni quæ forma sit accedenda, ac sufficiens, vel non, *ibid. num. 40. ad 46.*

PRÆBENDA.

Quid de ea in variis casibus. Vide verb. *Præbenda num. 1. ad 5.*

PRÆBENDA THEOLOGICALIS, ET PŒNITENTIALIS.

Dispositio actualis requiritur ad erectionem Præbende Theologicalis, & quæ erectio ubi locum habeat. Vide verb. *Præbenda Theologicalis num. 1. & 2.*

Collatio Præbende Theologicalis ad quam spectat, *ibid. num. 4.*

Regulari conferri non potest Præbenda Theologicalis Ecclesiæ Cathedralis, *ibid. num. 5.*

Habere Præbendam Theologalem quando, & qualiter sit pro presentis consensu præsentia in Choro, *ibid. num. 6.*

Canonica Theologia si ligere soleat, quomodo ab Episcopo compellendus, *ibid. num. 7.*

Canonici Theologus cedit præcedentiam Canonica antiquioribus, *ibid. num. 8.* & verb. *Concilio art. 9. num. 44.*

Præbenda Theologica an possit optari, & quid circa talem optionem, *ibid. num. 9. ad 13.*

Dum vacat Præbenda Theologica, potest Episcopus fructus applicare personæ, quæ supplicat, *ib. num. 14.*

Præbenda an per Episcopum sit prius assignanda pro Theologo, quam pro Pœnitentiarario, & Collatio Præbende Pœnitentiararii ad quem spectat, *ibid. num. 15. & 16.*

Alia ad rem. Vide verb. *Canonici art. 9. & in nov. add. ad verb. Canonici art. 1. & 2.*

PRÆCEDENTIA.

Episcopus semelarie componere potest controversias de præcedentia in Processionibus, & Funeribus, & semper danda isti dignioribus. Vide verb. *Præcedentia num. 1. & 2.*

Episcopi quomodo debeant precedere inter se, *ibid. num. 3. & 4.*

Qui gaudet præcedentia Canonici Cathedralis, *ibid. num. 5. & 6.*

Qui Canonici Collegiatorum, *ibid. num. 7. 68. 69.*

Quomodo præcedat inter se Parochi, *ibid. num. 8.*

Clerici secularis præcedit Regularis, *ibid. num. 9.*

Sacerdotes quomodo inter se præcedant, *ibid. num. 10.*

Antiquitas præcedentia est servanda inter milites ejusdem Ordinis, & non diversæ, *ibid. num. 11. & 12.*

Advocatorum consistoriorum præcedentia assignatur: Item & Canonicoz secularium Basilicæ Lateranensis, *ibid. num. 13. & 14.*

Quid de præcedentia inter Canonicos Regulares, Monachos, & Mendicantes, *ibid. num. 15. ad 17.*

Præcedentia inter simplices Presbyteros quomodo regulanda, & quæ debeatur Prototonariis, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Beneficij Cathedralis quæ gaudeant præcedentia, *ibid. num. 17.*

Quæ debeat Parochia amovibilibus, & substitutis, *ibid.* num. 18. & 19.
 Præcedentia inter Regulares ejusdem Ordinis, sive Sacerdotes, sive Clericos, sive Laicos, sive Novitios, quomodo servanda, *ibid.* num. 20. ad 21.

Quid de præcedentia Fratrum Minorum de Observantia de una in alia Provincia Incorporatorum, *ibid.* num. 22.

Regulares quomodo procedere debeant inter se, *ibid.* num. 23. ad 27.

Regulares Conventus de recenti fundati in loco, in quo adhuc alter ejusdem Ordinis Conventus; seu succedens in Convenium eis cessum, qui gaudent præcedentia, *ibid.* num. 28. & 29. & 30.

Religiosi diversorum Conventuum ejusdem Ordinis quomodo præcedant inter se, *ibid.* num. 31.

Regulares Conventus suppressi, & postea restituti, qui præcedentia dantur, *ibid.* num. 32. & 33.

Regulares in Processionibus quo loco accedere debeant, *ibid.* num. 34. ad 38.

Quoad ea, quæ concernunt præcedentiam diversarum personarum in particulari, *ibid.* num. 39. ad 66. & verba *inibi citata*.

Assignantur quibus danda sit præcedentia in Dispositionibus publicis; *ibid.* num. 67.

Canonici Clerici cum promoveantur ad Sacerdotium non recuperant præcedentiam prius cessam Canonici Presbyteris, *ibid.* num. 68. & verb. *Canonici art. 9. num. 31.*

Canonici Collegiati in omnibus præcedunt Parochis, etiam Ecclesiæ Matricis, *ibid.* num. 69.

Præcedentia non semper a personali dignitate defumuntur, *ibid.* in *add. Auth.* num. 72. ad 75.

Præcedentia inter Græcos, & Latinos defumuntur ab Ordine, Antiquitate, aut Dignitate, *ibid.* in *add. Auth.* num. 76.

Præcedentia inter Episcopos, & Cubernantes Prelatos aut Vicelatos Ditionis Ecclesiæ stabilite sunt a Benedicto XIV. *ibid.* in *add. Auth.* num. 77.

Præcedentia ordo inter Variantes Signaturæ Justitiæ, & Gentie servandus, recenseatur, *ibid.* in *add. Auth.* num. 78. ad 86.

An Parochus Regularis Ecclesiæ Matricis procedere debeat Parochus Ecclesiæ Secularis in quibuscumque Processionibus, & Functionibus publicis, *ibid.* in *add. Auth.* num. 81. & 82.

Præcedentia inter Parochos debetur illi, qui prior fuit assumptionis ad regimen sue Parochialis, *ibid.* in *add. Auth.* num. 83.

Quilibet Parochus in propria Ecclesiâ omnibus aliis Parochis præcedit, excepto Capitulo Cathedrali, *ibid.* in *add. Auth.* num. 84. & seqq.

An sit servandus consuetudo, per quem minus dignus præferatur magis digno, *ibid.* in *add. Auth.* num. 85. & seqq.

Quæ præcedentia debeat Missionariis de Observantia pro Indis, & aliis locis, *ibid.* num. 90. & *add. ill. verb. Primigenius art. 1. num. 31.*

Alia. Vide hoc tom. 8. in *Append. Decret.* in Bononiens. Præcedentia, Maceraten. Junium Parochialium, Dartbonens. Junium Parochialium.

PRECEPTUM. Vide verb. *Lex art. 2. num. 16.*

PREDICARE, PREDIGATOR.

Predicare an, quomodo, & quando teneantur Episcopi, & Parochi; Vide verb. *Predicare art. 1. ad 3. & in sen. add. num. 1. & 2. & verb. Parochus art. 1. num. 90.*

Predicandum quoties sit per annum, Quadragesimam, & Adventum, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Predicationibus tempore quomodo segregandi viri a mulieribus, *ibid.* num. 7.

Concionandum est Judæis semel in Hebdomada, *ibid.* num. 8.

Predicationi in Ecclesiâ qui interessæ possint, ne debeant, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Predicationis tempus non potest in Ecclesiâ dici Missa; & prohibendi sunt Populi stare otiosi in loco, seu in platea, *ibid.* num. 12. & 13.

Non est predicandum de nocte, *ibid.* num. 14. & *ibid.* in *add. Auth.* num. 1.

Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

Si Concio habeatur temporis Missæ, & exposito 55. Sacramento, quid, *ibid.* num. 15. & 16.

Predicare non possunt Laici, & Mulieres, *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Clerici an, & quando predicare possint, *ib.* num. 20. & 21.

Episcopus predicare potest in quacumque Ecclesiâ, etiam Regulari sui Diocesis, non autem aliæ, *ib.* num. 22. & 23.

Quid quando predicat Episcopus, & Parochus, *ibid.* num. 24. ad 29. & in *add. Auth.* num. 5. & seqq. & verb. *Canonici art. 6. num. 62.*

Parochi sequuntur admittere in sua Ecclesiâ Concionatores ab Ordinario non approbato, quamvis possint admittere, ac concedere, ut quis docuit, & notus, etiam Regularis, his, vel ter concionator, & a fortiori possunt, & teneantur admittere approbato ab Ordinario, *ibid.* num. 30. 31. & 32. & verb. *Parochus art. 1. num. 78.*

Ad quem spectet approbare Predicatores, eisque Benedictionem dare, *ibid.* num. 33. ad 36.

Quibus spectet nominare, ac eligere Predicatores, eisque elemosinam paribus, *ibid.* num. 37. ad 49. & verb. *Admonitio num. 124.*

Ad num. 38. & 39. Auditoris addit ea, quæ adnotantur, *ibid.* in *add. Auth.* num. 4.

Haustus qui nominandi Predicatores Quadragesimalis, quando non nominare teneantur, *ibid.* num. 48. ad 51.

Universitates, seu alii etiam Superiores Regularis habentes jus nominandi Predicatores, quæ formula uti debeant in suis Patentibus Literis, *ibid.* num. 52. & 53.

Predicator designatus ab Episcopo decessit, vel ab aliquo Regulari electus, predicare debet, nec Successores possunt alium eligere, *ibid.* num. 54.

Turnus, seu Circulus Concionum quando sit observandus, *ibid.* num. 55. 56. & 57.

Quid quando partes non sunt concordæ pro deputacione Concionatoris, *ibid.* num. 58. & 59.

Quid si Parochus velit per se ipsum predicare, *ibid.* num. 60.

Quid si ad sit consuetudo, quod non predicetur nisi in Cathedrali, vel Matrice, *ibid.* num. 61. & 62.

Predicatores Regulares ad quid teneantur, & quid possint Episcopus circa ipsos, *ibid.* num. 63. ad 90. & in *sen. add. num. 3. ad 12. ubi late de sess. cap. 1. de Reform. Conc. Trid. & seqq. esp. 4. de Reform. & ad Constitutionem Superius Clementis X.*

Notandum, quod Episcopus potest non approbare Clericum ad predicandum, nec teneat causam aperire, eue illum non approbat, *ibid.* in *sen. add. num. 13. & 14.*

Quamvis Episcopi munus sit predicare, nominatio tamen Predicatorum potest pertineræ ad alios, reservata Episcopo approbatione, *ib.* in *sen. add. num. 15.*

De qualitatibus requisitis in Predicatore, *ibid.* in *sen. add. num. 16.*

Necesse haud est, quod Predicator sit Sacerdos, vel in Sacris Ordinibus constitutus, *ibid.* in *sen. add. num. 17.*

De his, quos Episcopus Predicatoribus injungere debeat, *ibid.* in *sen. add. num. 18.*

Predicatores quid circa allegationem Decretorum, & publicationem Indulgentiarum, *ibid.* num. 19. & 20.

Quid de Protocolis extra numerum predicare volentibus, *ibid.* num. 21.

Predicatores, quos prius salutari debeant, *ibid.* num. 22. & 23.

Predicatores cujus ætatis insidui debeant, quæ teneantur predicare, & possint, vel non, *ib.* num. 24. ad 108.

Nobiles Formaræ vulgo Domet non possunt questuare pro Predicatoribus, *ibid.* num. 109.

Canonici Theologus an, & quando concionari possint per alium, *ibid.* num. 110. & verb. *Canonici art. 9. num. 12. ad 22.*

Predicationes determinati temporis futuorum, *ibid.* num. 103. & verb. *Adversus per tot.*

Alia vide in *add. Auth.* num. 1. & seqq. & tom. 8. in *Append. Decret.* in *Ælius Juris nominandi Concionatores, Theanen., Aquilana Concionatoris, Firmiana Concionatoris, alla Firmiana Concionatoris, Ferretan. Concionatoris.*

PREDICATORUM ORDO. Vide *add. novif. Auth.* num. 1. & seqq.

PREFATIO.

Prefationes Missæ fuerunt primitus novem, quibus addita est decima de B. M. V. coelitus inspirata; Vide verb. *Prefatio* num. 1. & 2.

Clement XIII. iussit, ut quilibet dia Dominica non habens propriam Prefationem, recitaret ea, quæ est de SS. Trinitate, *ibid.* in not. add. sub lit. a.

Animadverto in Auctorem, *ib.* in not. anast. sub lit. b.

Prefatio Missæ S. P. N. Francisci, a quo composita, & quando possit, ut debeat recitari, *ib.* num. 3.

In Missa feria quarta Quatuor Temporum occurrentis in die octava Nativitatis B. M. V. quæ Prefatio sit dicenda, *ib.* num. 4.

Quæ Prefatio dicenda sit, 6 Festæ SS. Apostolorum Philippi, & Jacobi, ac Inventionis S. Crucis recurrant infra octavam Ascensionis, *ibid.* num. 5.

PRELATUS REGULARIS.

Prelati nomen unde dictum, & Prelature quid sit; Vide verb. *Prelatus* num. 1. & 2.

Prelati Regulares supremi, medi, & infimi, qui sint, & quomodo potestatem habeant in suis subditis, *ibid.* n. 3. & 4.

Pro aliq. Prelatis Regularibus, quæ forma sit servanda, *ibid.* num. 5. & verb. *Elisbia* art. 1.

Quoad illos, qui possunt aligere, vel aligi in Prelatos; & quoad obligationem quam habent electores eligendi digniores; & ipsi Prelati, si indigni sint, renuntiandi; Vide verb. *Elisbia* art. 2. 3. & 4.

Prelati potestati gestæ sub, & quando sint valida, *ibid.* num. 8. ad 12.

Prelati Regulares sub potestate excommunicationis prohibent Religiosis succedere Officia, aut Dignitates, seu potestates remittit ad instantiam quorumcumque personarum extra suos Ordines, *ibid.* num. 12.

Prelati Regulares, ut Generales, & Provinciales in quibus casibus possint, vel non, absolvere suos subditos, *ibid.* num. 14. ad 31. & verb. *Absolutio* art. 1.

Verum ad num. 30. Auctoritas, Vide *ibid.* in not. add. sub lit. a.

Prelati Regulares a quibus irregularitatibus possint, vel non, dispensare suos subditos, *ibid.* num. 32. ad 35. & verb. *Irregularitates* art. 1. ac verb. *Absolutio* art. 1.

Prelati Regulares, & de eorum licentia soli Religiosi Confessarii quando possint dispensare super impedimento peccati debiti Conjugalis, *ibid.* num. 6. & 37. & verb. *Debitum Conjugale* art. 2.

Prelati Regulares quando, & quomodo possint ingredi Clausturum Monialium, aliisque ingrediendi licentiam concedere, ac transgressores absolvere, *ibid.* num. 38. ad 46. & verb. *Moniales* art. 3.

Prelati Regulares, quavis Generales, nequeunt sine approbatione Episcopi audire Confessiones Monialium sibi subiacentium; necque jura ordinario concedere indulgentias suis subditis, *ibid.* num. 47. 48. & 49. & verb. *Moniales* art. 5. & verb. *Indulgentia* art. 2.

Qui Prelati Regulares concedere possint monitoria pro suis subditis, *ib.* num. 50. 51. & verb. *Monitorium*.

Prelati Regulares in quibus votis, & juramentis possint dispensare; Vide verb. *Juramentum* art. 3. & verb. *Potum* art. 3.

Prelati Regulares, puta Generales, & Provinciales, non debent tantum casus reservare possint, qui assignantur, *ibid.* num. 53. ad 55.

Soli Prelati auctoritatem quasi Episcopalem habentes possunt causas reservare, & collationes Superiores locales; Immo Superiores locales nequeunt jura proprio a dictis casibus reservatis absolvere, nec sibi eligere Confessarium non approbatum, *ibid.* num. 56. ad 59.

Regularis, qui iurisco, vel invito Prelato sui Ordinis, de licentia Episcopi audit Confessiones, an valide eas accipiat; Vide verb. *Approbatio* art. 1. num. 18. & 19.

Prelati Regularium possunt suos subditos ad auditum Confessionum suspendere, *ibid.* num. 61. & verb. *Approbatio* num. 4.

Prelati Regulares possunt suos subditos Nuntios creare, & dispensare cum ipsa illegitimitate ad Prelaturas Religiosas, ac quando id censentur tacere; *ibid.* num. 62. 63. & 64.

Quid possit, & debeat Prelatus Regularis, si alias Prelatus sibi inferior capitor a Turcis, seu ab aliis hostibus, *ibid.* num. 65. & 66.

Assignetur quid importent absolutiones generales solita dari a Prelatis in quibusdam anni solemnitatibus, & in 6-ne Visitationis; quid datur in articulo mortis? ac quid datur a Prefidente ante electionem, *ibid.* num. 67. ad 73. & verb. *Indulgentia* art. 2. 4. & 5.

Prelati Regulares possunt concedere specialibus Benefactoribus Filiales, seu Literas Filiales, *ibid.* num. 74.

De Privilegiis Prelati Regularis, tum de Potestate ejusdem in suis subditis, Vide *ibid.* in not. add. num. 75.

Prelati Regulares su, & quando teneantur applicare Missam pro omnibus suis; Vide verb. *Missæ* art. 3. n. 11. circa finem.

Prelati Regulares nequeunt concedere licentiam excommunicandi Cadavera spoliata in aorum Ecclesiis, Vide verb. *Excommunicatio* num. 11. & 12.

P R E S C R I P T I O

Quoad ea, quæ concernunt notoriam, effectum, & conditiones prescriptionis, seu Usucapionis.

Prescriptio sumitur generaliter, & magis propria; & quid utraque sit. Vide verb. *Prescriptio* art. 1. not. num. 1. & 3.

Prescriptio per quid distinguitur ab Usucapione, *ibid.* num. 4. & 5. & in not. add. num. 1. & 2.

Usucapio effectus Prescriptionis a Justiniano fuit attributus, *ib.* in not. add. num. 3. & 4.

Quoad etiam a Jure Civili, fuit acceptum, *ib.* in not. add. num. 4.

Prescriptionis definitio traditur; & assignatur causa, ob quæ fuit introducta, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Prescriptio, seu Usucapio est valida, & licita in oetroque Foro; & insinuat quid requiritur, ut sit legitima, & habeat vim licitæ, & iuste transferendi retum, omnium, *ibid.* num. 9. & 10.

Quoad ea, quæ concernunt res, quæ possunt prescribi, vel non.

Omnis res possunt prescribi, nisi lege aliqua, vel speciali retineat prohibetur. Vide verb. *Prescriptio* §. 1. n. 1.

Homines liberi prescribi non possunt; & insinuat quomodo homines servi possunt prescribere libertatem contra Dominum, *ibid.* num. 1. & 3.

Res Sacre a quibus prescribi possint, vel non, *ibidem* num. 4. & 5.

An possit dari, ut alicui prescriptio contra onera, & fundationes Beneficiorum, & contra onera, & numerum Missarum, *ibid.* num. 6. ad 9.

Alia plura assignantur, quæ prescribi nequeant, *ibidem* num. 10. ad 14.

Prescriptio de Jure Canonico, *ib.* in not. add. num. 1. ad 9.

An ea, quæ a prescriptione longissimi temporis eximuntur, immunita quoque sint prescriptione immemorabili vel centenis, *ib.* in not. add. num. 10. & 11.

Quoad ea, quæ concernunt bonam fidem ad prescriptionem requisitam.

Bona fides in proposito quid sit, & quis dicatur mala fide possidere, Vide verb. *Prescriptio* §. 1. n. 1. & 2.

Bona fides an, & quando requiritur tum Jura Canonica, tum Civilia ad legitimam prescriptionem? & an possessor mala fide possit rem alienam prescribere, *ib.* num. 3. ad 14.

Dubitant, an res sit sua, nec an, an possit illius prescribere, *ib.* num. 15. & 16. & in not. add. num. 1.

Ignorantia item juris, quam facti, an, & quando impedit bonam fidem requisitam ad legitimam prescriptionem, *ib.* num. 17. ad 21.

Auctoritas sententia respicitur, *ibid.* in not. novis. ad num. 20.

An doctrina Juris Canonici de bona fide locum etiam sibi vindicat in prescriptione alienorum maxime personarum, *ib.* in not. add. num. 2. & 3.

An de jure Canonico mala fides obstat etiam immemorabili prescriptioni, *ibid.* in not. add. num. 4.

An

An Communitas semel in mala fide existens semper dicatur existere in mala fide, *ibid. in nov. add. num. cit.*

Quoad ea, quæ concernunt titulum ad præscriptionem requisitum.

Iustus titulus ad præscriptionem requisitus quis sit, Vide verb. *Præscriptio* §. 3. *num. 1. & 2.*

Talis titulus potest esse multiplex, & assignatur qualis sufficiat, vel non, ad præscriptionem, & quando, & quare sufficiat unus, & non alius, *ibid. num. 3. ad 9.*

Præscriptio immemorabilis quis sit? an habeat vim veri tituli, & per quid probari debeat, *ibid. num. 10. 11. & 12.*

Quoad ea, quæ concernunt possessionem ad præscriptionem requisitam, ejusque dormitionem, interruptionem, ac restitutionem in integrum contra eam.

Ad præscriptionem quælibet possessio requiritur, ac sufficiat. Vide verb. *Præscriptio* §. 4. *num. 1. ad 7.*

Præscriptio quando dicatur non procedere, *ib. num. 2.*

Præscriptio sem inchoata quando dicatur dormire, & interrupti, & effigatur differentia inter dormitionem, & interruptionem præscriptionis, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Interruptio præscriptionis est duplex, Naturalis, & Civilis, & quæ sit utraque, *ibid. num. 12.*

Utrum ad dormitionem possessionis ad præscribendam comparata sufficiat solæ hostilitas, vel belli statum, an requiratur præterea iustitiam, *ib. in nov. add. n. 1. & seqq.*

Notabilis est differentia inter eam, quo dormit præscriptio, & casum, quo interruptitur, *ibid. in nov. add. num. 5.*

U' pariter differt interruptio naturalis præscriptiois ab interruptione Civilis, *ibidem in nov. add. num. 6.*

Vide ad materiam cetera, *ibid. in nov. add. num. 7. & 8.*

Præscriptio 10, & quando interrupti possit per litem contestationem, & quando, & per quid interrupti possit civiliter, & interrupta an, & a quo possit de novo inchoari, *ib. num. 13. ad 17.*

Beneficium, seu remedium restitutionis in integrum quibus concedatur, *ibid. num. 18.*

Quoad ea, quæ concernunt tempus ad complendam præscriptionem rerum, servitutum, & aliorum requisitum.

Res mobiles, & immobiles privatarum cum titulo quo tempore præscribi possint; quo velant nomine rerum mobilium, vel immobilium. Vide verb. *Præscriptio* §. 5. *num. 1. ad 4.*

Præsent, & absentes quantum ad propositum quinque dicatur, & quid de eo, qui fuit quibuscumque annis præsent, & quibusdam absente, *ibid. num. 5. & 7.*

Res servitutis, seu vi possessæ quo tempore, & a quo possessor præscribi possit, *ibid. num. 8. ad 11.*

Vide notata, *ibid. in nov. add. sublit. 1.*

Res tam mobiles, quam immobiles privatarum sine titulo, quo tempore præscribantur, *ibid. num. 12.*

Res sive mobiles, sive immobiles Ecclesiarum Romanæ, & aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum Regularium, & aliorum Locorum piorum, & bona patrimonialis Clericorum quo tempore præscribentur, *ibid. n. 13. ad 19.*

Bona Filio seculari incorporata, vel eidem debite ob mortem aliquorū decedentis sine legitimahæredæ, quo tempore præscribantur, *ibid. num. 20. ad 23.*

Servitus sive personalis, sive realis, sive mixta, an, quomodo, & quo tempore præscribi possit, *ibid. num. 24. ad 29.*

Actiones civiles tam reales, quam personales, & obligationes, seu debita rerum mobilium, & immobilium an, & quo tempore præscribentur, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Quo tempore præscribatur Legata, & Fideicommissaria, & quo alioque, & obligationes adversus Ecclesias, & Loca pia; & *ibid. num. 33. & 34.*

Actiones criminales, seu ad aliquod crimen accusandum quo tempore extinguantur, *ibid. num. 35. ad 41.*

Adio redhibitoria, quæ, & quo tempore præscribatur, *ibid. num. 42.*

Ferrus. Biblioth. Tom. VIII.

Adio quanti minoris quæ, & quo tempore præscribitur, *ibid. num. 43.*

Ad præscribendum contra Legem sive Civilem, sive Canonice, quot anni requirantur, ac sufficiant; & an requiratur bona fides, *ib. num. 44. ad 47.*

Quantum tempus requiratur ad præscriptionem Jurispatronatus; Et in quo præscriptio principaliter differat a consuetudine, *ibid. num. 48. & 49.*

Jus divinum non præscribitur; & raro præscribitur jus Ecclesiasticum commune, *ibid. in add. Auth. num. 50.*

Cetera; vide *ibid. in nov. add. num. 1. & 2.*

PRÆSENTATIO, Præsentatus ad Beneficium.

Præsentatio, quid de ipsa; Vide verb. *Præsentatio* *num. 1. & 2. & 3. & 4. & 5. & 6.*

Nominantes ac præsentantes ad Episcopatum digniores promovere tenentur, *ibid. in add. Auth. num. 1.*

Præsentatio ad Beneficia de jurepatronatus Ecclesiastici in mente Apostolica Sedis reservato fieri debet coram Ordinario, *ibid. in add. Auth. num. 1.*

Cardinalis quando præsentat vigore Indulti, præsentatio fieri debet coram Pontifice, *ibid. in add. Auth. num. 3.*

Vide verb. *Actio Perjurorum in nov. add.*

PRÆSENTIA PAROCHI, & testium quoad Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* *art. 2. num. 60.*

PRÆSTIGIUM. Vide verb. *Superstitio* *num. 14.*

PRÆSTIMONIUM.

Præstimonium quid sit; Vide verb. *Præstimonium* *num. 1. & 2. & 3. in nov. add. num. 1.*

Præstimonia, seu portiones præstimoniales quando cessantur esse Beneficia Ecclesiastica, & quale onus suorum habeant; *ibid. num. 2. ad 6.*

PRÆSUMPTIO.

Præsumptio generatim sumpta, alla est, quæ dicitur filie superbia, & alla, quæ est quoddam probationis genus, & utraque explicatur, Vide verb. *Præsumptio* *num. 1. ad 4. & 5. in nov. add. num. 1. & 2.*

Præsumptio alia est Juris, & alia hominis; & quæ sit utraque, *ibid. num. 3. & 4. & 5. & 6. in nov. add. num. 3. ad 7.*

Recentiores effectus dicitur utriusque præsumptionis, *ibid. in nov. add. num. 8. ad 11.*

Præsumptio Juris subdividitur in præsumptionem Juris tantum, & in præsumptionem Juris, & de Jure; & utraque explicatur, *ib. num. 12. & 13. in nov. add. num. 13. & 14.*

Quibusdam fundamentis nituntur præsumptiones, Vide *ibid. in nov. add. num. 15. & seqq.*

Quid, & quomodo judicandum, dum hinc inde præsumptiones colliduntur, *ibid. in nov. add. num. 16. ad 17.*

Præsumptio dominia subdividitur in vehementem, seu violentam; in probabilem, & in levem, seu temerariam; & singula explicatur; & quæ probent, vel non, *ibid. n. 19.*

An quis condemnari possit in causa criminali ex sola præsumptione, *ib. num. 20. & 21.*

Præsumptio restitutionem faciendam sibi condonandam esse, si debitum suum manifestaret, vel rogaret Dominum, an, & quando teneatur ad idem; *ibid. num. 22. Corrigitur Auth. sententia, ibid. in nov. add. num. 23.*

Inventus mortuus an, & quando sit præsumendus a se ipso, vel a Dæmone occisus, *ib. num. 24.*

Præsumptio concessionalis Apostolica non admittitur in his, quæ nunquam a Sede Apostolica concedi solent, *ibid. in add. Auth. num. 24.*

PREVARICATIONIS poena quæ sit, Vide verb. *Pars* *art. 2. num. 70.*

PRÆVENTIO JURISDICTIONIS.

Præventio Jurisdictionis quid sit? quot modis contingere possit; Vide verb. *Præventio Jurisdictionis* *num. 1. ad 4.*

Præventio Fori, seu Jurisdictionis inducitur per citationem. Et quomodo, ac qualis citatio requiritur, ac sufficiat ad talem præventionem, *ibid. num. 5. ad 10.*

Alia

Alia ad rem, *ib. num. 27. ad 20.*

An preventio locum sibi vindicent per citationem. *ex leg. Dispositi C. de legat. & Monachis. ibid. in num. add. n. 1. & seqq.*

FRANDIUM diebus jejuniis qua hora sumendum? an possit anticipari, protrahi, interrumpi &c. Vide verb. *Jejunium. art. 2. num. 49.*

PRECARIUM, PRECARIE.

Precarium quid sit, quomodo differat a donatione, & commodato? quando, & per quid expiret? Vide verb. *Precarium num. 1. ad 10.*

Cur la precario praestetur dolus & lata culpa, & in commodato praestetur istam culpa levissima, *ibid. in num. add. num. 1. & 3.*

Precarium, seu Precarium in singulari numero quid, *ibid. num. 11. Vide ad rem, ibid. in num. add. num. 3. & 4.*

Contrahit Precarium, seu Precarium in quo differat a contractu Precarii, *ibid. num. 12. ad 15.*
Praestem quando expirent? & quid requiratur ad eorum confirmationem, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

PRESBYTERATUS, Vide verb. *Ordo num. 48.*

PRETATICUM. Vide verb. *Hebraei num. 7.*

PRETIUM. Vide verb. *Emptio art. 1. num. 6.*

PRIME PRECES Imparatoris. Vide verb. *Beneficium art. 12.*

PRIMICERIVS.

Primicerius quis sit? qualis ejus officium? an sit in Dignitate, vel Personatu constitutus. Vide verb. *Primicerius n. 1. ad 5.*
Origo *Primicerii*, antiquum illius officium, & praesens conditio, *ibid. in num. add. num. 1. & seqq.*

PRIMITIVAE.

Primitivae unde dictae? quid sint? quae ad ipsas reducantur? quo Jura fuerint debita in Lege veteri, & quo debeantur in Lege nova? & quomodo differant a Decimis, & Oblationibus. Vide verb. *Primitivae num. 1. ad 6. Vide num. add. num. 1. ad 3.*

Si usus spectetur Primitivae non sunt sub obligatione, *ib. in num. add. num. 3.*

Quando tamen debeantur, *ibid. in num. add. n. 9. & seqq.*

PRIVATIO vocis activa, & passiva, Officii, vel Beneficii, quando fit, unde fit, vel ferenda sententia. Vide verb. *Lex art. 2. num. 27. ad 44.*

PRIVIGNA, PRIVIGNUS. Vide verb. *Affinitas num. 16.*

PRIVILEGIUM

Quod ea, quae concernunt Privilegium naturam, divisionem, confirmationem, acquisitionem, & communicationem.

Privilegiis quidvis assignatur? ejusque decem traduntur divisiones, & singulis explicantur. Vide verb. *Privilegium art. 1. num. 13.*

Privilegium concedere quia possit, & quibus personis? & quid requiratur ad licitam ejus concessionem, *ibid. num. 14. ad 18.*

Privilegium multipliciter acquiri potest, & assignatur, *ibid. num. 19. 20. & 21.*

Communicatio privilegiorum quid sit? & in quo consistat, *ibid. num. 22.*

Regulae Mendicantes qualem debeant privilegiorum communicationem, sive inter se, sive in aliis Ordinibus non Mendicantibus? & a quibus obtineantur telam concessionem? & adducuntur ad rem Summorum Pontificum Constitutiones, *ibid. num. 23. ad 29.*

Audientia sententia restituitur, *ibid. in num. add. n. 29.*
Communicantes privilegia aliorum possunt illa uti contra eosdem, *ibid. num. 30.*

Quibus privilegiis gaudent Missionarii Ord. Min. & singulis illi quante Missionum per biennium commorati fuerint in Collegio S. Bartholomaei de Urbe, *ibid. num. 31. &*

in fine Appendicis hujus tomi VIII. ubi paniter manifestum. Decretum.

Quid reale, quid personale privilegium, *ibid. in num. add. num. 1. & 2.*

Privilegium personale non est tantum quod uni certae personae datur, sed & quod uni generi certarum personarum lege generali conceditur, *ibid. in num. add. num. 5. & seqq.*

Privilegium reale cedi potest, non itam personale, *ibid. in num. add. num. 9. ad 11.*

Quid iudicandum si dubitetur, nam reale, an personale sit privilegium, *ibid. in num. add. num. 12. & seqq.*

Quod ea, quae concernunt Privilegiorum confirmationem, extensionem, & interpretationem.

Confirmatio privilegiorum quid sit. Vide verb. *Privilegium art. 1. num. 1.*

Confirmatio illa est in forma communi, & alia in forma speciali, & utraque explicatur, *ibid. num. 2. ad 6.*

Quomodo iudicetur non privilegii confirmatio sit in forma communi, an speciali, *ib. in num. add. num. 1. ad 7.*
De principiis differentiae confirmationis Privilegii in forma communi, & forma speciali, *ib. in num. add. num. 8.*

Confirmatio privilegiorum alia consistit utilia, & alia inutilia, & quae sit utraque, *ibid. num. 7. 8. 9.*
Privilegia Regularibus concessa, quotiens, in qua forma, & quae confirmationis fuerint innovata, ac confirmata, *ib. num. 10. ad 14.*

Expirantur variae clausulae in privilegiis apponi solitae, *ibid. num. 15. ad 18.*

Audientia sententiae rescinditur falsaeque ostenduntur ejus explicationes, *ib. in num. add. num. 16. & 17.*

Extensio, & interpretatio privilegiorum alia est extensiva, & alia comprehensiva: & utraque explicatur, *ibidem num. 19. 20. 21.*

Interpretatio alia est autoritativa, & alia doctrinalis; & quomodo, & a quibus fieri possit, *ibid. num. 22. ad 28.*

Cetera quoad interpretationem privilegiorum, *ibid. in num. add. num. 9.*

Quod ea, quae concernunt modum, quibus privilegia essant, seu amittantur,

Privilegium singulariter personale per quid expiret, vel non. Vide verb. *Privilegium art. 3. num. 1. ad 5.*

Privilegium reale quando, & per quid cessare possit, *ibidem num. 6. ad 12.*

Privilegium an, & quando amittatur per abusum, *ib. num. 13. & 14.*

Privilegium quomodo reorari possit quando est in aliorum praesidium, *ibid. num. 15.*

Privilegium quando cessat, cessante causa, ob quam datum est, *ib. num. 16. 17. & 18.*

Privilegium cessat lapsu temporis, ad quod fuit concessum, & restitutum, *ib. num. 19. & 20.*

Privilegium quomodo, & per qualem renunciationem cessare possit, *ib. num. 21. ad 29.*

Privilegia sive affirmativa, sive negativa an, & quando amittantur per non usum, sive per usum contrarium, & quid requiratur ad talem missionem, *ibid. num. 30. ad 38.*

Revocatio privilegiorum alia est expressa, & alia tacita, Revocatio expressa alia est generalis, & alia specialis. Et revocatio generalis alia est communis, & alia extraordinaria; & singula explicantur, *ibid. num. 39. ad 42.*

Per clausulam re-nouationem, & generalem non obstantibus quibuscumque privilegiis, quae privilegia cessantur revo-cata, vel non, *ib. num. 43. ad 46.*

Assignantur tres regulae circa ritum revocationem privilegiorum, *ibid. num. 47. ad 50.*

Privilegium mere gratiosum an, & qua causa licite revocari possit, *ib. num. 51. 52. & 53.*

Privilegia remuneratoria an, & quomodo revocari possint, *ib. num. 54.*

Quae Regularium privilegia cessantur per Concilium Tridentinum revocata, vel non? Et an possint Regularia uti in foro conscientiae sua privilegia a dicto Concilio quomodocumque revocata, *ibid. num. 55. ad 62.*

Alia ad rem, *ib. num. 63. & 64.* ubi assertur Constitutio Clementis XII. sedulo attendenda.

Meliora & solidiora quoad revocationem Privilegiorum.
Vide *ibid.* in *an. add. nov. 1. § segg.*

PRIVILEGIA vivæ vocis oraculo concessa. Vide verb. *Oraculo vivæ vocis per tot.*

PRIVILEGIUM FOJCI, & Canonis. Vide verb. *Circum art. 1. per tot.*

PRIVATIONIS Beneficiorum pœna quid sit, Vile verb. *Pœna art. 2. an. 12.*

PROAMITA que sit, Vide verb. *Affinitas art. 1. an. 15.*

PROAVIA que sit? Vide *ibid.*

PROAVUS. Vide *ibid.*

PROAVUNCULUS. Vide *ibid.*

PROBATIO.

Probatio ut sic explicatur; & generatio sumpta dividitur in judicalem, & extrajudicalem; & quæ sit utraque; Vide verb. *Probatio an. 1. § 3.*

Probatio pariter dividitur in plenam, & semiplenam. Rursus probatio plena ab aliquibus subdividitur in plenam, plenioram, & plenissimam; & explicatur singulari, *ibid.* an. 4. § 5.

Probationum species assignantur, *ib.* an. 6. § 7.

Probatio debet esse clara, & certa; non autem dubia, & equivoca, *ibid.* an. 8. § 9.

Probatio judicialis debet fieri secundum libellum; & regulariter debet esse plena, & conclusiva; assignantur tamen aliqui casus, in quibus sufficit probatio semiplena, *ibid.* an. 10. ad 19.

In concursu coactorum probationum qualis prevalere debeat; & qualis probatio majorem aîm habeat, *ibid.* an. 10. ad 26.

In æqualitate probationum fuvetur Ræo, & possessori; excipiuntur tamen quatuor causæ favorabiles, quæ assignantur, *ibid.* an. 17. 23. § 19.

Plures probationes semiplenæ an possint unam plenam constituere, *ibid.* an. 30. § 31.

Ubi probationes conclusivæ requiruntur, quomodo concludere debeat, & qualia probatio requiritur in materia objectiva, *ibid.* an. 34. 35. § 34.

Verba sive narrativa, sive conclusiva a Papa in Bullis, vel alibi expressa quomodo, quando, & in quibus probent vel non, & assignatur differentia inter *Narrativa*, & *Enunciativa*, *ibid.* an. 35. ad 49.

Probatio cui fieri debeat; & quomodo recipienda sint probationes ex testium depositionibus, & probationes judiciales, *ibid.* an. 50. ad 53.

Onus probandi regulariter incumbit Actori; quandoque tamen incumbit etiam Reo, & assignantur in quibus; & quales Scripturas teneatur Reus tradere Actori, & quales non, *ib.* an. 54. ad 62.

An, & in quibus casibus post publicationem attestacionum, & post conclusionem in causa produci possint novæ probationes, & examinari novi testes, etiam super eisdem articulis, *ibid.* an. 63. ad 70.

Negativam probati non posse communis sententia esse. Quid sihi voluit leges dum negativam probari intendunt. De tribus negativæ speciebus, *ibid.* in *an. add. an. 1. ad 2.*

Reservat sententia Cœcil de direcâ probatione organice, & quod inde consequitur, *ibid.* in *an. add. an. 9. § 10.*

De Collisione probationum, *ibid.* in *an. add. an. 11.*

Alla ad eam, Vide verb. *Scriptura*, *Infrascripta*, *Scriptura*, *Testis art. 1.*

PROBLEMA CURIOSUM, quomodo sit possibile, quod ex duobus gemellis ambobus ætate, & mortui in eodem die, & momento unus plus altero vixerit die uno, vel duobus diebus. Vide verb. *Mortui an. 113.* ad 116.

PROCESSIONES.

ProceSSIONES vocæ dictæ, quæ eorum antiquitas, & ad quem spectet eis indicere, ac dirigere, ac hanc eas incipiendi determinare; Vide verb. *ProceSSIONES an. 1. ad 9.*

Quales ProceSSIONES possint ab Episcopo prohiberi, & ad quem spectet ProceSSIONES publicas indicere in ejus absentia, *ibid.* an. 10. 11. § 12.

ProceSSIONibus generalibus indicia pro causâ, bono, vel

honore publico, qui interesse teneantur, & an ad ipsas compelli possint Regulares, etiam distantes per simidum militare a Civitate, vel Oppido; & tales ProceSSIONES assignantur; sicuti etiam assignantur illæ, quibus interesse teneantur Regulares, & sanatur quomodo, in casu, si non loventi, & quomodo in ipsis incidere, & quando ab ipsis recedere debeant, *ibid.* an. 13. ad 25. § 12. *an. add. an. 1. § segg.*

Privilegium, quo frui possunt Regulares non accedendi ad ProceSSIONES, debet esse *rebus* concessum, minimeque venit in generali Privilegiorum Communicatione, *ibid.* in *an. add. an. 1.*

Num privilegium concessum a S. Pio V. in Bulla *Exiit* Mendicantium Collegiis studiorum non interveniendi in publicis ProceSSIONibus revocatum fuerit a Gregor. XIII. in Bulla *Exiit* *reus*; & quatenus non revocatum, quod illud impo-
tet. Vide *ibid.* in *an. add. an. 3. § 4.*

Quomodo incipit pro Regularibus præscriptio, quæ eximuntur ab Intervento in ProceSSIONibus, & quantum tempus ad præscribendum requiritur per attendendi exemptionis hæc. Vide, *ibid.* in *an. add. an. 5. ad 10.*

Regulares quas ProceSSIONES facere possint sine Episcopi licentia, & quid sit ab ipsis in casu attendendum, *ibid.* an. 16. ad 40.

Regulares possunt pro ProceSSIONibus peragenda extra Claustra licentiam petere vel a Parocho, vel ab Episcopo, a quo facultate data possunt etiam contradicente Parocho ProceSSIONES ipsas extra Claustra peragere, *ib.* in *an. add. an. 16. ad 40.*

Quid sit servandum in ProceSSIONibus SS. Sacramenti, quando, & a quibus fieri possint, *ib.* an. 41. ad 66. ubi plura alla ad eam scitu necessaria restantur. Vide etiam, *ib.* in *an. add. an. 90. § segg.*

Episcopus quos possit, vel non, compellere ad interesse publicis ProceSSIONibus; & quid aliud circa ipsas statueri possit; *ibid.* an. 57. ad 86.

Si ratione alicujus solennis ProceSSIONIS omnes Religiosi agrediantur a Monasterio, nequeant Fœminæ transgredi illius claustrum, *ibid.* an. 87.

Alla ad eam. Vide an. 88. § segg. & verb. *Crim.*

Alla vide tom. 2. in *Appel. decret. in Andrian. Accessus ad ProceSSIONES*, Cremonens. Fulgentin. Volaterran. Bononiens. Novarum. Lucen. Saracen. Præmunitiarum.

PROCESSUS Curie Laicæ in rebus Immoitatis.

Quæ fides sit præstenda, in casu, processui Laicorum? Vide verb. *Processus Curie Laicæ an. 1. 2. § 3.*

Alla ad eam, *ibid.* an. 4. ad 7.

PROCESSUS CURIE ECCLESIASTICÆ.

Circa Processum Curie Ecclesiasticæ quid sit attendendum? Vide verb. *Processus Curie Ecclesiasticæ an. 1. ad 34.*

Modus fabricandi Processus, *ibid.* an. 35.

PROCURATIO.

Procuratio ad præfata quid sit, & quæ veniant sub ejus nomine? Vide verb. *Procuratio an. 1. 2. § 3.*

Episcopus, seu Visitator a quibus Ecclesiis possit proceSSIONES exigere, vel non, & quales Ecclesiam in casu sententiarum exempta; *ib.* an. 4. ad 13.

Ad an. 13. Auditor vide expositionem, seu declarationem, *ibid.* in *an. add. an. 1. 2. § 3.*

An Episcopus iterando eodem anno Visitationem possit iterum Procuracionem exigere, *ibid.* in *an. add. an. 4.*

Episcopus quando vadit per Diocesim extra occasionem visitacionis, an possit aliquid intuitu procuracionis pretendere, & an procuratio ipsi debeatur quoad per alium visitat, *ibid.* an. 14. § 15.

Visitationis equitatis, ac famulatus qualis esse debeat, *ibid.* an. 16. ad 19.

Procuracionum numerus quomodo mensuranda, *ibid.* an. 10. 21. § 22.

Visitatio hospitatus a Laicis, an possit procuracionem a Clericis exigere, *ibid.* an. 13.

Laid

Lalei an cogi possint Censuris ad solvendam procuracionem, *ibid.* num. 44.

Visitator an possit licite tempore procuracionis in pecunia; & an possit sine ipse, sive quisvis alius de suo comitatu accipere aliquod munus intuitu procuracionis, *ibid.* num. 45. & 46.

De summa, in qua preestit debent procuraciones, quotenus non subministrantur visualis, *Vide ibid.* in num. add. num. 5.

Alia vide, *ibid.* in add. *Auther.* num. 27. ad 23. & tom. 8. in *Apptie. decret.* in Auximio Procuracionis, Florentino Civitate Castellani Procuracionis, Amalbitana Cathedralis, & Procuracionis, Fanon. Procuracionis.

PROCURATOR.

Procurator quid sit. *Vide verb. Procurator* num. 1.

Varia Procuratorum species assignantur, & explicantur, *ibid.* n. 2. ad 7.

Quis possit Procuratorem constituere, vel non, & quis possit, vel non Procurator constitui, *ibid.* num. 8. ad 14.

Procurator sive Judicialis, sive extrajudicialis potest alium substituere post litem contestatam, *ibid.* num. 15. & 16.

Procuratorie, sive generalis, sive specialis factum, seu negligentia, vel dolus quando Dominus nocet, vel non? Et quid in casu possit Dominus contra ipsum, *ib.* num. 17. ad 20.

Procuratoris officium statit quinque potissimum modis, qui assignantur, *ibid.* n. 23. ad 28.

Quid de procuratoribus deputatis ad baptismatum de sacro Fonte suscipiendum; vel pro Matrimonio contrahendo, *ibid.* num. 29. ad 32.

Procurator Generalis Observantium debet precedere in Capella Pontificis Procuratoris Parvom Conventualium, *ibid.* num. 44.

De Procuratoribus Monasteriorum Monialium quoad donationem, *ibid.* num. 45. & 46.

Recessus eosus, in quibus Procurator contrahendo propterea obligat personam, *ib.* in num. add. u. 3.

PRODICALITAS quid sit, & quale peccatum? *Vide verb. Prodigalis* num. 12. & 14.

PROFESSIO FIDEI. *Vide verb. Fidei Professio.*

PROFESSIO REGULARIS.

Professio Regularis quid sit? Et alia est expressa, & alia tacita, & qua sit utraque? *Vide verb. Professio Regularis* num. 1. & 2.

Ad valorem Professionis qualis aetas requiritur, *ibid.* num. 3. & 4. & 5.

Quid de anno probationis prerequisite ad valorem Professionis, & de Professione emissa in articulo mortis ante completum dictum annum probationis, *ibid.* num. 6. ad 14.

Professio emissa juxta dispositionem Concilii in Ordinem Minorem, & in Religione SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum est valida, non obstantibus eorum municipalibus statutis contrarium disponentibus circa matrem requiritam, *ibid.* num. 15. & 16.

Professio an possit per Superiorem prolongari lapso tempore Novitatus, *ibid.* num. 17. & 18.

Ad valorem Professionis requiritur, quod tam Novitatus, quem ipse Professio fiat in Conventibus designatis, secus Professio crit nulla; & ad rem adducitur Decretum Urbani VIII. *ibid.* num. 19. 20. & 21.

Retificari voleat Professionem nullam ab defectu loci designati, an teneatur reiterare Novitatum, & exquirere novum consensum Capituli, *ib.* num. 22. & 23.

Professio per quamlibet metum reddatur nulla, vel non, *ibid.* num. 24. ad 29.

Ad valorem Professionem requiritur consensus, & acceptio illorum, vel illorum, ad quos spectat aliquem ad Professionem recipere. Et quid de ipse, *ibid.* num. 30. ad 47.

Ad valorem Professionis expressa an requiratur certa verborum forma, vel an fieri possit etiam signis, & subitus, & usum per Procuratorem, *ibid.* num. 48. ad 51.

Professio tacita an sit ablata per Concilium Tridentinum, &

quid equivalat ad ejus valorem, *ibid.* num. 52. & 54.

Alia ad rem, *ibid.* num. 55.

An Professus ignoranter aore ad. etatis autum ex errore fidei Bapismatis, si exerceat postea actus solitos a Professione fieri, censendus sit tacite profectus, *ibid.* num. 56.

Hermaphrodinus an possit ad Professionem admitti, *ibid.* num. 57. & 59.

Religiosus Professus an possit ejus a Religione sub pretexto quod aliquo morbo laboret, *ibid.* num. 60. 61. & 62.

Quid si reperitur aliquis Professus per simulationem in Monasterio Monialium, vel aliqua per simulationem Professus in Conventu Virorum, *ibid.* num. 63.

Novitatus de licentia Superiorum exiit ex Monasterio, & rediens ad triennium, an statim profecti possit, *ib.* n. 64.

Quicumque nulliter Professus potest reclamare, & ad legitimum reclamacionem contra nullitatem Professionis tres potissimum conditiones requiruntur, que assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 65. ad 80.

Nulliter professus certo scilicet coram Deo, & in consuetudine suam Professionem esse nullam ex aliquo essentiali defectu, an possit tuta conscientia discedere, ac etiam ubere, *ibid.* num. 81. & 82.

Nulliter Professus dubitans an tacite, vel expresse Professionem suam ratificaverit, an, & quando possit reclamare, *ibid.* num. 83.

Nulliter Professus an, & quomodo possit Professionem suam ratificare, *ib.* num. 84. ad 87.

Quid de illo, qui receptus pro Laico, seu Converso, ante, vel post Professionem transit ad statum Clericalem, & de illo qui Professus in una Religione, vult ad aliam transire, *ib.* num. 88. ad 91.

Cogente viros, vel mulieres ingredi Monasterium, vel contrahentes, aut impediens ne ingradientur, quomodo peccent, & quibus poenis subficiantur, *ib.* num. 92. ad 97.

Professio Regularia variis fortitur effectibus, qui assignantur, *ibid.* num. 98. ad 109.

Regule an teneantur retificare Professionem coram Episcopo ante susceptionem Sacrorum Ordinum, *ibidem* num. 108. & 109.

Alia ad rem, *ibid.* num. 110. & in add. *Auther.* num. 111. ad 114.

Multa utilis exarantur de Professione facta, *ibid.* in num. add. num. 1. & 115.

Professio Regularis, vel ingressus alioquin Religiosis an liberet ab obligatione restituendi, & solvendi debite antea contracta, & an similia debitos possit Religioem ingredi, & Professionem emittere? *Vide verb. Repentio* art. 1. num. 60. ubi plura ad rem.

PROGENER quis sit? *Vide verb. Affinitas* art. 2. num. 26.

PHOMAIKTERIA. *Vide ibid.* num. 15.

PRONEPOS, & PRONEPTIS. *Vide ibid.* num. 15.

PRONUKUS, *ib.* n. 16.

PROPATRUUS, *ibid.* n. 15.

PROPOSITIONES DAMNATÆ.

Adducantur articuli 45. Joanne Wicleff, & 30. articuli Joanne Hus dammati in Concilio Constantien. *Vide verb. Propositiones damnatæ* num. 1. & 2.

Articuli 41. Martini Lutheri, *ibid.* num. 3.

Propositiones 29. Michaelis Belli, & aliorum, quos damnavit S. Pius V. Gregorius XIII. & Urbanus VIII. *ibid.* n. 4.

Damnatio propositionis permittit Confessionem, & Absolutionem per Epistolam, aut per intermedium, *ibid.* num. 5.

Propositiones Jansenii, & designatio quorundam locorum, ex quibus desumpta sunt; & dantur ad rem Bulla Pontificum, & modus, quo singule dicitur propositiones damnatae sunt, *ibid.* num. 6. & 7.

Adducit Decretum Innocentii X. adversus Liberos contrahentes propositionem, que asseritur aequalitas SS. Petri, & Pauli, *ibid.* num. 8.

Adducit duplex Decretum Alexandri VIII. damnantis propositiones 45. *ibid.* num. 9.

Adducit Decretum Innocentii XI. damnantis propositiones 65. *ib.* num. 10.

Affertur Constitutio ejusdem Innocentii XI. proferben-

tiu

tit. 63. Tb-fes, quæ prætextu Orationis quietis a Michaele de Molinos docebatur, *ibid.* num. 11.

Affertur Decretum Alexandri VIII. damnantis duas propositiones, *ibid.* num. 11.

Affertur illud Decretum Alexandri VIII. Damnantis 33. propositiones, *ibid.* num. 12.

Affertur Breve Innocentii XII. proscrībentis 12. Theses, quæ prætextu amoris erga Deum purissimi in Gallis docebantur, *ibid.* num. 14.

Condemnatio duarum Theſeum de Omnipotentia donata, & subiecta creatura, *ibid.* num. 15.

Prohibito Thesi de uso scientia in Confessione acquisita, *ibid.* num. 16.

Affertur damnatio 303. propositionum facta a Clemente XI. in Constitutione incip. *Unigenitus*, *ibid.* num. 17.

Quæ censuræ notandæ sūt, quæ propositiones a Pontifice loquens ex Cathedra damnas amplectitur adhuc ut probabiles, & veras, *ib.* num. 18. 19. & 20.

Recentiores præcipua censuræ genera, quibus notari possunt propositiones referentes Doctrinæ Fidei Catholicæ, & Christianis moribus aciem, a quibus eadem propositiones damnationem sortiuntur, *ibid.* num. 21. ad 45.

Adducuntur propositiones qualesque duellorum abusus favores asperime damnas a Benedicto XIV. an. 1772. & Constitutio per extensum datur, *ibid.* in add. *Auſter.* n. 51.

PROSOCER, & Profocra. Vide verb. *Affatus* art. 1. n. 16.

PROSPECTUS.

Moniales nequeant tetisere prospectum in Ecclesiis Sacularium, & Regularium. Vide verb. *Prospicit* num. 1.

Alia ad rem, *ibid.* num. 1. & 3.

PROTONOTARIJ de numero participantium.

Protonotarii unde dicti, illorum Origo, quomodo appellentur in Litteris Apostolicis, quot, & ad quid instituti, quale eorum officium, quibus gaudeant privilegiis, & quæ sit ratio præcedentia? Vide verb. *Protonotarii* num. 1. ad 12. & in add. n. 1.

Alia de ipsi, *ibid.* num. 16. & 17.

Et præsertim de moderata illorum facultate pro promotione ad gradus Doctrinæ vide, *ibid.* add. *Auſter.* & in not. n. 1. num. 1.

An vocato per contractum Matrimonij Protonotariatu, Reservatarius Decreti amittat pretium, *ibid.* in not. add. num. 3.

PROTONOTARIUS Titularis, seu extra numerum.

Protonotarii Titularis privilegia, & exemptiones quæ sint, vel non? Vide verb. *Protonotarius Titularis* num. 9. ad 18.

PRUDENTIA quid sit? Vide verb. *Virtus* num. 96.

PSALMUS, PSALTERIUM.

Psalmus quid sit, & quid Psalterium? Vide verb. *Psalterium* num. 1. ad 5.

Quisnam fuerit Psalmorum Auctor, *ib.* n. 6. ad 10.

Psalmorum numeros assignatur, & innuitur quare illi vocentur Penitentiales, & alij Graduales, & unus iuvatorialis, *ib.* num. 11. ad 15.

Quid de usu, & antiquitate alteri cantos Psalmorum, Hymnorum, & Canticorum, eorumque mutationes, ac mysteriosa divisiōe in singulis Huius Canonis, ac de eorum differentia, ac de Psalterio Beate Mariæ Virginis, *ib.* num. 16. ad 19.

Monasterio Lector, ut cæta legat, quæ de Psalmis loquitur Auctor, *ibid.* in not.

Quid sit Psalterium Romanum, & Psalterium Gallicanum, & quomodo Psalterium utamur in divinis recitandis officiis, explicatur, simulque Auctor emendatur, *ib.* in not. n. 20. ad num. 39.

PUBERTAS, Vide verb. *Matrimonium* art. 2. num. 31.

PUBLICÆ honestatis impedimentum. Vide verb. *Impedimentum matrimonij* art. 2. num. 20.

PUNCTATOR. PUNCTATURA.

Punctator ubi retioque debeat librum punctatorem? Vide verb. *Punctator* num. 1.

Alia ad rem, *ibid.* num. 1. ad 15.

PURGATORIUM.

Purgatorium quid sit? Vide verb. *Purgatorium* num. 1.

De Fide ad Purgatorium probatur ex variis Sac. Script. locis, & alim probationes reliquuntur videanda apud graves Auctores, qui assignantur, *ibid.* num. 2. ad 11.

De Purgatorio dogma proponitur, *ibid.* in add. *Auſter.* n. 23. & 24.

Quid de Purgatorio, loco, ac duratione, ac de tempore, & modo, quo Animo in ipso torquentur, *ibid.* n. 16. ad 20.

Alia de ipsi Animabus Purgatorii. Vide verb. *Anima per tot.*

PYROMANTIA quid sit? Vide verb. *Superstitia* num. 29.

PYTHONIA quid sit? Vide *ibid.* num. 27.

Q

QUADRAGESIMA.

Quadragesima unde dicta, & quid sit; & cur quadragesima dies deputata sint pro abstinentia, ac jejuniis; & non plures, vel pauciores? Vide verb. *Quadragesima* num. 1. & 2.

Quadragesima jejuniu a quo institutum, & quo jure servandum, *ibid.* num. 4. & 5.

Quadragesima Christi cur circa tempus differat a nostra, *ibid.* num. 6.

Assignatur quo tempora a diversis Ecclesiis observatur Quadragesima jejuniu, *ibid.* num. 7. ad 11.

In Quadragesima non est præcedendum ante Vesperas, *ib.* num. 12.

Dispensatio circa esum carniu an, & quomodo censetur etiam dispensatus a jejuniis; & id quomodo spectet in casu dispensare, *ibid.* num. 13. 14. & 15. & in fine hujus tomi 2. ubi ad rem possit novissima dispositio Benedicti XVI.

Quid de illo, qui in fraudem jejunii se transfert ad locum ubi non viget obligatio jejuniandi, *ibid.* num. 16. ad 19. Episcopus quibus delegare debeat facultatem dispensandi in quadragesima, *ibid.* num. 20.

Assignantur aliqua, quæ fieri prohibentur in Quadragesima, *ibid.* num. 21. ad 26.

In Quadragesima quoties fit consecretio, & an Consecrationes excoſentur a jejuniis, & abstinentia a cibis, *ibid.* num. 27. ad 32.

Quid de Coquis parantibus in Quadragesima cibos Religiosis, *ibid.* num. 33. & 34.

Alia vide *ibid.* in add. *Auſter.* num. 36. ad 38.

QUESTUARE, Questuarii, seu Quæstiones.

Questuarii non sunt admittendi, nisi habeant debitam licentiam. Et a quibus talis licentia concedi possit, & quid pro tali concessione sit exigendum. Vide verb. *Questuarii* n. 1. & 2.

Quomodo la questionatio sine genere debeat Religiosis mendicantibus, vid. *ibid.* in not. add. num. 1. Declaratur Auctor, num. 17. *ibid.* in not. add. num. 2.

Alia plura de ipsi, *ibid.* num. 4. ad 20.

Formam prohibentor quæsturare pro Consecrationibus. Vide verb. *Prædicant* num. 129.

Alia vide tom. 2. in *Appendic. Decret.* in Pampilocon. *Juris Quæstioni*, Spoletan *Juris Quæstioni*, Lancianen. *Confratritutis*, Maceratan. *Jurium Parochialis* Bononiæ.

QUARTA FUNERALIS.

Quarta Funeraria quoniam, & propter quid inducitur, ad qualem portionem reduci, & quo tempore praefici possit; Vide verb. *Quarta funeraria* num. 1. & 2. & 3. & in not. add. num. 4. & 5.

Quarta funeraria quando debeat Ecclesiam Parochialem, & de quibus rebus ipsam pretendere possint Parochi, & signanter iuxta dispositionem Benedicti XIII. in Constitutione incip. *Reverentia Pastorum*, quae affertur. Et in quibus Conventibus ipsam solvere teneantur Regulares iuxta did. dispositionem, *ibid.* num. 4. ad 25.

Parochi an possint pretendere duplicem quartam ab haeredibus defunctorum, qui sepeliuntur in Ecclesiis Regularium. Et assertur ad rem Constitutio Clementis X. & novissima resolutio Sac. Congr. Episcoporum, & Regularium, *ibid.* num. 26. 27. & 28.

Afferuntur ad rem variae Decretae Sacrae Congregationum Episcoporum, Rituum, & Concilii. Vide *ibid.* n. 29. ad 32. & in not. add. *Auctor.* num. 40. & 41.

Ad eam 23. & 24. *Auctor.* vid. adducta, *ibid.* in not. add. num. 1.

Parochi an licite possint majorem quartam exigere ab illis qui repentinis morte decedunt, & ab exteris tumulentis in Ecclesiis Regularium, quem ab illis qui testamentum coadunt, & a Civibus, *ibid.* num. 32. & 34.

Utrum ad Regulares, an ad Parochos spectet probare, quod ipsi Regulares per quadraginta annos ante Tricentum Consilium quartam funerariam haud solvant, *ibid.* in not. add. num. 2.

Differt Ecclesia Cathedralis ab aliis Ecclesiis quoad acquirendum praescriptionem exemptionem a solutione quartae funerariae, & differentiam vide, *ibid.* in not. add. num. 3.

Quarta funeraria peti haud potest ab haeredibus defuncti, sed ab Ecclesia, ubi ille tumulatur *ibid.* in not. add. n. 6.

Alia vide tom. 8. in *Appellat. Decret.* in Matutinis, Orationibus Funerariis, Mediolanens. *Quarta Funeraria*, Ordinis Minorum *Quarta Funeraria*, Cretmonens. *Quarta Funeraria*, Faventinis *Quarta Funeraria*, Ordinis Minorum *Quarta Funeraria*, Cretmonens. *Quarta Funeraria*.

Alia ad rem, *ibid.* num. 35. ad 39.

QUATUOR TEMPORA.

Jejunium quatuor temporum a quibus institutum, quale sit Mysterium talia institutionis? Et assignatur tempus tale jejunium celebrandi. Vide verb. *Quatuor Tempora* n. 1. ad 6.

QUINQUAGESIMA.

Quinquagesima a quo instituta, & qui omnes in ipsa teneantur ad jejunium? Vide verb. *Quinquagesima* num. 1. & 2.

Lectus de tribus Dominicis, acpe septuagesime, sexagesime, & quinquagesime agitur, *ibid.* in not. add. *Auctor.* num. 3. & seqq.

R

RAPINA. Vide verb. *Furtum*, & verb. *Pars art. 2.* n. 180.

RAPTOR, RAPTUS.

Raptor virginis quale delictum committit? & an gaudet immunitate. Vide verb. *Raptor* num. 1. & 2.

Rationis usque circa septuagesimum iachari solet, reprobanturque *Natus*, & *Barfatus*. Vide verb. *Rationis usque* add. *Auctor.* num. 1. & seqq.

RECIDIVI. Vide verb. *Abolutio art. 1.* num. 14. ad 19.

RECLAMATIO contra validitatem Professioalis. Vide verb. *Professio Regularis* num. 65. ad 79.

RECOGNITIO CORPORIS DELICTI.

Recognitio Cadaveris in loco immuni de cujus licentia fieri debeat, & 20, & quando possint Cadavera exhumari ad en-

zumdem faciendam recognitionem? Vide verb. *Recognitio Corporis delicti* num. 1. ad 21. ubi plura ad rem.

RECURSUS.

Recurrere ad Iudices Laicos quando, & in quibus incidentibus censura. Vide verb. *Recurfus* num. 1. ad 37. ubi ubi plura sita necessaria referuntur.

Recurrere ad Sedem Apostolicam; eorumque Procuratore offendi prohibetur sub poena excommunicationis in Bulla *Cum*, *ibid.* in not. add. *Auctor.* num. 39.

Alia ad rem facientia vide, in *idem* add. *Auctor.* num. 40. & seqq.

REFERENDARIJ CURIAE ROMANAE.

Referendarii utriusque Signaturae Papae quibus gaudent privilegiis, exemptionibus, honoribus, ac praecedentia. Quales esse debeant, quales eorum Officium; quales materias propovere debeant in Signaturis; ad quid teneantur in Consilio expeditioibus, & ad quid possint se extendere; & quot, ac quae sint Signaturae. Vide verb. *Referendarii* n. 1. ad 17.

REGES quare non laepte, sed in numero angantur, Vide verb. *Episcopatus* art. 2. num. 48.

REGIMEN.

Regendi forma est triplex, Monastica, Oeconomica, & Politica; & explicantur. Vide verb. *Regimen* num. 1. ad 4.

Forma regendi Politica est triplex, Monarchica, Aristocratica, & Democratica; & quae sint singulae, & quales ex illis sit praeterea, *ibid.* num. 5. ad 12.

Ani advenit in Auctoritate Sententiae, *ibid.* in not. add. ad num. 12. sub litt. u. & b.

Exhibetur tres species mixturae Monarchiae, Aristocratiae, & Democraticae, *ibid.* in not. add. num. 1. & seqq.

Forma regendi politica secundum aliquos est quintuplex, *ibid.* num. 13.

Regimen Ecclesiae quale sit, *ibid.* num. 14. ad 19.

Vide notae ad num. 15. & ad num. 17. sub litt. e. & b., ubi Auctor explicatur, ac pariter ab eo adducta rejicitur.

REGULARES

Quod ea, quae possunt, & debeant, vel non.

Regulares de cujus approbatione, ac licentia audire possint Confessiones, five Regularium, five Saecularium, five Monialium, & a quibus casibus absolvere possint, & in quibus impedimentis dispensare. Vide verb. *Regulares* art. 1. num. 1. ad 17. & in Supplementis sub eodem verbo *Regulares*, ubi additur notabilis quidam variatio.

Regulares non teneantur solvere Decimas, & an possint molliciter post porum benedicere, & esse competeri, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Regulares an possint habere precium in portualibus; & quid de illis, qui proptercessu decedunt, ac de Superioribus eorum spolia sibi appropriantibus, *ibid.* num. 15. ad 20.

Quod ea, quae concernunt Regulares Apostatas, vel incorrigibiles, *ibidem* num. 21. 22. & 23.

Regulares quoad recitationem Divini Officii, eorum Ordinationem; eam Monialibus locutionem, eorum praedicationem, praedicationem, Processiones, Novitium, Professionem, Privilegia, Qualificationem, *ibid.* num. 24. ad 33.

Regulares quid possint, vel non, circa sacra, Quartam, & Sepulchrum, & administrationem Sacramenti Eucharistiae, ac extreme Undionis hospitibus in eorum Monasteriis; quid circa bonorum alienationem, Campanarum pulsationem, *ibid.* num. 34. ad 43.

Regulares an, & de cujus licentia obtinere possint Beneficia Saecularia, *ibid.* num. 44.

Quid de Regularibus, vel aliis Clericis Saecularibus aliis quem quomodolibet inducantur ad erigendam Sepulchrum in eorum Ecclesiis, *ibidem* num. 45. & 46.

Regulares non possunt admittre Presbyteros Saeculares ad celebrandum in sua Ecclesia contra prohibitionem Episcopali.

pi. Et possunt inter Missarum solennia recipere ea, quae sibi offerantur. *ibid.* num. 47. & 48.

Quid de numero Religiosorum in Monasteriis, seu Conventibus, ac de subjectione eorum Superioribus; & quid in eorum Causis ad S. Officium spectantibus, *ib.* num. 49. ad 54.

Alia plura de Regularibus, & quoad transitum ad aliam Religionem, quoad facultatem testandi, quoad largitionem munerum, quoad obligationem acceptandi reformationem tam pro ipsa, quam pro Moralibus: Et ad rem afferuntur Constitutiones, & Decreta, *ibidem* n. 55. ad 65.

Regularium numerus in antiquo Conventu praefinitus non potest a Superioribus augeri; neque potest uno habere locum in duobus Monasteriis, *ibid.* num. 86. 87. & 88.

Alia ad rem, *ib.* num. 89. ad 110.

Regularis, & praesertim Franciscalis, quibus cibis uti possint in suis Ieiuniis, *ib.* num. 111. & 112.

Regulares an licita possint esse Patria, & qualis compaternitas ex vi Regulae prohibeatur Fratibus Minoribus, *ib.* n. 113. ad 118.

Alia ad rem, *ibid.* usque ad n. 121. & in addit. *Autor.* num. 123. & seqq.

Quotum examinatur Quaesitio circa Laicum post peccatum delictum effectum Regularium, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Quotum Regularis ex necessitate Patri, Matri &c. superveniente astra & Religione possit, & eis subvenire, *ibid.* in nov. add. num. 4.

Regularis an testis in testamento, Praeceptor in iudicio seculari, executor testamentarius sine superioris licentia, arbiter, Tutor, Tabellio, depositarius, assa possit, *ib.* in nov. add. n. 5. ad 22.

Regularis quid ubi cacet a Religione, quid supposita Religione, & quid si transiit ad Religionem capacem recuperet, *ibid.* in nov. add. num. 23. ad 25.

Quid item recuperet, si promoveatur ad Episcopatum, *ibid.* in nov. add. num. 26.

Quoad ea, in quibus Regulares subduantur, vel non, Jurisdictioni Ordinarii.

Exemptio quid sit. Vide verb. *Regulares* art. 1. n. 1. Acquiri Regularibus possit communicatio Privilegiorum, *ibid.* in nov. add. num. 2.

Episcopi in quibus habeant Jurisdictionem tum ordinariam, tum delegatam in Regulares, & essent ad rem Constitutio Gregorii XV. de exemptorum privilegiis; & adducuntur responsa Sac. Congreg. Concilii, ad varia dubia super d. Constitutione, & varis Resolutiones Sac. Congr. Specialiter deputatae in causa *Angelopolitana* Jurisdictionis vertente inter Episcopum, & Patres Iesuita, confirmata ab Innocentio X. *ibid.* num. 1. ad 8.

Regulares subiacentur Episcopo in pluribus, quae assignantur, *ib.* n. 9. ad 39.

Ad num. 39. vid. add. *Autor.* numer. 81.

De Censuris, quibus Regulares licet exempti subiacentur delegato Episcoporum Jurisdictioni, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Regulares, non obstantibus eorum privilegiis, & exemptionibus, an, & quando possint ab Ordinarii contrahi censuris, *ibid.* num. 78. ad 83.

Innotuit quid sit attendendum tam ab Ordinariis, quam a Regularibus; & ad rem essentur pro coramde monitum Concilii Viennensis Episcopis, & Regularibus directum in mutuo debite dilectionis argumentum, *ibid.* num. 84. 85. & 86.

Ad num. 84. *Autoris* vid. notitia circa eventum a Regularibus exemptis Episcopo praestandum, *ibid.* in nov. add. num. 5. ad 7.

An Regularis exempti transendo ante Thronum Episcopi teneantur aliam genuflectere, seu potius caput & humeros inclinare, *ibid.* in nov. add. num. 7. ad 12.

Regulares non tenentur ratificare suam Professionem coram Episcopo ante inscriptionem Sacrorum Ordinum. Vid. verb. *Professio Regularis* num. 118.

Regularis delinquentis, & quoad Immunitatem.

Regulares delinquentes intra, vel extra Clausura a quo puniendi. Vide verb. *Regularis delinquentis* num. 1.

Haec Regularium decretum extra Clausura ad quem spectant, *ib.* num. 2.

Alia plura ad rem, & quoad Immunitatem, *ib.* n. 3. ad 16.

REGULE Cancellariae. Vide verb. *Beneficium* art. 9. & 10. per tot.

REGULE Juris Canonici in 5. & 6. Decretalium. Vide verb. *Regulae Juris Canonici* in 5. & 6. Decretalium per tot.

Reverentur Doctores, qui scripserunt in Regulas Juris Canonici, monitumque datur circa illarum usum, ac potestatem, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

REGULE Juris Civilis. Vide verb. *Regulae Juris Civilis* per tot.

Reverentur Jurisconsulti, qui commentum suum Regularis Juris Civilis, utrumque usus, ac potestas indigitantur, *ib.* in nov. add. num. 1. & seqq.

RELEGATIONIS poena quid sit. Vide verb. *Poenae* art. 2. num. 22.

RELIGIONES Regularis, & Militares

Quoad ea, quae concernunt Religiones in genere.

Religio unde dicta, & quid sit, & quid sit Religiosus, & ad idem significet, ac Regularis. Vide verb. *Religiones Regularis* art. 1. num. 1. ad 6.

Vide additioem in not. novif. ad num. 4.

Tria vota Pauperum, Obsequii, & Castitatis, & quae sunt finis de essentia Religiosis, *ib.* num. 7. 8. & 9.

Status Religiosus quo fuerit primo institutus, & an ante Christi adventum fuisse aliquis propriis dicta Religio, *ib.* num. 10. ad 16.

Religiones in quibus inter se conveniant, ac differant, *ib.* n. 17. Religio alia est Contemplativa, alia Activa, & alia Mixta, & explicatur singula, *ibid.* num. 18. ad 21.

Religiones insuper aliae sunt Clericales, aliae Monachales, aliae Mendicantes, & aliae Militares; & quae sint singula, *ibid.* num. 22. ad 29.

Professi in Religiosis Militariibus an, & quales dicantur veri Religiosi, *ibid.* num. 23. & 29.

Innotuit utilites Ecclesiae propter Religionum institutionem; & Religiones in specie assignantur, *ib.* n. 26. ad 35.

RELIGIONES quoad primam principalem Regulam, & militantes sub ipsa.

Prima principalis Regula est S. Basilii ab eodem instituta. Vide verb. *Religiones* art. 2. num. 1.

Anachronismus notatur, *ibid.* in not. novif. ad num. 2.

Religiones a quibus olim approbarentur, ac confirmarentur, *ibid.* num. 3. & 4.

Monaci S. Basilii quando, & ubi fuerint reformati, se divisi, & a quo fuerint in suam tantum Congregationem reducti, *ibid.* num. 5. ad 14.

RELIGIONES quoad secundam principalem Regulam; & militantes sub ipsa.

Secunda principalis Regula est S. Augustini, a quo duo fuerunt Ordines instituti, Eremitarum scilicet, & Cenobiorum Regularium, eorumque assignantur privilegia, & enumerantur omnes Religiones tum Regulares, tum Equitantes, quae olim militaverunt, & quae militent sub d. strique Ordinis Regula. Vide verb. *Religiones* art. 3. per tot.

Locum monetur da Autoris hallucinationibus, *ibid.* in not. novif. ad num. 4.

REGIONES quoad tertiam principalem Regulam, & militantes sub ipsa.

Tertia principalis Regula est S. Benedicti ab eodem instituta, & assignantur omnes Congregationes, & Equitantes Ordines sub ipsa militantes. Vide verb. *Religiones* art. 4. per tot.

C c

RELI-

RELIGIONES quoad quartam principalem Regulam, & militantes sub ipsa.

Quarta principalior Regula est S. P. N. Francisci, Deo sibi reuelata, & de verbo ad verbum dicente ab eodem conscripta. Vide verb. *Religiones art. 5. num. 1. & 2.*
Religio Fratrum Minorum quando inciperit, & a quo fuerit confirmata, *ibidem num. 3.*

Sub Regula S. P. N. Francisci militat varii utriusque sexus Fratres, & Sorores, tum in Claustro, tum extra Claustro, & assignatur, *ibid. num. 4. ad 12.*

Ab Ordine, seu Religione Seraphici P. N. Francisci originem, seu progressum, vel dependentiam habuerunt varii illi Ordines, seu Congregationes Regulares, & Sculares utriusque sexus, & assignatur, *ib. num. 13. ad 44.*

Ab Ordine predicto promoti, vel dependentes sunt varii Ordines Equestres, qui assignatur, *ibid. num. 45. ad 50.*

Ordo Seraphicus est perpetuo duraturus ex Divina revelatione facta S. P. Nostro Francisco, *ibid. n. 51.*

Afferuntur diversa Economica date eidem Ordini a diuersis Summis Pontificibus, *ib. num. 52. 53. & 54.*

Afferunt pro complemento vniuersae Constitutionis Benedicti XIII. diuinae controversia de ejus Primatu, & Anterioritate, *ibid. num. 55.*

Quoad particularae alias Religiones, & Congregationes sub nulla dicenda quatuor principalem Regulam militantes, sed propriae Regulae, & Constitutiones habentes.

Assignentur varii particularae Ordines, ac Congregationes, tum Virorum, tum Mulierum, & eorum Ordines Equestres. Vide verb. *Religiones art. 6. num. 1. ad 21.*

Recentiores Auctores, qui agunt de Origine, & variis Regularium Speciebus, & deque Originibus Monachicis tractant, *ibid. in not. add. num. 1. & seqq.*

Vide etiam Additiones vniuersales.

DE RELIGIONE NATURALI ET REVELATA principia agitur in *Append. seu nota art. 1.*, quae haec dispositum habet.

RELIGIO. Vide in *add. Auth.* & verb. *Placuitia Sanctorum*. Reliquiarum detractio in elevatione corporum Sanctorum quomodo puniatur, vid. *ibid. in add. Auth. num. 1.*

REPUDIUM in *Leg. veteri*; item de eodem in *Leg. noua*, vid. verb. *Repudium add. Auth. num. 1. & seqq.*

R E M E X.

Christi captivi in Trecentibus Turcarum au illicita remigra possunt contra Catholicos ob euadendam mortem, vel grave damnum. Vide verb. *Remex num. 1.*

Remiges confugientes eu, & quando gaudeant Immunitate Eccl. *ib. n. 2. ad 19. ubi plura ad rem.*

REMISSIO mercedis, seu pensionis quando a Locatore sit facienda, vel non. Vide verb. *Lacatio num. 37. verb. Emphyteusis art. 2. num. 19.*

REPETUNDARUM criminis poena quid sit. Vide verb. *Pena art. 2. num. 181.*

REPRESENTATIONES an, & quae fieri possint in Ecclesia. Vide verb. *Ecclia art. 2. num. 49.*

REPUDIUM. Vide verb. *Repudium, in add. Auth. n. 1. & seqq.*

R E S C R I P T U M.

Rescriptum vi nominis quid importet, & quid sit. Vide verb. *Rescriptum num. 1. & 2.*

Rescriptum aliud ad *Justitiam*, & aliud *Gratiae*, & utramque explicetur, *ib. n. 3. ad 6.*

Rescripta tam Iustitiae, tum Gratiae quis impetrare possit, vel non, *ibid. n. 7. ad 10.*

Rescripta tam Iustitiae, tum Gratiae intra quod tempus praesentari debeant, & quae tempus sit in ipse attendendum, *ib. num. 11. ad 16.*

Iuuuunt quomodo rescripta sint interpretanda, & ad rem adducuntur exempla, *ib. n. 17. ad 22.*

Qualis interpretatio facienda sit in Rescriptis habentibus vim Beneficii. Vide verb. *Priscriptum art. 2. num. 19.*
Rescripta siue Iustitiae, siue Gratiae per subreptionem, vel obreptionem obtenta, quando ipso iure sint nulla, vel non, & qualis sit differentia inter *subreptionem*, & *obreptionem*, & quomodo per ipsas Rescriptum vitari possit, *ibid. num. 24. ad 33.*

Qualem probare debeat subreptionem, & obreptionem Rescripti, *ib. in not. add. num. 1. ad 8.*

Unde cagitare possit Principem non ita rescriptum factum fuisse, uti huc, vel illa qualitate esset expressa, vel non, *ibid. in not. add. num. 9. 15.*

Error latinitatis, vel in nominibus, aut pronomine au *Id* quando vitiet Rescripta Apostolica, aut Testamento, vel etiam Scripturas, *ibid. num. 34. ad 37.*

Rescripta Apostolica, & alia quando praesumantur falsa, *ibid. num. 38. & 39.*

De indicio, quibus vera Rescripta a falsis discernuntur, *ibid. in not. add. num. 16.*

Rescripta Iustitiae quando expirent res adit integre, vel non, & quando remanet integra dicatur, vel non, *ib. num. 40. & 41.*

Rescripta Gratiae quando expirent, vel non, *ib. n. 42. ad 48.*

Quoad ea, quae concernant reuocationem, & reuocationem Rescriptorum; Vide verb. *Priscriptum art. 3.*

R E S E R V A T I O C A S U M.

Reservatio Casuum, & Casus reservatus quid sit, & per ipsum an non reservatio quae persona afficiatur; Vide verb. *Reservatio casuum num. 1. & 2.*

Regulares in Dioc. Episcopi approbantis possunt absolvere poenitentes alterius Diocesis a Casibus in ipsa reservatis; & quid etiam possunt alii Confessarii, *ibid. num. 4. & 5.*

Datur in Ecclesia Dei potestas reservandi casus; quae peccata reservari debeant, & quibus competet, vel non, talis potestas, *ibid. num. 6. ad 12.*

Papa quae peccata ordinaria sibi reservet, & qualem sint casus Papa reservet, *ib. num. 13. 14. & 15. & verb. Absolutio art. 1. verb. Excommunicationis art. 3. & 4.*

Qualem sint casus Episcopi reservati, *ibid. num. 16.*

Qualem sint casus, qui reservari possunt a Praelatis Regularibus, *ibid. num. 17. ad 23.*

Regulares non exempti subiacent casibus ab Episcopo reservatis, *ibid. num. 24.*

Episcopi quae absolutiones non debeant sibi reservare, *ibid. num. 25. & 26.*

Quid de Penitentiariis Cathedralium circa casus reservatos, *ibid. num. 27. 28. & 29.*

A casibus reservatis, siue Summo Pontifici, siue Episcopo, siue Praelatis Regularibus, qualem, & a quibus possint absolvere, vel non; Vide verb. *Absolutio per tot.*

Quando, & quomodo urgente necessitate celebrandi, seu communicandi possit poenitens absolvi ab inferiori Confessario a peccatis reservatis, etiam Consensum adactum habentibus; & quid de poenitente habente unum in peccatum reservatum sine ulla alio, vel obliuisciente allicuius reservati, vel ipsum ignorante; *ib. num. 31. ad 39.*

Quid mouetur, *ibid. in not. add. num. 40.*

Quid a Confessario inferiori dubitanti dubio Iuris, siue facti, siue dubio positivo, siue negativo, an peccatum sit reservatum, & de poenitentia post confessionem talis peccati dubii cognoscere fuisse reuera reservatum, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

An, & quando possit absolvi, qui post obtentum secularitatem, an absoluator, item committit alia reservata, *ibid. num. 43.*

Poeni osum rationis habentis ante annos pubertatis, incurrit casum reservatos, *ibid. num. 44.*

Alia ad rem. Vide verb. *Absolutio, Apprehensio, Confessio, Justitia, Mors, Absolutio, Absolutio, Praelatus Regularis, Regularis, & in not. add. verb. Confessio art. 1. Monasterium, Lectura, ne laicioribus Auditoris opinioibus in hoc articulo expostis se dedat, ibid. in not. sub tit.*

RESIDENTIA, RESIDERE.

Residere in Ecclesia, vel Præbenda quid sit, & importet, & ad residendum quid sufficiat, & requiratur. Vide verb.

Residentia num. 1. & 2. & 3.

Residentia est duplex, una vera, & altera ficta, & quæ utraque sit, *ibid.* num. 4.

Quæ Beneficium requirant Residentiam de jure, & quæ de consuetudine, *ibid.* num. 5. & 6.

Quod ea, quæ concernunt Canonicos residentiam. Vide verb. *Canonici* art. 5. per tot.

Quod ea, quæ concernunt residentiam Episcoporum. Vide verb. *Episcopi* art. 3. num. 1. & 2.

Quod ea, quæ concernunt residentiam Parochorum. Vide verb. *Parochi* art. 2. num. 1. & 2.

Quid circa residentiam Clericorum simplex solum Beneficium habentium, *ibid.* num. 3.

Episcopi residere debent in suis Diocesium; a quibus non licet ipsi quotannis absesse sine iusta causa, *ibid.* num. 4.

Alia vid. *ibid.* in add. *Articuli* num. 1. & 2.

Quid residentia pœnalis, quid causativa, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Ex quibus dignosci possit, utrum Beneficium Impositum sit Residentia pœnalis, an Residentia causativa, *ibid.* in nov. add. num. 3. & 4.

Imperatio Beneficii, quod sit obnoxium oneri Residentia causativa, valida est, vel si nihil dictum sit de Residentia, vel si negatum sit habere ipsum Residentiam onus, *ibid.* in nov. add. num. 5.

Differentia iudiciorum, quæ intercedit Residentiam pœnalis a jure Impositam inter, & Residentiam scriptam ab homine, *ibid.* in nov. add. num. 6.

Alia vid. hoc tom. 8. in *Appendic. Decret.* in *Castalen. Rescriptis*, Synodina *Servitii Ecclesie*, Suedana *Servitii*, Cathi Maria *Servitii Chori*, Engubina *Servitii Chori*, Tolentina *Servitii Chori*, & *Missa Conventuali*, Calaguritana, & Calcasten. *Residentia*, Civitatem *Indultis*.

De RESIDUI Gelminis pœna, quæ sit, & quid sit etiam de RESIDUI; Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 162.

RESIGNATIO, seu Renunciatio Beneficiorum, & Permutatio eorum.

Resignatio Beneficii quid sit; Vide verb. *Resignatio Beneficiorum* num. 1.

Resignatio, Renunciatio, & Cessio inter se confunduntur, *ibid.* num. 2.

Resignatio Beneficii alia est tacita, & alia expressa, & quæ utraque sit, *ibid.* num. 3. & 4.

Resignatio expressa, alia est pura, & alia conditionalis, & quæ utraque sit, *ibid.* num. 5. & 6.

Resignatio conditionalis fieri solet quinque modis, quos assignantur, *ibid.* num. 10.

Quilibet Clericus cuiuscumque dignitatis potest ex iusta causa resignare Beneficium, *ibid.* num. 11. & 12.

Assignantur tamen multi, qui non possunt Beneficium resignare, *ibid.* num. 14. ad 21.

Quid circa Resignationem Beneficiorum Jurispatronatus, & electorum, *ibid.* num. 18. & 19.

Resignari non possunt, si se pendente, Beneficia litigiosa, non Beneficia unita, *ibid.* num. 25. & 26.

Quid de præxi Curie Romanæ circa Resignationem Parochialium ad favorem tertii, *ibid.* num. 27. & 28.

Assignatur iuste, & legitime causa, ob quam potest fieri Beneficiorum Resignatio, etiam ab Episcopis, *ibid.* num. 29. & 30.

Assignantur causæ, ob quas possunt Episcopi Resignationes admittere, *ibid.* num. 31. & 32.

Facta Resignatione pura, & a legitimo Superiori admissa, non est amplius locus penitentia; bene vero ante ejus admissionem, *ibid.* num. 33. & 34.

Qui Beneficium resignavit, potest redire ad idem Beneficium ex novo titulo, *ibid.* num. 35.

Resignatio Beneficiorum in quorum manibus fieri possit, vel non, & quomodo, *ibid.* num. 36. ad 41.

Episcopus quibus possit, vel non, conferre Beneficia in suis manibus resignata, *ibid.* num. 42. & 43.

Firres. Biblioth. Tom. VIII.

Resignatio reciproca triangularis, seu quadrangularis a solo Papa potest admitti, *ibid.* num. 45.

Resignatio conditionalis cum reservatione certæ pensionis a solo Papa admitti potest; & quando, ac ex quibus causis possit Episcopus pensionem imponere, *ibid.* num. 46. & 47.

Resignatio Beneficii cum reservatione regressive, vel accusas; item Beneficii reservatio iacta cum aliquo pacto, conventionione, aut confidentia, a solo Papa admitti potest, *ibid.* num. 48. ad 52.

Resignatio Beneficii, ut sit licita, & valida, debeat esse spontanea, & libera, ac pura ab omni passionis, *ibid.* num. 54. & 55.

Resignatio pura, & absoluta admitti potest ab Episcopo sub iusta causa, quæ assignantur, *ibid.* num. 56.

Permutatio Beneficiorum quid sit, cum quibus causis fieri, & a quibus admitti possit, vel non, & quomodo, *ibid.* num. 57. ad 74.

Quid circa Resignationem Beneficiorum Jurispatronatus, *ibid.* num. 58. ad 59.

Permutatio Beneficii debet fieri cum altero vero Beneficio, nec potest fieri eorum Episcopo cum pensione, *ibid.* num. 60.

Ad validitatem Resignationis, & Permutationis Beneficiorum requiritur eorum publicatio iacta juxta formam laudatam a Gregorio XIII., cujus Constitutio ad id edita adducitur, & assignatur Beneficia, quæ publicari debent, vel non; qui teneantur, ubi, quomodo, & quando, ac sub quibus pœnis, *ibid.* num. 61. ad 104.

Imperans Beneficium vacatum ob neglectam publicationem ad quid teneatur? & quid si plures tale Beneficium imperaverint, *ibid.* num. 105.

Imperans tale Beneficium tenetur concludenter probare neglectam fuisse publicationem; Impedientem autem legitimam non dicitur negligere, *ibid.* num. 106. & 107.

Publicatio facta quomodo probetur, & quid ad id sufficiat? & an illata Constitutio Gregoriana sit ubique ubi recepta, *ibid.* num. 108. ad 111.

Quod Resignationes Beneficiorum attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV., in qua varia statuuntur, quæ assignantur, *ibid.* num. 112.

Magna intercedit differentia Concilium Trident. inter, & Bullam Piam quod Resignationem Beneficii ad cuius titulum fuit quis ordinatus iactam coram Ordinario, sine hac mentione, *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Bulla Pia, prohibens ne Episcopi conferant Beneficia coram ipsa refugata consanguineis, affinis, & familiaribus, locum sibi non vindicat quod Beneficia, quæ resignantur ex causa permutationis, *ibid.* in nov. add. num. 3.

Quod Beneficia Jurispatronatus multum interat, utrum Resignatio facta sit nullatenus requiritur consensu Patronorum, an requiritur & non obtento consensu hoc, *ibid.* in nov. add. num. 4. & 5.

Alia vid. *ibid.* in add. *Articuli* num. 113. ad 126. & tom. 8. in *Appendic. Decret.* in *Lencinens.*

RESOLUTIONES SACRARUM CONGREGATIONUM.

Quod Resolutiones Sacrar. Congr. Vide in princ. hujus Volum. per totum, & verb. *Declarationes*, & *Decreta Sacr. Congregat.*

RESISTITIO IN INTEGRUM.

Resistitio in integrum generatim, & Resistitio in specie quid sit; Vide verb. *Resistitio in integrum* num. 1. & 2.

Ut resistitio in integrum concedatur, plura requiruntur, quæ assignantur, *ibid.* num. 3. ad 6.

Beneficium Resistitionis in integrum conceditur pluribus, qui assignantur, *ibid.* num. 7. ad 17.

Resistitio in integrum eorum quod iudice sit petenda? & intra quod tempus, & quando tempus prescriptum currens incipiat, *ibid.* num. 18. ad 23.

Tempus concessum pro petenda resistitione non currit iuste impedito, *ibid.* num. 24.

Ecclesia, aliæque Loca pia sunt resistenda in integrum etiam post lapsum tempus statutum an varias iustas causas, quæ assignantur, *ibid.* num. 25. & 26.

Petita resistitio in integrum, an, & quando suspendatur executio sententia, *ibid.* num. 27. & 28.

Resistitio in integrum quando, a quo, & ob quas causas concedenda sit Regularibus, vel Monialibus reclamantibus

G e a

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

etiam

ariam post lapsum quinquennium contra aulitatem Professum? & ut restitutio locum habet quid necesse sit probare, *ibid. num. 21. ad 40.*

Restitutio obnoxia a Sacra Congreg., reliqui aequi ubi sint faciendi, *ibid. num. 41.*

Quamvis Pretor ut corrigeret ius Civile inducit Restitutioem in integrum, fuit tamen Restitutioe in integrum quae exemplo juris Praetoris proposuit ius Civile, & illarum exempla adducuntur, *ib. in num. add. num. 1. ad 4.*

Interest vero, num Restitutio detur jure praetorio, an ex jure Civili; & quare, *ibid. in num. add. num. 5. & seqq.*

RESTITUTIO

Quod est, quae concernat restitutionis naturam, radices, necessitatem, & obligatos ad ipsam.

Restitutio unde dicta? quid sit? & unde oriatur ejus obligatio; Vide verb. *Restitutio art. 1. num. 1. ad 5.*

Quot, & quae sint radices restitutionis, *ib. num. 6. & 7.*

Restitutio quomodo sit necessaria ad salutem, *ibid. num. 8. & 10.*

Ad restitutionem tenentur non solum qui per se, & physice, sed etiam qui moraliter influunt in damnum alterius; & causa moraliter in alterius damnum cooperantes, vel influentes ovem enumerantur in deobus vericulis comprehensio, & eorum qualibet singillatim perstringitur, *ibid. num. 11. ad 58.*

Animadversio in Auditoria scientiam, *ibid. in num. ad num. 24. & 40.*

Explicatur Auditor, *ibid. in num. ad num. 32.*

Obligati ad damnum impediendum five ex iustitia, five ex charitate, & non impediuntur, an, quando, & quales ex ipsis tenentur ad restitutionem? & istorum plurimi assignantur, *ibid. num. 59. ad 71.*

Vide etiam notae ad num. 72. 73. 74. sub lit. a. b. c. & d. Pore domus alicui patrem rei furtiva, vel de suo, ad hoc et tacet; an tenetur ille talia ad restitutionem, *ibid. num. 72. & 73.*

Confessarius five ex ignorantia, five ex metuita, aut bona fide poenitentem deobligans a restitutione, quando tenetur, vel ipsum obligans, quando non tenetur, an tenetur ad damni compensationem, *ibid. num. 74. ad 77.*

Testis in iudicio testimonium dicens eum damno innocente, vel veritatem dissimulans, aut cetius non tenetur ad damni compensationem, *ibid. num. 78. & 79.*

Facili pauperes an tenentur restituere elemosinas acceptas, *ibid. num. 80.*

Adulteri, & Seducatores an, & quomodo tenentur damna ex adultério, vel supro causat compensare, *ibid. num. 81. & 82.*

Parentes exponentes filios suos aliorum expensis alienis; Emptores & Venditores; Possessores bonae, vel male fidei; defraudantes gabellas; Pascentes animalia in pascuis alienis; & Nigrantes in alienis sylvis; Impedientes aliquem a consecutione illiusque boni, an, & quando tenentur ad restitutionem, *ibid. num. 83. ad 89.*

An, & quando iur ob sorta minata, & alia gravia tenentur ad restitutionem, *ibid. num. 90.*

Rea invocata, vel derelicta, quomodo, & quibus castitenda, *ibid. num. 91.*

Canonici, vel Beneficiati an, & quando tenentur ad restitutionem fructuum ob non redemptum, vel non cecitacione Divini Officii, *ibid. num. 92. & 93.*

An, & quomodo facienda sit restitutio pro fama ablata; Vide verb. *Detrahere*.

Alia ad rem, *ibid. num. 95.*

Quod an, quae concernat restitutionem pro homicidio, vel percuisione, seu mutilacione.

Infecta, & voluntaria homicidia, percussor, vel mutilator quae damna compensare tenentur, vel non. Vide verb. *Restitutio art. 2. num. 1. ad 5.*

Provis, membro, vel eleetice an sit de rigore iustitiae commutativa facienda aliquis restitutio, & quid ad eam sentiant Doctores exponitur, *ibid. num. 6. ad 15.*

Occidens inquam investorem, vel provocatum, seu violentarie consentientem in pugnam an tenetur ad damni inde secuti compensationem, *ibid. num. 16. ad 21.*

Provocatus occidens provocatum, qui metu infamiae debuit compere, an tenetur ad damni compensationem, *ibid. num. 22.*

Committens occultum homicidium, quod postea per eum alteri imputatur, an tenetur ad damna illi inde secuta compensanda, *ibid. num. 23. & 24.*

Auditoria sententia emendatur, *ibid. in num. ad num. 23.*

Quid de illo, qui cadaver occisi ponit ante domum, vel sepelit in bono innocencia, *ibid. num. 25. & 26.*

Intendens occidere feram, & occidens hominem, vel intendens occidere Cajum inimicum, & occidens Titulum an tenetur ad aliquam compensationem, *ibid. num. 27. & 28.*

Ebrius alium occidens an tenetur ad restitutionem, *ibid. num. 29.*

Vulnerans alium vulneri non letali, si occasione talis vulneris alios morbus inde subortus mortem inferat vulnerato, an tenetur vulnerata ad restitutionem, *ibid. num. 30. & 31.*

Occidens hominem, quem certo scit paulo post iusta, vel iniusta morte occidendum, an tenetur ad restitutionem, *ibid. num. 32. & 33.*

Occidens aliquem propter verba contumeliosa an tenetur ad restitutionem, *ibid. num. 34. & 35.*

Si occidens ad viventes separandos occidatur an tenetur ad restitutionem, *ibid. num. 36. & 37.*

Teneri videtur, *ibid. in num. ad num. 37.*

Si quis a Mandatarie requisitus ostendat domum Calii, qui fuit inde ab illic occisus, an tenetur ad restitutionem, *ibid. num. 38.*

Homicida an liberetur ab obligatione restituendi, si a Magistrato capite plebatur, *ibid. num. 39. & 40.*

Damna ex homicidio secuta quibus, & quomodo sint compensanda, *ibid. num. 41. ad 48.*

Quid, eni, & quando sit restituendum.

Quid sit iustitia commutativa restituendum; Vide verb. *Restitutio art. 3. num. 1. ad 3.*

Quid sit restituendum a possessore bonae, vel male fidei, quid a Commodatario, Conducitore, Marcatario, Emptore, & Venditore, Emphyteuta, Lusufructu, & quid in eorum occupatione, silivione, specificatione, accessione, confusione, commixtione, & sanctum perceptione, *ibid. num. 4. ad 11.*

Accepta ab actionem malam, vel peccaminosam an, & quando sit restituenda, *ibid. num. 12. ad 16.*

Promissio, seu conventio de danda certa pecunia summa alicui ob turpem, & peccaminosam actionem perpetrandam an habeat vim obligandi, & assertur quid super hac re sentiant Doctores, *ibid. num. 17. ad 22.*

Formas an licite retinere possit munera ab amasio recepta, *ibid. num. 24. & 25.*

Acceptio pecuniam a Dormone ad quid tenetur, *ibid. num. 26.*

Vide notata, *ibid. ad num. 26.*

Accepta pro actione debita ex iustitia an sint restituenda, & assignantur piores, qui hoc modo iustitiam violant eorum oere restitutionis, *ibid. num. 29. ad 30.*

Quid in specie de iudice circa munera accepta; Vide verb. *Indecus*.

Accepta pro actione debita ex iustitia an sint restituenda, & assignantur piores, qui hoc modo iustitiam violant eorum oere restitutionis, *ibid. num. 32. & 34.*

Restitutio ordinarie facienda est Domino rei ablata; excipiuntur tamen plures casus, qui assignantur, *ibid. num. 35. ad 41.*

Vide etiam, *ibid. ad num. 39. & 41.*

Quid quando non constat de vero Domino, seu legitimo rei possessore, *ibid. num. 42. ad 48.*

Bona naufragata in mari, vel in ejus littore reperta cui sunt restituenda, *ibid. num. 49. & 50.*

Quid da illo, qui ex delicto habet bona incerta, *ibid. num. 51. ad 56.*

Occurrit falsa sententia, *ibid. in num. ad num. 53.*

Pro damnis illatis immediate alicui Communitati, vel Collegio, & huiusmodi quae unum corpus constituunt, cui sit facienda restitutio, *ibid. num. 57.*

Pro damnis illatis immediate personis particularibus in furtis minutis, quomodo sit ipsi facienda restitutio, & quid

quid si particularia sint extranei, vel ignoti, *ibid. num. 12. & 19.*

An, & quibus restituendi sint Theſauri inventi? Vide verb. *Damianum art. 1. num. 17.*

Cupientes animalia in leporibus, vivariis, stagnis &c. vel animalia domestica, seu naturalliter mansueti, vel ferarum venatoribus vulnecata, aut pisces in piscatorio exstibus, quando, & quibus teneantur restituere, *ibid. num. 61. ad 67.*

Apes ex proprio vivariis evolantes, & alterius alveare occupantes an, & quando sint restituendae, *ibid. num. 68. & 69.*

Quid de illo, qui pecuniam ab ipso furatus, vel ab alio fure mala fide acceptam ita cum propria commiscuit, ut discerni amplius nequeat, *ibid. num. 70.*

Quid de illo, qui pecuniam furtivum acceptam bona fide in solutionem alicuius debiti, vel gratiae, aut lueraionis causa, & bona fide pariter cum sua commiscuit, *ibid. num. 71. & 72.*

Emens rem furtivam bona fide ad quid teneatur, & quid possit, vel non, circa eandem, *ib. num. 73. ad 77.*

Emens rem pecuniam furtivam ad quid teneatur, & quid de pecunia furtiva acquisita a venditore talia rei, *ibid. num. 78. & 79.*

Alia ad rem, *ibid. num. 80.*

Quibus faciendi sit restitutio pro rebus in bello captis, & damnis causatis, *ibid. num. 81.*

Bona vacantia cui devolvantur, *ibid. num. 82.*

Restitutio ordinarie faciendi est iurim, ac quia cognoscit se esse rei alienae debitorem, seu iniustum detentorem, *ibid. num. 83.*

Lyſtina dupliciter famitur, scilicet moraliter, & mathematicae, *ibid. num. 84. & 85.*

Restitutio debitorum, five ex delicto formalis iustum acceptationis, vel damificationalis; five ex re accepta a possessore bonae fidei sive ex contractu, an sit faciendi *lyſtina* mathematicae, vel moraliter sumpto, *ibid. num. 86. ad 94.*

Quid de debitor restituente successe per paria, quando potest simul solvenda satum, & an, & quando possit debitor a Confessario absolvi non prius facta restitutione, & quid de debitor, qui restitutionem differt usque ad mortem, *ibid. num. 95. ad 103.*

Ubi, quomodo, & quo ordine faciendi sit restitutio.

Restitutio tam ex delicto, tam ex re accepta, ubi, & anjus expensis fieri debeat? & ad quid teneatur possessor bonae fidei postquam intellexit rem esse alienam. Vide verb. *Restitutio art. 4. num. 1. ad 12.*

Debitor five, ex contractu simpliciter, five oneroso, five gratuito, in quo loco, & quomodo fiat solvenda, vel restituenda, & quid si pro restitutione faciendi sit res alio transportanda, *ibid. num. 13. ad 17.*

Restitutio faciendi est tali modo, quo res sufficienter perveniat ad manus Domini, vel Creditoris, *ibid. num. 18.*

Restitutio ex delicto five publico, five occulto quomodo sit faciendi, *ibid. num. 19. & 20.*

Debitor quicumque an, & quando liberetur ab onere restitutionis, debitum transmittendo per tertiam personam, & in casu, quo res transmissa non perveniat ad manus Domini, vel pretat, an teneatur iterum restituere, *ibid. num. 21. ad 28.*

Quae debita praferenda sint in ordinata restitutionis, *ibid. num. 29. & 30. & 31.*

Venditor rei an, & quando sit praferendus aliis creditoribus, *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Debitor ex delicto an sit aequaliter solvenda cum debitis ex contractu iusto, *ibid. num. 35. 36. & 37.*

Debitor hypothecatus quibus sit praferendus, *ib. num. 38.*

Inter Creditores hypothecarios, ordinarie loquendo, illi sunt praferendi, qui sunt priores; excipiuntur tamen aliqui casus, in quibus ex privilegio hypothecae quidam posteriores praferantur prioribus non privilegatis; & dicti casus assignantur, *ibid. num. 39. ad 40.*

Inter Creditores hypothecarios, & Chirographarios qualis praferentiae ordo fit servendus in ipsis faciendi restitutione, *ibid. num. 41. ad 49.*

Inter debita mere personalia, paria, & ejusdem generis quae prius sunt solvenda, vel non, *ibid. num. 46. ad 49.*

Inter Creditores mere personales quis sit praferendus, & an possit Debitor, sciam se non habere unde possit solvere omnibus, praefere aliis Creditoribus aliquem suum amicum, seu familiarem non potentem, *ibid. num. 50. 51. & 52.*

Creditor pauper an possit Intuitu paupertatis praferri Creditori diviti, *ibid. num. 53.*

Quoad ea, quae concernunt causas excusantes, vel non excusantes, a restitutione, ut, vel differri, vel omnino omitti possit.

Causae excusantes pro restitutione differenda quot, & quae sint, & quando propter ipsas possit Debitor licite restitutionem differri, vel non; Vide verb. *Restitutio art. 1. num. 2. ad 25.*

Assignantur, & explicantur causae omnes excusantes a restitutione sciendi, & exponitur quando pro ipsis restitutio a debitor licite omitti possit, vel non, *ib. a. 26. ad 43.*

Modo datur, *ibid. in not. ad num. 39.*

Debitor solvens Creditori soli Creditoris, an & in quo foro liberetur ab onere deinde restituendi, *ibid. num. 44. ad 45.*

Debitor qui bona cessit an liberetur ab onere restitutionis? & ad quid teneatur, si develet ad pinguiorem fortunam? Et quid de bona acquisita ante excusationem ipse, vel ipsius heredes disponere possint, *ibid. num. 46. ad 57.*

Occurrit quibusdam huius opinionibus, *ibid. in not. ad num. 53. 55. & 56. sub lit. a. b. & c.*

Quid de debitor, vel Fideiussori illius, qui bona cessit, *ibid. num. 58. & 59.*

Ingressus, & Professio Religiosis an liberet Debitorem ab obligatione restituendi, seu solvendi debita ante contractus? Et assertur quid ad rem sentiant Creditores; & inculcatur ad quid teneatur Monasterium, vel Religiosus debitor post emissam Professionem, *ib. num. 60. ad 74.*

Excommunicatio Creditoris, vel Debitoris non excusat a restitutione sciendi, *ib. num. 71.*

An si Debitor morte plebsatur excusetur ejus heredes a restitutione damni causati per delictum, ob quod iust ultimum supplicio positus; Vide *supra art. 1. num. 39. & 40.*

De singulis superioribus quinque de *Restitutio* Articulis plures capitul Auctor, *ibid. in not. ad.*

Indicatur Auctores, qui de *Restitutione*, quod pertinet ad forum fieri, doctae scripserunt, *ib. in not. ad. a. 1. & 2.*

RESTRICTIO MENTALIS.

Restrictio mentalis duplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Restrictio mentalis num. 1.*

Vide monitum in not. *novi. ibid.*

Ambibologia, seu equivocatio quid sit, *ib. num. 2.*

Restrictio mentalis, & ambibologia quomodo, & in quibus casibus excusant a mendacio, vel perjurio, & aliqui ex dictis casibus assignantur, *ib. num. 3. ad 10.*

Sed vide *ibid. in not. ad. sub lit. a.*

Quomodo excusentur mercatores dicentes, vel juratores non posse pro tali pretio mercem vendere, vel sibi plura constare, sicut in eigne hoc verum non sit; *ib. num. 11.*

Reus an, & quando teneatur, vel non, sateri veritatem Iudici ipsum interroganti cum iuramento, *ib. num. 12. ad 14.*

RETRACTUS gentilitius quid sit; Vide verb. *Emptio art. 4. num. 16. ad 49.*

REVELATIONIS secretorum poena quae sint; Vide verb. *Furtum art. 1. num. 188.*

REVELANTIUM Confessionem Sacramentalem poena quae sint; Vide verb. *Poenae art. 1. num. 193. & verb. Signum Sacramentalis Confessionis num. 15.*

R E U S.

Reus nuda dicatur; Vide verb. *Reus num. 1.*

Alia de ipso, *ibid. num. 2. ad 11.*

Reprehenditur Auctor, *num. 12. ib. in not. ad. sub lit. b.*

Reus an, quando, & quibus mendacia licite fugere possit & credere, & an quis possit iurata ipsum iurare ad carcerem frangendum, *ib. num. 12. ad 11.*

Reprehenditur Auctor, *num. 17. ibid. in not. ad. sub lit. b.*

Reus

Reus ad quid teneatur, vel non, coram Iudice interrogante, vel in tormentis positus, *ib. num. 22. ad 35.*
 Sed vide ad *num. 22.* Auctoritas, *ibid. in nov. art. sub lit. b.*
 Vide etiam *art. noviss. ad num. 26. & 30. sub lit. d. & d.*
 Quid circa Viaticum tribuendum Reo ultimo supplicio puniendo, *ib. n. 36. ad 39.*
 Alia ad rem, *ibid. num. 40. ad 43.*
 De favore vel in jure, *ibid. in nov. add. num. 44.*
 Reus quoad coniugium; Vide verb. *Immunitas art. 3. per tot.*

RITUS.

Super Ritibus Ecclesie, eorumque observantia nemini licet dispensationem concedere, inconsulta S. Sede; Vide verb. *Ritus in add. Auth. num. 1.*
 Quid Christiani homines circa Ritus Ecclesie facere debeant, late expositor, *ibid. in add. Auth. num. 2. ad 19.*
 De ritibus Malabaricis & Sinitibus, cum aliquot Historis controversarum, *ibid. in add. Auth. num. 30. ad 36.*
 De Sacrorum Rituum Congregatione, & illius Constitutionibus late, *ibid. in add. Auth. num. 37. & seqq.*

RIXA quid sit; Vide verb. *Etiam num. 3. & verb. Virtus num. 26.*

ROGATIONES.

Rogationes a quo primo inventa, & instituta, & a quo fuerit in ipsa igdium jejunium; Vide verb. *Rogationes num. 1. ad 5.*
 Anomadversio in Textum, *ibid. in not. nov. ad num. 3. sub lit. A.*
 Quid de Litaniis recitandis in triduo Rogationum, *ibid. num. 6. & 9.*
 Corrigitur Auctor, *num. 7. ibid. in nov. art. sub litter. B.*
 Triduum Rogationes cur ab Ecclesia universalis precipiantur quotannis celebrari, *ibid. num. 9.*
 Alia ad rem, *ib. num. 9.*

ROMANUS PONTIFEX.

Romanus Pontifex Petro in Ecclesie regimine successit; Vide verb. *Romanus Pontifex in nov. art. 4. ad 4.*
 Quoniam potestas collata sit D. Petro transmittenda in successores Romanos Pontifices, *ibid. in nov. art. 5. 5.*
 Confutatur Calvinianorum, & Lutherianorum error circa Rom. Pontificem, *ib. in nov. art. 5. 8.*
 Item Edmoudus Richerus confutatur, *ib. in nov. art. 5. 9.*
 Expenduntur opinioniones Gallorum Theologorum, & quidem Catholicorum, circa Romanum Pontificem, *ibid. in nov. art. 20. & seqq.*

RUBRICÆ.

Rubricæ unde dictæ, & quid sint; Vide verb. *Rubrica num. 1. & 2.*
 Rubricæ alim sunt præceptivæ, & alim directivæ, & explicativæ, *ib. num. 3.*
 Rubricæ præceptivæ quando, & quæ obligent sub mortali, *ib. num. 4. & 5.*
 Transgressio Rubricarum præceptivarum ex suo genere mortalis, potest esse venialis ex duplici capite, & assignatur, *ib. num. 6.*
 Transgressio Rubricarum præceptivarum ex suo genere levis, seu venialis potest transire in mortalem quatuor principibus modis, quæ assignantur, *ib. num. 7. ad 11.*
 Transgressio Rubricarum merè directivarum, & quales sit peccatum, *ibid. n. 12. & 13.*
 Aliquid omittere sive essentialiter, sive accidentaliter in Rubricis Missæ concentuentibus, quando, & quale sit peccatum, *ib. num. 14. ad 24.*
 Explicatur Auctor, *ibid. in not. sub lit. n.*
 Addere aliquid in Missa sive in notabili quantitate, sive non, & quales sit peccatum, *ib. num. 25. ad 34.*
 Mutare ritum Missæ in Rubricis designatum, quale sit peccatum, & quid in casu possint, vel non, locorum Ordinarii, *ibid. num. 35. & 36.*
 Mutare propria auctoritate, voluntate præscripta preces in alios, vel mutare imperfecte aliquos adiones; aut vertera partes ejusdem, vel diversæ rationis, quale sit peccatum, *ibid. num. 37. 38. & 39.*

Alia ad rem, *ibid. num. 40.*

RUMOR quid sit; Vide verb. *Fama num. 12.*
 RUMOR an sufficiat ad impediendum Matrimonium. Vide *ib. num. 33.*

S

SABBATUM.

Sabbatum, ejusque nomen quid indicet? ac significet? Et quid de eo in Veteri, ac novo Testamento; Vide verb. *Sabbatum num. 1. ad 4.*
 Dies Domini quando celebrari inciperet pro die Sabbati, & quibus de causis, *ib. num. 5. ad 8.*
 Sabbato olim, & tercia, & jejunabatur; & quare, *ib. n. 10.*
 Sabbato magoo, seu sancto consecrari potest Episcopus, *ib. num. 11.*
 Sabbato Sancto non possunt pulsari Campanæ in aliqua Ecclesia, ante passionem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice; & quid si secus, *ibid. num. 12. ad 19.*
 Prohibitum est Christianis Sabbato præsertim infervere Hebraeis, accendendo eis ignem, & similia, *ib. num. 18.*
 Sabbato Sancto nullimode dici potest Missa privata, *ibid. num. 19. & verb. Resolutolet Sacror. Congr.*
 Sabbathi diebus abstinentia a Carnibus non scemus ubique fuit de precepto, *ib. in add. Auth. num. 20. ad 29.*

SACERDOTIUM. SACERDOS.

Sacerdotium fuit in omni Lege. Vide verb. *Sacerdotium n. 1.*
 Sacerdos qui fuerit tempore Legis Naturæ, Legis Scriptæ, & Legis Gratiæ, *ibid. num. 2. ad 4.*
 Sacerdotium Legis veteris commutatum est in novum, *ib. n. 5.*
 Sacerdotium novæ Legis Christo est institutum; & est visibile, & externum signum; & qualem dicat potestatem, *ib. num. 6. 7. & 8.*
 Sacerdotalis Ordo a quo inciperet; & Sacerdos unde dicitur, *ibid. num. 9. & 10.*
 Sacerdos non potest iterum fieri laicus, *ibid. num. 11.*
 Sacerdos malus non perdit Ordinem; & neque ac bonus valide conficit Corpus Christi, dignior aeternæ felicitatis Deo exanditur, *ib. num. 12. ad 18.*
 Sacerdos in mortali existens debet confiteri autemque celebrare; & quid & deinde Confessarius, *ibid. num. 19.*
 Sacerdos pollutionem patiens in nocte, an possit mane celebrare, *ibid. num. 20.*
 Sacerdos quando, & quomodo Stolem desere debet, *ibid. num. 21.*
 Sacerdos quando possit ex se ipso communicare? & sub qua specie, *ibid. num. 22. 23. & 24.*
 Alis plures de Sacerdotibus, *ibid. num. 25. usque ad 38.*
 In Auth. add. num. 39. & seqq.
 Sacerdos Extra, & maxime peregrini non sunt admittendi ad Missas celebrandas, & Sacramenta administranda sine Litteris Commendatitiis suorum Ordinariarum, *ibid. in nov. add. num. 1. & seqq.*
 Limita si Sacerdos aliquis exterius per longum tempus in loco aliquo celebraverit, ejusque mores jam sint noti, *ib. in nov. add. num. 4.*
 An Episcopus prohibere valeat, ne Sacerdotes Regulares peregrini celebrent in Ecclesiis Regularium, *ibid. in nov. add. num. 5.*
 Sacerdotes prohiberi possunt ab Ordinario, ne minore uno julio elemosynam pro Missæ accipiant. Vide verb. *Elemosyna num. 45.*

SACRAMENTALIA. Vide verb. *Peccatum num. 47. ad 55.*

SACRAMENTUM.

Quand ex, quæ concernunt Sacramentorum naturam, institutionem, numerum, materiam, formam, Ministerium, & intentionem.

Sacramenti tres acceptilinet assignantur; ejusque definitio redditur. Vide verb. *Sacramentum art. 1. num. 1. 2.*
 Sacramenta novæ Legis quot sint? & a quo instituta? & in quo differ-

differt ab illis antiqua Legi, *ibid.* num. 7. ad 6.
Sacramenta nova Legi quadam dicuntur *Mysterium*, & alia *Vinum*; quidam *Iterabilia*, & non *Charakteristica*; quidam *Iterabilia*, & *Charakteristica*; quidam *Permanencia*, & quidam *Transiuntia*; quidam *amobis necessaria*; & quidam *non amobis necessaria*; & singula explicantur, *ibid.* num. 7. ad 14.

Sacramenta non sunt paria; neque sunt sola signa, seu nota Christianitatis; neque instituta propter solum Fidem nostram, *ibid.* num. 15. ad 17.

Sacramenta tribus periculis, & tria requiruntur ad convalidandum effectum; & assignantur, *ibid.* num. 18. & 19.

Materia, et forma in quolibet Sacramento, qua et quomodo sit, et assignatur, et explicatur, *ibid.* num. 20. ad 24.

Quantum sit materia remota, et proxima cujuslibet specialis Sacramenti; Vide verb. *Baptismus*, *Confirmatio*, &c. Ad valorem Sacramentorum quia simulatur requiritur inter eorum materiam, & formam, *ibid.* num. 25. & 26.

Materia, & forma Sacramentorum a quo, & quomodo instituta, *ibid.* num. 27. & 28.

Materia, & forma mutatio quando irritat Sacramentum, *ibid.* num. 29. & 30.

Quandocumque Sacramenta per materiam & formam explicari capiamus a Theologis, & quomodo aucta Theologi explicabant, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Quod materiam, & formam propriam cujuslibet Sacramenti, eorumque mutationem substantialem, vel accidentalem. Vide in suis propriis locis, & signantur sub Verb. *Baptismus*.

Sacramenta a melius Ministeria ministrata an sint bona, & valida: & quibus necesse, *ibid.* num. 31. 32. & 34.

Sacramenta a quibus ministrantur, ac fieri possunt, *ibid.* num. 35. & 36.

Aliis quod Ministerium, & Intentionem. Vide verb. *Minister Sacramentorum*, & verb. *Intentio* num. 14.

Quoad ea, quae concernunt Sacramentorum effectus.

Effectus Sacramentorum nova Legi duplex assignatur, & explicatur, Vide verb. *Sacramentum* art. 1. num. 1. ad 5.

Quoad ea, quae concernunt Gratiam generatam, & Gratiam Sanctificantem. Vide verb. *Gratia*, ut est Dignum Dei. Sacramenta nova Legi qualem, & quomodo continent Gratiam, *ibid.* num. 7. & 9.

Sacramenta *Martyrium*, & *Vinum* quare ita dicantur; & an conferant primam, vel secundam gratiam; & illa qua sit; & quare sic dicatur, *ibid.* num. 10. ad 17. & art. 1. n. 8. & verb. *Gratia* num. 5.

Sacramenta an omnia conferant semper aequalem gratiam, vel non, *ibid.* num. 18. ad 22.

Ad fructuose recipiende Sacramenta five *Vinum*, five *Martyrium*, quid requiratur in adultis, *ibid.* num. 24. 25. & 26.

An, & quomodo Sacramenta reviviscant, recedente, seu sublati sensione, *ibid.* num. 27. ad 31.

Sacramenta non causant gratiam physice, sed moraliter, *ibid.* num. 32.

Character Sacramentalis impletur tantum in Baptismo, Confirmatione, & Ordine, & quare, *ibid.* num. 33. & 34. & in nov. add. num. 1. & seqq.

Character quid sit? in quo subsistat? & an indelebilis, *ibid.* num. 35. ad 47. & in nov. add. num. 2. ad 8.

De vestra iteratione trium Sacramentorum, quomodo Character distinguuntur, *ibid.* in nov. add. num. 9. & seqq.

Cetera Vide *ibid.* in add. *Auctor.* num. 4. & seqq. ubi praefectum de delegatione Sacramentorum agitur.

SACRA SCRIPTURA. Vide verb. *Scriptura Sacra*.

SACRIFICIUM.

Sacrificium in genere duplex assignatur, & explicatur. Vide verb. *Sacrificium* num. 1. & 2.

Sacrificium stricto sumptum definitur, & per singulas particulat explicatur, *ibid.* num. 4. ad 10.

Sacrificium ratione materii dividitur in *Victimam*, seu *Hostiam*, *Immolationem*, & *Libamen*; & singula declarantur, *ibid.* num. 11.

Ratione formae dividitur in *Hostiam pacificam*, & *Hostiam pro peccatis*, quae omnia declarantur, *ibid.* num. 12.

Ratione finis dividitur in *Lamentum*, *Eucharisticum*, *Imperativum*, & *Satisfactorium*, & omnia declarantur, *ibid.* num. 13.

Omnia ad Sacrificia conduntur in Sacrificium Missae, quod ratione modi offerendi est duplex, scilicet *Cruentum*, & *Incruentum*; & utrumque explicatur, *ibid.* n. 14. & 15. Sacrificium Missae peces diversos facit, & quicquid varie dividitur, & assignatur, *ibid.* num. 16. & 17. & verb. *Missae* art. 1. Sacrificium unde dicitur, *ibid.* num. 18.

Missae unde dicitur, *ibid.* num. 19.

Missae Sacrificium quando, & a quo institutum, & quid in ipso continetur, & alia ejus celebrationem concernentia, *ibid.* num. 20. ad 30.

Missae Sacrificium quando, & a quibus fieri coepit, *ibid.* num. 31.

Missae olim dividebatur in duas partes, & assignantur, *ibid.* num. 32.

Missae quid vere sit, *ibid.* num. 33.

In Sacrificio Missae quid sit Offerens principalia, & minus principalia? & quid principale, & minus principale Oblatum, *ibid.* num. 34. ad 38.

Assignantur actiones, & partes Sacrificii Missae; & quid pertineat, vel non, ad ejus effectum, *ibid.* num. 39. ad 49.

Consecratio utriusque speciei est de necessitate precepti Divini, & an liceat sub una tantum specie consecrare? & an Papa possit quoad hoc dispensare, *ibid.* num. 50. ad 55.

Reprehenditur Auctor num. 55. Vide *ibid.* in nov. add. lit. e.

Sacrificium Missae quomodo differat a Sacrificio Crucis, & a Sacrificio ultimae Communionis, & a Sacramento Eucharistiae, *ibid.* num. 56. ad 59.

Sacramenta, & Sacrificia quomodo differant, *ibid.* n. 60.

Aliis ad rem. Vide verb. *Missae*, verb. *Eucharistia*.

SACRILEGIUM.

Sacrilegium unde dicitur, & quid sit; Vide verb. *Sacrilegium* num. 1. & 2.

Sacrilegium aliud est Personale, aliud Reale, & aliud Locale, & quid sit singula? Et quando committatur, *ibid.* n. 3. ad 7.

Sacrilegium quale sit peccatum, *ibid.* num. 8.

Aliis ad rem. Vide *ibid.* in nov. add. & verb. *Ecclisia* art. 4. verb. *Luxuria* num. 19. verb. *Poenitentia* art. 1. num. 196.

SACRISTA. SACRISTIA.

Sacrificii Officium quid sit; Vide verb. *Sacrificia* num. 1. & in nov. add. num. 1. ad 4.

Sacrilia teneris ad culpam levissimam, *ibid.* in nov. add. num. 5. ad 8.

Sacrilia Capella Palatii Apostolici quae esse debeat, *ibid.* n. 9.

Sacrilia Conclavia quibus gaudeat privilegia, *ibid.* num. 10.

Alia plura Sacrilia, & Sacrilia concernentia, *ibid.* num. 4. ad 19.

SANCTITAS. SANCTI.

Sanctitas in quo consistat. Vide verb. *Sanctitas* in add. *Auth.* num. 1. & 2.

Sancti Vocabulum primis Ecclesiae temporibus Christianis omnibus ob Religiosum Sanctitatem tributum tunc, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 3.

Sequenti tempore solum titulus Dignitatis Ecclesiasticae, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 4.

Tandem ad probatam vitam Sanctitatem Indicandam privative translatus fuit, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 5.

Sanctorum nomines & elogia in Martyrologium inseri nequeant sine Auctoritate Congress. Sacri Rituum; & indicatur ea, quomodo intulit Benedictus XIV. *ibid.* in add. *Auctor.* n. 6. & seqq.

Sanctorum Patrum unanimis confessio est infallibile testimonium Divinae Revelationis, *ibid.* in add. *Auth.* num. 11.

SANCTORUM, & Beatorum cultus. Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

SAPIENS errorum propositio, quomodo sit; Vide verb. *Propositio* in nov. add. num. 39.

SAPIENS haereticum propositio. Vide *ibid.* num. 40.

SAPIENTIA quid sit; Vide verb. *Theologia* num. 15.

SATISFACTIO, five Poesentia Sacramentalis; Vide verb. *Poesentia Sacramentorum* art. 3.

SCANDALUM.

Scandelum quod importet? & quid sit physice, & moraliter. Vide verb. *Scandalum* num. 1. a. & 2.
 Scandelum dividitur in aditivum, & passivum; & quid sit utrumque. *ibid.* num. 4. & 5.
 Scandalum aditivum est duplex, directum, & indirectum; & utrumque explicatur, *ibid.* num. 7. & 8. & 9.
 Scandalum passivum pariter est duplex, datum, & acceptum; & quid sit utrumque, *ibid.* num. 10. 11. & 12.
 Scandalum passivum acceptum aliud est pusillorum, & aliud pharisaicum, & quid sit utrumque, *ib.* num. 13.
 Scandalum aditivum quale sit peccatum? & qualem malitiam contrahat? *ibid.* num. 14. & 15.
 Scandalum merum passivum quando sit vitandam, vel impedendum, *ibid.* num. 16. & 17.
 Ob vitandum quodcumque aliorum scandalum quod opera sint omittenda, vel non? & an, & quando sit damnum petendum, *ibid.* num. 18. ad 23.
 Scandalum aditivum esse potest sine passivo, & contra, *ib.* num. 24.
 Utile scandalum nasci permittitur, quam veritate rationatur, *ibid.* num. 25.

SCANDALOSA propositio quod sit? Vide verb. *Propositio* damnata num. 35.

SCENICI. Vide verb. *Insuper* num. 11. verb. *Irregularitas* art. 1. num. 12. et seq. *Quoniam*.

SCHISMA. SCHISMATICI.

Schisma genericè, & large sumptum quid significet? Vide verb. *Schisma* num. 1.
 Schisma multipliciter contingere potest, & accepi in bonam, & in malam partem; & simpliciter prolatum in malam partem usurpatur; & sic sumptum definitur, *ibid.* num. 2. & 3.
 Schisma dividitur in purum, & mixtum, & utrumque explicatur, sit an detur nostris hisce diebus Schisma purum, *ibid.* num. 4. ad 8.
 Schismatice vera, & propria quæ sit, vel non, *ib.* num. 9. & 10.
 Schisma in quo differat ab heresi, *ibid.* num. 11. 12. & 13.
 Schismatici subiacent variæ pœniæ, quæ assignantur, *ibid.* num. 14. ad 17.
 Quid si tempore Schismatis sint plures Pontifices, & unus sit certus? Et quid si in casu scissatur quæ sit legitimus Papi, *ibid.* num. 18. ad 25.
 Quid si tempore Schismatis, commercia Civilia sine scandalo tolli nequeant, *ibid.* num. 26.
 Vide cetera in add. *Auctor.* num. 27. ad 34.
 Num Schisma marum sine heresi sit delictum Ecclesiasticum, *ibid.* in not. add. num. 1. & 2.

SCHISMATICA propositio. Vide verb. *Propositio* damnata num. 36.

SCIENTIA Confessibilis, Vide verb. *Confessibilis* art. 1. num. 49.

SCRIPTURA SACRA.

Scriptura Sacra unde dicatur Biblia? & quid sit? Vide verb. *Scriptura Sacra* num. 1. & 2.

Volumen Scriptura Sacra continet variae particularæ Libros, quorum numerus, & antiquitas assignatur; & dissi Libri appellantur Canonici; & quare, *ibid.* num. 3. ad 6.

Libri prestantes ad Testamentum Vetus, & Testamentum Novum dividuntur in quatuor classes, quæ assignantur, *ibid.* num. 7. & 8.

Recollectio ad Librorum vocatur Testamentum Vetus, & Novum, duplici ratione, quæ assignatur; & quare unum appellatur Vetus, & aliud novum, *ibid.* num. 9. & 10.
 Omnes dis, Libri pro Canonice, & Sacra habendi sunt; & quid sit secus, *ibid.* num. 11.

Assignantur verii Libri, qui pro Canonice non habentur ab Ecclesia, *ibid.* num. 12. & 13.

Pluræ ex Libris Sacre perierunt; & assignantur varii ex illis, *ibid.* num. 14.

Assignantur variae additiones, ac versiones Sac. Scripturae; & qui fuerint Auctores, & quæ fides sit ipsæ habenda, *ibid.* num. 15. ad 16.

Textus Auctoris emendatur, *ibid.* in not. nov. ad num. 16. sub lit. a.

Vide etiam not. ad num. 17. sub lit. b.
 Omnes Sac. Scripturae sensus assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 17. ad 27.

Sacra Scriptura interpretatio a quo fieri possit, vel non, *ibid.* num. 28.

Sacra Scriptura an, & a quibus legi possit lingua vulgari, *ibid.* num. 29. & 30.

Sacra Scriptura abutentes in sortilegia, locutionibus &c. vel convercentes in usum prophætiæ, verba jocosa, sententia &c. quæ ponenda puniendi? *ibid.* num. 31. ad 32.

Sacra Scriptura Lector, seu Explicator quibus in locis sit tenendus? & a quo examinandus, *ibid.* num. 33. ad 36.

Sacra Scriptura lectio in Convocatis Regularibus fieri debet binis hebdomada, *ibid.* num. 37.

De Sacra Scriptura Veritate, Integritate, & Infallibilitate, Vide *ibid.* Append. *hinc nota de Sacra Scriptura* art. 5. t. ad 6.

An Sacra Scriptura Auctoribus Spiritus Sanctus inspiraverit tantum res, quas narrat, an etiam vocem singulas, terminos, explicationes, ac Stylum, *ib.* in App. 5. t. ad 9.

Noti Sacri Scripturae libere scripserint, *ibid.* in Append. 5. t. ad 10.

De Catalogo Sacrorum Librorum publicæ Ecclesiæ Auctoritate condito, *ibid.* in Append. 5. t.

De Judiciorum Canonæ, & illius Auctore, *ib.* in App. 5. t. ad 11.

Agitur de Sacra Scriptura versionibus, *ib.* in Append. 5. t. ad 12.

Regula traduntur, quibus investigari, erui, & dignosci possit veritas Sacra Scripturae sensus, *ib.* in App. 5. t. ult.

SCRIPTURÆ SEU INSTRUMENTA.

Scriptura alia sunt publicæ, & alia private, & quæ sint publicæ. Vide verb. *Scriptura* 2. Instrumenta num. 1. & 2.

Scriptura privata reducuntur ad tres species, quæ assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 3. ad 8.

Scriptura privata alia est authentica, & alia non authentica; & quæ sit utraque, *ibid.* num. 9.

Scriptura privata redditur authentica pluribus modis, cui assignantur, *ibid.* num. 10. ad 15.

Quid quando Scriptura privata negetur esse illius, contra quem producit, *ib.* num. 16.

Scriptura privata manu cujusquam fuisse scriptam, vel de auctore mandato fuisse ab alio scriptam, vel subscriptam, per quod probari possit, vel non, *ibid.* num. 17. ad 22.

Scriptura privata concessa regulariter probat plena contra scribentem; accipiuntur tamen aliqui casus, qui assignantur, *ibid.* num. 23. ad 26.

Scriptura privata an, & quando probat in commodum scribentis, *ibid.* num. 27. ad 30.

Libri rationum an, & quando probent in commodum scribentis, & qui si sint libri rationum Delinctorum, vel Testatorum, aut Administratores viventium, *ib.* num. 31. ad 39.

Instrumentum unde dicatur? & proprie sumptum quid sit, *ibid.* num. 40. & 41.

Instrumentum aliud est publicum, & aliud privatum; & utrumque explicatur, *ib.* num. 42. ad 46.

Instrumentum publicum a Notario confectum est duplex, *Protocollum*, & *Transumptum*, & utrumque explicatur, *ib.* num. 47. ad 50.

Instrumentum publicum dividitur in *Originale*, & *Exemplum*; & quid sit utrumque, *ibid.* num. 51.

Instrumentum adhuc dividitur in Authententicum, & non authenticum; & utrumque explicatur, *ib.* num. 52. & 53.

Instrumentum publicum an differat ab authentico, *ib.* num. 54.

Ad Instrumentum publicum manu publici Notarii confectum requiruntur de jure, vel consuetudine plures solemnitates, quæ assignantur, & quid si aliqua ex ipsa deficiat, *ibid.* num. 55. ad 57.

Instrumentum publicum manu Notarii confectum cum dicitur solemnitate qualem fidem faciat? Et an faciat eandem fidem etiam Protocollo, si habeat distas solemnitates, *ibid.* num. 58. & 59.

Quid si ante perfectionem solemnium Instrumenti moriatur Notarius ille, qui ad perfectionem partium facit Protocollo, *ibid.* num. 60. ad 61.

Exemplaria, seu Transumpta Originalium Instrumentorum an, & quando habeant eandem vim probandi, ac habent Originalia ipsa, *ib.* num. 62. ad 65.

Auctor quæ Scriptura potest possit a Reo? & Reus quælibet trahere debeat Auctorem, *ibid.* num. 66. & 67.

Quid si Instrumenta inter se contrariis ab eadem, vel a diversis partibus producantur, *ibid.* 68. & 69.

Quid si Instrumenta hinc inde producta sint aequalia dignitate, *ibid. num. 97.*

Instrumentum in aliqua parte ratum an, & quando probet, *ibid. num. 98.*

Amisso Scripturae non nocet, si probatio negotii fieri possit per testes, vel alio legitimo modo, *ibid. num. 99.*

Quid si Instrumentum sit amissum casu fortuito? vel perierit maleficio factu? Adversarii, *ibid. num. 100. 101.*

Reliquitates Scripturarum, seu Instrumenta quæ premia incurrant? Vide verb. *Falsum, Falsariæ num. 79. ad 73.* Scripturae, & Instrumenta facta a Cancellario Episcopi, obli-
viscentur debent, *ibid. num. 97.*

Alia ad rem; *ibid. num. 98. ad 101. & in non. add. num. 1. & segg.* ubi totam hanc materiam in compendium sapientissimus Aldem completitur.

SCRUPULUS:

Scrupulos unde dictus? & quid sit. Vide verb. *Scrupulus n. 1. & 2.* Scrupulos alii sunt circa presentia, & alii circa præterita; utriusque qui sunt? & quæ sint signa, causa, remedia, & privilegia conscientiam scrupulosam? & quando liceat vel non contra ipsam operari? Vide verb. *Conscientia n. 17. ad 216.*

SCUTUM aureum ex quot partibus constituitur? Vide verb. *Armatura artic. 3. num. 4.*

SCUTUM pro solvenda pensione quomodo intelligendum? Vide verb. *Prose num. 119.*

SECRETARIUS. SECRETUM.

Secretarius ad quid sequatur. Vide verb. *Secretarius num. 1.* Secretarius peccat in pluribus, quæ assignantur, *ibid. num. 2.*

Quomodo mercedem possint exigere Secretarii, seu Cancellarii Curie Episcopalis. Vide verb. *Cancellarius.*

Secretaria, quæ multa scribit, probabilibus non excusatur a jejuniis, *ib. num. 5.*

Secretum (præter illud Confessionis Sacramentalis) potest aliquid dici quinquæ modis, quæ assignantur; & revelata secretum in diuisa quinquæ modis quale sit peccatum, *ibid. num. 6. ad 11.*

Julianus casus revivendi secretum enumerant, *ib. num. 12.* Per revelationem secreti quando, & qualis sit injuria, *ibid. num. 13. ad 16.*

Sapientiores manifestantes personæ, & quibus alienum subditorum defectus corrigendos suscipiant; Vocales omnes revelantes actus Capituli, vel Congregationis; & Religiosi omnes manifestantes Secreta Religiosa quomodo peccant, *ibid. num. 17. c. 1. 19.*

Alii ad rem. Vide verb. *Detrahere, verb. Litteræ.*

SEDES VACANS.

Nomine Sedis vacantis quid intelligatur? Vide verb. *Sedes vacans num. 1. ad 4.*

An Sedes vacet, & Capitulum possit procedere ad electionem Vicarii Capitularis, quando Episcopus est excommunicatus, vel suspensus, sicut capivus, relegatus &c. Vide verb. *Capitulum art. 3. num. 32.*

Sedes quando vacare incipiat, *ibid. num. 6. & dict. verb. Capitulum art. 3. num. 37.*

Sedes quando censetur vacare per translationem Episcopi. Vnde dict. verb. *Capitulum art. 3. num. 31. & verb. Episcopus art. 3. num. 60.*

Sedes simul vacans quamdiu durat vacare, *ibid. num. 8. 9.*

Sede Romana vacante, quid de illa, qui timentis accedat, vel mittat ad Coriam, *ibid. num. 10.*

Sede Romana vacante qualem habet potestatem Collegium Cardinalium, *ibid. num. 11. & 12.*

Sede Romana vacante tempore Concilii Generalis, electio Pontificis a quibus fieri debeat, *ibid. num. 13.*

Sede Romana vacante quid possint Summi Pænitentiarum, Vicarii Pæpæ, ac Episcopi, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Sede Romana vacante a quo fiat conferenda Beneficia Pæpæ reservata, *ibid. num. 17. & 18.*

Sede Episcopali vacante, quomodo Beneficia vacantis sunt Pæpæ reservata. Et quando talis reservatio pæcedat, vel non, *ibid. num. 19. ad 23.*

Quid de Beneficiis quomodolibet Pæpæ reservatis, si vacent Sede Romana, vacante, & quid de ipsi, vel minus *Ferrari. Biblioth. Tom. VIII.*

velide disponatur per Ordinarios, vel Collatores, *ibid. num. 24.*

Sede Episcopali vacante nihil est innovandum; & quid in casu possit, vel non possit Capitulum, *ibid. num. 25. 26. & 27. & verb. Capitulum art. 3. verb. Vicarius Capitularis per tot.*

An Parochia per affectionem incompatibilium Beneficiorum vacante Pontificia Sede vacante, vel antea vacante, sed ex sequuta interitu ejusdem Pontificis Sede vacatione non collata possint ab Ordinariis conferri vigore cap. Si Apostolica, de Præbendis, in 6. *ibid. in non. add. num. 1. & segg.*

SEDES. SCAMNA.

Sedes Episcopi in Choro existens debet esse fixa. Et quomodo ornessa? & quomodo collocanda in Ecclesia exempta, in qua Abbas habet usum Mitre? & quomodo reducendus Chorus Canonicozum. Vide verb. *Sedes, Scamna num. 1. ad 4.*

Alia plura ad rem, *ibid. num. 5. ad 22. & verb. Abbas num. 3. verb. Ecclesia art. num. 5. ad 17.*

Scemæ in Ecclesiæ hand possunt a Laicis retineri ad sedandum, nisi cum licentia expressæ, aut tacite Episcopi, vel Ispemum Recloriam, *ibid. in non. add. num. 1.*

An concessio usui Scamorum Laicis ab eo, qui hec potestatem possit, jura aliquod queratur ipsa Laici pro tuitione hujus usus, *ibid. in non. add. num. 2. ad 4.*

An usus concessus Scamorum in Ecclesiæ per sonam sit; & an transeat in heredem, *ibid. in non. add. num. 3.*

SEDTIO quid sit. Vide verb. *Brillan art. 1. num. 2. verb. Virtus num. 89.*

SEDTIOSA propositio. Vide verb. *Propositiones damnatae num. 87.*

SEMINARIUM.

Seminaria ubi erigi possunt, ac debeant, vel non. Vide verb. *Seminaria num. 1. ad 1.*

De exordio, & progressu Seminariorum, tum de optimæ eorum regiminis ratione, *ibid. in non. add. num. 1. & in add. An. num. 122.*

Possit attendi, ac recipiendi in Seminariis quales, & cujus ætatis esse debeant, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Pro edificatione, & regimine Seminariorum faciende sunt tres species Deputatorum, quorum onera, ac privilegia recenseantur. Et quando talis deputatio fieri debeat, *ibid. num. 9. ad 17.*

Id quod dicitur a Sacris Canonibus Seminariorum Rectorem esse constituendum ab Episcopo cum consilio Deputatorum, limitatur quoad Seminarium, quod legitime Auditoratus tradita sunt cura, & regimini alicujus Ordinis Regularis, data Præbenda ejusdem Ordinis facultate eligendi quem maluerit ex suis Religiosis in Rectorem, *ib. in non. add. num. 4.*

Pro expensis erectionis, ac sustentationis Seminariorum, quales redditus eidem Seminario sint applicandi? & si redditus deficiant, aut non sufficiant, qui teneantur contribuere pro dictæ expansione, & qui tali contributione sint exempti, assignantur, *ibid. num. 18. ad 47.*

Taxa solvende Seminario, in qua Summa, & a quo colligi debeat? & in ea constituende quæ ratio habenda sit; & quando suggesta, ac moderanda, *ibid. num. 48. ad 53.*

Debitores taxa quomodo, & a quo compelli possint ad solvendum; & quid si Episcopus, vel Archiepiscopus, nolit contribuere; *ibid. num. 54. & 55.*

Assignantur Beneficia ab Episcopo Seminariorum salutanda; vel non, *ibid. num. 56. ad 66.*

Episcopus quando teneatur exigere rationem reddituum Seminariorum, *ibid. num. 67.*

Necesse haud habet Episcopus rationes reddituum Seminariorum accipere ab Administratoribus in Synodo, *ibid. in non. add. num. 68.*

Bona stabilia Seminariorum de curis licentia locali, & permolari possint, ac debeant, *ibid. num. 69.*

Seminarium auctoritate Episcopi erectum gaudet Immunitate Ecclesiastica, *ibid. num. 69.*

Seminarium a quibus oneribus secularibus sit exemptum, *ibid. num. 70.*

Seminarii Clerici quomodo succedere debant in Professionibus, *ibid.* num. 71. & 72.

Seminarium non est membrum Ecclesiae, *ibid.* num. 73.

Profectionis Seminarii cogitur quis vendere rem suam, *ibid.* num. 74.

Si domus Ecclesiae Cathedralis neque principaliter unita sit, non aliter Episcopus satisfaciat precepto *Concilii Tridentini*, quam si in una itemque altera Ecclesia Cathedrali erigat Seminarium, *ibid.* in gen. add. num. 6.

Adducatur ad rem varia Decreta, prout ad litteram referuntur a Pignatello, quae tamen moderanda sunt, & intelligenda juxta Constitutionem Benedicti XIII, quae afferunt ad litteram, *ibid.* num. 75. ad 79.

Afferantur Institutioes, quae de mandato Benedicti XIII emanarunt circa Taxam Seminariorum, cum sua Episcopi Encyclica, *ibid.* num. 80.

Varia item Sacra Congregationis Concilii adducuntur ad propositam Seminariorum materiam, *ibid.* in add. Auctor. num. 13. & 199.

SENES an, & quando excusentur a Junjone, Vide verb. *Senectus* art. 2. num. 10.

SENES quando possint contrahere Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. num. 17.

SENTENTIA.

Sententia nuda dicitur, & quid sit. Vide verb. *Sententia* art. 1. & 2.

Sententia est duplex, una definitiva, & altera interlocutoria, & utraque explicatur, *ibid.* num. 3. ad 6.

Sententia interlocutoria subdividitur in mere interlocutoriam, & interlocutoriam habentem vim definitivam; & utraque explicatur, *ibid.* num. 7. ad 10.

Inter Sententiam definitivam, & mere interlocutoriam assignantur sex differentiae, *ibid.* num. 11. ad 17.

Quae lo appellari possit ab hac utraque sententia, Vide verb. *Appellatio* art. 4. per tot.

Antequam in Judiciario deveniatur a Judice ad Sententiam debet prius et partibus fieri conclusio in causa; secus in Judiciis Summaris; & talis conclusio quomodo fieri debeat, *ibid.* num. 19. ad 22.

Respectu Judicis nunquam concluditur in causa; & quid si una parte concludente, altera parte non modo concludat, *ibid.* num. 23. & 24.

Prædicta a patribus conclusio in causa, debet servari ad ratam Sententiam requisita, ad ipsam proferendam procedere; & dicta requisita sunt duplicis generis, & assignantur singula, *ibid.* num. 25. ad 36.

Sententia inter quod tempus ferenda sit tam in Causis Criminalibus, quam Civilibus, *ibid.* num. 37. ad 40.

Sententia de finibus quando transeat, vel non, in rem judicatum; & res judicata propria sumpta quae sit, *ibid.* num. 41. ad 46.

Quomodo in incipiat currere decemium, per quod sententia transit in rem judicatam, Vide verb. *Appellatio* art. 7. num. 6.

Sententia inter aliquos lata, quando aliis nocere possit, vel prodeat, *ibid.* num. 48. ad 52.

Vide *ibid.* in nov. add. num. 1. & 199. ubi late explicatur quomodo in hac Regula sub nomine alii veniant.

An sententia lata super Primogenitura, vel majoratu, & bonis inde dependentibus, nocent ei, qui post illum, qui haecura in lite fuit, sed superatus est, ad illam Primogenituram aspirare possit, *ibid.* in nov. add. com. 11. & 199.

In Sententia videtur, quando videtur condemnandum sit in expensis. Et quid si Judex non condemnat, si expensas petita fuerint, *ibid.* num. 53. ad 57.

In eadem causa quoties appellari possit a Sententia, *ibid.* num. 58. ad 63.

Id, contra quam in aliqua causa lata sunt tres Sententiae conformes, an admitti possit ad agendum de nullitate ipsarum, vel aliquae ex ipsis, vel ad excipiendum antequam hujusmodi Sententiae plene fuerint executioni mandata; & quomodo Sententiae dicantur conformes, vel non, *ibid.* num. 64. ad 72.

Executio Sententiarum in quo Judice fieri possit, vel non, *ibid.* num. 73. ad 77.

Post latam a Judice Sententiam definitivam, quando sit executioni mandanda, *ibid.* num. 78. & 79.

Quid si condemnatus ad mortem nulli se disponere ad Christianam moriendum, *ibid.* num. 80.

Alia ad rem, Vide verb. *Appellatio*, verb. *Judex*, verb. *Judicium*.

Afferat Sententia Pilati condemnatoris D. N. J. C. *ibid.* num. 82.

Pro Jura ferenda Sententia, Judicis in quo instrasti esse debeat, *ibid.* num. 83. & 84.

Doctores minus in Jure periti eadunt sub censura, quae afferat, *ibid.* num. 85. & 86.

Sententia eadem lingua diphthongo quo dicator; & afferat lapida responsio Bulgari Faderici Imperatori, *ib.* n. 87. & 88.

Specialiter agitur de sententia super nullitate Matrimonii, & professionis, *ibid.* in add. Auct. num. 89. & 199.

Lex poenalis quando sit lata, vel ferenda Sententia; & quando obliget, vel non, ad Sententiam Judicis. Vide verb. *Lex poenalis*, num. 17. ad 44.

SEPTENTRIO ubi; Vide verb. *Mundus* num. 88.

SEPULTURA.

Sepultura nomen tripliciter sumitur, & assignatur. Et sepultura tertio modo sumpta explicatur. Vide verb. *Sepultura* num. 1. & 2.

Sepultura loca, qualis olim fuerit, & nunc sit, *ibid.* num. 3. & 4. & 5.

Sepultura aliter quae possit, *ib.* num. 6. & 7.

Qui non aligit Sepulturam, sepeliri debet in sepulchro Majorum; & Majorum nomines qui veniant. Et quid si Majores sepulti sint in diversis Sepulchris, *ibid.* num. 8. ad 13.

Si alit Sepulchrum gentilium, & sepulchrum hereditarium, quale sit attendendum, *ibid.* num. 14.

Infantes sepeliri possunt in Sepulchro Majorum, *ib.* n. 15.

Filii illegitimi, & Spuria, & adoptivi, & arrogati, & Infantes expositi ubi sint sepeliendi, *ib.* num. 16. ad 18.

Regula de sepeliendo in Sepulchro Majorum non procedit retro, *ibid.* num. 19.

Non habens Sepulchrum Majorum decedens non electa Sepultura, ubi sit sepeliendus, *ibid.* num. 20. & 21.

Peregrini, & Advena, Studiosi, Famuli, Conducituli, Milites, alii quae similes ubi sint sepeliendi, *ibid.* num. 22. & 23. & verb. *Militi* num. 27.

Habens domicilium in Civitate, & decedens in villa rurali sit sepeliendus; Et quid de eo qui habet domum hyemalem in Civitate, & aetivam in Rura, *ibid.* n. 24. & 25.

Advena, alii quae casu decedentes in Regularium Conventibus, Oblati, Tertiarii, & Secularium Regularibus Infrascriptis ubi sint sepeliendi, *ibid.* num. 26. & 27. & 28.

Monialium Famuli, & Famulae, Puella educandae, Novitiae, & Novitiae, alii quae Mulieres in Monasteriis commorantes ubi sepeliri debeant, *ibid.* num. 29. & 30. & 31.

Juvenes Seculares, & Puella in Monasteriis assistentes in probatione per aliquot dies; & Novitiae ubi sint sepeliendi; & quorum expensae, *ibid.* n. 32. & 33.

Quid de Regularibus Profectis, & Novitiis, si decedant extra classem, *ibid.* num. 34. ad 42.

Regularis Confessarius Monialium quid si inferretur ad mortem in domo prope Monasterium, *ibid.* num. 43.

Regularis viator decedens in Conventu alterius Religiosis ubi, & cuius expensae sepeliendus, *ibid.* num. 44. & 45. & 46.

Regularis ejectus ubi, & cuius expensae sepeliendus, *ib.* num. 47. & 48.

Tertiarii, & Tertiariae ubi, & quomodo sepeliri debeant, & quid de sepultura Cordigerorum, *ib.* num. 49. & 50. & 51.

Confratres Confraternitatum existentium in Ecclesiis Regularium ubi sepeliendi; & quid de eis qui sepeliri volunt in habitibus Religiosis, *ib.* num. 52. ad 56.

Papa & in Urbe, vel extra Urbem decedens; non electa sibi sepultura, ubi sepeliendus, *ibid.* num. 57. & 58. & 59.

Cardinales in Urbe, vel extra Urbem decedentes, ubi & quomodo sepeliendi, *ibid.* num. 60. ad 63.

Episcopi, Canonici, & Clerici quidemque, ubi sepeliendi, *ib.* num. 64. & 65. & 66. & 67. & 68. & 69. & 70. & 71. & 72. & 73. & 74. & 75. & 76. & 77. & 78. & 79. & 80. & 81. & 82. & 83. & 84. & 85. & 86. & 87. & 88. & 89. & 90. & 91. & 92. & 93. & 94. & 95. & 96. & 97. & 98. & 99. & 100.

Uxor an possit sublegete sepulchrum; & quid si decedat abique

abique tali electione; aut moriatur *pregnans*, *ibid.* *num.* 75. *ad 83.*

Habitans in consilio duarum Parochiarum, ubi sepeliendus, *ibid.* *num.* 84.

Quid si quis disposuerit in Testamento, ut sepeliatur in Parochia, in qua fuerit morians, & casu moriatur in aliena Parochia, *ibid.* *n.* 85.

Quilibet habens debitam aetatem potest eligere sepulturam sibi beneficium, etiam extra propriam Parochiam; & quid si eligat Sepulturam alienam, *ib.* *num.* 86. 87. *et* 88. Sepulchrum Patris qui dicitur; & ipsius exatibus, quid possint Rectorum Ecclesiarum quoad sepulchrum, *ibid.* *n.* 89. 90. *et* 91. Electio Sepulchri aliena, quid si plures sint Patroni; aut si sit unus tantum, quid si deesse consensus, *ib.* *num.* 92. *et* 93.

Sepulchrum eligere possunt filii familias, si sint puberes; possunt quoque servi, ac Novitii; fecus Religiosi Profecti, quævis superiores, *ibid.* *num.* 94. *ad* 92.

Impuberes non possunt sibi eligere Sepulchrum. Et an possint pro ipsis eorum Parentes, & ubi in casu sint sepeliendi, *ibid.* *num.* 99. *ad* 109.

Electio Sepulchri quomodo probari debeat, & an possit evincari, *ibid.* *n.* 100. *ad* 113.

Ad eam afferuntur varia responsa Sac. Congreg. Concil. *ib.* *n.* 114.

Inducentur electionem Sepulchri quibus penis subiacent; & an valeat talis electio, *ibid.* *num.* 115. *ad* 126.

Sepulchrum quomodo construendum, in quibus Ecclesiis, in quibus Ecclesiarum locis; & de cuius licentia; *ib.* *num.* 127. *ad* 141.

Regulæ an possint remanere iuxta sepeliendi Cadavera diligentem sepulchrum in eorum Ecclesiis, *ibid.* *num.* 142. *ad* 146. & verb. *Postum* *art.* 1. *num.* 17.

Juxta sepulchrum acquiri potest, etiam privative quoad alios, & quid requiratur ad tale jus acquirendum, & quando acquisitum censetur, & per quid probari possit, *ib.* *num.* 147. *ad* 151.

Jus Sepulchri Familiaris, & Hereditatis ad quos transeat, *ibid.* *num.* 152. 154. *et* 155.

Pro iure Sepulchri aliquid exigere an sit simoniacum, *ib.* *num.* 156. 157. *et* 158.

An sine benedictione Apostolice possint concedi, seu vendi, aut alienari sepulchrum, & Capella, *ib.* *n.* 159. *ad* 162. An sit simoniacum vendere Sepulchrum quoad materiale fundi, vel quoad expensas factas in illa edificanda, *ibid.* *num.* 163.

Juxta Sepulchrum quomodo amittatur, *ibid.* *num.* 164.

Convexus an possit inferre Sepulchrum alicui concessum pro se, & suis descenditibus, *ibidem* *num.* 165. *et* 166.

Arma, seu insignia in Sepulchris a primo Fundatore posita, anque amoveri, *ib.* *num.* 167.

Violentia Sepulchrum quia pœna puniendi, *ibid.* *num.* 168. & verb. *Pœna* *art.* 1. *num.* 168.

Sepulchra Ecclesiastica non esse Parochio retardanda Cadaveribus sub pretextu compositionis Quartæ Funeraria, nec etiam præter jus sepulchri minime solutum, *ibid.* *num.* 169. *et* 170.

Cadavera pauperum gratis sepeliri debent, *ibid.* *n.* 171. Assignatur qui careat debet Ecclesiastica sepultura, & recensentur pœnæ contra sepelientes; & innuitur quando in casu pulsatur Ecclesia, *ibid.* *num.* 172. *ad* 106. & verb. *Exilegiu* *art.* 6. *num.* 171.

Alia ad rem, *ibid.* *n.* 179. *ad* 206.

Constructio, Manutentio, ampliatio, restauratio, expurgatio communis Sepulchri, seu Cæmeterii quorum aspectus fieri debeat, *ibid.* *num.* 207.

Ocellus, seu casu moriens in consilio duarum Parochiarum, ubi sepeliendus, *ibid.* *num.* 209.

Habens Sepulchrum Majorem, & credens non electi sibi sepultura, ubi sepeliendus, *ibid.* *num.* 210.

Morians in carcere ubi sepeliendus, & ubi Relegati, *ib.* *n.* 211.

Moribus cum fama Sanctitatis est separatim sepeliendus, *ibid.* *n.* 212.

PP. Cappuccini debent tradere Patochia quartam funeralem, *ibid.* *num.* 213.

Alia ad rem, *vid.* *ibid.* *in* *nov. add.* *Auller* *num.* 218. *et* *seqq.*

Perrar. Biblioth. Tom. VIII.

Quomodo sit expedandum, ut sepultura mandetur hominibus Cadaver, *ib.* *in* *nov. add.* *num.* 21.

An liceat sepelire in loco Sacro Infantes sub dubia teviviscencia signis baptizatos, *ibid.* *in* *nov. add.* *num.* 4.

An Ecclesiastica sepultura carere debeat, qui decesserint ex vulnere accepto in duello, quemvis extra locum consilii recubuerint, & obtinuerint peccata simul, & censuram absolutionem, *ib.* *in* *nov. add.* *num.* 5. *et* 6.

Quando Parochi parati sunt sepelire cadavera occisorum; non compellitur ea sepeliendi Confraternitatibus aggregatis Archiconfraternitati Mortis de Urbe. Vide verb. *Confraternitas* *art.* 1. *num.* 44.

Sepultura in loco Sacro an, & quando proliis Desuatis, Vide verb. *Suffragiu* *num.* 24.

Catechumens, Baptismus recipere negligens, si ex hac vita migrare illis contingat, absque Baptismo, Ecclesiastica sepultura non est concedenda, Vide *appud.* *nov.* *ad* *hunc* *art.* *num.* 8.

Ex causa illis non est descendenda, qui in Religiosis Mysteriis instructi, & desiderio Baptismi flagrant, sine propria culpa non baptizati decedunt, *ib.* *in* *app.* *nov.* *n.* *num.* 9. *ad* *num.* 16.

Non tamen illis est indulgenda, qui adhuc capitalia Christianam Religionis dogmata ignorant, *ibid.* *in* *app.* *nov.* *et* *seqq.*

Alia vide hoc tomo 8. in *Appendice*, Decret. in *Trajanæ Furatrum*, *Novariæ*, *Favennæ*, *et* *Forliviensis*, *Lucanæ Furatrum*, *Soranæ Furatrum* *Cassanen.* *Vulsatranæ*, *Portus Novariæ*, *Fossesempion.* *Caven.* *Favennæ*, *Trojanæ Furatrum*, *Sabinen.* *Favennæ*, *Nulcanæ Sepulchra*, *Senogallien.* *Juris sepeliendi*, *Spoletanæ*, *Eretrana* *Juris sepeliendi*, *alia Favennæ* *Juris sepeliendi* *allata* in supplemento verb. *Matrimonium*, *Vigevanæ*, *Favennæ*, *Firmianæ Furatrum*, *Alexandrinæ Favennæ*.

SEQUESTRATIO, SEU SEQUESTRUM.

Sequestratio quid sit, quomodo differat a Deposito, & quibus sit Sequetur; Vide verb. *Sequestratio* *num.* 1. *et* 2.

Sequestrum est duplex, Voluntarium, seu conventionale, & Necessarium, seu iudiciale, & utrumque explicatur, *ibid.* *num.* 4. *ad* 6.

Quæ res sequestrari possint, *ib.* *num.* 7.

Possunt etiam liberæ Personæ sequestrari, & exempla traduntur, *ibid.* *in* *nov. add.* *num.* 1. *et* *seqq.*

Sequestrum voluntarium regulariter est permittum; & an liceat ab ipso recedere, *ibid.* *num.* 8. 9. *et* 10.

Sequestrum necessarium regulariter est prohibitum, excipiuntur tamen aliqui casus, qui assignantur, *ib.* *num.* 11. *ad* 13.

Remedium juris ad evitandam sequestrationem quale sit, *ibid.* *num.* 14. *et* 15.

Alia ad rem, *ibid.* *num.* 16. *ad* 32.

§ SERVITUS.

Servitus nomen dupliciter somitur, & assignatur, Vide verb. *Servitus* *num.* 1.

Servitus ut sit quid sit? & dividitur in *realem*, *minutum*, & *personalem*, & singulis explicatur, *ibid.* *num.* 2. *ad* 3.

Servitus realis alia est *urbana*, & alia *ruralis*, & quæ sit utraque, *ibid.* *num.* 4.

Nomine Prædii Urbani in jure quid veniat, *ibid.* *num.* 7.

Prædium, cui servitus debetur, vocatur *Dominus*, alterum autem appellatur *Servitus*, *ibid.* *num.* 8.

Servitus realis urbana adhuc duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* *num.* 9.

Servitutes urbanae tam affirmativæ, quam negativæ plures sunt, & assignantur, *ibid.* *num.* 10. 11. *et* 12.

Servitus realis rustica est duplex, *servitutis*, & *inominata*; & quæ sit nominata ejusque quatuor species assignantur, & explicatur, *ibid.* *num.* 13. *ad* 15.

Servitus rustica inominata quæ, & quod duplex sit, *ibidem* *num.* 16.

Servitus realis dividitur insuper in *continuum*, quæ continuum, & *discontinuum*; & singulis explicatur, *ibid.* *num.* 17. *ad* 18.

Servitus mixta triplex assignatur, & explicatur, *ib.* *num.* 18. *ad* 19.

D a s

Servitum aligant tenetur eam probare, *ibid.* num. 12.

Quodam tempore requiritur ad prescribendam servitutem quomodolumque sumptum? Vide verb. *Prescriptio* §. 5. num. 14. ad 26.

In Servitutibus affirmativa, & negativa quomodo acquiritur possessio, *ibid.* num. 32. ad 33.

In materia servitutum conventiones observanda quales esse debent? *ibid.* num. 34.

Vim sui transiens a partibus contrahentibus praestari debet; & praecedens talem servitutem, quid probare debeat, *ibid.* num. 35. & 36.

Ubi aliunde transitus haberi non potest an quia tenetur dare transitum in suo fundo, *ibid.* num. 37. ad 40.

Servitus aquae ducende ex qua fundi parte, & quomodo constitui possit, & quomodo specialiter attendenda circa aquae cursum, *ibid.* num. 41. ad 45.

Ad quem effectum permittitur, ut Dominus fundi mutare possit rivum, & canale, *ibid.* num. 46.

Aqua servitus an acquiritur ex cursu naturali, ejusque usu, *ibid.* num. 47.

Dominus fundi inferioris an, & quando tenetur recipere aquam fundi superioris, *ibid.* num. 48. & 49.

Servitus cadit sub Extravagant. Ambitiosa, *ibid.* num. 50. & 51. & verb. *Extravag. Ambitiosa*, verb. *Extravag. Ambitiosa*, verb. *Prescriptio*.

Expenditur melius reales servitutis, & insimul declaratur quatuor necessaria in omni reali servitute, & primum: Legitima constitutio a parte concedentia, *ibid.* in nou. add. num. 1. ad 9.

Servitutum: Legitima acquisitio respectu Acquirentis, *ibid.* in nou. add. num. 10. ad 19.

Tertium: Duo eaque vicina praedia quorum alterum alteri praestet utilitatem, *ibid.* in nou. add. num. 20. ad 32.

Quartum: Causa perpetua, *ibid.* in nou. add. num. 33. ad 16.

Effectus constituti servitutis quinam sint, *ibid.* in nou. add. num. 37. & 39.

SIGILLUM,

Quid sit sigillum, Vide verb. *Sigillum* in nou. add. num. 1. Sigilli usurpatio, & antiquitas assignatur; ejusque quidditas, ac nominis derivatio explicatur, & quomodo esse debeat; Vide verb. *Servitus* num. 1. ad 7.

Sigillum dividitur in authenticum, & non authenticum, & quale sit utrumque, *ibid.* num. 2.

Quatuor sunt, quibus redditur Sigillum vacillans, & assignatur, *ibid.* num. 9. ad 12.

Sigillum dividitur insuper in publicum, & privatum, & utrumque explicatur, *ibid.* num. 13. & in nou. add. num. 1. ad 4.

Sigillum in quibus scripturis probet, vel non, *ibid.* num. 14. ad 19.

Quanam requirantur, ut omne Sigillum maxime privatum rectam ac legitimam faciat probationem, ioburque scriptura addat, *ibid.* in nou. add. num. 1. ad 8.

Sigillans scripturam, quid fieri videatur, *ibid.* num. 20.

Sigillo cum propriis insignibus qui uti debeant, *ibid.* num. 21.

An ad validitatem instrumenti a Notario concessi requiratur Sigillum ipsius, *ibid.* in nou. add. num. 9.

Sigillo auro, vel argenteo uti non possunt Regalatae, *ibid.* num. 12.

Minister Generalis Ordinis S. P. Nostri Francisci quo Sigillo uti possit, *ibid.* num. 23. & 24.

SIGILLUM SACRAMENTALIS CONFESSIONIS.

Sigillum Sacramentalis Confessionis quid sit, quo jure, quomodo, & ad quid obliget Confessarium, & qui ad ipsum aeneantur ultra Confessarium. Vide verb. *Sigillum Sacramentalis Confessionis* num. 1. ad 13.

Superiorem fidei Confessarii an uti possint scientia Confessionis ad exteriorem gubernationem, vel ad reparanda damna sui imminuta, vel quid simile; & afferunt ad id Decreta, & notabile documentum Scoti, *ibid.* num. 13. ad 17.

Confessarius an possit Confessionem revelare de licentia Penitentis, & de ipsa loqui cum eodem Penitente extra Sacramentum, *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Confessarius, qui in Confessione gravem errorem committit, quid circa id debeat, & possit, *ibid.* num. 21.

Quae peccata cadant sub Sigillo Sacramentali, *ibid.* num. 22.

Assignatur varii casus, in quibus Confessarius Sigillum frangit, vel se exponit periculo frangendi, *ibid.* num. 23. & 24.

Confessarii violantes Sigillum quibus poenis subjacent, *ibid.* num. 25. ad 28.

Ad incurrendas dictas poenas plura requirantur, quae assignantur, *ibid.* num. 29. ad 34.

Judex violati Sigilli Sacramentalis quis sit, & quid requiratur ut possit contra violatorem processum instituire, *ibid.* num. 35. 36. & 37.

Nam qui frangit Sigillum Confessionis subici debeat iudicio inquisitorum, *ibid.* in nou. add. num. 1. & 2.

Quid quando Confessarius violator Sigilli se reum fateatur, aut dicat, peccatum a se revelatum non audivisse ea Sacramentali Confessione, aut revelata de consensu Penitentis, *ibid.* num. 38. ad 42.

Ad probationem violati Sigilli Sacramentalis sufficiunt etiam testes singulares, *ibid.* num. 43.

Ad rem assertus novissima dispositio Benedicti XIV. *ibid.* num. 45.

An propter delictum haereticum licita sit revelatio Confessionis, tum an aliis ex causa possit aliquando alie licita revelatio confessionis, *ibid.* in nou. add. num. 7.

SIMONIA

Quoad ea, quae concernunt ejus originem, naturam, divisionem, materiam, & pretium.

Simonia unde dicta, & originem traxerit? quid sit, & quale peccatum? Vide verb. *Simonia* art. 1. num. 1. 2. & 3. & in nou. add. num. 1. & 2. & 3. ubi referantur ii, qui de Simonia scripserunt.

Simonia dividitur in Simoniam joris Divini, seu naturalis, & joris humani, seu Ecclesiastici; & utraque Simonia subdividitur in mentalem, conventionalem, & realem; & quae sit fingit, & quas poenas inducant, *ibid.* num. 4. ad 13.

Ultra praedictas additur alia species Simoniae Consecrationis; & quae sit? & afferunt ad id Consultatio S. Pat. V. *ibid.* num. 14. & 15.

Materia Symoniae quae sit, & quid sit ejus pretium, *ibid.* num. 16. ad 22.

Eius materia Beneficiorum nunquam committitur Simonia; *ibid.* num. 23.

Pretium simoniacum in jure vocari solet Maan, quod triplex explicatur, *ibid.* num. 24. ad 28.

Ad Simoniam requiritur pactum aliquod expressum, vel tacitum, quod per singulas sui partes explicatur, & innuitur quomodo committi possit Simonia ratione ejusdem, *ibid.* num. 29. ad 42.

Eti Commenda, Prioratus &c. Ord. Hierosolymitani juxta plurimos non sunt materia Simoniae collatio tamen de illis facta cum praedictis, &c. sunt irritae, *ibid.* num. 43.

Alia ad rem. Vide verb. *Beneficia*, *Justitiam*, *Resignatio Beneficiorum*. Et verb. *Electionis* art. 3. num. 16.

Quoad ea, quae concernunt Simoniam, quae committuntur in Electione, Promotione, Permutatione, & Resignatione Beneficiorum: In ingressu, & receptione ad Religionem; & in administratione Sacramentorum, & Sacramentalem, & praestatione functionum, & actum spiritualium.

Electione quando, & per quid evadat simoniacae, & nullae & ad quid tenetur simoniacae electus; & variis electionis simoniacae propter illicitas passionis electionum assignantur. Vide verb. *Simonia* art. 2. num. 1. ad 6.

Patroni an possint aliquid a Praesentatibus exigere? & quid si aliquid deat, vel promittatur pro habendis vocibus, vel praesentationibus Patronorum, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Resignatio Beneficii a quo fit scienda; & quando eradat illicita, & simoniacae, *ibid.* num. 10. ad 14.

Pro voto habendo promittere Officium, vel Beneficium Ecclesiasticum est Simonia, *ibid.* num. 15.

Dare temporale, ac eligatur dignus, est Simonia; secus ac

ne eligatur indignos, aut minus dignos. *ib. num. 16. 17. & 18.*

Dare aliquid temporale pro confirmatione continende, aut ne ab aliquo impugnetur electio, an sit Simonie, *ib. num. 19.*

Dare aliquid pro ingressu, & receptione ad Religionem, an sit Simonie, *ibid. num. 20. ad 24. & in not. add. num. 1. ad 4. & verb. Absolutio, verb. Mensura.*

Pro administratione Sacramentorum, & per sanctionibus Ecclesiasticis ex pacto tacito vel expresso aliquid dare, vel accipere an, & quando sit Simonie; & quando Clerici, seu Beneficij Ministri in casu non committere possint, *ibid. num. 25. 26. & 27.*

Aliquid temporale accipere pro cura, & exercitio Jurisdictionis Ecclesiasticæ an sit Simonie, *ib. num. 28. ad 32.*

Aliquid temporale accipere pro Missis, Capionibus, aliisque bonis spiritualibus Operibus an sit Simonie, & en liceant donationes, vel promissiones factæ inter clericos pro obtinenda aliqua gratia apud Sedem Apostolicam: & ad rem affertur Constitutio Alexandri VII. *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Quod ex, quæ concernant penam Simonie, & restitutionem Simoniacæ acceptorum.

Per quam Simoniam incurritur Juris penam. Vide verb. *Simonie artic. 2. num. 1. 2. 3.*

Assignatur triplex penam, quæ incurritur propter Simoniam realem commissam in Ingressu Religiosis, & ad d. penam se extendit etiam ad Moniales, *ibid. num. 4. ad 9.*

Assignatur perit triplex penam contra Simoniam realem commissam in collectione Ordinum, *ibid. num. 10. 11. & 12.*

Contra Simoniam commissam in Beneficiis Ecclesiasticis, quæ penam statuuntur, *ibid. num. 13. ad 19.*

Qui Beneficium pro Simonem ab alio commissum obtinuit, quando teneatur illud dimittere, vel non, *ibid. num. 20. ad 24.*

Quid si aliquis ignoret per Simoniam alterius ordinatus, *ibid. num. 25.*

Simonie confidentialis penam, quæ fiat, *ibid. num. 26. ad 31.*

Qui obtinuit Simoniacæ Beneficium, vel aliquod Officium Ecclesiasticum, ad quid teneatur, *ibid. num. 32.*

Qui temporale accepit sub conditione dandi, vel prestandi spirituales, ad quid teneatur, *ibid. num. 33.*

Quid pro electione, collatione, presentatione &c. aliquis ad Beneficium Eccles. aliquid temporale accepit, quo Jure, quando, & cui teneatur illud restituere, *ibid. num. 34. ad 38.*

Simoniacæ accepti ob ingressum in Religionem an, & cui restitui debeant, *ibid. num. 39.*

Simoniacæ accepti pro collatione Ordinis, & administratione aliorum Sacramentorum, & Sacramentalium, quando, & quo jure restitui debeant, *ibid. num. 40. & 41.*

Alia ad rem. Vide *ibid. in not. add. num. 1. & seq. & verb. Elidit, Insuperatus, Presentatio, Regentia.*

Quod ex, quæ concernant scilicet, titulos excusantes a Simonie, vel a penam, ac restitutione Simoniacæ acceptorum. Et quod ex, quæ concernunt dispensationem in penam Simonie, & absolutionem a Censuris ob eam incurris, & iudicem, & testes quoad eam.

Causa, & ritus excusantes a Simonia recensentur. Vide verb. *Simonie art. 4. num. 1.*

Dare, vel exigere aliquid temporale, quando excuset, vel non, ab incurfu Simonie, *ibid. num. 2. ad 3.*

Qualis ignorantia excuset ab incurfu Simonie, & ab ejusdem penam, & en exacerbat etiam Prescriptio, *ibid. num. 2. ad 4.*

A Censuris, & penam ob Simoniam quocumque modo incurfu quis absolvetur, ac dispensare possit, vel non, *ibid. num. 19. ad 24.*

In Causis Simonie qualis Juxta procedere possit, & qui testes admittantur, *ibid. num. 25. & 26.*

Late de dispensatione per huiusmodi scilicet, vel ignorantiam prævisam Summo Pontifici faciendam per organum Penitentiarum, vel Datarie juxta casus circumstantias, *ibid. in not. add. num. 27. & 28. & in not. add. num. 1. & seqq.*

SIMPLICIUM seductiva propositio quæ sit. Vide verb. *Proposiciones demæstræ num. 41.*

SUBJUNCTIO, & Subiunctio, & quæ fiat. Vide verb. *Affertur art. 1. num. 19.*

SOCER, & Socrus quis, & quæ sit. Vide *ibid. num. 16.*

SOCIETAS, SEU SOCIETATIS CONTRACTUS.

Societas quid sit. Vide verb. *Societas, seu Societatis contractus num. 1.*

Ut Societas quævis sit licita, requiruntur quatuor conditiones, quæ assignantur, *ibid. num. 2.*

Contractus vulgo dicto trium contrahentium an sit licitus, necne, *ibid. num. 3. ad 11. & in not. add. num. 44. & in not. add. num. 9. & 10.*

Animo de verbo in Auditorio sententiæ, *ibid. in not. add. num. 4.*

Socii quomodo teneantur ad damnum, si in Societate contractu aliquid perierit, *ibid. num. 12. ad 16.*

Rapina, quæ sunt in necessitate Societatis quomodo solvende, ac deducende, *ibid. num. 17. ad 20.*

Si Socios solvendi damnum incurrit, an, & quomodo sit ei compensandum, *ib. num. 21. 22. 23.*

Societas finitur, seu dissolvitur quatuor precipuis modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid. num. 24. ad 39.*

Finale, seu dissoluta Societate, quomodo faciendum sit divisio bonorum, & cui restituendum sit capitale, *ibid. num. 40. ad 43.*

Societas jux quodammodo habet fraternitatem; & quoniam ex hoc principio consequantur, vide *ibid. in not. add. num. 1. ad 3.*

SOCIETAS INTER FRATRES.

Fratres, defunctis Parentibus, possunt inire inter se Societatem contractum. Et an talis contractus censetur iustus per mensam communem, & patrimonium indivisum. Vide verb. *Societas inter Fratres num. 1. ad 6. & in not. add. num. 1. & seqq.*

Fratres, inita Societate, an possint repetere quod contulerint ad vitam communem, & patrimonium indivisum. Vide verb. *Societas inter Fratres num. 1. ad 6. & in not. add. num. 1. & seqq.*

Frater, qui inita Societate dotavit de propriis bonis Socerem, potest ab aliis fratribus compensationem repetere, *ibid. num. 10.*

Quid si frater non inita Societate, doret filiam suam de bonis communibus, *ibid. num. 11. & 12.*

Quid si frater habet præ aliis filios laborantes in utilitatem communionis fratrum, *ibid. num. 13. & 14.*

Frater an teneatur aliis fratribus communicare lucra sequitua ex pecuniari arte, vel professione Uxoris, vel ex ipsius bonis paraphernalibus, *ib. num. 15. 16. & 17.*

Ratione rigoris Societatis, quæ bonis communicari debent, & talis Societas quoad intelligatur contraria, vel non, *ibid. num. 18. ad 26.*

Societas universalis, vel requirit expressam mentionem, vel deducenda est ex necessariis adhibis, & argumentis, *ibid. in not. add. num. 4.*

Num acquiritur proprio nomine facta ab uno ex fratribus excludat inter ipsos Societatem universalem, *ibid. in not. add. num. 5. & seqq.*

Debitum contractum ab uno fratrum post obitum patris quomodo solvendum, & quid si contentatur, in quem usum conversum fuerit tale debitum, *ibid. num. 27. ad 30.*

Delictum unius fratris facit non nocet aliis, *ib. num. 31.*

Ex indole Societatis universelle res communis periculo ita perituræ, ut unus alteri ex locis nonnulli de inexcusabili culpa, ac dolo teneatur, *ibid. in not. add. num. 8.*

In partitione hereditatis, quæ fiat deducende, vel non, *ibid. num. 32. ad 36.*

SODOMIA, Vide verb. *Luxuria num. 50.*

SOL quot gradus percurrat quilibet integro anno? Vide verb. *Mensura num. 38.*

SOLENNITATES pro alienandis rebus Ecclesiasticis; Vide verb. *Alestitio art. 2. 3. & 4.*

Solemnitates contrahendum; Vide verb. *Contrahit per tot.*

Solemnitates Festorum; Vide verb. *Festis*; Et verb. *Refectio in Sacrar. Congregat.*

SOLLI.

SOLIDUS quid sit; Vide verb. *Cathedralium* num. 4. & verb. *Donatio* art. 1. num. 30.

SOLLICITATIO AD TURPIA IN CONFESSIOE SACRAMENTALI.

Ad rem adducit le primis Constitutio Gragnii XV. Vide verb. *Solicitatio* ad turpia num. 1. & 2.

Solicitatio quid sit, & per personam solicitantes qui intelligitur, vel non, *ibid.* num. 3. ad 7.

Fœmina solicitantes Confessarium an fiat denuncianda, & qui intelligatur per personam solicitantes, *ibid.* num. 8. p. & 10.

Solicitatio fieri potest pluribus modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 11. ad 15.

Solicitatio fieri etiam potest in pluribus & diversis temporibus, & assignatur quando denunciandus sit Confessarius in dictis temporibus solicitans, *ibid.* num. 16. ad 17.

Solicitatio fieri quæque potest in diversis locis, qui assignantur; & quando Confessarius in dictis locis solicitans sit denunciandus, vel non, *ibid.* num. 18. ad 20.

Solicitantes in administrandis aliis Sacramentis; excepta Confessione non sunt denunciandi, *ibid.* num. 21.

Confessarius confessions mulier solicitanti an sit denunciandus, necne, *ibid.* num. 22. & 33.

Vide *ibid.* in nov. art. 11. a.

Confessarius solicitans quando, & quia tenetur denunciare, vel non, *ibid.* num. 23. ad 40.

Denunciatio Confessarii solicitantis quibus facienda sit, *ibid.* num. 41.

Episcopi, Inquisitores, Generales Ordinum Regalium solicitantes quibus denunciandi, *ibid.* a 42. ad 45.

Obligati ad denunciandum, & non denunciantes in quam censuram incurant, *ibid.* num. 46. 47. & 48.

Vide *ibid.* in nov. art. 11. a.

Qualis sit terminus pro denunciatione facienda, *ibid.* num. 49. & 50.

Pœnitens solicitatus in Excommunicationem incursum ob non factam denunciationem & quomodo Confessio absolvi possit, *ibid.* num. 51. 52. & 53.

Confessarius solicitatus a quoniam absolvi possit, *ibid.* num. 54.

Confessarii an, & quando absolvere possint pœnitentes solicitatos ante factam denunciationem Confessarii solicitantis, & quid si aliquis pœnitens indeci nequas ad pre-

sentiter denunciandum, *ibid.* num. 55. ad 58.

Pœnitens solicitatus tenetur ad denunciandum, quamvis ad id non monetur a Confessario, & quid contra tale Confessarium ad id non monentes, *ibid.* num. 59. 60. & 61.

Confessarii solicitantes qui pœna puniendi, & quia contra ipsos procedere possit, & quales testes admitti possint ad probandum, *ibid.* num. 60. ad 65.

Circa sollicitationem attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. *ibid.* num. 66.

Vide etiam *ibid.* in add. *Auctor.* num. 67.

SOLLICITANTUM ad turpia extra Sacramentalem Confessionem pœna que sit; Vide verb. *Fœna* art. 1. num. 101.

SOLUTIO.

Solutio proprie sumpta quid sit, & quis tenetur ad ipsam; Vide verb. *Solutio* num. 1. & 2.

Debitor, qui solvendo amplius non est, sive Clericus, sive sit Laicus, ad quid tenetur, *ibid.* num. 3. ad 6.

Qui liberam administrationem rerum suarum non habent, an valide solvere possint, *ibid.* num. 7.

Procurator solvere potest pro debitore, cujus est procurator; & quis alius solvere potest pro debitore etiam invito, vel ignorante, *ibid.* num. 8. p. & 10.

Successor in Beneficio Ecclesiastico quem debita a suo antecessore facta solvere tenetur, *ibid.* num. 1. & 2.

Solutio primam fieri debet ipsi Creditori; & quid si Creditor oisit eam accipere, *ibid.* num. 16.

Solutio fieri equit Creditori non habenti liberam administrationem rerum suarum; bene vero fieri potest ejus Tutori, vel Procuratori; & quid si Debitor penitus ignorante, Procurator Creditori tali officio privetur, vel ut, non solutionem accipiat, specialiter mandatur, *ibid.* num. 17. ad 20,

Solutio an fieri possit serva, filia familiae, & Creditori Creditore, *ibid.* num. 11. & 21.

In quo specie, & quo valore moneta facienda sit solutio, Vide verb. *Moneta* num. 13. ad 15.

Quid si debitor existeret in culpabili mora solvendi interim fiat monetarum mutatio, *ibid.* num. 16.

Debitor non possit solvere Creditori ante finem tempus, aut si nullum tempus pro solutione sit determinatum, possit solutionem differre donec Creditor sum petat, *ibid.* num. 17. ad 21.

Alia ad rem de tempore solutionis, seu restitutionis faciendæ; Vide verb. *Restitutio* art. 4. num. 1. ad 17.

Solutio an, & quando a debitore dari possit per partes, & a Creditore sic accipi, *ibid.* num. 22. ad 24.

Debitor tollitur etiam per acceptilationem; & quid sit acceptilatio, quidque ad ejus valorum acquiratur, *ibid.* num. 24. ad 25.

Debitor tollitur etiam per compensationem; & compensatio quid sit, *ibid.* num. 26. & verb. *Compensatio* per 101.

Qui per errorem solvit indebitum, an, & quando possit ipsum condicere, & repetere, *ibid.* num. 27. ad 34.

Afferens se indebitum solvisse, & conditionem intentans, quid probare debeat? Et ad rem datur *Cundilantia*, & *Indebitum* definitio, *ibid.* num. 35. ad 38.

De solutione, quam presumptionibus probari possit, *ibid.* in nov. add. num. 1. & sepp.

SOMNIUM.

Somnium quid sit? Et varia somniorum genera assignantur, que potius dividuntur in Divina, Dæmonica, & Naturalia, & singula explicantur, & plura ex ipsis inferuntur; Vide verb. *Somnium* num. 1. ad 11.

Somnia naturalia proficiuntur a diversis causis, que assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 12. ad 16.

Species imaginabiles in fomali causam producent in somniationibus variis effectus, qui assignantur, *ibid.* num. 17.

Traditur regula pro somniis discernendis. *ibid.* num. 18. & 19.

Somniorum observatio quando licita, vel non, eorumque interpretatio a quo fieri possit, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Quid si causa naturalis somniorum sit extrinseca, *ibid.* num. 23.

Quid divinant ex fomali, vel fomali peccant, & in ipsis cedunt, quomodo peccant? *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Quis fodit thesaurum in fomali manifestatum, eo sua culpam, & quem fides sit dictis fomali prestantia, *ibid.* num. 27. ad 31.

SOMNUS.

Somnus quid sit, & quomodo constat; Vide verb. *Somnus* num. 1. a. & 3.

Somnus alius est diurnus, & alius nocturnus. Somnus diurnus alius antemeridianus, & alius pomeridianus, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Afferuntur male, que gignere solet somnus pomeridianus sine debitis cautionibus captus, & assignantur cautiones adhibende ad dicta male evitanda, *ibid.* num. 7. & 8.

Optimum tempus pro somno capiendo est nocturnum; & assignantur qui diurnum somnum capere soleat, *ibid.* num. 9. ad 13.

Quotus horis sit somnus capiendus, *ibid.* num. 14.

Alia de somno, *ibid.* num. 15. ad 18.

SORES. Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 13.

SORORIUS. Vide *ibid.* num. 16.

SORS.

Sors in genere varie accipitur; & specialiter, ac distincte modo sumpta definitur; Vide verb. *Sors* num. 1. & 2.

Sors dividitur in divinatoriam, consultoriam, & divinatoriam, & singula explicantur. Et quomodo licita, vel non, *ibid.* num. 3. ad 15.

Electio Ecclesiastica an fieri possit per sortem, & an eodem modo dirimi possint lites in Causis Beneficialibus, *ibid.* num. 17. ad 23. Vide nov. add. verb. *Electio* art. 1. num. 9. & *ausub* sepp.

An avara Honorius III. in cap. 3. de *facile*, in electione canonica omnia improbarerit aiam fortis, *ibid.* in *nov. add. num. 3. & seqq.*

BORTILEGIUM. Vide verb. *Supersessio* num. 33.

SPADONES. Vide verb. *Patria potestas* num. 29.

SPALONES, Callisti &c. an sint capices Matrimonii; Vide verb. *Impedimentum Matrimonii* art. 2. num. 28.

SPATULOMANTIA. Vide verb. *Supersessio* num. 21.

SPES. Vide verb. *Virtus* num. 2. ad 35.

S P H E R A.

Sphæra omnie quid intelligatur? Vide verb. *Mundus* num. 117. 404.

Sphæra potissimum pro artificiali sumitur, quid sit, quare sic vocetur, & quid fuerit ejus inventor, & auctor, *ibid.* num. 118. & 119.

Sphæra ista vocatur armillaris, & quare, *ibid.* num. 120.

In Sphæra armillari decem circuli vulgo representantur, seu majores, & quatuor minores, qui assignantur cum suis qualitatibus, & differentiis ad levitatem, *ibid.* num. 121. ad 123.

Sphæra, alia recta, alia obliqua, alia parabolica, & singula explicatur, ac assignatur differentia habitantium in ipsa, *ibid.* num. 127. ad 164.

SPICARUM collectio post absoctam massam pauperibus permittenda indicitur a Benedicto XIV. Vide verb. *Spica* in *add. Auctor.* n. 1. ad 5.

Spicam agnis collatoribus permittitur sine alio libera extratio quocumque tempore in Diocesa Ecclesiastica etiam extra Statum Ecclesiasticum, *ibid.* in *add. Auctor.* num. 6.

SPIRITUS SANCTI a Patre, Filioque processio. Qui omittit in Symbolo potest particulam *Filiusque*, & qui pronunciare cum tenentur; Vide verb. *Spiritus Sanctus* in *add. Auctor.* num. 1. & seqq.

Spiritus Sancti imagoies sub humana juvenis forma damnantur, & prohibentur, *ibid.* in *add. Auctor.* num. 5.

SPOLIATOR, SPOLIATUS.

Spoliator quis dicitur? Vide verb. *Spoliatus*, *Spoliatus* n. 1. **Spoliator** quis sit? Et quæ remedia habeat ad recuperandam possessionem, & quid dicta remedia importent, *ibid.* num. 2. ad 11. & in *nov. add.* num. 1. & seqq.

Ut **spoliatus** ante omnia sit restituendus, quid probare debeat, *ibid.* num. 12.

Dicta regula **spoliator** ante omnia est restituendus, quando procedat, & assignatur aliqui casus, in quibus tollit. *ibid.* num. 13. ad 18.

Mulier propter auctoritatem sub preteritu impedimenti a marito se separata, sicque cum possessione spolians, quid si non habeat probationes paratas ad probandum impedimentum dissimulat, *ibid.* num. 19. & 20.

Spoliator violentus quid tenetur restituere spoliato, *ibid.* num. 21. ad 24.

Spoliator exceptio in quibus tantum admittitur, & ad quid tenetur spoliator satipsius spoliationem, *ibid.* num. 25. ad 27.

Agenti super rebus Ecclesiasticis non obstat exceptio spoliationis privatarum rerum, vel eorum, *ibid.* num. 28.

S P O L I U M.

Spolia Ecclesiasticorum Beneficiorum, & aliorum Clericorum, & Regularium quomodocumque, & ubicumque decedentium ad quos pertinent, Vide verb. *Spolium* num. 1. ad 8. & in *add. Auctor.* num. 39. & seqq.

De origine spoliatorum Ecclesiasticorum, *ib.* in *nov. add.* num. 1. & seqq.

Spolia Cardinalium, Curialium, Prælatorum habentium facultatem restituendi eorum pertinent ad Curiam Apostolicam, *ibid.* num. 9. & 10.

Concivili non subiacent spolia, *ibid.* num. 11.

Clerico Romæ moriente ab intestato, succedunt heredes, *ibid.* num. 12.

Spolia a Collegiis &c. de quibus Beneficiis fieri possunt, *ibid.* num. 13.

Spoliorum Causæ quomodo agitantur, *ibid.* num. 14.

Spoliorum nomine, quæ ad Curiam Apostolicam pertinent, non intelliguntur paramenta Ecclesiarum, *ibid.* num. 15.

Ecclesiarum ornamenta, vasa, & hujusmodi Clerici decedentibus ab intestato an, & quando spectent ad heredes, aut ad Ecclesiam, *ibid.* num. 16. ad 16.

Spolia Episcoporum in Insula Sardinia decedentium ad quem spectent, *ibid.* num. 17.

Spolium Clericorum non est in usu in State Mediciensis, *ibid.* num. 18.

Spolia Episcoporum in Regno Neapolitano ad quem spectent, *ib.* num. 19.

Jus **Spolii** ubi, & quomodo sit receptum, *ibid.* num. 20.

Spolia Canoniconum S. Salvatoris Bononiæ ad quem spectent, *ibid.* num. 31.

Spolia Equitum Hierosolymitanorum ad quem spectent, *ibid.* num. 32. & 33.

Quid de **spolio** Episcopi translato ad aliam Ecclesiam, *ibid.* num. 35.

Spolia Episcoporum, & aliorum Beneficiorum ex rebus ad divinum cultum spectantibus debentur illis Ecclesiis, quibus pertulerunt, *ibid.* num. 36. & 37.

Alia vide hoc tom. 8. in Appendic. Decret. in Triviana, seu Teicrica, Complani **Spolii**.

S P O N S A L I A.

Sponsalia, & **Sponsæ** unde dicantur; Vide verb. *Sponsalia* num. 1.

Sponsalia tripliciter potissimum fomentur, & quomodo, *ib.* num. 2.

Sponsalia propria accepta desolantur, *ibid.* num. 3.

Ad valore **Sponsalium** de futuro plura requiruntur, quam assignantur, & explicatur, *ibid.* num. 4. ad 11.

Etas requiritur pro contrahendis **Sponsalibus** assignatur, *ib.* num. 12. ad 15.

Impuberis septennio majores **Sponsalia** contrahentes an, & quando possint ab ipsa rescindi, & facultas rescindendi in quo foro locum habeat, & quando censetur impuberibus concessa, *ibid.* num. 16. ad 21.

Matrimonium ex impuberibus nulliter contractum rescinditur in **Sponsalibus** de futuro. Secus da Matrimonio nullo ex aliquo alio essentiali defectu, *ibid.* num. 22. & 23.

Presentia Parochi, & testium, & consensus Parentum an requirantur ad valore **Sponsalium**, *ibid.* num. 24. & 25.

Patentes an possint pro filia **Sponsalia** contrahere, & quando sint valida, vel non, **Sponsalia** a filia per metum contracta, *ibid.* n. 27. ad 34.

Sponsalia an censentur contracta per verba illa, quæ juxta communem intelligentiam, & loci usum loquendi veram promissionem futuri Matrimonii significant, & quæ verba assignantur, *ibid.* num. 35. ad 39.

Sponsalia contrahuntur etiam per signa, vel facta consensum interum experimentia; & insensur, quando **Sponsalia** per prædicta signa contracta, valida esse possunt, vel non; *ibid.* num. 40. ad 48.

Sponsalia vera quævis occultis obligant sub mortali, *ibid.* num. 49.

Sponsalia quo tempore obligant ad contrahendum; & quid si nullum talem tempus ad id præfigatur, *ibid.* num. 50. ad 54.

Quid da illo, qui post legitima **Sponsalia** recusat contrahere Matrimonium, & immittit quid in casu exigere possit pars inane, *ibid.* num. 55. ad 54.

Ad num. 55. & seqq. Auctoritas, vide, *ib.* in *nov. add.* num. 1. et seqq.

Itemque ad num. 60. & dicit seqq. Auctoritas, vide animadverta, *ibid.* in *nov. add.* num. 2. & seqq.

An, & quando resistentes a **Sponsalibus** amittant archæ, *ib.* num. 55.

Sponsalia rite contracta veris jussu da causa dissolvi possunt, & singula assignantur, & explicatur, *ib.* num. 56. ad 119.

Ad dissolvenda **Sponsalia** an, & quando requiratur auctoritas judicis? Et Judex in casu qualis esse debeat, & possit, vel non, *ibid.* num. 120. ad 127.

Alia ad rem. De Sponsalibus Iudaorum, vide, *ibid.* in add. *Auctor.* n. 129. & n. 140. ad num. 143. & verb. *Impeditio Matrimonii*, verb. *Matrimonium*, verb. *Sponsi*, verb. *Stuprator*.

S P O N S I,

Sponsus, & Sponsa nunc dicuntur. Vide verb. *Sponsi* num. 1. Sponsorum conversationes quomodo, & a quo prohibenda, & quando possint esse licita, *ibid.* num. 3. & 4.

Sponsus 21, & quomodo visitari possit Sponsam in Clausura Monialium existentem. Vide verb. *Moniales* art. 1. num. 30. Sponsorum fornicatio cum aliis commissis. Vide verb. *Luxuria* num. 9.

Tactus, oscula, amplexus, & huiusmodi inter Sponsos 21, & quae sint peccata, *ibid.* num. 7.

Corrigitur hic Auctor, *ib.* in add. sub litt. e.

Sponsus qui Sponsam seducit ad copulam non potest pariter peccata stupri, *ib.* num. 21.

Sponsi quando peccent circa delectationem de copula futura. Vide verb. *Delectatio* num. 27. ad 31.

Alia ad rem, vide verb. *Impeditio Matrimonii*, verb. *Matrimonium*. Sponsalia. *Stuprator*.

SPORTULE quid sint, & quando a Iudice exigi possint, vel non. Vide verb. *Judex* num. 41.

SPURIUS quis sit, & quia possit cum eo dispensare ad Ordines suscipiendos. Vide verb. *Filius* num. 27. ad 39.

Spurius an heres institui possit. Vide verb. *Heres* num. 23.

STATICA quid. Vide verb. *Mundus* num. 198. ad 301.

S T E L L A,

Stella quid sit. Vide verb. *Mundus* num. 198.

Stella hinc distinguuntur a Placeta tripliciter, & signatur quomodo, *ibid.* num. 177.

Stellarum numerus quotus ab Astronomia, & Mathematicis assignatur multitudi, *ibid.* num. 176.

Stellae hinc distinguuntur in sex classes, & assignantur. Hinc additur septima classis, quae assignatur, *ibid.* num. 177. & 178.

STELLIONATUS crimen quid sit, & quae ejus poenae. Vide verb. *Poenae* art. 2. num. 104.

STIPES quid sit. Vide verb. *Impeditio Matrimonii* art. 1. num. 28.

S T O L A,

Stola delictio an importet Jurisdictionem. Vide verb. *Stola* num. 4. & 2. & in add. num. 1. & 2. & 3.

Parochi an ingredi possint Ecclesias Regularem cum Stola, & Cruce elevata, *ib.* num. 3.

Capellani Confraternitatem in quibus Processionibus possint Stola deferre, & quomodo eam deferre competat Archiepiscopo Collegiatum, *ib.* num. 4. 5. & 6.

Parochi Civitatis an possint Stola deferre in Processionibus publicis, *ibid.* num. 7.

Regulares an possint uti Stola in Benedictionibus siue licentia Parochi *ibid.* num. 8.

Sacerdotes, & Diaconi accedentes ad Communionem quomodo Stola deferre debeant, & fannitur quomodo gestanda sit Stola Sacerdotum, & Diaconum, *ib.* num. 9. 10. & 11.

Stola cur ab Episcopo non ducatur ante prius ad formam Capellae, *ibid.* num. 12.

Stola cur non utantur Romae Concinnatores, *ibid.* num. 13.

Alia ad rem. Vide verb. *Parochi* art. 3. num. 16.

STUPRATOR, STUPRUM,

Stuprum propria sumptum quid sit, & quale peccatum, & quando virgo cruciatur vere stuprata, & ad quid in casu tenetur Stuprator. Vide verb. *Stuprum*, *Stuprator* num. 1. ad 6.

Alia ad rem. Vide verb. *Dei* art. 2. num. 14. verb. *Poenae* art. 2. num. 206.

SUBCOLLECTOR APOSTOLICUS.

Subcollectores quibus grudent privilegia, quando, & in quibus subiaciant Ordinariis Jurisdictioni. Vide verb. *Subcollector Apostolicus* num. 1. ad 22. ubi plura de ipsis, & in add. *Auctor.* num. 23. & 34.

A quibus deputentur Subcollectores Spoliatorum, *ibid.* in add. num. 1.

La Subcollectores non possunt deputari nisi ii, qui de legitimo Matrimonio nati sunt, *ibid.* in add. num. 2.

SUBDIACONATUS. Vide verb. *Ordo* art. 1. num. 40.

SUBORNATIONIS poena quae sit. Vide verb. *Poenae* art. 2. num. 108. & 109.

SUBREPTIO. Vide verb. *Rescriptum* num. 27.

SUBSIDIIUM CHARITATIVUM.

Subsidium Charitativum quare sic appelleretur, quid sit, quis possit istud exigere, vel non, & ad illud exigendum quae requiratur. Vide verb. *Subsidium Charitativum* n. 1. ad 20.

Ad num. 14. Auctor. Vide *ibid.* num. add. num. 1. Quoties Subsidium Charitativum a quo determinari debeat, & quae ratio sit servanda, & an pluries, vel una vice tantum exigi possit, *ibid.* num. 17. ad 21.

Ad solvendum Subsidium Charitativum qui teneantur, vel non, *ibid.* num. 19. ad 46.

Referuntur quidam Sac. Coagreg. Concil. Resolutiones ad rem facientes, *ibid.* in add. *Auctor.* num. 47. & 34.

SUCCESSIO AB INTESTATO.

Quis dicatur decedere intestatus, & succedere ab intestato. Vide verb. *Succrebo ab intestato* num. 1. ad 4.

Successio ab intestato quid sit, & alia eadem in capitis, alia in stirpe; & quae sit utraque, *ibid.* num. 5. ad 8.

Succedentium ab intestato quique ordines assignantur, *ibid.* num. 9.

An, quando, & quomodo ab intestato succedant filii sive legitimi, & naturales, sive illegitimi, vel legitimati, sive spurii, vel ex damno coitu, & qui tales sint, & dicantur, *ibid.* num. 10. ad 22. & verb. *Filius*.

Nepotes, & Pronepotes quomodo succedant, *ib.* n. 24.

Defunctibus descendentes, & fratribus, seu sororibus germanis, quia succedat? Et quid, si morietur filius sine liberis relicto parte superfluitate, & avo materno, matrem jam mortuam, *ib.* num. 25. & 26.

Quid si defunctus potest, & matre extant plures ascendentes sive fratres, vel sorores defuncti, *ibid.* num. 27.

Quid quando cum ascendentes aequalis gradus extant atiam germani fratres, & sorores defuncti, *ibid.* num. 28. & 29.

Germanorum filii quomodo succedant, & quomodo nepotes, aut pronepotes fratris premortui, *ibid.* num. 30. & 31.

Filii naturales, & illegitimi succedant parentibus, & contra, *ibid.* num. 32.

Defunctibus ascendentes, & descendentes quia succedat, *ibid.* num. 33.

Quid si cum defuncti fratribus, & sororibus germanis, extant etiam filii aliter filii, aut sorores germani premortui, *ibid.* num. 34.

Frater germani, eorumque filii excludunt fratres solum uterinos, & solum consanguineos, *ibid.* num. 35.

Quid, si soli filii diversorum fratrum, vel sororum extant, & nullus frater defuncti, *ibid.* num. 36. & 37.

Quid si nulli extant liberi legitimi, nec germani fratres, aut sorores defuncti, de ejus hereditate agitur, & quid si defunctus reliquit quosdam fratres consanguineos, & quosdam uterinos, *ibid.* num. 38. 39. & 40.

Defunctibus omnibus fratribus, & sororibus, eorumque omnibus filiis, quia succedat, *ibid.* num. 41.

Cognati, & agnati usque ad quem gradum succedere possunt ab intestato, *ibid.* num. 42. & 43.

Filii adoptivi, naturales, spurii & collateraliter ex damno coitu an possint sibi invicem, vel aliis succedere, *ib.* num. 44. ad 48.

Defunctibus omnibus consanguineis defuncti, quia succedat, *ibid.* num. 49. & 50.

Uxor pauper eo, quando, & quomodo succedet marito diviti, & e contra, *ibid.* num. 51. ad 55.

Filici quando, & quibus succedat, & quid in casu ptna agere debeat, *ib.* num. 56. 57. & 58.

In Boga Clericorum quancumque quia succedat, & quia succedat in bone Religiosorum Professorum, *ibid.* num. 59. ad 65.

Quam qui possunt lavem sibi ab intestato succedere simul mori contingere, datur regim, quibus discerni queat quoniam ea sit ptna mortua habenda sit, *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Alie ad eam, Vide verb. Beneficiat. Haru. Fili. Parentu. Regularu. Testamentum.

SUCCESSIO in Feuda. Vide verb. Feudum num. 18. ad 46.

SUCCESSOR in Beneficio Ecclesiastico, an, & quando tenentor sere locationi suam ab Autecessore, ejusque debita solvere? Vide verb. Locatio num. 2. verb. Salarie num. 11. verb. Mutuante num. 32.

SUFFRAGIA.

Suffragium unde dicatur? Vide verb. Suffragium num. 1.

Suffragium dupliciter sumitur, & significatur, & prout ad praeferre etiam definitur, *ibid.* num. 2. & 3.

Suffragium tripliciter contingere potest, & assignatur, *ibid.* num. 4.

Suffragium ex opere operentia duobus modis contingere potest, & assignatur, *ibid.* num. 5.

Personae fideles quibus suffragia applicantur, sunt duplici generis, & assignantur *ibid.* num. 6.

De Fide est deri luter fideles suffragiorum communicationem; & quomodo talis communicatio fieri possit, ac debeat, explicatur, *ibid.* n. 7. ad 19.

Usus ecclesiarum ardentum, asperio equum benedictum, in ecclesia thoria, eampnerum pntus; supertura in loco Sacerdoti, & quomodo profuit Delinquentis, *ib.* n. 20. ad 24.

Ut suffragium fortiter suum effectum, quid requiritur, *ib.* num. 25. & 26.

Gratitudo, & Provinciale Ordinum Regularium possunt extra Religionem specialibus sula Benefactoribus Spirituella bone, & suffragia sui Ordinis communicare, & quomodo profuit ipse, tanulur, *ibid.* num. 27. ad 31.

SUPERBIA unde dicatur, quid sit, quae peccatum, quae ajuu hinc? Vide verb. Superbia num. 1. ad 22.

SUPERIORES.

Regim, quae exerce observare debent Superiores Regulariter, Vide verb. Suprictori in add. Auth. num. 1. & 2.

Superiores Regulariter quoad Liturgia Dimissoriales, *ibid.* in add. Auth. n. 3. & 4.

Superiores Regulariter Monachum hia, aut ter in eono Confessarium extraordinarium offerre tenentor universi Communitati, *ibid.* in add. Auth. num. 5. & seqq.

Superior Regularis quoad cognitionem Causa super nullitate Professionis, *ibid.* in add. Auth. num. 8. & seqq.

SUPERSTITIO.

Superstitio unde dicta, & quid sit? Vide verb. Superstitio num. 1.

Superstitio alia est ratiua rei culta, & alie ratiua cultus, & quae sit utraque, *ibid.* num. 2.

Superstitio ratione cultus dividitur in tres species, quae assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 3. ad 6.

In variis Auctoribus sententiae inveniuntur, *ibid.* in nov. n. 6. ad 10.

Superstitio ratione rei culta dividitur in quinque species, quae assignantur, *ibid.* num. 7.

Idololatris quid, & quoduplex sit, *ibid.* num. 8. & 9.

Emendatur Auctor, *ibid.* in nov. n. 6. ad num. 9.

Magia ut duplex, naturae, & superstitiosa, & utraque explicatur, *ibid.* num. 10. & 11.

Divinitio quid sit, ejusque viginti species assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 12. ad 33.

Errat. Biblioth. Tom. VIII.

Sortes sunt triplices, divinatoria, ceusultoria; & divinatoria; & quae sint singula? & an prohibita, & quae sint sortilegiorum poena, tem de Jure Civili, quam Canonico, & quis in hac re sit Juxta competens, *ibid.* num. 34. ad 44.

Vane observantia quid sit, quomodo differat a divinatione, & quae ejus species, *ibid.* num. 45. ad 54.

Auctor emendatur, *ibid.* ad num. 40.

Assignatur decem regula ad cognoscendas vanae superstitionis culpabiles, *ibid.* num. 55. ad 64.

Maleficium unde dictum, quid, & quoduplex sit, assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 65. ad 68.

An liceat solvere maleficium alio maleficio, aut permittere, vel petere talem solutionem a maleficio, & quibus eadem in *ibid.* num. 69. ad 75.

Superstitiosi quando sint deprecandi, *ibid.* num. 76.

Assignatur praecipua remedia spirituales adversus maleficie exhibenda, *ibid.* num. 77.

Assignatur poena statuta contra maleficia, aliosque similes superstitiosos, & quae sit eorum competens Juxta? Et quomodo Confessarii se gerere debeant cum ipse, *ibid.* num. 78. ad 81.

De suppetentibus Hostiae, seu particulis consecratae, & poena eisdem inflicta, *ibid.* in add. Auth. num. 1. & seqq.

Quoad ea quae concernant Astrologiam Judaeicam. Vide verb. Astrologia, Astrologus.

SURDUS potest contrahere Matrimonium. Vide verb. Matrimonium art. 1. num. 6.

SUSPECTA de haeresi propositio quae sit? Vide verb. Propositio de haeresi num. 4.

SUSPENSIO

Quoad ejus esse, & divisionem.

Suspensio quid sit. Vide verb. Suspendi art. 1. num. 1.

Suspensio alia est ab Officio, alia a Beneficio, & alia ab Officio & Beneficio simul; & quae sit? *ibid.* num. 2. ad 5.

Suspensio ab Officio & Beneficio dividitur in totalem, & particularem; & utraque explicatur, *ibid.* num. 6. & 7.

Suspensio absolute imposita quomodo intelligenda, *ibid.* num. 8.

Suspensio alia est a jure, & alia ab homine, & quae sit utraque, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Late agitur de suspensione ex informata conscientia; *ibid.* in nov. add. num. 1. & seqq.

Alia vide tem. 8. in Append. Decr. in Capitulum.

SUSPENSIONES contra Episcopos quae sint? Vide verb. Suspendi art. 1. num. 1. ad 2.

SUSPENSIONES contra Capitulum, seu Capitulares, quae sint? Vide verb. Suspendi art. 3. num. 1. ad 2.

SUSPENSIONES contra Clericos, quae sint? Vide verb. Suspendi art. 4. num. 1. ad 2.

SUSPENSIONES contra Religiosos, quae sint? Vide verb. Suspendi art. 5. num. 1. ad 10.

SUSPENSIO quoad eum, qui possunt suspendere, vel suspendi.

Suspensio e quibus intelligi possit, & quomodo? Vide verb. Suspendi art. 6. num. 1. & 2.

Quae personae suspendi possunt, & quae exasperantur, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Capitulum, in Communitate dupliciter suspendi potest, & assignatur, *ibid.* num. 7. & 8.

SUSPENSIO quoad ejus effectus.

Quid si Suspendus evaserit aliquem actum, & quod sit suspensus? Vide verb. Suspendi art. 6. num. 1.

Suspensus ab Officio, & Beneficio non potest uligere, & est incapax Beneficii Ecclesiastici, *ibid.* num. 2.

Quid si Suspendus ab Ordine & Beneficio audent Suspendi violenter, vel se ingerere usurpanda frodae ejusdem Beneficii, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Quid si Suspendus ob vitium incontinentiam audent celebrare Divina; *ibid.* num. 6.

Suspensua a minoribus Ordinibus quando possit ad Majora ascendere: *ibid.* num. 7.

Quid si suspensua ab ingressu Ecclesiam, in ea celebrare audeat, *ibid.* num. 8.

Suspensua in uno loco an censatur ubique suspensua; *ibid.* num. 9.

Ordines, & alia actus pro suspensionem prohibiti, an validi, *ibid.* num. 10. & 11.

Ad num. 11. *Ausdr.* Vide correctionem, *ibid.* in not. sub litt. a.

Suspensio a Divina tempore appellationis an nulla, *ibid.* num. 12.

SUSPENSIO quoad modos, quibus tollitur.

Suspensio lapsa propter contumaciam quomodo, & a quo tolli possit: Vide verb. *Suspensio* art. 8. num. 1. & 2.

Suspensio lapsa ad detestatum tempus quomodo tollatur, *ibid.* num. 2.

Suspensio lata pro peccata delicti quomodo, & a quibus tolli possit, *ibid.* num. 3.

Pro suspensionis absolutione, qua forma fit adhibenda, & quid in casu attendendum, *ibid.* num. 4. ad 8.

SUSPICIO quid, & quotiens sit, quando peccaminosa; Vide verb. *Judicium* *temerarium* num. 13.

SUSURRATIO quid sit: Vide verb. *Detrahitio* art. 1. num. 10.

SYDUS quid sit: Vide verb. *Mundus* num. 170.

SYMBOLUM.

Symbolum unde dictum, & quid sit: Vide verb. *Symbolum* num. 1. & 2.

Symbola principaliora sunt quatuor, *Apostolicum*, *Nicaenum*, *Constantinopolitanum*, & *S. Arthausi*. Et insuper quomodo, quando, & a quibus turres composita, & incomposita? ubi & de additione particulae *Filiusque*, *ibid.* num. 3. ad 7.

Symbolum in quibus Fallia, & Missa sit dicendum, vel uno? & cur, ac quomodo, *ibid.* num. 19. ad 31. & verb. *Missa* art. 2. num. 17. ad 21. & art. 13. num. 7. ad 19. & verb. *Resurrectionis* *Congreg.*

Dum canitur in choro Symbolum, non potest Celebrare Missam prosequi. Vide *ibid.*

SYNDICUS.

Syndicus quid sit, & significet? & quomodo distingatur a Procuratore, Advocato, & Administratore, seu (Economus) Vide verb. *Syndicus* num. 1. ad 5.

Syndicus quomodo sit constituendus, *ibid.* num. 6.

Religiosi an possint esse Syndici pro Causa in Monasteriis, *ibid.* num. 7. & 8.

Syndici in Ordinibus Fratrum Minorum a quo fuerint concessi, a quibus, & pro quibus deputari possint? Et an Religiosi particularia possint habere deposita apud ipsos, *ibid.* num. 9. ad 13.

Quid si Conventus damnum aliquod patiat ex mala Syndici administratione, *ibid.* num. 14. ad 19.

Conventus possunt praeter Syndicum habere etiam unum, vel plures Substitutum, qui a Syndicis sunt deputandi, & non a Fratribus, *ibid.* num. 18. 19.

Quia possit a Syndica rationem exigere? & an possit sine ipsa aliquid emi, vel vendi, *ibid.* num. 20. 31. & 32.

Syndici Apostolici qualem habeant facultatem, quibus gaudeant privilegiis, & quomodo sint, vel non, eorum exemptiones? & afferuntur ad rem Constitutiones, & decreta, *ibid.* num. 33. ad 67.

SYNODUS DIOCESANA.

Synodus quid debeat? Vide verb. *Synodus* *Dioecesis* num. 1. & 2.

Synodus Dioecesis quotiens, & quando sit ab Episcopo, vel Archiepiscopo celebranda, & quid si habeat duas Civitates onitas in sua Dioecesi, *ibid.* num. 3. ad 8.

Synodus Cleri Romani convocari potest ab Eminentiissimo Vicario Urbis, *ibid.* num. 9.

Vicarius Generalis Episcopi. Vicarius Capitularis, alii-

que Praelati Episcopo inferiores an possint Synodum congregare, *ibid.* num. 10. 11. 12.

Episcopus an possit Synodum congregare per alium, & quid si in Dioecesi sit constitutus Vicarius Apostolicus, *ibid.* num. 13. & 14.

Synodus an fieri possit ab Episcopo ante Visitationem Dioecesis, & pro ejusdem convocations an teneatur exigere consilium Capituli, & quid si Capitulum quavis specialiter invitatum nolit intervenire, *ibid.* num. 15. ad 23.

Laici an sint ab Episcopo ad Synodum invitandi, *ibid.* num. 16.

Qui teneantur ad Synodum accedere, & qui compelli possint ab Episcopo ad interessendum, *ibid.* num. 17. ad 22.

Quid de Constitutionibus facienda in Synodo Dioecesis, & qui teneantur, vel non; ad eorum observantiam, *ibid.* num. 18. ad 24.

Canonici ad Synodum accedentes, an sua expensis vivere debeant, *ibid.* num. 24.

Quid circa praecedentiam sedendi in Synodo, *ibid.* num. 25. ad 28.

Alia ad rem, *ibid.* num. 29. ad 69. & verb. *Concurrit* verb. *Examinatores*.

Alia vide *ibid.* in add. *Ausdr.* num. 31. & seqq. & tom. 8. in Append. Decret. in *Larinen. Decretorum Synodum* *datam*, *Guadalupe*. Nullius, seu *Mariani*, *Paris* *canonicis* *de Synodo*, *Gerunden. Exemplum*.

SYSTEMA.

Systema Mundi quid sit, & quae sint ejus principes systemata; Vide verb. *Mundus* num. 90. & 91.

Systema Ptolemaicum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ibid.* num. 91. ad 94.

Systema Copernicanum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ibid.* num. 95. ad 110.

Systema Tychoanicum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ibid.* num. 101. & 103.

De Mundi Systematibus notabilia dicta, *ibid.* num. 104.

T

TABACCUM.

Abacum fumere in Ecclesia Dioecesis Hispanica qua penes sit prohibitum, & qua penes iussit prohibitum illud fumere in Basilica Vaticana; Vide verb. *Tabacum* num. 1. ad 4.

Nunc est hodie insidendum antiquis quorundam Synodorum Canonibus, qui sub excommunicationis vetant tabaci usum ante Sacram Eucharistiae perceptionem, aut ante Missae Celebrationem, *ibid.* in add. *Ausdr.* num. 13.

An liceat fumere Tabacum ante Missam, & an in casu strangis junium naturalis, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Tabaculi excessivus usus non parva adest incommoda, quae assignantur, *ibid.* num. 8. & 9.

Tabacum fuit prohibitum a Jacobo VI. Britannorum Rege, & ab Amarathe IV. Turcarum Imperatore, & quare, *ibid.* num. 10.

Adducitur de tabacco lepidum scriptum, *ibid.* num. 11.

Ad rem adduntur varia Decreta Sacrae Congregationis, *ibid.* num. 12. ad 19.

TABERNACULUM.

Claves Tabernaculi ubi, & a quibus assignari debeant, & an in ipso retineri possit Sanctorum Reliquium, vel alia Vasa; Vide verb. *Tabernaculum* num. 1. ad 6. & verb. *Reservatum* *Sacrae Congreg.* & verb. *Eucharistia* num. 49.

Tabernaculum SS. Sacramenti in Cathedralibus non debet esse in Altari Majori, *ibid.* num. 7. & verb. *Eucharistia* num. 56.

Alia ad rem, *ibid.* num. 8. & 9.

TABERNA, TABERNARI, seu CAUPONES.

Taberna nomine quid veniat; Vide verb. *Taberna* num. 1.

An liceat Clericis ingredi tabernam, vel eam retinere, *ibid.* num. 2. & 3.

Tabernari peccant in pleribus, quae assignantur, *ibid.* num. 4. ad 8.

Alia ad rem, ibid. num. 9. to. & 12. & verb. Emptio, & Venditio art. 3. & verb. Lesum. num. 11. verb. Irregularitatis art. 1. num. 11.

TACTUS IMPUDICI.

Tactus impudici five in se ipso, five in aliis, five ejusdem, five diversi sexus in quascumque corporis parte facti, quando sunt peccaminosi, vel non? Vide verb. *Tactus impudici* num. 1. ad 5.

Yamius permittentes se tangi, & Ancillæ nutrices pueros velentes, levantes, eorum pudenda tangentes, quomodo, & quando peccant, *ibid. num. 6. & 7.*

Emendatur Ancillæ, *ibid. in not. noviss. ad num. 6. tum etiam ad num. 10.*

Tactus impudici inter personas ejusdem sexus sunt gravius peccata, quam inter personas solutus diversi sexus, *ibid. num. 8.*

Tactus facti a Medicis, Chirurgis causa necessitatis non sunt peccaminosi, *ibid. num. 9. & 10.*

Tangere pueros ex affectu teneri infantilis gentile non sit peccatum, *ibid. num. 11.*

Tactus inter Conjuges, vel Sponsores facti non, & quando sunt peccaminosi, *ibid. num. 12. ad 15.*

Sed in hac rem vide notata, *ibid. in not. noviss. sub lit. a.* Bruta, & animalia minuta præsertim molliter trahere, demulcere, eorumque pudenda tangere non, & quando sit peccatum, *ibid. num. 16. & 17.*

Alia ad rem. Vide verb. Fumus, verb. Lunaria, verb. Spargi.

Afferitur ad complementum dictum poeticum, *ibid. a. 19.*

TALIONES potius que sit? Vide verb. *Pena art. 1. num. 14. verb. Falsifier num. 69. & verb. Accusator num. 3. 4.*

TAXA. TAXARE.

Afferitur Taxa Innocentiana Fori Ecclesiastici in materiis spiritualibus. Vide verb. *Taxa num. 1.*

Afferitur Taxa pro Advocatis, & Procuratoribus patrocinantibus Causis Beatificationum, & Canonizationum, *ibid. num. 2.*

Afferitur Taxa observanda a Notario Sac. Congregationis cum aliquibus ejusdem ordinibus, *ibid. num. 4.*

Taxa facta a Laicis non sunt Ecclesiasticæ, *ibid. num. 4.*

Adducuntur plures Resolutiones Sacre Congregationis quoad Taxam, tum pro sacerdotibus, tum pro Seminariorum, tum pro Cathedralicis, ac observantia Taxæ Innocentianæ, *ibid. num. 6. ad 14.*

De Auctoritate, quam Episcopi habent taxandi stipendium pro Missis, & quid inde sequatur, *ibid. in not. noviss. ad num. 6. ad 4.*

A potestate Seculari taxari minime potest stipendium Missæ, *ibid. in not. noviss. ad num. 5.*

Num pro exequiis & sepulchris fiat debitis aliquæ emolumenta, possintque ea taxari ab Episcopo, *ibid. in not. noviss. ad num. 6. & 7.*

TEMERARIA propositio, quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatæ num. 36.*

TEMPERANTIA quid sit? Vide verb. *Virtus num. 130.*

TEMPLUM.

In Templis Gentilium, & Illorum sacrificiis prohibentur Christiani tibicinalibus, musici instrumentis, aliisque modis operam præstare. Vide verb. *Templa Gentilium add. Ant. num. 1.*

TERGIVERSATIONIS potius quæ sit? Vide verb. *Pena art. 1. num. 10.*

TERMINI moti potius quæ sit, & quæle crimen? Vide verb. *Pena num. 11. & 12.*

TERRA.

Terra est rotunda, seu sphaerica pendens la medio aeris siue ullo sustentaculo. Vide verb. *Mondus num. 117.*

Terra circuitus, aut ambitus quantus sit? *ibidem num. 121.*

TERRACONENSIS CONCILII methodus Fessorum immutandorum gratis excoꝑitata, & adhibitis s. Benedicto XIV. Vide verb. *Concilium Terracense add. Ant. num. 1.*

TERRITORIUM SEPARATUM quid importet. Vide verb. *Territorium Separatum add. Ant. num. 1. & 2. & verb. Abbat verb. Jurisdiclio & verb. Praetatus in not. add.*

TERTIARIUM, TERTIARIAE.

Tertiarii, & Tertiariae id hoc ut gaudeant omnibus privilegiis sui Ordinis habere debent plura requisita, & qualitates, quæ ab Ordinario cognosci debent, & ad id traditæ formula. Vide verb. *Tertiarii, Tertiaria num. 1. ad 3.* Si non serventur dicta requisita, an Professio sit nulla, *ibid. num. 9.*

Tertiaria habentes dicta requisita pluribus gaudent exemptionibus, quæ assignantur, *ibid. num. 10. ad 14.*

Tertiaria viventes in Congregatione ubique Clausura non gaudent dictis privilegiis, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Tertiarii, & Tertiariae habentes requisita, quid si decedant non electi sibi sepelantur? *ibid. num. 18.*

Tertiarii post votum castitatis, & emissam professionem, quid si Matrimonium contrahant, & an possint acquirere Legatum relictum pro puellis? *ibid. num. 19. & 20.*

Tertiarii utriusque sexus in claustris non viventes an gaudeant privilegio fori, & in quibus subiciantur proprio Parocho? *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Tertiarii utriusque sexus, quibus Regularibus admitti possint ad habitum? *ibid. num. 24.*

Quoad Tertiarios utriusque sexus Ordinis Minorum asseruntur novissimæ Constitutiones editæ s. Benedicto XIII. tam pro Patribus de Observantia, quam pro PP. Cepucclianis, & Conventualibus, ex quibus patent eorum privilegia, & gratia spirituales, & innuitur a quibus erigi possint talis Ordo, *ibid. num. 25. ad 30.*

Prædicti Tertiarii in eorum Domibus degentes, & non habentes necessaria requisita non gaudent privilegio Fori, & Canonis; gaudent tamen omnibus indulgentiis Ordinis, sed quæ lucrandas requirunt ut deferant habitum juxta morem regionis. Et a quo talis habitus conferri possit? *ibid. num. 31. ad 37.*

Afferitur formulæ Professionis faciendæ a dictis Tertiariis post solum Novitiatum, *ibid. num. 38. 39. & 40.*

Assignatur tertii Ordinis Institutio, & antiquitas, & miraculosa Christi apparitio in ejusdem comprehensionem. Et quare in Connectione Papæ dicitur Oratio S. P. N. Franciscei? *ibid. num. 41. ad 44.*

Tertiarii prædicti quomodo teneantur ad Regulæ precepta, & ad rem traditur modum quomodo sit instruendum ante Professionem, *ibid. num. 45. & 46.*

Tertiarii nostri Ordinis in Saeculo degentes ut possint nostro Breviario Franciscano, *ibid. num. 47. & verb. Resolutiones Sacre Cong.*

Alia ad rem. Ibid. num. 48. & 49. & la not. noviss. ad num. 1. & verb. Ercito a. 18. verb. Religiosi Regulares art. 1. 14. verb. Festi num. 19. Et in sue Appendice hujus Tomi VIII.

ubi ad rem explicatur Constitutio Benedicti XIII. incipiens, *Expositio Nobis.*

Mulieres, quæ sacri ritus non sint admitti nequeant inter tertiarias. Vide ad Calcem verb. *Tertiarii in Testam. noviss. add.*

Alis plura circa eandem, præsertim in Missionum locis, Vide *ibidem.*

Alia vide hoc tom. 8. in Append. Decret. in Mozarion. Salamantina Erubescit.

TESTAMENTUM.

Testamentum unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Testamentum artic. 1. num. 1. & 2.*

Testamentum dividitur in solemnæ, & a se solenne, & utrumque explicatur, *ibid. num. 4.*

Testamentum solemne subdividitur in scriptum, & nuncupativum, & quæ sit utrumque; *ibid. num. 5. ad 8.*

Ad valorem testamenti solemnis scripti plura requiruntur, quæ assignantur, *ibid. num. 9. ad 17.*

Ad valorem testamenti solemnis nuncupativi quid requiratur? *ibid. num. 18. & 19.*

Testamentum *anacriptum*, & *scriptum* quomodo inter se differant; *ibid.* *num.* 34.

Affigantur solemnitates, quae requiruntur ad valorem testamenti de jure Canonico tam ad Causas pias, quam prophanas; *ibid.* *num.* 35. *ad* 39.

Testamentum in Terris Imperii, & Ditione Romani Pontificis, ac aliorum Regnorum facendum quas solemnitates fieri ac iudicari debeant; *ibid.* *num.* 40. 41. *et* 42.

Testamentum ad Causas prophanas carum una, vel pluribus testamentariis a jure positivo requisitis est invalidum in foro externo. An autem sit invalidum etiam in foro interno, variant Doctores, quorum sententiae referuntur; *ibid.* *num.* 43. *ad* 58. De testamento fido eorum Patrobo. Vide *ibid.* *num.* 59. *et* 60.

Ad hanc questionem, Vide *ibid.* in *sup.* *add.* *num.* 1. *et* *segg.*

Quoad ea, quae concernunt omnia Testamenta privilegiata.

Testamenta privilegiata quid sint, & affigantur. Vide verba *Testamentum art.* 1. *num.* 1. *et* 2.

Testamentum ad pias Causas quale sit, an sit privilegiatum; & quot testes requirantur ad ejus probationem, & an valeat etiam sine testibus; *ibid.* *num.* 3. *ad* 10.

An testamentum, in quo pia causa per fiduciam unum vocata est, dici queat ad pias causas; *ibid.* in *sup.* *add.* *num.* 1. 2. 3.

Testamentum incestuosum, & non perfectum, & quamvis correat ob defectum alioquin solemnitate Civili, valet tamen quoad Legata pia in re relicta; *ibid.* *num.* 11. *et* 12.

Testamentum sine solemnitatibus a Jure Civili requisitis conditum ad pias Causas valet etiam quoad Legata prophanas in eo contenta; *ibid.* *num.* 13. *et* in *sup.* *add.* *num.* 4. *et* 5. In concernentibus voluntatem nullum est Privilegium testamenti ad pias causas; *ib.* in *sup.* *add.* *num.* 6.

Testamentum quomodo conditum ad interrogationem alterius, vel solis auctoris, vel sine institutione heredis, vel cum herede inserto, vel cum hereditate distributa alterius arbitrio, valet tamen quoad pias causas; *ibid.* *num.* 14. *ad* 18.

Si in testamento ad pias causas aliunde sufficienter non constat de voluntate Testatoris, quid requiratur; *ibid.* *num.* 18. *ad* 21.

An ex Legatis relicta in testamento ad pias causas detrahi possit Falcidia? Vide verba *Falcidia*, & verba *Legatum* *num.* 127.

Testamentum inter liberos quale sit? quidve requiratur ad ejus valorem; & in quibus casibus sit validum, vel non; *ibid.* *num.* 24. *ad* 26.

Testamentum militis quomodo, & quae Jura solemnitates requirunt; & quibus gaudeat privilegiis, si fiat in actuali expeditione bellica; *ibid.* *num.* 27. *ad* 41.

Testamentum rusticorum, & quales testes requirit; & quales testifici in casu sint intelligendi; & an rusticorum privilegio gaudeant etiam Civiles, & Nobiles ruri recreationis gratia degentes, & ibi egrotantes, ac stantes; *ibid.* *num.* 43. *ad* 50.

Ad testamentum factum tempore pestis quot testes requirantur; *ibid.* *num.* 51. 52. *et* 53.

Testamentum Principi oblatum, & eorum Principe factum quale sit, & quomodo fieri possit; & an sit validum absque Jura solemnitate; *ibid.* *num.* 54. *ad* 57.

Testamentum ad *usu datum*, *et* *apud alia factum* quale sit, quidvaleat ejus valorem requiratur; *ibid.* *num.* 58. 59. *et* 60.

Testamenta Cardinalium sunt a jure privilegiata, ac testamenta Militum. Et quid in illis attendi debeat, ac sufficiat; *ibid.* *num.* 61. 62. *et* 63.

TESTAMENTUM quoad ea, quae concernunt illos, qui possunt, vel non, ipsum facere, heredes in ipso institui, & ejusdem executores esse, eorumque obligationes.

Quilibet testamentum facere potest, qui ore Jure naturalis, nec positivo prohibetur. Vide verba *Testamentum art.* 3. *num.* 1.

Affigantur, qui Jure naturae testari sequuntur. *ibid.* *num.* 2. *ad* 11.

Inhabiles ad testandum de Jure naturae, vel Civili an possint ad pias causas testari. *ibid.* *num.* 12. *ad* 15.

Clerici saeculares an, & de quibus bonis testari possint; & de quibus testari, ac disponent possint Clerici incolae, & Civis Urbis Romani, si laici, vel in ejus districtu testentur; *ibid.* *num.* 16. *ad* 31.

Regulares omnes profecti nullummodo testari, nec testamentum a se conditum ante Professionem moderari possunt; bonis vero possunt illud interpretari. *ibid.* *num.* 32. *ad* 39.

Novitius quomodo testari, & quid de rebus suis, siue pro se, siue pro alio disponere possit; *ibid.* *num.* 33. *ad* 43. Qui possit, vel non heredes institui in testamento; Vide verba *Heredes per tot.*

Executores testamentorum qui sint, & dicantur? & alii sunt *Legitimi*, alii *Testamentarii*, & alii *Derivati*, & singuli explicantur. *ibid.* *num.* 44. *et* 46.

Si omissa a Testatore sit deputatus executor, quia teneatur aequali ejus voluntatem; *ibid.* *num.* 47. 48. *et* 49.

Quot executores deputari possint a Testatore? Qui tales esse possint, vel non; ad quid teneantur; & si sint Ecclesiastici, vel Regulares, a quo Jodice compelli possint ad exequendum voluntatem Defuncti? *ibid.* *num.* 50. *ad* 67.

Quid, si plures sint executores a Testatore deputati, & unus eorum sit mortuus, vel in remotis exiit, vel exequi nolit; *ibid.* *num.* 68.

Utrum ubi sunt plures exequutores testamentarii conveniri solendum quoad de gestis administrationis, tamen non omnes admittantur; *ibid.* in *sup.* *add.* *num.* 1. *et* 2.

Relicta a Testatore ad carum causas, a quo mutari possint in alios ejus; *ibid.* *num.* 69.

Alia de Testatoris voluntate, ejusque executoribus *ibid.* *num.* 70. 71. *et* 72.

Quoad ea, quae concernunt Codicillum, seu Clausulam Codicillarem.

Codicillus quare sic dictus; quid sit; quomodo esse debeat; quot talia ad ipsum requirantur; quia ipsum facere possit, & quomodo an ante, vel post, aut etiam sine testamento fieri possit; si fiat ante testamentum quid requiratur ad ejus valorem; & an licite fieri possint duo vel plures; Vide verba *Testamentum art.* 4. *num.* 1. *ad* 16.

Dispositio Testamentis, si ob aliquem defectum non valeat ut testamentum, an, & quando valere possit ut Codicillus; *ibid.* *num.* 17. 18. *et* 19.

Clausula Codicillaris quae, & quotplex sit, qui ejus effectus; & quid requiratur ad hoc ut Testamentum minus solenne valeat vi talis clausulae; *ibid.* *num.* 20. *ad* 27.

Affigantur ad quid sint introducti, & ad quid inserviant Codicilli, & quis primus illis introducat; *ibid.* *num.* 28. *et* 29.

An clausula Codicillaris expressa in Testamentis Rossicorum, nullatenus, & aliorum, qui ejusvis non intelligunt, effectus suos pariat; *ibid.* in *sup.* *add.* *num.* 1. *et* *segg.*

Alia ad rem. Vide verba *Fiduciam* *num.* 1. *et* *segg.*

Quoad ea quae concernunt revocationem, seu mutationem, liberationem, ruptionem, dissolutionem Testamenti, & Codicilli.

Quilibet Testator potest testamentum suum usque ad mortem pro libito revocare, vel mutare; & quid ad talem revocationem excois sit, innuitur. Vide verba *Testamentum art.* 3. *num.* 1. *ad* 5.

An revocari possit testamentum, quod Testator juravit se non revocaturum; *ibid.* *num.* 4. *et* 5.

Testamentum reciprocum inter conjuges, vel alias personas revocari potest ab una parte, etiam iactis, vel iunctis aliter. Et innuitur quomodo tale Testamentum fieri possit, & datur ad id specialis advertentia; *ibid.* *num.* 1. *et* 14.

Testamentum revocari potest & verbis, & factis; *ib.* *num.* 15.

Revocatio testamenti facta *ad id verbum* duo copulativo requirit, quae assignantur; *ib.* *num.* 16.

Testamentum *facto* multipliciter revocari potest; & innuitur quomodo constatur vere revocatum, vel non, & quid requiratur ad talem revocationem; *ibid.* *num.* 17. *ad* 30.

Testamentum prius legitime factum rumpitur per posterius privilegium; *ib.* *num.* 31.

Te-

Testamentum prius ad alio, seu coram Principe factum, nec quid revocari possit. *ibid.* num. 24.
 Testamentum patetum inter liberos revocatur per aliud testamentum legitime factum coram septem testibus. *ib.* n. 3.
 Testamentum irritari, rumpi, ac delitui quid sit; quomodo, ac quando fiat? *ibid.* num. 24. ad 27.
 Legata, Codicilli, & Donationes multipliciter revocari possunt; & assignatur quando confatur vere revocante, vel non. *ibid.* num. 28. ad 29.

Ad posterius testamentum rumpat prius testamentum, si hunc adjecta sit clausula derogatoria, eaque non fuerit in posterius testamentum revocata. *ibid.* in nov. add. num. 1. & segg.

TESTES.

Quoad ea, quae concernunt illos, qui possunt, vel non esse Testes, tum generaliter quoad omnia, tum specialiter quoad certas personas, & Causas.

Testes unde sint dicti, & qui sint, & quae conditiones in ipsa sequuntur? Vide verb. *Testis* art. 1. num. 1. & 3.

Qui habiles sint, vel inhabiles ad testificandum live in totum, live in partem? *ibid.* num. 4. ad 7.

Generaliter, & absolute inhabiles ad testificandum tam in Causis Civilibus, quam Criminiis sunt infantes, & imberberes, amentes, & furiosi, furdi simul, & muti, & astutivae, caeci, servi, sui masculis, & qui prestio ad id sunt conducti. *ibid.* num. 8. ad 15.

Infames tam infamia iuris, quam facti, criminosa, perjury, & communicati, pauperes quando, & in quibus Causis admitti possunt ad testificandum, vel non? *ibid.* num. 17. ad 40.

Sed vide, *ibid.* in nov. add. num. 1. & segg.

Fœmion, pupilli, seu imberberes, parentes, consanguinei, & affines domestici, quando admittantur, & in quibus Causis? *ibid.* num. 41. ad 53.

Infantes, 20, quando, & in quibus causis possint esse testes contra suos inimicos, parentes contra suos filios, & contra, liberti contra suos Patronos, Judaei contra Christianos, laici contra Clericos, Clerici contra laicos. *ibid.* num. 56. ad 108.

An Clerici, & Religiosi possint hoc licentia suorum respective Superiorum valide, & licite esse testes in Testamentis, Instrumentis, & contrahibus laicorum. Vide verb. *Testamentum* art. 1. num. 110.

Nemo potest esse testis in propria causa, idemque Iudices, Advocati, Tutores, Admistratores, alique similes uterque esse testes in Causis, quae iudicantur, vel cui patrocinium praestiterunt; & quae sit causa propria, assignatur. *ibid.* num. 113. ad 114.

Procurator, seu Mediator inter contrahentes quando possit esse testis. *ibid.* num. 115. ad 118.

Prælati, alique Clerici, etiam Regulares, & Canonici possunt esse testes in Causis Civilis seu Ecclesiae, vel Monasterii, secus si sint aliqua rationabili causa impediti, aut in eadem Causa sint actores, vel procuratores. *ibid.* num. 119. ad 126.

In Causis Universitatis facultatis 20, & quando possint esse testes illi, qui sunt de eadem Universitate, vel Communitate. *ibid.* num. 127. ad 131.

Quoad ea, quae concernunt testimonium numerum, testes contestes, testes singulares, testes de scientia, testes de auditu, testimonium productionem, iuramentum, & examen, ac interrogatoria suggestiva.

Assignatur variae Causae, in quibus tam de jure Civili, tam Canonico requirantur plures testes. Vide verb. *Testis* art. 1. num. 1. ad 4.

Au, & in quibus casibus sufficiat unus testis ad legitimam probationem. *ibid.* num. 5. & 6. & in nov. add. num. 1. & segg. & ad art. 3. in add. *ibid.* num. 49. & segg.

Testes quoad probationem, alii vocantur testes contestes, & alii testes singulares, & qui sint. *ibid.* num. 7.

Singularitas testimonii triplex assignatur, & explicatur. Et inquitur in quibus Causis probent testes hac triplici singularitate. *ibid.* num. 8. ad 16.

Testes quoad probationem, alii dicuntur testes de scientia, alii testes de credulitate, & alii testes de auditu; & qui sint singuli, & qui ex illis requirantur, vel sufficiant ad legitimam facti probationem. *ibid.* num. 17. ad 20.

Testes quando sint producendi, & quomodo productionem testimonii fieri, vel admitti possint. *ibid.* num. 21. ad 24.

Testes e longinquo cujus expensis sint producendi; & producens tales testes ad quid teneatur. *ibid.* num. 24. & 25.

Impedire testimonii productionem quomodo peccet *ibid.* num. 26.

Testes antequam deponant, jurare debent; & tale iuramentum undequaque explicatur. *ibid.* num. 27. ad 41.

Testes quomodo, & a quo sint examinandi. *ibid.* n. 42. ad 46.

Testimonium examinandi sint personae egregiae, vel feces. Testis non valetularii, aut paupertate depressi, aut foemina. *ibid.* num. 47. ad 51.

Assignatur interrogatoria, quae faciendi, & quae cavenda sunt in examinatione testimonii. *ibid.* num. 48. ad 58.

Quoad testimonium exceptionem, seu reprobationem, coactionem, & obligationem.

Exceptiones, quae testibus possunt obijci, sunt triplicis generis. Et assignatur quomodo fieri possint, & quando sint opponenda. Vide verb. *Testis* art. 2. num. 1. ad 7.

An & quando quis possit reprobare testes, & se, & pro se testes produci. *ibid.* num. 8. & 9.

Testis probatarii possunt reprobari per alios testes reprobatores reprobatores; & assignatur qui sint tales testes. *ibid.* num. 10. 11.

Testes recusantes testificari quando, in quibus Causis, & contra quos ad testificandum compelli possint, vel non. *ibid.* num. 12. ad 29.

Testis, qui juravit se nihil depositum in iudicio, an compelli possit ad deponendum. *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Testes 20, & quando possint in iuramento praestando uti restrictione mentali, seu amphibologia, aut equivocatione. Vide verb. *Iuramentum* art. 1. num. 12. verb. *Reprehensio mentalis*, verb. *Reus*.

Testis ex quo titulo, & quando teneatur testificari sponte, vel solum quando a Iudice competeat Interrogatus. *ibid.* num. 34 & 35.

Iudex quando confatur iuste, & iuridice exigere a testibus testimonium. *ibid.* num. 36.

Assignatur aliqui casus, in quibus testis sub mortali tenetur testimonium ferre in legitimo iudicio; & alii casus assignantur, in quibus non tenetur etiam Iudice praesentante. *ibid.* num. 37. 38. & 39.

Testis peccat in pluribus, quae assignantur. *ibid.* num. 40.

Testis, qui ex malitia, vel ex ignorantia falsum deponit, quae poena incurret, & ad quid teneatur, vel non. *ibid.* num. 41. ad 45.

De testibus habentibus notam malam, Item de Testibus pluribus sed singularibus quoad varias adus. De testibus pro electione sepultura requisitis. De testibus Synodalibus, & illis qui matrimonium efficiunt, *ibid.* in add. *ibid.* num. 47. & segg.

Testes produci debent coram Iudice, qui fides est faciendi; Qui tamen Iudex solus quoadquod examen delegare, quae delegatione non intercedente examen a Notario factum ex propria libitu est nullum. *ibid.* in nov. add. num. 1. & 2.

Sed vide quae sequuntur. *ibid.* in nov. add. num. 3. ad 7. Alia ad rem Vide verb. *Iudex*, *Iuramentum*, *Reprehensio mentalis*, verb. *Reus*.

Testimonium praesentia quoad Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. num. 19.

TETRAGONOMETRIA quid. Vide verb. *Mandas* num. 200.

THALMUD HEBRAEORUM.

Judaei, & Hebraei unde sint dicti, quid sit, & impartet eorum Thalmud, quando, & a quibus fuerit compilatum. Vide verb. *Thalmud Hebraeorum* num. 1. & 3.

Thalmud aliud est Hierosolymitanum, & aliud Babylonicum; & utrumque quid continet. *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Thalmud cujus iussa fuerit prohibitum, combustum; & quae

ponum fuerint imposita transgressionibus. *Ibid.* num. 7. ad 13.
Thalmud plura continet apud Judaeorum peritiam emollientem. *Ibid.* in add. num.

Quin etiam ad Catholicæ dogmate confirmanda adversus Heterodoxos. *Ibid.* in add. num.
Judicia Virorum Doctissimorum de eodem Thalmud. *Ibid.* in *litem* ad id.

THEOLOGIA THEOLOGUS.

Theologia quid, & quotuplex sit, assignetur, & explicetur. Vide verb. *Theologia* num. 1. ad 7.

Theologia tum ratione subiecti, in quo recipitur, tum ratione objecti, circè quod versatur, varie dividitur; & singula divisiones assignentur, & explicentur. *Ibid.* num. 8. ad 19.

Affertur origo Cæthodæ Scholasticæ Religionis Serephicæ. *Ibid.* num. 18.

Quoad eæ, quæ concernunt Theologum. Vide verb. *Consecratus* art. 9. num. 1. ad 44.

THEORICA Plenitudo quid; Vide verb. *Mundus* num. 104.
THESAURUS S. M. Ecclesiæ. Vide Verb. *Indulgentia* art. 1. num. 4.

THESAURUS. Vide verb. *Desiniam* art. 1. num. 16. ad 45. & verb. *Societas inter Fratres*, in *asp.* ad num. 14.

THESIS quid, & ejus differentie ob hypothæsi? Vide verb. *Mundus* num. 100. tot.

THURIFICATION.

Thurificatio quomodo, quando, quibus, & a quibus fieri possit, et debeat? & quæ præcedentia servande sint in ipse faciendâ. Vide verb. *Thurificatio per tot.* ubi ed rcm adducuntur varia Decreta Sac. Rit. Cong.

Thurificatio est Sanctissimum Eucharistiam Sacramentum, sive expositum illud sit, sive in tabernaculo Alteris reconditum, vid. *Ibid.* in *num.* add. num. 1. & segg.

Thurificatio, & quomodo proest Defunctis; Vide verb. *Suffragia* num. 22.

TITULUS.

Titulus Cœcia Domini quando Romæ inventus; Vide verb. *Titulus* num. 1.

Titulus *Servus Servorum Dei*, quæ notat Pape in Bullis, a quo fuerit primo inventus? & quare in his sic vocet. *Ibid.* num. 2. & 3.

Titulus *Emendatissimus* quando coeperit dari Cardinalibus; & Tituli Cardinalitii qui olim fuerint tum in Urbe, tum extra Urbem; & e quo præscripti, nomenclati, ac designati fuerint. *Ibid.* num. 4. ad 10.

Assignatur quælibet titulus tribuebatur olim Nobilibus Personis, & quælibet competet Muntilibus. *Ibid.* num. 11. ca. & 13.

Aliæ ed rem. *Ibid.* num. 14. ad 18. & verb. *Capitulum* art. 3. num. 66.

De Tituli assignatione pro Sacris Ordinibus. *Ibid.* in *num.* add. num. 31. & segg.

Titulus *Insignis* cuiusnam competet; & quibus competat titulus Capitularium. *Ibid.* in *nov.* add. num. 1. & segg.

Titulus Illustrissimi non debetur Vicario Apostolico. Vide verb. *Ficarius Apostolicus* num. 33.

TONSURA. Vide verb. *Ordinatio* art. 1. num. 1. & art. 2. num. 1.
TOPOGRAPHIA quid. Vide verb. *Mundus* num. 109.

TRADITIONES.

Traditio sive generatio, sive magis strictè sumptè explicatur. Vide verb. *Traditio* num. 1. & 2.

Traditio dividitur in Divinam, Apostolicam, & Ecclesiasticam. Et quæ sint singula; quomodo edmittenda, ac observanda; & qualem habeant auctoritatem. *Ibid.* num. 3. ad 37.

TRANSACTIO.

Transactio dupliciter sumpta assignatur, & explicatur. Vide verb. *Transactio* num. 1. & 3.

Ad transactionem strictè sumptam tria requiruntur, & assignantur. *Ibid.* num. 4. ad 1.

Quæ personæ possint transigere, & de quibus rebus possint fieri transactio, vel non. *Ibid.* num. 5. ad 13.

Transactio non solum celebratur, en, & quomodo revocari possit. *Ibid.* num. 6. ad 20.

Afferuntur varia Decreta Sac. Congreg. Immunitatis concernentia Transactionem inter Ecclesiasticos, & laicos. *Ibid.* num. 7. ad 37.

An transactio non inspectis tabulis testamentariis super scilicet in testamento factis, sustineatur, si inspectio illi fuerit remanent, vel iuramento ipsa transactio fuerit confirmata. *Ibid.* in *nov.* add. num. 1. & segg.

De alimentorum in testamento relictorum transactione. *Ibid.* in *num.* add. num. 7. & segg.

An transactio homie solvat novationem. *Ibid.* in *num.* add. num. 14. & segg.

TRANSITUS.

Regularis Profess de cujus licentia transire possint ad alium Religionem, & cum debite licentia transientes ad quid teneantur; & en veniens possint ad laxiorem. Vide verb. *Transitus* num. 1. ad 4.

Transitus Regularium Conversorum ad statum Clericalem, & de statu Clericali ad statum Conversorum de cujus licentia fieri possit. *Ibid.* num. 5. ad 9.

Quoad eæ, quæ concernunt Affiliationes Regularium in elis Conventibus, & transire eorum ad aliena Prioratus; & vide verb. *Affiliatio* per tot.

Transitus de ritu Græco ed Latinum, & econtra de cujus licentia fieri possit. *Ibid.* num. 1. & 10.

Transitus Cadaveria per alienam Diocæsem, & Perochias quomodo fieri possit? & an possint Parochi retentione talia transire aliquod eligere. *Ibid.* num. 13. & 14.

Quis concedere possit transiunt Regularium de uno ed elium Ordinem. Vide *Ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 19. ad 10.

Transitus de uno Ordine ad alium fieri acquit sine cause. *Ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 1. & 11.

Quid Episcopus Auctoritatem habeat in revocatione Indulti dati illis, qui ubi ad alium ordinem transierunt. *Ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 13. & 14.

De transitu & Ritu Græco ed Latinum, & de Latino ed Græcum. *Ibid.* in *add.* *Auctor.* num. 15. & segg.

An transiente Abbate alicuius Monasterii ad Religionem strictioris Observantia procedi licet vellet ad electionem Successoris in Prelaturam. *Ibid.* in *num.* add. num. 1. & segg.

TRANSLATIO.

Translatio Fæsto ordinis non transferatur Indulgentia; Vide verb. *Translatio* num. 1.

Alia plura attendenda circa translationem Fæstorum, Imaginum, vel Reliquiarum; & circa translationem Monachis, vel Regularis ad elium Monasterium, Episcopo ed elium Ecclesiam, & circa translationem Consuetum. *Ibid.* num. 2. ad 16.

TREBELLIANICA. Vide verb. *Falsitas* num. 4.

TREGUA.

Tregua quid sit? & quomodo vocetur in Jura Civili, & in quo differat & Pace; Vide verb. *Tregua* num. 1. a. & 3.

Tregua est duplex *Conventionalis*, & *Canonica*; & quæ sit utraque; *Ibid.* num. 4. 1. & 6.

Tregua Canonica quibus diebus sint servanda? & quæ pœnæ contra eos violantes sint statuta. *Ibid.* num. 7. & 8.

Quæ personæ gaudeant Tregua, seu securitate perpetua. *Ibid.* num. 9. & 10.

An, quando, & quibus de censu inita Pax, & Tregua cum hostibus tregui possit. *Ibid.* num. 11.

TRIBUTUM quid, & quotuplex sit; Vide verb. *Gobellæ* num. 4. & 5.

TRIGONOMETRIA quid; Vide verb. *Mundus* num. 100.

TREMIUM pœnæ quæ sit? Vide verb. *Pœnæ* art. 2. num. 17.

Affectus motumque eorum comperit anni Trisagium, quo tres Divinae Personae laudantur; Vide verb. *Trisagium*.

TRITAVIA, Tritave quæ, & quis sit? Vide verb. *Affatus art. 1. num. 19.*

TROPICI unde didi, & cos nunc vocatur Tropici Cancræ, & alter Tropici Capricorni? Vide verb. *Munda num. 170.*

TRUFATORUM pones quæ sit; Vide verb. *Pones art. 6. num. 113.*

TUTELA, TUTOR; CURA, CURATOR.

Tutela quid sit, & qui sit Tutor; Vide verb. *Tutela num. 1. & 2.*

Tutela alia est *Testamentaria*, alia *Legitima*, & alie *Dative*; & quæ sit singula? *Ibid. num. 3. & 7.*

Tutela quando incipiat? *Ibid. num. 8. & 9. in sec. add. num. 1. & 2.*

Tutela finita, incipit Cura; & assignatur tempus, quo duret; *Ibid. num. 3. & 10.*

Curator quid sit, & lo quo differat a Tutore. *Ibid. num. 12. & 13.*

Tutor, finit Tutela, an adhuc perseverare possit tamquam Curator. *Ibid. num. 17. & 18. & 19.*

Tutor Dativus, perveniente altero ex fratribus ad majoritatem, cessat quoad omnia fratre, sene de Tutore Testamentario. *Ibid. num. 20. & 21.*

Tutor a quo Judice sit constituendus? Et quid si pupillus sit Clericus, vel si plures pupilli, partem sint laici, & partem Ecclesiastici? *Ibid. num. 22. & 23.*

Curator tam personæ, quam rebus quomodo, & a quo Judice sit constituendus? *Ibid. num. 24. & 25.*

Parce an, quando, quomodo, & quibus filia possint Tutorem constituere. *Ibid. num. 26. & 27.*

Constitutio Tutæ cujus matris esse debeat; Et qui possint esse, vel non esse Tutore. *Ibid. num. 28. & 29.*

Uxor Tutrix a Marito constituta an teneatur debet secundæ nuptiæ. *Ibid. num. 30. & 31.*

Tutela legitime competit proximioribus pupilli; si vero fuerint plures in eodem gradu, omnes admitti debent ad tutelam; & traditur præterea in iudicio ferendus in ipsa tutela assignandi. *Ibid. num. 32. & 33.*

Tutores, & Curatores quando teneant Inventarium conficere. *Ibid. num. 34. & 35.*

Curatores quibus personæ dari, seu constitui possint. *Ibid. num. 36. & 37.*

Tutores, & Curatores tenentur satiare & exceptis tamen Tutoribus Testamentariis, & illis qui dati sunt ex inquisitione. *Ibid. num. 38. & 39.*

Tutores, & Curatores de quid tenentur circa administrationem bonorum Pupillorum, & Minorum. *Ibid. num. 40. & 41.*

Tutor cogi deus potest a pupillo ad rationes administrationis tutelæ reddendas, si ipse pupillus effectus major, cum ab hoc redditione rationum liberavit. *Ibid. in sec. add. num. 1. & 2.*

Tutor deus potest reportare cessiones contra Pupillum, & ita quidem, ut si quæ reportaverit, ea cedant beneficio ipsius pupilli. *Ibid. in add. Auth. num. 1. & 2.*

Tutores, & Curatores an possint accipere, vel petere salarii. *Ibid. num. 42. & 43.*

As, & quando Pupilli, & Minores possint sine auctoritate Tutorum, & Curatorum contractus celebrare. *Ibid. num. 44.*

V

VACANS SEDES. Vide verb. *Sedis Vacante*.

Vacante Sede Apostolica Major Pontificatus, seu ejus officialis fecere, & expedit possunt quomodo ad forum conscientiam pertinent; Vide verb. *Vacante Sede la add. Auth. num. 1. & 2.*

Vacante Sede Apostolica Princeps Generalis Corporis Christi celebrari debet apud Vaticanam Basilicam. *Ibid. in add. Auth. num. 3.*

Vacatio per mortem, & per renunciationem non sunt eadem, nec eodem effectus causant; Vide verb. *Vacatio, Vacare num. 1.*

Alia quædam vacationem Beneficiorum, Locorum Monasterii, & Officiorum Romanæ Curia. *Ibid. num. 1. & 2.*

De Vacatione Beneficiorum per solemnem Professionis emissionem, lege *ibid. in add. Auth. num. 3. & 4.*

De cessibus, in quibus Beneficia haud vacant ipso jure, sed per Judicis sententiam. *Ibid. in sec. add. num. 1. & 2.*

Et ita cessibus, in quibus vacationem Beneficiorum ipso jure inducitur, collector, qui ejus notitiam habet, ad quid teneatur? Vide *ibid. in sec. add. num. 3. & 4.*

De cessibus Vacationum Beneficiorum ipsa jure; Vide verb. *Beneficium art. 7. in sec. add.*

VAGUS, VACABUNDUS.

Vagus, seu Vagabundus quis proprie sit; ubi fortiter Forum, apud quem Parochum possit Matrimonium contrahere, quibus Legibus subiacitur? ubi sit sepeliendus? Vide verb. *Vagus, Vagabundus num. 1. & 2.*

Vagus ut absolvi possit in aere Dilecti a reservata altetius Diœcesis. *Ibid. num. 3.*

VANAGLORIA. Vide verb. *Superbia num. 8.*

VANA OBSERVANTIA. Vide verb. *Superstitio num. 45.*

VASA SACRA.

Vasa Sacra, etiamque Ornamenta Ecclesiastica benedicendi facultates qui competat, vel non? Vide verb. *Vasa Sacra num. 1. & 2.*

Quis licite possit Vasa, etiamque Sacra Ornamenta tangere, vel non? *Ibid. num. 3. & 4.*

Vasa, & alie Sacra Ornamenta ad usus propianos convertens quomodo peccet? & quibus poenæ subiacitur. *Ibid. num. 5. & 6.*

Vasa, & alie Ecclesiasticæ suppellectilia Judæia vendenda quæ poenæ preestantur. *Ibid. num. 7.*

Alia ed rem. *Ibid. num. 8.*

VATICANA BASILICA.

Vaticana Basilica prerogativa est, ut in ea benedicantur Pontifices, quæ a Romano Pontifice Patriarcha, & Archiepiscopis mittuntur? Vide verb. *Vaticana Basilica la add. Auth. num. 1. & 2.*

Vaticana Basilica Clerum concessum est, ut de singulis Sanctis Pontificibus Rom. Officia proprie recitent. *Ibid. in add. Auth. num. 3.*

In Vaticana Basilica celebrari debent Beatificationes, & Canonizationes; & ipsæ Sacra certis præstationibus offeruntur illarum occasione. *Ibid. in add. Auth. num. 4. & 5.*

VECTIGAL. Vide verb. *Gabellæ*.

VENATIO, VENATOR.

Venatio quallæ, & quando sit Clericæ, & Religiosæ specialiter interdicta? & quallæ aliquando sit sic concessa? Vide verb. *Venatio, Venator num. 1.*

Venatio, seu Piscatio, an & quando possit a Principe, vel Republica, vel a quovis alio jure privativum debente prohiberi; & contra telem prohibitionem venantes, seu piscantes quomodo peccent, & ad quid teneantur. *Ibid. num. 2. & 3.*

Principes, si propter venationis prohibitionem grave damnum afferant subditis, an teneantur ad compensationem. *Ibid. num. 4.*

Principes, alique privati venantes teneantur ad compensationem, si venando notabiliter præterant sibi, grana excutiant, vineas ac sepes laedant & similia. *Ibid. num. 5. & 6.*

Quæ coimonia, & in quibus locis prosequi, seu capi possent. *Ibid. num. 7. & 8.*

An liceat prosequi, vel capere serum ab illo vulneratum. *Ibid. num. 14. §. 18.*

Quid si aliquis animal vagum insequatur, & illud incidat in retia aliterius. *Ibid. num. 19.*

Si quia eripiat pisces implacum in retibus alicuius piscatoris, an teneatur ad restitutionem. *Ibid. num. 20.*

An liceat diabui Frisia, vel tempore Quadragesimæ vocationem exerceri; & cur Venatores communiter se induant veste virili. *Ibid. num. 21. ad 25.*

Ad num. 24. Auctor. vide correctionem, *Ibid. in not. act lit. 6.*

Ad eam alia, Vide *Ibid. in not. addit. num. 28.*

VENDITIO. Clerici beneficii prohibentur vendere commodum, vel utilitatem percipiendi fructus beneficij. Vide verb. *Venditio num. 1.*

Alia ad eam, vide sequentia, & verb. *Emptio.*

VENENUM.

Venenum componens, videntis, apud se retinens, propinans, vel mandans propinari, ad hominem necem, reus est homicidij, & homicidium sic paratum puniatur poena ultimi supplicij. Vide verb. *Poena num. 1. ad 5.*

Alia ad eam, *Ibid. num. 6. §. 8.*

VENERABILE SACRAMENTUM. Vide verb. *Missa, Precetto, Sacramentum, Sacrificium, Tabernaculum.*

VENERATIO SANCTORUM.

De cuius licentia liceat aliquem pro Sancto venerari? Vide verb. *Veneratio Sanctorum num. 1.*

Sancti, & Beati proprie, & Aristide expi qui sunt; & quid sit eorum Canonizatio, ac Beatificatio? *Ibid. num. 2. ad 5.*

Tam Canonizatio, quam Beatificatio duplex assignatur, & explicatur, & quomodo iuxta differant. *Ibid. num. 6. ad 15.*

Canonizandi, & Beatificandi facultas cui competat? & quia primus solemniter Canonizatus celebraverit. *Ibid. num. 16. ad 20.*

Quid de ritu olim servato, & nunc servando in solemnitate Canonizationis, & Beatificationis; & quid ad utramque requiratur. *Ibid. num. 21. ad 27.*

Antiquitas nomen Martyria, & Confessione promissus fameribus, omne vero diffinit. *Ibid. num. 28. §. 29.*

Quo tempore elapso ab obitu Canonizandum, & Beatificandum procedi possit ad eorum Beatificationem, & Canonizationem? *Ibid. num. 30. ad 55.*

Adoratio, seu Cultus quid, & quomplex sit, assignatur, & explicatur. *Ibid. num. 34. §. 35.*

Adorationis Sacra tres sunt species, Latria, Hyperdulia, & Dulia; & quæ sunt singula? *Ibid. num. 36. ad 39.*

Didia triplex adoratio alia est absoluta, & alia respectiva; & quæ sit utraque. *Ibid. num. 40.*

Cultus alios est publicus, & alius privatus, & quæ sit uterque. *Ibid. num. 41.*

Sancti, & Beati quo Cultu coli possint. *Ibid. num. 42.*

Beati nonnumquam canonizati quo cultu sint colendi. *Ibid. num. 43.*

Quæ cum fama sanctitatis obierunt, & nonnumquam sunt canonizati, nec beatificati, licite coli possunt cultu privato, & non publico; asseruntur ad rem Constitutiones, & Decreta. *Ibid. num. 44. ad 48.*

Affertor Decretum Sacri. Rit. Congr. super immemorabili. *Ibid. num. 49.*

Adductor Decretum ejusdem Sacri Congr. servandum in eripienda informationibus pro causis Beatificationum, & Canonizationum Servorum Dei. *Ibid. num. 50.*

Per Reliquias Sanctorum, & Beatorum quid intelligatur. *Ibid. num. 51. §. 52.*

Reliquia noviter inventa ad hoc ut coli possint a quo recognoscatur, ac approbatur debeat? Et in ipsa approbatione quid sit ab Episcopis attendendum. *Ibid. num. 53. ad 59.*

Reliquia quocumque tam nova, quam antiqua, licet non approbata, ac recognita, coli possunt cultu privato. Antiqua tamen habenda sunt in ea veneratione, qua hæc

non, fuerunt; & innititur ad rem attendendum novissimum emanatum Decretum. *Ibid. num. 60. 61. §. 62.*

Reliquia quando sint incensanda. *Ibid. num. 63.*

Corpora, ac Reliquia Sanctorum, Beatorum, ac Servorum Dei omnium Beatificationum an, & de cuius licentia transferri possint. *Ibid. num. 64. ad 67.*

Reliquia Sanctorum vendi non possunt. *Ibid. num. 68.*

Reliquia subtrahere quale sit peccatum. *Ibid. num. 69.*

Pro Alarie consecratione quæ Reliquia sint locanda. *Ibid. num. 70. §. 71.*

Quando exponuntur Reliquia, quot locum ardere debent. *Ibid. num. 72.*

Officium alicuius Sancti, vel Beati, de quo habetur Corpus, vel Reliquia, quando, in quibus Ecclesiis, & sub quo ritu sit celebrandum. *Ibid. num. 73. ad 80.*

Reliquiam deferre in Processionibus ad quem spectet. *Ibid. num. 81.*

Reliquia in Monasteriis Monialium ubi asserenda. *Ibid. num. 82.*

Alia ad eam, *Ibid. num. 83. ad 89.*

Solemnitas novorum Beatorum, & Sanctorum a quibus prius, & quomodo peragenda in Ordine Fratrum Minorum. *Ibid. num. 90. ad 94.*

Referunt Decretum quod Colium Coronæ ferretur, quæ in Collegiata Ecclesia S. Joannis Baptistæ Medietate Mediolanensi. Dimicula asseruntur. *Ibid. in add. Auctor. num. 98.*

Alia ad eam, Vide verb. *Imago, verb. Miraculum, verb. Relevationis Sacri. Congr.*

V E N T I.

Venti Cardinales secundum quattuor mundi plagas cardinales; sunt quattuor, qui assignantur. Vide verb. *Venti num. 19.*

Ventus Eurus, seu Subolanus quis. *Ibid. num. 20.*

Ventus Zephirus, seu Favonius quis. *Ibid. num. 21.*

Ventus Auster, seu Notus quis. *Ibid. num. 22.*

Ventus Boreas, seu Aquilo quis. *Ibid. num. 23.*

VERBA vim sponsalium habentia vel non. Vide verb. *Sponsalium num. 35. ad 43.*

VERBERATIONIS poena quæ sit; Vide verb. *Fura art. 2. num. 26.*

V E S T I S.

Femina utens veste virili, & vir veste feminea; ac Sacerdos utentes vestibus Religiosis quale peccatum committant. Vide verb. *Vesti num. 1. ad 4.*

Moniales tempore bacchanalium æqueant uti alicuius vestibus ad Macteras. *Ibid. num. 5.*

Vasæ Sacra in quos usus converti possint, vel non; & quid de ipsis, si sint vetera. *Ibid. num. 6. §. 7.*

Clerici quibus vestibus uti debeant; & quæ sint necessaria pro Missæ celebratione; & quæ possint illas benedicere. *Ibid. num. 9. ad 12.*

Quando liceat, vel non, ut vestibus lucidellum. *Ibid. num. 13. §. 14.*

Emendatur, & explicatur Auctoritas sententia. *Ibid. in not. novif. ad num. 15.*

Adductus notabile factum ejusdem Theologi male recepti in suo Monasterio, dom erat humiliter indutus; & splendide postea recepti Capta pretiosa vestiti. *Ibid. num. 15.*

Alia ad eam, *Ibid. num. 16.*

Cadavera Becksificorum quibus vestibus sint induenda, quando exponuntur in funeralibus Officiis; & asserunt ad rem novissimum Edictum. *Ibid. num. 17.*

Catechumeni quando sint induendi veste candida. *Ibid. num. 18.*

Vestis talare usus an, quibus, & sub qua poena principi valeant ab Episcopis. *Ibid. num. 19. §. 20.*

Afferunt lapida observatio de veste talari, ob quam sine Abbatis multi vocantur Abbates. *Ibid. num. 21.*

Sacra vestes cujusque Dignitatis, seu Ordinis propriis gestanda sunt a Clericis Synodo interessantibus. *Ibid. in add. Auctor. num. 22. §. 23. ad num. 24. §. 25.*

Non item Pallium ab Archiepiscopis extra propriam Diocesim. *Ibid. in add. Auctor. num. 25. §. 26.*

Vica-

Vicarius Generalis quamvis valde uti debeat in Synodo Diocesana. *ibid. in Add. AdB. num. 33.*
De veste Clericorum. *ibid. in add. Aulic. num. 42. ad fin.*
Alia vide hoc tom. 3. in *Appendic. Decret. in Caput aqua-Salernitana Edibitum*, Montis Marani *Sermonis Ecclesie*. Ruben. *Habitus Talaris*.

VIA LACTEA quid; & unde sic dicta. V. *varb. Mandat num. 104.*

VIATICUM.

Viatum nomas undequaque expliestur. V. *varb. Viaticum num. 1. & 3.*

Eucharistiam sumere per modum Viaticum quid sit; quando tenetur agrotus ipsam sumere; & quoties in eadem infirmitate? Et quibus diebus, & sub qua formula sit ipsi prestanda. *ibid. num. 4. ad 9.*

Juxta Rituale Romanum non potest Viaticum ministrari de novo, nisi infirmus per aliquot dies supervixerit. *ibid. in nov. add. num. 1.*

Quoties dies intercedere debeat. *ibid. in nov. addit. num. 2. & 3.*

Alia ad rem, *ibidem num. 4.*

De Viatico ad ministrando, vel non ministrando lia, qui suspecti sunt contumacia in Constitutionem *Unguentum*, vide *ibid. num. 11. & seq.* ubi per extensam datur Epistola. Eusebii Bened. XIV. ad Gallicanos Episcopos data.

VICARIUS APOSTOLICUS.

Pro Vicario Apostolico quis hic intelligatur. V. *varb. Vicarius Apostolicus num. 1.*

Quam occasione mittatur. *ibid. in nov. add. num. 1.*
Quo fit Vicarii Apostolici Jurisdiclio, ac facultas; quid possit, vel non in Diocesi disponere independentem ab Episcopo; quales functiones exercere possit; & quibus gaudeat prerogativis cum Missa solemniter assistendo, tum Missam privatam celebrando. *ibidem num. 2. ad 11.*

Quam sit facultas, & jurisdiclio Vicarii Apostolici missi Sede Episcopali vacante. *ibid. in nov. addit. num. 1. & seq.*

Quoties proponatur, an possit tunc erigere Beneficia cum asseratione Jurispatronatus. *ibid. in nov. add. num. 7.*

Quibus vero insignibus, & honoribus decoretur. V. *ibid. in nov. add. num. 9.*

Vicarius Apostolicus quamdiu duret; ubi residere debeat; que sit ejus precedencia in Choro; an possit salerium, expensas, ac alia emolumenta pretendere, & que; & alia ejus facultatem concernentia. *ibid. num. 12. ad 49.*

Assignatur etiam, propter quas Vicarius Apostolicus deputari, ac removeri solet. *ibid. num. 50. 51. & 52.*

Vicarius Apostolicus illis tantum gaudere debeat prerogativis, quibus gaudet Vicarius Generalis Episcopi. *ibid. num. 53.*

VICARIUS CAPITULARIS

Quoad ea, que concernunt ejus electionem, qualitatem, salerium, & hanc sibi Jurisdictionem.

Vicarius Capitularis a quo, & intra quod tempus sit eligendus; & quid si intra prefatum tempus non eligatur; V. *varb. Vicarius Capitularis art. 2. num. 1. ad 40.* ubi alia plura quoad ejus electionem, & in *app. addit. numer. 2. & seq.*

Vicarius Capitularis, an possit esse Canonici; vel Paterfamilias; & cujus etatis esse debeat; & qui sint pensandi in ejusdem electione. *ibid. num. 41. ad 44.*

Quid si electio non concludatur in tempore Concilii Trid. prescripto. *ibid. num. 45.*

Quid si in tali electione duo Canonici Doctores habuerint vota paria. *ibid. num. 46.*

Quid si Ecclesia vacans sine suffraganeis, sine non, careat Capitulo. *ibid. num. 47. & 48.*

Vicarius Capitularis an provideri debeat de competenti salerio; & an liberis parti distributiones etiam in Choro non interit; & ad quid tenetur pro ipsa lucranda. *ibid. num. 49. ad 52.*

Ferrar. Biblioth. Tom. VIII

Vicarius Capitularis non potest occupare Sedem Archiepiscopalem in Ecclesia. *ibidem numer. 51.*

Archidiaconus, seu alia Dignitas major post Pontificalem preteritur Vicario Capitulari. *ibid. num. 54.*

Vicarii Capitularis Jurisdiclio quando, & per quid cesset. *ibid. num. 57. ad 58.*

Quid de Vicario Capitulari Ecclesie Collegiate exempte, vel nullius Diocesis. *ibid. num. 59. 60. & 61.*

Non est pacifica Aulicis opinio proposita *num. 60.* quod Capitulum Collegiate Ecclesie defuncto Prelato Nullius debeat constituere Vicariam Capitulariam. *ibid. in nov. add. num. 1.*

Afferitur novissima resolutio Sac. Congr. Concil. quoad varia dabit de Vicario Capitulari. *ibid. num. 2.*

Quoad ea, que Vicarius Capitularis facere possit, vel non.

Vicarius Capitularis in quibus Episcopo succedat, vel non? V. *varb. Vicarius Capitularis art. 2. num. 1.*

Vicarius Capitularis quid sit circa Dimissorias concedendas pro Ordinibus suscipiendis ab exteriori Episcopo sine intra, sive extra Diocesim. *ibid. num. 2. ad 8.*

Assignantur plura, que Vicarius Capitularis facere possit; & plura alia, que facere non possit; & ad rem adducitur novissima resolutio Sac. Congr. Concil. quoad verum dubia de ipso. *ibid. num. 9. ad 69.*

Alia quoad facultatem Vicarii Capitularis. *ibid. num. 70. ad 82.*

Num Capitulum eligendo Vicarium Capitularem possit aliquid reservare sibi ipso excedenda. *ibid. in nov. add. num. 1. & seq.*

Alia vide hoc tom. 2. in *Appendic. Decret. in Turritana, Alis Turritana, Cisteriana, Portugalliana.*

VICARIUS FORANEUS.

Vicarius Foraneus quis sit, & quare sic dicatur? a quo constitutorus, & quis ad tale munus eligi possit; que sit ejus Jurisdiclio? & in quibus se possit ingerere, vel non? V. *varb. Vicarius Foraneus num. 1. ad 8.*

Alia circa Vicarii Foranei facultatem, & Officium. *ibid. num. 9. ad 14.*

A Vicario Foraneo distinguatur is, qui extra Urbem cum aliqua delegatione universitatis causam ab Episcopo constituitur, & rectorum quendam distinctionis argumenta. *ibid. in nov. add. num. 1. & seq.*

VICARIUS GENERALIS EPISCOPI.

Quoad ea, que concernunt ejus esse, constitutionem, & Jurisdictionem.

Vicarii Generalis nomine quis intelligatur? & quomodo in Jure appelletur; V. *varb. Vicarius Generalis num. 1. & 2.*

Episcopus an tenetur Vicarium Generalem constituere. *ibid. num. 3. ad 7.*

Episcopus an possit binos Vicarios Generales a quo principales constituere. *ibid. num. 8. ad 14.*

Episcopus an habere possit plures Vicarios juxta numerum Dominorum, ad quem se extendit Diocesis. *ibidem num. 15.*

Vicarius constituitur in aliqua parte Diocesis cum opportuna facultate an sit censendus Generalis. *ibid. num. 16.*

Episcopus quando, & quem ad manus Vicarii Generalis eligere possit? & quis ad tale munus sit eligendus? que alia Officia habere possit? qualem etatem, & quas habere debeat prerogativis. *ibid. num. 17. ad 40.*

Vicarius Generalis qualiam habeat Jurisdictionem. *ibid. num. 41. ad 44.*

Utri, quando duo Vicarii Generales a quo principales constituuntur ab Episcopo, delegationes Apostolicas censentur commissa. *ibid. in nov. add. num. 1. & seq.*

Quoad ea, que potest, vel non potest Vicarius Generalis.

Vicarius Generalis ad hoc ut munus suum plene, & libere exercere possit, quid requiritur? & que concedi soleant in

in constitutione ejusdem; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 1. num. 1. & 2.

Assignatur quid possit Vicarius Generalis ex vi Officii sibi commissi. Et quid si sit Vicarius Archiepiscopi. *ibid.* num. 3. ad 2.

Assignatur ex omnia, que absque speciali mandato facere non possit Vicarius Generalis; & quomodo dignosci possit, in quibus casibus habeat speciale mandatum, vel non. *ibid.* num. 9. ad 2.

Alia plura ad rem, *ibid.* num. 8. ad 116. & in not. add. num. 1. & 2.

Quoad ea, que concernunt locum, precedantiam, & modum, quo expirat Vicarii Generalis Jurisdiclio.

Qualis sit locus, ac precedantia Vicarii Generalis sive in Choro, sive in Processionibus, sive in sessionibus; & quo habitu accedere, ac in quo loco sedere debeat ad hoc, ut laetoret quotidianas distributiones; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 1. num. 1. ad 15.

Qualis precedantia ordo sit servandus inter Vicarium Generalem, & Canonicos paratos, & Dignitates Episcopales. *ibid.* num. 16. ad 22.

Vicarius Generalis an precedat Gubernatoribus Civitatis, Potestatibus, vel Commisariis. *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Vicarii Generalis Jurisdiclio quando, & per quid expiret. *ibid.* num. 17. ad 46.

Alia de precedantia Vicarii Generalis; Vide *ibid.* in not. add. num. 1. & segg.

Quoad differentia vertentes inter Vicarium Generalem, Capitularem, & Foraneum.

Assignatur undecim differentie inter Vicarium Generalem, & Capitularem; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 4. num. 1. ad 31.

Assignatur alia differentia assignata a Pellegrino. *ibid.* num. 18.

Vicarius Generalis differt a Foraneo quatuor modis, qui exponuntur. *ibid.* num. 19. ad 172.

Vicarius Capitularis differt a Foraneo quatuor pariter modis, qui assignantur. *ibid.* num. 18. ad 22.

Ad rem, vide *ibid.* in not. add. num. 1. & 2. ubi improbat Card. de Luca opinio circa electionem aliorum, quam Doctoris in Vicarium Capitularem, quando in Capitulo non est nisi unus Doctor.

VICARIUS PAROCHIALIS.

Vicarius Parochialis alius est temporaneus, & alius perpetuus; & qualis sit uterque. Vide verb. *Vicarius Parochialis* num. 1. & 2.

Vicarius perpetuus a quo, & in quibus Ecclesiis constitui possit. *ibid.* num. 4. ad 7.

Episcopus acquirit Vicarium perpetuum deponere in pluribus casibus, qui assignantur. *ibid.* num. 3. ad 13.

Quid de concessione portione Vicario perpetuo assignanda. *ibid.* num. 14. ad 17.

Vicarius perpetuus, ejusque Vicarii in quibus acquiritur Redditi animarum, & Ecclesie Parochialis, vel non. *ibid.* num. 12. ad 30.

Vicarii perpetui quomodo constituendi; & an possint ab Episcopo, quamvis in Ecclesia exemptis, pro libito examinari. *ibid.* num. 11. ad 35.

Vicarii perpetui Ecclesiarum Parochialium que gaudet precedantia; & sub qua Cruce incideri debeant. *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Quem precedantia debeat Vicario perpetuo S. Joannis Lateranensis, & que onera subire debeat Vicarius perpetuus Abbatie. *ibid.* num. 19. & 40.

Vicarius temporalis an sit Beneficiatus, & ob quas causas deputari possit, & soleat. *ibid.* num. 41. & 42.

Ad quem spectet deputatio Vicarii temporalis, seu Oeconomi Clerici Secularis. *ibid.* num. 43. 44. & 45.

Aliorum Vicariorum temporalium nominatio ad quem spectet, & iam committi an possint pro libito reponeri. *ibid.* num. 46. ad 49.

Num Sanctio Concilii Tridentini seg. 7. cap. 3. de Reformatione pertineat etiam ad Parochias unitas Monasteria, & Conventus Regularium. *ibid.* in not. add. num. 1. & segg.

Quid de Congruo Vicario temporali assignanda. *ibid.* num. 50. ad 56. & verb. *Congruus*.

Vicariorum capitula generis materiam pertingunt; verb. *Vicarius* in add. Auth. num. 1. & segg.

VICINUS pluribus partibus pertinet alia vicinis in emptione domus; Vide verb. *Vicinus* in add. Auth. num. 50.

VIDUA, VIDUUS.

Vidua an, & de cujus licentia recipi possit in Monasterium, & quale velum recipere debeat in Professione; & an eligi possit in Abbatissam; Vide verb. *Vidua* num. 1. ad 2.

Vidua quanto tempore possit licite Missam omittere post mortem Mariti. *ibid.* num. 9.

Vidua nubes laici animum luctus obnoxia erat infamie, alijque poenis ex Jure Civili. *ibid.* in add. Auth. num. 11.

Alia de Vidua circa deletionem de copula pœterita. Vide verb. *Delectatio marita* num. 30.

VIGILIA.

Vigilia quid sit, & unde dicatur; Vide verb. *Vigilia* num. 1. & 2.

Vigilia nocturna usque domo, & apud quosque verberis; in quibus locis de ipsa mentio fiat; cur fuerit abolita; & cur eorum nomen remanserit in Ecclesia. *ibid.* num. 3. ad 2.

Curi varii Vigilia sit jejunandum & in aliquibus non. *ibid.* num. 5. ad 12.

Vigilia S. Bartholomaei quando celebranda. *ibid.* num. 13.

Quid si Vigilia occurrat in Dominica. *ibid.* num. 14.

Quid si Vigilia S. Joannis Baptistae, vel S. Antonii de Padua cadat in Festo Corporis Christi. *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Vigilia an, & quando possit ab Episcopo committi in die precedenti. *ibid.* num. 18. & 19.

Officium de Vigilia quando celebrandum, vel anticipandum; & quando de ipsa fieri debeat tantum commemoratio, vel non. *ibid.* num. 10. ad 28.

In Vigilia Nativitatis Domini, & in ejus octava, & in Vigilia Epiphanie que Missae prohibentur. *ibid.* num. 19. & 20.

Quid si in Vigilia Ascensionis occurrat Festum primae classis, aut duplex, vel semiduplex. *ibid.* num. 21.

In Vigilia Pentecostae, & per totam Octavam que Officia, & Missae prohibentur. *ibid.* num. 22.

Episcopus an possit novae Vigilias in Calendario Romano sua apponit ordinare. *ibid.* num. 23.

VINUM.

Quale vinum sit materia apta Consecrationi, vel non. Vide verb. *Vinum* num. 1. ad 12. Vinum ex avis passis expressum est apta materia ad Eucharistiam perficiendum. *ib.* in not. num. 1. ad 17.

An liceat solum passum sine vino consecrare. *ibid.* num. 19. & 20.

Gutta vini existentes intra Calicem discontinue an remaneant consecrate; & an adhiberi possint post Consecrationem. *ibid.* num. 21. & 22.

Quid de aqua in Calice vino miscenda. *ibid.* num. 23. ad 29.

Vini venditores an, & quando, & in qua quantitate possint licite aquam vino miscere. *ibid.* num. 28. & 29.

Vidua etiam notum num. 19. appropinquo.

Alia ad rem, *ibid.* num. 30. ad 17.

Adducuntur ad rem varii S. Scripturae textus valde attendendi. *ibid.* num. 31.

VIOLENTIA quid sit, & quando dicatur manifesta, Vide verb. *Consecratorum* art. 2. num. 5. & 6.

VIRGA PENITENTIARIORUM.

Ab Canonico Penitentiarium in Cathedrali Ecclesia uti possit virga, five, ut ajunt bacchetta; Vide verb. *Virga Penitentiariorum* num. 1. & 2.

Majore Penitentiarium quia indulgentia concedere possit. *ibid.* num. 4.

V I R.

Vir extra Paradisum fuit formatus; Mulier vero intra Paradisum; Vide verb. *Vir* num. 1.
 Viri in principio Mundi acceptunt Sorores in Uxores. *Ibid.* num. 1.
 Vir circa Uxorem peccat graviter in octo casibus, qui assignantur. *Ibid.* num. 3.
 Alia de Viris, & Uxore. *Ibid.* num. 4. & 5.

V I R T U S.

Virtus generativa, & specifice capta quid sit; Vide verb. *Virtus* num. 1. & 2.
 Virtus tripliciter dividitur, videlicet ex parte subiecti in virtutes intellectuales, & morales; ex parte causae efficientiae in infusae, & acquisitae; & ex parte objecti in Theologicas, & morales, & singula assignantur; & quae, ac quae in medio consistant, & vitia ad extrema tendant? *Ibid.* num. 3. ad 15.
 Virtutes Theologicae quot, & quae sint? & quae eorum perfectio, ac necessitas ad salutem. *Ibid.* num. 16. ad 19.
 Quoad ea, quae concernunt Fidem; Vide verb. *Fides* per tot.
 Spes quid sit? quomodo distingatur a Charitate, quales ejus tum materiale, tum formale obiectum, in quibus reperitur, & quae sint vitia ei opposita? *Ibid.* num. 21. ad 31.
 Charitas quid sit, quales ejus obiectum, quomodo distingatur a Fide, & Spe, & an remaneat in Beatis. *Ibid.* num. 34. ad 39.
 Deus quomodo, quando, & sub quo precepto sit diligendus. *Ibid.* num. 40. ad 50.
 Quid de Charitate erga proximum, & erga inimicos. *Ibid.* num. 51. ad 59.
 Ad num. 55. ad 59. *Auctoris* Vide *Ibid.* in nov. not. lit. d.
 Qualis ordo Charitatis servandus sit in proximo diligendo, vel subveniendo. *Ibid.* num. 60. ad 67. Vide not. nov. ad num. 67.
 Officium ad quid teneatur ex vi Charitatis. *Ibid.* num. 68. & 69.
 Obligatio veniam petendi ab inimico offenso, quando adfit, vel non, & quis teneatur prius petere reconciliationem ex duobus se mutuo offendentibus. *Ibid.* num. 70. 71. & 72.
 Offensus an, & quomodo teneatur offensori injuriam remittere. *Ibid.* num. 73. 74. & 75.
 Assignantur, & explicantur plura vitia opposita Charitati. *Ibid.* num. 76. ad 87.
 Virtutes Cardinales quot, & quae sint, & quare sic nuncupantur. *Ibid.* num. 88. & 89.
 Ceterae morales virtutes respectu virtutum Cardinalium sunt positae in triplici differentia, quae assignantur. *Ibid.* num. 90.
 Omnes virtutes morales quomodo sint inter se connexae, & quid sit virtus moralis proprie sumpta. *Ibid.* num. 91. ad 97.
 Mediocritas, seu Medium duplex assignatur, & explicatur. Et quid sit vitium morale. *Ibid.* num. 94. & 95.
 Prudentia quid sit, quae virtus, quae ejus partes, & quae integrales, sive subiectivae, sive potentiales. Et quid sit vitia ei opposita. *Ibid.* num. 96. ad 107.
 Justitia quid sit, quae ejus partes subiectivae, integrales, & potentiales, & quae sint vitia ei, & singula ejus partibus opposita. *Ibid.* num. 108. ad 119.
 Fortitudo quid sit, quae ejus partes, & quae vitia opposita. *Ibid.* num. 120. ad 129.
 Temperantia quid sit, quae ejus partes, & quae vitia ei, ejusque partibus opposita. *Ibid.* num. 130. ad 135.

V I S.

Via quid sit. Vide verb. *Via* num. 1.
 Via in genere alia sit publica, & alia privata, & quae sit utraque, & quot modis committi soleat. *Ibid.* num. 2. ad 23.
 Via in specie quae, & quotuplex sit assignatur, & explicatur. *Ibid.* num. 24. ad 28.
 Quibus poenis puniatur vis publica, & privata. *Ibid.* num. 29.
 Ferrar. Biblioth. Tom. VIII.

Vim vi repellere quomodo, quando, & contra quem liceat. *Ibid.* num. 30. 31. & 32.
 Vis, & metus quomodo differant inter se. *Ibid.* num. 33. & 34.
 De vi tres potissimum Leges laici fuerunt a Romanis, una Plautia, & duas Juliae, quae explicantur. *Ibid.* in num. ad. num. 1. & 2. & 3.
 VIS, & METUS distinguntur in gravem, & levem, habito respectu ad personam cui inferuntur; Vide verb. *Vis*, & *Metus* in add. *Auctor.* num. 1.
 De vi, & metu illato ei, qui intravit in Religionem, & professionem Regularum emisit. *Ibid.* in add. *Auctor.* num. 2. & 3.
 Vis, & metus adhiberi non debet, ut Judaei in Christianorum regionalibus Aphyli jure gaudentes, Baptismum suscipiant. *Ibid.* in add. *Auctor.* num. 6.
 Quid si Judaeus per vim, & metum fuerit baptizatus. *Ibid.* in add. *Auctor.* num. 3.

VISITARE, VISITATIO, VISITATOR.

Visitare, visitatio quid sit; Vide verb. *Visitare* num. 1.
 Visitandus, & potestas quibus competat, vel non, & qui teneatur visitare sive per se, sive per alium. *Ibid.* num. 2. ad 10.
 Episcopus quanties, quae Ecclesiam, vel personas visitare possit. *Ibid.* num. 11. ad 43.
 Episcopus quid observare debeat in visitatione Monasteriorum Monialium Regularibus subiaciarum. *Ibid.* num. 49. & 50.
 Paucati Seculares quavis dignitate praediti quando ingredi possint Clausuram Monialium, & quot personas secum ducere possint. *Ibid.* num. 51. ad 55.
 In visitatione Monasteriorum Monialium quid sit a Praelatis Regularibus attendendum. *Ibid.* num. 56. ad 59.
 Episcopus an, & quae Hospitalia visitare possit, & quid circa ipsa, eorumque Administratores disponent. *Ibid.* num. 60. ad 71.
 Episcopus an, & quae Confraternitates visitare possit, & quid possit exigere ab eorum Administratores. *Ibid.* num. 72. ad 76.
 An ex Concilio Tridentino *sess. 4. cap. 9. de Reform.* Loca aullius Dignitatis visitari queant ab Episcopo quae Apostolice delegato, & cujus Cathedralis Ecclesiae ad proximi. *Ibid.* in num. ad. num. 1. & 2. & 3.
 Episcopus in visitatione quomodo se expedire debeat, & quid de Procuratoribus ipsi, & alia visitatoribus debita. *Ibid.* num. 77. ad 80.
 Ante quam inchoetur Visitatio, proponantur Edicta, & quid de ipsis, ac de tempore, vel ordine visitationis inchoanda. *Ibid.* num. 81. ad 85.
 Quid de convitiatoribus ab Episcopo eligendis, ac de ejus facultate circa visitationem Capituli Cathedralis. *Ibid.* num. 86. ad 92.
 Episcopus in visitatione tenetur per se, vel per alium praedicare verbum Dei. *Ibid.* num. 93.
 Quid si Visitator inveniat Altaris de Jurepatronatus Lectorum non provisa de necessitate suppelletilibus, aut vestustate consumpta. *Ibid.* num. 94.
 Visitator quid possit, vel debeat dispendere circa Reliquias. *Ibid.* num. 95. & 96.
 Visitator non potest recusari, & quid si ei impeditur aditus ad visitandum, & in quas Casuras incurrit impediens. *Ibid.* num. 97. ad 100.
 Commendatarii in quibus visitare possunt Monasteria sibi commendata. *Ibid.* num. 101. & 102.
 Superiores Regulares an possint visitare Ecclesias sui Ordinis commendatas Secularibus. *Ibid.* num. 103.
 Provincialia in quibus non possint esse Visitator extra suam Provinciam. *Ibid.* num. 104.
 Visitator Provincialis an possit substituere. *Ibid.* num. 105. & 106.
 Visitator in Ordine Fratrum Min. de Observ. a quo deputandus, in quas poenas incurrit eadem resistens. & quid de ipso, ejusque muovere, ac facultate. *Ibid.* num. 107. ad 119.
 Quid de visitatoribus aliorum Regularium Ordinum. *Ibid.* num. 120.
 Adducuntur quae attendenda sunt ab Episcopis, & aliis
 F a Vi-

Votatoribus in generali vocatione. *Ibidem* num. 221.
 Adducuntur varii anales Resolutiones Sacri Congr.
 Concilii ad rem spectantis. *Ibidem* num. 222.
 Ad rem postremo subiungitur quedam pro Minoribus de
 Observantia. *Ibidem* num. 223.
 Alia vide hoc tom. 2. in *Appendice*. Decret. in Portugallien.
Votatoribus. Dubium *Votatoribus*. Placentina. Aquilana
Votatoribus. Calaguriana *juris notandi*. Revenston.
Votatoribus. Guardia. Biscellarum. Gerunden. *Exemptionis*.
 Ravennate. *Asteris*.

VITA COMMUNIS.

Vita communis a quibus olim servata fuisse; & qui tunc tenentur ad ipsam observandam. Vide verb. *Vita communis* num. 1. ad 9.

Quid de Regularibus, vel Monialibus Reformationem quoad vitam communem, & Regule observantiam acceptare tenentur. *Ibidem* num. 10. ad 17.

Quid in illis Monasteriis, in quibus partim vitam communem recipiant, & partim non; & quid de illis, qui Professionem emisissent antequam introduceretur Reformatio. *Ibidem* num. 18. 19. & 20.

Vita communis in quibus rebus introduci debeat. *Ibidem* num. 21. ad 28.

Alia ad rem, *Ibidem* num. 29.

VITIUM. Vide verb. *Virtus* num. 12. ad 35.

VITRICUS quis sit; & quid de ipso; Vide verb. *Vitricus* num. 1. & 2.

VIVÆ vocis Oracula. Vide verb. *Oracula sine vocis*.

ULTIMI supplicii pena. Vide verb. *Pena* art. 1. num. 17.

UNCTIO causam. Vide verb. *Extrema Unctio*.

UNIO BENEFICIORUM, seu ECCLESiarUM.

Unio Beneficiorum, seu Ecclesiarum quid sit; & quod modis fieri possit; Vide verb. *Unio Beneficiorum* num. 1. ad 5.
 Quamvis regulariter Unio Beneficiorum inter odiosa recensetur, tamen non in subito contra illam pronuntiandum, quia necessitas, & iustitia daret causam. *Ibidem* in nec. add. num. 1. ad 6.

Unio Beneficiorum alia est perpetua, & alia temporalis; & qui sit utraque; *Ibidem* num. 6.

Unio Episcopatus, & alia Beneficia quia possit, vel non; *Ibidem* num. 7. ad 16.

Ad faciendam Beneficiorum unionem prater legitimam facultatem requiruntur tres presertim conditiones, quae assignantur, & explicantur. *Ibidem* num. 17. ad 40.

Episcopus quae Beneficia unire possit, vel non; & quorum Beneficiorum unio fieri possit Seminario; *Ibidem* num. 41. ad 75.

Uolo legitime facta qualem effectum sortiri debeat? *Ibidem* num. 73. 74. & 75.

Quales uniones examinari possint ab Ordinariis; *Ibidem* num. 76.

Uniones, quae nec in toto, nec in parte sortiantur effectum, quando nulla sint, ac revocantur; *Ibidem* num. 77. & 78.

Unio quando censetur effectum sortiri. *Ibidem* num. 79.

Unio in dubio a quo probari debeat; *Ibidem* num. 80.

Unio probatur pluribus modis, quae assignantur. *Ibidem* num. 81.

Unionem Beneficiorum dissolvere quis possit? & quid in casu requiratur. *Ibidem* num. 82. 83. & 84.

Alia ad rem, Vide *Ibidem* in nec. add. num. 3. & 8. & verb. *Dissolutio*. Verb. *Seminarium*.

VOTUM.

Quoad ea, quae concernunt Voti naturam, divisionem, materiam, & interpretationem.

Voti nomen accipitur variis modis, qui assignantur. Vide verb. *Votum* art. 1. num. 1.

Voti stricti sumpti definitio traditur, & per singulas sui partes explicatur. *Ibidem* num. 2. ad 11.

Assignantur, & explicantur quoque Voti divisiones. *Ibidem* num. 12. ad 16.

Materia Voti qualis esse debeat? & assignantur plura Vota, quae ratione materiae sunt invalida. *Ibidem* num. 17. ad 33.

Opera praecipua possunt esse materiae Voti. *Ibidem* num. 34.

Magis meritoria sunt opera bona facta ex Voto, quam sponte. *Ibidem* num. 35. & 36.

Vovere quis possit? Votum qualem inducat obligationem? & an possit vovetur de obligare ad rem gravem sub culpa levi vel contraria. *Ibidem* num. 37. ad 43.

Votum personale quomodo obliget; *Ibidem* num. 44. & 45.

Cujus Voti obligatio transeat ad heredes; & quomodo ab ipsis Vota Defuncti solvi debeant; *Ibidem* num. 46. ad 50.

Votum conditionale quomodo obliget? & quid de ipso, ac de conditionate Vovetur; *Ibidem* num. 51. ad 54.

Votum personale quando obligat; & quid si emittatur sine determinatione quoad numerum personarum solvenda; *Ibidem* num. 55. & 56.

Votum emissum ad certum tempus quando adimplendum; & quando tenetur Vovetur praevenerit, si praevideat Voti executionis impedimentum; *Ibidem* num. 57. 58. & 59.

Votum emissum sine temporis determinatione quando adimplendum debeat; & ob quae causas differri possit; & dilatio sine iusta causa quae fit peccatum; *Ibidem* num. 60. ad 66.

Vide ad num. 66. *Asteris*, adnotata *Ibidem* sub littera.

Qui determinat, vel indeterminat voti Religiosem, five irrationalem, five laxiorem, ad quid tenetur, vel non; *Ibidem* num. 67. ad 76.

Quid in dubio, tum quis voverit tantum Religiosem, & probationem, an vero etiam Professionem in ipsa; *Ibidem* num. 77. 78. & 79.

Expresse vovetur Religiosem, & Professionem ad quid tenetur; *Ibidem* num. 80.

Quid de eo, qui expresse vovit Religiosem, & castitatem; *Ibidem* num. 81. & 82.

Voto Religiosis adhibetur, quid si Episcopatum suscipiat, vel contrahat Matrimonium. *Ibidem* num. 83. & 84.

Votum simplex solvitur per Professionem Religiosam approbatam. *Ibidem* num. 85.

In dubio quando aliter colligi sequit ex circumstantiis, interpretatio Voti facienda est in favorem voventis; & exemplis ostenditur quomodo Voti in casu sint extinguentia. *Ibidem* num. 86. ad 90.

Quid de illo, qui post adhibitam moralem diligentiam adhuc dubitat, an emisisset verum votum, vel simplex propositum, vel non habuerit intentionem se obligandi; *Ibidem* num. 91. & 92.

Quid de illo, qui dubitat, an quando vovit non habuerit plenum usum rationis; *Ibidem* num. 93. & 94.

Quid de illo, qui dubitat, an voverit cum sufficienti deliberatione, eo quod Votum emiserit tempore subita passionis, ira, terroris, ebrietatis, & huiusmodi; *Ibidem* num. 95.

Votum ex metu, vel ignorantia emissum quando fit validum, vel non; *Ibidem* num. 96. 97. & 98.

Qui vovit rem determinatam, si talis res pereat, an tenetur ad aliam. *Ibidem* num. 99. & 100.

Dubium an Votum adimpleverit, tenetur adimplere. *Ibidem* num. 101.

Qui vovit non ludere, aut non bibere vinum an, & quando tenetur a iusu, aut a alio abstinere; *Ibidem* num. 102. ad 112.

Alia ad rem, *Ibidem* num. 113.

Reprehenditur & explicatur *Asteris* num. 103. 104. & 105. *Ibidem* in exp. not. sub littera. a. b. c.

B. M. Virgo non obstat Voto castitatis, valida, & licet contrahat Matrimonium cum S. Iosepho. *Ibidem* num. 114. & 115.

Afferat ad rem celeberrima causa V. Fratris nostri Sebastiani ab Apparito, vulgo nuncupati *Pyrenae*. *Ibidem* num. 117. ad 120.

Quoad ea, quae concernant Vota substantialia Religiosem Regulatorum.

Tria substantialia Vota *Obedientia*, *Paupertas*, & *Castitas* requiruntur ad effectum Religiosem Regulatorum; & sunt ex Jure Divino. Vide verb. *Votum* art. 1. ad 1. & 3.

Statue Religiosus fuit a Christo Domino institutus cum d. tribus Votis, quorum tamen sollemniter inventa est ob Ecclesia. *Ibidem* num. 4. ad 8.

Obedientia Religiosa quid sit, & unde dicatur, & quid re-

requiratur ad hoc ut sit Deo grata; *ibid.* num. 9. ad 12.

Religiosa ex vi Voti Obsequii in quibus tenetur Superiori obedire, vel non; & quid possit Superior five Generalis, five Provincialis ipsi precipere, vel non; *ibid.* num. 13. ad 17.

Religiosi specialiter tenentur obedire Summo Pontifici, ac etiam Sac. Congr. super Regular. & super Disciplin. Regular. Sacro Collegio Cardinalium Sede vacante, & etiam Episcopis in illis Conventibus eorum Jurisdictioni subiectis. *ibid.* num. 19. ad 34.

Dubius Praelatus diversis praecipitibus, cui tenetur subditus obedire; *ibid.* num. 35.

Praelato existente extra Provinciam, vel Monasterium, tenetur subditus ejus precepta adimplere; secus si Praelatus sit excommunicatus. *ibid.* num. 36. & 37.

Quia possit eximere subditum ab obedientia immediati Superioris. *ibid.* num. 38. & 39.

Regulares nequeunt accipere Dignitates extra Ordinem, infimo Superiore. *ibid.* num. 40.

Moniales tenentur obedire Abbatissae; & quid possit ipsa precipere, vel non; *ibid.* num. 41. & 42.

Pauperes Religiosi quid sit; & a qua alia proprietate differant; *ibid.* num. 43. & 44.

Regulares nequeunt habere aliquid proprium in particulari, neque de licentia Generalis; & quid in illis Conventibus, in quibus non potest introduci Vita communis; *ibid.* num. 45. ad 50.

Quomodo partim capsa communis, seu Depositum inferri debeat; *ibid.* num. 51.

Regulares utiuntur seana in Conventibus, & Monasteriis, ubi non datur vita communis; ut licita possint exquirere, retinere, & expendere Livella, debent concurrere quinque conditiones, quae assignantur. *ibid.* num. 52.

Regulares utriusque seana quid de sola Livella disponere possint, vel non; & quomodo ipsa uti debeant; & an possint in particulari acceptare Legata; *ibid.* num. 53. ad 70. Ad num. 55. *Aut.* vide Animadvers. *ibid.* in nov. nov. lit. a.

Conventus bonorum incapaces, uti sunt Conventus Fratrum Minorum de Observantia, Reformatorem, & Capucinatorum, possunt accipere Legata per modum pium, & simplicis elemosinae. Et ad rem adducunt varia Decreta. *ibid.* num. 71. ad 96.

Fratres Minores de Corpore Observantiae, Cappuccini an possint in erectione, seu acceptance Conventuum eligere, seu recipere ab Universitatibus, vel Communitatibus annuatim certam pecuniam summam pro eorum necessitatibus subveniendis. *ibid.* num. 72. ad 113. ubi alia plura ad rem facta digna exhibentur.

Syndici Apostolici nequeunt dominium, vel usum possessionum in se recipere, ut redditus annuos Fratribus tribuant; neque alienare possunt mobilia pretiosa Ecclesiae incorporata sine Beneficio Apostolico. *ibid.* num. 114. & 115.

Fratres Minores qualem usum retinem habeant, vel non. *ibid.* num. 116. & 117.

Donum Praesentis Societatis Jesu fuit capax Legatorum, & bonorum stabilium. *ibid.* num. 118.

Scholastici, & Coadjutores temporales, qui in dicta Societate Jesu post biennium probationis simplicia Vota ediderunt, quale dominium acquirere possint. *ibid.* num. 119. ad 121.

Regulares, ut licite uti possint aliquibus rebus intra terminos Religiosae Paupertatis, requiruntur quatuor conditiones, quae assignantur, & explicantur. *ibid.* num. 122. ad 141.

Religiosi disponantes de sola manuscripta an sint proprietarii. *ibid.* num. 142.

Regulares ex alienis cellis recipientes manuscripta cum jussu generis ad sibi transferendum peccant contra Votum Paupertatis, & tenentur ad restitutionem. *ibid.* num. 143.

Regulares utriusque sexus peccant contra Votum Paupertatis in multis, quae assignantur. *ibid.* num. 144.

Regulares utriusque sexus suppetunt de bonis Monasterii quantitates notabiles, duplex peccatum incurritur. Et quae quantitas requiritur, ac sufficiat ad peccatum mortale. *ibid.* num. 145. & 150.

Quid de Regularibus utriusque sexus in morte deprecantur propter illa; *ibid.* num. 151. ad 156.

Catholici Religiosi quid sit; Et ad quid per ipsam obligentur Regulares. Et quot modis ipsam violare possint. *ibid.* num. 157. ad 160.

Votum Castitatis an, & quando legitime Sponsalia, vel Matrimonium. *ibid.* num. 161. ad 170.

Episcopi Regulares a quibus Votis absolventur, vel non. *ibid.* num. 171. ad 173.

Regulares a Religione ejusdem, & in saeculo degentes ad quae vota tenentur; *ibid.* num. 173. ad 176.

Alia ad rem, Vide verb. *Legatum.* verb. *Moniales art. 2.* verb. *Professio Regularis.* verb. *Regulares.*

Quod ea, quae continentur Votum obligationis effatione.

Votum obligatio cessat, seu tollitur generatim loquendo quatuor precipue modis, qui assignantur. Vide verb. *Votum art. 3.* num. 1.

Per extinctionem cessat, expirat, seu tollitur Votum obligatio in sex casibus, qui assignantur. *ibid.* num. 2. ad 9.

Irritatio Voti quid sit; & quomodo differat a dispensatione, & commutatione; *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Irritatio alia est directa, & alia indirecta, & utraque explicatur; & inquitur quid sit directa, vel indirecte Vota irritare. *ibid.* num. 13. & 14.

Assignantur omnes illi, qui possunt sine directe, five indirecte Vota irritare, vel non; & quid requiratur ad licitam Voti irritationem. *ibid.* num. 15. ad 54.

Argument. *Aut.* num. 55. *ibid.* in nov. nov. lit. a.

Vota irritata quando, & quomodo reviviscant. *ibid.* num. 55. 56. & 57.

Dispensatio voti quid sit, & quid ad ipsam requiratur; *ibid.* num. 58. & 59.

Precipue, iuxta, & rationabiles causas dispensandi in Votis sunt quatuor, & assignantur. *ibid.* num. 60. ad 63.

Ad dispensandum in Votis tria precipue attendenda sunt; quae adducuntur. *ibid.* num. 64.

Quid si dispensatio data sit cum bona fide, & postea invenitur data sine sufficienti causa, aut si data cum causa dubia, deinde invenitur data sine causa; *ibid.* num. 65.

Petena, vel dispensans scienter sine iusta causa quomodo peccet. *ibid.* num. 66.

Iusta interveniens causa an teneat superius dispensare; *ibid.* num. 67.

Papa, Episcopi, Capitulum Sede vacante, Legati, seu Nunci Apostolici, Archiepiscopi, seu Metropolitani, alii, quae Praelati tum Saeculares, tum Regulares, & Consecrati Regulares Ordinum Mendicantium in quibus votis dispensare possint; *ibid.* num. 68. ad 77.

Assignantur Vota Summo Pontifici reservata; & inquitur quomodo sit interpretanda eorum reservatio; & quando censentur reservata, vel non. *ibid.* num. 78. ad 91.

Ad num. 87. *Aut.* vide adnotat. *ibid.* in nov. nov. lit. a.

Votum absolutum omnimoda castitatis emissum ab uno Coniuge post confirmationem Matrimonium absque alterius consentu non est reservatum; secus si data cum alterius Coniugis consensu sit emissum. *ibid.* num. 92. & 93.

Votum servandi perpetuam virginitatem quando, sit reservatum, vel non. *ibid.* num. 94. & 95.

Votum continentiae, & postea culpabiliter contrahens Matrimonium sine dispensatione, a quo dispensari possit; *ibid.* num. 96.

Votum perpetuae castitatis, vel Religiosis ante contrahendum Matrimonium, cui sit reservatum, & a quo dispensari possit. *ibid.* num. 97. ad 103.

Votum Sacros Ordines suscipiendi non est reservatum. *ibid.* num. 104.

Votum Religiosis ad hoc, ut sit reservatum, quid requiratur; *ibid.* num. 105.

Votum ingreditur Religiosis S. Joannis Hierosolymitani est reservatum; Secus de aliis. *ibid.* num. 106. & 107.

Quid de votis ingreditur Religiosem fratribus, & perseverantibus in Religione, ac de Votis Peregrinationum. *ibid.* num. 108. ad 115.

Materia subrogata pro Voto reservato a quibus dispensari

ai, vel commutari possit. *Ibid.* num. 113.

Assignatur in quo Confessarii Regularia conveniant cum Episcopis quoad dispensationem Votorum, & in quo differant ab eis. *Ibid.* num. 114.

Communitio Voti quid sit, & in quibus aliud opus fieri possit. *Ibid.* num. 115. & 116.

Communitio Voti in opus melius, vel aequale, vel minus bonum, a quo fieri possit, vel non. *Ibid.* num. 117. 118. & 119.

Qui potest in Votis dispensare potest etiam illa commutare, non vero contra. *Ibid.* num. 120. & 121.

Habentes facultatem possunt commutare Vota, quaevis iurata, & facta in favore tertii, & nondum acceptata; & in aliquibus casibus possunt etiam commutare iam acceptata. *Ibid.* num. 122. 123. 124.

Confessarii privilegiati, & Regulares quae Vota commutare possint, & an fieri possint commutationem extra Confessionem, vel a Confessario non audiente Confessionem Penitentia. *Ibid.* num. 126. ad 129.

Ad commutationem Voti vel in opus melius, vel aequale, vel minus bonum, an requiratur aliqua legitima causa. *Ibid.* num. 130. ad 132.

Ad *Ausur.* num. 131. Vide *zaimadversa*, *ibid.* in *nov.* *not. sub lit. a.*

In commutatione facienda tria attendenda sunt, quae assignantur. *Ibid.* num. 132.

Assignantur in quae alia opera generaliter, & specialiter commutari possint quaecumque Vota. *Ibid.* num. 134. ad 137.

Innuitur quid sit in potestate voventis facta commutatione Voti. *Ibid.* num. 134.

Quid si, post commutationem Voti, opus subrogatum sit impossibile, vel inutile. *Ibid.* num. 135.

Qui potest commutare Votum, commutare potest & praeter rationem Voti transgredi. Et tenetur Vota commutare quousque ad id iuste rogatur. *Ibid.* num. 136. & 137.

Alia ad rem. *Ibid.* num. 138. & 139. & in *add. Auth.* num. 140. ad 145.

VOTUM pro Electione. Vide verb. *Flellio* art. 3. & 4.

VOTUM prout est impedimentum Matrimonii. Vide verb. *Impedimentum Matrimonii* art. 1. num. 32.

TRANSGRESSIO quid? Vide verb. *Mundus* num. 104.

USUCAPIO. Vide verb. *Prescriptio*.

U S U R A .

Usura juxta varias sui actiones describitur. Vide verb. *Usura* num. 1. & 2.

Usura dividitur in mentalem, & realem; in manifestam, & tacitam; in lucrativam, comprasurariam, & punitivam, & singulae explicantur. *Ibid.* num. 3. & 4. & 5.

Ostenditur Usuram proprie dictam, seu lucrativam esse prohibitam de Jure Divino, Canonico, & naturali. *Ibid.* num. 6. ad 11.

Usura usurarium lucrativam quid sit, & quo Jure prohibita. *Ibid.* num. 12. & 13.

Usura quomodo, & quando sit permissa Jure Caesareo, seu Civili communis. Et ad quid Princeps circa ipsam tenetur. *Ibid.* num. 14. ad 20.

Usura comprasuraria quomodo sit illicita. *Ibid.* num. 21.

Usura punitoria, seu moratoria est licita; & quare; *ibid.* num. 22.

Mutua accipiens pignus a Mutuatario cum pacto, ut interitum suum pignori lucretur, an committat Usuram. *Ibid.* num. 23. & 24.

Pactum *anticypale*, & *Legis commissoriae* an sit usurarium. *Ibid.* num. 25. & 26.

Usura non possunt exigi ob favorem Causae pia; neque ad id dari potest dispensatio; sunt tamen liciti Motus Pietatis. *Ibid.* num. 27. 28. & 29.

Assignantur in variis casibus quomodo ratione mutui committi possit usura. *Ibid.* num. 30. ad 49.

Contractus ille, qui vulgo dicitur *in genere*, quomodo ab usura possit excusari. *Ibid.* num. 50.

Quocirca mutuae pecuniae, sed infam tradit indigentia, dicendo, quod emat ab ipso sua Vacua, & eisdem ei locat pro pensione annua ei solvenda; vel dicendo, quod

tali pecunia conducit suam operam ad futuram Messonem, an excusetur ab usura. *Ibid.* num. 51. & 52.

Emenda ret, Chirographa, & alia credita minori pretio, quam valent, quando excusentur ab usura, & restitutione, vel non. *Ibid.* num. 53. & 54.

Emerere, vel vendere rem sine iusto titinio infra, vel supra pretium, ob solam anticipatam, vel dilatatam solutionem est usura. *Ibid.* num. 55. & 56.

Venditores quando excusentur ab usura, & restitutione, vel non. *Ibid.* num. 57.

Contractus *Mobstrae* est usurarius. *Ibid.* num. 58.

An mutua possit ex contractu usurario celebrato percipere, & retinere lucrum, quod ex alio iusto contractu (quam celebrasset, si sciret) recipere, & retinere potuisset. *Ibid.* num. 59. ad 62.

Contractus vulgo dictus *trium contrahuum* an sit usurarius, vel non. *Ibid.* num. 63.

Assignantur plures, qui cooperantes ad exigendas, vel solvendas usuras peccant mortaliter, & tenentur ad restitutionem. *Ibid.* num. 64.

Mutuatarius petendo mutuum sub usura quando, & quomodo peccet. *Ibid.* num. 65. & 66.

Mutuatarius post acceptum mutuum sub usura an peccet usuram solvendo. Et in casu ad, & quales usuras solvere tenetur. *Ibid.* num. 67. ad 72.

Usurarium quando, & quale usurarium dominium acquirit, & quid circa ipsius tractatus restituere, vel non. *Ibid.* num. 73. ad 75.

Judici compelli debent ad restitutionem usurariam. *Ibid.* num. 76.

Obligatio restituendi usurae transit ad heredem; & innuitur quando, & quomodo heredes restituere debeant, & quando excusentur, vel non, a tali restitutione. *Ibid.* num. 80. ad 84.

Per usuram mentalem quid intelligatur, & an etiam ipsa obliget ad restitutionem. *Ibid.* num. 85. 86. & 87.

Assignantur poenae, quibus subiaceant Usurarii, aliiqum ad usura cooperantes, & quid requiratur ad hoc ut dictas poenae incurant Usurarii. *Ibid.* num. 88. ad 89.

Judex criminum Usurarium quia sit, & esse possit. *Ibid.* num. 100. & 101.

Alia ad rem. *Ibid.* num. 102. & 103. ubi ad propositum afferunt Encyclicas Bened. XIV. quae ad exterminandas Usuras plura declaravit; quae referuntur. *Ibid.* in *add. Auth.* num. 104. ad 113.

Non solum ex mutuo, sed ex quocumque alio credito mere pecuniario regulariter vetitum est quidquid ultra sortem accipere, non concurrentibus antea iuris requisitis Caesariis in *Leg. 3. ff. de eo, quod certo loco*; Quae requisita Caesariis explicantur. *Ibid.* in *nov. add. num. 1. & seqq.*

U S U F R U C T U S, U S U S.

Quid sit Ususfructus, & quid sit Usus, & quomodo Usurarius differat ab Ususfructuario. Vide verb. *Ususfructus* num. 1. ad 4.

Ususfructus an constiterit punit in rebus unico usu consumptibus. *Ibid.* num. 5. & 6.

Usus alius est *Realis*, & alius *Juridicus*, & uterque explicatur. *Ibid.* num. 7.

Datur alius usus, scilicet *Usus facti simplex*, qui separatur a dominio rei, etiam unico usu consumptibilis. *Ibid.* num. 8. 9. & 10.

Ususfructus bonorum adventitiorum filii ad quem spectat. *Ibid.* num. 11. & 12.

Ususfructus hereditariae relictus filio sub hac Lege, ut in ea nihil Juris acquirat Pater, non spectat ad ipsum Patrem; neque Pater acquirit usufructum in hereditate adita a Filio contra voluntatem ipsius Patris. *Ibid.* num. 13. & 14.

An ut usufructus prohibeatur Patri in bonis adventitiis filii tacita sufficiat prohibitio. *Ibid.* in *nov. add. num. 1. & 2.*

An prohibitio usufructus Patri obditionibus comprae et administratio bonorum, si filius etiam defectu laboret. *Ibid.* in *nov. add. num. 3. & seqq.*

Ususfructus in bonis adventitiis filii per Professionem Patris ad quem transeat. *Ibid.* num. 15.

Pater per Professionem Filii in Religione, vel per ejusdem enorme delictum non amittit usufructum in bonis adventitiis

etiam ejusdem Filii; neque per transitum ad secundas nuptias privatur usufructu bonorum Filiorum prioris Matrimonii. *Ibid.* *num.* 16. 17. & 18.

Pater potest usufructum bonorum adventitiorum Filii sibi remittere. *Ibid.* *num.* 19. & 20.

Usufructus bonorum dotium ad quem spectat, & an esse possit materia Dotis. *Ibid.* *num.* 21. & 22.

Si Uxor fuerit proprietaria, & dederit in dotem solum usufructum, retenta sibi proprietate, soluto Matrimonio, ad quem spectet ille usufructus? *Ibid.* *num.* 24. 25. & 26.

Usufructuaria quales fructus percipere possit ex re fructifera; & an possit illis alteri donare, vendere, vel transferre, sicut invito Domino? *Ibid.* *num.* 26. ad 33.

Usufructuarius quomodo teneatur proprietatis rem conservare? & quid de ipsa dispoñere possit, vel non. *Ibid.* *num.* 34. ad 39.

Usufructuarius adium quid possit in ipsas facere, vel non; & quid si ades, vel incendo, vel talsu fortuito destruxerit. *Ibid.* *num.* 40. ad 44.

Usufructuarius, cui legatus est usufructus certi Gregis ad determinatum tempus, ad quid teneatur elapso dicto tempore. *Ibid.* *num.* 45. & 46.

Usufructuarius quando usum capere incipiat. *Ibid.* *num.* 47. Assignator aliquis ad usufructuarium, & ad rei proprietarium spectantia. *Ibid.* *num.* 48.

Si usufructus sit relictus pluribus Usufructuariis conjunctim, non eorum decedente, quid de eius portione. *Ibid.* *num.* 49.

Usufructuarii heres non teneatur conservare Proprietarii fructus, & quo defunctus collegerat, antequam essent meturi. *Ibid.* *num.* 50.

Usufructuarius potest interrompere locatorem suam a proprietario. *Ibid.* *num.* 51.

Heres, seu Legatarius Testatoris teneatur usufructuario prestare viam, & transitum necessarium ad utendum suo usufructu. *Ibid.* *num.* 52.

Usufructuarius quae opera sustinere, & solvere teneatur; & quid ipsi addere, vel abipso exigere possit Proprietarius. *Ibid.* *num.* 53. ad 56.

Usufructus per quid soluitur? Et quid si Usufructuarius in Religione Professionem emitat. *Ibid.* *num.* 57. ad 64. Alia ad rem. *Ibid.* *num.* 65.

U T E N S I L I A.

Assignator tota pro Utensilibus Sacris Missae quotidiana. Vide verb. *Utensilia* *num.* 1.

Parochi, & Rectores Ecclesiarum an, & quibus Sacramentibus celebrare volentibus in eorum Ecclesiis teneantur Utensilia Sacra ministrare; & an possint retinere aliquam portionem ex elemosynis Missarum pro expensis mantentionis Ecclesiae. *Ibid.* *num.* 2. ad 6.

Episcopus quomodo possit adstringere Beneficiarios ad providenda Paramenta de proprio. *Ibid.* *num.* 7.

Mantentio, & provisio de necessariis pro Altaribus de Jurapatronatus ad quem spectat; & ad quem opera teneatur Patronus. *Ibid.* *num.* 8. ad 15.

Utensilia, & Paramenta Sacra aliis commodare prohibentur Ecclésiis Minoribus de Observantia vel gravissimis poenis. Vide verb. *Paramenta Sacra* *num.* 19.

Alia vide tom. 8. in *Append. Decret.* in *Animumon*, *Deribacem*, *Alia Deribacem*, *Romana*, *Macerata*, *Utensilia*, *Romana Utensilia*, *Orbetensis*, *Romana Utensilia*, *Larissa*, *Camerino*, *Utensilia*, & *Lycia*, *Clausura*.

UTILITAS Ecclesiae quando sufficiat pro alienatione ejus bonorum; Vide verb. *Alienatio* *art.* 1. *num.* 1.

Utilitas Ecclesiae, seu Reipublicae quando sufficiat pro absentia residentia? Vide verb. *Canonicus* *art.* 1. *num.* 17. verb. *Episcopus* *art.* 3. *num.* 7. ad 11. & verb. *Parochus* *art.* 1. & 2.

U X O R.

Uxor quando teneatur sequi Maritum motum domum, & coacta; quomodo teneantur ambo simul cohabitare, & propter quas causas fieri possit Divortium; Vide verb. *Uxor* *num.* 1. ad 10.

Quid de Concubina, qui propter adulterium spiritibus alienatis Conjugis, Divortium facit auctoritate propria. *Ibid.* *num.* 11. ad 14.

Uxor adultera post penitentiam recipienda est a Marito; & si separata impudice vivit, puniende est poena mortis; & si occidit suum animum, aut infanem actum, excommunicatur, & panitur ut homicida. *Ibid.* *num.* 15. 16. & 17.

Quid de Uxore adultera, vel sterili, qui artificiose sibi suppositum puerum alienum. *Ibid.* *num.* 18. 19. & 20.

Uxor in adulterio deprehensa nequit a Marito ob id occidi. *Ibid.* *num.* 21.

Uxor quid amittat propter adulterium? Et quid si a Marito recedat. *Ibid.* *num.* 22. 23. & 24.

An, & quando dos quoad proprietatem, & usufructum spectet ad Uxorem. *Ibid.* *num.* 25.

Quando Uxor possit patere, & teneatur reddere debitum conjugale, vel non. *Ibid.* *num.* 26.

Quid de voluptate, seu delectatione; ac de tabulis, & ulis, amplexibus inter Conjuges. *Ibid.* *num.* 27. ad 31.

Pleas periculose dicuntur, quae dicit *Aulus*. *num.* 29. & 30. *Ibid.* in *noe. ant. fab. lit.* 2.

Conjuges an, & quando possint, vel non, Religionem ingredi. *Ibid.* *num.* 32.

Maritus an, & quando possit cum, vel sine, Uxoris licentia ad Sacros Ordines promoveri. *Ibid.* *num.* 33.

Quid de conjugibus infidelibus, quando unus convertitur, & alter non, vel quando ambo convertuntur; & quid de eorum Matrimonio, & prole. *Ibid.* *num.* 34.

Plures Uxores simul habere est prohibitum de Jure Divino. *Ibid.* *num.* 35.

Uxor an, & quas donationes possit facere Marito, & Maritus Uxori. *Ibid.* *num.* 36.

Uxor de quibus bonis habeat Dominium, vel usufructum, & de quibus, & quando possit disponere, & facere donationes, & elemosynas, & succurrere suis parentibus. *Ibid.* *num.* 37.

Uxor, sicut & Maritus, quibus prius subvenire tentator laetrem, gravi, & communi necessitate. *Ibid.* *num.* 38.

Uxor quando possit, vel non irritare Vota Mariti, & contra. *Ibid.* *num.* 39.

Uxor transiens ad secundas nuptias quid amittat. *Ibid.* *num.* 40. ad 44.

Uxor an possit sibi ligere sepulturam, & si non elegerit, obli sit sepelienda. *Ibid.* *num.* 45.

Uxoris soror impropterea dicitur Cognata. *Ibid.* *num.* 46.

Uxor, sicut & Maritus, proprium filium baptizans, vel embryo alterius filium de Sacro Fonte sufficienter non impediantur debitum petere. *Ibid.* *num.* 47. & 48.

Uxor praegnans chorea ducente quomodo peccet. *Ibid.* *num.* 49.

Uxor antequam edultera non possit Religionem ingredi cum solo consensu viri. *Ibid.* *num.* 50.

Uxor an, & quo bona possit ostio, vel invito Marito ludo exponere. *Ibid.* *num.* 51. ad 54.

Alia ad rem. *Ibid.* *num.* 55. ad 57.

Femina vox in homine an sit mali hominis indicium. *Ibid.* *num.* 58.

Uxor quando est pulchra fufert nomen domus Marito. *Ibid.* *num.* 59.

Uxor eximius maritum de manu Caris, & contra, non committit crimen laesae Majestatis. *Ibid.* *num.* 60.

Referuntur privilegia mulierum inbonetherum, & de ipsa praefertur veritatem celebre S. Antiochi Alphabetum, quod adducitur. *Ibid.* *num.* 61. & 66.

Prærogativa mulierum bonetherum indicatur. *Ibid.* *num.* 62.

Retetur curiosus, & scandalosus modus ducendi Uxorem in Regno Conji. *Ibid.* *num.* 63.

Reprehenditur *Aulus* ob ea, quae habet a *num.* 64. ad 68. *Ibid.* in *noe. ant. num.* 69.

Uxor quem fit in Mariti potestate juxta Legem Moysi, ideo Meirus a Judaismo ad Ecclesiam Fidem convertus, eam ad Baptismum offerre potest. *Ibid.* in *noe. ant.* *num.* 70. & 100.

Vide verb. *Famien* in *noe. ant.* *num.* 71.

X

XENIA.

Xenia dari solita per Cardinales absentes a viter pauciores, quibus debrantur, & contingat obitus Papæ? Vide verb.

Xenia num. 1.

Judices quo jure teneantur a receptione munerum abstinere; & quid si recipiant? & quando, ac quomodo munera recipere possint, vel non. *ibid. num. 2. ad 15.*

Auditors Rotæ, Episcopi, & Regulares; quid de ipsis circa munerum receptionem, vel largitionem. *ibid. num. 16. ad 23.*

Quomodo personam donare possint, vel non, & in qua quantitate. *ibid. num. 24.*

Alia ad rem, *ibid. num. 25. ad 31.*

Z

ZELOTYPIA.

Zelotypia quid sit; & quid de ipsa. Vide verb. *Zelotypia num. 1. ad 5.*

ZENITH quid sit, & significet. Vide verb. *Mundus num. 129.*

ZINGARI, ZINGARÆ.

Zingari, vel **Zingere** bonam, vel malam fortunam se divinare jactantes quomodo pectens, & quando possint possine ab Inquisitoribus. Vide verb. *Zingari num. 1. & 3.*

Zingari le duo possint esse testes idonei. *ibid. num. 4.*

Emens rem a **Zingaria** ad quid teneatur. *ibid. num. 5. & 7.*

Alia de **Zingarorum** moribus, descendentiis, ac malis. *ibid. num. 8. ad 12.*

ZODIACUS.

Zodiacus quid sit com duodecim ejus signis. Vide verb. *Mundus num. 235. & 136.*

Quodlibet ex **Zodiaci** signis continet 30. gradus. *ibid. num. 137.*

Zodiaci signa peculiaribus figuris exprimentur. *ibid. n. 139.*

Dicta duodecim signa dividunt **Zodiacum** in duodecim partes correspondentes duodecim mensibus anni. *ib. n. 140.*

ZONA.

Zona quid sit, & quotaplex. Vide verb. *Mundus num. 153.*

Zona torrida quomodo sit, & quare sic dicta. *ibid. num. 154.*

Zona temperata quomodo sit, & quare sic dicta. *ibid. num. 155.*

Zona frigida quomodo sit, & quare sic dicta. *ibid. num. 156.*

INDICIS GENERALIS FINIS.

10. 11. 1954

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

